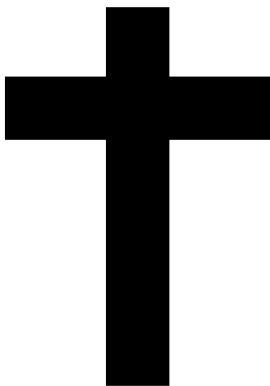

Newar

Newar: Newar (Bible)

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7

Contents

मत्ती	1
मर्कुस	59
लूका	94
यूहन्ना	154
प्रेरित	195
रोमी	246
१ कोरिन्थी	272
२ कोरिन्थी	295
गलाती	310
एफिर्सी	318
फिलिप्पी	326
कलस्सी	332
१ थेसलोनिकी	338
२ थेसलोनिकी	343
१ तिमोथी	346
२ तिमोथी	353
तीतस	358
फिलेमोन	361
हिब्रू	363
याकूब	384
१ पत्रुस	390
२ पत्रुस	398
१ यूहन्ना	402
२ यूहन्ना	409
३ यूहन्ना	411
यहूदा	413
प्रकाश	415

मती च्वःगु भिंगु खँ म्हसीका

मती च्वःगु सुसमाचारय् येशू ख्रीष्ट हे लिपा वइतिनि धकाः अगमवाणी यानातःम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः क्यनातःगु दु। परमेश्वरं न्हापा पुलांगु नियमय् द्रलंद्रः दँ न्ह्यः थः मनूतयत अगमवक्तापाखें बियादीगु यक्व बचं थ्व हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टपाखें पूर्वकादिल। सफूया शुस्या अध्यायलय् च्वयातःगु दु – अब्राहामया सन्तान, दाऊदया सन्तान, येशू ख्रीष्टया वंशावली। इस्राएलय् शासन याइम्ह दाऊदया वंशं वये माःगु जुयाः थन येशू ख्रीष्टयात दाऊदया सन्तान धकाः क्यनातःगु दु। थ्व सफूया नेयगू थासय् पुलांगु नियमया खँ तप्यंक न्ह्यथनातःगु दु, अले न्हयेन्यागू (७५) थासय् चाःहिकाः पुलांगु नियमया खँ न्ह्यथनातःगु दु।

मती थ्व सफुलिइ प्रभु येशू यानादीगु ज्या, वय्कःया अजू चायापुगु ज्या, वय्कलं स्यनेकने यानादीगु “परमेश्वरया राज्य” या खँया बारे च्वयातःगु दु। थ्व भिंगु खँ येशूया थःगु जाति यहूदीतयगु निति जक मखु, सारा संसारया निति खः। मती प्रभु येशूया झिनिम्ह मध्ये छम्ह चेला खः। वयागु धातयेयागु नां लेवी खः।

मती थ्व सुसमाचारात बांलाक मिलय् यानाः च्वयातःगु दु। थ्व सफुलिइ हेरोद जुजुं बेथलेहेमय् मचाम्ह येशूयात स्यायेत स्वःगुलि वपाखें बचय् जुइत योसेफ मचा व वया मां ज्वनाः मिश्रय् बिस्सुं वंगु खँ नं न्ह्यथनातःगु दु। लिपा येशू बप्तिस्मा कयादीगु, वय्कःयात जाँचय् याःगु, वय्कलं गालील्य स्यनेकने यानादीगु व त्वय् लाय्कादीगु खँ दु। अले येशू गालीलं यरूशलेमय् झाःगु, अन दकलय् लिपायागु हप्ताय् जूगु खँ व वय्कःयात क्रूसय् यख्खाःगु, वय्कः हानं म्वानावःगु व चेलातय्त नापलाःगु खँ दु।

थ्व सुसमाचारय् येशू परमेश्वरया व्यवस्था ध्वाथुइकाबीगु अधिकार दुम्ह छम्ह तःधंम्ह गुरु खः धकाः क्यनातःगु दु। मती थःम्हं च्वःगु सुसमाचारय् यहूदीमखुपिन्त नं दुथ्याकूगु दु, गथेकि – येशूयात दर्शन यायेत पुर्वं वःपिं ज्योतिषीत, २:१-१२ प्रभु येशूयात तसकं विश्वास याःम्ह कप्तान, ८:५-१३ व तसकं तःधंगु विश्वास दुम्ह कनानी मिसा। १५:२२-२८ दकलय् तःधंगु थ्व आज्ञानापं सफू क्वचाइ “सारा संसारय् वनाः छिमिसं चेला दयकी।” २८:१९

थ्व सफू ई.सं. ६५ निसं ई.सं ८० तकया दथुइ च्वःगु जुइफु।

धलः पौ

येशू ख्रीष्टया पुर्खा व वय्कः बूगु १:१-२:२३

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां पश्चाताप यायेमाःगु खँ न्यंकाजूगु ३:१-१२

येशू बप्तिस्मा कयादीगु व वय्कःयात जाँचय् याःगु ३:१३-४:११

गालील्य येशूयागु ज्या ४:१२-१८:३५

गालीलं यरूशलेमय् झाःगु १९:१-२०:३४

यरूशलेमय् दकलय् लिपायागु हप्ता २१:१-२७:६६

येशू हानं म्वानाझाःगु व चेलातय्त नापलाःगु २८:१-२०

मती

येशू ख्रीष्टया पुर्खा

लूक ३:२३-३८

1 अब्राहाम व दाऊदया सन्तान येशू ख्रीष्टया पुर्खा थथे दु –

2 अब्राहामया काय् इसहाक,

इसहाकया काय् याकूब,

याकूबया काय् यहूदा व वया दाजुकिजापि।

3 यहूदाया काय् फारेस व जाहेर खः। थुमि मां तामार खः।

फारेसया काय् हेसोन,

हेसोनया काय् आराम,

4 आरामया काय् अम्मीनादाब,

अम्मीनादाबया काय् नहशोन,

नहशोनया काय् सल्मोन,

5 सल्मोनया काय् बोअज खः।

बोअजया मां राहाब खः।

बोअजया काय् ओबेद खः।

ओबेदया मां स्थ खः।

ओबेदया काय् यिशै,

6 यिशैया काय् जुजु दाऊद खः।

जुजु दाऊदया काय् सोलोमन खः।

सोलोमनया मां न्हापा उरियाहया कलाः खः।

7 सोलोमनया काय् रहबाम,

रहबामया काय् अबिया,

अबियाया काय् आसा,

8 आसाया काय् यहोशापात,

यहोशापातया काय् यहोराम,

यहोरामया काय् उज्जियाह,

9 उज्जियाहया काय् योताम,

योतामया काय् आहाज,

आहाजया काय् हिजकिया,

10 हिजकियाया काय् मनश्शे,

मनश्शेया काय् अमोन,

अमोनया काय् योशियाह,

11 योशियाहया काय् यकोनियास व वया किजापि खः। अबलय् हे इस्राएलीतय्त ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूगु खः। ☆

12 बेबिलोनय् इस्राएलीतय्त ज्वना यंके धुंकाः

यकोनियासया शालतिएल धयाम्ह काय् बुल।

शालतिएलया काय् यरूबाबेल,

13 यरूबाबेलया काय् अबिउद,

अबिउदया काय् एल्याकीम,

एल्याकीमया काय् आजोर,

14 आजोरया काय् सादोक,

सादोकया काय् आखिम,

आखिमया काय् एलिउद,

15 एलिउदया काय् एलाजार,

एलाजारया काय् मत्तान,

मत्तानया काय् याकूब,

16 याकूबया काय् योसेफ खः।

थ्व योसेफ ख्रीष्ट येशूयात बुइकूम्ह मरियमया भाःत खः।

17 थुकथं ल्याःखाय् बलय् अब्राहामंनिसें दाऊद तक झिंप्यंगू पुस्ता, दाऊदंनिसें बेबिलोनय् इस्राएलीतयत् ज्वनायंकूबलय् तक झिंप्यंगू पुस्ता, अले बेबिलोनय् इमित ज्वनायंके धुंकाःनिसें मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट तक झिंप्यंगू पुस्ता जुल।

ख्रीष्ट येशू बूगू

लूक २:१-७

18 येशू ख्रीष्ट थुकथं बूगू खः। वय्कःया मां मरियमयात योसेफं ब्याहा याना यंके न्ह्यः क्वःछिना जक तःबलय् हे पवित्र आत्मापाखें प्वाथय् दत।*

19 मरियमया भाःत जुइम्ह तसकं धर्मीम्ह मनू जुगुलि मरियमयात बेइज्जत मयासें दुनें दुनें त्वःताछवयेगु बिचाः यात।

20 योसेफं थथे बिचाः यानाच्चंबलय् वयात म्हगसय् प्रभुया छम्ह स्वर्गदूतं वयाः थथे धाल – “दाऊदया सन्तान योसेफ, मरियमयात ब्याहा यायेत ग्याये मते। पवित्र आत्मापाखें वया प्वाथय् दुगु खः।

21 मरियमं काय् छम्ह बुइकी, अले छं व मचायागु नां येशू ति, छायाधाःसा वय्कलं थः मनूतयत् इमिगु पापं छुतय् यानादी।”*

22 परमप्रभुं अगमवक्तापाखें धयादीगु खँ पूवनेत हे थथे जूवःगु खः –

23 “ब्याहा मयानिम्ह छम्ह मिसां काय् बुइकी,

वय्कःया नां इम्मानुएल तइ।”

इम्मानुएल धाःगु

“परमेश्वर इनीप दु” धइगु खः।*

24 न्ह्यलं चाये धुंकाः योसेफं स्वर्गदूतं धाःथें यात। वं थः कलाः जुइम्ह मरियमयात थःगु छेंय हल।

25 अयनं मचा मबुतले मरियम नाप मधं। अले मचा बुइधुंकाः योसेफं वयागु नां येशू तल।*

2

पुर्बनिसें दर्शन याःवःपिं ज्योतिषीत

1 हेरोद जुजुया इलय् यहूदियाया बेथलेहेम धाःगु गामय् येशू बूगू खः। येशू बुइधुंकाः पुर्बपाखें ज्योतिषीत वय्कःयात यरूशलेमय् स्वः वल।

2 अले इमिसं मनूतयके थथे धकाः न्यन – “यहूदीतय् जुजु जुयाः बूम्ह गन दु? वय्कः बूगू खँ सीकेगु छगः नगु पुर्बय् खनागुलि वय्कःयात दर्शन यायेत जिपिं थन वयागु खः।”

3 थव खँ न्यनाः हेरोद जुजुया तसकं नुगः भाराभारा मिन। यरूशलेमय् च्वंपिं फुक्क मनूत नं ग्यात।

4 उकिं हेरोद जुजुं फुक्क तःधंपिं पुजाहारीतयत् व शास्त्रीतयत् सःताः थथे न्यन – “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट गन बुइगु?”

5 अले इमिसं थथे धकाः लिसः बिल – “यहूदियायागु बेथलेहेमय् दु, छायाधाःसा थव खँ छम्ह अगमवक्तां नं थथे च्वया थकूगु दु –

6 “ ‘हे यहूदियाया बेथलेहेम,

छ यहूदियाया जुजुपिनिगु न्ह्यःने

छुं कथं नं चिधं मज्ज,

छायाधाःसा छंगुपाखें

छम्ह तःधंम्ह जुजु पिहां वइतिनि।

व जिमि मनू इस्राएलीतय् जवाः जुइतिनि।’ ”*

* 1:18 १:२८ लूक १:२७

* 1:21 १:२१ लूक १:२१

* 1:23 १:२३ यशै ७:१४

* 1:25 १:२५ लूक २:२१

* 2:6

7 अले हेरोदं पुर्बवःपि ज्योतिषीतयत् सुनानं मसीक सःताः न्यनेकने यानाः नगु खनेदुगु ई सीकाकाल।

8 अले इमित थथे धकाः बेथलेहेमय् छवल – “छिकपि वनाः मचायागु खँ बांलाक सीकाः जितः कं झासँ, अले जि नं वनाः दर्शनया वने।”

9 जुजुयागु खँ न्यनाः इपि अनं वन। इमिसं पुर्बय् खंगु नगु हानं खनेदय्कः वल। व नगु न्ह्यज्यां ज्यां वनाः मचा दुगु थासय् थ्यंकाः दित।

10 व नगु खनाः इपि तसकं लय्ताल।

11 अन थ्यंकाः इपि छैय् दुहां वनाः मचायात वया मां मरियमनापं खन। अले इमिसं क्वछुनाः वय्कःयात भागि यात। अले थथःगु कन्तुर चाय्काः लँ, नस्वाःगु गुँगू व मूर् लिकयाः छाल।

12 म्हगसय् इमित हेरोदयाथाय् वने मते धकाः परमेश्वरं उजं बियादिल। अय्जगुलि इपि मेगु हे लँपु जुयाः थथःगु देशय् लिहां वन।

मिश्र देशय् बिसिके यंकूगु

13 ज्योतिषीत वने धुंकाः योसेफयात म्हगसय् प्रभुया छम्ह स्वर्गदूतं थथे धाल – “दँ, मचा व वया मांयात ब्वनाः याकनं हे मिश्र देशय् बिस्सुं हुँ। लिहां वयेत मधातले छिपि अन हे च्वँ, छायाधाःसा हेरोदं मचायात स्यायेत स्वयाच्चंगु दु।”

14 अले योसेफ मचा व मांम्हयसित ब्वनाः चां चां हे मिश्र देशय् बिस्सुं वन।

15 हेरोद जुजु मसीतले इपि अन हे च्वनाच्चन। “जिं थःकाय्यात मिश्र देशं सःता” धकाः परमप्रभुं अगमवक्तायात धाय्कादीगु खँ थुकथं पूवन। ☆

हेरोद जुजुं मस्तयत् स्याकूगु

16 ज्योतिषीतयसं थथे झंगःलाःगु सीकाः हेरोद तमं मि जुल। अले ज्योतिषीतय्पाखें नगु खनेदुगु ई सीकातःगु दुगुलि व हे स्वयाः हेरोदं बेथलेहेमय् व वया जःखः च्वंगु थासय् च्वंपि निदँ व निदं क्वय्यापि मिजंमस्तयत् स्याकेबिल।

17 थुकथं यर्मिया अगमवक्तां धयाथकूगु खँ पूवन –

18 “रामाय नुगः हे तज्याइ थें च्वंक

ख्वःसः ताये दत।

राहेल थः मस्तयत् लुमंकाः ख्वयाच्चन।

वयात सुनानं दिके मफुत,

छायाधाःसा वया मस्त स्याये धुंकल।”☆

मिश्र देशं लिहां वःगु

19 हेरोद जुजु सीधुंकाः मिश्र देशय् च्वनाच्चंम्ह योसेफयात म्हगसय् प्रभुयाम्ह छम्ह स्वर्गदूतं

20 थथे धाल – “दँ, मचा व मांम्हयसित ब्वनाः इस्राएल देशय् लिहां हुँ। मचायात स्यायेत स्वःपि मनूत सी धुंकल।”

21 अले योसेफ मचा व मांम्हयसित ब्वनाः इस्राएल देशय् तुं लिहां वन।

22 हेरोद सिनाः वया काय् अर्खिलाउसं यहूदियाय् राज्य यानाच्चंगु दु धकाः न्यनाः योसेफ अन वने ग्यात। अय्जगुलि परमेश्वरं हानं म्हगसय् वयात अन वने मते धकाः धयादीगुलि योसेफ गालील प्रदेशय् वन।

23 अगमवक्तातयसं वय्कःयात “नासरी” धाइ धाःगु खँ पूर्वकेत योसेफ नासरत धाःगु शहरय् वनाः च्वंवन। ☆

3

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां भिंगु खँ न्यंकाजूगु

मर्क १:२-८; लूक ३:१-१८; यूह १:१९-२८

1 उगु हे इलय् बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां यहूदियाया मस्भूमिइ वना:

2 थथे धका: भिंगु खँ न्यंकाजुल —

“पश्चाताप या,

छाय्धा:सा स्वर्गयागु राज्य न्ह्यःने

थ्यंक: वःगु दु।”☆

3 थ्व हे यूहन्नायागु खँ यशैया अगमवक्तां थथे च्वया थकूगु दु —

“मस्भूमिइ छम्ह मनू थथे धका:

हाला: वइ —

‘प्रभुयात लँ ब्यु,

वय्क:यागु लँ छिकाब्यु।’ ”☆

4 थ्व यूहन्नां उँटयागु सं थानातःगु वसः पुनातःगु दु। अले जँय् छँगूयागु जनी चिनातःगु दु। वयागु नसा क्वःबुँचा व गुँ कस्ति खः।☆

5 यस्सशलेमं, यहूदियाया फुक्क गामं व यर्दन खुसिया जःखः च्वंपि मनूत वयाथाय् वल।

6 अले थथःगु पाप स्वीकार याना: यर्दन खुसिइ यूहन्नापाखें बप्तिस्मा काल।

7 यक्व हे फरिसीत व सदुकीत नं बप्तिस्मा कायेत वयाच्चंगुलि वं इमित थथे धाल — “हे सर्पया सन्तान, परमेश्वरयागु तंपाखें बिस्सुं वनेत छिमित सुनां ख्याच्चः बिल?☆

8 पश्चाताप या:थें छिमिसं थःगु चालचलन नं अथे हे या।

9 ‘अब्राहाम हे जिमि बा: खः, उकिं जिमित छुं नं जुइ मखु’ धका: धयाजुइ मते, छाय्धा:सा जिं छिमित धाये — परमेश्वरं अब्राहामया नितिं थुपि ल्वहँतं नं मस्त दय्कादी फु।☆

10 सिमायागु हाप्लय् पा लाये हे त्यंगु दु। उकिं भिंगु फल मसःगु सिमा पाला: छवय्काछवइ।☆

11 “जिं ला छिमित पश्चातापया नितिं लखं बप्तिस्मा बियाच्चना। जिगु लिपा जि सिबय् तसकं तःधंम्ह झायाच्चंगु दु। जि ला वय्क:यागु लाकां ज्वनाजुइत तक नं मल्चः। वय्कलं हे छिमित पवित्र आत्मां व मिं बप्तिस्मा बियादी।

12 वय्कलं ल्हातिइ हासा ज्वना तयादीगु दु। वय्कलं फुक्क छ्व हाया: थःगु धुकुतिइ स्वथनादी। अले छवस जुक्व गुबलें मसीगु मिइ छवय्कादी।”

येशू बप्तिस्मा कयादीगु

मर्क १:९-११; लूक ३:२१-२२; यूह १:३२-३४

13 येशू नं बप्तिस्मा कायेत गालीलनिसें यर्दन खुसिइ यूहन्ना दुथाय् थ्यंक: झाल।

14 यूहन्नां वय्क:यात थथे धका: पनेत स्वल — “छिं जक जितः बप्तिस्मा बियादीमा:। छि जिथाय् झायादीयागु ला?”

15 वय्कलं लिसः बियादिल — “आ:यात थथे हे थजु। थुकथं झीसं फुक्क धार्मिकता पूर्वके मा:गु दु।” अले वं “ज्यू” धाल।

16 वय्क: बप्तिस्मा कया: उघ्रिमय् लखं थाहां झाल। उबलय् हे स्वर्ग चाल, अले वय्कलं परमेश्वरयागु आत्मा सुकुभ्तु थें जुया: थःगु म्हय् जूवयाच्चंगु खन।

☆ 3:2 ३:२ मती ४:१७; मर्क १:१५ ☆ 3:3 ३:३ यशै ४०:३ ☆ 3:4 ३:४ २ राज १:८ ☆ 3:7 ३:७ मती १२:३४; २३:३३

☆ 3:9 ३:९ यूह ८:३३ ☆ 3:10 ३:१० मती ७:१९

17 अले स्वर्ग थथे धयाहल — “थ्व जि यःम्ह काय् खः, थ्व खनाः जि तसकं लय्ताः।” ☆

4

मस्भूमिइ येशूयात जाँचय् याःगु

मर्क १:१२-१३; लूक ४:१-१३

1 पवित्र आत्मां येशूयात शैतानपाखें जाँचय् याकेत मस्भूमिइ ब्वनायंकल। ☆

2 पिइन्हु पिइचा तक अपसं च्वनादीगुलि वय्कःयात तसकं हे नयेपित्यात।

3 अबलय् हे शैतानं वयाः वय्कःयात थथे धाल — “छि परमेश्वरया काय् खःसा थ्व ल्वहंयात मरि जुइमा धकाः धयादिसँ।”

4 येशू लिसः बियादिल — “थथे च्वयातःगु दु —

“ ‘मनूत मरि जक मखु,
परमेश्वरयागु म्हुतुं पिहां वःगु
छगू छगू वचनं म्वाइ।’ ” ☆

5 शैतानं हानं वय्कःयात पवित्रगु शहरय् यंकल, अले देगः च्वकाय् यंकाः थथे धाल —

6 “छि परमेश्वरया काय् खःसा थनं तिन्हुयादिसँ। छायाःसा थथे च्वयातःगु दु —

“ ‘छ न्ह्याथाय् वंसां रक्षा यायेत
परमेश्वरं थः दूततय्त आज्ञा बियादी
ल्वहँतं छंगु तुतियात घाःपाः मजुइमा धकाः
इमिसं थःगु ल्हातं छन्त ल्हना तइ।’ ” ☆

7 येशू वयात धयादिल — “थथे च्वयातःगु दु — ‘छं परमप्रभु परमेश्वरयागु मन स्वये मते।’ ” ☆

8 अनंलि शैतानं वय्कःयात तःजाःगु पहाडय् यंकाः संसारयागु बाबांलाःगु फुक्क राज्य व उमिगु वैभव क्यन।

9 “छिं जितः भागि यानादीसा जिं छितः थ्व फुक्कं बी” धकाः शैतानं धाल।

10 अले वय्कलं धयादिल — “अय् शैतान, जिगु न्ह्याःने च्वने मते, हूँ। थथे नं च्वयातःगु दु —

“ ‘छं छिम्ह परमप्रभु परमेश्वरयागु जक
सेवा यायेमाः।
वय्कःयात जक मानय् यायेमाः।’ ” ☆

11 अले तिनि शैतानं वय्कःयात त्वःतावन। अले स्वर्गदूतत वयाः वय्कःयागु सेवा यात।

येशू गालील्य भिंगु खँ न्यंकेगु ज्या शुरू यानादीगु

मर्क १:१४-१५; लूक ४:१४-१५

12 बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायात इयालखानाय् कुनातल धकाः न्यनादीगुलि येशू गालील्य झायादिल। ☆

13 वय्कः नासरतय् च्वना मदिसे जबूलून व नप्तालीया दथुइ लाःगु गालील समुद्र लिक्क च्वंगु कफर्नहुम झायाः च्वनादिल। ☆

14 शुक्रथं यशैया अगमवक्तां धयाथकूगु थ्व खँ पूवन —

☆ 3:17 ३:१७ उत २२:२; भज २:७; यशै ४२:१; मती १२:१८; १७:५ ☆ 4:1 ४:१ हिब २:१८; ४:१५ ☆ 4:4 ४:४ व्य ८:३

☆ 4:6 ४:६ भज ९१:११-१२ ☆ 4:7 ४:७ व्य ६:१६ ☆ 4:10 ४:१० व्य ६:१३ ☆ 4:12 ४:१२ मती १४:३; मर्क ६:१७; लूक ९:१९-२० ☆ 4:13 ४:१३ यूह २:१२

15 “यर्दन खुसि व समुद्र दथुइ
ला:गु जबूलून व नप्ताली,
अले यहदीमखुपि च्वनाच्चंगु गालील,
16 थ्व खिउँथाय् च्वनाच्चंगु मनूतय्सं
छगू त:धंगु ज: खनीतिनि।
कालया किचलय् ला:गु देशय्
च्वनाच्चंगुपिन्सं नं थ्व त:धंगु ज:
स्वइतिनि।”*

17 उबलय् निसें वय्कलं थथे धका: न्यंकादिल —
“पश्चाताप या,
छाय्धा:सा स्वर्गयागु राज्य न्ह्य:ने
थ्यंक: वये धुकल।”*

येशूया दकलय् न्हापांयापि चेलात
मर्क १:१६-२०; लूक ५:१-११

18 छन्हू येशू गालील समुद्र सिथय् झाया च्वंबलय जा: हाना: न्या लानाच्चंगुपि निम्ह दाजुकिजापि
सिमोन व वया किजा अन्दियासयात खन। इपिं न्या लाइपिं ख:।

19 वय्कलं इमित धयादिल — “जि नाप वा, अले जिं छिमित मनूत लाइपिं यानाबी।”

20 थ्व खँ न्येनेवं इपिं थ:गु जा:जी हे त्व:ता: वय्क: नाप वन।

21 अनं झा:बलय् वय्कलं जब्दिया निम्ह काय् याकूब व वया किजा यहन्नायात खन। इपिं थ:
अबु जब्दि नाप नांचाय् च्वना: पुलांगु जा: ल्हनाच्चंगु ख:। वय्कलं इमित नं स:तादिल।

22 धयाकथं इपिं थ: अबु व नांचा त्व:ता: वय्क: नाप वन।

येशू त:ता ज्या यानादीगु
लूक ६:१७-१९

23 येशू गालील फुक्कभनं चा:हिलादिल। धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय झाया: मनूतयत स्यनेकने याना:
परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यंकादिल। अले त:तामछि ल्वय् दुपिं मनूतयत नं लायकादिल।*

24 वय्कलं थथे यानादीगु खँ सिरिया देशय् फुक्कभनं बय्बय् जुल। अले त:तामछि ल्वय् दुपिं,
त:तामछि दु:खकष्ट दुपिं, भूत दुबिना च्वंगुपिं, तिल्वय् व:पिं व पक्षवातं क:पिं मनूतयत वय्क:याथाय्
हल। वय्कलं इपिं फुक्कसिगु ल्वय् लायकादिल।

25 गालील, डेकापोलिस, यरूशलेम, यहूदिया व यर्दन खुसिया पारिनिसें व:पिं ग्वा: ग्वा: मनूत
वय्क: नाप नाप जुल।

5

पहाडय् बियादीगु उपदेश
लूक ६:२०-२६

1 ग्वा: ग्वा: मनूतयत खना: येशू पहाडय् थाहां झाया: फ्यतुनादिल। चेलात नं वय्क:याथाय् वल।

2 अले वय्कलं इमित थथे धका: स्यनादिल —

3 “थ:त आत्माय् चीमि खंकीपिं मनूत धन्यपिं ख:,
स्वर्गयागु राज्य इमिगु हे ख:।

4 नुग: मछिका जुइपिं मनूत
धन्यपिं ख:,
परमेश्वरं हे इमित ह्यय्कादी।*

* 4:16 ४:१५-१६ यशै ९:१-२

* 4:17 ४:१७ मती ३:२

* 4:23 ४:२३ मती ९:३५; मर्क १:३९

* 5:4 ५:४ यशै

5 स्वजापि मनूत धन्यपि खः,

पृथ्वीइ इमिसं अधिकार यायेदइ।*

6 परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय जुइत पित्याकाः

प्याय्चायका जुइपि मनूत

धन्यपि खः,

परमेश्वरं इमित लुधंकादी।*

7 कर्पिन्त दया यानाजुइपि मनूत

धन्यपि खः,

परमेश्वरं इमित दया यानादी।

8 नुगः यचुपि मनूत धन्यपि खः,

इमिसं परमेश्वरयात स्वये खनी।*

9 मेपिन्त मिलय् यानाजुइपि मनूत

धन्यपि खः,

इमित परमेश्वरं थःकायपि यानादी।

10 परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय जुइत दुःखकष्ट

फयाच्चपि मनूत धन्यपि खः,

छायाधाःसा स्वर्गयागु राज्य इमिगु हे खः।”*

11 “जितः विश्वास याःगुलि छिमित मनूतय्सं मभिका जुइ, हेस्याना जुइ, दुःखकष्ट बियाजुइ।

अयज्गुलि छिपि धन्यपि खः।*

12 छिपि स्वयाः न्हापायापि अगमवक्तातयत् नं थथे हे दुःखकष्ट ब्यूगु खः। उकिं लयताया जु,

छायाधाःसा स्वर्गय् छिमित बीत तःधंगु सिरपाः तयातःगु दु।*

चि व जः

मर्क ९:५०; लूक ११:३३-३६, १४:३४-३५

13 “छिपि पृथ्वीया चि खः। चिया सवाः हे तन धाःसा थ्व चियात गथे यानाः हानं चि सवाः वय्केगु? थथे सवाः तने धुंकूगु चि छुकियात नं ज्यालगय् मज्, उकिं थज्याःगु चियात मनूतय्सं वांछवइ, अले न्हया जुइ।*

14 “छिपि संसारया जः खः। पहाडया च्वकाय् दय्कातःगु शहरयात सुनानं मखंक सुचुकातये फइ मखु।*

15 मत च्याकाः सुनानं त्वपुयातइ मखु, बरु क्वथा न्यंक जः खयेमा धकाः त्वाःदेवाय् तयातइ।*

16 छिपि नं मनूतय्गु न्ह्यःने थथे हे थिनाच्चने फयेमाः। अले जक छिमिसं याःगु बाबांलाःगु ज्याखँ मनूतय्सं खनी, अले स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर बाःयात इमिसं तःधंकी।*

व्यवस्थायागु खँ

लूक १६:१७

17 “जि व्यवस्था व अगमवक्तातय्सं स्यना थकूगु खँ स्यंका छवयेत वःगु जुइ धकाः मतिइ तये मते। जि व्यवस्था व अगमवक्तातय्सं स्यना थकूगु ज्याखँ स्यंका छवयेत वयागु मखु, बरु पूर्वकेत वयागु खः।

18 जिं छिमित धाथें धाये — आकाश व पृथ्वी दतले व्यवस्थाय् च्वयातःगु चिकिचाधंगु छगु नं सिति वनी मखु, बरु अथे च्वयातःगु छकुचा दतले पूवनी।*

* 5:5 ५:५ भज ३७:११ * 5:6 ५:६ यशै ५५:१-२ * 5:8 ५:८ भज २४:३-४ * 5:10 ५:१० १ पत्र ३:१४ * 5:11

५:११ १ पत्र ४:१४ * 5:12 ५:१२ २ इति ३६:१६; प्रे ७:५२ * 5:13 ५:१३ मर्क ९:५० * 5:14 ५:१४ यह ८:१२; ९:५

* 5:15 ५:१५ मर्क ४:१२; लूक ८:१६; ११:३३ * 5:16 ५:१६ १ पत्र २:१२ * 5:18 ५:१८ लूक १६:१७

19 थथे जुगलि व्यवस्थायागु चिकिचाधंगु छगू जक आज्ञा मानय् मयाइपि व मयाकेत स्यना जुइपि मनूत स्वर्गयागु राज्यय् दकलय् चिधंपि जुइ। सुनानं व्यवस्था फुक्कं मानय् या:सा, अले कर्पिन्त नं मानय् यायेमा: धका: स्यना जसां थज्या:पि मनूत स्वर्गयागु राज्यय् त:धंपि जुइ।

20 “जिं छिमित धाये — छिमिसं शास्त्रीत व फरिसीतय्सं स्वया: अप्व: परमेश्वरयात य:थें या:सा जक छिपि स्वर्गयागु राज्यय् दुहां वने फइ।

तं चायेगु व मनू स्यायेगु ज्या

21 “न्हापायापि मनूतय्त थथे धयात:गु छिमिसं न्यनात:गु हे दु — ‘मनू स्याये मते, सुनानं सुयातं स्यात धा:सा वयात सजौंय बी।’☆

22 तर जिं छिमित धाये — दाजुकिजापिलिसे तंम्बइम्ह मनूयात नं सजौंय बी। सुनानं थ: दाजुकिजानापं छुं म्वायक ल्वापु थल धा:सा वं त:धंगु सजौंय फयेमाली। अथे हे सुनानं थ: दाजुकिजायात ‘ध्वाद:’ धाल धा:सा व नरकयागु मिइ लाइ।

23 “अयजूगलि छिमिसं परमेश्वरयात छुं छाये न्ह्य: छ खना: छिमि किजा तंम्बया च्वंगु दु धका: लुमन धा:सा

24 थ:म्हं छायेत्यनागु वेदीया न्ह्य:ने हे त्व:ता: किजानापं निं मिलय् जू हूँ, अले तिनि छा: हूँ।

25 “छन्त द्रपं ब्यूह मनू नाप लँय हे मिलय् जु। मखुसा वं छन्त अदालतय् यंका: न्यायाधीशया ल्हातिइ ल:ल्हानाबी। न्यायाधीशं सिपाईया ल्हातिइ ल:ल्हानाबी। अले छ इयालखानाय् लाइ।

26 जिं छिमित धाथें धाये — पुले माक्व धिबा मपुतले छिमित इयालखानां त्व:ता हइ मखु।

व्यभिचार याये मज्यु

27 “छिमिसं थथे धा:गु न्यनात:गु दु — ‘व्यभिचार याये मते।’☆

28 तर जिं छिमित धाये — सुनानं सुं मिसायात बांमला:गु मिखां स्वल धा:सा वं मनं मनं व्यभिचार याये धुंकी।

29 छंगु जव मिखां छन्त पाप याकूसा उकियात लिकया: वान्छवया ब्यु। म्ह छम्हं नरकय् लाका: च्वनेगु स्वया: ला म्हया छगू अंग मदय्का च्वनेगु आपालं भिं।☆

30 छंगु जव ल्हातं छन्त पाप याकूसा उकियात त्वा:ल्हाना: वान्छवया ब्यु। म्ह छम्हं नरकय् लाका: च्वनेगु स्वया: ला म्हया छगू अंग मदय्का च्वनेगु तसकं भिं।☆

पारपाचुकेगु खँ

मती १९:९; मर्क १०:११-१२; लूक १६:१८

31 “थथे नं धयात:गु दु — ‘सुनानं थ: कला:यात त्व:तूसा पारपाचुकागु भ्वं च्वया: बीमा:।’☆

32 तर जिं छिमित धाये — कला:म्हं व्यभिचार या:गु मदय्कं सुनानं थ: कला:यात त्व:ता छवल धा:सा वं थ: कला:यात व्यभिचार याकूगु जुइ। अथे हे व मिसायात यंकूम्ह मिजं नं व्यभिचार या:गु जुइ।☆

पाफयेगु खँ

33 “न्हापा न्हापायापि मनूतय्त थथे धयात:गु नं छिमिसं न्यनात:गु दु — ‘छिमिसं मखुगु भाकल याये मते, तर परमप्रभुया निंति यानागु भाकल पूर्वकि। व भाकल त्वा:थले मते।’☆

34 तर जिं छिमित धाये — गुबलें छुं खँय हे पाफये मते। स्वर्गयागु नां कया: नं पाफये मते, छाया:सा स्वर्ग परमेश्वरया सिंहासन ख:।☆

35 पृथ्वीयागु नां कया: नं पाफये मते, छाया:सा पृथ्वी परमेश्वरया तुति तइगु थाय् ख:। यरूशलेमयागु नां कया: नं पाफये मते, छाया:सा यरूशलेम त:धंम्ह जुजुयागु शहर ख:।☆

☆ 5:21 ५:२१ प्रस २०:१३; व्य ५:१७ ☆ 5:27 ५:२७ प्रस २०:१४; व्य ५:१८ ☆ 5:29 ५:२९ मती १८:९; मर्क १:४७

☆ 5:30 ५:३० मती १८:८; मर्क १:४३ ☆ 5:31 ५:३१ व्य २४:१-४; मती १९:७; मर्क १०:४ ☆ 5:32 ५:३२ मती १९:९;

१ कोर ७:१०-११ ☆ 5:33 ५:३३ लेवी १९:१२; गन्ती ३०:२; व्य २३:२१ ☆ 5:34 ५:३४ याक ५:१९; यशै ६६:१; मती २३:२२

☆ 5:35 ५:३५ यशै ६६:१; भज ४:८२

36 थःगु छ्यं थियाः तक नं पाफये मते, छायाःसा छेनय् च्वंगु सँ छपुयात नं छिमिसं तुइके व हाकुके फइ मखु।

37 छु धायेमाःगु खः — खःसा खः जक धा, मखुसा मखु जक धा। थुलि अप्वः खँ शैतानपाखेंयागु जक खः।

पलेसा कायेगु खँ

लूक ६:२९-३०

38 “थथे धयातःगु नं छिमिसं न्यनातःगु हे दु — ‘मिखायागु पलेसा मिखा, वायागु पलेसा वा।’”

39 तर जिं छिमित धाये — थःत मभिकूपिन्त छिमिसं ब्वलासाये मते। सुनानं छिमित जव न्यतालय् दाल धाःसा खव न्यताः नं फया ब्यु।

40 सुनानं छन्त छंगु लं त्वकाः कायेत अदालतय् यंकल धाःसा वयात गानापं त्वया ब्यु।

41 सुनानं छन्त करं छगू किलोमिटर तक यंकेत स्वल धाःसा व नाप निगू किलोमिटर हे वना ब्यु।

42 सुनानं छंके छुं फ्वन धाःसा वयात ब्यु। सुनानं छंके छुं त्याये का वल धाःसा वयात बिया छव।

शत्रुतयत माया यायेगु

लूक ६:२७-३६

43 “थथे धयातःगु नं छिमिसं न्यनातःगु दु — ‘जःलाखःलायात माया या, शत्रुयात हेला या।’”

44 तर जिं छिमित धाये — शत्रुयात माया या, थःत दुःख बीपिनिगु निंति प्रार्थना या।

45 अले जक छिपि स्वर्गय् दीम्ह बाःया मस्त जुइ फइ, छायाःसा वयकलं भिपि व मभिपि निम्हयसितं निभाः त्वयकादी। अले धर्मी व पापी निम्हयसितं वा वयकादी।

46 थःत माया याइपिन्त जक माया यानाः छु सिरपाः कायेखनी? थथे ला कर काइपिन्सं नं याः।

47 छिमिसं थः दाजुकिजापिन्त जक हनाबना तल धाःसा छु हे भिंगु ज्या यात? छु परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्सं जक अथे मयाः ला?

48 अयजगुलि स्वर्गय् दीम्ह छिमि बाः सिद्धम्ह खः, उकिं छिपि नं अथे हे सिद्ध जु।

6

मसीक दान बीगु खँ

1 “होश या, मनूतयत क्यने थें यानाः जक छिमिसं भिंगु ज्या याये मते। मनूतयत क्यने थें जक भिंगु ज्या यात धाःसा स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर बाःनं छिमित छुं हे सिरपाः बियादी मखु।

2 सुयातं छुं बीबलय् जिं थथे बिया धकाः नाय्खिं च्वय्का जुइ मते। थथे ला निपाः ख्वाःपाः दुपिन्सं जक धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् व लँय् लँय् वनाः मनूतयसं तःधं धाय्केत धयाजुइ। जिं छिमित खःगु खँ धाये — इमिसं काये माःगु सिरपाः काये धुंकूगु दु।

3 सुयातं छुं बीबलय् जव ल्हातं याःगु खव ल्हातं मसीमा।

4 बीबलय् सुनानं मसीक बीगु या, अले थथे मसीक ब्यूगु खंकादीम्ह परमेश्वर बाःनं छिमित सिरपाः बियादी।

प्रार्थना यायेगु खँ

लूक ११:१-४

5 “प्रार्थना यायेबलय् छिमिसं क्यने थें जक याये मते। निपाः ख्वाःपाः दुपिन्सं जक मेपिन्सं खनेमा धकाः धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् व लँय् हे दनाः प्रार्थना याना जुइ। जिं छिमित खःगु खँ धाये — इमिसं काये माःगु सिरपाः काये धुंकूगु दु।

6 प्रार्थना यायेबलय् छिमिसं क्वथाय् च्वनाः खापा तिनाः खने मदुम्ह परमेश्वर बाःयात प्रार्थना या। थथे सुं मदुथाय् वनाः याःगु प्रार्थना खंकादीम्ह परमेश्वर बाःनं छिमित सिरपाः बियादी।

☆ 5:38 ५:३८ प्रस २१:२४; लेवी २४:२०; व्य १९:२१

☆ 5:43 ५:४३ लेवी १९:१८

☆ 5:48 ५:४८ लेवी १९:२; व्य १८:१३

☆ 6:1 ६:१ मती २३:५

☆ 6:5 ६:५ लूक १८:१०-१४

7 “प्रार्थना यायेबलय् छिमिसं परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्सं थें म्वाःमदुगु हालाः ताःहाकय्क याये मते। थुकथं याःगु प्रार्थना जक परमेश्वरं न्यनादी धयागु इमिगु धापू खः।

8 इमिसं थें छिमिसं याना जुइ मते। वय्कःयाके फ्वने न्ह्यः हे छिमित माःगु खँ परमेश्वर बाःनं स्यू।

9 छिमिसं थथे प्रार्थना या –

“ हे झीम्ह स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर बाः,
छिगु नां पवित्र जुइमा।

10 छिगु राज्य वयेमा,
छिगु इच्छा स्वर्गय् थें हे,
थ्व पृथ्वीइ नं पूवनेमा।

11 जिमित न्हिच्छिया मरि,
थौं जिमित बियादिसँ,

12 अले जिमिगु अपराध क्षमा यानादिसँ,
गथे जिमिसं नं जिमि अपराधीतयू
क्षमा यानाबियागु दु।

13 जिमित परिक्षाय् लाकादी मते,
बरु दुष्टपाखें बचय् यानादिसँ
छाय्धाःसा राज्य व पराक्रम व महिमा
सदां सर्वदां छिगु हे खः, आमेन।’

14 “थःत मभिं याःपिन्त छिमिसं क्षमा याःसा छिमित नं स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर बाःनं क्षमा यानादी।”

15 मखु, छिमित मभिं याःपिन्त छिमिसं क्षमा मब्यू धयागु जूसा छिमिगु पाप नं परमेश्वर बाःनं क्षमा यानादी मखु।

अपसं च्वनेगु खँ

16 “अपसं च्वनेबलय् छिमिसं निपाः ख्वाःपाः दुपिन्सं थें ख्वाः खिउँका च्वनेगु याये मते। अपसं च्वनागु धकाः क्यनेत इमिसं थःगु ख्वाः खिउँका जुइ। जिं धात्थें धयाच्वना – इमिसं काये माःगु सिरपाः काये धुंकूगु दु।

17 बरु छं अपसं च्वनेबलय् ख्वाः सिलाः छेनय् चिकं तया च्वँ।

18 अले छ अपसं च्वनाच्वंगु मनूतय्सं मखु, बरु खने मदुम्ह परमेश्वर बाःनं खंकादी। अले वय्कलं छन्त सिरपाः बियादी।

स्वर्गय् धन मुंकि
लूक १२:३३-३४

19 “थःगु नितिं छिमिसं थ्व संसारय् धन-सम्पत्ति मुंके मते। थन मुंकूगु धन-सम्पत्ति खतं नइ, किलं नइ, अले खुं खुइ।”

20 बरु छिमिसं खतं मनइथाय्, किलं मनइथाय्, अले खुं मखुइथाय् स्वर्गय् धन-सम्पत्ति मुंकि।

21 छिमिगु सम्पत्ति गन दु छिमिगु मन नं अन हे दइ।

मिखा म्हयागु जः
लूक ११:३४-३६

22 “मिखा हे म्हयागु जः खः। मिखा थीसा जक छिमिगु म्ह छम्हं थी।

23 छिमिगु मिखा स्यंसा छिमिगु म्ह छम्ह हे खिउँसे च्वनी। उकिं छिमिके दुगु जः हे खिउँसे च्वंसा खिउँगु झन गुलि खिउँसे च्वनीगु जुइ।

24 “सुनानं निम्ह मालिकयागु सेवा याये फइ मखु, छायाःसा वं छम्ह मालिकयात अप्वः यय्कूसा, मेम्ह मालिकयात यय्की मखु। वं छम्हयसिनं धाःथें याःसा मेम्हयसिनं धाःगु खँ न्यनी मखु। अथे हे छिमिसं परमेश्वर व धन निग्यां सेवा याये फइ मखु।

नयेत्वनेगुलिइ च्यूताः तये मते

लूक १२:२२-३१

25 “अयजुगुलि जिं धयाच्वना — नयेत्वनेगु व पुनेगुलिइ छिमिसं च्यूताः तये मते। छु, नयेगु स्वयाः प्राण तःधं मजू ला? पुनेगु स्वयाः शरीर तःधं मजू ला?

26 झंगःपंक्षीतयत स्व, इमिसं पुसा ह्लाः सय्केगु ज्या नं मयाः, नसा मुंकेगु ज्या नं मयाः। अथेसां स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर बाःनं इमित नका तयादीगु दु। इपिं स्वयाः छिपिं तःधं मजू ला?

27 छिपिं मध्ये धन्धा कयाः थःगु आयुलय् मेगु पलख जक नं तने फुम्ह सु दु?

28 “छु फी, छु पुने धकाः छिमिसं छाया च्यूताः कयाः जुया? ह्याच्वंगु स्वांयात छकः स्व, इपिं गुकथं तःमा जुल? इमिसं ज्या नं याःगु मदु, कापः नं थाःगु मदु।

29 अथेसां जिं धाये — उलिमछि धन-सम्पत्ति दुम्ह सोलोमन जुजु छप्वः स्वां ति हे झःझः मथाः।*

30 थौं बुयाः कन्हय् हे इवाः जुयावनीगु घाँयात ला परमेश्वरं थुलि समाः यानातयादी धाःसा वय्कलं छिमित पुनेत वसः बियामदी ला? विश्वास मगाःपिं, छिमिसं गथे क्वातुक विश्वास याये मफुगु?

31 “अयजुगुलि छिमिसं ‘छु नये, छु त्वने, अले छु पुने’ धकाः पीर काये मते।

32 परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं मनूतय्सं जक थथे पीर कयाच्वनी। छिमित छु छु माः धकाः स्वर्गय् च्वनादीम्ह छिमि परमेश्वर बाःनं फुक्क स्यू।

33 न्हापां परमेश्वरयागु राज्य मा, वय्कलं धयादी थें च्वँ। अले वय्कलं छिमित माःगु फुक्क बियादी।

34 “कन्हय् जुइगु खँ च्यूताः काये मते। कन्हय्यागु च्यूताः कन्हय् हे वइ। थौंयात थौंयागु हे कष्ट अवः।

7

कर्पिन्त दोष बीगु

लूक ६:३७-३८, ४१, ४२

1 “मेपिन्त दोष बी मते, अले छिमित नं दोष बी मखु।

2 छायाःसा गथे छिमिसं मेपिन्त दोष बिल, अथे हे छिमित नं दोष बी। गुलि छिमिसं कर्पिन्त बिल, उलि हे छिमित नं बी।*

3 “छिमि किजाया मिखाय् च्वंगु धू खंम्हयसिनं थःगु मिखाय् च्वंगु सुपः छाया मखन?

4 थःगु मिखाय् सुपः दुहां वनाच्वंगु मखंम्हयसिनं छिमि किजाया मिखाय् धू दुहां वनाच्वंगु खँय् छाया वास्ता याः जुइ माल?

5 थःगु हे मिखाय् च्वंगु सुपः मखंम्हयसिनं छिमि किजाया मिखाय् च्वंगु धू लिकयाबी धकाः गथे धाये फइ? हे निपाः ख्वाःपाः दुपिं, न्हापां थःगु मिखाय् च्वंगु सुपः नि लिका। अले तिनि कर्पिनिगु मिखाय् च्वंगु धू खंकाः लिकाये फइ।

6 “च्वखगु चिज खिचायात बी मते, अथे याःसा वं छिमित हे न्याः वइ। फाया न्हाःने मोती वान्छवया बी मते, अथे याःसा वं थुकियात न्हुतु न्हुयाबी।

फवँ, मा अले सःती

लूक ११:९-१३

7 “फवँ, अले छिमित बी, माला स्व, अले छिमिसं लुइके फइ, सः ब्यु, अले लुखा चाय्काबी।

8 छायाःसा फवंपिन्त बी, माला स्वःपिन्सं लुइकी, अले सः ब्युम्हयसित चाय्काबी।

9 “अज्याःम्ह सु बौ दइ? सुनां काय्न् मरि फवनीबलय् ल्वहं बी?

10 अथे हे न्या फवनीबलय् सर्प बी?

11 मभिपि जुयाः नं छिमिसं थः मस्तयत् भिगु भिगु बी सः धाःसा स्वर्गय् चवनादीम्ह बाःनं जक थःके फवम्हयसित झन भिगु बियामदी ला?

12 “छिमित मेपिन्सं छु याःसा यः छिमिसं नं इमित अथे हे या। थ्व हे खँ व्यवस्था व अगमवक्तातय्सं स्यना थकूगु खः।[☆]

निपु लँ

लूक १३:२४

13 “चिब्यागु ध्वाखां दुहां हँ, छायाःसा नरकय् वनीगु ध्वाखा तब्या, अले लँ तब्या जुइ। वने अपुगुलि थ्व ध्वाखां दुहां वनीपि यक्व दइ।

14 जीवनयागु ध्वाखा धाःसा चिब्या, अले लँ चिब्या। उकिं थनं जुइपि मनूत यक्व दइ मखु।

सिमा व फल

लूक ६:४३-४४

15 “फताहा अगमवक्तात खनाः होश या, छायाःसा थुपि फैचायागु ख्वाःपालं पुया वइ। दुने धाःसा थुपि ग्यानापुपि गुँखिचा थें जुइ।

16 थुमिगु ज्या स्वयाः छिमिसं थुमित म्हसीके फइ। कंझालय् दाख सइ मखु। अथे हे कंमाय् यःमरि सइ मखु।

17 भिगु सिमाय् भिगु हे फल सइ। अथे हे मभिगु सिमाय् मभिगु हे फल सइ।

18 भिगु सिमाय् मभिगु फल गुबलें सइ मखु। अथे हे मभिगु सिमाय् भिगु फल गुबलें सइ मखु।

19 अय्जुगुलि भिगु फल मसःगु सिमायात पालाः छ्वय्काछ्वइ।[☆]

20 थुकथं इमिगु ज्यां हे इपि भिं ला कि मभिं धकाः सीके फइ।[☆]

जिं छिमित गुबलें हे म्हमस्यू

लूक १३:२५-२७

21 “जितः ‘प्रभु, प्रभु’ जक धयाजुइपि मनूत परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वने फइ मखु। स्वर्गय् चवनादीम्ह जिमि बाःयात लयतायेक ज्या याना जूपि जक वय्कःयागु राज्यय् दुहां वने फइ।

22 न्याय याइखुन्हु यक्वसिनं जितः थथे धाइ — ‘प्रभु, प्रभु, छिगु नामं जिमिसं अगमवाणी कना मवया ला? छिगु हे नामं भूत दुबिना च्वपि मनूतयत् लाय्का मवया ला? अले छिगु हे नामं यक्व हे अजू चायापुगु ज्या मयाना ला?’

23 जिं इमित थथे लिसः बी — जिं छिमित म्ह हे मस्यू। मभिगु ज्याखँ यानाजुइपि, छिपि फुककं जिथासं तापाक्क हँ।[☆]

छँ दय्कीपि निम्ह मनू

लूक ६:४७-४९

24 “अय्जुगुलि जिगु वचन न्यनाः उकथं हे याइम्ह मनू ल्वहं दुथाय् छँ दनीम्ह बुद्धि दुम्ह मनू थें खः।

25 वं छँ दय्के धुंकाः तसकं वा वयाः बाः वल। हानं तसकं फय् वयाः वयागु छँय् कल। अय्न् ल्वहंयागु बल्लाःगु जगय् दनातःगुलि वयागु छँ मदुन।

26 अथे हे जिगु वचन न्यनाः नं उकथं मयाइम्ह मनू फि दुथाय् छँ दय्कीम्ह मूर्ख मनू थें खः।

27 वं छँ दय्के धुंकाः तसकं वा वयाः बाः वल। हानं तसकं फय् वयाः वयागु छँय् कल। अले वयागु छँ दुनावन।”

28 अन च्वंपि मनूत फुक्कं येशू धयादीगु थ्व खँ न्यना: छक्क जुल।

29 छायाधा:सा वय्कलं इमि शास्त्रीतय्सं थें मखु, बर अधिकार दुम्ह मनुखं थें स्यनादिल।*

8

कोहियात लाय्कादीगु

मर्क १:४०-४५; लूक ५:१२-१६

1 येशू पहाडं क्वहां झाय्वं ग्वा: ग्वा: मनूत वय्क: नाप वन।

2 अबलय् हे छम्ह कोह्मिह मनुखं वया: वय्क:यात भागियाना: थथे धाल – “प्रभु, छिं यय्कादीसा जित: शूद्र यानादी फु।”

3 अले वय्कलं वयात थिया: धयादिल – “छ शूद्र जुइमा।” थुलि धाय्वं हे व कोहि ल्वचं शूद्र जुल।

4 अले वय्कलं वयात धयादिल – “न्यँ, थ्व खँ सुयातं कने मते। पुजाहारीतयथाय् वना: छं थ:गु ल्वय् ला:गु कयँ। अले फुक्कसितं सीकेत व्यवस्थाय् च्वया त: थें मा:कथं छायेछी या।”*

रोमी कप्तानया च्य:यात लाय्कादीगु

लूक ७:१-१०

5 येशू कफर्नहुमय् झा:बलय् छम्ह रोमी कप्तानं वया: वय्क:यात थथे बिन्ति यात –

6 “प्रभु, जिम्ह छम्ह च्य:यात पक्षवातं कया: तसकं हे सास्ती जुयाच्चन।”

7 वय्कलं धयादिल – “जि वया: वयात लाय्काबी।”

8 अले वं धाल – “प्रभु, जिगु छैय् दुहां झायेत छित: मल्व:। छिं धया जक दीसां जिम्ह च्य: लायावनी।

9 जिगु क्वय् सिपाईत दुसां जिगु च्वयनं त:धंपि मनूत दु। जिं सिपाईतय्त ‘वा’ धा:सा इपि वइ। अले ‘हुँ’ धा:सा वनी। अथे हे दासयात ‘थथे या’ धा:सा वं अथे हे याइ।”

10 वय्कलं थ्व खँ न्यना: अजू चाया: वय्क: नाप व:पि मनूतय्त थथे धयादिल – “जिं छिमित धातयें धाये – जि थपाय्सकं विश्वास याइम्ह मन् ला इस्राएलय् हे नं मखना।

11 जिं छिमित धाये – पुर्व व पच्छिमं यक्व हे मनूत वया: अब्राहाम, इसहाक व याकूबपि नाप स्वर्गयागु राज्यय् च्वनी।*

12 राज्यय् थ्या:पि मनूतय्त धा:सा पिने तसकं खिउँसे च्वंथाय् वान्छवया हइ। अले इपि अन ख्व जक ख्वया: वा न्ह्यायाच्चनी।”*

13 अले वय्कलं व कप्तानयात धयादिल – “छैय् हुँ छ, छं विश्वास या:थें हे जुइमा।” अबलय् हे वया च्य: लन।

उसाँय् मदुपिन्त लाय्कादीगु

मर्क १:२९-३४; लूक ४:३८-४१

14 छन्हू येशू पन्हुसयागु छैय् झाल। उबलय् पन्हुसया सस:मां तसकं ज्वर वय्का: लासाय् ग्वारातुलाच्चन।

15 वय्कलं वयागु ल्हा: थियादिल। अले वयागु ज्वर क्वलाना वन। अले वं दना: वय्क:पिन्त नके त्वके या: जुल।

16 बहनी जबलय् मनूतय्सं भूत दुबिना च्वंपि त:म्हयसित हे वय्क:याथाय् हल। म्हुतुं जक नवाना: येशू भूत दुबिना च्वंपिन्त लाय्कादिल, अले हानं म्हुंमफुपिन्त नं लाय्कादिल।

17 यशैया अगमवक्तां धयाथकूगु खँ पूर्वकेत वय्कलं थथे यानादीगु ख: –

“प्रभु थ:म्हयसिनं हे झीगु ल्वयली

* 7:29 ७:२९ मर्क १:२२; लूक ४:३२

* 8:4 ८:४ लेवी १४:१-३२

* 8:11 ८:११ लूक १३:२९

* 8:12 ८:१२ मती

२२:१३; २५:३०; लूक १३:२८

फुक्कं लिकया: यंकादिल।”☆

येशूया चेला जुइपि मनूत

लूक ९:५७-६२

18 येशू थःगु जवखं वक्क मनूतयत खना: चेलातयत समुद्र पारि वनेगु उजं बियादिल।

19 वय्क: झायादीत्यंबलय् छम्ह शास्त्री वया: थथे धाल – “गुरूजु, छि गन गन झाइ जि नं ल्यूल्हू वये।”

20 वय्कलं लिस: बियादिल – “ध्वंतय् च्वनेत प्वा: दु, इंग:तय् च्वनेत स्वँ दु, मनूया काय्या धा:सा छ्यं दिकेत नं थाय् मदु।”

21 मेम्ह छम्ह चेलां नं थथे धाल – “प्रभु, जित: जिमि अबुयागु सीम्ह निं थुने बियादिसँ।”

22 वय्कलं वयात धयादिल – “सीम्हयात सीम्हयसिनं हे थुनी। छ जि लिसे वा।”

ग्व:फय्यात दिकादीगु

मर्क ४:३५-४१; लूक ८:२२-२५

23 येशू अनं नांचाय् च्वना: झाल। चेलात नं वय्क: नाप हे वन।

24 उबलय् हे आकाझाकां तसकं ग्यानापुक ग्व:फय् वल। ल:यागु किसिद्रम्बलं नांचायात त्वपुइत्यन। वय्क: धा:सा घनाच्वन।

25 चेलातयसं वना: वय्क:यात थना: थथे धाल – “प्रभु, जिमित बचय् यानादिसँ। जिपि लखय् दुनिन।”

26 अले वय्कलं इमित धयादिल – “छिपिं छाया अपायसकं ग्यानागु? छिमिसं जित: अज्जं क्वातुक विश्वास याये मफुनि ला?” थुलि धया: वय्कलं दना: ग्व:फय्यात व ल:द्रम्ब:यात हक्कादिल। अले ग्व:फय् दित, ल:द्रम्ब: नं दित।

27 थ्व खना: इपि छक्क जुल। अले थथे धाल – “थ्व गज्या:म्ह मनु ख: समुद्र व फसंनापं थ्व मनूयागु खँ न्यां।”

भूत दुब्यूपिं निम्हयसित लाय्कादीगु

मर्क ५:१-२०; लूक ८:२६-३९

28 येशू समुद्र पारिइ गदरिनीतयगु देशय् झायादीबलय् भूत दुबिना च्वपि निम्ह मनूतयसं दिपं पिहां वया: वय्क:यात नापलात। थुपि तसकं हे ग्यानपुसे च्वंगुलि अनं सुं हे मजु।

29 वय्क:यात खनेवं हे इपिं थथे धका: चिल्लाय् दना: हाल – “हे परमेश्वरया काय, छि जिमिथाय् छाया झायागु? मत्यवं हे जिमित सजॉय बीत झायागु ला?”

30 अन हे लिक्क छबथां फात नं ज्वया त:गु दु।

31 भूततयसं वय्क:यात थथे धका: बिन्ति यात – “छिं जिमित पितिना हे दीगु जूसा थ्व फातय्के दुबीगु उजं बियादिसँ।”

32 अले वय्कलं इमित धयादिल – “हूँ।” अले मनूतयगु म्हं पिहां वना: भूतत अन ज्वयात:पि फातय्के दुबित। अले फात फुक्क ब्वाँय वना: भीरं क्वब्बात। अले समुद्रय् कुतुं वना: सित।

33 फा ज्वयाच्वपिन्सं शहरय् वना: अन जूगु खँ फुक्कं न्यंकल। भूत दुबिना च्वपिन्त छु जूगु ख: व नं न्यंकल।

34 अले शहरय् च्वपिं मनूत फुक्क वय्क:यात स्व: वल। इमिसं वय्क:यात अनं पिहां झासँ धका: बिन्ति यात।

9

पक्षवातं क:म्ह मनूयात लाय्कादीगु

मर्क २:१-१२; लूक ५:१७-२६

1 येशू अनं नांचाय च्वना: समुद्र पारि तुं थःगु शहरय लिहां झाल।

2 मनूतयसं वयकःयाथाय् छम्ह पक्षवातं कःम्ह मनूयात लासानापं हल। इमिगु थज्याःगु विश्वास खना: वयकलं धयादिल “बाबु, ग्याये मते, छं याःगु पाप क्षमा जुल।”

3 थ्व न्यना: अन च्वपिं शास्त्रीत थःथवय् थथे खँ ल्हात – “थ्व मनुखं ला परमेश्वरयात क्वह्यंकाच्वन।”

4 इमिगु मनय् च्वंगु खँ सीका: वयकलं थथे धयादिल – “छिमिसं छाया मभिगु खँ मतिइ तया जुयागु?”

5 ‘छंगु पाप क्षमा जुल’ धायेगु अःपु ला कि ‘दना: न्यासि हूँ’ धायेगु अःपु?

6 संसारय् च्वपिनिगु पाप क्षमा यानाबीत मनूया काय्याके अधिकार दु धयागु खँ छिमिसं सीकि।” अले वयकलं व पक्षवातं कःम्ह मनूयात थथे धयादिल – “दना: थःगु लासा ज्वना: छैय् हूँ।”

7 थुलि धायेवं हे व पक्षवातं कःम्ह मनू दना: थःगु छैय् वन।

8 थ्व खना: अन च्वपिं मनूत ग्यात। अले मनूतयत परमेश्वरं थज्याःगु अधिकार बियादीगुलि इमिसं परमेश्वरयात तःधंकल।

येशू मतीयात सःतादीगु

मर्क २:१३-१७; लूक ५:२७-३२

9 येशू अनं मेथाय् झायाच्वनादीबलय् मती धयाम्ह छम्ह मनूयात कर कायेगु अड्डाय् च्वनाच्वंगु खन। अले वयकलं वयात सःतादिल – “जि नाप वा।” अले व दना: वयकः नाप वन।

10 छन्हू वयकः मतीयागु छैय् पाहां जुयाच्वंबलय् कर काइपिं मनूत व पापी मनूत नं वया: वयकः व वयकःया चेलात नाप पयतुना: भव्य नल।*

11 थ्व खना: फरिसीतयसं वयकःया चेलातयत धाल – “थ्व छु खः? छिमि गुरु ला कर काइपिं व पापीत नाप च्वना: नयाच्वन नि?”

12 इमिसं थथे धाःगु ताया: वयकलं इमित लिस: बियादिल – “छुं मजूपिं मनूतयत डाक्टर माली मखु, ल्वय् दुपिन्त जक माली।

13 थ्व छु धाःगु खः वना: बांलाक सीकि – ‘जित: बलि बी हःगु मयः, बरु जित: माःगु ला दया माया खः’ छायाधाःसा ‘जि धर्मी’ धका: धया जुइपिन्त मखु, बरु पापीतयत सःत: वयागु खः।”*

अपसं च्वनेगु खँ

मर्क २:१८-२२; लूक ५:३३-३९

14 छन्हू बलिस्मा बीम्ह यहून्नाया चेलातयसं वया: येशूयाके थथे धका: न्यन – “जिपिं व फरिसीत न्हाबलें अपसं च्वना, छिकपिनि चेलात जक छाया अपसं मच्वंगु?”

15 वयकलं इमित लिस: बियादिल – “जिलाजं जुइम्हनापं दतले जन्त वःपिन्सं नुगः मछिंकी ला? अयनं छन्हू ब्याहा याइम्ह मनूयात लिगना: यनीतिनि। अले जक इपिं अपसं च्वनी।

16 “पुलांगु वसतय् सुनानं न्हगु कापतं पर्कीं मखु, छायाधाःसा पुलांगु वसतय् न्हगु कापतं पर्कल कि झन जक बांमलाक तःक जुइक गुनावनी।

17 “अथे हे सुनानं पुलांगु छेंगूयागु म्हिचाय् दाखरस तइ मखु, छायाधाःसा पुलांगु छेंगूयागु म्हिचाय् दाखरस तल धाःसा म्हिचा हे गुनावनी। अले दाखरस नं वाइ, म्हिचा नं स्यनी। थथे मयासैं बरु दाखरस न्हगु म्हिचाय् तल धाःसा नितां बचय् जुइ।”

सीम्ह मचा व मफुम्ह मिसा

मर्क ५:२१-४३; लूक ८:४०-५६

18 येशू इमित थथे धयाच्वनादीबलय् हे धर्मशास्त्र स्यनीगु छैया छम्ह थकालि वया: वयकःयात भागियाना: थथे धाल – “जिमि म्हाय् नकतिनि हे जक सित। छिं झाया: ल्हातं जक थियादीसां जिमि म्हाय् म्वाना वइ।”

19 अले वयकः दनाः व नाप ज्ञाल। चेलात नं वयकः नाप वन।

20 वयकःपि लैय् ज्ञाया च्वंबलय् झिनिदंनिसें हि क्वहां वइगु ल्वचं कयाच्वंम्ह छम्ह मिसां ल्यूनें वयाः वयकःयागु गाच्चः थिल।

21 “वयकःयागु गाच्चः जक थी फत धाःसा जिगु ल्वय् लायावनी” धकाः वं मतिइ तःगु खः।

22 अले वयकः फहिलादिल। व मिसायात खनाः वयकलं धयादिल – “केहें मय्जु, ग्याये मते। छं विश्वास याःगुलि छंगु ल्वय् लन।” अबलय् हे व मिसायागु ल्वय् लन।

23 अनंलि वयकः थकालियागु छैय् ज्ञाल। अन सी बाजं थानाच्वंपिं व ख्वया च्वंपिं मनूत खनाः

24 वयकलं धयादिल – “छिपि फुक्क पिने हूँ। मचा मसीनि। घना जक च्वंगु खः।” वयकलं थथे धयादीगुलि इमिसं वयकःयात हिस्स्यात।

25 मनूतय् पछवयादी धुंकाः वयकलं दुहां ज्ञायाः मचायात ल्हातं ज्वनाः थनादिल। अले व मचा दना वल।

26 थ्व खँ देशन्यंक बय्बय् जुल।

निम्ह कांयात व छम्ह लातायात लाय्कादीगु

27 येशू अनं ज्ञाःबलय् निम्ह कांपिं वयकःया ल्यूल्यू वनाः थथे धकाः चिल्लाय् दनाः हाल – “हे दाऊदया काय्, जिमित दया यानादिसँ।”

28 वयकः छँ थ्यने धुंकाः इपि नं वयकःयाथाय् वल। अले वयकलं इमिके न्यनादिल – “जिं छिमित लाय्काबी फु धकाः छिमित विश्वास दु ला?”

अले इमिसं लिसः बिल – “दु, प्रभु।”

29 अले वयकलं इमिगु मिखा थियाः धयादिल – “छिमिसं विश्वास याःथें छिमिगु मिखा लना वनेमा।”

30 अले इमिसं मिखां खन। वयकलं इमित थथे धयादिल – “थ्व खँ सुयातं कने मते।”

31 अयनं इमिसं वनाः थ्व खँ देशन्यंक बय्बय् यानाबिल।

32 वयकःपि अनं ज्ञाःबलय् लैय् मनूतयसं भूत दुबिना च्वंम्ह छम्ह लातायात वयकःयाथाय् हल।

33 भूतयात पितिनेवं व मनुखं नवाना हल। अले स्वयाच्वंपिं मनूतयसं छक्क जुयाः थथे धाल – “थथे ला जिमिसं इस्राएलय् गुब्सं मखनानि।”

34 फरिसीतयसं धाःसा थथे धाल – “थ्व मनूयात भूततय् जुजुं हे भूत पितिनेगु शक्ति ब्यूगु खः।”☆

येशू मनूतय्त माया यानादीगु

मर्क ६:३४; लूक १०:२

35 थुकथं येशू शहरय् व गांगामय् चाःहिलाः धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् ज्ञायाः स्यनेकने यायां परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यंकादिल। अले तःतामछि ल्वय् दुपिं मनूतय्त नं लाय्कादिल।☆

36 मनूतयगु हुलयात खनाः वयकःयात माया वन, छायाःसा इपिं जवाः मदुपिं फैचात थें हाःनाः मदयाः उखेलाः थुखेलाः मदयाच्वन।☆

37 अले वयकलं चेलातय्त धयादिल – “बाली लयेगु ला यक्व हे दु, बाली लइपिं धाःसा कम जक दु।

38 अयजूगुलि बाली थुवाःयात बाली लइपिं छवयाहयादिसँ धकाः प्रार्थना या।”☆

10

झिनिम्ह प्रेरितत ल्ययादीगु

मर्क ३:१३-१९; ६:७-१३; लूक ६:१२-१६

☆ 9:34 १:३४ मती १०:३५; १२:२४; मर्क ३:२२; लूक ११:१५

☆ 9:35 १:३५ मती ४:२३; मर्क १:३९; लूक ४:४४

☆ 9:36

१:३६ गन्ती २७:१७; २ राज २२:१७; २ इति १८:१६; इज ३४:५; मर्क ६:३४

☆ 9:38 १:३७-३८ लूक १०:२

1 छन्हु येशुं झिनिम्ह चेलातयत् थःथाय् सःताः इमित मभिंगु आत्मा पितिनेगु व न्ह्यागुं ल्वय् लाय्के फइगु अधिकार बियादिल।

2 थुपिं झिनिम्ह प्रेरितत थथे खः —

पन्हुस धाःम्ह सिमोन,
वया किजा अन्दियास,
जब्दिया काय् याकूब
व वया किजा यूहन्ना,

3 फिलिप
व बारथोलोमाइ,
थोमा,
कर काइम्ह मत्ती,
अल्फयसया काय् याकूब
व थेदियस,

4 सिमोन कनानी
व येश्यात धोखा ब्यूम्ह यहदा इस्करियोत।

5 थुपिं झिनिम्हयसितं वय्कलं थथे धयाः छवयादिल — “यह्दीमखुपिन्थाय् व सामरीतयगु शहरय् वने मते।

6 बरु इस्राएलय् च्वंपिं जवाः मदुपिं फैचात थें जुया च्वंपिन्थाय् वनाः

7 थथे धकाः न्यकिं — ‘परमेश्वरयागु राज्य न्ह्याःने थ्यंकः वये धुंकल।’

8 उसौय् मदुपिन्त लायकि, सीपिन्त म्वाकी, कोह्तिथत् लायकि, अले भूत पितिनाछव। थ्व शक्ति छिमित सिंति दुगुलिं छिमिसं नं सिंति हे या।

9 “छिमिसं लुँ, वहः व सिजःयागु धिबा घाना वने मते।

10 पिहां वनेत म्हिचा, लं, लाकां, तुतां ज्वने मते, छायाधाःसा ज्या याइपिन्त माक्व ला अर्थे हे दइ।[☆]

11 “गामय् वंसां शहरय् वंसां छिमित दुकाइम्ह मनूयात मालाः अनं वने मत्यतले वयाथाय् हे च्वं।

12 वयागु छेंय् दुहां वनेवं हे ‘छिमित शान्ति दयेमा’ धकाः धा।

13 छिमिगु खँ इमिसं थुइका काःसा इमित शान्ति दइ, मखुसा छिमिसं ब्यूगु शान्ति छिमिके तुं लिहां वइ।

14 गुगुं नं छेंय् अथवा शहरय् छिमित दुमकाःसा व छिमिगु खँ तंकं मन्यंसा छिपिं अनं वनाछव। अनं वनेत छिमिसं थःगु पालिइ थाःगु धू तंकं थाथा यानाः हूँ।[☆]

15 जिं छिमित खःगु खँ धाये — न्याय यानादीबलय् परमेश्वरं सदोम व गमोरा शहरय् च्वंपिन्त स्वयाः अप्वः थ्व शहरय् च्वंपिन्त सास्ती यानादी।”^{☆☆}

दुःखकष्ट जुइतिनिगु खँ

मर्क १३:९-१३; लूक २१:१२-१७

16 “न्यँ, गुंखिचातयगु हुलय् जिं छिमित फैचा थें यानाः छवयाच्चनागु दु। उकिं छिपिं सर्प थें चंग जुइमाः, अले सुकुभतु थें स्वजा जुइमाः।[☆]

17 मनूतलिसे होश याना जु, छायाधाःसा इमिसं ज्वनाः छिमित अदालतय् लःल्हानाबी। अले धर्मशास्त्र स्यनीगु छेंय् यनाः कोरी दइ।

18 जितः विश्वास याःगुलिं छिमित हाकिमत व जुजुपिनिगु न्ह्यःने थने यंकी। छिमिसं अन हे इमित व यह्दीमखुपिन्त जिगु साक्षी ब्यु।

☆ 10:10 १०:१० १ कोर १:१४; १ तिमो ५:१८

☆ 10:14 १०:१४ प्रे १३:५१

☆ 10:15 १०:१५ मती ११:२४; उत १९:२४-२८

☆ 10:15 १०:७-१५ लूक १०:४-१२

☆ 10:16 १०:१६ लूक १०:३

19 अथे थने यंकीबलय् छिमिसं गथे याना: छु नवायेगु धका: धन्धा काये मते। छिमिसं नवाये मा:गु खँ छिमित उबलय् हे बियादी।

20 छाया:सा छिमिसं नवाइगु खँ छिमिगु थ:गु हे जुइ मखु, छिमिगुपाखें परमेश्वरयागु आत्मां हे नवानादी।

21 “मनूतयसं थ: हे दाजुकिजापिन्त महिया: स्याके बी। बौनं थ: हे काय् म्हायपिन्त, अले काय् म्हायपिन्सं थ: हे मां बौयात महिया: स्याके बी।

22 थथे जिगु नामं याना: छिमित फुक्कसिनं हेल्ला याइ। दकलय् लिपा तकं क्वातुक विश्वास याना: सह यानाच्चंम्ह बचय् जुइ।”

23 छगू शहरं ख्याना: छव:सां छिपि मेगु शहरय् हूँ। जिं छिमित धातथें धाये – मनूया काय् मवतले छिमिसं इस्राएल न्यंक हे ज्या क्वचाय्के फइ मखुनि।”

24 “गुरु स्वया: चेला त:धं मजू। अथे हे मालिक स्वया: च्य: त:धं मजू।”

25 चेला थ: गुरु थें जुइ दुगुलि, अले च्य: थ: मालिक थें जुइ दुगुलि लुधनेमा:। छँ थुवा:यात हे भूतया जुजु बालजिबुल धाल धा:सा वया जहानतय्त इन छु जक धाइगु जुइ?”

सु खना: ग्यायेमा:?

लूक १२:४-७

26 “मनूत खना: छिपि ग्याये मते। त्वपुयात:गु खने दइतिनि। सुचुकात:गु सी दइतिनि।”

27 जिं छिमित छिउँथाय् धयागु खँ छिमिसं न्हिनय् बय्बय् या। अथे हे जिं छिमित न्हायपनय् धयागु खँ छिमिसं क:सिइ च्वना: बय्बय् या।

28 “म्ह जक स्याये फुपिं, आत्मा स्याये मफुपिलिसे छिपि ग्याये मते। बरु छिमिगु म्ह व आत्मा नितांयात नरकय् छवयादी फुमहलिसे जक ग्याना च्वँ।

29 धिबा छगलं निम्ह चखुंचा न्याये मफु ला? परमेश्वरयात मयय्कं छम्ह चखुंचा नं स्याये फइ मखु।

30 छिमिगु छेनय् च्वंगु सँ छपु छपु दतले हे परमेश्वरं ल्या: खाना तयादीगु दु।

31 अयजूगुलि ग्याये मा:गु मदु। चखुंचा स्वया: ला छिपिं यक्व हे मू वं।”

32 “सुनां मनूतयगु न्ह्य:ने ‘जि ख्रीष्टयाम्ह मनू ख:’ धका: धाइ, जिं नं स्वर्गय् जिमि बा:या न्ह्य:ने वयात ‘जिम्ह मनू ख:’ धका: धाये।

33 सुनां मेपिनिगु न्ह्य:ने ‘जि ख्रीष्टयाम्ह मनू मखु’ धका: धाइ, वयात जिं नं जिमि बा:या न्ह्य:ने ‘जिम्ह मनू मखु’ धका: धाये।”

ख्रीष्ट येशूयागु निती बाय् माली

लूक १२:४९-५३; १४:२६-२७

34 “जि संसारय् शान्ति बीत व:म्ह धका: छिमिसं ताय्के मते। जि शान्ति बीत मखु, बरु ल्वाकेत वयाम्ह ख:।

35 “ ‘जि ला काय् यात बौलिसे,

म्हाय्यात मांलिसे,

भौयात माजुलिसे ल्वाकेत वयाम्ह ख:।

36 मनूतय् शत्रुत थ:गु छँय् च्वंपि हे जुइ।”

37 “जित: स्वया: थ: मां बौयात अप्व: माया याइम्ह मनू जिगु ल्यूल्यु वये फइ मखु। अथे हे थ:काय् म्हायपिन्त जित: स्वया: अप्व: माया याइम्ह मनू नं जिगु ल्यूल्यु वये फइ मखु।

☆ 10:22 १०:२२ मती २४:१-१३ ☆ 10:24 १०:२४ लूक ६:४०; यह १३:१६; १५:२० ☆ 10:25 १०:२५ मती १:३४; १२:२४; मर्क ३:३२; लूक ११:१५ ☆ 10:26 १०:२६ मर्क ४:२२; लूक ८:१७ ☆ 10:33 १०:३३ २ तिमो २:२२ ☆ 10:36 १०:३५-३६ मीका ७:६

38 थःगु क्रूस क्वबिया जिगु ल्यल्य मवइम्ह मनु जिम्ह चेला जुइ फइ मखु।*

39 थःगु प्राण बचय यायेत जक स्वइम्ह मनु नाश जुयावनी। सुनां जिगु निती थःगु प्राण पाइ व बचय जुइ।”*

सिरपा:

मर्क ९:४१; लूक १०:१६

40 “छिमित दुकाःम्हयसिनं जितः दुकाःगु जुइ। जितः दुकाःम्हयसिनं जितः छवया हयादीम्हयसित दुकाःगु जुइ।*

41 अगमवक्तायात अगमवक्ता खः धकाः दुकाःम्हयसित अगमवक्तायात बीगु सिरपाः हे दइ। अथे हे परमेश्वरं धाःथें च्वनीम्हयसित दुकाःम्हयसित नं वयात थें हे सिरपाः दइ।

42 जिं छिमित खःगु खँ धाये – सुनानं जिमि चेला खः धकाः दकलय् चिधंम्ह मनुयात तकं छगू गिलास जक लः त्वंकूसां वं सिरपाः कायेखनी।”

11

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु खँ

लूक ७:१८-३५; १६:१६

1 झिनिम्ह चेलातयत् थुलि धाये धुंकाः येशू अनं गांगामय स्यनेकने यायेत व भिंगु खँ न्यकेत झाल।

2 झ्यालखानाय् कुनातःम्ह यूहन्नां मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टं यानादीगु ज्याखँ न्यनाः थः चेलातयत् वय्कःयाथाय् थथे धकाः न्यके छवयाहल।

3 “झायादी माःम्ह छि हे खः ला कि जिमिसं मेम्हयसिगु लँ स्वयाच्वेनेमाः नि?”

4 वय्कलं इमित लिसः बियादिल – “छिमिसं छु छु खना अले न्यना यूहन्नायात वनाः व हे धयाब्यु।

5 कांपिन्सं मिखां खन, लंग्रात न्यासि वने फत, कोह्लित लाया वन, ख्वाँयत्तय्सं ताल, सीपि मनुत हानं म्वानावल, अले चीमिपिन्सं भिंगु खँ न्यन।*

6 जिगु विश्वासय् सुनां शंका याइ मखु, व धन्यम्ह खः।”

7 यूहन्नाया चेलात लिहां वने धुंकाः वय्कलं यूहन्नायागु खँय् थथे धयादिल – “मरूमिइ वनाः छिमिसं छु स्वया? फसं संका च्वंगु तिकथि स्वःवनागु ला?

8 मखुसा छिपिं छु स्वयेत वनागु लय? बाबांलाःगु वसतं पुनातःपि मनुतयत् स्वःवनागु ला? बाबांलाःगु वसतं पुना तइपिं ला लायकुलिइ जक दइ।

9 धातें छिपिं छु स्वः वनापि? अगमवक्तायात स्वःवनागु ला? खः, जिं धाये – यूहन्ना अगमवक्ता स्वयाः यक्व तःधुं।

10 थ्वयागु खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“ जिं जिम्ह दूतयात छंगु न्ह्यः हे

छवयाबी।

वं हे छंगु निती लँ दय्काबी।” *

11 “जिं छिमित खःगु खँ धाये – बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना स्वयाः तःधंम्ह मनु मेम्ह मदु। अथेसां स्वर्गयागु राज्यय् दक्वसिबय् चिधंम्ह मनु नं व स्वयाः तःधं जुइ।

12 बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां भिंगु खँ न्यंकूसानिसें स्वर्गयागु राज्यय् दुहां वनेत मनुतय्सं धितुधिनाः जुल। थुकथं इमि दथुइ धेंधेंबल्लाः जुल।*

13 थ्व हे यूहन्नाया न्ह्यः वःपि फुक्क अगमवक्तातय्सं व व्यवस्थां नं स्वर्गयागु राज्ययागु खँ धयावंगु खः।

* 10:38 १०:३८ मती १६:२४; मर्क ८:३४; लूक ९:२३ * 10:39 १०:३९ मती १६:२५; मर्क ८:३५; लूक ९:२४; १७:३३; यह १२:२५

* 10:40 १०:४० मर्क ९:३७; लूक ९:४८; १०:१६; यह १३:२० * 11:5 ११:५ यशे ३५:५-६; ६१:१ * 11:10 ११:१० मला

३:१ * 11:12 ११:१२ लूक १६:१६

14 छिमिसं थ्व खँ विश्वास याना काःसा वइतिनि धाःम्ह एलिया यूहन्ना हे खः।[☆]

15 सुयाके न्हायपं दु वं न्याना का।”

16 “थौकन्हययापि मन्तयत छु नाप दाँजय् यायेगु? थुपि ला बजारय् च्वनाः पासापिन्त सःताः थथे खँ ल्हाइपिं मस्त थें च्वं –

17 “ ‘जिमिसं बाँसुरी पुयाः
नं छिपिं प्याखं मल्ह,
जिमिसं सी बाजं थानाः
नं छिपिं मख्वः।’

18 “नयाःत्वनाः सनामजुइम्ह यूहन्ना वल। इमिसं वयात – ‘भूत दुब्यूम्ह मन्’ धकाः धाल।

19 मनूया कायनं नयेत्वने याना जुल। इमिसं वयात – ‘नगुल्, अय्लाःगुलुत व कर काइपिनि व पापीतय् पासा’ धकाः धयाजुल। इमिगु बुद्धि ला इमिगु ज्यां हे क्यं।”

विश्वास मयाइपिं मनूत

लूक १०:१३-१५

20 येशू अप्वः यानाः अजू चायापुगु ज्या यानादीगु शहरय् च्वपिं मनूतय्सं पश्चाताप मयाःगुलि इमित ब्वःबियादिल।

21 “हे खोराजीन व बेथसेदाय् च्वपिं मनूत, छिमित धिक्कार दु, छायाधाःसा छिमिथाय् याःगु अजू चायापुगु ज्याखँ टुरोस व सीदोनय् याःगु जूसा अन च्वपिन्सं उबलय् हे भांग्रां हिनाः नौनं बुयाः पश्चाताप याये धुकल जुइ।[☆]

22 जिं छिमित धाये – परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् टुरोस व सीदोनय् च्वपिन्त स्वयाः अप्वः छिमित सास्ती यानादी।

23 “हे कफर्नहुमय् च्वपिं मनूत, छिमित छु स्वर्गय् थत यनी धयाच्चनागु ला? छिमित ला नरकय् क्वफाइ। छिमिथाय् याःगु अजू चायापुगु ज्याखँ सदोमय् याःगु जूसा आः तक नं सदोम दयाच्चनीगु जुइ।[☆]

24 जिं छिमित धाये – परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् सदोमय् च्वपिन्त स्वयाः छिमित अप्वः सास्ती यानादी।”[☆]

जिथाय् झासु लंकः वा

लूक १०:२१-२२

25 अबलय् येशू धयादिल – “हे परमेश्वर बाः, स्वर्ग व पृथ्वीया प्रभु, जिं छितः सुभाय् बी, छायाधाःसा छिं थ्व खँ सःस्यू व थू धाइपिन्त न्यंका मदिसे छुं मस्यूपिं मस्तयत न्यंकादिल।

26 बाः छितः थ्व हे भिं ताल।”

27 “बाःनं हे फुक्क जिगु ल्हातय् तयादीगु खः। काययात सुनानं म्हमस्यु, बाःनं जक काययात म्हस्यु। अले बाःयात नं सुनानं म्हमस्यु, कायनं जक स्यू। कायनं म्हसीका ब्यूपिन्सं जक बाःयात म्हसी।”[☆]

28 “कु क्वबिया त्यानुचाःपिं फुक्क जिथाय् झासु लंकः वा, जिं छिमित आराम बी।

29 जिगु जुवा छिमिसं क्वब्यु, अले जिके स्यना का, छायाधाःसा जि स्वजाम्ह व क्वमिलुम्ह खः। अले छिमिसं दुनुगलनिसें आराम कायेखनी।[☆]

30 जिगु जुवा क्वबी अःपु, अले जिगु कु याउँसे च्वं।”

☆ 11:14 ११:१४ मला ४:५; मती १७:१०-१३; मार्क १:११-१३ ☆ 11:21 ११:२१ यशै २३:१-१८; इज २६:१-१८; योए ३:४-८

आमो १:१-१०; जक १:२-४ ☆ 11:23 ११:२३ यशै १४:१३-१५; उत १९:२४-२८ ☆ 11:24 ११:२४ मती १०:१५; लूक १०:१२

☆ 11:27 ११:२७ यहू ३:३५; १:१८; १०:१५ ☆ 11:29 ११:२९ यर ६:१६

12

विश्रामबारयागु खँ

मर्क २:२३-२८; लूक ६:१-५

1 येशू विश्रामबार* खुन्हु छवबया लँ जुया: झाया च्वंबलय् वय्कःया चेलातय्सं नये पित्या:गुलि छवमा स्वहायका: नयेत स्वला।*

2 इमिसं अथे या:गु खना: फरिसीतय्सं वय्कःयात धाल - “स्व, छिमि चेलातय्सं विश्रामबार खुन्हु छु याये मज्यू धा:गु ख: व हे यानाच्वन।”

3 अले वय्कलं लिस: बियादिल - “दाऊदं थ: व थ:नाप व:पिन नये पित्या:बलय् छु यात धयागु खँ छिमिसं ब्वनागु मदु ला?”

4 गुकथं वं परमेश्वरया छैय् दुहां वना: अन छायात:गु मरि नल? अले थ:नाप व:पिन्त नं नकल। परमेश्वरयात छायात:गु मरि ला पुजाहारीतय्सं सिबय मेपिन्सं नये हे मज्यू।**

5 विश्रामबार पतिकं पुजाहारीतय्सं विश्रामबारयागु नियम मानय् मया:। अय्न् इपि दोषी ठहरय् मजू धका: व्यवस्थाय् च्वयात:गु खँ छिमिसं ब्वनागु मदु ला?*

6 अय्न् जिं छिमित धाये - देग: स्वया: त:धंम्ह छम्ह थन दु।

7 ‘बलि बी ह:गु जित: मय:, जित: ला दया माया जक य:’ धका: धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु खँ बांलाक थुइके फुगु जूसा छिमिसं छुं मया:पिन्त दोषी धका: पा: याइ मखुगु।*

8 मनूया काय विश्रामबारया नं प्रभु ख:।”

ल्हा: गंम्ह मनू

मर्क ३:१-६; लूक ६:६-११

9 अले येशू अनं धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झाल।

10 अन ल्हा: गंम्ह छम्ह मनू दु। वय्कःयात दोष बीत अन च्वंपिन्सं थथे धका: न्यन - “विश्रामबार खुन्हु सुयातं लायकाबीगु ज्या याये ज्यू ला?”

11 वय्कलं लिस: बियादिल - “छिमि सुयां फैचा विश्रामबार खुन्हु गालय् कुतुंवन धा:सा छिमिसं वयात थकायेत मस्वइ ला?*

12 फैचा स्वया: ला मनू गुलि यक्व मू वं। उकि विश्रामबार खुन्हु नं भिंगु ज्या याये ज्यू।”

13 अले वय्कलं ल्हा: गंम्ह मनूयात धयादिल - “ल्हा: तप्यंकि।” वं ल्हा: तप्यंकल। अले गंगु ल्हा: लना: मेगु ल्हा: थें च्वन।

14 फरिसीतय्सं अनं वना: वय्कःयात स्यायेगु ग्वसा: ग्वल।

परमेश्वरं ल्ययादीम्ह च्य:

मर्क ३:७-१२; लूक ६:१७-१९

15 थ्व खँ सिया: येशू अनं झाल। यक्व हे मनूत वय्कःया ल्यूल्यु वन। वय्कलं म्हंमफुपिं दक्वसित लायकादिल।

16 अले वय्कलं थ्व खँय् सुयातं छुं धाये मते धका: ख्याच्व: बियादिल।

17 वय्कलं थथे यानादीगु यशैया अगमवक्तां धयाथकूगु थ्व खँ पूर्वकेत ख: -

18 परमेश्वरं धयादिल -

“स्व, थ्व जिं ल्ययाम्ह

जि य:म्ह च्य: ख:।

थ्व खना: जि तसकं लयता:।

थ्वयागु नुगलय् जिगु आत्मा तयाबी,

* 12:1 १२:१ यहूदीतय विश्रामबार खुन्हु * 12:1 १२:१ व्य २३:३५ * 12:4 १२:४ लेवी २४:९ * 12:4 १२:३-४
१ शमू २१:१-६ * 12:5 १२:५ मती २८:१-१० * 12:7 १२:७ मती १:१३; होरो ६:६ * 12:11 १२:११ लूक १४:५

अले थ्वं हे जात जातियापिन्त
न्याययागु खँ न्यंकी।

19 थ्व गुबलें सुंनप ल्वाना जुइ मखु,
तसकं हाला जुइ मखु।

सुनानं थ्वयात लँय लँय
हाला जूगु खनी मखु।

20 त्वधुलेत्यंगु तिकथि छपु नं
थ्वं त्वथुली मखु।

सीत्यंगु मतयात तकं
थ्वं स्याइ मखु।

न्याययागु विजय मजुतले
थ्वं छुं हे याइ मखु।

21 अले जात जातियापिन्सं
थ्वयागु हे नामय आशा यानाच्चनी।”✠

येशू व बालजिबुल

मर्क ३:२२-३०; लूक ११:१४-२३

22 मनूतयसं येशूयाथाय् छम्ह कांम्ह लाताम्ह व भूत दुब्युम्ह मनूयात हल। वयकलं वयात
लाय्कादिल। अले वं मिखां खन, नवाये नं फत।

23 स्वयाच्चपिन्सं छक्क जुया: धाल – “दाऊदया काय् थ्व हे मखु ला?”

24 थ्व न्यना: फरिसीतयसं थथे धाल – “भूततय् जुजु बालजिबुलं शक्ति बियात:गुलि थ्वं भूतयात
पितिनाछवये फुगु ख:।”✠

25 इमिगु मतिइ च्वंगु खँ थुइका: वयकलं इमित धयादिल – “गुगुं नं राज्य निक्क दला: थ:थवय्
ल्वाना जुल धा:सा थ: हे नाश जुइ। अथे हे गुगुं नं शहर व छैनं थ:थवय् बाया: ल्वाना जुल धा:सा
ता:तुइ मखु।

26 अथे हे शैतानतय् दथुइ नं थ:थवय् ल्वापु जुल धा:सा इमिगु राज्य गथे याना: ता:तुइ फइ?

27 बालजिबुलं शक्ति बियात:गुलि जिं भूतयात पितिनाछवये फुगु ख: धका: छिमिसं धाल। थथे हे
ख: धयागु जूसा छिमि मनूतयसं जक सुयागु शक्ति भूत पितिनाछवइगु लय? इमिसं छिमित हे दोषी
ठहरय् याइ।

28 अथे मखु, जित: परमेश्वरयागु आत्मां भूतयात पितिनाछवयेगु शक्ति ब्यूगु ख: धयागु जूसा
परमेश्वरयागु राज्य छिमिथाय् वये धुकल धका: सीकि।

29 बल्ला:म्ह मनूयागु छँय् खुइत न्हापां व मनूयात निं चीमा:। वयात चीधुंका: तिनि वयागु छँय्
खुया: यने फइ।”

30 “जिगु पँ मलीपि फुक्क जिमि शत्रु ख:। जित: मुंकेत ग्वाहालि मयाइम्हय्सिनं जिं मुना तयागु
नं हलाबी।”✠

31 “मनूतयसं न्हागु हे मखुगु खँ ल्हा:सां न्हागु हे पाप या:सां इमित क्षमा बी, पवित्र आत्मायात
मभिंका: खँ ल्हाइपिन्त धा:सा क्षमा बी मखु।

32 मनूया काय्यात मभिंका: खँ ल्हा:म्हय्सित क्षमा यानाबी, पवित्र आत्मायात मभिंका: खँ
ल्हा:म्हय्सित धा:सा आ: नं, लिपा नं, गुबलें हे क्षमा बी मखु।”✠

सिमा व फल

लूक ६:४३-४५

33 “भिगु सिमाय् जक भिगु फल सइ। मभिंगु सिमाय् मभिंगु हे फल सइ। थुकथं सिमाय् स:गु फल
स्वया: सिमा भिं मभिं सीके फइ।”✠

✠ 12:21 १२:१८-२१ यज्ञै ४२:१-४

✠ 12:24 १२:२४ मती ९:३४; १०:२५

✠ 12:30 १२:३० मर्क ९:४०

✠ 12:32

१२:३२ लूक १२:१०

✠ 12:33 १२:३३ मती ७:२०

34 अय सर्पया मस्त, छिपि थें ज्याःपि मभिपि मन्तयस् गथे यानाः भिंगु खँ ल्हाये फइ? छायाःसा नुगलय च्वंगु खँ हे म्हतुं नवाइ।*

35 भिम्ह मनूया मतिइ भिंगु हे दइगुलि वं भिंगु भिंगु हे याइ। अथे हे मभिम्ह मनूया मतिइ मभिङु हे दइगुलि वं मभिङु मभिङु जक याइ।”

36 “जिं छिमित धाये – छिमिसं ल्हाना जूगु म्वाःमदुगु छता छता खँया ल्याःचाः परमेश्वरं न्याय यानादीबलय कयादी।

37 छिमिसं नवाना जूगु खं हे छिपि न्यायया दिनय दोषी वा निर्दोष ठहरय जुइ।”

अजू चायापुगु चिं क्यनेगु इनाप

मर्क ८:११-१२; लूक ११:२९-३२

38 अले गुम्हं गुम्हं शास्त्रीत व फरिसीतय्सं जानाः येशूयात धाल – “अयसा गुरुजु, जिमित अजू चायापुगु चिं छकः यानाः क्यनादिसँरे।”*

39 वयकलं धयादिल – “थौकन्हय्यापि मन्त गुलि जक मभिना वःगु, अले परमेश्वरयात विश्वास यायेगु त्वःता हःगु। थुमिसं अजू चायापुगु चिं स्वयेत धयाच्चन। अहं, छिमित अगमवक्ता योनां क्यना वंगु चिं सिबय मेगु छुं हे चिं क्यनी मखु।*

40 गथे योना न्यायागु प्वाथय स्वन्ह स्वचा तक च्वन, अथे हे मनूया काय नं पृथ्वीया दुने स्वन्ह स्वचा तक च्वनी।*

41 “निनवेय् च्वपिन्सं नं न्याय याइबलय आःयापि मन्तयत सजॉय बी हे माः धकाः नवाइ, छायाःसा इमिसं ला योनां जक न्यंकबलय हे पश्चाताप यात। स्व, थन ला योना स्वयाः नं तःधंम्ह छम्ह दु।

42 न्याय याइबलय दच्छिनय् च्वंम्ह रानी नं आःयापि मन्तयत सजॉय बीमाः धकाः नवाइ, छायाःसा व तापाकनिसें सोलोमनयागु ज्ञानयागु खँ न्यनेत वल। स्व, थन ला सोलोमन स्वयाः नं तःधंम्ह छम्ह दु।”*

पूमवंक याःगु ज्या झन ग्यानापु

लूक ११:२४-२६

43 “मनूयागु म्हं पिहां वनाः भूतआत्मां बाय् च्वनेत मरूमिइ माः जुइ। अयनं वं बाय् लुइके फइ मखु।

44 अले वं धाइ ‘जि न्हापा च्वनाच्चनागु छँ हे लिहां वने।’ अले वं लिहां वइबलय न्हापायागु छँ यचुकाः झःझः धाय्कातःगु व खालिगु लुइकी।

45 अले वं वनाः थः स्वयाः मभिपि न्हयम्ह भूततयत सःता हइ। इपिं वयाः अन बाय् च्वनी। अले व मन् न्हापा स्वयाः गति मलाना वनी। आःयापि मभिपि मन्तयगु गति नं थथे हे जुइ।”

येशूया मां व किजापि

मर्क ३:३१-३५; लूक ८:१९-२१

46 येशू थथे धयाच्चनादीबलय हे वय्कःया मां व किजापि वय्कः नाप खँ ल्हायेत पिने प्य वयाच्चन।

47 छम्हय्सिनं वनाः वय्कःयात धाल – “छिकपिनि मां व किजापि छिनाप खँ ल्हायेत पिने प्य वयाच्वंगु दु।”

48 अले वयकलं वयात धयादिल – “जिमि मां सु खः? जिमि किजापि सु खः?”

49 अले चेलातयत् पतिचां क्यनाः धयादिल – “मां धाःसां किजापि धाःसां थुपिं हे खः।

50 छायाःसा सुनां स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बाःनं धाःथें याना जुइ व हे जिमि किजा, जिमि केहें व जिमि मां खः।”

* 12:34 १२:३४ मती ३:७; २३:३३; १५:१८; लूक ३:७
१६:४; मर्क ८:१२

* 12:40 १२:४० योना ३:५

* 12:38 १२:३८ मती १६:१; मर्क ८:११
12:42 १२:४२ १ राज १०:१-१०; २ इति १:१-१२

* 12:39 १२:३९ मती

13

पुसा हलिम्हयसिगु उखान

मर्क ४:१-९; लूक ८:४-८

1 उखुन्हु हे येशू छैनं पिहां झाया: समुद्र सिथय वना: फयतुनादिल।

2 वयक:या जवखवं यक्व हे मनूत मुंव:गुलि वयक: नांचाय च्वनादिल। मनूत जक समुद्रया सिथय दनाच्चन।*

3 वयकलं इमित उखान कना: यक्व हे खँ स्यनादिल।

“छम्ह मनू बुँइ पुसा ह: वन।

4 वं पुसा ह:बलय गुलि गुलि पुसा लँय नं लात, अले इंग:तयसं वया: नयाबिल।

5 अले गुलि पुसा ल्वहंलि दुथाय लात। भचा भचा जक चा दुगुलि अन ला:गु पुसा याकनं बुयावल।

6 निभा: त्व:बलय अन बुयाव:गु मा सुकूचिना वन, अले बल्लाक हा काये मफुगुलि गना वन।

7 अले हानं गुलि पुसा कंमा दुथाय लात। कंमा त:मा जुया व:बलय अन ला:गु पुसा थाहां वये मफुत।

8 गुलि पुसा भिंगु चा दुथाय लात, अले यक्व अन्न सल। गनं सछि, गनं खुइदुगं, गनं स्विदुगं अन्न सल।

9 सुयाके न्हायपं दु वं न्यना: का।”

छाय उखान छ्यले माल?

मर्क ४:१०-१२; लूक ८:९-१०

10 अले चेलातयसं वया: वयक:याके न्यन – “छिं इपिं लिसे छाय उखान छुना: खँ ल्हानादियागु?”

11 वयकलं धयादिल – “स्वर्गयागु राज्ययागु गुप्ति खँ छिमित जक सीके ब्यूगु दु। इमित सीके मब्यू।

12 दुम्हयसित अज्जं तनाबी, अले वयाके झन यक्व दइ। मदुम्हयसिके दुगु नं लाका काइ।*

13 अयजूगुलि जिं इपिं लिसे उखान छुना: खँ ल्हानागु ख: –

“ ‘स्वया: नं इमिसं खनी मखु,
न्यसां इमिसं ताइ मखु,
अले थुइ नं मखु।’

14 “थुकथं यशैया अगमवक्तां धयावंगु खँ थुमिके पूवन –

“ ‘छिमिसं न्यनेत ला न्यनी,
अयनं गुब्सं थुइके फइ मखु।
छिमिसं स्वयेत ला स्वइ,
अयनं गुब्सं खंके फइ मखु।

15 छायधा:सा छिमिगु नुग: क्वय धुंकल,
न्हायपं ख्वातुइ धुकल,
अले छिमिसं मिखा तिस्सी धुंकल।

मखुसा ला छिमिगु न्हायपनं ताये मा:गु ख:,
मिखां खने मा:गु ख:,
नुगलं ध्वाथुइका काये मा:गु ख:।

छिपि पापं लिचिला: जिथाय लिफ: स्वया वये मा:गु ख:,
अले जिं छिमित लायकाबीगु ख:।’*

* 13:2 १३:२ लूक ५:१-३

* 13:12 १३:१२ मती २५:२९; मर्क ४:२५; लूक ८:१८; १९:२६

* 13:15 १३:१४-१५ यशै

16 “छिपि धा:सा धन्यपि खः, छायाधा:सा छिमिगु मिखां खं, न्हायपनं ता।

17 जिं छिमित धात्थें धाये — त:म्ह हे अगमवक्तातयसं व धर्मी मनुतयसं छिमिसं खंगु खँ तसकं स्वये मास्तिवय्कूगु खः, अयनं इमिसं स्वये मखन। अथे हे छिमिसं न्यंगु खँ इमिसं तसकं न्यने मास्तिवय्कूगु खः, अयनं इमिसं न्यने मखन।*

उखानयागु अर्थ

मर्क ४:१३-२०; लूक ८:११-१५

18 “पुसा हलिम्हयसिगु उखानयागु अर्थ न्यँ।

19 गुलिखय मनुतयसं परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ न्यना: नं थुइके फइ मखु। थुपि लँय ला:गु पुसा थें खः। इमिगु नुगलय हलात:गु परमेश्वरयागु वचन शैतानं वया: लिकया यंकी।

20 त्वहलि दुथाय ला:गु पुसा परमेश्वरयागु वचन न्यनेवं लयल्यताया: विश्वास याना काइपि खः।

21 परमेश्वरयागु वचनं थुमिगु नुगलय दुने थ्यंक हा काये फइ मखु। अले ता:ई तक च्वने फइ मखु। दु:खकष्ट वयेवं थुमिसं विश्वास यायेगु त्व:ताछवइ।

22 परमेश्वरयागु वचन न्यना: नं धन सम्पत्तियागु माया कयाजुइपि व संसारयागु खँय च्युता: तया जुइपि मनुत कंमा दुथाय ला:गु पुसा थें खः। थुमिसं परमेश्वरयागु वचनयात गुम्से यानाबी। अले थुकिं अन्न सय्की मखु।

23 परमेश्वरयागु वचन न्यना: थुइका काइपि मनुत भिगु चाय ला:गु पुसा थें खः। थुमिसं यक्व अन्न सय्की। गुलिसिनं सछि, गुलिसिनं खइदुगं, गुलिसिनं स्विदुगं अन्न सय्की।”

नामायागु उखान

24 येशू मेगु उखान छुना: इमित धयादिल — “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं — छम्ह मनुखं थ:गु बुँइ भिंगु पुसा हल।

25 छन्हु चान्हय् फुक्कं घनाच्चंबलय् शत्रु वया: छव हलात:गु बुँइ नामायागु पुसा हला थकल।

26 अले मा थाहां वया: अन्न स:बलय् नामा नं खनेदयावल।

27 “अले च्य:तयसं वया: बुँ थुवा:यात धाल — ‘मालिक, छिं बुँइ भिंगु पुसा जक हला दियागु मखु ला? नामा गनं बुयावल?’

28 “बुँ थुवालं धाल — ‘सुं शत्रु थथे यानाथकल जुइ।’ इमिसं हानं धाल — ‘जिमिसं वना: नामा पुया छवये ला?’

29 “अले वं धाल — ‘आ: थथें पुइ म्वा:नि। मखुसा छिमिसं नामा नाप छव नं पुया छवइ।

30 छव लये मत्य:तले निमां थकाय् नि ब्यु। लयबलय् जिं ज्यामितय् न्हापां नामा नि पुया: छवय्केत मुंकि, अले छव जक जिगु धुकुतिइ मुंके हजि धका: धाये।’ ”

दक्वसिबय् चिग्व:गु पुसा व सोडायागु उखान

मर्क ४:३०-३२; लूक १३:१८-२१

31 अले हानं येशू मेगु उखान छुनादिल। “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं — छम्ह मनुखं तुग्व:या पुसा थ:गु बुँइ हल।

32 दक्वसिबय् चिग्व:गु पुसा जूसां थाहां वये धुंका: थ्व अन दुगु मेमेगु स्वया: त:मा जुया: सिमा जुल। अले झंग:तयसं वया: थुकियागु कचामचाय् थ:गु स्वँ दयकी।”

33 वय्कलं इमित हानं मेगु उखान छुनादिल — “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं — छम्ह मिसां सोडा कया: स्वफा छवचुंलय् त्वाकछ्याना: फुक्क थासय् मन्यंतले न्हायाच्चन। अले छवचुं फुक्कं पवंगाना वल।”

34 वय्कलं मनुतयत् न्हागु खं थथे उखान छुना: कनादिल। उखान मछुइकं वय्कलं छुं नं स्यनामदी।

35 थुकथं अगमवक्तां थथे धका: धयाथकूगु खँ पूवन —

“जिं मनूतयत उखान छुना:

जक खँ कने।

संसारयागु सुष्टि जूसांनिसें

सुचुकातःगु खँ उला बी।”✧

नामायागु उखानयागु अर्थ

36 अले येशू मनूतयत त्वःता: छँय दुहां झाल। चेलातयसं वया: वयकःयात थथे धाल — “बुँइ हःगु नामायागु उखानयागु अर्थ कनादिसँ।”

37 वयकलं इमित धयादिल — “भिंगु पुसा हःमह मनूया काय खः।

38 बुँ थ्व संसार खः। भिंगु पुसा परमेश्वरया राज्ययापि मनूत खः। अले नामायागु पुसा शैतानया मनूत खः।

39 नामायागु पुसा हः वःमह शत्रु शैतान खः। छव लयेगु ई परमेश्वरं न्याय याइगु ई खः। छव लइपिं ज्यामित स्वर्गदूत खः।

40 “गथे नामायात मुंका: छवयकी न्याय याइबलय नं अथे हे याइ।

41 अबलय मनूया कायनं थः दूतयत छवयाहइ। अले इमिसं वयकःयागु राज्यय् च्वंपि पाप याःपि व याकूपि फुक्कसितं मुंकी।

42 अले इमित मि गालय् कुकीं। अन इपिं ख्व जक ख्वया: वा न्ह्यायाच्वनी।

43 परमेश्वरं यःथें यानाजुइपिं जक थः परमेश्वर बाःया राज्यय् सूर्य थें थिनाच्वनी। सुयाके न्हायपं दु वं न्यना: का।”

थुनातःगु धन व मोतीयागु उखान

44 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं — छम्ह मनुखं बुँइ थुनातःगु धन लइकल। वं उकियात हाकनं त्वपुल। अले व तसकं लयताया: वना: थःगु फुक्क सर्बय मिया: व बुँ न्यात।”

45 “हाकनं स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं — न्ह्याबलें भिंगु मोती जक माला जुइम्ह छम्ह बन्जा: दु।

46 वं तसकं मू वंगु मोती लइवं थःके दुगु फुक्क सर्बय मिया: व मोती न्यात।”

जाःयागु उखान

47 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं — न्या लाइपिं मनूतयसं समुद्रय् न्या लायेत जा: हात। अले थुकी थीथी कथंयापि न्या लात।

48 जा: जायेवं इमिसं जा:यात समुद्र सिथय् साला काल। अले फ्यतुना: इमिसं भिंपि न्या जुक्व थःपिनिगु थलय् तल। अले मभिंपि न्या जुक्व वांछवल।

49 परमेश्वरं न्याय यानादीबलय नं थथे हे जुइ। स्वर्गदूतयसं वया: मभिंपि मनूतयत भिंपि मनूतपाखें छुतय याइ।

50 अले मभिंपि मनूतयत मि गालय् कुकीं। इपिं अन ख्व जक ख्वया: वा न्ह्यायाच्वनी।”

51 वयकलं न्यनादिल — “थ्व खँ छिमिसं थुल ला?”

अले इमिसं “थुल” धका: धाल।

52 वयकलं हानं धयादिल — “व्यवस्था स्यनीपि व थुइकीपि शास्त्रीत स्वर्गयागु राज्यय् चेला ज्वल धा:सा इपिं छँ थुवा: थें जुइ। छँ थुवालं थःगु धुकुति न्हगु व पुलांगु न्ह्यागुं लिकाये फइ।”

नासरतय् येशूयात मयय्कूगु

मर्क ६:१-६; लूक ४:१६-३०

53 थथे उखान कनादी धुंका: येशू अनं झाल।

54 वयकः थःगु हे शहरय् झाल। अन च्वंगु धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय झाया: वयकलं मनूतयत स्यनेकने यानादिल। वयकःयागु खँ न्यना: मनूतयसं छक्क जुया: थथे धाल — “थ्वयाके थज्या:गु बुद्धि व अजू चायापुगु ज्या यायेगु शक्ति गनं वल?

55 थ्व सिँकःमिया काय् मखु ला? मरियम थ्वया मां मखु ला? याकूब, योसेफ, सिमोन व यहूदापि थ्वया किजापि मखु ला?

56 थ्वया केहेँपि ला थन हे दु नि? थ्वं थ्व फुक्कं गनं सय्काः वल?"

57 थुकथं इमिसं वय्कःयात विश्वास मयात।

अले वय्कलं धयादिल — “अगमवक्तायात थःगु हे शहरय् व थःगु हे छैय् मानय् याइ मखु, बरु मेथाय् न्ह्याथासं मानय् याइ।”*

58 इमिसं विश्वास मयाःगुलि वय्कलं अन यक्व अजू चायापुगु चिं क्यना मदी।

14

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायात स्याःगु

मर्क ६:१४-२९; लूक ९:७-९

1 थुबलय हे गालीलया जुजु हेरोदं येशूयागु खँ न्यनाः

2 थः भारदारतय्त धाल — “थ्व मनु ला बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना हे जुइमाः। व सिनाः हानं म्वानावःगु जुइमाः, उकिं ला वं ततःधंगु अजू चायापुगु ज्या याये फत।”

3 न्हापा हेरोदं थःकिजा फिलिपया कलाः हेरोदियासं यानाः बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायात ज्वनाः इयालखानाय् कुंगु खः।*

4 छायाधाःसा यूहन्नां वयात “थः किजाभौयात कलाः तये मत्यः” धकाः धाःगु खः।*

5 वं यूहन्नायात स्यायेगु नं मतिइ तःगु खः। अयनं मनूत खनाः ग्यानाः वं अथे याये मफुत, छायाधाःसा इमिसं यूहन्नायात अगमवक्ता धकाः मानय् यानातःगु खः।

6 हेरोदयागु बुदिया लसताय् हेरोदियासया म्हायनं सकसिया न्ह्यःने तसकं बांलाक प्याखं ल्हुयाकयंगुलि हेरोद तसकं लय्ताल।

7 अले वं न्हागु फ्वंसां बी धकाः पाफल।

8 व मचां थः मांमहय्सिनं स्यनातःथें धाल — “जितः आः हे बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु छयं भुइ तयाः बियादिसँ।”

9 थ्व न्यनाः वं तसकं नुगः मछिंकल, अयनं न्हागु फ्वंसां बी धकाः फुक्कसिगु न्ह्यःने पाफये धुंकूगुलि यूहन्नायागु छयं ध्यनाः हजि धकाः उजं बिल।

10 अले वं सिपाईत छवयाः इयालखानाय् यूहन्नायागु छयं धेके बिल।

11 अले छयं भुइ तयाः व मचायात बी हल। मचां व थः मांयात बी यंकल।

12 अले यूहन्नाया चेलातयसं वयाः वयागु सीम्ह यंकाः थुनाबिल। अले इमिसं वनाः थ्व खँ येशूयात न्यंकल।

न्यादुः मनूतय्त नकादीगु

मर्क ६:३०-४४; लूक ९:१०-१७; यूह ६:१-१५

13 थ्व न्यनाः येशू नांचाय् च्वनाः सुं मदुगु थासय् झाल। वय्कः झाल धयागु खँ न्यनाः मनूत शहरनिसें वय्कःया ल्यल्यु न्यासि वन।

14 नांचां क्वहां झाःबलय् ग्वाः ग्वाः मनूतय्त खनाः वय्कःयात तसकं माया वन, अले उसाँय् मदुपिन्त लायकादिल।

15 खिउँ खिउँ धाःबलय् चेलातयसं वयाः वय्कःयात धाल — “खिउँया वये धुंकल, थन छुं हे मदु। थुमित गामय् छवयादिसँ। अले अन न्यानाः नइ।”

16 वय्कलं इमित धयादिल — “इमित छवये म्वाः, इमित छिमिसं हे नकि।”

17 इमिसं धाल — “जिमिके ला न्यापा मरि व निम्ह न्या जक दु।”

18 वय्कलं धयादिल — “छिमिके दुगु मरि व न्या जिथाय् हिं।”

19 वयकलं फुक्कसित ख्यलय् प्यतुकादिल। न्यापा मरि व निम्ह न्या कया: स्वर्गिय् थस्वया: परमेश्वरयात सुभाय् बियादिल। अले मरि कुचा थला: वय्कलं चेलातयत् बियादिल। इमिसं मनूतयत् इनाबिल।

20 अले इमिसं यतले नल। इना: ल्यं दुगु झिनिग: दाला जाय्क दु।

21 मस्त व मिसात ल्या: मतसे अन मिजंत जक हे न्याद्र: ति दु।

येशू लखय् न्यासि झा:गु

मर्क ६:४५-५२; यूह ६:१६-२१

22 येशू चेलातयत् थ: स्वया: न्हापा हे नांचाय् च्वना: समुद्र पारि वनेगु उजं बियादिल। अनं लिपा मनूतयत् छैय् छवयादिल।

23 मनूतयत् छैय् छवयादी धुंका: वय्क: याक:चा पहाडय् प्रार्थना यायेत थाहां झाल। बहनी तकं वय्क: याक:चा हे च्वनादिल।

24 थुबलय् तक नांचा समुद्र सिथं यक्व हे तापाक्क थ्यने धुंकल। फय् अ:खतं वयाच्चंगुलि ल:द्वम्बलं याना: नांचा फातापुली थें च्वनाच्वन।

25 सुथ न्हापां हे वय्क: समुद्रय् न्यासि झाया: इमिथाय् थ्यंक: झाल।

26 वय्क:यात थथे समुद्रय् न्यासि झायाच्चंगु खना: चेलात ग्याना: “भूत भूत” धका: चिल्लाय् दना: हाल।

27 वय्कलं इमित धयादिल – “साहस या, जि हे ख:, ग्याये मते।”

28 अले पन्हुसं वय्क:यात धाल – “प्रभु, धात्थें छि हे ख: धयागु जूसा जित: नं समुद्रय् न्यासि वयेगु उजं बियादिसैं।”

29 वय्कलं वयात “वा” धका: धयादिल। पन्हुस नांचां कुहां वना: वय्क:याथाय् वनेत लखं लखं न्यासि वन।

30 फय् व:गु खना: व ग्यात, दुनी थें च्वंबलय् व चिल्लाय् दना: हाल – “प्रभु, जित: बचय् यानादिसैं।”

31 अले वय्कलं वयात ज्वना: धयादिल – “ग्व, छंगु विश्वास, छाय् संका यानागु?”

32 वय्क:पि निम्हं नांचाय् च्वने धुंका: फय् नं दित।

33 नांचाय् च्वपि चेलातय्सं वय्क:या तुतिइ भवपुला: धाल – “छि धात्थें परमेश्वरया काय् ख:।”

34 पारिइ थ्यंका: इमिसं गनेसरेत धा:गु थासय् नांचा दिकल।

35 अन च्वपि मनूतय्सं वय्क:यात म्हसीका: जवंखवं च्वंगु गामय् थ्व खँ धाय्के छवत। अले मनूतय्सं वय्क:याथाय् उसाँय् मदुपिन्त हल।

36 इमिसं वय्क:यागु लंयागु च्व: जक थीत बिन्ति यात। थुकथं लं थ्यूपि फुक्कं लाया वन।

15

थितिकुतियागु खँ

मर्क ७:१-१३

1 छन्हू यरूशलेमं सुं फरिसी व शास्त्रीतय्सं वया: येशूयात न्ह्यस: यात –

2 “छिकपिनि चेलातय्सं तापा:बाज्यापिनिगु थितिकुति छाय् मानय् मया:गु? हानं ल्हा: मस्युसे नं नइगु?”

3 वय्कलं इमित लिस: बियादिल – “छिमिसं जक छाय् परमेश्वरयागु खँ मन्यंसे थ:गु हे थितिकुति मानय् याना जुया?”

4 परमेश्वरं धयादीगु दु – ‘थ: मां बौयात हनाबना ति। मां बौयात म्हुतु वाइपिन्त स्यानाछव।’[☆]

5 छिमिसं धा:सा थथे धयाजुल – ‘सुनां थ: मां बौयात बीमा:गु खँ परमेश्वरयात छाये धुन धका: धाइ,

☆ 15:4 १५:४ प्रस २०:१२; २१:१७; व्य ५:१६; लेवी २०:९

6 वं थः मां बौयात हनाबना तये म्वाः।' थुकथं छिमिसं थःपिनिगु थितिकुति यानाः परमेश्वरयागु वचनयात ज्यालगय् मज्जुगु यानाब्युगु दु।

7 अय् निपाः ख्वाःपाः दुपिं, यशैयां छिमिगु खँय् थुकथं पाय्छि जुइक हे धया थकल -

8 “ थुमिसं म्हुतुं ला

जितः तसकं हनाबना तइ।

नुगलं धाःसा

थुपिं तसकं तापाना च्वनी।*

9 थुमिसं थःपिन्सं दयक्कुगु थितिकुतियात

परमेश्वरयागु आज्ञा खः धकाः

मनूतयत स्यना जुइ।

उकिं थुमिसं जिगु सेवा याःसां

छप्ति ज्यालगय् मज्जु।' ”

मनूतयत अशुद्ध याइगु खँ

मर्क ७:१४-२३

10 येशू मनूतयत सःताः धयादिल - “न्यँ अले थुइकि।

11 म्हुतुं दुहां वनीगुलि मनूतयत अशुद्ध याइ मखु, बरु म्हुतुं पिहां वइगुलि इमिअ अशुद्ध याइ।”

12 अले चेलातयसं वयाः वय्कःयात धाल - “थ्व खँ न्यनाः फरिसीत छिनाप तंम्वय्कल धकाः छिं सिल ला?”

13 वय्कलं धयादिल - “स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बाःनं पिना मदीगु फुक्क मायात लिनाछवयादी।

14 इमित त्वःताछव। इपिं कांपिं लँजवाः खः। कांम्ह मनुखं कांम्ह मनूयात ल्हाः ज्वनाः यंकूसा इपिं निम्हं गालय् लाइ।”*

15 अले पन्सं धाल - “जिमित थ्व खँ थुइका बियादिसँ।”

16 वय्कलं धयादिल - “छिमिसं आः तकं थुइके मफुनि ला?

17 छिमिसं नं थुइके मफु ला? मनूतयसं म्हुतुं नःगु प्वाथय वनी, अले हानं पिहां तं वइ।

18 मनूतयगु म्हुतुं पिहां वःगु खँ धाःसा इमिगु नुगलंनिसँ हे पिहां वइ। अले थुकिं यानाः हे इपिं अशुद्ध जुइ।

19 छायाधाःसा मनूतयगु नुगलं हे थज्याःगु मभिंगु बिचाः पिहां वइ - स्यायेगु, व्यभिचार यायेगु, खुइगु, मखुगु साक्षी बीगु, मेपिन्त मभिंकाः खँ ल्हायेगु।

20 मनूतयत अशुद्ध याइगु थुकिं हे खः। ल्हाः मस्युसे नयेवं मनूत अशुद्ध जुइ मखु।”

छम्ह यहदीमखुम्ह मिसायागु विश्वास

मर्क ७:२४-३०

21 येशू अनं टुरोस व सीदोनया थाय् थासय् झाल।

22 अन छम्ह कनानी मिसां वयाः वय्कःयात थथे धाल - “प्रभु, दाऊदया काय्, जितः दया यानादिसँ। जिमि म्हायथात भूत दुबिनाः तसकं सास्ती जुयाच्चन।”

23 अयनं वय्कलं व मिसायात छसः हे नवाना मदी। अले चेलातयसं वय्कःयात बिन्ति यात - “थ्व मिसा ल्यूल्यू वयाः हालाच्चन, वयात ‘हुँ’ धकाः धयादिसँ।”

24 वय्कलं धयादिल - “जितः ला झी इस्त्राएलयापिं तंपिं फैचात मालेत जक छवयाहयादीगु खः।”

25 थ्व न्यनाः व मिसा वय्कःयागु तुतिइ भ्वपुल। अले धाल - “प्रभु, जितः ग्वाहालि यानादिसँ।”

26 वय्कलं धयादिल - “न्हापां मस्तयत निं गाक्क नके ब्यु, छायाधाःसा मस्तयसं नयाच्चवंगु लाकाः खिचायात वान्छवया बी मज्यु।”

27 वं धाल - “खः प्रभु, अथेसां खिचां नं ला थः मालिकं नःबलय् वाःगु नयेखनी नि।”

28 अले वयकलं वयात धयादिल — “केहें मयजू, छिगु विश्वास तसकं तःधं, छिं मनं तुं थें जुझ्मा।”
उबलय् हे वया म्हाय् लन।

येशू तःमहयसित लाय्कादीगु

मर्क ७:३१-३७

29 येशू अनं गालील समुद्र सिथं सिथं झायाः पहाडय् च्वय् झायाः च्वनादिल।

30 अले मनूतयसं वयकःयाथाय् लंग्रा, कां, लाता, ल्हाःतुति संके मफुपिं व अथे हे मेमेगु ल्वचं कःपिन्त हल। वयकलं इमित लाय्कादिल।

31 थथे लातातयसं नवाःगु, ल्हाःतुति मसपिं लाःगु, लंग्रात न्यासि वंगु, कांतयसं मिखां खंगु खनाः मनूत छक्क जुल। अले इमिसं इस्राएलीतय् परमेश्वरयात तःधंकल।

येशू प्यद्रः मनूतयत् नकादीगु

मर्क ८:१-१०

32 येशू थः चेलातयत् सःताः धयादिल — “थ्व मनूत खनाः जितः तसकं माया वन। थुपिं जि नाप च्वनाच्वंगु स्वन्ह दये धुंकल। नयेगु नं छुं हे मदु। जिं इमित मनकुसे लिखवय् मास्ति मवः, छायाःसा भाःपी मफयाः थुपिं लैय् हे मूर्छा जुझ्मा।”

33 चेलातयसं धाल — “थुलिमछिसित नकेत झीसं थज्याःगु सुं मदुगु थासय् गन कयाः हयेगु?”

34 अले वयकलं न्यनादिल — “छिमिके ग्वःपाः मरि दु?”

इमिसं धाल — “न्हय्पाः मरि व चिचिधिपिं न्या भचा दु।”

35 अले वयकलं फुक्कसितं बैय् फ्यतुकादिल।

36 अनंलि वयकलं न्हयपा मरि व न्या ल्हातय् कयाः परमेश्वरयात सुभाय् बियादिल। अले मरि कुचा थलाः चेलातयत् बियादिल। इमिसं मनूतयत् इनाबिल।

37 अले इमिसं यतले नल। इनाः ल्यं दुगु न्हयगु दाला मुंकल।

38 मस्त व मिसात ल्याः मतसे अन नःपिं मिजंत जक प्यद्रः ति दु।

39 अले अन दुपिं ग्वाः ग्वाः मनूतयत् बिदा बियाः वयकः नांचाय् च्वनाः मगादानया इलाकाय् झाल।

16

अजू चायापुगु चिं क्यनेगु इनाप

मर्क ८:११-१३; लूक १२:५४-५६

1 छन्हु सुं फरिसीत व शास्त्रीत येशूयात जाँचय् यायेत वल। अले इमिसं वयकःयात परमेश्वरं छवयाहयादीगु खःसा छगू अजू चायापुगु चिं यानाः क्यनादिसं धकाः धाल।*

2 वयकलं लिसः बियादिल — “निभाः बीबलय् आकाश ह्याउँसे च्वन कि छिमिसं ‘कन्हय् दि बांलाइ’ धकाः धाइ।

3 अथे हे सुथय् आकाश खिउँसे च्वन कि छिमिसं ‘ग्वःफय् वइ’ धकाः धाइ। छिमिसं आकाशयात स्वयाः थौयागु दि गथे जुइ धकाः धायेफु धाःसा थ्व ईयागु चिं जक थुइका कायेमफु ला?

4 थौकन्हययापिं मनूत गुलि जक मभिना वःगु, अले परमेश्वरयात विश्वास यायेगु त्वःता हःगु। थज्याःपिन्सं अजू चायापुगु चिं स्वयेत धयाच्वन। अहं, छिमित अगमवक्ता योनां क्यना वंगु चिं सिबय् मेगु छुं हे चिं क्यनी मखु।” अले वयकः अनं झाल।*

फरिसी व सदुकीतय्गु सोडा

मर्क ८:१४-२१

5 समुद्र पारिइ थय्काः चेलातयसं मरि हये ल्वःमंकल।

6 येशू इमित धयादिल — “बांलाक होश या, फरिसीत व सदुकीतय्गु सोडापाखें बचय् जुयाच्चैं।”*

7 अले इमिसं थःथवय् थथे खँ ल्हात – “झीसं मरि हये ल्वःमंगुलि वयकलं थथे धयादीगु जुइ।”

8 थ्व सियाः वयकलं इमित धयादिल – “छिपिं छाया मरि हये ल्वःमन धकाः हालाच्वनागु? छिमिगु विश्वास गन वन?”

9 छिमिसं अज्ज नं मथूनि ला? न्याद्रुः मनूतय्त न्यापा मरि इनाः नकागु ल्वःमन ला? अले छिमिसं कुचाकाचा जक ग्वःगः दालाय् मुंका?*

10 अले प्यद्रुः मनूतय्त न्हय्पाः मरि इनाः नकागु नं ल्वःमन ला? उबलय् छिमिसं ग्वःगः दालाय् मुंका?*

11 जिं मरियागु खँ धयाच्वनागु मखु, बरु फरिसी व सदुकीतयगु सोडापाखें बचय् जुयाच्चँ धकाः धयागु खः। छिमिसं गथे मथूगु?”

12 अले तिनि इमिसं वयकलं सोडापाखें बचय् जुयाच्चँ धयादीगु मखु, बरु फरिसीत व सदुकीतयसं स्यनेकने याइगु खं बचय् जुयाच्चँ धयादीगु खः धकाः थुइकल।

पत्रुसं येशूयात म्हसीकूगु

मर्क ८:२७-३०; लूक ९:१८-२१

13 येशू कैसरिया फिलिप्पी शहरया लिक्क थ्यंबलय् चेलातय्त थथे धकाः न्यानादिल – “मनूया काय्यात मनूतयसं सु धकाः धयाजुल?”

14 इमिसं लिसः बिल – “गुलिसिनं बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना, गुलिसिनं एलिया, गुलिसिनं ला यर्मिया, अले गुलिसिनं मेम्ह हे अगमवक्ता जुइ धकाः धाइगु।”*

15 अले वयकलं इमिके न्यानादिल – “छिमिसं जितः सु धकाः धयाच्वना लय्?”

16 सिमोन पत्रुसं लिसः बिल – “छि म्वाःम्ह परमेश्वरया काय, मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः।”*

17 वयकलं वयात धयादिल – “योनाया काय सिमोन, छ धन्य खः, छायाःसा छं थ्व खँ मनूतय्पाखें सय्काः धाःगु मखु, बरु स्वर्ग्य च्वनादीम्ह जिमि बाःनं हे छन्त थ्व खँ धाय्कादीगु खः।

18 अथे जूगुलि जिं छन्त धाये, छ धात्थें हे पत्रुस ल्वहं खः। जिं थ्व हे ल्वहँतय् थःगु मण्डली* दयके। अले शैतानं तकं थ्व मण्डलीयात बुके फइ मखु।

19 जिं छन्त स्वर्गया राज्ययागु ताःचा बी। छं पृथ्वीइ पना तःगुयात स्वर्ग्य नं पना तइ, अले छं पृथ्वीइ त्वःता तःगुयात स्वर्ग्य नं त्वःता तइ।”*

20 थुलि धयादी धुंकाः वयकलं चेलातय्त वयकः हे मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धयागु खँ सुयातं कने मते धकाः उजं बियादिल।

येशू थः सीगु खँ कनादीगु

मर्क ८:३१-३३; लूक ९:२२

21 उबलय् निसें येशू चेलातय्त ध्वाथुइक धयादीगु यानादिल – “यस्सल्लेमय वनाः जिं थकालिपिं, तःधपिं पुजाहारीत व शास्त्रीतयगु ल्हातं दुःखकष्ट फये मानि। लिपा इमिसं जितः स्यानाछवइ। अले स्वन्हु लिपा जि हानं म्वाना वये।”

22 थ्व न्यनाः पत्रुसं वयकःयात छखे यंकाः ब्वःबियाः थथे धाल – “परमेश्वरं थथे याकादी मखु, प्रभु, थथे ला छितः गुबलें हे जुइ मखु।”

23 वयकलं लिफः स्वयाः पत्रुसयात धयादिल – “शैतान, छ जिथाय् च्वने मते। छं ला जिगु ज्या हे पनेत स्वयाच्चन। छं ला परमेश्वरयागु मखु, बरु मनूतयगु खँय् जक ध्यान बियाच्चन।”

गथे यानाः येशूया चेला जुइगु

मर्क ८:३४-३८; लूक ९:२३-२७

* 16:9 १६:९ मती १४:१७-२१ * 16:10 १६:१० मती १५:३४-३८ * 16:14 १६:१४ मती १४:१-२; मर्क ८:१४-१५; लूक ९:७-८ * 16:16 १६:१६ यहु ६:६८-६९ * 16:18 १६:१८ मण्डली थुकियात ग्रीक भाषां एकलेसिया धाइ * 16:19

१६:१९ मती १८:१८; यहु २०:२३

24 अले वयकलं चेलातयत् धयादिल — “जि नाप वयेगु जूसा छिपि सुनानं थःगु खँय् छुं हे च्यूताः तये मते। अले थःगु क्रूस थःम्हं हे क्वबिया सीत तकं लिमच्युसे जिगु ल्यूल्यु वा।”

25 थःगु प्राण बचय् यायेत जक स्वइम्ह मनु नाश जुयावनी। सुनां जिगु निंति थःगु प्राण पाइ व बचय् जुइ।

26 सारा संसार हे ल्हातय् दयाः नं व मनु सिनावन धाःसा वयात छु दइ? वं हानं थःगु प्राण छुकिं लिफ्याना काइ?

27 आः याकनं हे परमेश्वरं मनूया काय्यात झःझः धाय्क स्वर्गदूत नाप छवयाहयादी। अले वयकलं छम्ह छम्ह मनूयात इमिगु ज्या स्वयाः सिरपाः बियादी।

28 जिं छिमित खःगु खँ धाये — थन दनाच्चं पि मध्ये गुलिखय् मनूत मनूया काय् जुजु जुयाः थःगु राज्यय् वःगु मखंतले ला सी तकं मखुनि।”

17

येशूयागु रूप ह्यगु

मर्क ९:२-१३; लूक ९:२८-३६

1 खुन्हु लिपा येशू पत्रुस, याकूब व याकूबया किजा यूहन्नायात ब्वनाः तज्जाःगु पर्वतय् झाल।

2 इमिसं स्वस्वं हे वय्कःयागु रूप हिला वन। वय्कःयागु ख्वाः निभाः थें थिनावल, अले वसः नं जः थें त्वइसे च्वना वल।

3 इमिसं मोशा व एलिया वयाः वय्कः नाप खँ ल्हानाच्चंगु खन।

4 अले पत्रुसं वय्कःयात धाल — “प्रभु, झीपिं थन हे च्वने दत धाःसा गुलि बांलाइ। छिं धयादीसा जिं छिगु निंति, मोशायागु निंति व एलियायागु निंति स्वंगू बल्चा दय्काबी।”

5 पत्रुसं थथे धयाच्चंबलय् तसकं थीगु सुपॉय् वयाः इमित त्वपुल। अले सुपॉय् दुनें थथे धयाहःगु सः ताये दत — “थ्व जि यःम्ह काय् खः। थ्व लिसे जि तसकं लय्तायागु दु। थ्व धाःगु खँ न्यँ।”

6 थ्व सः न्यनाः चेलात तसकं ग्यानाः बँय् भवसू वन।

7 अले वय्कलं वयाः इमित थियाः धयादिल — “दँ, ग्याये मते।”

8 अले इमिसं थस्वत, अन वय्कः सिबय् मेपि सुं हे मदु।

9 पर्वतं क्वहां झाया च्वंबलय् वय्कलं इमित धयादिल — “मनूया काय् सिनाः म्वाना मवतले छिमिसं थ्व खँ सुयातं कने मते।”

10 चेलातय्सं वय्कःयाके न्यन — “शास्त्रीतय्सं न्हापालाक एलिया हे वयेमाः धकाः छाया धयाच्चंगु?”

11 वय्कलं धयादिल — “खः, एलिया निं न्हापालाक वयाः फुक्कं मिलय् याइ।

12 जिं छिमित धाये — एलिया ला वये धुंकल। इमिसं वयात म्हमसील। इमिसं वयात यःयःथें यात। मनूया काय्यात नं इमिसं अथे हे यानाः दुःखकष्ट बी।”

13 अले तिनि इमिसं वय्कलं बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु खँ धयादीगु खः धकाः थुइकल।

भूत दुब्ब्यूम्ह मचायात लाय्कादीगु

मर्क ९:१४-२९; लूक ७:३७-४३

14 वय्कःपिं मनूत दुथाय् झाःबलय् छम्ह मनु वयाः वय्कःया तुतिइ भवपुलाः थथे धाल —

15 “प्रभु, जिमि काय्यात दया यानादिसँ। वयात तिल्वय् वयाः तसकं सास्ती जुयाच्चन। झाःझाः पति व लखय् लाःसां मिइ लाःसां ग्वारातू वनीगु।

16 उकिं जिं वयात छिकपिनि चेलातय्थाय् हया। इमिसं वयात लाय्काबी मफु।”

☆ 16:24 १६:२४ मती १०:३८; लूक १४:२७ ☆ 16:25 १६:२५ मती १०:३९; लूक १७:३३; यह १२:२५ ☆ 16:27 १६:२७ मती २५:३१; भज ६२:१२; रोम २:५ ☆ 17:5 १७:५ उत २२:२; व्य १८:१५; भज २:७; यशै ४२:१; मती ३:१७; १२:१८; मर्क १:११; लूक ३:२२ ☆ 17:5 १७:१-५ २ पत्र १:१७-१८ ☆ 17:10 १७:१० मला ४:५ ☆ 17:12 १७:१२ मती ११:१४

17 वयकलं धयादिल — “छिमिसं गथे जक विश्वास याये मफुगु? जि छिपिनाप ग्वःन्हु हे च्वनीतिनि धकाः? जिं छिमित गुलि जक सह यानाच्चवेगु? मचायात थन हजि।”

18 अले वयकलं भूतआत्मायात हक्काः पितिनाछवयादिल। अबलय हे व मचा लन।

19 लिपा चेलातयसं सुं मदुबलय वयाः वयकःयाके थथे धकाः न्यन — “जिमिसं भूतआत्मायात छाया पितिनाछवये मफुगु?”

20 वयकलं धयादिल — “छिमिसं क्वातुक विश्वास याये मफुगुलि अथे याये मफुगु खः। जिं धात्थें धाये — छिमिके तू छगः ग्वःछि जक विश्वास दःसां छिमिसं थव पहाडयात ‘थन चिला हूँ’ धाःसा चिलावनी। छिमिसं याये मफुगु छुं नं दइ मखु।”

21 थज्याःगु ज्या अपसं मच्चकं व प्रार्थना मयायकं याये फइ मखु।”

हानं थः सीगु खँ कनादीगु

मर्क ९:३०-३२; लूक ९:४३-४५

22 गालीलिय च्वनादीबलय वयकलं चेलातयत धयादिल — “मनूया काय्यात ज्वनाः मनूतयगु ल्हातय लःल्हाइगु ई वइन।

23 इमिसं वयात स्याइ, अले स्वन्हु दय्काः हानं म्वाना वइ।” थव न्यनाः इमिसं तसकं नुगः मछिकल।

येशू देगःयागु कर पुलादीगु

24 येशू व वयकःया चेलात कफर्नहुमय झाःबलय देगःयागु कर काइम्ह मनुखं वयाः पत्रुसयात थथे धाल — “छिमि गुरु देगःयागु कर पुलादी ला कि दी मखु?”

25 पत्रुसं लिसः बिल — “पुलादी।”

पत्रुस छँय दुहां वयेवं वयकलं वयात धयादिल — “सिमोन, छंगु छु बिचाः दु? थव पृथ्वीइ जुजुपिन्सं सुयाके कर व भंसाः काइ? थः कायपिन्के काइ ला कि मेपिन्के काइ?”

26 “मेपिन्के” धकाः पत्रुसं लिसः बिल।

अले वयकलं धयादिल — “अय्सा कायपिन्सं म्वाः का मखु ला?”

27 अयजूसां झीसं थुमित तं पिकाय्के मज्यू, उकिं समुद्रय वनाः बल्छी ति। दकलय न्हापां क्यंम्ह न्यायात सालाः का। वयागु म्हुतुइ छंगु व जिगु देगःयागु कर पुलेत गाक्क धिबा दइ। अले उकिं हे कर पुलाब्यु।”

18

दकलय तःधंम्ह सु?

मर्क ९:३३-३७; लूक ९:४६-४८

1 अबलय हे चेलातयसं वयाः येशूयाके न्यन — “स्वर्गयागु राज्यय दकलय तःधंम्ह सु खः?”

2 वयकलं छम्ह मचायात सःताः इमिगु दथुइ थनाः

3 धयादिल — “जिं छिमित धात्थें धाये — छिमिसं थःगु बिचाः व बानी त्वःताः मस्त थें मजुल धाःसा छिमित स्वर्गयागु राज्यय दुकाइ मखु।”

4 उकिं थव मचा थें क्वमिल जुइम्ह मनू हे स्वर्गयागु राज्यय दकलय तःधंम्ह जुइ।

5 “सुनां जिगु नामय थज्याःम्ह मचायात दुकाइ, वं जितः हे दुकाःगु ति ग्यनी।”

पापय लाकीगु खँ

मर्क ९:४२-४८; लूक १७:१-२

6 “सुनानं जितः विश्वास याइम्ह चिधंम्ह छम्ह मनूयात पापय लाकेत स्वल धाःसा वयात गःपतय ल्वहंघः घाकाः समुद्रय क्वफायेगु हे बांलाइ।

☆ 17:20 १७:२० मती २१:२१; मर्क ११:२३; १ कोर १३:२

☆ 17:24 १७:२४ प्रस ३०:१३; ३८:२६

☆ 18:1 १८:१ लूक २२:२४

☆ 18:3 १८:३ मर्क १०:१५; लूक १८:१७

7 “थ्व गुलि दुःखायागु खँ खः – संसारय् मनूतय्त स्यंकीगु खँ नं दु। थज्याःगु खँ दया हे च्वनी। अथेसां थथे स्यंकेत स्वइम्ह मनूयात धिक्कार दु।”

8 “ल्हाः अथवा तुति छन्त पापय् लाकी धाःसा उकियात पाला छव। ल्हाःतुति निपां दय्काः गुबलें मसीगु मिइ लायेगु स्वयाः ला ल्हाःतुति मदय्क म्वानाच्चनेगु हे भिं।☆

9 अथे हे मिखां छन्त पापय् लाकी धाःसा उकियात लिक्काः वान्छवया ब्यु। मिखा निगलं दय्काः नरकयागु मिइ वांछवय्का च्वनेगु स्वयाः ला कां जुयाः म्वानाच्चनेगु हे भिं।”☆

तंम्ह फैचायागु उखान
लूक १५:४-७

10 “उकिं जिमि मस्त सुं छम्हय्सित नं क्वह्यंके मते, छायाःसा जिं छिमित धयाच्चना – मस्तयत्त सुसाःकुसाः याइपिं स्वर्गदूत स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बाःयागु न्ह्यःने हे दु।

11 अथे जूगुलि हे मनूया काय् तनाच्चपिन्त बचय् यायेत वःगु खः।☆

12 “छम्ह मनूया सछि फैचा दु। छम्ह जक फैचा तंसां वं गुइगुम्ह फैचात त्वःताः तंम्ह फैचायात माः मवनी ला?

13 जिं छिमित खःगु खँ धाये – तंम्ह फैचा लुइवं मतंपिं गुइगुम्ह फैचा स्वयाः नं तंम्ह फैचा खनाः व तसकं लयताइ।

14 अथे हे स्वर्गय् च्वनादीम्ह छिमि बाःयात नं थ्व मस्त सुं छम्ह हे नं तनिगु मयः।

पाप यानाच्चंम्ह विश्वासी
लूक १७:३-४

15 “छिमि दाजुकिजा सुनानं छन्त मभिका जुल धाःसा याकःचा हे वनाः वयागु टुंभिंटुं क्यनाब्यु। वं छंगु खँ न्यन धाःसा छिपिं हानं मिलय् जुइ फइ।☆

16 वं छंगु खँ मन्यन धाःसा मेपिं छम्ह निम्हय्सित नं ब्वनाः हूँ। व्यवस्थाय् च्वया तः थें निम्ह स्वम्हय्सिनं साक्षी बिल धाःसा छं वयात ब्यूगु टुपं ठीक ठहरय् जुइ।☆

17 इमिसं धाःगु खँ नं वं मन्यन धाःसा मण्डलीइ वनाः फुक्क खँ न्यंकाब्यु। मण्डलीयागु खँ नं मन्यन धाःसा छिमिसं वयात यह्दीमखुम्ह व कर काइम्ह मनू थें ताय्कि।

18 “जिं छिमित खःगु खँ धाये – छिमिसं पृथ्वीइ पना तःगुयात स्वर्गय् नं पना तइ। अले छिमिसं पृथ्वीइ त्वःता तःगुयात स्वर्गय् नं त्वःता तइ।☆

19 “जिं छिमित हानं धाये – थ्व पृथ्वीइ छिपिं सुं निम्हय्सिनं छगू हे मनं छुं फ्वन धाःसा स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बाःनं व छिमित बियादी।

20 गन जिगु नामय् निम्ह स्वम्ह मनू मुनी, अन जि इपिं नाप दइ।”

क्षमा मयाइम्ह च्यःयागु उखान
लूक १७:४

21 छन्हु पत्रुसं येशूयाके थथे धकाः न्यन – “प्रभु, दाजुकिजां पाप याःगु ग्वःकः तक क्षमा बीगु? न्हयकः तक ला?”

22 वय्कलं लिसः बियादिल – “न्हय्कः तक जक मखु। थ्व स्वयाः न्हयेदुगं अप्वः न्हय्कः तक बीमाः।☆

23 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छकः छम्ह जुजुं थः च्यःतय्के इमिगु ल्याःचाः कायेगु क्वःछित।

24 वं अथे ल्याःचाः काय् त्यंबलय् वयाथाय् झिद्रुः दां त्याये कयातःम्ह छम्ह च्यःयात हल।

25 व च्यःयाके त्यासा पुलेत धिबा मदगुलि जुजुं वयात थः कलाः, काय्मह्याय्पिं, दुगु सर्बय व थःत तकं मियाःसां त्यासा पुले हजि धकाः उजं बिल।

☆ 18:8 १८:८ मती ५:३० ☆ 18:9 १८:९ मती ५:२९ ☆ 18:11 १८:११ लूक १९:१० ☆ 18:15 १८:१५ लूक १७:३

☆ 18:16 १८:१६ व्य १९:१५ ☆ 18:18 १८:१८ मती १६:१९; यह् २०:२३ ☆ 18:22 १८:२१-२२ लूक १७:३-४

26 “अले व च्यःनं जुजुयागु तुति ज्वनाः धाल — ‘महाराज, जितः छन्हु निन्हु दया यानादिसँ। जिं फुक्कं धिबा पुलाबी।’

27 जुजुयात व मनू खनाः दया वनाः वं वयागु त्यासा फुक्कं माफ यानाबिल।”

28 “अनं वनाः वं थःनाप हे ज्या याइम्ह छम्ह च्यःयात नापलात। व च्यःनं वयाके सःबस त्याये कयातःगु जुयाच्चन। वं वयात खनेवं गःतां ज्वनाः — ‘का, आः थर्थे हे जिगु धिबा पु’ धकाः धाल।

29 “वया पासाम्हयसिनं वयागु तुति ज्वनाः धाल — ‘छन्हु निन्हु पिया ब्यु। जिं छंगु धिबा फुक्कं पुलाबी।’

30 व मानय् मजू। अले धिबा मपुतले वयात इयालखानाय् तथाबिल।

31 “थ्व खनाः वनापं ज्या याइपिं च्यःतय्सं तसकं नुगलय् स्याकल। अले इमिसं वयाः जुजुयात फुक्क खँ न्यकल।

32 जुजु वयात सःताः धाल — ‘अय् दुष्ट मनू, छं बिन्ति याःगुलि जिं छंगु त्यासा फुक्कं माफ यानाबिया।

33 जिं छन्त दया याना थें छं नं थःनापं ज्या याइम्ह च्यःयात दया याये म्वाः ला?”

34 जुजु तसकं तंम्वयाः फुक्क धिबा मपुतले वयात इयालखानाय् कुना तयेगु उजं बिल।”

35 “छिमिसं नं थः दाजुकिजापिन्त दुनुगलनिसें क्षमा याना मबिल धाःसा स्वर्गय् च्वनादीम्ह जिमि बाःनं नं छिमित अथे हे यानादी।”

19

पारपाचुकेगु खँ

मर्क १०:१-१२; लूक १६:१८

1 थुलि धयादी धुंकाः वय्कः गालीलं यर्दन खुसि पारिइ यहूदियाय् झाल।

2 अन नं ग्वाः ग्वाः मनूत वय्कःया ल्यूल् यू वल। अले वय्कलं म्हंमफुपिन्त लाय्कादिल।

3 सुं फरिसीत वयाः वय्कःयात जाँचय् यायेत थथे धकाः न्यन — “मनूतय्सं छुं जुयाः थः कलाःयात त्वःते माल धाःसा त्वःते ज्यू ला कि मज्यु?”

4 वय्कलं लिसः बियादिल — “छिमिसं धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु ब्वनागु मदु ला? ‘सृष्टि यानादीबलय् हे परमेश्वरं इमित मिजं मिसा यानाः दय्कादीगु खः’”

5 अयज्गुलि मनूत थः मां बौयात त्वःताः कलाःनापं च्वंवनी। अले इपिं निम्हं छम्ह हे जुइ।*

6 उकिं आः इपिं निम्ह मखु, छम्ह हे जुइ धुंकल। परमेश्वरं ह्नादीपिन्त मनूतय्सं फाये मज्यु।”

7 फरिसीतय्सं हानं न्यन — “अयज्जूसा मोशां पारपाचुके यायेत भ्वं च्वयाः जक यायेमाः धकाः छाया धयाथकूगु लय्?”*

8 वय्कलं लिसः बियादिल — “छिमिगु नुगः छाःगुलि हे मोशां अथे पारपाचुकूसां ज्यू धकाः धयाथकूगु खः। सृष्टि याःबलय् निसें हे थथे जूगु मखु।

9 जिं छिमित धाये — सुनानं छुं खँ मदय्क थः कलाःयात त्वःताः मेम्ह कलाः हःसा वं व्यभिचार याःगु जुइ। अथे हे त्वःतातःम्ह मिसायात हःम्ह मिजंनं नं व्यभिचार याःगु जुइ।”*

10 अले चेलातय्सं वय्कःयात धाल — “निम्हतिपूयागु स्वापु थज्याःगु हे खः धयागु जूसा ब्याहा मयायेगु हे बांलाः।”

11 वय्कलं इमित धयादिल — “फुक्कसिनं थथे याये फइ मखु, परमेश्वरं हे यानादिल धाःसा जक याये फइ।

12 मनूतय्सं ब्याहा मयाइगु तःतामछि कारण दु। गुम्हं ला बूसांनिसें हे नपुंसक जुइ, गुम्हयसित ला मनूतय्सं हे अथे यानाबी। अले गुम्हं ला स्वर्गयागु राज्ययागु निंति ब्याहा मयाइपिं नं दु। थूम्हयसिनं थ्व खँ न्यना का।”

* 19:4 १९:४ उत १:२७; ५:२

* 19:5 १९:५ उत २:२४

* 19:7 १९:७ व्य २४:१-४; मती ५:३१

* 19:9 १९:९

मती ५:३२; १ कोर ७:१०-११

मस्तयूत आशिष बियादीगु

मर्क १०:१३-१६; लूक १८:१५-१७

13 येशू आशिष बिया: प्रार्थना यानादी धका: मनूतयसं थ: मस्तयूत वयक:याथाय ब्वना हल। चेलातयसं धा:सा इमित हक्का: छवल।

14 वयकलं धयादिल – “मस्तयूत पने मते। इमित जिथायू छवया हजि, छायाधा:सा स्वर्गयागु राज्य थज्या:पिनिगु हे ख:।”

15 अले मस्तयूत आशिष बिया: वयक: अनं झाल।

त:मिम्ह ल्यायूम्ह मनू

मर्क १०:१७-३१; लूक १८:१८-३०

16 छन्हू छम्ह मनुखं येशूयाथाय वया: धाल – “गुरुजु, भिंगु छु ज्या या:सा जित: अनन्त जीवन दइ?”

17 वयकलं लिस: बियादिल – “छिं जिके छाया भिंगु खँ न्यं वयाच्चवना? भिम्ह ला परमेश्वर जक हे दु। अनन्त जीवन दयकेत छिं आज्ञा मानय यायेमा:।”

18 “जिं छु आज्ञा मानय याये माल?” धका: वं न्यन।

अले वयकलं लिस: बियादिल – “मनू स्याये मते, व्यभिचार याये मते, खुइ मते, मखुगु साक्षी बी मते,✱

19 थ: मां बौयात हनाबना ति, थ: ज:लाख:लायात थ:त थें माया या।”✱

20 अले वं धाल – “थ्व फुककं ला जिं मानय यानाच्चवनागु हे दु। जिं आ: हानं मेगु छु याये मानि?”

21 अले वयकलं धयादिल – “सिद्ध जुइगु ख:सा वना: थ:के दुगु फुककं मिया: नये मखंपिन्त इनाब्यु। अले छन्त स्वर्गय धनसम्पत्ति दइ। थुलि याये धुंका: जिनापं वा।”

22 थ्व खँ न्यना: व ल्यायूम्ह मनू ख्वा: खिउँसे च्वंका: वन, छायाधा:सा व तसकं त:मिम्ह ख:।

23 लिपा वयकलं चेलातयूत धयादिल – “जिं छिमित ख:गु खँ धाये – त:मिपिं मनूत स्वर्गयागु राज्यय दुहां वनेत तसकं थाकुइ।

24 जिं छिमित हानं धाये – मुलयागु कैय प्वालय ऊँट दुहां वने अ:पुया च्वनी तर त:मिपिं मनूत परमेश्वरयागु राज्यय दुहां वनेत थाकुया च्वनी।”

25 थ्व खँ न्यना: चेलातयसं अजू चाया: न्यन – “अयसा सुनां जक उद्धार काये फइ?”

26 इमिगु ख्वालय स्वया: वयकलं धयादिल – “मनूतयपाखें थथे जुइ फइ मखु, अयनं परमेश्वरं याये मफगु छुं नं मदु।”

27 अले पत्तुसं धाल – “स्वयादिसँ, जिमिसं दुगु फुकक त्व:ता: छिगु ल्यूल्यू वयाच्चवना। जिमित छु दइ लय?”

28 वयकलं धयादिल – “जिं छिमित ख:गु खँ धाये – मनूया काय वया: झ:झ: धायक जुजु जुइबलय जिनापं जुयाच्चपिं छिपिं नं झिनिगु सिंहासनय च्वने दइ। अले इस्राएलीया झिनिगु कुलयागु न्याय याइ।✱

29 जिगु निंति छँबुं, दाजुकिजा, तताकेहें, मांबौ, कायूम्ह्याय त्व:ताव:पिन्त व स्वया: अप्व: दइ। अले अनन्त जीवन नं दइ।

30 तर न्हापा ला:पिं अप्व: याना: लिपालाइ, अले लिपा ला:पिं न्हापा लाइ।”✱

20

दाखक्यबय ज्या याइपिनिगु उखान

1 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छन्हू छम्ह मनू सुथ न्हापां थ:गु दाखक्यबय ज्या याकेत ज्यामि मा: वन।

✱ 19:18 १९:१८ प्रस २०:१३-१६; व्य ५:१७-२०

✱ 19:19 १९:१९ प्रस २०:१३; व्य ५:१६; लेवी १९:१८

✱ 19:28 १९:२८

मती २५:३१; लूक २२:३०

✱ 19:30 १९:३० मती २०:१६; लूक १३:३०

- 2 छगू दिनार ज्यालाबी धका: वं ज्यामितयत् ज्या याके छवल।
 3 “नौ बजे ति व हानं बजारय वंबलय् वं ज्या मलुया: अथें दनाच्चपि मनुतयत् खन।
 4 अले वं इमित धाल – “छिपिं नं जिगु दाखक्यबय् ज्या या: हूँ। जिं छिमित गाक्क ज्यालाबी।”
 5 अले इपि ज्या या: वन।
 “अथे हे बाह्र बजे, तीन बजे ति नं व क्यब थुवालं मेपि मनुतयत् ज्या याकेत हल।
 6 हानं पाँच बजेपाखे बजारय वंबलय् ज्या मलुया: अथें दनाच्चपि मनुतयत् खन। अले वं इमित धाल – “छिपिं थथे न्हिच्छि ज्या मदय्क थन छाय् दनाच्चनागु?”
 7 “इमिसं लिस: बिल – “जिमित सुनानं ज्या मब्यु।”
 “अयसा, छिपिं नं जिगु दाखक्यबय् ज्या या: हूँ धका: वं इमित धाल।
 8 “बहनी जुइका: दाखक्यबया थुवालं ज्यामि नाय:यात धाल – “ज्यामितयत् स:ता: दकलय् लिपा व:पिनिसें छसिकथं ज्याला ब्यु।”
 9 पाँच बजे ज्यायाव:पिं ज्यामित फुक्कसितं छगू छगू दिनार ज्याला बियाछवल।
 10 दकलय् न्हापालाक ज्या या: व:पिन्सं इमित अप्व: ज्यालाबी धका: मतिइ त:गु ख:। अयनं इमित नं उलि हे तुं ज्याला बिल।
 11 ज्याला कया: इपि क्यबया थुवा:याथाय् वना: हा: वन।
 12 “घौछि जक ज्या या:पिं, थुमित नं, अले न्हिच्छि निभालय् क्वय्क ज्या यानापिं, जिमित नं उलि हे ज्याला बियादिल’ धका: इमिसं दाखक्यबया थुवा:यात धाल।
 13 “अले वं इमित धाल – “जिं छिमित अन्याय यानागु मदु। न्हिच्छियागु ज्याला द:सा गा: धका: छिमिसं हे ज्या या: वयागु मखु ला?”
 14 छिपिं थ:गु ज्याला कया: हूँ। लिपा ज्या या:व:पिन्त नं जि उलि हे बी मास्ति वल।
 15 जिं थ:गु धिबा थ: य:महयसित बी मदु ला? जिं बिल धका: छिमि तं पिहां व: ला कि?”
 16 अले येशू धयादिल – “थुकथं न्हापा ला:पिं लिपालाइ, लिपा ला:पिं न्हापा लाइ।”
 येशू थ: सीगु खँ स्वक: खुसि कनादीगु
 मर्क १०:३२-३४; लूक १८:३१-३४
 17 यरूशलेमपाखे झाया चंबलय् येशू झिनिम्ह चेलातयत् छखे ब्वना यंका: धयादिल।
 18 “न्यँ, झीपिं यरूशलेमय् वनाच्चनागु दु। अन मनुया काययात ज्वना: त:धपिं पुजाहारीत व शास्त्रीतयगु ल्हातय् ल:ल्हानाबी। इमिसं वयात स्याये हे मा: धका: धाइ।
 19 अले वयात यहूदीमखुपिनिगु ल्हातय् ल:ल्हानाबी। इमिसं वयात गिजय् याइ, कोरां दाइ, अले क्रूसय् यख्वाया: स्याइ। स्वन्हु दय्का: व हानं म्वाना वइ।”

जब्दिया कलातं येश्यात बिन्ति या:गु

मर्क १०:३५-४५; लूक २२:२४-२७

20 अबलय् हे जब्दिया कला: थ: निम्ह कायपिन्त ब्वना: येशूयाथाय् वया: वय्क:यागु पालिइ भवपुया: छुं खँ फवन।

21 वय्कलं न्यनादिल – “छन्त छु माल?”

व मिसां धाल – “छि जुजु जुयादीबलय् जिमि थ्व निम्ह कायपिं छिगु जवंखवं च्वनेदयेमा।”

22 वय्कलं वया कायपिन्त धयादिल, “छिमिसं छु फवनाच्चना धयागु थ:पिन्सं हे मस्यु। छु जिं त्वनेत्यनागु दु:खयागु ख्वलां छिमिसं त्वने फु ला?”

इमिसं “फु” धका: लिस: बिल।

23 वय्कलं धयादिल – “त्वनेत ला छिमिसं नं जिं थें त्वनी। अयनं जिके सुयात नं जिगु जवंखवं तयेगु हक मदु। सुयात सुयात तयेगु धका: ला जिमि बा:नं क्व:छिना तयादी धुंकल।”

24 थ्व खँ न्यना: मेपिं झिम्ह चेलात इपिं निम्ह दाजुकिजा लिसे तंम्वल।

25 अले वय्कलं इमित थःथाय सःताः धयादिल – “छिमिसं सि हे स्यू नि – थ्व संसारय् शासन याइपिन्सं मन्तयत ल्हातय काइ। अले इमि नायःतयसं इमित थः यःथें याना तइ।

26 छिमिगु दथुइ धाःसा थथे जुइ मखु। सुनां तःधं जुइ मास्ति वय्की व छिपि सकसियां च्यः जुइमाः। ☆

27 अथे हे सुयां न्हापालाके मास्ति वःसा व ला छिमि फुक्कसियां दास जुइमाः।

28 मनूया कायनं सेवा याकेत मखु, बरु सेवा यायेत व यक्वसित मुक्ति बीत व सीत वःगु खः।”

निम्ह कांपिन्त लायकादीगु

मर्क १०:४६-५२; लूक १८:३५-४३

29 वय्कःपिं यरीहो झाःबलय् यक्व हे मन्त वय्कःया ल्यूल्यू वन।

30 लैय् च्वनाच्चपिं निम्ह कांतयसं येशू झायाच्चंगु दु धकाः न्यनाः थथे धकाः हाला हल – “दाऊदया काय प्रभु, जिमित दया यानादिसँ।”

31 मन्तयसं इमित हाले मते धकाः ब्वःबिल।

अयनं इपिं झन जक तसकं हाला हल – “दाऊदया काय प्रभु, जिमित दया यानादिसँ।”

32 वय्कलं दिनाः इमित सःताः न्यनादिल – “जिं छिमित छु याये माल?”

33 अले इमिसं धाल – “प्रभु, जिमिगु मिखा चायकादिसँ।”

34 माया वनाः वय्कलं इमिगु मिखाय् थियादिल। थीकथं हे इमिसं मिखां खन। अले इपिं वय्कः नाप वन।

21

येशू यरूशलेमय् झाःगु

मर्क ११:१-११; लूक १९:२८-४०; यूह १२:१२-१९

1 वय्कःपिं यरूशलेमया सत्तीक लाःगु जैतून डाँडायागु बेथफागे धाःगु थासय् थ्यंकः झाःबलय् येशू निम्ह चेलायात थथे धयाः छवयादिल –

2 “छिपि न्ह्यःनेसं च्वंगु गामय् हँ। अन छम्ह गधायात वया मचानापं चिनातःगु दइ। इमित फ्यनाः थन हजि।

3 छिमित सुनानं छुं धाल धाःसा छिमिसं – ‘प्रभुयात माला च्वन’ धकाः धा। अले इमिसं बिया हइ।”

4 अगमवक्तां धयाथक्गु थ्व खँ पूवनेत थथे जूगु खः –

5 “सियोनया मन्तयत धा –

‘स्व, छिमि जुजु छिमिथाय् झायाच्चंगु दु।

वय्कः क्वमिलुम्ह जुयाः गधा गयादिल,

गधाया मचा गयाः झायादीगु दु।’ ”☆

6 चेलातयसं वनाः वय्कलं धयादी थें तुं यात।

7 इमिसं गधा व गधाया मचायात हल, अले थथःगु गा गधाया म्हय् लायाबिल। अले वय्कः गधाया म्हय् च्वनादिल।

8 यक्व मन्तयसं थथःगु गा हयाः लैय् लायाबिल। गुलिसिनं सिमायागु हः हयाः लायाबिल।

9 वय्कःया ल्यूल्यू व न्ह्यः न्ह्यः वयाच्चपिं मन्त थथे धकाः हाल –

“होसन्ना, दाऊदया काय,

प्रभुया नामं झाःम्ह धन्यम्ह खः।

स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वरयात होसन्ना।” ☆

10 वय्कः यस्शलेम थ्यंबलय् अन तसकं हे बय्बय् जुल। मन्तय्सं — “थ्व मनू सु खः?” धयाजुल।

11 अले वय्कः या ल्यूल्यू वःपिं मन्तय्सं थथे धाल — “थ्व गालीलयागु नासरतं झाःम्ह अगमवक्ता येशू खः।”

बंजाःतय्त देगलं ख्यानाछवःगु

मर्क ११:१५-१९; लूक १९:४५-४८; यूह २:१३-२२

12 येशू देगलय् झायाः अन च्वनाः न्यायेगु व मीगु ज्या यानाच्चपिं फुक्कसितं ख्याना छवयादिल। धिबा ग्यालिपिं सराफितयगु टेबिल ग्वारा तुइकाबिल, सुकुभतु मीपिनिगु मेच फाता पुइकाबिल।

13 अले इमित धयादिल — “धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु — ‘जिगु छैं प्रार्थना यायेगु छैं खः।’ छिमिसं ला थुकियात खुँ दारखुँतयगु छैं धकाः यानाच्चन।” ☆

14 कापिं व लंग्रापि देगलय् वय्कःयाथाय् वल। वय्कलं इमित लाय्कादिल।

15 थथे अजू चायापुगु ज्या खनाः व मस्तय्सं देगलय् च्वनाः ततःसलं “होसन्ना, दाऊदया काय” धकाः हाल।

थ्व न्यनाः तःधपिं पुजाहारीत व शास्त्रीत तमं मि जुल।

16 इमिसं वय्कःयात धाल — “थ्व मस्तय्सं छु धयाच्चन, छि मताः ला?”

वय्कलं धयादिल — “जिं न्यानाच्चनागु दु। छु छिमिसं धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु थ्व खँ ब्वनागु मदु ला? ‘मस्त व ह्याउमस्तयगु म्हुतुं थःत तःधंकादिल।’” ☆

17 अले वय्कः इमित त्वःताः बेथानिया धाःगु गामय् झायाः अन हे चाहिलादिल।

यःमरिमायात सराः बियादीगु

मर्क ११:१२-१४, २०-२४

18 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां शहरय् लिहां झाया च्वंबलय् वय्कःयात नयेपित्यात।

19 लँ सिथय्सं यःमरिमायात खनाः वय्कः सिमा लिक्क झाल। हः सिबय् मेगु छु हे मदुगुलि वय्कलं व सिमायात थथे धयादिल — “आवलि छके गुबले हे फल धयागु मसयेमा।” अबलय् हे व सिमा गना वन।

20 थ्व खनाः चेलातय्सं अजू चायाः न्यन — “धायेवं हे थ्व सिमा गथे गनावंगु?”

21 वय्कलं धयादिल — “जिं छिमित खःगु खँ धाये — छिमिसं नं छुं हे संका मयासें विश्वास यात धाःसा जिं यःमरिमायात याना थें जक मखु, छिमिसं थ्व पहाडयात — ‘ल्येहें दनाः समुद्रय् कुतुं हूँ’ धकाः धाल धासां अथे हे जुइ।” ☆

22 अले विश्वास यानाः प्रार्थनाय् न्हागु फ्वंसां छिमित दइ।”

येशूयात सुनां अधिकार बियातल धकाः न्यंगु

मर्क ११:२७-३३; लूक २०:१-८

23 येशू देगलय् झायाः स्यनेकने यानाच्चनादीबलय् तःधपिं पुजाहारीत व थकालिपिन्सं वयाः वय्कःयात थथे धकाः न्यन — “छिं थथे यानादीत गनं अधिकार कयादिया? अले छितः थ्व अधिकार सुनां बिल?”

24 वय्कलं लिसः बियादिल — “जिं नं छिकपिन्के छगू खँ न्यने, छिकपिन्सं लिसः बिल धाःसा जितः सुनां थ्व अधिकार बियाहःगु खः धकाः छिकपिन्त धाये —

25 बप्तिस्मा बीगु अधिकार यूहन्नां सुयापाखें काल? स्वर्गपाखें ला कि मन्तय्पाखें?”

थ्व न्यनाः इमि थःथवय् थथे खँ जुल — “‘स्वर्गपाखें काःगु’ धाल कि वं झीत ‘अय्सा, छिमिसं वयात छाय् विश्वास मयानागु लय्?’ धकाः धाइ।

26 ‘मनूतयपाखें का:गु’ धाल कि मनूतयसं झीत स्याइ, छायाधा:सा फुक्कसिनं यूहन्नायात अगमवक्ता धका: मानय् यानात:गु दु।”

27 उकि इमिसं वयक्:यात थथे लिस: बिल – “जिमिसं मस्यु।”

वयक्लं धयादिल – “अय्सा जिं नं छिकपिन्त थ्व ज्या यायेत जित: सुनां अधिकार बियाह:गु ख: धका: धाये मखु।”

निम्ह काययागु उखान

28 “थ्व उखानय् छिकपिनिगु छु बिचा: दु? छम्ह मनूया निम्ह काय् दु। वं त:धिक:म्ह काय्यात वना: थथे धाल – ‘बाबु, थौं छं दाखक्यबय् वना: ज्या या।’

29 वं बौम्हयसित ‘जि वने मखु’ धका: लिस: बिल। लिपा हानं पस्ताय् चाया: ज्या या: वन।

30 चिधिक:म्ह काय्यात वना: नं बौम्हं अथे हे धाल। वं लिस: बिल – ‘दय, जि वने,’ अयनं वनेत धा:सा मवं।

31 “थुपि निम्ह काय्पिं मध्ये सुनां बौम्हयसिगु खँ न्यन?”

इमिसं लिस: बिल – “त:धिक:म्ह काय्म्हं।”

अले वयक्लं धयादिल – “जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये – कर काइपिं व वेश्यात छिकपिं स्वया: न्हापालाक परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वनी।

32 भिगु व धात्थेगु लेंपु क्यनेत बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना छिकपिन्थाय् वल, अयनं छिकपिन्सं वयागु खँ न्यनामदी। बरु कर काइपिं मनूतयसं व वेश्यातयसं वयागु खँय् विश्वास यात। इमिसं या:गु फुक्कं खंक खंक नं छिकपिन्सं पश्चाताप मयात धा:सा अले वयात विश्वास यानामदी।”☆

मभिपिं म्हयतयगु उखान

मर्क १२:१-१२; लूक २०:१-१९

33 येशू इमित धयादिल – “मेगु छगू उखान नं न्यनादिसँ – छम्ह त:सिं दु। वं थ:गु क्यबय् दाख पित। अले प्यखें वालं चिनाबिल। वं अन दाख तिसीगु सा: नं तयाबिल। अले क्यबय् स्वयेत छगू बल्चा नं दय्का थकल। क्यब म्हयतयत् त्व:ता: व मेगु देशय् वन।”☆

34 दाख खायेगु इलय् वं थ:गु भागय् व:गु दाख कायेत च्य:तयत् म्हय्याथाय् छवल।

35 म्हयनं वया च्य:तयत् ज्वना: छम्हयसित दाल, छम्हयसित स्याना हे बिल, अले छम्हयसित ल्वहँतं कयकल।

36 त:सिनं हानं न्हापा स्वया: यक्व च्य:तयत् म्हय्याथाय् छवयाहल। म्हयनं इमित नं अथे हे यानाछवल।

37 “वं लिपा थ: हे काय्यात म्हय्याथाय् छवयाहल। ‘जिम्ह काय्यात ला हनाबना तइ’ धका: वं मतिइ त:गु ख:।

38 “त:सिया काय हे व:गु खना: म्हयतयसं थ:थवय् धाल, ‘थ्व ला त:सिया काय् ख:, थ्वयात स्याना: फुक्क धनसम्पति झीगु यायेनु।’

39 अले काय्म्हयसित ज्वना: दाखक्यबं पिने यंका: स्यानाबिल।”

40 अले वयक्लं इमिके न्यनादिल – “आ: त:सिनं वया: व म्हयतयत् छु याइ?”

41 इमिसं लिस: बिल – “वं वया: मभिपिं म्हयतयत् स्यानाछवइ। अले इलय् इलय् त:सिं पुले हइपिं म्हयतयत् क्यब ज्याके बी।”

42 वयक्लं हानं धयादिल – “धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु छिकपिन्सं ब्वनादियागु मदु ला?”

“ ‘दक:मितयसं ज्यालगय् मजूगु धका:

धा:गु ल्वहं हे मू ल्वहं जुल।

परमेश्वरं हे थथे यानादीगु ख:।

झीसं स्वयेबलय् थ्व तसकं अजू चायापु।' *☆

43 “उकिं जिं छिकपिन्त धाये – परमेश्वरयागु राज्य छिकपिनिगु ल्हातं लिफ्याना: परमेश्वरयागु ज्या बांलाक याइपिं मनूतय्त बियादी।

44 व ल्वहँतय् दःपिं कुचा कुचा दली। अले व ल्वहं कुतुं वया: सुयात लाइ, व धू जुइ।”

45 वयकलं कनादीगु थ्व उखान न्यना: तःधंपि पुजाहारीत व फरिसीतय्सं इमित हे ध्याका: धयादीगु ख: धका: थुइका काल।

46 उकिं इमिसं वयकःयात ज्वनेत स्वल। अयनं मनूत खना: ग्याना: इमिसं ज्वने मछा:, छायाधा:सा मनूतय्सं वयकःयात अगमवक्ता ख: धका: मानय् यानातःगु दु।

22

ब्याहा भव्यागु उखान

लूक १४:१५-२४

1 येशू हानं मनूतय्त उखान छुना: थथे धयादिल।

2 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं – छक: छम्ह जुजुं थ: काय्यागु ब्याहाया भव्य सःतल।

3 जुजुं थ: दासतय्त पाहां ब्वना तःपिं मनूतय्त सःतके छवल। इमिसं धा:सा वये मास्ति मवयक्।

4 “उकिं वं हानं मेपिं दासतय्त थथे धया छवल – ‘पाहांतय्त वना: थथे धयाब्यु। नयेगु ई जुल। नसाज्वलं फुक्कं बुइ धुंकल। भव्य झा:सां जिल।’

5 अयनं पाहां ब्वना तःपिन्सं वास्ता हे मयासें थथःगु ज्याय् वन। गुम्हं थःगु बुँइ वन, गुम्हं थःगु पसलय् वन।

6 गुलिसिनं ला जुजुया दासतय्त ज्वना: दाया: स्याना हे बिल।

7 “जुजुं तमं मि जुया: सिपाइँतय्त छवया: व ज्यानमारातय्त स्याकल। अले इमिगु शहर नं छवयकाबिल।

8 जुजुं थ: दासतय्त सःता: थथे धाल – ‘भव्य ज्वलं ला ज्वरय् जुयाच्चंगु दु। जिं सःता तइपिं पाहांत धा:सा थ्व भव्य नयेत मल्वःपिं जुयाच्चन खनी।

9 उकिं छिमिसं आ: मूलँय् व पेकालँय् वना: ध्वदुक्वसित भव्य ब्वना हजि।’

10 अले इमिसं मूलँय् व पेकालँय् वना: ध्वदुक्व तःधंपि, चिधंपि, भिंपि, मभिंपि फुक्कसित ब्वना हल। थुकथं भव्य छँ पाहांतय्सं जाल।”

11 “अले जुजु भव्य वःपिन्त स्व: वल। जुजुं बांला:गु वसतं पुना मतःम्ह छम्ह मनूयात खन।

12 जुजुं वयात न्यन – ‘छ थथे बांला:गु वसतं मपुंकं थन गथे याना: दुहां वया?’ व मनुखं छुं हे धाये मफुत।

13 अले जुजुं थ: च्यःतय्त थथे धका: धाल – ‘थ्व मनूयात ल्हा:तुति चिना: पिने खिउँथाय् वान्छवया ब्यु। अन हे ख्व जक ख्वया: वा न्हायाच्चनी।’ *☆

14 अले येशू धयादिल – “सःतातःपिं यक्व दइ, अयनं ल्यइपिं कम हे जक दइ।”

कर पुलेगु खँ

मर्क १२:१३-१७; लूक २०:२०-२६

15 फरिसीतय्सं वना: येशूयात वयकःया खँय् हे ज्वनेगु ग्वसा: ग्वल।

16 इमिसं थ: चेलातय्त हेरोदया मनूत नाप वयकःयाथाय् छवल। इमिसं वना: वयकःयात थथे धाल – “गुरु, छि धातथें भिम्ह मनु खः। छिं मनूतय्त परमेश्वरयागु भिंगु लैपु जक क्यनादी। मनूतय्सं धाइ ल्हाइगु खँय् छिं च्याता: तयामदी, छायाधा:सा छिं ख्वा: स्वया: खँ ल्हानामदी।

17 छता खँ धयादिसँ, कैसरयात झीसं कर पुले ज्यू ला कि मज्यू?”

18 वयकलं इमिगु मभिंगु बिचा: थुइका: धयादिल – “अय् निपा: ख्वा:पा: दुपिं, छिमिसं जित: थुकथं छाया ज्वकेत स्वयागु?

19 छिमिसं कर पुलेत तयात:गु धिबा जित: क्यँ सा।” इमिसं धिबा हया: वय्क:यात क्यन।

20 वयकलं इमिके न्यनादिल – “थुकी सुयागु ख्वा: व नां कियात:गु दु?”

21 इमिसं “कैसरयागु” धका: लिस: बिल।

अले वयकलं धयादिल – “अयसा कैसरयागु कैसरयात हे ब्यु, परमेश्वरयागु परमेश्वरयात हे ब्यु।”

22 थ्व न्यना: इपिं छक्क जुल। अले वय्क:यात त्व:ता: थथ:गु लँय वन।

सीपिं म्वाना वइ ला कि वइ मखु?

मर्क १२:१८-२७; लूक २०:२७-४०

23 उखुन्हु हे सिना: म्वाना वइगु खँय विश्वास मयाइपिं सदुकीतय्सं वया: येशूयाके थथे धका: न्यन —

24 “गुरुजु, सुं मनु मस्त मदयकं सिनावन धा:सा वया हे किजां थ: तता:जुयात कला: तया: दाजुम्हयसिगु निति मस्त दय्केमा: धका: मोशां च्वया थकूगु दु।”

25 धाय, न्हयम्ह दाजुकिजापिं दु। त:धिक:म्ह दाजुम्ह ब्याहा याना: मस्त मदयक सिनावन। अले दातिम्ह किजां तता:जुम्हयसित कला: तल।

26 दातिम्ह नं मस्त मदयक हे सिनावन। थुकथं हे वयां क्वय्यापिं नं न्हयम्ह सिनावन।

27 लिपा व मिसा नं सित।

28 आ: धयादिसँ, सीपिं म्वाना वइबलय् व मिसा सुया कला: जुइ। छायाधा:सा इपिं न्हयम्हयसिनं वयात कला: त:गु दु।”

29 वयकलं इमित धयादिल – “छिकपिन्सं टुंकाच्चन, छायाधा:सा छिकपिन्सं धर्मशास्त्रयागु खँ व परमेश्वरयागु शक्ति हे थुइकामदीनि।

30 सीपिं मनूत म्वाना वइबलय् इपिं स्वर्गदूतत थें जुइ। सुयागुं ब्याहा नं जुइ मखु, सुयातं बिया नं छवइ मखु।

31 “सीपिं म्वाना वइगु खँय परमेश्वरं धयादीगु खँ छिकपिन्सं ब्वनादियागु मदु ला?

32 ‘जि अब्राहामया, इसहाकया व याकूबया परमेश्वर ख:।’ थुकियागु अर्थ वय्क: सीपिनि परमेश्वर मखु, बरु म्वा:पिनि परमेश्वर ख:।”

33 वय्क:यागु खँ न्यना: फुक्कं छक्क जुल।

दक्कसिबय् त:धंगु आज्ञा

मर्क १२:२८-३४; लूक १०:२५-२८

34 येशू सदुकीतय्त नवाये मफय्क लिस: बियादीगु खँ न्यना: फरिसीत वय्क:याथाय् वल।

35 इमिगु पुचलय् च्वंम्ह छम्ह शास्त्री वय्क:यात ज्वनेत थथे धका: न्यन —

36 “गुरुजु, व्यवस्थाय् दकलय् त:धंगु आज्ञा छु ख:?”

37 वयकलं लिस: बियादिल – “परमप्रभु इी परमेश्वरयात दुनुगलनिसें माया या, थ:गु प्राण बिया: तकं माया या, अले थ:गु मननिसें माया या।”

38 दकलय् त:धंगु व न्हापांगु आज्ञा थ्व हे ख:।

39 निगूगु त:धंगु आज्ञा थ्व ख: – थ: ज:लाख:लायात थ:त थें माया या।”

40 व्यवस्था व अगमवत्तातय्सं स्यना थकूगु फुक्क खँ थ्व हे निगू आज्ञाया दुने ला:।”

मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सु ख:?

मर्क १२:३५-३७; लूक २०:४१-४४

☆ 22:23 २२:२३ प्रे २३:८ ☆ 22:24 २२:२४ व्य २५:५ ☆ 22:32 २२:३२ प्रस ३:६ ☆ 22:35 २२:३५ लूक १०:२५-२८

☆ 22:37 २२:३७ व्य ६:५ ☆ 22:39 २२:३९ लेवी १९:१८

41 फरिसीत छथाय् मुनाच्चंबलय् येशुं इमित थथे धका: न्यनादिल –

42 “छिकपिन्सं स्वयेबलय् – मुक्ति बीम्ह खीष्ट सु ख: धयाच्चनादिया? व सुया काय् ख:?”

“दाऊदया काय्” धका: इमिसं लिस: बिल।

43 वय्कलं धयादिल – “अय्सा परमेश्वरयागु आत्मां दाऊदयात वय्क:यात ‘प्रभु’ धका: छाय् धाय्कूगु लय? दाऊदं थथे धा:गु दु –

44 “ ‘परमप्रभुं जिमि प्रभुयात धयादिल,
“छं शत्रुतय्त छंगु पालि त:ले मततले
छ जिगु जवय् च्वे।” ’☆

45 “दाऊदं हे अथे वय्क:यात ‘प्रभु’ धका: धाल धा:सा वय्क: गथे याना: दाऊदया काय् जुइ फइ?”

46 थ्व खँयागु लिस: सुनानं बी मफुत। उखुन्हुनिसें वय्क:याके सुनानं हे छुं हे न्यनेगु आँट याये मछाल।

23

शास्त्रीत व फरिसीत खना: होश या

मर्क १२:३८-३९; लूक ११:४३, ४६; २०:४५-४७

1 येशुं अन च्वपिं ग्वा: ग्वा: मनूतय्त व चेलातय्त धयादिल –

2 “शास्त्रीत व फरिसीत मोशायागु व्यवस्था थुइका बीपिं मनूत ख:।

3 उकिं छिमिसं इमिसं धा:थें या। अथेसां इमिसं या:या: थें धा:सा याये मते, छाय्धा:सा इमिसं थ:म्हं धा:थें याना मजु।

4 इमिसं मेपिन्त धा:सा इयातगु इयातगु कु क्वबिकी, थ:पिन्सं धा:सा थी तक नं मखु।

5 “इमिसं न्ह्यागु ज्यां मनूतय्त क्यनेत जक याइ। इमिसं व्यवस्थायागु खँपुयात चिना: गुलि फत त:धं याना: थ:गु लप्पाय् व कपालय् चिना जुइ। अले थ:गु वसतय् ता:हाकय्क फुर्का तया जुइ।”☆

6 भ्वजय् नं इपिं च्वय् च्वना जुइ। अले धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् इपिं न्ह्या:ने च्वनेगु स्वइ।

7 बजारय् वनीबलय् मेपिन्सं ज्वजलपा याका जुइत स्वइ, अले इमि मनूतय्सं थ:त ‘गुरु’ धाय्का जुइ मास्ति व:।

8 “छिपिं धा:सा थ:त ‘गुरु’ धाय्का जुइ मते, छाय्धा:सा छिपिं फुक्कं दाजुकिजापिं ख:, छिमि छम्ह हे जक गुरु दु।

9 अथे हे छिपिं सुनानं थ्व पृथ्वीइ सुयातं ‘बा:’ धाये मते, छाय्धा:सा छिमि छम्ह हे जक बा: स्वर्गय् दी।

10 अथे हे छिपिं सुनानं थ:त नाय: धायेका जुइ मते, छाय्धा:सा छिमि छम्ह हे जक नाय: खीष्ट दु।

11 छिमिगु पुचलय् दक्वसिबय् त:धंम्ह सु ख:, व छिमि फुक्कसियां चय: जुइमा:।”☆

12 सुनां थ:त थ:म्हं त:धंकी व चिधंनी। अले सुनां थ:त थ:म्हं चिधं ताय्की व त:धंनी।”☆

निपा: ख्वा:पा: दुपिन्त ब्व: बियादीगु

मर्क १२:४०; लूक ११:३९-५२; २०:४७

13 “शास्त्रीत व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपिं निपा: ख्वा:पा: दुपिं ख:, छाय्धा:सा छिमिसं मनूतय्त दुहां वने हे मफय्क स्वर्गया राज्ययागु लुखा तिनाब्यूगु दु। छिपिं न थ:पिं हे दुहां वनी, न दुहां वनीपिन्त हे दुछवइ।

☆ 22:44 २२:४४ भज ११:११

☆ 23:5 २३:५ मती ६:१; गन्ती १५:३८; व्य ६:८

☆ 23:11 २३:११ मती २०:२६-२७; मर्क

१:३५; लूक २२:२६

☆ 23:12 २३:१२ लूक १४:११; १८:१४

14 शास्त्रीत व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं भा:त मदुपि मिसातयगु छँ लुतय यानाच्वंग दु। अयनं छिमिसं मनूतयत क्यनेत ता:हाकयक प्रार्थना याना जुइ। उकि छिमित मेपिन्त स्वया: अप्व: सजौय बी।

15 “शास्त्रीत व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिपि छम्ह मनूयात यहदी यायेत समुद्रं समुद्रं जुया: दे दे चा:हिला जुइ। अले सं मनू यहदी जुल धा:सा छिमिसं वयात थ: स्वया: निदुगं अप्व: नरकय लाकी।

16 “अय कापिं न्ह्यलुवा:त, छिमित धिक्कार दु। छिमिसं देग: थिया: पाफयां छुं जुइ मखु, देग:यागु लुं थिया: पाफसा जक खँ क्व:जी धका: स्यना जुल।

17 अय मूर्ख व कांत, लुं त:धं ला कि लुंयात च्वख याइगु देग: त:धं?

18 हानं छिमिसं बलि बीगु थाय थिया: पाफयां छुं जुइ मखु, अन छायात:गु थिया: पाफसा जक खँ क्व:जी धका: स्यना जुल।

19 अय कापिं मनूत, छायेह:गु त:धं ला कि छायेह:गु च्वख याइगु बलि बीगु थाय त:धं?

20 बलि बीगु थाय थिया: पाफम्हयसिनं अन दुगुनापं फुकक थिया: पाफ:गु जुइ।

21 अथे हे देग: थिया: पाफम्हयसिनं देगलय् च्वम्ह परमेश्वरयात थिया: पाफ:गु जुइ।

22 स्वर्गयागु नामय पाफम्हयसिनं स्वर्गयागु सिंहासन व थुकी च्वनादीम्ह परमेश्वरयागु नामय पाफ:गु जुइ।*

23 “शास्त्री व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं नव:घौय, सौप व जीया झिब्वय छव्व परमेश्वरयात छाये हइ। अथेसां छिमिसं न्याय, दया व विश्वास थें ज्या:गु व्यवस्थाया मू खँय च्युता: मत:। छिमिसं थ्व नं मत्व:ते मा:गु ख:।*

24 अय कापिं न्ह्यलुवा:त, छिमिसं झा:पत्तियात लिक्का: बांछवइ। उँटयात धा:सा नुना हे छवइ।

25 “शास्त्री व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं थ:पिन्त पिने पिने जक भु व ख्वला सिले थें यचुका जुइ। दुने धा:सा छिमिसं लाक्व पाक्व यायेगु, कर्पिन्त लुतय यायेगु याना जुइ।

26 अय कापिं फरिसीत, न्हापां भु व ख्वलाया दुने नि बांलाक स्यू। अले तिनि पिने नं यचुकी।

27 “शास्त्री व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिपि पिने ला सख्वा: पानात:गु चिहान थें बांला:। दुने धा:सा छिपि ध्वगीगु कैलाय व नव:गुलि जक जा:।*

28 अथे हे पिने छिपि धर्मी जुया जुइ, दुने धा:सा छिमिसं मभिगु ज्याखँ व अत्याचार यानाच्वंग दु।”

लिपा शास्त्रीत व फरिसीतयत् सजौय जुइ

लूक ११:४७-५१

29 “शास्त्री व फरिसीत, छिमित धिक्कार दु। छिपि निपा: ख्वा:पा: दुपि ख:, छायाधा:सा छिमिसं अगमवक्तातयगु चिहान बाबांलाक दयकी। अले धर्मी मनूतयगु चिहानयात समा: याना तइ।

30 अले धयाजुइ — ‘जिमि तापा:बाज्यापिनिगु पालय जिपि दुगु जूसा इमिसं थें जिमिसं अगमवक्तातयत् स्याये मखुगु।’

31 “छिमिसं थुकथं ‘जिपि अगमवक्तातयत् स्या:पिनि सन्तान ख:’ धका: थ:पिन्सं हे साक्षी बिल।

32 आ: छिमिसं हे छिमि तापा:बाज्यापिन्सं छुना: त्व:तात:गु पापयागु ज्या पूर्वकि।

33 अय सर्पत, अय बिख दुम्ह सर्पया सन्तान, छिपि गुकथं नरकयागु मि बचय जुइ फइ?*

34 “उकि जिं अगमवक्तात, बुद्धिमानत व शास्त्रीतयत् छिमिथाय छवयाहये। थुपि गुलिसितं ला छिमिसं स्याइ, गुलिसितं क्रूसय यख्खाइ, गुलिसितं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय यना: कोरां दाइ, गुलिसितं थाय थासय वना: हे दु:खकष्ट बी।

* 23:22 २३:२२ यशै ६६:१; मती ५:३४

* 23:23 २३:२३ लेवी २७:३०

* 23:27 २३:२७ प्रे २३:३

* 23:33 २३:३३

मती ३:७; १२:३४; लूक ३:७

35 छिमिसं पृथ्वीइ दोष मदयकं स्याःपिं फुक्कसिगु हियागु दोष छिमित लाइ। धर्मींम्ह हाबिलंनिसें बेरेक्याहया काय जकरिया तक, गुम्हयसित छिमिसं देगः व होमबलिया वेदीया दथुइ स्याःगु खः।*

36 जिं छिमित खःगु खँ धाये – थ्व फुक्क सजॉय आःयापिं मनूतय्सं हे फयेमाली।”

यरूशलेम खनाः नुगः मछिकादीगु

लूक १३:३४-३५

37 “हे यरूशलेमय् च्वपिं मनूत, छिमिसं अगमवक्तातय् स्याना छवल, अले परमेश्वरं छवयाहयादीपिं दूततय् ल्वहँत कयका छवल। जिं छिमित माखां थः खाचातय् त्वपुया तः थें गुलि बचय यायेत स्वये धुन। अयनं छिपिं मानय मजू।

38 आवंनिसें छिमिगु छँ छिमित हे त्वःताथके।*

39 जिं छिमित धाये – आवंलि छिमिसं प्रभुया नामं झाःम्हयसित तःमधंकुतले जितः खनी मखु।”*

24

दुःखकष्ट जुइतिनिगु खँ

मर्क १३:१-१३; लूक २१:५-१९

1 येशू देगलं पिहां वयाः अनं झायेत्यंबलय् चेलातय्सं वय्कःया सतीक वयाः अन च्वंगु देगःत क्यन।

2 अले वयकलं धयादिल – “बांलाक स्वयाच्वँ। जिं छिमित खःगु खँ धाये – थ्व फुक्क दुना वनाः ल्वहं छगः नं दइ मखुत।”

3 येशू जैतून डाँडाय् पयतुना च्वनादीबलय् चेलातय्सं सुतुक्क वयाः धाल – “छिं धयादी थें गुबलय् जुइ? अले छिं झायादीगु व संसार नाश जुया वनीगु खँ जिमिसं गथे याना सीकेगु?”

4 वयकलं धयादिल – “होशयानाच्वँ, सुनानं छिमिगु मिखाय् धुलं छवाके मफयेमा।

5 छायाधाःसा यक्व हे मनूतय्सं वयाः – “जि मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः” धकाः छिमिगु मिखाय् धुलं छवाकेत स्वइ।

6 छिमिसं जवखवं तसकं ल्वापु जूगु व ल्वापुया सः ताइ। अय्सां छिपिं ग्याये मते, छायाधाःसा थथे ला जुइ हे माः। अयनं थथे जुइवं तं संसार नाश जुयावनी मखु।

7 देश देशयापिनि दथुइ ल्वापु जुइ। राज्य राज्यया दथुइ ल्वापु जुइ। थाय् थासय् अनिकाल जुइ, अले भवखाय् ब्वइ।

8 थ्व ला दुःखकष्टयागु छुमां जक खः।”

9 “उबलय् मनूतय्सं छिमित ज्वनाः सजॉय बीकी, अले छिमित स्यानाछवइ। थथे जिगु नामं यानाः छिमित सकसिनं हेला याइ।*

10 उबलय् तःम्हयसिनं हे जितः विश्वास यायेगु त्वःताछवइ। छम्हं मेम्हयसित धोखा बी, थःथवय् हेला याना जुइ।

11 अले फताहा अगमवक्तात यक्वसिनं वयाः तःम्हयसित हे झंगःलाना थकी।

12 प्यखें मभिंगु मभिंगु ज्याखँ जक अप्वः जुया वइ, अले मनूतय्सं माया यायेगु नं त्वःताछवइ।

13 लिपा तक क्वातुक विश्वास यानाः सह यानाच्वंम्ह धाःसा बचय् जुइ।*

14 परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ संसारय् न्यंकभनं न्यके धुंकाः थ्व संसार नाश जुयावनी।”

यरूशलेम नाश जुइतिनि

मर्क १३:१४-२३; लूक २१:२०-२४

15 “अगमवक्ता दानिएलं पवित्रगु थासय् घच्चायापुगु व ग्यानापुगु ज्या जुइ धयाथकूगु खँ छिमिसं स्वये दइ।” (थ्व खँ ब्वंम्हयसिनं थुइमा)*

16 “उबलय् यहूदियाय् च्वनाच्वपिं पहाडय् बिस्सुं वनेमाली।

* 23:35 २३:३५ उत ४:८; २ इति २४:२०-२१

* 23:38 २३:३८ यर २२:५

* 23:39 २३:३९ भज ११:८३६

* 24:9

२४:९ मती १०:२२

* 24:13 २४:१३ मती १०:२२

* 24:15 २४:१५ दान ९:२७; ११:३९; १२:११

- 17 कःसिइ च्वनाच्चंपिन्सं थःगु मालसामान कायेत तकं व्वहां वने लाइ मखु।
 18 बूँइ ज्या याना च्वंपिन्सं थःगु वसः कायेत तकं छैं वने लाइ मखु।[☆]
 19 च्वाथय् दुपि व दुस्त्वंम्ह मचा दुपि मिसातयत् तसकं सास्ती जुइ।
 20 चिकुलाबलय् व विश्रामबार खुन्हु थथे मजुइमा धकाः परमेश्वरयात प्रार्थना याना च्वैं।
 21 उबलय् तसकं सास्ती जुइ। सृष्टि जूबलय् निसैं आः तकं थपायसकं सास्ती जूगु मदुनि। अले
 लिपा नं गुब्सं जुइ मखु।[☆]
 22 परमेश्वरं व ईयात चिहाकय्का मदीसा सुं हे बचय् जुइ मखु। वय्कलं थःम्हं ल्ययातःपिं मनूतय्गु
 निति व ईयात चिहाकय्कादी।”
 23 “उबलय् सुनानं ‘मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट थन दु, अन दु’ धकाः धाल धायेवं छिमिसं पत्याः याये
 मते।
 24 छायाधाःसा उबलय् फताहा ख्रीष्टत व फताहा अगमवक्तात खनेदयकः वइ। इमिसं फतिफतले
 परमेश्वरं ल्ययातःपिं मनूतयत् झंगःलायेत ततःधंगु चिं व अजू चायापुगु ज्या यानाक्यनी।
 25 स्व, थथे जुइतिनि धकाः जिं छिमित न्हापां हे धयाबियागु दु।”
 26 “मनूतयसं छिमित ‘मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट मरुभूमिइ झायाच्चंगु दु’ धकाः धाः वःसां छिपिं अन वने
 मते। इमिसं ‘वय्कः ला क्वथाय् दुने दु’ धकाः धाःसां छिमिसं पत्याः याये मते।
 27 छायाधाःसा पुर्बय् हावलासा त्वइबलय् पच्छिमय् थ्यंक खने दइ थें मनूया काय् वइबलय् नं
 फुक्कसिनं खनी।[☆]
 28 गन सीम्ह दु अन गिद्ध नं सुं वइ।”[☆]

मनूया काय् झाइबलय् थथे जुइ

मर्क १३:२४-२७; लूक २१:२५-२८

29 “थथे दुःखकष्ट जुइ धुनेवं

“ ‘सूर्य खिउँया वनी,
 तिमिला बुलुयावनी,
 अले आकाशय् च्वंगु नगुत
 कुतुं वनी,
 थथे आकाशय् च्वंगु
 शक्ति खाइ।”[☆]

30 “थुलि जुइ धुंकाः आकाशय् मनूया काय् वइगु चिं खने दइ। अले मनूया काय्यात तःधंगु
 शक्ति ज्वनाः झःझः धाय्क सुपौंचय् वयाच्चंगु खनी। थ्व खनाः संसारय् च्वंपिं फुक्क कुलयापिं मनूत
 ह्यौय्हाय् ख्वइ।[☆]

31 अले तुरहीया सःलिसैं मनूया काय् नं स्वर्गदूततयत् पृथ्वीया प्यखें छवइ। इमिसं परमेश्वरं
 ल्ययातःपिन्त मुंका हइ।

यःमरिमायागु उखान

मर्क १३:२८-३१; लूक २१:२९-३३

32 “यःमरिमापाखें छिमिसं छता खँ सीकि। थुकी चुलि जायावल कि वर्षा वल धकाः छिमिसं
 सीका काइ।

33 थुकथं जिं धया थें जुयावल कि छिमिसं मनूया काय् वइन धकाः सीकि।

☆ 24:18 २४:१७-१८ लूक १७:३१

☆ 24:21 २४:२१ दान १२:१; प्रका ७:१४

☆ 24:27 २४:२६-२७ लूक १७:३३-२४

☆ 24:28 २४:२८ लूक १७:३७

☆ 24:29 २४:२९ यशै १३:१०; ३४:४; इज ३२:७; योए २:१०-३१; ३:१५; प्रका ६:१२-१३

☆ 24:30 २४:३० दान ७:१३; जक १२:१०-१४; प्रका १:७

34 जिं छिमित खःगु खँ धाये — आःयापि मनुत सिनावने न्ह्यः हे जिं धया थें जुइ।

35 आकाश व पृथ्वी मदयावनी, अयनं जिगु वचन मदयावनी मखु।

थथे गुबलय् जुइ धकाः सुनानं सी मखु

मर्क १३:३२-३७; लूक १७:२६-३०; १७:३४-३६

36 “थथे गुबलय्, अले गुखुन्हु जुइ धकाः सुनानं मस्यु। स्वर्गय् च्वंपिं स्वर्गदूततय्सं व परमेश्वरया कायनं नं थ्व खँ मस्यु। परमेश्वर बाःनं जक स्यु।

37 “नोआयागु पालय् गथे जूगु खः मनुया काय् वइबलय् नं अथे हे जुइ।*

38 लखं जाये न्ह्यः तकं मनुतय्सं नयेत्वने यानाच्चन, ब्याहा यायेगु व बिया छवयेगु यानाच्चन।

नोआ लःजहाजय् मच्चंतले इमिसं थथे यानाच्चन।

39 लखं चुइके मयंतले ला इमिसं छुं हे बिचाः मयाः। मनुया काय् वइबलय् नं अथे हे जुइ।*

40 “बुँइ ज्या यानाच्चपिं निम्ह मनुत मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्वःताथकी।

41 घः क्यला च्वंपिं निम्ह मिसात मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्वःताथकी।

42 “उकिं होशयानाच्चँ, छायाःसा छिमिसं छिमि प्रभु गुबलय् वइ धकाः मस्यु।

43 छिमिसं सि हे स्यु — थःगु छँय् खुँ वइगु खँ सिल कि छँ थुवाः चच्छिं मघसे पियाच्चनी। अले खुं खुया यने फइ मखु।

44 उकिं छिमिसं नं होशयानाच्चँ, छायाःसा छिमिसं मतिइ हे मतःबलय् मनुया काय् वइ।*

भिम्ह व मभिम्ह च्यः

लूक १२:४१-४८

45 “भिम्ह व विश्वास याये बहःम्ह च्यः सु जुइ? सुयात वया मालिकं मेपिं च्यःतय्त ठीक ठीक इलय् नके त्वेकेगु ज्या बियाः इमि नायः याना तइ, व हे जुइ।

46 वं अथे ज्या यानाच्चंगु खनाः मालिकं वयात गुलि स्याबास बी।

47 जिं छिमित खःगु खँ धाये — वया मालिकं वयात थःगु सर्बय तकं लःल्हाना तइ।

48 मभिम्ह जुल धाःसा वं — ‘जिमि मालिक तःन्हु लिपातिनि वइ’ धकाः मतिइ तयाः

49 अय्लाःगुलुत नाप नयेत्वने यानाः मेपिं च्यःतय्त दाया जुइ।

50 छन्हु वं मतिइ हे मखंबलय् वया मालिकं आकाझाकां थ्यंकः वयाः

51 वयात स्यानाः निपाः ख्वाःपाः दुपिं च्वनी थाय् वांछवइ। अन हे इपिं ख्व जक ख्वयाः वा न्ह्यायाः च्वनेमाली।

25

झिम्ह ल्यासेतयगु उखान

1 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं। झिम्ह ल्यासेत जिलाजं नापलायेत थथःगु मत ज्वनावन।*

2 थुपिं झिम्हय् न्याम्ह ज्ञां दुपिं व न्याम्ह ज्ञां मदुपिं लानाच्चन।

3 ज्ञां मदुपिं न्याम्हयसिनं मत ला च्याका यंकल, चिकं धाःसा ज्वना मवं।

4 ज्ञां दुपिं न्याम्हयसिनं मत च्याकाः यंकल, अले थथःगु थलय् चिकं नं ज्वनावन।

5 जिलाजं वये लिबाकूगुलि इमि न्ह्यः वल।

6 “बाचा जाःबलय् इमिसं ‘जिलाजं थ्यंकः वल, नापालाः वा’ धकाः धयाहःगु सः ताल।

7 “इपिं झिम्हयसिनं दनाः थथःगु मत मिलय् यात।

8 ज्ञां मदुपिन्सं ज्ञां दुपिन्त धाल ‘जिमि चिकं भतिचा ब्यु लय, जिमिगु मत सीन।’

9 “ज्ञां दुपिन्सं धाल — ‘जिमि हे मगाः, बरु पसलय् वनाः न्याना हजि लय्।’

* 24:37 २४:३७ उत ६:५-८

* 24:39 २४:३९ उत ७:६-२४

* 24:44 २४:४३-४४ लूक १२:३९-४०

* 25:1 २५:१

10 “इपि चिकं न्याः वनाच्चंबलय् हे जिलाजं थ्यंकः वल। मत च्याका च्वंपि न्याम्ह ल्यासेतयत् जिलाजं नाप ब्याहा भ्वजय् दूत यंकल। अले लुखा तिनाबिल।

11 भचा जायकाः ज्ञां मदुपिन्सं थ्यंकः वयाः थथे हाल — ‘प्रभु, प्रभु, जिमित नं दुकयादिसँ।’[☆]

12 “जिलाजंनं धाःसा ‘जि छिमित म्हमस्य’ धकाः लिसः बिल।

13 “उकिं छिपिं नं होशयानाच्चँ, छायाःसा मनूया काय् गुबलय्, गुखुन्हु वइ धकाः छिमिसं मस्यु।

स्वम्ह च्यःतयगु उखान

लूक १९:११-२७

14 “स्वर्गयागु राज्य थथे च्वं। छम्ह परदेश्य वनेत्यम्ह मनुखं थः च्यःतयत् सःताः थःगु फुकक सम्पत्ति इमित त्वःताथकल।

15 वं इमिसं फक्व छम्हयसित न्यागू लाख, छम्हयसित निगू लाख व छम्हयसित छगू लाख जिम्मा बियाः परदेश्य वन।

16 “न्यागू लाख दां काःम्ह च्यलं व धिबां ब्यापार यानाः मेगु न्यागू लाख मुंकल।

17 अथे हे निगू लाख काःम्ह च्यलं नं व दामं ब्यापार यानाः मेगु निगू लाख दां मुंकल।

18 छगू लाख दां काःम्ह च्यलं धाःसा व दां गालय् स्वथना तल।

19 “तःदैं लिपा इमि मालिक लिहां वल। अले इमिके थःगु ल्याःचाः फ्वन।

20 न्यागू लाख कयातःम्ह च्यलं मेगु न्यागू लाख दां तनाः थथे धाल — ‘छिं बिया थकूगु न्यागू लाख दामं जिं मेगु न्यागू लाख दां मुंकागु दु।’

21 “मालिकं वयात धाल — ‘स्याबास, छ भिंम्ह विश्वास याये बहःम्ह खः। चिधंगु खँय् हे छ विश्वास याये बहःम्ह जुल। उकिं जि आः छन्त अज्जं यक्व खँय् जिम्मा बिया थके। छ नं जिनापं लयताया च्वँ।’

22 “अले निगू लाख दां काःम्ह च्यलं वयाः थथे धाल — ‘छिं बिया थकूगु निगू लाख दामं जिं मेगु निगू लाख दां मुंकागु दु।’

23 “मालिकं वयात धाल — ‘स्याबास, छ भिंम्ह व विश्वास याये बहःम्ह खः। चिधंगु खँय् हे छ विश्वास याये बहःम्ह जुल। उकिं जि आः छन्त अज्जं यक्व खँय् जिम्मा बिया थके। छ नं जि नाप लयताया च्वँ।’

24 “अले छगू लाख दां काःम्ह च्यलं वयाः थथे धाल — ‘छि तसकं हारांम्ह व थःम्हं पि हे मप्यगु नं लइम्ह, अले हला हे मतःगु नं काइम्ह जूगुलि ग्यानाः

25 छिं बियादीगु धिबा गालय् स्वथना तया। छिगु धिबा कयादिसँ।’

26 “मालिकं वयात धाल — ‘छ ला छत्ति हे ज्यालगय् मजूम्ह व अल्छीम्ह मनू जुयाच्चन। जि पिया मतःथाय् च्वंगु नं लइम्ह, अले हला मतःथाय् च्वंगु नं काइम्ह धकाः सीक सीकं

27 छं जिगु धिबा ब्याज वइकथं सराफितय्थाय् तयातये म्वाः ला? अले जिं ब्याजनापं थःगु धिबा काये दइगु मखु ला?’

28 “थ्वयाके च्वंगु दां कयाः झिगू लाख दां दुम्हयसित ब्यु।

29 दुम्हयसित अज्जं तनाबी, अले वयाके झन यक्व दइ। मदुम्हयसिके दुगु नं लाका काइ।[☆]

30 थ्व ज्यालगय् मजूम्ह च्यःयात धाःसा पिने खिउँथाय् वांछवये यंकि। अन हे थ्व ख्व जक ख्वयाः वा न्ह्यायाच्चनी।”[☆]

फै व च्वले

31 “मनूया काय् स्वर्गदूतत नाप जुजु जुयाः वइ अले थःगु सिंहासनय् च्वनी।[☆]

32 वया न्ह्यःने फुकक जात जातियापिं मनूत दं वइ। जवालं फै व च्वले ल्यये थें वं नं मनूतयत् ल्यइ।

33 वं फैचातयत् जव ल्हाःपाखे व च्वलेचातयत् खव ल्हाःपाखे तइ।

☆ 25:11 २५:११ लूक १३:२५

☆ 25:29 २५:२९ मती १३:१२; मर्क ४:२५; लूक ८:१८

☆ 25:30 २५:३० मती ८:१२;

२२:१३; लूक १३:२८

☆ 25:31 २५:३१ मती १६:२७; १९:२८

34 “अले जुजुं थःगु जवय् च्वंपिन्त थथे धाइ – ‘जिमि बाःनं आशिष बियातःपि मनूत छिपिं हे खः। वा, संसार सृष्टि मजूनबलय् निसें छिमित बी धकाः तयातःगु राज्यय् आः छिमिसं हे अधिकार या।’

35 छायाधाःसा जि नयेमखंबलय् छिमिसं जितः नकल, प्याःचाःबलय् त्वंकल, अले जि वयाबलय् छिमिसं जितः म्हमसीकं थःथाय् दुकाल।

36 पुनेगु मदुबलय् छिमिसं जितः वसः बिल, उसौय् मदुबलय् सुसाःकुसाः यात, इयालखानाय् लाःबलय् स्वः वल।’

37 “परमेश्वरं धयादी थें याना च्वंपिन्सं थथे लिसः बी – ‘प्रभु, छिं गुबलय् नयेमखंगु दु धकाः जिमिसं नकागु दु? अले गुबलय् प्याःचाःगु दु धकाः जिमिसं त्वंकाःगु दु?’

38 छि गुबलय् जिमिथाय् झाःगु दु धकाः जिमिसं म्हमसीकं दुकया? अले छिं गुबलय् पुने मखंगु दु धकाः जिमिसं वसः बिया?

39 छि गुबलय् उसौय् मन्त धकाः जिमिसं सुसाःकुसाः याना, अले छि गुबलय् इयालखानाय् लात धकाः जिमिसं स्वः वया?’

40 “अले जुजुं इमित थथे लिसः बी – ‘जिं छिमित खःगु खँ धाये – दक्वसिबय् चीधिकःम्ह किजायात छिमिसं छु याइ, व जितः हे याःगु जुइ।’

41 “अले वं थःगु खव ल्हाःपाखे च्वंपिन्त थथे धाइ – ‘सराः बियातःपि, छिपिं जिथाय् वये मते। शैतान व वया दूततय्त धकाः च्याकातःगु गुबले मसीगु मिइ क्वब्बाः हूँ।

42 जि नयेमखंबलय् छिमिसं जितः मनक्, प्याःचाःबलय् छिमिसं जितः लः मत्वंक,

43 जि वयाबलय् छिमिसं जितः दुमकाः, पुनेगु मदुबलय् वसः मब्यु, उसौय् मदुबलय् व इयालखानाय् लाःबलय् स्वः मवः।’

44 “इमिसं नं थथे धकाः लिसः बी – ‘प्रभु, जिमिसं गुबलय् छितः नयेमखंगु, प्याःचाःगु, जिमिथाय् झाःगु, पुने मखंगु, उसौय् मदुगु व इयालखानाय् लाःगु खना धकाः? अले जिमिसं छिगु सुसाःकुसाः यायेमाःगु हे गुबलय् दु धकाः?’

45 “अले जुजुं इमित थथे धाइ – ‘जिं छिमित खःगु खँ धाये – दक्वसिबय् क्वह्यंम्हय्सित छिमिसं छुं मयाःगु हे जितः मयाःगु खः।’

46 “थुमित सदां सास्ती बिया तइ। अले परमेश्वरं धयादी थें यानाच्वपिन्त जक अनन्त जीवन दइ।”☆

26

येशूयात स्यायेत ग्वसाः ग्वःगु

मर्क १४:१-२; लूक २२:१-२; यूह ११:४५-५३

1 थथे स्यनेकने यानादी धुंकाः येशू चेलातय्त धयादिल –

2 “निन्हू लिपा छुत्काराया नखः वइ धकाः ला छिमिसं सि हे स्यु। उबलय् मनूया काय्यात ज्वनाः कूसय् यख्खायाः स्यायेत लःल्हानाबी।”☆

3 उबलय् हे तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपि कैयाफा धाःम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया छैय् मुन।

4 अले इमिसं वय्कःयात गथे यानाः ज्वनाः स्यायेगु धकाः ग्वसाः ग्वल।

5 “नखःबलय् ज्वने धाःसा तसकं हल्लाखल्ला जुइ” धकाः इमिसं धाल।

बेथानियाय् येशूयात चिकनं लूगु

मर्क १४:३-९; यूह १२:१-८

6 येशू बेथानियाय् सिमोन कोहियागु छैय् दीबलय्

7 छम्ह मिसा दुस्त्वहं थलय् तसकं थिकेगु व नस्वाःगु चिकं ज्वनाः वल। अले नयेत्यंबलय् व मिसां वय्कःयागु छेनय् फुक्कं लुनाबिल।☆

8 थ्व खना: चेलातयसं तं पिकया: वयात धाल — “थुलिमछि चिकं छाया सिति छवयागु?

9 थ्व चिकं म्युगु जूसा उकिं व:गु धिबा नये मखं पिन्त इनाब्युगु जूसा ज्यूगु नि।”

10 इमिसं थथे धा:गु न्यना: वय्कलं धयादिल — “छिमिसं थ्व मिसायात छाया दु:ख बियाच्चवनागु? वं जित: बांला:गु हे यात।

11 नये मखं पिं ला छिपिनाप न्याबलें दयाच्चनी। जि न्याबलें दइ मखु।[☆]

12 थथे चिकनं लुना: वं जिगु म्हायात थुनेत ठीक या:गु ख:।

13 जिं छिमित ख:गु खँ धाये — गन गन भिंगु खँ न्यंकी, अन अन थ्व मिसां या:गु थ्व खँ नं लुमंकेत न्यंकी।”

यहदां येशूयात ज्वंकेत स्व:गु

मर्क १४:१०-११, लूक २२:३-६

14 झिनिम्ह चेलात मध्ये यहदा इस्करियोत धा:म्ह चेलां त:धं पिजाहारीतयथाय वना:

15 थथे धाल — “येशूयात ज्वंका बिल धा:सा जित: छु बी?” अले इमिसं वयात स्विग: वह:यागु म्वह: बिल।[☆]

16 उबलय् निसें वं येशूयात ज्वंका छवयेत सनाच्चन।

चेलात नाप छुत्कारायागु नख: हनादीगु

मर्क १४:१२-२१, लूक २२:७-२३, यह १३:२१-३०

17 सोडा मत:गु मरि नयेगु नख:यागु न्हापां खुन्हु चेलातयसं वया: वय्क:याके — “गन वना: छुत्काराया नख:यात ज्वरय् या: वने?” धका: न्यन।

18 वय्कलं धयादिल — “शहरय् सुं छम्ह मनूयागु छैय् वना: थथे धा — ‘जिमि गुरुं वय्क:यागु ई त्यल हं। चेलातनापं वय्कलं छिगु छैय् वया: छुत्काराया नख: हनेगु हं।’ ”

19 चेलातयसं वना: वय्कलं धयादी थें यात। अले अन हे छुत्काराया नख:या भवय् ज्वरय् यात।

20 बहनी वय्क: झिनिम्ह चेलात नाप नयेत फ्यतुनादिल।

21 नयाच्चंबलय् वय्कलं धयादिल — “जिं छिमित ख:गु खँ धाये — छिपि मध्ये हे छम्हय्सिनं जित: धोखा बी।”

22 थ्व न्यना: इमिसं तसकं नुग: मछिंकल। अले छम्ह छम्हय्सिनं थथे धाल — “छिं जित: हे धयादियागु ला मखु ला प्रभु?”

23 वय्कलं धयादिल — “जि नाप ख्वलाय् मरि थुनीम्हय्सिनं जित: धोखा बी।[☆]

24 धर्मशास्त्रय् च्वया त: थें मनूया काय् ला सिनावने हे मा:। अयनं वयात ज्वंका छवइम्ह मनूयात तसकं तसकं हे धिक्कार दु। व बु हे मबूगु जूसा तसकं बांलाइगु ख:।”

25 वय्क:यात ज्वंकीम्ह यहदां नं न्यन — “छिं जित: हे धयादियागु ला मखु ला प्रभु?”

अले वय्कलं धयादिल — “ख:, छं थ:म्हं हे धाल।”

प्रभु भवय्

मर्क १४:२२-२६, लूक २२:१४-२३, १ कोर ११:२३-३०

26 नयाच्चंबलय् येशू मरि कया: परमेश्वरयात सुभाय् बिया: कुचा कुचा थलादिल। अले चेलातयत् इना: थथे धयादिल — “थ्व मरि कया: न। थ्व जिगु म्ह ख:।”

27 अथे हे ख्वला नं कया: परमेश्वरयात सुभाय् बिया: वय्कलं थथे धया: ख्वला बियादिल —

28 “थ्व न्हूगु बाचायागु जिगु हि ख:। थ्व हे हि यक्वसिगु पाप क्षमा जुइ।[☆]

29 जिं छिमित धाये — जिमि बा:यागु राज्यय् न्हपिं जूपिं छिपिनाप दाखमघ मत्वंतले जिं आवंनिसें थ्व दाखमघ त्वने मखुत।”

30 अले छपु भजन हाले धुंका: वय्क:पिं जैतून डाँडाय् झाल।

☆ 26:11 २६:११ व्य १५:११

☆ 26:15 २६:१५ जक ११:१२

☆ 26:23 २६:२३ भज ४१:९

☆ 26:28 २६:२८ प्रस

२४:८, यर ३१:३१-३४

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धका: धाइ

मर्क १४:२७-३१, लूक २२:३१-३४, यूह १३:३६-३८

31 अले येशू इमित धयादिल - “थौं चान्हय् छिपिं फुक्कं जित: त्व:ता: बिस्सुं वनी। धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयात:गु दु -

“ ‘जिं फैजवा:यात स्यानाबी,
अले फैचात
उखेला: थुखेला: जुइ।’”

32 “अयनं जि हानं म्वाना वया: छिपिं स्वया: न्हापा हे गालीलिय् थ्यंक: वने।”

33 पत्रुसं वयक:यात धाल - “फुक्कसिनं त्व:ता वंसां जिं ला छित: गुब्सं हे त्व:ते मखु।”

34 वयक्कलं धयादिल - “जिं छन्त ख:गु खँ धाये - थौं चान्हय् खा हाले न्ह्य: छं जित: स्वक: तक म्हमस्यू धका: धाइ।”

35 अयनं “छिनाप सी हे मा:सां जिं छित: म्हमस्यू धका: धाये मखु” धका: पत्रुसं धाल। फुक्क चेलातय्सं नं अथे हे धाल।

गेतसमनिइ प्रार्थना यानादीगु

मर्क १४:३२-४२, लूक २२:३९-४६

36 वयक: चेलात नाप गेतसमनी धा:थाय् झाल। वयक्कलं इमित धयादिल - “छिपिं थन हे च्वनाच्चँ। जि उखे वना: प्रार्थना याये।”

37 वयक्कलं पत्रुस व जब्दिया निम्ह काय्पिन्त धा:सानापं व्वना यंकादिल। उबलय् वयक्कलं तसकं हे नुग: मछिंका: दिक्क जुयादिल।

38 वयक्कलं इमित धयादिल - “नुग: मछिना: जिगु छाति हे तज्याइ थें च्वनाच्चन। छिपिं मधंसे थन हे च्वनाच्चँ।”

39 अले भचा उखे झाया: बँय् क्वपुसां पुया: थथे धका: प्रार्थना यानादिल - “बा:, ज्यूसा थ्व दु:खयागु ख्वला जिथासं चीकादिसँ। अयनं जित: य:थें यानादी मते, छित: य:थें हे यानादिसँ।”

40 अले वयक: स्वम्ह चेलात च्वनाच्चंथाय् झाल। इपिं न्ह्यलं व्वानाच्चंगु खना: वयक्कलं पत्रुसयात धयादिल - “छिपिं जि नाप घौछि हे नं मधंसे च्वने मफु ला?

41 मधंसे प्रार्थना याना च्वँ, मखुसा छिपिं जाँचय् लाइ। आत्मा ला न्ह्यचिलाच्चंगु दु, म्ह जक बमला:।”

42 अनं वना: वयक्कलं हानं प्रार्थना यानादिल - “बा:, जिं थ्व दु:खयागु ख्वलां मत्वंसे मगा: धयागु जूसा, छित: य:थें हे जुइमा।”

43 वयक: झा:बलय् इपिं हानं न्ह्यलं तुं व्वानाच्चन। इमिसं न्ह्य: पी हे मफया च्वन।

44 वयक: हानं इमित त्व:ता: झाल। अले अथे हे धया: प्रार्थना यानादिल। थ्वनापं वयक्कलं स्वक: प्रार्थना यानादी धुंकल।

45 अले वयक्कलं इमिथाय् झाया: धयादिल - “छिपिं आ: तक घना च्वनातिनि ला? मनूया काय्पात पापीतय्सं ज्वनीगु ई वये धुंकल।

46 दँ, वनेनु। स्व, जित: ज्वंकीम्ह मनू नं न्ह्य:ने थ्यने धुंकल।”

येशूयात ज्वंगु

मर्क १४:४३-५०, लूक २२:४७-५३, यूह १८:३-१२

47 वयक्कलं थथे धयाच्चनादीबलय् हे झिनिम्ह मध्ये छम्ह चेला यहूदा अन थ्यंक: वल। व नाप त:धपि पुजाहारीत व थकालिपिन्सं छवयाह:पिं नं व:गु दु। इमिसं तरवार व कथि ज्वनात:गु दु।

48 “जिं वना: चुप्पा नइम्ह मनु व हे ख:, छिमिसं वयात ज्वँ” धका: धोखा बीम्हयसिनं इमित खँ स्यना ह:गु दु।

49 उकिं वं वयेवं हे येशूयाथाय् वना: “गुरू, ज्वजलपा” धया: वय्क:यात चुप्पा नल।

50 वय्कलं वयात धयादिल – “पासा, छु यायेत वयागु ख: याकनं याना छव।”

अले इमिसं वय्क:यात ज्वन।

51 अबलय् हे वय्क:या छम्ह चेलां थ:गु तरवार पिकया: दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीया छम्ह दासयागु न्हाय्पं हे ध्यनाबिल।

52 वय्कलं वयात धयादिल – “तरवार दापय् स्वथँ। तरवार ज्वनाजुइम्ह तरवारं हे सी।

53 जिं ग्वाहालि पवन धा:सा जिमि बा:नं झिनिगू पल्टन स्वया: अप्व: स्वर्गदूत छवयाहया मदीं ला? छिमिसं छु ताय्का?

54 थथे यात धा:सा धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु खँ गथे जुया: पूवनी?”

55 अले वय्कलं ज्वं:पिं मनुतय् त:धयादिल – “जिं छम्हयसित ज्वनेत थथे तरवार व कथि ज्वनावये मा:गु छाय्? छु जिं दाखँ ख: ला? जिं देगलय् च्वना: न्हियान्हिथं स्यनेकने याना जुयाबलय् छिमिसं जित: छाय् मज्जनागु?”

56 अगमवक्तातय्सं धर्मशास्त्रय् च्वया थकूगु पूवनेमा धका: हे थथे जूगु ख:।” अले चेलात फुक्कं वय्क:यात त्व:ता: उखेला: थुखेला: मदय्क बिस्युं वन।

महासभाया न्ह्य:ने येशू

मर्क १४:५३-६५; लूक २२:६६-७१; यूह १८:१३-१४, १९-२४

57 इमिसं येशूयात दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीत कैयाफायाथाय् यंकल। शास्त्रीत व थकालिपिं नं अन मुनाच्चंगु दु।

58 पत्रूस नं तातापाकं हे ल्यूल्यू वना: दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीया चुकय् थ्यंक हे वन। अले वय्क:यात छु छु याइ धका: स्वयेत व पालेत नाप च्वंवन।

59 त:धंपि पुजाहारीतय्सं व अन वयाच्चंपि फुक्कसिनं जाना: वय्क:यात स्यायेत मखुगु मखुगु द्रुपं बीत स्वल।

60 त:म्हयसिनं हे वया: वय्क:यात मखुगु मखुगु द्रुपं बिल। अयनं इमिसं छुं हे दसि क्यने मफुत। दकलय् लिपा निम्ह मनुखं वया:

61 धाल – “थ्व मनुखं ‘परमेश्वरयागु देग: थुना: स्वन्हं हे दने फु’ धका: धाल।”

62 अले दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी दना: धाल – “थुमिसं धा:गु खँय् छं छुं धायेमा:गु दु ला?”

63 वय्कलं छुं हे धयामदी। अले दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी हानं धाल – “म्वा:म्ह परमेश्वरयागु नामं जिं छन्त धयाच्च्वना – छ परमेश्वरया काय्, मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ख: ला?”

64 वय्कलं लिस: बियादिल – “छिं थ:म्हं हे धयादिल। अयनं जिं छिकपिन्त धाये – आवंनिसें छिकपिन्सं मनूया काययात परमेश्वरया जव ल्हा:पाखे च्वनाच्चंगु व सुपौंचय् वयाच्चंगु खनी।”

65 थ्व न्यना: दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी थ:म्हं फिनात:गु लं खुना: थथे धाल – “थ्वं परमेश्वरयात क्वह्वांका: खँ ल्हात। थ्वयां अप्व: मेगु दसि हे छु माल? थ्वं परमेश्वरयात क्वह्वांकूगु छिमिसं ता हे ताल।

66 छिमिगु छु बिचा: दु?” इमिसं धाल –

“थ्व दोषी हे ख:, थ्वयात स्याये हे मा:।”

67 इमिसं वय्क:यागु ख्वालय् थुकलं बिल, दाल। अले गुलिसिनं ला न्यतालय् दाया:।

68 थथे धाल – “हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट, छ अगमवक्ता ख:सा छन्त सुनां दाल, धा।”

पत्रूसं येशूयात म्हमस्यू धका: धा:गु

मर्क १४:६६-७२; लूक २२:५४-६२; यूह १८:१५-१८, २५-२७

69 अबलय् तर्कं पन्तुस चुकय् हे च्वनाच्वन। छम्ह भ्वाति नं वया: वयात धाल — “छ नं गालील्य् च्वम्ह येशूनापं जुयाच्वम्ह मखु ला?”

70 वं सकसिगु न्ह्यःने “मखु” धका: थथे धाल — “छं धा:गु खँ जिं मस्यु।”

71 व अनं लुखापाखे वंबलय् वयात मेम्ह भ्वाति नं खना: थथे धाल — “थ्व मनू ला नासरतय् च्वम्ह येशू नाप जुयाच्वम्ह ख: नि।”

72 वं हानं पाफया: “मखु” धका: थथे धाल — “जिं वयात म्ह हे मस्यु।”

73 भचा जायका: अन च्वपिन्सं वया: वयात थथे धाल — “छ नं व नाप जुयाच्वम्ह ख: नि। छंगु नवाइगु पहलं हे सी दु।”

74 अले वं पाफया: धाल — “जिं मखुगु खँ ल्हानागु ख:सा परमेश्वरं जित: सजाँय बियादीमा। जिं वयात म्ह हे मस्यु।” अबलय् हे ग्वंग: हाला हल।

75 अले वं येशू धयादीगु खँ लुमंकल — “खा हाले न्ह्य: छं जित: स्वक: तक म्हमस्यु धका: धाइ।” अले व पिने वना: ह्यँय् ह्यँय् ख्वल।

27

येशू रोमी बडा-हाकिमयात लःल्हाना:गु

मर्क १५:१; लूक २३:१-२; यूह १८:२८-३२

1 सुथ न्हापां हे तःधपि पुजाहारीतय्सं व थकालिपिन्सं मुना: येशूयात स्यायेगु ग्वसा: ग्वल।

2 अले इमिसं वय्कःयात चिनायंका: रोमी बडा-हाकिम पिलातसयात लःल्हाना बिल।

यह्दा थथःम्हं सीगु

प्रे १:१८-२०

3 वय्कःयात स्याइगु खँ सिया: ज्वंकूम्ह यह्दां पस्ताय् चाया: तःधपि पुजाहारीत व थकालिपिन्थाय् वना: स्विग: वहःयागु म्वह: लित बिल।

4 अले धाल — “दोष मदुम्ह मनूयात स्याकेत ज्वंका: जिं पाप याये लात।” अयनं इमिसं वयात थथे धाल —

“जिमित छु धया लय्? छं हे सीकि।”

5 वं वहःयागु म्वह: देगलय् वान्छवया थकल। अले वना: यग्गाना: सित।

6 तःधपि पुजाहारीतय्सं यह्दां वान्छवया थकूगु धिबा कया: धाल — “थ्व हियागु मू खः, उकिं देगःयागु धुकुतिइ तये मज्यु।”

7 इमिसं थथे सल्लाह साहुति याना: व दामं पिने वःपिं सित कि थुनेत धका: कुमा:यागु जग्गा न्यात।

8 उकिं थ्व जग्गायात आ: तक नं “हियागु जग्गा” धका: धयावयाच्वंगु दु।*

9 थुकथं यर्मिया अगमवक्तां धयाथकूगु खँ पूवन —

“वय्कःयात न्यायेत इस्राएलीतय्सं

स्विग: वहःयागु म्वह: बिल।

10 व स्विग: वहःयागु म्वहलं

इमिसं छम्ह कुमा:यागु जग्गा न्यात।

थ्व खँ जित: प्रभुं धयादीगु खः।”*

पिलातसया न्ह्यःने येशू

मर्क १५:१-५; लूक २३:१-५; यूह १८:२८-३८

11 येशूयात बडा-हाकिमया न्ह्यःने थने हल। वं वय्कःयाके थथे धका: न्यन — “छ यह्दीतय् जुजु खः ला?”

वयकलं धयादिल — “छिं थःम्हं हे धयादिल।”

12 तःधं पि पुजाहारीतयसं व थकालिपिन्सं न्ह्याक्व हे द्रुपं ब्यूसां वयकलं छुं हे धयामदी।

13 अयजूगुलि पिलातसं वयकःयात थथे धाल — “इमिसं छन्त थुलिमछि द्रुपं बी धुंकल छं मताः ला?”

14 वयकलं छुं हे धयामदी। थ्व खनाः तःधंम्ह हाकिम तसकं छक्क जुल।

येशूयात स्यायेगु क्वःछ्यूगु

मर्क १५:६-१५; लूक २३:१३-२५; यहू १८:३९-१९:१६

15 छुत्काराया नखःबलय् यहूदीतयसं फ्वंम्ह छम्ह कैदीयात त्वःतेगु चलन पिलातसं यानातःगु दु।

16 अबलय् बारब्बा धाःम्ह छम्ह कुख्यात कैदी दु।

17 अयजूगुलि पिलातसं मनूतयके न्यन — “का धा, सुयात त्वःतेगु? बारब्बायात त्वःतेगु ला कि येशू ख्रीष्टयात त्वःतेगु?”

18 इमिसं वयकःयात स्वये मफयाः ज्वंकूगु खः धकाः वं बांलाक स्यू।

19 थथे इन्साफ यानाच्चंबलय् हे पिलातसया कलातं वयात थथे धाय्के छवयाहल — “व धर्मीं मनूयात छुं हे यानादी मते, छायाःधाःस व मनूयागु खँय् जिं थौं म्हगसय् तसकं सास्ती फये माल।”

20 तःधं पि पुजाहारीत व थकालिपिन्सं मनूतयत् ग्वाकाः बारब्बायात त्वःताः येशूयात स्यायेमाः धकाः धायकल।

21 बडा-हाकिमं इमित हानं धाल — “का धा, सुयात त्वःतेगु?”

अले मनूतयसं “बारब्बायात त्वःताब्यु” धकाः धाल।

22 “अयूसा ख्रीष्ट धाःम्ह येशूयात छु यायेगु लय्?” धकाः पिलातसं इमिके न्यन।

“वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछव” धकाः फुक्क मनूत छकलं हाला हल।

23 वं हानं धाल — “वं अपायसकं स्याये हे माय्क छु याःगु दु?”

अले इमिसं झन ततःसलं — “वयात कूसय् यख्खानाः स्याये हे माः” धकाः हाला हल।

24 मनूत थथे हाला हःगुलि पिलातसं छुं हे याये फइ थें मच्चनाः सकसिगु न्ह्यःने ल्हाः सिलाः थथे धाल — “थ्व मनूयात स्याःगु दोष छिमित हे लाइ, जितः लाइ मखु।”*

25 अले मनूतयसं थथे धयाहल — “ज्यू, वयात स्याःगु पाप जिमित व जिमि सन्तानयात हे लायेमा।”

26 अले पिलातसं बारब्बायात त्वःता छवल। येशूयात धाःसा कोर्दा दाय्काः कूसय् यख्खाना स्याके छवल।

सिपाइँतयसं येशूयात हायकूगु

मर्क १५:१६-२०; यहू १९:१-३

27 अले पिलातसया सिपाइँतयसं येशूयात दरबारया चुकय् यंकल। सिपाइँत फुक्कं अन मुंवल।

28 इमिसं वयकःयागु वसः त्वकाः ह्याउँगु वसः पुंकल।

29 कंयागु श्रीपेच दयकाः वयकःयात पुइकाबिल। वयकःयागु जब ल्हातय् तिकथि छपुं नं ज्वंकल। अले वयकःया न्ह्यःने पुलि चुयाः थथे धयाः हायकल — “यहूदीतय् जुजुया जय जुइमा।”

30 अनलि इमिसं वयकःयागु ख्वालय् थुकलं बिल। हानं वयकःयाके च्वंगु कथि कयाः छेनय् दाय्का बिल।

31 थुकथं इमिसं वयकःयात गिजय् याये फक्क याये धुंकाः ह्याउँगु वसः त्वकाः न्हापायागु तुं वसतं पुंका बिल। अले वयकःयात कूसय् यख्खायेत यंकल।

येशूयात कूसय् यख्खाःगु

मर्क १५:२१-३२; लूक २३:२६-४३; यहू १९:१७-२७

32 येशूयात स्यायेत यंकाच्चंबलय् कुरेनी च्वंम्ह सिमोन धाःम्ह छम्ह मनूयात नापलात। अले इमिसं वयात कर कर यानाः येशूयागु कूस क्वबिकल।

33 इपि गलगथा धाःगु थासय् थ्यन। गलगथायागु अर्थ खोपडी खः।

34 अन थ्यंकाः इमिसं वय्कःयात स्याःमचाइगु वासः ल्वाकछ्यानाः दाखमघ त्वंकल। वय्कलं उकियागु सवाः जक कयाः त्वना मदी।*

35 अनंलि इमिसं वय्कःयात कूसय् यख्खायाबिल। अले चिष्टा तयाः वय्कःयागु वसः इना काल।*

36 इपि अनसं पियाच्वन।

37 इमिसं “थ्व यहदीतय् जुजु येशू खः” धकाः वय्कःयात दोष बियातःगु पौ वय्कःयागु छ्यंफुसय् तिनाबिल।

38 उबलय् हे इमिसं वय्कःयागु जवंखवं निम्ह दाखुंतयत् नं यख्खायाबिल।

39 व लँ जुइपि फुक्कसिनं छ्यं क्वातु क्वानाः वय्कःयात गिजय् यानाः थथे धाल —*

40 “देगः थुनाः स्वन्हं हे देने फु धाःम्ह छ हे मखु ला? परमेश्वरया काय् खः धयागु जूसा कूसं क्वहां वयाः थःम्हं थःत बचय् या।”*

41 अथे हे तःधपि पुजाहारीत, शास्त्रीत व थकालिपिन्सं नं वय्कःयात थथे धकाः हाय्कल —

42 “थ्वं मेपिन्त ला बचय् यात, थःत धाःसा बचय् याये मफुत। इस्त्राएलीतय् जुजु खः धयागु जूसा कूसं क्वहां वयाक्यँ। अले जिमिसं विश्वास याये।

43 थ्वं परमेश्वरयात विश्वास यानाः — ‘जि परमेश्वरया काय् खः’ धयाजुल। थ्व खनाः परमेश्वर धाथें हे लयताः धयागु जूसा वय्कलं हे थ्वयात बचय् यानादी।”*

44 वय्कःया जवंखवं यख्खाया तःपि दाखुंतय्संनापं वय्कःयात हाय्कल।

येशू सीगु

मर्क १५:३३-४१; लूक २३:४४-४९; यह १९:२८-३०

45 अबलय् न्हिनय् बाह्र बजेनिसें तीन बजे तक सारा देश हे खिउँसे च्वना वन।

46 तीन बजेपाखे येशू थथे धकाः तसकं हाला हल — “इलोई-इलोई लामा सबखथनी।” थुकियागु अर्थ खः — “जिमि परमेश्वर, जिमि परमेश्वर, छिं जितः छाय् त्वःतादिया?”*

47 अन दनाच्वपि गुम्ह गुम्हयसिनं थ्व न्यनाः थथे धाल — “वं ला एलियायात सःता च्वन।”

48 छम्हयसिनं स्पन्ज चिनातःगु कथि कयाः ब्वाँय् वनाः पाउँतिथ थुनाः हल, अले वय्कःयागु म्हुतुइ ल्वसुकाबिल।*

49 गुलिसिनं धाल — “भचा आसे, एलियां हे वयाः बचय् याइ ला?”

50 वय्कः छकः हानं तसकं हालादिल, अले प्राण त्वःतादिल।

51 अबलय् हे देगलय् च्वंगु पर्दा च्वनिसें क्वथयंक निकू दलाः गुना वन। अले हानं भ्वखाय् ब्वल। पहाड चिरि बायावन।*

52 चिहान चाला वल। अले सी धुंकूपि यक्व हे विश्वासीत हानं म्वानावल।

53 येशू सिनाः म्वाना वये धुंकाः इपि थःपिन्त थुनातःगु थासं दनाः पवित्रगु शहरय् वन। अले यक्व हे मनूतय्थाय् खनेदय्कः वन।

54 थथे भ्वखाय् ब्वःगु व अन जूगु फुक्कं खनाः येशूयात पिवाः च्वपि कप्तान व सिपाईत फुक्कं ग्यात। अले थथे धाल — “धाथें हे व ला परमेश्वरया काय् खः।”

55 गालीलनिसें येशूयात ग्वाहालि यानाः वय्कः नाप वःपि मिसातय्सं नं तापाक्क च्वनाः थ्व फुक्क स्वयाच्वन।

56 थुपि मध्ये मरियम मगदलिनी, याकूब व योसेफया मां मरियम, अले जब्दिया काय्पिनि मां खः।*

येशूयात चिहानय् तःगु

मर्क १५:४२-४७; लूक २३:५०-५६; यह १९:३८-४२

☆ 27:34 २७:३४ भज ६९:२९ ☆ 27:35 २७:३५ भज २२:१८ ☆ 27:39 २७:३९ भज २२:७; १०९:२५ ☆ 27:40 २७:४० मती २६:६१; यह २:१९ ☆ 27:43 २७:४३ भज २२:८ ☆ 27:46 २७:४६ भज २२:१ ☆ 27:48 २७:४८ भज ६९:२९

☆ 27:51 २७:५१ प्रस २६:३९-३३ ☆ 27:56 २७:५५-५६ लूक ८:२३

57 सन्ध्याकाः इलय् अरिमाथिया धाःगु थासय् च्वंम्ह योसेफ धाःम्ह छम्ह तःमिम्ह मनू अन वल। व नं येशूया चेला खः।

58 पिलातसयाथाय् वनाः वं येशूयागु सीम्ह पवन। पिलातसं वयात सीम्ह बिया छवयेगु उजं बिल।

59 अले योसेफ सीम्हयात भिंगु सुति कापतं हिनाः

60 थःगु निरिति धकाः म्हुयातःगु चिहानय् यनाः अन तयाबिल। थुलि याये धुंकाः वं छगः तग्वःगु ल्वहं ग्वारातुइकाः चिहानयागु प्वाः तिनाः अनं वन।

61 चिहानया न्ह्यःनेसं च्वनाः मरियम मगदलिनी व मेम्ह मरियमं थ्व फुक्क स्वयाच्चन।

चिहानय् पिवाः तःगु

62 कन्हय् खुन्ह, विश्रामबार खुन्ह तःधंपि पुजाहारीत व फरिसीत जानाः पिलातसयाथाय् वनाः

63 थथे धाल — “हजुर, व ध्वंलाइम्हं म्वानाच्चंबलय् — ‘सिनाः स्वन्हु दय्काः हानं म्वाना वये’ धकाः धाःगु जिमि अज्ज लुमंनि।”

64 अय्जगुलि स्वन्हु तक वयात थुनातःगु थासय् पिवाः तये माल। थथे यात धाःसा वया चेलातय्सं वनाः वयागु सीम्ह खुयाय्के फइ मखु। अले सीम्ह येशू हानं म्वानावल धकाः इमिसं बयबय् याये फइ मखु। वं न्हापा याना वंगु स्वयाः थुमिसं लिपा याइगु ज्या झन ग्यानपुइ।”

65 अले पिलातसं धाल — “ज्यू, छिमिसं स्वयाः बल्लाक पाः ति।”

66 इमिसं वनाः प्वाः तिनातःगु ल्वहंतय् छाप तयाबिल। अले सिपाईतय्त नं पिवाः तया थकल।

28

सीम्ह येशू म्वानावःगु

मर्क १६:१-१०; लूक २४:१-१२; यूह २०:१-१८

1 विश्रामबारया कन्हय् खुन्ह हप्ताया न्हापांगु दि सुथ न्हापां मरियम मगदलिनी व मेम्ह मरियम चिहानय् स्वःवन।

2 अबलय् आकाझाकां तसकं भ्वखाय् ब्वल। अले परमेश्वरया छम्ह दूत स्वर्ग वयाः प्वाः तिनातःगु ल्वहं चीकाः उकी घःने च्वन।

3 वयागु ख्वाः हावलासा च्याःगु थें थी, वसः नं च्वापु थें त्वइसे च्वं।

4 थ्व खनाः पिवाः च्वनाच्चंपि सिपाईत ग्यानाः सी थें च्वन।

5 व स्वर्गदूतं स्वः वःपि मिसातय्त थथे धाल — “छिपि ग्याये मते। छिपि कूसय् यख्खायाः स्याःम्ह येशूयात स्वः वःपि धकाः जिं स्यू।

6 येशू थन मदी। वय्कलं धयादी थें वय्कः सीम्हं म्वाना वये धुंकल। प्रभुयात तयातःगु थाय् स्वः वा।

7 याकनं वनाः वय्कःया चेलातय्त थथे धयाब्यु — ‘वय्कः म्वाना वये धुंकल। वय्कः छिपि स्वयाः न्हापां गालीलिय् थ्यंकादी। अन छिमिसं वय्कःयात खनी।’ जिं धयागु थ्व खँ ल्वःमंके मते।”

8 इपि ग्या नं ग्यात, अले लय् नं ताल। अले इपि अनं हथाय् पथासं चेलातय्त थ्व खँ कनेत ब्वाँय् वन।

9 येशू इमित नाप लानाः “छिमित शान्ति दयेमा” धकाः धयादिल। इमिसं न्ह्यःने वनाः वय्कःयागु तुति ज्वनाः भ्वपुल।

10 “ग्याये मते, छिमिसं वनाः जिमि किजापिन्त ‘गालीलिय् हूँ’ धकाः धयाब्यु। अले अन हे इमिसं जितः खनी” धकाः वय्कलं इमित धयादिल।

पिवाः च्वंपिन्सं खँ कं वंगु

11 इपि वने धुंकाः पिवाः च्वंपि गुम्हं गुम्हं सिपाईतय्सं शहरय् वनाः अन जूगु खँ फुक्क तःधंपि पुजाहारीतय्त कनाबिल।

12 तःधपि पुजाहारीतयसं थकालिपि लिसे सल्लाह साहुति यानाः व सिपाइँतयत् धिबा नकाः थथे धकाः खँ स्यन —

13 “छिमिसं ‘जिपि घनाच्चनाबलय् येशूया चेलातयसं वयाः वयागु सीम्ह खुयायंकल’ धकाः धा।

14 छुं जुयाः पिलातसं थव खँ सिल धाःसां जिमिसं वयात ह्यय्के। छिमित छुं नं जुइ मखु, छिपि ग्याये मते।”

15 पिवाः च्वंपि सिपाइँतयसं धिबा कयाः इमिसं स्यं थें यात। आः तकं यहदीतयसं थव हे खँ धयावयाच्चंगु दु।

चेलातयत् लिपांगु तःधंगु आज्ञा

मर्क १६:१४-१८; लूक २४:३६-४९; यूह २०:१९-२३

16 झिंछम्ह चेलात येशू धयादीगु गालीलयागु पहाडय् वन।*

17 इमिसं वय्कःयात खनेवं वय्कःयागु तुतिइ भवपुल। छम्ह निम्हयसिनं धाःसा वय्कः हे खः ला मखु ला धकाः संका यात।

18 वय्कलं इमिगु न्ह्यःने वयाः थथे धयादिल — “संसार व स्वर्गयागु फुक्क अधिकार जितः बियातःगु दु।

19 अयजूगुलि छिपि वनाः फुक्क जातियापि मनूतयत् चेला दय्कि। अले इमित परमेश्वर बाःयागु नामं, काययागु नामं व पवित्र आत्मायागु नामं बप्तिस्मा ब्यु।*

20 अले जिं स्यना थें छिमिसं इमित स्यनेकने यानाः फुक्कं खँ मानय् याकि। न्यँ, संसार फुना मवंतले जि छिपिनाप हे दइ।”

मर्कसं च्वःगु भिंगु खँ म्हसीका

मर्कसं थ्व सफुलिइ पुलांगु नियमया अगमवक्ता यशैयां याःगु अगमवाणी कथं प्रभु येशू झाःगु व वय्कःयात लँ छिका बीम्ह यूहन्ना वःगु खँ न्ह्यथनातःगु दु। मर्कसं च्वःगु सुसमाचारय् “भिंगु खँ परमेश्वरया काय् येशू ख्रीष्टया बारे खः” धकाः नं न्ह्यथनातःगु दु। थुकी येशूयात अधिकार दुम्ह मनूकथं न्ह्यब्वयातःगु दु। वय्कःयागु अधिकार, वय्कलं स्यनेकने यानादीगु खं, वय्कलं भूतआत्मातयत ख्यानाः छवयादीगुलि व वय्कलं मनूतयत पापं क्षमा यानादीगुलि क्यं। येशू थःत “मनूया काय्” धकाः धयादी – वय्कः मनूतयत इमिगु पापं मुक्त यायेत थःगु जीवन बीत झाःगु खः।

मर्कसं येशू यानादीगु ज्याखँयात वय्कलं स्यनादीगु खँ स्वयाः अप्वः बःबियाः न्ह्यब्वयातःगु दु। मर्कसं येशूया बारे थुपि निता खँ नं न्ह्यब्वयातःगु दु।

१. येशू मनूतयसं ताःइलंनिसें पियाच्वंम्ह मसीह खः।

२. येशू परमेश्वरया दुःख फइम्ह सेवक खः।

थ्व सफुलिइ बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु खँ व येशू बप्तिस्मा कयादीगु अले वय्कःयात जाँचय् याःगु खँ चिहाकयक जक न्ह्यथनातःगु दु। येशू स्यनेकने यानादीगु व त्वय् लायकादीगु खँ धाःसा ताःहाकयक च्वयातःगु दु। वय्कः यरूशलेमय् झाःगु अले अन वय्कःया विरोधीतय्सं वय्कःयात कूसय् यख्खानाः स्यायेत ताःलाःगु खँ न्ह्यथनातःगु दु। येशूयात कूसय् यख्खायाः स्याःगु अयनं हानं म्वानावःगु थ्व सफूया मू खँ खः।

मर्कस पन्हुसयात ग्वाहालि याइम्ह खः। वं थ्व सफू रोमय् पन्हुसयात मृत्यु दण्ड बी धुनेवं पन्हुसं स्यनेकने याःगु खँ लुमंकाः च्वःगु खः। रोमया मण्डलीइ यहदीत नापनापं यहदीमखुपि नं यक्व मुनीगु खः। उबलय् मेपिन्सं इमित तसकं दुःखकष्ट बियाच्वंगुलि मर्कसं थ्व सफू इमित साहस बीत च्वःगु खः। मर्कस प्रभु येशूया शरूया झिनिम्ह चेलात मध्ये छम्ह मखु।

मर्कसया सफू ई.सं. ५० निसें ६८ या दथुइयागु छगू इलय् च्वःगु जुइफु।

धलः पौ

सुसमाचारया न्ह्यखँ १:१-१३

गालीलिय् येशूयागु ज्या १:१४-९:५०

गालीलं येशू यरूशलेमय् झाःगु १०:१-५२

येशू यरूशलेमय् व अन लिक्क दुगु बेथानियाय् ११:१-१५:४७

येशू सिनाः म्वानाझाःगु १६:१-८

म्वानावःम्ह प्रभु खनेदुगु व स्वर्गय् झाःगु १६:९-२०

मर्कस

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां स्यनेकने याःगु

मती ३:१-१२; लूक ३:१-१८; यूह १:१९-२८

1 परमेश्वरया काय् येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ थुकथं शुरु जुइ।

2 यशैया अगमवक्तां थथे च्वयातःगु दु –

“परमेश्वरं धयादिल –

‘स्व, जिं जिम्ह दूतयात

छंगु न्ह्यः न्ह्यः छवयाबी।

वं हे छंगु निंति लँ दय्काबी।’ ☆

३ मस्भूमिइ छम्ह मनू

थथे धकाः हाला वइ —

‘परमप्रभुया लँपु तयार या,
वय्कःयात लँ छिकाब्यु।’ ” ☆

४ अले बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना मस्भूमिइ खनेदय्कः वल। वं पापयागु पश्चाताप यानाः परमेश्वरपाखें क्षमा कायेत बप्तिस्मा का धकाः न्यंकाजुल।

५ यहूदियायागु फुक्क गां व यरूशलेमयापि सकल मनूत यूहन्नायाथाय् वल। अले यूहन्नां थःगु पाप मानय् याःपि फुक्कसित यर्दन खुसिइ बप्तिस्मा बिल।

६ यूहन्ना ऊँटया सँयागु लं फिनाजुइम्ह व जँय् छँगूयागु जनी चिनाजुइम्ह खः। वं क्वःबुँचा व गुँ कस्ति जक नइगु खः। ☆

७ वं इमित थथे धयाजुल — “जिगु लिपा जि स्वयाः तःधंम्ह झायाच्वंगु दु। जि ला क्वछुनाः वय्कःयागु लाकां पुतु फ्यनेत तकं मत्वः।

८ जिं ला छिमित लखं बप्तिस्मा बियाच्वना। वय्कलं छिमित पवित्र आत्मां बप्तिस्मा बियादी।”

येशू बप्तिस्मा कयादीगु व वय्कःयात जाँचय् याःगु

मती ३:१३-४:११; लूक ३:२१-२२; ४:१-१३

९ अबलय् येशू गालीलयागु नासरतं झाल, अले यूहन्नां वय्कःयात यर्दन खुसिइ बप्तिस्मा बिल।

१० लखं थाहां झाःबलय् वय्कलं स्वर्ग चालावंगु व पवित्र आत्मा सुकुभतु जुयाः थःपाखे कुहां वयाच्वंगु खन।

११ अले स्वर्ग थथे धकाः धयाहःगु सः ताल — “छ जि यःम्ह काय् खः। छ खनाः जि तसकं लयाः।” ☆

१२ परमेश्वरयागु आत्मां वय्कःयात उबलय् हे मस्भूमिइ छवयादिल।

१३ अन शैतान पिइन्हु तक वय्कःयात जाँचय् यात। वय्कः गुँपशुतनापं च्वनादिल, स्वर्गदूततय्सं धाःसा वय्कःयागु सेवा याना हे च्वन।

प्यम्ह न्या लाइपिन्त सःतादीगु

मती ४:१२-२२; लूक ५:१-११

१४ यूहन्नायात ज्वने धुंकाः येशू भिंगु खँ न्यंकुं न्यंकुं गालीलयागु झायाः थथे धयादिल —

१५ “ई जुइ धुंकल, परमेश्वरयागु राज्य न्ह्यःने थ्यने धुंकल। पश्चाताप या, भिंगु खँय् विश्वास या।” ☆

१६ गालील समुद्र सिथय् चाःहिला च्वंबलय् वय्कलं न्या लाइपि निम्ह मनू सिमोन व वया दाजु अन्द्रियासयात जाः ह्वानाच्वंगु खन।

१७ अले इमित धयादिल — “जि नाप वा, जि छिमित मनू लाइपि यानाबी।”

१८ थ्व न्यनेवं इपि थथःगु जाः त्वःताः वय्कः नाप वन।

१९ अन भचा उखे वय्कलं जब्दिया निम्ह काय् याकूब व वया किजा यूहन्नायात नांचाय् च्वनाः पुलांगु जाः ल्हनाच्वंगु खन।

२० वय्कलं इमित नं सःतादिल। न्यनेवं इपि थः अबु जब्दीयात ज्यामितनापं नांचाय् त्वःताः वय्कः नाप वन।

भूत दुब्यूम्ह मनूयात लाय्कादीगु

लूक ४:३१-३७

☆ 1:2 १:२ मला ३:१

☆ 1:3 १:३ यशै ४०:३

☆ 1:6 १:६ २ राज १:८

☆ 1:11 १:११ उत २२:२; भज २:७; यशै ४२:१;

मती १२:१८; मर्क १:७

☆ 1:15 १:१५ मती ३:२

21 अले वयक्:पि कफर्नहुमय् झाल। अन वयक्लं विश्रामबार खुन्हु धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झाया: स्यनेकने यानादिल।

22 वयक्:यागु खँ न्यना: फुक्क मनूत छक्क जुल। छाया:सा वयक्लं शास्त्रीतय्सं थें मखु, बर अधिकार दुम्ह मनुखं थें स्यनादिल।*

23 अबलय् अन भूत दुब्युम्ह छम्ह मनू वया: थथे धका: हाल -

24 “हे नासरतयाम्ह येशु, छि जिमिथाय् झायेमा:गु हे छाया? छि जिमित नाश यायेत झायागु ला? जिं छित: म्हस्यु, छि परमेश्वरया पवित्रम्ह मनू ख:।”

25 वयक्लं वयात थथे धका: ब्व:बियादिल - “सुम्क च्वँ। वयागु म्हं पिहां वा।”

26 भूतं व मनूयात पयारा पयारा खाकल। अले तसकं हाला: वया म्हं पिहां वल।

27 थ्व खना: फुक्क मनूत अजू चाल। अले थ:थवय् थथे खँ ल्हात - “थ्व छु जूगु? थ्व ला अधिकारं जा:गु न्हगु खँ ख:। वयक्:यागु खँ ला भूतं नं न्यं।”

28 थुकिं याना: वयक्:यागु नां गालीलयागु फुक्क थासय् बयबय् जुल।

यक्व मनूतयत् लायकादीगु

मत्ती ८:१४-१७; लूक ४:३८-४१

29 धर्मशास्त्र स्यनीगु छैयं पिहां झाया: वयक्: याकूब व यूहन्ना नाप सिमोन व अन्द्रियासयागु छैय् झाल।

30 सिमोनया सस:मां ज्वरं म्हंमफय्का च्वन। इमिसं थ्व खँ वयक्:यात धाल।

31 वयक्लं अन झाया: वयात ल्हा: ज्वना: थन, अले वयागु ज्वर क्वलाना वन। अले वं दना वना: वयक्:पिन्त नके त्वंके या: जुल।

32 बहनी निभा: बीधुंका: अन च्वंपिन्सं उसौय् मदुपिन्त व भूत दुब्युपिन्त वयक्:याथाय् हल।

33 शहरय् च्वंपि दक्व मनूत लुखाय् मुंवल।

34 वयक्लं तसकं म्हंमफय्का च्वंपिन्त व त:तामछि ल्वय् दुपिन्त लायकादिल। वयक्लं यक्व भूततयत् पितिनादिल। भूततय्सं वयक्:यात म्हस्युगुलि वयक्लं इमित नवाके मब्यु।

येशुं प्रार्थना यानादीगु

लूक ४:४२-४४

35 येशु सुथ न्हापां खिउँसे च्वंबलय् हे दना: सुं मदुगु थासय् झाया: प्रार्थना यानादिल।

36 सिमोन अले वनापं दुपिन्सं वयक्:यात मा: जुल।

37 अले वयक्:यात लुइका: थथे धाल - “फुक्कसिन् छित: मालाच्चंगु दु।”

38 वयक्लं इमित धयादिल - “लिक्व लिक्व ला:गु मेमेगु गामय् नं वनेनु, जिं अन नं स्यनेकने यायेमा:, छाया:सा जि थ्व हे ज्या यायेत वयाम्ह ख:।”

39 अले गालीलया फुक्क धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् न्यंकु न्यंकु व भूत दुब्युपिन्त लायकेगु ज्या यायां चा:हिलादिल।*

कोहियात लायकादीगु

मत्ती ८:१-४; लूक ५:१२-१६

40 छम्ह कोहिम्ह मनुखं येशूयाथाय् वया: पुलिं चुया: थथे बिन्ति यात - “प्रभु, छिं यय्कादीसा जित: शुद्ध यानादी फु।”

41 येशुं माया याना: थ:गु ल्हातं वयात थिया: धयादिल - “ज्यु, छंगु ल्वय् लाया वनेमा।”

42 थुलि धाय्वं हे व कोहिम्ह मनूया ल्वय् लाया वन अले व शुद्ध जुल।

43 वयक्लं ख्याच्च: बिया: धयादिल -

44 “स्व, थ्व खँ सुयातं कनादी मते। पुजाहारीयाथाय् वना: छं थ:गु ल्वय् ला:गु कयँ। अले फुक्कसित क्यनेत मोशां धा:थें शुद्ध जुइत मा:गु ज्वलं छायाब्यु।”*

45 व मनुखं धा:सा वना: फुक्क थासय् थ्व खँ बयबय यानाबिल। थुकिं याना: येशयात शहरय् वयेत थाकुल अले वय्क: सुं मदुथाय् च्वंझाल। मनूत धा:सा प्यखेरं वय्क:याथाय् वयाच्चन।

2

पक्षवातं क:म्ह मनूयात लायकादीगु

मती १:१-८; लूक ५:१७-२६

1 छुं दि लिपा वय्क: कफर्नहुमय् लिहां झाल। वय्क: छैय् झाल धयागु न्यना:

2 यक्व हे मनूत वय्क:याथाय् वल। थुकिं याना: अन लुखाया पिने तक नं च्वनेत थाय् मन्त। अन येशुं परमेश्वरयागु वचन न्यंकादिल।

3 उबलय् अन पक्षवातं क:म्ह छम्ह मनूयात प्यम्ह मनूतय्सं क्वबिया हल।

4 अन ग्वा: ग्वा: मनूत दुगुलि इपिं येशूयाथाय् वने मफुत। अले इमिसं येशू च्वनाच्वंगु थाय्या च्वसं च्वंगु पौ प्वला: पक्षवातं क:म्ह मनूयात लासानापं क्वय् क्वछवत।

5 इमिगु थज्या:गु विश्वास खना: वय्कलं ल्वगियात धयादिल – “छं या:गु पाप क्षमा जुल।”

6 उबलय् अन शास्त्रीत नं दुगु जुयाच्चन। इमिसं मनं मनं थथे धाल –

7 “छु धयाच्वंगु थ्व मनुखं? थवं ला परमेश्वरयात हे क्वह्वांकाच्चन। परमेश्वरं बाहेक मेपि सुनां पाप क्षमा याये फु?”

8 इमिगु मनय् च्वंगु खँ थथें थ:गु आत्माय् थुइका: वय्कलं इमित धयादिल – “छिमिसं छाया मभिंगु मतिइ तया जुयागु?”

9 थ्व मनूयात ‘छंगु पाप क्षमा जुल’ धायेगु अ:पु ला कि ‘लासा ज्वना: दना हूँ’ धायेगु अ:पु?

10 संसारय् च्वंपिनिगु पाप क्षमा यानाबीत मनूया काय्याके अधिकार दु धयागु खँ छिमिसं सीकि।” थुलि धया: वय्कलं पक्षवातं क:म्हयसित थथे धयादिल –

11 “जिं छन्त धाये – दना: थ:गु लासा ज्वना: छै हूँ।”

12 थुलि धायेवं हे व मनु जुस्सक दना: थ:गु लासा ज्वना: फुक्कसिगु न्हा:नें पिहां वन। अन च्वंपि फुक्कं छक्क जुल। अले थथे धका: परमेश्वरयात त:धंकल – “जिमिसं ला थथे जूगु गुबलें हे मखंनि।”

येशू लेवीयात स:तादीगु

मती १:१-१३; लूक ५:२७-३२

13 वय्क: हानं गालील समुद्र सिथय् झायादिल। थन नं मनूत ग्वा: ग्वा: मुंव:गुलि वय्कलं इमित स्यनादिल।

14 लैय् वयाच्वंबलय् वय्कलं लेवी धा:म्ह अल्फयसया काय्यात कर कायेगु अड्डाय् च्वनाच्वंगु खना: धयादिल – “जि नाप वा।” अले व दना: वय्क: नाप वन।

15 वय्क: लेवीया छैय् भ्वय् नयेत फेतुनादीबलय् कर काइपिं व पापीत नं वय्क: व वय्क:या चेलात नाप नयेत फ्यतुत।

16 वय्क: पापीत व कर काइपिं मनूत नाप च्वना: नयाच्वंगु खना: फरिसी व शास्त्रीतय्सं वय्क:या चेलातय्के न्यन – “थज्या:पिं मनूतलिसे च्वना: छाया नयाच्वंगु व?”

17 थ्व न्यना: वय्कलं इमित धयादिल – “छुं मज्जपिं मनूतय्त डाक्टर माली मखु, ल्वय् दुपिन्त जक माली। जि धर्मीतय्त मखु बरु पापीतय्त स:त: वयागु ख:।”

अपसं च्वनेगु खँ

मती १:१४-१७; लूक ५:३३-३९

18 यूहन्नाया चेलात व फरिसीत अपसं च्वंगुलि सुं मनूत वया: वय्क:याके न्यन – “बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नाया चेलात अपसं च्वं, फरिसीत अपसं च्वं, छिकपिनि चेलात जक छाया मच्वंगु?”

19 वयकलं इमित धयादिल — “ब्याहा याइम्ह मिजंनापं च्वनाच्चंतले जन्त वःपि मनूत धां लानाच्चनी ला? ब्याहा याइम्ह मिजं इपिनापं दतले इपि अपसं च्वनी मखु।

20 अथेसां छन्हू ब्याहा याइम्ह मिजंयात यंकितिनि। अले जक इपि अपसं च्वनी।”

21 “पुलांगु वसतय सुनां न्हगु कापतं पकीं मखु, छायाःसा न्हगु कापतं पुलांगु कापःयात साला काइ, अले इन तःकू जुइक गुनावनी।

22 “अथे हे सुनां पुलांगु छेंग्यागु म्हिचाय दाखमघ तइ मखु, छायाःसा पुलांगु छेंग्यागु म्हिचाय दाखमघ तल धाःसा म्हिचा हे गुनावनी, अले दाखमघ वाइ, म्हिचा नं स्यनी। थथे मयासें दाखमघ न्हगु म्हिचाय तल धाःसा नितां बचय जुइ।”

विश्रामबारयागु खँ

मती १२:१-८; लूक ६:१-५

23 छन्हू विश्रामबार खुन्हू वयकः चेलात नाप छवबया लँ जुयाः झाया च्वंबलय वयकःया चेलातय्सं छवमा स्वहायकाः नयेत स्वल।*

24 थ्व खनाः फरिसीतय्सं वयकःयात धाल — “स्व, छिमि चेलातय्सं विश्रामबार खुन्हू छु याये मज्यू धाःगु खः व हे यानाच्चन।”

25 वयकलं लिसः बियादिल — “दाऊदं थः व थःनाप वःपि मनूतय नये पित्याःबलय माःकथं छु यात धयागु खँ छिमिसं ब्वनागु मदु ला?”

26 गुकथं दकलय तःधंम्ह पुजाहारी अबियाथारया पालय परमेश्वरया छँय दुहां वनाः अन छायातःगु मरि नल, अले थःनाप वःपिन्त नं नकल। परमेश्वरयात छायातःगु मरि ला पुजाहारीतय्सं बाहेक मेपिन्सं नये हे मज्यू।”**

27 वयकलं इमित हानं धयादिल — “विश्रामबार मनूतयगु निंति दयकातःगु खः, मनूत विश्रामबारया निंति दयकातःगु मखु।

28 थथे जूगुलि मनूया काय विश्रामबारया नं प्रभु खः।”

3

ल्हाः गंम्ह मनु

मती १२:९-१४; लूक ६:६-११

1 येशू हानं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय झाल। अन छम्ह ल्हाः गंम्ह मनु दुगु जुयाच्चन।

2 विश्रामबार खुन्हू जूगुलि वयकःया विरोधीतय्सं थ्वखुन्हू ल्हाः गंम्ह मनूयात लाय्की ला कि धकाः चिवा कयाच्चन।

3 वयकलं ल्हाः गंम्ह मनूयात धयादिल — “न्ह्युःने वा।”

4 वयकलं इमिके थथे धकाः न्यनादिल, “विश्रामबार खुन्हू भिं यायेगु ज्यू ला कि मभिं यायेगु ज्यू, स्यायेगु भिं ला कि म्वाकेगु भिं?” तर इपिं छुं हे मधासे सुम्क च्वनाच्चन।

5 इमिगु नुगः छाःगु खनाः नुगः मछिकाः तमं इमिथाय मिखा ब्वयाः व मनूयात धयादिल — “ल्हाः तप्यंकी।” अले वं ल्हाः तप्यंकल। थथे गंगु ल्हाः लाल।

6 फरिसीतय्सं अनं वनाः हेरोदया मनूत नाप वयकःयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वल।

यक्व मनूत येशूया ल्यूल्यू वःगु

मती ४:२३-२५; लूक ६:१७-१९

7 अनं येशू थः चेलात नाप समुद्र सिथय झायादिल। गालीलं व यहूदियां ग्वाः ग्वाः मनूत वयकःया ल्यूल्यू वःगु दु।

8 वयकलं अजू चायापगु ज्या यानादिल धयागु न्यनाः यरूशलेम, इदुमिया, यर्दन पारिइ, टुरोस व सीदोनया थुखे उखे च्वंपिं यक्व हे मनूत वयकःयाथाय वल।

९ वयकलं थः चेलातयत् धयादिल – “जितः चिचाधंगु नांचा छगू हति, मखुसा ला मनूतयगु हुलं जितः काकातइ।”

१० यक्वसिगु ल्वय् लाय्का ब्यूगुलिं वय्कःयात थीत यक्व हे उसाँय्मदुपिं मनूत घ्वातुमतुघ्वानाः वयेत सनाच्चन।*

११ भूतआत्मां वय्कःयात खनेवं वय्कःया न्ह्यःने क्वपुसां पुयाः थथे धकाः हाल – “छि परमेश्वरया काय् खः।”

१२ अले वय्कलं थ्व खँय् सुयातं छुं धाये मते धकाः इमित उजं बियादिल।

झिनिम्ह प्रेरितत ल्ययादीगु

मती १०:१-४; लूक ६:१२-१६

१३ पहाडय् थाहां झायाः वय्कलं थःत माःपिं मनूतयत् सःतादिल। इपिं अन वन।

१४ वय्कलं झिनिम्हयसित थःनाप तयेत व भिंगु खँ न्यंके छवयेत ल्ययादिल।

१५ इमित भूतआत्मायात पितिनाछवयेगु अधिकार नं बियादिल।

१६ झिनिम्ह थुपिं हे खः – सिमोन, गुम्हयसिगु नां वय्कलं पन्तुस तयादिल,

१७ जब्दिया काय् याकूब व याकूबया किजा यूहन्ना, गुम्हयसित वय्कलं बोअनर्गेस धकाः नां तयादिल, (बोअनर्गेसया अर्थ तंगुलु खः),

१८ अन्द्रियास, फिलिप, बारथोलोमाइ, मती, थोमा, अल्फयसया काय् याकूब, थेदियस, सिमोन कनानी

१९ व येशूयात धोखा ब्यूम्ह यहूदा इस्करियोत।

येशू व भूततय् जुजु

मती १२:२२-३२; लूक ११:१४-२३

२० अले येशू वय्कःया चेलात नाप छँय् झाल। अन नं यक्व मनूत मुंवःगुलि वय्कःपिनि नये तक नं लिमलात।

२१ वय्कःया थःलाःपिन्सं वय्कः वें जुल धकाः वय्कःयात ब्वनायकेत का वल।

२२ यस्शलेमं वःपिं शास्त्रीतयसं थथे धाल – “भूततय् जुजु बालजिबुलं शक्ति बियातःगुलि थ्वं भूतयात पितिनाछवये फुगु खः।”*

२३ थथे धाःगुलि वय्कलं मनूतयत् सःता उखान छुनाः इमित थथे धयादिल – “शैतानं शैतानयात गथे पितिने फइ?

२४ गुगुं नं देशय् थःथवय् हे ल्वापु जुल धाःसा व देश स्यनावनी।

२५ गुगुं नं छँय् थःथवय् ल्वापु जुल धाःसा व छँ स्यनावनी।

२६ अथे हे शैतानं शैतानयात स्यंकेत स्वल धाःसा थुपिं निम्हं नाश जुयावनी।

२७ सुनानं छम्ह तसकं हे बल्लाःम्ह मनूया छँय् खुयायकेत न्हापां व मनूयात निं चीमाः, अले तिनि खुयायके फइ।

२८ “जिं छिमित धातथें धाये – मनूतयसं न्ह्याथें ज्याःगु तःधंगु पाप याःसां क्षमा जुइ,

२९ पवित्र आत्मायात मभिंकाः खँ ल्हाइपिन्त धाःसा गुबलें हे क्षमा दइ मखु। थज्याःपिं मनूत सदां दोषी ठहरय् जुइ।”*

३० वय्कःयाके भूत दुबिनाच्चंगु दु धकाः शास्त्रीतयसं धाःगुलि थथे धयादीगु खः।

येशूया मां व किजापि

मती १२:४६-५०; लूक ८:१९-२१

३१ उबलय् हे येशूया मां व किजापिं वय्कःयाथाय् वल। इमिसं पिने हे च्वनाः वय्कःयात सःतके छवयाहल।

३२ वय्कःया जःखः च्वनाच्चपिन्सं धाल – “स्वयादिसें, छिकपिनि मां व किजापिं छितः नापलायेत वयाच्चन।”

33 वयकलं इमिके न्यनादिल – “जिमि मां व जिमि किजापि सु खः?”

34 अले अन छचाःखेलं फयतुना च्वंपिन्त स्वयाः धयादिल – “मां धाःसां, किजापि धाःसां थुपि हे खः,

35 छायाधाःसा सुनां परमेश्वरं धाःथें याना जुइ, व हे जिमि किजा, जिमि केहें, व जिमि मां खः।”

4

पुसा हलिमहयसिगु उखान

मन्ती १३:१-९; लूक ८:४-८

1 येशू समुद्र सिथय च्वनाः मनूतयूत स्यनेकने यानादिल। मनूत ग्वाः ग्वाः वःगुलि वयकः नांचाय् थाहां झाल, मनूत जक समुद्र सिथय तुं च्वनाच्वन।*

2 वयकलं इमित उखान कंकं यक्व खँ स्यनादिल –

3 “न्यँ, छम्ह मनू बुँइ पुसा हः वन।

4 वं पुसा हःबलय् गुलि गुलि पुसा लँय् नं लात, अले झंगःतय्सं वयाः नयाबिल।

5 अले गुलि पुसा ल्वहंलि दुथाय् लात। भचा भचा जक चा दुगुलि अन लाःगु पुसा याकनं बुयावल।

6 निभाः त्वःबलय् अन बुयावःगु मा सुकूचिना वन, अले बल्लाक हा काय् मफुगुलि गना वन।

7 अले हानं गुलि पुसा कंमा दुथाय् लात। कंमा तःमा जुया वःबलय् अन लाःगु पुसा थाहां वये मफुत, अन्न मसल।

8 अले गुलि पुसा भिंगु चा दुथाय् लात। थ्व चाय् पुसा बुया वयाः तःमा जुल। अले यक्व अन्न सल। गनं स्विदुगं, गनं खुइदुगं, गनं सछिदुगं अन्न सल।”

9 वयकलं धयादिल – “सुयाके न्हाय्पं दु, वं न्यना का।”

थ्व उखानयागु अर्थ कंगु

मन्ती १३:१०-१७; लूक ८:९-१५

10 येशू याकःचा जबलय् झिनिम्ह चेलात व मेपि मनूतय्सं वयकःयाके थ्व उखानयागु अर्थ छु खः धकाः न्यन।

11 वयकलं इमित धयादिल – “परमेश्वरया राज्ययागु गुप्ति खँ छिमित कने धुनागु दु, मेपिन्त धाःसा उखान छुनाः धायेमाः।

12 “ ‘अयजूगुलि इमिसं स्वयेत ला स्वइ,

अयनं गुब्सं खंके फइ मखु।

इमिसं न्यनेत न्यनी,

अयनं गुब्सं थुइके फइ मखु।

इमिसं थूगु जूसा ला

इपि पापं लिचिले माःगु खः,

अले इमिगु पाप नं क्षमा जुइमाःगु खः।’ ”*

13 वयकलं इमित धयादिल – “छु छिमिसं नं थ्व उखान मथू ला? अयजूसा मेगु उखान गथे थुइके फइ?

14 पुसा हल धाःगु परमेश्वरयागु वचन हल धाःगु खः।

15 गुलि मनूत लँय् लाःगु पुसा थें खः। इमिसं परमेश्वरयागु वचन न्यनेवं शैतान वयाः लाकायंकी।

16 गुलि मनूत ल्वहं दुथाय् लाःगु पुसा थें खः। इमिसं परमेश्वरयागु वचन लयलयतातां न्यना काइ।

17 अथेसां वचनं इमिगु नुगलय् थयंक हा काय् मफइगुलि दुःखकष्ट व ख्याच्वः वयेवं इपि लिचिला वनी।

* 4:1 ४:१ लूक ५:१-३

☆ 4:12 ४:१२ यशै ६:९-१०

18 गुलि मनूत कंमा दुथाय लाःगु पुसा थें खः। इमिसं वचन न्यनी।

19 अथेसां थ्व संसारयागु धन्दा, धन सम्पत्तियागु माया व अथे हे मेमेगु लोभं यानाः परमेश्वरयागु वचन त्वःफिना वनी, अले छं नं सय्के फइ मखु।

20 गुलि मनूत भिंगु चाय लाःगु पुसा थें खः। इमिसं वचन नं न्यनी, अले मानय नं याइ। इमिसं स्विदुगं, खुइदुगं, व सछिदुगं अप्वः अन्न सय्की।”

त्वाःदेवाय् च्वंगु मत
लूक ८:१६-१८

21 येशू इमित धयादिल – “सुनानं मत त्वपुया तइ ला? अथवा खाता तःले तइ ला? मत ला तज्जाः यानाः त्वाःदेवाय् च्याकी।”

22 छुं नं खँ सुचुकां तये फइ मखु, गुगु प्रकत जुइ मखु, छुं नं खँ गुप्त तये फइ मखु, गुगु जलय् वइ मखु।”

23 सुयाके न्हायपं दु, वं न्यना का।”

24 वय्कलं इमित थथे नं धयादिल – “छिमिसं न्यनागु खँय मन ति। गुलि छिमिसं कर्पिन्त बिल, उलि हे छिमित नं बी। अज्ज ला अप्वः हे बी, ”

25 छायाधाःसा दुम्हयसित अज्ज तनाबी। मद्महयसिके दुगु नं लाका काइ।”

तःमा जुयावःगु पुसायागु उखान

26 वय्कलं हानं धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्य थथे च्वं। छम्ह मनुखं थःगु बुँइ पुसा हल।

27 व चान्हे घंसां दंसां पुसाय् चुलि ह्याः थाहां वयाच्चने धुंकी। थ्व गुकथं जुल वं सी मखु।

28 बुँ थःहं हे अन्न सय्की। न्हापां चुलि हइ, अले मा थाहां वइ, अले तिनि अन्न सइ।

29 थुकथं अन्न सये धुंकाः ईचां लइ, छायाधाःसा लयेगु ई जुइ धुंकी।”

दक्वसिबय् चिग्वःगु पुसायागु उखान

मत्ती १३:३१-३२; लूक १३:१८-१९

30 वय्कलं हानं धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्य गथे च्वं धायेगु? थ्वयात ध्वाथुइकेत छु उखान छुइमाली?

31 परमेश्वरयागु राज्य ला दक्वसिबय् चिग्वःगु पुसा थें खः।

32 छम्ह मनुखं तू पुसा बुँइ हली। दक्वसिबय् चिग्वःगु पुसा जूसां थाहां वइबलय् थ्व दक्वसिबय् तःमा जुइ। थुकी कचामचा नं यक्व दइ, अले झंगःतयसं वयाः थुकी थःगु स्वँ दय्की।”

33 थुकथं वय्कलं इमिसं थुइके फक्व उखान छुनाः वचन न्यंकादिल।

34 वय्कलं इमित उखान मछुसे छुं नं स्यनामदी। थः चेलात जक दुबलय् धाःसा वय्कलं उखानयागु अर्थ नं कनादिल।

ग्वःफय्यात दिकादीगु

मत्ती ८:२३-२७; लूक ८:२२-२५

35 सन्ध्याकाः ई जुइ धुंकाः येशू इमित धयादिल – “वा, झी समुद्र पारिइ वनेनु।”

36 मनुतयगु हुलयात त्वःताः चेलात येशू च्वनाच्चंगु नांचाय् वनाः च्वन। अले इमिसं वय्कःयात व्वनायंकल। इपि नाप मेमेगु नांचा नं दु।

37 आकाझाकां समुद्रय् तसकं ग्वःफय् वल। लः ग्वारां यानाः नांचा धेधेचुल। नांचाय् लः नं जायावल।

38 वय्कः धाःसा नांचाया ल्युनेपाखे झायाः फुंग छगलय् छयं दिकाः घनाच्चन। चेलातय्सं वय्कःयात थनाः थथे धाल – “गुरु, झीपि लखय् दुनाः सीन, छितः वास्ता मद्दु ला?”

☆ 4:21 ४:२१ मत्ती ५:१५; लूक ११:३३

☆ 4:22 ४:२२ मत्ती १०:२६; लूक १२:२

☆ 4:24 ४:२४ मत्ती ७:२; लूक ६:३८

☆ 4:25 ४:२५ मत्ती १३:१२; २५:२९; लूक १९:२६

☆ 4:29 ४:२९ योए ३:१३

39 अले वय्कलं दना: फययात ब्व:बिया: समुद्रयात धयादिल – “शान्त जु।” धाय्वं हे ग्व:फय् दित, अले फुक्कभनं शान्त जुल।

40 वय्कलं धयादिल – “छिपि छाय् थथे ग्यानागु? छिमिसं अज्ज नं विश्वास मयानानि ला?”

41 इपि तसकं ग्याना: थ:थवय् थथे खँ ल्हात – “वय्क: सु ख: फय् व लखं नं वय्कलं धा:गु खँ न्यं।”

5

भूत दुब्यूमह मनूयात लाय्कादीगु

मन्ती ८:२८-३४; लूक ८:२६-३९

1 वय्क:पिं समुद्र पारिइ गेरासेनसया जिल्लाय् थ्यंक: झाल।

2 वय्क: नांचां क्वहां झाय्वं भूत दुब्यूमह छम्ह मनू दिपं पिने वया: वय्क:यात नापलात।

3 व दिपय्सं च्वनीम्ह ख:। वयात सुनानं सिखलं तक नं ची मफु,

4 छाया:सा वयात त:क: न्यव: व सिखलं ची धुंकूगु ख:। अयनं वं सिख: नं चफुना: न्यव: नं फयना: बिस्युं वनीगु। वयात सुनानं कजय् याये मफु।

5 व चान्हि पहाड व दिपय् चा:हिला: थ:महं थ:त कयपुया: ल्वहँतं घा:पा याना: चिल्लाय् दना: हाला जुइ।

6 येशूयात तापाकंनिसें हे खनेवं ब्वाँय् ब्वाँय् वना: वं वय्क:या तुतिइ भवपुला:

7 तत:सलं थथे धाल – “हे दक्कसिबय् त:धंम्ह परमेश्वरया काय्, छि जिमिथाय् छाया झायगु? जित: दु:ख बी मते।”

8 “अय् भूतआत्मा, थ्व मनूया महं पिहां वा:” धका: वय्कलं धयादीगुलि व थथे हाला ह:गु ख:।

9 अले वय्कलं वयाके “छंगु नां छु?” धका: न्यनादिल।

वं वय्क:यात लिस: बिया: धाल – “जिगु नां फौज ख:, छाया:सा जिपि यक्व दु।”

10 भूतआत्मां वय्क:याके थथे धका: बिन्ति यात – “जिमित थ्व देशं पितिना छ्वयादी मते।”

11 अन हे पाखाय् छगू बथां फा ज्वया त:गु दु।

12 इमिसं वय्क:यात थथे धका: बिन्ति यात – “जिमित फाया थाय् छ्वयादिसँ, अले जिपि वना: इमिके दुबी।”

13 वय्कलं इमित ज्यू धका: धाय्वं इपिं मनूयागु महं पिहां वना: अन ज्वयात:पिं फातय्के दुबित। अले निद्र:ति फा ब्वाँय् वना: भीरं क्वब्वात। अले समुद्रय् कुतुं वना: सित।

14 फा जवा:त अनं बिस्युं वना: शहर व गामय् न्यंकभनं थ्व खँ बय्बय् यानाबिल। थ्व न्यना: छु जूगु ख: धका: स्वयेत गांयापिं मनूत अन वल।

15 अले इपि येशूयाथाय् थ्यंबलय् ला भूत दुब्यूमह मनूयात लाया: नं लं फिना: वय्क: नाप फयतुनाच्चंगु खना: इपिं ग्यात।

16 थ्व खंपिन्सं स्वव:पिन्त भूत दुब्यूमह मनू व फायात छु छु जुल धयागु फुक्कं कनाबिल।

17 अयजूगुलि इमिसं येशूयात इमिगु जिल्लां पिहां हँ धका: बिन्ति यात।

18 वय्क: नांचाय् च्वने त्यंबलय् भुत दुब्यूमह मनुखं वय्क: नाप वये धका: बिन्ति यात।

19 वय्कलं वये मते धका: धयादिल। “परमेश्वरं छन्त गुलि त:धंगु ज्या यानादिल, अले हानं गथे छन्त माया क्यनादिल धका: छँय् वना: थ: मनूतय्त कनाब्यु।”

20 व मनू अनं वना: येशू वयात गुलि त:धंगु ज्या यानादिल धका: डेकापोलिस धा:गु झिगू शहरय् बय्बय् यात। थ्व न्यना: फुक्क मनूत अजू चाल।

सीम्ह मचा व मफुम्ह मिसा

मन्ती ९:१८-२६; लूक ८:४०-५६

21 येशू हानं नांचाय् च्वना: समुद्र पारिइ झाल। वय्क: समुद्र सिथय् च्वनाच्चंबलय् ग्वा: ग्वा: मनूत वय्क:याथाय् मुंवल।

22 अबलय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छैयाम्ह थकालि याइरस नांयाम्ह छम्ह मनुखं वय्कःयाथाय् वयाः भागियानाः

23 थथे बिन्ति यात - “जिमि चीधिकःम्ह म्हाय् सी थें च्वनाच्चन। छकः झायाः छिं वयात थिया घूसा व लनी, अले म्वाइ।”

24 वय्कः व नाप झायादिल। यक्व हे मनूत घ्वानुघ्वानाः वय्कःया ल्यूल् यू वन।

25 थ्व हुलय् झिनिदंनिसें हि क्वहां वइगु ल्वचं थिया च्वम्ह छम्ह मिसा नं दु।

26 वं यक्व हे डाक्टरतयत वासः याके धुंकल। अयनं वयागु ल्वय् मलाः। दुगु फुक्कं वं वासः यायेत फुके धुंकल, अयनं लनेगु सट्टा वयागु ल्वय् झन झन स्यना वनाच्चन।

27 येशूयागु खँ न्यनातःगुलि वं हुलया दथुं दथुं वयाः ल्यूनें येशूयागु वसः थिल।

28 वं थथे मतिइ तःगु खः - “जि वय्कःयागु वसः जक थी फुसां जिगु ल्वय् लायावनी।”

29 थीवं हे हि क्वहां वयाच्चंगु दित, अले वं थः लंगु सीकाकाल।

30 उग्रिमय् वय्कलं थःगु शक्ति पिहां वंगु सीकाः हुलय् लिफः स्वयाः - “सुनां जिगु वसः थिल?” धकाः धयादिल।

31 चेलातयसं वय्कःयात लिसः बिल - “छिं थुलिमछि हुलं घ्वानु घ्वानाच्चंगु ला खँ हे खं। छाया ‘जितः सुनां थिल’ धकाः न्यनादिया?”

32 अयनं वय्कलं थःत सुनां थ्यगु खः धकाः सीकेत छचाःखेलं स्वयादिल।

33 हि क्वहां वइगु ल्वय् दुम्ह मिसां थःगु ल्वय् लाःगु सियाः ग्याग्यां, थरथर खाखां वय्कःया न्ह्यःने भ्वसुलाः थःत जूगु फुक्क खँ कनाबिल।

34 अले वय्कलं धयादिल - “केहें मयजू, छं विश्वास याःगुलि छंगु ल्वय् लन। आः मनय् शान्ति कयाः हूँ, छंगु ल्वचं छन्त थी हे मथीमा।”

35 वय्कः थथे खँ ल्हाना च्वंबलय् थकालिया छैया मनूत वयाः वयात थथे धाल - “छिकपिनि म्हाय् सी धुंकल। गुस्यात छाया दुःख बिया च्वनादिया?”

36 इमिसं धाःगु खँ मताः थें यानाः वय्कलं वयात धयादिल - “ग्याये मते, विश्वास जक या।”

37 वय्कलं पन्हुस, याकूब व याकूबया किजा यहून्ना बाहेक मेपि सुयातं ब्वनायंकामदी।

38 वय्कःपि व थकालियागु छैय् थ्यंबलय् अन यक्व मनूत हौयहौय् ख्वयाच्चंगु खन।

39 वय्कलं दुहां झायाः इमित धयादिल - “छाय् ख्वयाच्चवानागु? मचा मसीनि, घना जक च्वंगु खः।”

40 थ्व खँ न्यनाः इमिसं वय्कःयात गिजय् यात। वय्कलं इपि फुक्कसित पितिनाछ्वयाः मचाया मांभौ व वय्कःया स्वम्ह चेलातयत सीम्ह मचा तथा तःथाय् ब्वना यंकदिल।

41 वय्कलं सीम्ह मचायागु ल्हाः ज्वनाः धयादिल - “तालिथा कूमि!” थुकिया अर्थ खः - “नानी, दना वा!”

42 धायवं हे व जुस्वक दनाः थुखे उखे जुल। व झिनिदँ तिनि दुम्ह खः। थ्व खनेवं इपि तसकं अजू चाल।

43 वय्कलं इमित थ्व खँ सुयातं कने मते धकाः उजं बियादिल। मचायात छुं नयेगु नकि धकाः नं धयादिल।

6

नासरतय् येशूयात मययकूगु

मती १३:५३-५८; लूक ४:१६-२०

1 अनं येशू थःगु हे गामय् झाल। चेलात नं वय्कः नाप दु।

2 छन्हू विश्रामबार खुन्हू धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झायाः स्यनेकने यानादिल। वय्कःयागु खँ न्यनाः मनूतयसं अजू चायाः थथे धाल - “थ्वयाके थज्याःगु बुद्धि व अजू चायापुगु ज्यायागु शक्ति गनं वल?

3 थ्व सिकं:मि, मखु ला? थ्वया मां मरियम, थ्वया किजापि याकूब, योसेफ, यहूदा व सिमोन, मखु ला? थ्वया केहेंपि नं थन हे दु, मखु ला?” अथे जुया इमिसं वय्कःयात पत्याः मयात।

4 अले वयकलं धयादिल — “अगमवक्तायात थःगु हे गामय् व थःगु हे छैय् मानय् याइ मखु, बरु मेथाय न्ह्याथासं मानय् याइ।”☆

5 अन सुं उसाँय् मदुपिन्त जक थःगु ल्हातं थियाः लाय्काबीगु सिबय् मेमेगु ततःधंगु ज्या वयकलं यानामदी।

6 इमिसं वयकःयात विश्वास याये मफुगुलि थुपि खनाः वयकः छक्क जुल। थथे जूगुलि वयकलं गामय् गामय् झायाः स्यनेकने यानादिल।

झिनिम्हयसित भिंगु खँ न्यंके छवयादीगु

मती १०:५-१५; लूक ९:१-६

7 वयकलं झिनिम्ह चेलातयत् छथाय् मुंकाः भूतआत्मातयत् पितिनाछवयेगु अधिकार बियाः निम्ह निम्ह यानाः छवयादिल।

8 वयकलं इमित थथे उजं बियादिल, “कथि छपुं अप्वः छुं नं ज्वनावने मते, लैय् वनेत मरि, म्हिचा, अले जनिखय् धिबा नं प्वःचिनाः यंके मते।

9 बरु लाकां न्ह्यानाः हूँ। वसः नं छजु जक फिनाः हूँ।”

10 वयकलं इमित थथे नं धयादिल — “छिपि गुगु छैय् च्वनागु खः, व गां त्वता मवंतले व हे छैय् च्वँ।

11 सुनानं छिमित दुमकाःसा, भिंगु खँ मन्यंसा छिमिसं इमित लज्या चाय्केत साक्षीया लागि लाकां थाथा यानाः व थाय् त्वःता हूँ।”☆☆

12 थुकथं इमिसं पिहां वनाः मनूतयसं पश्चाताप यायेमाः धकाः न्यंकाजुल।

13 इमिसं यक्व भूतआत्मातयत् पितिनाछवल, यक्व उसाँय् मदुपिन्त चिकनं बुइकाः लाय्काबिल।☆

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायात स्याःगु

मती १४:१-१२; लूक ९:७-९

14 येशूयागु खँ प्यखें बयबय जुयावंगुलि हेरोद जुजुयागु न्हायपनय नं थ्व खँ थ्यन। गुम्ह गुम्हयसिनं ला थथे नं धयाजुल — “बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना हे सिनाः म्वानावःगु खः। उकिं हे ला थ्वं थज्याःगु ततःधंगु ज्या याये फत।”

15 गुलिसिनं थथे धाल — “थ्व ला एलिया खः।” हानं गुलिसिनं थथे नं धाल — “थ्व ला न्हापायाम्ह हे छम्ह अगमवक्ता खः।”☆☆

16 थ्व न्यनाः हेरोद धाल — “थ्व जिं छ्यं ध्यंकाः स्यानाम्ह यूहन्ना हे म्वानावःगु खः।”

17 न्हापा हेरोद थःकिजा फिलिपया कलाः हेरोदियासं यानाः बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायात ज्वंकाः झ्यालखानाय् कुंगु खः। हेरोद थःकिजा फिलिपया कलाः हेरोदियासयात कलाः तःगुलि

18 यूहन्नां वयात थथे धकाः धाःगु खः — “थः किजाया कलाःयात थथे हये मत्यः।”☆☆

19 अयजुगुलि हेरोदियासयात यूहन्ना खनाः तं पिहां वःगु खः। वं यूहन्नायात स्यायेत नं स्वल। अयनं स्याये धाःसा मफु।

20 छायाधाःसा यूहन्ना धर्मीम्ह व पवित्रम्ह मनु खः धकाः स्यूगुलि ग्यानाः वं यूहन्नायात मस्यासे तयातःगु खः। यूहन्नाया खँ न्यनेबलय् वया नुगः ल्वाकः बाकः जूसां वयागु खँ न्यने यः।

21 छन्हु हेरोद यूहन्नायात स्यायेगु मौका काल। वयागु जन्मदिं खुन्हु छगू तःधंगु भव्य सःतल। भ्वजय् गालीलया हाकिमत, तःधंपि कप्तानत व मेमेपि ततःधंपि मनूतयत् सःतल।

22 भ्वजय् हेरोदियासया म्हाय् वयाः प्याखं हुल। वयागु प्याखं स्वयाः हेरोद व भव्य वःपि सकलें लयताल। अले जुजुं वयात धाल — “छन्त छु यः फवं? छं धाःगु बी।”

23 जुजुं पाफयाः धाल — “छं न्हागु हे फवंसां जिं बी, जिगु राज्य बच्छि हे जूसां बी।”

24 अले वं पिने वनाः मांम्हयसिके “जिं छु फवने” धकाः न्यन।

☆ 6:4 ६:४ यह ४:४४

☆ 6:11 ६:११ प्रे १३:५१

☆ 6:11 ६:११ लूक १०:४-११

☆ 6:13 ६:१३ याक ५:१४

☆ 6:15 ६:१४-१५ मती १६:१४; मर्क ८:२८; लूक ९:१९

☆ 6:18 ६:१७-१८ लूक ३:१९-२०

वया मानं धाल — “बपतिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु छ्यं प्वाँ।”

25 उघ्रिमय् हे दुने जुजुयाथाय् वना: वं “बपतिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु छ्यं भुइ तया: बियादिसँ” धका: प्वन।

26 थ्व न्यना: जुजुं तसकं हे नुग: मछिंकल, अयनं अन च्वपिं मनूतयगु न्ह्य:ने वं बी धका: पाफय् धुकूगुलि मबिसे मगात।

27 उघ्रिमय् हे जुजुं छम्ह सिपाइयात यूहन्नायागु छ्यं ध्यना: हजि धका: उजं बिल। इयालखानाय् हे वना: वं यूहन्नायागु छ्यं धेना:

28 भुइ तया: व मचायात बी हल। अले वं व थ: मांयात बी यंकल।

29 थ्व खँ न्यना: यूहन्नाया चेलातयसं वया: वयागु सीम्ह यंका: थुनाबिल।

न्यादु: मनूतयत नकादीगु

मन्ती १४:१३-२१; लुक ९:१०-१७; यूह ६:१-१५

30 उखे प्रेरितत लिहां वया: इमिसं यानाव:गु ज्या व इमिसं स्यना व:गु खँ फुक्कं वय्क:यात कन।

31 यक्व मनूत वये वनेगु यानाच्चंगुलि वय्क:पिन्त नयेत तकं लिमलात। अथे जूगुलि वय्कलं धयादिल — “छिपिं सुं मदुगु थासय् वा, अले अन हे भचा झासु लंकि।”

32 अले इपिं अनं नांचाय् च्वना: सुं मदुगु थासय् वन।

33 थथे वनाच्चंगु खंका: मनूतयसं वय्क:पिन्त म्हसीकल। अले इपिं गां गामं ब्वाँय् ब्वाँय् वना: वय्क:पिं स्वया: न्हापा हे थ्यंकाच्चन।

34 वय्क: नांचां कुहां झा:बलय् यक्व मनूत मुनाच्चंगु खना: वय्क:यात तसकं माया वन, छाया:सा इपिं जवा: मदुपिं फैचात थें च्वं। अले वय्कलं इमित त:ता खँय् स्यनेकने यानादिल।*

35 न्हि यक्व बी धुकूगुलि चेलात वया: थथे धाल — “थन ला छुं हे मदु, हानं तसकं लिबाय् धुकल।

36 इमित छवयादिस्ँ, अले इमिसं लिक्क लिक्क ला:गु गामय् वना: नयेगु न्याना: नइ।”

37 वय्कलं धयादिल — “छिमिसं हे इमित छुं नकि।”

अले इमिसं धाल — “निस: दिनारया जक मरि न्याना: इमित नकेगु ला।”

38 वय्कलं इमिके न्यनादिल — “छिमिके ग्व:पा: मरि दु? स्वसा।”

इमिसं स्वया: “न्यापा मरि व निम्ह न्या दु” धका: धाल।

39 अले वय्कलं मनूतयत ख्यलय् इव:लाक फ्यतुकि धका: धयादिल।

40 अले इपिं नेय्म्ह नेय्म्ह व सछिम्ह सछिम्हया ल्याखं इव: छुना: फ्यतुत।

41 अनंलि वय्कलं न्यापा मरि व निम्ह न्या कया: स्वर्गपाखे स्वया: परमेश्वरयात सुभाय् बियादी धुंका: मरि कुचा थला: चेलातयत इंके बिल। अथे हे निम्ह न्या नं इनाबियादिल।

42 इमिसं यतले नल।

43 अले इना ल्यं दुगु मरि व न्या हे झिनिग: दाला जायेक दु।

44 मस्त व मिसात ल्या: मतसे अन मरि न:पिं मिजंत जक हे न्यादु: दु।

येशू लखय् घ:ने न्यासि झा:गु

मन्ती १४:२२-३३; यूह ६:१६-२१

45 अले उघ्रिमय् हे येशू चेलातयत नांचाय् तया: पारिइ बेथेसदाय् छवयादिल। अनं लिपा वय्कलं मनूतयत बिदा बिया: छवयादिल।

46 थथे मनूतयत छैय् छवयादी धुंका: वय्क: पहाडय् प्रार्थना यायेत थाहां झाल।

47 बहनी जबलय् नांचा समुद्र दथुइ थ्यनाच्चन। थुबलय् वय्क: समुद्र सिथय् याक:चा च्वनाच्चन।

48 फय् अ:खतं वयाच्चंगुलि चेलातयसं नांचा न्हाके मफया च्वन। थ्व खना: सुथ न्हापां खिउँ खिउँ धा:बलय् हे वय्क: समुद्रय् न्यासि वना: इमिथाय् थ्यंक: झाल। वय्क: इमिगु न्ह्य:ने झायेत्यन।

* 6:34 ६:३४ गन्ती २७:१७; १ राज २२:१७; २ इति १८:१६; इज ३४:५; मन्ती ९:३६

- 49 वयकःयात थथे समुद्रय न्यासि झायाचवंगु खनाः इपिं “भूत भूत” धकाः चिल्लाय् दनाः हाल,
 50 छायाधाःसा थव खनाः इपिं सकलें ग्यात।
 अले वयकलं इमित धयादिल – “साहस या, जि हे खः, ग्याये म्वाः।”
 51 वयकः इपिंनापं तुं नांचाय् चवनादिल। उघ्रिमय् हे फय् दित। थव खनाः इपिं फुक्कं छक्क जुल।
 52 इमिसं आः तक नं मरियागु खँ थुइके मफुनि, छायाधाःसा इमिगु नुगः अज्जं छाःनि।

उसाँय् मदुपिन्त लायकादीगु

मती १४:३४-३६

- 53 पारिइ थयंकाः इमिसं गनेसरेत धाःगु थासय् नांचा दिकल।
 54 वयकःपिं क्वहां झाय्वं फुक्क मन्तयसं वयकःयात म्हसीकल।
 55 उकिं इमिसं उखेंथुखें ब्वाँय् जुयाः वयकः गन गन झाल अन अन हे उसाँय् मदुपिन्त ब्वना हल।
 56 थुकथं वयकः गन गन झाल, अन अन हे – गामय्, शहरय् व बजारय् उसाँय् मदुपिन्त लँय् लँय् हे हयातइगु। अले इमिसं वयकःयागु लंया चवः जक थीत बिन्ति याइगु। थुकथं लं थ्यूपिं फुक्कं लाया वन।

7

थितिकुतियागु खँ

मती १५:१-९

- 1 येशूयाथाय् यरूशलेमं वःपिं शास्त्रीत व फरिसीत वयाचवंगु दु।
 2 थुमिसं चेलातयसं ल्हाः मस्युसे हे नःगु खन।
 3 फरिसीत व फुक्क यहूदीतयसं पुलांगु थितिकुति मानय् याइगुलि इमिसं ल्हाः मस्युसे गुबलें मनः।
 4 इमिसं बजारय् वनाः लिहां वयाः म्हय् लः हा हा यानाः थःत च्वख मयातले नइ मखु। थुलि जक मखु, इमिसं मानय् यानाचवंगु यक्व हे दु – ख्वलाखिला, जासिकेंसि, अले कँय्यागु थलबलय् नं लः हा हा यायेमाः।
 5 फरिसीत व शास्त्रीतयसं वयकःयाके न्यन – “छिमि चेलातयसं छाया तापाःबाज्यापिनिगु थितिकुति मानय् याना मच्वंगु, अले हानं ल्हाः मस्युसे नल?”
 6 वयकलं धयादिल – “छिपि निपाः ख्वाःपाः दुपिं खः धकाः यशैया अगमवक्तां च्वयातःगु धात्थें हे खः खनी –

“ ‘थुमिसं म्हुतुं ला

जितः तसकं हनाबना तइ।

नुगलं धाःसा

थुपिं तसकं तापाना च्वनी।”

7 थुमिसं थःपिन्सं दयक्कुगु थितिकुतियात

परमेश्वरयागु आज्ञा खः धकाः

मन्तयत स्यना जुइ।

उकिं थुमिसं जिगु सेवा याःसां

छप्ति ज्यालगय् मजू।”

8 “छिमिसं परमेश्वरयागु आज्ञायात मानय् मयासें मन्तयगु थितिकुतियात मानय् यानाच्वन।”

9 वयकलं हानं धयादिल – “छिमिसं गुलि अःपुक परमेश्वरयागु आज्ञायात छखे चीकाः मन्तयगु थितिकुति मानय् याये सः।

10 मोशां थथे च्वयातःगु दु – ‘थः मां बौयात हनाबना ति। मां बौयात म्हुतु वाइपिन्त स्यानाछव।’”

11 छिमिसं धा:सा थथे धका: स्यना जुल - 'सुनानं थ: मां बौयात बीमा:गु खँ परमेश्वरयात छाये धुन धका: धाइ (थुकियात कुर्बान धाइ)

12 वं थ: मां बौयात हमाबना तये म्वा:, अले बीमा:गु ग्वाहालि नं बीकी मखु।'

13 थुकथं छिमिगु थितिकुति परमेश्वरयागु आज्ञायात ज्यालगय् मजुइका छवइ। थज्या:गु ला छिमिसं यक्व हे यानाच्वंगु दु।"

मनूतयत अशुद्ध याइगु खँ

मती १५:१०-२०

14 हानं येशू मनूतयगु हलयात थ:थाय् स:ता: धयादिल - "छिपिं फुक्कसिनं जिगु खँ न्यँ, अले थुइकि।

15 नयेत्वनेगु छुकिं नं मनूया म्हय् दुने वना: वयात अशुद्ध याइ मखु, बरु मनूयागु नुगलं पिहां वइगुलि हे मनूयात अशुद्ध याइ।

16 सुयाके न्हायपं दु वं न्यना का।"

17 मनूतयत त्व:ता: वय्क: छँय् दुने झायादीबलय् वय्क:या चेलातयसं थ्व उखानयागु अर्थ छु ख: धका: न्यनु।

18 अले वय्कलं धयादिल - "छिमिसं नं थुइके मफु ला? छिमिसं गथे थुइके मफुगु? म्हुतुं मनूया म्हय् दुहां वंगु खं वयात अशुद्ध याये फइ मखु।

19 छाया:सा थ्व फुक्क नुगलय् दुने मखु, बरु प्वाथय् वनीगु ख:, अले हानं पिहां तुं वइ।" (थथे वय्कलं नयेगु फुक्क च्वख जू धका: धयादीगु ख:)

20 अले हानं वय्कलं धयादिल - "मनूयागु दुने पिहांवइगु खं जक वयात अशुद्ध याइ,

21 छाया:सा मनूयागु दुनुगलनिसें थथे मभिगु बिचा: पिहां वइ - व्यभिचार यायेगु, खुइगु, स्यायेगु,

22 लोभी जुइगु, मभिगु ज्या यायेगु, थगय् यायेगु, ला: ला: थें सना: जुइगु, नुग: मुइकेगु, मेपिन्त मभिंका: खँ ल्हायेगु, घमण्डी जुइगु, मूर्ख ज्या यायेगु।

23 थ्व फुक्क मभिगु ज्या मनूयागु दुनेनिसें पिहां वइ, अले वयात अशुद्ध याइ।"

छम्ह यहूदीमखुम्ह मिसायागु विश्वास

मती १५:२१-२८

24 वय्क: अनं टुरोस व सीदोन जिल्लाय् झाल। सुनानं मसीमा धका: वय्क: छखा छँय् दुहां झाल। अयनं मनूतयसं सीकाकाल।

25 भूतआत्मा दुबिना च्वंम्ह छम्ह मिसामचाया मानं येशू छँय् दी धयागु सीका: काचाकाचां वया: वय्क:या तुतिइ भवपुल।

26 व सिरियाया फोनिक्केय् च्वंम्ह छम्ह ग्रीक ख:। वं वया म्हाय्याके दुबिना च्वंम्ह भूतआत्मायात पिछवयादिसँ धका: वय्क:यात बिन्ति यात।

27 वय्कलं धयादिल - "न्हापां मस्तयत् नि गाक्क नके ब्यु, छाया:सा मस्तयसं नयाच्वंगु लाका: खिचायात वान्छवया बी मज्यू।"

28 वं धाल - "ख: प्रभु, खिचातयसं नं ला मस्तयसं वाकूगु नये खं निं।"

29 अले वय्कलं धयादिल - "छं थथे धा:गुलि छिमि म्हाय्या म्हां भूतआत्मा पिहां वने धुंकल, आ: छ वंसां जिल।"

30 छँ थ्यंबलय् वं भूतआत्मा मचाया म्हां पिहां वने धुंकूगुलि मचा लासाय् घनाच्वंगु खन।

ख्वाँय व खाख:म्हयसित लायकादीगु

31 येशू टुरोस जिल्लां सीदोन जुया: डेकापोलिसपाखें गालील समुद्र थ्यंक झाल।

32 अन मनूतयसं वय्क:याथाय् छम्ह ख्वाँय व खाख:म्हयसित हल, अले इमिसं वयात ल्हातं थियादिसँ धका: बिन्ति यात।

33 वय्कलं वयात मनूतय्थासं छखेलिक यंका: वयागु न्हाय्पनय् ल्हा: तयादिल। अले ई फाना: वयागु मे थिया:

34 स्वर्गय् थस्वया: झसुका: तया: वयात धयादिल – “इप्फात!” थुकियागु अर्थ ख: – “चालेमा!”

35 अले वयागु न्हाय्पं चाल, मे सन, थथे वं त्याजिक नवाये फत।

36 अले “इमित सुयातं धाये मते” धका: उजं बियादिल। गुलि गुलि वय्कलं इमित धाये मते धका: धयादी, उलि उलि हे इमिसं बयबय् या: जुइ।

37 थ्व खना: मनूतय्सं अजू चाया: थथे धाल – “वय्कलं यानादीगु ला फुक्कं भिं जू, ख्वाँय्यात ताय्कादिल, अले खाख:यात नवाये फय्कादिल।”

8

प्यट्ट: मनूतय्त् नकादीगु

मती १५:३२-३९

1 उबलय् हानं ग्वा: ग्वा: मनूत मुनाच्चन। थुमिके नयेगु छुं हे मदुगुलि येशू थ: चेलातय्त् स:ता: धयादिल –

2 “थ्व मनूत खना: जित: माया वं। थुपि जि नाप च्वनाच्चंगु स्वन्ह दय् धुंकल। नयेगु नं छुं हे मदु।

3 जिं थुमित अथें खालि प्वाथं छें हूँ धाल धा:सा ला थुपि लैय् हे मुर्छ्या जुइ, छाया:सा गुलि मनूत ला तापाकनिसें व:पि दु।”

4 चेलातय्सं धाल – “थथे सुं मदुथाय् थुलिमछि मनूतय्त् सुनां गथे याना: नके फइ?”

5 अले वय्कलं न्यनादिल – “छिमिके ग्व:पा: मरि दु?”

इमिसं धाल – “न्हय्पा:।”

6 वय्कलं इमित फ्यतुकादिल। अले मरि कया: परमेश्वरयात सुभाय् बिया: कुचा थला: चेलातय्त् मनूतय्त् इनाब्यु धका: बियादिल। अले इमिसं यंका: इनाबिल।

7 इमिके चिचीधिक:पि न्या नं भचा दुगुलि वय्कलं व नं कया: परमेश्वरयात सुभाय् बिया: चेलातय्त् इके बियादिल।

8 इमिसं यतले नल। अले इना: ल्यं दुगु मरि हे न्हयग: दाला जायेक दु।

9 अन प्यट्ट: ति मनूत दु। अले वय्कलं इमित बिदा बिया: छवल।

10 वय्क: अनं थ: चेलात नाप नांचाय् च्वना: दलमनुथा जिल्लाय् झाल।

अजू चायापुगु चिं क्यनेगु इनाप

मती १६:१-१२

11 फरिसीत वया: वय्क: नाप खँ ल्हा: वल। इमिसं वय्क:यात जाँचय् यायेत स्वर्ग छगू चिं हजि धका: फ्वन।[☆]

12 वय्कलं झसुका: तया: धयादिल – “छाय् थौकन्हय्यापि मनूतय्सं चिं माला जुइगु? जिं छिमित धातथें धाये – थज्या:पिं मनूतय्त् छुं हे चिं क्यनी मखु।”[☆]

13 इमित अन हे त्व:ता: वय्क: नांचाय् च्वना: पारिइ झाल।

14 उबलय् इमिसं मरि यंके ल्व:मन। इमिके नांचाय् छपा हे जक मरि दु।

15 वय्कलं इमित ख्याच्च: बिया: धयादिल – “बांलाक होश या, हेरोद व फरिसीतय्गु सोडापाखें बचय् जुयाच्चें।”[☆]

16 “झीके मरि मदुगुलि वय्कलं थथे धयादीगु ख:?” धका: चेलात थ:थवय् खँ ल्हात।

17 थ्व खँ सीका: वय्कलं इमित धयादिल – “छिपि छाय् मरि मदु धका: हालाच्चवानगु? छिमिसं आ: तक नं थुइके मफुनि ला? छिमिगु नुग: अज्ज नं छा:नि ला?

18 मिखा दया: नं छिमिसं मखं ला? न्हायपं दया: नं छिमिसं मता: ला? थुलि याकनं हे ल्व:मने धुंकल ला?*

19 न्यादु: मनूतयूत नकेत जिं न्यापा मरि छिमित इनाबीत बियाबलय, ग्व:ग: दाला ल्यं दत?"

इमिसं धाल - "झिनिग: दाला।"

20 "प्यदु: मनूतयूत नकेत जिं न्हयपा: मरि छिमित इनाबीत बियाबलय ग्व:ग: दाला ल्यं दत?"

इमिसं धाल - "न्हयग: दाला।"

21 अले वयकलं धयादिल - "आ: नं मथुनि ला?"

छम्ह कांयात लायकादीगु

22 अनं वयक:पि बेथसेदाय थ्यंक: झाल। मनूतयूसं छम्ह कांम्ह मनूयात हया: वयात थियादिसं धका: वयक:यात बिन्ति यात।

23 वयकलं कांम्हयूसित ल्हा: ज्वना: गामं पिने यंकादिल। अले वयागु मिखाय् ई तया: ल्हातं थिया: धयादिल - "छं छुं खं ला?"

24 कांम्हं च्वय थस्वया: धाल - "जिं मन् ला खना अथेसां इपि सिमा थें न्यासि वनाच्चंगु खना।"

25 वयकलं हानं वयागु मिखाय् ल्हा: तयादिल। अले ला वं बांलाक हे स्वये फत, फुककं यचुक खनेदत।

26 वयकलं धयादिल - "सरासर छैं हूँ, गामय् दुहां वने मते।"

पन्नुसं वयक:यात ख्रीष्ट ख: धा:गु

मन्ती १६:१३-२०; लूक ९:१८-२१

27 अनं येशू चेलातनापं कैसरिया फिलिप्पी धा:गु जिल्लाय् झाल। लँय् वयकलं चेलातयूत थथे धका: न्यनादिल - "मनूतयूसं जित: सु धका: धयाजुल?"

28 इमिसं धाल - "गुलिसिनं बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना धाइगु," गुलिसिनं "एलिया धाइगु, अले गुलिसिनं मेम्ह हे अगमवक्ता जुइ धका: धाइगु।"*

29 अले वयकलं न्यनादिल - "छिमिसं जित: सु धका: धयाच्चना लय्?"

पन्नुसं लिस: बिल - "छि मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ख:।"*

30 अले वयकलं थ्व खँ सुयातं कने मते धका: आज्ञा बियादिल।

थ: सीगु खँ कनादीगु

मन्ती १६:२१-२३; लूक ९:२२

31 अबलय निसें येशू चेलातयूत ध्वाथुइक धयादिल - "मनूया कायनं यक्व हे दु:ख सी मानि। थकालिपिं, त:धपि पुजाहारीत व शास्त्रीतयूसं वयात मानय् याइ मखु, बरु इमिसं वयात स्याइ। स्वन्हु लिपा व हानं म्वाना वइ।"

32 वयकलं थ्व ध्वाथुइक धयादिल। अले पन्नुसं वयक:यात छखे यंका: थथे धयादी मते धका: ब्व:बिल।

33 वयकलं फनक्क फहिला: चेलातयूत स्वया: पन्नुसयात थथे धका: हक्कादिल - "शैतान, छ जिगु न्ह्य:ने च्वने मते, छायाधा:सा छं ला परमेश्वरयागु खँय् मखु, बरु मनूतयूगु खँय् जक ध्यान तयाच्चना।"

गथे याना: येशूया चेला जुइगु

मन्ती १६:२४-२८; लूक ९:२३-२७

34 अले वयकलं थ: चेलातयूत व अन च्वंपि मनूतयूतनापं स:ता: थथे धयादिल - "जि नाप वयेगु जूसा छिपिं सुनानं थ:गु खँय् छुं हे च्यूता: काये मते। अले थ:गु कूस थ:म्हं हे क्वबिया सीत तकं लिमच्युसे जिगु ल्यूल्यू वा।"

* 8:18 ८:१८ यर ५:३१; इज १२:२; मर्क ४:१२

* 8:28 ८:२८ मर्क ६:१४-१५; लूक ९:७-८

* 8:29 ८:२९ यूह ६:६८-६९

* 8:34 ८:३४ मन्ती १०:३४; लूक १४:२७

35 थःगु प्राण बचय् यायेत जक स्वइम्ह मनू नाश जुयावनी। सुनां जिगु निंति व भिंगु खँयागु निंति थःगु प्राण पाइ व बचय् जुइ।*

36 सारा संसार हे ल्हातय् दयाः नं व मनू सिनावन धाःसा वयात छु दइ?

37 वं हानं थःगु प्राण छुकिं लिफ्याना काइ?

38 थ्व पापी व भिंगु संसारय् सुनां जि व जिगु खँ न्यनाः ख्वाः फस्वय्की मनूया कायनं स्वर्गदूतत नाप झःझः धाय्क परमेश्वर बाःनं छवया हइबलय् व खनाः लज्या चाइ।”

9

1 वय्कलं हानं धयादिल — “थुलि जक मखु, जिं छिमित मेगु नं धाये — थन दनाच्चं पि मध्ये गुम्हं गुम्हं मनूत परमेश्वरयागु राज्य झःझः धाय्क वःगु मखंतले सी मखु।”

येश्यागु रूप ह्यगु

मती १७:१-१३; लूक ९:२८-३६

2 खुन्हु लिपा येशू पन्हुस, याकूब व यहन्नायात ब्वनाः पहाडय् झाल। अन मेपि सुं हे मदु। इमिसं स्वस्वं हे वय्कःयागु रूप हिला वन।

3 वसः यचुसे त्वइसे च्वनाः थिनाच्चन, थथे ला थ्व संसारय् च्वं पि सुनानं यचुके फइ मखु।

4 अन एलिया व मोशा खनेदयावल। इपि येशू नाप खँ ल्हानाच्चन।

5 थ्व खनाः पन्हुसं वय्कःयात धाल — “गुरुजु, झीपि थन हे च्वने दत धाःसा गुलि बांलाइ। जिमिसं स्वंगू बल्चा दयेके ला। छगू छितः, छगू मोशायात व मेगु छगू एलियायात।”

6 इपि तसकं हे ग्याःगुलि पन्हुसं छु धायेत्यंगु खः वं धाये मसल।

7 अले सुपाँय् वयाः इमित त्वपुल। सुपाँय् दुनें थथे धयाहःगु सः ताये दत — “थ्व जि यःम्ह काय् खः। थ्वं धाःगु खँ न्यँ।”**

8 इमिसं छचाःखेलं स्वल, सुं हे मखन, अन ला इपि व येशू जक दु।

9 पहाडं क्वहां झाया च्वंबलय् वय्कलं इमित थथे उजं बियादिल — “मनूया काय् सिनाः म्वाना मवतलय् थ्व खँ सुयातं धाये मते।”

10 थथे धयादीगुलि इमिसं सुयातं मसीकुसे मनय् जक तथा तल। अय्सां इमिसं सिनाः म्वायेगु धाःगु छु जुइ धकाः थःथवय् खँ ल्हानाच्चन।

11 अले वय्कःयाके न्यन — “शास्त्रीतय्सं न्हापालाक एलिया हे वयेमाः धकाः छाय् धयाच्चंगु?”*

12 वय्कलं धयादिल — “खः, एलिया निं न्हापालाक वयाः फुक्कं मिलय् याइ। मनूया कायनं यक्व दुःखकष्ट सियाः हेला याका च्वनेमाली धकाः छाय् धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु?”

13 जिं छिमित धातर्थे धाये — एलिया ला वये धुंकल। धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें तुं इमिसं वयात यःथें यानाः दुःखकष्ट बियाछवत।”

भूत दुब्यम्ह मचायात लाय्कादीगु

मती १७:१४-२१; लूक ९:३७-४३

14 वय्कःपि मेपि चेलातय्थाय् लिहां झाःबलय् अन यक्व मनूत मुनाच्चंगु व शास्त्रीत वय्कःया चेलात लिसे हालाच्चंगु खन।

15 वय्कःपि झाःगु खनाः फुक्क मनूत छक्क जुयाः ब्वाँय् वनाः लसकुस यात।

16 अले वय्कलं न्यनादिल — “छिपिं इपि नाप छु खँय् हालाच्चनगु?”

17 छम्हयसिनं वय्कःयात लिसः बिल — “गुरुजु, जिं जिमि काय्थात लाताम्ह भूत दुबिना च्वंगुलि छिथाय् हया।

* 8:35 ८:३५ मती १०:३३; लूक १७:३३; यह १२:३५
१:१७-१८ * 9:11 ९:११ मला ४:५; मती ११:१४

* 9:7 ९:७ मती ३:१७; मर्क १:११; लूक ३:२२

* 9:7 ९:२२-७ २ पत्र

18 भूत दुबित धायेवं व बैय् जू वनी, अले ई भ्वाललल भ्वाललल ल्ह्या: वाकुधी न्ह्या: तिल्ल प्यना वनी। छिकपिनि चेलातयत् भूत पिछवया ब्यु धका: धयां इमिसं पिछवये मफुत।”

19 अले वय्कलं धयादिल – “छिमिसं गथे जक विश्वास याये मफुगु? जि छिपिनाप गुलि हे च्वनीतिनि धका: जिं छिमिगु निंति गुलि जक दु:ख सह यानाच्चवेगु? मचायात थन हजि।”

20 अले मचायात वय्कल:याथाय् हल। भूतआत्मां येशूयात खनेवं मचायात कसा: याना: बैय् छवावात। अले मचां ग्वारा ग्वारा तुला: म्हुतुइ ई भ्वाललल भ्वाललल वय्कल।

21 थ्व खना: वय्कलं न्यनादिल – “थथे जूगु गुलि दत?”

बौम्हयसिनं धाल – “मचांनिसें।

22 थ्व भूतआत्मां वयात स्यायेत अप्प: हे मिइ व लखय् वान्छवया बी धुंकल। छिं छुं यानादी फुसा, दया याना: ग्वाहालि यानादिसँ रे।”

23 अले वय्कलं धयादिल – “जिं याये फु धका: छं विश्वास या:सा मजी मा:गु छु दु धका: विश्वास या:पिन्त ला फुक्कं जुइ।”

24 उग्रिमय् वं धाल – “जिं विश्वास याना, अय्न् विश्वासय् बमला:निगुलि जित: ग्वाहालि यानादिसँ।”

25 ग्वा: ग्वा: मनूत वयाच्चंगु खना: वय्कलं भूतआत्मायात हक्का: धयादिल – “हे लाताम्ह व ख्वाँयम्ह भूतआत्मा, जि छन्त धयाच्चना – वयाथासं पिहां वा, अले हानं गुबलें हे वयाके दुबी मते।”

26 भूतआत्मा चिल्लाय् दना हाला: मचायात इसा:थिसा: याना: पिहां वल। अले व मचा सीम्ह थें च्वना वन। फुक्कसिनं ला मचा सित हे धका: धाल।

27 तर वय्कलं ल्हा: ज्वना: थनादिल, अले व दना वल।

28 छैय् दुने झाये धुंका: चेलातयसं सुतुक्क वय्कल:याके थथे धका: न्यन – “जिमिसं भूतयात छाया पिछवये मफुगु?”

29 वय्कलं धयादिल – “थज्या:म्ह भूतयात ला प्रार्थना मयाय्कं पिछवये फइ मखु।”

येशू हानं थ: सीगु खँ कनादीगु

मन्ती १७:२२-२३; लूक ९:४३-४५

30 अनं वय्कल:पि गालील जुया: झाल। वय्कल:पि गन वनाच्चंगु धका: सुनां मसीमा धयागु वय्कल:या इच्छा ख:।

31 छायाधा:सा लैय् वँ वय्कलं चेलातयत् थथे धका: स्यनादिल – “मनूया काययात ज्वना: मनूतयगु हे ल्हातय् ल: ल्हाइगु ई वइन। इमिसं वयात स्याइ, अले स्वन्हु दय्का: हानं म्वाना वइ।”

32 इमिसं धा:सा वय्कलं धयादीगु खँ बांलाक मथू, अय्सां न्यनेत ग्यात।

दकलय् त:धंम्ह सु?

मन्ती १८:१-५; लूक ९:४६-४८

33 वय्कल:पि कफर्नहुमय् थयंका: छैय् झाये धुंका: वय्कलं इमिके “लैय् छु खँ ल्हाना च्वनागु?” धका: न्यनादिल।

34 इपि सुम्क च्वन, छायाधा:सा लैय् इपि मध्ये सु त:धं धका: हाला वयाच्चंगु ख:।*

35 अले वय्कलं पयतुना: झिनिम्हयसित स:ता: थथे धयादिल – “दकलय् न्हापा जुइत स्वइम्हयसियां दकलय् लिपा च्वनेमा:, अले फुक्कसियां च्य: जुइमा:।”*

36 थुलि धया: वय्कलं छम्ह मचायात हया: इमि दथुइ तयादिल। अले वयात मुलय् तया: इमित धयादिल –

37 “सुनां जिगु नामय् थज्या:म्ह मचायात लसकुस याइ, वं जित: हे लसकुस या:गुति ग्यनी। सुनां जित: लसकुस याइ वं जित: लसकुस या:गु मखु, जित: छवया ह:म्हयसित लसकुस या:गु ख:।”*

* 9:34 १३:३४ लूक २२:२४

* 9:35 १३:३५ मन्ती २०:२६-२७; २३:११; मर्क १०:४३-४४; लूक २२:२६

* 9:37 १३:३७ मन्ती

१०:४०; लूक १०:१६; यहू १३:२०

सु झी शत्रु मखु व झीम्ह हे मन् खः
लूक ९:४९-५०

38 छन्हू यहन्नां येशयात धाल — “गुरुज, जिमिसं छिगु नामं भूत ख्याना: चवंम्ह छम्ह मनूयात खना। जिमिसं वयात अथे याये मते धका: धया, छायाधा:सा व झीपिलिसे जुयाचवंम्ह मखु।”

39 वयकलं धयादिल — “वयात पने मते, छायाधा:सा जिगु नामं तत:धंगु ज्या यानाचवंपि सुनानं जित: मभिके छालि मखु।

40 सु झी शत्रु मखु, व झीम्ह हे मन् खः।*

41 जिं छिमित धातर्थे धाये — सुनानं ख्रीष्टया मनूत धका: छिमित ल: जक त्वंकूसां वयात इनाम दइ।”*

पापय् लाकीगु खँ

मती १८:६-९; लूक १७:१-४

42 “सुनानं जित: विश्वास यानाचवंम्ह छम्ह चिधंम्ह मनूयागु जक नं विश्वास स्यंकेत स्वल धा:सा वयात ग:पतय् ल्वहंघ: घाका: समुद्रय् वांछवयेगु हे बांलाइ।

43 छंगु ल्हातं छन्त पापय् लाकी धा:सा उकियात पाला छव। निपा ल्हा: दय्का: नरकयागु गुबलें मसीगु मिइ लायगु स्वया: ला ल्हा: मदय्क म्वानाचवनेगु हे भिं।*

44 अन छवयाचवंगु मि गुबलें सी मखु, अले हानं की नं गुबलें हे सी मखु।

45 छंगु तुतिं छन्त पापय् लाकी धा:सा उकियात पाला छव। तुति निपा दय्का: नरकयागु गुबलें मसीगु मिइ लायेगु स्वया: ला तुति मदय्क म्वानाचवनेगु हे भिं।

46 अन छवयाचवंगु मि गुबलें सी मखु, अले हानं की नं गुबलें हे सी मखु।

47 अथे हे छंगु मिखां छन्त पापय् लाकी धा:सा उकियात लिक्का: वान्छवया ब्यु। मिखा निगलं मदयेका नरकयागु मिइ वांछवय्का चवनेगु स्वया: ला छंगु लागि कां जुया: परमेश्वरयागु राज्यलय् दुहां वनेगु हे भिं।*

48 अन छवयाचवंगु मि गुबलें सी मखु, अले हानं की नं गुबलें सी मखु।*

49 “छम्ह छम्हयसित मिं हे चि सवा: वय्की।

50 चि भिं जू, अथेसां चिं चियागु सवा: तंकूसा गय् याना: चि सवा: वय्केगु? छिपिं चि सवा: व:पि जुयाचवँ, अले फुक्क नाप मिलय् जुयाचवँ।”*

10

पारपाचुकेगु खँ

मती १९:१-१२; लूक १६:१८

1 गालील त्व:ता: येशू यहूदिया जिल्लाया झाया: अनं यर्दन खुसिया पारिइ झाल। अन नं वय्क:याथाय ग्वा: ग्वा: मनूत मुंव:गुलि न्हाबलें थें वय्कलं इमित स्यनेकने यानादिल।

2 अन नं फरिसीत वया: वय्क:यागु मन स्वयेत थथे धका: न्यन — “मनूतय्सं थ: कला:यात त्व:ते ज्यू ला कि मज्यू?”

3 वय्कलं धयादिल — “मोशां छिमित छु या धका: धया थकल?”

4 इमिसं धाल — “मोशां ला भवं चवया: पारपाचुकूसां ज्यू धका: धा:गु दु।”*

5 अले वय्कलं लिस: बियादिल — “छिमिगु नुग: छा:गुलि हे मोशां अथे पारपाचुकूसां ज्यू धका: धयाथकूगु ख:।

6 दकलय् न्हापा सृष्टि यानादीबलय् हे परमेश्वरं इमित मिजं व मिसा याना: दय्कादीगु ख:।*

7 अयजूगुलि मनूत थ: मां बौयात त्व:ता: कला:नापं चव्वनी।

* 9:40 ९:४० मती १२:३०; लूक ११:२३

मती ५:२९ * 9:48 ९:४८ यशै ६६:२४

५:३९ * 10:6 १०:६ उत १:२७; ५:२

* 9:41 ९:४१ मती १०:४२

* 9:43 ९:४३ मती ५:३०

* 9:47 ९:४७

* 9:50 ९:५० मती ५:१३; लूक १४:३४-३५

* 10:4 १०:४ व्य २४:१-४; मती

8 अले इपि निम्हं छम्ह हे जुइ। उकिं आ: इपि निम्ह मखु, छम्ह हे जुइ धुंकल।*
 9 परमेश्वरं हनादीपिन्त मनूतयूसं फाये मज्यू।”

10 छैयं लिहां वःबलय् चेलातयूसं वय्कःयाके थ्व हे खँ न्यन।

11 अले वय्कलं धयादिल – “सुनानं थः कलाःयात त्वःताः मेम्हलिसे ब्याहा यात धाःसा वं व्यभिचार याःगु जुइ।

12 अथे हे मिसां नं थः भाःतयात त्वःताः मेम्हलिसे ब्याहा यात धाःसा वं व्यभिचार याःगु जुइ।”*

मस्तयूत आशिष बियादीगु

मती १९:१३-१५, लूक १८:१५-१७

13 लिपा मनूतयूसं मस्तयूत येशू आशिष बियादीमा धकाः वय्कःयाथाय् हल। चेलातयूसं इमित हक्काः छवल।

14 अले येशू तंम्वयाः इमित धयादिल – “मस्तयूत पने मते। इमित जिथाय् छवया हजि, छायाःसा परमेश्वरयागु राज्य थज्याःपिनिगु हे खः।

15 जिं छिमित धात्यू धाये – मस्तयूगु नुगः थें दय्का मवःपिन्त परमेश्वरयागु राज्यय् दुकाइ मखु।”*

16 अले वय्कलं मस्तयूत घयपुयाः छैनय् ल्हाः तयाः आशिष बियादिल।

तःमिम्ह मन्

मती १९:१६-३०, लूक १८:१८-३०

17 अनं येशू लँय् झाया च्वंबलय् छम्ह मनुखं ब्वाँय् ब्वाँय् वयाः वय्कःया न्ह्यःने पुलि चुयाः थथे धकाः न्यन – “भिम्ह गुरुजु, छु ज्या याःसा जितः अनन्त जीवन दइ?”

18 वय्कलं लिसः बियादिल – “जितः छाया भिम्ह धकाः धयागु? भिम्ह ला परमेश्वर छम्ह हे जक दु।

19 व्यवस्थाय् थथे च्वयातःगु सि हे स्यु, मखु ला? स्याये मते, व्यभिचार याये मते, खुइ मते, मखुगु साक्षी बी मते, कर्पिन्त थग्य याये मते, थः मां बौयात हनाबना ति।”*

20 वं लिसः बिल – “गुरुजु, थ्व फुक्कं मचाबलय् निसैं हे मानय् यानाच्चनागु दु।”

21 थ्व न्यनाः वय्कःयात व खनाः माया वन, अले थथे धयादिल – “अझ नं छं छता याये मानि, थःके दुगु फुक्कं मियाः नये मखं पिन्त इनाब्यु। अले छन्त स्वर्गय् धनसम्पत्ति दइ। थुलि याये धुंकाः जि नाप वा।”

22 थ्व खँ न्यनाः व मनू ख्वाः खिउँसे च्वंकाः दुःख तायाः सुम्क वन, छायाःसा व तसकं हे तःमिम्ह खः।

23 अले छचाःखेलं स्वयाः वय्कलं चेलातयूत धयादिल – “तःमिपि मनूतयूत परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वनेत गुलि थाकु।”

24 थ्व खँ न्यनाः चेलात छक्क जुल। वय्कलं हानं धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वनेत गुलि थाकु।

25 मुलुयागु कैय् प्वालय् ऊँत दुहां वनेत अःपुया च्वनी, तर तःमिपि परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वनेत थाक्या च्वनी।”

26 थ्व खँ न्यनाः इपि तसकं हे अजू चाल, अले थःथवय् थथे धकाः खँ ल्हात – “अय्सा सुनां जक उद्धार काये फइ?”

27 वय्कलं इमित स्वयाः धयादिल – “मनूतयूपाखें थथे जुइ फइ मखु, अयनं परमेश्वरं याये मफगु छुं नं मदु।”

28 पत्रुसं वय्कःयात थथे धाल – “स्वयादिसैं, जिमिसं दुगु फुक्क त्वःताः छिगु ल्यूल्यु वयाच्चना।”

29 वय्कलं धयादिल – “जिं छिमित धात्यू धाये – जिगु नितिं व भिगु खँयागु नितिं छैबुं, दाजुकिजा, तताकेहें, मांबौ व काय्मह्याय् त्वःतावःपिन्त

* 10:8 १०:१७-८ उत २:२४ * 10:12 १०:११-१२ मती ५:३२; १ कोर ७:१०-११ * 10:15 १०:१५ मती १८:३ * 10:19

१०:१९ प्रस २०:१२-१६; व्य ५:१६-२०

30 व दुःख स्युपिन्त आः हे सछिदुगं अप्वः छँबुँ, दाजुकिजा, तताकेहँ, मांबौ व काय्म्हाय् सकलें दइ। अले हानं अनन्त जीवन नं दइ।

31 न्हापा लाःपिं लिपा लाइ, अले लिपा लाःपिं न्हापा लाइ।”☆

येशू स्वकः खुसि सीगु खँ धयादीगु

मती २०:१७-१९; लूक १८:३१-३४

32 वयकःपिं अनं यरूशलेमपाखे झाल। येशू इमिगु न्ह्यः न्ह्यः झायाच्चन। चेलात व वयकःया ल्यूल्यू वःपिं मनूत छक्क जुयाः ग्याग्यां वनाच्चन। येशू हानं छकः झिंनिम्ह चेलातयत् सःताः थःत जुइतिनिगु खँ थथे धकाः कनादिल –

33 “न्यँ, झीपिं यरूशलेमय् वनाच्चनागु दु। अन मनूया काय्यात ज्वनाः तःधंपिं पुजाहारीत व शास्त्रीतयगु ल्हातिइ लःल्हानाबी। इमिसं वयात स्याये हे माः धकाः धाइ। अले वयात यहदीमखुपिनिगु ल्हातय लःल्हानाबी।

34 इमिसं वयात यंकाः गिजय् याइ, थुकलं बी, कोरी दाइ, अले स्यानाछवइ। अय्सां स्वन्हु दय्काः व म्वाना वइ।”

याकूब व यूहन्नां बिन्ति याःगु

मती २०:२०-२८

35 जब्दिया कायपिं याकूब व यूहन्नां वयाः थथे धाल – “गुरुजु, जिमिसं न्ह्यागु फ्वंसां छिं जिमित बियादी धकाः जिमिसं मनंतुनागु दु।”

36 वयकलं न्यनादिल – “धा, जिं छिमित छु याये माल?”

37 इमिसं धाल – “छि जुजु जुयादीबलय् जिमित छिगु जवय व खवय तयादिसँ।”

38 थ्व न्यनाः वयकलं धयादिल – “छिमिसं छु फ्वनाच्चना धयागु थःपिन्सं हे मस्यु। छु जिं त्वनेत्यनागु दुःखयागु ख्वलां छिमिसं त्वने फु ला? जिं काये माःगु दुःखयागु बप्तिस्मा छिमिसं धायेफु ला?”☆

39 इमिसं “फु” धकाः लिसः बिल।

अले वयकलं इमित धयादिल – “त्वनेत ला छिमिसं नं जिं थें त्वनी, अले बप्तिस्मा कायेत ला छिमिसं नं जिं थें काइ।

40 अयनं जिके सुयात नं जिगु जवंखवं तयेगु हक मदु। सुयात सुयात तयेगु धकाः ला क्वःछिना तयादी धुकल।”

41 याकूब व यूहन्नायागु थ्व खँ न्यनाः मेपिं झिम्ह चेलात तंम्वल।

42 अथे जूगुलि वयकलं इमित थःथाय् सःताः धयादिल – “छिमिसं सि हे स्यू नि, थ्व संसारय् शासन याइपिन्सं मनूतयत् ल्हातय् काइ। अले इमि नायःतय्सं इमित थः यःथें याना तइ।

43 छिमिगु दथुइ धाःसा थथे जुइ मखु। सुनां तःधं जुइ मास्ति वय्की व छिपिं सकसियां च्यः जुइमाः।”☆

44 सुयां न्हापालाके मास्ति वःसा व ला इन दास हे जुइमाः।”☆

45 मनूया कायनं सेवा याकेत मखु, बरु सेवा यायेत व यक्वसित मुक्ति बीत व सीत वःगु खः।”

कांम्ह बारतिमैयात लाय्कादीगु

मती २०:२९-३४; लूक १८:३५-४३

46 अले वयकःपिं यरीहो थ्यंकः झाल। येशू अनं चेलात व यक्व मनूत नाप झायेत्यंबलय् लँय् छथाय् तिमैया काय् बारतिमै धाःम्ह छम्ह कांम्ह फ्वगिं च्वनाच्चन।

47 वं नासरतयाम्ह येशू झायाच्चन धयागु न्यनाः ततःसलं थथे हाल्ला हल – “दाऊदया काय् येशू, जितः दया यानादिसँ।”

48 मनूतय्सं वयात हाले मते धकाः ब्वःबिल।

☆ 10:31 १०:३१ मती २०:१६; लूक १३:३०

☆ 10:38 १०:३८ लूक १२:५०

☆ 10:43 १०:४३-४३ लूक २२:२५-२६

☆ 10:44 १०:४३-४४ मती २३:११; मर्क ९:३५

अयनं व झन जक तसकं हाला हल — “दाऊदया काय् येशू, जितः दया यानादिसँ।”

49 थ्व न्यनाः वय्कलं दिनाः धयादिल — “वयात सःती।”

इमिसं व कांयात थथे धकाः सःतल — “साहस या, दै, वय्कलं छन्त सःतादिल।”

50 गागि हे त्वःताः तिन्ह्याः व छक्कलं येशूयाथाय् वल।

51 अले वय्कलं वयात धयादिल — “जिं छन्त छु याये माल?”

कानं धाल — “गुरुज, जितः मिखां खंका बियादिसँ।”

52 वय्कलं धयादिल — “वा, छंगु विश्वासं छं मिखां खनी।” उघ्रिमय् हे वं मिखां खन, अले व वय्कःया ल्यूल्यू वन।

11

येशू यरूशलेमय् झाःगु

मत्ती २१:१-११; लूक १९:२८-४०; यूह १२:१२-१९

1 वय्कःपिं यरूशलेमया सत्तीक लाःगु जैतून डाँडायागु बेथफागे व बेथानिया धाःगु गामय् थ्यंकः झाःबलय् येशू निम्ह चेलातय्त थथे धकाः 2 खँ स्यनाः छवयादिल — “छिपिं न्ह्यःनेसं च्वंगु गामय् हूँ। अन दुहां वनेवं हे सुनानं मगःनिम्ह छम्ह गधाया मचायात चिनातःगु खनी। वयात फ्यनाः थन हजि।

3 छिमित सुनानं छुं धाल धाःसा, छिमिसं — ‘प्रभुयात माला च्वन’ धकाः धा। अले वं बिया हइ।”

4 इपिं वनाः छम्ह गधाया मचायात लैय् लाःगु लुखाय् पिने चिनातःगु खनाः इमिसं वयात फ्यन।

5 अन दना च्वंपिन्सं इमित थथे धाल — “गधायात फ्यनाः छु यानाच्चनागु हं?”

6 वय्कलं स्यना हः थें इमिसं लिसः बिल। अले इमित गधा बियाहल।

7 इमिसं व गधाया मचायात वय्कःयाथाय् हयाः थःपिनिगु गा वयागु म्हय् लायाबिल। अले वय्कः गधाया म्हय् च्वनादिल।

8 यक्वसिनं थथःगु गा हयाः लैय् लायाबिल, अले गुलिसिनं ख्यलय् च्वंगु स्याउला हः हयाः लैय् लाय् हल।

9 वय्कःया न्ह्यः न्ह्यः वंपिं व ल्यूल्यू वःपिं थथे हाल —

“होसन्ना,

प्रभुया नामं झाःम्ह धन्यम्ह खः।”

10 झी तापाःबाज्या दाऊदयागु

वयाच्चंगु राज्यया

जयजय जुइमा।

स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वरयात

होसन्ना।”

11 थुकथं वय्कः यरूशलेमय् थ्यंकाः अन च्वंगु देगःया चुकय् झाल। छचाःखेलं फुक्कं स्वये थुंकाः लिबाय् धुकूगुलि वय्कः झिनिम्ह चेलात नाप बेथानियाय् लिहां झाल।

यःमरिमायात सराः बियादीगु

मत्ती २१:१८-१९

12 कन्हय् खुन्हु वय्कःपिं बेथानियां झाया च्वंबलय् येशू नयेपित्याकल।

13 तापाकं हे वय्कलं छमा वाँउसे च्वंगु यःमरिमा खनाः उकीं छुं सयाच्चंगु दइ ला धकाः स्वः झाल। अन थ्यंकाः छुं हे सया मच्चंगु व हः जक खन। थुबलय् यःमरि सइगु ई मज्जनि।

14 अले वय्कलं थ्व सिमायात थथे धयादिल — “आवंलि छंगु फल सुनानं नये मखनेमा।” थथे धयादीगु चेलातय्सं नं ताल।

बंजाःतयूत देगलं ख्यानाः छवःगु

मन्ती २१:१२-१७; लूक १९:४५-४८; यूह २:१३-२२

15 वय्कःपि हानं यरूशलेमय् थ्यंकः झाल। येशू देगलय् झायाः अन च्वनाः मीगु व न्यायेगु ज्या यानाच्चपि फुक्कसितं ख्यानाः छवयादिल। धिबा हिलीपि सराफितय्गु टेबिल ग्वारा तुइकाबिल, सुकुभतु मीपिनिगु ताथ फाता पुइकाबिल।

16 हानं देगःया चुकं जुकाः सुयातं नं छुं यंकेगु हयेगु याकेबिया मदिल।

17 वय्कलं इमित थथे धयाः स्यनादिल – “थ्व खँ च्वयातःगु, मस्यूला? ‘जिगु छँ फुक्क मनूतय् प्रार्थना याइगु छँ खः।’ छिमिसं ला थुकियात खँ व दाखुंतय्गु छँ धकाः यानाच्चन।”*

18 तःधंपि पुजाहारीत व शास्त्रीतय्सं थ्व खँ न्यनाः वय्कःयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वल। तर मनूत खनाः ग्यानाः इमिसं याये मफुत, छायाधाःसा मनूतय्सं वय्कःयागु खँ तसकं यय्कु।

19 बहनी जूगुलि वय्कःपि शहरं पिने बेथानियाय् लिहां झाल।

गनावंगु यःमरिमा

मन्ती २१:१८-२२

20 कन्हय् खुन्हु सथय वय्कःपि हानं यरूशलेमपाखें वनाच्चंबलय् लैय् यःमरिमा गना च्वंगु खन।

21 अले पन्तुसयात लुमंसे वयाः थथे धाल – “गुरुजु, स्वयादिसँ, छिं सराः बियादीगु सिमा ला गनावने धुंकल।”

22 अले वय्कलं लिसः बियादिल – “परमेश्वरयात विश्वास या।

23 जि छिमित धाथें धाये – छिमिसं नं छुं हे संका मयासें थःमहं मतिइ तःगु खँ पूवनी धकाः विश्वास यानाः थ्व पहाडयात ‘ल्यहँ दनाः समुद्रय् कुतुं हँ’ धकाः धाल धाःसा अथे हे जुइ।*

24 अयजूगुलि जिं छिमित धाये – प्रार्थना यानाः छिमिसं छु पवंगु खः व जितः दये धुंकल धकाः विश्वास यात धाःसा छिमित व द हे दइ।

25 सुनानं छिमित छुं याःगु दुसा प्रार्थना यायेबलय् छिमिसं इमित न्हाबलें क्षमा या, अले स्वर्गय् च्वनादीम्ह छिमि परमेश्वर बाःनं नं छिमित अथे हे क्षमा याइ।

26 छिमिसं वयात क्षमा मबिल धाःसा छिमि स्वर्गय् च्वनादीम्ह बाःनं नं छिमिसं याःगु पाप क्षमा यानादी मखु।”

येशूयात सुनां अधिकार बियातल धकाः न्यंगु

मन्ती २१:२३-२७; लूक २०:१-८

27 वय्कःपि हाकनं यरूशलेमय् थ्यंकः झाल। येशू देगःया चुकय् चाःहिला च्वनादीबलय् तःधंपि पुजाहारीत, शास्त्रीत, व थकालिपिन्सं वयाः वय्कःयात

28 थथे धाल – “छिं थथे याना दित गनं अधिकार कयादिया? अले छितः थ्व अधिकार सुनां बिल?”

29 वय्कलं इमित धयादिल – “जिं नं छिमिके छगू खँ न्यने, छिमिसं लिसः बिल धाःसा जितः सुनां थ्व अधिकार बियाहःगु खः धकाः धाये।

30 बप्तिस्मा बीगु अधिकार यूहन्नां सुयापाखें काल? स्वर्गपाखें ला कि मनूतय्पाखें?”

31 थ्व न्यनाः इमि थःथवय् थथे खँ जुल – “स्वर्गपाखें काःगु धाल कि इन इतीत वं ‘अय्सा, छिमिसं वयात छाया विश्वास मयानागु लय्?’ धकाः धाइ।

32 मनूतय्पाखें काःगु धाल कि मनूतय्सं इती स्याइ, छायाधाःसा फुक्कसिनं यूहन्नायात अगमवत्ता धकाः मानय् यानातःगु दु।”

33 थथे जूगुलि इमिसं वय्कःयात लिसः बिल – “जिमिसं मस्यू।”

अले वय्कलं धयादिल – “अय्सा, जिं नं छिमित थ्व ज्या यायेत जितः सुनां अधिकार बियाहःगु खः धकाः धाये मखु।”

12

मभिपि म्हयतयगु उखान

मन्ती २१:३३-४६, लूक २०:९-१९

1 थुलि धयादी धुका: वय्कलं इमित छपु उखान छुनादिल। “छम्ह तःसिं दु। वं थःगु क्यबय् दाख पित। अले प्यखें वालं चिनाबिल। वं अन दाख तिसिगु साः नं तयाबिल। अले क्यब स्वयेत छखा बल्चा नं दयका थकल। क्यबय् ज्याका: व मेगु देशय वन।”

2 बाली कायेगु ई जुइका: दाखक्यबया थुवालं थः च्यःयात म्हयतयथाय् बाली काय्के छवल।

3 इमिसं व च्यःयात ज्वना: दाल, अले छु हे बिया मछवसें खालि ल्हातं तुं लित छवयाबिल।

4 दाखक्यबया थुवालं हानं मेम्ह च्यःयात छवयाहल। वयात नं इमिसं दाया: छेनय् घा:पा: याना: बेइज्जत याना: छवयाबिल।

5 वं हानं मेम्ह च्यः छवयाहल, थ्वयात ला इमिसं स्याना हे बिल। थुकथं इमिसं गुलिसितं दायाछवत, गुलिसितं ला स्या हेस्यात।

6 दाखक्यबया थुवा:या थः हे यःम्ह काय् छम्ह जक बाकि दनि। दकलय् लिपा थःकाय्यात हे वं थथे मतिइ तया: म्हयतयथाय् छवल – “जि काय्यात ला इमिसं हनाबना हे तइ।”

7 “म्हयतयसं ला झन जक हे थथे ग्वसा: ग्वल – ‘थ्व ला तःसिया हे काय् खः, थ्वयात स्याना: फुक्क धनसम्पत्ति थःगु याना काये।’

8 इमिसं काय्म्हयसित ज्वना: स्यात, अले बुं पिने वान्छवया बिल।”

9 येशू इमिके न्यनादिल – “दाखक्यबया थुवालं थुमित आ: छु याइगु जुइ? वं वया: फुक्कसितं स्याना: क्यब मेपिन्त हे ज्याके बी।

10 थथे च्वयातःगु खँ छिमिसं मब्बना ला?

“ ‘दकःमितयसं ज्यालगय् मज्गु

धका: धा:गु ल्वहं हे

मू ल्वहं ज्वल।

11 परमेश्वरं हे थथे यानादीगु खः।

झीसं स्वयेबलय्

थ्व तसकं अजू चायापु!” ”

12 वय्कलं कनादीगु थ्व उखान न्यना: इमिसं थःपिन्त हे ध्याका: धयादीगु खः धका: थुइका काल। अले इमिसं वय्कःयात ज्वनेत स्वल। अय्न् इमिसं मनूत खना: ग्याना: ज्वने मछाल, अले इपिं सुम्क वनाछवत।

कर पुलेगु खँ

मन्ती २२:१५-२२, लूक २०:२०-२६

13 अले इमिसं येशूयात खँय् काका: ज्वनेगु ग्वसा: ग्वया: सुं फरिसीत व हेरोदया मनूत छवयाहल।

14 इमिसं वया: वय्कःयात थथे धाल – “गुरूज्, छि धातयें भिम्ह मनू खः। छिं मनूतयत परमेश्वरयागु भिंगु लँपु जक क्यनादी। मनूतयसं धाइ ल्हाइगु खँय् छिं च्युता: तयामदी, छायाधा:सा छिं ख्वा: स्वया: खँ ल्हानामदी। छता खँ धयादिसँ, कैसरयात झीसं कर पुले ज्यू ला कि मज्यू? कर पुले ला कि मपुले?”

15 वय्कलं इमिगु मभिंगु बिचा: थुइका: धयादिल – “जित: छाया काय्केत स्वयागु? धिबा छग: हया: जित: क्यँ।”

16 इमिसं छग: धिबा हया: वय्कःयात क्यन। वय्कलं न्यनादिल – “थुकी सुयागु ख्वा: व नां कियातःगु दु?”

इमिसं “कैसरयागु” धका: लिस: बिल।

17 वय्कलं धयादिल — “अयसा, कैसरयागु कैसरायात हे ब्यु, परमेश्वरयागु परमेश्वरयात हे ब्यु।”
वय्क:यागु खँ न्यना: इमि व धाये थ्व धाये मन्त।

सीपिं म्वानावइगुयात कया: न्ह्यस:

मत्ती २२:२३-३३; लूक २०:२७-४०

18 उखुन्हु हे सिना: म्वाना वइगु खँय् विश्वास मयाइपिं सदुकीतय्सं वया: येशूयाके थथे धका: न्यन
—☆

19 “गुरुजु, सुं मनु मस्त मदय्कं सिनावन धा:सा वया हे किजां थ: तता:जुयात कला: तया:
दाजुम्हय्सिगु निंति मस्त दय्केमा: धका: मोशां च्वया थकूगु दु।”☆

20 न्हय्मह दाजुकिजापिं दु। त:धिक:म्ह दाजुम्ह ब्याहा याना: मस्त मदय्कं हे सिनावन।

21 अले दातिम्ह किजां तता:जुम्हय्सित कला: तल। दातिम्ह नं मस्त मदय्कं हे सिनावन। थथे हे
साहित्ताम्हय्सिनं नं यात।

22 थुकथं हे वयां क्वय्यापिं नं फुककं मस्त मदय्कं सिनावन। दकलय् लिपा व मिसा नं सित।

23 आ: धयादिसँ, सीपिं म्वाना वइबलय् व मिसा सुया कला: जुइ, छायाधा:सा इपिं न्हय्महय्सिनं नं
वयात कला: त:गु दु।”

24 थ्व न्यना: वय्कलं धयादिल — “छिमिसं तसकं टुंकाच्वन, छायाधा:सा छिमिसं धर्मशास्त्रयागु
खँ व परमेश्वरयागु शक्ति हे मथूनि।

25 सीपिं हानं म्वाना वइबलय् इपिं स्वर्गदूतत थें जुइ। उबलय् सुयागु ब्याहा नं जुइ मखु, सुयातं
बिया नं छवइ मखु।

26 “सीपिं म्वाना वइ धयागु खँ छु छिमिसं परमेश्वरं मोशायत च्यानाच्वंगु झालं थथे धयादीगु
मब्बना ला? — ‘जि अब्राहामया, इसहाकया व याकूबया परमेश्वर ख:।’”☆

27 थुकियागु अर्थ वय्क: सीपिनि परमेश्वर मखु, बरु म्वा:पिनि परमेश्वर ख:। छिमिसं तसकं
टुंकाच्वन।”

दक्कसिबय् त:धंगु आज्ञा

मत्ती २२:३४-४०; लूक १०:२५-२८

28 छम्ह शास्त्री वय्क:पिं अथे हालाच्वंगु न्यनाच्वंगु जुयाच्वन। वय्कलं इमित पाय्छि पाय्छि
जुइक लिस: बियादीगु न्यना: वं नं वय्क:यात थथे धका: न्यन — “व्यवस्थाय् दकलय् त:धंगु आज्ञा
छु ख:?”

29 वय्कलं लिस: बियादिल — “दकलय् त:धंगु खँ थ्व ख: — ‘हे इस्राएलीत न्यँ! परमप्रभु झी
परमेश्वर छम्ह हे जक दु।

30 छिमिसं परमप्रभु झी परमेश्वरयात दुनुगलनिसें माया या, थ:गु प्राण बिया तकं माया या, थ:गु
मननिसें माया या, अले थ:गु बलं फतले माया या।’”☆

31 निगूगु त:धंगु आज्ञा थ्व ख: — ‘थ: ज:लाख:लायात थ:त थें माया या।’ थ्व थें ज्या:गु त:धंगु
आज्ञा छुं हे मदु।”☆

32 अले व शास्त्री वय्क:यात धाल — “गुरुजु, छिं धयादीगु खँ ला धाथ्ये हे ख:। परमेश्वर छम्ह
हे जक दु। अले वय्क: बाहेक मेम्ह मदु धका: ला छिं ख:गु हे खँ धयादिल।”☆

33 अथे जूगुलि परमेश्वरयात दुनुगलनिसें वा:चाय्का: माया यायेगु, अले बलं फतलय् माया यायेगु,
अले हानं ज:लाख:लायात थ:त थें माया यायेगु ला बलि बीगु व होमबलि स्वया: तसकं भिं।”☆

34 वयागु थज्या:गु बुद्धिं जा:गु लिस: न्यना: वय्कलं धयादिल — “छ परमेश्वरयागु राज्यं तापा:
मजू।” उबलय् निसें वय्क:याके सुनानं छुं हे न्यं वये मछाल।”☆

☆ 12:18 १२:१८ प्रे २३:८ ☆ 12:19 १२:१९ व्य २५:५ ☆ 12:26 १२:२६ प्रस ३:६ ☆ 12:30 १२:२९-३० व्य ६:४-५

☆ 12:31 १२:३१ लेवी १९:१८ ☆ 12:32 १२:३२ व्य ४:३५ ☆ 12:33 १२:३३ होशे ६:६ ☆ 12:34 १२:२८-३४ लूक

मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सु खः?

मती २२:४१-४६; लूक २०:४१-४४

35 येशू देगल्य् स्यनेकने यानादीबल्य् थथे न्यनादिल — “शास्त्रीतय्सं गथे याना: मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट दाऊदया काय् ख: धका: धाये फइ?

36 पवित्र आत्मां जाया: दाऊद थ:म्हं हे थथे धयावंगु ख: —

“ ‘छं शत्रुतयत् छंगु पालि त:ले मततले

छ जिगु जवय् च्वनाच्चं धका:

परमप्रभुं जिमि प्रभुयात धयादिल।’☆

37 “दाऊदं हे अथे वयात ‘प्रभु’ धका: धाल धा:सा वय्क: गथे याना: दाऊदया काय् जुइ फइ?”

ग्वा: ग्वा: मनूतय्सं वय्क:यागु खँ लयल्यतातां न्यनाच्चन।

शास्त्रीत खना: होश या

मती २३:१-३६; लूक २०:४५-४७

38 वय्कलं धयादिल — “शास्त्रीत खना: होश या। थुपि तत:पा:गु लं फिना: बजारय् वनीबलय् फुक्कसिनं मानय याका जुइत स्वइ।

39 भवजय् इपि च्वय् च्वना जुइ, अले धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् इपि न्ह्य:ने च्वनेगु स्वइ।

40 इमिसं भा:त मदुपि मिसातयगु छँ लुतय् यानाच्चंगु दु। मनूतयत् क्यनेत धा:सा ता:हाकय्क प्रार्थना याना जुइ। उकि इमित मेपिन्त स्वया: अप्व: सजौय बी।”

विधवा मिसां छा:गु धिबा

लूक २१:१-४

41 अले वय्क: देग:या धुकू न्ह्य:ने फ्यतुना: मनूतय्सं चन्दा त:गु स्वयादिल। त:मिपि मनूतय्सं धिबा नं यक्व तया वं।

42 छम्ह चीमिम्ह विधवा मिसां नं वया: सिज:यागु निग: चुन्नाचा तया वन।

43 थ्व खना: वय्कलं चेलातयत् स:ता: धयादिल — “जिं छिमित धार्थें धाये — धुकुतिइ धिबा छा:व:पिं मध्ये दकलय् अप्व: धिबा छा:म्ह ला थ्व चीमिम्ह विधवा मिसा ख:।

44 छायाधा:सा मेपिन्सं ला इमिके यक्व दुगुलि अ:पुक बियावन। थ्व मिसां ला थ:के दुगु फुक्कं नयेत मदय्क हे बियावन।”

13

दु:खकष्ट जुइतिनिगु खँ

मती २४:१-१४; लूक २१:५-१९

1 येशू देगलं पिने झा:बलय् चेलात मध्ये छम्हयसिनं वय्क:यात धयादिल — “गुरूज, स्वयादिसँ, गपाय गपायव:गु ल्वहँतं दय्कात:गु तत:खा:गु छँ।”

2 वय्कलं लिस: बियादिल — “छु छिमिसं थ्व तत:खागु छँ खना ला? थुपि फुक्कं दुना वना: ल्वहं छग: नं दइ मखुत।”

3 वय्क: देग:या न्ह्य:ने ला:गु जैतून डाँडाय् फ्यतुना च्वनादीबल्य् पत्रुस, याकूब, यूहन्ना व अन्दियासं वया: सुनानं मसीक वय्क:याके थथे धका: न्यन —

4 “छिं धयादी थें गुबलय् जुइ? अले थथे गुबलय् जुइ धका: जिमिसं गथे याना: सीकेगु?”

5 वय्कलं धयादिल — “होश यानाच्चं, सुनानं छिमित मिखाय् धुलं छावाके मफयेमा,

6 छायाधा:सा यक्व हे मनूतय्सं वया: — “जि मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ख:” धका: छिमिगु मिखाय् धुलं छावाकेत स्वइ।

7 न्यँ, छिमिसं जवंखवं तसकं ल्वापु जूगु व ल्वापु जुइत्यंगु खँ न्यनी। अयसां, छिपि ग्याये मते, छायाधा:सा थथे जुइ हे मा:। थथे जुइवं संसार नाश जुयावनी मखु।

8 देश देशतयगु दथुइ ल्वापु जुइ। राज्य राज्ययागु दथुइ ल्वापु जुइ। प्यखें अनिकाल जुइ, अले भवखाय् ब्वइ। थ्व ला दु:खकष्टयागु छुमां जक ख:।”

9 “न्हागु जूसां छिमिसं होश यानाच्चँ। इमिसं छिमित अदालतय् यंकी, धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय नं छिमिसं दायका: च्वनेमाली। जित: विश्वास या:गुलि छिमित हाकिमत व जुजुपिनिगु न्ह्य:ने थने यनी, अले छिमिसं जिगु नामय् साक्षी बी माली।

10 न्ह्याथे याना: सां भिंगु खँ फुक्क संसारय् न्यके हे मा:।

11 छिमित ज्वना यंकीबलय् छिमिसं छु धायेगु धका: धन्दा काये म्वा:। छिमित अबलय् गथे धायकी अथे हे धा, छायाधा:सा अबलय् छिमिसं मखु, बरु छिमिके दीम्ह पवित्र आत्मां हे नवानादी।*

12 “थुबलय् मनूतयसं थ: हे दाजुकिजापिन्त महिया: स्याके बी। बौन थ: हे काय् म्हायपिन्त, अले काय् म्हायपिन्सं थ: हे मां बौयात महिया: स्याके बी।

13 थथे जिगु नामं याना: छिमित फुक्कसिनं हेला याइ। लिपा तकं क्वातुकु विश्वास याना: सह यानाच्चंम्ह धा:सा बचय् जुइ।”*

यरूशलेम नाश जुइतिनि

मती २४:१५-२८; लुक २१:२०-२४

14 थ्व खँ ब्वंम्हयसिनं थुइमा – “नाश याइगु घच्चायापुगु खँ गन मदयेमा:गु ख: अन दनाच्चंगु छिमिसं खनेवं यहूदियाय् च्वनाच्चपि पहाडय् बिस्सुं वनेमा।*

15 छँयया क:सिइ च्वनाच्चपिन्सं थ:गु मालसामान कायेत तकं क्वहां वने लाइ मखु।*

16 बुँइ ज्या याना च्वपिन्सं थ:गु वस: कायेत तकं छँय वने लाइ मखु।

17 प्वाथय् दुपि व दुस्त्वंम्ह मचा दुपि मिसातयत् तसकं सास्ती जुइ।

18 चिकुलाबलय् व विश्रामबार खुन्हु थथे मजुइमा धका: परमेश्वरयात प्रार्थना याना च्वँ।

19 उबलय् तसकं सास्ती जुइ। सृष्टि जूबलय् निसें आ: तकं थपायसकं सास्ती जूगु मदुनि। अले लिपा नं गुब्सं जुइ मखु।*

20 परमेश्वरं व ईयात चिहाकयका मदीसा सुं हे बचय् जुइ मखु। वय्कलं थ:म्हं ल्ययात:पिं मनूतयगु निति व ईयात चिहाकयकादी।

21 “उबलय् सुनानं ‘मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट थन दु, अन दु’ धका: धाल धायवं छिमिसं पत्या: याये मते,

22 छायाधा:सा उबलय् फताहा ख्रीष्ट व अगमवत्तात खनेदयक: वइ। इमिसं फतिफतलय् परमेश्वरं ल्ययात:पिं मनूतयत् झंग:लाय् तत:धंगु चिं व अजू चायापुगु ज्या यानाक्यनी।

23 छिपि होश याना: च्वनाच्चँ, थथे जुइतिनि धका: जिं छिमित न्हापां हे धयाबियागु दु।”

मनूया काय् झाइबलय् थथे जुइ

मती २४:२९-३१; लुक २१:२५-२८

24 “अबलय् थथे दु:खकष्ट जुइ धुनेवं –

“ ‘सूर्य खिउँया वनी, तिमिला बुलुयावनी।*

25 आकाशय् च्वंगु नगु कुतुं वनी।

अले आकाशय् च्वंगु शक्ति खाइ।’*

* 13:11 १३:१-११ मती १०:१७-२०; लुक १२:११-१२

* 13:13 १३:१३ मती १०:२२

* 13:14 १३:१४ दान ९:२७; ११:३१;

१२:११ * 13:15 १३:१५ लुक १७:३१

* 13:19 १३:१९ दान १२:१; प्रस ७:१४

* 13:24 १३:२४ यशै १३:१०; इज

३२:७; योए २:१०,३१; ३:१५; प्रका ६:१२

* 13:25 १३:२५ यशै १३:१०; ३४:४; योए २:१०; प्रका ६:१३

26 “अबल्य मन्था काय तःधंगु शक्ति ज्वनाः झःझः धायक सुपौंचय खनेदयकः वइ।”

27 वयक्लं थः स्वर्गदूततयूत पृथ्वीया प्यखें छवयाः ल्ययातःपिन्त छथाय् मुंकी।”

यःमरिमायागु उखान

मती २४:३२-३५; लूक २१:२९-३३

28 “यःमरिमापाखें छिमिसं छाता खँ सीकि। थुकी चुलि जायावल कि वर्षा वल धकाः छिमिसं सी।

29 अथे हे जिं धया थें जुयावल कि छिमिसं मन्था काय वइन धकाः सीकि।

30 जिं छिमित धातथें धाये — आःयापिं मनूत सिनावने न्ह्यः हे जिं धया थें जुइ।

31 आकाश व पृथ्वी मदयावनी, अयनं जिगु वचन गुबलें मदयावनी मखु।”

32 “थथे गुबलय् व गुबुन्हु जुइ धकाः सुनानं मस्यू। स्वर्गय् च्वपिं स्वर्गदूततयूंस, अले परमेश्वरया कायनं हे नं थ्व खँ मस्यू। परमेश्वर बाःनं जक स्यू।

33 अयजुगुलि होशयानाच्वँ, छायाधाःसा थथे गुबलय् जुइ धकाः छिमिसं मस्यू।

34 “थ्व खँ ला परदेशय् वनेत्यंम्ह मनू थें खः। वं थः च्यःतयूत ‘छँयागु ज्या बांलाक या,’ अले लुखाय् पाः च्वनीम्हयसित ‘छँय् बांलाक स्व’ धकाः धाइ।”

35 छिमिसं नं अथे हे होश यायेमाः, छायाधाःसा छँ थुवाः गुबलय् लिहां वइ धकाः छिमिसं मस्यू। बहनी वइ ला, चान्हय् वइ ला, खा हालीबलय् वइ ला, सुथय् वइ ला, सुनां छु स्यू?

36 आकाझाकां वइबलय् वं छिपिं घनाच्वंगु मलायेमा।

37 जिं छिमित धयाच्वनागु खँ फुक्कसितं धयाच्वनागु दु — ‘होशयानाच्वँ।’ ”

14

बेथानियाय् येशयात चिकनं लूगु

मती २६:६-१३; लूक १२:१-८

1 छुत्काराया नखः व सोडा मतःगु मरि नयेगु नखः निन्हु जक मानि। तःधपिं पुजाहारीत व शास्त्रीतयूंस येशयात गथे यानाः ज्वनाः स्यायेगु धकाः ग्वसाः ग्वयाच्वन।”

2 इमिसं थथे मतिइ तल — “थ्व ज्या नखःबलय् याये मज्यू, मखुसा तसकं ल्वापु जुइ।”

3 छन्हु येश बेथानियाय् सिमोन कोहियागु छँय् भवय नयेत झाःबलय् छम्ह मिसा दुस्त्वहंयागु थलय् शुद्धगु तसकं थिकेगु व नस्वाःगु चिकं ज्वनाः वल। अले थलयाःगु पुसा चायेकाः वं चिकनं येशया छेनय् लुनाबिल।”

4 थ्व खनाः अन दुपि गुलिसिनं तंम्वयेकाः थथे धाल — “छाय् अपायसकं थिकेगु चिकं सिति छवःगु जुइ?

5 थ्व चिकं म्युगु जूसा स्वसः दिनार वइ। अले थ्व धिबा नये मखंपिन्त इनाब्युगु जूसा ज्युगु नि।” थुकथं इमिसं व मिसायात तसकं ब्वःबिल।

6 अले वयक्लं धयादिल — “छिमिसं थ्व मिसायात छाया हायेका च्वनागु? वं जितः छु यात बां हे लाःगु यात।

7 नये मखंपिं ला छिपिनाप न्ह्याबलें दयाच्वनी, अले छिमिसं यःबलय् इमित भिंगु याये फु। तर जि न्ह्याबलें दइ मखु।”

8 थ्व मिसां जिगु निती थःम्हं याये फुगु यात। जिगु म्हयात थुनेत व न्ह्यः हे चिकनं लुनाबिल।

9 जिं छिमित धातथें धाये — गन गन भिंगु खँ न्यंकी, अन अन थ्व मिसां याःगु थ्व खँ नं लुमकेत न्ह्यथनी।”

यहूदां येशयात ज्वंकेत स्वःगु

मती २६:१४-१६; लूक २२:३-६

10 झिनिम्ह चेलात मध्ये छम्ह यहदा इस्करियोत तःधंपि पुजाहारीतयथाय वनाः येशूयात गथे यानाः ज्वंकाछवयेगु धकाः सल्लाह याः वन।

11 थ्व खँ न्यनाः इमिसं तसकं हे लयल्यतायाः वयात धिबा बी धकाः धयाहल। अनंमिसें वं वय्क्ःयात ज्वंका छवयेत सनाच्वन।

चेलात नाप छुत्कारायागु नखः हनादीगु

मती २६:१७-२५; लूक २२:७-१३

12 सोडा मतःगु मरि नयेगु नखःया न्हापां खुन्हु, चीधिकःम्ह भ्याःचा स्याइ खुन्हु हे चेलातयसं वय्क्ःयाके थथे धकाः न्यन — “छिगु नितिं गन वनाः छुत्काराया नखःया भव्य ज्वरय याये?”

13 वय्कलं निम्ह चेलातयत थथे धयाः छवयादिल — “छिपि शहरय हँ, अन छिमिसं घलयः लः कयावयाच्वंम्ह छम्ह मनूयात नापलाइ। छिपि व हे मनूया ल्यूल्य हँ।

14 व दुहां वंगु छँया थुवाःयात थथे धा — “छितः गुं थथे धया हयादीगु, “जि जिमि चेलात नाप च्वनाः छुत्काराया नखःया भव्य न्याय्केगु क्वथा गुगु खः?”

15 अले वं छिमित भव्य ज्वरय यायेत माःगु फुक्कं दुगु तलय च्वंगु तःधंगु क्वथाय यंकाः क्यनी, छिमिसं अन हे भव्य ज्वरय या।”

16 चेलात निम्ह शहरय वन, अन इमिसं वय्कलं धाःथें फुक्कं लुइकल। अले इमिसं अन हे छुत्काराया नखःया भव्य ज्वरय यात।

17 बहनी जूबलय येशू झिनिम्हं चेलात ब्वनाः झाल।

18 नयाच्वंबलय वय्कलं थथे धयादिल — “जिं छिमित धातथें धाये, छिपि मध्ये हे जि नाप नयाच्वंम्ह छम्हयसिनं जितः धोखा बी।”

19 थ्व न्यनाः इमिसं तसकं नुगः मछिंकल। अले छम्ह छम्हयसिनं थथे धाल — “छि जितः हे धयादियागु ला मखु प्रभु?”

20 वय्कलं धयादिल — “छिपि झिनिम्ह मध्ये छम्ह, जि लिसे भुइ मरि थुनाः नयाच्वम्ह।

21 धर्मशास्त्रय च्वया तः थें मनूया काय ला सिना हे वनेमाः। अयनं वयात ज्वंका छवइम्ह मनूयात ला तसकं तसकं हे धिक्कार दु। व बु हे मबूगु जूसा तसकं बांलाइगु खः।”

प्रभु भव्य

मती २६:२६-३०; लूक २२:१४-२३

१ कोर ११:२३-२५

22 नयाच्वंबलय येशू मरि कयाः परमेश्वरयात सुभाय बियाः कुचा थलादिल। अले चेलातयत इनाः थथे धयादिल — “थ्व मरि कयाः न, थ्व जिगु म्ह खः।”

23 अथे हे वय्कलं ख्वला नं कयाः परमेश्वरयात सुभाय बियाः इमित बियादिल, अले इपि फुक्कसिनं थुकिं हे त्वन।

24 अले वय्कलं इमित धयादिल — “थ्व जिगु न्हंगु बाचायागु हि खः। थ्व हे हिं यक्वसिगु पाप क्षमा जुइ।”

25 जिं छिमित धातथें धाये — परमेश्वरयागु राज्यय न्हकथं दाखरस मत्वंतले जिं आवंमिसें दाखरस त्वने मखुत।”

26 अले छपु भजन हालाः वय्क्ःपि जैतून डाँडाय झाल।

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धकाः धाइ

मती २६:३१-३५; लूक २२:३१-३४; यह १३:३६-३८

27 येशू इमित धयादिल — “छिपि फुक्कं जितः त्वःताः बिस्वुं वनी। धर्मशास्त्रय नं थथे च्वयातःगु दु —

“जिगु ज्या याइम्ह फैजवाःयात हमला या, वयात स्या।
अले फैत उखेलाः थुखेलाः जुइ।”☆

28 “अयनं जि हानं म्वाना वयाः छिपिं स्वयाः न्हापा हे गालील्य् थ्यंकः वने।”☆

29 पन्सं वय्कःयात धाल — “फुक्कसिनं त्वःता वंसां जिं ला छितः गुब्सं हे त्वःते मखु।”

30 अले वय्कलं धयादिल — “जिं छन्त धात्थें धाये — थौं चान्हय् हे छं जितः खा हाले न्ह्यः
स्वकः तक म्हमस्यू धकाः धाइ।”

31 अयनं वं पाफयाः धाल — “छिनाप सी हे माःसां जिं छितः म्हमस्यू धकाः धाये मखु।” फुक्क
चेलातय्सं नं अथे हे धाल।

गेतसमनिइ प्रार्थना यानादीगु

मत्ती २६:३६-४६; लूक २२:३९-४६

32 वय्कःपि गेतसमनिइ थ्यने धुंकाः येशू इमित धयादिल — “जि प्रार्थना यानाच्चंतले छिपिं थन हे
च्वनाच्चौं।”

33 वय्कलं पन्स, याकूब व यहून्नायात जक ब्वना यंकादिल। उबलय् वय्कलं तसकं हे नुगः
मछिंकाः दिक्क जुयादिल।

34 वय्कलं इमित धयादिल — “नुगः हीसे च्वनाः जिगु छाति हे तज्याइ थें च्वनाच्चन। छिपिं मधंसे
थन हे च्वनाच्चौं।”

35 भचा उखे झायाः बैय् क्वपुसां पुयाः वय्कलं थथे धकाः प्रार्थना यानादिल —

36 “अब्बा, बाः, छिं याये मफुगु छुं नं मदु। थ्व दुःखयागु ख्वला जिथासं चीकादिसँ। अयनं जितः
यःथें यानादी मते, छितः यःथें हे यानादिसँ।”

37 अले वय्कः स्वम्ह चेलात च्वनाच्चंथाय् लिहां झाल। इपिं ला घना च्वने धुंकल। अयजूगुलि
वय्कलं पन्सयात धयादिल — “सिमोन, छ घने धुनागु ला? घौछि हे मधंसे च्वने मफु ला छिपिं?

38 मधंसे प्रार्थना याना च्वँ, मखुसा छिपिं जाँचय लाइ। आत्मा ला तयार दु, म्ह धाःसा बमलाः।”

39 अनं वनाः वय्कलं हानं न्हापा थें तुं प्रार्थना यानादिल।

40 वय्कः लिहां झाःबलय् इपिं हानं न्ह्यः वय्काच्चन। इमिगु मिखा न्ह्यः वःगुलि इयातुसे
च्वनाच्चन। इमि वय्कःयात छु धाये छु धाये जुल।

41 स्वकःया पालय् झायाः वय्कलं इमित थथे धयादिल — “छिपिं आः तकं घना च्वनातिनि ला?
मनूया काय्यात पापीतय्सं ज्वनेगु ई वये धुंकल।

42 दँ, नु! स्व, जितः ज्वंकीम्ह मनू थ्यंकः वये धुंकल।”

येशूयात ज्वंगु

मत्ती २६:४७-५६; लूक २२:४७-५३; यूह १८:१-११

43 वय्कलं थथे धयाच्चनादीबलय् हे झिनिम्ह मध्ये छम्ह चेला यहूदा अन थ्यंकः वल। व नाप
तःधपिं पुजाहारीत, शास्त्रीत व थकालितय्सं छवयाहःपिं नं दु। इमिसं तरवार व कथि ज्वनातःगु दु।

44 “जिं चुप्पा नयाम्ह मनू हे येशू खः, छिमिसं वयात ज्वँ” धकाः यहूदां इमित खँ स्यना हःगु दु।

45 उकिं वं वय्वं हे येशूयाथाय् वनाः — “गुरुजु” धयाः वय्कःयात चुप्पा नल।

46 अले ज्वं वःपिन्सं वय्कःयात ज्वन।

47 वय्कःया लिक्क दनाच्चंम्ह छम्ह मनुखं थःगु तरवार लिक्काः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया
छम्ह दासयागु न्हायपं हे ध्यनाबिल।

48 अले येशू ज्वं वःपिं मनुतय्त धयादिल — “जि छम्हयसित ज्वनेत थथे तरवार व कथि ज्वनावये
माःगु छाय्? छु जि दाखँ खः ला?

49 देगलय् च्वना: न्हियान्हिथं स्यनेकने याना जुयाबलय् छिमिसं जित: छाय् मज्वनागु? धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु पूवनेमा धका: हे थथे जूगु खः।”☆

50 अले चेलात फुकक उखेला: थुखेला: मदय्क बिस्सुं वन।

51 गा छुपुं जक न्ययात:म्ह छम्ह ल्याय्म्हम्ह मनू येशूया ल्यूल्यू वन। इमिसं वयात नं ज्वने त्यंबलय्

52 गा हे त्व:ता: व नांगां बिस्सुं वन।

महासभाया न्ह्य:ने येशू

मती २६:५७-६८; लूक २२:६६-७१; यहू १८:१३-१४, १९-२४

53 इमिसं येशूयात दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीयाथाय् यंकल। त:धंपि पुजाहारीत, थकालित व शास्त्रीत फुककं अन मुनाच्चंगु दु।

54 पत्रुस नं तातापाकं हे ल्यूल्यू वना: दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीयागु चुकय् थ्यंक हे वन। पत्रुस अन वना: पालेत नाप मि पनाच्चन।

55 त:धंपि पुजाहारीत व सभाय् च्वंपि फुककसिनं जाना: येशूयात गथे याना: स्यायेगु धका: दोष माला च्वन, अयनं छुं हे दोष लुइके मफु।

56 यक्व हे मनूतय्सं वय्क:यात मखुगु मखुगु द्रुपं बिल। अयनं इमिगु खँ हे मिलय् मजू।

57 गुलिसिनं ला अन दना: थथे धका: मखुगु खँ धायेत स्वल -

58 “थ्व मनूखं थथे धा:गु ला जिमिसं ताया - ‘ल्हाति दय्कात:गु थ्व देग:यात जिं थुना: स्वन्हुं हे हानं ल्हाति दय्किगु मखुगु देग: दना बी।’ ”☆

59 थुकी नं इमिगु खँ मिलय् मज्जल।

60 अले दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी फुककसिगु न्ह्य:ने दना: वय्क:यात थथे धका: न्यन - “छ छाय् न्व:मवासे च्वनागु? थुमिसं धा:गु खँ छुं छुं धायेमा:गु दु ला?”

61 वय्कलं छुं हे धयामदी। हानं दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी वय्क:यात न्यन - “छ दकलय् धन्यम्हयसिया काय् मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ख: ला?”

62 वय्कलं धयादिल - “ख:, जि हे ख:, छिकपिन्सं हे मनूया काय् परमेश्वरया जवय् च्वनाच्चंगु व आकाशय् च्वंगु सुपौंचय् वयाच्चंगु खनी।”☆

63 थ्व न्यना: दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी थ:म्हं फिनात:गु लं हे खुना: थथे धाल - “थ्वयां अप्व: मेगु दसि हे छु मानि?”

64 थ्वं परमेश्वरयात क्वह्नांकुगु छिमिसं ता हे ताल। छिमिगु छु बिचा: दु?”

इमिसं “वयात स्याना हे छवयेमा:” धका: धाल।☆

65 अले ला गुलिसिनं वय्क:यागु ख्वालय् थुकलं बिल। गुलिसिनं वय्क:यागु मिखा त्वपुया: दाया: थथे धाल - “का धा, छन्त सुनां दाल?” अले सिपाईतय्सं वय्क:यात दाया: यंकल।

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धका: धा:गु

मती २६:६९-७५; लूक २२:५६-६२; यहू १८:१५-१८, २५-२७

66 पत्रुस कुने चुकय् च्वनाच्चंबलय् दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीया भ्वाति छम्ह अन वल।

67 मि पना च्वंम्ह पत्रुसयात खना: बालाक स्वया: वयात थथे धाल - “छ नं नासरतय् च्वंम्ह येशू नाप जुइम्ह ख:।”

68 पत्रुसं ख हे मखु धका: थथे धाल - “जिं ला वयात म्हमस्यू। छं धयाच्चंगु खँ नं मथू।” थुलि धया: व लुखां पिने वन। अले खा हाल।

69 भ्वातिनं वयात खना: लिक्क दनाच्चपिन्त धाल - “थ्व नं इपिं नाप जुयाच्चंम्ह ख:।”

70 हानं वं मखु धका: धाल।

भचा लिपा अन दना च्वपिन्सं वयात धाल - “धाथें छ नं इपिं नाप जुयाच्चंम्ह ख:, छ नं छम्ह गालीली ख: नि।”

71 वं पाफयाः धाल — “छिमिसं धया च्वंम्ह मन्यात ला जिं म्ह हे मस्यू।”

72 अबलय् हे खा हाल। थ्वनापं खा हाःगु निकः जुल।

अले येशू वयात धयादीगु थ्व खँ लुमंकल — “निकः खा हाले न्ह्यः छं जितः स्वकः म्हमस्यू धकाः धाइ।” थ्व खँ लुममं हे व हँय्हँय् ख्वल।

15

पिलातसया न्ह्यःने येशू

मती २७:१-२, ११-१४; लूक २३:१-५; यूह १८:२८-३८

1 कन्हय् खुन्हु सृथ न्हापां हे तःधं पि पुजाहारीत, थकालिपि व शास्त्रीतय्सं सल्लाह यानाः येशूयात चिनायंकाः पिलातसयात लःल्हाना बिल।

2 वं येशूयाके न्यन — “यह्दीतय् जुजु छ हे खः ला?”

वय्कलं लिसः बियादिल — “छिं थःम्ह हे धयादिल।”

3 वय्कलं यक्व मखुगु खँ ल्हात धकाः तःधं पि पुजाहारीतय्सं वय्कःयात पाः यात।

4 हानं पिलातसं न्यन — “छं छुं नं धायेगु मद् ला? इमिसं गुलिमछि खँय् छन्त पाः यानाच्चन।”

5 अयनं वय्कलं छुं हे धयामदी। थ्व खनाः पिलातस अजू चाल।

येशूयात स्यायेगु फैसला याःगु

मती २७:१५-२६; लूक २३:१३-२५; यूह १८:३९-१९:१६

6 छुत्काराया नखःबलय् यह्दीतय्सं पवंम्ह छम्ह कैदीयात त्वःतेगु चलन पिलातसं यानातःगु दु।

7 अबलय् ज्वनाः कुनातःम्ह बरब्बा धाःम्ह छम्ह मनू दु। बिद्रोहया इलय् मनू स्याःगुलि वयात इयालगानाय् कुना तःगु खः।

8 न्ह्याबले नखःबलय् छम्ह कैदीयात त्वःतेगु यानातःगुलि मनूतय्सं अबलय् नं छम्हयसित त्वःताब्यु धकाः फ्तं वन।

9 अले पिलातसं इमिके न्यन — “यह्दीतय् जुजुयात त्वःता ब्यूसा छिमित यः ला?”

10 तःधं पि पुजाहारीतय्सं वय्कःयात स्वये मफयाः ज्वंकूगु खः धकाः वं स्यू।

11 अले ला तःधं पि पुजाहारीतय्सं मनूतय्त ग्वाकाः वय्कःयागु पलेसा बरब्बायात त्वःताब्यु धकाः धाय्कल।

12 वं इमित धाल — “अयसा छिमिसं यह्दीतय् जुजु धकाः धाःम्हयसित छु यायेगु लय्?”

13 इपि फुक्कसिनं हालाः धाल — “वयात कूसय् यख्खानाब्यु।”

14 वं इमित धाल — “छाय्, वं अपाय्सकं स्याये मायेक छु याःगु दु?”

इपि इन जक चिल्लायदंक हाला हल — “वयात कूसय् यख्खानाब्यु।”

15 इपि थये हालाच्चंगुलि मनूतय्त लय्ताय्केत पिलातसं बरब्बा धाःम्ह मनूयात त्वःताबिल। येशूयात दायाः कूसय् यख्खाना स्याके छवल।

सिपाइँतय्सं येशूयात गिजय् याःगु

मती २७:२७-३१; यूह १९:१-३

16 अले सिपाइँतय्सं वय्कःयात दरबारया चुकय् यंकल। अन फुक्क सिपाइँतय्त सःताः मुंकल।

17 वय्कःयात जुजुयात थें ह्याउँगु वसतं पुंकाः कंयागु श्रीपेच दय्काः छेनय् पुइकाबिल।

18 थुलि याये धुंकाः इमिसं वय्कःयात थये धाधां हाय्कल — “यह्दीतय् जुजुया जय जुइमा।”

19 न्हाय्पं कथिं छेनय् दायाः थुकलं बियाः इमिसं वय्कःयात भागि यात।

20 थुकथं इमिसं वय्कःयात गिजय् याये फक्व याये धुंकाः ह्याउँगु वसः त्वकाः न्हापायागु तुं वसतं पुंका बिल। अले वय्कःयात कूसय् यख्खायेत यंकल।

येशूयात कूसय् यख्खाःगु

मती २७:३२-४४; लूक २३:२६-४३; यूह १९:१७-२७

21 कुरेनी वःम्ह अलेक्जेन्डर व रूफसया अबु सिमोनयात इमिसं लैय् नापलात। अले इमिसं वयात कर कर यानाः येश्यागु क्रूस क्वबिकल।*

22 थुकथं इमिसं वय्कःयात गलगथा धाःगु थासय् हल। गलगथायागु अर्थ खप्परे धाःगु थाय् खः।

23 अन थ्यंकाः इमिसं वय्कःयात स्याःमचाइगु मूर् वासः ल्वाकछ्यानातःगु दाखमघ त्वनेत बिल, वय्कलं व त्वना मदी।

24 थथे वय्कःयात क्रूसय् यख्खानाबिल। अले चिट्टा तयाः इमिसं वय्कःयागु वसः इना काल।*

25 वय्कःयात क्रूसय् यख्खाःबलय् सुथसिया नौ बजे जुल।

26 वय्कःयात पाः यानाः थथे च्वयाः क्रूसय् तानाबिल — “यहदीतय् जुजु।”

27 उबलय् हे इमिसं वय्कःयागु जवखवं निम्ह दाख्खैतय्त नं यख्खायाबिल।

28 थुकथं धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु खँ पूवन — “वय्कःयात अपराधीत लिसे ल्याः खात।”*

29 व लैय् जूपि फुक्कसिनं छ्यं क्वातु क्वानाः वय्कःयात गिजय् यानाः थथे धाल — “देगः थुनाः स्वन्हं हे दने फु धाःम्ह छ हे मखु ला?*

30 आः क्रूसं क्वहां वयाः थःत बचय् याये फु ला?”

31 अथे हे तःधपि पुजाहारीतय्सं नं शास्त्रीत लिसे थथे खँ ल्हानाः वय्कःयात गिजय् यात — “वं मेपिन्त ला बचय् यात, थःत धाःसा बचय् याये मफुत।

32 इस्राएलीतय् जुजु, अले मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धयागु जूसा क्रूसं क्वहां वयाः क्यँ। अले जिमिसं विश्वास याये।” वय्कः नाप क्रूसय् यख्खाया तःपिन्सं नं वय्कःयात गिजय् यात।

येशू सीगु

मती २७:४५-५६; लूक २३:४४-४९; यूह १९:२८-३०

33 अबलय् न्हिनय् बाह् बजेनिसें तीन बजे तक सारा संसार हे खिउँसे च्वना वन।

34 तीन बजेपाखे येशू थथे धकाः तसकं हाला हल — “इलोई-इलोई लामा सबखथनी।” थुकियागु अर्थ — “जिमि परमेश्वर, जिमि परमेश्वर, छिं जितः छाय् त्वःतादिया?”*

35 थ्व न्यनाः अन दनाच्चपिं मनूतय्सं थथे धाल — “वं ला एलियायात सःता च्वन।”

36 छम्हय्सिनं कापः हिनातःगु कथि कयाः ब्वाँय् वनाः पाउँसे च्वंगु दाखमघ थुनाः हल, अले वय्कःया म्हुतुइ ल्वसुकाबिल। अले वं धाल — “स्वये, एलिया वयाः वयात क्वकाः वइ ला मवइ।”*

37 येशू छकः तसकं हालादिल, अले प्राण त्वःतादिल।

38 अबलय् हे देगलय् च्वंगु पर्दा च्वनिसें क्वथ्यंक् निकू दलाः गुना वन।*

39 थथे वय्कः सीगु खनाः न्ह्यःनेसं दनाः वय्कःयात स्वया च्वंम्ह छम्ह कप्तानं धाल — “धात्थें हे व ला परमेश्वरया काय् खः।”

40 मिसातय्सं नं तापाकं स्वयाच्च्वंगु दु। इपिं मध्ये मरियम मगदलिनी, चिधीम्ह काय् याकूब व योसेफया मां मरियम व सलोमीपिं नं खः।

41 थुपि येशू गालील्य दीबलय् वय्कः नाप जुयाः वय्कःयात ग्वाहालि याःपि मिसात खः। वय्कः नाप यरूशलेमय् वःपि मेपिं यक्व मिसात नं अन स्वयाच्च्वंगु दु।*

येशूयात चिहानय् तःगु

मती २७:५७-६१; लूक २३:५०-५६; यूह १९:३८-४२

42 विश्रामबार छन्हु न्ह्यः विश्रामबारयात माःगु ज्वरय् यायेगु दिं बहनी मजूनबलय्

43 अरिमथिया धाःगु थासय् च्वंम्ह योसेफ पिलातसयाथाय् वन। थ्व फुक्कसिनं हनातःम्ह सभाय् च्वंम्ह सल्लाह बीम्ह मनू खः। थ्व नं परमेश्वरयागु राज्य वइतिनि धकाः आशा यानाच्च्वंम्ह खः। अबलय् वं मग्यासे पिलातसयाथाय् वनाः येशूयागु सीम्ह फ्वं वन।

* 15:21 १५:२१ रोम १६:१३ * 15:24 १५:२४ भज २२:१८ * 15:28 १५:२८ यशै ५३:१२ * 15:29 १५:२९ भज २२:७; १०९:२५; मर्क १४:५८; यूह २:१९ * 15:34 १५:३४ भज २२:१ * 15:36 १५:३६ भज ६९:२९ * 15:38 १५:३८ प्रस २६:३१-३३ * 15:41 १५:४०-४१ लूक ८:२-३

44 येशू सी धुंकल धयागु खँ न्यनाः पिलातस छक्क जुल। वं कप्तानयात सःताः सी धुंकूगु खः ला कि मखु धकाः न्यन।

45 कप्तानं “सी धुंकल” धकाः धाःगुलि योसेफयात सीम्ह यंकि धकाः धाल।

46 अले वं भिंगु सुतीकापः न्याना हयाः सीम्ह येशूयात क्वकयाः कापतं हिनाबिल। अले पहाड ह्खनाः दयकातःगु चिहानय् यंकाः तयाबिल। थुलि यानाः छगः तग्वःगु ल्वहं गुलु तुइकाः चिहानया प्वाः तिनाबिल।

47 मरियम मगदलिनी व योसेफया मां मरियमं थथे सीम्ह तःगु स्वयाच्चन।

16

येशू म्वानावःगु

मती २८:१-८; लूक २४:१-१२; यूह २०:१-१०

1 विश्रामबार वने धुंकाः मरियम मगदलिनी, याकूबया मां मरियम व सलोमीपि मिलय् जुयाः सीम्हय् इलेत वासः न्याः वन।

2 आइतबार खुन्ह, सुथ न्हापां निभाः त्वयेवं इपिं चिहानय् स्वःवन।

3 इपिं लँय् थथे हा हां वन — “प्वाः तिनातःगु ल्वहं सुनां चीका बीगु जुइ?”

4 थथे हा हां इमिसं उखेपाखे थस्वःबलय् तग्वःगु ल्वहं चीकातःगु खन।

5 चिहानय् दुहां वनाः स्वःबलय् अन तुयुगु वसतं पुना च्वंम्ह मनू छम्ह जवय्पाखे दनाच्चंगु खनाः इपिं अजू चाल।

6 वं इमित धाल — “ग्याये मते। छिपिं क्रूसय् यख्खानातःम्ह नासरतयाम्ह येशूयात स्वःवयाच्चनागु मखु ला? वय्कः ला थन मदी। वय्कः म्वाना वये धुंकल। स्व, थ्व हे थासय् मखु ला, इमिसं वय्कःयागु सीम्ह तयातःगु?

7 आः वनाः छिमिसं चेलातयत् व पत्रुसयात थथे धयाब्यु — ‘वय्कः छिपिं स्वयाः न्हापां गालीलिय् थ्यंकादी। वय्कलं धयादी थें छिमिसं वय्कःयात अन हे खनी।’” *

8 थ्व न्यनेवं इपिं ग्यानाः व अजू चायाः चिहानं बिस्सुं वन। थ्व खँ इमिसं सुयातं मकं, छायाःसा इपिं तसकं ग्यात।

9 येशू सिनाः हानं म्वाना झाये धुंकाः आइतबार सुथ न्हापां मरियम मगदलिनीयाथाय् खनेदत। वय्कलं थ्व हे मरियमयागु म्हं न्हयम्ह भूततयत् पिछवयादीगु खः। *

10 वं वनाः नुगः मछिंकाः ख्वया च्वंपिं येशूया चेलातयत् थ्व खँ कन।

11 म्वाना झाःम्ह येशूयात वं खन धकाः धाःगु खँय् इमिसं विश्वास मयाः।

12 थनंलिपा इपिं मध्ये निम्ह चेला गामय् वनाच्चंबलय् वय्कः मेगु हे रूप कयाः इमिगु न्ह्यःने खनेदयकः झाल।

13 थुमिसं नं वयाः मेपिं चेलातयत् थ्व खँ कन। थुमिगु खँय् नं इमिसं विश्वास मयाः।

14 लिपा झिंछम्ह चेलातय नयाच्चंबलय् येशू इमिथाय् झायाः इमिसं विश्वास मयाःगु व इमिगु नुगः छाःगुलि ब्वःबियादिल, छायाःसा वय्कः म्वाना झाये धुंकाः वय्कःयात खंपिन्सं धाः वःगु खँय् इमिसं विश्वास मयाः।

15 अले इमित धयादिल — “सारा संसारय् वनाः छिमिसं फुक्क मनूतयत् भिंगु खँ न्यंकि।” *

16 विश्वास यानाः बप्तिस्मा काःम्ह बचय् जुइ, विश्वास मयाःपिं दोषी ठहरय् जुइ।

17 जितः विश्वास याःपिन्के थ्व चिं दइ — जिगु नामं इमिसं भूततयत् पितिनाछ्वइ, न्ह न्हगु भाषां नवाइ,

18 सर्पयात ज्वनी, छुं जुयाः बिख हे त्वंसां इपिं सी मखु, उसाँय् मदुपिनिगु छेनय् ल्हाः तयाः ल्वय् लाय्काबी।”

19 थथे इपि नाप खँ ल्हाये धुंकाः प्रभु येशूयात स्वर्गय् थत यंकल। अले वय्कः परमेश्वरयागु जवय् च्वनादिल।☆

20 लिपा चेलातय्सं फुक्कभनं वनाः भिंगु खँ न्यंकाजुल। प्रभु थः नं इपि नाप जुयाः इमिगु ज्याय् ग्वाहालि यानादिल। अजू चायापुगु चिं क्यनाः इमिसं न्यंकाजूगु खँयागु दसि बियादिल। आमेन।

लूकां च्वःगु भिंगु खँ म्हसीका

लूकां च्वःगु भिंगु खँय् येशू यहदीत व संसारया फुक्क मनूतयत मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः क्यनातःगु दु। थ्व सफुलिइ यशैया अगमवक्तां परमेश्वरं छवयाहइतिनि धाःम्ह मनु “जि हे खः” धकाः प्रभु येशू थःम्हं हे धयादीगु दु। अले थुकी वयकलं “मगाःमचाःपिन्त भिंगु खँ न्यंकेत” परमप्रभुयागु आत्मां जितः ल्ययादीगु खः धकाः नं धयादीगु दु। उकिं थ्व भिंगु खँय् ग्वाहालि मालाच्चपिं मनूतयगु खँ न्ह्यथनातःगु दु। नापं थुकी लयतायेगु खँय् नं बःबियातःगु दु। अथे हे प्रार्थना यायेगु, मिसातयसं वयकःयात ग्वाहालि यायेगु, पापीतयत परमेश्वरं क्षमा यानादीगु व पवित्र आत्मायागु खँय् नं अप्वः बःबियातःगु दु। व छम्ह यहदीमखुम्ह डाक्टर खः। व यहदी मखुसां पुलांगु नियमया खँ बांलाक स्यू। अथे जुयाः वं अप्वः यानाः भजनसंग्रहया सफू व यशैया अगमवक्ताया खँ न्ह्यथनातःगु दु।

मन्ती, मर्कस व यूहन्नां च्वःगु भिंगु खँय् मदुगु खँत नं थुकी दुथ्याकातःगु दु। गथेकि – जकरियायागु खँ, येशू बूबलय् स्वर्गदूततयसं भजन हाःगु व फैजवाःतयसं स्वःवःगु, मचा येशू देगलय् त्वःफ्यगु अले भिंम्ह सामरी व तंम्ह काययागु उखान।

थ्व सफू ई.सं. ६५ निसें ७० पाखे च्वःगु जुइफु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-४

येशू व बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना बूगु १:५-२:५२

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु ज्या ३:१-२०

येशू बप्तिस्मा काःगु व वयकःयात जाँचय् याःगु ३:२१-४:१३

गालीलिय येशूयागु ज्या ४:१४-९:५०

गालीलं येशू यरूशलेमपाखे झाःगु ९:५१-१९:२७

दकलय् लिपायागु वालय् येशू यरूशलेमय् १९:२८-२३:२६

येशू हाकनं म्वानाझाःगु व स्वर्गय् थाहां झाःगु २४:१-५३

लूका

१ यःम्ह थियोफिलस,

जिमिगु न्ह्यःने जूगु खँ ला यक्वसिनं हे च्वःगु दु।

२ शुरू शुरुनिसें थ्व खँ खंपिन्सं व न्यंका जपिन्सं जिमित कना थकूगु गथे खः अथे हे च्वयाच्चना।

३ हनेमाःम्ह थियोफिलस, थ्व खँ नं जिं शुरुनिसें बांलाक सीका थुइका तयागुलि छितः कथंहंक च्वयेगु हे बांलाः ताल।

४ छिं न्यनादी धुकूगु खँ बांलाक थुइकाः सत्य म्हसीके फयेमा धकाः जिं छितः च्वयाच्चनागु खः।

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना बुइ धकाः धाःगु

५ यहदियाय् हेरोद जुजु जुयाच्चंबलय् अबिया कुलयाम्ह जकरिया धाःम्ह छम्ह पुजाहारी दु। एलीशिबा धाःम्ह वया कलाः नं अथे हे हारून पुजाहारीया कुलयाम्ह खः।[☆]

६ इपिं निम्हं परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मीपिं खः। इपिं व्यवस्था फुक्कं मानय् याइपिं खः। उकिं इमित छुं धायेथाय् मदु।

७ इमि मस्त मदु, छायाधाःसा एलीशिबा थारिम्ह मिसा खः। अले हानं इपिं निम्हं बुराबुरी जुइ धुकल।

८ छकः यरूशलेमय् च्वंगु देगलय् पुजाहारीयागु ज्या यायेत वयागु पुचलय् लाःपिं पुजाहारीतनापं जकरिया नं यरूशलेमय् थ्यंकः वल।

9 उबलय् इमिगु चलन कथं चिष्टा तःबलय् देगलय् दुहां वनाः गुँगू थनेगु ज्या वयात लाःगुलि व देगलय् दुहां वन।

10 वं दुने गुँगू थनाच्चंबलय् फुक्क मनूतय्सं पिने च्वनाः प्रार्थना यानाच्चन।

11 अबलय् वं परमप्रभुया छम्ह दूतयात गुँगू थनेगु वेदीयागु जवय्पाखे दनाच्चंगु खन।

12 स्वर्गदूतयात खनाः जकरियाया ग्यानाः अय् याये थय् याये मन्त।

13 स्वर्गदूतं वयात थथे धाल – “जकरिया, ग्याये म्वाः, छंगु प्रार्थना परमेश्वरं न्यनादीगु दु। छं कलाः एलीशिबां छम्ह काय्मचा बुइकी, अले छं वयागु नां यूहन्ना धकाः ति।

14 छिपि तसकं लय्ताइ। अले यक्व मनूत नं व बुइबलय् लय्ताइ।

15 थ्व मचा परमप्रभुया न्ह्यःने तसकं तःधं जुइ। वं अय्लाः थ्वै छुं हे त्वनी मखु। मांया प्वाथर्निसें हे पवित्र आत्मां जायाच्चम्ह जुइ।”

16 अले वं यक्व यक्व इस्राएलीतय्त इमि परमप्रभु परमेश्वरयाथाय् तुं लिगना हइ।

17 परमेश्वरया च्यः जूगुलि व एलिया थें तुं तसकं साहसी जुइ। अले वं प्रभु झायादी न्ह्यः मिलय् मजूपि बौ व काय् म्हायपिन्त मिलय् याइ। अले हानं वं अधर्मीतय्त नं धर्मी यानाः प्रभु झाया दीबलययात तयार याना तइ।”

18 अले जकरियां स्वर्गदूतयात थथे धाल – “थथे हे जुइ धकाः जिं गथे यानाः सीका कायेगु? जि ला छम्ह बुराम्ह मनू खः, अले जिम्ह कलाः नं तसकं बुरी जुइ धुंकल।”

19 स्वर्गदूतं वयात धाल – “परमेश्वरयाथाय् च्वनीम्ह गब्रिएल स्वर्गदूत धाःम्ह जि हे खः। जितः थ्व भिंगु खँ छन्त धाय्केत परमेश्वरं हे छवयाहयादीगु खः।

20 मजुसे मगाःगु जिं धयागु खँय् छं विश्वास मयाःगुलि थथे मजुतले छ पाकः जुयाच्चनी।”

21 पिने मनूत पियाच्चन। जकरियां ताःई बिकाच्चंगुलि इपि तसकं अजू चायाच्चन।

22 पिहां वःबलय् जकरियां नवाय् मफु। थ्व खनाः इमिसं देगलय् दुने परमेश्वरं वयात दर्शन बिल जुइ धकाः थुइकाकाल। वं इमित ल्हाःभाय् यानाक्यन। अबलय् निसें व पाकः हे जुयाच्चन।

23 पुजाहारीयागु ज्या सिधय्वं जकरिया थःगु छँय् तुं लिहां वन।

24 अनं लिपा वया कलाः एलीशिबाया प्वाथय् दुगुलि न्याला तक छँनं गनं पिहां मवैसें च्वनाच्चन।

25 वं थथे धाल – “आः तिनि प्रभुं जितः स्वयादिल। मस्त मदयाः हेपय् याका च्वनाम्हय्सित आः मनूतयगु मिखाय् जितः भिंकादिल।”

येशू बुइ धकाः धाःगु

26 एलीशिबाया प्वाथय् दुगु खुला दय्काः गब्रिएल धाःम्ह स्वर्गदूतयात हे परमेश्वरं गालील्य् लाःगु नासरत शहरय् छवयाहयादिल।

27 अन योसेफ धाःम्ह मनू नाप क्वःछिना तःम्ह बिया मछ्वःनिम्ह मिसा छम्ह दु। योसेफ जुजु दाऊदया सन्तान खः। अले व बिया मछ्वःनिम्ह मिसायागु नां मरियम खः।

28 स्वर्गदूतं व हे बिया मछ्वःनिम्ह मिसायाथाय् वनाः थथे धाल – “अय् मरियम, परमप्रभुं छन्त दया माया यानादीगु दु। परमप्रभु छ नाप दी।”

29 थ्व न्यनाः व तसकं ग्यात। अले वं मनं मनं थ्व छु जूगु धकाः बिचाः यात।

30 स्वर्गदूतं वयात धाल – “मरियम ग्याये म्वाः, परमेश्वरं छन्त माया यानादीगु दु।

31 न्यँ, छं प्वाथय् दइ। छं छम्ह काय्मचा बुइकी। अले वयागु नां छं येशू धकाः ति।

32 थ्व मचा तसकं तःधनी, अले दकलय् तःधम्ह परमेश्वरया काय् धकाः नां जाइ। अले परमप्रभु परमेश्वरं वयात वया तापाःबाज्या दाऊदयागु सिंहासन बियादी।

33 वय्कः सदां याकूबया सन्तानतय् जुजु जुयादी। अले वय्कलं न्ह्याबलें न्ह्याबलें हे राज्य यानादी।”

३४ अले मरियमं स्वर्गदूतयात थथे धाल — “थथे गुकथं जुइ फइ? जिगु ब्याहा ला मज्जनि।”

३५ अले स्वर्गदूतं वयात लिसः बिल — “पवित्र आत्मा हे छंके झायादी। दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरयागु शक्ति बूम्ह मचा पवित्रम्ह जुइ, अले परमेश्वरया काय् धकाः नां जाइ।

३६ छं थःलाःम्ह एलीशिबां मचा बुइकी मखु धकाः ला छं सि हे स्यू जुइ। बुरीम्ह जूसां वया प्वाथय् दुगु खुला दये धुंकल।

३७ उकिं परमेश्वरं याये मफुगु छुं नं मदु।”☆

३८ अले मरियमं धाल — “स्वयादिसँ, जि ला परमेश्वरया भ्वाति जक खः। छिं धयादी थें हे जितः जू वयेमा।” अले स्वर्गदूत लिहां वन।

मरियम एलीशिबायात नापलाः वंगु

३९ शुलि जुइ धुकाः याकनं हे मरियम यहूदियाया पहाडय् लाःगु छगू गामय् वन।

४० जकरियायागु छैय् थ्यनेवं मरियमं एलीशिबायात ज्वजलपा यात।

४१ मरियमं वयात ज्वजलपा याःबलय् वयागु प्वाथय् च्वंम्ह मचा सन। उबलय् एलीशिबा पवित्र आत्मां जाल। अले वं तःसलं थथे धाल —

४२ “मिस्त मध्ये छन्त दकलय् अप्वः आशिष दत अले छंगु प्वाथय् दुम्ह मचायात नं आशिष दइ।

४३ जिम्ह प्रभुया मां हे जिथाय् वल। थ्व गथे जुयाजुल?

४४ छं जितः ज्वजलपा याःबलय् जिगु प्वाथय् च्वंम्ह मचा लयल्यतातां सन।

४५ परमप्रभुं धयादीगु खँ धाथें जुइ धकाः छं पत्याः याःगुलि छन्त आशिष दइ।”

मरियमं परमेश्वरयात तःधंकूगु

४६ अले मरियमं थथे धाल —

“जिं दुनुगलंनिसें परमप्रभुयात

तःधंकाच्चन्।

४७ मुक्ति बीम्ह परमेश्वर खनाः

जिगु मन तसकं लयताः,

४८ छायाधाःसा वयकलं

जि थज्याःम्ह भ्वातिंयात नं

दया यानादिल।

आर्वनिसें जितः फुक्क मनुतय्सं तक नं

धन्यम्ह धाइ।

४९ दकलय् तःधंम्ह व शक्ति दुम्ह परमेश्वरं

जितः थुकथं तःधंगु ज्या यानादिल।

वयक्ःयागु नां हे पवित्र जू।

५० वयक्ःयात मानय् याइपिन्त

वयकलं पुस्ता पुस्तां तकं दया यानादी।

५१ वयकलं थःगु ल्हाःयागु शक्ति

क्यनादीगु दु।

वयकलं घमण्ड याइपिनिगु मनय् च्वंगु ग्वसाः

फुक्कं स्यंकादीगु दु।

५२ वयकलं बल्लाःपिं जुजुपिन्त सिंहासनं क्वकयादिल,

अले चिधंपिन्त च्वय् छवयादिल।☆

५३ वयकलं नये मखंपिन्त साःसाःगु लुधंक नकादिल।

तःमिपिन्त खालि ल्हातं लिछवयादिल।

54 वय्कलं थःम्हं यानादीगु बाचा लुमंकाः

थः च्यःत इस्त्राएलीतय्त् ग्वाहालि यानादिल।

55 वय्कलं झी तापाःबाज्या अब्राहाम

व वया सन्तानतय्त् धयादी थें

दया यायेगु ल्वःमंका मदी।”☆

56 मरियम एलीशिबापिन्थाय् स्वलाति च्वनाः थःगु छेंय् लिहां वन।

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना बूगु

57 एलीशिबाया मचाबुइगु ब्यथा जुल। वं छम्ह काय्मचा बुइकल।

58 वयात परमप्रभुं तसकं माया यानादीगु खनाः वया थःलाःपिं व जःलाखःलापिं फुक्कं लय्ताल।

59 मचा बूगु च्यान्ह दय्काः मचायागु म्हय् चिं तयेत इपिं वल। इमिसं मचायागु नां बौम्हय्सिगु थें तुं जकरिया तयेत्यंबलय्☆

60 मचाया मामं थथे धाल – “जकरिया मखु, थ्वयागु नां यूहन्ना तयेमाः।”

61 अले इमिसं वयात धाल – “छिमि थःलाःपिं सुयां हे थज्याःगु नां मदुनि।”

62 अले इमिसं ल्हाःभाय् यानाः मचाया अबुयाके छु नां तयेगु धकाः न्यन।

63 अले वं छपाः ग्वरः कयाः उकी थथे धकाः च्वत – “मचायागु नां यूहन्ना धकाः तयेमाः।” थ्व खनाः इपिं फुक्कं अजू चाल।

64 अबलय् हे वं न्हापा थें तुं नवाये फत। अले वं परमेश्वरयात तःधंकल।

65 अन च्वंपिं मनूत फुक्कं तसकं ग्यात। थ्व खें यहूदिया जिल्लाय् फुक्कभनं बयबय् जुल।

66 थ्व खें न्यंपिं फुक्कसिनं मनं मनं थथे धकाः बिचाः यात – “थ्व मचा छु जुइम्ह जुइ?” छायाःसा परमप्रभुं हे वयात शक्ति बियादीगु दु।

जकरियां कंगु अगमवाणी

67 अले यूहन्नाया अबु जकरियां पवित्र आत्मां जायाः थथे धकाः अगमवाणी कन –

68 “इस्त्राएलीतय् परमप्रभु

परमेश्वरयात तःधंकेमा,

छायाःसा परमेश्वर थः हे झायाः

थः मनूतय्त् पापं छुतय् यानादिल।

69 वय्कलं हे झीत छम्ह तसकं

तःधंम्ह मुक्तिदाता बियादिल।

झीम्ह मुक्तिदाता वय्कःया च्यः

जुजु दाऊदया सन्तानपाखें झाइ।

70 थथे जुइ धकाः ला वय्कलं

न्हापा हे पवित्रपिं अगमवक्तातय्गु

म्हंतुं न्ववानादीगु खः।

71 वय्कलं झीत मयःपिनिगु ल्हातं

व शत्रुतय्गु ल्हातं बचय् यानादी।

72 वय्कलं झी तापाःबाज्यापिन्त

दया यानादीगु

व वय्कःपिं नाप चिनादीगु बाचा

लुमंकादी।

- 73 थ्व बाचा झी तापाःबाज्या
अब्राहामनाप चिनादीगु खः।
74 उकिं शत्रुतय्गु ल्हातं झीत
बचय् याका दीगुलि
वय्क्ःयात लयल्यतातां
मानय् यानाच्चनेमा।
75 अले पवित्रपि जुयाः म्वाना च्वंतले
मग्यासे झीपि वय्क्ःयात यय्क् च्वनाच्चनेमा।
76 छ नं, जिमि काय्,
दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरया अगमवक्ता धकाः छन्त धाइ।
उकिं छ प्रभुया न्ह्यः वय्क्ःयात लँ छिकेत वनीम्ह जुइ।*
77 परमेश्वरया थःमनूतय्गु
पाप क्षमा जुइ,
अले हानं इपि बचय् जुइ धकाः
इमित धायेगु नं छंगु ज्या जुइ।
78 झी परमेश्वर तसकं भिम्ह
व दया माया दुम्ह खः।
अय्जगुलि वय्क्कलं तसकं
थीगु मुक्तियागु निभाः जः झीत खय्कादी।
79 थ्व निभाः जः स्वर्ग
कालयागु हाकुगु किपालुइ
च्वनाच्चपि मनूतय्थाय् खय्कादी।
थ्व हे जलं झीत शान्तियागु लँपुइ य्कादी।”*

80 व मचा आत्मा व म्ह निताय् नं बल्लानाः तःधिकः जुयावल। इस्राएलीतय्थाय् वनाः न्येकेगु ज्या मयातले व मस्भूमिइ हे च्वनाच्चन।

2

येशू बगु

मन्ती १:१८-२५

- 1 अबलय् लाक्क रोमी महाराजा कैसर अगस्टसं संसारय् न्यंक जनगणना का धकाः उजं बिल।
- 2 सिरियाय् कुरेनियस धाःम्ह बडा-हाकिम जुयाच्चंबलय् न्हापां जनगणना काःगु थ्व हे खः।
- 3 अय्जगुलि फुक्क मनूत इमि थथःगु गामय् व शहरय् वनाः नां च्वकः वन।
- 4 योसेफ जुजु दाऊदया सन्तान जूगुलि नासरत शहरं जुजु दाऊद बगु बेथलेहेम गामय् वन।
- 5 वं थःलिसे ब्याहा यायेत क्वःछिना तये धुंक्म्ह मरियमयात नं ब्वनार्यकल। वया प्वाथय् दु।
- 6 इपि अन दुबलय् हे वयात मचाबुइगु ब्यथा जुल।
- 7 वं दकलय् न्हापांम्ह काय् बुइकल। च्वनेत गनं हे थाय् मदुगुलि इमिसं मचायात इचां भुनाः फैतयत् नकिगु थलय् थ्यनातल।

फैजवाःत व स्वर्गदूतत

- 8 चान्हय् अनं लिक्क लाःगु ख्यलय् फैजवाःत फैचात पिवाः च्वनाच्चन।
- 9 अबलय् हे प्रभुया छम्ह दूत इमिथाय् खनेदय्क्ः वल। प्रभुयागु जः अन छचाःखेलं न्यन। इपि फुक्कं ग्यानाः थरथर खात।

10 अले स्वर्गदूत इमित धाल — “ग्याये म्वाः। जिगु खँ न्यँ, जि छिमित लसतायागु छगू तःधंगु भिंगु खँ कं वयागु खः। थ्व भिंगु खँ फुक्क मन्तयत खः।

11 जुजु ठाऊद बगू गामय छिमि छम्ह मुक्तिदाता नकतिनि हे बगू दु। वयकः हे ख्रीष्ट प्रभु खः।

12 मचायात म्हासीकेगु चिं थ्व खः — वयकःयात इचां भुनाः फैतयत नकिगु थलय् थ्यनातःगु दु।”

13 अबलय् लाक्क हे छक्कलं मेपिं स्वर्गदूततयगु छपुचः खनेदत। इपिं फुक्कसिनं थथे धकाः म्ये हालाः परमेश्वरयागु जयजय यात —

14 “स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर
तःधं जुइमा।

अले परमेश्वरयात यःपिं मन्तयत पृथ्वीइ च्वनाच्चंसां
शान्ति दयेमा।”

15 स्वर्गदूत अनं स्वर्गय् वने धुंकाः फैजवाःतयसं थथे खँ ल्हात — “नु, झी बेथलेहेमय् वनाः प्रभुं धयादीगु खँ स्वये।”

16 अले इपिं हथाय् पथासं वन। अन इमिसं मरियम, योसेफ व फैतयत नकिगु थलय् थ्यनातःम्ह मचायात खन।

17 थ्व खनाः इमिसं स्वर्गदूतं कंगु खँ मचाया मां बौयात कन।

18 फैजवाःतयगु खँ न्यनाः फुक्कं अजू चाल।

19 मरियमं धाःसा थ्व खँ मनं मनं बिचाः यानाः नुगलयसं तया तल।

20 स्वर्गदूततयसं धाःथें स्वये व न्यने दुगुलिं फैजवाःत परमेश्वरयात जयजय यानाः लयतातां लिहां वन।

येशूयात यरूशलेमयागु देगलय् छाये यंकूगु

21 बगू च्यान्हु दयकाः मचायागु म्हाय् चिं तय्कल। अले वयकःयागु नां येशू तल। थ्व नां प्वाथय् दये न्ह्यः हे स्वर्गदूतं तःगु खः।✠

22 मोशां च्वया तः थें बगू पिइन्हु दयकाः मचाबू ब्यंके त्यःबलय् इमिसं वयकःयात छायेत यरूशलेमयागु देगलय् यंकल।✠

23 दकलय् न्हापालाक बूम्ह काय्मचा परमप्रभुया नितिं पवित्र जुइ धकाः व्यवस्थाय् च्वयातःगु दु।✠

24 मचाबू ब्यंकीबलय् छज्वः सुकुभन्तु जूसां निम्ह मचापिं बखुंचात जूसां बलि बियाः परमप्रभुयात छायेमाः धकाः परमप्रभुयागु सफलुइ च्वया तः थें इमिसं नं छाये यन।

25 अबलय् यरूशलेमय् शिमियोन धाःम्ह छम्ह मन् दु। थ्व मन् तसकं धर्मीम्ह व परमेश्वरया भक्त खः। व इस्त्राएलीतयगु उद्धार जुइगु दिं स्वयेत पियाच्चंम्ह खः। पवित्र आत्मा वयाके च्वनादीगु दु।

26 अयजगुलिं परमेश्वरं बी धकाः धयातःम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट झाया मदितले छ सी मखुनि धकाः पवित्र आत्मा वयात धयातःगु दु।

27 पवित्र आत्मा वयात देगलय् यन। अबलय् हे मचा येशूयात वया मांभौपिन्सं व्यवस्थाय् च्वया तः थें यायेत देगलय् हल।

28 शिमियोन मचायात बुयाः परमेश्वरयात सुभाय् बियाः थथे धाल —

29 “परमप्रभु, छिं धयादीगु थ्व हे खँ

थौं जिगु मिखां स्वयेदत।

आः जि याउँक सिना वंसां जिल।

30 जिं थःगु हे मिखां थौं छिं संसारय् च्वंपिन्त बियादीम्ह

मुक्तिदातायात खने धुन।

31 छिं फुक्क मनूतयगु नितिं थथे
यानादीगु खः।

32 यहूदीमखुपिन्त नं लँ क्यनीम्ह
वय्कः मुक्तिदाता व जः खः।

उकिं वय्कः मुक्तिदाता झायादीगुलि
मनूतयसं झी इस्राएलीतयत तःधंकी।”✧

33 शिमियोनं थुकथं मचायागु खँ धाःगुलि मचाया मांबौ छक्क जुल।

34 अले शिमियोनं इमिंत आशिष बियाः मचाया मांयात थथे धाल – “इस्राएल्य् च्वंपिं यक्व मनूतयत भिकेत नं स्येकेत नं परमेश्वरं ल्ययादीम्ह मचा थ्व हे खः। थ्व मचा परमेश्वरयागु चिं जूगुलि यक्वसिं थ्वयागु विरोध याइ।

35 थुकिं यक्व मनूतयगु नुगःया बिचाः पिहां वइ। अले च्वामुगु तरवारं थें दुःखं छंगु नुगलय् इबाबी।”

36 अबलय् अन हन्ना धाःम्ह अगमवादिनी मिसा छम्ह दु। व आशेर कुलयाम्ह फनुएल धाःम्ह मनूया म्हाय् खः। ब्याहा यानाः वया भाःतनाप न्हयदँ तक जक हने खन। आः ला व बुरी जुइ धुंकल।

37 व चयप्यदँ दुबलय् तक भाःत मदय्कः हे च्वन। वं यक्व हे अपसं च्वनाः प्रार्थना यानाः परमेश्वरया सेवा यानाच्चंगु दु।

38 मचा येशू देगलय् दनिबलय् हे हन्नां नापलाः वयाः परमेश्वरयात सुभाय् बिल। अले यरूशलेमय् च्वंपिनिगु उद्धार जुइतिनि धकाः पिया च्वंपिन्त व मचायागु खँ कन।

नासरतय् लिहां वःगु

39 व्यवस्थाय् च्वया तः थें फुक्कं याये सिध्यकाः योसेफ व मरियम गालील्य् लाःगु थःगु हे गां नासरतय् लिहां वल।✧

40 मचा तःधिकः जुयावल। बुद्धिं नं जायावल, अले परमेश्वरं नं वय्कःयात आशिष बियादीगु दु।

मचा येशू देगलय् त्वःफ्यगु

41 येशूया मांबौ दँयदसं यरूशलेमय् छुत्काराया नखः हनेत वं।✧

42 वय्कः झिनिदँ दुबलय् नं इपिं नखः मानय् यायेत यरूशलेमय् वन।

43 नखः सिध्यकाः इपिं छें लिहां वन। मचाम्ह येशू जक यरूशलेमय् तुं च्वन। वय्कःया मांबौपिन्सं थ्व खँ मस्यु।

44 वय्कः पासापिनापं वयाच्चंगु दइ धकाः इपिं न्हिच्छि वनाच्चन। बहनी थःथितिपिं व पासापिनिगु पुचलय् वय्कःयात माला स्वत।

45 वय्कःयात लुइके मफुगुलि इपिं हानं यरूशलेमय् तुं माः वन।

46 स्वन्हु दय्काः इमिसं वय्कःयात देगलय् गुरुपिनापं फ्यतुनाः इमिगु खँ न्यँन्यं, न्ह्यसः यानाच्चंगु खन।

47 अन च्वंपिं फुक्क वय्कःयागु बुद्धि व लिसः न्यनाः छक्क जुयाच्चन।

48 थुकथं वय्कःयात अन खनाः मांबौपिं निम्हं छक्क जुल। अले मांम्हं थथे धाल – “पुता, छं छाय् थथे यानागु? छं बाः व जिं छन्त गुलि माले धुन। जिमि ला म्हाय् जिउ हे मन्त का।”

49 अले वय्कलं धयादिल – “छिकपिन्सं जितः माला मदीसां ज्यगु खः नि। जि जिम्ह बाःयागु छँय च्वनेमाः धकाः छिकपिन्सं मस्यु ला?”

50 वय्कलं धयादीगु खँ इमिसं मथुल।

51 अथेसां वय्कः इपि नाप तु नासरतय् लिहां झाल। अन वय्कः मांबौन धाःथें च्वनादिल। वय्कःया मामं थ्व खँ मनय्सं तयातल।

52 वय्कः मनूतय्गु व परमेश्वरयागु दया मायां झन झन तःधिकः जुयाः बुद्धिं जायावल।*

3

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां स्यनेकने याःगु

मत्ती ३:१-१२; मर्क १:१-८

यूह १:१९-२८

1 रोमयाम्ह महाराजा तिबेरिअसं राज्य यानाच्चंगु झिन्यादँ दुबलय् पन्तियस पिलातस यहूदियायाम्ह शासक जुयाच्चंगु खः। अले हेरोद गालीलियाम्ह शासक जुयाच्चंगु खः। अथे हे इतुरिया व त्राखोनितिसय् हेरोदया किजा फिलिप व अबिलेनय् लुसानियास शासक जुयाच्चंगु खः।

2 अबलय् हन्नास व कैयाफा दकलय् तःधंपि पुजाहारीत जुयाच्चंगु खः।

उबलय् हे मस्भूमिइ च्वनाच्चंम्ह जकरियाया काय यूहन्नायात परमेश्वरं न्यंकः वनेत उजं बियादिल।

3 अले यूहन्नां यर्दन खुसिया जःखः वनाः थथे धकाः न्यंकाजुल – “थःगु पाप क्षमा यायेत पश्चाताप यानाः बप्तिस्मा का।”

4 थ्व खँ यशैया अगमवक्तां थःगु सफुलिइ थथे च्वया थकूगु दु –

“मस्भूमिइ छम्ह मनू थथे धकाः

हाला वइ –

‘परमप्रभुयात लें ब्यु,

वय्कःयागु लें छिकाब्यु।

5 गाःगी वंगु दक्वं ल्हाना छवइ।

पाःचापीचा दक्वं माथं वंका छवइ।

चाःची तूगु दक्वं तप्यंका छवइ।

अले छांछिं वःगु नं दक्वं पिचुका छवइ।

6 अले तिनि दक्व मनूतय्सं

परमेश्वरयागु मुक्ति खनी।’ *✠

7 यक्व हे मनूत यूहन्नायाथाय् बप्तिस्मा कायेत वल। अले वं इमित थथे धाल – “हे सर्पया सन्तान, परमेश्वरयागु तंपाखें बचय् जुइत बिस्सुं हूँ धकाः छिमित सुनां धाल?”*

8 पश्चाताप याःथें छिमिसं थःगु चालचलन नं अथे हे या। ‘अब्राहाम हे जिमि तापाःबाज्या खः, थथे जिमित छुं नं जुइ मखु’ धकाः छिपिं हाला जुइ मते, छायाधाःसा जिं छिमित धाये – परमेश्वरं अब्राहामया निति ल्वहँत नं मस्त दय्कादी फु।*

9 सिमायागु प्वलय् पाः लाये हे त्यंगु दु। भिंगु फल मसःगु सिमा फुक्कं पालाः छवय्काछवइ।”*

10 अले यक्व यक्व मनूतय्सं वयाके न्यन – “अय्सा जिमिसं छु याये माल?”

11 वं इमित थथे लिसः बिल – “निपाः लं दुम्हय्सिनं मदुम्हय्सित छपाः ब्यु। अथे हे नयेगु दुम्हय्सिनं नये मखंपिन्त ब्यु।”

12 कर काइपि मनूत नं बप्तिस्मा कायेत वयाथाय् वल। इमिसं नं थथे धकाः न्यन – “गुरूजु, जिमिसं छु यायेगु लय?”*

13 अले वं इमित लिसः बिल – “छिमिसं का धाक्व जक कर का, अप्वः काये मते।”

14 सिपाईतय्सं नं वयाके न्यन – “जिमिसं छु यायेगु लय?”

* 2:52 ३:५२ १ शम्पू ३:२६; हितो ३:४

* 3:6 ३:४-६ यशै ४०:३-५

* 3:7 ३:७ मत्ती १२:३४; २३:३३

* 3:8 ३:८ यूह

८:३३

* 3:9 ३:९ मत्ती ७:१९

* 3:12 ३:१२ लूक ७:२९

वं धाल — “ख्यानाः कर्पिन्के थगय् यायेगु, घुस नयेगु ज्या याये मते। तर छिमिगु तलबय् जक लुधंका च्वँ।”

१५ यूहन्नां थथे याना जूगुलि मनूतयगु आशा चुलि जायावल। अयजूगुलि इमिसं — “थ्व हे मुक्ति बीम्ह खीष्ट ला मखु ला” धकाः मनं मनं बिचाः यानाच्चन।

१६ उकिं यूहन्नां इमित थथे धाल — “जिं ला छिमित लखं बप्तिस्मा बियाच्चन। जि स्वयाः तःधंम्ह छम्ह झायाच्चंगु दु। वय्कःयागु लाकांया पुतु फ्यनेत तकं जि मल्बः। वय्कलं हे छिमित पवित्र आत्मां व मिं बप्तिस्मा बियादी।

१७ वय्कलं ल्हातिइ हासा ज्वना तयादीगु दु। वय्कलं फुक्क छव हायाः थःगु धुकुतिइ स्वथनादी। अले छवस जुक्व गुबलें मसीगु मिइ छवय्कादी।”

१८ थथे हे यक्व स्यनेकने यानाः यूहन्नां मनूतयत् भिंगु खँ न्यंकल।

१९ हेरोद थः हे भौमचा हेरोदियासयात कलाः तःगुलि व थथे हे मेमेगु नं यक्व मभिंगु ज्या याना जूगुलि यूहन्नां वयात ब्वःबिल।

२० अयजूगुलि हेरोदं वयात इयालखानाय् कुनाबिल। थथे वं इन तःधंगु बांमलाःगु, मभिंगु ज्या यात।*

येशू बप्तिस्मा कयादीगु

मत्ती ३:१३-१७; मार्क १:९-११

२१ यूहन्नायात इयालखानाय् कुने न्ह्यः छन्हु यूहन्नां मनूतयत् बप्तिस्मा बियाच्चंबलय् येशू नं बप्तिस्मा कयादिल। वय्कलं प्रार्थना यानाच्चंबलय् स्वर्ग चाल।

२२ पवित्र आत्मा सुकुभतु थें जुयाः वय्कःयागु म्हय् कुहां झाल। अबलय् हे स्वर्ग थथे धकाः धयाहल — “छ जि यःम्ह काय् खः। छ खनाः जि लय्ताः।”*

येशूया पुर्खा

मत्ती १:१-१७

२३ येशू ज्या शुरू यानादीबलय् वय्कः स्विदैति दत। मनूतयसं वय्कःयात योसेफया काय् धकाः धाइगु। अथे हे योसेफया बाः एली खः।

२४ अथे हे एलिया बाः मन्तात, बाज्या लेवी, अले वया तापाःबाज्यापि कथहं मल्की, यान्ना, योसेफ,

२५ मन्ताथियास, आमोस, नहम, इसली, नगै,

२६ माथ, मन्ताथियास, सेमैन, योसेख, योदा,

२७ योआनन, रेसा, यस्बाबेल, शालतिएल, नेरी,

२८ मल्की, अदी, कोसाम, एलमादम, ए,

२९ यहोशू, एलीएजर, योरीम, मन्तात, लेवी,

३० शिमियोन, यहदा, योसेफ, योनान, एल्याकीम,

३१ मलेआ, मिन्ना, मन्ताथा, नातान, दाऊद,

३२ यिशै, ओबेद, बोअज, सल्मोन, नहशोन,

३३ अम्मीनादाब, आराम, अरनी, हेस्नोन, फारेस, यहदा,

३४ याकूब, इसहाक, अब्राहाम, तेरह, नाहोर,

३५ सरुग, रऊ, पेलेग, एबेर, शेलह,

३६ केनान, अर्पक्षद, शेम, नोआ, लेमेख,

३७ मत्शेलह, हनोक, यैरेद, महलालेल, केनान,

३८ एनोश, शेत, आदम अले परमेश्वर खः।

4

येशूयात परीक्षा याःगु

मन्ती ४:१-११; मर्क १:१२-१३

1 येशू पवित्र आत्मां जायाः यर्दन खुसिं लिहां झाःबलय् आत्मां वय्कःयात मरुभूमिइ ब्वना यंकाः पिइन्हु तक तये यंकल।

2 शैतानं पिइन्हु तक वय्कःयागु मन स्वयाच्चन। अबलय् वय्कलं छुं हे नयामदी। थथे जुइ धुंकाः वय्कःयात नयेपित्यात।

3 अले शैतानं थथे धाल — “छि परमेश्वरया काय् खःसा थ्व ल्वहंयात मरि जुइमा धकाः धयादिसैं।”

4 अले वय्कलं धयादिल — “थथे च्वयातःगु दु — ‘मनूत मरि जक नयाः म्वानाच्चने फइ मखु।’ ”*

5 अले हानं शैतानं वय्कःयात पहाडय् च्वय् यंकाः संसारयागु फुक्क राज्य क्यन,

6 अले शैतानं थथे धाल — “थ्व फुक्क धन व राज्य जिं छितः बी, छायाधाःसा थ्व फुक्क जितः बियातःगुलि जितः यःमहयसित बी थ्याः।

7 छिं जितः भागि यात धाःसा थ्व फुक्कं छिगु जुइ।”

8 वय्कलं शैतानयात लिसः बियादिल — “थथे नं च्वयातःगु दु —

“ ‘छं छिम्ह प्रभु परमेश्वरयात जक

सेवा यायेमाः।

वय्कःयात जक मानय यायेमाः।’ ”*

9 अले हानं शैतानं वय्कःयात यरुशलेमय् च्वंगु देगलय् च्वय् यंकाः थथे धाल — “छि परमेश्वरया काय् खःसा थनं तिन्हयादिसैं,

10 छायाधाःसा थथे च्वयातःगु दु —

“ ‘वय्कलं स्वर्गदूत छवयाहयाः

छितः बचय् यानादी।’ ”*

11 अले ‘इमिसं छितः ल्हातय् फया काइ।

मखुसा छिगु तुति ल्वहँतय् न्याः वनी।’ ”*

12 वय्कलं शैतानयात लिसः बियादिल — “धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु — ‘छं परमप्रभु परमेश्वरयागु मन स्वये मते।’ ”*

13 थथे शैतानं वय्कःयात फुक्क कथं मन स्वये धुंकाः पलखयात त्वःतावन।

गालील्य् येशूयागु न्हापांगु ज्या

मन्ती ४:१२-१७; मर्क १:१४-१५

14 अनं लिपा येशू पवित्र आत्मायागु शक्ति गालील्य् लिहां झाल। वय्कःयागु खँ जिल्लाय् फुक्कभनं बयबय जुल।

15 थाय् थासय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय वनाः वय्कलं मनूतय् स्यनेकने यानादिल। अयजूगुलि मनूतय्सं वय्कःयात तसकं तःधकलं।

नासरतय् येशूयात मययकूगु

मन्ती १३:५३-५८; मर्क ६:१-६

16 अले वय्कः थः ब्वलंगु गां नासरतय् झाल। विश्रामबार पतिकं वय्कः धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय वनीगु जूगुलि अनं नं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय झाल। अले वय्कः धर्मशास्त्र ब्वनेत दनादिल।

* 4:4 ४:१४ व्य ८:३ * 4:8 ४:१८ व्य ६:१३ * 4:10 ४:१० भज ९१:१९ * 4:11 ४:११ भज ९१:१२ * 4:12

17 यशैया अगमवक्तायागु सफू ब्वनेत वय्कःयात बिल। वय्कलं व सफू पुइकाः थथे च्वयातःगु पाना लुइकादिल —

18 “मगाःमचाःपिन्त भिंगु खँ न्यंकेत
परमप्रभुं जितः ल्ययादीगुलि
परमप्रभुयागु आत्मा जिके च्वनादीगु दु।

परमप्रभुं चिना तःपिन्त त्वःताबीत,
कांपिन्त मिखां खंका बीत,
अले न्हुतुन्हया तःपिन्त थना बीत, ☆

19 अले परमप्रभुं दया माया यानादीगु
थुबलय हे खः धकाः नं न्यंका जुइत
जितः छवयाहयादीगु खः।”

20 ब्वने सिधय्काः वय्कलं सफू तुलाः अन च्वंम्ह पालेयात लित बियाः फ्यतुनादिल। अन च्वंपि मनुत फुक्कसिन् वय्कःयात त्वालां त्वालां स्वयाच्वन।

21 वय्कलं इमित थथे धयादिल — “जि ब्वनागु खँ छिकपिन्सं ता हे ताः। जिं गथे ब्वनागु खः, थौं अथे हे जुइ धुंकल।”

22 इपि फुक्कसिन् वय्कःयात तारिफ यात। वय्कःयागु खँ न्यनाः इपि अजू चाल। अले इमिसं थथे धाल — “थ्व मनु योसेफया काय मखु ला?”

23 अले वय्कलं इमित थथे धयादिल — “छिकपिन्सं जितः थ्व उखान धयादी धकाः ला जिं सि हे स्यू — ‘हे डाक्टर, थःम्हं थःतः निं लाय्कि। छं कफर्नहुमय् यानावःगु जिमिसं न्यनागु दु, आः छंगु गामय् नं अथे हे या रे।’

24 वय्कलं इमित हानं धयादिल — धात्थें, थःगु हे गामय् च्वंम्ह अगमवक्तायात सुनानं मानय् याइ मखु। ☆

25 “अयनं जिं छिकपिन्त धात्थें जूगु खँ कने, न्यनादिसं — एलिया दुबलय् इस्राएलय् यक्व यक्व हे भाःत मदुपि मिसात दु। अबलय् छकः स्वदँ व खुलातक वा मवःगुलि इस्राएलय् दक्वभनं हे अनिकाल जुल। ☆

26 अबलय् एलियायात सीदोन देशय् सारपत धाःगु थासय् च्वंम्ह छम्ह विधवा मिसायाथाय् जक छवयादिल, मेथाय् गनं नं छवयामदी। ☆

27 अले हानं एलीशा अगमवक्तायागु पालय् नं इस्राएलय् यक्व यक्व हे कोहि जुयाच्वंपि दु। सिरियाय् च्वंम्ह नामानयात जक कोहि जूगु लाय्काबिल, मेपिं सुयातं लाय्का मब्यू।” ☆

28 थ्व न्यनाः अन च्वंपि फुक्कं तसकं तंम्बल।

29 जुरूजार्न दनाः इमिसं वय्कःयात साला यनाः गामं पिने हल। इमिगु गां पहाडय् लाः। इमिसं वय्कःयात पहाडं कुर्का छवयेगु धकाः च्वकाय् थ्यंक हल।

30 अयनं वय्कः इमिगु दथुं दथुं हे सुस्क्क वना छवल।

भूतआत्मा दुब्यूम्ह मनुयात लाय्कादीगु

मर्क १:२१-२८

31 अनं येशू गालीलिय् च्वंगु हे कफर्नहुमय् क्वहां झाल। अन नं वय्कलं विश्रामबार खुन्हु अन च्वंपिन्त स्यनादिल।

32 वय्कलं पूरा अधिकारं न्ववानादीगुलि न्यना च्वंपि फुक्कं वय्कः खनाः अजू चाल। ☆

33 धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् भूतआत्मा दुब्यूम्ह छम्ह मनु दु। व मनु तसकं हाला हल —

☆ 4:18 ४:१८ यशै ६१:१-२

☆ 4:24 ४:२४ यह ४:४४

☆ 4:25 ४:२५ १ राज १७:१

☆ 4:26 ४:२६ १ राज १७:८-१६

☆ 4:27 ४:२७ २ राज ५:१-१४

☆ 4:32 ४:३२ मत्ती ७:२८-२९

34 “हे नासरतय च्वंम्ह येशू, छि जिमिथाय छाया झायेमा:गु? छि जिमित स्यंकेत झायागु ला? जिं छित: म्हस्य, छि परमेश्वरया पवित्रम्ह मनू ख:।”

35 वय्कलं वयात ब्व:बियादिल – “हाले मते, सुम्क वयागु म्हं पिहां वा।” अले व मनूयात इमिगु न्ह्य:ने छवावाना: भूत वयागु म्हं पिहां वल, अय्सां व मनूयात छुं हे मजू।

36 थ्व खना: इपिं फुक्कं छक्क जुया: थ:थवय् थथे खँ ल्हात – “थ्व गज्या:गु वचन ख: ? थ्वं ला शक्ति व अधिकार दुम्हयसिनं थें भूतआत्मातय्त् पिहां वनेगु उजं बिल, अले इपिं पिहां नं वन।”

37 थ्व खँ अनं प्यखें बयबय जुल।

येशू यक्वसित ल्वय् लायकादीगु

मत्ती ८:१४-१७; मार्क १:२९-३४

38 येशू धर्मशास्त्र स्यनीगु छैनं सिमोनयागु छैन्यं झाल। अबलय सिमोनया सस:मां तसकं ज्वर वय्काच्वन। अयज्गुलि वयागु ज्वर लायकाब्यु धका: इमिसं वय्क:यात बिन्ति यात।

39 व मिसाया न्ह्य:ने झाया: वय्कलं ज्वरयात हक्का: दिल। उघ्रिमय् वयात ज्वरं त्व:तल। अले व दना वना: वय्क:पिन्त नके त्वंके या: जुल।

40 सन्ध्याका: इलय् त:तामछि ल्वय् दुपिं मनूतयत् वय्क:याथाय् हल। वय्कलं फुक्कसित ल्हातं थिया: लायकादिल।

41 त:म्ह मछि मनूतयगु म्हं नं भूतत थथे धका: हाला: पिहां वन – “छि परमेश्वरया काय् ख:।” वय्कलं इमित हक्का: न्ववाके बियामदी, छाया:सा इमिसं वय्क: मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट ख: धका: स्यु।

येशू प्रार्थना यानादीगु

मार्क १:३५-३९

42 कन्हय् खुन्हु सुथ न्हापां प्रार्थना यायेत वय्क: अनं सुनसान थासय् झाल। वय्क:यात मातुमाला: मनूत वय्क:याथाय् वल। इमिसं वय्क:यात थ:पिन्थाय् हे तयेत आपालं कुत: यात।

43 वय्कलं इमित थथे धयादिल – “परमेश्वरया राज्ययागु भिंगु खँ मेमेथाय् नं वना: जिं न्यंके मानि। थ्व हे ज्या यायेत जित: छवयाहयादीगु ख:।”

44 थथे वय्कलं यहूदियाय् फुक्कभनं च्वंगु धर्मशास्त्र स्यनीगु छैन्यं झाया: भिंगु खँ स्यनेकने यानादिल।

5

दकलय् न्हापालाक स्वम्ह चेलातयत् स:तादीगु

मत्ती ४:१८-२२; मार्क १:१६-२०

1 छन्हु येशू गनेसरेत धा:गु समुद्र सिथय् दना च्वनादीबलय् ग्वा: ग्वा: मनूत धितुधिना: परमेश्वरयागु वचन न्यनेत वय्क:याथाय् वल।

2 वय्कलं समुद्र सिथय् निग: नांचा दिका त:गु खन। नांथुवा:त नांचा त्व:ता: जा: सिलाच्वन।

3 वय्क: सिमोनयागु नांचाय् च्वना: वयात नांचा भचा न्ह्याकि धका: धयादिल। अले अन हे च्वना: मनूतयत् स्यनेकने यानादिल।*

4 स्यनेकने याये धुंका: वय्कलं सिमोनयात धयादिल – “नांचा त:जा:थाय् यंका: न्या लायेत जा: ह्वा।”

5 अले वं लिस: बिल – “गुरूजु, जिमिसं चच्छि जा: ह्वाना: नं छम्ह हे न्या लाये मफु। छिं धयादीगुलि हानं छक: जिं जा: ह्वाना स्वये।”*

6 अले इमिसं लखय् जा: ह्वा:बलय् यक्व हे न्या क्यन। थुकिं याना: इमिगु जा: हे गुइत्यन।*

7 अयज्गुलि इमिसं पासापिन्त ग्वाहालि या: वा धका: ल्हा:भाय् याना: स:तल। इपिं वया: जा: साला का:बलय् निग: नांचा जाय्क न्या दत। न्या यक्व दुगुलि नांचा निगलं लखय् तुना वनी थें च्वन।

8-9 अथे जा: जायक न्या क्यंगुलि सिमोन अले व नाप दुपि मनूत फुक्क अजू चाल, नापं ग्या नं ग्यात। अयजूगुलि सिमोन पत्रुसं येशूयागु पालिइ भवपुया: थथे धाल – “प्रभु, छि जिथासं झासँ, जि पापीम्ह मनू ख:।”

10 व नाप ज्या याइपि जब्दिया कायपि याकूब व यूहन्ना नं अजू चाल।

अले वय्कलं सिमोनयात धयादिल – “ग्याये मते, छं न्या ला: जुइ म्वाल, आवंनिसें छ मनू लाइम्ह जुइ।”

11 इमिसं नांचा सिथय् सालाहल। अले फुक्कं अन हे त्व:ता: इपि येशू नाप वन।

कोहियात लायकादीगु

मती ८:१-४; मर्क १:४०-४५

12 येशू छगू शहरय् झा:बलय् अन छम्ह म्हछम्हं कोहि जूम्ह मनू नापलात। वं वय्क:यात खना: क्वछुना: बिन्ति यात – “प्रभु, छिं यय्कादीसा जित: शुद्ध यानादी फु।”

13 अले वय्कलं वयात ल्हातं थिया: थथे धयादिल – “ज्य, छ शुद्ध जुइमा।” थुलि धायेवं हे वयागु कोहि ल्वय् लाया वन।

14 अले वय्कलं थथे धका: उजं बियादिल – “न्यँ, थ्व खँ सुयातं कने मते। अयनं पुजाहारीयाथाय् वना: छिं थ:गु ल्वय् ला:गु क्यनाब्यु। अले फुक्कसितं सीकेत व्यवस्थाय् च्वया त: थें मा:कथं छायाछी यानाब्यु।”☆

15 अयनं वय्क:यागु खँ न्यंकभनं बयबय् जुया: वन। अले यक्व हे मनूत वय्क:यागु खँ न्यनेत व ल्वय् लायकेत वल।

16 तर वय्क: फुक्कसित त्व:ता: सुं मदुथाय् याक:चा प्रार्थना या: झाल।

पक्षवातं क:म्ह मनूयात लायकादीगु

मती ९:१-८; मर्क २:१-१२

17 छन्हु येशू स्यनेकने यानाच्चंबलय् फरिसीत व शास्त्रीत नं अन वया: फ्यतुना: न्यनाच्वन। इपि गालीलं, यहूदियायागु गां गामं व यरूशलेमं व:पि ख:। ल्वय् लायकेगु शक्ति परमप्रभुं वय्क:यात बियादीगु दु।

18 अबलय् हे छम्ह पक्षवात जूम्ह मनूयात मनूतय्सं लासां नाप क्वबिया वय्क:याथाय् न्ह्य:ने तये हयेत सन।

19 मनूतयगु हुलं याना: इमिसं वयात दुने यंके मफुत। अले इमिसं क:सि स्यंका: ल्वगियात लासांनापं येशू च्वनाच्चंगु थासय् क्वछवत।

20 अले वय्कलं इमिगु विश्वास खना: म्हमफुम्हय्सित थथे धयादिल – “छं यानादीगु पाप क्षमा जुल।”

21 फरिसीत व शास्त्रीतय्सं थथे धका: मनय् खँ वाय्कल – “परमेश्वरयात क्वह्वांका: खँ ल्हाइम्ह थ्व सु ख:? परमेश्वरं बाहेक सुनां पाप क्षमा याये फइ?”

22 इमिगु मनय् च्वंगु खँ थुइका: वय्कलं इमित धयादिल – “छिकपिन्सं छाय् थज्या:गु मतिइ तयाच्वनागु?”

23 ‘छंगु पाप क्षमा जुल’ धायेगु अ:पु ला कि ‘दना: न्यासि हूँ’ धायेगु अ:पु?

24 संसारय् च्वंपिनिगु पाप क्षमा यानाबीत मनूया काययाके अधिकार दु धयागु खँ छिकपिन्सं सीकि।” अले वय्कलं व पक्षवातं क:म्ह मनूयात थथे धयादिल – “दना: थ:गु लासा ज्वना: छैं हूँ।”

25 उलि धायेवं वं फुक्कसिगु न्ह्य:ने दना: थ:गु लासा ज्वना: परमेश्वरयात जयजय याना: थ:गु छैं वन।

26 अन स्वयाच्चंपि मनूत फुक्क छक्क जुल, नापं ग्या नं ग्यात। अले इमिसं परमेश्वरयात जयजय याना: थथे धाल – “थौं झीसं अजू चायापुगु ज्या स्वये खन।”

लेवीयात सःतादीगु

मन्ती १:१-१३; मर्क २:१३-१७

27 येशू अनं पिहां झाःबलय कर कायेगु अङ्गाय च्वनाच्चंम्ह लेवी धाःम्ह कर काइम्ह मनूयात खनाः वयात सःतादिल – “जि नाप वा।”

28 उध्रिमय लेवी फुक्क फाक्कं त्वःताः दनाः वय्कः नाप वन।

29 अनंलि लेवी येशयात थःगु छैय भवय सःतल। भवजय कर काइपि व मेमेपि मनूत नं यक्व दु।

30 फरिसीत व शास्त्रीतयसं वय्कःया चेलातयत् इमिगु दोष क्यनाः थथे धाल – “कर काइपि व पापीत नाप च्वनाः छिमिसं छाया नयेत्वने यानागु?”*

31 येशू थःम्हं हे इमित थथे लिसः बियादिल – “छुं मजूपि मनूतयत् डाक्टर माली मखु, ल्वय दुपिन्त जक माली।

32 उकिं ‘जि धर्मी’ धकाः धया जुइपिन्त मखु, बरु पापीतयत् पश्चाताप याकेत सःतः वयागु खः।”

अपसं च्वनेगु खँ

मन्ती १:१४-१७; मर्क २:१८-२२

33 इमिसं वय्कःयात धाल – “यूहन्नाया चेलात व फरिसीतय चेलातयसं बरोबर अपसं च्वनेगु व प्रार्थना याः। अयनं छिकपिनि चेलात धाःसा नया त्वनाजुइ।”

34 अले वय्कलं धयादिल “छु जन्त वःपिं मनूत भवय मनसे लिहांवनी ला? जिलाजं जुइम्ह दतले इपिं अपसं च्वनी ला?

35 अथेसां छन्हु ब्याहा याइम्ह मनूयात लिगनाः यनीतिनि। अले तिनि इपिं अपसं च्वनी।”

36 अले हानं वय्कलं इमित उखान छपु नं कनादिल। “सुनानं न्हगु वसः खुनाः पुलांगु वसतय पकीं मखु। थथे याःसा ला झन जक हे वसःनापं गुनावनी, अज्ज ला पुलांगु वसतय न्हगु कापः ल्वइ नं मखु।

37 “अले हानं सुनानं दाखमघ पुलांगु छेंगूया म्हिचाय तइ मखु, छायाधाःसा पुलांगु छेंगूयागु म्हिचाय दाखमघ तल धाःसा म्हिचा हे गुनावनी, अले दाखमघ नं वाइ, म्हिचा नं स्यनी।

38 थथे मयासैं, दाखमघ न्हगु म्हिचाय तयेमाः।

39 पुलांगु दाखमघ त्वना च्वंम्ह मनूखं न्हगु दाखमघ त्वनी मखु, छायाधाःसा पुलांगु हे भिं धकाः वं स्यु।”

6

विश्रामबारयागु खँ

मन्ती १२:१-८; मर्क २:२३-२८

1 विश्रामबार खुन्हु वय्कःपिं छवबया लँ झाया च्वंबलय वय्कःया चेलातयसं छवमा स्वाहायकाः ल्हातिइ तयाः ब्वब्वस्यानाः नल।*

2 थव खनाः फरिसीतयसं धाल – “विश्रामबार खुन्हु याये मज्यूगु ज्या छिमिसं छाया यानागु?”

3 अले येशू लिसः बियादिल – “दाऊद थः व थःनाप वःपिनि नये पित्याःबलय छु यात धयागु खँ छिमिसं ब्वनागु मदु ला?

4 गुकथं वं परमेश्वरया छैय दुहां वनाः छायातःगु मरि नल? अले थःनाप वःपिन्त नं नकल।*परमेश्वरयात छायातःगु मरि ला पुजाहारीतयसं सिबय मेपिन्सं नये हे मज्यू।”*

5 अले हानं वय्कलं इमित धयादिल – “मनूया काय विश्रामबारया नं प्रभु खः।”

ल्हाः गंम्ह मनू

मन्ती १२:९-१४; मर्क ३:१-६

6 मेगु विश्रामबार खुन्हु नं वय्कः धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झायाः स्यनेकने यानादिल। अबलय् अन जव ल्हाः गंम मनु छम्ह नं दु।

7 शास्त्रीत व फरिसीतय्सं वय्कःयात दोष बीत चेवा यानाच्चन। उकिं इमिसं विश्रामबार खुन्हु नं वय्कलं ल्वय् लायकादी ला कि धकाः स्वयाच्चन।

8 इमिगु मतिइ च्वंगु खँ सीकाः वय्कलं ल्हाः गंम मनूयात धयादिल – “दना वयाः दथुइ च्वँ।” अले व दनाः दथुइ च्वंवल।

9 वय्कलं अन च्वंपिन्त धयादिल – “विश्रामबार खुन्हु भिंगु यायेगु ज्यू ला कि मभिंगु यायेगु ज्यू? सुयातं बचय् यायेगु भिं ला कि स्यायेगु भिं? का, थुकियागु लिसः बियादिसँ।”

10 अले वय्कलं इपि फुक्कसिथाय् मिखा ब्वय्काः ल्हाः गंम मनूयात धयादिल – “ल्हाः तप्यकि।” वं अथे हे यात। अले वयागु ल्हाः लन।

11 शास्त्रीत व फरिसीत तसकं हे तंम्वल, अले येशूयात छु यायेगु धकाः ग्वसाः ग्वल।

झिनिम्ह प्रेरितत ल्ययादीगु

मत्ती १०:१-४; मार्क ३:१३-१९

12 छन्हु वय्कः पहाडय् प्रार्थना याः झाल। अबलय् चच्छिं हे वय्कलं परमेश्वरयात प्रार्थना यानादिल।

13 कन्हय् खुन्हु सुथय् थः चेलातय्त सःताः इपि मध्ये झिनिम्हय्सित ल्ययादिल। अले इमित प्रेरितत धकाः नां छुनादिल।

14 थुकथं ल्यःपि थुपि खः – सिमोन, गुम्हय्सिगु नां वय्कलं पन्हुस तयादिल, वया दाजु अन्द्रियास अले याकूब व यहून्ना, फिलिप व बारथोलोमाइ,

15 मत्ती व थोमा, अल्फयसया काय् याकूब, क्रान्तिइ सने धुंकूम्ह सिमोन,

16 याकूबया काय् यहूदा, व यहूदा इस्करियोत गुम्हय्सिनं लिपा वयाः येशूयात धोखा बिल।

येशू ल्वय् लायकादीगु

मत्ती ४:२३-२५; मार्क ३:७-१२

17 अले वय्कःपि पहाडं क्वहां झाल। अन माथवंथाय् वय्कःया यक्व चेलातनापं यहूदियाया फुक्क थासं, यरूशलेमं, समुद्र सिथय् लाःगु दुरोस व सीदोनया इलाकां

18 वय्कःयागु खँ न्यनेत व थथःगु ल्वय् लायकेत वःपि ग्वाः ग्वाः मनूत मुनाच्चन। वय्कलं भूतआत्मा दुबिना च्वंपिं मनूतय्त नं लायकादिल।

19 फुक्कसिनं वय्कःयात थीत कुतः यानाच्चन, छायाःसा वय्कःयात थीवं ल्वय् लायावनी।

पहाडय् बियादीगु उपदेश

मत्ती ५:१-१२

20 येशू चेलातय्त स्वयाः धयादिल –

“छिपिं नये मखंपिं मनूत

धन्यपिं खः।

परमेश्वरया राज्य छिमिगु हे खः।

21 छिपिं नयेपित्याका च्वंपिं धन्यपिं खः,

छाय्धाःसा छिमिसं लुधके खनीतिनि।

आः ख्वया च्वंपिं धन्यपिं खः,

छाय्धाःसा छिपिं लय्ताये दइतिनि।

22 मनूया काय् नाप जुयाः

मनूतय्सं घृणा याकाजुइपिं धन्यपिं खः,

अले पितिना तःपिं, मभिका तःपिं

व दुष्ट धायका च्वनेमाःपि धन्यपि खः।”☆

23 छिपि लयताया च्वँ,
छायधाःसा स्वर्गय् छिमित
तःधंगु सिरपाः तयातःगु दु।

इमि तापाःबाज्यापिन्सं नं
अगमवक्तातय्त थथे हे
याना छवःगु खः।☆

24 “आः तःमि जुयाच्चपि मनूत –
छिपि गुलि अभागी,
छायधाःसा छिमिसं काये माक्व
आः हे काये दये धुंकल।

25 आः प्वाः जायक नया च्वपि,
छिपि गुलि अभागी,
लिपा छिमिसं नयेखनी मखु।
आः न्हिलाः च्वपि मनूत,
छिपि गुलि अभागी,
लिपा छिमिसं दुःख फयेमाली,
अले ख्वयेमाली।

26 मनूतय्सं भिं धायका जूपि
छिपि गुलि अभागी,
छायधाःसा इमि तापाःबाज्यापिन्सं नं
मखुपि अगमवक्तातय्त थथे हे भिपि धयाजूगु खः।”

शत्रुतय्त माया यायेगु

मत्ती ५:३८-४८; ७:१२

27 “जिं छिमित धाये बांलाक न्यँ, शत्रुतय्त माया या, हेला याइपिन्त भिं या।

28 थःत सराः ब्यूपिन्त सुवाः ब्यु। थःत मभिं याःपिनिगु निंति प्रार्थना या।

29 सुनानं छिमित न्यतालय् दाल धाःसा मेगु न्यतानं न फया ब्यु। सुनानं छिमिगु गा लाका का वःसा,
लं नं त्वया ब्यु।

30 पवँ वःपिन्त ब्यु। सुनानं छिमिगु छुं कयाः यंकाः लितबी महःसां हजि धकाः पवने मते।

31 मेपिन्सं छिमित छु याःसा यः, छिमिसं नं इमित अथे हे या।”☆

32 “थःत माया याइपिन्त जक माया याःसा छिमिसं छु हे तःधंगु यात? पापीतय्सं नं ला थःत माया
याइपिन्त माया याः नि।

33 थःत भिं याइपिन्त जक भिं याःसा छिमिसं छु हे तःधंगु यात? पापीतय्सं नं ला अथे याः नि।

34 पुले हइपिन्त जक त्यासा बीगु याःसा छिमिसं छु हे तःधंगु यात? पापीतय्सं नं ला पुले हइपि
पापीतय्त त्यासा ब्यु नि।

35 “अयजूगलि छिमिसं शत्रुतय्त माया यानाः इमित भिं या। लित कायेगु मतिइ मतसे त्यासा
ब्यु। अले छन्त तःधंगु सिरपाः दइ। अले हानं छिपि दकलय् तःधमह परमेश्वरया काय्पि जुइ। छिमि
परमेश्वर बाःनं लोभीतय्त नं, तसकं मभिपिं मनूतय्त नं, उतिकं हे दया माया यानादी।

36 अथे हे छिपि नं, बाः थें, दया माया याइपिं जुयाच्चँ।”

कर्पिन्त दोष बीगु

मत्ती ७:१-५

37 “कर्पिनिगु न्याय याये मते, अले छिमिगु नं न्याय याइ मखु। कर्पिन्त दोष बी मते, अले छिमित नं दोष बी मखु। क्षमा ब्यु, अले छिमित नं क्षमा बी।

38 कर्पिन्त ब्यु, अले परमेश्वरं नं छिमित बियादी। छिमिसं फयां फय् मफय्क कुलि संका: संका: दाना: बी। गुलि छिमिसं कर्पिन्त बिल, उलि हे छिमित नं बी।”

39 अले वयकलं इमित छगू उखान नं कनादिल — “कांम्ह मनुखं कांम्ह मनूयात ल्हा: ज्वना: यंकूसा इपि निम्हं गालय् कुतुं मवनी ला?

40 गुरु स्वया: चेला त:धं मजू। अथेसां ब्वने गाका: व नं गुरु थें हे जुइ।☆

41 “थ:गु मिखाय् सुप: दुहां वनाच्चंगु मखंम्हय्सिनं थ: किजाया मिखाय् धू दुहां वनाच्चंगु खँय् छाया वास्ता या: जुइ माल?

42 थ:गु हे मिखाय् च्वंगु सुप: मखंम्हय्सिनं थ: किजाया मिखाय् च्वंगु धू लिकयाबी धका: गथे धाये फइ? हे निपा: ख्वा:पा: दुपिं, न्हापां थ:गु मिखाय् च्वंगु सुप: निं लिका। अले तिनि कर्पिनिगु मिखाय् च्वंगु धू खंका: लिकाये फइ।”

सिमा व फल

मती ७:१५-२०; १२:३३-३५

43 “मभिंगु सिमाय् भिंगु फल सइ मखु। अथे हे भिंगु सिमाय् मभिंगु फल सइ मखु,

44 छायाधा:सा फलं हे सिमा भिं मभिं सीके फइ। कंमाय् य:मरि सया च्वनी मखु। अथे हे कंझालय् नं दाख सया च्वनी मखु।☆

45 भिंम्ह मनूया मतिइ भिंगु हे दइगुलि वं भिंगु भिंगु हे न्वाइ। अथे हे मभिंम्ह मनूया मतिइ मभिंगु दइगुलि वं मभिंगु हे न्वाइ, छायाधा:सा मतिइ छु दु, व हे खँ म्हुतुं न्वावा नइ।”☆

छें दयकीपि निम्ह मनूत

मती ७:२४-२७

46 “छिमिसं जिं धयागु खँ न्यने मखुसा, छाया जित: प्रभु, प्रभु, धका: धायेगु?

47 जिथाय् वया: जिगु खँ न्यना: अथे हे या:म्ह मनू गज्या:म्ह जुइ धका: जिं छिमित कने।

48 व मनू छें दयकीम्ह मनू थें ख:। गुम्हय्सिनं ल्वहंया घ:ने बल्लाक जग म्हुया: छें दन। खुसिबा: वलं नं व छें चुइक: यंके मफुत, छायाधा:सा व छें बल्लाक दयकात:गु ख:।

49 जिगु खँ न्यना: नं अथे मयाइम्ह मनू जग म्हुसे छें दंम्ह मनू थें ख:। खुसिबा: व:बलय् वयागु छें चुइक: यंकल। थुकथं वयागु छें हासनास जुया: वन।”

7

रोमी कप्तानया दासयात लायकादीगु

मती ८:५-१३

1 मनूतय्त स्यनेकने यानादी धुंका: येशू कफर्नहुमय् झाल।

2 अन च्वंम्ह रोमी कप्तानया तसकं य:म्ह छम्ह दास दु। अबलय् वया दास सी थें च्वंक, उसौय् मदयाच्चन।

3 येशूयागु खँ न्यना: कप्तानं उसौय् मदया च्वंम्ह वया दासयात लायकाबीत “वय्क:यात स:ता बियादिसँ” धका: यहूदीतय् थकालिपिन्त बिन्ति यात।

4 अले इपि वय्क:याथाय् वया: थथे बिन्ति यात — “व भिंम्ह मनू ख:, वं धा:थें यानादिसँ,

5 छायाधा:सा वं झी इस्राएलीतय्त माया या:। अले हानं वं झीत धर्मशास्त्र स्यनीगु छैनं दय्काब्यूगु दु।”

6 अले वयकः इपि नाप ज्ञाल। वयकःपि वयागु छैय् थ्यनिथें च्वंबलय कप्तानं वया पासापिन्त वयकःयात थथे धायके छवयाहल — “प्रभु, छिं जिथाय् ज्ञायाः दुःख सियादी म्वाः। प्रभुयात जिगु छैय् सःतेत जि उलि मय्यनि।

7 अयज्जुगुलि नं जि छिथाय् वये मछालाः मवयागु खः। अयनं छिं न जक वानादिल धाःसां जिम्ह दास लायावनी।

8 जिगु क्वय् सिपाईत दुसां जिगु च्वयनं तःधपि मनूत दु। जिं सिपाईतय् ‘वा’ धाःसा इपि वइ। अले ‘हुँ’ धाःसा वनी। अथे हे दासयात ‘थथे या’ धाःसा वं अथे हे याइ।”

9 थ्व न्यनाः येशू अजू चायाः लिफः स्वयाः ल्यूल्यू वःपिं मनूतय् थथे धयादिल — “थज्याःगु विश्वास याइम्ह मनू ला जिं इस्राएलय् छम्ह नं मखनानि।”

10 कप्तानं छवयाहःपिं मनूत छैय् लिथ्यंबलय् उसौय् मदया च्वम्ह दासयागु ल्वय् लाये धुंकल।

भाःत सीधुंकूम्ह मिसाया काय्यात म्वाकादीगु

11 कन्हय् खुन्ह वयकः नाइन धाःगु शहरय् ज्ञाल। वयकःया चेलात व मेपिं मनूत नं यक्व हे वयकः नाप नल।

12 शहरया धवाखाय् थ्यनी थें च्वंबलय भाःत सीधुंकूम्ह छम्ह मिसाया याकः काय् सिथं हयाच्वंगु नापलात। शहरय् च्वपिं यक्व मनूत सनां वःगु दु।

13 व मिसायात खनाः प्रभुयात माया वन। अले स्वये मफयाः वयकलं धयादिल — “ख्वये मते।”

14 लिक्क ज्ञायाः वयकलं कूताः थियादिल। सी क्वबिया वःपिं मनूत तक्क दित। वयकलं धयादिल — “बाबु दे।”

15 अले ला सीम्ह मनुखं दनाः न्वात। अले वयकलं वयात वया मांयात लःल्हाना बिल।

16 इपिं फुक्कं छक्क जुयाः ग्यात, अले थथे धकाः परमेश्वरयात जयजय यात — “दकलय् तःधम्ह अगमवक्ता छम्ह झीथाय् ज्ञायादीगु दु। परमेश्वर हे वयकःया मनूतय्थाय् ज्ञायादिल।”

17 थ्व खँ यहूदिया जिल्लाय् फुक्कभनं व लिक्क लिक्क लाःगु गांगामय् बयबय जुल।

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नायागु खँ

मती ११:२-११

18 यूहन्नाया चेलातयसं कुनातःम्ह यूहन्नायात अथे जगु खँ फुक्कं कनाबिल।

19 थ्व खँ न्यनाः वं निम्ह चेलातय् प्रभुयात थथे धाय्के छवल — “ज्ञायादी माःम्ह छि हे खः ला कि जिमिसं मेम्हयसिगु लँ स्वयाचवने मानि?”

20 इमिसं वयकःयाथाय् वयाः थथे धाल — “बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां जिमित छिथाय् छवयाहःगु खः। जिमिसं छिके न्यनेमाःगु खँ दु। ज्ञायादी माःम्ह छि हे खः ला कि जिमिसं मेम्हयसिगु लँ स्वयाचवने मानि?”

21 अबलय हे वयकलं तःतामछि ल्वय् दुपिं यक्व मनूतय् लायकादिल। अले भूतआत्मा दुबिना च्वपिन्त नं लायकादिल। अले हानं यक्व कापिं मनूतय् मिखां खंका बियादिल।

22 वयकलं इमित लिसः बियादिल — “छिमिसं छु छु खना व न्यना, यूहन्नायात वनाः व हे धयाब्यु। कापिन्सं मिखां खन, लंग्रात न्यासि वने फत, कोहित लाया वन, ख्वौय्तयसं ताल, सीपिं मनूत म्वानावल, अले मगाःमचाःपिन्सं भिंगु खँ न्यने खन।”

23 सुनां जिगु खँय् शंका याइ मखु व धन्यम्ह खः।”

24 यूहन्नाया चेलात वने धुंकाः येशू मनूतय् यूहन्नायागु खँ कनादिल — “मस्भूमिइ वनाः छिमिसं छु स्वया? फसं संका च्वंगु तिकथि स्वःवनागु ला?”

25 मखुसा छिपिं छु स्वयेत वनागु लय? बाबांलाःगु वसतं पुनातःपिं मनूतय् स्वःवनागु ला? बाबांलाःगु वसतं पुना तइपि ला लायकुलिइ जक दइ, छायाधाःसा बांलाक तियाः नयाः मोजमज्जा यानाजुपि ला अन जक दइ।

26 धातुं छिपि छु स्वः वनापि? अगमवक्तायात स्वः वनागु ला? खः, जिं धाये — यूहन्ना अगमवक्ता स्वयाः यक्व तः धं।

27 थ्वयागु खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातः गु दु —

“ जिं जिम्ह दूतयात छंगु न्हः न्हः छवयाबी।

वं हे छंगु निंति लँ दय्काबी।”*

28 “जिं छिमित धातुं धाये — यूहन्ना स्वयाः तः धंम्ह मनू मेम्ह मदु। अथेसां परमेश्वरयागु राज्यया दक्कसिबय चिधंम्ह मनू नं व स्वयाः तः धं जुइ।”

29 थ्व न्यनाः फुक्क मनूतय्सं व कर काइपि मनूतय्संनापं यूहन्नायापाखें बप्तिस्मा कयातः गुलि परमेश्वर सत्य खः धकाः सीकल।*

30 फरिसीत व शास्त्रीतय्सं धाःसा परमेश्वरयागु खँ न्यँ हे मन्यं। इमिसं यूहन्नायागु बप्तिस्मा नं मकाः। थुकथं इमिसं परमेश्वरयागु खँयात वास्ता मयाः।

31 अले येशू हानं थथे धयादिल — “थौकन्हय्यापि मनूतयत् छु नाप दाँजय् यायेगु? थुपि गज्याःपि मनूत खः?”

32 थुपि ला बजारय् च्वनाः पासापिलिसे थः थवय् थथे खँ ल्हाइपि मस्त थें च्वं —

“ जिमिसं बाँसुरी पुयाः नं

छिपि प्याखं मल्ह,

जिमिसं सी बाजं थानाः नं

छिपि मख्वः।”

33 “दाखरस मत्वनीम्ह व मरि मनइम्ह बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना वलं छिमिसं वयात ‘भूत दुब्बूम्ह मनू’ धकाः धाल।

34 मनूया कायनं नयेत्वने याना जुल। छिमिसं वयात ‘नगुल, अय्लाः गुलुत, कर काइपि व पापीतय् पासा’ धकाः धयाजुल।

35 परमेश्वरयागु बुद्धि दुम्हय्सिनं हे वय्कः यागु बुद्धियात नाला काइ।”

सिमोन फरिसीयागु छँय् येशू

36 छन्हु छम्ह फरिसी थः गु छँय् येशूयात भव्य नयेत सः तल। अले वय्कः वयागु छँय् वनाः भव्य नयेत ग्वतुलाः खव ल्हातय् छयं दिका च्वनादिल।

37 वय्कः फरिसीयागु छँय् दु धकाः न्यनाः छम्ह पापी मिसा दुस्त्वहंयागु थल छगलय् नस्वाः गु चिकं ज्वनाः वय्कः याथाय् वल।*

38 वय्कः यागु तुति ल्युने दनाः ख्वख्वं वय्कः यागु तुति थः गु ख्वबि प्याकल। अले वं वय्कः यागु तुति थः गु सं हुयाबिल। वय्कः यागु पालिइ चुप्पा नयाः वं चिकनं थाका बिल।

39 थ्व खनाः भव्य सः तूम्ह फरिसी मनं मनं थथे खँ वाय्कल — “थ्व मनू अगमवक्ता खःसा ला वयात थिया च्वंम्ह मिसा सु खः, अले गज्याःम्ह खः धकाः सीके फयेमाः गु खः, छायाःसा थ्व मिसा ला छम्ह पापीनी खः।”

40 अले वय्कलं वयात धयादिल — “सिमोन, जिं छन्त छता खँ धायेमाः गु दु।”

अले वं धाल — “गुरूजु, धयादिसँ।”

41 “छम्ह साहुनं निम्ह मनूतयत् धिबा त्याये बियातः गु दु। छम्हयसित न्यासः, अले मेम्हयसित न्ययतका।

42 इपि निम्हयसिनं नं दां पुले मफुगुलि साहुनं निम्हयसितं फुक्क दां माफी बियाछवत। आः इपि निम्ह मध्ये साहुयात सुनां अप्वः माया याइ थें च्वं, धा सा?”

43 वं लिसः बिल – “जिं स्वयेबलय् ला अप्वः दां त्याये कयातःम्ह मनुखं याइ।”

अले वय्कलं वयात धयादिल – “छं ठीक धाल।”

44 अले वय्कलं मिसायात क्यनाः सिमोनयात धयादिल – “छं थ्व मिसायात म्हस्यू ला? जि छंगु छैय् वयाबलय् तुति सिलेत लः तक नं मब्बू। वं ख्वबि हाय्काः जिगु पालि सिलाः थःगु सं हुयाबिल।

45 जि छिगु छैय् वयाबलय् जितः दुकायेत चुप्पा मनः। तर वं जि थन वसानिसें जिगु पालिइ चुप्पा नयाचवन।

46 छिं जिगु छेनय् चिकनं थाका बियामदी तर वं जिगु पालिइ चिकनं थाका बिल।

47 “अय्जूगुलि जिं छितः धाये – वं याःगु यक्व पाप क्षमा जूगुलि वं यक्व माया यात। सुयागु कम जक पाप क्षमा जुइ, वं कम हे जक माया याइ।”

48 अले वय्कलं मिसायात धयादिल – “छंगु पाप क्षमा यानाबी धुन।”

49 वय्कः नाप मेपिं नं नयाच्वंगु दु। वय्कलं अथे मिसायात धयादीगु न्यनाः इपिं थःथवय् थथे खुसखुस खँ ल्हात – “थ्व सु खः, हाई? पाप हे क्षमा बी फुम्ह?”

50 वय्कलं मिसायात धयादिल – “छंगु विश्वासं यानाः छंगु उद्धार जुल। आः याउँक हूँ।”

8

येशूया ल्यूल्यु जुइपिं मिसात

1 अनं लिपा वय्कलं शहर पतिकं व गांगामय् चाःहुलाः परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यंकदिल। वय्कः नाप झिनिम्ह चेलात नं दु।

2 वय्कलं ल्वय् लाय्का तःपिं मिसात व भूत आत्मात पितिनाछ्वःपिं मिसातय्सं नं वय्कःयात मत्वःतू। इपिं खः – मरियम मगदलिनी (थ्व मिसायागु म्हं न्हयम्ह भूतआत्मातय्त पितिनाछ्वःगु खः)

3 अले हेरोदया छम्ह कजी खूजासया कलाः योअन्ना, सुसन्ना व मेपिं यक्व मिसात नं वय्कः नाप जूगु दु। थ्व मिसातय्सं वय्कःयात माक्व धिबा बियाः ग्वाहालि याः।*

पुसा ह्वलीम्हय्सिगु उखान

मत्ती १३:१-९; मर्क ४:१-९

4 थाय् थासय् च्वपिं व गांगामय् च्वपिं यक्व मनूत येशूयाथाय् मुंवल। अले वय्कलं इमित उखान छपु कनादिल।

5 “छम्ह मनू बुँइ पुसा ह्वः वन। वं पुसा ह्वःबलय् गुलि गुलि पुसा लँय् नं लात, अले अन लाःगु पुसा मनूतय्सं न्हुल। झंगःतय्सं नं वयाः नयाबिल।

6 गुलि पुसा ल्वहलिं दुथाय् लात। अन लाःगु पुसा बुयावःसां बाँ मप्याःगुलि याकनं हे सिनावन।

7 अले हानं गुलि पुसा कंमा दुथाय् लात। कंमा तःमा जुया वःबलय् अन लाःगु पुसा थाहां वये मफुत।

8 अले गुलि पुसा भिंगु चा दुथाय् लात। थ्व पुसा तःमा जुयाः सछिदुगं अप्वः अन्न सल।” सुयाके न्हाय्पं दु वं न्यना का। थुलि धयाः वय्कलं उखान क्वचाय्कादिल।

थ्व उखानयागु अर्थ

मत्ती १३:१०-१७; मर्क ४:१०-१२

9 वय्कःया चेलातय्सं थ्व उखानयागु अर्थ कनाब्यु धकाः धाःगुलि

10 वय्कलं थथे धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्ययागु गुप्ति खँ छिमित सीकेबी धुंकूगु दु। मेपिन्त धाःसा जिं उखान छुनाः धया, थुकथं धर्मशास्त्र पूरा जुइमा,

“ ‘इमिसं स्वयाः नं मखनेमा,

अले न्यनाः नं मथुइमा।’ ”*

11 “उखानयागु अर्थ थ्व खः — पुसा परमेश्वरयागु वचन खः।

12 लैय् लाःगु पुसा परमेश्वरयागु वचन न्यंसां नुगलय् तयातइमखुपि मनूत खः। शैतानं वयाः इमिसं न्यंगु वचन फुक्कं इमिगु नुगलं लिंकया यंकी, अले विश्वास याये मफयाः इपिं बचय् जुइ नं फइ मखु।

13 ल्वहं दुथाय् लाःगु पुसा परमेश्वरयागु वचन न्यनाः लय्लयतायाः विश्वास याइपिं मनूत खः। अयनं वचन इमिगु दुनुगलय् थ्यंक दुहां मवंगुलि इमिसं छुं ई तक जक विश्वास याइ। दुःखकष्ट वयेवं इमिसं विश्वास यायेगु त्वःताछवइ।

14 कंमाय् लाःगु पुसा इपिं खः सुनां परमेश्वरयागु वचन न्यनाः नं धन सम्पत्तियागु माया कयाजुइ व संसारयागु खैय् च्युताः तया जुइ। थुकथं इमिसं विश्वास याये फइ मखु।

15 अले भिगु चा दुथाय् लाःगु पुसा इपिं खः — सुनां परमेश्वरयागु वचन भिगु मति न्यनाः नुगलय् दुने थ्यंक स्वथना तइ। अले थुमिसं क्वातुक विश्वास यानाः फल सय्की।”

त्वाःदेवाय् च्वंगु मत

मर्क ४:२१-२५

16 “मत च्याकाः सुनानं त्वपुया तइ मखु, खाता तःले नं तइ मखु। छैय् वःपिन्त जः खयेमा धकाः मतयात त्वाःदेवाय् तया तइ।”

17 सुचुकातःगु फुक्कं सीदयावइ। त्वपुयातःगु फुक्कं खने दयावइ।”

18 “अयजुगुलि बांलाक मन बियाः न्यनेगु या, छायाधाःसा सुयाके दु वयात अज्जं बी। अले सुयाके मदु, वयाके दुगु नं लाका काइ।”

येशूया मां व किजापि

मत्ती १२:४६-५०; मर्क ३:३१-३५

19 छन्हु वय्कःया मां व किजापिन्सं वय्कःयात नापलाः वल। ग्वाः ग्वाः मनूत मुनाच्चंगुलि नापलाये मफुत।

20 छन्हय्सिनं वनाः वय्कःयात धाल — “छितः नापलायेत छिकपिनि मां व किजापिं वयाच्चंगु दु। इपिं पिने पियाच्चंगु दु।”

21 वय्कलं इमित लिसः बियादिल — “परमेश्वरयागु वचन न्यपिं व मानय् याइपिं हे जि मां व किजापिं खः।”

ग्वःफय्यात दिकादीगु

मत्ती ८:२३-२७; मर्क ४:३५-४१

22 छन्हु येशू चेलात नाप नांचाय् च्वनादिल। अले इमित धयादिल — “झीपिं समुद्रया पारिइ वनेनु।” अले इमिसं नांचा न्ह्याकल।

23 वैंव हे वय्कः न्ह्यः वय्कादिल। थुबलय् हे समुद्रय् तसकं ग्वःफय् वल। अले नांचाय् लः जाया वयाः इपिं दुबय् जुइन।

24 चेलातय्सं वयाः वय्कःयात थथे धयाः थन — “गुरूजु, गुरूजु, झीपिं दुबय् जुइन।”

वय्कलं दनाः ग्वःफय्यात व लःद्रुम्बःयात हक्काः दिल। अले ग्वःफय् नं दित, लः नं मसन।

25 वय्कलं इमित धयादिल — “छिमिगु विश्वास ग्व?”

इपिं तसकं अजु चायाः ग्या नं ग्यात। अले थःथवय् थथे खँ लहात — “थ्व मनू सु खः हं? थ्व धाःगु खँ फसं व लखं नं न्यं।”

भूत दुब्यूह मनूयात लाय्कादीगु

मत्ती ८:२८-३४; मर्क ५:१-२०

26 अले वय्कःपिं गालील समुद्रयागु पारिइ च्वंगु गेरासेनस जिल्लाय् झाल।

27 नांचां क्वहां वयेवं वयकलं अन भूत दुब्यूम्ह छम्ह मनूयात नापलात। वं लं मफ्यूगु ताःई दये धुंकल। व छैय् मच्चैसे दिपय जक च्वनाच्चंम्ह खः।

28 वयक्ःयात खनेवं व पिचयाना हालाः तुतिइ भ्वपू वल। अले तःसलं हालाः थथे धाल — “हे दक्वसिबय तःधंम्ह परमेश्वरया काय् येशू, छिं जितः छु याये मास्ति वः? जितः दुःख बियादी मते।”

29 वयकलं भूतआत्मायात — “वयाथासं पिहां वा” धकाः धयादीगुलि वं अथे धाःगु खः। श्व मनूयाके तःकः मछि हे भूत दुबी धुंकल। नेवलं ल्हाःतुति चिनातःसां वं भूतयागु शक्तिं नेवः चफुनाः मरुभूमिइ बिस्सुं वनीगु जुयाच्चन।

30 येशू वयाके न्यनादिल — “छंगु नां छु?”

अले वं लिसः बिल — “जिगु नां पल्टन खः।” यक्व भूत आत्मात दुबिना च्वंगुलि वं अथे धाःगु खः।

31 अले भूत आत्मातयसं “जिमित तःजाःगु गालय् छवयादी मते” धकाः वयक्ःयात बिन्ति यात।

32 अबलय् हे पाःचाय् छगू बथां फा त्वःतातःगु दु। भूत आत्मातयसं फातयगु म्हय् वनेब्यु धकाः वयक्ःयात बिन्ति यात।

वयकलं इमित वनेबिल।

33 अले भूत आत्मात व मनूया म्हं पिहां वयाः फातयके दुबित। अले फात फुक्कं ब्वाँय् वनाः भीरं क्वब्बां वनाः समुद्रय् दुबय् जुयाः सित।

34 श्व खनाः फा जवाःत अनं बिस्सुं वन। अले इमिसं श्व खँ शहर व गांगामय् बयबय् याः जुल।

35 अले मनूत छु जूगु स्वयेत अन वल। इपि अन थ्यंबलय् भूत दुब्यूम्ह मनू जियाः लं फिनाः येशूया लिक्क च्वनाच्चंगु खन। श्व खनाः इपि ग्यात।

36 अले खंपिन्सं इमित गुकथं भूत दुब्यूम्ह मनूयात लायकल धयागु फुक्क कनाबिल।

37 अले गेरासेनस जिल्लाय् च्वंपिं मनूतयसं ग्यानाः वयक्ःयात अनं पिहां झासँ धकाः बिन्ति यात।

उकिं वयक्ः नांचाय् च्वनाः लिहां झाल।

38 व लाःम्ह मनुखं वयक्ः नाप वनेत स्वल, तर वयकलं वयात थथे धयाः छैय् छवयाबिल —

39 “थःगु छैय् वनाः परमेश्वरं छन्त गुलि तःधंगु ज्या यानाबिल धकाः न्यकि।” अले वं वनाः शहर पतिकं वयात येशू यानादीगु तःधंगु ज्या बयबय् याः जुल।

सीम्ह मचा व मफुम्ह मिसा

मत्ती ९:१८-२६; मार्क ५:२१-४३

40 येशू लिहां झाःबलय् वयक्ःयात पियाच्चंपिं मनूत फुक्कं लयल्यताल।

41 धर्मशास्त्र स्यनीगु छैयाम्ह कजी याइरसं वयाः वयक्ःया तुतिइ भ्वपुयाः “जिगु छैय् झासँ” धकाः बिन्ति यात,

42 छायाधाःसा वया झिनिदँ दुम्ह याकः म्हाय् सी थें च्वंक उसाँय् मदयाच्चन।

वयागु खँ न्यनाः वयक्ः व नाप झाल। वयक्ः थथे झायेत्यंगुलि मनूतयसं वयक्ःयात घ्वातु घ्वात।

43 हुलय् झिनिदंनिसें हि क्वहां वइगु ल्वचं कयाच्चंम्ह छम्ह मिसा नं दु। वयागु ल्वय् सुनानं हे लायके मफु।

44 ल्युनै वयाः वं वयक्ःयागु गाच्चः थिल। उम्रिमय् हे वयागु हि क्वहां वइगु ल्वय् लन।

45 वयकलं धयादिल — “जितः सुनां थिल हं?”

सुनानं थिया धकाः मधाः। अले पत्रुसं धाल — “गुरूजु, उलिमछि मनूतयसं छितः घ्वातु घ्वानाच्चंगु दु।”

46 अयनं वयकलं धयादिल — “जितः सुनानं थ्यगु हे खः। जिगु म्हं शक्ति पिहां वंगु जिं चाः।”

47 व मिसां वयक्ःयात थ्यगु खँ वयकलं सी धुंकल धकाः ताय्काः ग्याग्यां वयक्ःयागु तुतिइ भ्वपू वल। अले वं वयक्ःयात थियाः थःगु ल्वय् लाःगु खँ फुक्कसिगु न्हाःने धयाबिल।

48 अले वयकलं धाल — “केहँ मय्जु, छं विश्वास याःगुलि छंगु ल्वय् लन। आः याउँक हूँ।”

४९ उबलय् हे कजीया छैनं छम्ह मनू वया: वयात थथे धाल — “छिम्ह म्हाय् सी धुंकल, अय्जूगुलि गुरुज्यात दुःख बियादी म्वा:ल।”

५० थ्व न्यना: वय्कलं याइसयात थथे धयादिल — “ग्यानादी म्वा:, छिं विश्वास जक यानादिसँ। छिक्पिनि म्हाय् म्वाइ।”

५१ छैय् थ्यंका: वय्कलं पत्रुस, यूहन्ना, याकूब व सीम्ह मचाया मां बौयात जक मचा दुथाय् दुत यंकादिल। मेपिं सुयातं दुकयामदी।

५२ अन च्वपिं फुक्कं मचा सीगुलि नुगःपा दादां ख्वयाच्वन। वय्कलं इमित धयादिल — “ख्वये मते। मचा सीगु मखु, न्हा: वय्काच्वंगु खः।”

५३ थ्व न्यना: इमिसं वय्कःयात गिजय् यात, छाया:सा इमिसं मचा सीगु हे खः धका: बांलाक सी धुंकल।

५४ मचायागु ल्हा: ज्वना: वय्कलं थथे धका: थनादिल — “नानी, दँ।”

५५ अले वयागु आत्मा लिहां वल, उघ्रिमय् व जुस्वक दन। अले वयात छुं नकेत बियादिसँ धका: वय्कलं धयादिल।

५६ वया मांबौ ला तसकं अजू चाल। वय्कलं थ्व खँ सुयातं कने मते धका: इमित उजं बियादिल।

९

झिनिम्हयसित भिगु खँ न्यंके छवयादीगु

मती १०:५-१५; मर्क ६:७-१३

१ छन्हु येशू झिनिम्ह चेलातयत् थःथाय् सःता: इमित भूततयत् ख्याना: छवयेगु व उसाँय् मदुपिन्त लायकाबीगु शक्ति व अधिकार बियादिल।

२ अले वय्कलं परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ न्यंकेत व ल्वय् लायकाबीत इमित छवयादिल।

३ वय्कलं इमित धयादिल — “लँय् छिमिसं छुं हे ज्वनावने मते। तुतां, म्हिचा, नसा, धिबा व हिला वसः नं यंके मते।

४ न्हाय्महयसिगु छैय् बाय् च्वसां छिपिं मेथाय् वने मत्यंतले व हे छैय् च्वँ।

५ सुनानं छिमित दुमका:सा, भिगु खँ मन्यंसा छिमिसं इमित लज्या चाय्केत पालि च्वंगु धू तकं थाथा याना: व थाय् त्वःता हूँ।”☆

६ अनलि गांगामय् वना: इमिसं भिगु खँ न्यंका: मनूतयगु ल्वय् लायकाबीगु यात।

जुजु हेरोद अलमलय् ला:गु

मती १४:१-१२; मर्क ६:१४-२९

७ गालीलयाम्ह शासक हेरोद येशूयागु खँ न्यना: अलमलय् लात, छाया:सा गुलिं गुलिसिनं ला बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना म्वानावःगु धका: नं धयाजुल।

८ गुलिसिनं एलिया वःगु धका: धाल। गुलिसिनं ला न्हापायापि अगमवक्तात मध्ये सुं छम्ह म्वानावःगु जुइमा: धका: नं धाल।☆

९ अले हेरोदं धाल — “यूहन्नायागु छयं ला जिं धयंके धुन। थ्व सु मनू जुल, गुम्हयसिगु बारे जिं थुलिमछि खँ न्यनाच्वना?” अले हेरोदं वय्कःयात तसकं स्वयेमास्ति वय्कल।

न्यादु: मनूतयत् नकादीगु

मती १४:१३-२१; मर्क ६:३०-४४; यूह ६:५-१३

१० प्रेरिततयसं लिहां वया: इमिसं यानावःगु ज्याखँ फुक्क येशूयात कन। अले इमित ब्वना: वय्कः सुनानं मसीक बेथसेदा शहरय् झाल।

११ थ्व खँ सीका: म्वा: म्वा: हे मनूत वय्कःया ल्यूल्यू वन। वय्कलं इमित लसकुस यानादिल। अले इमित परमेश्वरयागु राज्यया खँ कनादिल। ल्वय् लाय्के मा:पिन्त नं लाय्कादिल।

१२ बहनी जुइत्यंगुलिं झिनिम्ह चेलातयसं वयकःयाथाय वयाः थये धाल – “थन ला छुं हे मदु। आः थ्व मनूतयत् थनं छवयादिसँ। अले लिक्क लिक्क लाःगु गांगामय वनाः नयेगु व बाय् च्वनेगु याइ।”

१३ वयकलं धयादिल – “इमित छिमिसं हे नकि।”

अले इमिसं धाल – “जिमिके ला न्यापा मरि व निम्ह न्या जक दु। थुलिमछिसित नकेत ला न्याः हे वनेमानि का।”

१४ अन मिजंत जक हे न्यादुः दु।

वयकलं चेलातयत् धयादिल – “नेय्म्ह नेय्म्ह यानाः इमित इवःलाक फ्यतुकि।”

१५ इमिसं वयकलं धयादी थें मनूतयत् फ्यतुकल।

१६ वयकलं व न्यापा मरि व निम्ह न्या कयाः परमेश्वरयात सुभाय् बियाः कुचा थलाः मनूतयत् इनाब्यु धकाः चेलातयत् बियादिल।

१७ अले इमिसं यतले नल। इनाः ल्यं दुगु कुचाकाचा जक हे झिनिगः दाला जाय्क दु।

येशू मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः

मत्ती १६:१३-२०; मार्क ८:२७-२९

१८ छन्हू येशू याकःचा प्रार्थना यानाच्चंबलय् चेलात वल। अले वयकलं इमिके न्यनादिल – “मनूतयसं जितः सु धकाः धयाजुल?”

१९ इमिसं धाल – “गुलिसिनं बत्तिस्मा बीम्ह यूहन्ना धाइगु, अले गुलिसिनं एलिया धाइगु, गुलिसिनं ला न्हापायापि अगमवत्तात मध्ये सुं छम्ह म्बानावःगु जुइ धकाः धाइगु।”*

२० अले वयकलं इमित धयादिल – “छिमिसं जितः सु खः धयाच्वना लय?”

पत्रूसं लिसः बिल – “छि परमेश्वरयाम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः।”*

२१ वयकलं थ्व खँ सुयातं कने मते धकाः कडा आज्ञा बियादिल।

२२ हानं धयादिल – “मनूया काय्न् यक्व हे दुःख सी मानि। थकालिपिं, तःधंपि पुजाहारीत, व शास्त्रीतयसं वयात मानय् याइ मखु, बरु वयात स्याइ, स्वन्हू लिपा व हानं म्बाना वइ।”

गथे यानाः येशूया चेला जुइगु

मत्ती १६:२४-२८; मार्क ८:३४-३८

२३ येशू फुक्कसितं धयादिल – “जि नाप वयेगु जूसा छिपिं सुनानं थःगु खँय् छुं हे च्यूताः तये मते। अले थःगु कूस थःम्हं हे क्वबिया सीत तकं लिमच्युसे जिगु ल्यूल्यू वा।”*

२४ थःगु प्राण बचय् यायेत जक स्वइम्ह मनू नाश जुयावनी। सुनां जिगु नितिं थःगु प्राण पाइ व बचय् जुइ।*

२५ सारा संसार हे ल्हातय् दयाः नं व मनू सिनावन धाःसा वयात छु दइ? वं हानं थःगु प्राण छुकिं लिफ्याना काइ?

२६ सुनां जि खनाः व जिगु खँ न्यनाः ख्वाः फस्वय्की मनूया काय्न् स्वर्गदूततलिसे झःझः धाय्क परमेश्वर बाःनं छवया हइबलय् व खनाः नं ख्वाः फस्वय्की।

२७ जिं छिमित धाल्थें धाये – परमेश्वरयागु राज्य मखंतले थन दुपिं मध्ये गुम्हं गुम्हं ला सी तकं मखुनि।”

येशूयागु रूप ह्युगु

मत्ती १७:१-८; मार्क ९:२-८

२८ अथे धयादीगु च्यान्ह दय्काः पत्रूस, यूहन्ना व याकूबयात ब्वनाः येशू पर्वतया च्वय् प्रार्थना याः झाल।

२९ प्रार्थना यानाच्वनादीबलय् वयकःयागु ख्वाः तसकं थिनावल, अले वयकलं पुनातःगु वसः नं तसकं यचुसे त्वइसे च्वना वल।

* ९:१९ ९:१९ मत्ती १४:१-२; मार्क ६:१४-१५; लूक ९:७-८

* ९:२० ९:२० यह ६:६८-६९

* ९:२३ ९:२३ मत्ती १०:३८; लूक १४:२७

* ९:२४ ९:२४ मत्ती १०:३९; लूक १७:३३; यह १२:२५

३० अबलय मोशा व एलिया, थुपि निम्ह वयकः नाप खँ ल्हानाच्चन।

३१ इपि नं स्वर्गयागु जलं तसकं झल झल थीक खने दयाच्चन। यरूशलेमय् येशू गथे जुयाः सी माली धकाः इपि वयकः नाप खँ ल्हानाच्चंगु खः।

३२ अबलय पत्रुस व व नाप दुपि फुक्क मस्तं न्ह्यः वयकाच्चन। न्ह्यलं चाःबलय् इमिसं वयकः झल्ल थिनाच्चंगु व वयकः नाप मेपि निम्ह मनुतयत नं खन।

३३ इपि वयकः नाप बाया वनेत्यंबलय लाक्क पत्रुसं वयकःयात धाल – “गुरुजु, इपी थन हे च्वने दत धाःसा गुलि बांलाइ। जिमिसं स्वंगू बल्चा दय्के ला? छगू छितः, छगू मोशायात व मेगु छगू एलियायात।” पत्रुसं व धाये थ्व धाये मसियाः अथे धाःगु खः।

३४ वं अथे जक छु धाये लात सुपाँय वयाः इमित त्वपुल। सुपाँचं अथे त्वपू वःगु खनाः इपि ग्यात।

३५ अले सुपाँचं थथे धकाः न्ववाना हल – “थ्व जिं ल्यया तयाम्ह जिम्ह काय् खः, थ्वयागु खँ न्यँ।”☆☆

३६ अनलि इमिसं अन येशू याकःचा जक खन। इमिसं थ्व खँ सुयातं मकंसे थथःगु नुगलय् तया तल।

भूत दुब्यूमह मचायात लाय्कादीगु

मती १७:१४-१८; मर्क ९:१४-२७

३७ कन्हय् खुन्हु वयकःपि पर्वतं क्वहां झाःबलय् मनुत वयकःयात नापलाः वल।

३८ हुलं छम्ह मनु चिल्लाय्दनाः हाला हल – “गुरुजु, जिमि काय्यात छकः स्वयादिसँ। जि थ्व हे छम्ह जक काय् दु।

३९ झाःझाः थ्वयात भूतआत्मां त्वपू वइगु, अले थ्व चिल्लाय् दनाः चत्ताः वाःवनिगु। अले म्हुतुं ई बुल्ल बुल्ल वय्काहइगु। तसकं घाःपाः मजुतले भूतं थ्वयात त्वःती हे मखु।

४० जिं छिकपिनि चेलातयत् भूतआत्मायात पितिना बियादिसँ धकाः धयां इमिसं पितिनाछवये मफुत।”

४१ अले वय्कलं चेलातयत् धयादिल – “छिमिसं गथे जक विश्वास याये मफुगु? जि छिपिनाप म्बःन्हु हे च्वनी धकाः? जिं छिमिगु निति गुलि जक दुःख सह यानाच्चनेगु?” अले वय्कलं व मनुयात धयादिल। “छिमि काय्यात थन हजि।”

४२ मचायात हहं हे भूतं वयात कसाः यानाः छवावात। अले वय्कलं भूतआत्मायात हक्कादिल। थुकथं मचायात लाय्काः वया अबुयात लःल्हानादिल।

४३ अन च्वंपि फुक्क परमेश्वरयागु तःधंगु शक्ति खनाः अजू चाल।

येशू हानं थः सीगु खँ कनादीगु

मती १७:२२-२३; मर्क ९:३०-३२

वय्कलं यानादीगु ज्या खनाः मनुत अजू चाया च्वंबलय् हे वय्कलं चेलातयत् धयादिल –

४४ “जिगु थ्व खँ बांलाक न्यना ति। मनुया काय्यात ज्वनाः मनुतयगु ल्हातय् लःल्हाइगु ई वइन।”

४५ वय्कलं अथे धयादीगु इमिसं थुइके मफुत। थुइके मफयेमा धकाः हे थ्व खँ त्वपुयातःगु खः। अयनं इमिसं वय्कःयाके थ्व खँ न्यनेत ग्यात।

दकलय् तःधंम्ह सु?

मती १८:१-५; मर्क ९:३३-३७

४६ चेलातय् थःपिं मध्ये सु दकलय् तःधं धकाः खँ जुल।*

४७ इमिगु मनय च्वंगु खँ सीकाः येशू छम्ह मचायात हयाः थःगु लिक्क फ्यतुकाः

४८ इमित धयादिल – “सुनां जिगु नामय् थज्याःम्ह मचायात दुकाइ, वं जितः हे दुकाःगु ति ग्यनी। अथे हे सुनां जितः दुकाइ, जितः छवया हयादीम्हय्सित हे दुकाःगु ति ग्यनी। अयजगुलि छिपि मध्ये सु दकलय् चिधंम्ह खः, व हे दकलय् तःधंम्ह खः।”**

☆ ९:३५ ९:३८-३९ २ पत्र १:१७-१८

☆ ९:३५ ९:३५ यशै ४२:१; मती ३:१७; १२:१८; मर्क १:११; लूक ३:२२

☆ ९:४६ ९:४६

लूक २२:२४ ☆ ९:४८ मती १०:४०; लूक १०:१६; यहू १३:२०

सु झी शत्रु मखु व झीम्ह हे मनू खः

मर्क ९:३८-४०

४९ यूहन्नां येशूयात धाल - “गुरूजु, जिमिसं छिगु नामं भूत ख्याना: च्वंम्ह छम्ह मनूयात खना। जिमिसं वयात अथे याये मते धका: धया, छाया:सा व झीपिलिसे जुयाच्वंम्ह मखु।”

५० थ्व खँ न्यना: वय्कलं वयात लिस: बियादिल - “सु झी शत्रु मखु व झीम्ह हे मनू खः, उकिं वयात पने मते।”

५१ स्वर्गय् वनेगु ई त्यःगुलि येशू यरूशलेमपाखे वनेगु क्व:छिनादिल।

५२ वय्कलं थःपि स्वया: न्ह्यः हे सुं मनूतय्त छवयादिल। इमिसं सामरीतय्गु गामय् वना: वय्कःपिन्त थाय्बाय् माल।

५३ वय्कःपि यरूशलेमय् वनेत वःपि धका: स्यगुलि सामरीतय्सं वय्कःपिन्त बाय् मब्यू।

५४ थ्व खना: याकूब व यूहन्नां वय्कःयात धाल - “प्रभु, जिमिसं स्वर्ग मि गाय्का: थुमित भस्म यानाबी ला?”*

५५ वय्कलं इमित ब्व:बियादिल।

५६ अले वय्कःपि मेगु हे गामय् झाल।

येशूया चेला जुइपि मनूत

मत्ती ८:१९-२२

५७ वय्कःपि लैय् झाया च्वंबलय् छम्ह मनुखं वया: येशूयात थथे धाल - “गुरूजु, छि गन गन झाइ, जि नं ल्यूल्यू वये।”

५८ वय्कलं धयादिल - “ध्वंतय् च्वनेत प्वा: दु, झंगःतय् च्वनेत स्वँ दु, मनूया काय्या धा:सा छयं दिकेत नं थाय् मदु।”

५९ वय्कलं मेम्ह मनूयात धयादिल - “जि नाप वा।”

वं थथे धाल - “प्रभु, जित: जिमि अबुयागु सीम्ह निं थुने बियादिसँ।”

६० अले वय्कलं लिस: बियादिल - “सीम्हयात सीम्हय्सिनं हे थुनी। छ वना: परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ न्यंकाब्यु।”

६१ मेम्ह मनुखं धाल - “प्रभु, जि नं छिनाप वये। छैय् छक: वना: छैय् च्वंपिन्त ‘वने’ धया वये।”*

६२ वय्कलं वयात धयादिल - “हलो जोतय् यायां लिफ: स्वया च्वनीम्ह मनू परमेश्वरया राज्ययागु ज्या यायेत मल्वः।”

१०

न्हयेम्ह मनूतय्त ज्याय् छवयादीगु

मत्ती ९:३७-३८

१ अनलि प्रभुं मेपि न्हयेम्ह मनूतय्त ल्ययादिल। अले इमित निम्ह निम्ह याना: थः वनेगु शहर व गां पतिकं थः स्वया: न्हापा छवयादिल।

२ वय्कलं इमित धयादिल - “बाली लयेगु ला यक्व हे दु, बाली लइपि धा:सा कम जक दु। अयज्गुलि बाली थुवा:यात बाली लइपि छवयाहयादिसँ धका: प्रार्थना या।*

३ आ: हँ, गुँखिचाया हुलय् जिं छिमित चीधिक:म्ह भ्या:चा थें याना: छवयाचवनागु दु।*

४ छिमिसं न्हिचा, धिबा, लाकां छुं हे ज्वनावने मते। लैय् सुयातं ज्वजलपा तकं धाये मते।

५ “न्ह्याम्हय्सिगु छैय् दुहां वंसां छिमिसं न्हापालाक थथे धा - ‘थ्व छैय् च्वंपिन्त शान्ति जुइमा।’

६ व छैय् च्वंपि शान्ति यःपि जूसा छिमिसं ब्यूगु शान्ति इमित लाइ। मयःपि जूसा छिमिसं ब्यूगु शान्ति छिमिके तुं लिहां वइ।

7 गुगु छैय दुहां वन, व हे छैय च्वनेगु या। इमिसं छु बिल व हे नयेत्वने याना च्वँ, छायाधा:सा ज्या या:पिन्सं ज्याला काये हे मा:। छैखा पतिकं चाचा: हुला जुइ मते।*

8 “अथे हे शहरय् वनेबलय् नं छिमित सुनानं स:ता: नकूसा इमिसं ब्यगु न।

9 अन च्वपिं उसौय् मदया च्वपिन्त लायकाब्यु। अले इमित थथे धा — ‘परमेश्वरयागु राज्य छिमिगु न्ह्य:ने वये धुंकल।’

10 गुगुं नं शहरय् अन च्वपिन्सं छिमित दुमकाल धा:सा छिमिसं लैय् वना: थथे धा —*

11 ‘जिमिगु लाकामय् था:गु छिमिगु शहरयागु धू तकं जिमिसं छिमिगु विरोधय् थाथा यानाच्वना। अथेसां छिमिसं थ्व खँ बांलाक सीकाति — परमेश्वरयागु राज्य न्ह्य:ने थ्यने धुंकल।’*

12 जिं छिमित धाये — परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् सदोमय् च्वपिन्सं स्वया: नं थ्व शहरय् च्वपिन्सं यक्व हे अप्व: दु:खकष्ट सी माली।”*

विश्वास मया:पिं मनूत

मत्ती ११:२०-२४

13 “हे खोराजीन व बेथसेदाय च्वपिं मनूत, छिमित धिक्कार दु, छायाधा:सा छिमिथाय या:गु अज् चायापुगु ज्याखँ टुरोस व सीदोनय् या:गु जूसा अन च्वपिन्सं उबलय् हे भांग्रा हिना: नौनं बुया: पश्चाताप याये धुंकल जुइ।*

14 जिं धाथे धाये — परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् टुरोस व सीदोनय् च्वपिन्त स्वया: अप्व: छिमित सास्ती बियादी।

15 ‘हे कफर्नहुमय् च्वपिं मनूत, छिमित छु स्वर्गय् थत यनी धयाच्वनागु ला? छिमित ला नरकय् क्वफाइ।’ ”*

16 थुलि धयादी धुंका: वय्कलं चेलातय् धयादिल — “छिमिगु खँ न्यपिन्सं जिगु हे खँ न्यंगुति ग्यनी। अले छिमित मय:गु जित: मय:गुति हे ग्यनी। अले जित: मय:गु ला जित: छवया ह:मह्यसित मय:गुति हे ग्यनी।”*

ज्या याना: लिहांव:पिं न्हयेमह चेलात

17 ज्या याना: लिहांव:पिं न्हयेमह चेलातय्सं लय्तातां प्रभुयाथाय् वया: थथे धाल — “प्रभु, छिगु नामं ला भूततय्सं नं जिमिगु खँ न्यना: जिमिसं धया थें या:।”

18 अले वय्कलं इमित धयादिल — “जिं शैतानयात स्वर्ग हाबलासा थें च्याना: कुतुं व:गु खना।

19 न्यँ, जिं छिमित सर्प, बिच्छी व शत्रुतयगु न्ह्याथें ज्या:गु शक्तियात नं न्हइ फइगु अधिकार बियातयागु दु। अयजूगुलि छिमित छुकिं नं स्यंके फइ मखु।*

20 अथे भूत आत्मातय्सं नं जिमिगु खँ न्यं धका: लय्तायेगु बांला:गु खँ मखु, बरु छिमिगु नां स्वर्गय् च्वयात:गु दु धका: लय्ता।”

येशू लय्तायादीगु

मत्ती ११:२५-२७; १३:१६-१७

21 अबलय् हे पवित्र आत्मां जाया: वय्कलं लय्ताया: धयादिल — “हे परमेश्वर बा:, स्वर्ग व पृथ्वीया प्रभु, जिं छित: सुभाय् बी, छायाधा:सा छिं थ्व खँ स:स्यू व थू धाइपिन्त न्यंका मदिसे छुं मस्यूपिं मस्तयत् न्यंकादिल। धाथें हे ख: बा:, छित: थ्व हे भिं ताल।”

22 “बा:नं हे फुक्क जिगु लहातय् तयादीगु ख:। काय्यात सुनानं म्हमस्यू। बा:नं जक काय्यात म्हस्यू। अले बा:यात नं सुनानं म्हमस्यू, काय्यं जक स्यू। काय्यं म्हसीका बीपिन्सं जक बा:यात म्हसी।”*

* 10:7 १०:७ १ कोर १:१४; १ तिमो ५:१८ * 10:10 १०:१० प्रे १३:५१ * 10:11 १०:४-११ मत्ती १०:७-१४; मर्क ६:८-११; लूक १:३-५ * 10:12 १०:१२ उत १९:२४-२८; मत्ती ११:२४; १०:१५ * 10:13 १०:१३ यशै २३:१-१८; इज २३:१-१८; योए ३:४-८; आमो १:९-१०; जक १:२-४ * 10:15 १०:१५ यशै १४:१३-१५ * 10:16 १०:१६ मत्ती १०:४०; मर्क १:३७; लूक ९:४८; यह १३:२० * 10:19 १०:१९ भज ११:१३ * 10:22 १०:२२ यह ३:३५; १०:१५

23 अले वयकलं चेलातयत् जक थथे धयादिल — “छिमिसं खंगु थ्व खँ स्वयेखंपि धन्यपि खः,
 24 छायाधाःसा जिं छिमित धाये — छिमिसं खंगु थ्व खँ यक्व अगमवक्तातयसं व जुजुपिन्सं स्वयेमास्ति वय्काच्वंगु दु, अयनं इमिसं स्वये मखं। छिमिसं न्यंगु खँ नं इमिसं न्यने मास्ति वय्काच्वंगु खः, अयनं न्यने मखं।”

भिंम्ह सामरियागु उखान

25 छन्हु छम्ह शास्त्री वयाः वयकलं छु धाइ थें धकाः स्वयेत येशूयात थथे न्ह्यसः यात — “गुरूजु, भिंगु छु ज्या याःसा जितः अनन्त जीवन दइ?”

26 वयकलं वयात लिसः बियादिल — “व्यवस्थाय् छु च्वयातःगु दु? छिं गथे यानाः ब्वनादिया?”

27 वं धाल — “परमप्रभु झी परमेश्वरयात दुनुगलनिसें माया या, थःगु प्राण बिया तकं माया या, थःगु बलं फत्तले माया या, अले थःगु मननिसें माया या। अले हानं थः जःलाखःलातयत् थःत थें माया या।”☆

28 अले वयकलं वयात धयादिल — “छिं खःगु खँ धयादिल। छिं अथे हे यानादिसँ, अले छितः अनन्त जीवन दइ।”☆☆

29 अयनं वं थःत भिं धाय्केत वय्कःयात थथे धाल — “जिमि जःलाखःला धाःम्ह सु खः लय् सा?”

30 वयकलं लिसः बियादिल — “छम्ह यहदी यस्शलेमं यरीहोपाखे क्वहां वनाच्वंबलय् लैय् दाखुंत नापलात। अले इमिसं वयात नांगा यानाः बाम्ह सिक दायाः त्वःताथकल।

31 “उबलय् हे छम्ह पुजाहारी उखेपाखे हे स्वयाः वयाच्वन। वं व मनूयात खनाः नं मखंछु यानाः वन।

32 अथे हे लेवी कुलयाम्ह छम्ह मनू नं व हे लं वल। वं नं व मनूयात खनाः नं मखंछु यानाः वन।

33 “अले व हे लं छम्ह सामरी मनू नं वल। व मनूयात खनाः वयात माया वन।

34 अले वयाथाय् लिक्क वनाः घाः सिलाः वासः तयाः कापतं चिनाबिल। अले थःगु गधाया म्हय् तयाः छगू धर्मशालाय् यंकाः चच्छि वयागु सुसाःकुसाः यानाच्वन।☆

35 कन्हय् खुन्हु वं धर्मशालाया थुवाःयात निगू दिनार बियाः धाल — ‘वयात सुसाःकुसाः यानातयादिसँ। लिहां वयाः जिं छितः मगाःगु धिबा पुलाबी।’ ”

36 अले वयकलं शास्त्रीयात धयादिल — “छिं स्वयेबलय् थुपिं स्वम्ह मध्ये गुम्ह मनू दाखुंतयसं दाया थक्म्ह मनूया जःलाखःला जुल?”

37 वं धाल — “वयात माया याःम्ह मनू हे वया जःलाखःला थें जुल।”

अले वयकलं धयादिल — “छिं नं वं थें तुं याः झासँ।”

मार्था व मरियमयाथाय् येशू

38 वय्कःपिं वैं लैय् लाःगु छगू गामय् थ्यन। व गामय् च्वंम्ह मार्था धाःम्ह छम्ह मिसां वय्कःपिन्त थःगु छैय् यंकल।

39 वया मरियम धाःम्ह छम्ह केहें दु। मरियम वचन न्यनेत प्रभुयागु तृति क्वय् च्वंबल।☆

40 मार्था धाःसा याकःचा पाहां वःपिन्त नके त्वंके यायेगुलिइ हे अलमल जुयाच्वन। वं वयाः वय्कःयात धाल — “प्रभु, स्वयादिसँ, फुक्क ज्या जि याकःचां हे यायेमाः। केहें मय्जुं धाःसा छुं हे मया। छिं थुलि नं बिचाः याना मदिया ला? वयात ज्या यायेत छ्वयादिसँ लय्, अले जितः ग्वाहालि दइ।”

41 वयकलं लिसः बियादिल — “मार्था, मार्था, छं न्ह्यागु खँय नं छाया धन्दा कयाच्वनागु?

42 माःगु खँ छता हे जक दु। मरियम व ल्यये धुंकल। थ्व वयागु ल्हातं लाकाकाये फइ मखु।”

☆ 10:27 १०:२७ लेवी ११:१८, व्य ६:५

☆ 10:28 १०:२५-२८ मती २२:३५-४०; मर्क १२:२८-३४

☆ 10:28 १०:२८ लेवी

१८:५

☆ 10:34 १०:३३-३४ २ इति २८:१५

☆ 10:39 १०:३८-३९ यूह ११:१

11

प्रार्थना यायेगु खँ

मन्ती ६:५-१३; ७:७-११

1 छन्हू येशू छथाय् प्रार्थना यानाचवनादिल। छम्ह चेलां वयकःयात थथे धाल - “यूहन्नां नं वया चेलातयत् प्रार्थना यायेगु स्यं थें हे जिमित नं प्रार्थना यायेगु स्यनाबियादिसँ।”

2 अले वयकलं इमित धयादिल - “छिमिसं थुकथं प्रार्थना या -

“ ‘परमेश्वर बा:

छिगु ना तःधना च्वनेमा।

छिगु राज्य वयेमा।

3 न्हियान्हिथं थें थौं नं जिमित नसा बियादिसँ।

4 जिमिगु पाप क्षमा यानादिसँ,

गथे जिमिसं नं जिमित स्यंकूपिन्त क्षमा याना बियाचवनागु दु।

प्रभु,

जिमित सह याये मफय्क जाँचय् लाकादी मते।’ ”

5 वयकलं इमित धयादिल - “धाय्की, निम्ह पासा दु। बाचा इलय् छम्हसिनं थः पासायाथाय् वना: थथे धाल - ‘पासा, जितः स्वपा मरि त्याय् ब्यु लय,

6 छायाधा:सा जिमि पासा छम्ह तापाकंनिसँ थ्यंकः वल। वयात नकेत जिके छुं हे मदु।’

7 पासाम्हयसिनं दुने थासं थथे धयाहल धाये - ‘जितः दुःख बी मते। खापा ति धुन। जि मस्त नं जिनापं घनाच्वंगु दु। आ: इलय् दना: जिं छन्त छुं नं बी मफु।’

8 जिं छिमित धाये - वं थः पासा जूगुलि वयात छुं नं मब्यूसां तिवां तिवां हालाच्वंगुलि वं दना: वयात माक्व बियाछवइ।

9 “अयजूगुलि जिं छिमित धाये - फवँ, अले छिमित दइ, माला स्व, अले छिमिसं लुइके फइ, सः ब्यु, अले लुखा चायकाबी।

10 छायाधा:सा फवंपिन्त बी, माला स्वःपिन्सं लुइकी, अले सः ब्यूम्हयसित चायकाबी।

11 “अज्या:म्ह सु अबु दइ? गुम्हयसिनं कायनं न्या फवनीबलय् सर्प बी?

12 अथे हे खँय् फवम्हयसित बिच्छी बी?

13 अयजूगुलि मभिंपि जुया: नं ला छिमिसं थः मस्तयत् भिगु भिगु बी सः धा:सा स्वर्गय् च्वनादीम्ह बा:नं जक थःके फवंपिन्त पवित्र आत्मा बियामदी ला?”

येशू व बालजिबुल

मन्ती १२:२२-३०; मार्क ३:२२-२७

14 छन्हू येशू छम्ह लाताम्ह भूतयात पितिना छवयादीगुलि व मनुखं न्ववाये फत। थ्व खना: फुक्क मनूत अजू चाल।

15 गुम्हं गुम्हयसिनं थथे धाल - “भूतयत् जुजु बालजिबुलं शक्ति बियातःगुलि थ्वं भूतयात पितिनाछवये फुगु खः।”

16 गुलिसिनं ला वयकलं याये फइ ला धका: स्वयेत स्वर्ग छगू चिं क्यँ धका: धाल।*

17 इमिगु मतिइ च्वंगु खँ थुइका: वयकलं इमित धयादिल - “गुगुं नं राज्य निकू दला: थःथवय् ल्वाना जुल धा:सा थः हे नाश जुइ। अथे हे छँय् नं थःथवय् हे ल्वापु जुल धा:सा व छँ स्यनावनी।

18 अथे हे शैतानय् दथुइ नं थःथवय् ल्वापु जुल धा:सा इमिगु राज्य नं याकनं हे नाश जुइ। बालजिबुलं शक्ति बियातःगुलि जिं भूतयात पितिनाछवये फुगु खः धका: छिकपिन्सं धाल।

* 11:16 ११:१६ मन्ती १२:३८; १६:१; मार्क ८:११

19 थथे हे खः धयागु जूसा छिकपिनि मनूतयसं जक सुयागु शक्तिं भूत पितिना जुइगु लय? इमिसं छिकपिन्त हे दोषी ठहरयु याइ।

20 अथे मखु, जिं परमेश्वरयागु शक्तिं भूतयात पितिनाछवयागु खः धयागु जूसा परमेश्वरयागु राज्य छिकपिन्थाय वये धुंकल धकाः सीकादिसैं।

21 तसकं बल्लाःम्ह मनु हतियार ज्वनाः छैं पिवाः च्वनाच्वन धाःसा अन च्वंगु मालताल खुया यंके फइ मखु।

22 तर व स्वयाः बल्लाःम्ह मनु वल धाःसा वयात बुकी। अले वं भरोसा कयाच्वंगु हतियार नं लाका काइ, नापं अन च्वंगु मालताल नं खुयायंकी।

23 “जिगु पैं मलीपि फुक्कं जिमि शत्रु खः। जितः मुंकेत ग्वाहालि मयाइम्हयसिनं जिं मुना तयागु नं हलाबी।”☆

पूमवंक याःगु ज्या झन ग्यानापु

मती १२:४३-४५

24 “मनूयागु म्हं पिहां वनाः भूतआत्मां बाय् च्वनेत मरुभूमिइ माः जुइ। अले वं बाय् लुइके मफुत धायेवं थथे धाइ – ‘जि पिहां वयागु थःगु हे छैय वने।’

25 अले वं लिहां वइबलय न्हापायागु छैं यचुकाः झःझः धाय्कातःगु लुइकी।

26 अले वं वनाः थः स्वयाः मभिपिं न्हयम्ह भूततयत सःता हइ। इपिं वयाः बासं च्वनी। अले व मनु न्हापा स्वयाः गति मलाना वनी। आःयापि मभिपिं मनुतयगु गति नं थथे हे जुइ।”

27 वय्कलं अथे धयाच्वनादीबलय हे मनुतयगु हुलं छम्ह मिसा थथे धकाः हाला हल – “छितः बुइकूम्ह व दुरु त्वंकूम्ह मां धन्यम्ह खः।”

28 अले वय्कलं लिसः बियादिल – “अथे मखु, परमेश्वरयागु वचन न्यनाः व थें याइम्ह हे धन्यम्ह खः।”

योना अगमवक्ताया चिं

मती १२:३८-४२

29 मनुतयगु हुल अप्वःया वःगुलि येशू इमित थथे धयादिल – “थौकन्हय्यापि मनुत गुलि जक मभिं। थुमिसं अजू चायापुगु चिं स्वयेत धयाच्वन। अहं, थुमित अगमवक्ता योनां क्यना वंगु चिं सिबय मेगु छुं हे चिं क्यनी मखु।”☆

30 गथे निनवेय् च्वपिं मनुतयगु निति योना चिं जुल, अथे हे थौकन्हय्यापिनिगु निति मनूया काय् चिं जुइ।”☆

31 “न्याय याइबलय दच्छिनय् च्वंम्ह रानी नं आःयापिं मनुतयत सजॉय बीमाः धकाः नवाइ, छायाधाःसा व तापाकंनिसैं सोलोमनयागु ज्ञानयागु खँ न्यनेत वल। स्व, थन ला सोलोमन स्वयाः नं तःधंम्ह छम्ह दु।”☆

32 निनवेय् च्वपिन्सं नं न्याय याइबलय आःयापिं मनुतयत सजॉय बी हे माः धकाः नवाइ, छायाधाःसा इमिसं ला योनां जक न्यंकूबलय हे पश्चाताप यात। स्व, थन ला योना स्वयाः नं तःधंम्ह छम्ह दु।”☆

मिखा म्हयागु जः खः

मती ५:१५; ६:२२-२३

33 “मत च्याकाः सुनां सुचुका तइ मखु, फं त्वपुया नं तइ मखु, बरु छैय् वःपिन्त जः खयेमा धकाः तज्जाःगु थासय् तया तइ।”☆

34 “मिखा हे म्हयागु जः खः। मिखा थीसा जक छिमिगु म्ह छम्ह थी। छिमिगु मिखा स्यंसा छिमिगु म्ह छम्ह खिउँसे च्वनी।

35 अयजूगुलि बांलाक होश या, मखुसा छिमिके च्वंगु जः खिउँया वनी।

☆ 11:23 ११:२३ मर्क ९:४०

☆ 11:29 ११:२९ मती १६:४; मर्क ८:१२

☆ 11:30 ११:३० योना ३:४

☆ 11:31

११:३१ १ राज १०:१-१०; २ इति ११:१-१२

☆ 11:32 ११:३२ योना ३:५

☆ 11:33 ११:३३ मती ५:१५; मर्क ४:२१; लूक ८:१६

36 खिउँगु धयागु मदय्क छिमिगु म्ह छम्ह जलं थिना च्वंसा जक छिमिगु म्ह छम्ह मत जलं खःगु थें च्वनी।”

येशू धिक्कार धयादीगु

मत्ती २३:१-३६; मार्क १२:३८-४०

37 येशू थथे धयाच्चनादीबलय् हे छम्ह फरिसी वया: वय्कःयात भव्य नयेत सःतः वल। अले वय्कः झाया: नयेत पयतुनादिल।

38 वय्कलं ल्हा: मस्युसे नयादीगु खना: वय्कःयात सःतूम्ह फरिसी अजू चाल।

39 अले प्रभु वयात धयादिल – “छिपि फरिसीत पिनें पिनें जक भु व ख्वल्चा सिले थें यचुका जुइ। दुनें दुनें धा:सा छिमिसं मभिगु यायेगु, कर्पिन्त लुतय् यायेगु याना जुइ।

40 छिपि ला तसकं हे मूर्खत खनीसा। पिने च्वंगु दय्कूम्हयसिनें हे दुने च्वंगु नं दय्कूगु मखु ला?

41 भु व ख्वलाय् च्वंगु नये मखपिन्त ब्यु, अले छिपि दुनेनिसें यचुइ।”

42 “फरिसीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधा:सा छिमिसं थःथाय् सःगु नवःघाँय, जी व मेमेगु मसला ला झिब्वय् छव्व परमेश्वरयात छाये हइ। तर छिमिसं न्याय यायेगु व परमेश्वरयात माया यायेगु खँय् धा:सा च्युता: मतः। छिमिसं थ्व नं मत्वःते मा:गु खः।”

43 “फरिसीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधा:सा धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् नं छिपि न्हा:ने च्वनेगु स्वइ, अले बजारय् वनीबलय् नं मेपिन्सं ज्वजलपा याका जुइत स्वइ।

44 फरिसीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधा:सा छिपि खने मदुगु सी थुनिगु गा: थें च्वं। थुकी न्ह्या वना: मनूतय्सं थ्व सी थुनिगु गा: धका: सी मखु।”

45 छम्ह शास्त्री वय्कःयात धाल – “गुरुजु छिं धयादीगु ला जिमित नं लात नि।”

46 अले वय्कलं धयादिल – “अय्सा शास्त्रीत, छिमित नं धिक्कार दु, छायाधा:सा छिमिसं मेपिन्त इयातुगु इयातुगु कु क्वबिकी, थःपिन्सं धा:सा थी तक नं मखु।

47 शास्त्रीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधा:सा छिमि तापा:बाज्यापिन्सं स्या:पि अगमवक्तातय्गु नामं छिमिसं लुमान्तिया चिं दय्का जुइ।

48 थुकथं छिमि तापा:बाज्यापिन्सं इमित स्याना छवःगु छिमित तसकं यः धका: सीदत, छायाधा:सा तापा:बाज्यापिन्सं इमित स्यायेगु ज्या यात, अले छिमिसं इमिगु नामं लुमान्तिया चिं दय्का जुइगु ज्या यात।

49 अय्जुगुलि ला परमेश्वरं नुगलं वा:चाय्का: धयादिल – “जिं इमिथाय् अगमवक्तात व प्रेरिततयत् छवयाबी। अले इमिसं थुमित गुम्हय्सितं स्याइ, गुम्हय्सितं दु:खकष्ट बी।”

50 “अय्जुगुलि पृथ्वी सृष्टि जूसांनिसें थौं तक स्या:पि अगमवक्तातय्गु हियागु सजाँय थौंकन्हय्यापि मनूतय्सं फये मालीतिनि।

51 हाबिलयात स्याबलय् निसें होम याइगु थाय् व देगःया दथुइ जकरियायात स्या:गु तकयागु पलेसा थुमिके काइतिनि।”

52 “शास्त्रीत, छिमित धिक्कार दु, छायाधा:सा छिमिसं ज्ञानयागु ता:चा कया: सुचुका तल। छिपि थःपि नं दुहां मवं, दुहां वने धा:पिन्त नं दुमछवः।”

53 वय्कः अनं झा:बलय् शास्त्रीत व फरिसीतय्सं तंचाया: वय्कःयाके अनेतनेगु खँ न्यं जुल।

54 वय्कलं लिस: बियादीबलय् छुं टुंभिदुं लुइका: ज्वने दइ ला धका: दाउ स्वयाच्चन।

12

निपा: ख्वा:पा: दुपि खना: होश या

मत्ती १०:२६-२७

1 अबलय् अन ठूलंद्रुः मनूत कात्तुकाक्क मुं वयाच्चन। वयकलं चेलातयत् धयादिल – “बांलाक होश या। निपाः ख्वाःपाः दुपि फरिसीतयग्गु सोडापाखें बचय् जुयाच्चैं।”

2 त्वपुयातःगु खने दइतिनि। सुचुकातःगु सी दइतिनि।

3 अयज्गुलि छिमिसं चान्हय् धाःगु खँ न्हिनय् फुक्कसिनं सी। क्वथाय् दुने च्वनाः न्हायपनय् स्वांपूगु खँ कःसिं बयबय् जुइ।”

सु खनाः ग्याये माःगु?

मती १०:२६-३१

4 “यःपि पासापि, जिं छिमित धाये – म्हयात जक स्याइपि खनाः ग्याये माःगु मदु। शुलिं अप्वः इमिसं मेगु छुं नं याये फइ मखु।

5 अयनं सु नाप ग्यायेमाः व खँ जिं छिमित धाये – छिमिगु म्ह व आत्मा नितांयात नरकय् छवयादी फुम्ह परमेश्वरलिसे जक ग्याना च्वैं। खः, जिं धाये – वयकःलिसे हे जक ग्याना च्वैं।

6 “धिबा निगलं न्याम्ह चखुंचात न्याये मफु ला? थपायसकं दसां परमेश्वरं छम्ह चखुंचायात नं ल्वःमंकादी मखु।

7 छिमिगु छैनय् च्वंगु सँ छपु छपु दतले परमेश्वरं ल्याः खाना तयादीगु दु। अयज्गुलि ग्याये माःगु मदु। चखुंचा स्वयाः ला छिपि यक्व हे मू वं।”

8 “सुनां मनूतयग्गु न्ह्यःने ‘जि ख्रीष्टयाम्ह मनू खः’ धकाः धाइ, मनूया कायनं नं परमेश्वरयापि स्वर्गदूततयग्गु न्ह्यःने वयात ‘जिम्ह मनू खः’ धकाः धाइ।

9 अले सुनां मनूतयग्गु न्ह्यःने ‘जि ख्रीष्टयाम्ह मखु’ धकाः धाइ वयात वं नं परमेश्वरयापि स्वर्गदूततयग्गु न्ह्यःने ‘जिम्ह मनू मखु’ धकाः धाइ।

10 मनूया काययात मभिकाः खँ ल्हाःम्हयसित क्षमा यानाबी, अयनं पवित्र आत्मायात मभिकाः खँ ल्हाःम्हयसित क्षमा बी मखु।”

11 “छिमित ज्वनाः धर्मशास्त्र स्यनीगु छँ, तःधंम्ह हाकिमयाथाय, अले अदालतय् न्ह्याथाय् यंकूसां छिमिसं इमित छु लिसः बीगु धकाः धन्दा काये म्वाः।

12 छायाधाःसा पवित्र आत्मां उबलय् हे छिमित छु धायेमाःगु खः स्यनादी।”

तःमिम्ह मूर्खम्ह मनूयागु उखान

13 मनूतयग्गु हुलं छम्ह मनुखं येशूयात थथे धाल – “गुरूजु, जिमि दाजुयात अबुया सम्पत्ति इनाब्बु धकाः धयादिसँ रे।”

14 वयकलं वयात लिसः बियादिल – “जि छिकपिनिगु सम्पत्ति इनाबीम्ह मनू अथवा न्यायाधीश धकाः छितः सुनां धाल?”

15 अले वयकलं फुक्कसित धयादिल – “होश या, छुं नं लोभ लालच यायेगु बानी याये मते, छायाधाःसा यक्व धनसम्पत्ति दयेवं जक धात्थेंगु जीवन दइगु मखु।”

16 वयकलं इमित छगू उखान कनादिल। “छम्ह तःमिम्ह मनूयागु बुँइ तयां तयेथाय् मदय्क अन्न सल।

17 अले वं मनं मनं बिचाः यात – ‘अन्न ला तयां तयेथाय् हे मन्त, आः जिं छु यायेगु?’

18 वं बिचाः यानाः धाल – ‘छगू जुक्ति मयासें मजिल। थ्व दक्व भखारि स्यंकाः ततःग्वः जुइक दय्केमाल, अले जक जिगु अन्न व सामान फुक्कं थ्व भखारिइ तये दइ।

19 अले ला जि थथे धकाः दुक्क जुयाच्चने – “आः ला जितः दँदं तकयात नयेत माक्व दत। उकिं मोजमज्जा यानाः नयाःत्वनाः जुइदत।”

20 “अले परमेश्वरं वयात थथे धयादिल – ‘अय् मूर्ख, छ ला थौं चान्हय् हे सी। छं मुंकातःगु धन, अन्न फुक्कं आः सुयागु जुइ?’

☆ 12:1 १२:१ मती १६:६; मार्क ८:१५

☆ 12:3 १२:३ मती ४:२२; लूक ८:१७

☆ 12:10 १२:१० मती १२:३२; मार्क ३:२९

☆ 12:12 १२:११-१२ मती १०:१९-२०; मार्क १३:११; लूक २१:१४-१५

21 “परमेश्वरं धयादी थें मयासैं थःगु निति जक सम्पत्ति मुंका जुइपि फुककं अथे हे जुइ।”

परमेश्वरयाके भरोसा ति

मती ६:२५-३४

22 अले हानं येशू चेलातयत धयादिल – “नयेत्वनेगु व पुनेगुलिइ छिमिसं च्यूता: तये मते।

23 नयेगु स्वया: प्राण तःधं, मजू ला? पुनेगु स्वया: शरीर तःधं, मजू ला?

24 क्वःतयत छक: बिचा: याना: स्व। क्वःतयसं बुँइ पुसा हः जुइ नं मखु, अले बाली लः वनी नं मखु। इमि अन्न स्वथना तयेत धुकू नं मदु, भखारि नं मदु। अयनं इमित माक्व परमेश्वरं नका तःगु दु। झंगःपंक्षीत स्वया: ला छिपि यक्व मू वं।

25 छिपि मध्ये सुनानं धन्धा कया: थःगु आयु पलख जक नं अप्वः तने फु ला?

26 थपायसकं चिधंगु ज्या छगू ला याना नये मफु धा:सा छिमिसं मेमेगु खँय् छाया धन्दा कया: जुइगु?

27 “ह्याचवंगु स्वांयात छक: स्व, इपि गुकथं तःमा जुल? इमिसं ज्या नं या:गु मदु, कापः नं था:गु मदु। जिं छिमित धाये – उलिमछि धनसम्पत्ति दुम्ह सोलोमन जुजु छप्वः स्वां ति हे झःझः मधा:।”

28 थौं बुया: कन्हय हे इवा: जुया वनीगु घोंययात ला परमेश्वरं थुलि समा: यानातयादी धा:सा वयकलं छिमित पुनेत वस: बियामदी ला? अय् विश्वास मगा:पिं, छिमिसं गथे क्वातुक विश्वास याये मफुगु?

29 “अयजूगुलि छिमिसं नयेत्वनेगुलिइ जक मन तया जुइ मते, अले धन्दा कयाजुइ नं मते।

30 संसारयापि मन्तयसं जक नयेत्वनेगुलिइ च्यूता: तया जुइ। तर छिमित छु छु मा: धका: ला छिमि बा:नं सि हे स्थूनि।

31 न्हापां परमेश्वरयागु राज्य मा: जु, अले छिमित मा:गु फुकक बियादी।

32 “परमेश्वर लयतायादीगुलि छिमित वयकलं थःगु राज्य बियादी। उकिं छिमिगु पुच: चिधं धका: छिपि ग्याये मा:गु मदु।

33 “अयनं दुपिन्सं थःपिन्के दुगु फुककं मिया: नये मखंपिन्त इनाब्यु। अले खर्च याना: नं फुना मवनीगु सम्पत्ति दयकेत स्व। स्वर्गय् मुंकातःगु सम्पत्ति न्हाक्व हे खर्च या:सां गुबलें हे फुनावनी मखु, खुं नं खू वइ मखु, अले किलं नं नइ मखु।

34 छिमिगु सम्पत्ति गन दु छिमिगु मन नं अन हे दइ।”

पिवा: च्वंमह च्य:

35 “वस: फिना: सेवाया निति मत च्याका: तयार जुयाच्वँ।”

36 छिपि ब्याहा भव्य वंमह मालिकयागु लँ स्वया च्वंमह च्य: थें जुयाच्वँ। गुम्हयसिनं थ: मालिक वयेवं खापा चायकाबी।

37 मालिक लिहां वइबलय वं थ: च्य:तयत मधंसे च्वनाच्वंगु खन कि गुलि स्याबास बी। जिं छिमित धातयें धाये – व मालिकं थ: च्य:यात पाहांयात थें फयतुका: नके त्वंके याइ।

38 लिबाक्क बाचा जायका वा खा हाली धुंका: लिहां वया: नं थ: च्य:तयत मधंसे पियाच्वंगु खन कि ला मालिकं झन अप्व: लयताया: स्याबास बी।

39 “थ्व नं सीकाति – थःगु छँय् खू वइगु खँ सिल कि छँ थुवा: चच्छिं मधंसे पियाच्वनी। वं खुंयात दुहां वये तकं बी मखु।

40 छिमिसं नं अथे हे होशयानाच्वँ, छाया:सा छिमिसं मतिइ हे मतःबलय् मनूया काय् वइ।”

भिंमह व मभिंमह च्य:

मती २४:४५-५१

41 पत्रुसं धाल – “प्रभु, थ्व खँ छिं जिमित जक धयादियागु ला कि मेपिन्त नं धयादियागु?”

42 अले वयकलं धयादिल — “भिंम्ह व विश्वास याये बहःम्ह च्यः सु जुइ? गुम्हयसित वया मालिकं मेपि च्यःतयत् ठीक ठीक इलय नके त्वंकेगु ज्या बियाः इमि नायः याना तइ, व हे जुइ।

43 वं अथे ज्या यानाचवंगु वया मालिकं खन धाःसा वयात गुलि स्याबास बी।

44 जिं छिमित धात्थें धाये — वया मालिकं वयात थःगु सर्बय तकं लःल्हाना तइ।

45 तर वं ‘जिमि मालिक तःन्हू लिपा जक वइ’ धकाः मतिइ तयाः मेपि च्यः व भ्वातितयत् दायाः रख्यानाः मंदु थें नयाःत्वनाः सनाः जुल धाःसा

46 वं मतिइ हे मतःबलय वया मालिकं आकाझाकां थयंकः वयाः वयात स्या हे स्यानाछवइ। अले परमेश्वरयात विश्वास मयाइपिन्त बीगु सजौय वयात नं बी।

47 “मालिकं या धकाः धयाथकूगु खँ स्यसां हेपय् यानाः मयाइम्ह च्यःयात तसकं तःधंगु सजौय बी।

48 मसीकं मचायूकं सयंकूम्ह च्यःयात भचा जक सजौय बी। यक्व बिया तःम्हयूसिके यक्व हे काइ, यक्व कयातःम्हयुसिनं यक्व हे बी माली।”

ख्रीष्ट येशूयागु निति बाय् माली

मती १०:३४-३९

49 येशू हानं धयादिल — “जि थ्व संसारय् मि तःवयाम्ह खः। थ्व मि च्याये धुंकूगु जूसा बां हे लाइगु खः।

50 जिं छगू बत्तिस्मा काये मानि। व मकातले जिं यक्व दुःखकष्ट फये मानि।*

51 छिमिसं स्वयेबलय् जि संसारय् शान्ति बीत वःम्ह धकाः च्वन जुइ? मखु, जिं छिमित धाये — बरु जि ल्वाकेत वयाम्ह खः।

52 आवलिं न्याम्हयसिगु परिवारय् कचिंगः पिहां वइ, अले स्वम्हयसिगु छपुचः व निम्हयसिगु छपुचः जुयाः थःथवय् ल्वापु जुइ।

53 “ ‘थुकथं अबुया विरोधय् काय,

कायया विरोधय् अबु,

मांया विरोधय् म्हाय,

म्हायया विरोधय् मां,

माजुया विरोधय् भौमचा,

व भौमचाया विरोधय् माजु जुयाः

ल्वापु जुइ।’ ”*

ईयात थुइकि

मती १६:२-३

54 अले येशू मन्तयत् धयादिल — “पच्छिमं हाकूगु सुपौय् वःगु खनेवं छिमिसं ‘आः वा वइन’ धकाः धाइ, अले अथे हे जुइ।

55 हानं दच्छिनं फय वयेवं छिमिसं ‘आः तसकं तांन्वइ’ धकाः धाइ, अले अथे हे जुइ।

56 धात्थें हे, छिपि निपाः ख्वाःपाः दुपि खः। आकाशय् व पृथ्वीइ जुइगु खँ ला छिमिसं सीके फु धासेलिं थ्व ईयात जक गय् म्हसीके मफुगु?

57 “छिपि थःपिन्सं हे छाय् भिं मभिं सीके मफुगु?

58 सुनानं छिमित मुद्दा तल धाःसा अदालतय् थ्यने न्ह्यः हे वलिसे मिलय जुइगु स्व। मखुसा वं छिमित न्यायाधीशया न्ह्यःने यंकी। न्यायाधीशं छिमित सिपाईतय्गु ल्हातय् लःल्हानाबी। अले इमिसं छिमित कुनी।

59 अले छु जुइ थ्व जिं छिमित धाये — पुले माक्व धिबा मपुइकं छिमित इयालखानां त्वःता हइ मखु।”

13

पापं लिचिलेगु ला कि सीगु?

1 अबलय हे छथ्वः मनूतयसं वयाः येशूयात थथे धाल — “परमेश्वरयात बलि बियाच्चंबलय् पिलातसं गालीलीतयत् स्याकल। अले इमिगु हि व बांयागु हि नाप ल्वाकछ्याना बिल।”

2 वय्कल इमित लिसः बियादिल — “थुपि मेपिं गालीलीत स्वयाः तसकं पापी जूगुलि अथे यानाः स्याःगु धकाः मतिइ तया ला कि छु छिकपिन्सं?”

3 जिं छिकपिन्त धाये — अथे मखु, छिकपिन्सं पश्चाताप मयाःसा छिकपिं नं इपिं थें सी माली।

4 सिलोआमय् च्वंगु धरहरा क्वःदलाः ल्हानाः सीपिं झिंच्याम्ह मनूत यस्शलेमय् च्वपिं मनूत स्वयाः पापीत धकाः मतिइ तया ला कि छु छिकपिन्सं?”

5 जिं छिकपिन्त धाये — अथे मखु, छिकपिन्सं पश्चाताप मयाःसा छिकपिं नं इपिं थें सी माली।”

यःमरि मसःगु सिमायागु उखान

6 अले येशू इमित उखान छगु छुनादिल — “छम्ह मनुखं थःगु दाखया क्यबय् यःमरिमा पिनातःगु दु। छन्हु वं सिमाय् यःमरि सयाच्चंगु दु ला धकाः माः वन, तर यःमरि छगः हे सयाच्चंगु मखन।

7 अले वं क्यबय् ज्या याइम्हय्सित धाल — ‘स्वदँ मछि दये धुंकल थ्व यःमरि सइ ला धकाः पियाच्चनागु, सःगु हे मखुनि। आः ला सिमायात पाला छवःसां जिल। थाय् जक पंक, छाया तया तयेगु?’

8 “अले क्यबय् ज्या याइम्हयसिनं धाल — ‘आः हानं दच्छि तक स्वये का हजुर। जिं हानं छकः जःखः बांलाक म्हुयाः गाक्क साः तयाः स्वये।

9 थथे यानाः यःमरि सल धाःसा बां हे लात, मखुसा पाला छवयाबी।’ ”

धुसि लूम्ह मिसायात लायकादीगु

10 छन्हु विश्रामबार खुन्हु येशू धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् झायाः स्यनेकने यानादिल।

11 अबलय भूत दुब्युम्ह छम्ह धुसि लूम्ह मिसा नं अन वयाच्चन। थ्व मिसा धस्वाये मफु। वयात थथे जुयाच्चंगु झिंच्यादँ मछि दये धुंकल।

12 वयात खनाः वय्कलं सःताः थथे धयादिल — “छिगु ल्वय् लन।”

13 अले वय्कलं थःगु ल्हाः वयागु छैनय् तयादिल। उध्रिमय् हे व धस्वाये फत। अले वं परमेश्वरयात जयजय यात।

14 अथे वय्कलं विश्रामबार खुन्हु हे ल्वय् लायकादिल धकाः धर्मशास्त्र स्यनीगु छैयाम्ह कजी तसकं तंम्वय्कल। अले वं मनूतयत् धाल — “ज्या याये ज्यूगु दि ला खुन्हु मछि द हे दु नि। सुयां ल्वय् लाय्के माःसा उबलय् वःसां ज्यूनि। विश्रामबार खुन्हु हे लाय्केमाः धयागु छु दु?”*

15 अले प्रभुं वयात लिसः बियादिल — “छिकपिं गज्याःपिं निपाः ख्वाःपाः दुपिं? छिकपिन्सं द्रहंतयत्, गधातयत् विश्रामबार खुन्हु गलं त्वःताः लः त्वंके मयंका ला?”

16 अले छु, अब्राहामया म्हाय् थ्व मिसायात झिंच्यादँ तक शैतानं चिनातल। छु थ्वयात विश्रामबार जुल धायेवं त्वःताबी म्वाः ला?”

17 थथे धयादीगुलि वय्कःया विरोधीत मछालाः सुम्क च्वन। अले अजू चायापुगु ततःधंगु ज्या यानादीगुलि ग्वाः ग्वाः मनूत वय्कः खनाः लयल्यताल।

दक्कसिबय् चिग्वःगु पुसा व सोडायागु उखान

मन्ती १३:३१-३३; मार्क ४:३०-३२

18 येशू धयादिल — “परमेश्वरयागु राज्य गथे च्वं धकाः गय् यानाः धायेगु? छु नाप दौजय् यानाः क्यनेगु?

19 परमेश्वरयागु राज्य थथे च्वं। छम्ह मनुखं तुग्वःया पुसा थःगु बुँइ हल। थ्व बुया वयाः तःमागु सिमा जुइ, अले झंगःपंक्षीतय्सं थुकियागु कचामचाय् थःगु स्वँ दय्की।”

20 वयकलं हानं धयादिल – “परमेश्वरयागु राज्ययात छु नाप दौंजय याना: क्यनेगु?

21 परमेश्वरयागु राज्य थथे च्वं। छम्ह मिसां सोडा कया: सोफा छवचुंलय् ल्वाकछ्याना: फुक्क थासय् मथ्यंतले न्हायाच्चन। अले छवचुं फुक्क फ्वंगाना वल।”

चिब्यागु लुखा

22 येशु शहर शहर व गां गां जुया: स्यनेकने यायां यरूशलेमपाखे झाया च्वंबलय्

23 वयक्:यात छम्ह मनुखं न्ह्यस: यात – “प्रभु, कम मनूतय्त जक मुक्ति दइ ला?”

अले वयकलं वयात धयादिल –

24 “चिब्यागु लुखां दुहां वनेगु कुत: या, छायाधा:सा यक्व मनूतय्सं अनं दुहां वनेत ला स्वइ, अयनं फइ मखु।

25 छें थुवालं खापा ति धुंका: हानं चाय्काबी मखु। अले छिपिं पिने च्वना: थथे धया: खापा संका च्वनेमाली – ‘प्रभु, खापा चाय्कादिसँ।’ वयकलं थथे लिस: बिया हइ – ‘छिपिं गनं वयापिं ख: ? जिं छिमित म्हमस्यु।’

26 अले छिमिसं थथे धाइ – ‘जिपिं छिनाप हे नयेत्वने याये धुं पिं ख:। अले जिमिगु हे त्वाल्य झाया: छिं जिमित स्यनादीगु ख:।’

27 छिमिसं वयक्:यात अथे धा:सां वयकलं छिमित थथे धया हइ – ‘धात्थें हे छिपिं गनं व:पिं ख: धका: जिं मस्यु। अले गज्या:पिं ख: धका: नं जिं मस्यु। मभिंगु जक ज्या यानाजुइपिं, हालाच्चने मते, हूं।’☆

28 “अले छिमिसं अब्राहाम, इसहाक, याकूब व फुक्क अगमवक्तात स्वर्गय् परमेश्वरया राज्यय् च्वनाच्चंगु, छिमित जक दुमका:गु खना: नुग: हीसे च्वंका: ख्व जक ख्वया:, वा न्ह्यायाच्चनी।”☆

29 यहूदीमखुपिं मनूत पुर्व, पच्छिम, उत्तर, दच्छिन फुक्क थासं वया: स्वर्गय् परमेश्वरया राज्यय् भव्य नयेत फ्यतुइ खनी।”☆

30 थुइकि, आ: न्हापा ला:पिं लिपालाइ, अले लिपा ला:पिं न्हापा लाइ।”☆

यरूशलेम खना: नुग: मछिकादीगु

मती २३:३७-३९

31 अबलय् हे सुं फरिसीतय्सं वया: येशूयात थथे धाल – “हेरोदं छित: स्यायेत स्वयाच्चंगु दु, याकनं हे थनं बिस्युं झासँ।”

32 वयकलं इमित लिस: बियादिल – “झासँ व ध्वंयात थथे धयादिसँ – जिं थौं व कन्हय् तक भूततय्त पितीनाछवयेगु, त्वगितय्त लाय्काबीगु याये मानि, कंस ला जिं थ:गु ज्या सिधय्के।

33 न्ह्यागु हे जूसां थौं, कन्हय् व कंस जिं थ:गु लैय् वना हे च्वनेमा: छायाधा:सा यरूशलेमं पिने ला अगमवक्ता सी जिं हे मज्यु।”

34 “हे यरूशलेमय् च्वं पिं मनूत, छिमिसं अगमवक्तातय्त स्याना छवत, अले परमेश्वरं छवयाहयादीपिं दूततय्त त्वहँत कय्का: स्याना छवत। जिं छिमित माखां थ: खाचातय्त त्वपुया त: थें गुलि बचय् यायेत स्वये धुन। अयनं छिपिं मानय् मजू।

35 आवनिसें छिमिगु छें छिमित हे त्व:ताथके। जिं छिमित धाये – आवलिं छिमिसं प्रभुया नामं झायादीम्हय्सित त:मधंकुतले जित: खनी मखु।”☆

14

म्हंमफुम्ह मनूयात लाय्कादीगु

1 छक: विश्रामबार खुन्हु येशु छम्ह त:धंम्ह फरिसीयागु छैय् भव्य स:तात:गुलि झाल। मनूतय्सं वयक्:यात अन नं चिवा यानाच्चन।

☆ 13:27 १३:२७ भज ६:८ ☆ 13:28 १३:२८ मती २२:१३; २५:३० ☆ 13:29 १३:२८-२९ मती ८:११-१२ ☆ 13:30 १३:३० मती ११:३०; २०:१६; मार्क १०:३१ ☆ 13:35 १३:३५ भज ११:८२६; यर २२:५

2 वयकःया न्ह्यःने ल्हाःतुति मनावःम्ह छम्ह मनू च्वनाच्चंगु दु।

3 वयकलं शास्त्रीत व फरिसीतयत्त थथे धयादिल – “विश्रामबार खुन्हु सुयातं लाय्काबीगु ज्या याये ज्यू ला?”

4 इपिं छम्हयसिनं हे नवाय् मछाल। अले वयकलं व ल्हाःतुति मनावःम्ह मनूयात थियाः लाय्का छवयादिल।

5 अले इमित धयादिल – “छिकपिनि सुयां काय् अथवा द्रुहं तुंथिइ कुतुंव न धाःसा विश्रामबार खुन्हु जूसां काचाकाचां सालाः थमकाइ ला?”*

6 इमिसं थुकियागु लिसः बी मफुत।

भव्य सःतूम्ह व भव्य वइपिं

7 अन भव्य वःपिं मनूतयसं च्वय् फ्यतुइत स्वः जूगु खनाः वयकलं इमित थथे धकाः छगू उखान कनादिल –

8 “सुनानं छिकपिन्त ब्याहा भवजय् सःतातःगु दःसा छिकपिं च्वय् च्वनादी मते, छायाःसा छिकपिं स्वयाः नं तःधंपिन्त भव्य सःतातःगु दये फु।

9 भव्य सःतूम्हयसिनं छिकपिन्त थथे धाइ – ‘अनयात थाय् त्वःतादिसँ।’ अले छिकपिं मछालाः क्वय् च्वंवेने माली।

10 “छिकपिन्त सुनानं भव्य सःतल धाःसा छिकपिं वनाः दकलय् क्वय् लाःगु थासय् च्वं झासँ। अले भव्य सःतूम्हयसिनं वयाः छिकपिन्त थथे धाइ – ‘पासा, भचा च्वय् झासँ।’ अले च्वय् च्वं झायेबलय् फुक्कसिगु न्ह्यःने छिकपिन्त बांलाइ।*

11 सुनां थःत थःम्हं तःधंकी व चिधनी। अले सुनां थःत थःम्हं चिधं ताय्की व तःधनी।”*

12 अले हानं वयकलं भव्य सःतूम्हयसित नं धयादिल – “भव्य न्याय्केबलय् छिं थः पासापिं, दाजुकिजापिं, फुकीत, जःखः च्वंपिं व तःमिपिन्त भव्य सःतादी मते, छायाःसा पलेसा पुलेत इमिसं छितः नं भव्य सःती।

13 भव्य न्याय्केबलय् छिं नये मखंपिं, ल्हाःतुति खूपिं, अले कांपिन्त भव्य सःतादिसँ।

14 अले छितः आशिष दइ, छायाःसा अज्याःपिन्सं छितः पलेसा पुले फइ मखु। बरु धर्मीपिं सिनाः हानं म्वाना वइबलय् परमेश्वरं छितः थुकियागु पलेसा पुलादी।”

तःधंगु भव्ययागु उखान

मन्ती २२:१-१०

15 थ्व न्यानाः वयकःयागु लिक्कसं च्वनाच्चंम्ह छम्ह मनुखं थथे धाल – “स्वर्गय् परमेश्वरयागु राज्यय् च्वनाः नयेत्वने याये खनीम्ह मनू ला तसकं धन्यम्ह जुइ।”

16 वयकलं धयादिल – “छन्हु छम्ह मनुखं तसकं तःधंक भव्य न्याय्कल, अले यक्व मनूतयत्त भव्य सःतल।

17 भव्य नयेगु ई जुइकाः वं थः च्यःयात भव्य सःता तःपिन्त हानं छकः ‘फुक्कं ठीक जुइ धुंकल, भव्य झासँ’ धकाः धाय्के छवत।

18 तर भव्य सःतातःपिं मनूतयसं वये मलाः धकाः धयाहल। छम्हयसिनं थथे धाल – “जिं बूँ छकू न्याना तयागु दु। बूँ छकः स्वः वेनेमानि। अयजूगुलि वये लाइ मखु, तंचायादी मते।’

19 अले मेम्हयसिनं धाल – ‘जिं न्याज्वः द्रुहं न्याना तयागु दु, छकः ज्या याकाः स्वये मानि। अयजूगुलि वये लाइ मखु, तंचायादी मते।’

20 अले हानं मेम्ह मनुखं धाल – ‘नकतिनि नकतिनि कलाः हयागुलि जि वये मलाः।’

21 “च्यलं लिहां वनाः मालिकयात फुक्क खँ धयाबिल। तसकं तंम्वयकाः वं च्यःयात थथे धाल – ‘हुँ, शहरया लँय् लँय् व गल्लिइ गल्लिइ वनाः नये मखंपिं, ल्हाःतुति खूपिं व कांपिन्त ब्वना हजि।’

22 अले मालिकं धा:थें याये धुंका: च्यलं वया: वयात थथे धाल — ‘हजुर, छिं धयादी थें याये धुन, अज्ज नं थाय् दनि।’

23 वं हानं वयात थथे धाल — ‘शहरं पिनेयागु लँय् लँय् व गल्लिइ गल्लिइ वना: मनूतयत् कर याना जूसां ब्वना हजि। जिगु छँ जाय्क मनूत दये हे मा:।

24 जि छिमित धा:थें धाये — न्हापा भव्य् ब्वना तयापिं मनूत छम्हय्सिं हे भव्य् नयेखनी मखु।’ ”

चेला जुइत त्याग यायेमा:

मत्ती १०:३७-३८

25 ग्वा: ग्वा: हे मनूत येशूया ल्यूल्य् वयाच्चन। वय्कलं इमित लिफ: स्वया: थथे धयादिल —

26 “सुं मनू जि नाप वये मास्ति व:सा वं थ: मांबौ, कला:, भा:त, मस्त, दाजुकिजा, तताकेहें, अले थ:त नं जित: स्वया: अप्व: माया याये मज्य्। अथे याये मफुम्ह मनू जिम्ह चेला जुइ फइ मखु।”☆

27 थ:गु क्रूस क्वबिया जिगु ल्यूल्य् मवइम्ह मनू जिम्ह चेला जुइ फइ मखु।”☆

28 “सुनानं धरहरा दयकेत्यन धा:सा न्हापालाक गुलि खर्च जुइ, अले धिबा गा: मगा: निं स्वइ।

29 जग तये धुंका: सिधय्के मफुत कि वयात फुक्कसिं थथे धका: गिजय् याइ —

30 ‘थ्व मनूखं दय्केत ला दय्कल, अय् नं सिधय्के भा: मखन का।’

31 “अथे हे छम्ह जुजुं मेम्ह जुजुलिसे ल्वा:वनेत न्हापालाक थ:पिनि झिद्र: सिपाइँत शत्रुतय् निइद्र: सिपाइँतलिसे ल्वाये फइ ला कि फइ मखु धका: बिचा: याना स्वइ।

32 शत्रुपाखे च्वपिं सिपाइँत नाप ल्वाये मफु धयागु जूसा, इमिसं हय्का: वये न्ह्य: हे मनूत छवया: मिलय् जुइत स्वइ।

33 अथे हे छिमिसं नं थ:के दुगु फुक्कं त्व:ते मफुसा छिपिं जिम्ह चेला जुइ फइ मखु।

34 “चि ला भिं जू। चिया सवा: हे तन धा:सा थ्वयात हानं छुकिं चि सवा: वय्केगु?

35 थथे सवा: तने धुंक्गु चि ला बुँइ तयेत नं मज्य्, सा:द्रँय् तयेत नं मज्य्। अज्या:गु चियात ला मनूतय्सं वांछवइ। सुयाके न्हाय्पं दु वं न्यना का।”

15

स्वंगू उखान

1 कर काइपिं मनूत व पापीत हुल हुल मुना: येशूयाथाय् लिक्क लिक्क वया: वय्क:यागु खँ न्यं वल।

2 अले फरिसीत व शास्त्रीतय् थथे धका: खँ जुल — “थ्व मनू ला पापीत नाप बुला जुया: नया जुइम्ह खनिसा।”☆

3 अय्जगुलि वय्कलं छगू उखान कनादिल।

तंम्ह फैचा

मत्ती १८:१२-१४

4 “छिकपिं मध्ये सुयां छम्हय्सिया सछिम्ह फैचा दु धाय्का। उकी छम्ह फैचा तन धा:सा वं छु याइ? वं गुइगुम्ह फैचायात ख्यलय् हे त्व:ता: तंम्ह फैचायात मा: मजुइ ला?

5 अले लुल कि वं लय्लय्तातां फैचायात ब्वहलय् तया: हइ।

6 वं छँ थय्का: थ: पासापिन्त व ज:ख: च्वपिन्त स:ता: थथे धाइ — “जिं तंम्ह फैचायात लुइका हये धुन, उकिं छिपिं नं जिनापं लय्ता।’

7 जिं छिकपिन्त धाये — थुकथं हे पश्चाताप या:म्ह छम्ह पापी मनू खना: परमेश्वर लय्तायादी। तर छिकपिं थें ज्या:पिं गुइगुम्ह ‘जिपिं धर्मीपिं ख:’ धका: धाइपिं मनूत खना: परमेश्वर लय्तायादी मखु।”

तंगु पाँय् म्वह:

8 “सुं छम्ह मिसायाके झिगू पाँय् म्वहः दु। अले वया छगू पाँय् म्वहः तन धाःसा वं मत च्याकाः बँ पुनाः मालाः मस्वइ ला?

9 लुइके धुंकाः वं थः पासापिन्त व जःखः च्वंपिन्त सःताः थथे धाइ — ‘जिं तंगु पाँय् म्वहः लुइके धुन, उकिं छिपिं नं जिनापं लय्ता।’

10 जिं छिकपिन्त धाये — अथे हे परमेश्वरयापिं स्वर्गदूतत नं पश्चाताप याःम्ह छम्ह पापी खनाः लयल्यताइ।”

तंम्ह काय्

11 अले वयकलं हानं उखान छुनादिल — “छम्ह मनूया निम्ह कायपिं दु।

12 छन्हू कान्छाम्ह कायनं थः अबुयात थथे धाल — ‘बाः, जितः जिगु अंश बियादिसँ।’ अले अबुम्हयसिनं निम्ह कायपिन्त अंश इनाबिल।

13 “अथे अंश इनाब्यूगु गुलिचां मदुनिबल्य कान्छाम्ह कायनं थःगु दक्क सम्पत्ति मियाः परदेश्य वन। अन वनाः वं थःगु धिबा मोजमज्जा यानाः फुक्का छवत।

14 अबल्य अन देश्य अनिकाल जूगुलि वयात तसकं हे दुःख जुल।

15 व अन देश्य च्वंम्ह छम्ह मनूयागु छैय् ज्या याः वन। वं वयात फातय्त नके त्वंके यायेगु ज्या बिल।

16 तसकं नयेपित्यानाः च्वंगुलि फातय्सं नइगु नसा हे वं नये मास्ति वयकल, अयनं वयात व हे नं सुनानं मब्यू।

17 “छन्हू वयात होश वल, वं थथे बिचाः यात — ‘जिमि बाःयाथाय् ज्या याइपिं मनूयसं प्वाः जायक नयाः नं थयेत दु, जि धाःसा थन नये हे मखनाः सिनावनिन।

18 आः मजिल, जि वनाः बाःयात थथे धायेमाल — ‘बाः, परमेश्वरयागु विरोधय् व छिगु विरोधय् जिं पाप याये लात।

19 आः ला जितः छिकपिनि काय् धकाः धाये हे मल्वय् धुंकल। अयजूगुलि जितः छिथाय् ज्या याइम्ह छम्ह च्यः थें भाःपिया तयादिसँ।”

20 “अले व दनाः थःगु छैय् लिहां वल। व लैय् वयाच्वंगु वया अबुं तापाकनिसें हे खन। वयात खनाः तसकं माया वन। अले ब्वाँय् वनाः थःकाय्यात घयपुयाः चुप्पा नल।

21 अले वं अबुम्हयसित धाल — ‘बाः, जिं परमेश्वरयागु विरोधय् व छिगु विरोधय् पाप याये लात। आः ला जितः छिकपिनि काय् धकाः धाये हे मल्वय् धुंकल।’

22 “तर अबुम्हयसिनं च्यःतय्त सःताः थथे धाल — ‘याकनं हे दकलय् बांलाःगु वसः हयाः वयात पुंकि। वयागु पतिनय् अंगू नं न्हाकाः ब्यु। अले तुतिइ लाकां नं न्हाकाः ब्यु।

23 भव्य ज्वरय् या। थौं झीसं लय्ताः भव्य न्याय्केमाः,

24 छायाधाःसा थ्व जिमि काय् सी धुकूम्ह हानं म्वानावल, तने धुकूम्ह हानं लुल।’ अले भव्य नयाः न्हाइपुकल।”

25 “अबल्य वया तःधिकःम्ह काय् बुँइ वनाच्वंगु जुयाच्वन। बुं लिहां वयाः छें लिक्क थयंबलय् वं छैय् म्ये हालाच्वंगु व प्याखं ल्हुयाच्वंगु सः ताल।

26 अले वं छम्ह च्यःयात सःताः छैय् छु जुयाच्वन धकाः न्यन।

27 च्यलं धाल — ‘छिकपिनि किजा छुं मजुइक छैय् लिहां वःगुलि छिकपिनि बाःनं भव्य न्याय्कूगु खः।’

28 “अले व तसकं तंम्वय्काः छैय् नं वने मास्ति मवय्कल। अयजूगुलि अबुम्हं हे पिने वयाः वयात ह्यय्कल।

29 तर अबुम्हयसित थथे लिसः बिल — ‘स्वयादिसँ, थुलिमछि दये धुंकल जिं दास थें छिगु सेवा यानाच्वनागु। जि छिगु छुं नं खँ मानय् मयानागु मदु। अयनं छि जितः पासापिलिसे न्हाइपुकेत दुगुचा छम्ह हे गुब्बं बियादीगु मदु।

30 वेरयायाथाय् जुयाः छिगु सम्पत्ति दक्कं फुक्का वःम्ह काय् वयेवं धाःसा थपाय्सकं तःधंक भव्य न्याय्कादिल।’

31 “अले अबुम्हयसिनं वयात धाल — ‘स्व बाबु, छ ला जि नाप हे च्वनाच्चंगु दु नि। अले जिगु धयागु हे छंगु मखु ला?’

32 थौं ला भव्य न्यायका: लयताय् मा:गु दि ख:, छाया:सा छं किजा सी धुंकूम्ह हानं म्वानावल, तने धुंकूम्ह हानं लुल।’ ”

16

चलाखम्ह दांभरियागु उखान

1 येशू चेलातयत नं थथे धयादिल — “छम्ह त:मिम्ह मन्या छम्ह दांभरि तयात:गु दु। छन्हु व दांभरिनं ला: ला: थे धिबा खर्च यानाच्चन धका: मालिकं न्यन।

2 अले वं वयात स:ता: धाल — ‘छं मखु थें यानाच्चन धका: धा:गु खँ ख: ला कि मखु? आवनिसें छं जिथाय् ज्या याये म्वा:ल। जित: हिसाब बुझय् याये हजि।’

3 “अले वं बिचा: यात — ‘आ: जिं छु यायेगु? मालिकं जित: ज्यां लिकयाबी न। बुँ पा: जुइ जिं मफु, अले पवं जुइत मछा:।

4 गथे या:सा जित: ज्यां लिकाये धुंका: नं मनूतयसं थ:गु छँय् दुकाइ, व जिं लुइके धुन।’

5 “थुलि बिचा: याना: वं थ: मालिकयात धिबा पुलेमा:पिन्त छम्ह छम्ह याना: स:तल। दकलय् न्हापा व:म्हयसित वं धाल — ‘जिमि मालिकयात छिं गुलि धिबा पुले मानि?’

6 वं धाल — ‘स्वदु: लिटर जैतूनया चिकं पुले मानि।’ अले वं धाल — ‘छंगु भ्वंतय् याकनं झिन्यास: लिटर जक च्व।’

7 “अले हानं वं मेम्हयसित धाल — ‘छिं जिमि मालिकयात गुलि पुले मानि?’ वं धाल — ‘दु:छि बोरा छव पुले मानि।’ अले वं वयात धाल — ‘छंगु भ्वंतय् याकनं च्यास: बोरा जक च्व।’

8 “व मभिंम्ह दांभरिनं अथे चलाखि ज्या या:गुलि वया मालिकं वयागु तारिफ यात। थुकिं सीदत, थ्व संसारयापि मनूत थ:त माल धायेवं चलाख जुइ स:, तर परमेश्वरया मनूत धा:सा अथे मखुगुलिइ चलाख जुया: सना जुइ मस:।

9 जिं छिमित धाये — थ्व संसारयागु हे धिबां जूसां छिमिसं थ:गु नितिं पासापि दय्का ति। अले थ्व धिबा फुइ धुंका: छिमित स्वर्गय् दुकाइ।”

10 “चिधंगु खँय् विश्वास याये बह:म्ह मनू त:धंगु खँय् नं विश्वास याये बह:म्ह जुइ। अथे हे चिधंगु खँय् बेइमान जुइम्ह मनू त:धंगु खँय् नं बेइमान जुइ।

11 संसारयागु धिबाया ज्याखँय् हे ला विश्वास यायेबह: मजूमह मनूयात स्वर्गयागु धन सुनां ल:ल्हानाबी।

12 मेपिनिगु धनसम्पत्तिइ हे ला छिपि विश्वासी जुइ मफु धा:सा छिमित दयेमा:गु धनसम्पत्ति सुनां बी?”

13 “सुं चयलं निम्ह मालिकयागु सेवा याये फइ मखु, छाया:सा वं छम्ह मालिकयात अप्व: यय्कूसा, मेम्ह मालिकयात यय्की मखु। वं छम्हयसिनं धा:थें या:सा, मेम्हयसिनं धा:गु खँ न्यनी मखु। अथे हे छिमिसं परमेश्वर व धन निगूयां सेवा याये फइ मखु।”[☆]

धिबा जक दुसा गा:पि फरिसीत

14 धिबा जक दुसा गा:पि फरिसीतयसं वय्कलं धयादीगु खँ न्यना: वय्क:यात गिजय् यात।

15 वय्कलं इमित धयादिल — “मनूतयगु न्हा:ने भिं जुया जुइपि छिकपि हे ला ख: नि। अयनं परमेश्वरं छिकपिनिगु नुगलय् च्वंगु खँ स्यु, थथे मनूतयगु न्हा:ने त:धछुया जुइगु हे परमेश्वरयात दकलय् मय:गु खँ ख:।

16 “यूहन्ना मवतले ला व्यवस्था व अगमवत्तातयगु सफू हे चले जुयाच्चंगु ख:। उबलय् निसें हे परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यंकाच्चंगु दु। अयज्गुलि न्हाथे याना जूसां मनूतयसं अन दुहां वनेत कुत: यानाच्चन।[☆]

17 पृथ्वी व आकाश फुक्क फुना वंसां व्यवस्थाय च्वयातःगु वचन छगू नं फुनावनी मखु।*

18 “सुनानं थः कलाःयात त्वःताः मेम्ह कलाः हःसा वं व्यभिचार याःगु जुइ। अले हानं अथे हे भाःतं त्वःतातःम्ह मिसायात हःम्ह मिजंनं नं व्यभिचार याःगु जुइ।”*

तःमिम्ह मनू व लाजरस

19 “छम्ह तसकं तःमिम्ह मनू दु। वं न्हाबलें तसकं थिकेगु मलमलयागु वसः फिना जुइ। अले मोजं जुया जुइ।

20 वयागु ध्वाखाय् कै जक दुम्ह लाजरस धाःम्ह छम्ह फ्वर्गियात तयेहया तःगु दु।

21 खिचातयसं वयाः वयागु कैलय् फ्यया बीगु जुयाच्वन। वं तःमिम्ह मनुखं नयाः कुतुं वंगु जक नये दुसां ज्यू धकाः मतिइ तइगु खः।

22 “छन्हु व फ्वर्गिं सित, अले स्वर्गदूतयसं वयात ब्वना यंकाः अब्राहाम दुथाय् तये यंकल। छन्हु व तःमिम्ह मनू नं सित, अले वयात थुनाबिल।

23 नरकय् लानाच्वंम्ह थ्व तःमिम्ह मनुखं तसकं कष्ट जूगुलि च्वय् थस्वःबलय् तापाकं वं लाजरसयात अब्राहामनाप च्वनाच्वंगु खन।

24 “अले वं तस्सलं थथे धाल – ‘बाः अब्राहाम, जितः दया यानादिसँ। लाजरसयात वयागु पतिनं जितः छफुति जक जूसां लः त्वंकेत छवयाहयादिसँ, छायाःसा जितः थ्व मिइ तसकं कष्ट जुयाच्वन।’

25 “अब्राहामं वयात धाल – ‘काय्, म्वाना च्वंतले छं भिंगु भिंगु व बाबांलाःगु काये खन, लाजरसयाके धाःसा अबलय् छुं हे मदु, वं यक्व दुःखसिया वल। आः लाजरसयात सुख जुल, अले छं सास्ती नया च्वनेमाली।

26 थ्व खँ ला छखे हे ति रे, जिमिगु व छिमिगु दथुइ तसकं तःधंगु गाः दु, अयज्गुलि जिपि छिमिथाय् वये फइ मखु, अले छिपि जिमिथाय् वये फइ मखु।’

27 “अले वं धाल – ‘अयजूसा बाः, जिगु छगू बिन्ति थ्व दु – वयात छकः जिमि बाःयागु छँय् छवयादिसँ।

28 जिमि न्याम्ह किजापि अज्जं दनि, वयात छकः अन छवयाः इमित थनयागु खँ कनाः ख्याच्वः बीके माल, मखुसा इपि नं थन हे सास्ती नः वइ।’

29 “अले अब्राहामं धाल – ‘इमिके मोशायगु व्यवस्था व अगमवक्तातयगु सफू द हे दु नि, इमिसं व हे जक न्यंसां गा हे गानि।’

30 अले हानं वं धाल – ‘मखु, बाः अब्राहाम, उलि जक इमित मगाः। सीम्ह मनू हे छकः वनाः इमित धया ब्यूसा इमिसं पश्चाताप याइ।’

31 अले अब्राहामं हानं धाल – ‘मोशायगु व्यवस्था व अगमवक्तातयगु सफूयात हे इमिसं वास्ता मयाःसा सीम्ह मनुखं म्वाना वनाः धाःगु खँ नं इमिसं विश्वास याइ मखु।’ ”

17

पापय् लाकीगु खँ

मत्ती १८:६-९; मार्क ९:४२-४७

1 येशू चेलातयत धयादिल – “छतां न छतां ला मनूतय्त पाप या हे याकी, तर अथे पाप याकूम्ह मनूयात धिक्कार दु।

2 सुनां थथे चिधंम्ह छम्ह मनूयात जक नं पापय् लाकी, वयात गःपतय् ल्वहंघः घाकाः समुद्रय् वांछवयेगु हे बांलाइ।

3 अयज्गुलि होश या।

“छिमि दाजुकिजापिन्सं पाप याना च्वंसा इमित अथे याये मते धकाः हक्कि। अले इमिसं पश्चाताप याःसा इमित क्षमा या।* ”

4 इमिसं न्हिच्छिइ न्हयकः छिमिगु विरोधय् पाप यानाः न्हयकः तंक छिमिथाय् वयाः ‘जिं पश्चाताप याये’ धकाः धाः वःसा छिमिसं क्षमा ब्यु।”

विश्वास

5 अले प्रेरिततयसं प्रभुयात धाल – “जिमिगु विश्वास अप्वः दयका बियादिसँ।”

6 अले वयकलं धयादिल – “छिमिके तू छग्वःति जक विश्वास दुसां छिमिसं थ्व हाकुगु किम्बु मायात – ‘ल्यहँ दनाः समुद्रय् ला हूँ’ धाःसा छिमिगु खँ वं न्यनी।”

च्यलं यायेमाःगु ज्या

7 “छिपिं मध्ये सुनां थः च्यःयात बुँइ ज्या यानाः लिहां वइबलय् वा फैजवाः लिहां वइबलय् ‘याकनं न निं न’ धकाः धाइ ला?

8 छिमिसं वयात थथे ला धाइ – ‘वनाः याकनं नयेगु ज्वरय् या, अले जि नये मधुंतले पियाच्चँ। जिं नये धुंकाः तिनि छं ना।’

9 थथे धाःथें यात धकाः छिमिसं च्यःयात गुबलें स्याबास बिया ला?

10 अथे हे छिमिसं नं छिमित या धकाः धाःगु ज्या याये सिधय्का थथे धा – ‘जिपिं ला च्यःत जक खः। जिमिसं ला जिमित ब्वःगु ज्या जक याना।’ ”

झिम्ह कोह्मितयत लायकादीगु

11 येशू यरूशलेमपाखे झाःबलय् सामरिया व गालीलयागु दथुं दथुं झाल।

12 छगू गामय् थ्यनी थें च्वंकाः वयकलं झिम्ह कोह्मितयत नापलात। इमिसं तापाकं हे दनाः

13 तःसलं थथे धयाहल – “प्रभु येशू जिमित दया यानादिसँ।”

14 वयकलं इमित धयादिल – “छिमिसं पुजाहारीयाथाय् वनाः थःगु म्ह क्यनाब्यु।” लैय् वँव हे इमिगु कोह्मि ल्वय् लाया वन।*

15 कोह्मि ल्वय् लाःगु सीकाः छम्ह मनू तसकं लयल्यतातां तःसलं परमेश्वरयात जयजय यानाः लिहां वल।

16 वं वयकःयागु तुतिइ भवपुयाः सुभाय् बिल। व लिहां वःम्ह सामरी खः।

17 वयकलं धयादिल – “जिं झिम्ह कोह्मितयत लायका बियागु मखु ला? मेपिं गुम्ह गन वन?

18 थ्व यहूदीमखुम्ह छम्हयसिनं जक वयाः परमेश्वरयात सुभाय् बिल, मेपिन्सं छाया परमेश्वरयात सुभाय् ब्यू मवल?”

19 अले वयात धयादिल – “दूँ, छँय हूँ। छं विश्वास याःगुलि हे छंगु कोह्मि ल्वय् लात।”

परमेश्वरयागु राज्य वयाच्चंगु दु

मत्ती २४:२३-२८, ३७-४४

20 सुं फरिसीतयसं परमेश्वरयागु राज्य गुबलय् वइ धकाः येशूयाके न्यन।

अले वयकलं लिसः बियादिल – “परमेश्वरयागु राज्य खनेदयकः वइ मखु।

21 सुनानं परमेश्वरयागु राज्य ‘थन दु’, ‘अन दु’ धकाः धाये फइ मखु, छायाधाःसा परमेश्वरयागु राज्य छिकपिनिगु हे दथुइ दु।”

22 अले वयकलं चेलातयत धयादिल – “छन्हू अज्याःगु नं दि वइतिनि गुखुन्हू छिमिसं मनूया काययात छकः जक स्वये दःसां ज्यु, धकाः धाइ। तर छिमिसं स्वये खनी मखु।

23 मनूतयसं छिमित – ‘स्व, अन दु’, ‘स्व, थन दु’ धकाः धाइ। तर छिमिसं इमिसं धाःगु खँ न्यने मते, अले इमिसं धाःथाय् नं वने मते।

24 गथे आकाशय् हावलासा त्वइबलय् छगू कुनं मेगु कुनय् थ्यंक जः खइ। मनूया काय् वइगु दिनय् नं अथे हे खने दइ।

25 न्हापालाक ला वं तःतामछि दुःखकष्ट सी मानि। अले हानं थौकन्हय्यापि मनूतयसं वयात मयय्की।

- 26 “गथे नोआयागु पालय जुगु खः मनूया काययागु पालय नं अथे जुइ।”
 27 नोआ लःजहाजय् दुहां मवंतले मनूतय्सं नयेत्वने यांना हे च्वन, ब्याहा यांना हे च्वन, अले बिया छवयेगु नं यांना हे च्वन, अले ला छक्कलं हे इमित लखं त्वपू वल, थुकथं इपिं फुक्कं सिनावन।
 28 “लोटयागु पालय नं अथे हे जुल। मनूतय्सं नयेत्वनेगु, न्यायेगु मीगु, पीगु व दय्केगु यांना हे च्वन।
 29 उबलय् हे लोतं सदोम त्वःतेवं आकाशं मि व गन्धक गायाः इपिं फुक्कं सिनावन।
 30 मनूया काय वइबलय् नं अथे हे जुइ।
 31 अबलय् कःसिइ च्वनाच्चंम्ह मनू थःगु सम्पत्ति कायेत तकं छैय् दुने वने लाइ मखु। अथे हे बुँइ ज्या यांनाच्चंम्ह छैय् तकं वये लाइ मखु।
 32 लोटया कलाःयात लुमंकी।
 33 थःगु प्राण बचय् यायेत जक स्वइम्ह मनू नाश जुयावनी। सुनां थःगु प्राण पाइ व बचय् जुइ।
 34 जिं छिमित धाये – उखुन्हू चान्हय् छपाः लासाय् घनाच्चंपिं निम्ह मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्वःताथकी।
 35 नापं घः क्यला च्वंपिं निम्ह मिस्त मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्वःताथकी।
 36 अथे हे बुँइ च्वंपिं निम्ह मनूत मध्ये छम्हयसित यंकी, मेम्हयसित त्वःताथकी।”
 37 अले इमिसं वय्कःयात धाल – “गन प्रभु?”
 वय्कलं धयादिल – “गन सीम्ह दु अन गिद्ध नं मुं वइ।”

18

- छम्ह भाःत सीधुंकूम्ह मिसा व न्यायाधीशयागु उखान
 1 अले येशू चेलातय्सं न्हाबलें प्रार्थना यांनाच्चनेमा, अले प्रार्थना यायेगु मत्वःतेमा धकाः ध्वाथुइकेत छगू उखान कनादिल।
 2 वय्कलं धयादिल – “छगू शहरय् परमेश्वर खनाः मग्याःम्ह, अले मनूतय्त वास्ता तकं मयाइम्ह छम्ह न्यायाधीश दु।
 3 व हे शहरय् छम्ह भाःत सीधुंकूम्ह मिसा नं दु। व मिसां न्हाबलें वयाः वयात थथे धाइगु जुयाच्चन – ‘जितः क्वत्यलातःपिनिगु न्हाःने न्याय यांनादिसँ।’
 4 स्वन्हू प्यन्हू तक ला वं वयात आलताल यांनाः वास्ता हे मयाः। लिपा वं मनं मनं थथे धाल – ‘परमेश्वर खनाः जि मग्याः, अले मनूतय्त नं जिं वास्ता मतया।
 5 अयनं थ्व मिसा जिथाय् यक्व हाः वयाच्चंगुलि जिं वयागु मुद्दा निं छिने यांनाबी। अथे मयाःसा वं न्हियान्हिंथं वयाः जितः दिक्क यांनाबी।’ ”
 6 अले प्रभु धयादिल – “व अधर्मी न्यायाधीशं धाःगु खँ ताल ला?
 7 अले छु, परमेश्वरं जक चान्हि थःके ग्वाहालि फ्वनाच्चंपिं थःम्हं हे ल्ययातःपिं मनूतय्त स्वयामदी ला? छु वय्कलं थः मनूतय्त ग्वाहालि यायेत लिबाकादी ला?
 8 जिं छिमित धाये – वय्कलं इमित याकनं हे ग्वाहालि यांनादी। अयनं मनूया काय वइबलय् संसारय् च्वंपिं मनूतय्के थज्याःगु विश्वास खने दइ ला?”

फरिसी व कर काइम्हयसिगु उखान

- 9 अले येशू – “जिपि हे जक धर्मीपिं” धकाः धया जुयाः कर्पिन्त क्वह्वांका जुइपिन्त थ्व उखान कनादिल –

10 “छन्हू छम्ह फरिसी व कर काइम्ह मनू प्रार्थना यायेत देगलय् वन।

11 फरिसी दना: थथे प्रार्थना यात - 'परमेश्वर, जिं छित: सुभाय् बी, छायाधा:सा जि मेपिं थें ज्या:म्ह मनू मखु। जि खँ लुच्चा मजुया, मभिं मजुया, व्यभिचार मयाना, अले थ्व कर काइम्ह मनू थें नं मजुया।

12 जि हप्ताय् निक: अपसं च्वना, अले जिं कमय् यानागु धिबां झिब्वय् छव्व छायेहया च्वनागु दु।'

13 "कर काइम्ह मनुखं धा:सा तापाकं हे दना: स्वर्गय् तकं थस्वये मफया: नुग: मछिंका: थथे धाल - 'परमेश्वर, जि पापीयात दया यानादिसँ।' "

14 वय्कलं धयादिल - "जिं छिकपिन्त धाये - व फरिसी स्वया: थ्व मनू हे परमेश्वरया न्ह्य:ने धर्मी ठहरय् जुया: लिहां वन। सुनां थ:त थ:म्हं त:धंकी व चिधनी। अले सुनां थ:त थ:म्हं चिधं ताय्की व त:धनी।"☆

मस्तयत् आशिष बियादीगु

मत्ती १९:१३-१५; मर्क १०:१३-१६

15 येशू आशिष बियादीमा धका: मनूतय्सं थ: मस्तयत् वय्क:याथाय् हल। थ्व खना: चेलातय्सं इमित हक्का: छवल।

16 अय्ं वय्कलं मस्तयत् स:ता: धयादिल - "मस्तयत् पने मते, इमित जिथाय् छवया हजि, छायाधा:सा परमेश्वरयागु राज्य थज्या:पिनिगु हे ख:।

17 जि छिमित धाथें धाये - मस्तयगु नुग: थें दय्का मव:पिन्त परमेश्वरयागु राज्यय् दुकाइ मखु।"

त:मिम्ह मनू

मत्ती १९:१६-३०; मर्क १०:१७-३१

18 छन्हू छम्ह त:धम्ह मनुखं येश्याके न्यन - "भिंम्ह गुरु, छु या:सा जित: अनन्त जीवन दइ?"

19 अले वय्कलं धयादिल - "छिं जित: छायां भिंम्ह धका: धयादियागु? भिंम्ह ला परमेश्वर छम्ह जक हे दु।

20 छिं व्यवस्थाय् थथे च्वयात:गु सि हे स्यू जुइ - 'व्यभिचार याये मते, स्याये मते, खुइ मते, मखुगु साक्षी बी मते, थ: मां बौयात हनाबना ति।' ☆

21 अले वं लिस: बिल - "थ्व ला छगू छगू दतले हे जिं मचाबलय् निसें मानय् याना वयाच्वनागु दु।"

22 थ्व न्यना: वय्कलं वयात धयादिल - "अझ हे नं छिं छता याये मानि। छिके दुगु फुक्कं मिया: नये मखपिन्त इनाबियादिसँ, अले छित: स्वर्गय् धन-सम्पत्ति दइ। थुलि याये धुंका: छि जि नाप झासँ।"

23 तसकं त:मिम्ह जगुलि थ्व न्यना: वं ख्वा: छिउंसे च्वंकल।

24 वय्कलं वयात स्वया: धयादिल - "धन-सम्पत्ति यक्व दुपिन्त परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वनेत गपायसकं थाकु।

25 त:मिपि मनूत परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वनेगु स्वया: मुल्यागु कैय् प्वालय् छम्ह ऊँट दुहां वनेत अ:पुइ।"

26 थ्व खँ न्यना च्वपिन्सं वय्क:यात धाल - "अय्सा सुयागु उद्गार जुइ फइ लय?"

27 वय्कलं धयादिल - "मनूतय्सं याये मफुगु परमेश्वरं यानादी फु।"

28 अले पत्रुसं धाल - "स्वयादिसँ, जिमिसं थ:गु छेँछिं हे त्व:ता: छिगु ल्यूल्यू वयाच्वना।"

29 वय्कलं इमित धयादिल - "जिं छिमित धाथें धाये - परमेश्वरयागु राज्यया निर्ति छै, कला:, दाजुकिजा, मांभौ, मस्त सकसित त्व:ताव:पिन्त

30 आ: हे थ्व स्वया: यक्वं अप्व: दइ, अले लिपा वइगु संसारय् अनन्त जीवन नं कायेखनी।"

येशू थ: सीगु खँ स्वक: खुसि कनादीगु

मत्ती २०:१७-१९; मर्क १०:३२-३४

31 अले येशू झिनिम्हयसित छखे ब्वना यंका: धयादिल – “न्यँ, झीपि यरूशलेमपाखे वनाच्वना। अन मनूया काययागु खँय् अगमवत्तातयसं च्वया थकूगु फुक्क खँ पूवनी।

32 अन थ्यनेवं वयात ज्वना: यहदीमखुपिन्त लःल्हानाबी, अले वयात गिजय् याइ, बेइज्जत याइ, थुकलं बी।

33 इमिसं वयात कोर्रा दाइ, अले स्याइ। स्वन्हु दयका: सीम्हं हानं म्वाना वइ।”

34 वय्कलं धयादीगु खँ इमिसं छुं हे थुइके मफुत। इमिगु नुगलय् छुं हे खँ दुहां वने मफुत। उकिं इमिसं वय्कःयागु खँ थुइके मफुत।

कांम्ह फ्वगिंयात लाय्कादीगु

मती २०:२९-३४; मार्क १०:४६-५२

35 वय्कःपि यरीहोया लिक्क थ्यंबलय् छम्ह कांम्ह फ्वगिं लाँय् च्वना: फ्वनाच्वन।

36 वं ग्वा: ग्वा: मनूत वःगु स: ताल। अले वं अन छु जुयाच्वन धका: न्यना स्वल।

37 इमिसं वयात धाल – “नासरतयाम्ह येशू थनं झायाच्वंगु दु।”

38 अले ला वं चिल्लाया दना: थथे धाल – “अय् दाऊदया काय् येशू, जित: दया यानादिसँ।”

39 अले वयाथाय् लिक्क लिक्क च्वंपिन्सं वयात “हाले मते, सुम्क च्वँ” धका: ब्व:बिल।

अयनं व झन जक तत:सलं हाला हल – “अय् दाऊदया काय्, जित: दया यानादिसँ।”

40 अले वय्कलं दिना: वयात “थन हजि” धका: धयादिल। व न्ह्य:ने वये धुंका: वय्कलं न्यनादिल

41 “जिं छन्त छु याये माल?”

वं धाल – “प्रभु, जित: मिखां खंका बियादिसँ।”

42 वय्कलं धयादिल – “छंगु विश्वासं याना: छंगु ल्वय् लन, छं मिखां खनेमा।”

43 उग्रिमय् वं मिखां खन। अले परमेश्वरयात जयजय याना: वय्कःया ल्यूल्यू वन। थ्व खना: फुक्कसिन् परमेश्वरयात त:धंकल।

19

येशू व जखायस

1 येशू यरीहो शहर थ्यंक: झाल।

2 अन जखायस धा:म्ह छम्ह मनू दु। व कर काइपिनि हाकिम ख:। व तसकं त:मि।

3 वं येशू गज्या:म्ह जुइ धका: स्वयेत सनाच्वन। बाग:चांम्ह जूगुलि ग्वा: ग्वा: मनूतयसं याना: वं वय्कःयात खंके मफुत।

4 अयजूगुलि व हथाय् पथासं वय्क: स्वया: न्ह्य: ब्वाँय् वना: छमा य:मरिमाय् गयाच्वन। वय्क: व हे य:मरिमाया क्वसं जुया: झायाच्वंगु ख:।

5 वय्कलं अन थ्यंका: च्वय् थस्वया: वयात धयादिल – “हे जखायस, याकनं क्वहां झासँ, छायाधा:सा थौं जि छिगु छँय् बाय् च्वनेमा:गु दु।”

6 अले वं काचाकाचां सिमां क्वहां वया: लयल्यतातां वय्कःयात छँय् ब्वनायंकल।

7 थ्व खना: मनूतय् दथुइ थथे खँ जुल – “व ला पापीम्ह मनूयागु छँय् धका: बाय् च्वंवन।”

8 जखायसं प्रभुयात धाल – “स्वयादिसँ प्रभु, जिं जिगु बच्छि सम्पत्ति नये मखंपिन्त इनाबी। अले जिं सुयागुं थगय् याना: कयातयागु दुसा, वयात प्यदुगं अप्व: तनाबी।”

9 वय्कलं वयात धयादिल – “थौं थ्व छँयागु उद्धार जुल, छायाधा:सा छि नं ला अब्राहामया सन्तान ख: नि।

10 मनूया काय् तनाच्वंपिन्त मालेत व उद्धार यायेत व:गु ख:।”☆

झिगू असर्फियागु उखान

मती २५:१४-३०

11 येशू यरूशलेम न्ह्यःनेसं थ्यंकः झाल। वयकःयागु खँ न्यना च्वंपिन्सं परमेश्वरयागु राज्य याकनं वइ धकाः मतिइ तया च्वंगुलि वयकलं इमित थ्व उखान कनादिल।

12 “छम्ह तःधंम्ह मनु तापाःगु देशय् वनाः थःगु देशयाम्ह जुजु जुयाः लिहां वयेगु धकाः वन।

13 वने न्ह्यः थः झिम्ह च्यःतय्त सःताः झिगू असर्फि बियाः धाल — ‘जि मवतले थ्व धिबां व्यापार याना च्वँ।’

14 अन च्वंपिं मनूतय्सं धाःसा वयात मिखां हे स्वयेमास्ति मवः। व वने धुंकाः इमिसं मनूत छवयाः ‘थ्व मनू जिमि जुजु जुइगु जिमित मयः’ धकाः धाय्के छवल।

15 “जुजु जुयाः लिहां वये धुनेवं वं थः च्यःतय्त सःताः इमिसं व धिबां गुलि कमय् यानाः तया धकाः न्यन।

16 न्हापाम्ह च्यलं धाल — ‘मालिक, छिं बिया थकादीगु छगू असर्फि जिं मेगु झिगू असर्फि कमय् यानागु दु।’

17 “अले वं वयात धाल — ‘स्याबास, छ तसकं भिंम्ह च्यः खः। थज्याःगु चिधंगु ज्याय् हे छ विश्वास याये बहःम्ह जूगुलि छन्त झिगू शहरयाम्ह हाकिम यानाबी।’

18 “हानं निम्हम्हय्सिनं वयाः थथे धाल — ‘मालिक, छिगु छगू असर्फि जिं न्यागू असर्फि कमय् यानागु दु।’

19 “वं वयात धाल — ‘छन्त नं न्यागू शहरयाम्ह हाकिम यानाबी।’

20 “मेम्ह च्यलं वयाः थथे धाल — ‘मालिक, छिं बिया थकादीगु असर्फि जिके हे दनि। छि खनाः ग्याःगुलि जिं थ्व असर्फियात स्मालय् प्वःचिनाः स्वथना तया।

21 छि तसकं हाराम्ह मनु खः धकाः जिं स्यु, अले हानं छिं थःगु मखुसां यंकादी यः। छिं थःम्हं महःगु बाली नं लयाः यंकादी यः।’

22 “अले वं वयात धाल — ‘छंगु हे म्हुतुं पिहां वःगु खं जिं छन्त ज्वने, छ ला तसकं मभिंम्ह च्यः जुयाच्चन खनी। जि तसकं हाराम्ह मनु, अले हानं जि थःगु मखुसां काइम्ह, अले थःम्हं महःगु नं लयाः यंकीम्ह धकाः स्युसेलि छं

23 छाया जिगु धिबा त्याय् बिया मतया? त्याय् बियातःगु जूसा जिं ब्याजनापं काये दइगु मखु ला?’

24 “अले वं अन दनाच्चंपिन्त धाल — ‘वयाके च्वंगु असर्फि कयाः झिगू असर्फि दुम्ह मनूयात ब्यु।’

25 “इमिसं धाल — ‘मालिक, वयाके ला झिगू मछि असर्फि द हे दु नि।’

26 “अले जुजुं थथे धाल — जिं छिमित धाये — ‘दुम्हय्सित अज्जं तनाबी, अले यक्व दइ। मदुम्हय्सिके दुगु नं लाका काइ।’^{*}

27 जितः जुजु मयायेत संपिं जिमि शत्रुतय्त हयाः जिगु न्ह्यःने हे स्या। ”

येशू यरूशलेमय् झाःगु

मन्ती ११:१-११; मर्क ११:१-११; यहू १२:१२-१९

28 थुलि धयादी धुंकाः येशू चेलातयगु न्ह्यः न्ह्यः यरूशलेमपाखे झाल।

29 बेथफगे व बेथानिया न्ह्यःने लाःगु जैतून डाँडाय् थ्यंबलय् वयकलं निम्ह चेलातय्त थथे धयाः छवयादिल —

30 “छिपि न्ह्यःने च्वंगु गामय् हूँ। अन सुनानं मगःनिम्ह छम्ह गधाया मचायात चिनातःगु दइ। वयात फ्यनाः थन हजि।

31 सुनानं छिमित ‘छाय् फ्यनागु?’ धकाः न्यंसा छिमिसं ‘प्रभुयात माःगु दु’ धकाः धा।”

32 गधा काःवंपिन्सं वयकलं धया छवःथें तुं गधाया मचायात लुइकल।

33 इमिसं वयात फ्यना च्वंबलय् गधा थुवाःतय्सं वयाः थथे धाल — “छिमिसं छाया गधा फ्यनाच्चनागु?”

34 इमिसं धाल — “प्रभुयात थ्व माःगु दु।”

35 इमिसं गधायात हयाः थःगु गा वयागु म्हाय् लायाः वयकःयात फ्यतुकल।

^{*} 19:26 ११:२६ मन्ती १३:१२; मर्क ४:२५; लूक ८:१८

36 वयकः झाःबलय नं मनूतयसं थथःगु गागि लैय् लायाबिल।

37 वयकः यरूशलेमया सत्तीक लाःगु जैतून डाँडां क्वहां झाःबलय चेलात फुक्कं लयल्यतायाः इमिसं खंगु ततःधंगु अजू चायापुगु ज्या व चिंया लागि परमेश्वरयात जयजय यानाः थथे धकाः ततःसलं हाल –

38 “परमप्रभुया नामं झाःम्ह जुजु

धन्यम्ह खः।

स्वर्गय् शान्ति जुइमा,

अले परमेश्वरया

जयजय जुइमा।”☆

39 मनूतयगु हलय च्वंपिं सुं फरिसीतयसं वयकःयात धाल – “गुरुजु, छिकपिनि चेलातयत हाले मते धकाः ब्वःबियादिसँ रे।”

40 वयकलं लिसः बियादिल – “जिं छिकपिन्त धात्थें धाये – थुपि सुम्क च्वन धाःसा ल्वहं हे हाला हइ।”

यरूशलेम खनाः येशू नुगः मछिकादीगु

41 यरूशलेमया न्ह्यःने थयंकः झाःबलय शहरयात खनाः वयकलं ख्वयाः धयादिल –

42 “थौं छिमिसं शान्तियागु लैपु स्यूगु जूसा गुलि ज्यूगु। आः थ्व छिमिगु मिखां तापाय् धुंकल।

43 थज्याःगु ई वइतिनि गुबलय् छिमि शत्रुतयसं छिमिगु शहरयात प्यखेरं घेरय् यानाः गनं वने मजीक कुना तइ।

44 अले मस्तनापं छिमित व छिमिगु शहरयात भज्यंक नाश यानाबी। छगः ल्वहंया घःने मेगु ल्वहं नं ल्यंका तइ मखु, छायाधाःसा परमेश्वरं छिमित बचय् याः वःगु ईयात छिमिसं सीके मफुत।”

बंजाःतयत देगलं ख्यानाः छवःगु

मत्ती २१:१२-१७; मर्क ११:१५-१९; यूह २:१३-२२

45 येशू देगलय् झायाः अन च्वनाः न्यायेगु व मीगु ज्या यानाच्वंपिं फुक्कसितं थथे धकाः ख्यानाः छवयादिल –

46 “थथे च्वयातःगु दु – ‘जिगु छँ प्रार्थना यायेगु छँ खः।’ छिमिसं ला थुकियात खुँ दाखुँतयगु छँ धकाः यानाच्वन।”☆

47 वयकलं न्हिन्हि झायाः अन देगलय् स्यनादीगु खः। उकिं तःधंपिं पुजाहारीत, शास्त्रीत व ततःधंपिं मनूत मिलय् जुयाः वयकःयात स्यायेत स्वयाच्वन।☆

48 अयनं इमिसं छुं हे याये मफया च्वन, छायाधाःसा मनूत फुक्कसिनं वयकःयागु खँ लयल्यतातां न्यं।

20

येशूया अधिकारया खँय् न्ह्यसः

मत्ती २१:२३-२७; मर्क ११:२७-३३

1 छन्हु येशू देगलय् मनूतयत स्यनेकने याना व भिंगु खँ कनाच्वंबलय् तःधंपिं पुजाहारीत, शास्त्रीत व थकालिपिन्सं वयाः

2 वयकःयात थथे धाल – “छिं थथे याना दित गनं अधिकार कयादिया? अले छितः थ्व अधिकार सुनां बिल?”

3 वयकलं इमित लिसः बियादिल – “जिं नं छिकपिन्के छगू खँ न्यने –

4 बप्तिस्मा बीगु अधिकार यूहन्नां सुयापाखें काल? स्वर्गपाखें ला कि मनूतयपाखें?”

5 थ्व न्यनाः इमि थःथवय् थथे खँ जुल – “स्वर्गपाखें काःगु धाल कि झन झीत वं ‘अय्सा, छिमिसं वयात छाया विश्वास मयानागु लय?’ धकाः धाइ।

6 मनूतयपाखें काःगु धाल कि मनूतयसं झीत ल्वहँतं कय्का स्याइ, छायाःसा फुक्कसिनं यूहन्नायात अंगमवत्ता धकाः मानय यानातःगु दु।”

7 अय्जगुलि इमिसं वय्कःयात थथे लिसः बिल – “जिमिसं मस्यू।”

8 अले वय्कलं इमित धयादिल – “अय्सा, जिं नं छिकपिन्त थ्व ज्या यायेत जितः सुनां अधिकार बियाहःगु खः धकाः धाये मखु।”

मभिपिं म्हयतयगु उखान

मत्ती २१:३३-४६, मार्क १२:१-१२

9 अले येशू मनूतयत् छगु उखान कनादिल – “छम्ह मनुखं क्यबय् दाखमा पिनाः म्हयतयत् त्वःताः थः तःन्हया लागि तापालय् वन।”

10 बाली काय् त्यय्काः वं थः च्यःयात म्हयतयथाय् दाख बाली काय्के छवल। म्हयतयसं वयात दायाः छुं हे मब्युसे लित छवयाहल।

11 वं हानं मेम्ह च्यःयात छवल। वयात नं इमिसं दायाः इज्जत हे कयाः छुं हे मब्युसे लित छवयाहल।

12 वं हानं मेम्ह च्यःयात छवल। थ्वयात ला इमिसं घाःपाः यानाः क्यबं पितिना हल।

13 “अय्जगुलि क्यब थुवालं थथे मतिइ तल – ‘आः जिं छु यायेगु? हानं छकः जि यःम्ह काय्यात हे इमिथाय् छवया स्वये, जिम्ह काय्यात ला इमिसं हनाबना तइ।’

14 “अयनं काय्महयसित वयाच्चंगु खनेवं म्हयतयसं – ‘थ्व ला तःसिया काय् खः, थ्वयात स्यानाः फुक्क धनसम्पत्ति झीगु याना काये धकाः ग्वसाः ग्वल।’

15 अले इमिसं वयात ज्वनाः दाखक्यबं पिने यंकाः स्यानाबिल।

“आः तःसिनं वयाः व म्हयतयत् छु याइ?”

16 वं इमित स्यानाछवइ, अले व क्यब मेपिन्त हे ज्याके बी।”

थ्व न्यनाः अन च्वंपिन्सं धाल – “थथे गुबलें मजुइमा।”

17 इमिसं अथे धाःगुलि वय्कलं इमित स्वयाः धयादिल – “अय्सा धर्मशास्त्रय् थथे च्वया तःगुया छु अर्थ जुल लय?”

“ ‘दकःमितय्सं ज्यालगु मजगु धकाः

धाःगु ल्वहं हे

मू ल्वहं जूवल।”

18 “व ल्वहँतय् दःपिं फुक्कं कुचा कुचा दली। अले व ल्वहं कुतुं वयाः सुयात लाइ व धू जुइ।”

19 वय्कलं अथे धयादीगुलि शास्त्रीत व तःधंपिं पुजाहारीतयसं वय्कःयात अन हे ज्वनेत स्वल, छायाःसा व उखान इमित हे किकाः न्यंकादीगु खः धकाः इमिसं सीकल। अयनं मनूत खनाः ग्यानाः इमिसं वय्कःयात ज्वने मफुत।

कर पुलेगु खँ

मत्ती २२:१५-२२, मार्क १२:१३-१७

20 अय्जगुलि इमिसं येशूयात ज्वनेत मौका स्वयाच्चन। इमिसं थः मनूतयत् भिपिं थें च्वंक वय्कःयाथाय् छवल। इमिसं वय्कःयात खँ ल्हकाः ज्वनाः रोमी हाकिमयात लःल्हाना बीगु ग्वसाः ग्वःगु खः।

21 व मनूतयसं वय्कःयात थथे धकाः न्ह्यसः यात – “गुरुज्ज, छिं खः खःगु जक नवानादी, अले भिभिंजु जक स्यनादी धकाः जिमिसं स्यू। अले हानं छिं ख्वाः स्वयाः ज्या यानादी मखु, बरु परमेश्वरयागु सत्य लँ क्यनादी।

22 छता खँ धयादिसँ, कैसरयात झीसं कर पुले ज्यू ला कि मज्यू?”

23 वय्कलं इमिगु मभिं गु बिचाः थुइकाः धयादिल –

24 “धिबा छगः हयाः जितः क्यनादिसँ। थुकी सुयागु ख्वाः व नां कियातःगु दु?”

इमिसं धाल – “कैसरयागु।”

25 वय्कलं धयादिल – “अय्सा कैसरयागु कैसरयात हे बीमाः, परमेश्वरयागु परमेश्वरयात हे बीमाः।”

26 इमिसं वय्कःयात मनूतयगु न्ह्यःने खँय् बुकाः ज्वने मफुत। वय्कःयागु लिसः न्यनाः इपिं छक्क जुल, अले सुम्क च्वन।

सीपिं म्वाना वइ ला कि वइ मखु?

मती २२:२३-३३; मार्क १२:१८-२७

27 हानं सिनाः म्वाना वइगु खँय् विश्वास मयाइपिं सदुकीतयसं वयाः येशूयात थथे धकाः न्ह्यसः यात –☆

28 “गुरुजु, सुं मनू मस्त मदय्कं सिनावन धाःसा वया हे किजां थः तताःजुयात कलाः तयाः दाजुम्हयसिगु निंति मस्त दय्केमाः धकाः मोशां च्वया थकूगु दु।”☆

29 धाये – न्हयम्ह दाजुकिजापिं दु। तःधिकाःम्ह दाजुम्ह ब्याहा यानाः मस्त मदय्क सिनावन।

30 अले दातिम्ह किजां तताःजुम्हयसित कलाः तल।

31 थुकथं हे साहिंलाम्ह किजां नं यात। थुकथं हे मेमेपिन्सं नं यात। फुक्कं मस्त मदय्कं हे सिनावन।

32 दकलय् लिपा व मिसा नं सित।

33 आः धयादिसँ, सीपिं म्वाना वइबलय् व मिसा सुया कलाः जुइ? इपिं न्हयम्हयसिनं नं वयात कलाः तःगु दु।”

34 वय्कलं इमित धयादिल – “श्व संसारय् च्वपिं मनूतयसं जक ब्याहा याइ, अले बियाछवइ।

35 सिनाः म्वाना वयाः स्वर्गय् वनीपिं मनूतय् सुयां ब्याहा नं जुइ मखु। अले सुयातं बिया नं छवइ मखु।

36 इपिं ला स्वर्गदूत थें जुइ, उकिं इपिं हानं सी मखुत। सीपिन्त म्वाका तःगुलि इपिं परमेश्वरया मस्त जुइ।

37 “मोशां नं सीपिं मनूत म्वाना वइ धकाः क्यना वंगु दु नि। झालय् मि च्याःबलय् परमेश्वरं धयादीगु खँ मोशां थथे च्वया थकूगु दु – ‘जि अब्राहाम, इसहाक व याकबया परमेश्वर खः।’”☆

38 थुकियागु अर्थ परमेश्वर सीपिनि परमेश्वर मखु, बरु म्वाना च्वपिनि परमेश्वर खः, छायाःधाःसा फुक्कं वय्कःया निंति हे म्वानाच्वपिं खः।”

39 अले गुलि शास्त्रीतयसं लिसः बिल – “गुरुजु, छिं धातर्थे हे खःगु खँ धयादिल।”

40 अबलय् निसें सुनानं हे वय्कःयाके छुं हे न्यनेगु आँट याये मफुत।

मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सु खः?

मती २२:४१-४६; मार्क १२:३५-३७

41 वय्कलं इमित धयादिल – “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट दाऊदया काय् खः धकाः इमिसं गथे यानाः धायेफत?”

42-43 दाऊद थःम्हयसिनं हे भजन सफुलिइ थथे च्वया थकूगु दु –

“ ‘छं शत्रुतयत छंगु पालि तःले मततले

छ जिगु जव ल्हाःपाखे च्वनाच्वं धकाः

परमप्रभुं जिमि प्रभुयात धयादिल।’”☆

44 “दाऊदं हे वयात ‘प्रभु’ धकाः धाल धाःसा गथे यानाः दाऊदया काय् जुइ फइ?”

शास्त्रीत खना: होश या

मत्ती २३:१-३६; मर्क १२:३८-३९

45 अले फुक्क मन्तयसं तायक वयकलं चेलातयत् धयादिल -

46 “तत:पा:गुलं फिना जुइ मास्ति व:पिं, बजारय् मन्तयसं मानय् याका जुइ मास्ति व:पिं, धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् दकलय् न्ह्य:ने फयतू वने मास्ति व:पिं, भवयबलय् तत:धंपिं नाप चवने मास्ति व:पिं शास्त्रीत खना: होश या।

47 थज्या:पिन्सं भा:त मदुपि मिसातयगु छै लुतय् यानाचवंगु दु, प्रार्थना धा:सा कर्पिन्त क्यनेत तत:हाकय्क यानाक्यनी। थज्या:पिन्सं हे दकलय् त:धंगु सजॉय फये मालीतिनि।”

21

भा:त सीधुकूम्ह मिसां छा:गु धिबा

मर्क १२:४१-४४

1 अले येशुं धनी मन्तयसं देगलय् चवंगु धुकुतिइ धिबा तयाचवंगु स्वया चवनादिल।

2 वयकलं छम्ह तसकं चीमिम्ह भा:त सीधुकूम्ह मिसां नं वया: सिज:यागु धिबा तयावंगु खन।

3 अले वयकलं धयादिल - “जिं छिमित धात्थें धाये - धुकुतिइ धिबा छा:व:पिं मध्ये दकलय् अप्व: धिबा छा:म्ह ला थ्व चीमिम्ह भा:त सीधुकूम्ह मिसा ख:।

4 छाया:सा मेपिन्सं ला इमिके यक्व दुगुलिं अ:पुक बियावन। थ्व मिसां ला थ:के दुगु फुक्कं नयेत मदय्क हे बियावन।”

देग: नाश जुया वनीतिनि

मत्ती २४:१-२; मर्क १३:१-२

5 चेलातय् थ:थवय् देग:या खैय् देग: ला गुलि बाबांला:गु ल्वहँत व छायेहयात:गु बसजालं छायापिया त:गु दु धका: खँ ल्हानाचवन।

6 अले येशुं धयादिल - “छिमिसं खनाचवंगु थ्व फुक्कं छन्हू नाश जुइतिनि, अबलय् थ्व फुक्कं दुना वना: ल्वहँ छग: नं दइ मखुनि।”

दु:खकष्ट जुइतिनिगु खँ

मत्ती २४:३-१४; मर्क १३:३-१३

7 अले इमिसं वय्क:याके न्यन - “गुरुजु, थथे गुबलय् जुइ? अले थथे जुइ धका: गथे याना सीकेगु?”

8 वयकलं धयादिल - “होश यानाचवँ, सुनानं छिमिगु मिखाय् धुलं छावाके मफयेमा, छाया:सा यक्व हे मन्तयसं जिगु नामय् वया: - ‘जि व हे ख:’ अले ‘ई न्ह्य:ने थ्यंक: वये धुकल’ धका: धाइ। अयनं छिपिं इपिं नाप वने मते।

9 अले छिमिसं जवंखवं तसकं ल्वापु जूगु व ल्वापु जुइत्यंगु खँ न्यनी। अयसां छिपिं ग्याये मते, छाया:सा थ्व संसार नाश जुयावने न्ह्य: थथे जुइ हे मा:। अथेसां उग्रिमय् हे संसारयागु नाश जुइ मखु।”

10 वयकलं हानं धयादिल - “देश देशतयगु दथुइ ल्वापु जुइ। राज्य राज्यया दथुइ ल्वापु जुइ।

11 थाय् थासय् तत:धंक भवखाय् ब्वइ, थाय् थासय् अनिकाल जुइ, यक्व ल्वचं थी, अबलय् आकाशय् तसकं तत:धंगु व ग्यानापुगु चिं खने दइ।

12 “थथे जुइ न्ह्य: जिगु नांयागु निंति छिमित ज्वना: कसा: याइ, धर्मशास्त्र स्यनीगु छैया थकालिपिन्त ल:ल्हानाबी, इयालखानाय् कुनी, अले जुजुपिन्थाय् व हाकिमतय्थाय् यंकी।

13 थुकथं छिमिसं इमिगु न्ह्य:ने जिगु साक्षी बी खनी।

14 अयनं छिमिसं गुकथं लिस: बी माली धका: धन्दा काये मते,

15 छाया:सा जिं छिमित थज्या:गु खँ व बुद्धि बी, गुकियात छिमि शत्रुतयसं लिस: बी नं फइ मखु, त्वा:ल्हाय् नं फइ मखु।*

16 थः हे मांभौ, दाञ्जकिजा, थःथिति व पासापिन्सं तकं छिमित ज्वंका छवइ, अले छिपि मध्ये गुलिसित ला स्यानाछवइ।

17 जिगु नामं यानाः छिमित फुक्कसिनं हेला याइ।

18 अयनं इमिसं छिमिगु छेनय् च्वंगु सँ छपु नं स्यके फइ मखु।

19 छिमिसं सह यानाच्चन धाःसा छिमित अनन्त जीवन दइ।”

यरूशलेम नाश जुइतिनि

मती २४:१५-२१; मर्क १३:१४-१९

20 “गुबलय् छिमिसं यरूशलेमयात सिपाइँतय्सं घेरय् याःगु खनी, उबलय् आः याकनं हे यरूशलेमयागु नाश जुइ धकाः छिमिसं सीकी।

21 उबलय् यहूदियाय् च्वनाच्चपिं फुक्कं पहाडय् बिस्युं हुँ, शहरय् च्वपिं फुक्कं बिस्युं हुँ, गामय् च्वनाच्चपिं शहरय् दुने वने मते।

22 छायाधाःसा थ्व धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु फुक्कं पूर्वकेत पलेसा काइगु दि खः।*

23 प्वाथय् दुपि व दुस्त्वंह मचा दुपि मिसातय् तसकं सास्ती जुइ। छायाधाःसा अबलय् थ्व देशय् तसकं दुःखकष्ट जू वइ, अले थन च्वपिन्सं परमेश्वरयागु तं फयेमाली।

24 गुलिसित तरवारं पालाः स्याइ, गुलिसित ज्वनाः देश देशय् यंकी, अले यहूदीमखुपिनिगु ई पूमवंतले इमिसं यरूशलेमयात न्हुतुन्हुया तइ।”

मनूया काय् वइबलय् थथे जुइ

मती २४:२९-३१; मर्क १३:२४-२७

25 “अले सूर्यलय्, तिमिलाय् व नगुलय् चिं खने दइ। समुद्रयागु सलं व लःढुम्बलं यानाः पृथ्वीइ च्वपिं फुक्कं जातयापिं मनूत ग्यानाः आछु-आछु कनी।*

26 पृथ्वीइ आः छु जुइन धकाः ग्यानाः मनूत मुच्छां कइ, छायाधाःसा आकाशय् च्वंगु फुक्कं शक्ति खाइ।

27 अले इमिसं मनूया काय्यात तःधंगु शक्ति ज्वनाः झःझः धायक सुपौंचय वयाच्चंगु खनी।*

28 थथे जुइवं छिमिसं दनाः च्वय् पाखे स्व, छायाधाःसा याकनं हे छिमिगु उद्धार जुइत्यंगु दु।”

यःमरिमायागु उखान

मती २४:३२-३५; मर्क १३:२८-३१

29 अले वय्कलं इमित छपु उखान कनादिल – “यःमरिमायात स्व, अथे हे मेमेगु सिमायात नं छकः स्व।

30 थुमिके चुलि जायावल कि, छिमिसं ‘तान्वःगु ई वल’ धकाः सीकी।

31 अथे हे गुबलय् छिमिसं जिं धया थें जुया वयाच्चंगु खनी, परमेश्वरयागु राज्य न्ह्यःने वये धुंक्कल धकाः सीकी।

32 जिं छिमित धातर्थे धाये – गुबलय् तक थ्व फुक्कं जुइ मखु, उबलय् तक आःयापिं मनूत सिनावनी मखु।

33 आकाश व पृथ्वी मदयावनी, अयनं जिगु वचन मदयावनी मखु।”

34 “अयज्गुलिं छिमिसं होश यानाच्चँ। भवय् जक नया जुइगु, अयलाः थ्वँ जक त्वना जुइगु, अले थ्व जीवनयागु धन्दा कयाः जुइगु याना जुल धाःसा छिमिसं मसीक जिं धयागु दि वइ।

35 छायाधाःसा व दिं पृथ्वीइ च्वपिं फुक्कं मनूतयगु निंति तक्क्यंकीगु जाल थें जुयाः वइ।

36 अयज्गुलिं होश यानाच्चँ। व दिनय् जू वइगु फुक्कं खं बचय् जुइत व मनूया काय्या न्ह्यःने दने फय्केत छिमिसं न्ह्याबलें प्रार्थना याना च्वँ।”

37 न्हियान्हिथं येशू देगलय् स्यनेकने यानाः बहनी जुइवं जैतून डाँडाय् बाय् च्वं झायादीगु खः।*

38 मनूत सुथय् न्हापानिसें हे वय्कलं स्यनादीगु खँ न्यनेत देगलय् मुं वयाच्चनी।

* 21:22 २१:२२ होशे १:७

* 21:25 २१:२५ यशै १३:१०; इज ३२:७; योए २:३१; प्रका ६:१२-१३

* 21:27 २१:२७ दान

७:१३; प्रका १:७

* 21:37 २१:३७ लूक १९:४७

22

यहदां येशूयात ज्वंकेत्यंगु

मन्ती २६:१-५; मर्क १४:१-२; यूह ११:४५-५३

1 सोडा मतःगु मरि नयेगु नखः न्ह्यःने थ्यंकः वल। थ्व नखःया न्हापांगु दि छुत्काराया नखः खः।*

2 तःधर्पि पुजाहारी व शास्त्रीतय् येशूयात स्यायेगु ग्वःसा ग्वःगु खः। अयनं मनूत खनाः ग्यानाः इमिसं वय्कःयात सुलाः स्यायेगु ग्वःसा ग्वयाच्वन।

3 उबलय् हे झिनिम्ह चेलात मध्ये छम्ह यहदा इस्करियोतयाके शैतान दुबित।

4 वं तःधर्पि पुजाहारीत व देगःया सिपाईतय् कप्तानयाथाय् वनाः येशूयात ज्वंका बी फु धकाः धाल।

5 इमिसं लयल्यतायाः वयात धिबा बी धकाः धयाहल।

6 यहदा मानय् जुल। अबलय् निसें वं मनू मदुथाय् लाकाः वय्कःयात इमिगु ल्हातय् ज्वंका छवयेत स्वयाच्वन।

छुत्कारायागु नखः हनादीगु

मन्ती २६:१७-२५; मर्क १४:१२-२१; यूह १३:२१-३०

7 सोडा मतःगु मरि नयेगु छुत्कारायागु नखःबलय् चीधिकःम्ह भ्याःचा स्यायेगु दि थ्यंकः वल।

8 अयज्गुलि येशू थथे धयाः पन्नुस व यूहन्नायात छवयादिल – “हूँ, छुत्काराया नखःया भव्य नयेत छिमिसं वनाः भव्य ज्वरय् या।”

9 इमिसं धाल – “गन वनाः ज्वरय् यायेगु?”

10 वय्कलं धयादिल – “न्यै, शहरय् दुहां वनेवं छिमिसं घलय् लः कया वयाच्वंम्ह छम्ह मनूयात नापलाइ। छिपिं व हे मनूया ल्यूल्य हूँ। व गन दुहां वनी, अन हे वनाः

11 छिमिसं छै थुवाःयात धा – “छितः गुरुजुं थथे धयाहःगु दु – “जिमि चेलात नाप छुत्काराया नखःया भव्य नयेत क्वथा क्यनादिसं हं।”

12 अले वं छिमित बांलाकातःगु तःकूगु च्वतय् क्यने यंकी, छिमिसं अन हे ज्वरय् या।”

13 अले इपिं वन। वय्कलं इमित गथे धया छवयादीगु खः, इमिसं अथे हे लुइकल, अले अन हे छुत्काराया नखःया भव्य ज्वरय् यात।

प्रभु भव्य

मन्ती २६:२६-३०; मर्क १४:२२-२६; १ कोर ११:२३-२५

14 भव्य नयेत्ययकाः येशू व प्रेरितत इवःलाक फ्यतुनादिल।

15 वय्कलं धयादिल – “दुःख सी न्ह्यः जि छिपिनाप च्वनाः छुत्काराया नखःया भव्य नयेगु तसकं इच्छा जुयाच्वंगु खः।

16 जि छिमित धाये – परमेश्वरयागु राज्य भव्ययागु अर्थ पूमवंतले जिं हानं थ्व भव्य नये मखु।”

17 अले वय्कलं ख्वला कयाः परमेश्वरयात सुभाय् बियाः धयादिल – “थ्व का, छिपि सकसिं इनाः ल्वाँ।

18 जिं छिमित धाये – परमेश्वरयागु राज्य मवतले थ्व दाखमघ त्वने मखुत।”

19 वय्कलं हानं मरि कयाः परमेश्वरयात सुभाय् बियाः कुचा कुचा थलाः इमित थथे धयाः बियादिल – “थ्व मरि न। थ्व छिमित बियागु जिगु म्ह खः। आवंनिसें जितः लुमकेत थथे यायेगु या।”

20 नये धुंकाः अथे हे ख्वला कयाः वय्कलं धयादिल – “थ्व ख्वला छिमिगु निंति जिगु हि हायकागु परमेश्वरयागु न्हगु बाचा खः।*

21 “तर न्यै, जितः ज्वंका छवइम्ह मनू जि नाप हे फ्यतुनाच्वंगु दु।*

22 च्वया तः थें मनूया काय् ला सिनावने हे माः। अयनं वयात ज्वंका छवइम्ह मनूयात तसकं धिक्कार दु।”

23 अले इपिं थःथवय् थथे धकाः खँ ल्हात – “झीगु पुचलय् अथे याइम्ह मनू सु जुइ?”

सु तःधं?

मत्ती २०:२५-२८; मार्क १०:४२-४५

24 इपि मध्ये दकलय् तःधंम्ह सु जुइ धकाः चेलात कचकच हालाच्चन।*

25 अले येशू इमित धयादिल – “थ्व संसारय् शासन याइपिन्सं मनूतय्त ल्हातय् काइ। इमि हाकिमतय्त भिपिं मनूत धकाः धाइ।

26 छिमिसं धाःसा अथे यायेदइ मखु, बरु छिपिं मध्ये सु दकलय् तःधंम्ह खः वं दकलय् चिधंम्ह जुयाः क्यनेमाः। अले छिमि नायः सु खः वं ला झन फुक्कसियां च्यः जुयाः ज्या यायेमाः।**

27 नयाच्चंम्ह तःधं ला कि वयात नयेगु तये हया च्वंम्ह च्यः तःधं? नयाच्चंम्ह मखु ला, तःधंम्ह? अयनं जिं छिमित सेवा यानाच्चनागु दु।*

28 “जिगु दुःखकष्टय् छिपिं जि नाप च्वनाच्चंगु दु।

29 अयजुगुलिं गथे जिमि बाःनं जितः जुजु यानादिल, जिं नं छिमित अथे हे यानाबी।

30 अले छिमिसं जिगु राज्यय् जि नाप च्वनाः नयेत्वने याये खनी। अले हानं सिंहासनय् च्वनाः छिमिसं इस्राएलया झिनिगू कुलयापिं मनूतय्त न्याय याइ।”*

पन्हुसं येशूयात म्हमस्यू धकाः धाइ

मत्ती २६:३१-३५; मार्क १४:२७-३१; यूह १३:३६-३८

31 “सिमोन, सिमोन न्यँ, शैतानं छिमित छ्व हाये थें हायेत उजं काये धुंकल।

32 अयनं छंगु विश्वास बमलाना मवनेमा धकाः जिं प्रार्थना यानागु दु। जिथाय् हानं लिहां वये धुंकाः छं थः दाजुकिजापिन्त बल्लाकि।”

33 अले वं येशूयात धाल – “प्रभु, इयालखानाय वनेमाःसां, सी हे माःसां जिं छितः त्वःते मखु।”

34 वय्कलं धयादिल – “पन्हुस, जिं छन्त धाये – थौं खा हाले न्ह्यः छं जितः स्वकः तक म्हमस्यू धकाः धाइ।”

तरवार, धिबा व म्हिचा

35 येशू चेलातय्त धयादिल – “जिं छिमित धिबा, म्हिचा व लाकां मब्यूसे छ्वयाबलय् छिमित माःगु तरय् जू ला कि मजू?”

इमिसं धाल – “जू।”*

36 वय्कलं हानं धयादिल – “आः धाःसा सुयाके धिबा दु, वं व धिबा तयाति, अथे हे म्हिचा नं कयाः ति। अले सुयाके तरवार मदु वं थःगु कोट मिया जूसां तरवार न्या।

37 ‘वय्कःयात दावुँतय् ल्याखय् तइ’ धकाः जिगु बारे धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु खँ पूवने हे माः। छायाधाःसा जिगु बारे च्वयातःगु खँ पूवनाच्चंगु दु।”*

38 इमिसं धाल – “स्वयादिसँ प्रभु, जिमिके निपु तरवार दु।”

वय्कलं धयादिल – “थुलि दुसा गाः।”

येशू प्रार्थना यानादीगु

मत्ती २६:३६-४६; मार्क १४:३२-४२

39 येशू अनं पिहां झायाः वय्कःयागु बानी दु थें जैतून डाँडाय् थाहां झायादिल। चेलात नं वय्कः नाप ल्युल्यु वन।

40 अन थ्यने धुंकाः वय्कलं इमित धयादिल – “प्रार्थना याना च्वँ, मखुसा छिपिं जाँचय् लाइ।”

41 अले वय्कः इमिथासं भचा उज्यां वनाः पुलिं चुयाः प्रार्थना यानादिल।

42 “बाः, ज्यूसा थ्व ख्वला जिथासं चीकादिसँ। अयनं जितः यःथें यानादी मते, छितः यःथें हे यानादिसँ।”

* 22:24 २२:२४ मत्ती १८:१; मार्क १:३४; लुका १:४६

* 22:26 २२:२५-२६ मत्ती २०:२५-२७; मार्क १०:४२-४४

* 22:26

२२:२६ मत्ती २३:११; मार्क १:३५

* 22:27 २२:२७ यूह १३:१२-१५

* 22:30 २२:३० मत्ती १९:२८

* 22:35 २२:३५ मत्ती

१०:९-१०; मार्क ६:८-९; लुका १:३; १०:४

* 22:37 २२:३७ यशै ५३:१२

४३ उबलय् स्वर्ग छम्ह स्वर्गदूत वया: वयकःयात लिधंसा बियाच्वन।

४४ अले नुगलय् तसकं हीसे च्वना: नुग: हे हगनि थें च्वंगुलि वय्कलं इन तसकं मन बिया: प्रार्थना यानादिल। वय्कःयागु चःति हि थें ततःफुति जुया: बैय् तिकि ननाच्वन।

४५ प्रार्थना यानादी धुंका: वय्कः दना: चेलात दुथाय् झाःबलय् इपिं नुग: मछिंका: मस्तं घनाच्वंगु खनादिल।

४६ अले वय्कलं धयादिल – “छिपि छाया घनाच्वनागु? दना: प्रार्थना या। अले जक दुःखकष्ट जू वःसां छिपि बल्लाना च्वने फइ।”

येशूयात ज्वंगु

मती २६:४७-५६; मर्क १४:४३-५०; यूह १८:३-११

४७ वय्कलं नवाना च्वनादीबलय् हे अन छगू हुल मनूत वल। झिनिम्ह चेलात मध्ये यहदा धाःम्ह चेला इमिगु न्ह्यः न्ह्यः दु। यहदा वया: वय्कःयात चुप्पा नल।

४८ अले वय्कलं वयात धयादिल – “हे यहदा, मनूया काय्यात छु छं चुप्पा नया: ज्वंकेगु ला?”

४९ चेलातयसं अन छु जुइत्यंगु खः धका: सीका: थथे धाल – “प्रभु, जिमिसं तरवारं पालाबी ला?”

५० छम्ह चेलां दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया दासयागु जव न्हायपं ध्यनाबिल।

५१ तर वय्कलं धयादिल – “गात, त्वःताब्यु।” अले वय्कलं वयागु न्हायपं थिया: लाय्कादिल।

५२ अले ज्वंवःपिं तःधंपिं पुजाहारीतय्त, देगःया सिपाईतय् कप्तानतय्त व थकालिपिन्त धयादिल – “जि छम्हयसित ज्वनेत थथे तरवार व कथि ज्वनावये माःगु छाया? छु जि दाखुं खः ला?”

५३ न्हियान्हिथं छिकपिं नाप देगलय् दुबलय् धाःसा छिकपिन्सं जितः मज्जं। तर थ्व छिकपिनिगु ई खः, अले खिउँया शक्तियागु राज्य खः।”*

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धाःगु

मती २६:५७-५८, ६१-७५; मर्क १४:५३-५४, ६६-७२; यूह १८:१२-१८, २५-२७

५४ अले इमिसं येशूयात ज्वना: दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयागु छैय् हल। पत्रुस धाःसा तापाकं ल्यूल्यु वनाच्वन।

५५ अबलय् अन मनूत चुकय् दथुइ मि छवय्का: पनाच्वन। पत्रुस नं वना: इपिं नाप च्वन।

५६ छम्ह भ्वाति नं मियागु जलय् वयात खना: क्वथीक स्वया: धाल – “थ्व मनू नं व नाप जुइम्ह खः।”

५७ वं मखु धका: थथे धाल – “वय्कःयात जिं म्हमस्यू।”

५८ भचा जायका: मेम्ह मनूखं खना: वयात धाल – “छ नं इपिं नाप जुयाच्वंम्ह खः।”

वं हान धाल – “जि मखु।”

५९ अले घौछिति जायका: मेम्हयसिनं थथे धाल – “थ्व मनू येशू नाप जुइम्ह खः, छायाधाःसा थ्व नं छम्ह गालीली खः।”

६० वं हान धाल – “छिं धयादीगु खँ जिं मस्यू।” वं अथे धयाच्वंबलय् हे खा हाला हाल।

६१ अले प्रभुं लिफः स्वया: पत्रुसयात स्वयादिल। वं प्रभुं धयादीगु खँ लुमंकल – “थौं खा हाले न्ह्यः छं जितः स्वकः तक म्हमस्यू धका: धाइ।”

६२ अले व अन चुकं पिने वना: हौय्हौय् ख्वल।

येशूयात गिजय् याना: दाःगु

मती २६:६७-६८; मर्क १४:६५

६३ पा: च्वनाच्वंपिं मनूतयसं येशूयात गिजय् याना: दाल।

६४ इमिसं वय्कःयागु मिखाय् चिना: “का धा सा, छन्त दाःम्ह सु खः?” धका: धाल।

६५ उकथं हे वय्कःयात बेइज्जत याना: यःयःथें धाल।

सभाया न्ह्यःने येशू

मन्ती २६:५७-६६; मार्क १४:५५-६५; यूह १८:१९-२४

66 सुथय् थकालिपिं, तःधंपिं पुजाहारीत व शास्त्रीत फुक्कं मुन। अले इमिसं येशूयात सभाय् थनाः थथे धाल -

67 “छ मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धयागु जूसा जिमित धा।”

वय्कलं धयादिल - “जिं धाःसां छिकपिन्सं विश्वास यानादी मखु।

68 अले जिं छुं न्यंसां छिकपिन्सं लिसः बियादी मखु।

69 आवंनिसें मनूया काय् शक्ति दुम्ह परमेश्वरयागु जव ल्हाःपाखे च्वनी।”

70 अले इपिं फुक्कसिनं धाल - “अय्सा छ परमेश्वरया काय् खः ला?”

वय्कलं धयादिल - “खः धकाः ला छिकपिन्सं हे धयादिल नि।”

71 अले इमिसं धाल - “थुलि अण्वः मेगु साक्षी हे म्वाःल। वयागु हे म्हुतुं झीसं न्यनेधुन।”

23

1 अनंलि अन च्वंपिं फुक्क मनुत दनाः येशूयात पिलातसयाथाय् यंकल।

2 अले इमिसं वय्कःयात थथे धकाः पाः यात - “थ्व मनुखं जिमिगु जातियापिं मनुतय्त्त मखुगु खँ स्यना जूगु, कैसरयात कर पुले मते धकाः धयाजूगु व थःत खीष्ट जुजु खः धकाः धयाजूगु जिमिसं न्यनागु खः।”

3 अले पिलातसं वय्कःयाके न्यन - “छ यहदीतय् जुजु खः ला?”

वय्कलं लिसः बियादिल - “छिं हे खः धकाः धयादिल।”

4 अले पिलातसं तःधंपिं पुजाहारीतय्त्त व मनुतय्गु हुलयात धाल - “जिं ला थ्व मनूयाके छुं हे दोष लुइके मफुत।”

5 अय्न् इपिं थथे धकाः झन हाला हल - “गालीलिनिसें यहूदिया थ्यंक व थननापं थ्व मनुखं स्यनेकने यानाः मनुतय्त्त स्यंकाच्चंगु दु।”

येशूयात हेरोदयाथाय् यंकुगु

6 थ्व खँ न्यनाः पिलातसं येशू गालीलियाम्ह खः ला कि मखु धकाः न्यना स्वल।

7 वय्कः हेरोदयागु इलाकाय् लाःम्ह मनु खः धकाः सीकाः वं वय्कःयात हेरोदयाथाय् छवयाबिल। अबलय् हेरोद यरूशलेमय् हे च्वनाच्चंगु दु।

8 वय्कःयात खनाः हेरोद तसकं लय्ताल, छायाधःसा वं वय्कःयागु बारे न्यनातःगुलि वय्कःयात स्वयेमास्ति वय्काच्चंगु यक्व हे दत। नापं वं वय्कलं अजू चायापुगु चिं यानादीगु स्वयेगु आशा यानाच्चंगु खः।

9 अय्जगुलि वं यक्व खँ न्यना स्वल, तर वय्कलं छुं हे लिसः बियामदी।

10 तःधंपिं पुजाहारीत व शास्त्रीतय्सं वय्कःयात तःधंगु दोष बियाः पाः यात।

11 अले हेरोद व वया सिपाईतय्सं वय्कःयात गिजय् याये फक्व यानाः जुजुयागु थें ज्याःगु लं फिकाः पिलातसयाथाय् तुं लित छवयाहल।

12 उखुन्हुनिसें हेरोद व पिलातस हानं मिलय् जुल। न्हापा इपिं निम्ह मिलय् मजूपिं खः।

येशूयात स्यायेगु फैसला याःगु

मन्ती २७:१५-२६; मार्क १५:६-१५; यूह १८:३९-१९:१६

13 पिलातसं हानं तःधंपिं पुजाहारीत, शासकत व मनुतय्त्त सःताः

14 धाल - “छिमिसं मनुतय्त्त स्यंका जुल धकाः थ्व मनूयात ज्वनाः जिथाय् हल, अय्न् छिमिगु हे न्ह्यःने जिं केरकार याना स्वयां नं छिमिसं पाः याःगु छुं नं दोष जिं लुइके मफुत।

15 हेरोदं नं वयाके छुं हे दोष लुइके मफयाः जिथाय् लिछवयाहल। स्याये हे माय्क ला वं छुं नं याःगु मदु।

16 अय्जगुलि जिं वयात कोरीं दायाः त्वःता छवयाबी।”

17 पिलातसं छुत्कारायागु नखःबलय् छम्ह कैदीयात त्वःताछवयेगु चलन यानातःगु दु।

18 इपि फुक्कं छस्सलं थथे धकाः चिल्लाया दना हाला हल — “थ्व मनूयात स्यानाछव, जिमित बारब्बायात त्वःता बियादिसँ।”

19 शहरय् ग्वलमाल याकूगुलि व मनू स्याःगुलि बारब्बायात कुना तःगु खः।

20 येशूयात त्वःताछवयेगु मनं तुनाः पिलातसं हानं छकः इमित ध्वाथुइकल।

21 अयनं इपि थथे धकाः हाला हल — “वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछव, वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछव।”

22 अयजूसां स्वकः खुसि नं पिलातसं इमित थथे धाल — “वयात छाया स्यायेगु? वं छुं हे अपराध याःगु मदु। वं स्याये माय्क छुं नं अपराध याःगु जिं लुइके मफुत। अयजूगुलि जिं ला वयात कोर्दा दायाः त्वःता छवयाबी।”

23 इमिसं जिदी यानाः झन जक ततःसलं “वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछव” धकाः हाला हल। थुकथं हालाः हे इमिसं त्याकल।

24 अयजूगुलि पिलातसं इमिसं धाःथें येशूयात स्याके छवयेगु फैसला यात।

25 वं ग्वलमाल याकूम्ह व ज्यानमारा जूगुलि इयालखानाय् कुनातःम्ह बारब्बायात इमिसं फ्वथें त्वःता छवल। येशूयात धाःसा इमिसं धाःथें स्याकेत लःल्हाना बिल।

येशूयात कूसय् यख्खाःगु

मत्ती २७:३२-४४; मार्क १५:२१-३२; यूह १९:१७-२७

26 रोमी सिपाईतय्सं येशूयात यंकाच्चंबलय् छम्ह कुरेनीं वःम्ह सिमोनयात ज्वन। थ्व मनू शहरय् वनेत वयाच्चम्ह खः। इमिसं वयात कूस क्वबिकाः वय्कःयागु ल्यूल्यु ब्वनायंकल।

27 वय्कःया ल्यूल्यु ग्वाः ग्वाः मनूत वयाच्चंगु दु। नुगःपा दादां ह्यौय् ह्यौय् ख्वया वयाच्चपि मिसात नं दु।

28 वय्कलं इमिथाय् लिफः स्वयाः धयादिल — “यरूशलेमय् च्वपि मिसात, जिगु निंति ख्वये मते, बरु थःगु निंति व थः मस्तयगु निंति ख्व।

29 छायाधाःसा अज्याःगु दि नं वइतिनि, गुबलय् मनूतय्सं मचा मदुपि, मचा बुइके मलपि व मचायात दुरु त्वके मलपि धन्यपि खः धकाः धाइ।

30 अबलय्

“मनूतय्सं पहाडयात वनाः

“जिमित ल्हाः वा।”

अले डाँडायात —

“जिमित ल्हाना छव”

धकाः धाइ।”✠

31 “प्याःगु सिमायात ला मनूतय्सं छवयकल धाःसा गंगु सिमायागु झन छु जक गति जुइ?”

32 मेपि निम्ह अपराधीतय्त नं वय्कः नाप स्याना छवयेत इमिसं यंकूगु दु।

33 “खप्परे” धाःगु थासय् थ्यंकाः इमिसं वय्कःयात कूसय् नकि तानाः यख्खायाबिल। अले अपराधीतय्त नं अथे हे यानाः वय्कःया जवय् व ख्वय् यख्खायाबिल।

34 वय्कलं धयादिल — “बाः, थुमित क्षमा यानादिसँ। थुमिसं छु यानाच्चना धकाः मस्यु।” सिपाईतय्सं चिष्टा तयाः वय्कःयागु वसः इना काल।✠

35 अन लिक्कसं दनाः मनूत स्वयाच्चंगु दु। शासकतय्सं धाःसा वय्कःयात थथे धकाः गिजय् यात — “थ्वं कर्पिन्त ला बचय् यात, थ्व मनू परमेश्वरं हे ल्ययातःम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धयागु जूसा थःत नं बचय् याये फयेमाःगु खः।”✠

36 सिपाईतयसं नं वयक्:यात पाउँति त्वंका: थथे धका: गिजय् यात —☆

37 “यहूदीतय जुजु ख:सा छं थ:त बचय् या।”

38 वयक्:यागु च्वसं — “थ्व यहूदीतय जुजु ख:” धका: द्रुपं पौ यखखानात:गु दु।

39 वयक्: नाप यखखानात:म्ह छम्ह अपराधी नं वयक्:यात थथे धका: गिजय् यात — “ख्रीष्ट धा:म्ह छ हे मखु ला? छ थ: नं बचय् जु जिमित नं बचय् या।”

40 मेम्ह अपराधी धा:सा वयात व्व:बिया: थथे धाल — “वं थे हे सजौंय फयाचवने मालं नं छ परमेश्वर खना: मग्या: ला?

41 झीत ला झीसं यानागु ज्या हे अपराध जूगुलि थथे याना तल, अयनं थ्व मनुखं ला छुं मभिंगु ज्या या:गु मद्।”

42 अले वं धाल — “येशू, छि जुजु जुया: झायादीबलय् जित: नं लुमंकादिसँ।”

43 अले वयक्लं लिस: बियादिल — “जिं छन्त धात्थें धाये — थौं हे छ जि नाप स्वर्गय् वने खनी।”

येशू सीगु

मती २७:४५-५६; मर्क १५:३३-४१; यूह १९:२८-३०

44 अबलय् न्हिनय् बाह्र बजेनिसें तीन बजे तक देशय् फुक्कभनं खिउँसे च्वना वन।

45 सूर्य खिउँसे च्वना वन। अले देगलय् च्वंगु पर्दा च्वनिसें क्वथय्क निकू दला: गुना वन।☆

46 येशू त:सलं थथे धका: हालादिल — “बा:, जिगु आत्मायात छिगु हे ल्हातय् ल:ल्हानाबी।” थथे धया: वयक्लं प्राण त्व:तादिल।☆

47 रोमी कप्तानं थथे जूगु खना: परमेश्वरयात त:धंका: थथे धाल — “धात्थें हे, थ्व मनू ला भिंम्ह ख:।”

48 अन स्व: वयाच्वं पिं मनूतयसं थ्व खना: तसकं नुग: मछिंका: छँय् छँय् लिहां वन।

49 वयक्:यात म्हस्यूपिं मनूत व गालीलनिसें वयक्: नाप व:पिं मिसात नं भचा तापाक च्वना: अन जुयाच्वंगु फुक्क स्वयाच्वंगु दु।☆

येशूयात चिहानय त:गु

मती २७:५७-६१; मर्क १५:४२-४७; यूह १९:३८-४२

50 योसेफ धा:म्ह छम्ह भिंम्ह व धर्मीम्ह मनू ख:। व सभाया छम्ह दुज: नं ख:।

51 अथे जूसां वं इमिसं येशूयात स्यायेगु ग्वसा: ग्व:बलय् विरोध या:गु ख:। व यहूदियाया अरिमाथिया धयाथाय् च्वम्ह ख:। अले व परमेश्वरं राज्य यानादी तिनि धका: पियाच्वंम्ह ख:।

52 आ: वं पिलातसयाथाय् वना: येशूयागु सीम्ह प्वन।

53 अले वं सीम्हयात क्रूसं क्वकया: भिंगु सुति कापतं हिना: ल्वहँतय् प्वा: खना दय्कात:गु न्हगु चिहानय यंका: तल।

54 उखुन्ह तयारीया दि ख:, अले विश्रामबार शुरू जुइत्यंगु ख:।

55 गालीलनिसें वयक्: नाप व:पिं मिसात नं योसेफनापं वना: वयक्:यात त:गु चिहान स्वल। अले सीम्हयात गथे याना: तल, व नं स्वल।

56 अले इमिसं लिहां वना: सीम्हय् तयेत मा:गु अन्तर व मलम दय्का: थिक्क याना तल। अयनं व्यवस्थाय् च्वया त: थें शबाथ खुन्ह आराम यात।☆

24

सीम्ह येशू म्वानाझा:गु

मती २८:१-१०; मर्क १६:१-८; यूह २०:१-१०

1 आइतबार खुन्ह सुथ न्हापां इपिं मिसात थ:पिन्सं दय्कूगु मलम ज्वना: चिहानय वन।

2 अन थ्यंबलय् इमिसं चिहानयागु लुखा प्वा: तिनात:गु ल्वहं चीकात:गु खन।

☆ 23:36 २३:३६ भज ६९:११ ☆ 23:45 २३:४५ प्रस २६:३१-३३ ☆ 23:46 २३:४६ भज ३१:५ ☆ 23:49 २३:४९

लुका ८:२-३ ☆ 23:56 २३:५६ प्रस २०:१०; व्य ५:१४

3 दुने वना: स्व:वंबलय् इमिसं प्रभु येश्यागु सीम्ह लुइके मफुत।

4 अयजूगुलि इपिं वातां च्वनाच्चंबलय् तसकं थीगु वसतं फिनात:पिं निम्ह मनूत इमिगु लिक्क दं वल।

5 इमिसं ग्याना: थस्वये तकं मफुत। व मनूतय्सं इमित धाल – “म्वा:म्हयसित चिहानय् छाया मा: वयाच्चनागु?”

6 वय्क: थन मदी। वय्क: ला सीम्ह म्वाना वये धुंकल। गालील्य दीबलय् वय्कलं छिमित धयादीगु खँ लुमंकी –

7 मनूया काय्यात पापी मनूतयगु ल्हातय् ल:ल्हानाबी, अले वयात कूसय् यख्खाना: स्याइ, अयजूसां स्वन्हु दुखुन्हु हानं सीम्ह म्वाना वइ।”*

8 अले तिनि इमिसं वय्कलं धयादीगु खँ लुमन।

9 अले चिहानं लिहां वया: इमिसं अन जूगु फुक्क खँ झिंछम्हयसित व मेपि फुक्कसितं कनाबिल।

10 थ्व खँ प्रेरिततय्त धा: व:पि मरियम मगदलीनी, योअन्ना व याकूबया मां मरियम व इपिं नाप वपि मेपि मिसात ख:।

11 अयनं थ्व खँ प्रेरिततय्त बाखं थें जक जुल, इमिसं थ्व खँय् विश्वास मया:।

12 पत्सुस धा:सा काचाकाचां दना: चिहानय् ब्वाँय वन। अन थ्यका: क्वछुना: दुने स्व:बलय् वं काप: जक अथें छखे तयात:गु खन। थ्व खना: व अजू चाया: लिहां वल।

येशू इम्माउस वनेगु लँय् खनेदय्क: झा:गु

मर्क १६:१२-१३

13 उखुन्हु हे इपिं मध्ये निम्ह मनूत इम्माउस धा:गु गामय् वनाच्चन। थ्व गां यरूशलेमं ११ किलोमिटर ति तापा:।

14 इपिं लँय् अन जूगु खँ ल्हाल्हां वनाच्चन।

15 उबलय् हे येशू लिक्क झाया: इपिं नाप नाप झाल।

16 अयनं इमिसं वय्क:यात खंसां म्हसीके मफुत।

17 वय्कलं इमित धयादिल – “छिपिं लँय् व वं छु खँ ल्हाना च्वनागु?”

अले इपिं तक्क दित। इमिगु ख्वा: खिउँसे च्वं।

18 अले क्लेओपास धा:म्ह मनूखं वय्क:यात लिस: बिल – “थौंकन्हय् जुयाच्चंगु अपाय्मछि धंगु खँ मस्यूमह ला यरूशलेमय् छि हे जक थें च्वं?”

19 अले वय्कलं धयादिल – “छु खँ?”

इमिसं धाल – “थ्व खँ नासरतयाम्ह येश्यागु ख:। वय्क: छम्ह अगमवक्ता ख:। वय्कलं परमेश्वर व मनूतयगु न्ह्य:ने तत:धंगु ज्याखँ यानादीगु ख:।

20 जिमि त:धंपि पुजाहारीत व शासकतय्सं वय्क:यात स्याना छ्वयेगु फैसला याना: कूसय् यख्खानाबिल।

21 जिमिसं ला वय्क:यागुपाखें हे इस्राएल देश लिफ्याना कायेखनी धका: मतिइ तयागु ख:। थ्व खँ छखे हे तये। थथे जूगु थनिं स्वन्हु दत।

22 “जिमिगु हे पुच:यापिं सुं मिसातय्सं धका: जिमित गजब यानाबिल। सुथ न्हापां इपिं चिहानय् वंबलय्

23 वय्क:यागु सीम्ह लुइके मफुत। इमिसं लिहां वया: जिमित ‘येशू सिना: म्वाना वये धुंकल’ धका: धा:पि स्वर्गदूतत नं खना धका: धाल।

24 जिमिगु पुचलय् च्वंपि हे मनूत चिहानय् वना: स्व:वंबलय् नं व मिसातय्सं धा:थें हे खन, वय्क:यात धा:सा मखं।”

25 अले वय्कलं धयादिल – “छिपिं ला मूर्ख मनूत जुयाच्चन खनी। अगमवक्तातय्सं धा:गु फुक्क खँय् विश्वास यायेत छिमिसं थाकु चायाच्चन।

* 24:7 २४:६-७ मत्ती १६:२१; १७:२२-२३; २०:१८-१९; मर्क ८:३१; ९:३१; १०:३३-३४; लूक ९:२२; १८:३१-३३

26 छु मुक्ति बीम्ह खीष्टं थथे दुःख सिया: तिनि त:धं जुइगु मखु ला?"

27 अले वय्कलं मोशानिसें कया: फुक्क अगमवक्तातय्सं धर्मशास्त्रय् च्वया थकूग वय्क:यागु हे खँ ध्वाथुइकादिल।

28 वय्क:पि वनेमा:गु गांया न्ह्य:ने थ्यन। वय्क: धा:सा अझ अनं नं तापाक झायादी त्यन।

29 अयनं इमिसं वय्क:यात थथे धया: कर यात - "खिउँसे च्वनीन, थौं जिपि नाप हे चाहिनादिसँ।" अयज्गुलि वय्क: इपि नाप हे च्वनादिल।

30 नयेत्यय्का: वय्कलं मरि कया: सुभाय् बिधा: कुचा थला: इमित इनाबियादिल।

31 थुबलय् हे इमिगु मिखा चाल, अले इमिसं वय्क:यात म्हसिल। अयनं वय्क: इमिगु मिखां तनावन।

32 इमिसं थ:थवय् थथे खँ ल्हात - "वय्कलं झीत धर्मशास्त्रयागु खँ ध्वाथुइकादीबलय् झीगु नुग: लसतां चंचं धा:गु मखु ला?"

33 अबलय् हे इपि अनं दना: यस्शलेमय् लिहां वन। अन इमिसं झिंछम्ह चेलात व इपि नाप मुनाच्चपि मनूत नापलात। इमिसं इपि निम्हयसित थथे धाल -

34 "धात्यें हे, प्रभु म्वाना वयादीगु ख: खनी। सिमोनयाथाय् खनेदय्क: झा:गु नं ख: खनी।"

35 अले इपि निम्हयसिनं नं लँय् जूगु खँ व मरि कुचा थ:बलय् वय्क:यात म्हसीके फुगु खँ कन।

येशू चेलातयथाय् खनेदय्क: झा:गु

मती २८:१६-२०; मर्क १६:१४-१८; यह २०:१९-२३; प्रे १:६-८

36 इपि थथे खँ ल्हाना च्वंबलय् हे येशू अन खनेदय्क: झाल। अले इमित धयादिल - "छिमित शान्ति दयेमा।"

37 वय्क:यात भूत धका: मतिइ तया: इपि तसकं ग्यात।

38 वय्कलं धयादिल - "छिपि छाय् ग्यानागु? संका याये मते।

39 जिगु ल्हा: व तुति स्व, जि हे ख:, जित: थिया स्व, थ्व जिगु ला व क्वँय्यागु म्ह ख:। भूतयाके ला व क्वँय् दइ मखु।"

40 थुलि धया: वय्कलं थ:गु ल्हा: व तुति क्यनादिल।

41 लयताया: व छक्क जूया: इमिसं थ्व खँय् विश्वास तकं याये मफुत। अयज्गुलि वय्कलं धयादिल - "छिमिके थन छुं नयेगु दु ला?"

42 अले इमिसं दय्कात:गु न्या बिल।

43 वय्कलं कया: इमिगु हे न्ह्य:ने नयादिल।

44 अले वय्कलं इमित धयादिल - "जि छिपिनाप दुबलय् जिगु बारे धर्मशास्त्रय् अर्थात मोशाया व्यवस्था, अगमवक्ता व भजनया सफलइ च्वयात:गु फुक्क खँ पूवनेमा: धका: न्हापा हे धयागु ख:।"

45 अले धर्मशास्त्र थुइके फय्केत इमिगु नुग: चाय्का:

46 वय्कलं धयादिल - "मुक्ति बीम्ह खीष्ट सिना: हानं स्वन्हु दय्का: म्वाना वयेमा: धका: च्वयात:गु दु।

47 अले खीष्टयागु हे नामं पश्चाताप याना: पाप क्षमा जुइगु खँ यस्शलेमनिसें फुक्क संसारय् न्येकेमा:।

48 छिपि हे थ्व खँया साक्षी ख:।

49 "न्यँ, छिमित जिमि बा:नं बी धका: धयादीगु छिमिथाय् छ्वयाहये। अयनं परमेश्वरयागु शक्ति छिमिके मवतले थ्व हे शहरय् पियाच्वँ।"☆

येशूयात स्वर्गय् थका:गु

मर्क १६:१९-२०; प्रे १:९-११

50 येशू इमित बेथानियाय् ब्वना यंकादिल। अले ल्हा: ल्हना: इमित आशिष बियादिल।

51 इमित्थे आशिष बिया च्वच्चं हे वय्कः इपि नाप बायावन, अले परमेश्वरं वय्कःयात स्वर्ग्य् थत यंकादिल।

52 अले परमेश्वरयात तःधंकाः तसकं लयल्यतातां इपि यरूशलेमय् लिहां वन।

53 अले इपि न्हियान्हिथं देगल्य् मुनाः परमेश्वरया आराधना यानाच्चन।

यूहन्नां च्वःगु भिंगु खँ म्हसीका

यूहन्नां च्वःगु सुसमाचारय् येशू परमेश्वरयागु सदां दयाच्चनीगु वचन खः, अले वयकः मनू जुयाः झिनाप च्वनादिल धकाः क्यनातःगु दु। थ्व सुसमाचारया सफू ब्वनीपिन्सं “येशू हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः” धकाः विश्वास याये फयेमा अले विश्वास यानाः वयकःया नामय् अनन्त जीवन दयेमा धकाः च्वःगु खः।✱

सफूया न्ह्याःनेया ब्वय् येशू परमेश्वरया सदां दयाच्चनीगु वचन खः धकाः क्यनातःगु दु। अले येशू यानादीगु थीथी अजू चायापुगु ज्यां वयकः परमेश्वरं ल्ययादीम्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट परमेश्वरया काय् खः धकाः नं क्यनातःगु दु। सफूया दथुइ थ्व अजू चायापुगु ज्यां छु खँ सी दु धकाः ध्वाथुइक व ताःहाकय्क न्ह्यथनातःगु दु। अले येशूयात मनूतयसं गुकथं विश्वास यानाः चेला जुल, गुकथं यहदीतय् नायःतयसं वयकःयात विरोध यात धयागु खँ नं क्यनातःगु दु। १३ निसें १७ अध्यायतक ज्वंखुन्हु बहनिइ वयकलं चेलातनापं छुत्काराया नखः हनाः प्रभु भवय् पलिस्था यानादिल। अले साहस मत्वःतेगु व पवित्र आत्मा छवयाहयेगु खँ स्यनेकने यानादीगु च्वयातःगु दु। दकलय् लिपा लिपायागु अध्यायलय् वयकःयात ज्वंगु, महासभाय् थने यंकूगु, स्याःगु व हानं म्वानाझाःगु, चेलातयथाय् खनेदयकः झाःगु खँ च्वयातःगु दु।

ख्रीष्टपाखें अनन्त जीवनया वरदान दइ धइगु खँय् यूहन्नां बःब्यगु दु। थ्व वरदान आः शुरु जुइ अले प्रभु येशूयात लँ, सत्य व जीवन खः धकाः मानय् याःपिन्त दइ। येशू मनूतयसं न्हियान्हिथं छ्यलेमाःगु वस्तुत चिंकथं कयाः आत्माया खँयात ध्वाथुइकेत स्यनेकने यानादीगु खः – गथे लः, मरि, जः, फैजवाः व वया फैचात, दाखमा व दाख। यूहन्नां थज्याःगु खँ बांलाक क्यनातःगु दु।

थ्व सफू ई.सं. ७० निसें ९० तकया दथुइ च्वःगु जुइफु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-१८

बप्टिस्मा बीम्ह यूहन्नां पश्चातापया खँ न्यंकाजूगु १:११-३४

येशू दकलय् न्हापांयापिं झिनिम्ह चेलात ल्ययादीगु १:३५-५१

येशूयागु न्हयगू अजू चायापुगु ज्या २:१-१२:५०

येशूयात स्यायेगु फैसला याःगु व क्रूसय् यख्खाःगु १३:१-१९:४२

येशू हानं म्वानाझाःगु व चेलातयथाय् खनेदयकः झाःगु २०:१-३१

गालीलिय् येशू हाकनं खनेदयकः झाःगु २१:१-२५

यूहन्ना

वचन मनू जुयाः झाःगु

1 दक्वसिबय् न्हापा हे वचन दु,

अले थ्व वचन परमेश्वर नाप दु।

थ्व वचन हे परमेश्वर खः।

2 वयकः न्हापांनिसें हे

परमेश्वर नाप दी।

3 फुक्कं सृष्टि यानादीगु

वयकलं हे खः।

फुक्क सृष्टि परमेश्वरं

वयक्:यापाखें हे
यानादीगु ख:।
सृष्टि जूगुलिइ छुं नं वयक्:
मदयक्ं जूगु मदु।

4 जीवन वयक्:याके दु।

व हे जीवन मनूतयत मदयक्ं
मगा:गु जे: ख:।

5 थ्व ज: खिउँथाय्

झ:झ: धाय्क थी,
खिउँगुलि थ्व ज:यात
त्वपुइ मफुत।

6 अबलय् परमेश्वरं छवयाह:म्ह यूहन्ना धा:म्ह छम्ह मनू दु।*

7 थ्व मनू ज:यागु खँ थ: हे साक्षी जुया: फुक्कसितं कना: विश्वास याकेत व:म्ह ख:।

8 थ्व मनू थ: हे ज: मखु, बरु ज: फुक्कसितं म्हसीका बीत व:म्ह ख:।

9 फुक्क मनूतयगु नुगलय् थीगु धात्थेयागु ज: ला संसारय् झायाच्चंगु दु।

10 वयक्: संसारय् दी, वय्कलं हे संसार सृष्टि यानादीगु जूसां संसारय् च्वंपिन्सं वयक्:यात
म्हमसील।

11 वयक्: थ: हे मनूतयथाय झाल। अयनं थ: मनूतयसं वयक्:यात नाला मका:।

12 वयक्:यात ग्रहण याना: विश्वास या:पिन्त धा:सा परमेश्वरया सन्तान जुइगु हक बियादिल।

13 थुपि मनूतयपाखें बुइका त:पिं मखु, बरु परमेश्वरं बुइका त:पिं परमेश्वरया सन्तान ख:।

14 वचन मनू जुया: झीपिं नाप च्वं झाल। वयक्: दया माया, अले सत्यं जा:म्ह ख:। जिमिसं
वयक्:या महिमा खना, गुगु महिमा बा:या याक: काय्या थें च्वं।

15 वयक्:यागु खँ कैकं यूहन्नां थथे धाल – “जि स्वया: लिपा झाइम्ह जि स्वया: नं त:धंम्ह ख:
छाय्धा:सा वयक्: जि बुइ न्ह्य:निसें दुम्ह ख:। अले जिं धयाम्ह वयक्: हे ख:।”

16 वयक्:यागु गुबलें मसुइगु दया मायायागु धुकुति झीसं यक्व दया माया काये खंगु दु।

17 व्यवस्था मोशायगुपाखें बियादिल, येशू ख्रीष्टयागुपाखें धा:सा परमेश्वरया दया माया व सत्य
दत।

18 परमेश्वरयात सुनानं गुबलें हे खंगु मदु। अयनं बा: नाप च्वंम्ह याक: कायनं हे वयक्:यात
क्यनादीगु दु।

यूहन्नां येशूयागु साक्षी ब्यूगु

मती ३:१-१२; मर्क १:१-८; लूक ३:१-१८

19 यरूशलेमय् च्वंपिं यहूदी नाय:तयसं पुजाहारी व लेवीतयत् “यूहन्ना धा:म्ह सु ख:” धका: न्यंके
छवयाहल।

20 यूहन्नां ख:गु हे खँ धया: थथे लिस: बिल – “जि मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट मखु।”

21 अले इमिसं वयाके न्यन – “अय्सा छ एलिया ख: ला?”

वं धाल – “मखु।”

“अय्सा छ व अगमवक्ता ख: ला?”

वं लिस: बिल – “मखु।”*

22 अले इमिसं वयात थथे धाल – “अय्सा छ सु ख: लय्? जिमित न्यंके छवया ह:पिन्त जिमिसं
लिस: ब्यू वनेमानि। छं थ:त सु धका: मतिइ तया?”

23 अले वं धाल –

* 1:6 १:६ मती ३:१; मर्क १:४; लूक ३:१-२

☆ 1:21 १:२१ व्य १८:१५,१८; मला ४:५

“यशैया अगमवक्तां धाःथें
जि परमप्रभुया निर्ति

लँ छिकाब्यु धकाः मरुभूमिइ

हाला जुइमहयसिया सः खः।”☆

24 थुपि फरिसीतयसं छवयाहःपि मनुतयसं

25 हानं न्यन — “छ मुक्ति बीम्ह खीष्ट नं मखु, एलिया नं मखु, अले व अगमवक्ता नं मखु धयागु
जुसा छं छाया बप्तिस्मा बियाचवनागु?”

26 वं लिसः बियाः धाल — “जि ला छिमित लखं बप्तिस्मा बिया, अयनं छिमिगु पुचलय् छिमिसं
हे म्मस्युनिम्ह छम्ह दनाचवंगु दु।

27 जि स्वयाः लिपा झायादीम्ह वय्कः हे खः। वय्कःयागु लाकां पुतु फ्यनेत तकं जि मल्वः।”

28 यर्दन पारिइ बेथानिया धाःगु थासय् यहन्नां बप्तिस्मा बिया चवथाय् थ्व खँ जूगु खः।

येशू परमेश्वरया भ्याःचा

29 कन्हय् खुन्हु यहन्नां थःथाय् येशू झायाचवंगु खनाः धाल — “संसारयागु पाप क्षमा यानादीम्ह
परमेश्वरया चीधिकःम्ह भ्याःचा वय्कः हे खः।

30 जिं धया चवनाम्ह मनु वय्कः हे खः — “जि स्वयाः लिपा झाइम्ह मनु जि स्वयाः तःधं, छायाधाःसा
वय्कः जि स्वयाः न्हापांनिसें हे दुम्ह खः।”

31 जिं नं वय्कःयात म्मस्यु, अयनं वय्कःयात इस्माएलीतय् म्मसीके बी माःगुलि जिं लखं
बप्तिस्मा बियाचवनागु खः।”

32 अले वं थथे धकाः साक्षी बिल — “जिं पवित्र आत्मायात स्वर्ग सुकुभतु थें कुहां वयाः वय्कःया
म्हय् जूगु खना।

33 जिं थथःम्हं तुं वय्कःयात म्मस्यु, अयनं जितः लखं बप्तिस्मा बीके छवया हःम्हयसिनं थथे
धयादिल — “गुम्हयसिके आत्मा क्वहां वयाः च्वनी, पवित्र आत्मां बप्तिस्मा बीम्ह व हे खः।”

34 थ्व जिं खनागु दु, उकिं परमेश्वरया काय् वय्कः हे खः धकाः जिं साक्षी बियाचवनागु खः।”

येशूया न्हापांयापि चेलात

35 कन्हय् खुन्हु यहन्ना हानं निम्ह चेलात नाप व हे थासय् दनाचवन।

36 येशू झायाचवंगु खनाः वं धाल — “का स्व, परमेश्वरया चीधिकःम्ह भ्याःचा।”

37 थ्व न्यनाः चेलात निम्हं येशूया ल्यूल्यू वन।

38 वय्कलं लिफः स्वयादीबलय् इपि वयाचवंगु खनाः इमित धयादिल — “छिमिसं सुयात माला
चवनागु?”

इमिसं धाल — “गुरुजु, छि गन चवनादी?”

39 वय्कलं धयादिल — “जि नाप वा, अले खनी।” इपिं वय्कः नाप वन, अले इमिसं वय्कः
च्वनीगु थाय् खन। इपिं अन थयंबलय् बहानिसिया प्यता ई जूगुलि इपिं वय्कःनापं अन हे बाय् चवन।

40 यहन्नां धाःगु खँ न्यनाः येशू नाप वंपि मध्ये छम्ह मनु सिमोन पन्त्रसया दाजु अन्द्रियास खः।

41 वं वनाः थःकिजा सिमोनयात मातुमालाः नापलाना धाल — “जिमिसं मसीह धाःम्ह मुक्ति बीम्ह
खीष्टयात नापलाये धुन।”

42 वं वयात येशूयाथाय् व्वना हल। वय्कलं वयात स्वयाः धयादिल — “छ ला योआनेसया काय्
सिमोन खः। आवंनिसें छन्त केफास धाइ।” केफास व पन्त्रसया अर्थ “ल्वहं” खः।

फिलिप व नथानेलयात सःतादीगु

43 कन्हय् खुन्हु येशू गालीलिय् झायेगु मनं तुनादिल। वय्कलं फिलिपयात नाप लानाः धयादिल —
“जि नाप वा।”

44 फिलिप नं अन्द्रियास व पन्त्रसपिनिगु शहर बेथसेदायाम्ह हे खः।

45 फिलिपं नथानेलयात नाप लाना: धाल — “मोशां व्यवस्थाय् धया थकूम्ह व अगमवक्तातय्सं च्वया थकूम्ह नासरतय् च्वंम्ह योसेफया काय् येशूयात जिमिसं नापलाये धुन।”

46 नथानेलं वयात धाल — “नासरतं नं छुं भिंगु गतिला:गु खँ वइ ला?”

फिलिपं वयात धाल — “वया: छं हे स्व।”

47 नथानेलयात थ:थाय् वयाच्वंगु खना: येशू वयात धयादिल — “छ ला छम्ह तसकं स्वजाम्ह इस्राएली ख:।”

48 वं धाल — “छिं जित: गथे म्हसिल?”

वयकलं लिस: बियादिल — “फिलिपं छन्त स:ते न्ह्य: हे जिं छन्त य:मरिमाया क्वय् खना।”

49 वं लिस: बिल — “गुरुजु, छि ला परमेश्वरया हे काय् ख:। छि ला इस्राएलया जुजु हे ख:।”

50 वयकलं धयादिल — “जिं छन्त य:मरिमाया क्वय् खना धका: धयागुलि छं विश्वास यानागु ला? छं थ्व स्वया: नं तत:धंगु खनीतिनि।”

51 अले वयकलं वयात धयादिल — “धात्थें धात्थें हे जिं छन्त धाये — छिमिसं स्वर्ग चा:गु खनी, अले परमेश्वरया स्वर्गदूतत परमेश्वर व मनूया काय्या दथुइ थाहां क्वहां जुयाच्वंगु खनी।”*

2

काना शहरय् जुगु ब्याहा भ्वय्

1 कंस खुन्हु गालील्य् च्वंगु काना शहरया छखा छँय् ब्याहा भ्वय् जुयाच्वन। येशूया मां नं अन हे दु।

2 येशू व चेलातय्त नं भ्वजय् स:तात:गु दु।

3 दाखमघ फुगुलि येशूया मांनं वयक:यात धाल — “इमिके दाखमघ मन्त।”

4 अले वयकलं धयादिल — “मयजु, जिं छु यायेमा:गु ख:, व छिं धया च्वनेमा:गु मदु। आ: तक जिगु ई मव:नि।”

5 अयनं वयक:या मांनं च्य:तय्त धाल — “वयकलं छु धयादी छिमिसं व हे या।”

6 यहूदीतय्गु चलन कथं च्वख यायेत अन सछि-सछि लिटर ति न्ह्यंगु ल्वहंयागु खुग: त्यप तयात:गु दु।

7 येशू इमित धयादिल — “फुक्क त्यपय् जाय्क ल: ति।” अले इमिसं फुक्क त्यपय् जाय्क ल: तल।

8 वयकलं इमित धयादिल — “आ: भतिचा तुया: मूभलियाथाय् यंकि।” अले इमिसं यंकल।

9 मूभलिनं व ल:या सवा: कयास्व:बलय् दाखमघ जुयाच्वने धुंकल। वं थ्व गनं ह:गु धका: मस्यु। ल: त:पिं च्य:तय्सं जक स्यू। अले वं जिचाभाजु जूम्हयसित स:ता: धाल —

10 “मनूतय्सं भिंगु दाखमघ निं न्हापालाक त्वंकी, अले भचा भचा काये धुंका: तिनि भभिंगु दाखमघ त्वंकी। छिं धा:सा आ: तक नं भिंगु दाखमघ ल्यंका हे तलतिनि।”

11 वयकलं गालील जिल्लाया काना शहरय् दकलय् न्हापांगु थ्व अजू चायापुगु ज्या याना: थ:गु महिमा क्यनादिल। थथे यानादीगुलि चेलातय्सं वयक:यात विश्वास यात।

12 अनं लिपा वयक: थ: मां, किजापि व चेलात नाप कफर्नहुमय् झाया: अन हे छुं न्हि च्वनादिल।*

येशू देग: शुद्ध यानादीगु

मत्ती ११:१२-१३; मार्क ११:१५-१७; लूक १९:४५-४६

13 यहूदीतय्गु छुत्काराया नख: न्ह्य:ने थयंगुलि येशू यरूशलेमय् झाल।*

14 वयक: देगलय् झा:बलय् द्रुहं, फैचा, व सुकुभतु मियाच्वपिं व धिबा हिलीपिं च्वनाच्वंगु खन।

15 अले वयकलं खिप: छुपु निला: कोर्ग थें दयका: इपिं फुक्कसितं पितिनाछवयादिल। फैतय्त व द्रुहंतय्त देगलं पिने ख्याना: छवयादिल। अले धिबा हिलीपिनिगु धिबा थल प्वंका: इमिगु टेबिलनापं वतुइकाबिल।

16 सुकुभतु मिया च्वंपिन्त वयकलं धयादिल – “थुपि फुक्कं चिज थनं यंकि, जिमि बा:यागु छँयात छिमिसं ब्यापारया छँ याये मते।”

17 वयक:या चेलातयसं थ्व खँ च्वयात:गु लुमंकल – “हे परमेश्वर, छिगु देग:या जोशं जित: छवयकी।”*

18 थथे यानादीगुलि नाय:तयसं वयक:यात धाल – “छु छिके थथे यानादीगु अधिकार दु ला? अथे जूसा छु छिं जिमित अजू चायापुगु ज्या व चिं क्यनादी फु?”

19 वयकलं लिस: बियादिल – “थ्व देग:यात थुना बियादिसँ, जिं स्वन्हुं हे थुकियात हानं दयकाबी।”*

20 थ्व न्यना: इमिसं धाल – “थ्व देग: दयकेत पिइखुदँ बित, छिं स्वन्हुं हे थ्व देग: दनादी फु ला?”

21 वयकलं धयादीगु देग: ला वयक:या थ:गु हे म्ह ख:।

22 वयक: सिना: हानं म्वाना वये धुंका: चेलातयसं थ्व खँ लुमंकल। थथे जूगुलि इमिसं धर्मशास्त्र व येशू नवानादीगु वचनय् विश्वास यात।

23 छुत्काराया नख:बलय् यरूशलेमय् वयकलं यानादीगु अजू चायापुगु ज्या खंगुलि यक्व हे मनूतयसं वयक:यात विश्वास यात।

24 वयकलं धा:सा इमिके भरोसा तयामदी, छायाधा:सा वयकलं फुक्क मनूतयत् बांलाक म्हस्यू।

25 सुनानं वयक:यात थ्व मनू थज्या:म्ह धका: धयाच्वने म्वा:। मनूतयगु नुगलय् छु दु धका: वयकलं हे स्यू।

3

येशू निकोदेमसयात स्यनादीगु

1 निकोदेमस नांयाम्ह छम्ह फरिसी दु। व यहदीतय् छम्ह त:धंम्ह थकालि ख:।

2 छन्हु चान्हय् व येश्याथाय् वया: धाल – “गुरुजु, छि परमेश्वरं छवयाहयादीम्ह गुरु ख: धका: जिमिसं स्यू। परमेश्वर छिनाप दीगुलि सुनानं याये मफुगु चिं छिं यानादी फु।”

3 वयकलं लिस: बियादिल – “जिं छित: ख:गु खँ धाये – न्ह्कथं हानं जन्म मजुइकं मनूतयसं परमेश्वरयागु राज्य खनी मखु।”

4 निकोदेमसं वयक:यात धाल – “बुरा जुइ धुंका: मनूत हानं गथे याना: जन्म जुइ? हानं छक: मांयागु प्वाथय् दुहां वना: जन्म जुइगु ला?”

5 वयकलं लिस: बियादिल – “जिं छित: ख:गु खँ धाये, मनूत लखं व परमेश्वरया आत्मां जन्म मजुइकं परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वने फइ मखु।

6 गथे लाहि ला हि हे दुम्ह मनू जन्म जुइ, अथे हे आत्मां आत्मा हे जन्म जुइ।

7 थथे जिं न्ह्कथं जन्म जुइ मानि धयागु खँय् छि छक्क जुइम्वा:।

8 फय् थ: मंदुथाय् न्ह्याइ, छिं उकियागु स: जक ताइ, व गनं वल, अले गन वनी धका: छिं सी मखु। आत्मां बूपिं मनूत नं अथे हे जुइ।”

9 अले वं न्यन – “थथे नं जुइ फइ ला?”

10 वयकलं लिस: बियादिल – “इसाएलीतय् गुरु जुया: छिं थुलि नं थुइके मफु ला?”

11 जिं छित: ख:गु हे खँ धाये – जिमिसं स्यूगु खँ धायेगु ख:, अथे हे खंगु खँ साक्षी बीगु ख:। अयनं जिमिगु खँय् छिकपिं सुनानं विश्वास मया:।

12 जिं छिकपिन्त संसारयागु खँ कना: ला छिकपिन्सं विश्वास मया: धा:सा स्वर्गयागु खँ कंसा झन गथे याना: विश्वास यानादी?

13 स्वर्गं क्वहां व:म्ह मनूया काय बाहेक सुं नं स्वर्गय् थाहां वंगु मदुनि।

14 मस्भूमिइ मोशां धलोतं दयका त:म्ह सर्पयात यख्खा:थें मनूया काययात नं यख्खाइतिनि।*

15 अथे जूगुलि वय्कःयात विश्वास याइपिन्त अनन्त जीवन दइ।”

16 “परमेश्वर संसारयात यक्व माया यानादीगुलि वय्कःयात विश्वास याःपि मनूत नाश मजुइमा, बरु इमित अनन्त जीवन दयेमा धकाः थः याकः काय्यात तंक बियादिल।

17 परमेश्वर संसारयात न्याय यायेत थःकाय्यात छवयाहयादीगु मखु, बरु वय्कःयापाखें संसार बचय् जुइमा धकाः खः।

18 “वय्कःयात विश्वास याःपि मनूतयगु न्याय जुइ मखु, परमेश्वरया याकः काय्यात विश्वास मयाःपि मनूतयगु धाःसा न्याय जुइ हे धुंकल।

19 जः संसारय् छवयाहयादी धुंकूसां मनूतयसं थ्व जःयात स्वयाः खिउँयात यय्कल, छायाःसा इमिगु ज्या मभिं। थुकथं इपिं दोषी ठहरय् जुल।

20 दुष्ट ज्याखें यानाजुइपिं मनूतयसं जःयात हेला याइ, अले जलय् वइ मखु। जलय् वल कि इमिसं याना जगु दुष्ट ज्याखें खने दइ धकाः इपिं ग्याः।

21 अयनं भिंगु सत्य ज्याखें यानाजुइपिं मनूत धाःसा जः दुथाय् वइ। अले इमिसं याना जगु ज्याखें परमेश्वरयापाखें हे यानादीगु खः धकाः बांलाक थुइके फइ।”

बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां येशूयागु साक्षी ब्यूगु

22 अनं लिपा येशू व वय्कःया चेलात यहूदियाय् झाल। वय्कः अन हे इपिं नाप च्वनादिल, अले बप्तिस्मा नं बियादिल।

23 सालीमया लिक्कसं एनोन धाःगु थासय् यक्व लः दुगुलि यूहन्नां नं अन हे बप्तिस्मा बियाच्चन। मनूत वयाः बप्तिस्मा काल।

24 थुबलय् तक यूहन्नायात इयालखानाय् मतःनि।*

25 उबलय् यूहन्नाया चेलातय् छम्ह मन् नाप च्वख जुइगु खँय् जवाःसवाः जुल।

26 अले यूहन्नायाथाय् वनाः इमिसं थथे धाल — “गुरुजु, यर्दन पारिइ छिनाप दुम्ह, अले छिं हे साक्षी बियादीम्ह मनुखं बप्तिस्मा बियाच्चंगु दु। फुक्क मनूत वयाथाय् हे वनाच्चंगु दु।”

27 वं लिसः बिल — “परमेश्वरं मबीकं सुनानं छुं नं काये फइ मखु।

28 जि मुक्ति बीम्ह खीष्ट मखु, अयनं वय्कः स्वयाः न्हापालाक छवयाहःम्ह खः धकाः जिं धयागु खँ छिमिसं हे धयाच्चंगु दु।*

29 भन्चायात ब्याहा याःम्ह हे भाःतम्ह जुइ। ब्याहा याःम्ह मिजंया पासा वयागु खँ न्यनाः तसकं लयताइ। अथे हे जि नं आः लयताय् खन।

30 वय्कः तःधं जुइ, जि चिधं जुइ।”

31 “च्चयनं वःम्ह फुक्क स्वयाः तःधंम्ह खः। अले संसारं वःम्ह संसारयाम्ह हे खः, थज्याःम्ह मनुखं संसारयागु हे खँ ल्हाइ। स्वर्ग वःम्ह फुक्क स्वयाः तःधं जू।

32 वय्कलं थःम्ह न्यनादीगु व खंगु खँ हे कनादिल, अयनं सुनानं वय्कःयागु खँ मानय् मयाः।

33 वय्कःयागु खँय् विश्वास याःम्ह मनुखं धाःसा परमेश्वर सत्य खः धकाः दसि बी।

34 परमेश्वरं छवया हःम्हयसिनं हे जक परमेश्वरयागु वचन न्वाइ, छायाःसा वय्कःयात पवित्र आत्मां जायकादीगु दु।

35 परमेश्वर बाःनं थःकाय्यात माया यानादीगुलि फुक्कं वय्कःयागु ल्हातिइ बियादीगु दु।*

36 वय्कःया काय्यात विश्वास याइम्हयसिके अनन्त जीवन दु। कायनं धाःगु मानय् मजूमहयसिनं थज्याःगु जीवन कायेखनी मखु, थज्याःम्हयसित परमेश्वरं तं दिकादी।”

4

येशू व सामरी मिसा

1 यहन्ना स्वयाः येशू यक्व मन्तयत् चेला दय्काः बप्तिस्मा बियाच्चन धकाः फरिसीतय्सं नं सिल धयागु खँ

2-3 प्रभुं सीकादीगुलि वय्कः हानं यहूदियां गालील्य झाल। वय्कः थःमहय्सिनं हे बप्तिस्मा बियादीगु ला मखु, बरु वय्कःया चेलातय्सं ब्यूगु खः।

4 गालील्य वनेत सामरिया जुयाः वनेमाः।

5 वय्कः याकूबं थःकाय् योसेफयात ब्यूगु जगायागु लिक्क लाःगु सामरियायागु सुखार धाःगु शहरय् थ्यंकः झाल।*

6 अन याकूबं दय्कातःगु तुं छगः दु। त्यानुसे च्वंगुलि येशू तुंया क्वय् फ्यतुनादिल। थुबलय् बान्हि जाल।

7 अबलय् लाक्क हे छम्ह सामरी मिसा लः काःवल। वय्कलं वयात धयादिल – “जितः लः त्वनेत बियादिसँ।”

8 अबलय् वय्कःया चेलात नयेगु नसा न्यायेत शहरय् वनाच्वंगु खः।

9 सामरी मिसां वय्कःयात धाल – “छि छम्ह यहूदी जुयाः नं सामरी मिसाया ल्हातं लः त्वने ज्यू ला?” यहूदीतय्सं सामरीतयगु ल्हातं नयेत्त्वनेगु मयाः।*

10 येशू वयात धयादिल – “छं परमेश्वरं बियादीगु दान स्यूगु जूसा, अले छंके लः फवंमहय्सित म्हस्यूगु जूसा, छं वयाके हे लः त्वनेत फवनीगु जुइ। अले वं हे छन्त जीवन दइगु लः बीगु जुइ।”

11 अले व मिसां धाल – “हजुर, तुं तसकं हे तःजाः, लः सालेत छिके छुं हे मदु। छि जीवन दइगु लः गनं कयादी?”

12 जिमित तुं दय्काब्यूम्ह जिमि तापाःबाज्या याकूब खः। छु छि वय्कः स्वयाः नं तःधं ला? जिमि तापाःबाज्यां, वया काय्पिन्सं, अले वया सा, द्रुहंतय्सनापं थ्व हे तुंयागु लः त्वना वन।”

13 वय्कलं वयात धयादिल – “थ्व लः त्वनीपि मन्तयत् हानं हानं प्याः चाइ।

14 तर जिं बियागु लः त्वनीपि मन्तयत् गुबलें हे प्याः चाइ मखु। जिं बियागु लः हे व मन्याके बुंगाःचा थें जुयाः अनन्त जीवन तक बुयावया च्वनी।”

15 व मिसां धाल – “हजुर, जितः नं थ्व लः बियादिसँ। अले जितः गुबलें हे लः त्वने प्याः चाइ मखु। अले हानं लः कायेत थन वये माली नं मखु।”

16 वय्कलं वयात धयादिल – “वा, छं थः भाःतयात थन सःता हिँ।”

17 वं लिसः बिल – “जिमि भाःत मदु।”

वय्कलं धयादिल – “जिमि भाःत मदु धकाः छं खःगु हे खँ धाल।

18 आः तकं छं न्याम्ह भाःत दये धुंकल, अले आः छनापं दुम्ह मिजं नं छं थः भाःत मखु। छं खःगु हे धाल।”

19 व मिसां धाल – “प्रभु, छि अगमवक्ता खः धकाः जिं सिल।

20 जिमि तापाःबाज्यापिन्सं थ्व पहाड्य पुजा याना वन, छिकपिन्सं धाःसा यरूशलेमय् मन्तय्सं परमेश्वरयात आराधना यायेमाः धकाः धयादिल।”

21 वय्कलं वयात धयादिल – “मय्जु, विश्वास यानाः बांलाक न्यना का। ई वयाच्वंगु दु, गुबलय् छिमिसं परमेश्वर बाःयात आराधना यायेत न यरूशलेमय् न थ्व पहाड्य हे वनेमाली।

22 छिपि सामरियाय् च्वंपिन्सं म्हमस्यूम्हय्सित आराधना याइ। तर जिमिसं सुयागु आराधना यानाच्वना वय्कःयात जिमिसं बांलाक हे म्हस्यू, छायधाःसा मुक्ति ला यहूदीतयपाखें वइ।

23 अयनं ई वयाच्वंगु दु, व आः हे खः, बाःयात आराधना याइपिन्सं आत्मां व सत्यं याइ। वय्कःयात नं थुकथं आराधना याइपिं जक यः।

24 परमेश्वर आत्मा जुयादीगुलि वय्कःयात आराधना याइपिन्सं सत्य व आत्मां आराधना यायेमाः।”

25 व मिसां वय्कःयात धाल – “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट धाःम्ह मसीह झायादी तिनि धकाः जिं स्यू। वय्कः झाल कि वय्कलं हे झीत फुक्कं खँ कनादी।”

26 वय्कलं धयादिल — “छनापं नवाना च्वनाम्ह जि, व हे खः।”

27 उबलय् हे चेलात थ्यंकः वल। वय्कः अथे छम्ह मिसानाप खँ ल्हानाच्चंगु खनाः इपिं छक्क जुल। अयनं सुनानं — “छिं छु मालादियागु” अले “व नाप छिं छाया खँ ल्हानादियागु?” धकाः मन्यं।

28 उबलय् हे लःघः त्वःताः व मिसां शहरय् वनाः मनूतयत थथे धाल —

29 “वा, छम्ह मनूयात स्वः वा। वय्कलं जि यानागु फुक्क खँ धयाबिल। व मनू मुक्ति बीम्ह खीष्ट ला, मखु ला?”

30 थ्व न्यनाः अनच्चपिं मनूत वय्कःयाथाय् वल।

31 अबलय् हे चेलातयसं वय्कःयात थथे धाल — “गुरुजु, भपियादिसँ।”

32 वय्कलं धयादिल — “जिके नयेत छिमिसं सि हे मस्यूगु नसा दु।”

33 थ्व न्यनाः इमि दथुइ थथे खँ जुल — “सुनानं वय्कःयात नसा हयाबिल ला कि छु?”

34 वय्कलं धयादिल — “जितः छवयाहया दीम्हयसिगु ज्या सिधय्केगु, अले वय्कलं धाःथे यानाजुइगु हे जिगु नसा खः।

35 “प्यला लिपातिनि बाली लये त्यइ’ धकाः छिमिसं धयाजुल। जिं छिमित धाये — ‘छकः बूँइ वनाः बांलाक स्व, अनन् सयाः नं लयेगु ई जुइ धुंकल।’

36 सुनां बाली लइ, वयात ज्याला दइ, अले अनन्त जीवनया नितिं फल मुंके खनी। थुकथं पुसा हःम्ह नं, बाली लःम्ह नं लयताय् दइ।

37 छम्हयसिनं पुसा हली, अले मेम्हयसिनं बाली लइ धकाः धयातःगु खँ थुकिं हे सत्य जुल।

38 छिमिसं बाली पिना मतःथाय् जिं छिमित लय्के छवया। बाली पिना तःपिं मेपिं खः, अयनं इमिसं पिनातःगु बाली छिमिसं लये खन।”

39 “जिं यानागु फुक्क खँ वय्कलं धयादिल” धकाः व मिसां धाःगुलि व शहरय् च्वंपिं यक्व हे सामरीतयसं वय्कःयात विश्वास यात।

40 अयजुगुलि वय्कःयाथाय् वःबलय् इमिसं इमिथाय् हे च्वनादिसँ धकाः बिन्ति याःगुलि वय्कः निन्हु तक अन च्वनादिल।

41 वय्कःयागु वचन न्यनाः यक्वसिनं हे वय्कःयात विश्वास यात।

42 इमिसं व मिसायात धाल — “आः छं धाःगुलि जक जिमिसं विश्वास यानागु मखु, बरु जिमिसं हे वय्कःयागु खँ न्यनाः विश्वास यानागु खः। जिमिसं वय्कः हे संसारयाम्ह मुक्तिदाता खः धकाः सीके धुन।”

भारदारया काययात लाय्कादीगु

43 निन्हु लिपा येशू गालील्य झाल।

44 अगमवक्तायात थःगु थासय् सुनानं मानय् याइ मखु धकाः वय्कलं थःम्हं हे धयादीगु खः।*

45 अयनं वय्कः गालील्य झायादीबलय् अन च्वंपिं मनूतयसं वय्कःयात लसकुस यात, छायाधाःसा थुमिसं यस्शलेमय् वंबलय् वय्कलं अन नखःबलय् यानादीगु अजू चायापुगु ज्या खंगु खः।*

46 वय्कः हानं गालील्य च्वंगु काना शहरय् झाल। अन हे वय्कलं लःयात दाखमघ दय्कादीगु खः। कफर्नहुमय् च्वम्ह छम्ह भारदारया काय् म्हमफया च्वन।*

47 येशू यहूदियां गालील्य झायाच्चन धकाः धाःगु न्यनाः वं वनाः सी थें च्वम्ह थःकाययात लाय्का बियादिसँ धकाः वय्कःयात बिन्ति यात।

48 अले वय्कलं वयात धयादिल — “अजू चायापुगु ज्या व चिं मखंकं छिकपिन्सं विश्वास यानादी मखु।”

49 अले वं वय्कःयात धाल — “प्रभु, जिमि काय् सी न्ह्यः हे झार्सँ।”

50 वय्कलं लिसः बियादिल — “हूँ, छिमि काय् मसीनि।” अले व वय्कलं धयादीगु खँय् विश्वास यानाः वनु।

51 छैय् वनाच्चंबलय् वया दासतयसं वयात नाप लानाः “छिकपिनि काय् लाये धुंकल” धकाः धाल।

52 गुबलय् निसें वयात ज्यू धका: वं न्यन। अले “म्हिग: न्हिनय् एक बजेनिसें ज्वर क्वलात” धका: वया दासतयसं धाल।

53 “छिकपिनि काय् म्वाइ” धका: धयादीगु इलय् हे ज्यू धका: वं सीकल। अले वं व वया छैयापि फुककसिनं विश्वास यात।

54 येशू यह्दियां गालीलिय् झाया: यानादीगु अजू चायापुगु चिं थ्वनापं निक: जुल।

5

पुख्या लिककसं च्वंम्हय्सित लाय्कादीगु

1 अनंलि यह्दीतयगु छगू नख: व:गुलि येशू यस्शलेमय् झाल।

2 यस्शलेमय् फै ध्वाखाया लिककसं न्याखेरं फ: दुगु छगू पुख् दु। थ्व पुख्यात हिब्रू भाषां बेथेस्दा धाइ।

3 थ्व हे न्यागू सतलय् ल: संगु स्वयत्त पिया च्वनीपिं थीथी ल्वचं का:पिं मनूत – कांत, खुत, ल्हा:तुति मसंपि दु।

4 इपिं अन गुबलय् ल: सनी धका: स्वयेत पियाच्वनीगु ख:। छाया:सा परमप्रभुया छम्ह दूत बरोबर वया: पुख्या ल: संकाबीगु जुयाच्वन। थथे ल: संकूबलय् लाक्क दकलय् न्हापां पुखुलिइ कुहां वनीम्ह मन्यागु न्ह्यार्थे ज्या:गु ल्वय् नं लायावनिगु जुयाच्वन।

5 अन स्विच्यादँ न्ह्य:निसें ल्वचं कयाच्वंम्ह छम्ह मनू दु।

6 येशू वयात खना: अले यक्व दँ न्ह्य:निसें व अथे जुयाच्वंगु सीका: धयादिल – “छु छन्त ल्वय् लाय्के मास्ति व: ला?”

7 अले वं वय्क:यात धाल – “हजुर, पुख्यागु ल: संकीबलय् जित: लखय् तथा बीपिं सुं मदुगुलि जि अन थ्यने न्ह्य: हे मेपिं थ्यनेधुंकीगु।”

8 वय्कलं धयादिल – “थ:गु लासा ज्वना: न्यासि हूँ।”

9 उबलय् हे वयागु ल्वय् लन। अले व थ:गु लासा ज्वना: न्यासि जुल। उखुन्हु विश्रामबार ख:।

10 अयजुगुलि यह्दीतय् नाय:तय्सं व मन्यात धाल – “विश्रामबार खुन्हु लासा क्वबी मज्यू।”*

11 वं इमित लिस: बिल – “जित: लाय्का ब्यूम्ह मनुखं ‘लासा ज्वना: हूँ’ धका: धयादीगु ख:।”

12 इमिसं न्यन – “छन्त लासा ज्वना: हूँ धका: धा:म्ह मनू सु ख:?”

13 अन यक्व मनू दुगुलि व येशू तुस्त झायादीगुलि वय्क:यात वं म्हमसील।

14 लिपा येशू वयात देगलय् नाप लाना: धयादिल – “स्व, छंगु ल्वय् लाये धुंकल। आवंनिसें पाप याये मते, अले छन्त छुं नं जुइ मखु।”

15 अले व मनुखं इमिथाय् वना: “जित: लायेका ब्यूम्ह येशू हे ख:” धका: धा: वन।

16 येशू विश्रामबार खुन्हु थथे यानादीगुलि यह्दीतय् नाय:तय्सं वय्क:यात दु:ख बियाहल।

17 अथेसां वय्कलं इमित धयादिल – “जिमि बा:नं न्ह्याबले ज्ञा यानादी, उकिं जिं नं ज्ञा यानाच्वने।”

18 वय्कलं थथे धयादीगुलि इमिसं वय्क:यात स्यायेत इन अप्व: कुत: यात। छाया:सा वय्कलं विश्रामबार मानय् मया:गु जक मखु, अज्ज परमेश्वर नाप हे थ:त ज्वलिज्व: याना: परमेश्वरयात वय्क:या बा: ख: धका: धयादिल।

काय्या अधिकार

19 येशू इमित धयादिल – “जिं छिमित ख:गु खँ धाये – काय् थ:गु मनं लुइका: छुं हे याये फइ मखु, बरु बा:नं या:गु खना: हे जक याये सइ। थथे जूगुलि बा:नं छु छु यानादी, काय् नं व हे याइ।

20 बा:नं काय्यात माया यानादीगुलि बा:नं यानादीगु फुककं काय्यात क्यनादी। थ्व स्वया: नं त:धंगु ज्या बा:नं काय्यात क्यनादी, गुकिं याना: छिपिं छक्क जुइ।

21 गथे बा:नं सीपिन्त म्वाका: जीवन बियादी, अथे हे काय्यात य:पिन्त नं काय् नं जीवन बियादी।

22 बा:नं सुयागुं न्याय यानादी मखु। न्याय यायेगु अधिकार काय्यात बियादी धुंकल।

23 अयजूगुलि गथे बा:यात फुक्कसिनं मानय् या: अथे हे काय्यात नं फुक्कसिनं मानय् यायेमा:। काय्यात मानय् मया:मह्यसिनं काय्यात छवयाह:मह बा:यात नं मानय् मया:गु जुइ।

24 “जि छिमित ख:गु खँ धाये — जिगु खँ न्यना: जित: छवया ह:मह्यसित सुनां विश्वास याइ, वयात अनन्त जीवन दइ। थज्या:मह मनूयागु न्याय जुइ मखु, बरु सीम्वाय्क अनन्त जीवन दये धुंकी।”

25 “जिं छिमित ख:गु खँ धाये — ई वयाच्चंगु दु, अले व ई थ्व हे ख: — सीपिन्सनापं परमेश्वरया काय्यागु स: ताइ, अले सुनां न्यनी, इपिं म्वाइ।

26 परमेश्वर बा: जीवनया मुहान ख:, अथे हे वय्कलं थ:काय्यात नं जीवनया मुहान यानादिल।

27 वय्क: मनूया काय् जूगुलि वय्क:यात हे न्याय यायेगु अधिकार बियादिल।

28 थ्व खँय् अजु चाये मते, सी धुंक्पिन्सनापं वय्क:यागु स: ताइगु ई वयाच्चंगु दु।

29 अले थुपिं म्वाना वइ। भिं या:पिन्त अनन्त जीवन बियादी। अले मभिं या:पिन्त न्याय यानादी।”✠

येश्या साक्षी

30 “थथ:महं जिं छुं नं याये मफु, बा:नं जित: धयादी थें जिं न्याय जक यायेगु ख:। अयजूगुलि जिं न्याय यानागु ठीक जू, छायाधा:सा जित: य:थें जिं न्याय यायेगु मखु, बरु जित: छवया ह:मह्यसित य:थें यायेगु ख:।”

31 “जिं तुं जिगु साक्षी ब्यूसा जिगु साक्षी सत्य जुइ मखु।

32 जिगु साक्षी बीमह मेमह हे दु, वय्कलं धयादीगु सत्य ख: धका: जिं स्यु।

33 छिमिसं यूहन्नायाथाय् मनु छवयाहल, अले वं ‘सत्य थ्व हे ख:’ धका: साक्षी बिल।✠

34 जिगु लागि सुनानं साक्षी बी म्वा:। अयनं छिपिं बचय् जुइमा धका: जिं थथे धयाच्चनागु ख:।

35 यूहन्ना ला च्या:गु व थीगु मत जक ख:। वयागु जलय् छिमिसं छुं ई तक जक जूसां लयतायगु हे ययकल।

36 तर यूहन्नां ब्यूगु साक्षी स्वया: त:धंगु साक्षी जिके दु। बा:नं जित: पूवकेत बियादीगु ज्या व जिं यानाच्चनागु ज्यां हे जित: बा:नं छवयाहयादीगु ख: धका: सी दु।

37 जित: छवयाहयादीमह बा:नं हे जिगु साक्षी बियादीगु दु। वय्क:यागु स: छिमिसं गुबलें मता:नि, अले ख्वा: नं मखनिं।✠

38 वय्कलं छवया ह:मह्यसित छिमिसं विश्वास मया:गुलि वय्क:यागु वचन छिमिके थाइ मखु।

39 “अनन्त जीवन दइ धका: छिमिसं धर्मशास्त्र ब्वना जुइ। व हे धर्मशास्त्रं जिगु साक्षी बी,

40 अयनं छिपिं जिथाय् अनन्त जीवन कायेत वइ मखु।

41 “मनूतयसं त:धंकूगु जित: मय:।

42 छिमिसं परमेश्वरयात माया मया: धका: जिं स्यु।

43 जित: बा:नं छवयाह:गुलि छिमिसं जित: थ: नाला मका:। थ:गु हे नामय् मेपिं सुं वल धा:सा छिमिसं इमित ग्रहण याना काइ।

44 छिमिसं थ:थवय् त:धका च्वन, तर परमेश्वरं त:धंकीगुलिइ छिमिसं वास्ता मया। छिमिसं गथे याना: विश्वास याये फइ?

45 “जिं छिमित परमेश्वरया न्ह्य:ने दोषी ठहरय् याइ धका: मतइ तये मते। छिमिसं आशा तयाच्चमह मोशां हे छिमित दोषी ठहरय् याइ।

46 छिमिसं मोशायात धाथें हे विश्वास यानाच्चंगु ख:सा जित: नं विश्वास यायेमा:गु ख:। छायाधा:सा मोशां जिगु हे खँ च्वया थकूगु ख:।

47 मोशां च्वया थकूगु खँय् हे छिमिसं विश्वास मयासा जिगु खँय् गथे याना: विश्वास याये फइ?”

6

न्यादः मन्तयत नकादीगु

मती १४:१३-२१; मर्क ६:३०-४४; लूक ९:१०-१७

- 1 अनलि येशू गालील समुद्र पारिइ झाल। थुक्रियात तिबेरियास समुद्र नं धाः।
- 2 वयकलं यक्व ल्वय् लायकादीगु खनाः ग्वाः ग्वाः मन्त वयकःया ल्यूल्जू जुल।
- 3 अनं वयकः पहाडय् झायाः चेलात नाप फ्यतुनादिल।
- 4 थुबलय् यहदीतयगु छुत्काराया नखः न्ह्यःने थ्यनाच्चंगु खः।
- 5 वयकलं थः च्वनाच्चंथाय् हुल हुल मन्त वयाच्चंगु खनाः फिलिपयात धयादिल – “थुमित नकेत मरि गनं कयाहयेमाली?”

6 वयकलं थःम्हं छु यायेत्यंगु स्यूसां वयागु मन स्वयेत थथे धयादीगु खः।

7 अले फिलिप वयकःयात धाल – “थुलिमछि मन्तयत भचा भचा जक नकूसां निसः दिनारया मरि नं गाइ मखु।”

8 वयकःया चेला सिमोन पत्रसया दाजु अन्द्रियासं वयकःयात धाल –

9 “थन छम्ह मिजंमचायाके तछवया न्यापा मरि व निम्ह न्या दु। थुलिमछि मन्तयत थुलिचां छु यायेगु?”

10 “मन्तयत फ्यतुकि” धकाः वयकलं धयादिल, अन यक्व घाँय् दुगु ख्यः दु। फुक्कं अन हे फ्यतुत। अन मिजंत जक हे न्यादः ति दु।

11 अले वयकलं मरि कयाः सुभाय् बियादी धुंकाः मन्तयत इनादिल। थथे हे न्या नं कयाः इनादिल। थुकथं इमित यतले नकादिल।

12 मन्तयसं प्वाः जायक नये धुंकाः वयकलं चेलातयत धयादिल – “इनाः ल्यं दुगु मरि छुं हे सिति छवये मते।”

13 अले इमिसं नयाः ल्यं दुगु मुनाः मरि झिनिगः दाला जायकल। थ्व फुक्कं तछवया न्यापा मरियागु ल्यं दुगु खः।

14 थुकथं वयकलं यानादीगु चिं खनाः मन्तयसं थथे धाल – “धात्थे, संसारय् वइ धाःम्ह अगमवक्ता ला थ्व हे खः।”

15 इमिसं वयाः थःत ज्वनाः बलजफ्तिं जुजु याइन धकाः सीकाः येशू हानं याकःचा पहाडय् तुं थाहां झाल।

येशू लखय् घःने न्यासि झाःगु

मती १४:२२-३३; मर्क ६:४५-५२

- 16 बहनी जबलय् चेलात समुद्र सिथय् वन।
- 17 इपि नांचाय् च्वनाः पारिइ कफर्नहुमय् वनेत्यन। थुबलय् खिउँसे च्वने धुंकल। अयनं येशू इमिथाय् मझाःनि।

18 वःफय् वयाच्चंगुलि समुद्रयागु लः उखेलाः थुखेलाः मदय्क सनाच्चन।

19 न्यागू-खुगू किलोमिटर नांचा न्ह्याकाः वने धुंकाः इमिसं येशूयात लखय् घःने न्यासि वयाः नांचाया लिक्क थ्यंकः झाःगु खन। अले इपि तसकं ग्यात।

20 वयकलं इमित धयादिल – “जि हे खः, ग्याये मते।”

21 अले इमिसं लय्तायाः वयकःयात नांचाय् थकाल। अले इपि याकनं हे थ्यनेमाःगु थासय् थ्यन।

22 कन्हय् खुन्हु समुद्र पारिइ च्वनाच्चं पि मन्तयसं अन छगः हे जक नांचा दुगु, अले येशू चेलात नाप नांचाय् च्वना मदीगु, व चेलात जक वंगु खँ सिल।

23 उबलय् तिबेरियासं मेमेगु नांचा येशू सुभाय् बियाः न्यादः मन्तयत मरि नकूगु थासय् थ्यंकः वल।

24 अन येशू व चेलातयत मखनाः इपि नांचाय् च्वनाः वयकःयात मामां कफर्नहुमय् वन।

येशू जीवनया मरि खः

25 समुद्र पारिइ येशूयात लइका: इमिसं धाल – “गुरुज, छि थन गुबलय झायागु?”

26 वयक्कलं इमित लिस: बियादिल – “जिं छिमित ख:गु खँ धाये – जिं यानागु चिं खना: छिमिसं जित: मा:जूगु मखु, बरू प्वा: जायक मरि नयेदुगुलि जक जित: मा:जूगु ख:।

27 सितिं वनीगु नसायागु नितिं ज्या याये मते, बरू मनूया कायनं बीगु अनन्त जीवन तक दयाचवनीगु नसायागु नितिं ज्या या। परमेश्वर बा:नं जित: थ्व हे ज्या यायेत छवयाहयादीगु ख:।”

28 अले इमिसं वयक्क:यात धाल – “अय्सा परमेश्वरयागु ज्या यायेत जिमिसं छु यायेगु?”

29 वयक्कलं लिस: बियादिल – “परमेश्वरं छवया ह:महयसित छिकपिन्सं विश्वास यायेगु हे परमेश्वरयागु ज्या ख:।”

30 अले इमिसं धाल – “अय्सा छिं जिमित छु चिं क्यनादी? गुकिं याना: जिमिसं छित: विश्वास याये फइ? छिं छु ज्या याना: क्यनादी फु?

31 जिमि तापा:बाज्यापिन्सं मरूमिइ मन्ना नल धका: थथे च्वयात:गु दु – ‘वयक्कलं मनूतयत नकेत स्वर्ग मरि बियादिल।’ ”☆

32 वयक्कलं धयादिल – “जिं छिमित ख:गु खँ धाये – मनूतयत नकेत स्वर्ग मरि ब्यूम्ह मोशा मखु। जिमि बा:नं जक छिमित स्वर्ग धाथेयागु मरि बियादी।

33 स्वर्ग क्वहां वया: मनूतयत अनन्त जीवन बीम्ह हे परमेश्वरं बियादीगु मरि ख:।”

34 इमिसं धाल – “प्रभु, थ्व मरि जिमित न्ह्याबलें बियादिसँ।”

35 वयक्कलं धयादिल – “जीवन बीगु मरि जि हे ख:। जिथाय् वइम्ह मनूयात गुबलें हे नयेपित्याइ मखु। अथे हे जित: विश्वास याइम्ह मनूयात गुबलें हे प्या: चाइ मखु।

36 अयनं जिं छिमित धाये – छिमिसं जित: खना: नं विश्वास मया:।

37 बा:नं जित: बियादीपिं फुक्कं जिथाय् वइ। अले जिथाय् व:पिन्त जिं गुबलें हे त्व:ते मखु।

38 जि जिगु इच्छा मखु बरू जित: छवया हयादीम्हयसित इच्छा पूवकेत स्वर्ग वयाम्ह ख:।

39 बा:नं जित: बियादीपिं सुं हे मतनेमा बरू दकलय् लिपायागु दिनय् इपिं हानं म्वाना वये फयेमा धयागु हे जित: छवयाहयादीम्ह बा:यागु इच्छा ख:।

40 काययात खपि व विश्वास या:पिन्त अनन्त जीवन बीगु हे जिमि बा:यात य:गु खँ ख:। अले जिं इमित दकलय् लिपायागु दिनय् म्वाका बी।”

41 “स्वर्ग ब्यूगु मरि जि हे ख:” धका: वयक्कलं धयादीगुलि व खँ न्यपिन्सं वयक्क:या विरोधय् खँ ल्हात।

42 इमिसं धाल – “थ्व योसेफया काय् येशू मखु ला? थ्वया मांभौपिन्त झीसं महमस्यू ला? थ्व मनुखं ‘जि स्वर्ग वयाम्ह ख:’ धका: गथे धायेफत?”

43 वयक्कलं इमित लिस: बिल – “छिमिसं थ:थवय् जिगु विरोध याना: खँ ल्हाये मा:गु मदु।

44 जित: छवयाहयादीम्ह बा:नं छवयाहया मदीकं सुं नं जिथाय् वये फइ मखु। जिथाय् व:महयसित दकलय् लिपायागु दिनय् जि म्वाका बी।

45 थुपि फुक्कं परमेश्वरं स्यना त:पिं जुइ धका: अगमवक्तातयसं च्वया थकूगु दु। बा:यागु खँ न्यना: सय्का सीका का:पिं फुक्कं जिथाय् वइ।☆

46 परमेश्वरयाथासं व:महयसिनं जक बा:यात खंगु दु, मेपिं सुनानं बा:यात खंगु मदु।

47 “जिं छिमित ख:गु खँ धाये, सुनां विश्वास याइ, वयाके अनन्त जीवन दइ।

48 जीवन बीगु मरि जि हे ख:।

49 छिमि तापा:बाज्यापिन्सं मरूमिइ मन्ना नसां सिनावन।

50 तर स्वर्ग क्वहां व:गु थ्व मरि न:पिं सुं नं सी मखु।

51 स्वर्ग व:गु अनन्त जीवन दुगु मरि जि हे ख:। थ्व मरि सुनानं नल धा:सा व न्ह्याबलें म्वानाचवनी। संसारयात जिं बीत्यनागु अनन्त जीवन बीगु मरि जिगु म्ह ख:।”

52 अले यहदीतय् नायः थःथवय् थथे धकाः कचकच हाल – “थ्व मनुखं थःगु म्ह झीत गथे यानाः नकेत बी फइ?”

53 उकिं वय्कलं इमित धयादिल – “जिं छिमित खःगु खँ धाये – मनूया काय्यागु ला व हि मनय्कं छिमिके जीवन दइ मखु।

54 सुनां जिगु म्ह नइ, अले जिगु हि त्वनी, वयाके अनन्त जीवन दइ। अले वयात दकलय् लिपायागु दिनय् जिं म्वाका बी।

55 जिगु म्ह धात्थें हे नसा खः, अले जिगु हि धात्थें हे त्वनेगु खः।

56 सुनां जिगु म्ह नइ अले हि त्वनी, व मनू जिके दइ, अले जि वयाके दइ।

57 जितः छवयाहयादीम्ह बाः गथे न्हाबलें म्वानाच्चनी, अथे हे बाःनं यानाः जि नं न्हाबलें म्वानाच्चनी। थुकथं जितः नःम्ह मनू नं जिं यानाः म्वानाच्चनी।

58 स्वर्ग वःगु मरि थ्व हे खः। छिमि तापाःबाज्यापिन्सं मन्ना नयाः नं सिनावन, थ्व अज्याःगु मरि मखु, थ्व मरि नःम्ह मनू गुबलें हे सी मखु।”

59 वय्कलं थ्व कफर्नुहमय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् स्यनेकने यानादीबलय् धयादीगु खः।

अनन्त जीवनया शिक्षा

60 थ्व न्यनाः वय्कःया चेलातय्सं धाल – “थ्व ला तसकं थाकुगु खँ खः, थज्याःगु खँ सुनां न्यने फइ?”

61 चेलात थःथवय् खुसखुस हालाच्चंगु सीकाः वय्कलं इमित थथे धयादिल – “थुकिं यानाः छिमित पंगलः वल ला कि?”

62 मनूया काय् वय्कःया न्हापायागु थासय् तुं लिहां वंगु खन धाःसा छिमिसं छु यायेगु?

63 परमेश्वरयागु आत्मां हे जक अनन्त जीवन बी। शरीर छुं यायेत नं ज्यालगय् मजू। जिं छिमित धयाच्चनागु खँ जीवन बीगु परमेश्वरयागु आत्मा खः।

64 अयनं छिपि मध्ये गुम्हं गुम्हं विश्वास मयाइपिं नं दये फु।” सुनां सुनां वय्कःयात विश्वास मयाः, अले सुनां वय्कःयात धोखा बी धयागु खँ वय्कलं न्हापानिसें हे स्यू।

65 अले वय्कलं धयादिल – “अयजूगुलि हे ला खः नि, बाःनं छवयाहया मदीकं सुं नं वये फइ मखु धकाः जिं छिमित धयागु।”

66 थथे जगुलि वय्कःया चेलात मध्ये यक्वसिनं हे वय्कःयात त्वःताः वन।

67 उकिं वय्कलं झिनिम्हयसित नं न्यनादिल – “छिमिसं नं जितः त्वःताः वनेगु ला कि?”

68 सिमोन पत्रुसं लिसः बिल – “प्रभु, जिपि सुयाथाय् वनेगु? अनन्त जीवन बीगु खँ छिके जक दु।

69 उकिं जिमिसं विश्वास यानाः परमेश्वरं छवयाहयादीम्ह पवित्रम्ह मनू छि हे खः धकाः नं सीके धुन।”☆

70 वय्कलं इमित धयादिल – “छिपिं झिनिम्हयसितं जिं हे ल्ययागु, मखु ला? अयनं छिपि मध्ये छम्ह शैतानयाम्ह दु।”

71 वय्कलं थ्व सिमोन इस्करियोतया काय् यहदायात धयादीगु खः, छायाःसा झिनिम्ह मध्ये छम्ह जुयाः नं वं वय्कःयात धोखा बीत्यंगु दु।

7

येशू व वय्कःया किजापिं

1 अनंलि येशू गालीलिय् चाःहिलादिल। यहदिया जिल्लाय् यहदीतय् नायःतय्सं वय्कःयात स्यायेत स्वःगुलि वय्कः अन ज्ञाया मदी।

2 थुबलय् यहदीतय्गु बल्चाबाय्या नखः थ्यंकः वये धुंकल।☆

3 उकि वयकःया किजापिन्सं थथे धाल – “थनं यह्दियाय् झासँ। अले छिं याःगु ज्या छिकपिनि चेलातय्सं नं खनी।

4 संसारय् तःधंम्ह मन् जुइ मास्ति वःम्हय्सिनं सुलाः सुलाः ज्या याइ मखु। छिं थथे यायेगु हे खःसा फुक्कसिनं सीकेमा।”

5 वयकःया किजापिन्सं हे नं वयकःयात विश्वास मयाः।

6 उकि वयकलं इमित थथे धयादिल – “जिगु ई आः तक मवःनि। छिमिगु लागि न्हागु ई नं ठीक जू।

7 संसारय् च्वंपिन्सं छिमित हेला याये फइ मखु। जिं संसारय् च्वंपिन्सं याना जूगु ज्याखँ मभिं धकाः धयागुलि इमिसं जितः हेला याइ।

8 छिपि हे जक नखः मानय् याः हुँ। जिगु ई आः तक मवःनिगुलि जि थ्व नखःतय् वने मखु।”

9 इमित थथे धयाः वयकः गालीलिय् तुं च्वनादिल।

10 वयकःया किजापिं नखःतय् वने धुंकाः सुनानं मसीक वयकः नं झाल।

11 नखःबलय् यह्दीतय् नायःतय्सं वयकःयात थथे धाधां माः जुल – “व मन् गन दु हं?”

12 अले अन वयकःयागु खँय् मनूतय् दथुइ भुनु भुनु खँ जुल। छखलःसिनं “वयकः भिंम्ह मन् खः” धकाः धाःसा मेपिन्सं “मखु, व मनूतय् तय्का जुइम्ह खः” धकाः धाइगु।

13 अयनं यह्दीत खनाः ग्याःगुलि सुनानं वयकःया बारे खुलस्त खँ ल्हायेगु आँट मयाः।

बल्चाबाय्या नखःबलय् येशू देगलय्

14 नखः बच्छि सिधःबलय् येशू देगलय् झायाः मनूतय् तय्नेकने यानादिल।

15 नायःतय्सं छक्क जुयाः थथे धाल – “थ्व मनुखं ब्वं हे मब्वकं थुलिमछि खँ गथे यानाः सयकल?”

16 अले वयकलं इमित लिसः बियादिल – “जिं स्यनाच्चनागु खँ जिगु मखु, जितः छवया हयादीम्हयसित खः।

17 सुनानं परमेश्वरयागु इच्छा पालन यायेगु मतिइ तःसा व मनुखं जिं स्यनाच्चनागु खँ परमेश्वरयागु खः ला कि जिगु थःगु हे खँ खः धकाः सीके फइ।

18 थःगु हे जक खँ ल्हाइम्ह मन् थः हे जक तःधं जुइत स्वइ। बरु थःत छवया हःम्हयसित तःधंकेत स्वइम्ह मन् हे सत्यम्ह खः। अले वयाके मभिंगु छुं हे दइ मखु।

19 छिमित व्यवस्था बियादीम्ह मोशा मखु ला? छिपि छम्हय्सिनं हे नं थ्व व्यवस्था पालन याःगु मदु। अयनं छिमिसं जितः छाया स्यायेत स्वयाच्चना?”

20 अले मनूतय्सं लिसः बिल – “छंके भूत दुबिनाच्चंगु दु। सुनां छन्त स्यायेत स्वयाच्चन?”

21 वयकलं इमित लिसः बियादिल – “जिं छगू अजू चायापुगु ज्या याना, अले छिकपिं फुक्कं छक्क जुयादिल।

22 मोशां छिकपिन्त म्हय् चिं तयकेगु नियम बिया थकल। थ्व मोशां हे ब्यूगु ला मखु, तापाःबाज्यापिन्सं बियादीगु खः। अले विश्रामबार खुन्हु नं छिकपिन्सं मचायागु म्हय् चिं तय्का जुल।*

23 छिकपिन्सं विश्रामबार नं मोशायागु व्यवस्था मानय् यायेगु धकाः म्हय् चिं तय्का जू धाःसा जिं छम्ह मनूयात विश्रामबार खुन्हु लाय्काबिल धकाः छिकपिन्सं जि खनाः छाया तंम्वायादी माःगु?*

24 ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मते, बरु खःकथं न्याय यानादिसँ।”

25 यरूशलेमय् च्वंपिं गुम्हं गुम्हं मनूतय्सं थथे धाल – “इमिसं स्यायेत स्वया च्वंम्ह मन् थ्व हे, मखु ला?

26 आः ला थ्व मनुखं झन जक फुक्कसिया न्हाःने नवानाच्चन। अयनं वयात सुनां छुं मधाः। नायःतय्सं थ्व हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः धाथें हे सीके धुंकल ला कि छु?

27 थ्व मनू गनं वःम्ह धकाः झीसं स्यू। मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट झाइबलय् ला वय्कः गनं झाःम्ह धकाः सुनानं सी मखु।”

28 देगलय् स्यनादीबलय् येशू तस्सलं थथे धयादिल – “छिकपिन्सं जितः म्हस्यू, जि गनयाम्ह धकाः नं छिकपिन्सं स्यू। जि थःयसैं वयागु मखु, जितः छवयाहयादीम्ह सत्य परमेश्वर खः, छिकपिन्सं धाःसा वय्कःयात म्हमस्यू।

29 जि वय्कःयात म्हस्यू, छायाधाःसा जि वय्कःयाथासं हे वयागु खः। वय्कलं हे जितः छवयाहयादीगु खः।”

30 थ्व न्यनाः इमिसं वय्कःयात ज्वनेत स्वल। तर सुनानं ज्वने मफुत, छायाधाःसा वय्कःयागु ई मवःनि।

31 अय्सां यक्व मनूतय्सं वय्कःयात विश्वास यात। इमिसं धाल – “मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट झाइबलय् वय्कलं थ्व मनुखं स्वयाः अप्वः अजू चायापुगु चिं क्यनादी ला?”

येशूयात ज्वंकेत देगःया सिपाईत छवःगु

32 थथे यक्व मनूतय्सं वय्कःयागु खँ ल्हानाच्चंगु तायाः फरिसीतय्सं तःधपि पुजाहारीतलिसे मिलय् जुयाः वय्कःयात ज्वंकेत देगःया सिपाईत छवल।

33 येशू इमित धयादिल – “छुं ई तक जक जि छिमिथाय् दइतिनि, अले लिपा जि जितः छवया हयादीम्हयसिथाय् तुं वने।

34 छिकपिन्सं जितः माः जूसां लुइके फइ मखु। जि दुथाय् छिकपिं वये फइ मखु।”

35 अले इमिसं थःथवय् थथे खँ ल्हात – “झीसं लुइके हे मफय्क थ्व मनू गन वनेत्यंगु जुइ? छु थ्व ग्रीकतयगु दथुइ उखेलाः थुखेलाः जुयाच्चपिं यह्दीतयथाय् वनाः ग्रीकतयत स्यनेकने यायेत वनेत्यंगु ला मखु ला?

36 वं ‘छिकपिन्सं जितः माः जूसां लुइके फइ मखु’ अले ‘जि दुथाय् छिकपिं वये फइ मखु’ धकाः धाःगुया अर्थ छु जुइ?”

अनन्त जीवनया लः

37 नखः सिधइगु व मू दिनय् येशू दनाः तस्सलं थथे धयादिल – “सुं प्याःचाःम्ह मनू दुसा जिथाय् वयाः त्वँ वा।”

38 अले धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें – सुनां जितः विश्वास याइ, वयागु नुगलं अनन्त जीवन दुगु खुसिबाः वयाच्चनी।”

39 वय्कलं पवित्र आत्मायागु खँ धयादीगु खः। वय्कःयात विश्वास याःपिन्त आत्मा बियादी। वय्कलं आः तक सीम्ह म्वाका मदीनि सुयातं आत्मा बियादीगु मदुनि।

40 थ्व खँ न्यपिं गुम्हं गुम्हं मनूतय्सं थथे धाल – “थ्व ला धातथें हे वइतिनि धाःम्ह अगमवक्ता खः।”

41 गुलिसिनं थथे धाल – “थ्व ला मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट हे खः।” अले गुलिसिनं थथे धाल – “गालीलं वःम्ह नं ख्रीष्ट जुइ ला?

42 मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट जुजु दाऊदया सन्तान जुइ, अले जुजु दाऊदयागु गां बेथलेहेमं वइ धकाः धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु मस्यू ला?”

43 थुकथं वय्कःयागु खँय् ग्वाः ग्वाः मनूत बाल।

44 गुम्हं गुम्हं मनूतय्सं ला वय्कःयात ज्वनेत स्वल, अथेसां सुनानं ज्वने मफु।

यह्दीतय् नायःतय्सं विश्वास मयाःगु

45 अनंलि ज्वंवःपिं सिपाईत तःधपि पुजाहारीत व फरिसीतयथाय् लिहां वन। इमिसं सिपाईतयत थथे धाल – “छिमिसं छाया वयात ज्वना महयागु?”

46 अले इमिसं लिसः बिल – “थ्व मनुखं थें सुनानं नवाःगु मदुनि।”

- 47 अले फरिसीतय्सं धाल — “छिमितनापं वं झंगः लात कि छु?
 48 सुं शासकत व फरिसीतय्सं नं वं धाःगु खँय् विश्वास यात ला?
 49 व्यवस्था मस्यूपि थुपि सराः लाःपि खः।”
 50 छकः बहनी येशूयात नापलाः वने धुंकूम्ह इमिगु हे पुचलय् च्वंम्ह निकोदेमसं इमित धाल —
 51 “छु झीगु व्यवस्थां सुं मनूयात वयागु खँ मन्यंक व वं छु यात धयागु मसीकं न्याय याइ ला?”
 52 इमिसं वयात लिसः बिल — “छ नं गालीलयाम्ह हे ला कि छु? धर्मशास्त्र ब्वनाः स्व, सुं नं
 अगमवक्ता गालीलं वइ मखु।”^{*}
 53 * [अले इपि फुक्क थथःगु छँय् लिहां वन।

8

- व्यभिचार यानाच्चंबलय् ज्वंम्ह मिसा
 1 अनं येशू जैतून डाँडाय् झाल।
 2 कन्हय् खन्हु सथ न्हापां वयकः हानं देगलय् तुं लिहां झाल। फुक्क मनूत वयकःयाथाय् मुंवःगुलि
 इमित स्यनेकने यायेत वयकः फ्यतुनादिल।
 3 शास्त्री व फरिसीतय्सं व्यभिचार यानाच्चंबलय् ज्वंम्ह छम्ह मिसायात हयाः सकसिगु न्ह्यःने
 थनाः
 4 वयकःयात थथे धाल — “गुरुजु, थ्व मिसायात जिमिसं व्यभिचार यानाच्चंबलय् ज्वना हया।
 5 व्यवस्थाय् मोशां झीत थथे व्यभिचार याइम्ह मिसायात ल्वहँतं कय्काः स्या धकाः आज्ञा बियादीगु
 दु। अयजूगुलि आः थ्व मिसायात छु याये माली? छिं हे धयादिसँ।”^{*}
 6 वयकःयात जाँचय् यानाः दोषी ठहरय् यायेत इमिसं थथे न्ह्यसः याःगु खः।
 तर वयकलं क्वछुनाः पतिचां बैय् च्वयादिल।
 7 इमिसं व हे खँ जक न्यनाच्चंगुलि वयकलं दनाः इमित थथे धयादिल — “छिकपि मध्ये सुनां
 गुबलें पाप यानामदी, वयकलं हे दकलय् न्हापालाक वयात ल्वहँतं कय्कादिसँ।”
 8 वयकलं हानं क्वछुनाः पतिचां बैय् च्वयादिल।
 9 थ्व न्यनाः इपि तःधिकःम्हनिसें कयाः चीधिकःपि तंकं छम्ह छम्ह यानाः अनं वन। अले अन येशू
 याकःचा जुल। व मिसा धाःसा वयकःया न्ह्यःने हे दनाच्चन।
 10 वयकलं थस्वयाः व मिसायात धयादिल — “ग्वः, छन्त पाः याःपि? सुनानं छन्त सजाँय मब्यु?”
 11 अले व मिसां धाल — “सुनानं मब्यु, प्रभु।” अले वयकलं धयादिल — “अय्सा जिं नं छन्त
 सजाँय बी मखु, आः छ हुँ, हानं पाप याये मते।”]

येशू संसारया जः

- 12 येशू हानं मनूतय्त धयादिल — “जि संसारया जः खः। जि नाप जुइम्ह मनू खिउँथाय् जुइ माली
 मखु, बरु वयात जीवनया जः दइ।”^{*}
 13 अले फरिसीतय्सं वयकःयात धाल — “छ थःगु हे जक साक्षी बियाच्चन, छंगु साक्षी सत्य
 मखु।”^{*}
 14 वयकलं इमित लिसः बियादिल — “जिं जिगु हे खँय् साक्षी बियाच्चना सां जिगु साक्षी सत्य खः,
 छायाःसा जि गनं वयाम्ह खः, अले गन वने त्यनाम्ह खः धकाः जिं स्यु, अयनं छिकपिन्सं धाःसा
 जि गनं वइ, अले गन वनी धकाः सी मखु।
 15 छिकपिन्सं मनू स्वयाः न्याय यानादी, तर जिं सुयागु न्याय मयाना।
 16 जि न्याय या हे याःसां जिगु न्याय सत्यगु जुइ, छायाःसा न्याय याइम्ह जि याकःचा जक मखु,
 जिनापं जितः छवयाहयादीम्ह बाः नं दी।
 17 छिकपिनिगु व्यवस्थाय् नं निम्हय्सिनं ब्यगु साक्षी सत्य खः धकाः च्वयातःगु दु।

^{*} 7:52 ७:५२ यह ३:१-२

^{*}

7:53 ७:५३-८:११ गुलि गुलि हस्तलिपिइ थुपि पद मदु

^{*} 8:5 ८:५ लेवी २०:१०; य

२२:२२-२४

^{*} 8:12 ८:१२ मत्ती ५:१४; यह ९:५

^{*} 8:13 ८:१३ यह ५:१३

18 जिं थःम्हं हे जिगु साक्षी बियाच्चना, अले जितः छवयाहयादीम्ह बाःनं नं जिगु साक्षी बियादी।”

19 अयजुगुलि इमिसं वय्कःयात थथे धाल — “छिमि बाः गन दु लय्?”

वय्कलं लिसः बियादिल — “छिकपिन्सं न जितः म्हस्य्, न जिमि बाःयात म्हस्य्। छिकपिन्सं जितः म्हस्य्गु जूसा जिमि बाःयात नं म्हसी।”

20 थ्व खँ वय्कलं देगल्य् स्थनेकने यानादीबल्य् भेटी तइगु बाकसया न्ह्यःने धयादीगु खः। वय्कःयात सुनानं मज्जं, छायाधाःसा वय्कःयागु ई मवःनि।

येशू संसारयाम्ह मखु

21 वय्कलं इमित हानं धयादिल — “जि वनाछवये, अले छिकपिन्सं जितः माः जुइ, अयनं छिकपि पाप्य लानाः सी। जि गन वनेगु खः, अन छिकपि झाये फइ मखु।”

22 थ्व न्यनाः यहूदी नायःतय्सं धाल — “थ्व मनू थथःम्हं सीत्यंगु ला मखु? ‘गन जि वनेगु खः अन छिपि वये फइ मखु’ धकाः धाल नि।”

23 अले वय्कलं इमित धयादिल — “छिकपिं क्वय्च्वं पिं खः, जि च्वय्च्वंम्ह खः। छिकपि थ्व संसारयापिं खः, जि संसारयाम्ह मखु।

24 छिकपि पाप्य लानाः सी माली धकाः जिं छिकपिन्त धायेधुन। जि व हे खः धकाः छिकपिन्सं विश्वास मयाःसा छिकपिं पाप्य लानाः सी।”

25 इमिसं वय्कःयात धाल — “छ सु खः लय्?” वय्कलं लिसः बियादिल — “जि व हे खः धकाः जिं छिकपिन्त न्हापांनिसें हे धयावयाच्चनागु दु।

26 जिं छिकपिन्त यक्व धायेमाःगु व न्याय यायेमाःगु दु। अथेसां जितः छवयाहयादीम्ह सत्य खः, उकिं वय्कलं जितः धयादिक्व जिं संसारयात धयाबियागु दु।”

27 वय्कलं इमित बाःयागु खँ धयाच्चंगु धकाः इमिसं थुइके मफुत।

28 उकिं वय्कलं थथे धयादिल — “गुबलय् छिमिसं मनूया काय्यात यख्खाइ, अबलय् तिनि छिमिसं जि सु खः धकाः सी। जिं थःयसें छुं नं मयाना, बरु बाःनं गुकथं स्थनादिल उकथं हे नवाना वन धकाः नं छिमिसं थुइ।

29 जितः छवयाहयादीम्ह जि नाप दी, जिं न्ह्याबलें वय्कःयात यःथें जक यानाजुयागुलि वय्कलं जितः याकःचा त्वःतामदी।”

30 वय्कलं थथे धयादीगुलि यक्वसिनं वय्कःयात विश्वास यात।

अब्राहामया सन्तान व शैतानया सन्तान

31 येशू थःत विश्वास याःपिं यहूदीतय्त धयादिल — “जिं धया थें छिपिं च्वंसा छिपिं धात्थें जिम्ह चेला जुइ।

32 छिमिसं सत्य छु खः धकाः सी, अले सत्यं छिमित स्वतन्त्र याइ।”

33 इमिसं वय्कःयात लिसः बिल — “जिपिं अब्राहामया सन्तान खः, जिपिं आः तक सुयां दास मजुयानि। छं गुकथं जिमित ‘छिपिं स्वतन्त्र जुइ’ धकाः धयागु?”*

34 वय्कलं इमित धयादिल — “जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये — पाप यानाजुइपिं फुक्कं पापया दास खः।

35 अले दास न्ह्याबलें छैय् च्वने दइ मखु, काय्मचा जक न्ह्याबलें च्वने दइ।

36 अयजुगुलि परमेश्वरया काय्मं स्वतन्त्र याना ब्यूसा छिकपिं धात्थें स्वतन्त्र जुइ।

37 छिकपिं अब्राहामया सन्तान खः धकाः जिं स्यू। अयनं जिं धयागु खँ छिकपिनिगु मनय् दुहां मवंगुलि छिकपिन्सं जितः स्यायेत स्वःगु खः।

38 जिं जिमि बाःयाथाय् खं थें धयाच्चना, अथे हे छिकपिन्सं नं छिमि बाःनं धाःथें यानाच्चन।”

39 इमिसं वय्कःयात लिसः बिल — “अब्राहाम जिमि तापाःबाज्या खः।” अले वय्कलं धयादिल — “छिकपिं अब्राहामया सन्तान खः धयागु जूसा अब्राहामं यानाः वं थें छिकपिन्सं नं यानादी माःगु खः।

40 परमेश्वरं धयादीगु सत्य खँ धाल धका: छिकपिन्सं जित: स्यायेत स्वल, थथे अब्राहामं यानामदी।

41 छिकपिनि बा:नं छु यात छिकपिन्सं नं व हे यानादी।”

इमिसं धाल — “जिपि व्यभिचारं बूपि मखु, जिमि छम्ह हे अबु दु, वय्क: ख: परमेश्वर।”

42 वय्कलं धयादिल — “परमेश्वर छिकपिनि बा: ख: धयागु जूसा छिकपिन्सं जित: माया यानादी मा:गु ख:, छायाधा:सा जित: वय्कलं छवया हयादीगुलि जि वयाच्चनागु ख:। जि थ:गु हे इच्छां वयागु मखु, बरु वय्कलं हे जित: छवयाहयादीगु ख:।

43 जि धयागु खँ छिकपिन्सं गथे मथगु? जिगु खँ न्यने मास्ति मव:गुलि छिकपिन्सं जिगु खँ मथगु ख:।

44 छिकपि शैतानया सन्तान जूगुलि गथे छिकपिनि बा:नं याना जुल, अथे हे छिकपिन्सं नं याना जुइ। न्हापांनिसें हे शैतान धा:म्ह ज्यानमारा ख:। वयाके सत्य धयागु हे मदुगुलि वं सत्य ज्याखँ याना जुइ फइ मखु। थ:गु स्वभाव गथे ख: अथे हे वं मखुगु खँ जक ल्हाना जुइ, छायाधा:सा व मखुगु खँ जक ल्हाना जुइम्ह ख:, अले मखुगु खँ ल्हाना जुइपिनि अबु ख:।

45 जिं छिकपिन्त सत्य खँ धयागुलि छिकपिन्सं जित: विश्वास यानामदीगु ख:।

46 छिकपि मध्ये सुनानं जिं पापयात का: जित: दोष बियादी फु ला? जिं सत्य खँ धयागु ख:सा छिकपिन्सं जित: छाया विश्वास याना मदीयागु?

47 परमेश्वरया मनखं जक परमेश्वरयागु खँ न्यनी। छिकपिं परमेश्वरयापि मनूत मखुगुलि छिकपिन्सं जिं धयागु खँ न्यनामदीगु ख:।”

अब्राहाम स्वया: येशू त:धं

48 अले यहूदी नाय:तय्सं वय्क:यात धाल — “छ सामरी ख:, अले छंके भूत दुबिनाच्चंगु दु धका: जिमिसं धयागु धातथें हे ख:।”

49 वय्कलं लिस: बियादिल — “जिके भूत दुबिनाच्चंगु मदु। जिं जिमि बा:यात त:धंका च्वना, छिकपिन्सं जित: क्वह्यंकादिल।

50 जि थथ:म्हं तुं त:धं मजुया, तर जित: त:धंकेत स्वया च्वंम्ह ला छम्ह हे दु। अले वय्कलं हे थ्व खँ क्व:छिनादी।

51 जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये — जिगु वचन मानय् याइम्ह मनू गुबलें हे सी मखु।”

52 इमिसं धाल — “आ: ला जिमिसं बांलाक हे सिल, छंके भूत दुबिनाच्चंगु हे दु। अब्राहाम व अगमवक्तात ला सिनावन धा:सा छं गथे याना: छंगु वचन मानय् याइपि मनूत गुबलें हे सी मखु धका: धाये फुगु?

53 सी धुंक्म्ह तापा:बाज्या अब्राहाम स्वया: नं छ त:धं ला कि छु? अगमवक्तात ला सिनावन धा:सा छं थ:त सु ताय्का च्वना?”

54 वय्कलं लिस: बियादिल — “जि थथ:म्हं त:धं जुयागु जूसा जि त:धंम्ह मखु। तर छिकपिन्सं जिमि बा: धका: धा:म्ह परमेश्वर जिमि बा:नं हे जित: त:धं यानादीगु ख:।

55 वय्क:यात छिकपिन्सं म्हमस्युनि, जिं धा:सा म्हस्यु। जिं वय्क:यात म्हमस्यु धका: धाल धा:सा जि नं छिकपि थें तुं मखुगु खँ ल्हाइम्ह जुइ। जिं वय्क:यात म्हस्युगुलि वय्क:यागु वचन मानय् यानाच्चना।

56 जि वइगु ई स्वयेत छिकपिनि तापा:बाज्या अब्राहामं तसकं इच्छा या:गु ख:, अले खना: तसकं लयताल।”

57 अले इमिसं धाल — “छ नेय्दं ला मदुनि धा:सा छं अब्राहामयात गथे याना: खन?”

58 वय्कलं इमित लिस: बियादिल — “जिं छिकपिन्त ख:गु खँ धाये — अब्राहाम स्वया: न्हापांनिसें हे जि दु।”

59 थ्व खँ न्यना: इमिसं वय्क:यात कय्केत ल्वहं काल। तर वय्क: इमिसं मखंक सुस्क्क देगलं पिहां झाल।

9

येशू व कांम्ह मन्

1 येशू लैय् झाया च्वंबलय् छम्ह बूसानिसें हे कांम्ह मनूयात खन।

2 चेलातय्सं वयक्कायेके न्यन — “गुरुजु, थ्व मनू बूसानिसें कां जूगु वयागु पापं याना: ला कि वया मांभौपिनिगु पापं याना:?”

3 वयकलं लिस: बियादिल — “वयात अय् जूगु वं पाप या:गुलि मखु, वया मांभौपिनिगु पापं नं मखु, बरु व मनूखं याना: परमेश्वरयागु ज्या फुक्कसिनं सीके फयेमा धका: थथे जूगु ख:।

4 झीसं न्हि दतले जित: छवया ह:म्हय्सिगु ज्या यायेमा:, चान्हय् सुनानं ज्या याइ मखु।

5 संसारय् दतले जि संसारया ज: ख:।”*

6 थथे धया: वयकलं बैय् ई फाना: चा न्हाया: कांम्हय्सिगु मिखाय् इलादिल।

7 अले वयात थथे धयादिल — “सिलोआम धा:गु पुखुलिइ वना: सिलाछव।” सिलोआमयागु अर्थ “छव:गु” ख:। अले वं वना: सिला छव:बलय् मिखां खन।

8 अले वयागु ज:ख: च्वंपिं व वयात न्हापांनिसें फवनाच्चंगु खंपिन्सं थथे धाल — “थ्व व हे फवपिं, मखु ला?”

9 गुम्ह गुम्हय्सिनं “थ्व व हे ख:” धका: धाल, गुलिसिनं “मखु, व थें च्वम्ह मेम्ह हे मनू ख:” धका: धाल।

कांनं धाल — “व मनू जि हे ख:।”

10 इमिसं वयात धाल — “अय्सा छंगु मिखा गथे चाल लय?”

11 वं लिस: बिल — “येशू धा:म्ह मनूखं चा न्हाया: जिगु मिखाय् इला: थथे धाल — ‘सिलोआमय् वना: सिलाछव।’ जि वना: सिलाबलय् मिखां खन।”

12 इमिसं वयात धाल — “येशू धा:म्ह मनू गन दु लय?”

वं धाल — “जिं मस्यु।”

फरिसीतय्सं न्यनेकने या:गु

13 अले इमिसं व मनूयात फरिसीतय्थाय् यंकल।

14 येशू चा न्हाया: वयात मिखां खंकादीगु विश्रामबार खुन्हु ख:।

15 अयज्गुलि फरिसीतय्सं वयात हानं छक: गथे याना: मिखां खन धका: न्यन। अले वं इमित धाल — “वयकलं जिगु मिखाय् चा न्हाया: इलादिल। चा सिला छवयाबलय् जिं मिखां खन।”

16 गुम्हं गुम्हं फरिसीतय्सं धाल — “विश्रामबार मानय् मया:गुलि थ्व मनू परमेश्वरयाम्ह मखु।” हानं गुलिसिनं धाल — “छम्ह पापी मनूखं थपाय्धंगु चिं गथे याये फइ?” थुकथं इमि दथुइ खँ मिलय् मजुल।

17 इमिसं हानं वयाके न्यना स्वल — “वं छंगु मिखा चाय्का ब्यूगुलि छं व सु धका: बिचा: याना?”

वं लिस: बिल — “व अगमवत्ता ख:।”

18 अयनं यहदीतय्सं व मनू कांम्ह ख:, आ: वं मिखां खन धका: वया मांभौपिन्त स:ता: मन्यंतले विश्वास मया:।

19 इमिसं थथे धका: न्यन — “बूसानिसें छिमि काय् कांम्ह ख: ला? आ: वं गथे जुया: खन?”

20 वया मांभौपिन्सं लिस: बिल — “थ्व जिमि काय् ख:, अले बूसानिसें थ्व कांम्ह ख: धका: जिमिसं स्यु।

21 आ: जक गथे याना: खन धका: जिमिसं मस्यु। अले हानं सुनां वयागु मिखा चाय्काबिल व नं जिमिसं मस्यु। वयाके हे न्यनादिसँ। थ्व मचा मखय् धुकल थ्व थ:म्ह हे धायेफु।”

22 सुनानं येशूयात मुक्ति बीम्ह खीष्ट ख: धका: धाल धा:सा व मनूयात धर्मशास्त्र स्यनीगु छैनं पितिनाछवयेगु धका: इमिसं सल्लाह यानात:गुलि वया मांभौपिन्सं ग्याना: थथे लिस: ब्यूगु ख:।

23 उकिं हे वया मांभौपिन्सं “व मचा मखय् धुकल, वयाके हे न्यनादिसँ” धका: धा:गु ख:।

24 इमिसं व कांम्ह मनूयात सःताः हानं धाल — “परमेश्वरया न्ह्यःने छं खःगु खँ ल्हाय् धकाः पाफ। छन्त लयकूम्ह मनू पापी खः धकाः जिमिसं स्यू।”

25 वं लिसः बिल — “व मनू पापी खः कि मखु धकाः जिं मस्यू। छता हे जक खँ जिं स्यू, जि न्हापा कांम्ह खः, आः जिं मिखां खन।”

26 इमिसं वयात धाल — “वं छन्त छु यात? वं छंगु मिखा गथे यानाः चाय्काबिल?”

27 वं इमित लिसः बिल — “जिं छिकपिन्त न्हापा हे धायेधुन, छिकपिन्सं न्यनामदी। व हे खँ हानं छाया न्यनादियागु? छिकपिं वय्कःया चेला जुइ मास्ति वः ला कि छु?”

28 अले इमिसं वयात हक्काः थथे धाल — “छ हे खः का वया चेला। जिपिं ला मोशाया चेला खः।

29 परमेश्वरं मोशानापं नवानादीगु खः धकाः जिमिसं स्यू। तर थ्व मनू गनं वःम्ह खः धकाः जिमिसं मस्यू।”

30 अले वं लिसः बिल — “थ्व हे ला खः, अजू चायापुगु खँ। वय्कः गनं झायादीम्ह खः धकाः छिकपिन्सं मस्यूसां वय्कलं जिगु मिखा चाय्कादिल।

31 पापीतयगु खँ परमेश्वरं न्यनादी मखु धकाः जिमिसं स्यू। परमेश्वरया भय काइम्ह व वय्कलं धाःथें याना जुइम्हयसिगु जक खँ न्यनादी।

32 संसार सृष्टि जूसानिसें थौं तक बूसानिसें कां जूम्हयसिगु मिखा चाय्का ब्यूगु खँ न्यनागु मनुनि।

33 थ्व परमेश्वरयाम्ह मनू मखु धयागु जूसा थ्वं थज्याःगु चिं याये फइ मखु।”

34 इमिसं वयात धाल — “पापय् बुयाः पापय् हे ब्वलंम्ह छं जिमित स्यं वयागु ला?” थथे धयाः इमिसं वयात पितिनाछवल।

35 व मनूयात फरिसीतय्सं पितिना हल धयागु न्यनाः येशू वयात नाप लानाः थथे धयादिल — “छं मनूया काय्यात विश्वास यानादिया ला?”

36 वं लिसः बिल — “जिं विश्वास यायेमाःम्ह वय्कः सु खः धयादिसँ।”

37 वय्कलं धयादिल — “छिं वयात खंगु दु, छिनाप खँ ल्हाना च्वंम्ह व हे खः।”

38 वं धाल — “प्रभु, जिं विश्वास याये।” अले वं वय्कःयात भागि यात।

39 वय्कलं धयादिल — “जि थ्व संसारय् न्याय यायेत वयागु खः। आवनिसें कांपिन्सं खनी, अले मिखां खंपिं कां जुइ।”

40 थ्व न्यनाः अन दुपिं गुम्हं गुम्हं फरिसीतय्सं वय्कःयात थथे धाल — “अय्सा जिपिं नं कांपिं ला?”

41 वय्कलं इमित धयादिल — “छिकपिं कां जगु जूसा पापी जुयादी मखुगु। अयनं छिकपिन्सं ‘जिपिं कां मखु’ धकाः धाःगुलि छिकपिन्के पाप दया हे च्वनी।”

10

भिंम्ह फैजवाः

1 “जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये — फैगलय् लुखां दुहां मवसे मेथासं वइम्ह मनू खँ व दाखँ खः।

2 फैजवाः धाःसा लुखां दुहां वइ।

3 फैजवाःयात लुखा पिवालं खापा चाय्काबी। फैतय्सं नं वयागु सः ताइ। अले वं फैचातय्त नां कयाः सःताः पिने ब्वना यंकी।

4 थुकथं फैतय्त पित हये धुंकाः व फैतयगु न्ह्यः न्ह्यः वनी। वयागु सः म्हस्यूगुलि फैत नं वयागु ल्यूल्हू वनी।

5 म्हमस्यूम्हयसिगु ल्यूल्हू इपिं वनी मखु, बरु वयात खनाः ग्यानाः बिस्सुं वनी। म्हमस्यूम्हयसिगु सः इमिसं म्हमस्यू।”

6 वय्कलं थ्व खँ इमित धयादीगु खः। अयनं इमिसं वय्कलं इमित छु धाल धकाः थुइके मफु।

7 अयजगुलि वय्कलं इमित हानं धयादिल — “जिं छिकपिन्त खःगु खँ धाये — फैगःयागु लुखा जि हे खः।

8 जि स्वयाः न्हापा वःपि फुक्कं खुँ व दाखुँत खः। अयनं फैतयसं इमिगु खँ मन्यं।

9 जि लुखा खः। जिगु लुखां दुहां वःम्ह बचय् जुइ, अले व दुनेपिने जुइ दइ, वयात ज्वयेत ख्यः नं दइ।

10 खुँ खुइत, स्यंकेत व स्यायेत जक वइ। तर जि इमित जीवन दयेमा, अले व यक्व जीवन दयेमा धकाः वयागु खः।

11 “जि भिंम्ह फैजवाः खः। भिंम्ह फैजवालं फैतयगु निति सीत तकं लिफः स्वइ मखु।

12 फै स्वयेत तयातःम्ह मनु फैथुवाः मखु, बरु फै ज्वयेत तयातःम्ह च्यः जक खः, गुम्ह गुँखिचा वःगु खनेवं फैत फुक्क त्वःताः बिस्युं वनी। अले गुँखिचां फैतयत ज्वनाः लुया यंकी, अले छ्यालब्याल नं याना थकी।

13 व मनु फै ज्वयेत तयातःम्ह च्यः जूगुलि फैतयगु वास्ता मयासैं बिस्युं वनी।

14 “जि भिंम्ह फैजवाः खः। अथे जूगुलि जिं जिम्ह फैचात फुक्कं म्हस्यु, अले फैतयसं नं जितः म्हस्यु।

15 गथे बाःनं जितः म्हस्यु, अथे हे जिं नं बाःयात म्हस्यु। अले फैतयगु निति जि थः हे तं सिना बी।[☆]

16 जिमि फैत थ्व फैगलय् जक मखु, मेथाय् नं दु। इमित नं जिं हयेमानि। इमिसं नं जिगु सः ताइ। थुकथं फुक्क फैत छथ्वः जुइ, अले इमि फैजवाः नं छम्ह हे जुइ।

17 “जि हानं म्वाना वयेगु कथं सी त्यनागुलि बाःनं जितः तसकं माया यानादी।

18 जितः सुनानं स्याये फइ मखु, बरु जि थःयसैं सिना बीत्यनागु खः। जि थथःम्हं तं सीगु नं व हानं म्वाना वयेगु नं जिके अधिकार दु। जितः जिमि बाःनं बियादीगु आज्ञा नं थ्व हे खः।”

19 थ्व न्यनाः यहदीतय् नायःत थथः हे बाल।

20 इपि मध्ये यक्वसिनं थथे धाल — “थ्व मनूयाके भूत दुबिनाच्चंगु दु। थ्व वें जुइ धुंकल। थज्याःम्हयसिगु खँ छिमिसं छाय् न्यनागु?”

21 मेपिन्सं थथे धाल — “भूत दुब्यूमह मनुखं थज्याःगु खँ ल्हाइ मखु। कांम्ह मनूयागु मिखा भूत दुब्यूमह मनुखं चायकाबी फइ ला?”

यहदीतय् नायःतयसं येश्यात मानय् मयाःगु

22 थुबलय् चिकुला खः। अले यस्सालेमयागु देगः देछायगु नखः खः।

23 येशू सोलोमन धाःगु दलानय् थुखे उखे जुयाच्चनादीबलय्

24 वय्कःयाथाय् मुनाः यहदीतय् नायःतयसं थथे धाल — “गुबलय् तक छिं जिमित थथे दोमन याका तयेगु? छि मुक्ति बीम्ह खीष्ट हे खः धयागु जूसा जिमित तप्यंक धयादिसैं।”

25 वय्कलं लिसः बियादिल — “जिं छिकपिन्त धया नं छिकपिन्सं विश्वास यानामदी। जिमि बाःयागु नामं जिं यानाच्चनागु अजू चायापुगु ज्यां हे जिगु साक्षी बी।

26 छिकपिं जिमि फैत मखुगुलि छिकपिन्सं जि धयागु खँय् विश्वास यानादी मफुगु खः।

27 जिम्ह फैतयसं जिगु सः ताइ, जिं इमित म्हस्यु, अले इपिं नं जिगु ल्यूल्यु वइ।

28 इमित जिं अनन्त जीवन बी। इपिं गुबलें नाश जुइ मखु। जिगु ल्हातं इमित सुनानं लाकायंकी मखु।

29 इपिं जितः बियादीम्ह जिमि बाः दकलय् तःधंम्ह खः। बाःयागु ल्हातिं सुनानं इमित लाकायंके फइ मखु।

30 जि व जिम्ह बाः छम्ह हे खः।”

31 वय्कःयात ल्वहँतं कय्केत यहदीतय् नायःतयसं हानं ल्वहं काल।

32 वय्कलं इमित धयादिल — “बाःयापाखें जिं छिकपिन्त यक्व हे भिंगु ज्या यानाः क्यनागु दु, उकी मध्ये छुकिं यानाः छिकपिन्सं जितः ल्वहँतं कय्केत्यना?”

33 अले इमिसं वयकःयात लिसः बिल – “भिंगु ज्या याःगुलि जिमिसं छन्त ल्वहँतं कयकेत्यनागु मखु, बरु छं परमेश्वरयात क्वह्वांकाः खँ ल्हाःगुलि कयकेत्यनागु खः। छं मनू जुयाः नं परमेश्वर धकाः धया जूगुलि थथे यायेत्यनागु खः।”*

34 वयक्लं लिसः बियादिल – “छिकपिनिगु व्यवस्थाय् नं थथे च्वयातःगु, मदु ला – ‘परमेश्वरं धयादिल – “छिपिं फुककं घः खः?”’ *

35 सुनां परमेश्वरयागु वचन न्यना काइ, वयात वयक्लं घः धकाः धयादी। थथे धाल धकाः धर्मशास्त्र मानय् मयाःगु जुइ मखु।

36 बाःनं ल्ययाः थःम्ह हे यानाः संसारय् छवया हयादीम्हयसित परमेश्वरयात क्वह्वांकल धकाः छिकपिन्सं धयादीया ला, छायाःसा जिं ‘जि परमेश्वरया काय् खः’ धकाः धया?

37 जिमि बाःयागु ज्या जिं याना मच्वंगु जूसा छिकपिन्सं जितः विश्वास यानादीम्वाः।

38 जिं परमेश्वरयागु ज्या यानाच्वनागु दुसा जितः विश्वास मयाःसां जिं यानागु ज्या यात विश्वास यानादिसँ। उकिं जिके बाः दी, अले जि बाःयाके दु धकाः छिकपिन्सं सीकादिसँ, थुइकादिसँ।”

39 इमिसं हानं वयकःयात ज्वनेत स्वल। तर वयकः इपिपाखें बचय् जुयाः झाल।

40 वयकः हानं यर्दन पारिइ यहन्नां न्हापा बप्तिस्मा बिया च्वंथाय् झाल, अले अन हे च्वनादिल।*

41 यक्व मनूतय्सं वयकःयाथाय् वयाः थथे धाल – “यहन्नां छुं नं चिं क्यना मवं, अय् नं यहन्नां कंगु खँ फुककं थ्व मनूलिसे पाय्छि जू वः।”

42 अले अन यक्वसिनं वयकःयात विश्वास यात।

11

लाजरसयात म्वाकादीगु

1 बेथानियाय् च्वंम्ह लाजरस धाःम्ह मनू म्हंमफय्का च्वन। वया निम्ह तता मार्था व मरियम दु।*

2 थ्व हे मरियमं प्रभुयागु तुतिइ भिंगु नस्वाःगु चिकनं बुकाः थःगु सं हुया ब्यूगु खः। तसकं मफय्का च्वंम्ह लाजरस वया किजा खः।*

3 उकिं मार्था व मरियमं वयकःयात थथे धाय्के छवयाहल – “प्रभु, छिं माया यानादीम्ह जिमि किजा तसकं मफय्का च्वन।”

4 थ्व न्यनाः वयक्लं धयादिल – “थ्व ल्वचं लाजरस सी मखु। परमेश्वरयागु महिमाया नितिं व परमेश्वरया काय् यात तःधकेत व थथे म्हंमफुगु खः।”

5 वयक्लं मार्था, वया केहें व लाजरसयात माया यानादी।

6 लाजरस म्हंमफय्का च्वन धयागु न्यनाः नं वयकः निन्हु तक थः च्वनागु थासय् हे च्वनादिल।

7 निन्हु लिपा वयक्लं चेलातय् थथे धयादिल – “झी हानं यह्दीतय् लिहां वनेनु।”

8 अले चेलातय्सं धाल – “गुरुज्जु, उखुन्हु तिनि ला यह्दीतय् नायःतय्सं छितः ल्वहँतं कय्काः स्यायेत्यन। हानं अन हे झायादी त्यनागु ला?”

9 वयक्लं लिसः बियादिल – “छन्हुया झिनिघौ दइगु मखु ला? संसारयागु जलं यानाः न्हिनय् जुइम्ह मनूयात लुफि हाइ मखु।

10 तर जः मदुगुलि यानाः चान्हय् जुइपिन्त लुफि हाइ।”

11 वयक्लं हानं धयादिल – “झी पासा लाजरस घनाच्वंगु दु। जि वयात न्ह्यलं चाय्का ब्यू वनेत्यन।”

12 अले चेलातय्सं लिसः बिल – “प्रभु, व घनाच्वंगु जूसा दँ हे दनी नि।”

13 वयक्लं लाजरस सी धुंकल धकाः धयादीगु खः। तर इमिसं धाःसा व धात्थें हे घनाच्वन धयादीगु धकाः मतिइ तल।

14 उकिं वयक्लं इमित ध्वाथुइक धयादिल – “लाजरस सी धुंकल।

* 10:33 १०:३३ लेवी २४:१६

* 10:34 १०:३४ भज ८२:६

* 10:40 १०:४० यह १:२८

* 11:1 ११:१ लूक

१०:३८-३९

* 11:2 ११:२ यह १२:३

15 छिमिसं विश्वास याये फयेमा धका: हे जि अन मवनागु ख:, उकिं जि लय्ता:। न्ह्याथे जूसां झी आ: अन वनेनु।”

16 अले दिदुमस धा:म्ह थोमां थ: चेला पासापिन्त धाल – “नु, झी नं वय्क: नाप वने सी मा:सां सी।”

17 वय्क: अन थ्यंबलय लाजरसयात सिना: नं थुनात:गु हे प्यन्हु दये धुंकल।

18 बेथानिया यरूशलेमं तीन किलोमिटर ति तापा:।

19 यक्व हे यह्दीत मार्था व मरियमपिन्थाय् इमि किजा सीगुलि बिचा: वयाच्चंगु दु।

20 वय्क: झायाच्चन धयागु सिया: मार्था वय्क:यात नापला: वन। मरियम जक छैय् तुं च्वनाच्चन।

21 मार्था येशूयात धाल – “प्रभु, छि थन दीगु जूसा जिमि किजा सी मखुगु।

22 आ: तक नं छिं परमेश्वरयाके न्ह्यागु हे फ्वंसां छित: बियादी धका: जिं स्यू।”

23 वय्कलं धयादिल – “छिमि किजा हानं म्वाना वइतिनि।”

24 मार्था धाल – “दकलय् लिपायागु दिनय् सीपिं म्वाना वइबलय् व नं म्वाना वइ धका: जिं नं स्यू।”

25 वय्कलं धयादिल – “सीम्ह म्वाकीम्ह व जीवन बीम्ह जि हे ख:। जित: विश्वास या:म्ह मनु सीसां म्वाना वइ।

26 अले म्वानाच्चपिं मनूतय्सं जित: विश्वास या:सा गुबलें हे सी मखु। छिं थ्व खँय् विश्वास यानादिया ला?”

27 वं धाल – “ख: प्रभु, संसारय् झायादी मा:म्ह परमेश्वरया काय्, मुक्ति बीम्ह खीष्ट छि हे ख: धका: जिं विश्वास यानागु दु।”

28 थथे धया: मार्था लिहां वन। अले थ: केहें मरियमयात स:ता: न्हाय्पनय् तीजक थथे धाल – “गुरुजु झाये धुंकल, छन्त माला च्वनादीगु दु।”

29 थ्व न्यना: मरियम काचाकाचां दना: वन।

30 थुबलय् तक वय्क: गामय् थ्यंक: मझा:नि, मार्था नापला:गु थासय् हे दनि।

31 बिचा: वयाच्चपिं यह्दीतय्सं थथे हथाय् चाया: मरियम पिहां वंगु खना: लाजरसयात थुनात:थाय् वना: ख्व: वंगु जुइ धका: मतिइ तया: इपिं नं वया ल्यूल्यू वन।

32 थुकथं मरियम वय्क: दीथाय् थ्यन, अले वय्क:यात खनेवं वय्क:यागु पालिइ भ्वपुया: थथे धाल – “प्रभु, छि थन दीगु जूसा जिमि किजा सी मखुगु।”

33 थुकथं मरियम अले व नाप व:पिं यह्दीत ख्वयाच्चंगु खना: वय्क:यात तसकं नुग: मछिन।

34 अले वय्कलं न्यनादिल – “छिमिसं वयात गन तया: तया?”

इमिसं लिस: बिल – “प्रभु, स्व: झासैं।”

35 येशू ख्वयादिल।

36 वय्क: थथे ख्वयादीगुलिं मनूतय्सं धाल – “स्व, वय्कलं वयात गपाय्सकं माया यानादी।”

37 इपिं मध्ये गुलि गुलिसिं थथे धाल – “कांम्हय्सित खंकाबी फुम्हय्सिनं लाजरसयात सी न्ह्या: छाया बचय् याये मफुत?”

38 थुकथं तसकं नुग: मछिंका: वय्क: चिहानय् झाल। थ्व चिहान छगू गुफाय् ला:। थुकियागु प्वा: ल्वहं छगलं तिनात:गु ख:।

39 वय्कलं धयादिल – “ल्वहं चीकि।”

लाजरसया तता मार्था वय्क:यात धाल – “प्रभु, आ: ला नवये धुंकल जुइ, सीगु हे प्यन्हु मछि दये धुंकल।”

40 वय्कलं वयात धयादिल – “छिं विश्वास यानादीसा, परमेश्वरयागु त:धंगु महिमा स्वये खनी धका: जिं मधया ला?”

41 अले इमिसं ल्वहं चीकल। वय्कलं च्वय् स्वया: धयादिल – “बा:, जिं छित: सुभाय् बी। जिगु खँ छि न्यनादीगु दु।

42 छिं जिगु खँ न्ह्याबलें न्यनादी धका: जिं स्यू। थन दना च्वंपिन्सं जित: छवयाहयादीम्ह छि हे ख: धका: विश्वास याये फयेमा धका: जिं थथे धयागु ख:।”

43 थुलि धया: वय्कलं तस्सलं स:तादिल – “अय् लाजरस, पिहां वा।”

44 अले सीम्ह लाजरस पिहां वल। वयात छेनंनिसें तुतिइ तक सुति कापतं हिनात:गु दु। येशू इमित धयादिल – “काप: फ्यना: वयात वनेब्यु।”

येशूयात स्यायेत ग्वासा: ग्व:गु

मती २६:३-५; मर्क १४:१-२; लूक २२:१-२

45 थव खना: मरियमनापं व:पिं यक्व हे यहदीतय्सं नं वय्क:यात विश्वास यात।

46 इपिं मध्ये सुं मनूतय्सं धा:सा फरिसीतय्थाय् वना: वय्कलं यानादीगु खँ कनाबिल।

47 उकिं त:धपिं पुजाहारीत व फरिसीत मुना: थथे धका: सल्लाह यात – “आ: ईसिं छु यायेगु? थव मनुखं यक्व हे अजू चायापुगु चिं याना: क्यनाच्वन।

48 थथे हे याका तल धा:सा फुक्कसिनं हे वयात विश्वास याइ। अले रोमीत वया: झीगु देग: व झीगु जातियात हे नाश यानाछवइ।”

49 इपिं मध्ये उगु दैयाम्ह दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी कैयाफां थथे धाल – “छिमिसं छुं हे मस्यु।

50 देशय् च्वंपिं दक्व मनूत नाश जुइगु स्वया: छम्ह मनु सीगु हे भिं जुइ धका: छिमिसं मस्यु ला?”

51 थव खँ वं थ:म्हं हे धा:गु मखु, बरु उगु दैयाम्ह दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी जूगुलि यहदीतय्गु नितिं येशू सी हे मा: धका: अगमवाणी नवा:गु ख:।

52 यहदीतय्गु नितिं जक मखु, बरु छ्यालब्याल जुयाच्वंपिं परमेश्वरया फुक्क सन्तानतय्त् छथाय् मुंकेत नं ख:।

53 उखुन्हुनिसें येशूयात गथे याना: स्यायेगु धका: इमिसं ग्वासा: ग्वल।

54 अय्जुगुलि अबलय् निसें वय्क: यहदीतय्सं खंक यहदिया जिल्लाय् जुया मदी। तर अनं मरुभूमिया लिक्क ला:गु एफ्राइमय् झाल। वय्क: अन हे चेलात नाप च्वनादिल।

55 अबलय् यहदीतय्गु छुत्काराया नख: न्ह्य:ने थ्यंक: व:गुलि नख: न्ह्य: हे थ:थपिन्त च्वख यायेत यक्व हे मनूत गां गामं यस्शलेमय् वन।

56 इमिसं वय्क:यात मा: जुल। अले देगलय् दनाच्वंबलय् इमिसं थथे धका: खँ ल्हात – “नख:बलय् व वइ ला कि वइ मखु, छिमिगु छु बिचा: दु?”

57 त:धपिं पुजाहारीत व फरिसीतय्सं येशूयात सुनानं खंसा इमित वया: कं धका: मनूतय्त् उजं बियात:गु दु। इमिसं वय्क: थन दी धका: सीवं वना: ज्वनेत थथे या:गु ख:।

12

बेथानियाय् येशूयात चिकनं लूगु

मती २६:६-१३; मर्क १४:३-९

1 छुत्काराया नख:या खुन्हु न्ह्य: येशू बेथानियाय् झाल। थव हे गामय् वय्कलं सी धुंकूम्हयसित म्वाकादीम्ह लाजरस च्वनाच्वंगु दु।

2 इमिसं वय्क:यात भवय् ज्वरय् यात। मार्था भलि जुयाच्वन। वय्क:नापं भवय् नयेत फ्यतुपिं मध्ये लाजरस नं छम्ह ख:।

3 मरियमं तसकं नस्वा:गु व थिकेगु जटामसीया बागू लिटर चिकनं येशूयागु पालिइ थाका: थ:गु सं वय्क:यागु पालि हुयाबिल। चिकनं याना: छें छखां हे मगमग नस्वा: वल।*

4 वय्क:यात धोखा बीम्ह चेला यहूदा इस्करियोतं धाल –

5 “थव नस्वा:गु चिकंया मूस्वस: दिनार तुइ। थव मिया: नये मखंपिन्त इनाब्युगु जूसा गुलि ज्युगु।”

6 वं थथे धाःगु नये मखंपिन्त माया याना मखु, बरु खँ जूगुलि खः। धिबाया म्हिचा ज्वनाजुइम्ह जुइगुलि वं म्हिचाय् च्वंगु धिबा कायेगु नं याः।

7 उकिं वयकलं धयादिल – “व नाप हाले मते। वं थथे याःगु जितः थुनीबलयसित खः।

8 नये मखंपिं छिपिनाप न्हाबलें दइ, तर जि छिपिनाप न्हाबलें दयाच्चनी मखु।”[☆]

9 येशू अन दी धकाः सीकाः यक्व हे यहदीतयसं अन वल। इपिं अन वयकः स्वयेत जक वःगु मखु, बरु वयकलं म्वाकूम्ह लाजरसयात नं स्वयेत वःगु खः।

10 उकिं तःधंपिं पुजाहारीतयसं लाजरसयात नं स्यायेगु ग्वाः ग्वल,

11 छायाःसा वं यानाः यक्व हे यहदीतयसं इमित त्वःताः येशूयात विश्वास यात।

येशू यरूशलेमय् झाःगु

मत्ती २१:१-११; मार्क ११:१-११; लूक १९:२८-४०

12 कन्हय् खुन्ह जुइगु छुत्काराया नखः हनेत वःपिं ग्वाः ग्वाः मनूतयसं येशू यरूशलेमय् झायात्यंगु दु धकाः सीकल।

13 उकिं इमिसं ताय्गः सिमाया कचामचा ज्वनाः—

“होसन्ना, इस्त्राएलयाम्ह जुजु

परमप्रभुयागु नामं झाःम्हयसिया
जयजय जुइमा”

धकाः हा हां वयकःयात लसकुस याः वन।[☆]

14 छम्ह मचाम्ह गधा लुइकाः वयकः उकीं हे गयाः झाल। थ्व खँ थथे च्वयातःगु दु —

15 “हे सियोनया शहरय् च्वपिं,

ग्याये मते,

छिमि जुजु गधाया मचा गयाः

झायाच्चंगु दु।”[☆]

16 न्हापां ला वयकःया चेलातयसंनापं थ्व खँ थुइके मफु। येशू सिनाः म्वानाः स्वर्गय् झाये धुंकाः तिनि इमिसं धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु थ्व खँ व लसकुस याःगुया अर्थ थुल।

17 येशू थुना तःम्ह लाजरसयात सःताः म्वाकादीबलय् न्हाःने दुपिं मनूतयसं थ्व खँ जूगु हे खः धकाः धयाजुल।

18 वयकलं सीम्ह म्वाकादिल धकाः न्यनाः ग्वाः ग्वाः मनूतयसं वयकःयात नापलाः वल।

19 उकिं फरिसीतयसं थःथवय् खँ ल्हात— “का स्व, संसार फुक्क हे व नाप वन। आः ला झीसं वयात छुं हे याये फइ मखुत।”

20 अन नखःबलय् आराधना यायेत वःपिं मध्ये ग्रीकत नं दु।

21 थुपिं ग्रीकतयसं गालीलयागु बेथसेदाय् च्वम्ह फिलिपयाथाय् वनाः थथे धाल — “भाजु, जिमि नं येशूयात स्वयेमास्ति वल।”

22 फिलिपं वनाः अन्द्रियासयात धाल। अले इपिं निम्हं येशूयात धाः वन।

23 अले वयकलं इमित लिसः बियादिल — “मनूया काय्थात तःधंकीगु ई वल।

24 जि छिमित खःगु खँ धाये — छव चाय् लानाः ध्वमगीसा छगः हे जुयाच्चनी, चाय् लानाः ध्वमगीसा जक यक्व छव सइ।

25 थःगु जीवनयात माया याइम्हयसिनं अनन्त जीवन काये फइ मखु। सुनां थःगु जीवनयात माया याइ मखु, वयात अनन्त तर्क म्वाका तइ।[☆]

☆ 12:8 १२:८ व्य १५:११

☆ 12:13 १२:१३ भज ११:८:२५-२६

☆ 12:15 १२:१५ जक ९:९

☆ 12:25 १२:२५ मत्ती

१०:३९; १६:२५; मार्क ८:३५; लूक १:२४; १७:३३

26 सुयां जितः सेवा याये मास्ति वःसा जि नाप वयेमाः। अले जक जि दुथाय् जितः सेवा याइम्ह नं च्वने खनी। सुनां जितः सेवा याइ वयात बाःनं तःधं यानादी।

27 “जिगु नुगलय् तसकं दुःख जुयाच्चंगु दु। उकिं जिं छु धाये? ‘बाः, थ्व इलं जितः बचय् यानादिसँ’ धायेगु ला? मखु, थुलि हे जुइकेत जि वयाच्चनागु खः।

28 ‘बाः, छिगु नांयात तःधंकादिसँ।’ ”

अले स्वर्ग थये धयाहल – “जिं तःधंके धुनु, आः हानं तःधंके तिनि।”

29 अन दनाच्चपिं मनूतय्सं थ्व सः तायाः नं न्यात धकाः धाल। मेपिन्सं धाल – “स्वर्गदूतं व नाप खँ ल्हाःगु जुइ।”

30 वय्कलं इमित धयादिल – “थ्व खँ धयाहःगु छिमिगु निति खः, जिगु निति मखु।

31 आः थ्व संसारयागु न्याय जुइ। आः थ्व संसारयाम्ह शासकयात पितिनाछवइ।

32 जितः यख्खाइबलय् जिं फुक्क मनूयात थःथाय् सालाकाये।”

33 थुकथं वय्कलं थः गुकथं सी धकाः ध्वाथुइकेत थये धयादीगु खः।

34 अले यक्व मनूतय्सं थये धाल – “जिमिसं मुक्ति बीम्ह खीष्ट न्ह्याबलें म्वानाच्चनी धकाः व्यक्स्थाय च्वयातःगु न्यनागु दु। छिं मनूया काय्यात यख्खाइ तिनि धकाः गुकथं धयादियागु? थ्व मनूया काय् धाःम्ह सु खः?”*

35 वय्कलं इमित धयादिल – “छिकपिन्थाय् आः छुं ई तक जक जः खयाच्चनी, जः दतले छिकपि सना जु, मखुसा छिकपिन्त खिउँगुलि त्वपुइ। खिउँथाय् जुइपिन्सं थः गन वनाच्चना धयागु तकं सी मखु।

36 जः दुबलय् हे जःयात विश्वास या। अले जक छिपि जःया सन्तान जुइ।”

यहदीतयगु अविश्वास

थुलि धयाः येशू अन झाल अले इमिगुपाखें थःत सुचुकादिल।

37 इमिसं खंक खंक हे उलिमछि चिं वय्कलं यानाः क्यनादिल नं इमिसं वय्कःयात विश्वास मयाः।

38 यशैया अगमवक्तां धयाथक्गु खँ सत्य जुइत थये जूगु खः –

“हे परमप्रभु, जिमिगु खँ

सुनानं विश्वास मयाः।

परमप्रभुं यानादीगु तःधंगु अजू चायापुगु ज्या खंसां

विश्वास मयाः।”*

39 अयजगुलि नं इमिसं विश्वास याये मफुगु खः, छायाःसा यशैयां हानं थये धया थकल –

40 “परमेश्वरं इमिगु मिखा कां यानाः

नुगः छायाका बिल।

थये जूगुलि इमिसं मिखां खनी मखु,

अले मनं थुइके फइ मखु,

अले लाय्केत जिथाय् लिफः स्वयाः वइ मखु।”*

41 यशैयां येशू तसकं तःधं धकाः सीकाः वय्कःयागु खँ थुकथं धाःगु खः।

42 न्ह्यागु हे जूसां तःम्ह हे यहदी शासकतय्सं नं वय्कःयात विश्वास यात। अयनं फरिसीत खनाः ग्याःगुलि इमिसं थ्व खँ सुयात मकं, छायाःसा फरिसीतय्सं सिल धायेवं इमित धर्मशास्त्र स्यनीगु छैनं पितिनाछवइ।

* 12:34 १२:३४ भज ११०:४; यशै ९:७; इज ३६:२५; दान ७:१४

* 12:38 १२:३८ यशै ५३:१

* 12:40 १२:४० यशै ६:१०

43 छायाधाःसा इमित परमेश्वरं स्वयाः मनूतयसं च्वछाड्गु यः।

44 येशू तस्सलं धयादिल – “जितः विश्वास याःपिन्सं जितः जक विश्वास याःगु मखु, बरु जितः छवया हयादीम्हयसित विश्वास याःगु खः।

45 अथे हे जितः खंम्हयसिनं जितः खंगु मखु, बरु जितः छवया हयादीम्हयसित खंगु खः।

46 संसारय् जि जः जुया वयाम्ह खः, उकिं जितः विश्वास याःपिं मनूत खिउँथाय् जुइ माली मखु।

47 सुनानं जिं धयागु वचन न्यँ जक न्यनाः धया थें मयात धाःसा जिं वयात न्याय याये मखु, छायाधाःसा जि संसारयात न्याय यायेत वयागु मखु, बरु बचय् यायेत वयागु खः।

48 जितः मयय्काः जिगु वचन मानय् मयाइम्ह मनूयागु न्याय जुइ। जिं नवानागु वचनं हे दकलय् लिपायागु दिनय् न्याय याइ।

49 जिं नवानाच्चनागु वचन जिगु थःगु हे मखु, बरु जिं छु छु धायेमाःगु व नवाये माःगु खः जितः छवयाहयादीम्ह बाःनं हे उजं बियादीगु खः।

50 वय्कःयागु उजं हे अनन्त जीवन खः धकाः जिं स्यु, उकिं जिं नवानागु खँ फुककं बाःनं धयादी थें हे नवानागु खः।”

13

येशू चेलातयगु तुति सिला ब्यूगु

1 छुत्काराया नखः न्ह्यः येशू थ्व संसारं बाःयाथाय् वनेगु ई वल धकाः सीकाः संसारय् च्वंपिं थः चेलातयत माया यानादिल। वय्कलं अन्ततक हे इमित माया यानादिल।

2 बहनी नयाच्चंबलय् येशूयात धोखा बीगु खँ सिमोनया काय् यहदा इस्करियोतयागु मनय् शैतानं तयाबी धुंकल।

3 बाःनं फुककं वय्कःयागु ल्हातय् बियादीगु दु, अले वय्कः परमेश्वरयाथासं झाःगु खः, अले परमेश्वरयाथाय् तुं वने त्यइन धकाः वय्कलं स्यु।

4 उकिं नयेगु त्वःताः वय्कः दनादिल। अले गा त्वःताः स्मालं जँय् हिनादिल।

5 अनंलि वय्कलं बाताय् लः तयाः चेलातयगु तुति सिलादिल, अले जँय् हिनातःगु स्मालं हुयादिल।

6 थुकथं वय्कः सिमोन पत्रुसयागु तुति सिलेत झाःबलय् वं वय्कःयात धाल – “प्रभु, छिं नं जिगु तुति सिलादीगु ला?”

7 वय्कलं लिसः बियादिल – “जिं छु यानाच्चना छं आः थुइ मखुनि, लिपातिनि थुइ।”

8 वं धाल – “छिं जिगु तुति सिलादी जि हे मज्यु।”

अले वय्कलं लिसः बियादिल – “जिं छंगु तुति मस्यूसा छ जिम्ह जुइ फइ मखु।”

9 अले सिमोन पत्रुसं धाल – “अयसा प्रभु, जिगु तुति जक मखु, ल्हाः व छ्यं नं सिला बियादिसँ।”

10 वय्कलं धयादिल – “म्वःल्हुइ धुंक्पिन्सं तुति जक स्यूसा गाः, वयागु म्हछम्हं च्वख जुइ। छिपिं च्वख हे जु, तर फुककं मखु।”

11 वय्कलं थःत धोखा बीम्हयसित म्हस्यूगुलि “छिपिं फुककं च्वख मजू” धकाः धयादीगु खः।

12 थुकथं इमिगु तुति सिला बीधुंकाः वय्कः हानं गां न्ययाः थःगु थासय् पयतू झाल। अले वय्कलं इमित धयादिल – “जिं छु यानागु छिमिसं थुल ला?”

13 छिमिसं जितः प्रभु व गुरु धकाः धाःगु ठीक हे खः, छायाधाःसा जि प्रभु नं खः, अले गुरु नं खः।

14 छिमि गुरु व प्रभु जुयाः नं जिं छिमिगु तुति सिलाबिया धाःसा छिमिसं नं थःथवय् छम्हं मेम्हयसिगु तुति सिला बीमाः।

15 जिं याना थें छिमिसं नं यायेमा धकाः जिं याना क्यनागु खः।*

16 जिं छिमित खःगु खँ धाये – दास मालिक स्वयाः तःधं जुइ मखु। अथे हे खबर छवया हइम्ह स्वयाः ज्वना वइम्ह तःधं जुइ मखु।*

17 थ्व खँ छिमिसं सीकाः यात धाःसा छिपिं धन्यपि जुइ।

18 “जिं छिपिं फुक्कसितं धयाच्चनागु मखु। जिं ल्ययापिं मनूतयत जिं म्हस्यू। अयनं ‘जिगु हे नसा नःम्हयसिनं जितः प्यंकेत तुति ल्हन’ धकाः धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु खँ पूर्वकेत थथे जूवःगु खः।”

19 जुइ न्ह्यः हे जिं थथे जुइ धकाः धयागुलि थथे जुल धाय्वं जि व हे खः धकाः छिमिसं विश्वास याइ।

20 जिं छिमित खःगु खँ धाये – जिं छवया हयाम्हयसित दुकाःम्हयसिनं जितः हे दुकाःगु ति ग्यनी। अथे हे जितः दुकाःम्हयसिनं जितः छवया हयादीम्हयसित दुकाःगु ति ग्यनी।”

येशू धोखा बीम्ह चेलायागु खँ धयादीगु

मती २६:२०-२५; मार्क १४:१७-२१; लूक २२:२१-२३

21 येशू थथे धयादी धुंकाः तसकं नुगः मछिकादिल, अले धयादिल – “जिं छिमित खःगु खँ धाये – छिपिं मध्ये छम्हयसिनं जितः धोखा बी।”

22 सुयात थथे धयादीगु खः धकाः थुइके मफुगुलि चेलात थःथवय् ख्वाः स्वयाः वातां जुयाच्चन।

23 वय्कलं यक्व माया यानादीम्ह छम्ह चेला नयाच्चंबलय् वय्कःयागु छातिइ लिधनाच्चंगु दु।

24 उकिं सिमोन पत्रुसं वयात मिखा भाय् यानाः धाल – “वय्कलं धयादीम्ह मनू सु खः, छं स्यू ला?”

25 अले येशूयागु छातिइ लिधना च्वंम्ह चेलां वय्कःयाके न्यन “प्रभु, व मनू सु खः?”

26 वय्कलं लिसः बियादिल – “जिं थ्व मरि कुचा ख्वलाय् थुनाः सुयात बी, व हे खः।” अले वय्कलं मरि कुचा ख्वलाय् थुनाः सिमोन इस्करियोतया काय् यहदायात बियादिल।

27 मरि कुचा काये धुंकाः वयाके शैतान दुबित। अले येशू वयात धयादिल – “छं यायेत्यनागु ज्या याकनं याः हूँ।”

28 अन दुपिं सुनानं हे वय्कलं थथे छाय् धयादीगु धकाः थुइके मफुत।

29 यहदायाके धिबायागु म्हिचा दुगुलि वयात नखःयात माःगु ज्वलं न्याके छ्वःगु जुइ, कि मखुसा नये मखपिन्त छुं बी यंकि धकाः धयादीगु जुइ धकाः इपिं मध्ये गुम्ह गुम्हयसिनं मतिइ तल।

30 मरि कयाकथं यहदा पिहां वना छवल। थुबलय् चान्हय् जुइ धुंकल।

छगू न्हगु आज्ञा

31 यहदा पिहां वने धुंकाः येशू धयादिल – “आः मनूया काय् तःधन। वयापाखें परमेश्वर नं तःधनी।

32 वयापाखें परमेश्वर तःधनिगुलि परमेश्वरं वयात थःलिसे तःधंकादी, याकनं हे तःधंकादी।

33 जि यःपिं मस्त, जि छिपिनाप छुं ई तक जक दइ। अले जितः छिमिसं मातुमाली। जिं यहदीतय नायःतयत धया थें छिमित नं धाये – ‘जि वनेत्यनाथाय् छिपिं वये फइ मखु।’

34 छगू न्हगु आज्ञा जिं छिमित बीत्यना। छिपिं थःथवय् माया याना च्वँ। गथे जिं छिमित माया यानागु खः, अथे हे छिमिसं थःथवय् माया यानाच्चनेमाः।

35 छिपिं थःथवय् थथे माया याना च्वनाच्चन धाःसा छिपिं जिमि चेलात खः धकाः फुक्कसिनं सी।”

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धकाः धाइ

मती २६:३१-३५; मार्क १४:२७-३१; लूक २२:३१-३४

36 सिमोन पत्रुसं वय्कःयात धाल – “प्रभु, छि गन झायादी त्यना?”

वय्कलं लिसः बियादिल – “जि गन वनेत्यनागु खः छ आः ला अन जिगु ल्यूल्यु वये फइ मखु, लिपा ला व हे वइ।”

37 पत्रुसं वय्कःयात धाल – “प्रभु, जि छिगु ल्यूल्यु आः हे छाय् वये फइ मखु? छिगु निंति जिं सीत तक नं लिफः स्वये मखु।”

☆ 13:18 १३:१८ भज ४१:९

☆ 13:20 १३:२० मती १०:४०; मार्क १:३७; लूक १:४८; १०:१६

☆ 13:33 १३:३३ यह ७:३४

☆ 13:34 १३:३४ यह १५:१२, १७; १ यह ३:२३; २ यह ५

38 अले वयकलं लिसः बियादिल – “छु जिगु निति छ सीत तकं ग्याये मखु ला? जिं छन्त खःगु खँ धाये – जितः छं म्हमस्यू धकाः स्वकः तक मधातले खा हाली मखु।”

14

लँ, सत्य व जीवन

1 “छिमिसं नुगः मछिके मते, परमेश्वरयात विश्वास याःथें जितः नं विश्वास या।

2 जिमि बाःयागु छँय् च्वनेत यक्व थाय् दु। अथे मखुसा जिं छिमित धाये हे मखुनि। जि छिमित थाय् दयेकेत वनाचवना।

3 जि वनाः छिमित थाय् दयेके धुंकाः हानं वयाः छिमित जि च्वनेथाय् ब्वनायंकं। अले छिपिं जिनापं च्वनी।

4 जि वनेत्यनागु थाय्यागु लँपु ला छिमिसं सि हे स्यू।”

5 थोमां वय्कःयात धाल – “प्रभु, छि गन झायादी त्यना धकाः हे जिमिसं मस्यू धाःसा गथे यानाः छि झाइगु लँपु सीके फइ?”

6 वय्कलं धयादिल – “लँ, सत्य व जीवन जि हे खः। जिपाखें हे जक बाःयाथाय् वने फइ।

7 छिमिसं जितः म्हस्यूगु जूसा जिमि बाःयात नं म्हसी। आवलिं छिमिसं वय्कःयात म्हसी अले खंगु नं दु।”

8 उकिं फिलिपं वय्कःयात धाल – “प्रभु, जिमित बाः छकः क्यनादिसँ। जिमित थुलि दयेवं गाः।”

9 वय्कलं धयादिल – “फिलिप, थुलिमछि दये धुकल छ जि नाप जूगु, आः तक नं छं जितः म्हसीके मफुनि ला? सुनां जितः खन, वं बाःयात नं खने धुकल धासेलि हानं ‘जिमित बाः छकः क्यँ’ धकाः धायेमानि ला?”

10 जि बाःयाके, अले बाः जिके दी धकाः छं विश्वास मयाना ला? जिं छिमित गुलि नं धया, व जिगुपाखें हे धयागु मखु, बरु जिके दीम्ह बाःनं हे थःगु ज्या यानादी।

11 जि बाःयाके, अले बाः जिके दी धकाः जिं धयागु खँय् विश्वास या। मखुसा जिं यानागु ज्या स्वयाः हे जितः विश्वास या।

12 “जिं छन्त खःगु खँ धाये – जितः विश्वास याःम्हय्सिनं जिं यानागु ज्या याइ। अज्ज ला जिं यानागु स्वयाः नं तःधंगु ज्या याइ। छायाःसा जि बाःयाथाय् वनाचवना।

13 जिगु नामय् छिमिसं न्ह्यागु फ्वंसां जिं छिमित बी। थुकथं कायनं यानाः बाः तःधनी।

14 जिगु नामय् छिमिसं न्ह्यागु फ्वंसां जिं छिमित बी।”

पवित्र आत्मायागु बचं

15 “छिमिसं जितः माया याःसा जिगु आज्ञा नं मानय् यानाचवनी।

16 जिं छिमित ग्वाहालि याइम्ह मेम्ह छवयादिसँ धकाः बाःयाके बिन्ति यानाबी। अले व छिपिनाप सदां च्वनी।

17 थ्व सत्य आत्मायात संसारयापि मनुत्यसं ग्रहण याये फइ मखु, छायाःसा इमिसं वय्कःयात खनी नं मखु, म्हसी नं मखु। छिमिसं धाःसा वय्कःयात म्हस्यू। वय्कः छिपिनाप, अले छिमिके हे च्वनादी।”

18 “जिं छिमित मांभौ मदुपि थें त्वःतावने मखु, जि छिमिथाय् हानं लिहां वये।

19 भचा जायकाः संसारं जितः खनी मखुत। अयनं छिमिसं धाःसा जितः खनी, छायाःसा जि न्ह्याबलें दु, अले छिपिं नं न्ह्याबलें दइ।

20 उबलय् हे जक जि बाःयाके, छिपिं जिके, अले जि छिमिके दु धकाः छिमिसं सी।

21 जिगु आज्ञा न्यनाः मानय् याःम्हय्सिनं जितः माया याइ। जितः माया याःम्हय्सित बाःनं नं माया यानादी। जिं नं वयात माया याये, अले जिं हे वयात सु खः धकाः क्यनाबी।”

22 यहूदां (इस्करियोत मखु) वय्कःयात धाल – “प्रभु, छु जुइत्यंगु दु धकाः छिं थःत संसारयात मखु, बरु जिमित जक म्हसीकादी धकाः धयादियागु?”

23 वय्कलं लिसः बियादिल — “जितः माया याइम्हयसिनं जिगु वचन नं मानय् याइ। अले बाःनं नं वयात माया यानादी। अले जिपिं वयाथाय् वये अले व नाप हे च्वने।

24 जितः माया मयाइम्हयसिनं जिगु वचन नं मानय् याइ मखु। अले छिमिसं न्यनाच्चंगु जिगु वचन जिगु थःगु हे मखु, बरु जितः छवयाहयादीम्ह बाःयागु खः।”

25 “छिपिनाप दुबलय् हे जिं थ्व खँ छिमित धयाबियागु दु।

26 छिमित ग्वाहालि याइम्ह पवित्र आत्मायात जिगु नामय् बाःनं छवयाहयादी। वय्कलं हे छिमित माक्व खँ स्यनादी। अले जिं धयागु फुक्क खँ छिमित लुमंकाबी।

27 “छिमित शान्ति बिया थके। जिं जिगु शान्ति छिमित बी। संसारं बीगु थज्याःगु शान्ति ला जिं छिमित बी मखु। छिमिसं नुगः मछिके म्वाः, अले ग्याये नं म्वाः।

28 ‘जि वनाः हानं छिमिथाय् तुं वये’ धकाः जिं धयागु खँ ला छिमिसं न्यंगु हे दु। छिमिसं जितः माया यानागु खःसा जि बाःयाथाय् वने धकाः धयागु खँ न्यनाः, छिपिं लयत्ताय् माःगु खः, छायाःसा बाः जि स्वयाः तःधं।

29 जुइ न्ह्यः हे थथे जुइ धकाः जिं छिमित धयाबिया, उकिं थथे जुल कि जिं धयागु खँ छिमिसं विश्वास याइ।

30 “थ्व संसारयात शासन याइम्ह वयाच्चंगु दु, उकिं जि छिपिनाप अप्वः खँ ल्हाना च्वने मखुत। वलिसे जिगु छुं स्वापु मदु।

31 जिं बाःयात माया यानाच्चवनागु दु धकाः संसारं सीमा धकाः बाःनं आज्ञा यानादी थें जिं यानाच्चवनागु खः। दँ, आः झी थनं वनेनु।”

15

दाखमा जि हे खः

1 “धात्थैयागु दाखमा जि हे खः, अले दाखमायात स्वइम्ह जिमि बाः खः।

2 जिके च्वंगु दाख मसःगु कचायात बाःनं ध्यनाः छवइ। अले सयाच्चंगु कचायात अझ यक्व सयेमा धकाः न्हायादी।

3 जिगु वचनं यानाः छिपिं न्हापा हे शुद्ध जुइ धुंकल।

4 छिपिं जिके च्वनाच्चँ, जि नं छिमिके च्वने। गथे कचां दाखमाय् मच्चंकां दाख सय्के फइ मखु, अथे हे छिपिं नं जिके च्वना मच्चंसा फल सय्के फइ मखु।

5 “जि दाखमा खः, अले छिपिं दाखमाय् च्वंगु कचा खः। सु जिके च्वनाच्चनी, अले जि वयाके च्वने, वं हे जक यक्व दाख सय्की। जिलिसें तापानाः छिमिसं छुं नं याये फइ मखु।

6 जिके मच्चनीम्ह मनूयात त्वधूगु कचायात थें वांछवइ, अले व गनावनी। वयात मुंकाः मिइ तयाः च्याकाछवइ।

7 छिपिं जिके च्वनाच्चन धाःसा व जिगु वचनयात नुगलय् तया तल धाःसा छिमिसं न्हागु फ्वंसां छिमित बी।

8 छिमिसं यक्व फल सय्कल धाःसा उकिं हे जिमि बाः तःधनी। अले छिपिं जिमि चेलात जुइ।

9 “जितः जिमि बाःनं माया यानादी थें तुं जिं नं छिमित माया यानागु दु, उकिं छिमिसं नं जिं थें माया यायेगु त्वःते मते।

10 जिगु आज्ञा मानय् याःसा छिपिं जिगु मायाय् च्वनाच्चनी, गथे जिं नं बाःयागु आज्ञा मानय् यानाः वय्कःयागु मायाय् च्वनाच्चना।

11 जिगु आनन्द छिमिके दयेमा, अले थ्व आनन्द यक्व दयावनेमा धकाः हे जिं थ्व खँ छिमित धयागु खः।

12 “गथे जिं छिमित माया याना, अथे हे छिमिसं नं थःथवय् माया याना च्वँ। थ्व हे जिगु आज्ञा खः।^{*}

13 पासायागु नितिं सीगु ति तःधंगु माया मेगु मदु।

14 जिगु आज्ञा मानय या:सा छिपि धात्थें हे जिमि पासापि खत।

15 आवनिसें जिं छिमित दास धका: धाये मखुत, छायाधा:सा मालिकं या:गु ज्याखँ दासं सी मखु। जिं छिमित जिमि पासापि धका: धयागुलि बा:नं जित: धयादिक्व खँ जिं छिमित धयागु दु।

16 छिमिसं जित: ल्य:गु मखु, बरु जिं छिमित ल्ययागु ख:, उकिं थाय् थासय् वना: छिमिसं फल सयुकि। छिमिगु फल सदां सयाच्चनेमा धका: जिं छिमित ल्यया: छवयागु ख:। अले छिमिसं जिगु नामं बा:याके न्हागु पवसां छिमित बियादी।

17 छिमिसं थ:थवय् माया याना च्वँ – थव हे जिगु आज्ञा ख:।”

संसारं याइगु हेला

18 “संसारं छिमित हेला याइ, छिमित स्वया: न्हापालाक जित: हेला या:गु ख: धका: सीकि।

19 छिपि संसारयापि मनुत जगु जूसा संसारं छिमित थ:पि धका: माया याइगु, तर जिं छिमित संसारं ल्यये धुनागुलि छिपि संसारयापि मखुत, उकिं इमिसं छिमित ययुकी मखु।

20 ‘मालिक स्वया: दास त:धं जुइ मखु’ धका: जिं नकतिनि धयागु खँ लुमंकी। जित: हेला याना: इमिसं दु:ख बिल धा:सा छिमित नं दु:ख बी। जिगु खँ इमिसं न्यन धा:सा छिमिगु खँ नं इमिसं न्यनी।*

21 थुकथं जिगु नामं इमिसं छिमित सास्ती याइ। जित: छवया ह:महयसित म्हमस्यगुलि इमिसं थथे याना जगु ख:।

22 जि वया: जिं इमित फुक्कं मकंगु जूसा इमित पाप लाइ मखुगु। तर आ: धा:सा इमिगु पाप त्वपुइगु लँ हे मन्त।

23 सुनां जित: हेला याइ वं जिमि बा:यात नं हेला याइ।

24 सुनानं मया:गु ज्या जिं इमिगु न्हा:ने याना: मक्यंगु जूसा इमित पाप लाइ मखुगु। तर इमिसं थव अजू चायापुगु ज्या स्वया: नं जित: व जिमि बा:यात नं हेला यात।

25 व्यवस्थाय् थथे च्वयात:गु खँ पूवकेत हे थथे जगु ख: – ‘छुं म्वाय्क हे इमिसं जित: हेला यात।’*

26 “जिं छिमिथाय् बा:यापाखें ग्वाहालि याइम्ह सत्य आत्मायात छवयाहये। वय्कलं हे छिमित जिगु साक्षी बी।

27 छिपि न्हापांनिसें हे जि लिसे दुगुलि छिमिसं नं जिगु साक्षी बी।”

16

1 “छिपि स्यना मवनेमा धका: जिं थथे धयागु ख:।

2 इमिसं छिमित धर्मशास्त्र स्यनीगु छेंन पितिनाहइ। अले मनुतय्सं छिमित स्याना: परमेश्वरयागु सेवा याना धका: मतिइ तथा जुइगु ई नं वइतिनि।

3 बा:यात व जित: म्हमस्यगुलि हे इमिसं थथे याइ।

4 इमिसं थथे याइ धका: जिं धयागु खँ छिमिसं लुमंकेमा धका: जिं थव खँ धयाच्चनागु ख:। न्हापांनिसें हे जि छिपिलिसे दुगुलि जिं थव खँ मकनागु ख:।”

पवित्र आत्मायागु ज्या

5 “अयनं आ: जि जित: छवया हयादीम्हयसिथाय् तुं वनेत्यनागु दु। जि वनेत्यना नं छिपि सुनानं हे ‘गन वनेत्यना’ धका: मन्यं।

6 जिं थथे धयागुलि छिमित नुग: मछिन जुइ।

7 न्हागु जूसां जिं सत्य खँ धाये, जि वनेगु हे छिमिगु निति भिं जुइ। जि मवकं छिमित ग्वाहालि बीम्ह छिमिथाय् झायादी मखु। अयजगुलि जि वना: वय्क:यात छवयाहया बी।

8 वय्क: झाये धुंका: पाप छु ख:, धार्मिकता छु ख: व परमेश्वरया न्याय छु ख: धयागु खँय् संसारय् च्वंपिनिगु दोष क्यनादी।

9 जित: विश्वास मया:गु हे पाप ख: धका: वय्कलं इमित क्यनादी।

10 अले धार्मिकता छु खः धयागु नं वय्कलं छिमित क्यनादी, छायाः सा जि बाःयाथाय् वनेत्यनागु दु। अले छिमिसं जितः गुबलें हे खनी मखु।

11 वय्कलं परमेश्वरया न्याय छु खः क्यनादी, छायाः सा थ्व संसारया शासक न्हापा हे दोषी खः धकाः न्याय याये धुंकल।”

12 “जिं छिमित धायेमानिगु खँ ला यक्व हे दु। अयनं छिमिसं आःयात थुइके फइ मखुनि।

13 गुबलय् सत्य आत्मा ज्ञायादी, अबलय् छिमित फुक्क सत्य खँ सीके फय्के बी। वय्कलं थःगु हे जक खँ कनादी मखु, बरु छु छु न्यनादिल व हे जक कनादी। वय्कलं लिपा जूइतिनिगु खँ नं कनादी।

14 वय्कलं जिगु खँयात कयाः छिमित थथे कनाः जितः तःधंकादी।

15 बाःयाके दुगु फुक्कं जिगु हे खः। अयजूगुलि जिं जिगु खँयात कयाः सत्य आत्मां छिमित कनादी धकाः धयागु खः।”

चेलातयगु दुःख सुखय् हिलावनी

16 “छुं ई लिपा छिमिसं जितः खनी मखु, अले छुं ई लिपा हे छिमिसं जितः हानं खनी।”

17 वय्कःया चेलात मध्ये गुम्ह गुम्हयसिनं थःथवय् थथे धकाः खँ ल्हात – “वय्कलं – ‘छुं ई लिपा छिमिसं जितः खनी मखुत,’ अले ‘छुं ई लिपा हे छिमिसं जितः हानं खनी,’ अले हानं – ‘जिमि बाःयाथाय् वनेत्यना’ धकाः छु धयादीगु?”

18 इमिसं धाल – “वय्कलं – ‘छुं ई लिपा’ धकाः धयादीगु मतलब छु जुइ? वय्कलं छु धयादीगु खः झीसं छु हे ध्वाथुइके मफुत।”

19 वय्कलं इमिसं छुं खँ न्यनेत्यंगु दु धकाः सीकाः थथे धयादिल – “छुं ई लिपा छिमिसं जितः खनी मखुत, अले छुं ई लिपा छिमिसं जितः हानं खनी धकाः जिं धयागु खँय् छिमि थःथवय् खँ ल्हाना च्वनागु ला?”

20 जिं छिमित खःगु खँ धाये – छिपि हँय् हँय् ख्वय् मालीतिनि, संसारयापि मनूत धाःसा लयलयताइ। छिमित दुःख जूसां, छिमित जूगु थ्व दुःख सुखय् हिलावनी।

21 प्वाथय् दुम्ह मिसायात ब्यथा जुइबलय् तसकं दुःख जुइ, तर मचा बुइधुंकाः मचां यानाः वं थःत जूगु दुःख फुक्कं त्वःमंका छवइ।

22 छिमित नं आः थथे हे दुःख ला जुइ। तर जि छिमित हानं नापलाः वये, अले छिपि हानं लयलयताइ। अले सुनानं छिमिगु आनन्द लाकाकाये फइ मखु।

23 अबलय् छिमिसं जिके छुं हे न्यनी मखु। जिं छिमित खःगु खँ धाये – छिमिसं जिमि बाःयाके जिगु नामं न्हागु फ्वंसां छिमित बियादी।

24 आः तक छिमिसं जिगु नामं छुं हे मफ्वनि। फवँ, अले छिमित दइ, थुकथं छिपि आनन्द जाइ।”

संसारयात त्याकूगु

25 “थ्व खँ फुक्कं जिं छिमित चाःहिकाः मेकथं धयाच्चवना। व ई नं वइ गुबलय् जिं छिमित बाःयागु खँ चाःहिकाः मकसे ध्वाथुइक कनाबी।

26 उबलय् छिमिसं थःपिन्सं हे जिगु नामं बाःयाके फ्वनी। छिमिगु निंति जिं बाःयाके फ्वना बी माली मखु।

27 छिमिसं जितः बाःनं छवयाहयादीगु खः धकाः विश्वास यानाः जितः माया यानाच्चंगुलि बाःनं नं छिमित माया यानादी।

28 बाःया थासं जि थ्व संसारय् वयागु खः। आः थ्व संसारयात त्वःताः जि हानं बाःयाथाय् तुं लिहां वनेत्यना।”

29 वय्कःया चेलातयसं धाल – “आः धाःसा छिं जिमित ध्वाथुइक हे धयादिल। ध्वामथुइक चाचाःहीकाः धयामदी।

30 आ: जिमिसं सिल, छिं फुक्कं स्य, छिं मस्यगु छुं हे मदु। जिमिसं न्येनेमा:गु छुं हे मन्त। थुकिं याना: नं छित: परमेश्वरं छवयाहयादीम्ह ख: धका: जिमिसं विश्वास याना।”

31 वय्क्लं लिस: बियादिल – “आ: तिनि छिमिसं जित: विश्वास यानागु ला?”

32 ई वइ, अले वये नं धुंकल, आ: छिपिं फुक्कं जित: त्व:ता: छ्यालब्याल जुया: थथ:गु थासय् वनी। थुकथं जि याक:चा जुइ, अयनं जि याक:चा जुइ मखु, छाया:सा जि नाप बा: दी।

33 जिगुपाखें छिमित शान्ति दयेमा धका: जिं थथे धयाच्चनागु ख:। थ्व संसारय् छिमित दु:ख जुइ, अयनं साहस या, जिं संसारयात त्याके धुन।”

17

येशु थ:गु निंति प्रार्थना यानादीगु

1 थुलि धयादी धुंका: येशु स्वर्गय् थस्वया: धयादिल – “बा:, ई वये धुंकल, छि काय्यात त:धंकादिसँ, अले कायनं नं छित: त:धंकी।

2 छि काय्यात बियादिक्व मनूतय्त अनन्त जीवन बीत फुक्क मनूतय्त वयागु ल्हातय् तयादीगु दु।

3 छि छम्ह हे जक सत्य परमेश्वरयात व छिं छवयाहयादीम्ह येशु खीष्टयात म्हसीकेगु हे अनन्त जीवन ख:।

4 छिं जित: याके बियादीगु ज्या सिधयका: जिं छित: पृथ्वीइ त:धंकागु दु।

5 बा:, गथे संसार दये न्ह्य: छिलिसे दुबलय् छिं जित: त:धंकादिल, आ: नं अथे हे त:धंकादिसँ।”

येशु थ: चेलातय्गु निंति प्रार्थना यानादीगु

6 “छिं जित: बियादीपि संसारय् च्वपि मनूतय्त छिगु नां जिं म्हसीका बिया। इपि छिकपिनि हे मनूत ख:, अले इपि छिं जित: बियादिल। इमिसं नं छिगु वचन मानय यानाच्चंगु दु।

7 छिं जित: बियादीगु फुक्कं छिगु हे ख: धका: इमिसं आ: सीके धुंकल।

8 छिं जित: बियादीगु खँ जिं इमित बी धुन। अले इमिसं नं ग्रहण यात। जि छिथासं वयागु ख: धका: इमिसं बांलाक सीके धुंकल, अले छिं जित: छवयाहयादीगु ख: धका: नं इमिसं विश्वास यानाच्चंगु दु।

9 “छिं जित: बियादीपिनिगु निंति जिं प्रार्थना यानागु ख:, छाया:सा इपि फुक्कं छिकपिनि हे ख:। जिं संसारयागु निंति प्रार्थना मयाना।

10 जिगु फुक्कं छिगु ख:, छिगु फुक्कं जिगु ख:। थुकथं इमिसं याना: जि त:धं जूगु ख:।

11 जि आ: छिथाय् वयेत्यनागुलि थ्व संसारय् दइ मखुत, थुपि धा:सा थ्व संसारय् च्वनाच्चनी। पवित्रम्ह बा:, छिं जित: बियादीपिन्त छिगु हे नांयागु निंति बचय् यानातयादिसँ। इीपि थें तुं इपि नं छप्पें जुयाच्चनेमा।

12 संसारय् इपि नाप च्वंतले जिं छिगु नामय् इमित बचय् याना तया। छिं जित: बियादीपिं सुं नं जिं तंकागु मदु। अयनं धर्मशास्त्रय् च्वया त: थें नाश जुइमा:म्ह छम्ह जक नाश जुयावन, मेपिं सुं नं नाश मजू।*

13 “आ: जि छिथाय् वयेत्यना। इमिगु नुग: जिगु आनन्दं जायेमा धका: संसारय् दनिबलय् हे जिं थथे धयागु ख:।

14 छिगु वचन जिं इमित न्येके धुनागुलि गथे जि संसारयाम्ह मखु, अथे हे इपि नं संसारयापि मखुत, उकिं संसारं इमित हेल्ला यात।

15 अयजुसां छिं इमित संसारं यंकादिसँ धका: मखु बरु इमित मभिगु ज्याखँ मयाकुसे बचय् यानातयादिसँ धका: जिं छित: बिन्ति यानागु ख:।

16 गथे जि संसारयाम्ह मखु, अथे हे इपि नं संसारयापि मखुत।

17 छिगु सत्यं इमित पवित्र यानादिसँ, छाया:सा छिगु वचन सत्य ख:।

18 छिं जित: संसारय् छवया हयादीथें तुं जि नं इमित संसारय् छवया।

19 सत्यं इमित नं पवित्र यायेमा धका: जि थ: हे तुं इमिगु निंति पवित्र जुया।”

येशू फुक्क विश्वासीतयगु निति प्रार्थना यानादीगु

20 “थुमिगु निति जक जिं बिन्ति यानाच्चनागु मखु, इमिगु खँ न्यना: विश्वास या:पिनिगु निति नं जिं बिन्ति यानाच्चनागु ख:।

21 इपिं नं छप्पँ जुयाच्चनेमा। य:म्ह बा:, गथे छि जिके, अले जि छिके दु, अथे हे इपिं नं झीके छप्पँ जुयाच्चनेमा। थुकथं जूसा जक छिं जित: छवयाह:गु ख: धका: संसारं विश्वास याइ।

22 “छिं जित: त:धं यानादी थें तुं जिं नं इमित त:धंकागु दु। झी छप्पँ जुया थें इपिं नं छप्पँ जुइमा।

23 छि जिके, अले जि इमिके दुगुलिं इपिं नं फुक्क छप्पँ जुइमा। थुकिं याना: संसारं छिं जित: छवयाहयादीगु ख: धका: सी, अले जित: थें इमित नं छिं माया यानादी धका: नं सी।”

24 “बा:, संसार मदुनिबलय निसें छिं जित: माया याना: त:धंकादीगु खँ इमिसं थुइके फयेमा, अले जि गन दु, इपिं नं जि लिसे हे दयेमा धयागु जिगु इच्छा ख:।

25 “सत्यम्ह बा:, संसारं छित: म्हसीके मफुनि। तर जिं छित: म्हस्यू। छिं हे जित: छवयाहयादीगु ख: धका: थुमिसं स्यू।

26 जिं इमित छिगु नां म्हसीके बिया। अझ नं जिं सीके बीतिनि। छिं जित: माया यानादी थें इमिसं नं याये फयेमा, अले जि इमिके च्वने फयेमा।”

18

येशूयात ज्वंगु

मत्ती २६:४७-५६; मर्क १४:४३-५०; लूक २२:४७-५३

1 थुलि धया: येशू चेलात नाप किद्रोन खुसि पारिइ झाल। अले वय्क: छगू बगैँचाय् थ: चेलातनापं दुहां झाल।

2 थ्व थाय् वय्क:यात धोखा बीम्ह यहूदां नं स्यू, छायाधा:सा येशू थ: चेलातनापं थ्व थासय् बरोबर झायादीगु या:।

3 उकिं यहूदा त:धंपिं पुजाहारीतयथाय् व फरिसीतयथाय् वना: छथ्व: सिपाईत व हाकिमतयत् ब्वना: मिप्वा:, लालतिन, व हतियार ज्वना: अन वल।

4 वय्कलं जुइत्यंगु फुक्क खँ सीका: पिहां झाया: इमित धयादिल – “छिमिसं सुयात माला च्वनागु?”

5 इमिसं वय्क:यात लिस: बिल – “नासरतयाम्ह येशूयात।”

अले वय्कलं इमित – “व जि हे ख:” धका: धयादिल। वय्क:यात ज्वंकीम्ह यहूदा नं इपिं नाप दनाच्वंगु दु।

6 “व जि हे ख:” धका: धयादीगुलिं इपिं लिज्यां वना: बँय् ग्वारात् वन।

7 वय्कलं इमिके हानं न्यनादिल – “छिमिसं सुयात मा: वयागु?”

अले इमिसं धाल – “नासरतयाम्ह येशूयात।”

8 वय्कलं लिस: बियादिल – “व जि हे ख: धका: जिं छिमित धाये हे धुन नि। छिमिसं जित: माला च्वनागु ख:सा थुमित वनेब्यु।”

9 वय्कलं थथे धयादीगु खँ पूवनेमा धका: थथे जूगु ख: – “छिं जित: बियादीपिं सुयातं जिं तंकागु मदु।”

10 सिमोन पन्त्रसयाके तरवार दुगुलिं तरवार लिकया: वं दकलय् त:धंम्ह पुजाहारीया छम्ह दासयागु जव न्हाय्पं च्वात ध्यनाबिल। वयागु नां माल्खस ख:।

11 वय्कलं पन्त्रसयात धयादिल – “तरवार दापय् स्वर्थं। बा:नं जित: त्वनेत बियादीगु दु:खयागु ख्वला छु जिं मत्वनेगु ला?”✧

हन्नासया न्ह्य:ने येशू

12 अले सिपाइँत, इमि हाकिम व यहदीतय सिपाइँत जाना: येशूयात ज्वना: चित।

13 उगु दँयाम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी कैयाफा जूगुलि इमिसं वय्कःयात वया ससःअबु हन्नासया थाय् नि यंकल।

14 झी मनूतयगु निंति छम्ह मनू सीगु हे बांला: धका: यहदीतय नायःतयत् सल्लाह ब्यूम्ह कैयाफा हे खः।*

पत्रुसं येशूयात म्हमस्यू धाःगु

मती २६:६९-७५; मर्क १४:६६-६८; लूक २२:५५-५७

15 सिमोन पत्रुस व मेम्ह छम्ह चेला नं येशूयागु ल्यूल्य वन। मेम्ह चेलां दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयात म्हस्यूगुलि व नं वय्कः लिसे लिसे दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयागु चुकय् दुहां वन।

16 पत्रुस धाःसा लुखा पिनेसं तुं दनाच्चन। दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयात म्हस्यूम्ह मेम्ह चेला पिने वना: मिसाम्ह ध्वाखा पिवा: नाप खँ ल्हाना: पत्रुसयात नं चुकय् दुने ब्वना हल।

17 मिसाम्ह ध्वाखा पिवालं पत्रुसयात धाल — “थ्व मनूया चेलात मध्ये छ नं छम्ह मखु ला?”

वं धाल “जि मखु।”

18 तसकं चिकुसे च्वंगुलि दासत व सिपाइँत ह्यांवा: च्याका: मि पनाच्चन। पत्रुस नं इपि नाप तुं दना: मि पनाच्चंगु खः।

दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया न्ह्यःने येशू

19 दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी वय्कःया चेलातयगु व वय्कलं स्यनादीगु खँय् न्ह्यसः यात।

20 वय्कलं लिसः बियादिल — “संसारया न्ह्यःने जिं धयागु दु, जिं न्ह्याबलें धर्मशास्त्र स्यनीगु थाय् थासय व देगलय् च्वना: स्यनेकेने यानागु दु। जिं सुयातं गुप्त खँ ल्हा: मजुया।

21 जिके हानं न्यनादी माःगु हे मदु। जिं स्यनागु व नवानागु खँ न्यपिन्के न्यनादिसँ। जिं छु धाल धयागु खँ इमिसं सि हे स्यू।”

22 वय्कलं थथे धयादीगुलि लिक्कसं दनाच्चपि मध्ये छम्ह देगलय् पिवा: च्वनीम्हयसिनं थथे धाधां वय्कःयात दाल — “दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी थें ज्याःम्हयसित लिसः बीगु थथे खः ला?”

23 वय्कलं वयात लिसः बियादिल — “जिं मखुगु खँ धयागु जूसा क्यनादिसँ। मखुसा जितः छाया् दाये माःगु?”

24 अले हन्नासं वय्कःयात चीका: दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी कैयाफायाथाय् तुं छवयाबिल।

पत्रुसं निक्वः खुसि व स्वक्वः खुसि येशूयात म्हमस्यू धाःगु

मती २६:७१-७५; मर्क १४:६९-७२; लूक २२:५८-६२

25 अबलय् सिमोन पत्रुस दना: मि पनाच्चन। इमिसं वयात धाल — “छ नं वय्कःया चेलात मध्ये छम्ह मखु ला?”

वं हानं थथे धाल — “जि मखु।”

26 पत्रुसं न्हाय्पं चाना ब्यूम्ह मनूया छम्ह थःथिति नं अन दु। व नं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया च्यः खः। वं थथे धाल — “जिं छन्त वय्कः नाप बगैचाय् खनागु मखु ला?”

27 पत्रुसं हानं “मखु” धका: धाल। थुबलय् हे खा हाला हल।

रोमी बडा-हाकिम पिलातसया न्ह्यःने येशू

मती २७:१-२, ११-१४; मर्क १५:१-५; लूक २३:१-५

28 सुथ न्हापां हे इमिसं येशूयात कैयाफायागु छैनं रोमी बडा-हाकिम पिलातसयागु दरबारय् यंकल। छुत्काराया नखः स्वये खनी मखु धका: ग्याना: थःपि अशुद्ध मजुइमा धका: दरबारय् दुहां मवं।

29 उकिं पिलातसं पिने वया: इमित धाल — “थ्व मनूयात छिमिसं छु दोष बिया?”

30 इमिसं वयात लिसः बिल — “थ्व मनूखं मखुगु ज्या मयाःगु जूसा जिमिसं थन हये हे मखुनि।”

31 पिलातसं इमित धाल — “छिमिसं हे यंका: थ्वयात छिमिगु व्यवस्थाकथं छु यायेमा:गु ख:, या।”

अले यहदीतय् नाय:तय्सं वयात लिस: बिल — “जिमित सुयातं स्यायेगु अधिकार बियात:गु मदु।”

32 थ: गथे जुया: सी मानि धका: वय्कलं धयादीगु वचन पूर्वनेमा धका: थथे जूगु ख:।*

33 पिलातसं लायकुलिइ दुहां वना: वय्क:यात स:ता: धाल — “छु छ यहदीतय् जुजु ख: ला?”

34 वय्कलं लिस: बियादिल — “थ्व खँ छि हे धयादियागु ला कि छित: सुनानं जिगु खँ कना ब्यूगु ख:?”

35 पिलातसं लिस: बिल — “छु जि यहदी ख: ला? छंगु हे जातयापि मनूतय्सं व त:धंपि पुजाहारीतय्सं ज्वना: छन्त जिथाय् ह:गु ख:। छं छु याना?”

36 वय्कलं लिस: बियादिल — “जिगु राज्य थ्व संसारयागु थें मखु। जिगु राज्य थ्व संसारयागु थें ख:सा जिमि चेलातय्सं त्वाना: जित: यहदीतय् नाय:तय्सु ल्हातं बचय् याइगु ख:। जिगु राज्य थनयागु थें मखु।”

37 पिलातसं वय्क:यात धाल — “अयसा छ जुजु हे ख: ला?” वय्कलं धयादिल — “जि जुजु ख: धका: ला छि हे धयादिल। थुकियागु निंति हे जि बूगु ख:, अले सत्य म्हसीका बीत जि संसारय् वयागु ख:। सत्ययात म्हस्यूपि फुक्कसिनं जिगु खँ न्यनी।”

38 पिलातसं वय्क:यात न्यन — “सत्य धयागु छु?”

येशूयात स्यायेगु फैसला या:गु

मत्ती २७:१५-३१; मार्क १५:६-१५; लूक २३:१३-२५

अले पिलातसं हानं यहदीतय् नाय:तय्थाय् वना: थथे धाल — “जिं ला वयाके छुं हे दोष लुइके मफुत।

39 अयनं छुत्काराया नख:बलय् छम्हय्सित त्व:ताबीगु छिमिगु चलन दु, उकिं थुगुसी यहदीतय् जुजुयात त्व:ताबी ला?”

40 इपि थथे धका: हाला हल “थ्व मनूयात मखु, बरु बारब्बायात त्व:ताब्यु।” बारब्बा धा:म्ह मनू छम्ह दाखुं ख:।

19

1 अले पिलातसं येशूयात यंका: कोर्ी दायकल।

2 सिपाइँतय्सं कंयागु श्रीपेच दय्का: वय्क:यागु छैनय् पुइकाबिल। अले हानं वय्क:यात जुजुतय्गु थें प्याजीगु वसतं पुंका बिल।

3 थथे धाधां इपि वय्क:याथाय् वल “हे यहदीतय् जुजु, जय जुइमा” धका: हेपय् याना: वय्क:यात न्यतालय् दाल।

4 पिलातसं हानं पिहां वया: इमित थथे धाल — “का स्व, जिं वयाके छुनं दोष लुइके मफुगु खँ छिमिसं सीमा धका: वयात छिमिगु हे न्ह्य:ने छवयाहयागु दु।”

5 अनं लिपा कंयागु श्रीपेच व प्याजीगु वसतं पुंकात:म्ह येशू पिहां झाल। अले पिलातसं — “का स्व, थ्व मनूयात” धका: इमित धाल।

6 त:धंपि पुजाहारीत व देग:या सिपाइँत वय्क:यात खनेवं थथे धका: तस्सलं हाला हल — “वयात कूसय् यख्वायेमा:, वयात कूसय् यख्वायेमा:।”

पिलातसं इमित धाल — “छिमिसं हे यंका: वयात कूसय् यख्वा। जिं ला वयागु दोष लुइके मफुत।”

7 यहदीतय्सं पिलातसयात लिस: बिल — “जिमिके नं व्यवस्था दु, थ्व व्यवस्थाकथं थ्वयात स्याये हे मा:, छाय्धा:सा थ्वं थ:त परमेश्वरया काय् धका: धयाजुल।”

8 थ्व खँ न्यना: पिलातस झन ग्यात।

9 वं हानं लायकुलिइ दुहां वना: वय्क:यात धाल — “छ गनयाम्ह ख:?” वय्कलं छुं हे धयामदी।

10 उकिं पिलातसं वयकःयात धाल “जि नाप नं छं नवाये मखु ला? जिं छन्त त्वःते नं फु, कूसय् यख्खाये नं फु धकाः छं मस्यू ला?”

11 वयक्लं वयात लिसः बियादिल – “छितः थ्व अधिकार च्वयनं मब्यूगू जूसा छिं जितः छुं नं याये फइ मखु। अय्जूगुलि सुनां जितः ज्वनाः छिथाय् हल, वयात हे अप्वः पाप लाइ।”

12 थ्व न्यनाः पिलातसं वयकःयात त्वःतेत स्वल। तर यहदीत थथे धकाः हाला हल – “छिं थ्व मनुयात त्वःतल धाःसा छि कैसरया मनु मखुत। सुनां थःत जुजु धकाः धया जुइ वं कैसरयागु विरोध याःगु जुइ।”

13 थ्व न्यनाः पिलातसं वयकःयात पिने हल, अले ल्वहँतं सियातःगु थासय् वनाः न्याय आसनय् पय्तुत। थ्व थाय्यात हिब्रू भाषां “गब्बथा” धाइ।

14 थथे जूगु छुत्काराया नखःयात ज्वलं ज्वरय् याये खुन्हु खः। उबलय् बान्हि ति जाल। पिलातसं यहदीतयत् धाल – “छिमि जुजुयात स्व।”

15 अले इपिं फुक्कं तस्सलं हाला हल – “वयात स्याये यंकि, वयात स्याये यंकि, वयात कूसय् यख्खानाः स्यानाछव।”

पिलातसं इमित धाल – “छु छिमि जुजुयात जिं कूसय् यख्खायेगु ला?”

अले तःधपिं पुजाहारीतयसं लिसः बिल – “कैसर स्वया जिमि मेम्ह जुजु मदु।”

16 अले पिलातसं वयकःयात कूसय् यख्खायेत इमिगु ल्हातिइ लःल्हाना बिल। अले सिपाईतयसं वयकःयात यंकल।

येश्यात कूसय् यख्खाःगु

मती २७:३२-४४; मर्क १५:२१-३२; लूक २३:२६-४३

17 वयकः थःगु कूस थःम्हं हे क्वबिया खप्परे धाःगु डाँडाय् झाल। थ्व थाय्यात हिब्रू भाषां “गलगथा” धाइ।

18 अन थ्यंकाः इमिसं वयकःयात कूसय् यख्खात। वयकःयागु जवय् खवय् मेपि निम्हयसित नं कूसय् यख्खानाबिल।

19 पिलातसं कूसय् थथे धकाः च्वयाबिल – “नासरतयाम्ह येश, यहदीतय् जुजु।”

20 यक्व हे मनुतयसं थ्व ब्वन छायाःसा वयकः कूसय् यख्खाःगु थाय् शहर लिक्क लाःगु, व थ्व हिब्रू, ल्याटिन व ग्रीक भाषां च्वयातःगु खः।

21 यहदीतय् तःधपिं पुजाहारीतयसं पिलातसयात धाल – “यहदीतय् जुजु धकाः च्वयादी मते, बर थःम्हं थःत हे यहदीतय् जुजु धकाः धाइम्ह मनु थ्व हे खः धकाः च्वयादिसँ।”

22 पिलातसं लिसः बिल – “म्वाःल, जिं च्वये धुन।”

23 सिपाईतयसं वयकःयात कूसय् यख्खाये धुंकाः वयकःयागु वसःयात प्यब्व थल। छम्ह छम्ह सिपाईनं छब्व छब्व काल। तपाःलं नं ब्वथयत् भू मदुगुलि ज्या मछिन।

24 उकिं इमिसं थथे धकाः सल्लाह यात – “थ्व लंयात मखुसे चिष्टा तये माल, सुयात चिष्टा लाइ वयागु हे जुइ।” धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु पूनेमा धकाः इमिसं थथे याःगु खः –

“इमिसं जिगु लं चिष्टा तयाः

थःथवय् इनाकाइ।”✠

25 येश्यात यख्खाःगु थासं सत्तीक वयकःया मां, चिरिमां, क्लोपासया कलाः मरियम व मरियम मग्दलिनी दनाच्वंगु दु।

26 वयक्लं थः मां व थःम्हं माया यानातःम्ह चेलायात थःगु न्ह्यःने दनाच्वंगु खनाः थः मांयात धयादिल – “अय् नारी स्वयादिसँ, थ्व छिकपिनि काय् खः।”

27 अले चेलायात नं वयक्लं धयादिल – “स्व, व छिमि मां खः!” अबलय् निसें व चेलां वयकःया मांयात थःगु छैय् यंकल।

येशू सीगु

मत्ती २७:४५-५६; मार्क १५:३३-४१; लूक २३:४४-४९

28 थुलि जुइ धुंका: धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु फुक्कं खँ पूवने धुंकल धका: सीका: येशू “जित: प्या: चाल” धका: धयादिल।*

29 अन छग: थलय् जाय्क पाउँति तयात:गु दु। उकिं इमिसं हिसप मायागु कथिइ स्पन्ज चिना: पाउँतिइ थुना: वय्क:यागु म्हुतइ ल्वसुकाबिल।

30 वय्कलं पाउँति त्वने धुंका: थथे धयादिल “आ: सिधल।” अले वय्कलं छ्यं क्वछुना: थ:गु प्राण त्व:तादिल।

31 कन्हय् खुन्ह छुत्कारायागु नख: व विश्रामबार जूगुलि अले थ्व यहदीतय् त:धंगु नख: जूगुलि, कूसय् मन् यख्खाया तये मज्यगुलि यहदीतय् नाय:तय्सं पिलातसयात इमिगु तुति त्वथुला: सीम्ह यंकि धका: बिन्ति यात।

32 अले सिपाईतय्सं वया: न्हापालाक वय्क: नाप यख्खा:म्ह छम्हयसिगु तुति त्वथुल, अले हानं मेम्हयसिगु तुति नं त्वथुल।

33 येशूयाथाय् व:बलय् वय्क: सी धुंकूगु खना: इमिसं वय्क:यागु तुति त्वमथ्।

34 अयनं छम्ह सिपाईनं ला वय्क:यागु बेक्वय् भालां सुया ब्यगुलि हि व ल: बा: वल।

35 थ्व खंम्हयसिनं हे थ्व साक्षी ब्यगु ख:। वयागु साक्षी सत्य ख:। वं धा:गु खँ सत्य ख: धका: वं स्यू। छिमिसं नं विश्वास याये फयेमा धका: वं थ्व साक्षी ब्यगु ख:।

36 धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु थ्व खँ पूवनेमा धका: थथे जूगु ख: – “वय्क:यागु क्वँय् छकुचा हे नं त्वधुली मखु।”*

37 मेथासय् नं थथे च्वयात:गु दु – “इमिसं भालां सूम्हयसित इमिसं स्वये खनीतिनि।”*

येशूयात चिहानय् त:गु

मत्ती २७:५७-६१; मार्क १५:४२-४७; लूक २३:५०-५६

38 यहदीतय् नाय:त खना: ग्याना: दुनें दुनें जक विश्वास यानाच्चंम्ह अरिमथियाय् च्वनाच्चंम्ह योसेफ धा:म्ह छम्ह चेला दु। थ्व हे चेलां वया: पिलातसयाके येशूयागु सीम्ह फ्वन। पिलातसं नं “ज्यु” धका: धाल। अले वं वना: वय्क:यागु सीम्ह क्वकया: यंकल।

39 वय्क:यात छक: चान्हय् नापला:व:म्ह निकोदेमस नं स्विस्वँगू किलोग्राम ति मूर् व कुनुस्वां ल्वाकछ्यानात:गु मसला ज्वना: योसेफनापं वन।*

40 निम्हयसिनं वय्क:यागु सीम्हयात क्वकया: यहदीतय्गु चलन कथं भिंगु सुति कापतय् मसला हला: सीम्हयात हीन।

41 वय्क:यात कूसय् यख्खा:गु लिक्कसं छगू बैँचा दु। अन सुनानं मछ्य:निगु न्हगु चिहान छगू दु।

42 छुत्कारायागु नख:यागु छन्हु न्ह्य: जूगुलि व चिहान नं नापसं जूगुलि इमिसं वय्क:या सीम्हयात अन हे तल।

20

खालिगु चिहान

मत्ती २८:१-८; मार्क १६:१-८; लूक २४:१-१२

1 आइतबार खुन्ह मरियम मदलिनी सुथ न्हापां खिउँ खिउँ धा:निबलय् येशूयात तया त:थाय् स्व:वंबलय् प्वा: तिनात:गु ल्वहं चीकात:गु खन।

2 उकिं वं सिमोन पत्रुस व मेपि चेलात व येशू माया यानादीम्हयसिथाय् ब्वाँय् ब्वाँय् वना: थथे धाल – “इमिसं प्रभुयात तयात:गु थासं यंके धुंकल। इमिसं वय्क:यात गन तये यन, जिमिसं मस्यु।”

* 19:28 १९:२८ भज ६९:३९; २२:१५

* 19:36 १९:३६ प्रस १२:४६; गन्ती ९:१२; भज ३४:२०

* 19:37 १९:३७ जक

१२:१०; प्रका १:७

* 19:39 १९:३९ यह ३:१-२

3 अले पन्नुस व मेम्ह चेला नं चिहानय् वन।

4 इपि निम्हं नापनापं ब्वाय् वन। अय् नं मेम्ह चेलां पन्नुसयात लिलाकाः न्हापालाक चिहानय् थयंकल।

5 क्वछुनाः दुने स्वःबलय् वं सूती कापः अनसं तुं दुगु खन। अय्जूसां व दुहां मवं।

6 अबलय् लाक्क सिमोन पन्नुस थयंकः वल। व चिहानय् दुहां वन। वं नं सूती कापः अनसं त्वःतातःगु खन।

7 वय्कःयागु छेनय् हिनातःगु स्माल धाःसा सूती कापः नाप मदु, तर मेथाय् हे छग्वारा चिनाः तयातःगु खन।

8 अले दकलय् न्हापालाक थय्मह चेला नं दुने वनाः स्वःवन। थ्व खनाः व पत्याः जुल।

9 अबलय् तक नं वय्कः सिनाः म्बाना वयेमाः धकाः च्वयातःगु धर्मशास्त्रयागु खँ इमिसं मथूनि।

10 अले चेलात थथःगु छैय् लिहां वन।

येशू मरियम मगदलिनीयाथाय् खनेदय्कः झाःगु

मत्ती २८:९-१०; मर्क १६:९-११

11 मरियम धाःसा चिहानया पिनेसं दनाः ख्वयाच्चन। वं ख्वख्वं क्वछुनाः दुने स्वःबलय्

12 त्वइसे च्वंगु वसतं पुनातःपि निम्ह स्वर्गदूततय्क येशूयागु सीम्ह तया तःथाय् छम्ह छयपाखे व मेम्ह तुतिपाखे फ्यतुनाच्चंगु खन।

13 इमिसं वयात न्यन – “छाय् ख्वयाच्चनागु?”

अले वं इमित धाल – “जिमि प्रभुयात इमिसं यंकल। इमिसं वय्कःयात गन तया तल जिं मस्यू।”

14 थुलि धयाः मरियमं लिफः स्वःबलय् दनाच्चम्ह येशूयात खन। अय् नं वं येशू हे खः धकाः म्हमसील।

15 वय्कलं वयात धयादिल – “अय् मयज्ज, छ छाय् ख्वयागु? सुयात मालागु?”

वं वय्कःयात बगैँचाय् ज्या याइम्ह मनू जुइ धकाः मतिइ तयाः थथे धाल – “भाजु, छिं वय्कःयात यंकादियागु खःसा गन तयादिया जितः धयादिसँ। जिं वय्कःयात यंके।”

16 वय्कलं वयात धयादिल – “मरियम!”

वं लिफः स्वयाः हिब्रू भाषां वय्कःयात धाल – “रब्बोनी।” उकियागु अर्थ “गुरु” खः।

17 वय्कलं वयात धयादिल – “जितः थी मते, आः तक जि बाःयाथाय् थाहां वनागु मदुनि। जिमि किजापिन्थाय् वनाः धाः हूँ – “जिमि बाःयाथाय् अले छिमि बाःयाथाय्, जिम्ह परमेश्वरयाथाय् अले छिमि परमेश्वरयाथाय् जि थाहां वनाच्चन।”

18 अले मरियम मगदलिनीं वनाः चेलातय्क धाल – “जिं प्रभुयात खना।” अले वय्कलं धयाहःगु खँ वं इमित कनाबिल।

येशू चेलातय् दथुइ खनेदय्कः झाःगु

मत्ती २८:१६-२०; मर्क १६:१४-१८; लूक २४:३६-४९

19 आइतबार खुन्हु बहनी चेलात यहूदीतय् नायःत खनाः ग्यानाः खापात तिनाः मुनाच्चंबलय् येशू अन झायाः इमिगु दथुइ दनाः थथे धयादिल – “छिमित शान्ति दयेमा।”

20 थुलि धयाः वय्कलं इमित थःगु ल्हाः व बेक्व क्यनादिल। अले ला प्रभुयात खनाः चेलात फुककं लयलयताल।

21 वय्कलं इमित हानं धयादिल – “छिमित शान्ति दयेमा। गथे बाःनं जितः छवयाहयादीगु खः अथे हे जिं नं छिमित छवये।”

22 थुलि धयाः वय्कलं इमित फू यानाः धयादिल – “पवित्र आत्मा का।

23 छिमिसं सुयागु पाप क्षमा यानाबी इमिगु पाप क्षमा जुइ। छिमिसं पाप क्षमा याना मन्ब्यूसा इमिगु पाप क्षमा जुइ मखु।”[☆]

येशू हानं चेलातय् दथुइ खनेदय्कः झाःगु

24 दिदुमस धाःम्ह थोमा झिनिम्ह चेलात मध्ये छम्ह खः। येशू चेलातयथाय् झायादीबलय् व छम्ह मदु।

25 उकिं मेपि चेलातयसं वयात धाल “जिमिसं प्रभुयात खना।”

तर वं धाल, “जिं थःम्ह हे वय्कःया ल्हातिइ नकिं ताःगु घाःखू मखंकं, मथीकं व बेक्वय् ल्हातिं मथीकं जि पत्याः जुइ मखु।”

26 च्यान्हू लिपा, वय्कःया चेलात हानं खापा तिनाः छैय् मुनाच्वन। थुबलय् अन थोमा नं दु। खापा तिनातःथाय् हे दुहां झायाः येशू इमिगु दथुइ दनाः थथे धयादिल – “छिमित शान्ति दयेमा।”

27 अले थोमायात धयादिल – “छंगु पतिं थन हजि, जिगु ल्हाः थिया स्वः। जिगु बेक्वय् ल्हाः ति। संका याये मते, बरू विश्वास या।”

28 अले थोमां वय्कःयात धाल – “जिम्ह प्रभु, जिम्ह परमेश्वर।”

29 वय्कलं वयात धयादिल – “जितः खंगुलिं छं विश्वास यात। जितः मखंकं विश्वास याइम्ह मनु तसकं धन्यम्ह खः।”

थ्व सफुयागु उद्देश्य

30 येशू चेलातय् न्ह्यःने थ्व स्वयाः अप्वः हे अजू चायापुगु ज्या यानादीगु दु। थ्व सफुलिइ फुक्कं च्वयातःगु मदु।

31 अयनं छिमिसं येशू परमेश्वरया काय्, मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट हे खः धकाः विश्वास याये फयेमा, अले विश्वास यानाः वय्कःयागु नामय् छिमित जीवन दयेमा धकाः थ्व च्वयातःगु खः।

21

येशू न्हयम्ह चेलातयथाय् खनेदय्कः झाःगु

1 अनलि येशू हानं तिबेरियास समुद्र सिथय् चेलातयथाय् खनेदय्कः झाल।

2 सिमोन पत्रुस, दिदुमस धाःम्ह थोमा, गालीलिय च्वंगु काना धाःगु थासय् च्वम्ह नथानेल, जब्दिया काय्पि व मेपि निम्ह चेलात नं नापं दु।

3 सिमोन पत्रुसं इमित धाल – “जि न्या लाः वनेत्यना।”

इमिसं वयात धाल – “जिपि नं छ नाप वये।” अले इपि वनाः नांचाय् च्वन। तर व चान्हय् इमिसं छम्ह हे न्या लाये मफु।*

4 सुथ जबलय् येशू समुद्र सिथय् दना च्वनादिल। अथेसां वय्कः येशू हे खः धकाः चेलातयसं म्हसीके मफुत।

5 उकिं वय्कलं इमित धयादिल – “पासापि, छिमिके न्या दु ला?”

इमिसं लिसः बिल – “मदु।”

6 अले वय्कलं धयादिल – “नांचायागु जवयपाखे जाः ह्वा, अले न्या क्यनी।” वय्कलं धयादीथाय् हे इमिसं जाः ह्वात। यक्व न्या क्यंगुलि इमिसं जाः सालाकाये तक नं मफुत।*

7 वय्कलं माया यानातःम्ह चेलां पत्रुसयात धाल – “वय्कः प्रभु हे खः।” वय्कः प्रभु हे खः धकाः सिमोन पत्रुसं ताःगुलि काचाकाचां लं फिनाः समुद्रय् तिन्हुल, छाथधाःसा उबलय् वं लं त्वयातःगु खः।

8 मेपि चेलातयसं नांचाय् च्वनाः जालय् जाय्क क्यपि न्या सालाहल। इपि सिथं तापाः मजू। सछिगू मिटर ति जक तापाः।

9 सिथय् थयंबलय् इमिसं अन च्यानाच्वंगु ह्यंग्वालय् न्या व मरि तयातःगु खन।

10 वय्कलं इमित धयादिल – “नकतिनि लाना हयापि न्या भचा थन हजि।”

11 उकिं सिमोन पत्रुसं नांचाय् वनाः जाः सिथय् सालाहल। जालय् सछि व न्ययस्वम्ह (१५३) ततःधिकःपि न्या क्यनाच्वन। थुलिमछि न्या क्यनं नं जाः मगू।

12 वय्कलं इमित धयादिल – “वा, नः वा!” वय्कः प्रभु खः धकाः सियाः नं चेलातयसं वय्कःयाके “छि सु खः” धकाः न्यनेगु आँट मयात।

13 वय्कलं मरि व न्या कया: इमित इनाबियादिल।

14 सिना: म्वाना वये धुंका: चेलातय्थाय् झाया: क्यनादीगु थ्वनापं स्वक: जुल।

येशू व पन्हुस

15 नयेनी धुंका: येशू सिमोन पन्हुसयात धयादिल – “यहन्नाया काय् सिमोन, थुमिसं स्वया: छं जित: अप्व: माया याना ला?”

वं वय्कलं यात धाल – “ख: प्रभु, जिं छित: माया या: धका: छिं स्यू।”

अले वय्कलं धयादिल – “जिमि चीधिक:पिं भ्या:चातय्त् ज्व।”

16 वय्कलं हानं निक्व: खुसि धयादिल – “यहन्नाया काय् सिमोन, छु छं जित: माया याना ला?”

वं धाल “ख: प्रभु, जिं छित: माया या: धका: छिं सि हे स्यू।”

वय्कलं धयादिल – “जिमि फैचातय्त् बिचा: या।”

17 वय्कलं हानं स्वक्व: खुसि धयादिल – “यहन्नाया काय् सिमोन, छं जित: माया याना ला?”

“छं जित: माया याना ला” धका: वय्कलं स्वक: तक न्यनादीगुलि पन्हुसं नुग: मछिंका: थथे धाल – “प्रभु, छिं फुक्कं स्यू, जिं छित: माया या: धका: नं छिं स्यू।”

अले वय्कलं धयादिल – “जिमि फैचातय्त् ज्व।

18 “जिं छन्त ख:गु खँ धाये – ल्याय्महबल्य् छं थ:म्हं हे वस: पुना: थ: य:थाय् वना जुल। बुरा जुल धाय्वं छं ल्हा: प्व:चिना: च्वनेमाली। मेपिन्सं हे वस: पुंका: छन्त मय:थाय् ब्वना यंकी।”

19 वय्कलं परमेश्वरयात त:धकेत पन्हुस गुकथं सिनावनेमाली धका: धयादीगु ख:। थुलि धयादी धुंका: वयात धयादिल – “जिगु ल्यूल्यू वा।”

येशूया य:म्ह चेला

20 पन्हुसं लिफ: स्व:बल्य् येशू माया यानात:म्ह चेला नं इपिं नाप वयाच्वंगु खन। बहनी भ्वय् नयाच्वंबल्य् वय्कलं यागु छातिइ लिधना: थथे धा:म्ह चेला व हे ख: – “प्रभु, छित: धोखा बीम्ह सु ख:?”

21 पन्हुसं वयात खना: वय्कलं याके थथे धका: न्यन – “प्रभु, वयात छु जुइ लय्?”

22 वय्कलं धयादिल – “जि मवतले व म्वानाच्वनेमा धयागु जिगु इच्छा दुसा छन्त छाय् माल?”

छ जिनापं वा।

23 वय्कलं थथे धयादीगुलि अबल्य् निसें व चेला सी मखुत धका: चेलातय्सं धयाजुल। वय्कलं व सी मखुत धका: धयादीगु मखु, बरू “जि मवतले व म्वानाच्वनेमा धयागु जिगु इच्छा ख:सा छन्त छाय् माल?” धका: जक धयादीगु ख:।

24 थ्व फुक्क खँ सत्य ख: धका: साक्षी ब्यूम्ह चेला व हे ख:। थ्व खँ च्व:म्ह चेला नं व हे ख:। जिमिसं वं ब्यूगु साक्षी सत्य ख: धका: स्यू।

25 वय्कलं यानादीगु मेमेगु नं यक्व ज्या दु। वय्कलं यानादीगु छगू छगू दतले च्वल धा:सा जिं स्वयेबल्य् ला अथे च्वयात:गु सफू थ्व संसारय् न्ह्यनी मखु।

प्रेरिततयगु ज्या म्हसीका

थ्व प्रेरिततयगु ज्याया सफू लूकां च्वःगु भिंगु खँया हे कथं वयाच्वंगु खँ खः। थुकी पवित्र आत्मायागु शक्ति ख्रीष्टया दकलय् न्हापांयापि चेलातय्सं वय्कःयागु भिंगु खँ यरूशलेम, यहूदिया व सामरियांनिसें सारा संसारय् प्रचार याःगु खँ दु। थ्व यहूदीतय्पाखें शुरू जुयाः सारा संसारय् ख्रीष्टियन आस्थाया खँ प्रचार जूगु इतिहास खः। लूकां थ्व सफुलिइ ख्रीष्टियनत उबलय् रोमी साम्राज्यया विरोधीत मखु, बरु ख्रीष्टियन विश्वास यहूदी धर्म पूर्वकेत वःगु खः धकाः क्यनातःगु दु।

थ्व सफूयात थुकथं ब्वथलातःगु दु।

१. येशूयात स्वर्गय् थकाये धुंकाः यरूशलेमय् व यहूदियाय् ख्रीष्टियनतय्गु विश्वास न्ह्यज्याःगु।

२. सामरिया व उकिया लिक्क लिक्क लाःगु थासय् न्यनावंगु

३. एशियाय् फुक्कभनं टार्ससनिसें त्रोआसतक थ्व न्यनावंगु

४. माकेडोनिया व अखैयाय् थ्व न्यनावंगु

५. भूमध्यसागरया देश देशय् रोम तक हे थ्व न्यनावंगु।

“प्रेरितय्” छगू मू खँ पवित्र आत्मायागु ज्या खः। पेन्तिकोस नखःबलय् यरूशलेमय् विश्वासीत पवित्र आत्मां जाःगु व उबलय् निसें पवित्र आत्मां विश्वासीत व मण्डलीया नायःतय्त आत्माय् बल्लाकूगु व ग्वाहालि ब्यूगु खँ थुकी दु। ख्रीष्टयागु भिंगु खँयात थुकी उपदेश कथं नं न्ह्यथनातःगु दु। भिंगु खँयागु शक्ति फुक्क विश्वासीतय्के व मण्डलीयाके दु धकाः नं थुकी क्यनातःगु दु।

धलः पौ

साक्षीया तयारी

१. येशूयागु दकलय् लिपायागु आज्ञा व बचं १:१-१४

२. यहूदा इस्करियोतया पलेसा मतियास तःगु १:१५-२६

यरूशलेमय् साक्षी ब्यूगु २:१-८३

यहूदिया व सामरियाय् साक्षी ब्यूगु ८:४-१२:२५

पावलया ज्या

१. न्हापां खुसि भिंगु खँ न्यंके छवःगु १३:१-१४:२८

२. यरूशलेमय् सभा च्वंगु १५:१-३५

३. निक्कः खुसि भिंगु खँ न्यंके छवःगु १५:३६-१८:२२

४. स्वक्कः खुसि भिंगु खँ न्यंके छवःगु १८:२३-२९:१६

५. पावलयात यरूशलेम, कैसरिया व रोमय् ज्वंगु २९:१७-२८:३१

प्रेरित

1 हनेमाःम्ह थियोफिलस,

जिगु न्हापांयागु सफुलिइ येशू ख्रीष्टं यानादीगु व स्यनादीगु फुक्क खंनिसें कयाः✠

2 वय्कलं ल्ययादीपि प्रेरिततय्त पवित्र आत्मां आज्ञा बियादी धुंकाः स्वर्गय् झायादीगु खँ तक च्वयागु दु।

3 दुःख सीधुंकाः वय्कलं पिइन्हु तक धुवांधु इमिथाय् झायाः इमित परमेश्वरया राज्ययागु खँ कँक वय्कः हानं म्वानावःगु खः धयागु यक्व ग्यसुलाःगु दसि क्यनादिल।

4 छन्हु इपि नाप नयेत पय्तुनादीबलय् वय्कलं थथे धयादिल — “यरूशलेमं गनं मवँसे बाःनं बियादीतिनि धकाः जिं धयागु वरदान कायेत पियाच्चँ।”✠

5 यूहन्नां ला लखं बप्तिस्मा बिल, आ: याकनं हे पवित्र आत्मापाखें छिमिगु बप्तिस्मा जुइतिनि।”☆

येशूयात स्वर्गय् थका:गु

मर्क १६:१९-२०; लूक २४:५०-५३

6 अयजुगुलि इमिसं हानं मुंबलय् येशूयात थथे न्हास: यात - “प्रभु, छिं आ: हे इस्राएलीतयत् राज्य लित बियादीत्यना ला?”

7 अले वयकलं धयादिल - “बा:नं यानादीगु ज्या छिमिसं छु इलय, गुबलय् जुइ धका: न्यना च्वनेमा:गु महु।

8 पवित्र आत्मां छिपिं जायेवं छिमिके शक्ति दइ। अले छिपिं यरुशलेमय्, यहूदियाय् व सामरियांनिसें सारा संसार न्यंक जिगु साक्षी जुइ।”☆

9 थुलि धयादी धुंका: इमिसं स्वया च्वेच्चं हे वय्क:यात थत यंका: सुपौंचं त्वपुयाबिल।☆

10 वय्क: थाहां झायाच्वंगु मिखा हे लिमकासे आकाशय् स्वयाच्वंबलय् तुयुगु वस: पुनात:पिं निम्ह मनुतयसं इमिथाय् लिक्क दं वया:

11 थथे धाल - “गालीलिय च्वपिं मनुत, छाया वातां दना: आकाशय् स्वयाच्वनागु? येशू स्वर्गय् झायादीगु छिमिसं खंथें तुं वय्क: हानं अथे हे थन लिहां झायादी तिनि।”

यहूदाया थासय् मेम्ह चेला ल्य:गु

12 अले इपिं जैतून डाँडां यरुशलेमय् तुं लिहां वल। जैतून डाँडां यरुशलेम छगू किलोमिटर ति तापा:।

13 शहरय् वयेवं इपिं छखा छैय् दुहां वना: तले च्वंगु क्वथाय् वन। अन पत्रुस, यूहन्ना, याकूब, अन्द्रियास, फिलिप, थोमा, बारथोलोमाइ, मत्ती, अल्फयसया काय् याकूब, क्रान्तिइ सने धुंकूम्ह सिमोन व याकूबया काय् यहूदापिं च्वनीगु ख:।☆

14 इपिं फुक्कं छगू हे मनयापिं जुया: मेमेपिं मिसात, येशूया मां मरियम व वय्क:या किजापिं नाप प्रार्थना यानाच्वनीगु ख:।

15 लिपा अन सछि व निइम्ह चेलात मुनाच्वंथाय् पत्रुसं दना: थथे नवात -

16 “दाजुकिजापिं, येशूयात ज्वंकूम्ह यहूदाया खैय् न्हापां हे दाऊदया म्हुतुं पवित्र आत्मां नवा:गु खँ धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु ख:। थथे जुइ हे मा:गु ख:, अले जु नं जुल।

17 व नं झीपिं थें ख:, अले व नं झीसं थें हे ज्या यानाच्वंगु ख:।”

18 यहूदां मभिंगु ज्या यानाव:गु धिबां छकू जग्गा न्यात। अले व हे जग्गाय् कुतुं वना: आतापति फुक्कं पिहां वया: सित।

19 थव खँ यरुशलेमय् च्वपिं फुक्क मनुतयसं सिल। अले व जग्गायात इमिगु थ:गु भाषां “हकल्दामा”, अथवा “हियागु जग्गा” धका: नां तल।☆

20 “थव खँ भजनया सफुलिइ थथे च्वयात:गु दु -

“ ‘वयागु छँ खालि जुइमा,
अले अन सुं हे मच्वनेमा।’

‘वयागु थाय् नं मेम्हयसिनं कायेमा।’☆

21 “अयजुगुलि प्रभु येशू झीनाप दीबलय् निसें न्हाबलें झीनाप दुम्ह छम्ह मनुयात ल्यये माल।

22 थव मनु यूहन्नां बप्तिस्मा ब्यूबलय् निसें येशू स्वर्गय् झायादीबलय् तंकं झीनाप दुम्ह जुइमा:। वं झीसं थें येशू सिना: म्वानाव:गु खैय् साक्षी बीमा:।”☆

23 अले इमिसं निम्ह मनु बारसाबास धा:म्ह योसेफ, (वयागु मेगु नां युस्तस ख:) व मतियासयात न्हाथन।

☆ 1:5 १:५ मत्ती ३:१९; मर्क १:८; लूक ३:१६; यहू १:३३

☆ 1:8 १:८ मत्ती २८:१९; मर्क १६:१५; लूक २४:४७-४८

☆ 1:9

१:९ मर्क १६:१९; लूक २४:५०-५१

☆ 1:13 १:१३ मत्ती १०:२-४; मर्क ३:१६-१९; लूक ६:१४-१६

☆ 1:19 १:१८-१९ मत्ती २७:३-८

☆ 1:20 १:२० भज ६९:२५; १०९:८

☆ 1:22 १:२२ मत्ती ३:१६; मर्क १:९; १६:१९; लूक ३:२१; २४:५१

24 अले इमिसं थथे प्रार्थना यात — “मनूतयगु नुगलय् दुने च्वंगु खँ स्यूम्ह प्रभु, थुपि निम्हय् गुम्हय्सित छिं ल्ययादिया, जिमित क्यनादिसँ।

25 यह्दा थ्व ज्या त्वःताः गन वनेमाःगु खः अन वने धुंकूगुलि वया थासय् ज्याय् तयेत व प्रेरित यायेत गुम्ह मनू ज्यू, धयादिसँ?”

26 अले इमिसं चिष्टा तल, चिष्टा मतियासयात लात। थथे मतियासनापं यानाः आः झिनिम्ह प्रेरित खात।

2

पवित्र आत्मा झाःगु

1 पेन्तिकोस नखःबलय् इपिं फुक्कं छथाय् मुनाच्चन।*

2 अबलय् हे लाक्क स्वर्गं ग्वःफय् वःगु थें ह्वी ह्वी सः वल। थ्व सलं इपिं मुनाच्चंगु छँ थ्वल।

3 अले अन मियागु मे थें च्वंगु छुं खनेदत। थ्व मियागु मे कूक दयाः इपिं फुक्कसिगु छेनय् छेनय् च्वन।

4 थुकथं इपिं फुक्कं पवित्र आत्मां जायाः वय्कःयागु शक्ति इमिसं मेमेगु भाषां नवाना हल।

5 अबलय् सारा संसारय् च्वंपिं परमेश्वरयात मानय् याइपिं यह्दीत यरूशलेमय् वयाच्चंगु दु।

6 थ्व हाःसलं यानाः फुक्क मनूत अन मुंवल। इमिसं इमिगु थथःगु भाषां नवानाच्चंगु तायाः इपिं छक्क जुल।

7 अजू चायाः व धाये थ्व धाये मदयाः इमिसं थथे धाल — “थ्व नवाना च्वंपिं फुक्कं गालीलीत मखु ला?

8 गथे झीसं झीगु हे थथःगु भाषां इमिसं नवाःगु ताल?

9 पार्थीत, मादीत, एलामीत, मेसोपोटामित, यह्दियाय् च्वंपिं, कापाडोकित, पोन्टसय् व एशियाय् च्वंपिं,

10 फ्रिगित, पामफिलित, मिश्रीत, लिबिया देश व कुरेनीया जवय् खवय् च्वंगु जिल्लाय् च्वंपिं, रोमं वःपिं यह्दीत व यह्दीतयगु धर्म मानय् याइपिं,

11 क्रेटीत व अरबीत, थ्व फुक्कसिगु भाषां परमेश्वरं यानादीगु तःधंगु ज्याया बयान इमिसं यानाच्चंगु झीसं थथःगु भाषां ताल।”

12 थ्व खनाः इमिसं गजब चायाः व धाये थ्व धाये मदयाः थथःपिनिगु ख्वाः स्वयाः थथे धाल — “थ्व छु जूगु?”

13 गुम्ह गुम्हयसिनं गिजय् यानाः थथे धाल — “थ्वं काःपिं जुइ का, इपिं?”

पन्नसयागु न्वचु

14 अले पन्नसं झिनिम्ह प्रेरिततनापं दनाः तःसलं थथे धाल — “यह्दी दाजुकिजापिं व यरूशलेमय् वःपिं मनूत, जिगु खँ न्यनाः थुइकादिसँ।

15 छिकपिन्सं स्वयेबलय् थुपिं थ्वं काःपिं धकाः च्वन जुइ। नकतिनि ला सुथसिया गुताः थात। थुपिं थ्वं काःपिं मनूत मखु।

16 थ्व हे खँ योएल अगमवक्तां थथे च्वया थकूगु खः —

17 “ ‘दकलय् लिपा थथे जुइ धकाः परमेश्वरं धयादिल —

जिं जिगु आत्मा फुक्क मनूतय्के प्वकाबी।

अले छिमि काय् म्हाय्पिन्सं अगमवाणी नवाइ।

छिमि बुरापिं मनूतय्सं म्हागस खनी।

अले छिमि ल्याय्म्ह मनूतय्सं दर्शन खनी।

18 अले व दिखुन्ह, जिमि

च्यः भ्वातितय्त् नं

जिं जिगु आत्मा प्वंकाबी,
 अले इमिसं नं अगमवाणी कनी।
 19 अले आकाशय् व पृथ्वीइ
 जिं अजू चायापुगु ज्या व चिं क्यने।
 अन हि, मि, कुँत्या: खने दइ।
 20 सूर्य खिउँसे च्वनावनी।
 तिमिला हि थें ह्याउँसे च्वनावनी।
 परमप्रभु खने द:वइगु त:धंगु व ग्यानापुसे
 च्वंगु दि वये न्ह्य: थथे हे जुइ।
 21 अबलय् परमप्रभुयागु नां काइपिनिगु उद्धार जुइ।’ ”☆

22 “अय् इस्राएली दाजुकिजापिं, जिं धायेत्यनागु खँ न्यनादिसँ – परमेश्वरं हे छिकपिनिगु न्ह्य:ने नासरतयाम्ह येशूयात तत:धंगु व अजू चायापुगु ज्या व चिं याका: छिकपिन्त नं क्यनादिल। थ्व खँ ला छिकपिन्सं सि हे स्यू।

23 परमेश्वरं थ:गु ग्वासा: व ज्ञानकथं येशूयात छिकपिनि ल्हातय् बियादिल। अले छिकपिन्सं वय्क:यात अधर्मीतय्गु ल्हातय् कूसय् स्याकेत ल:ल्हाना बिल।☆

24 अयनं परमेश्वरं वय्क:यात कालयागु पन्जां त्व:तका: म्वाकादिल। वय्क:यात कालं ज्वना तयेगु ला जुइ हे फइ मखुगु खँ ख:।☆

25 थथे जुइतिनि धका: दाऊदं न्हापा हे थथे च्वयात:गु दु –

“ ‘परमप्रभु न्ह्याबलें जि नाप दी धका: जिं स्यू।

जि मग्यायेमा धका: वय्क:

जिगु जवय् दी।

26 अयजुगुलि जि दुनुगलंनिसें लय्ता,

अले जिं लसतां म्ये हाले।

आवंलि जि आशा यायेगु मत्वतुसे

म्वानाच्वने,

27 छायाधा:सा छिं जिगु आत्मायात

पातालय् त्व:तादी मखु।

अले थ:म्ह पवित्र मनूयात

ध्वगिका: तयादी मखु।

28 जीवनयागु लँ नं छिं हे

जित: क्यनादिल।

छिनाप दीबलय् जि तसकं

लय्ता।’ ”☆

29 “दाजुकिजापिं, इी तापा:बाज्या दाऊदया बारे जिं बांलाक धायेफु – व सिना: नं वयागु सीम्हयात चिहानय् थुनाबी धुंकल। आ: तकं वयागु चिहान द हे दनि।

30 दाऊद छम्ह अगमवक्ता जूगुलि, परमेश्वरं वया हे छम्ह सन्तानयात सिंहासनय् तयादी धका: पाफयादीगु खँ स्यूगुलि,☆

31 मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सिना: नं म्वाना वइ धका: न्हापां तुं स्यूगुलि वय्क:यात ध्वगिका तइ मखु, अले पातालय् नं त्व:ता तइ मखु धका: वं धाये फुगु ख:।

☆ 2:21 २२:१७-२१ योए २:२८-३२ ☆ 2:23 २२:२३ मत्ती २७:३५; मार्क १५:२४; लूक २३:३३; यह १९:१८ ☆ 2:24 २२:२४ मत्ती २८:५-६; मार्क १६:६; लूक २४:५ ☆ 2:28 २२:२५-२८ भज १६:८-११ ☆ 2:30 २३:३० भज १३:२१; २ शम् ७:१२-१३

32 “थ्व हे येशूयात परमेश्वरं म्वाकादिल। जिपि थुक्रिया हे साक्षी खः।

33 परमेश्वर बाःनं नं वय्कःयात थःगु जवय् तयाः तःधंकादिल। अले परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु पवित्र आत्मा वय्कःयात बियादिल। थथे वय्कलं हे जिमित नं पवित्र आत्मा बियादिल। छिकपिन्सं ताःगु व खंगु फुक्कं पवित्र आत्मायागु हे ज्या खः।

34-35 दाऊद स्वर्गय् थाहां मवसां वं थथे धयाथकूगु दु –

“ परमप्रभु परमेश्वरं जिमि प्रभुयात
धयादिल –

जिं छिमि शत्रुतय्त

छंगु पालि तःले मततले

छ जिगु जवय् च्वनाच्चँ।”*

36 “उकिं छिकपिन्सं यख्खानाः स्याःम्ह येशूयात हे परमेश्वरं प्रभु व मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट यानादिल धयागु खँ फुक्क इस्त्राएलीतय्सं सीकिमाः।”

37 थ्व खँ न्यपिनिगु नुगलय् थ्यंक दुहां वन। अले इमिसं पत्रुस व मेपिं प्रेरिततय्त थथे धाल – “दाजुकिजापिं, अयसा जिमिसं छु यायेगु लय्?”

38 अले पत्रुसं इमित धाल – “पश्चाताप या, अले छिकपिं छम्ह छम्हय्सिं थःगु पापया क्षमा या लागि येशू ख्रीष्टयागु नामं बप्तिस्मा कयादिसँ। अले छिकपिन्सं परमेश्वरयागु वरदान पवित्र आत्मा कायेखनी।

39 झी प्रभु परमेश्वरं थःम्हं सःता दिक्वसित थ्व हे खँ बी धकाः बचं बियादीगु खः। उकिं थ्व बचं छिकपिं, छिकपिनि मस्त व आः तकं तापाक च्वनाच्चँपिं फुक्कसिगु निति बियादीगु खः।”

40 मेमेगु नं यक्व दसि बियाः वं इमित होश यानाच्चनेत धाल – “थौकन्हय्यापिं मनूतपाखें बचय् जुयाच्चँ।”

41 वयागु खँय् विश्वास यानाः यक्वसिनं हे बप्तिस्मा काल। उखुन्हु हे जक बप्तिस्मा काःपिं मनूत स्वद्रः ति दु।

विश्वासीतयगु जीवन

42 आः इपिं प्रेरितत लिसे स्यनेकने, प्रार्थना, प्रभु भवय् व संगति याइपिं जुल।

43 प्रेरिततय्सं यक्व हे अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्चन। अले थ्व खनाः अन दुपिं मनूतय्सं परमेश्वरया भय काल।

44 फुक्क विश्वासीतनापं जुइगु व न्ह्यागु चिजं मंकाः यायेगु यानाच्चन।*

45 इमिसं सुयातं छुं माल धाःसा थःपिनिगु मालताल, जग्गा जमिन मियाः नं माःमाःपिन्त इनाबी।

46 छगु हे मन यानाः न्हि न्हि फुक्कं देगलय् मुना च्वनेगु, हानं छँय् छँय् मरि कुचा थलाः फुक्कनापं च्वनाः लय्तातां नयेगु यानाच्चन।

47 थुकथं इमिसं परमेश्वरयात तःधंका च्वन। मनूतय्सं नं इमित मानय् या। अले उद्धार जूपिन्त प्रभुं न्हि न्हि इमिगु पुचलय् तना बियादिल। थुकथं इपिं अप्वः दयावन।

3

छम्ह लंग्राम्ह मनू लंगु

1 छन्हु पत्रुस व यूहन्ना न्हिनयसिया स्वताः इलय्, प्रार्थना यायेगु इलय् देगलय् वनाच्चन।

2 देगलय् वइपिन्के फ्वनाः नयेमा धकाः छम्ह बूसांनिसं लंग्राम्ह मनूयात न्हि न्हि लुकुं छिना हयाः देगःयागु “बांलाः” धाःगु ध्वाखाय् तये हइगु जुयाच्चन।

3 व मनुखं पत्रुस व यूहन्ना देगलय् दुहां वनेत्यंगु खनाः इमिके भिक्षा फ्वन।

4 अले निम्हयसिनं फ्वर्गियात क्वथीक स्वयाः पन्नुसं धाल – “जिमित स्व।”

5 अले फ्वर्गिनं छुं बी ला धकाः आशा यानाः इमित स्वल।

6 अले पन्नुसं धाल – “छितः बीत जिके लुँ, वहः मदु, अयनं जिके दुगु छितः बी। नासरतयाम्ह येशू ख्रीष्टयागु नामं दनाः न्यासि झासँ।”

7 थुलि धयाः वयागु जव ल्हातं फ्वर्गियात थन। अबलय हे वयागु तुति व गौचा बल्लाना वल।

8 अले व जुक्क दनाः न्यासि वन। अले न्यासि चाचां तितिन्हुयाः परमेश्वरयागु प्रशंसा यायां व इपि नाप देगलय् दुहां वन।

9 मनूत फुक्कसिनं वयात परमेश्वरयागु नां तःधंकाः न्यासि जुयाच्वंगु खन।

10 इमिसं वयात देगलय् वनेगु “बांलाः” धाःगु ध्वाखाय् च्वनाः फ्वना च्वनीम्ह फ्वर्गिं थ्व हे खः धकाः म्हसीकल। इपि फुक्कं वयात थथे जूगु खनाः अजू चाल।

देगलय् पन्नुसं नवाःगु

11 व फ्वर्गिनं पन्नुस व यूहन्नायागु ल्हाः ज्वना तःगुलि फुक्क मनूत अजू चायाः इपि च्वनाच्वंगु सोलोमनया दलानय् मुंवल।

12 पन्नुसं इमित धाल – “इस्राएली दाजुकिजापि, छिपिं थ्व खँय् छाया अजू चायाः दियागु? छिकपिन्सं थ्व मनूयात जिमिसं जिमिगु धर्म व बलं न्यासि वंके फय्का ब्यूगु धकाः बिचाः यानाच्वनागु ला?”

13 इी तापाःबाज्यापि अब्राहाम, इसहाक व याकूबया परमेश्वरं वय्कःया सेवक येशूयात तःधंकादिल। न्हापा थ्व हे येशूयात छिकपिन्सं ज्वंकल। अले पिलातसं त्वःतेत्यंबलय् त्वःतके मब्यूसे स्याये यंकि धकाः धाल।*

14 थथे छिकपिन्सं पवित्रम्ह व धर्मीम्ह मनूयात मयक्काः छम्ह ज्यानमारायात त्वःतके बिल।*

15 छिकपिन्सं जीवन बीम्हयसित स्याना छवःसां परमेश्वरं वय्कःयात हानं म्वाकादिल। जिपि थ्वया साक्षी खः।

16 “अले वय्कःया हे नामय विश्वास यानागुलि छिकपिन्सं खंम्ह व म्हस्यम्ह थ्व मनूयात बल्लाके फत। वय्कःयात विश्वास यानागुलि हे थ्व मनूयात छिकपिनि न्ह्यःने थथे लायकाबी फुगु खः।”

17 “न्ह्यागु हे जूसां दाजुकिजापि, छिकपिन्सं व छिकपिनि शासकतय्सं मसीकं थथे यानादीगु खः धकाः जिं स्यू।

18 थ्व ला परमेश्वरं न्हापां हे अगमवक्तातय्त मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टं दुःख सी हे माः धकाः धाय्कादी थें पूर्वकादीगु खः।

19 अयजुगुलि पश्चाताप यानाः छिकपि परमेश्वरयाथाय् लिहांझासँ, अले वय्कलं छिकपिनिगु पाप हुयाछ्वयादी।

20 अले परमेश्वरं छिकपिन्त आराम याकेबी। वय्कलं छिकपिन्थाय् न्हापांनिसें ल्ययातःम्ह मुक्ति बीम्ह येशू ख्रीष्टयात छवयाहयादी।

21 फुक्कं न्हकथं मिलय मजुतले वय्कः स्वर्गय् हे च्वनादी। थ्व खँ परमेश्वरं न्हापांनिसें हे अगमवक्तातय्त धाय्कादीगु खः।

22 मोशां नं थथे धयातःगु दु –

“ परमप्रभु परमेश्वरं जितः थें

छिमि इस्राएली दाजुकिजापि मध्ये

छम्हयसित अगमवक्ता ल्ययादी।

वय्कलं धाःगु फुक्क खँ छिकपिन्सं न्येनेमाः।*

23 वय्कः अगमवक्तां धाःगु खँ मन्यपिन्त

परमेश्वरया मन्तयगु पुचलं
पितिनाछवइ,
अले व नाश जुइ।'☆

24 “हानं शमूएलनिसैं थुखेयापि फुक्क अगमवक्तातयसं नं थ्व हे खँ धयावंगु दु।

25 छिकपिं व हे अगमवक्तातय सन्तान खः, अले परमेश्वरं चिनादीगु बाचाय नं दुथ्याः। थ्व हे बाचा परमेश्वरं छिकपिनि तापाःबाज्या अब्राहामलिसे थुकथं चिनादीगु खः — ‘छं सन्तानपाखें हे संसारयापि मन्तयसं आशिष कायेखनी।’☆

26 परमेश्वरं सी धुंकूह थःकाय्यात हानं म्वाकाः न्हापालाक छिकपिन्थाय् छवयाहयादिल। छिकपिन्त पापया ज्यां लिचिकाः आशिष बीत थथे यानादीगु खः।”

4

पन्तुस व यूहन्नायात सभाय यंकुगु

1 पन्तुस व यूहन्ना थथे मन्त नाप खँ ल्हाना च्वंबलय् पुजाहारीत, देगःया कप्तान व सदुकीत अन वल।

2 पन्तुस व यूहन्नां मन्तयत्त येशू सिनाः हानं म्वाना वः थें तुं मेपि मन्त नं सिनाः म्वाना वइतिनि धकाः स्यनाच्चंगु न्यनाः इपिं तसकं तंम्वयका च्वन।

3 अले इमिसं इपिं निम्हयसितं ज्वनायंकाः चच्छि कुनातल, छायाःसा उबलय् बहनी जुइ धुंकल।

4 अथेसां इमिगु खँ न्यनाः यक्वसिनं हे विश्वास यात। थथे विश्वास याःपि मिजंत जक हे न्याद्रः ति दत।

5 कन्हय् खुन्हु इमि शासकत, थकालिपि व शास्त्रीत यरूशलेमय् मुन।

6 अन दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हन्नास, वया थःथितिपि कैयाफा, यूहन्ना, अलेक्जेन्डर व मेमेपि दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया परिवार नं दु।

7 इमिसं पन्तुस व यूहन्नायात दथुइ थनाः थथे धकाः न्यन — “छुकियागु शक्ति, अथवा सुयागु नामं छिमिसं थ्व ज्या यानागु?”

8 पवित्र आत्मां जायाः पन्तुसं दनाः थथे लिसः बिल — “शासकत व थकालिपि,

9 छिकपिन्सं जिमित छम्ह लंग्राम्ह मनूयात लाय्का बियाः भिंगु ज्या यानागुलि थुलिमछि खँ न्यनादिल।

10 का सा, छिकपिं व इस्राएली मन्त फुक्कसिनं बांलाक न्यनादिसँ — नासरतयाम्ह येशू ख्रीष्टयात छिकपिन्सं क्रूसय् यख्खानाः स्यात, अयत्तं परमेश्वरं सीम्हयसित हानं म्वाकादिल। थ्व हे येशू ख्रीष्टयागु नामं थ्व मन् छिकपिनिगु न्ह्यःने थथे लनाः दनाच्चने फुगु खः।

11 धर्मशास्त्रय् थ्व हे येशूयागु खँ थथे च्वयातःगु दु —

“ ‘दकःमितयसं ज्यालगय् मजू धकाः
वांछवःगु ल्वहं हे म् ल्वहं जुल।’☆

12 “अयज्गुलि येशूयागु नामं जक मुक्ति दइ, मेपिनिगु नामं मुक्ति दइ मखु। सारा संसारय् झीत बचय् याये फुम्ह मेम्हयसिगु नां परमेश्वरं बियादीगु मदु।”

13 पन्तुस व यूहन्नां आखः मसःसां थथे मग्यासे लिसः ब्यूगु न्यनाः फुक्कं छक्क जुल। अले इपिं येशू नाप जूपि खः धकाः नं इमिसं सिल।

14 हानं लाःम्ह लंग्राम्ह मनू नं थःपिनापं दनाच्चंगुलि इमिसं छुं हे धाये मफुत।

15 अले इपिं निम्हयसितं पिने छवयाः थःथवय् सल्लाह यात —

16 “थ्व मनूतयत् झीसं आ: छु यायेगु? इमिसं थ्व अजू चायापुगु चिं यानाक्यंगु यस्शलेमय् च्वंपि फुक्कसिन् स्यु। झीसं थ्व खँयात मखु धका: धाये फइ मखु।

17 अयसं थ्व खँयात न्यंकभनं थ्यके मज्यु। अयज्गुलि इमित आवंलि येशूयागु छुं नं खँ न्यंके दइ मखु धका: ख्याच्च: बी माल।”

18 अले इमित हानं दुने स:ता: येशूयागु नामं सुयातं स्यनेकने याये मते धका: उजं बिल।

19 अयनं पत्रुस व यूहन्ना थथे लिस: बिल — “परमेश्वरया न्ह्य:ने जिमिसं छिकपिनिगु खँ न्यनेगु ला कि वयक:यागु खँ न्यनेगु? छिकपिन्सं हे धयादिसँ।

20 जिमिसं थ:पिन्सं खंगु व ता:गु खँ मधासे च्वने मफु।”

21 इमिसं या:गु अजू चायापुगु ज्या खना: अन च्वंपि फुक्क मनूत परमेश्वरयागु नां कया: लयल्य ताया च्वंगुलि व सजॉय बीत त्वह: लुइके मफया: ख्या जक ख्याना: इमित त्व:ता छवल।

22 व ला:म्ह लंग्राम्ह मनू पिइदं मयाये धुंकूम्ह ख:।

मग्यासे नवाये फयेमा धका: प्रार्थना या:गु

23 थथे त्व:ता हये धुंका: पत्रुस व यूहन्ना थ: पासापिन्थाय् वन। इमिसं त:धंपि पुजाहारीतय्सं व थकालिपिन्सं धयाह:गु खँ फुक्क इमित कन।

24 इमिगु खँ न्यना: इपिं फुक्कं मिलय् जुया: परमेश्वरयात थथे प्रार्थना यात — “प्रभु, छिं हे स्वर्ग, पृथ्वी, समुद्र व अन दुगु दक्व फुक्कं दयकादीगु ख:।”

25 छिं हे जिमि तापा:बाज्या दाऊदयागु म्हुतुं पवित्र आत्मां थथे धाय्कादीगु ख: —

“ ‘जाति जाति छाय् मुना जुइ?

अले मनूतय्सं छाय् म्वा:

मदुगु जा: ग्वयाजुइ?

26 छाय् परमप्रभु

व वयक:या अभिषेक जूम्हयसिगु विरोधय्

पृथ्वीया जुजुत दं वइ,

अले शासकत जाना: जा: ग्वयाजुइ?’ ”

27 “थथे हे थ्व हे शहरय् नं छिं ल्यया तयादीम्ह छिकपिनि पवित्रम्ह सेवक येशूयागु विरोधय् हेरोद व पन्तियस पिलातस नं, यहदीत व यहदीमखुपिनापं मुंगु ख:।”

28 थ्व ला छिं न्हापांनिसं हे ग्वसा: ग्वयादी थें जक इमिसं या:गु ख:।

29 आ: ला प्रभु, इमिसं जिमित गय् च्वंक ख्यानाच्वन। अथे जूगुलि छिकपिनि दासतयत् अझ हे मग्यासे नवाये फयकादिसँ।

30 थथे हे ल्वय् लाय्केत छिं ल्हा: चकंकादिसँ। छिकपिनि पवित्रम्ह सेवक येशूयागु नामं अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यने फयकादिसँ।”

31 प्रार्थना याये सिधये धुंका: इपिं मुनाच्वंगु थाय् सन। अले इपिं फुक्कं पवित्र आत्मां जाल। अले इमिसं परमेश्वरयागु वचन मग्यासे नवाना जुल।

दक्व सम्पत्ति मंका: या:गु

32 फुक्क विश्वासीतयगु मन व नुग: छगू थें जू। अथे जूगुलि सुनानं थ्व जिगु व छंगु धका: मधासे फुक्कं मंका: याना तल।”

33 अले सीम्ह येशूयात म्वाकादीगु ख: धका: प्रेरिततय्सं ग्यसुला:गु साक्षी बियाजुल। परमेश्वरं नं इमित तसकं दया माया यानादी।

34 इमिथाय् छम्ह मनू हे नये मखंम्ह मदु। छँबुं दुपिन्सं छँबुं मिया:

☆ 4:24 ४:२४ प्रस २०:११; नेहे ९:६; भज १४:६; ४:26 ४:२५-२६ भज २:१-२ ☆ 4:27 ४:२७ मत्ती २७:१-२; मर्क १५:११; लूक २३:७-११; यह १८:२८-२९ ☆ 4:32 ४:३२ प्रे २:४४-४५

35 वःगु धिबा प्रेरिततयत् बी हइगु, अले माःमाःपि विश्वासीतयत् इनाबीगु।

36-37 थथे हे योसेफं नं थःगु जग्गा मियाः वःगु धिबा प्रेरिततयत् बिल। व साइप्रस धाःथाय् बूम्ह छम्ह लेवी खः। वयात प्रेरिततयस् बारनाबास धकाः नां तःगु खः। थुकिया अर्थ “सकसितं साहस बी फुम्ह” खः।

5

हननिया व सफीरा

1 छन्हू हननिया व वया कलाः सफीरां नं थःपिनिगु छक्कू जग्गा मिल।

2 निम्हतिपू मिलय जुयाः भचा धिबा सुचुकाः ल्यं दुगु जक भाःतम्हयसिनं प्रेरिततयत् बी यंकल।

3 थव खँ पत्रुसं सियाः धाल — “हननिया, शैतानयात थःगु नुगलय् तयाः छिं पवित्र आत्माया न्ह्यःने छाय् मखुगु खँ ल्हानादियागु? जग्गा मियाः वःगु धिबा भचा छिकपिन्सं सुचुकादियागु मखु ला?”

4 न्हापा नं थव जग्गा छिगु हे मखु ला? अले मी धुंकाः वःगु धिबा नं छिगु हे मखु ला? थथे मखुगु खँ छाय् ल्हानादी माःगु? छिं मनूतयत् मखु, परमेश्वरयात मखुगु खँ ल्हानादीगु खः।”

5 थव खँ न्येनेवं हननिया क्वदयाः सित। थव खँ न्यपिं फुक्कं ग्यानाः थरथर खात।

6 ल्यायम्हपिं मनूतयस् वयाः वयात कापतं भुनाः पिने यंकाः थुनाबिल।

7 स्वधौ ति जायकाः वया कलाः नं अन वल। वं अन छु जुयाच्चन धयागु छुं हे मस्यु।

8 पत्रुसं वयात धाल — “छिकपिन्सं जग्गा उलि हे मियादीयागु खः ला?”

वं लिसः बिल — “खः, उलि हे खः।”

9 पत्रुसं हानं धाल — “छिकपिं निम्हयसिनं नं छाय् प्रभुयागु आत्मायात झंगःलायत् स्वयादियागु? स्व, छिकपिनि भाःतयात थुना वःपिं लुखाय् थ्यने धुंकल। छितः नं इमिसं अथे हे क्वबिया थुने यंकी।”

10 उग्रिमय हे व मिसा नं पत्रुसयागु न्ह्यःने क्वदयाः सित। अबलय हे ल्यायम्हपिं मनूतयस् वयाः सी धुंकूगु खनाः वयात नं क्वबिया यन। अले वया भाःतयागु लिक्क तं थुनाबिल।

11 फुक्क मण्डली व थव खँ न्यपिं मनूत सकलें तसकं ग्यात।

अजू चायापुगु ज्या व चिं

12 प्रेरिततयस् मनूतयगु न्ह्यःने यक्व हे अजू चायापुगु चिं व ज्या यानाक्यन। फुक्क विश्वासीत छगु हे मनयापिं जुयाः सोलोमनयागु दलानय मुनीगु।

13 विश्वास मयाःपिं मनूत इपिं नाप च्वंवये मछाः, अयनं इमिसं इमित हनाबना तयेगु याः।

14 प्रभुयात विश्वास याइपिं, मिसात नं मिजंत नं झन झन अप्वयावल।

15 मनूतयस् ल्वगितयत् हयाः पत्रुस वइबलय् वयागु किचः जक जूसां लायमा धकाः लैय् लैय् लासाय व सुकुली ग्वतइका तयेगु यात।

16 यरूशलेमयागु जःलाखःला गामय् च्वपिं मनूतयस् नं ल्वगितयत् व भूत दुब्यूपिं मनूतयत् हल। अले इपिं फुक्कं लाया वन।

प्रेरिततयत् दुःखकष्ट ब्यगु

17 थव खँ जुयाच्चंगु सियाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी व वया सदुकी पासापिनिगु नुगः मुल।

18 अले इमिसं प्रेरिततयत् ज्वनाः कुनाबिल।

19 उखुन्हू हे चान्हय प्रभुया स्वर्गदूतं इयालखानायागु लुखा चायकाः इमित पित ब्वना हयाः थथे धाल —

20 “छिमिसं वनाः देगलय् च्वनाः थव न्हगु जीवनयागु खँ मनूतयत् न्यंकाब्यु।”

21 अले स्वर्गदूतं धाःथें इमिसं सुथ न्हापां देगलय् वनाः स्यनेकने यात।

उखे धाःसा दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी व वया मनूतयस् इस्राएलय् च्वपिं फुक्क थकालिपिन्त सभा सःतल। इमिसं प्रेरिततयत् कायके छवल।

22 इमित काःवपिं सिपाईतयस् इपिं अन मदुगुलि लिहां वयाः थथे धाल —

23 “इयालखानाय् बांलाक हे तालं ग्वयातःगु व पालेत नं लुखाय् हे दःसां ताः चाय्का स्वयाबलय् दुने सुं नं मदु।”

24 थ्व खँ न्यनाः देगःयाम्ह कप्तान व तःधंपि पुजाहारीत आः इमिसं छु छु जक याइगु जुइ धकाः आछु-आछु कन।

25 अबलय् हे छम्ह मनुखं ब्वाँय् ब्वाँय् वयाः धाल — “छिकपिन्सं इयालखानाय् कुना तःपि मनूत ला देगलय् च्वनाः मनूतय्त स्यनेकने यानाच्चन।”

26 थ्व न्यनाः कप्तान व सिपाईतय्सं वनाः प्रेरिततय्त कसाः मयासें ज्वना हल, छायाःसा इपि मनूतय्सं अप्पां कय्की धकाः ग्याः।

27 कप्तान व सिपाईतय्सं इमित ज्वनाहयाः सभाया न्ह्यःने तये हल। अले दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी इमित थथे धयाः न्यन —

28 “जिमिसं व मनूयागु खँ मनूतय्त स्यनेकने याये मते धकाः धयागु मखु ला? अयनं छिमिसं यस्शलेमय् च्वक्वसित व मनूयागु खँ न्यंके धुंकल। छिमिसं व मनू सीगुया ट्रपं जिमित बीत स्वयाच्चन।”*

29 पत्रुस व मेपि प्रेरिततय्सं थथे लिसः बिल — “जिमिसं मनूतय्गु स्वयाः परमेश्वरयागु खँ न्यनेमाः।

30 छिकपिन्सं कूसय् यख्खानाः स्याःम्ह येशूयात इी तापाःबाज्यापिनि परमेश्वरं म्वाकादिल।

31 परमेश्वरं हे वयकःयात तःधंकाः जव ल्हातय् तयादिल। इस्राएलीतय्त पश्चाताप याकाः पाप क्षमा बीकेत वयकःयात हे जुजु व मुक्ति बीम्ह यानादिल।

32 थ्व फुक्क खँ जिमिसं सि नं स्यू, खँ नं खं। अथे हे परमेश्वरया आज्ञा मानय् याःपिन्त बियादीगु पवित्र आत्मां नं स्यू, अले खँ नं खं।”

33 थ्व न्यनाः सभाय् च्वपि मनूतय्सं तसकं तंम्वय्काः प्रेरिततय्त स्याये हे माः धकाः धाल।

34 अन सभाय् व्यवस्था स्यनीम्ह गमलिल धाःम्ह फरिसी नं दु। वयात सकसिनं मानय् याः। वं दनाः प्रेरिततय्त पलखयात अनं पिहां हूँ धकाः उजं बिल।

35 अले सभायापि मनूतय्त धाल — “इस्राएली दाजुकिजापिं, छिकपिन्सं थ्व मनूतय्त छु यायेत्यना बांलाक नि बिचाः यानादिसँ।

36 न्हापा नं थूदास धाःम्ह छम्ह मनुखं वयाः ‘जि तःधंम्ह खः’ धकाः धयाजुल। वया प्यसःति थः मनू दु। लिपा वयात स्यायेधुंकाः वया मनूत उखेलाः थुखेलाः मदयावन। थुकथं इपि फुक्कं फासफुस जुयाः वन।

37 वयां लिपा मनूतय्गु ल्याःचाः काःगु इलय् गालीलयाम्ह यहूदा धाःम्हं नं अथे हे यानाः थःगु ल्यल्यू मनू तया जुल। वयात नं स्यानाबिल। अले वया मनूत उखेलाः थुखेलाः मदयावन।

38 “उकिं जिं छिकपिन्त धाये — थ्व मनूतय्त छुं नं यानादी मते। इमित त्वःतादिसँ, छायाःसा इमिगु ज्याखँ मनूतय्गुपाखें खः धयागु जूसा अथें मदयावनी।

39 मखु, परमेश्वरयापाखें खः धयागु जूसा छिकपिन्सं इमित स्यंके फइ मखु। इन जक छिकपि हे परमेश्वर नाप ल्वाना जूपि ठहरय् जुइ।”

सभाय् च्वपिन्सं वं धाःगु खँ न्यन।

40 अले इमिसं प्रेरिततय्त दुने सःताः कोरीं दाय्काः आवंनिसें येशूयागु खँ स्यनेकने याये मते धकाः उजं बियाः त्वःता छवल।

41 थथे येशू ख्रीष्टयागु नामय् दाय्काः दुःख सी बहःपि जूगुलि प्रेरितत तसकं लयल्यतायाः सभां पिहां वन।

42 अले न्हि न्हि देगलय् व छँखा पतिकं वनाः स्यं जुइगु व येशू हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धयागु भिंगु खँ न्यंकः जुइगु मत्वःतल।

6

न्हयम्ह ग्वाहालि याइपि ल्यःगु

1 उगु इलय चेलात अप्वः ददं वन। न्हियान्हिथं नसा इनाबीबलय ग्रीक भाय् ल्हाइपिं यहदीतयसं इमि भाःत मदुपिं मिसातयत् वास्ता मयाः धकाः हिब्रू भाय् ल्हाइपिं यहदीत नाप कचकच याना हल।

2 थथे जूगुलिं झिनिम्हयसिंनं दक्व चेलातयत् सःताः धाल — “परमेश्वरयागु वचन न्यंकेगु त्वःताः नयेत्वनेगु ज्याय् सनाच्चनेगु बांमलाः।

3 अयजुगुलिं दाजुकिजापिन्सं, छिपिं मध्ये नांजाःपिं, आत्मां जाःपिं व बुद्धिं जाःपिं न्हयम्ह मनूयात ल्ययादिसँ। अले इमित नयेत्वनेगु ज्याय् तयाबी।

4 जिपिं जक प्रार्थनाय् व परमेश्वरयागु वचन न्यंकेगु ज्याय् जुयाच्चने।”

5 थ्व खँ दक्वसितं यल। अले इमिसं पवित्र आत्मां व विश्वासं जाःपिं स्तिफनस, फिलिप, प्रखरस, निकनोर, तीमोन, पर्मिनास व एन्टिओखियां वःम्ह यहदी जूम्ह निकोलाउसपिन्त ल्यल।

6 इमित प्रेरिततयथाय् न्ह्यःने हल। अले इमिसं प्रार्थना यानाः इमिगु छेनय् ल्हाः तल।

7 परमेश्वरयागु वचन फक्क थासय् बयबय् जुयाः वन। थुकथं यरूशलेमय् चेलात यक्व हे दयावल। हानं पुजाहारीत नं यक्वसिनं हे विश्वास यात।

स्तिफनसयात ज्वना यंकूगु

8 परमेश्वरपाखें यक्व आशिष व शक्ति कयातःम्ह स्तिफनसं मनूतयगु न्ह्यःने अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यन।

9 उकिं दासं मुक्त जूपिनिगु धर्मशास्त्र स्यनीगु छँयापिं, कुरेनीयापिं, अलेक्जेन्ड्रियायापिं, किलिकिया व एशियां वःपिन्सं दनाः स्तिफनस नाप जवाःसवाः याः वल।

10 पवित्र आत्मां स्तिफनसयात बुद्धि बियादीगुलिं वयागु खँय् सुनानं जवाःसवाः याये मफूत।

11 अथे जूगुलिं इमिसं मनूतयत् ग्वाकाः थथे धाय्कल — “थ्व मनुखं मोशा व परमेश्वरयात क्वह्वांकाः नवाःगु जिमिसं ताया।”

12 थुकथं इमिसं मनूतयत्, थकालिपिन्त व शास्त्रीतयत् नं ग्वाकल। अले इमिसं वनाः स्तिफनसयात ज्वनाः महासभाय् हल।

13 इमिसं अन नं मनूतयत् ग्वाकाः थथे धकाः मखुगु खँ धाय्कल — “थ्व मनुखं न्ह्याबलें झीगु देगः व व्यवस्थायात निन्दा यानाः जक नवाइगु।

14 नासरतयाम्ह येशू थ्व देगःयात स्यंकी, अले मोशां झीत ब्यूगु रितिथिति नं हिली हं।”

15 महासभायापिन्सं स्तिफनसयात तुंक स्वःबलय् वयागु ख्वाः स्वर्गदूतयागु ख्वाः थें थियाच्चंगु खन।

7

स्तिफनसं न्वचु ब्यूगु

1 अले दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी धाल — “इमिसं धाःगु खँ खः ला?”

2 स्तिफनसं धाल — “बाः धाये ल्वःपिं व दाजुकिजापिं, जिगु छकुचा खँ न्यनादिसँ। झी तापाःबाज्या अब्राहाम हारानय् वने न्ह्यः मेसोपोटामियाय् दनिबलय् दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरं झायाः

3 थथे धयादिल — ‘थःगु देश व थःलाःपिं मनूतयत् त्वःताः जिं धयाथाय् हँ।’*

4 अले व कल्दीतयगु देश त्वःताः हारानय् च्वंवन। अबु सीधुंकाः परमेश्वरं वयात झीपिं आः च्वनाच्चनागु थासय् तये हल।*

5 “परमेश्वरं वयात पलाः तयेत तक्ं थाय् बियामदी। अयनं मचाखाचा हे मदुनिबलय् परमेश्वरं थ्व देश व अले वया सन्तानयात बी धकाः पाफयादिल।*

6 छिमि सन्तानं मेगु देशय् वनाः च्वंवने माली, अले अन च्वपिन्सं इमित दास यानाः प्यसः दँ तक्ं सास्ती याना तइ धकाः नं परमेश्वरं वयात धयादिल।*

7 अले गुगु जाति इमित सास्ती यानातःगु खः इमिगु इन्साफ जिं हे याये। ‘अले इपिं अनं थन हे वयाः जितः आराधना यानाच्चनी’ धकाः नं परमेश्वरं धयादिल।*

* 7:3 ७:२-३ उत १२:१

* 7:4 ७:४ उत ११:३१; १२:४

* 7:5 ७:५ उत १२:७; १३:१५; १५:१८; १७:८

* 7:6 ७:६-७

उत १५:१३-१४

* 7:7 ७:७ प्रस ३:१२

8 “थुकथं परमेश्वरं अब्राहामयात थःमहं पाफयागु खँ लुमके बीत म्हय् चिं तयेगु बाचा चिनादिल। अयजूगुलि अब्राहामं थःकाय् इसहाकयात बुयाः च्यान्ह दुखुन्ह म्हय् चिं तयाबिल। इसहाकं नं थःकाय् याकूबयात, अले याकूबं नं थः झिनिम्ह काय्पिन्त थुकथं म्हय् चिं तयाबिल। याकूबया झिनिम्ह काय् झी तापाःबाज्यापिं खः।”☆

9 “थ्व हे तापाःबाज्यापिन्सं थःकिजा योसेफयात स्वये मफयाः मिश्र देशय् मिया छवल। अले व अन दास जुयाच्चन। अथेसां परमेश्वर योसेफलसे दी।”☆

10 वय्कलं वयात फुक्क दुःखकष्टं त्वःतकाः मिश्र देशयाम्ह जुजु फारोहया न्ह्यःने बुद्धि व भिंगु मति बियादिल। अले जुजुं वयात राजदरबारयाम्ह व मिश्र देशयाम्ह हाकिम यानाबिल।”☆

11 “अनं लिपा मिश्र व कनान देशय् अनिकाल जूगुलि नये मखनाः मन्तयूत तसकं दुःख जुल। झी तापाःबाज्यापिनि नं नयेत हे नसा मन्त।”☆

12 याकूबं मिश्र देशय् अन्न दु धयागु न्यनाः झी तापाःबाज्यापिन्त अन छवल।

13 निक्वः खुसि अन्न काःवंबलय् योसेफ थः दाजुकिजापिन्त म्हसीके बिल। अले फारो जुजुं नं योसेफया जहानपिनिगु खँ सिल।”☆

14 योसेफ थः अबु व फुक्क थःथितपिन्त काय्के छवल। इपिं फुक्कं यानाः न्हयेन्याम्ह (७५) दु।”☆

15 याकूब फुक्कसित ब्वनाः मिश्र देशय् च्वंवन। याकूब व झी तापाःबाज्यापिं नं अन हे सित।”☆

16 सीपिन्त शेकेमय् यंकाः अब्राहामं हमोरपिन्के दां बियाः न्यानातःगु छकू जगय् थुनाबिल।”☆

17-18 “परमेश्वरं अब्राहामलिसे चिनादीगु बाचा पूवनीगु ई न्ह्यःने थ्यंक वल। मिश्र देशय् योसेफयात म्हमस्यूम्ह न्हम्ह जुजु मजुतले इस्राएलीत यक्व हे दयावल।”☆

19 व हे जुजुं झी इस्राएलीतय् स्वये मफयाः तसकं सास्ती याना तल। अले इमि ह्याउँ मस्तयूत नं स्यायेत वांछवय्के बीगु।”☆

20 “अबलय् हे मोशा बुल। थ्व मचायात परमेश्वरं तसकं यय्कल। स्वला तक वयात छैय् हे लहिना तल।”☆

21 मोशायात वाये यंकूबलय् फारोया म्हायूतं कयाः थःकाय् थें यानाः लहिनाः ब्वलंकल।”☆

22 थुकथं मोशां दरबारय् हे मिश्रतयगु फुक्कं ज्ञान सय्के सीके यात। थुकथं मोशा ज्याय् नं खँय् नं सःस्यूम्ह जुयावल।”

23 “पिइँ दुबलय् वं थः मनु इस्राएली दाजुकिजातयथाय् वने मास्ति वय्कल।

24 छन्हु वं छम्ह मिश्रीं छम्ह इस्राएलीयात दायाच्वंगु खन। वं उम्ह इस्राएलीयात बचय् यात अले बदला कयाः मिश्रीयात स्यानाबिल।

25 परमेश्वरं जिगुपाखें इस्राएलीतय् बचय् यानादी धयागु खँ इमिसं थुइकी धकाः मोशां मतिइ तःगु खः। इस्राएलीतय्सं धाःसा थ्व खँ मथू।

26 “कन्हय् खुन्हु निम्ह इस्राएलीत ल्वाना च्वंबलय् मोशा नं अन थ्यन। थ्व खनाः वं थथे धकाः इमित मिलय् यायेत स्वल — ‘दाजुकिजा जुयाः नं थथे ल्वाना च्वनेगु ला?’

27 “ल्वापु थःमह मनुखं मोशायात थथे धकाः च्वत्यंक घ्वाना छवल — ‘छन्त सुनां जिमि हाकिम व न्यायाधीश यानाः छवयाहल?

28 म्हेगः व मिश्रीयात स्याः थें जितः नं स्याये मास्ति वः ला छु?’

29 थ्व न्यनाः मोशा अनं बिस्युं वनाः मिधान देशय् च्वंवन। अन वया निम्ह काय्पिं दत।”☆☆

30 “पिइँ दये धुंकाः मोशां सीने पहाडया लिक्क मरूभूमिइ मि च्यानाच्वंगु झालय् छम्ह स्पर्दतयात खन।

☆ 7:8 ७:८ उत १७:१०-१४; २१:२-४; २५:२६; २९:३१-३५:१८ ☆ 7:9 ७:९ उत ३७:११,२८; ३९:२,२९ ☆ 7:10 ७:१० उत ४१:३१-४१ ☆ 7:11 ७:११ उत ४२:१-२ ☆ 7:13 ७:१३ उत ४५:१,१६ ☆ 7:14 ७:१४ उत ४५:१-२०,१७-१८; ४६:२७ ☆ 7:15 ७:१५ उत ४६:१-७; ४९:३३ ☆ 7:16 ७:१६ उत २३:३-१६; ३३:१९; ५०:७-१३; यहो २४:३२ ☆ 7:17-18 ७:१७-१८ प्रस १:७-८ ☆ 7:19 ७:१९ प्रस १:१०-११,२२ ☆ 7:20 ७:२० प्रस २:२ ☆ 7:21 ७:२१ प्रस २:३-१० ☆ 7:29 ७:२९ प्रस २:११-१५ ☆ 7:29 ७:२९ प्रस १:८३-४

31 थ्व खना: व अजू चाया: स्वयेत न्ह्यःने वंबलय परमप्रभुं थथे धयादिल —

32 ‘जि छिमि तापा:बाज्यापि अन्नाहाम, इसहाक व याकूबया परमेश्वर खः।’ थ्व न्यना: मोशां थररर खाना: ग्याना: स्वये तकं मफुत।

33 “परमप्रभुं वयात हानं धयादिल — ‘छ दनाच्वंगु थाय् पवित्रगु खः। उकिं छं थःगु लाकां त्वःति।

34 मिश्र देशय् च्वंपि जिमि मनूतय्सं दुःखकष्ट सियाच्वंगु जिं स्यू। थःत जुयाच्वंगु कष्ट इपि ख्वयाच्वंगु नं जिं ताः। अयजूगुलि इमित बचय् यायेत जि क्वहां वयागु खः। आ: छन्त हे जिं अन छ्वयेत्यना।’*
35 “व हे मोशायात, गुम्हयसित ‘छन्त सुनां जिमि हाकिम व न्यायाधीश याना: छ्वयाहल?’ धका: मययकूगु खः, वयात हे इस्राएलीतयथाय् परमेश्वरं च्यानाच्वंगु झालय् खने दुम्ह स्वर्गदूतपाखें हाकिम व छुत्कारा बीम्ह याना छ्वयाहयादिल।*
36 अले वं हे मिश्र देशय् अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यना: इस्राएलीतयत् अनं पित ब्वना हल। अथे हे वं लाल समुद्र व मरुभूमिइ पिइदें तक अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यना।*
37 “ ‘छिमि इस्राएली दाजुकिजापाखें हे परमेश्वरं जि थें ज्या:म्ह छम्ह अगमवक्ता छ्वयाहयादी’ धका: इस्राएलीतयत् धया थकूम्ह मोशा हे ला खः नि।*
38 मरुभूमिइ सीने पहाडय् स्वर्गदूतं वयात व इस्राएलीतयत् धा:गु परमेश्वरयागु खँ झी तापा:बाज्यापिन्त न्यंका जूम्ह नं मोशा हे खः।*
39 “झी तापा:बाज्यापिन्सं मोशां धा:गु खँ मन्यंसे झन जक वयात तुं च्वत्यंक घ्वाना: मिश्र देशय् लिहां वनेगु मतिइ तया:
40 हास्नयात थथे धाल — ‘मिश्र देशं झीत पित ब्वना हःम्ह मोशा सित ला म्वात ला झीसं छुं मस्यू। झीगु न्ह्यः न्ह्यः वनेत घःत दय्कादिसें।’*
41 अले इमिसं द्रुहंचाया मूर्ति दय्का: व हे मूर्तियात बलि बिया: भवय् न्यायकल। इपि थःगु हे ल्हा:यागु ज्या खना: लयल्यताल।*
42 अयजूगुलि परमेश्वरं इमित त्वःतादिल, अले इमित आकाशय् च्वंगु नगुतयत् हे पुजा याकेबियादिल। थ्व हे खँ अगमवक्तातय्सं थथे च्वया थकूगु दु —
“ ‘हे इस्राएलीत, पिइदें तक मरुभूमिइ च्वनाबलय् छिमिसं जित: बलि बियागु दु ला?’
43 मखु, छिमिसं मोलोख घःयागु खः
व रेफन घः धा:म्ह नगुयागु मूर्ति क्वबिया जुल।
थ्व मूर्तिंत छिमिसं हे पुजा यायेत दय्कूगु खः।
अथे जूगुलि जिं छिमित सजौय बीत बेबिलोनं नं उखे छ्वये।’ ”*
44 “मरुभूमिइ झी तापा:बाज्यापिनिगु नापलायगु पाल दु। मोशानापं खँ ल्हाना दीम्हयसिनं धयादीकथं व नमूना क्यनादीगुकथं वं थ्व पाल दय्का थकूगु खः।*
45 लिपा झी तापा:बाज्यापिन्सं थ्व पाल थः सन्तानयात बिल। अनं लिपा परमेश्वरं थ्व देशय् च्वंपि जात जातियापि मनूतयत् पितिनाछ्वयादिल। अले यहोशू थ्व देशयात त्याका काल। थ्व हे देशय् इमिसं पालयात नं हल। अबलय् निसें दाऊद जुजुया पालय् तकं व पाल अन हे च्वन।*
46 “दाऊदयात परमेश्वरं यःगुलि वं परमेश्वरयाके याकूबया परमेश्वरया निंति देगः दय्काबी धका: बिन्ति यात।*
47 तर वं दय्के धा:गु देगः वया काय सोलोमनं दय्काबिल।*
* 7:34 ७:३०-३४ प्रस ३:१-१० * 7:35 ७:३५ प्रस २:१४ * 7:36 ७:३६ प्रस ७:५; १४:२९; गन्ती १४:३३ * 7:37 ७:३७ व्य १८:१५, १८ * 7:38 ७:३८ प्रस १९:१-२०:१७; व्य ५:१-३३ * 7:40 ७:४० प्रस ३२:१ * 7:41 ७:४१ प्रस ३२:२-६ * 7:43 ७:४२-४३ ओमो ५:२५-२७ * 7:44 ७:४४ प्रस २५:९, ४० * 7:45 ७:४५ यहो ३:१४-१७ * 7:46 ७:४६ २ शमू ७:१-१६; १ इति १७:१-१४ * 7:47 ७:४७ २ इति ३:१-७; १ राज ६:१-३८

* 7:34 ७:३०-३४ प्रस ३:१-१० * 7:35 ७:३५ प्रस २:१४ * 7:36 ७:३६ प्रस ७:५; १४:२९; गन्ती १४:३३ * 7:37 ७:३७ व्य १८:१५, १८ * 7:38 ७:३८ प्रस १९:१-२०:१७; व्य ५:१-३३ * 7:40 ७:४० प्रस ३२:१ * 7:41 ७:४१ प्रस ३२:२-६ * 7:43 ७:४२-४३ ओमो ५:२५-२७ * 7:44 ७:४४ प्रस २५:९, ४० * 7:45 ७:४५ यहो ३:१४-१७ * 7:46 ७:४६ २ शमू ७:१-१६; १ इति १७:१-१४ * 7:47 ७:४७ २ इति ३:१-७; १ राज ६:१-३८

48 अयजूसां दकलय तःधंम्ह परमेश्वर मनूतयगु ल्हातं दय्कूग देगलय च्वनादी मखु धकाः अगमवक्तातय्सं थथे च्वया थकूग दु –

49 “ ‘स्वर्ग जि च्वनेगु थाय् खः,
अले पृथ्वी जिगु तुति तयेगु थाय् खः।
का धा सा, जितः छिमिसं
गज्याःगु देगः दय्का बीगु’ धकाः

परमप्रभुं न्यनादिल।

‘जिगु झासु लनेगु थाय् गन दु?

50 थ्व फुक्कं जिगु हे ल्हातं
दय्का तयागु मखु ला?’ ”✧

51 “छिकपिं तसकं हे अतेरि, अले छिकपिनिगु नुगः तसकं छाः। छिकपिन्सं न्ह्याबलें पवित्र आत्मायागु खँ मन्यंसे थः तापाःबाज्यापिन्सं याःथें जक यानाच्चंगु दु।✧

52 छिकपिनि तापाःबाज्यापिन्सं अगमवक्ता सुयात जक दुःख मब्यूग दु? धर्मीम्ह मनू झायादी तिनि धकाः धाःपिन्त नं इमिसं स्याना छवल। आः व हे धर्मीम्ह मनूयात नं छिकपिन्सं दुःख जक बियाः मगानाः धोखा बियाः स्यानाबिल।

53 स्वर्गदूततय्पाखें परमेश्वरं बियादीगु व्यवस्था काये खंपिं छिकपिं हे खः, अथेसां छिकपिन्सं उकियात मानय् मयाः।”

स्तिफनसयात स्याःगु

54 थ्व खँ न्यनेवं इमिसं तसकं तं पिकयाः वा न्ह्यल।

55 स्तिफनसं धाःसा पवित्र आत्मां जायाः स्वर्गय् थस्वःबलय् जल्ल थीम्ह परमेश्वर व वय्कःयागु जवय् येशू दनाच्चनादीगु खनाः

56 थथे धाल – “स्व, जिं स्वर्ग चाःगु व मनूया काय् परमेश्वरयागु जवय् दनाच्चनादीगु खनाच्चना।”

57 थ्व न्यनाः इमिसं तसकं हालाः थथःगु न्हाय्पंप्वाः तित। अले फुक्कं जानाः स्तिफनसयात हय्क्काः वन।

58 इमिसं वयात सालाः शहरं पिने यंकाः ल्वहँतं कय्कल। शाऊल धाःम्ह ल्याय्म्हम्ह मनू धाःसा ल्वहँतं कय्कूपिनिगु वसः स्वयेत पिवाः च्वनाच्चन।

59 इमिसं थथे ल्वहँतं कय्का च्वंबलय् स्तिफनसं थथे प्रार्थना यात – “प्रभु येशू, जिगु आत्मा कयादिसँ।”

60 अले पुलि चुयाः तःसलं हालाः धाल – “प्रभु, इमिसं यानाच्चंगु पाप क्षमा यानादिसँ।” थुलि धयाः व सित।

8

शाऊलं विश्वासीतयत् दुःखकष्ट ब्यूगु

1 थथे स्तिफनसयात स्याःगुलिइ शाऊलयागु नं ल्हाः दु।

अबलय् हे यरूशलेमय् च्वंपिं विश्वासीतयत् फयां फये मफय्क दुःख जूवल। थथे दुःख जूगुलि फये मफयाः फुक्क विश्वासीत यहूदिया व सामरिया न्यंक उखेंथुखें छ्यालब्याल जुयाः वन। प्रेरितत धाःसा गनं मर्वेसे यरूशलेमय् हे च्वनाच्चन।

2 सुं विश्वासीतय्सं वयाः स्तिफनसयात यंकाः थुनाबिल। थथे व सीगुलि इपिं तसकं नुगः मछिकाः ख्वल।

3 शाऊलं धाःसा विश्वासीतयत् स्यंका हे त्वःते धकाः छैय् छैय् वनाः विश्वासी मिसातयत् मिजंतयत् सातुसालाः यंकाः इयालखानाय् कुना बीगु यानाच्वन।*

सामरियाय् भिंगु खँ न्यंकूगु

4 उखेंथुखें जूपि विश्वासीतयसं भिंगु खँ न्यंकाजुल।

5 अथे हे फिलिपं नं सामरियाय् वनाः ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकाजुल।

6-7 अन च्वंपि यक्व मनूतयसं वं धाःगु खँ न्यंगुलि, वं भूतआत्मातयत् पिहां हूँ धकाः धाःथें ततःसकं हालाः पिहां वंगुलि, पक्षवातं कयाः च्वंपिन्त व लंग्रातयत् लाय्का ब्यूगुलि नं फुक्कसिनं वयागु खँ बांलाक न्ह्याइपुसे च्वंक न्यं।

8 अयजूगुलि शहरय् च्वंपि मनूत लयतायाच्वन।

जादुयागु ज्या याइम्ह सिमोन

9 अन सिमोन नां दुम्ह छम्ह मनू दु। जादुयागु ज्या यानाः वं शहरय् च्वंपि मनूतयत् अजू चाय्काः थःत तःधंम्ह मनू खः धकाः धया जुयाच्वन।

10 अथे जूगुलि वयात चिधंपिनिसें तःधपिन्सं तक नं – “परमेश्वरयागु तःधंगु शक्ति दुम्ह मनू थ्व हे खः” धकाः मानय् याना तल।

11 थथे सिमोनं ताःइलंनिसें सामरीतयत् जादु याना क्यनाच्वंगुलि इमिसं वयागु खँ न्यं।

12 अयनं फिलिपं इमित परमेश्वरयागु राज्य व येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकल। इमिसं वं धाःगु खँय् विश्वास यानाः मिसा मिजं सकसिनं बप्तिस्मा काल।

13 सिमोनं नं विश्वास यानाः बप्तिस्मा कयाः फिलिप नाप हे जुल। वं तसकं अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यंगु खनाः सिमोन छक्क जुयाच्वन।

14 यस्शलेमय् च्वंपि प्रेरिततयसं सामरियाय् च्वंपि मनूतयसं नं परमेश्वरयागु वचन न्यन धकाः सीवं यूहन्ना व पन्तुसयात इमिथाय् छवयाहल।

15 इमिसं अन वयाः इमिगु लागि पवित्र आत्मा झायादीमा धकाः प्रार्थना यात।

16 प्रभु येशयागु नामं बप्तिस्मा काये धुंक्सां इपि आः तकं पवित्र आत्मां मजाःनि।

17 अथे जूगुलि इमिसं इमिगु छेनय् ल्हाः तयाबिल, अले इपि पवित्र आत्मां जाल।

18 थथे इमिसं ल्हाः तयेवं इपि पवित्र आत्मां जाःगु खनाः सिमोनं थथे धकाः इमित धिबा ब्यू वल

— 19 “थ्व शक्ति जितः नं बियादिसँ। अले जिं न्ह्याम्हयसिके ल्हाः तयेवं इपि पवित्र आत्मां जायेमा।”

20 पन्तुसं धाल – “थ्व धिबानाप तं छ नं नाश जुयावनेमा। छं स्वये परमेश्वरयागु वरदान धिबां न्याये दइ धकाः च्वना ला?

21 थ्व ज्याखँय् छं ल्हाः तये फइ मखु, छायाधाःसा परमेश्वरयागु न्ह्याःने छंगु नुगः वँचु।

22 अथे जूगुलि छं पश्चाताप यानाः पापं लिच्यु। अले प्रभुयात प्रार्थना याःसा छंगु पाप क्षमा जुइफु, छायाधाःसा छंगु नुगः तसकं हे वँचु धकाः जिं स्यु।

23 छ तसकं नुगः मूम्ह व पापया पन्जाय् लानाच्वंम्ह खः धकाः नं जिं स्यु।”

24 अले सिमोनं थथे लिसः बिल – “छिं जितः धयादीगु छुं हे मजुइमा धकाः छिक्कपिन्सं हे प्रभुयात बिन्ति यानादिसँ।”

25 थथे पन्तुस व यूहन्नां सामरियाय् च्वंपिन्त प्रभुयागु वचन व थःपिनिगु साक्षी न्यंकाः सामरिया जुकाः यस्शलेम लिहां वंबलय् लँय् लाःगु गामय् नं प्रभुयागु भिंगु खँ न्यंका वन।

फिलिप व इथियोपियाय् च्वंम्ह सरकारी मनू

26 छन्हू छम्ह स्वर्गदूतं वयाः फिलिपयात थथे धाल – “याकनं दच्छिन पतिइ यस्शलेमं गाजापाखे वनेगु मस्भूमिया लँय् हूँ।”

27 अले फिलिप उघिमय् दनाः वन। वं लैय् इथियोपिया देशयाम्ह महारानीया छम्ह तःधंम्ह दांभरियात नापलात। व छम्ह नपुंसक खः। व यरूशलेमय् परमेश्वरयात आराधना यानाः

28 लिहां वयाच्चंम्ह खः। व बगिलय् च्वनाः यशैया धाःम्ह अगमवक्तां च्वःगु सफू ब्वना वयाच्चंगु खः।

29 अले पवित्र आत्मां फिलिपयात धाल – “व बगिया लिक्क हूँ।”

30 फिलिप ब्वाँय् वन, व मनुखं यशैया धाःम्ह अगमवक्तां च्वःगु सफू ब्वना वयाच्चंगु न्यनाः फिलिपं न्यन – “छिं ब्वनाच्चनागु खँ थू ला?”

31 अले वं धाल – “सुनानं स्यना मबीकं गय् यानाः थुइकेगु?” अले वं फिलिपयात थःनाप तुं बगिलय् च्वनेत बिन्ति यात।

32 वं ब्वनाच्चंगु सफूयागु ब्व थथे खः –

“स्यायेत यंकूम्ह चीधिकःम्ह भ्याःचा थें

वय्कलं छुं नवाना मदी।

सँ चाकीबलय् फै

सुम्क च्वंथें

वय्कलं नं थःगु म्हुतुप्वाः

तिनाच्चन।

33 वय्कःयात क्वह्यकाः

बांलाक न्याय तक्कं मयात।

वय्कःया सन्तानयागु खँ

सुनां कनी?

छाय्धाःसा वय्कःयात

पृथ्वीइ स्यानाबिल।”☆

34 अले व मनुखं फिलिपयात धाल – “थ्व सुयात धाःगु खः? अगमवक्तां थःत हे धयाच्चंगु ला कि सुं मेम्हयसित हे धयाच्चंगु? जितः थुइकादिसँ।”

35 अले फिलिपं धर्मशास्त्रयागु थ्व खंनिसँ कयाः येशूयागु भिंगु खँ तक कन।

36 इपिं वैं छथाय् लः दुथाय् थ्यन। अले वं फिलिपयात धाल – “स्वयादिसँ, थन लः दु। जितः बप्तिस्मा कायेत छुकिं पनी?”

37 फिलिपं धाल – “छिं दुनुगलंनिसँ विश्वास यानादियागु खःसा बप्तिस्मा कयादी फु।” अले वं लिसः बिल – “येशू ख्रीष्ट परमेश्वरया काय् खः धकाः जिं विश्वास याना।”

38 अले वं बग्गी दिके बिधाः इपिं निम्हं लखय् क्वहां वन। फिलिपं वयात बप्तिस्मा बिल।

39 इपिं निम्हं लखं पिने थाहां वःबलय् प्रभुयागु आत्मां फिलिपयात ज्वना यंकल। थथे वं फिलिपयात हानं गुबलें मखन। अले व लयल्यतायाः थःगु लैय् वन।

40 फिलिप धाःसा अशदोद शहरय् थ्यनाच्चन। अनंनिसँ वं कैसरिया मथ्यंतले लैय् लाःगु गां पतिकं भिंगु खँ न्यंका वन।

9

शाऊल विश्वासी जूगु

1 शाऊलं धाःसा प्रभुया चेलातय्त स्यायेगु व ख्याच्चः बीगु याना जुल तिनि। छन्हू थ्व शाऊलं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयाथाय् वनाः

2 दमस्कसय् च्वंगु धर्मशास्त्र स्यनीगु छँयाम्ह कजीयात येशू धाःथें जुइपिं मिसात व मिजंतय्त ज्वनाः यरूशलेमय् हये दयेमा धकाः भ्वं च्वया बीत धाल।

3 छन्हु थ्व हे शाऊल दमस्कसपाखे स्वया वनाच्चंबलय् अन थ्यनिथें च्वंकाः आकाशं तसकं थीगु जः वयागु छचाःखेलं थिल।

4 थथे जूगुलि व बैय् भ्वसू वन। अले वयात थथे धयाहःगु सः ताये दत — “शाऊल, शाऊल, जितः छं छाया दुःख बियाच्चनागु?”

5 अले शाऊलं धाल — “हे प्रभु, छि सु खः?”

अले वयकलं धयादिल — “जि येशू खः, गुम्हयसित छं दुःख बियाच्चन।

6 आः दनाः शहरय् हूँ, अन हे छन्त यायेमाःगु ज्या कनी।”

7 अबलय् व नाप दुपि मनूत वातां दनाच्चन। इमिसं सःताः, खँ धाःसा सुयातं मखं।

8 अले शाऊलं दनाः मिखा चायकूबलय् मिखां छुं हे मखन। अथे जूगुलि मनूतय्सं वयात ल्हाः ज्वनाः दमस्कसय् हयाबिल।

9 थथे व स्वन्हु तक मिखा कां जुइकाच्चन। थुबलय् वं नयेनीगु मयाः, लः तक नं मत्वं।

10 दमस्कसय् हननिया धाःम्ह छम्ह चेला च्वनाच्चंगु दु। थ्व हे चेलायात प्रभुं दर्शन बियाः — “हननिया” धकाः सःतादिल।

अले वं लिसः बिल — “प्रभु, जि थनसं दु।”

11 प्रभुं वयात धयादिल — “याकनं तप्यं धाःगु गल्लिइ वनाः यहदायागु छैय् टार्ससयाम्ह शाऊल धाःम्ह मनूयात माः हूँ। वं प्रार्थना यानाच्चंगु दु।

12 हननिया धाःम्ह छम्ह मनुखं दुने वयाः मिखां खनेमा धकाः थःगु छेनय् ल्हाः तयाच्चंगु वं दर्शन खने धुंकल।”

13 अले हननियां लिसः बिल — “प्रभु, थ्व मनूयागु खँ यक्व मनूतयगु म्हुतुं न्यना तयागु दु। यस्शलेमय् च्वंपिं छिकपिनि चेलातयत् थ्वं यक्व हे सास्ती यानावःगु दु।

14 थन नं तःधंपि पुजाहारीतयके छिकपिनि चेलातयत् ज्वनाः यंकेगु अधिकार कयाः वःगु दु हं।”

15 तर प्रभुं वयात धयादिल — “छ हूँ छायाःसा यहदीमखुपिन्त, जुजुपिन्त व इस्त्राएलीतयत् नं जिगु नां न्यंके छवयेत जिं थ्व मनूयात ल्ययागु दु।

16 अले हानं जिं वयात जिगु नांया निति गुलि तक वं दुःखकष्ट सी मालीतिनि धकाः क्यनेतिनि।”

17 अले हननियां शाऊल च्वनाच्चंगु छैय् वनाः वयागु छेनय् ल्हाः तयाः थथे धाल — “किजा शाऊल, लँय वयाच्चंबलय् छिं खंम्ह प्रभु येशू हे छिं हानं मिखां खनेमा, अले पवित्र आत्मां जायेमा धकाः जितः थन छवयाहयादिल।”

18 उलि धायेवं हे वयागु मिखां बिखू थें ज्याःगु छुं कुतुंवन, अले वं मिखां खन। अले वं दना वनाः बप्तिस्मा काल।

19 अनं लिपा नये धुंकाः वयागु म्हय् बल बल।

शाऊलं दमस्कसय् भिंगु खँ न्यंकूगु

छुं दितक शाऊल दमस्कसय् च्वंपिं चेलात नाप हे च्वन।

20 याकनं हे वं धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् वनाः — “येशू परमेश्वरया काय् खः” धकाः न्यंकाजुल।

21 वयागु खँ न्यनाः मनूतय्सं अजू चायाः थथे धाल — “यस्शलेमय् येशूयागु नां काःपिं मनूतयत् स्याना जूम्ह मनू थ्व हे मखु ला? अले थन नं छु व इमित तःधंपि पुजाहारीतयथाय् ज्वना यंकेत वःम्ह मखु ला?”

22 तर शाऊल नवायेगुलिइ तसकं बल्लाना वल। दमस्कसय् च्वंपिं यहदीतयत् येशू हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धयागु दसु बियाः इमित व धाये थ्व धाये मफयका तल।

23 तःन्हु दये धुंकाः यहदीतय् नायःतय्सं शाऊलयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वल।

24 थ्व खँ शाऊलं सिल। यहदीत वयात स्यायेत चान्हि दमस्कसया ध्वाखा पति पिवाः च्वना जुल।

25 शाऊलया चेलातय्सं वयात छन्हू चान्हय् खमुली तयाः शहरया पःखालं क्वछवयाः बिसिकेछवल।*

शाऊल यरूशलेमय् लिहां वःगु

26 अनं लिपा शाऊल यरूशलेमय् वयाः चेलात नाप मिलय् जुइत स्वल, तर व खनाः इपिं ग्यात, छायाःसा इमिसं व नं छम्ह चेला खः धकाः पत्याः याये मफुत।

27 अले बारनाबासं वयात प्रेरिततय्थाय् ब्वना हयाः गथे लैय् वनाच्चंबलय् प्रभुं दर्शन बियाः शाऊल नाप नवानादिल, अले दमस्कसय् छफुति हे मग्यासे वं येस्यागु खँ न्यंकल धकाः कन।

28 अले तिनि शाऊल यरूशलेमय् च्वंपिं चेलात नाप च्वने फत। अन नं वं मग्यासे प्रभुयागु खँ न्यंकाजुल।

29 अले ग्रीक भाय् ल्हाइपिं यहूदीत नाप नं जवाःसवाः याः जुल। अय्जुगुलिं इमिसं वयात स्यायेत स्वल।

30 थ्व खँ विश्वासीतय्सं सियाः शाऊलयात कैसरियाय् ब्वना हयाः अनं टार्ससय् छवयाबिल।

31 थथे यहूदिया, गालील व सामरियाय् च्वंगु मण्डलीइ सुख शान्ति जुल। प्रभुयात हनेगु व वय्कःयागु खँ न्यनिगुलिं यानाः पवित्र आत्मायागु ग्वाहालि दयाः मण्डली च्वन्द्धाना वल, अले विश्वासीत नं यक्व दयावल।

पत्रुस लुङ्गा व योप्पाय् वंगु

32 पत्रुस उखेंथुखें न्यंका जुजुं लुङ्गाय् च्वंपिं चेलातय्थाय् नं थ्यन।

33 वं अन एनियास धाःम्ह छम्ह मनूयात नापलात। पक्षवातं यानाः व मनू लासां दनावये मफुगु च्यादँ दये धुंकल।

34 पत्रुस वयात धाल — “एनियास, येशू ख्रीष्टं छिगु ल्वय् लाय्कादी। दनादिसँ, छिगु लासा थनादिसँ।” थुलि धायेवं व मनू जुस्वक दन।

35 लुङ्गाय् व शारोनय् च्वंपिं मनूतय्सं थ्व खनाः प्रभुयात विश्वास यात।

36 अबलय् योप्पा धाःगु थासय् तबीता धाःम्ह छम्ह मिसाम्ह चेला च्वनाच्वंगु दु। ग्रीक भाषां वयागु नां डोरकास जुइ। व छम्ह भिंगु भिंगु जक ज्या याना व मेपिन्त ग्वाहालि यानाजुइम्ह मिसा खः।

37 छन्हू थ्व मिसा उसौय् मदयाः सित। सीम्हयात म्वःल्हुकाः चेलातय्सं तले च्वंगु क्वथाय् तया तल।

38 लुङ्गा योप्पां तामपाःगुलिं चेलातय्सं पत्रुस अन दनि धकाः सीकाः निम्ह मनूयात सःतके छवल। इमिसं वनाः धाल — “लिबाकादी मते, याकनं झासँ।”

39 पत्रुस इपिं नाप वन। अन थ्यनेवं इमिसं वयात तले क्वथाय् ब्वनायंकल। भाःत मदुपिं मिसातय्सं ख्वख्वं तबीता मसीनिबलय् वं इमिगु लागि दय्कातःगु वसः क्यन।

40 अले वं इपिं फुक्कसितं पिने छवयाः पुलिं चुयाः प्रार्थना यात। प्रार्थना याये धुंकाः सीम्हय्सिथाय् स्वयाः धाल “तबीता, दना वा।” अले वं मिखा चाय्कल, पत्रुसयात खनाः व फ्यतुत।

41 पत्रुस वयात ल्हाः ज्वनाः थन। अले फुक्क चेलात व भाःत मदुपिं मिसातय् सःताः तबीतायात इमित लःल्हाना बिल।

42 थ्व खँ योप्पाय् फुक्कभनं बय्बय् जुगुलिं यक्वसिनं प्रभुयात विश्वास यात।

43 पत्रुस तःन्हू तक अन हे सिमोन धाःम्ह छँगूया ज्या याइम्हय्सिगु छैय् च्वन।

10

पत्रुस व कर्नेलियस

1 कैसरियाय् कर्नेलियस नां दुम्ह छम्ह मनू दु। व इटालिया धाःगु पल्टनयाम्ह छम्ह कप्तान खः।

2 व छम्ह धर्मीम्ह मनू खः। व अले वया जहानपिं फुक्कसिनं परमेश्वरयात मानय् याः। वं फवं वःपिन्त नुगः मस्यासे ब्यू। अले परमेश्वरयात न्हाबलें प्रार्थना नं याः।

3 छन्हु न्हिनय् तीन बजे परमेश्वरया छम्ह दूतं दर्शन बिया: वयात — “कर्नेलियस” धका: स:तूगु वं बांलाक हे ताल।

4 वं स्व:गु स्वलं तुं याना: ग्याग्यां धाल — “प्रभु, छु याये माल, धयादिसँ?”

अले दूतं वयात धाल — “छं मेपिन्त या:गु ग्वाहालि व प्रार्थना खना: परमेश्वर तसकं लय्तायादिल।

5 आ: छं मनुतय् योप्पाय् छवया: सिमोन धा:म्ह पन्हुसयात स:तके छव।

6 व मनु सिमोन धा:म्ह छेंगूया ज्या याइम्हय्सिगु समुद्र सिथय् च्वंगु छेंय् च्वनाच्वंगु दु।”

7 स्वर्गदूत वने धुंका: वं निम्ह च्य:तय् व थ:गु पल्टनयाम्ह छम्ह धर्मीम्ह सिपाईयात स:ता:

8 जूगु खँ फुक्कं कना: योप्पाय् छवल।

9 कन्हय् खुन्हु न्हिनय् स:त:वंपि शहरया लिक्क थ्यन। अबलय् हे पन्हुस क:सिइ प्रार्थना या: वन।

10 तसकं नये पित्या:गुलि वं नयेगु मतिइ तल। नयेगु ज्वरय् यानाच्वंबलय् हे पन्हुस दर्शन खन।

11 स्वर्ग चाला: अनं छकू त:धंगु देलासा थें ज्या:गु प्यखें कुन्चाय् ज्वना: पृथ्वीइ कुतुं वयाच्वंगु खन।

12 उकी त:ता मछियापि पशु, पंक्षित व घिसय् जुया जुइपि जन्तुत दु।

13 अले “दँ पन्हुस, शुमित स्याना: न” धका: धयाह:गु स: ताल।

14 वं धाल — “अथे जुइ मखु, प्रभु। जिं ला गुबलें हे शूद्र मजूगु व नये मज्यूगु मनयानि।”

15 हानं स: वल — “परमेश्वरं शूद्र याना त:गुयात छं शूद्र मजू धका: धाये मते।”

16 थथे स्वक: तक जुल। अले व फुक्क हानं स्वर्गय् तुं थत यंकल।

17 थथे पन्हुस थ:म्हं खंगु दर्शनयागु अर्थ छु जुइ धका: मतिइ तया च्वंबलय् लाक्क हे कर्नेलियसं छवयाह:पि मनुत सिमोनयागु छें लुइका: लुखाय् दना:

18 स:ता: “सिमोन धा:म्ह पन्हुस थन च्वनाच्वंगु दु ला” धका: न्यन।

19 थ्व दर्शनयागु अर्थ छु जुइ धका: मतिइ तया च्वंबलय् पवित्र आत्मां पन्हुसयात धयादिल — “कुने स्वम्ह मनुतय्सं छन्त मा: वयाच्वंगु दु।

20 याकनं क्वहां हँ, अले इपिं नाप छुं संका मयासँ सुमुक हँ। जिं हे इमित छन्थाय् छवयाहयागु ख:।”

21 अले पन्हुसं कुहां वना: इमित धाल — “छिमिसं मालाच्वंम्ह मनु जि हे ख:। छिपिं थन छाया वयागु?”

22 इमिसं धाल — “कर्नेलियस धा:म्ह परमेश्वरयात मानय् याइम्ह व भिंम्ह छम्ह कप्तान दु। वय्क:यात यहूदीतय्सं नं मानय् या:। पवित्रम्ह स्वर्गदूतं दर्शन बिया: छित: स:ता: छिगु खँ न्यँ धका: वय्क:यात धयादीगुलि जिपिं वयागु ख:।”

23 अले वं इमित दुने यंका: उखुन्हु अन हे बाय् तल।

पन्हुस कर्नेलियसयात नापला: वंगु

कन्हय् खुन्हु पन्हुस इपिं नाप वन। योप्पाय् च्वंपि गुम्हं गुम्हं विश्वासीतय् नं वं ब्वनायंकल।

24 इपिं कंस खुन्हु कैसरियाय् थ्यन। कर्नेलियस, वया पासापि व थ:थितिपि फुक्क मुंका: पन्हुसपिनिगु लँ स्वयाच्वन।

25 पन्हुस दुहां वनेत्यंबलय् कर्नेलियसं लुखाय् वया: वयागु तुति भागि यात।

26 अयनं पन्हुसं वयात थना: धाल — “दनादिसँ, जि नं ला छम्ह मनु हे ख: नि।”

27 थथे व कर्नेलियस नाप खँ ल्हाल्हां दुने वन। दुने वं यक्व मनुत मुनाच्वंगु खन।

28 अले वं इमित धाल — “छम्ह यहूदी जुया: मेगु जातियापिन्थाय् वना: इपिनापं संगत याये मज्यू धयागु खँ ला छिकपिन्सं सि हे स्यू। अयनं परमेश्वरं जित: सुं मनुयात शूद्र मजू व थीमज्यूपि धाये मते धका: धयादिल।

29 अयज्गुलि हे जि छिकपिन्सं स:तके ह:बलय् महां मधासे वया। आ: छिकपिन्सं जित: छाया स:तादियागु ख:, धयादिसँ।”

30 अले कर्नेलियसं धाल - “थनि प्यन्हु दत, न्हिनेसिया तीन बजे ति जि छैय् प्रार्थना यानाच्वनाबलय् त्वइसे च्वंगु वसः पुनातःम्ह छम्ह स्वर्गदूतं जिगु न्ह्यःने दं वयाः

31 थथे धाल - “कर्नेलियस, छं याःगु प्रार्थना व मेपिन्त ग्वाहालि याना जूगु परमेश्वरयात तसकं यल।

32 अयजगुलि योप्पाय् छं मनूतय्त सिमोन धाःम्ह पत्रुसयात सःतके छव। व मनू सिमोन धाःम्ह छैगूया ज्या याइम्हयसिगु समुद्र सिथय् च्वंगु छैय् च्वनाच्वंगु दु।”

33 अले जिं उग्रिमय् हे छिथाय् मनूत छवयाहया। छि झायादीगु तसकं हे बांलात। परमेश्वरया न्ह्यःने प्रभुं छितः धयादीगु खँ न्यनेत जिपिं थथे मुनाच्वनागु दु।”

पत्रुसं नवाःगु

34 अले पत्रुसं धाल - “धाथें खः खनी, परमेश्वरं सुयातं ख्वाः स्वयाः ज्या यानामदी।”

35 वय्कःयात मानय् यानाः भिंगु भिंगु ज्या याना जूपिं न्ह्याम्हयसितं वय्कलं यय्कादी।

36 परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयापाखें इस्राएलीतय्त शान्ति बीगु भिंगु खँ न्यंकादिल। थ्व हे येशू ख्रीष्ट फुक्कसियां प्रभु खः।

37 थ्व हे भिंगु खँ यहून्नां बप्तिस्मायागु खँ न्यंकाजगु लिपा गालीलनिसें यहूदिया तकं न्यनावंगु दु धकाः छिकपिन्सं सि हे स्यू।

38 अले हानं गथे परमेश्वरं थ्व हे नासरतयाम्ह येशूयात पवित्र आत्मां जाय्काः यक्व शक्ति बियादिल। अले येशू फुक्कसितं भिकाः शैतानं दुःखकष्ट बियातःपिन्त लाय्कादिल। छायाःसा परमेश्वर वय्कः नाप दीगु खः धकाः छिकपिन्सं नं स्यू।

39 “वय्कलं थथे यरूशलेम शहरय् व यहूदियाय् यानादीगु फुक्क ज्याखँया साक्षी जिपिं हे खः। इमिसं वय्कःयात क्रूसय् यख्खानाः स्यात।

40 अयनं परमेश्वरं वय्कःयात सी धुंक्सां स्वन्हु दुखन्हु म्वाकादिल अले क्यनादिल।

41 वय्कः फुक्क मनूतयथाय् झाया मदी। परमेश्वरं जिमित थुकियागु साक्षी बीत ल्यया तःगुलि जिमिथाय् झाल। अले जिमिसं वय्कः नाप नयेत्वने याना।

42 व हे येशू जिमित थ्व भिंगु खँ न्यंका जुइत व परमेश्वरं वय्कःयात हे सीपिनि व म्वाःपिनि न्यायाधीश यानादीगु दु धकाः न्यंका जुइत उजं बियादिल।

43 न्हापायापिं अगमवक्तातय्सं नं येशूयात विश्वास याःपिं मनूतयगु पाप वय्कःयागु नामं जक क्षमा जुइफु धकाः धयावंगु दु।”

यहूदीमखुपिं नं पवित्र आत्मां जाःगु

44 थथे पत्रुसं नवानाच्वंबलय् हे न्यना च्वंपिं मनूतयके पवित्र आत्मा झाल।

45 थथे यहूदीमखुपिन्त नं पवित्र आत्मां जाय्कादीगु खनाः पत्रुस नाप वःपिं यहूदी विश्वासीत अजू चाल,

46 छायाःसा इपिं थीथी भाषां नवानाः परमेश्वरयात तःधंका च्वंगु इमिसं ताल। अले पत्रुसं धाल

— 47 “झीत थें थुमित नं पवित्र आत्मां जाय्कादी धुंकल। आः सुनां थुमित बप्तिस्मा बी मते धकाः पने फइ?”

48 थुलि धयाः वं इमित येशू ख्रीष्टयागु नामं बप्तिस्मा कायेमाः धकाः उजं बिल। अले इमिसं वयात छुं ई तक इपिनापं च्वनादिसें धकाः बिन्ति यात।

11

पत्रुसं प्रेरिततय् न्ह्यःने नवाःगु

1 यहूदीमखुपिन्सं नं परमेश्वरयागु वचन न्यनाः विश्वास यात धकाः यहूदियाय् च्वंपिं प्रेरितत व मेपिं विश्वासीतय्सं सीकल।

- 2 पन्नुस यरूशलेमय् लिहां वंबलय् इमिसं वयात थथे धका: ब्व:बिल –
 3 “यह्दीमखुपिन्थाय् वना: छं नयेत्वने याना वयागु ला?”
 4 अले वं छगू छगू दतले जूगु खँ फुक्कं इमित थुकथं कन –
 5 “योप्पाय् छन्हू प्रार्थना यानाचवनाबलय् जिं दर्शन खना। व दर्शनय् जिं छक् देलासा थें ज्या:गु
 प्यखें कुन्चाय् ज्वना: स्वर्ग जिथाय् कुतुं वयाचवंगु खना।
 6 जिं क्वथीक स्वयाबलय् उकी पशु, पक्षी, घिसय् जुया जुइपिं जन्तुत खना।
 7 अले जिं थथे धयाह:गु स: ताया – ‘दँ पन्नुस, थुमित स्याना: न।’
 8 “जिं लिस: बिया – ‘मखु प्रभु, थौं तक जिं शुद्ध मज्जु व थीमज्युगु मनयानि।’
 9 “स्वर्ग हानं जित: थथे धयाहल – ‘परमेश्वरं शुद्ध या:गुयात छं शुद्ध मज्जु धका: धाये मते।’
 10 थथे स्वक: तक जुइ धुंका: व फुक्कं स्वर्गय् तुं थत यंकल।
 11 “अबलय् हे कैसरियां जित: स:त:व:पिं स्वम्ह मनूत जि चवनाचवनागु छैय् थ्यंक: वल।
 12 पवित्र आत्मां जित: म्हां मधासे इपिं नाप सुमुक हँ धका: धयादिल। अले योप्पाय् च्वपिं खुम्ह
 विश्वासीतनाप जि कर्नेलियसयाथाय् वना।
 13 छम्ह स्वर्गदूतं छैय् वया: वयात थथे धा:गु खँ वं जिमित कन – ‘योप्पाय् मनूत छवया: सिमोन
 धा:म्ह पन्नुसयात स:तके छव।
 14 थ्व हे मनुखं छंगु व छिमि फुक्क जहानपिनिगु पाप क्षमा जुइगु खँ कनी।’
 15 “जि इपिं लिसे नवाना चवनाबलय् झीत थें इमित नं पवित्र आत्मां जायकादिल।
 16 थथे जुसेलि प्रभुं धयादीगु खँ जित: लुमंसे वल – ‘यूहन्नां ला लखं बत्तिस्मा बियाचवन, अयनं
 छिमित पवित्र आत्मां बत्तिस्मा बी।’[☆]
 17 परमेश्वरं थथे येशू ख्रीष्टयात विश्वास याना: झीत पवित्र आत्मा बियादी थें इमित नं पवित्र
 आत्मा बियादिल धा:सा जि सु ख: धका: परमेश्वरं बीत्यंगु पनेत, जिं परमेश्वरयात पने फु ला?”
 18 इमिसं फुक्क खँ न्यने धुंका: पन्नुसयात ब्व:बीगु त्व:ता: थथे धका: परमेश्वरयात त:धंकल –
 “अयसा परमेश्वरं यह्दीमखुपिन्त नं पश्चाताप याका: म्वाकादिल खनी।”

एन्टिओखियाय् च्वंगु मण्डली

- 19 स्तिफनसयात स्यायेधुंका: सास्ती फये मफया: विश्वासीतय्सं फोनिके, साइप्रस व
 एन्टिओखियाय् बिस्युं वना: अन इमिसं यह्दीतय्त जक भिगु खँ न्यंकाजुल।[☆]
 20 अयनं साइप्रसय् व कुरेनीइ च्वपिं विश्वासीत गुलिसिनं धा:सा एन्टिओखियाय् वया:
 यह्दीमखुपिन्त नं प्रभु येश्यागु खँ न्यंकल।
 21 प्रभु इपिं लिसे दीगुलि यक्व मनूतय्सं प्रभुयात विश्वास यात।
 22 थथे अन नं विश्वासीत दत धयागु खँ यरूशलेमया मण्डलीयापिन्सं सिया: बारनाबासयात
 एन्टिओखियाय् छवयाहल।
 23 थथे व अन वया: परमेश्वरं अन च्वपिं विश्वासीतय्त बियादीगु आशिष खना: तसकं लय्ताल।
 अले वं इमित मग्यासे दुनुगलनिसें प्रभु नाप जुयाचवनेमा: धका: स्थनेकने यात।
 24 थ्व बारनाबास धा:म्ह तसकं भिम्ह त:धंगु विश्वास दुम्ह व पवित्र आत्मां जा:म्ह मनू ख:। वं
 याना: त:म्हयसिनं हे प्रभुयात विश्वास यात।
 25 अले व टार्ससय् शाऊलयात मा: वन।
 26 लुइके धुंका: वयात एन्टिओखियाय् ब्वना हल। इपिं अन दच्छि तक चवना: मण्डलीइ च्वपिं
 यक्वसित हे स्थनेकने यात। एन्टिओखियाय् हे दकलय् न्हापां विश्वासीतय्त ख्रीष्टियन धायेगु यात।
 27 छन्हू यरूशलेमं सुं अगमवक्तात एन्टिओखियाय् वल।
 28 इपिं मध्ये अगाबस धा:म्हयसिनं संसारय् न्यंक हे अनिकाल जुइतिनि धका: आत्मायागु शक्ति
 अगमवाणी कन। थ्व अनिकाल कैसर क्लौडियसया पालय् जुल।[☆]

29 अथे जूगुलि अन च्वंपि चेलातयसं फक्व धिबा ल्हाना: यह्दियाय् च्वंपि विश्वासीतयत् ग्वाहालि यायेगु क्व:छित।

30 मुंगु भेटी शाऊल व बारनाबासयागु ल्हातं यस्शलेमया मण्डलीया थकालिपिन्त बीके छवल।

12

विश्वासीतयत् इन जक सास्ती या:गु

1 अबलय् हेरोद जुजुं गुम्हं गुम्हं विश्वासीतयत् सास्ती बीगु यात।

2 वं यूहन्नाया दाजु याकूबयात तरवारं स्याकल।

3 थुकि याना: यह्दीतय् नाय:त लयत्ता:गुलि इन पन्नुसयातनापं ज्वनेत न्ह्यचिल। वयात ज्वंगु सोडा मत:गु मरि नयेगु नख:बलय् ख:।

4 पन्नुसयात ज्वना: इयालखानाय् तल। छुत्काराया नख: धुंका: जक मनूतयगु न्ह्य:ने यंकेगु मतिइ तया: प्यम्ह प्यम्ह याना: प्यथ्व: सिपाइँतयत् पा: तया तल।*

5 पन्नुसयात इयालखानाय् कुनात:बलय् मण्डलीइ च्वंपिन्सं वयात त्व:ताब्यु धका: परमेश्वरयाके प्रार्थना यानाच्चन।

पन्नुस इयालखानां पिहां व:गु

6 हेरोदं मनूतय् न्ह्य:ने यंकेगु न्ह्यार्खुन्हु चान्हय् पन्नुस निम्ह सिपाइँतयगु दथुइ निपु सिखलं चिका: घनाच्चन। लुखाय् नं सिपाइँ पा: च्वनाच्चंगु दु।

7 अबलय् हे प्रभुयाम्ह छम्ह स्वर्गदूत अन खनेदय्क: वल। अले अन झल्ल च्वन। स्वर्गदूतं पन्नुसयात म्हय् गिलिगिलि याना: “याकनं दैँ” धका: थन। पन्नुसया ल्हातय् चिनात:गु सिख: ब्यना: कुतुवन।

8 स्वर्गदूतं वयात धाल – “लं फ्यु अले लाकां न्ह्या।” वं धा:थें यात। स्वर्गदूतं वयात हानं धाल – “गां न्यया: जि ल्युल्यु वा।”

9 पन्नुस वया ल्युल्यु वन। थ्व फुक्कं जुयाच्चंगु धा:थें ख: धका: वं मस्यु। वयात ला थ्व फुक्कं म्हगसय् म्हेना च्वंथें च्वन।

10 थथे इपि पा: च्वनाच्चंपि निथ्व: सिपाइँतयत् पुला: शहरय् वनेगु नँयागु ध्वाखाय् थ्यन। ध्वाखा नं अथें चालावन, लँय् थ्यनेवं स्वर्गदूतं वयात त्व:तावन।

11 अले तिनि पन्नुसं वा: चाया: थथे धाल – “आ: तिनि जिं सिल का, प्रभुं जित: थ:म्ह स्वर्गदूत छ्वयाहया: यह्दीतयत् आशां थ्याना: हेरोदया ल्हातं त्व:तकादीगु खनी।”

12 थथे मतिइ ततं पन्नुस मर्कूस धा:म्ह यूहन्नाया मां मरियमयागु छँय् थ्यन। अन यक्व मनूत प्रार्थना यानाच्चंगु दु।

13 वं लुखाय् स: बिल। अले रोदा धा:म्ह भ्वातिनं खापा खं वल।

14 पन्नुसयागु स: म्हसीका: वं तसकं लयत्ताया: खापा हे मचाय्कुसे दुने च्वंपिन्त निं “पन्नुस वल” धका: धा: वन।

15 इमिसं वयात धाल – “छ वीं जुल जुइ का।” अयनं रोदां पन्नुस हे ख: धका: जिई यानाच्चन। अले इमिसं धाल – “अयसा व पन्नुसया स्वर्गदूत जुइ।”

16 पन्नुसं धा:सा खापाय् स: बिया हे च्वन। खापा चाय्कूबलय् वयात खना: इपिं छक्क जुल।

17 अले वं इमित हाले मते धका: ल्हा:भाय् याना: प्रभुं वयात गुकथं इयालखानां पित ब्वना हयादिल धयागु खँ फुक्क कन। वं इमित – “थ्व खँ याकूब व मेपि विश्वासीतयत् नं धयाब्यु” धका: धया: अनं मेथाय् वन।

18 सुथय् सिपाइँत “पन्नुसयात छु जुल” धका: तसकं आछु-आछु कनाच्चन।

19 हेरोद पन्नुसयात मातां नं लुइके मफुगुलि इयालखानाय् पा: च्वंपिन्त जाँचय् याना: फुक्कसित स्यानाछव धका: उजं बिल। अनं लिपा हेरोद यह्दियां कैसरियाय् वना: अन हे च्वन।

हेरोद सीगु

20 हेरोद टुरोस व सिडोनय् च्वंपि मनूतलिसे तसकं तंचाया च्वंगुलि इमिसं मिलय् जुया: हेरोदयात लय्ताय्केत स्वयाच्चन। उकिं इमि सुं मनूत वया: हेरोदया बलस्तस धा:म्ह मनूयात ल्हातय् कया: मिलय् जुयाच्चनेगु धका: बिनित्ति यात, छायाधा:सा हेरोदयागु हे देशं इमिसं नसा कयाच्चंगु ख:।

21 क्व:छिना त:खुन्हु हेरोद लायक् वस: पुना: सिंहासनय् च्वंवल। अले वं इमित न्वचु बिल।

22 अले मनूत थथे धका: हाला हल – “थ्व ला घ:यागु स: ख:, मनूयागु मखु।”

23 जुजुं परमेश्वरयात त:मधंकुसे थ: हे त:धं जूगुलि उघ्रिमय् छम्ह प्रभुयाम्ह स्वर्गदूतं वयात मफय्काबिल। अले व की दाया: सित।

24 अयसां परमेश्वरयागु भिंगु खँ यक्व थासय् न्यनावन, अले विश्वासीत नं यक्व दयावन।

25 बारनाबास व शाऊल भेटी बीगु ज्या सिधय्का: मर्कूस धा:म्ह यूहन्नायात नं ब्वना: यरूशलेमं एन्टिओखियाय् लिहां वन।

13

बारनाबास व शाऊलयात ल्यया: भिंगु खँ न्यंके छव:गु

1 एन्टिओखियाय् च्वंगु मण्डलीइ अगमवक्ता व गुस्त नं दु। थुपि बारनाबास, हाकु धा:म्ह शिमियोन, कुरेनीं व:म्ह लुकियस, दरबारय् हेरोद जुजु नाप ब्वलंम्ह मनेन व शाऊल ख:।

2 थुपि अपसं च्वना: प्रभुया आराधना यानाच्चंबलय् पवित्र आत्मां थथे धयादिल – “बारनाबास व शाऊलयात जिं स:तागु ज्याय् छव।”

3 अले इमिसं अपसं च्वना: प्रार्थना याना: छेनय् ल्हा: तया: इमित ज्याय् छवयाबिल।

बारनाबास व शाऊल साइप्रसय्

4 थथे इपि पवित्र आत्मां छव:गु ज्याय् वन। इपि सिलुकिया जुया: साइप्रस टापुपाखे ल:जहाजं वन।

5 सलामिसय् थ्यंका: इमिसं अन यहूदीतय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् वना: वचन न्यंकल। इमित ग्वाहालि बीत मर्कूस धा:म्ह यूहन्नायात नं इपि नाप ब्वनायंकल।

6 इपि सलामिसं पाफोस धा:गु शहरय् थ्यंका: वन। अन इमिसं छम्ह फताहा अगमवक्ता बार-येशू धा:म्ह यहूदी झाँक्री नापलात।

7 व छम्ह बुद्धि दुम्ह सर्गियस पौलुस धा:म्ह त:धंम्ह हाकिमयागु छँय् च्वनीम्ह ख:। व त:धंम्ह हाकिमं परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यने मास्ति वय्का: बारनाबास व शाऊलयात स:तल।

8 एलुमास धा:म्ह बार-येशू धा:सा त:धंम्ह हाकिमयात परमेश्वरयागु खँ मन्यंकेगु कुत: यात।

9 थथे या:गुलि शाऊलं (वयात पावल नं धा:)* पवित्र आत्मां जाया: वयात मिखा हे लिमकासे स्वया: धाल –

10 “छ शैतानया मचा, फक्क भिंगु ज्याया शत्रु, लुच्चा, थगय् जक याना: नया जुइम्ह, छु छं प्रभुयागु सत्य खँयात स्यंकेत स्वयेगु ज्या त्व:ते मखु ला?

11 प्रभुं छन्त सजौय बियादी धुंकल। छुं ई तक छ कां जुइ। अले छंगु मिखां निभा: ज: खनी मखु।” थुलि धायेवं एलुमासं छुं हे मखना वन। अले ल्हा: ज्वना यंकीम्ह सुं मनु दु ला धका: पचिपचि या: जुल।

12 थ्व खना: त:धंम्ह हाकिमं अजू चाया: परमेश्वरयागु स्यना खँय् विश्वास यात।

पावल पिसिदियायागु एन्टिओखियाय् वंगु

13 पावल व वया पासापि पाफोसं ल:जहाजय् च्वना: पामफिलियाय् ला:गु पर्गा धा:गु शहरय् थ्यंका: वल। यूहन्ना धा:सा इमित अन हे त्व:ता: यरूशलेमय् लिहां वन।

14 इपि पर्गां तुं पिसिदिया जिल्लाया ला:गु एन्टिओखियाय् वन।

विश्रामबारं खुन्हु धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् वना: अन न्यना च्वंपि लिसे पयतूवन।

* 13:9 १३:९ पावल वयात ग्रीक भाषां “पौलस” † 13:14 १३:१४ यहूदीतय् विश्रामबार खुन्हु

15 व्यवस्थायागु सफू व अगमवक्तातयगु सफू ब्वने धुंका: थकालिपिन्स इमित स:ता: थथे धाल – “किजापि, थ्व मनूतयत छुं भिंगु खँ न्यंके मास्ति व:सा, धयादिसँ।”

16 अले पावलं दना: ल्हा:भाय् याना: थथे धाल – “इसाएली दाजुकिजापि व परमेश्वरयात मानय् याइपि, जिगु खँ न्यनादिसँ।

17 “इसाएलीतय परमेश्वरं झी तापा:बाज्यापिन्त ल्ययादिल, अले मिश्र देशय् च्वनाच्चंबलय् इमित त:धंकादिल। अले थ:गु शक्ति क्यना: इमित अनं पित ब्वना हयादिल।”

18 पिइदँ तक मरुभूमिइ च्वंबलय् इमिगु मभिंगु ज्याखँयात सह यानादिल।”

19 लिपा परमेश्वरं हे कनानय् च्वंपि न्हयगू जातियात नाश याना: इमिगु देश थुमित ल:ल्हानादिल।”

20 थथे जुइत प्यस: व नेय्दँ (४५०) बित।

“अनं लिपा इमित राज्य याकेत परमेश्वरं न्यायाधीशत छवयाहयादिल। थुमिसं शमूएल धा:म्ह अगमवक्तायागु पालय् तक ज्या यात।”

21 अले इमिसं छम्ह जुजु फ्वन। अले परमेश्वरं पिइदँ तक बेन्यामीन कुलयाम्ह कीशया काय् शाऊल धा:म्हयसित जुजु दयकादिल।

22 लिपा थ्व जुजुयात लिकया: परमेश्वरं दाऊद धा:म्हयसित ल्ययादिल। थ्व हे दाऊदयात वय्कलं थथे धयादिल – “जि जिगु मन नाप मिलय् जूम्ह यिशैया काय् दाऊदयात लुइके धुन। थ्व हे जिं धयागु फुक्क याइ।”

23 “थ्व हे मनूया कुलं परमेश्वरं इस्राएलयात मुक्ति बीम्ह येशूयात छवयाहयादिल। थथे छवयाहये धका: वय्कलं न्हापा हे बचं बियादीगु ख:।

24 येशू झाये न्ह्य: बप्तिस्मा बीम्ह यूहन्नां वया: फुक्क इस्राएलीतयत पश्चाताप या अले बप्तिस्मा का धका: न्यंकाजुल।”

25 यूहन्नां थ:गु ज्या सिधय्का: थथे धा:गु ख: – “छिमिसं जि सु धका: ताय्का च्वना? जि व हे मखु। जि लिपा छम्ह झायाच्चंगु दु। जि ला वय्क:यागु लाकां पुतु प्यनेत नं मत्व:।”

26 “दाजुकिजापि, अब्राहामया सन्तान जूसां वा परमेश्वरयात मानय् याइपि यहदीमखुपि जूसां थ्व मुक्तियागु खँ परमेश्वरं झी फुक्कसितं छवयाहयादीगु ख:।

27 यरूशलेमय् च्वंपिन्सं व इमि शासकतय्सं वय्क:यात म्हसीके मफुत। विश्रामबार पतिकं ब्वना वयाच्चंगु अगमवक्तातयगु सफुलिइ च्वयात:गु खँ न्यसां नं इमिसं थुइके मफुत। अयजगुलि इमिसं वय्क:यात स्याना: अगमवक्तातय्सं धा:गु खँ पूवंकल।

28 वय्क:याके स्याना छवयेमा:गु छुं हे दोष लुइके मफुसां इमिसं पितातसयाके ‘वयात स्यानाछव’ धका: फ्वन।”

29 “थथे च्वया त: थें वय्क:यात जू वये मा:गु फुक्क जुइ धुंका: इमिसं वय्क:यात क्रूसं क्वकया: चिहानय् तयाबिल।”

30 तर परमेश्वरं वय्क:यात सीम्हं म्वाकादिल।

31 अले त:न्हु तक थ:पि नाप गालीलनिसें यरूशलेमय् थ्यंक व:पिन्थाय् खनेदय्क: झाल। थुपि आ: तक थ्व खँया साक्षी दनि।”

32 “आ: जिमिसं परमेश्वरं झी तापा:बाज्यापिन्त बी धका: धयादीगु थ्व हे भिंगु खँ छिमित कं वयाच्चना।

33 थ्व हे खँ वय्कलं सीम्ह येशूयात म्वाका: झी इमि सन्तानयागु नितिं पूवंकादिल। निगूगु भजनय् येशूया खँय् थथे च्वयात:गु दु –

“ ‘छ जिमि काय् ख:।

थनिनिसें जि छं बा: जुल।’”

☆ 13:17 १३:१७ प्रस १:७; १२:५१ ☆ 13:18 १३:१८ गन्ती १४:३४; व्य १:३१ ☆ 13:19 १३:१९ व्य ७:१; यहो १४:१

☆ 13:20 १३:२० न्याय २:१६; १ शमू ३:२० ☆ 13:22 १३:२२ १ शमू १३:१४; १६:१२; भज ८९:२० ☆ 13:24 १३:२४ मर्क १:४; लूक ३:३

☆ 13:25 १३:२५ मती ३:११; मर्क १:७; लूक ३:१६; यह १:२०, २७ ☆ 13:28 १३:२८ मती २७:२२-२३; मर्क १५:१३-१४; लूक २३:२१-२३; यह १९:१५

☆ 13:29 १३:२९ मती २७:५७-६१; मर्क १५:४२-४७; लूक २३:५०-५६; यह १९:३८-४२

☆ 13:31 १३:३१ प्रे १:३ ☆ 13:33 १३:३३ भज २:७

34 “परमेश्वरं वयक्:यात गुबलें सीम्वायक् म्वाकादीगु खँय् थथे धयादिल –
 “ ‘जिं दाऊदयात बी धका:
 धयागु पवित्र आशिष छिमित बी।’ ☆

35 “मेगु भजनय् नं दाऊदं थथे धयात:गु दु –
 “ ‘अले छिं थ:म्ह पवित्रम्ह मनूयात
 ध्वगिकेबी मखु।’ ☆

36 “थ्व खँ दाऊदं थ:गु बारे च्वयात:गु मखु, छायाधा:सा परमेश्वरया इच्छा कथं सेवा याना:
 सीधुंका: वयात वया तापा:बाज्यापिनापं थुनाबिल। अले वयागु सीम्ह ध्वगिना वन।

37 अयनं गुम्हयसित थ्व खँ धा:गु ख: व ला ध्वगिना मव, बरू परमेश्वरं वयक्:यात सीम्ह हानं
 म्वाकादिल।

38 “अयजुगुलि दाजुकिजापि, छिकपिन्सं थ्व खँ थुइकादिसँ। थ्व हे मनूयागु नामं छिमिगु पाप
 क्षमा जुइ धका: जिमिसं धयाच्चनागु ख:।

39 वयक्:यात विश्वास या:पिनिगु न्हाथें ज्या:गु पाप नं क्षमा यानाबी। थ्व ज्या मोशां ब्यूगु व्यवस्थां
 याये मफुत।

40 उकिं होश यानादिसँ। अगमवत्तातय्सं च्वयात:गु थ्व खँ छिकपिन्त ला: मवयेमा –

41 “ ‘अय् मूर्खत,
 हेबाय्चबाय् जक यानाजुइपि,
 थुइके मफया:
 छिपिं अथें सिनावनी।
 छिपिं दुबलय हे
 जिं छगू थज्या:गु ज्या याये।
 जिं यानागु थ्व ज्या
 छिमित सुनानं कन धा:सां
 छिमिसं गुबलें नं पत्या: याइ मखु।’ ” ☆

42 पावल व बारनाबास धर्मशास्त्र स्यनीगु छैनं पिहां वयाच्चंबलय् मनूतय्सं वइगु विश्रामबार खुन्हु
 नं कं झासँ धका: बित्ति यात।

43 सभा क्वचाय् धुंका: यक्व हे यहूदीत व यहूदी जूपिं मनूत इपिं नाप वन। पावल व बारनाबासं
 परमेश्वरं धयादी थें याना च्वँ धका: इमित ब:बिया: धाल।

44 मेगु विश्रामबार खुन्हु परमेश्वरयागु वचन न्यनेत शहरय् च्वंपिं अप्व: थें मनूत वल।

45 थथे यक्व मनूत न्यं व:गु खना: यहूदीतय् नाय:तयगु नुग: मुल। अले इमिसं पावलं धा:गु खँ ख
 हे मखु धका: हेस्याना: वयात मभिका: खँ ल्हात।

46 अयनं पावल व बारनाबासं मग्यासे थथे धाल – “परमेश्वरयागु भिंगु खँ छिकपिन्त निं
 न्हापालाक न्यंके मा:गु ख:। छिकपिन्सं हे न्यने मय: धाल धा:सा, अले थ:पिन्त अनन्त जीवन
 कायेत मत्व:पिं ताय्कल धा:सा आ: जिपिं यहूदीमखुपिन्थाय् वना: कं वने।

47 छायाधा:सा थथे या धका: प्रभुं हे जिमित धयादीगु दु –

“ ‘जिं छिमित यहूदीमखुपिन्थाय्
 ज: ह्वेलेत,
 अले संसारयात मुक्तियागु लँ
 क्यनेत छ्वयाच्चना।’ ” ☆

48 थ्व न्यना: यह्दीमखुपि तसकं लयल्यताल। इमिसं परमेश्वरयागु वचनयात तःधंकल। अले अनन्त जीवन बीत ल्ययातःपि मनूतय्सं विश्वास यात।

49 थथे प्रभुयागु वचन उगु इलाकाय् फुक्क थासय् न्यनावन।

50 अयनं यह्दीतय्सं नांजाःपि धर्मीपि मिसातय्त व शहरय् च्वंपि नायःतय्त ग्वाकाः पावल व बारनाबासयात ख्यानाः इमिगु इलाकां पितिनाछवल।

51 अले इपि थःगु लाकामय् च्वंगु धू थाथा यानाः आइकोनियनय् वन।*

52 एन्टिओखियाय् च्वंपि चेलात पवित्र आत्मां जायाः लयतायाच्वन।

14

आइकोनियनय्

1 आइकोनियनय् थ्यंकाः नं इपि निम्हं धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् वन। अन इमिसं तसकं बांलाक नवाःगुलि यक्व हे यह्दीतय्सं व यह्दीमखुपिन्सं नं विश्वास यात।

2 विश्वास मयाःपि यह्दीतय्सं यह्दीमखुपिन्त ग्वाकाः विश्वासीतय्त मयय्कल।

3 अयनं इपि मग्यासे प्रभुयागु वचन स्यैस्यं तःन्हू तक अन च्वनाच्वन। इमिसं नवाःगु प्रभुयागु वचन खः धकाः दसि बीत इमिसं यक्व अजू चायापुगु चिं व ज्या यानाक्यन।

4 अन शहरय् च्वंपि मनूत निगू पुचः जुयाः बाया वन। छपुचः मनूतय्सं यह्दीतय्गु पँ लित, अले मेपिन्सं प्रेरिततय्गु पँ लित।

5 हाकिमत नाप मिलय् जुयाः यह्दीत व यह्दीमखुपिन्सं इमित ल्वहँतं कयकाः स्यायेत

6 स्वयाच्वंगु दु धकाः सीकाः इपि लुकोनियाय् च्वंगु लुस्त्रा व डबीं धाःगु शहर व इमिगु जःखः च्वंगु जिल्ला जुयाः बिस्सुं वन।

7 अन नं इमिसं भिगु खँ न्यंकाजुल।

लुस्त्रा व डबीं शहरय्

8 अबलय् लुस्त्राय् छम्ह लंग्राम्ह मनू दु। बूसांनिसें लंग्रा जूगुलि गुबलें न्यासि वने मनंनि।

9 पावलं न्यंकाच्वंगु खँ वं नं न्यन। पावलं वयात मिखा हे लिमकासे स्वयाच्वन। वयाके थःगु ल्वय् लायकाबी धयागु विश्वास दु धकाः सीकाः पावलं वयात

10 तःसलं थथे धाल — “दनादिसँ।” थुलि धायेवं हे व जुस्वक दनाः न्यासि जुल।

11 पावलं थथे लाय्कूगु खनाः यक्व मनूतय्सं ततःसलं हालाः लुकोनियायागु भाषां थथे धाल — “घः हे मनू जुयाः झीथाय् वयाच्वंगु खः।”

12 पावल न्ह्यलुवाः नवाःम्ह जूगुलि इमिसं वयात हर्मेस घः अले बारनाबासयात जिउस घः धकाः नां तल।

13 शहरया पिनेसं जिउसयागु देगः दु। देगःया घःपाःलाः स्वांमाः व द्रुहं ज्वनाः शहरयागु ध्वाखाय् वल। वं व अन मुनाच्वंपि मनूतय्सं बारनाबास व पावलयात पुजा यायेत स्वल।

14 थ्व खँ इमिसं सियाः थथःगु लं खुनाः मनूतय्गु हुलय् दुहां वनाः तःसलं हालाः थथे धाल —

15 “दाजुकिजापि, छिकपिन्सं थ्व छु यानादियागु? जिपिं नं ला छिकपि थें हे थ्व संसारयापि मनूत खः नि। जिमिसं ला छिकपिन्त भिगु खँ कनाः थथे म्वाःमदुगु ज्यां त्वःतकाः स्वर्ग, पृथ्वी, समुद्र व अन च्वंगु दक्क फुक्कं सृष्टि यानादीम्ह म्वाःम्ह परमेश्वरपाखे लिफः स्वकेत जक स्वयाच्वनागु खः।”*

16 न्हापा न्हापायापि मनूतय्त परमेश्वरं इमि यःथें याकेबियादिल।

17 अथेसां वय्कलं भिगु भिगु ज्या यानाः थः सु खः धकाः क्यना मदीगु मखु। वय्कलं छिकपिन्त स्वर्ग इलय् ब्यलय् वा वयकाः फलफुल व अन्न सय्कादिल। अले छिकपिन्त नयेत्वनेगु बियाः लयतायका तःम्ह नं थ्व हे परमेश्वर खः।”

18 प्रेरिततय्सं बल्लं थथे धयाःतिनि थःपिन्त पुजा यायेत्यपिन्त पने फत।

19 छन्हू यहूदीत एन्टिओखिया व आइकोनियननिसें अन वया: अन च्वंपि मनूतयत् लहातय कया: पावलयात ल्वहंत कयकल। अले सित जुइ धका: शहरं पिने साला: वांछवये यंकल।

20 अन च्वंपि विश्वासीत वयात वान्छवया त:थाय् स्व:वन। अले पावल दना: शहरय् वन। कन्हय् खुन्हू हे पावल बारनाबास नाप डर्बिइ वन।

एन्टिओखियाय् लिहां व:गु

21 अन नं इमिसं भिंगु खँ न्यंकूगुलि विश्वासीत यक्व दत। लिपा इपि लुस्त्रा, आइकोनियन जुया: एन्टिओखियाय् लिहां वल।

22 इमिसं विश्वासीतयत् विश्वासय् बल्लाना च्वनेत साहस बिल। अले थथे धका: नं स्यन — “परमेश्वरया राज्यय् दुहां वनेत झीसं थज्या:गु दु:खकष्ट सह यायेमा:।”

23 इमिसं मण्डली पतिकं थकालि ल्यया: अपसं च्वना: प्रार्थना याना: इमित विश्वास या:म्ह प्रभुयागु लहातय ल:ल्हाना थकल।

24 अन लिपा इपि पिसिदिया पुला: पामफिलियाय् थ्यंक: वल।

25 पर्गाय् नं भिंगु खँ न्यंका: इपि अटालिया क्वहां वन।

26 अटालियां इपि ल:जहाजय् च्वना: सिरियाया एन्टिओखियाय् लिहां वन। अन हे इमिसं पूर्वका व:गु ज्याया निंति इमित परमेश्वरया दया मायाय् ल:ल्हा:गु ख:।

27 एन्टिओखियाय् थ्यंका: इमिसं मण्डलीइ च्वंपि विश्वासीत मुंका: परमेश्वरं इपि नाप च्वनादिया: गुलि ज्या यानादिल, अले यहूदीमखुपिन्त नं विश्वास यायेगु लँ क्यनादिल धका: फुक्क खँ कन।

28 इपि अन त:न्हू तक चेलातनापं च्वन।

15

यरूशलेमय् सभा या:गु

1 अबलय् यहूदियां सुं विश्वासीतयसं एन्टिओखियाय् वया: मण्डलीइ च्वंपिन्त थथे धका: स्यन — “मोशां ब्यूगु व्यवस्थाय् च्वया त: थें म्हय् चिं मतय्कूसा छिमिगु उद्गार जुइ फइ मखु।”☆

2 इमिसं थथे धका: स्यंगुलि पावल व बारनाबासं थ्व खँय् इपि लिसे तसकं जवा:सवा: यात। लिपा पावल, बारनाबास व अनं सुं विश्वासीतयत् यरूशलेमय् छवयेगु, अले प्रेरितत व थकालिपि लिसे शुक्रियात कया: खँ ल्हायेगु क्व:छित।

3 एन्टिओखियाय् च्वंगु मण्डलीयापिन्सं इमित अनं बिदा बिल। अले इपि फोनिके व सामरिया जुया: वन। अन च्वंपि विश्वासीतयत् इमिसं यहूदीमखुपिं मनूतयसं नं विश्वास या:गु खँ कन। थ्व खँ न्यना: इपि तसकं लयत्ताल।

4 यरूशलेमय् थ्यंबलय् अन च्वंगु मण्डलीयापिन्सं, प्रेरिततयसं व थकालिपिन्सं इमित लसकुस यात। अले इमित परमेश्वरं यानादीगु फुक्क खँ कन।

5 अयनं सुं फरिसी विश्वासीतयसं दना: थथे धाल — “यहूदीमखुपिन्सं म्हय् चिं तय्केमा:, अले मोशायागु व्यवस्था नं मानय् यायेमा:।”

6 थ्व खँय् सल्लाह यायेत प्रेरितत व थकालिपिं छथाय् मुन।

7 ता:हाकयक खँल्हाबल्हा जुइ धुंका: पन्सं दना: धाल — “दाजुकिजापिं, यक्व दँ न्हापा यहूदीमखुपिन्त नं भिंगु खँ न्यंका: विश्वास याकेत परमेश्वरं छिकपिनिगु दथुं जित: ल्ययादिल। थ्व ला छिकपिन्सं सि हे स्यू।”☆

8 मनूतयगु नुगलय् च्वंगु खँ स्यूम्ह परमेश्वरं झीत थें इमित नं पवित्र आत्मा बिया: इपि नं विश्वासी जुइ ज्यू धका: क्यनादिल।☆

9 थुकथं वयकलं झीपि व इपि छुं नं मपा: धका: क्यनादिल। विश्वासं याना: झीगु थें इमिगु नुग: नं यचुक सिलादिल।

10 अयसा झीसं व झी तापाःबाज्यापिन्सं क्वबी मफुगु कुयात चेलातय्त् क्वबिकाः छाया परमेश्वरयागु मन स्वयेगु?

11 गथे झीसं प्रभु येशूयात विश्वास यानाः झीपिं वय्क्ःयागु दया मायां बचय् जुल, अथे हे इपिं नं बचय् जूगु दु।”

12 अले फुक्कं सुम्क च्वन। परमेश्वरं यहदीमखुपिन्थाय् अजू चायापुगु चिं व ज्या यानादिल धकाः पावल व बारनाबासं कंगु खँ नं इमिसं ध्यान बियाः न्यनाच्चन।

13 इमिसं नवाये धुंकाः याकूबं धाल – “दाजुकिजापिं, जिगु खँ न्यनादिसँ।

14 परमेश्वर हे यहदीमखुपिन्थाय् झायाः इमित थः मनूत यानादिल धकाः सिमोनं धाये हे धुंकल।

15 थ्व खँ ला अगमवक्तातय्गु खँ नाप नं मिलय् जू। न्यनादिसँ, थथे च्वयातःगु दु –

16 “ ‘अनंलि जि लिहां वने,

अले दाऊदयागु दुना वंगु छँ

हानं दय्काबी।

स्यंगु भिका बी।

17 अले मेपि फुक्कं मनूत,

अज्ज ला जिं थः मनूत यायेत सःतापिं

यहदीमखुपिं मनूतयसं तक नं

परमेश्वरयात माली।

18 परमप्रभुं धयादीगु थ्व खँ,

न्हापांनिसँ हे धयावयाच्चंगु खः।” ☆

19 “अयजूगुलि परमेश्वरपाखे स्वया वःपिं यहदीमखुपिन्त झीसं दुःख बी मज्यू धयागु जिगु धापू दु।

20 अथे खःसां इमित मूर्ति पुजायागु प्रसाद नये मते, व्यभिचार याये मते, हि मम्हुकुसे स्याःगु ला नये मते, छुकियागुं हि त्वने मते धकाः च्वःसा बांलाइ।☆

21 न्हापांनिसँ शहर पतिकं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् विश्रामबार पतिकं मोशयागु व्यवस्था ब्वनाः न्यंका वयाच्चंगु दु।”

च्वःगु पौ

22 अले प्रेरितत, थकालिपिं व मण्डलीयापिं फुक्कसिनं जानाः यहदा धाःम्ह बारसाबास व सिलासयात ल्ययाः इमित पावल व बारनाबास नाप एन्टिओखियाय् छवयेगु क्वःछित।

23 जिमित थथे पौ च्वया बियाछवल –

“थनच्चपिं प्रेरितत व थकालिपिनिपाखें एन्टिओखिया, सिरिया व किलिकियाय् च्वपिं यहदीमखुपिं दाजुकिजापिन्त ज्वजलपा दु।

24 “जिमिगु पुचलं पिहांवःपिं सुं मनूतयसं छिकपिन्त म्वाःमदुगु खँ ल्हानाः दुःख बियाः मन स्यंकेत स्वल धकाः जिमिसं न्यना। इमित जिमिसं छवयाहयागु मखु।

25 अयजूगुलि थन च्वंगु मण्डलीयापिं फुक्कं मुनाः निम्ह मनूयात ल्ययाः झी यःपिं पावल व बारनाबास नाप छवयाहयेगु भिं ताल।

26 पावल व बारनाबासं झी प्रभु येशूयागु निंति ज्यान तकं पात।

27 जिमिसं यहदा व सिलासयात छिकपिन्थाय् छवयाहया च्वना, इमिसं नं थ्व हे खँ छिकपिन्त कनी।

28 “मयासँ मगाःगु ला याये हे माल, थ्व बाहेक छिकपिन्त मेगु म्वाःमदुगु कु क्वमबीकेगु हे जिमित व पवित्र आत्मायात भिं ताल।

29 अयनं छिकपिन्सं मूर्ति पुजायागु प्रसाद नये मते, छुकियागुं हि त्वने मते, हि मम्हुकुसे स्याःगु ला नये मते, अले व्यभिचार याये मते। थुलि जक छिकपिन्सं होश यानाः मयात धाःसा गाः। छिकपिनिगु भिं जुइमा।”

30 थये मण्डलीं छवःपिं मनूत एन्टिओखियाय् वन। अले अन च्वंपिं विश्वासीतयूत मुंकाः इमिसं व पौ लःल्हाना बिल।

31 साहस बियाः च्वयातःगु व पौ ब्वनाः इपिं फुक्कं लयताल।

32 हानं यहदा व सिलास थः हे अगमवक्तात जूगुलि इमिसं अन च्वंपिं विश्वासीतयूत यक्व खँ धयाः साहस बियाः बल्लाकल।

33 तःन्हु तक च्वने धुंकाः अन च्वंपिं विश्वासीतयूसं इमित याउँक बिदा बियाः यरूशलेमया मण्डलीं छवल।

34 सिलासं धाःसा अन हे च्वनेगु क्वःछित।

35 पावल व बारनाबास मेपिनापं प्रभुयागु खँ न्यंका जुयाः एन्टिओखियाय् हे च्वन।

पावल व बारनाबास बाःगु

36 छुं दिं लिपा पावलं बारनाबासयात धाल – “झीसं प्रभुयागु खँ न्यंका वयागु शहर पतिकं हानं वनाः अन च्वंपिं विश्वासीत छु छु यानाच्वन स्वःवनेनु।”

37 बारनाबासं मर्कूस धाःम्ह यहन्नायात थःपिं नाप ब्वनायंकेत स्वल।

38 न्हापा प्रभुयागु खँ न्यंका जूबलय् व इमित पामफिलियाय् त्वःताः लिहां वंगुलि पावलं वयात ब्वना मयंकेगु खँ ल्हात।*

39 थुकिं यानाः इमि दथुइ कचकच जुल। अले इपिं निम्हं बायावन। बारनाबास मर्कूसयात ब्वनाः साइप्रसपाखे वन।

40 पावलं थःनाप वनेत सिलासयात ल्यल। अन च्वंपिं दाजुकिजापिनिगु आशिष कयाः इपिं बिदा जुयाः वन।

41 इमिसं सिरिया व किलिकिया जुयावंबलय् मण्डली पतिकं वनाः विश्वासीतयूत विश्वासय् बल्लाका थकल।

16

तिमोथी, पावल व सिलास नाप वंगु

1 पावलपिं हानं डर्बी जुयाः लुस्त्राय् वन। अन तिमोथी धाःम्ह छम्ह चेला दु। वया मां विश्वासी यहदी जूसां वया बौ ग्रीक खः।

2 थ्व हे तिमोथीयात लुस्त्राय् व आइकोनियनय् च्वंपिं दाजुकिजापिन्सं तसकं भिं धकाः धाइगु खः।

3 पावलं वयात थःनाप ब्वनायंके मास्ति वय्कल। अन च्वंपिं फुक्क यहदीतयूसं तिमोथीया बौ ग्रीक खः धकाः स्यू, अले हानं तिमोथीयात आः तक म्हय् चिं मतय्कुनि धकाः नं स्यू। अयज्जुगुलि यहदीतयू नायःतयूसं यानाः पावलं तिमोथीयात म्हय् चिं तय्कल।

4 अले इपिं शहर शहरय् वनाः अन च्वंपिं विश्वासीतयूत यरूशलेमय् प्रेरितत व थकालिपिन्सं क्वःछीगु पालन या धकाः स्यनेकने याना जुल।

5 थुकिं यानाः मण्डलीइ च्वंपिनिगु विश्वास यक्व हे बल्लाना वल। अले हानं न्हियान्हिथं विश्वासीत यक्व दयावल।

त्रोआसय् पावलं दर्शन खंगु

6 इमित पवित्र आत्मा एशियाय् प्रभुयागु खँ न्यंका वने मते धकाः पनादीगुलि इपिं फ्रिगिया व गलातिया देश जुयाः वन।

7 माइसिया देशय् थ्यंकाः इमिसं बिथिनिया देशय् वनेत स्वल। येशूयागु आत्मा इमित उखे नं छवयामदी।

8 तथे जूगुलि इपि माइसिया पुला: त्रोआसपाखे स्वया: क्वहां वन।

9 अबलय् पावलं छन्हू चान्हय् थज्या:गु दर्शन खन। माकेडोनियाय् च्वंम्ह छम्ह मनुखं दना: वयात बिन्ति याना: तथे धयाच्वन — “माकेडोनियाय् झाया: जिमित ग्वाहालि यानादिसँ।”

10 पावलं तथे दर्शन खंगुलि जिमिसं याकनं हे उखे वनेगु क्व:छिना। परमेश्वरं हे जिमित प्रभुयागु भिंगु खँ इमित न्यकेत स:तादीगु ख: धका: जिमिसं सिल।

लिडियां विश्वास या:गु

11 जिपि ल:जहाजय् च्वना: त्रोआसं तप्यंक हे सामोथ्राकेपाखे वना। अनं कन्हय् खुन्हू हे नियापोलिसय् वना।

12 अनं जिपि न्यासि वना: फिलिप्पीइ थ्यंक: वया। थ्व फिलिप्पी शहर माकेडोनिया जिल्लाया म् शहर ख:। थ्व शहरयात रोमीतयसं थ:गु ल्हातय् कयात:गु ख:। थन जिपि छुं न्हि तक हे च्वना।

13 छन्हू विश्रामबार खुन्हू जिपि शहरयागु ध्वाखां पिने खुसि सिथय् पाखे प्रार्थना यायेगुथाय् दइ धका: मतिइ तया: वना। अले अन मुं:पि मिसात नाप नं खँ ल्हाना।

14 थिआटीराय् च्वंम्ह रंग छिनात:गु थिकेगु काप: मिया जुइम्ह लिडिया नां दुम्ह मिसां नं जिमिगु खँ बांलाक न्यन। थ्व मिसां परमेश्वरयात मानय् या:। पावलं धा:गु खँ थुइमा धका: प्रभुं वयागु नुग: चाय्कादिल।

15 अले व वया छैय् च्वंपिन्सं बत्तिस्मा काये धुंका: वं जिमित तथे धका: बिन्ति यात — “जिं प्रभुयात दुनुगलनिसें विश्वास या: धका: छिकपिन्सं ताय्कादियागु ख:सा जिगु छैय् च्वं झासँ।” वं तथे कर या:गुलि जिपि वयागु छैय् वना।

पावलपिन्त इयालखानाय् कुंगु

16 छन्हू प्रार्थना यायेगु थासय् वनाच्वनाबलय् मभिंम्ह आत्मायागु शक्तिं ल्हा: स्वइम्ह छम्ह दासीयात जिमिसं नापलात। वं व ज्या याना: वया मालिकयात यक्व धिबा कमय् यानाबी धुंकल।

17 पावल व जिमिगु ल्यूल्य् वया: वं तथे धाल — “थुपि दकलय् त:धंम्ह परमेश्वरया मनुत ख:। शुमिसं मुक्तियागु लँ क्यनाबी।”

18 त:न्हू तक हे व तथे हाल्ला जूगुलि पावलं हीमी चाया: वयाथाय् स्वया: मभिंम्ह आत्मायात तथे धाल — “येशू ख्रीष्टया नामं जिं छन्त हक्के, वयात त्व:ताब्यु।” तथे धायेवं हे व मभिंम्ह आत्मां वयात त्व:तावन।

19 व दासीया मालिकतयसं तथे थ:पिनिगु धिबा कमय् यायेगु लँ मदय्का ब्यगुलि पावल व सिलासयात ज्वना: लुनु लुया: हाकिमतय्थाय् यंकल।

20 अन हये धुंका: इमिसं धाल — “थुपि यहदीत ख:। शुमिसं झीगु शहरय् खलबल यानाच्वन।

21 शुमिसं झी रोमीतयसं मानय् याये मज्यगु थितिकृति स्यनाच्वन।”

22 अले मनुतय्गु हुलं नं इमित हय्क्का वल। हाकिमतयसं पावल व सिलासयात लं त्व:का: दायेत आज्ञा बिल।

23 तथे दाये फक्व दाये धुंका: इमित इयालखानाय् कुनाबिल। अले इयालखानाया हाकिमयात बांलाक पा: तया तयेत उजं बिया थकल।

24 तथे उजं दयेवं इयालखानाया हाकिमं इमिगु तुतिइ न्यव: न्ह्याका: कुनाबिल।

25 चान्हय् पावल व सिलासं प्रार्थना यायां परमेश्वरयागु म्ये हाल्लाच्वंगु अन च्वंपि कैदीतयसं न्यनाच्वन।

26 अबलय् हे लाक्क तसकं भवखाय् ब्वल। इयालखानायागु जग हे लिगिलिगि सन। फुक्क खापा चालावन, अले कैदीतय् न्ह्याकात:गु न्यव: ब्यना वन।

27 इयालखानाया हाकिमया झसंक न्ह्यलं चाल। वं खापा दक्व चालाच्वंगु खन। अले “फुक्क कैदीत बिस्युं वन जुइ” धका: मतिइ तया: तरवार लिकया: ग: किया: सीत स्वल।

28 थ्व खना: पावल तसकं चिल्लाय् दना: हाल — “अथे यानादी मते, जिपि फुक्कं थन हे दु।”

29 थ्व न्यना: व हाकिम मत ज्वना: इयालखानाय् दुने ब्वाँय् वन। अले थरथर खाखां पावल व सिलासया तुतिइ भ्वसू वन।

30 पावल व सिलासयात पिने ब्वना यंका: वं थथे धका: न्यन - “छु या:सा जिगु उद्धार जुइ?”

31 इमिसं धाल - “प्रभु येशूयात विश्वास यानादिसँ, अले छि व छिगु छैय् च्वपिं फुक्कं बचय् जुइ।”

32 अले इमिसं हाकिमयात व वया छैय् च्वपिन्त परमेश्वरयागु वचन न्यंकल।

33 चान्हय् हे वं पिने यंका: इमिगु घा: सिला बिल। वं व वया छैय् च्वपिन्सं उबलय् हे बप्तिस्मा काल।

34 अनंलि वं इमित छैय् यना: नके त्वंकेगु यात। थथे परमेश्वरयात विश्वास या:गुलि व अले वया छैय् च्वपिं फुक्कं तसकं लयत्ताल।

35 कन्हय् खुन्हु हाकिमतय्सं सिपाईतयत् थथे धाय्के छवयाहल - “व मनुतयत् त्व:ताछ्व।”

36 अले इयालखानाया हाकिमं पावलयात थ्व खँ कन - “हाकिमतय्सं छिकपिन्त त्व:ताछ्व धका: धाय्के हल। आ: छिकपि याउँक झासँ।”

37 थ्व न्यना: पावलं धाल - “इमिसं जिमित छुं दोष मक्यंकं फुक्कसिया न्ह्य:ने न्यनेनिने हे मयासँ दाल। जिपिं रोमीत ख:। अज्ज ला इमिसं जिमित इयालखानाय् कुन। आ: धा:सा सुतुक्क त्व:ता छवयेत्यन ला? जिपिं वने मखु। इमिसं हे वया: जिमित त्व:तेमा:।”

38 सिपाईतय्सं वना: हाकिमतयत् थ्व खँ न्यंकल। इपिं रोमीत ख: धयागु न्यना: हाकिमत ग्यात।

39 इमिसं वया: पावल व सिलासयाके माफी प्वन। अले इमित इयालखानां पित हया: शहर त्व:ता झासँ धका: धाल।

40 इयालखानां पिहां वया: इपिं लिडियायागु छैय् वन। दाजुकिजापिन्त नाप लाना: साहस बिया: इपिं अनं वन।

17

थेसलोनिकेय् थ्यंगु

1 अनं इपिं अम्फिपोलिस व अपोल्लोनिया जुया: थेसलोनिके शहरय् वन। अन धर्मशास्त्र स्यनीगु छँ छखा दु।

2 पावलं न्हापालिपा थें अन वना: स्ववा: तक विश्रामबार पतिकं धर्मशास्त्रयागु खँ कया: इपिं नाप न्ह्यस: लिस: यात।

3 मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टं दु:ख फये हे मा:, सी हे मा:, अले हानं म्वाना वयेमा: धका: पावलं इमित ध्वाथुइक कना: धाल - “जिं धया च्वनाम्ह येशू हे ख्रीष्ट ख:।”

4 इपिं मध्ये गुम्हं गुम्हं यहूदीतय्सं पावल व सिलासयागु खँय् विश्वास याना: इपिं नाप वल। अथे हे परमेश्वरयात मानय् याइपिं ग्रीक त:म्हय्सिनं व नांजा:पिं त:म्ह हे मिसातय्सं नं इमिगु खँय् विश्वास यात।

5 अथे जूगुलि यहूदीतय् नाय:तय्सं नुग: मुइका: हुल्या:तयत् मुंका हया: हा:ह याना जुल। इमिसं यासोनयागु छैय् वना: पावल व सिलासयात पिने हया: मनुतयगु न्ह्य:ने हयेत स्वल।

6 इमित लुइके मफुगुलि यासोन व सुं मेपिं दाजुकिजापिन्त हे शहरयापि हाकिमतयथाय् साला यंका: थथे धाल - “संसारयात फाता पुइकेत स्वइपिं मनुत थुखे नं वये धुंकल।

7 यासोनं इमित थ:गु छैय् तयात:गु दु। कैसरं धा:गु खँ मन्यसे इमिसं येशू धा:म्ह मेम्ह हे जुजु दु धका: धयाजुल।”

8 थ्व खं अन मुं:पिं मनुतयत् व शहरयापि हाकिमतयत् आछु-आछु कंकल।

9 इमिसं यासोन व मेपिन्त दि तय्का: त्व:ता छवल।

बेरियाय् बिसिके छव:गु

10 अयजूगुलि दाजुकिजापिन्सं चान्हय् जुइवं पावल व सिलासयात बेरियाय् छवयाबिल। बेरियाय् थ्यंका: इपिं धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् वन।

11 अन च्वंपि मनूत थेसलोनिकेय् च्वंपि मनूत स्वयाः गुलिखय् भिं। इमिसं परमेश्वरयागु वचन यइपुक न्यन। पावलं धाःगु खँ पाय्छि जू ला कि मजू धकाः इमिसं न्हिथं धर्मशास्त्र पुइकाः स्वयेगु यात।

12 अयज्गुलि इपि यक्वसिनं हे विश्वास यात। अथे हे तःधंपि ग्रीक मिसा व मिजंतय्सं नं विश्वास यात।

13 थेसलोनिकेय् च्वंपि यहूदीतय् नायःतय्सं पावलं बेरियाय् वनाः परमेश्वरयागु वचन न्यंकाच्चंगु दु धकाः सीकाः अन नं मनूतय्त ग्वाकाः जुल।

14 अयज्गुलि विश्वासीतय्सं उघ्रिमय् पावलयात समुद्र सिथय् छवयाबिल। सिलास व तिमोथी जक अन हे च्वनाच्चन।

15 पावलयात तःवंपि मनूतय्सं वयात एथेन्स थ्यंक हे तया वल। वं इमित हे सिलास व तिमोथीयात फतिफतले याकनं छवया हजि धकाः धया छवल।

पावल एथेन्सय्

16 एथेन्सय् सिलास व तिमोथीयात पियाच्चंबलय् पावलं अन मूर्तिया मूर्ति जक खनाः तसकं नुगः मछिंकल।

17 अयज्गुलि धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् वनाः यहूदीत नाप व परमेश्वरयात मानय् याइपिं मनूत नाप खँ ल्हाः जुल। अले बजारय् नापलाक्व मनूत नाप नं न्हि न्हि खँल्हाबल्हा याना जुल।

18 छन्हू पावलं इपिक्युरी व स्तोइकी दार्शनिकतय्त नापलात। पावलं इमित येशूयागु खँ व येशू सिनाः म्वानावःगु खँ न्यंकल। गुलि गुलिसिनं वयात थथे नं धाल – “थ्व मन् छु धकाः हालाच्चंगु?” गुलिसिनं धाल – “थ्वं ला अजू चायापुपि घःतयगु खँ न्यंकाज्गु थें च्वं।”

19 अले इमिसं वयात अरियोपागसय् ब्वना यंकाः – “छिं थ्व न्हगु छु खँ धया च्वनादियागु? जिमिसं नं सीके फइ ला?” धकाः न्यन।

20 “छिं धयादीगु खँ ला जिमिसं गुबलें हे न्यने मनंनि। अयज्गुलि छिं धयादीगु खँ छु खः धकाः जिमि नं सीकेमास्ति वल।”

21 एथेनीत जूसां, अले पिनें वयाच्चंपि जूसां अन च्वंपिनि न्ह न्हगु खँ न्यनेकने यायेगु सिबय् थःगु ई मेथाय् बी मखु।

22 अरियोपागसया दथुइ दनाः पावलं धाल – “एथेन्सय् च्वंपि दाजुकिजापि, छिकपि तसकं हे धर्मीपि खः धकाः जिं सीके धुन।

23 छायाधाःसा जिं चाःहुलाः छिकपिनि पुजा याइथाय् स्वः वनाबलय् अन छायाय् थथे धकाः आखः कियातःगु खना – ‘म्हमस्यूम्ह घःयात।’ छिकपिन्सं म्हमसीकं पुजा याना च्वंम्हयसिगु हे खँ जिं न्यंकाच्चनागु खः।

24 “थ्व हे परमेश्वरं थ्व संसार, अले थ्व संसारय् दुगु दक्वं दय्कादीगु खः। थथे स्वर्ग व पृथ्वीया मालिक जुयादीम्ह परमेश्वर मनूतयगु ल्हातं दय्कूगु देगलय् च्वनादी मखु।

25 हानं थ्व हे परमेश्वर मनूतय्त माःगु जीवन, सासः, अले हानं माक्व चिज बियादीम्ह खः धासेलि मनूतय्सं हानं परमेश्वरयात छुं हे छायेमाःगु मदु।*

26 वय्कलं छम्ह हे मनूयापाखें फुक्क मनूतय्त दय्कादिल। अले न्हापांनिसें हे इमित गन गन तयेगु, अले गुबलय् तक म्वाका तयेगु धयागु खँ क्वःछिना तयादी धुंकल।

27 “मनूतय्सं वय्कःयात पचिपचि यानाः माला लुइके फयेमा धकाः फुक्कसित दय्कादीगु खःसां वय्कः झीपाखें तापाना मदी।

28 ‘छायाधाःसा परमेश्वरं हे झीत सासः बियाः सने फय्कादीगुलि थौं झीपिं थथे म्वानाच्चने फत।’ थ्व हे खँ छिकपिनि कबिजुपिन्सं नं थथे धाःगु दु – ‘झी फुक्कं परमेश्वरया सन्तान खः।’

29 झीपिं थथे परमेश्वरया सन्तान खः धकाः सीक सीकं, झीसं थ्व हे परमेश्वरयात कःमितय्सं दय्कातःगु लुँ, वहः, अले ल्वहंया मूर्ति थें ताय्केगु बांमलाः।

30 “अयज्गुलि वयकःयात म्हमस्यनीबलय् याःगु ज्याखँयात परमेश्वरं च्याताः तयामदी। आः धाःसा परमेश्वरं झीत थज्याःगु बांमलाःगु ज्यां लिचिलाः पश्चाताप यायेत उजं बियादीगु दु।

31 वयकलं थ्व संसारय् च्वंपिं मनूतयत् न्याय यायेगु दिं नं क्वःछिना तयादी धुंकल। ख्वाः स्वयाः न्याय मयाइम्ह छम्ह मनूयात नं वयकलं ल्यया तयादी धुंकल। वयकलं थ्व खँया दसु सी धुंकूम्हयसित म्वाकाः क्यनादी धुंकल।”

32 थथे पावलं सीम्ह म्वाकूगु धकाः धाःगु खँ न्यनाः गुलिसिनं वयात हिस्यात, अले गुलिसिनं थथे धाल – “थ्व खँ जिमिसं हानं न्यने मानि।”

33 अनंलि पावल इमिथासं बिदा कयाः थःगु लँय् वना छवल।

34 गुलिसिनं वयागु खँय् विश्वास यात। इपिं मध्ये अरियोपागसयाम्ह दुजः डियनुसियस धाःम्ह मनू व दामारिस धाःम्ह मिसा नं दु। थुपि बाहेक इपिं नाप मेपिं नं दु।

18

पावल कोरिन्थय् थ्यंगु

1 अनंलि पावल एथेन्सं न्यासि वनाः कोरिन्थय् थ्यंकः वल।

2 कोरिन्थय् वं पोन्टसयाम्ह अकिलास धाःम्ह छम्ह यहूदी मनू नापलात। कैसर क्लौडियसं फुक्क यहूदीतयत् रोमं पिहां वनेगु आज्ञा ब्यगुलि थ्व अकिलास नं थः कलाः प्रिस्किला नाप नकतिनि हे जक इटालियां कोरिन्थय् वयाः च्वनाच्वंगु खः। पावलं इमित नापलाः वन।

3 व नं इपिं नाप हे च्वन, छायाधाःसा व नं इपिं थें पाल दय्कीगु ज्या याइम्ह खः।

4 पावलं विश्रामबार पतिकं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् वनाः यहूदीतय् नायःतयत् व ग्रीकतयत् विश्वास याकेत स्वयाच्वन।

5 माकेडोनियां सिलास व तिमोथी कोरिन्थय् थ्यंकः वये धुंकाः पावलं मुक्कं भिंगु खँ जक न्यंका जुइगु यात। वं येशू हे मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धकाः यहूदीतयत् साक्षी बियाजुल।

6 यहूदीतय् नायःतयसं वयात विरोध यानाः तसकं बेइज्जत यात। अले वं थःगु लनय् च्वंगु धू थाथा यानाः इमित थथे धाल – “छिकपिं नाश जुल धाःसा थुकिया दोष छिकपिन्त हे लाइ, जितः लाइ मखु। आवंलि यहूदीमखुपिन्थाय वनाः न्यंके।”

7 अले व इमित त्वःताः परमेश्वरयात मानय् याइम्ह तीतस युस्तसयागु छँय् वन। थ्व मनूयागु छँ धर्मशास्त्र स्यनीगु छँ नाप स्वाः।

8 अन च्वंम्ह कजी क्रिस्पस व वया जहानपि फुक्कसिनं प्रभुयात विश्वास यात। अले हानं यक्व हे कोरिन्थीतयसं पावलयागु खँ न्यनाः विश्वास यानाः बत्तिस्मा काल।

9 छन्हु चान्हय् दर्शन बियाः प्रभुं पावलयात थथे धयादिल – “ग्याये म्वाः, मग्यासे नवाना च्वँ, सुम्क च्वने मते।

10 जि छ नाप दु। सुनानं छन्त स्यंके फइ मखु, छायाधाःसा थ्व शहरय् जिमि मनूत यक्व दु।”

11 अयज्गुलि पावलं अन दत्या तक च्वनाः परमेश्वरयागु वचन न्यंका हे च्वन।

12 गलियोन अखैयायाम्ह तःधंम्ह शासक जुयाच्वंबलय् छन्हु यहूदीतय् नायःतयसं मुनाः पावलयात ज्वनाः अदालतय् हयाः थथे धाल –

13 “थ्व मनुखं व्यवस्थाया विरोधय् परमेश्वरयागु सेवा यायेगु खँ स्यनाः मनूतयत् स्यंकाच्वन।”

14 पावलं नवाये त्यंबलय् लाक्क हे गलियोनं यहूदीतय् नायःतयत् थथे धाल – “थ्व मनुखं छुं मखुगु व मभिंगु ज्या याःगु जूसा जकं जिथाय् हयेगु, अले जिं वयात माःगु यायेगु।

15 थ्व ला छिमिगु थितिकुतियागु खँय्, नांयागु खँय्, अले व्यवस्थायागु खँय् जूगु ल्वापु जक जुयाच्वन। थज्याःगु ल्वापुयात छिमिसं हे ज्यंकी। थज्याःगु खँय् न्याय यायेगु जिगु ज्या मखु।”

16 इमित अदालतं ख्यानाः छवल।

17 अले इपिं फुक्कसिनं धर्मशास्त्र स्यनीगु छँया थकालि सोस्थेनेसयात ज्वनाः अदालतया न्ह्यःने हे दाल। गलियोनं थ्व फुक्क खंसां छुं हे च्यूताः मतः।

एन्टिओखियाय् लिहां वःगु

18 अथे जुइ धुंकाः नं तःन्हु तक पावल विश्वासी दाजुकिजापि नाप अन हे च्वन। अले पावल, प्रिस्किला व अकिलास नाप लःजहाजय् च्वनाः सिरियापाखे वन। वने न्ह्यः पावलं थःम्हं भाकल याःथें किक्क्रियाय् सँ खात।*

19 इपि एफिससय् थ्यंकः वल। अले प्रिस्किला व अकिलासयात अन हे त्वःतल। पावल धाःसा धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् वनाः यहदीतयत् स्यं जुल।

20 इमिसं वयात छन्हु निन्हु इपि नाप हे च्वनेत बिन्ति यात। अयनं पावल मानय् मजू।

21 अले थथे धकाः इपि नाप बिदा जुल – “परमेश्वरं छवयाहयादिल धाःसा जि हान वये।” अले व एफिससं लःजहाजय् च्वनाः वन।

22 पावल कैसरियाय् वयाः अनं यस्शलेमय् च्वपि विश्वासीतयत् नापलाः वन। अनं हानं एन्टिओखियाय् वनाः छुं ई अन हे च्वन।

23 लिपा व हानं गलातिया व फ्रिगिया वनाः थाय् थासय् च्वपि विश्वासीतयत् साहस बियाः विश्वासय् बल्लाका थकल।

अपोल्लोस एफिससय् वःगु

24 छन्हु अलेक्जेन्ड्रियाय् बूम्ह अपोल्लोस धाःम्ह छम्ह यहदी एफिससय् वल। व तसकं ज्ञां दुम्ह व धर्मशास्त्रयागु खँ बांलाक स्यूम्ह खः।

25 वं प्रभुयागु खँ बांलाक सयका सीका तःगुलि दुनुगलनिसें येशूयागु खँ खःकथं स्यना जुयाच्वंगु खः। अयनं वं यूहन्नायागु बप्तिस्मायागु खँ जक स्यु।

26 वं धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय् वनाः मग्यासे स्यनेकने याना जुल। थथे वं स्यना जूगु प्रिस्किला व अकिलासं न्यनाः वयात थःगु छैय् ब्वना यंकाः परमेश्वरयागु लैयागु खँ अज्जं बांलाक ध्वाथुइका बिल।

27 अपोल्लोसं अखैयाय् वने मास्ति वयकूगुलि विश्वासीतयसं वयात साहस बियाः अखैयायापि विश्वासीतयत् वयात बांलाक लसकुस या धकाः पौ च्वया छवल। अपोल्लोसं अन थ्यंकाः परमेश्वरयागु दया मायां विश्वास याये खंपिन्त यक्व हे ग्वाहालि बिल।

28 वं दक्वसिया न्ह्यःने धर्मशास्त्रं हे दसु क्यनाः येशू हे मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः यहदीतयत् बुकल।

19

पावल एफिससय् थ्यंकः वःगु

1 अपोल्लोस कोरिन्थय् हे दनिबलय् पावल थाय् थासय् जुयाः एफिससय् थ्यंकः वल। अन वं चेलातयत् नापलात।

2 वं इमित न्यन – “विश्वासी जुयाः छिमिसं पवित्र आत्मा काये धुन ला?”

इमिसं धाल – “मधुनि। जिमिसं ला पवित्र आत्मा दी धकाः आः तकं न्यनागु मदुनि।”

3 अले वं धाल – “अयसा छिमिसं सुयापाखें बप्तिस्मा कयाः लय?”

इमिसं धाल – “यूहन्नायापाखें कयागु।”

4 थ्व न्यनाः वं धाल – “यूहन्नां ब्यूगु बप्तिस्मा पश्चातापयागु बप्तिस्मा खः। वं थः लिपा वयाच्वंम्ह येशूयात विश्वास याः धकाः मनूतयत् कनीगु खः।”*

5 अले थ्व खँ न्यनाः इमिसं प्रभु येशूया नामं बप्तिस्मा काल।

6 वं इमिगु छेनय् ल्हाः तयेवं इपि पवित्र आत्मां जाल। अले इमिसं थीथी भाषां नवात वनापं अगमवाणी नं धाल।

7 इपि झिनिम्ह ति दु।

8 अले पावलं स्वला तक धर्मशास्त्र स्यनीगु छैय वना: इपि दक्वसिया न्ह्य:ने मनूतयत् मग्यासे परमेश्वरया राज्ययागु खँ कना: विश्वास याकेगु कुत: यात।

9 गुम्हं गुम्हयसिं ला विश्वास मयासें अ:खतं दक्वसिया न्ह्य:ने प्रभुयागु लँयात बांमलाकल। अयज्जुगुलि पावलं इमित त्व:ता वल। अले चेलातयत् जक थ:लिसें व्वना यंका: टुरान्नसयागु इस्कुलय् वना: स्यनेकने याना जुल।

10 पावलं निर्दं तक थथे यानाच्चन। अयज्जुगुलि एशियाय् च्वंपि यहदीत व यहदीमखुपि फुक्कसिनं प्रभुयागु खँ न्यने खन।

11 परमेश्वरं नं पावलयात अजू चायापुगु तत:धंगु ज्या याकादिल।

12 शुलि तक नं जुल, पावलयागु म्हय् स्माल व काप: जक थीका: उसाँय्मदुपिन्थाय् यंकल कि लना वनीगु। अथे हे भूतआत्मां नं त्व:ता वनीगु।

13 थ्व खना: चाचा:हिला: झाँक्री ज्या यानाजुइपि यहदीतयसं नं येशूयागु नामं थथे धया: भूतआत्मा पितिनाछवयेत सना जुल — “पावलं न्यंका जूम्ह येशूया नामं जिं छन्त पिहां वनेत उजं बियाच्चना।”

14 थथे याना जूपि यहदीतय् नाय:तय् दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी स्केवासया न्हय्म्ह कायपि ख:।

15 अले भूतआत्मां इमित थथे लिस: बिल — “येशूयात जिं म्हस्य्, अले पावलयात नं जिं म्हस्य्। छिपि धा:सा सु ख: लय्?”

16 थथे धया: भूत दुब्यूम्ह मनुखं इमित छक्कलं हय्क्का वन, अले फुक्कसितं कसा: यात। अले इपि म्हय् घा:या घा: जुइका: पचिनांगां अनं बिस्युं वन।

17 थ्व खँ एफिससय् च्वंपि यहदीत व यहदीमखुपि फुक्कसिनं सिल। इपि तसकं ग्यात। अले इमिसं प्रभु येशूयागु नां त:धंकल।

18 यक्व हे विश्वासीतय्सं ग्याना: दक्वसिया न्ह्य:ने वया: थ:पिन्सं झाँक्री ज्या यानाच्चंगु खँ न्यंकल।

19 अले इमिसं थथ:गु छैनं झाँक्री ज्यायागु सफू हया: दक्वसिया न्ह्य:ने छवय्काबिल। छवय्कूगु सफूयागु मू ५०,००० वह:यागु ध्यबा तू।

20 थुकथं प्रभुयागु वचन धिसिलाक्क न्यनावन।

21 अनं लिपा पावलं माकेडोनिया व अखैया जुया: यरूशलेमय् वनेगु क्व:छिना: — “यरूशलेमय् वने धुंका: जि रोमय् नं छक: वने” धका: धाल।

22 वं थ:नाप ज्या याइपि निम्ह मनूत तिमोथी व इरास्तसयात माकेडोनियाय् छवयाबिल। अले थ: जक छुं ई एशियाय् हे च्वन।

एफिससय् खलबल जूगु

23 अबलय् हे अन प्रभुयागु खँयात कया: तसकं हे खलबल जुल।

24 अन छम्ह डेमेत्रियस धा:म्ह वह: क:मिं आर्तेमिस घ:मय्जुयागु वह:यागु ख:चात दय्का: धिबा कमय् यानाच्चन। वं यक्व वह:क:मितयत् ज्या याकात:गु दु।

25 वं थज्या:गु ज्या याइपि वह:क:मितयत् मुंका: धाल —

“दाजुकिजापि, झीसं थ्व ज्या याना: धिबा कमय् यानाच्चनागु छिकपिन्सं सि हे स्य्।

26 एफिससय् जक मखु, सारा एशियाय् हे थ्व पावलं मनूतयत् ल्हातं दय्कूम्ह घ: ला घ: हे मखु धका: स्यना: विश्वास याका: ल्हातय् कया जूगु ला छिकपिन्सं सि हे स्य्, अले न्यंगु नं द हे दु।

27 थथे हे जुया च्वंसा ला झीगु मूर्ति दय्केगु ज्या जक छखे लाइगु मखु, अपाय्धंम्ह आर्तेमिसयागु देग:नापं ज्यालगय् जुइ मखुत। अले हानं सारा एशियायापि व सारा संसारयापिन्सं पुजा यानात:म्ह अपाय्धंम्ह घ:मय्जुयात पुजा यायेगु नं त्व:ता हइ।”

28 थ्व खँ न्यना: इमिसं तसकं तं पिकया: धाल — “एफिससयाम्ह आर्तेमिस दकलय् त:धंम्ह घ: ख:।”

29 थुकथं सारा शहरय् खलबल जुल। अले इमिसं मिलय् जुया: पावल नाप जुइपि माकेडोनियायापि गायस व अरिस्ताख्सयात ज्वना: रंगशालाय् साला यंकल।

30 पावलं नं अन वनेगु स्वत, अयनं विश्वासीतयसं वयात मछवसे पना तल।

31 पावलया अन च्वंपि ततःधंपि पासापिन्सं वयात अन वये मते धकाः बिन्ति याना हल।

32 अन खलबल जुयाच्चंगुलि छम्हयसिनं छगू धाःसा मेम्हयसिनं मेगु हे धयाः हाला हइगु। अयजगुलि गुलिसिनं ला इपिं अन छाये मुंवःगु धयागु हे मस्यू।

33 यहूदीतयसं अलेक्जेन्डरयात हलय न्ह्यःने घ्वाना छवल। अले वं ल्हाःभाय् यानाः छुं नवायेत सन।

34 वयात यहूदी धकाः म्हसीवं इपिं निघौ तक थथे हालाच्चन – “एफिससयाम्ह आर्तेमिस हे दकलय् तःधंम्ह घः खः।”

35 अले शहरयाम्ह हाकिमं इमित सुम्क च्वं धकाः ल्हाःभाय् यानाः थथे धाल – “अय् एफिससयापि दाजुकिजापि, एफिसीतयगु शहर थपायधंम्ह आर्तेमिस घःमयजुया देगः व आकाशं कुतुं वःगु वयागु मूर्तिया रक्षक खः धकाः सुनां मस्यू?”

36 अयजगुलि छिकपिं सुम्क च्वनादिसं, थथे बिचाः हे मयासैं हाःह यानाजुइगु बांमलाः,

37 छायाधाःसा छिकपिन्सं ज्वना हयातःपिं मनूतयसं न इगीगु देगलय् च्वंगु मूर्ति हे खुगू दु, न इमीह घःमयजुयात म्हुतु ल्हाना जूगु हे दु।

38 “डेमेत्रियस व वया ज्याकःमि पासापिं सुनानं सुयातं छुं यायेमाःगु दु धयागु खःसा अदालतय् वनाः नालिस तःसां ज्यूनि। हाकिमत नं द हे दु।

39 मखु थ्व स्वयाः तःधंगु हे खँ दु धयागु जूसा न्हि न्हि च्वनीगु सभां हे क्वःछी।

40 थौं थथे जगुलि दोष जिमित लाइ धकाः ग्याये धुन। म्वाःसां म्वाःसां थथे यानाः इीसं छु धकाः लिसः बीगु?”

41 थुलि धयाः वं सकल मनूतयत् लित छवयाबिल।

20

पावल माकेडोनिया व ग्रीसपाखे वंगु

1 हाह दी धुंकाः पावलं विश्वासीतयत् सःताः साहस बीकथं स्यनेकने यानाः बिदा जुयाः माकेडोनियाय् वन।

2 अन थ्यने धुंकाः थाय् थासय् च्वंपि विश्वासीतय् थाय् वनाः इमित साहस बियाः व हानं ग्रीसय् वन।

3 अन स्वला तक च्वने धुंकाः लःजहाजं सिरियाय् वनेत्यंबलय् वं यहूदीतय् नायःतय्सं वयात स्यायेत स्वयाच्चंगु दु धकाः सीकाः माकेडोनिया जुयाः तुं लिहां वनेगु क्वःछित।

4 बेरियाय् च्वंम्ह पुरसया काय सोपात्रोस, थेसलोनिके वःपिं अरिस्तार्खस व सिकन्दस, डर्बिइ च्वंपि गायस व तिमोथी, अले एशियाय् च्वंपि तुखिकस व त्रोफिमस, थुपिं फुक्कं पावल नाप वन।

5 इपिं जिपिं स्वयाः न्हापा हे वनाः जिमित त्रोआसय् पियाच्चन।

6 जिपिं धाःसा सोडा मतःगु मरि नयेगु नखः धुंकाः फिलिप्पीं लःजहाजय् च्वनावना। न्यान्ह लिपा जिपिं त्रोआसय् इमिथाय् थ्यंकः वना, अले न्हयन्हु तक अन हे च्वना।

सीम्ह युटिकसयात म्वाकूगु

7 आइतबार खुन्हु बहनी प्रभु भवय् नयेत जिपिं मुना। कन्हय् खुन्हु सुथय् हे वनेगु मतिइ तयाः पावलं इमित बाचा तक स्यनेकने यानाच्चन।

8 अबलय् जिपिं मुनाच्चनागु क्वथाय् तःप्वाः मछि मत च्याकातःगु दु।

9 अन युटिकस धाःम्ह छम्ह ल्यायम्ह इयालय् च्वनाच्चंगु। पावलं स्यनेकने यानाच्चंबलय् न्ह्यलं व्वानाः व स्वतंनिसें कुतुंवना। स्वःवंबलय् व सी धुंकल।

10 पावलं कुहां वनाः क्वछुनाः सीम्हयसित घय्पुनाः थथे धाल – “ग्याये म्वाः, थ्व मनू मसीनि।”

11 पावल तले वन, अले सकलें जानाः प्रभु भवय् नल। प्रभु भवय् सिधय्काः पावल सुथ मजुतले इपिं लिसे खँ ल्हानाच्चन। अले अनं बिदा जुयाः वन।

12 इमिसं व ल्याय्म्हम्ह मन्यात छैय् यंकल। व म्वाना वःगुलि इपि तसकं लय्ताल।

त्रोआसं मिलेटसय् वंगु

13 पावल न्यासि वनेगु धाःगुलि जिपि जक लःजहाजय् च्वनाः अस्सोसय् वना, छायाधाःसा पावलं हे जिमित अन नापलायेत उजं ब्यगु खः।

14 वयात अस्सोसय् नाप लानाः लःजहाजय् तयाः जिपि मितिलेनेय् वना।

15 जिपि लःजहाजय् च्वनाः कन्हय् खुन्हु खियस व कंस खुन्हु सामोसय् थ्यंका। अनं नं कन्हय् खुन्हु मिलेटसय् थ्यंकाः वना।

16 पावल पेन्तिकोसया नखः न्ह्यः हे यस्शलेमय् थ्यंकेत हथाय् चायाच्वन। उकिं वं एशियाय् यक्व ई च्वने म्वाःलेमा धकाः एफिससय् मघुसे वनेगु क्वःछित।

पावल थकालिपि नाप बिदा जूगु

17 पावलं मिलेटसं एफिससय् च्वंगु मण्डलीया थकालिपिन्त सःतके छवल।

18 इपि वये धुंकाः वं इमित थथे धाल — “एशियाय् वयाबलय् निसें जि छिकपि लिसे हे च्वनागु ला छिकपिन्सं सि हे स्यु।

19 फक्व क्वमिलु जुयाः मिखां ख्वबि हायकाः जक मखु, यहूदीतय्सं स्यायेत स्वःबलय् नं जिं प्रभुयागु सेवा याना हे च्वना।

20 जिं छैय् छैय् वनाः मन्तयगु न्ह्यःने भिंगु खँ न्यंका जुयाबलय् छिकपिनिगु भिं जुइगु छुं हे खँ मल्यंका।

21 जिं यहूदीतयत् व यहूदीमखुपिन्त पश्चाताप यानाः परमेश्वरयाथाय् लिहां वयेत व झी प्रभु येशू ख्रीष्टयात विश्वास यायेत न्यंका जुया।

22 “आः स्वयादिसँ, जि आत्मायागु खँ न्यनाः यस्शलेमय् वनेत्यना। अन जितः छु छु जुइ धकाः जिं मस्यु।

23 अथेसां पवित्र आत्मां जितः शहर पतिकं दुःखकष्ट सिया च्वनेमाली व इयालखानाय् वनेमाली धकाः सीके बियादीगु दु।

24 न्ह्याथे हे जूसां जि जिगु च्यूताः तये मखु, अले परमेश्वरं यानादीगु दया मायायागु भिंगु खँ न्यंका जुयाः प्रभु येशू बियादीगु ज्या जक पूर्वके दःसा गाः।” *

25 “आः स्वयादिसँ, छिकपिं जिं परमेश्वरयागु राज्यया खँ न्यंका वया च्वनापिं, छिकपिन्सं हानं जिगु ख्वाः स्वये दइ मखु धकाः जिं स्यु।

26 अयजगुलि जिं छिकपिन्त धयाच्वना — छुं जुयाः छिकपिं सुं नं नाश जुयावन धाःसा जितः दोष लाइ मखु।

27 छायाधाःसा परमेश्वरयागु खँ छुं नं मल्यंकुसे जिं छिकपिन्त न्यंकागु हे दु।

28 “अथे जूगुलि होश यानादिसँ, अले पवित्र आत्मां धाःथें छिकपिन्सं विश्वासीतयगु हेरबिचार यानादिसँ, छायाधाःसा प्रभु थःगु हि हायकाः इमित न्यानादीगु खः, अले छिकपिं इमि जवाः खः।

29 जिं स्यु, जि वने धुंकाः थन मण्डलीयात स्यंकीपिं गुंछिचात वइ।

30 थुलि जक मखु, छिकपिनिगु हे पुचलं मखुगु खँ ल्हानाजुइपिं मनूत पिहां वइ। अले इमिसं विश्वासीतयत् थःगु हे मभिगु लँय् यंकी।

31 अयजगुलि होश यानादिसँ, स्वदँ स्वदँ तक जिं छिकपिन्त चच्छि न्हिच्छि ख्वबि हायकाः स्यनागु खँ ल्वःमंकादी मते।”

32 “आः जिं छिकपिन्त परमेश्वरया ल्हातय् व वय्कःया दया मायां जाःगु वचनय् त्वःताच्वना। वय्कलं हे छिकपिन्त विश्वासय् बल्लाकादी, अले यक्व आशिष बियादी।

33 “स्वयादिसँ, जिं सुयाकें धिबा व वसः फ्वनागु मदु।

34 थ्व हे निपा ल्हातं ज्या याना: जिं नयाच्चना, अले जि नाप दुपिन्त नं ग्वाहालि यानाच्चनागु ला छिकपिन्सं सि हे स्यू।

35 दक्व खँ जि थःम्ह हे याना क्यनागु दु। अथे हे छिकपिन्सं नं थःम्ह हे थाकुगु ज्या याना: मफुपिन्त ग्वाहालि यायेमा:। अले प्रभु येशू धयादीगु खँ ल्वःमंकादी मते। वय्कलं धयादीगु दु – ‘कायेगु स्वया: बीगु यक्व भिं।’ ”

36 थुलि धया: पावलं फुक्कलिसे जाना: पुलिं चुया: प्रार्थना यात।

37 अले अन च्वंपिं फुक्कं तसकं ख्वल। पावलयात घयपुया: इमिसं चुप्पा नल।

38 पावलं आ: हानं इमिसं वयात खनी मखुत धा:गुलि इपिं थथे नुग: मछिंका: ख्व:गु ख:। इमिसं वयात ल:जहाजय् तक तये यन।

21

पावल यरूशलेमपाखे वंगु

1 इपिं लिसे बिदा जुया: जिपिं अनं ल:जहाजय् च्वना: कोसय् थ्यंक: वया: कन्हय् खुन्हु रोडसय्, अले कंस खुन्हु पटाराय् थ्यंक: वना।

2 फोनिकेय् वनेत्यंगु ल:जहाज नाप ला:गुलि जिपिं उकी हे च्वना: वना।

3 जिपिं साइप्रसया सत्तीक जुया: दच्छिनपाखें सिरिया वना। टुरोसय् मालसामान क्वकाय्त्त ल:जहाज दिक्गुलि जिपिं नं कुहां वना।

4 विश्वासीतय्त्त नाप ला:गुलि जिपिं न्हयन्हु अन हे च्वना। पवित्र आत्मापाखें सीका: इमिसं पावलयात यरूशलेमय् वने मते धका: धाल।

5 न्हयन्हु तक च्वने धुंका: अन च्वंपिं फुक्क विश्वासीत थ: कला: व मचाखाचातनापं ज्वना: जिमित शहरं पिने तक त: वल। जिमिसं समुद्र सिथय् पुलिं चुया: प्रार्थना याना।

6 थथे इपिं नाप बिदा जुया: जिपिं ल:जहाजय् च्वं वना। इपिं छैय् तं लिहां वन।

7 जिपिं ल:जहाजय् च्वना: टुरोसं टोलेमाइसय् थ्यंक: वया। दाजुकिजापिन्त नाप लाना: जिपिं छन्हु अन हे च्वना।

8 कन्हय् खुन्हु हे जिपिं अनं कैसरियाय् वना। जिपिं अन भिंगु खँ न्यंका जुइम्ह फिलिप धा:म्हय्सिथाय् वना। अले व नाप हे छन्हु निन्हु च्वना। यरूशलेमय् ग्वाहालि यायेत ल्य:पिं न्हय्म्ह मध्ये व नं छम्ह ख:।*

9 फिलिपया अगमवाणी कनीपिं, बिया मछ्व:निपिं प्यम्ह म्हायिपिं दु।

10 जिपिं अन छुं न्हि हे च्वना। उबलय् यहूदियां अगाबस धा:म्ह अगमवक्ता छम्ह वल।*

11 वं पावलयागु जनी कया: थ:गु ल्हा:तुति चिना: थथे धाल – “पवित्र आत्मां थथे धयादीगु दु – ‘थ्व जनीया थुवा:यात यरूशलेमय् वन धा:सा यहूदीतय् नाय:तय्सं थथे हे याना: चिनाबी, अले यहूदीमखुपिन्त ल:ल्हानाबी।’ ”

12 थ्व खँ न्यना: जिमिसं व अन च्वंपिं मनूतय्सं पावलयात यरूशलेमय् वने मते धका: पना।

13 पावलं धा:सा थथे लिस: बिल – “छिकपिन्सं थथे ख्वया: हाला: जिगु मन क्वतुंकेत स्वयां छु याये? प्रभु येशूयागु नामय् ज्वना: चिकेत जक छु सीत तकं लिचिले मखु।”

14 जिमिसं धयागु खँ वं न्यँ हे मन्यंगुलि जिपिं थथे धया: सुम्क च्वना – “प्रभुं मनं तुनादीथें जुइमा।”

15 अनं लिपा जिपिं थथ:गु सामान ज्वना: यरूशलेमय् स्वया वना।

16 कैसरियाय् च्वंपिं सुं दाजुकिजापिं नं जिपिं लिसे हे वल। इमिसं जिमित साइप्रसं वयाच्चंम्ह मनासोन धा:म्ह छम्ह पुलांम्ह विश्वासीयागु छैय् थ्यंकाबिल।

याकूबयात नापला:गु

17 जिपिं यरूशलेमय् थ्यंबलय् अन च्वंपिं दाजुकिजापिं जिमित खना: तसकं लय्ताल।

18 कन्हय् खुन्ह पावल व जिपि फुक्क याकूबयाथाय् वना। अन मण्डलीयापि फुक्क थकालिपि मुनाच्चंगु जुयाच्चन।

19 इमित ज्वजलपा याये धुंका: पावलं यहदीमखुपिन्थाय् भिंगु खँ न्यंका जूबलय् परमेश्वरं गज्या: गज्या:गु ज्या यानादिल धयागु छता छता खँ कन।

20 पावलयागु खँ न्यना: इमिसं परमेश्वरयात त:धंकल। अले वयात धाल – “किजा, थन नं द्रुलंद: यहदीतय्सं विश्वासी जुइ धुंका: नं व्यवस्थायात उलि हे मानय् यानाच्चंगु दु।

21 इमिसं छता निता छंगु खँ नं न्यनात:गु दु। छिं यहदीमखुपिनिगु देशय् च्वनाच्चपि यहदीतयत् ‘आ: मोशायागु व्यवस्थायात नं मस्तयत् म्हाय् चिं तय्केगु नं त्व:ताछव, व्यवस्थाय् च्वया त: थें नं जुइ मते’ धका: धयाजुल हं।

22 अयजुगुलि आ: छु यायेगु? इमिसं छि थन व:गु दु धका: मसीकी मखु।

23 “उकि जिमिसं धया थें यानादिसँ। जिमिथाय् भाकल यानाच्चपि प्यम्ह मनूत दु।

24 इपि लिसे शुद्र जुइत छि नं देगलय् झासँ। अले इमित सँ खायेत नं छिं हे धिबा पुलाबिया दिसँ। अले तिनि छिं थथे व्यवस्थाय् च्वया त: थें या:गु खना: इमिसं थ:पिन्सं न्यनात:गु खँ मखु धका: तायकी।”

25 “यहदीमखुपि विश्वासीतयत् जक जिमिसं ‘मूर्तियात छा:गु प्रसाद नये मते, हि त्वने मते, हि मम्हुकुसे स्थानात:गु ला नये मते, व्यभिचार याये मते’ धका: पौ च्वया छवयागु दु।”

26 अले पावलं उपि मनूतयत् ब्वना यंका: कन्हय् खुन्ह हे इपि प्यम्ह नाप देगलय् वन। इमिसं शुद्र याये धुंकागु ख:। उकी वं इमिगु भाकल पूवनीगु दि व इपि छम्ह छम्हाय्सिगु निति बां स्यायेगु दि पुजाहारीतयत् कन।

पावलयात देगलय् ज्वंगु

27 न्हयन्हया ई पूवनेत्यंबलय् एशियां व:पिं सुं यहदीतय्सं पावलयात देगलय् खना: अन च्वपि मनूत फुक्कसित ग्वाका: थथे धका: हाला: हयक्का: वन –

28 “हे इस्राएली दाजुकिजापिं, जिमित ग्वाहालि यानादिसँ। उखेंथुखें वना: सकसितं झी मनूत, मोशायागु व्यवस्था व थ्व देग:या विरोधय् न्यंका जूम्ह थ्व हे ख:। नकतिनि हे जक थ्वं यहदीमखुपिन्त देगलय् हया: थ्व थाय्यात अपवित्र यानाबिल।”

29 इमिसं एफिससं व:म्ह त्रोफिमसयात शहरय् पावल नाप खंगुलि पावलं वयात देगलय् ह:गु जुइ धका: थथे धा:गु ख:।

30 थ्व न्यना: शहरय् च्वपिं मनूत अन मुंवल। इमिसं पावलयात लुया: देगलं पिने हल। अले देग:यागु ध्वाखा तिनाबिल।

31 इमिसं पावलयात थुकथं स्यायेत्यंबलय् यस्शलेमय् खलबल जुयाच्चन धयागु खँ त:धंम्ह रोमी कप्तानयाथाय् थ्यन।

32 थ्व खँ न्यना: व सिपाइँत व कप्तानतयत् ब्वना: अन थ्यंक: वल। त:धंम्ह कप्तान व सिपाइँतयत् खनेवं इमिसं पावलयात दायेगु त्व:तल।

33 अले कप्तानं पावलयात ज्वना: निपु सिखलं चिकेबिया: मनूतयत् थथे धका: न्यन – “थ्व मनुखं छु यात? थ्व गन च्वंम्ह ख:?”

34 अन मुनाच्चपिं मनूतय्सं छम्हाय्सिनं छगू खँ धा:सा मेम्हाय्सिनं मेगु हे खँ धया हा:गुलि वं अन अथे छाय् खलबल जूगु धका: बांलाक सीके मफुत। अले वं पावलयात किल्लायाय् यंका: कुनेगु उजं बिल।

35 व त्वाथलय् थ्यंबलय् मनूतय्सं घ्वातुघ्वा:गुलि वयात सिपाइँतय्सं ल्हना यंकल।

36 छायाधा:सा “वयात स्या हे स्या” धका: हाला: मनूतयगु हुल ल्यूल्यू वन।

37 थथे किल्लाया दुने यंकेत्यंबलय् पावलं त:धंम्ह कप्तानयाके न्यन – “जिं छित: छता खँ धाये ला?”

अले वं धाल — “छं ग्रीक भाषां खँ ल्हाये सः ला?

38 छु छ मिश्र देशयाम्ह व हे मन् मखु ला? गुम्ह छुं न्हि न्ह्यः सरकारयात स्यकेमाः धकाः मस्भूमिइ प्यद्रः मन्तय नायः जुयाज्गु खः?”

39 पावलं लिसः बिल — “जि ला किलिकियागु टार्सस शहरय् च्वम्ह यहदी खः। जि चिधंगु शहरय् च्वम्ह मखु। जितः थुपिलिसे खँ ल्हाके बियादिसँ।”

40 तःधंम्ह कप्तानं “नवा” धकाः धाःगुलि पावलं त्वाथलय् दनाः सकसितं सुम्क च्वनेत ल्हाःभाय् यात। इपि सुम्क च्वनेवं वं हिब्रू भाषां थथे धाल —

22

पावलं थःगु खँ कंगु

1 “बाः धाये ल्वःपिं व दाजुकियापिं, छिकपिन्त धायेमाःगु जिगु खँ न्यनादिसँ।”

2 थथे पावलं हिब्रू भाषां नवाःगु न्यनाः इपि फुक्कं चुइँक हे नमवासे सुम्क च्वना बिल। अले पावलं धाल —

3 “जि किलिकियागु टार्सस शहरय् ब्रम्ह छम्ह यहदी खः। अयनं जि ब्वलंगु ला थ्व हे शहरय् गमलिएलयागु ल्हातं खः। जिं झी तापाःबाज्यापिनिगु व्यवस्था नं बांलाक स्यना कया। छिकपिन्सं थौकन्हय् याना च्वथें जिं नं परमेश्वरया नितिं थःत पाना जुयागु खः।”

4 जिं थ्व लैय् जूपि मिजंत व मिसात विश्वासीतय् दायेगु, स्यायेगु याना, गुलिसित ला कुना बिया।

5 जिं धयाच्चनागु थ्व फुक्क खँ सभाय् च्वपिं दुजःतय्सं व दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीं नं स्यु। वय्कःपिनिगु हे पाखें जिं विश्वासीतय् ज्वनेत भ्वं च्वका कयागु खः। इमित यस्शलेमय् ज्वनाहयाः सजाँय बीकेत नं जि दमस्कसय् वनागु खः।” *

6 “वैवं जि दमस्कसय् थ्यनी थें च्वकाः स्वर्ग तसकं थीगु जः जिगु छचाःखेलं थिल।

7 अले जि बैय् भ्वस् वना। जितः थथे धयाहःगु जिं ताया — ‘शाऊल, शाऊल, छाया छं जितः दुःख बियाच्चना?’

8 “अले जिं लिसः बिया — ‘छि सु खः, हे प्रभु?’

“अले वय्कलं धयादिल — ‘जि नासरतयाम्ह येशू खः, गुम्हय्सित छं दुःख बियाच्चन।’

9 उबलय् जि नाप दुपिन्सं जः जक खन, सः धाःसा सुनानं मताः।

10 “अले जिं थथे धया — ‘प्रभु, आः जिं छु याये माल लय?’

“अले प्रभुं जितः धयादिल — ‘दै, दमस्कसय् हँ। छं यायेमाःगु फुक्क खँ छन्त अन हे धाइ।’

11 “थीगु जलं यानाः जिगु मिखा हे कां जुल। अले जि नाप वःपिन्सं ल्हाः ज्वनाः जितः दमस्कसय् ब्वनायंकल।

12 “अन च्वपिं यहदीतय्सं मानय् यानातःम्ह अले मोशायगु व्यवस्थाय् धयातःथें यानाजुइम्ह हननिया धाःम्ह छम्ह मनुखं वयाः

13 जिगु न्ह्यःने दनाः थथे धाल — ‘किजा शाऊल, छिगु मिखां खनेमा।’ उलि धायेवं हे जिगु मिखा चाल। अले वयात खना।

14 “अनं लिपा वं जितः धाल — ‘परमेश्वरयागु इच्छा सीकेत, अले वय्कःया धर्मीम्ह मनूयात स्वयेत व वय्कःयागु हे म्हुंतुं खँ न्यनेत झी तापाःबाज्यापिनि परमेश्वरं छितः ल्ययादीगु दु।

15 आः छिं फुक्कभनं थःम्हं खंगु व ताःगु खँया साक्षी बियादीमाः।

16 अयज्गुलि आः छुकियात लिबाका च्वनेगु? दनादिसँ, वय्कःया नामं बप्तिस्मा कयाः थःगु पाप सिला छवयादिसँ।” *

यहदीमखुपिन्त नं स्यनेमाः धकाः धाःगु

17 “अनं यस्शलेमय् लिहां वये धुंकाः छन्हु देगलय् च्वनाः प्रार्थना यानाच्चनाबलय् जिं दर्शन खना।

18 प्रभुं जितः धयादिल – ‘याकन हे छ यस्शलेमं पिहां हूँ, छायाःसा छं कंगु जिगु खँय थनच्वंपि सुनानं विश्वास याइ मखु।’

19 “अले जिं धया – ‘प्रभु, धर्मशास्त्र स्यनिगु छँ पति वनाः जिं छितः विश्वास याक्वसित ज्वनाः इयालखानाय् कुनागु व कसाः याना जुयागु फुक्क खँ इमिसं स्यू।

20 अले छिगु साक्षी बिया जुइम्ह स्तिफनसयात स्याःबल्य् नं जि दुथ्याः, जिं इमिगु वसः स्वयाच्चनागु खः।’”

21 “प्रभुं जितः थथे धयादिल – ‘छ वने हे माः, जिं छन्त तातापाक यहदीमखुपिन्थाय् छवयेत्यना।’”

22 थुलि तक ला अन च्वंपि मनूतयसं पावलयागु खँ न्यन। अनं लिपा इपि ततःसलं थथे धकाः हाला हल – “श्वयात स्याये हे माः। थज्याःमह मनू ला म्वानाच्वनेत तकं मत्वः।”

23 अले इमिसं थथःगु लं फसय् ब्वय्काः धू हलाः हाला हल।

24 श्व खनाः तःधंम्ह कप्तानं मनूत पावल खनाः थथे छाया तंम्वःगु धकाः सीकेत वयात किल्लाय् यनाः कोरी दायेगु उजं बिल।

25 पावलयात चित संबलय् वं न्ह्यःनेसं दनाच्वंम्ह कप्तानयात थथे धाल – “दोष हे मदय्कं छम्ह रोमीयात कोरी दायेगु पाय्छि जू ला?”

26 श्व न्यनाः कप्तानं तःधंम्ह कप्तानयाथाय् वनाः धाल – “छिं छु यायेत्यना दियागु? व मनू ला रोमी धकाः जुयाच्वन।”

27 अले वं वयाः पावलयाके न्यन – “छ रोमी खः ला?”

पावलं लिसः बिल – “खः।”

28 अले वं धाल – “जि ला यक्व धिबा फुकाः तिनि रोमी जुइ खन।”

पावलं धाल – “जि ला बूसानिसें हे रोमी खः।”

29 श्व न्यनाः पावलयात दायेत वःपि फुक्कं लिचिला वन। तःधंम्ह कप्तान थः हे नं ग्यात, छायाःसा वं हे पावलयात चिके ब्यूगु खः।

30 कन्हय् खुन्हु हे तःधंम्ह कप्तानं यहदीतयसं वयात छाया द्रुपं ब्यूगु खः धकाः सीकेत तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपिन्त महासभाय् सःतल। अले पावलयात फुक्कसिगु न्ह्यःने थने हल।

23

पावलयात सभाय् यंकूगु

1 पावलं सभाय् चाकःछिं स्वयाः धाल – “दाजुकिजापिं, परमेश्वरया न्ह्यःने जिं थौं तक थःगु नुगः यचुकाः भिगु ज्या याना वयाच्वनागु दु।”

2 अबलय् दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हननियां पावलया लिक्क दना च्वंम्हयसित वयागु म्हुतुइ दा धकाः उजं बिल।

3 अले पावलं वयात धाल – “अय् सख्खालं पानातःगु अंगः, छन्त नं परमेश्वरं दाइतिनि। धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें छ जिगु न्याय यायेत च्वनाच्वंगु दु। अय्सां छं धर्मशास्त्रं मबीकं जितः दायेगु उजं बिल।”

4 वया लिक्क दना च्वपिन्सं वयात धाल – “परमेश्वरं ल्ययातःमह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीयात थथे म्हुतु ल्हाये ज्यू ला?”

5 अले पावलं धाल – “दाजुकिजापिं, वय्कः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी धकाः जिं मसिल। धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु – ‘थः मनूतय् शासकयात म्हुतु ल्हाये मते।’”

6 पावलं अन सदुकी व फरिसीतय् नं खनाः थथे धाल – “दाजुकिजापिं, जि फरिसीया काय् फरिसी खः। सीम्ह मनू हानं म्वाना वइ धकाः आशा यानागुलि थथे जिगु न्याय जुयाच्वंगु दु।”

7 वं थुलि धायेवं अन च्वंपि फरिसी व सदुकीतय् दथुइ ल्वापु जुल। अले इपिं निथ्वः जुयाः बाल,

8 छायाधाःसा सदुकीतयस् सीपि म्वाना वइ, स्वर्गदूत व आत्मा दु धयागु पत्याः मयाः। फरिसीतयस् धाःसा थ्व स्वतां पत्याः याः।*

9 अले अन तसकं खलबल जुल। फरिसीतय शास्त्रीतयस् दनाः सदुकीतयत् न्यंकाः थथे धाल — “जिमिसं ला थ्व मनूयागु छुं हे दोष मखना। थ्व मनूयात आत्मा वं स्वर्गदूतं हे नवाकूगु जुइमाः।”

10 अले अन तसकं हे ल्वापु जुल। इमिसं पावलयात स्यानाबी धकाः ग्यानाः तःधंम्ह कप्तानं सिपाईतयत् “पावलयात अनं किल्लाय हजि” धकाः उजं बिल।

11 उखुन्हु हे चान्हय् प्रभुं पावलयाथाय् झायाः धयादिल — “साहस या, यस्शलेमय् च्वंपिन्त थें रोमय् च्वंपिन्त नं छं जिगु साक्षी बी मानि।”

पावलयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वःगु

12 कन्हय् खुन्हु सुथय् यहदीतय् नायःतयस् मुनाः पावलयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वल। इमिसं “पावलयात मस्यासे त्वःते मखु, वयात मस्याय्कं नये नं मखु, त्वने नं मखु” धकाः पाफल।

13 थथे पावलयात स्याये धाःपि पिइम्हं मयाक दु।

14 अले इमिसं तःधंपि पुजाहारीत व थकालिपिन्थाय् वनाः धाल — “जिमिसं पावलयात मस्याय्कं छुं हे नयेत्वने याये मखु धकाः पाफयागु दु।

15 अयजूगुलि छिकपिन्सं तःधंम्ह कप्तानयाथाय् झायाः ‘पावलयागु मेमेगु खँ नं बांलाक सीके माःगु दु, उकिं वयात छकः क्वत हजि’ धकाः धयादिसँ। अले जिमिसं वयात थन मथ्यवं लँय् हे स्यानाबी।”

16 इमिसं थथे पावलयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वःगु खँ पावलया भिन्चां सियाः काचाकाचां किल्लाय् वनाः पावलयात कन।

17 अले पावलं कप्तानयात सःताः धाल — “थ्व मनूयात तःधंम्ह कप्तानयाथाय् ब्वना यंकादिसँ। वय्कःयात नाप लानाः छुं खँ धायेमाःगु दु हं।”

18 अले वं पावलया भिन्चायात तःधंम्ह कप्तानयाथाय् यंकाः धाल — “कुनातःम्ह पावलं थ्व मनूयात छिथाय् यंकाब्यु धाःगु। थ्व मनूया छितः छुं धायेमाःगु दु हं।”

19 अले वं वयात ल्हाः ज्वनाः छखे ब्वना यंकाः न्यन — “छु धायेमाःगु खः धा?”

20 अले वं धाल — “यहदीतय् नायःतयस् जानाः पावलया मेमेगु खँ बांलाक सीके माल धकाः त्वहः तयाः कन्हय् वयात महासभाय् क्वत हजि धकाः छितः बिन्ति याः वयेगु ग्वसाः ग्वःगु दु।

21 छिं इमिगु खँ न्यनादी मते, छायाधाःसा पिइम्हं मयाक मनूतयस् पावलयात मस्यातले छुं हे नयेत्वने याये मखु धकाः पाफयाः स्यायेत स्वयाच्वंगु दु। छिं ‘ज्यू’ धाइ धकाः इमिसं आशा यानाच्वंगु दु।”

22 अले तःधंम्ह कप्तानं वयात थथे धयाः छवयाबिल — “थ्व खँ जितः धया धकाः छं सुयातं कने मते।”

पावलयात कैसरियाय् छवःगु

23 अले तःधंम्ह कप्तानं निम्ह कप्तानयात सःताः थथे उजं बिल — “निसः सिपाईत, न्हयेम्ह सल गया वनीपि सिपाईत, अले निसः भाला ज्वना वनीपि सिपाईतयत् कैसरियाय् वनेत थौं बहनी नौ बजे तक तयार याना ति।

24 पावलया निति नं सल तयार याना ति। अले वयात बांलाक पाः तयाः रोमी बडा-हाकिम फेलिक्सयाथाय् यंकि।”

25 थुलि धयाः वं बडा-हाकिमयात पौ छपौ नं च्वल —

26 “हनेमाःम्ह तःधंम्ह हाकिम फेलिक्सजु, क्लौडियस लुसियसपार्वे ज्वजलपा।

27 “पावल धाःम्ह थ्व मनूयात यहदीतयस् ज्वनाः स्यायेत्यंगु खः। थ्व मनू रोमी धकाः सियाः जि सिपाईत ब्वना वनाः त्वःतका हया।

28 थ्वं छु ट्रंकल धकाः सीकेत जिं वयात महासभाय् नं थने यना।

29 इमिगु व्यवस्थायागु खँय् थथे ल्वापु जूगु जुयाच्चन। स्याये हे माय्क व झ्यालखानाय् कुने माय्क थ्वं ट्रूकूगु ला जिं छुं नं मखना।

30 अले हानं यहदीतय्सं वयात स्यायेत ग्वसाः ग्वयाच्चंगु दु धकाः धाःगुलि जिं वयात थथे याकनं छिथाय् छवयाहयागु दु। वयात पाः याःपिन्त नं छिथाय् हे छु छु धायेमाःगु खः धाः हँ धकाः धयाबियागु दु।”

31 सिपाईतय्सं उजं ब्यू थें पावलयात चां चां हे एन्टिपाट्रिसय् थ्यंकल।

32 कन्हय् खुन्हु न्यासि वंपि सिपाईत पावलयात सल गयावःपि सिपाईतयगु ल्हातय् त्वःताः लिहां वन।

33 कैसरियाय् थ्यंकाः सिपाईतय्सं तःधंम्ह कप्तानं बियाहःगु पौ व पावलयात बडा-हाकिमयात लःल्हाना बिल।

34 बडा-हाकिमं पौ ब्वने धुंकाः पावलयात थथे धकाः न्यन — “छंगु छँ गन, छ गनं वयागु?” पावलं लिसः बिल — “जिगु छँनं किलिकियाय् हे खः।”

35 थ्व न्यनाः वं पावलयात धाल — “छन्त पाः याःपिं मनूत वल कि छंगु मुद्दा स्वये।” अले वं पावलयात बांलाक पाः तयाः हेरोदयागु लायकुलिइ तयाति धकाः उजं बिल।

24

रोमी बडा-हाकिम फेलिक्सया न्ह्याःने पावल

1 न्यान्हु लिपा दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हननिया, थकालिपिं व तर्तुल्लस धाःम्ह छम्ह वकिलयात ब्वनाः कैसरियाय् क्वहां वल। इमिसं बडा-हाकिमयात पावलयागु नामय् उजुर यात।

2 पावलयात बडा-हाकिमया न्ह्याःने हये धुंकाः तर्तुल्लसं वयात द्रुपं बियाः थथे धाल —

“हनेमाःम्ह फेलिक्सजु, छसपोलं यानाः जिपिं आनन्दं च्वनाच्च्वनागु दु। छसपोलयागु बुद्धिं यानाः थ्व देशय् यक्व भिना वयाच्चंगु दु।

3 थ्व खँ जिमिसं न्ह्याबलें न्ह्याथाय् नं मानय् याना वयाच्च्वनागु दु। अले थुकिया निंति जिमिसं छसपोलयात सुभाय् बियाच्च्वनागु दु।

4 छसपोलयागु ई यक्व कयाच्च्वने मखु, अयसां दया यानाः जिमिगु छत्वाःचा बिन्ति न्यना बिज्याहँ।

5 थ्व मनू तसकं ग्यानापुम्ह, संसारय् च्वंपिं फुक्क यहदीतय् ल्वाका जूम्ह खः। अले थ्व नासरी पुचःयाम्ह नायः नं खः।

6 थ्वं देगःयात नं अशुद्ध यायेत्यंगु खः, अबलय् हे जिमिसं थ्वयात ज्वना। अले जिमिगु थःगु हे व्यवस्थाकथं थ्वयात सजौय बीत्यनागु खः।

7 तःधंम्ह कप्तान लुसियसं वयाः थ्वयात जिमिगु ल्हातं बलजफती त्वःतका यन।

8 अले वयाथाय् उजुर याःवंक्वसित छसपोलयाथाय् हँ धकाः उजं बियाहल। छसपोलं वयाके हे न्यनाबिज्याःसा जिमिसं पाः यानाच्च्वनागु फुक्क खँ सी दइ।”

9 व नाप वःपिं यहदीतय् नायःतय्सं नं वं धाःगु खँ सत्य खः धकाः बडा-हाकिमयात धाल।

पावलं लिसः ब्यूगु

10 अले बडा-हाकिमं पावलयात नवायेत ल्हाःभाय् याःगुलि वं थथे धाल — “यक्व दंनिसें छसपोलं थ्व देशय् न्याय याना वयाच्चंगु जिं स्यू। उकिं छसपोलया न्ह्याःने थथे थःगु खँ धाये दयाः जिं लयता।

11 जि यस्शलेमय् परमेश्वरया आराधना यायेत वयागु झिनिन्हुं अप्वः मदुनि। थ्व खँ मेपिन्के नं न्यनादी फु।

12 जि देगलय् संनाप कचकच हालाच्चंगु खः धकाः सं यहदीं नं धाये फइ मखु। न सुनानं जितः धर्मशास्त्र स्यनिगु छँय् व शहरय् गनं सुयातं ल्वायेत ग्वाकाः जूगु हे खं धकाः धाये फइ।

13 न इमिसं जितः थःपिन्सं पाः याःगु खँयागु दसि हे बी फइ।

14 “अयनं इमिसं धाःगु छता खँ ला जिं नं खः धकाः धाये। जिं नं जिमि तापाःबाज्यापिन्सं मानय् याना वःमह परमेश्वरयागु आराधना यानागु खः, गुकियात इमिसं ‘नासरी पुचः’ धकाः धयाजुल। मोशायगु व्यवस्था व अगमवक्तां च्वया थकूगु फुक्क खँय् जिं विश्वास याना।

15 भिपिं नं मभिपिं नं सिनाः हानं म्वाना वइतिनि धकाः परमेश्वरयाके इमिसं थें जिं नं आशा यानाच्च्वानागु दु।

16 अयज्गुलि जिं मनूतयगु न्ह्यःने नं परमेश्वरयागु न्ह्यःने नं थःत यचुकाः ज्या याना जुया।”

17 “यक्व दँ लिपा जि चीमिपिं दाजुकिजापिन्त धिबा बीत व परमेश्वरयात छायेछी यायेत यरूशलेमय् लिहां वयागु खः।

18 देगलय् शुद्ध जुइगु ज्या यानाच्च्वानाबलय् हे इमिसं जितः ज्वंगु खः। अबलय् जि नाप सुं छम्ह मनू नं मदु। अले सुनाप कचकच हालाच्च्वानागु नं मखु।”

19 एशियां वःपिं यहूदीत नं अन दुगु खः, इमि नं जिगु खँय् छुं धायेमाःगु दुसा धाः वये माःगु खः नि।

20 मखुसा महासभाया न्ह्यःने दनाबलय् थन दुपिन्सं जिके छुं दोष खंगु दुसा व धायेमानि।

21 जिं इमिगु दथुइ दनाः थुलि हे जक धयागु खः — ‘सीपिं मनूत म्वाना वइतिनि धकाः विश्वास यानागुलि थौं जि छिकपिन्थाय् न्ह्यःने थथे न्याय याका च्वनेमाल।’ ”

22 फेलिक्सं प्रभुयागु खँ बांलाक स्यूगुलि इमित थथे धकाः चीकाछवल — “तःधंमह कप्तान लूसियस वल धायेवं जिं छिमिगु मुद्दा छिने यानाबी।”

23 अले फेलिक्सं कप्तानयात “पावलयात कुना ति, म्हस्यूपिं सुनानं नापलाः वःसा नापलाके ब्यु। छुं ब्यु वःसा बीके ब्यु पने मते” धकाः उजं बिल।

फेलिक्सं पावलयात सःतकेछवःगु

24 छन्हु निन्हु लिपा फेलिक्स थः यहूदी कलाः द्रूसिल्लायात ब्वनाः वल। अले येशू ख्रीष्टयागु विश्वासयागु खँ न्यनेत पावलयात सःतके छवल।

25 अले वं इमित परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइगु, थःगु मनयात थातय् लाकेगु व लिपा जुइतिनिगु न्याययागु खँ न्यंकल। थव न्यनाः फेलिक्सं ग्यानाः थथे धाल — “आःयात गात, लिपा हानं लिंलात धाःसा छन्त सःतके हये।”

26 पावलयापाखें धिबा नयेदइ ला धकाः वं मतिइ तःगु खः। अयज्गुलि नं वं पावलयात थथे इलय् ब्यलय् सःताः खँ ल्हायेगु याःगु खः।

27 निदँ लिपा फेलिक्सया थासय् पर्किअस फेस्तस बडा-हाकिम जुयाः वल। फेलिक्सं यहूदीतयत् लय्ताय्का तयेत पावलयात कुना तुं तल।

25

पावलं कैसरयात बिन्ति याःगु

1 फेस्तस कैसरियाय् वयाः स्वन्हु दय्काः यरूशलेमय् वन।

2 अन तःधंपि पुजाहारीत व तःधंपि यहूदीतय् नायःतय्सं फेस्तसयात पावलयागु विरोधय् खँ न्यंकाः बिन्ति यात।

3 पावलयात लँय् दथुइ हे स्यायेगु मतिइ तयाः इमिसं वयात यरूशलेमय् छवयाहयादिसँ धकाः फेस्तसयात बिन्ति यात।

4 तर फेस्तसं इमित थथे धकाः लिसः बिल — “पावलयात कैसरियाय् हे कुनातःगु दु। जि नं याकनं हे अन वनेत्यनागु दु।

5 छिमि छम्हनिम्ह नायःतयत् छवयाहिँ। अले वया न्ह्यःने हे वं दूकूगु दु धकाः उजुर या।”

6 इपि नाप च्यान्हु झिन्ह च्वना: फेस्तस कैसरियाय् लिहां वल। कन्हय् खुन्हु हे वं न्याय यायेथाय् वना: पावलयात काय्के छवल।

7 पावलयात अन हयेवं यस्शलेमं व:पि यहदीतय् नाय:तय्सं वयात यक्व हे दोष बिल। अथेसां इमिसं छुकियागुं दसि बी मफुत।

8 अले पावलं धाल — “जिं यहदीतयगु व्यवस्था, देग:, व कैसरयात मभिंका: छुं नं धयागु मदु।”

9 फेस्तसं यहदीतयत् लयत्ताय्केत पावलयात थथे धाल — “जिं छन्त यस्शलेमय् छवयाबी, अले अन हे छंगु न्याय याये, मज्यू ला?”

10 अले पावलं धाल — “जिं कैसरयागु अदालतय् न्याय फवनाच्चनागु दु। थन हे जिगु न्याय जुइमा:। जिं यहदीतय् नाय:तयगु छुं स्यंकागु मदु धका: ला छसपोलं नं बांलाक सि हे स्यू।

11 जिं ज्यान सजाँय बीमायक् छुं मभिंगु यानागु दुसा जि सीत नं न्ह्यचिलागु दु। इमिसं जित: पा: या:गु छुं नं सत्य मखुसेलि जित: सुनानं इमिगु ल्हातय् लाके फइ मखु। जिं कैसरयात बिन्ति याये।”

12 अले फेस्तसं सल्लाह बीपिं लिसे खँ ल्हाना: थथे धाल — “छं कैसरयात बिन्ति यात। अयज्जुगुलि छन्त कैसरयाथाय् हे छवये।”

जुजु अग्रिपासं न्हम्ह बडा-हाकिम नापला:गु

13 निन्हु स्वन्हु लिपा जुजु अग्रिपास व बरनिकी कैसरियाय् फेस्तसयात नापला: वल।

14 इपिं अन छुं न्हि तक च्वने धुंका: फेस्तसं जुजुयात पावलयागु फुक्क खँ कन — “थन फेलिक्सं कुनात:म्ह छम्ह मनू दु।

15 जि यस्शलेमय् वनाबलय् त:धंपि पुजाहारीतय्सं व थकालिपिन्सं वयात दोष बिया: सजाँय बीमा: धका: जित: बिन्ति यात।

16 जिं इमित थथे धका: लिस: बिया — ‘सुनानं मनूयात वयागु दोष ठहरय् मजुइकं सजाँय बीगु रोमीतयगु चलन मदु। अले वं पा: या:पिनिगु न्ह्य:ने थ:गु खँ नं धाये दयेमा:।’

17 “इपिं वयेवं भचा हे लिमबाकुसे कन्हय् खुन्हु हे जिं वयात अदालतय् काय्के छवया।

18 वयात पा: या:पिन्सं गुलि नं वयात दोष ठहरय् याइ धका: जिं मतिइ तयागु ख:, अथे याये मफुत।

19 इमिसं ला इमिगु धर्मयागु खँ व सी धुंकूम्ह येशूयागु खँ कया: जकं पा: याना हल। पावल धा:सा सी धुंकूम्ह येशू अज्जं म्वानाच्चंगु दनि धका: धाइम्ह जुयाच्चन।

20 जिं छुं हे क्व:छी मफुगुलि वयात थ्व खँय् जवा:सवा: यायेत यस्शलेमय् वनेगु ला धका: न्यना।

21 पावलं कैसरपाखें न्याय याकेगु धका: बिन्ति या:गुलि जिं वयात कैसरयाथाय् मयंकुतले बांलाक पा: तया: थन हे तया तयेगु उजं बिया।”

22 अले अग्रिपासं फेस्तसयात धाल — “व मनूयागु खँ जिं नं छक: न्यने दुसा ज्यू।”

फेस्तसं धाल — “कन्हय् हे न्यनादिसँ।”

पावल अग्रिपास व बरनिकीया न्ह्य:ने

23 कन्हय् खुन्हु अग्रिपास व बरनिकी तसकं झ:झ: धायक त:धंपि कप्तानत व शहरय् च्वंपि तत:धंपि मनूतय् व्वना: सभा यायेगु छँय वन। अले फेस्तसयागु उजंकथं पावलयात नं दुने हल।

24 अले फेस्तसं धाल — “जुजु अग्रिपास व थन झायादीपि सकल भाजु मयजुपिं, थनच्चंपिं व यस्शलेमय् च्वंपि फुक्क यहदीतय्सं थ्व मनूयात स्याना छवयेमा: धका: जिथाय् उज्जुर या: व:गु ख:।

25 ज्यान सजाँय बीमायक् वं अथे द्रूकगु जिं छुं हे लुइके मफुत। वं कैसरयात बिन्ति या:गुलि जिं वयात अन हे छवयेगु मतिइ तयागु दु।

26 “वयागु द्वंविद्वं कैसरयात च्वया छवयेत जिके छुं हे खँ मन्त। अयज्जुगुलि जिं वयात छिकपिनिगु, अज्ज ला हे जुजु अग्रिपास, छिगु न्ह्य:ने थने हयागु दु। छिकपिन्सं मा:कथं जाँचय् याना: जित: च्वयेत सल्लाह बियादिसँ,

27 छायाधु:सा छुं हे दोष मय्यंकं वयात अथे छवयेत जित: मछिं ताल।”

26

अग्रिपासयागु न्ह्यःने पावलं बयान ब्यूगु

1 अले अग्रिपासं पावलयात धाल — “दँ, थःगु खँ कंसां जिल।”

अले वं ल्हाःभाय् यानाः थःगु खँ धाल —

2 “जुजु अग्रिपास, छसपोलया न्ह्यःने थथे न्वाये दुगुलिं जि तसकं लय्ता। यहदीतय्सं जितः मखुगु मखुगु ज्याखँयात धकाः पाः याःगु फुककं थौं छसपोलयात कने,

3 छायाःसा छसपोलं यहदीतय्यु थितिकुति व चालचलन बांलाक स्यू। अय्जगुलिं जिगु खँ बांलाक न्यनादिसें धकाः जिं बिन्ति यानाच्चना।”

4 “जि थःगु देश व यस्शलेमय् ब्वलंम्ह खः। उकिं इमिसं जितः मचांनिसें हे बांलाक म्हस्यू।

5 धर्मयागु हे खँ ल्हाये धाःसा झीगु धर्मय् जि फरिसी जुयाच्चने धुंम्ह हे खः। थ्व खँ इमिसं सि हे स्यू, अले इमित माःसा धाये नं फु।*

6 परमेश्वरं झी तापाःबाज्यापिन्त बियादीगु वचनय् आशा यानागुलिं थौं थथे ज्वंकाः न्याय याका च्वनेमाल।

7 थ्व हे खँ झी झिनिगु कुलं नं जुइतिनि धकाः आशा यानाः दुनुगलंनिसें चां न्हि परमेश्वरयागु आराधना याना जुल। थ्व हे आशां यानाः जितः थौं ज्वना हल, महाराज।

8 परमेश्वरं सीम्ह म्वाकादी धयागु खँ छिकपिन्सं छाया विश्वास याये मफुगु?”

9 “जिं नं नासरतयाम्ह येशूयागु नां काइपिन्त स्यंकेमाः धकाः बिचाः यानागु खः।

10 जिं यस्शलेमय् थथे याना नं जुया। जिं तःधंपिं पुजाहारीतपाखें अधिकारया पौ कयाः तःम्ह हे विश्वासीतयत् इयालखानाय कुंके बिया। अले स्यायेथाय् तकं जिं ग्वाहालि बिया।

11 धर्मशास्त्र स्यनिगु छैय् छैय् वनाः इमित ज्वनाहयाः सजाय बिया, अले इमिगु हे म्हुतुं ख्रीष्टयात मभिकं धाय्के बिया। थुलि याना नं मगानाः तमं तातापाक मेमेगु शहरय् नापं वनाः जिं इमित दुःखकष्ट बिया।”*

पावलं थः विश्वासी जूगु खँ धाःगु

12 “छन्हु तःधंपिं पुजाहारीतय्के उजं व अधिकार कयाः जि दमस्कसपाखे स्वयाः वनाच्चनाबलय्

13 महाराज, न्हिनय् हे निभाः स्वयाः नं तसकं थीगु छगू जः जि व जि नाप वःपिं मनुतय्यु छचाःखेलं थिल।

14 जिपिं फुककं बैय् भवस् वन। अबलय् हे लाकक हिब्रू भाषां जितः थथे धयाहःगु सः जिं ताल — ‘शाऊल, शाऊल, जितः छाया दुःख बियाच्चना हं? च्यानाच्चंगु मि सुनानं ज्वनां ज्वने फइ ला?’

15 “अले जिं धया — ‘हे प्रभु, छि सु खः?’

“अले प्रभुं जितः धयादिल — ‘जि येशू खः। छं जितः दुःख बियाच्चन।

16 दँ, छन्त जिम्ह च्यः यायेत व छं जितः खंगु व जिं लिपा क्यनेत्यनागु खँया साक्षी बीकेत जि छन्थाय वयागु खः।

17 जिं छन्त यहदीतय् नायःतय्यु ल्हातं व यहदीमखुपिनिगु ल्हातं बचय् यानातये।

18 इमिगु मिखा चाय्का बीत, इमित खिउँथासं जलय् हयेत, अथे हे जितः विश्वास याकाः पाप क्षमा याकेत, शैतानपाखें लिगनाः परमेश्वरयाथाय् पवित्र याके हयेत जिं छन्त इमिथाय् छवयाच्चना।”

19 “थथे जूगुलिं हे, जुजु अग्रिपास, जिं स्वर्गपाखेंयागु दर्शनय् खनागु खँ गथे मन्येनेगु?

20 जिं थ्व खँ दकलय् न्हापालाक दमस्कसय् च्वपिन्त न्यंका। अले यस्शलेम व यहदियाय् न्यंकं व यहदीमखुपिन्त नं थथःगु पापं लिचिलाः परमेश्वरयाथाय् लिफः स्वयाः वा धकाः न्यंका। अले थःम्हं पश्चाताप यानागु ज्यां नं कयें धकाः नं धया।*

21 थथे धयागुलिं यहदीतय् नायःतय्सं जितः देगलय् ज्वनाः स्यायेत स्वःगु खः।

22 अयनं थौं तक परमेश्वरं जितः ग्वाहालि यानादीगु हे दु। अयज्गुलि जिं थन दनाः चिधंपि, तःधंपि, सकसितं साक्षी बियाच्चवनागु दु। अगमवत्तां व मोशां जुइतिनि धकाः धाःगु खँ जक जिं कनाच्चवनागु खः, मेगु छुं नं मधया।

23 इमिसं धाःगु खँ थ्व हे खः — ‘मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट सी हे माः, अले हानं दकलय् न्हापा वय्कःयात हे सीम्हं म्वाकादी। वय्कलं हे यहूदी व यहूदीमखुपि सकसितं बचय् यानाः जः बियादी।’ ”*

24 पावलं थथे नवानाच्चबलय् हे फेस्तसं ततःसलं वयात थथे धाल — “पावल, छुं वें जुल ला कि छु? यक्व ब्वनाः छुं वें जुइ धुकल।”

25 अले पावलं धाल — “हनेमाःम्ह फेस्तस, जि वें जूगु मखु। जिं ला सत्य खँ हे ल्हाना च्वनागु दु।

26 अग्रिपास जुजुं नं थ्व खँ स्यू। जिं वय्कःयात मग्यासे धायेफु। वय्कलं थ्व खँ बांलाक हे स्यू, छायाःसा थ्व खँ सुं मदुथाय् धाःगु मखु।

27 जुजु अग्रिपास, छसपोलं अगमवत्तातय् विश्वास याना मदिया ला? छसपोलं विश्वास यानादी धकाः जिं स्यू।”

28 अले अग्रिपासं पावलयात धाल — “थुलि याकनं छं जितः नं ख्रीष्टियन यायेत स्वयागु ला?”

29 पावलं धाल — “याकनं जुइमा, लिबाक्क जुइमा, छिकपि सकलें जि थें तुं जुइमा धकाः जिं आशा यानागु दु। तर थथे सिखलं चीका च्वनेमाःम्ह धाःसा मखु। परमेश्वरयाके जिं थ्व हे प्रार्थना याना।”

30 अले जुजु, बडा-हाकिम, बरनिकी व अन च्वपि सकलें दन।

31 इपि थथे हा हां पिहां वन — “थ्व मनुखं स्याये हे माःगु व कुने हे माःगु ला छुं नं ज्या याःगु मदु खनी।”

32 अग्रिपासं फेस्तसयात धाल — “वं कैसरयात बिन्ति मयाःगु जूसा त्वःता छवःसां ज्यूगु खनी।”

27

पावल रोमय् वंगु

1 जिमित लःजहाजं इटालियाय् छवयेगु क्वःछी धुंकाः पावल व मेपि कुनातःपिन्त युलियस धाःम्ह जुजु अगस्तसया सिपाईतय् कप्तानयागु ल्हातय् लःल्हाना बिल।

2 अले जिपि एशियाय् थीथी थासय् जुयाः वनेत्यंगु एड्रामिटेनोसयागु लःजहाजय् च्वनावना। जिपि नाप माकेडोनियाय् च्वंगु थेसलोनिके शहरं वःम्ह अरिस्तार्खस धाःम्ह मनू नं दु।*

3 कन्हय् खन्हु जिपि सीदोन धयागु लःजहाज दिकेगु थासय् थ्यन। युलियसं पावलयात दया यानाः वया पासापिन्थाय् माःगु यायेत छवयाबिल।

4 जिपि अनं वनाबलय् अःखतं फय् संगुलि फय् छलय् यायेत साइप्रसया उत्तरपाखें वना।

5 जिपि किलिकिया व पामफिलियायागु समुद्र जुयाः लुकियाय् लाःगु माइरा धाःगु शहरय् थ्यंकः वया।

6 अन इटालियाय् वनेत्यंगु मेगु लःजहाज छगः लुइकाः कप्तानं जिमित उकी हे तल। व लःजहाज अलेक्जेन्ड्रियां वःगु खः।

7 जिपि तःन्हु तक बुलुहुँ न्ह्यज्यां तसकं दुःख फयाः कनीडस धाःगु शहरयागु लिक्क थ्यंकः वया। अनं नं जिमित फसं मछवःगुलि क्रेट टापुया उत्तरपाखें वना।

8 जिपि तसकं थाकुक् सिथं सिथं सुन्दर बन्दर धाःगु थासय् थ्यंकः वया। थनं लासिया धाःगु शहर सति।

9 थुकथं जिमिसं तःन्हु हे सिति छवया। ग्वःफय् वइगु ई जूगुलि समुद्रं जुइगु तसकं ग्यानपुइ यः। प्रायश्चितया दिया अपसंया ई नं फुइधुकल। उकिं पावलं थथे धकाः धाल —

* 26:23 २६:२३ यशै ४२:६; ४९:६; १ कोर १५:२०

* 27:2 २७:२ थ्व यात्राय् लुका नं पावलनापं दु।

10 “स्वयादिसँ, जिं स्वयेबलय् ला आः नं झीपिं थनं लःजहाजय् च्वना वन धाःसा जहाज व मालसामान जक नाश जुइगु मखु, झीपिनापं सी फु।”

11 पावलं धाःगु खँ मन्यंसं कप्तानं जहाज चले याइम्ह व जहाजया थुवालं धाःगु खँ न्यन।

12 चिकुलाबलय् च्वनेत थ्व जहाज दिकेगु थाय् पाय्छि मज्जुगुलि अवःसिनं वनाः फतिफतले फोनिकसय् थ्यंकेगु मतिइ तःगु खः। थ्व क्रेट टापुयागु छगू लःजहाज दिकेगु थाय् खः। थ्व दच्छिन-पच्छिम व उत्तर-पच्छिम स्वः।

ग्वःफय् वःगु

13 दच्छिनपाखें फय् संगुलि सकसिनं आः ला वने जी धकाः मतिइ तल। अले इमिसं नँयागु काकःचा च्वय् सालाः लःजहाजयात क्रेट टापुयागु सिथं सिथं न्ह्याकल।

14 तर भचा लं हे टापुपाखें उत्तर पुर्वय् नं तसकं ग्वःफय् वल।

15 लःजहाजयात ग्वःफसं त्वपुल, जिमिसं छुं हे याये मफुत। अले यग्गु थजु धकाः जिमिसं लःजहाजयात अथें त्वःताबिया।

16 क्लौडा धाःगु छगू टापुइ थ्यंकाः ग्वःफय्यात भचा पन। अथेजूसां जिमित लःजहाजया ल्युने चिनातःगु नांचा बचय् यायेत तसकं थाकुल।

17 बल्ल बल्लं थ्व नांचायात लःजहाजय् सालाः न्याक्क चिना बिया। लिबियायागु समुद्रया फिसलय् जहाज भास्से जुइ धकाः ग्यानाः जहाज चले याइपिन्सं पाल क्वकयाबिल। अले लःजहाजयात फसं घ्वाना यंकल।

18 ग्वःफय् तसकं हे वःगुलि कन्हय् खुन्हु इमिसं जहाजय् च्वंगु मालसामान वान्छवया बिल।

19 हानं कंस खुन्हु इमिसं जहाज चले यायेत माःगु सामान नं वान्छवया बिल।

20 तःन्हु तक ला जिमिसं नगु व सूर्य तकं स्वये मखन। अले हानं ग्वःफय् मदिक्व वया तुं च्वंगुलि जिमिसं ला म्वाइ हे मखुत धकाः धाये धुनागु।

21 तःन्हुनिसें नये तकं मखंनाः पावलं दनाः थथे धाल – “छिकपिन्सं जिं धयागु खँ न्यनाः क्रेटं मवःगु जूसा थथे दुःख नं फयेमाली मखुगु, अले मालसामान नं नाश जुइ मखुगु।

22 अयनं छिकपिं ग्यानादी म्वाः। सुं नं सी मखु। लःजहाज जक स्यनी।

23 जिं आराधना यानाच्चनाम्ह जिम्ह परमेश्वरया छम्ह स्वर्गदूतं म्हिगः चान्हय् वयाः जितः थथे धाल –

24 “ग्याये मते पावल, छ कैसरया न्ह्यःने वने हे माः। अयज्जुगुलि परमेश्वरं छ नाप दुपिं सकसितं बचय् यानादी।”

25 थथे छिकपिं ग्यानादी मते, छायाधाःसा परमेश्वरं जितः गथे धयादिल अथे हे जुइ धकाः जिं स्यू।

26 अयनं छुं टापुइ झीगु जहाज न्या हे न्याइ।”

27 झिप्यन्हु दय्काः जिमिगु लःजहाज एड्रियास धाःगु समुद्रय् लाः वल। बाचा इलय् जहाज चले याइपिन्सं गुगु टापुइ लाःवःगु मतिइ तल।

28 अथे जूगुलि इमिसं लः गुलि तःजाः दाना स्वल। अन लः स्विखुगू मिटर तःजाः। भचा उखे वनाः दाना स्वःबलय् निन्हयगू मिटर ति जक तःजाः।

29 अले गनं ल्वहँतय् न्याः वनी धकाः ग्यानाः इमिसं प्यंगू नँयागु काकःचा ल्यूनै क्वफाना छवल। अले गुबलय् सुथ जुइ धकाः पियाच्वन।

30 जहाज चले याइपिन्सं चिचाग्वःगु नांचा लखय् क्वछवयाः न्ह्यःनेयागु नँयागु काकःचा क्वफायेगु त्वहः तयाः बिस्सुं वनेत स्वल।

31 थ्व खँ सियाः पावलं कप्तान व सिपाइँतय् धाल – “थुपिं बिस्सुं वन धाःसा छिकपिं सुं नं म्वाइ मखु।”

32 अले सिपाइँतय्सं नांचा थाकातःगु खिपः चानाबिल। नांचा चुइके यन।

33 सुथ जुइ थें च्वंकाः पावलं इमित नयेनी यायेत धाल – “छिकपिन्सं छुं हे मनःगु झिप्यन्हु मछिं दये धुंकल।

34 अयज्जुलि छिकपिन्सं छुं नयेनी यानादिसँ। म्वायेत ला नये हे माः। छिकपिनिगु सँ छपु तकं छुं जुइ मखु धकाः ला जिं धाये हे धुन।”

35 थुलि धयाः पावलं मरि कयाः फुक्कसिया न्ह्यःने परमेश्वरयात सुभाय् बियाः कुचा कुचा यानाः नल।

36 अले फुक्कसिनं लयतातां नल।

37 जिपिं फुक्क यानाः निसः व न्हयेखुम्ह (२७६) दु।

38 गाक्क नये धुंकाः इमिसं ल्यंगु छव जहाजयात याउँसे च्वकेत समुद्रय् वान्छवया बिल।

लःजहाज स्यंगु

39 सुथ जुइ धुंकाः नं इमिसं व थाय्यात म्हसीके मफुत। अयनं इमिसं समुद्रयागु सि खनाः उखे हे जहाज यंकेगु मतिइ तल।

40 उकिं इमिसं काकःचायात लखय् वान्छवया बिल, जहाजयागु चतं नं पयन, अले जहाजयात फसं सिथय् यंकेमा धकाः पाल नं ब्वय्कल।

41 जहाज हुत्तिना वनाः न्ह्यःने बैय् भास्से जूवन, अले लः द्रुब्बलं जहाजयागु ल्यूनेयागु ब्व स्यंकल।

42 अले ज्वनाहःपिं लाल कयाः बिस्युं वनी धकाः ग्यानाः सिपाइँतय्सं इमित स्याना छवयेगु मतिइ तल।

43 तर कप्तानं पावलयात बचय् यायेगु मतिइ तयाः सिपाइँतय्त अथे याके मब्य, बरु फुपि लाल कयाः समुद्र सिथय् हँ।

44 अले मेपि जक सिँपौ व जहाजयागु स्यंगु कुचाय् च्वनाः हँ धकाः धाल। थुकथं जिपिं फुक्क बचय् जुयाः वने फत।

28

माल्टा टापुइ थ्यंगु

1 समुद्र सिथय् वये धुंकाः जिमिसं व टापु माल्टा खः धकाः सिल।

2 अबलय् वा वयाच्चंगुलि चिकुसे च्वनाच्चन। अन च्वंपिन्सं जिमित सःताः दया यानाः मि छवय्काबिल।

3 पावलं नं छुसि मुना हयाः मिइ तल। मियागु क्वाःजलं यानाः बिख दुम्ह सर्प छम्ह छुसिं पिहां वयाः पावलयागु ल्हातय् यग्गात।

4 वयागु ल्हातय् सर्प यग्गागु खनाः अन च्वंपिं मनूत थःथवय् थथे खँ ल्हात — “थ्व मनू ला धातथें हे ज्यानमारा जुइमाः। समुद्र बचय् जुया वःसां न्याय याइम्हय्सिनं थ्वयात म्वाके मबिल।”

5 पावलं व सर्पयात थाथा यानाः मिइ तं कुर्का बिल। वयात छुं नं मजू।

6 इमिसं भचा लिपा हे बिषं मनावयाः पावल सी धकाः मतिइ तल। ताउत तकं पावलयात छुं मजूगु खनाः इमिसं खँ हीकाः थथे धाल — “थ्व ला घः हे जुइमाः।”

7 अनं सतीक हे व टापुया तःधम्ह हाकिम पब्लियसयागु छँबुं दु। वं जिमित स्वन्हु तक थःथाय् पाहां ब्वना तल।

8 अबलय् पब्लियसया अबु आउँ जुइकाः ज्वर वय्काच्चन। अले पावलं वयाथाय् वनाः प्रार्थना यानाः वयागु छेनय् ल्हाः तयाः लाय्काबिल।

9 थ्व खनाः अन च्वंपिं मेपिं उसौय्मदुपिं नं वयाथाय् वल। अले इपिं नं लाया वन।

10 इमिसं जिमित तसकं हनाबना तयेगु यात। जिपिं वनेत जहाजय् च्वनाबलय् नं इमिसं जिमित मामाःगु नसात्वँसा तये हल।

माल्टा रोमय् वंगु

11 स्वला दय्काः जिपिं अनं छक्कलं बूपिं निम्ह घःयागु चिं दुगु अलेक्जेन्ड्रियां वःगु लःजहाजय् च्वनाः वना। थ्व जहाज नं चिकुला फुकेत अन दिनाच्चंगु खः।

12 सुराकुसाई धाःगु शहरय् थ्यंकाः जिपिं स्वन्हु तक अन हे च्वना।

13 अनं जिपि रेगियनय् थ्यंकः वया। कन्हय् खुन्हु दच्छिनं फय् वःगुलि जिपि निन्हु लिपा पटिओलिइ थ्यंकः वया।

14 अन जिमिसं विश्वासी दाजुकिजापि नापलाना। इमिसं इनाप याःगुलि जिपि छावाः तक अन च्वनाः रोमय् वना।

15 रोमय् च्वपि विश्वासी दाजुकिजापिन्सं जिपि वइगु खँ न्यनाः गुलि “स्वंगू सतः” धाःथाय् तक, अले गुलि “अपियस” धाःगु बजारय् थ्यंक लँ स्वः वल। इमित खनाः पावलं लयतायाः परमेश्वरयात सुभाय् बिल।

16 जिपि रोमय् थ्यंकाः पावलयात छम्ह सिपाइँ पाः तयाः वया यत्थे याकेबिल।

17 स्वन्हु लिपा पावलं यहदीतय् थकालिपिन्त सःतके छवल। अले इपि मुने धुंकाः पावलं थथे धाल — “दाजुकिजापिं, स्वयादिस्ँ, जिं झी मनूतय्त व झी तापाःबाज्यापिनि पालय् निसें यानाच्वंगु थितिकृतियात स्यंकाः छुं नं यानागु मदु। अय्सां यहदी दाजुकिजापिन्सं जितः यरूशलेमनिसें कुनाः रोमीतयगु लहातय् लःल्हाना बियाहल।

18 जिगु मुद्दा बांलाक स्वये धुंकाः इमिसं जितः त्वःतेत्यंगु खः, छायाःसा स्याये माःगु छुं नं ज्याखँ जिं यानागु मदु।

19 अयनं यहदीतय् नायःतयसं जितः मत्वःतेगु मतिइ तःगुलि जिं कैसरयाथाय् बिन्ति मतसे मजिल। अथे धकाः जिं थः हे दाजुकिजापिन्त दोष बीत्यनागु मखु।*

20 थ्व हे खँ धायेत जि छिकपिन्त सःतागु खः। इस्राएलीतयसं आशा याना च्वम्हयसिगु खं यानाः जि थथे ज्वंका च्वनेमाल।”

21 अले इमिसं वयात धाल — “छिगु खँय् यहदियां नं छगू पौ वःगु मदु। अले थन वःपि दाजुकिजापिन्सं नं छितः मभिंकाः थौं तक खँ ल्हाःगु मदु।

22 अयनं छि थःगु खँ जिमित नं कनादिस्ँ, छायाःसा थ्व लँय् जुइपिन्त न्हाथाय् नं मभिंकाः खँ ल्हाइगु जिमिसं स्यु।”

23 अले इमिसं छन्हु पावलया खँ न्यनेगु क्वःछित। क्वःछिना तःखुन्हु हे इपि फुक्क पावल च्वनाच्वंगु छँय् मुंवल। उखुन्हु वं सुथनिसें बहनी तक इमित परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ बांलाक ध्वाथुइक कन। मोशायागु व्यवस्था व अगमवक्तातयगु सफुलि ग्वाहालि कयाः वं येसूयागु खँ नं ध्वाथुइक कन।

24 वयागु खँय् गुलिसिनं विश्वास यात, गुलिसिनं मयाः।

25 थःथवय् खँ मिलय् मजगुलि इपि अनं वनेत्यन। इपि वने न्ह्यः पावलं थथे धाल — “यशैया अगमवक्तायागु म्हुतुं पवित्र आत्मां छिकपिनि तापाःबाज्यापिन्त थथे धयादीगु खःगु हे खँ खः —

26 “ ‘थुपि मनूतय्त वनाः धा —

छिमिसं न्यनेत ला न्यनी,

अयनं गुब्सं थुइके फइ मखु।

छिमिसं स्वयेत ला स्वइ,

अयनं गुब्सं खंके फइ मखु।

27 छायाःसा थुमिगु नुगः छाया धुंकल,

न्हायपं ख्वातुइ धुंकल,

अले थुमिसं मिखा तिस्सी धुंकल।

मखुसा ला थुमिगु न्हायपनं

ताये माःगु खः,

मिखां खने माःगु खः,

नुगलं ध्वाथुइका काये माःगु खः।

थुपि पापं लिचिलाः जिथाय् लिफः

स्वया वये माःगु खः।

अले जिं थुमित लाय्काबीगु खः।'☆

28 “अले पावलं नं थथे धाल — परमेश्वरं श्व मुक्ति यह्दीमखुपिन्त बियादीगु दु धकाः छिकपिन्सं सीकि, अले इमिसं न्यनाः विश्वास याइ।”

29 वयागु खँ न्यनाः इमि थःथवय् हे कचकच जुल, अले हा हां पिहां वन।

30 थःम्हं हे बालं कयाच्चंगु छैय् पावल निदँ तक च्वन। थःथाय् वक्वसित वं दुनुगलंनिसें लसकुस याइगु।

31 थुकथं वं परमेश्वरयागु राज्ययागु खँ न्यंकाः प्रभु येशू ख्रीष्टयागु खँ स्यनाच्चन। वयात सुनानं पने मफु, अले वं मग्यासे थथे यानाच्चन।

रोमय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

रोमय् च्वंगु मण्डलीयापि विश्वासीतयत् नापलायेगु मनं तुनाः पावलं थ्व पौ च्वःगु खः। अन वनाः छुं ई अन च्वंपि विश्वासीतनाप ज्या यानाः इमिगु ग्वाहालि कयाः अनं स्पेन वनेगु पावलया ग्वासाः खः। पावलं थःम्हं थू थें ख्रीष्टियनतयगु विश्वास व थ्वयात व्यवहारय् छ्यलेमाःगु खँ च्वयातःगु दु। थ्व सफुलिइ पावलं थःगु खँयात पूर्वक न्ह्यथनातःगु दु।

रोमय् च्वंगु मण्डलीइ च्वंपिन्त ज्वजलपा याये धुंकाः पावलं थ्व पतिइ थःम्हं इमिगु निंति प्रार्थना यानाच्चनागु खँ न्ह्यथनाः “भिगु खं मनूतयत् गुकथं उद्धार याइ व विश्वासं जक मनूत धर्मी ठहरय् जुइ फइ” धकाः न्ह्यथनातःगु दु।

यह्दी व यह्दीमखुपि फुक्कं पापय् लानाच्चंगुलि फुक्कसिनं परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइत स्वयेमाः। येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानाः हे जक परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ। अले न्हगु जीवन कयाः ख्रीष्टनाप छप्पं जुयाः परमेश्वरलिसे न्हगु स्वापु तयेखनी। विश्वासीतय्के परमेश्वरयागु शान्ति दइ, अले पवित्र आत्मायागु शक्तिं पाप व मृत्युयागु पन्जां छुतय् जुइ। अध्याय ५ निसें ८ तक पावलं परमेश्वरयागु व्यवस्था छाय् माल धयागु व विश्वासीतय्के पवित्र आत्मायागु शक्ति दइ धयागु खँ न्ह्यथनातःगु दु।

९ अध्याय निसें ११ अध्याय तक यह्दी व यह्दीमखुपि मनूतयगु बारे परमेश्वरयागु गज्याःगु ग्वासाः दु धयागु खँ क्यनातःगु दु। यह्दीतयसं येशूयात मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः विश्वास मयाःगु नं परमेश्वरयागु हे ग्वासाः खः। यह्दीमखुपिन्सं येशूयात विश्वास यानाः वय्कःयागु दया माया काये खनेमा धकाः वय्कलं थथे यानादीगु खः। अले यह्दीतयसं येशूयात सदां विश्वास मयासें च्वनी मखु धकाः पावलं पुलांगु नियमयात कयाः क्यनातःगु दु।

१२ अध्याय निसें १५ तक पावलं विश्वासीतयसं गथे यानाः जुइमाः धयागु खँ न्ह्यथनातःगु दु। थःथवय् माया यानाः गुकथं मिलय् जुयाच्चनेमाः धकाः नं पावलं बःबियाः च्वयातःगु दु। परमेश्वरयात गुकथं सेवा यायेगु, सरकारं धाःथें च्वनेगु, छम्हयसिनं याःगु ज्याखँय् मेम्हयसित दोष मबीगु व सुयागु विश्वासय् पंगलः मवय्केगु खँ नं पावलं ध्वाथुइक कनातःगु दु। दकलय् लिपा पावलं थःगुपाखें अन च्वनाच्चंपि सकसितं ज्वजलपा यानाः व परमेश्वरयात तःधंकाः थ्व पौ क्वचाय्कातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ व मू खँ १:१-१७

मनूतयत् मुक्ति माःगु खँ १:१८-३:२०

गुकथं परमेश्वरं मुक्ति बियादी ३:२१-४:२५

ख्रीष्टयात विश्वास यानाः दइगु न्हगु जीवन ५:१-८:३९

इस्त्राएलया बारे परमेश्वरया ग्वासाः ९:१-११:३६

विश्वासीतयगु चालचलन १२:१-१५:१३

क्वचाय्कूगु व ज्वजलपा याना छवःगु १५:१४-१६:२७

रोमी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 येशू ख्रीष्टया दास जि पावलयात परमेश्वरयागु भिगु खँ न्यकेत वय्कलं हे प्रेरित दय्कादिल।

2 थ्व हे भिगु खँ न्हापांनिसें हे परमेश्वरं वय्कःया अगमवत्कतयत् धर्मशास्त्रय् च्वकाः थथे यानादी धकाः धयादीगु खः।

3 थ्व भिंगु खँ वय्कःया काय् झी प्रभु येशू ख्रीष्टया बारे खः। वय्कःया काय् दाऊदया सन्तानपाखें मनु जुयाः झायादिल।

4 अले पवित्र आत्मायागु शक्ति वय्कः म्वाना तुं वयाः परमेश्वरया काय् खः धकाः क्यनादिल।

5 वय्कःयागु नां दक्व जात जातिया मनुतय्त न्यंकाः विश्वास याःपिन्सं वय्कःयात मानय् यायेमाः धकाः धया बीत वय्कलं हे जिमित दया माया यानाः प्रेरित दय्कादिल।

6 वय्कःया मनुत यायेत छिपि रोमय् च्वंपिन्त नं येशू ख्रीष्टं सःतादीगु दु।

7 परमेश्वरं सःताः पवित्र यानातःपि रोमय् च्वंपि परमेश्वरया यःपि फुक्कसित छिमित झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया व शान्ति दयेमा।

पावलं रोमय् वनेगु मन याःगु

8 दकलय् न्हापां जिं परमेश्वरयात येशू ख्रीष्टपाखें छिपि फुक्कसिगु निति सुभाय् बी, छायाःसा सारा संसार न्यंका छिमिसं यानाच्चंगु विश्वासयागु खँ बयबय् जुयाच्चंगु दु।

9 जिं प्रार्थना यायेबलय् छिमित गुबलें हे नं त्वःमंकागु मदु धकाः जिं मानय् यानाच्चनाम्ह परमेश्वरं स्यू। वय्कःया काय्यागु भिंगु खँ न्यंकाः जिं दुनुगलनिसें वय्कःया सेवा यानाच्चनागु दु।

10 जि छिमिथाय् वये फयेमा धकाः न्हियान्हिथं प्रार्थना यानाच्चनागु दु। वय्कलं जितः छवया हयादीसा छन्हु ला जि छिमिथाय् वये।

11 पवित्र आत्मां बिद्यादीगु वरदान बिद्याः छिमिगु विश्वास बल्लाकेत छिमिथाय् वये मास्ति वः।

12 थथे झीनाप च्वनेबलय् जिं छिमित जक मखु, छिमिसं नं जितः आत्माय् बल्लाके फइ धयागु जिगु इच्छा दु।

13 यःपि दाजुकिजापि, जि छिमिथाय् वयेत तःकः मछि हे कुतः याये धुन। छुं खं यानाः वये मफया च्वन। जि वयाः मेथाय् च्वंपि यहदीमखुपिन्त थें छिमिथाय् नं परमेश्वरयात म्हमस्यूपि मनुतय्त वय्कःयात म्हसीका बी।*

14 ग्रीकतय्त व ग्रीक मखुपिन्त नं अले ब्वनातःपिन्त व ब्वनामतःपिन्त भिंगु खँ जिं मकंसे मगाःगु दु।

15 अयजूगुलि छिपि रोमय् च्वंपिन्त नं भिंगु खँ न्यंके मास्ति वःगु खः।

भिंगु खँ हे शक्ति खः

16 थथे जूगुलि भिंगु खँ न्यंकेत जि मछाः मजू। छायाःसा विश्वास याइपि फुक्कसितं, न्हापालाक यहदीतय्त अले यहदीमखुपिन्त नं उद्धार बीत थ्व भिंगु खँ परमेश्वरयागु शक्ति खः।*

17 थ्व भिंगु खँ परमेश्वरं मनुतय्त गुकथं उद्धार यानादी धकाः क्यनी। विश्वासं हे जक मनुत धर्मी ठहरय् जुइ। धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“धर्मीत विश्वासं हे म्वाइ।”*

मनुतयगु पाप व परमेश्वरयागु तं

18 मभिंगु बांमलाःगु ज्याखँ जक यानाः सत्ययात त्वपुया छवयेत स्वइपि मनुत खनाः स्वर्गय् च्वंम्ह परमेश्वर तंम्वयकादीगु दु धकाः फुक्क मनुतय्त सीकादिल।

19 परमेश्वर धाःम्ह सु खः, गज्याःम्ह खः धकाः इमिसं अःपुक हे सीके फु, छायाःसा वय्कलं हे इमित थज्याःगु ज्याखँ क्यनादीगु दु।

20 सृष्टिनिसें परमेश्वरयागु खने मदुगु स्वभाव, वय्कःयाके सदां दयाच्चनीगु शक्ति, व दयेमाःगु गुण, वय्कःयागु सृष्टि बांलाक हे सी दु। अयजूगुलि इमिसं त्वहः तयेथाय् मदु।

21 इमिसं परमेश्वरयात म्हस्यूसां वय्कःयात मानय् मयाः। अले वय्कःयात तःधके मालं नं तःमधंकू। थुकथं इपि थःगु बिचारं यानाः ज्यालगय् मजुपिं जुल व इमिगु बुद्धि मदुगु नुगः खिउँसे च्वन।*

22 सःस्यूपि बुद्धिमान खः धकाः धाधां हे इपि छुं मस्यूपि मूर्ख जुयाः वन।

23 अले इमिसं सदां म्वाना च्वनीम्ह परमेश्वरयात मानय् याये मालं झन नाश जुयावनीपिं मन, झंगः, पशुत व घिसय् जुया जुइपिं जन्तुतयगु मूर्तियात पुजा यात।*

24 इमिसं थथे याना जूगुलि परमेश्वरं इमित बांमलाःगु मभिंगु जक याना जुइगुलिइ हे त्वःतादिल, ताकि इमिसं थःम्हं थःगु म्हयात क्वह्येकेमा।

25 परमेश्वरयागु सत्ययात इमिसं मखुगु खँनापं हिलाः सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरयात मानय् मयासें वय्कलं सृष्टि यानातःपिन्त पुजा व सेवा यानाच्चन। परमेश्वर न्ह्याबलें तःधनेमा। आमेन।

26 इमिसं थथे याना जूगुलि परमेश्वरं इमित मभिंगु बांमलाःगु हे जक याना जुइत त्वःतादिल। उकिं इमि मिसातय्सं थः भाःतपिं नाप घनेगु त्वःताः मिसात नाप हे व्यभिचार याना जुल।

27 अथे हे मिजंत नं मिसात नाप घनेगु त्वःताः मिजं मिजंत हे व्यभिचार याना जुल। थुकथं मिजंतय्सं मिजंतनाप लज्या चायापुगु ज्याखँ याना जूगुलि इमित पाय्छिगु सजाँय बियादिल।

28 थज्याःपिन्सं परमेश्वरयात क्वह्यंकूगुलि वय्कलं नं इमित दकलय् क्वह्यंगु मन व मभिंगु बांमलाःगु बिचालय् हे त्वःतादिल।

29 थज्याःपिं मनूतयगु नुगः थज्याःगुलिइ जक जायाच्चनी – पापी ज्या, मभिंगु ज्या, लोभ, मभिंगु इच्छा, नुगः मुइकेगु, मनू स्यायेगु, ल्वापु यायेगु, थगय् यायेगु, हेयकाः कायेगु व कर्पिन्त क्वह्यंकूगु,

30 ख्वाः ल्युने कर्पिन्त मभिंकाः खँ ल्हाः जुइगु, परमेश्वरयात हेला यायेगु, तःधंछुयाः कर्पिन्त हेला यानाः खँ ल्हायेगु, घमण्डी जुइगु, जि हे खः तःधंम्ह धकाः जुइगु, मभिंगु बांमलाःगु जक ज्याखँ यानाजुइगु व मां बौयात मानय् मयायेगु।

31 बुद्धि मद्दिपिं, पत्याः याये बहःमज्जिपिं, दया माया याये मसःपिं,

32 थज्याःगु ज्याखँ यानाजुइपिं मनूतयत् परमेश्वरं नरकय् छवयादी धकाः वय्कःयागु आज्ञा सीक सीकं हे इमिसं थज्याःगु ज्याखँ जक याना जूगु मखु, थथे मभिंगु ज्याखँ यानाजुइपिनापं छगू हे मन जुयाजुल।

2

परमेश्वरयागु इन्साफ

1 कर्पिनिगु निन्दा जक याइपिं छिमिसं छुं हे त्वहः तयथाय् मदु, छायाधःसा गुगु दोष छिमिसं मेपिन्त बी, व हे दोष छिमिके नं दु, छायाधःसा छिमिसं नं व हे ज्या यानाच्चंगु दु।*

2 थुकथं ज्याखँ यानाजुइपिं मनूतयत् परमेश्वरं दोषी यानादी धकाः झीसं स्यू।

3 अय् मनूत, छिमिसं थुकथं ज्याखँ यानाजुइपिन्त दोष बियाजुइगु? छिमिसं नं इमिसं थें याना जुल धाःसा परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् छिमित त्वःतादी धकाः बिचाः यानाच्चनागु ला?

4 परमेश्वरया दया मायां छिमिसं पश्चाताप याकी धकाः थुइके मफया, छु छिमिसं वय्कःया दया, सह यायेगु शक्ति व पिया च्वनादी फुम्हयसित हे हेपय् याये ज्यू ला?

5 छिमिसं थःगु छाःगु नुगः व पश्चाताप मयाःगु नुगलं यानाः परमेश्वरया धार्मिक न्याय खने दइगु उगु तंया दिया निति थःगु निति तं मुंका च्वंगु दु।

6 मनूतय्सं गथे गथे यात अथे अथे हे वय्कलं न्याय यानादी।*

7 धैर्यसाथं भिगु ज्या यानाः प्रशंसा, इज्जत व नाश मजुइगु जीवन मालीपिन्त अनन्त जीवन बियादी।

8 ल्वापु यानाजुइपिं, सत्य खँ मानय् मयाइपिं, दुष्ट ज्याखँ यानाजुइपिं मनूतयत् परमेश्वरया क्रोध व तःधंगु तं लाइ।

9 मभिंगु ज्याखँ यानाजुइपिं सकलें मनूतयत् दकलय् न्हापालाक यहदीतयत् अले यहदीमखुपिन्त आपत व सह याये मफय्क दुःखकष्ट बियादी।

10 अथे हे दकलय् न्हापालाक भिगु ज्याखँ यानाजुइपिं यहदीतयत्, अले यहदीमखुपिन्त सदां दइगु मान, इज्जत व शान्ति बियादी।

11 परमेश्वरं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु।*

12 व्यवस्था मसीकं पाप याःपि मनूत नं व्यवस्था मदय्कं हे नाश जुइ। व्यवस्था स्यूपि यहदीतय्सं पाप यात धाःसा इमित व्यवस्थां हे न्याय याइ।

13 परमेश्वरया न्ह्यःने व्यवस्था न्यँ जक न्यनीपि मनूत धर्मी जुइ मखु, व्यवस्थाय् च्वया तः थें याइपि हे जक धर्मी जुइ।

14 यहदीमखुपिन्के व्यवस्था मदुसां इमिसं स्वभावं हे व्यवस्थाकथं म्वानाच्चन। थथे मानय् याःगु हे इमिगु व्यवस्था खः।

15 थुकथं हे इमिसं व्यवस्थाया खँ थःपिनिगु नुगलय् च्वयातःगु दु धकाः साक्षी बी। अले थःपिन्सं हे ज्यू मज्यू ल्यइ।

16 परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् वय्कलं फुक्क मनूतय्त जिं न्यंकाच्चनागु भिंगु खँय् च्वया तः थें ख्रीष्ट येशूपाखें फुक्क मनूतय्गु मनय् दुने च्वंगु खँया न्याय यानादी।

व्यवस्था व यहदीत

17 छिमिसं “जिपि यहदी खः” धकाः व्यवस्थाया भलसाय् च्वनाः “परमेश्वरयात म्हस्यू” धकाः धक्कु त्वःता जुल।

18 अले “वय्कःया इच्छा स्यू धकाः व व्यवस्थां हे स्यना कयाः ततःधंगु ज्या याना जुल।

19 कांपिन्त लँ क्यनाबी फु, खिउँगु थासय् च्वंपिन्त जः बी फु,

20 मूर्खतय्त कजय् याये फु” धकाः धयाजुल। हानं “जिपि मस्तय् गुरु खः, व्यवस्थाया खँ जिमिके दुगुलि सय्के सीके माःगु फुक्क खँ जिमिसं स्यू” धकाः नं धक्कु त्वःता जुल।

21 थथे मेपिन्त स्यना जुइ सःपि छिमिसं थःपिन्सं हे छाय् सय्काकाये मफुत? हानं मेपिन्त खुइ मज्यू धकाः न्यंके सःपि छिमिसं खुयाकाये ज्यू ला?

22 व्यभिचार याये मज्यू धकाः धयाजुइपि नं छिपि हे, हानं छिमिसं हे व्यभिचार याये ज्यू ला? मूर्ति पुजा याये मज्यू धकाः धयाजुइपि नं छिपि हे, छिमिसं हे मूर्ति पुजां कमय् याये ज्यू ला?

23 व्यवस्थाय् धक्कु त्वःता जुइपि छिमिसं हे व्यवस्थाय् च्वयातःगु खँ त्वाथलाः परमेश्वरयात बांमलाके ज्यू ला?

24 धर्मशास्त्रय् नं थ्व खँ थथे च्वयातःगु दु – “छिपि थें ज्याःपि मनूतय्सं यानाः हे खः, यहदीमखुपिन्सं परमेश्वरयागु नां बांमलाकृगु।”*

25 छिमिसं व्यवस्था मानय् याःसा छिमिसं म्हय् चिं तय्कूगु नं बां हे लात। व्यवस्थाय् च्वयातःगु खँ फुक्क मानय् याये मफुत धाःसा छिमिसं म्हय् चिं तःगु जूसां चिं मतःगु थें जुइ।

26 अय्जगुलि म्हय् चिं मतःम्ह मनुखं व्यवस्थाय् च्वयातःगु खँ मानय् यात धाःसा व मनुखं म्हय् चिं मतःसां चिं तःगु थें मजुइ ला?

27 थथे म्हय् चिं मतःसां व्यवस्था मानय् याःपि मनूतय्सं छिमित दोषी ठहरय् याइ, छाय्धाःसा म्हय् चिं तःसां व च्वयातःगु नियम छिमिके दःसां छिमिसं व्यवस्था मानय् मयाः।

28 पिनें जक यहदी जुया जूपिं ला यहदी हे मखु। अथे हे पिनें सी दय्कः जक चिं तःपिनिगु चिं धात्थेंयागु मखु।

29 दुनेनिसें यहदी जुया जूपिं हे जक यहदी खः। अले धात्थेंयागु चिं नुगलय् च्वंगु चिं खः। थ्व चिं च्वयातःगु नियमं तःगु मखु, आत्मां तयादीगु खः। थज्याःपिन्त तःधंकीपि मनूत मखु, बरु परमेश्वर खः।*

3

परमेश्वर विश्वास याये बहःम्ह खः

1 थथे खः धयागु जूसा यहदीत जुइवं तुं छु फाइदा दतलय्? म्हय् चिं तःगु छु ज्यालगय् जुल?

2 न्ह्याखें नं इमित फाइदाया फाइदा जक दु। दकलय न्हापालाक यहदीतयत् हे परमेश्वरयागु वचन लः ल्हानातःगु खः।

3 इपिं मध्ये सुं यहदीतयसं विश्वास मयात धायेवं छु जुल धकाः? छु इमिसं विश्वास मयात धायेवं परमेश्वर विश्वास यायेबहः मज्जुह जुइ ला?

4 गुबलें नं जुइ फइ मखु। फुक्क मनूत फताहा जूसां परमेश्वर सत्यम्ह हे जुयादी धकाः थथे धर्मशास्त्रय् नं च्वयातःगु दु –

“छिं जिगु न्याय यानादीगु पायछि ज्

अले जितः दोषी ठहरय् यानादीगु पायछि ताय्के।”☆

5 झीसं यानागु मभिंगु ज्यां परमेश्वरया धार्मिकता इन सीदत धाःसा झीसं छु धायेगु? परमेश्वरं तंचायाः झीत सजाय् बियादीवं परमेश्वर मभिंम्ह जुइ ला? (थ्व खँ जिं मनूतयसं थें धयाच्चनागु दु।)

6 थथे जुइ फइ मखु। थथे खःसा परमेश्वरं संसारयात गथे यानाः न्याय यानादी?

7 जिगु मभिंगु ज्याखं यानाः परमेश्वर सत्यम्ह खः धकाः इन बांलाक सी दइ धाःसा जिं छाया हानं पापी थें जुयाः इन्साफय् लानाच्चनेगु?

8 गुम्हं गुम्हयसिनं जितः तसकं बांमलाकाः जिं थथे धाल धकाः धाइ – “मभिंगु यानाः भिं जुया वइगु खःसा मभिंगु जक छाया मयायेगु?” थज्याःपिं मनूतयसं तःधंगु सजाय् फयेमाली।

धर्मीम्ह सुं हे मदु

9 अयसा यहदीत जुल धकाः झीपिं मेपिं मनूत स्वयाः भिं जुल ला? मखु, झीपिं नं भिंपिं मखु। यहदीत व यहदीमखुपिं नं फुक्कं पापयागु पन्जाय् लानाच्चंगु दु धकाः ला दोष बी हे धुन।

10 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“सुं हे धर्मीं मदु, अहं, छम्ह हे मदु।

11 परमेश्वरयात सुनानं मथ्,

वयक्ःयात मालाजुइपिं सुं हे मदु।

12 इपिं मखुगु लँय् वने धुंकल,

इपिं स्यनावने धुंकल।

भिंगु याइपिं छम्ह हे मदये धुंकल।☆

13 इमिगु कथ्पुच्वाः

दिपया लुखा थें चाः।

इमिसं नवाइगु बिख दुम्ह सर्प न्याःगु थें खः,

इमिगु म्हुतुसि सर्पयागु बिख दइ।☆

14 इमिगु म्हुतु सराः व मभिंगु खं जक

जायाच्चंगु दु।☆

15 मनूतयत् स्यायेत इमिगु तुति

न्ह्यज्याः।

16 इमिगु लँपुइ दुःखकष्ट व विनाश

जक दु।

17 थज्याःपिन्सं शान्तियागु लँपु

म्हमस्यु।☆

18 इमिके परमेश्वरयागु ग्याःभय

भ्याःभचा हे दइ मखु।”☆

☆ 3:4 ३:४ भज ५१:४

☆ 3:12 ३:१०-१२ भज १४:१-३; ५३:१-३

☆ 3:13 ३:१३ भज ५:९; १४:३

☆ 3:14 ३:१४

भज १०:७

☆ 3:17 ३:१५-१७ यशै ५९:७-८

☆ 3:18 ३:१८ भज ३६:१

19 आ: झीसं थ्व खँ सिल, व्यवस्थाय् च्वया तक्व फुक्कं व्यवस्था पालन या:म्हयसित जक धयात:गु खः। अय्जुगुलि सुनानं छुं धाय्थाय् मदु। जिं हानं धाये – संसारयापि फुक्क मनूत परमेश्वरया न्हा:ने दोषी ठहरय् जुइ धुंकल।

20 व्यवस्थाय् च्वयात:गु नियम पालन याना: सुं हे मन् धर्मी जुइ फइ मखु। व्यवस्थां ला पाप छु ख: धका: क्यनाबी।*

विश्वासं धर्मी जुइ

21 आ: ला व्यवस्था मानय् याये म्वाय्क हे परमेश्वरं फुक्कसितं धर्मी ठहरय् यानादी धयागु खँ सी दये धुंकूगु दु। व्यवस्था ब्यूम्ह मोशां व अगमवत्तातय्सं नं थथे जुइतिनि धका: न्हापा हे च्वयात:गु दु।

22 येशू ख्रीष्टयात विश्वास याक्वसित परमेश्वरं धर्मी ठहरय् यानादी, छाया:सा वय्कलं यहदी व यहदीमखुपि धका: पाकादी मखु।*

23 सकसिनं पाप या:गु दु, उकिं इपि परमेश्वरया महिमां तापाय् धुंकल।

24 अयूनं परमेश्वर दयादुम्ह जूगुलि वय्कलं ख्रीष्टयात छ्वयाहया: झीत सितिकं धर्मी यानादिल।

25 परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयात प्रायश्चितया बलिदान याका: वय्क:यागु हिं वय्क:यात विश्वास याक्वसिगु पाप क्षमा यानादिल। वय्कलं न्हापा न्हापायापि मनूतय्गु पापया सजॉय् मब्यूसे सह यानादिल।

26 वय्क: ख्वा: स्वया: न्याय यानामदीम्ह परमेश्वर ख: धका: क्यनेत व येशूयात विश्वास याक्वसित धर्मी ठहरय् यानादी धका: क्यनेत वय्कलं थथे यानादीगु खः।

27 थथे ख: धयागु जूसा झीसं छु खँय् त:धंछुइगु? छुं खँय् हे मदु। झी छु खँय् त:धनेगु? व्यवस्था मानय् यानागुलि मखु, बरु विश्वास यानागुलि खः।

28 व्यवस्था मानय् मयासें हे ख्रीष्टयात विश्वास या:म्ह मनूयात परमेश्वरं धर्मी ठहरय् यानादी।

29 छु परमेश्वर यहदीतय् जक परमेश्वर ख: ला? वय्क: यहदीमखुपि मनूतय् परमेश्वर मखु ला? वय्क: यहदीमखुपि मनूतय् नं परमेश्वर खः।

30 परमेश्वर छम्ह हे जक जूगुलि वय्कलं म्हय् चिं त:पिन्त नं मत:पिन्त नं व हे विश्वासं धर्मी ठहरय् यानादी।*

31 छु थ्व विश्वासं याना: व्यवस्था ज्यालगय् मजुल ला? अहं, अथे मखु, बरु झीसं ला व्यवस्थायात झन जक बांलाक मानय् यानाच्वनागु जुइ।

4

अब्राहाम विश्वासं धर्मी जूगु

1 अथे ख:सा झी तापा:बाज्या अब्राहामया बारे छु धायेगु? वयात छु दत?

2 थथे अब्राहाम ज्यां याना: धर्मी जूगु जूसा वं त:धंछुया जूसां जिल। वं थथे मया:गुलि परमेश्वरलिसे व त:धंछुइगु लँ मदु।

3 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयात:गु दु –

“अब्राहामं परमप्रभुयात

विश्वास यात।

अले वय्कलं वयात धार्मिक मनूया

ल्याखय् तयादिल।”*

4 ज्या याइम्हयसित दइगु ज्याला दान मखु, व ला वयागु कमाइ खः।

* 3:20 ३:२० भज १:४३:२; गला २:१६

* 3:22 ३:२२ गला २:१६

* 3:30 ३:३० व्य ६:४; गला ३:२०

* 4:3 ४:३

उत १:५:६; गला ३:६

5 अयनं ज्या यानाः कमय् मयासें पापीतयत् धर्मी ठहरय् यानादीम्ह परमेश्वरयात विश्वास याइम्हयसिगु विश्वासं हे वयात धर्मी ठहरय् याइ।

6 दाऊद जुजुं नं थथे धर्मकर्म मयासें परमेश्वरं धर्मी ठहरय् याःम्ह मनूयात धन्यपिं खः धयादिल - 7 “इपिं धन्य खः,

सुयागु पाप व मभिं गु ज्या
क्षमा जूगु दु।

8 इपिं धन्य खः,
सुयागु पापया ज्यायात
परमप्रभुं दोष मबिल।”☆

9 थथे दाऊद जुजुं सुवाः ब्यूगु म्हय् चिं तःपिन्त जक खः ला कि मतःपिन्त नं खः? अब्राहामं विश्वास याःगुलि हे धर्मी ठहरय् जुल।

10 अब्राहामयात गुबलय धर्मी ठहरय् यात लय? म्हय् चिं तये धुंकाः ला कि मतःनिबलय? वयात धर्मी ठहरय् याःगु म्हय् चिं तये न्ह्यः हे खः, चिं तये धुंकाः मखु।

11 थथे चिं तये न्ह्यः हे विश्वासं यानाः वं धर्मी ठहरय् जुइगु छाप अथवा चिं काल। चिं मतःसां धर्मी ठहरय् जू धकाः परमेश्वरं धायेका जुइ धुंक्पिं सकल मनूतय् अबु यायेत वयात थथे यानादीगु खः।☆

12 अले हानं चिं तये धुंक्पिं जूसां चिं दु धकाः भरोसा मतसे अब्राहामं चिं तये न्ह्यः याःगु विश्वासया लँपुइ जुइपिनि नं अबु यायेत खः।

विश्वासं हे परमेश्वरया बाचा पूर्वंगु

13 अब्राहामयात व वया सन्तानतयत् हे थ्व संसार बियादी धकाः बाचा चिनादीगु व्यवस्था मानय् याःगुलि मखु बरु विश्वासं धर्मी ठहरय् जूगुलि खः।☆

14 व्यवस्था मानय् याःगुलि इमित थ्व संसार बियादीगु जूसा विश्वास छति हे ज्यालगय् मजुल, अले बाचा चिनादीगु नं सिंति वन।☆

15 व्यवस्था मानय् याइपिन्सं व्यवस्था फुक्कं मानय् याये फइ मखु, उकिं इमिसं सजौय फयेमाली। अयजुगुलि गन व्यवस्था धयागु हे मदु, अन सजौय धयागु नं फयेमाली मखु।

16 थथे जूगुलि हे वयागु विश्वासं यानाः परमेश्वरं नं व नाप बाचा चिनादीगु खः। अले परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि व नाप बाचा चिनादीगु खँ वया फुक्क सन्तानया लागि पक्का जुल। व्यवस्था मानय् याना च्वंपिनिगु लागि जक मखु, अब्राहामं थें विश्वास याना च्वंपिनिगु लागि नं, छायाःसा झी फुक्कसियां तापाःबाज्या ला अब्राहाम हे खः।☆

17 थ्व हे खँ थथे च्वयातःगु दु - “जिं छन्त यक्व जात जातिया अबु याये धुन।” अब्राहामं विश्वास यानाच्च्वंम्ह परमेश्वरं व झी अबु धकाः स्यू। परमेश्वरं सीम्हयसित हानं म्वाके फु, अले द हे मदुगु चिज नं दय्कादी फु।☆

18 अब्राहामयात थ्व हे परमेश्वरं - “जिं छन्त यक्व जात जातिया अबु याये धुन” धकाः धयादीगु खँ जुइ हे फइ मखु थें च्वंसां वं परमेश्वरयाके भरोसा तया जूगुलि वयात “छं सन्तान नं नगु थें दइ” धकाः धयादी थें तुं व यक्व मनूतय् अबु जुल।☆

19 वयागु म्ह सी धुंक्महयसिगु थें सुकृगना वंसां, छायाःसा व थुबलय् सछि दँ दइन, अले हानं सारायागु प्वाथय् दये फइ थें मच्चंसां व विश्वासं छप्ति हे लिमची।☆

20 परमेश्वरं धयादीगु खँय् वं विश्वास मयायेगु व संका तक नं यायेगु मयाः। परमेश्वरयात तःधंका जूगुलि व विश्वासय् झन झन बल्लानावन।

21 छायाःसा परमेश्वर थःम्ह बियादीगु बचं पूर्वकादी फुम्ह खः धकाः वं बांलाक स्यू।

☆ 4:8 ४:१७-८ भज ३२:१-२ ☆ 4:11 ४:११ उत १७:१० ☆ 4:13 ४:१३ उत १७:४-६; २२:१७-१८; गला ३:२९ ☆ 4:14 ४:१४ गला ३:१८ ☆ 4:16 ४:१६ गला ३:७ ☆ 4:17 ४:१७ उत १७:५ ☆ 4:18 ४:१८ उत १५:५ ☆ 4:19 ४:१९ उत १७:१७

22 उकिं ला खः नि, विश्वासं यानाः वयात धर्मी ठहरय् याःगु।

23 वयात धर्मी ठहरय् याःगु खँ वयात जक च्वयातःगु मखु, झीत नं खः।

24 झी प्रभु येशू सी धुंकूसां हानं म्वाका दीम्हयसित विश्वास यानाच्वनागुलि झीत नं धर्मी ठहरय् यानादी।

25 झीत पापं छुतय् यायेत येशूयात स्याकेत लःल्हानादिल, अले झीत धर्मी ठहरय् यायेत हानं म्वाकादिल।*

5

झीपिं नं विश्वासं धर्मी जूगु खः

1 थुकथं झीगु विश्वासं झीत धर्मी ठहरय् यानाबी धुंकूगुलि झी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें परमेश्वरलिसे झीपिं मिलय् जुइदत।

2 वय्कलं झीत विश्वासपाखें परमेश्वरया दया मायाय् हयादीगु दु। थौं झीपिं व हे क्षमा बीगु दया मायाय् दु। तःधंम्ह परमेश्वरया महिमाय् झीपिं नं च्वने दइतिनि धकाः झीसं स्यूगुलि झीगु मन लय्ताः।

3 थुलि जक मखु, दुःखकष्ट जुयाच्वंबलय् नं झीपिं लय्ताः, छायाःसा दुःखकष्टं धैर्य व सह यायेगु शक्ति दय्काबी।

4 थथे दुःख सह यायेफत धाःसा झीगु मन नं बल्लाइ। थथे झीसं परमेश्वरयाके आशा तयाच्वन धाःसा

5 झीत निराश याइ मखु, छायाःसा परमेश्वरं झीत पवित्र आत्मा बियादीगु दु। पवित्र आत्मां झीगु नुगलय् परमेश्वरयागु माया तयादीगु दु।

6 झीसं थःम्हं थःगु मुक्तिया लागि छुं याये मफुबलय् ख्रीष्ट पापीतयगु निति पाय्छि इलय् सिनादिल।

7 तसकं भिंम्ह मन्या लागि सुं नं मनू सीत बल्लतल्लं जक न्ह्यचिली। धाथें धायेगु खःसा अज्याःपिं मनूत तसकं कम हे जक दइ।

8 तर झी पापी जुयाच्वंबलय् हे ख्रीष्ट झीगु पलेसाय् सिनादीगुलि झीत परमेश्वरं माया यानादीगु दु धकाः सी दु।

9 थथे ख्रीष्टयागु हिं झीपिं धर्मी ठहरय् जुइ धुंकल धाःसा वय्कलं झीत इन गुलि जक अप्वः परमेश्वरयागु तंपाखें बचय् याना तइगु जुइ।

10 झीपिं परमेश्वरया शत्रु जूबलय् हे वय्कःया काय् झीगु पलेसाय् सिनाः झीत वय्कः नाप मिलय् यानादिल धाःसा वय्कलं हे झीत गुलि जक अप्वः बचय् याना तइगु जुइ।

11 थुलि जक मखु, झीत परमेश्वर नाप मिलय् यानादीम्ह झी प्रभु येशू ख्रीष्टं यानाः वय्कः नाप झीपिं लय्ताय् खन।

आदम व ख्रीष्ट

12 छम्ह मनुखं यानाः थ्व संसारय् पाप वल। अले थ्व पापं यानाः मनूत सी माल। फुक्क मनूतय्सं पाप याःगुलि फुक्क मनूत सी माल।*

13 मनूतय्त व्यवस्था हे मब्यूनिबलय् निसें थ्व संसारय् पाप दु। व्यवस्था मदुगु जूसा पापयागु ल्याः मतइगु खः।

14 मनूतयगु पाप आदमं आज्ञा मानय् मयासैं याःगु पाप थें मखुसां आदमयागु पालनिसें मोशयागु पालय् तक मनूत सी हे माल। आदम वइतिनिम्ह छम्ह मनू थें च्वंम्ह जक खः।

15 परमेश्वरं सिति बियातःगु वरदान व आदमयात बियादीगु सजौय यक्व हे पाः। छम्ह मनुखं याःगु पापं यक्व मनूत सित धाःसा छम्ह हे मनू येशू ख्रीष्टं यानाः दुगु परमेश्वरयागु दया माया व सिति बियादीगु वरदानं यक्व मनूतय्त बचय् यात।

16 अले हानं सिति बियादीगु वरदान आदमं याःगु पाप थें मखु। छम्ह मनुखं याःगु पापं यानाः यक्व मनूतय्त दोषी ठहरय् यात धाःसा छम्ह मनुखं हःगु उद्धारं नं यक्व मनूतय्त धर्मी ठहरय् यात।

17 यदि छम्ह मनुखं या:गु पापं याना: मृत्युं राज्य यानाच्चन धा:सा छम्ह मनु येशू ख्रीष्टं याना: परमेश्वरया त:धंगु दया मायां वय्क:या न्ह्य:ने धर्मीं ठहरय् जुइपि मनूत मृत्युया राज्यय् च्वनेमालीं मखुत।

18 गथे छम्ह मनुखं या:गु पापं याना: फुक्क मनु दोषी जुल, अथे हे छम्ह मनुखं या:गु धार्मिकताया ज्यां याना: फुक्क मनूत धर्मीं जुल व इमित अनन्त जीवन दत।

19 अले हानं गथे छम्ह मनुखं परमेश्वर मानय् मया:गुलि यक्व मनूतयत् पापी यात, अथे हे छम्ह मनुखं परमेश्वरयात मानय् या:गुलि यक्व मनूतयत् धर्मीं यात।

20 व्यवस्थां याना: पाप अप्व: दयावल। अयनं गन पाप यक्व दयावल, अन परमेश्वरयागु दया माया झन अप्व: दत।

21 थथे जूगुलि पापं याना: फुक्क मनूत सीमा: थें तुं परमेश्वरयागु दया मायां धर्मीं ठहरय् जुया: झी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें मनूतयत् अनन्त जीवन दत।

6

पापपाखें मृत्यु व ख्रीष्टपाखें जीवन

1 थथे ख: धयागु जूसा आ: झीसं छु धायेगु लय? परमेश्वरं झीत दया माया अप्व: यायेमा धका: छु झीसं पाप याना हे च्वनेगु ला?

2 अथे मखु। पापयागु नितिं झीपि सीधुंका: हानं पापय् तुं गथे म्वानाच्चनेगु?

3 झी फुक्कसिनं ख्रीष्ट येशूयागु नामं बप्तिस्मा कयागुलि झीसं बप्तिस्मा कयाबलय् झीपि नं वय्क: थें तुं सी धुंकल धका: छिमिसं मस्य ला?

4 थुकथं झीसं बप्तिस्मा कयाबलय् झीपि नं वय्क: थें तुं सी धुंकगुलि वय्क: नाप झीत नं थुने धुंकल। थथे सीधुंका: ख्रीष्टयात परमेश्वर बा:यागु अजू चाइपुगु शक्ति म्वाकादीगुलि झीपि नं न्हगु जीवनया पहलं म्वानाच्चनेमा।*

5 वय्क: सी थें झीपि नं सी धुंकल धयागु ख:सा वय्क: सीम्हं म्वाना व: थें झीपि नं सीसां म्वाना वइतिनि।

6 झीगु पापी जीवन नाश जुयावनेमा धका: झीगु पुलांगु जीवन वय्क:लिसें कूसय् यख्खाना बी धुन धका: झीसं स्यु। अयजगुलि आ: झीसं पापी ज्याखें याना जुइ जि हे मज्यु।

7 सी धुंकम्ह मनु पापं मुक्त जगु दु।

8 थुकथं ख्रीष्टलिसे झीपि सी धुंकल धा:सा वय्क:नापं च्वने दइगु विश्वास झीके दु।

9 सिना: हानं म्वानादी धुंकम्ह ख्रीष्ट गुबलें हे सी मखुत धका: झीसं स्यु। मृत्युं वय्क:यात गुबलें हे नं बुके फइ मखुत।

10 फुक्कसिगु पापयागु नितिं वय्क: छक्कलं सिनादिल। आ: धा:सा वय्क: परमेश्वरया लागि हे म्वानादी।

11 थथे जूगुलि छिपि नं पापयागु नितिं सिना: ख्रीष्ट येशू याना: परमेश्वरया लागि म्वाय् दत धका: लुमंका च्वैं।

12 अयजगुलि छिमिसं सी मानिगु शरीरयागु नितिं पापी ज्या याना जुइ मते। छिमिसं शरीरयात य:थें याना जुइ मजिल।

13 शरीरय् च्वंगु छुनं म्हब्बयात छिमिसं पापी ज्या यायेगु ज्याभ: याये मते। सिना: हानं म्वाके धुंकुपि मनूत जूगुलि छिपि थथ:म्ह हे परमेश्वरं धा:थें मानय् जुयाच्चनेमा:। अले छिमिगु शरीरया म्हब्बत भिंगु ज्याखें यायेगु ज्याभ:कथं परमेश्वरयात देछाया ब्यु।

14 पापयागु अधीनय् छिपि च्वनेमाली मखुत, छायाध्वा:सा छिपि व्यवस्थाया अधीनय् च्वनेमा:गु मन्त, बरु परमेश्वरयागु दया मायां म्वानाच्चपि ख:

15 थथे ख: धयागु जूसा आ: छु यायेगु लय? झीत परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि झीपि व्यवस्थां धा:थें च्वनेम्वा: धका: झीसं पाप यानाजुइगु ला? अहं, थथे ला ख हे मखु।

16 दासतयसं मालिकयात मानय याःथें छिमिसं सुयात मानय यात छिपि वया हे दास जुइ, नरकय यंकीगु पापयात मानय याःगु छाये मजुइमा, अथवा परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय जुइत मानय याःगु छाये मजुइमा, छुं पाइ मखु।

17 छिमिसं दुनुगलनिसें छिमित स्यना थकूगु तःधंगु खँयात मानय याःगुलि न्हापा थें छिपि आः पापया दास मखुत। उकिं परमेश्वरयागु जय जुइमा।

18 छिमित पापयागु पन्जां त्वःतका बी धुकूगुलि छिपि परमेश्वरया दास जुल।

19 छिमिसं बांलाक थुइके थाकुइ धकाः जिं मनूतयसं थें धयाच्चनागु खः। न्हापा छकः छिमिसं पापी ज्याखँ जक यायेगुलि अप्वः मन तथा जुइ धुकू थें आः भिंगु ज्याखँय अप्वः मन तथा जु। आः पवित्र जुइत छिमिगु जीवन परमेश्वरया नितिं लःल्हानाब्यु।

20 छिपि पापयागु दास जुयाच्चंबलय धार्मिकतापाखें स्वतन्त्र खः।

21 न्हापा लज्या चायापुगु ज्या जक याना जुयाबलय छिमित छु इनाम दत? थथे लज्या चायेमाःगु ज्याखँ यानाजुइपिं मनूत लिपा नरकय वनी।

22 आः धाःसा छिमित पापं त्वःतका बी धुकूगुलि छिपि परमेश्वरया दास जुल। थथे छिमिसं वय्कःयात यःथें जक याःगु पलेसाय छिमित अनन्त जीवन दइ।

23 पापया ज्याला मृत्यु खः। परमेश्वरं सितिकं बियादीगु वरदान इी प्रभु येशू ख्रीष्टयाके अनन्त जीवन खः।

7

ब्याहाया उपमा

1 यःपिं दाजुकिजापि, जिं व्यवस्था सःपिं मनूत नाप नवानाच्चनागु खः धकाः छिमिसं थुइकि। छिमिसं मस्यू ला? म्वाना च्वंतले जक मनूत व्यवस्थां धाःथें च्वनेमाः।

2 बियाछवये धुकूम्ह मिसाया भाःत मसीतले व मिसां भाःतयात त्वःते मज्यू धकाः व्यवस्थां धाःगु खँ मानय याये हे माः। अयनं भाःत सित धाःसा व्यवस्थां भाःतयात त्वःते मज्यू धकाः धाःगु आज्ञा मानय याये म्वाः।

3 भाःत म्वानाच्चंबलय हे मेम्ह मनूनापं ब्याहा याःसा वयात स्यंम्ह मिसा धकाः धाइ। भाःत सीधुंकाः व व्यवस्थापाखें मुक्त जुइ। मेम्हलिसे ब्याहा याःसां स्यंम्ह मिसा धकाः धाइ मखु।

4 अथे हे छिपि नं ख्रीष्टनापं सी धुकूगुलि आः व्यवस्थायागु अधीनय च्वनेमाःगु मन्त। उकिं दाजुकिजापि, इीसं परमेश्वरया नितिं यक्व फल सय्केत सिनाः म्वाना झायादीम्ह ख्रीष्टनाप मिलय जुयाच्चनेमाः।

5 न्हापा इीपिं मनु स्वभाबया पापं जाःगु इच्छा कथं म्वाना च्वनापि खः। उबलय व्यवस्थां इीगु इच्छायात क्वत्यला तःगुलि इीत पाप याकेबिल। थ्व फुक्क ज्या मृत्युयागु लैपु जक खः।

6 आः इीपिं व्यवस्थायागु अधीनय च्वनेमाःगु मन्त। इीत चिनातःगु व्यवस्थाया नितिं इीपिं सी धुन। अयज्गुलि न्हापा थें व्यवस्थाया अधीनय च्वनेमाःगु मन्त, बरु आवलि ख्रीष्टयागु आत्मां धाःथें इीसं परमेश्वरयागु सेवा यायेमाः।

व्यवस्था व पाप

7 अयसा इीसं आः छु धायेगु? छु व्यवस्था पाप खः ला? थ्व ला जुइ हे फइ मखु। अयनं व्यवस्था मदुगु जूसा जिं पाप म्हसीके फइ मखुगु। व्यवस्थायागु सफलइ “छं लोभ याये मते” धकाः च्वयामतःगु जूसा जिं लोभ छु खः धयागु हे सी मखुगु।^{*}

8 थ्व हे आज्ञायागु ग्वाहालि कयाः पापं जितः लोभ याये सय्का बिल। व्यवस्था मदुगु जूसा पाप नं दइ मखुगु।

9 जि छकः ला व्यवस्था मसीकं म्वानाच्चने धुकूम्ह मनु खः। गुबलय आज्ञा सिल अबलय पाप म्वात।

10 अले जि सित। जीवन बी धकाः धाःगु आज्ञा ला जितः स्याना छवइम्ह जुल।

11 पापं आज्ञायागु ग्वाहालि कयाः जितः झंगः लात। थुकथं जितः स्यानाबिल।*

12 अयजूगुलि व्यवस्था पवित्रगु खः। अले आज्ञा नं पवित्र, धर्मी व भिंगु खः।

13 अयसा थज्याःगु भिंगुलि हे जितः स्यानाबिल ला? थथे ला गुब्स् नं मजुइमा। पापं यानाः दुनें दुनें मभिं जुयाः जितः स्याःगुलि जिं पापयात म्हसीके फत। अले हानं आज्ञां यानाः नं पाप झन ग्यानापुसे च्वन।

मनूया निगू स्वभाव

14 व्यवस्था आत्मिक खः धकाः झीसं स्यू। जि धाःसा आत्मिक मखु अयनं पापया ल्हातय् मियातःम्ह मनू जि हे खः।

15 जिं यानाच्चनागु ज्या जिं हे मथ्, छायाधाःसा जितः छु यः व जिं मयाना, बरु जितः मयःगु छु खः व हे जक यानाच्चना।*

16 थुकथं जिं जितः मयःगु ज्या यात धाःसा जिं व्यवस्था भिं जू धकाः मानय् याये।

17 अयजूगुलि थज्याःगु ज्या याइम्ह जि मखु, बरु जिके च्वंम्ह पाप खः।

18 जिगु मनय् छुं नं भिंगु खं थाय् मकाः धकाः जिं सिल। मनं भिंगु याये मास्ति वःसां जिं याये मफु।

19 थुकथं जिं याये मास्ति वःगु भिंगु ज्या याये मफु, बरु याये मास्ति मवःगु मभिंगु ज्या जक यानाच्चना।

20 थथे जितः मयःगु हे जक याना जुल धाःसा थथे याइम्ह जि मखु, बरु जिके दुने च्वंम्ह पाप खः।

21 जिं भिंगु ज्या यायेत्यनाबलय् हे, मभिंगु ज्या याकिम्ह जिगु न्ह्यःने च्वंवइ धकाः जिं स्यू।

22 परमेश्वरयागु व्यवस्था दुनुगलनिसें मानय् यानाच्चने दुसा जि लयताया।

23 जिगु म्हायागु व्यवस्था व मनयागु व्यवस्थाया दथुइ ल्वापु जुयाच्चंगु जिं चा। थुकथं पापयागु व्यवस्थां जितः त्याकाः चिनातल।

24 जि ला तसकं हे आपतय् लानाच्चन। थज्याःगु सी मालिगु ज्याखँ यानाच्चनागु जिगु म्हायात सुनां बचय् याइ?

25 झी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें परमेश्वरयात सुभाय्। छायाधाःसा जिगु मनं ला परमेश्वरयागु व्यवस्था हे मानय् याः। अयनं जिगु म्हं धाःसा पापया दास जुयाः सेवा यानाच्चन।

8

ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन

1 अयजूगुलि ख्रीष्ट येशू नाप मिलय् जुयाच्चं पिं दोषी जुइ मखु।

2 आः ला झीत येशू ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन बियादीम्ह परमेश्वरया आत्मां पाप व मृत्युयागु व्यवस्थां मुक्त यानादीगु दु।

3 झीपिं बमलाःबलय् व्यवस्थां यायेमाःगु ज्या याये मफुगुलि परमेश्वरं थःकाययात छवयाहयादिल। वयकः झीपिं थें तुं मनू जुयाः झीगु पाप सिला छवयेत बलिदान जुयादिल। थथे यानाः वयकलं झीगु शरीरय् पापयागु दोष क्यनादिल।

4 अयजूगुलि व्यवस्थां धाःगु खँ पूवनेमा झीपिं मनूतयगु ज्याखँ धाःथें यायेत मखु, बरु पवित्र आत्मां धाःथें यानाजुइपिं खः।

5 शरीरयात यःथें यानाजुइपिं मनूतयसं शरीरयागु ज्याखँ हे मन तथा जुइ। आत्मायात यःथें यानाजुइपिं मनूतयसं आत्मायागु ज्याखँ हे मन तथा जुइ।

6 शरीरयात यःथें यानाजुइपिं मनूत सी। पवित्र आत्मायात यःथें यानाजुइपिं मनूतयत् न्हगु जीवन व शान्ति दइ।

7 शरीरयात यःथें यानाजुइपिं परमेश्वरया शत्रु खः, छायाधाःसा थज्याःपिं मनूतयसं परमेश्वरयागु व्यवस्था मानय् याइ मखु, अले हानं मानय् याये फइ नं मखु।

8 शरीरयात यःथें यानाजुइपिं मनूतयसं परमेश्वरयात लयताय्के फइ मखु।

9 धात्यों परमेश्वरयागु आत्मा छिमिके दु धयागु जूसा शरीरयात यःथें यानाजुइपि मखु, बरु आत्मायात यःथें यानाजुइपि छिपि खत, अले ख्रीष्टयागु आत्मा मदुम्ह मनु ख्रीष्टयाम्ह मनु जुइ फइ मखु।

10 ख्रीष्ट छिमिके च्वनादीगु दुसा पापं याना: छिमिगु शरीर सी धुंकूसां परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय जगुलि छिमिगु आत्मा म्वानाच्चनी।

11 सी धुंकूम्ह येशूयात म्वाकादीम्ह परमेश्वरया आत्मा छिमिके दुसा ख्रीष्ट येशूयात सीगुपाखें म्वाकादीम्हयसिनं छिमिगु सीमा:गु शरीरयात नं म्वाकादी।*

12 अयजगुलि यःपिं दाजुकिजापिं, झीसं शरीरयात यःथें याना जुइत म्वाना च्वनेमा:गु मन्त।

13 छिमिसं शरीरयात यःथें याना जुया च्वंसा छिपि सी। शरीरयात यःथें याना मजुसे बरु परमेश्वरया आत्मायात यःथें याना जूसा छिपि म्वाइ। अथे याना जूसा आत्मां छिमिगु यत्थेंज्या:गु चालचलन त्वःतकादी।

14 थुकथं परमेश्वरया आत्मायात यःथें यानाजुइपिं मनूत फुक्कं परमेश्वरया सन्तान खः।

15 थथे खः धयागु जूसा परमेश्वरया न्ह्यःने दास थें ग्याना च्वनेमा:गु मन्त, बरु काय जुइगु आत्मा झीत बियादीगुलि झीपिं वय्कःया सन्तान खः धका: झीसं धाये दत। थथे झीसं “अब्बा, बा:” धका: धाये दत।*

16 झीगु आत्मानाप मिलय जुया: परमेश्वरयागु आत्मां झीपिं परमेश्वरया सन्तान खः धका: साक्षी बी।

17 थथे झीपिं परमेश्वरया सन्तान खःसा झीपिं हक दुपिं नं जुल। परमेश्वरया हक दुपिं व ख्रीष्टनापं पूरा हक दुपिं झीपिं नं खत। वय्कः नाप दुःख सिल धा:सा झीपिं नं वय्कःनापं तुं तःधनी।*

लिपा दइगु महिमा

18 जिं स्वयबलय् थौंनहय् झीत जुयाच्वंगु दुःखकष्ट ला लिपा झीत दइ तिनिगु सुख नाप दाना स्वयेबलय् छुं हे मखु।

19 फुक्क सृष्टि परमेश्वरं थः सन्तानतय्त क्यनेगु दिं स्वयेत आयबुया च्वंगु दु।

20 छायाधा:सा सृष्टि ज्यालगय् मजुइ धुंकल। थ्व खँ सृष्टिया इच्छां जगु मखु, बरु परमेश्वरं हे थथे यानादीगु खः।*

21 सृष्टि थः हे नं स्यनेगुपाखें बचय जुया: लिपा परमेश्वरया सन्तानलिसैं तःधनी तिनि धयागु आशा दु।

22 आ: तक फुक्क सृष्टि मचाबू ब्यथा जू थें दुःखकष्ट सी मालाच्वंगु दु धयागु खँ झीसं स्यू।

23 सृष्टि जक मखु, झीपिं नं आत्माया न्हापांयागु फल दुपिं झीपिं थःपिं हे नं परमेश्वरया लहिनातःपि सन्तान थें जुया: उद्धारया नितिं आयबुयाच्वना।*

24 थ्व हे आशा यानाच्चनेत ला खः नि, झीत अनन्त जीवन बियादीगु। खनेदुगु आशा ला आशा हे मखु। खने दुगुयागु सुनानं आशा याइ ला?

25 झीसं खंके मफुगु आशा यानागु खः धयागु जूसा थ्व आशाय् संका मयासैं, अले हथाय् मचासे झीसं पियाच्वनेमा:।

26 गथे याना: प्रार्थना यायेमा: धका: झीसं मस्यगुलि व झीगु विश्वास बमला:गुलि पवित्र आत्मां झीत ग्वाहालि यानादी। थथे पवित्र आत्मा थःम्हयसिनं हे माक्व खँ धया: झीगु नितिं बिन्ति यानादी।

27 मनूतयगु मन सीके फुम्ह परमेश्वरं पवित्र आत्मायागु खँ नं स्यू। वय्कःयात गथे यइ अथे आत्मां नं विश्वासीतयगु नितिं परमेश्वरयात बिन्ति यानादी।

28 परमेश्वरयात माया याइपिं, अले वय्कलं थःगु इच्छा पूर्वकेत ल्ययातःपिन्त दक्व ज्या मिलय् याना: भिं जुइकथं हे वय्कलं ज्या यानादी धका: झीसं स्यू।

29 परमेश्वरं न्हापानिसैं म्हस्यूपिन्त वय्कःया काय थें यानादीत न्हापानिसैं हे ल्यया तयादिल। वय्कः यक्व किजापिं मध्ये जेठाम्ह जुइमा धका: थुकथं यानादीगु खः।

30 वयक्कलं न्हापांनिसें ल्ययातःपिन्त सःता नं दिल। थथे वयक्कलं सःतादीपिन्त धर्मी ठहरय् यानादिल। थुकथं वयक्कलं धर्मी ठहरय् याःपिन्त तःधं नं यानादिल।

ख्रीष्टयागु माया

31 आः थ्व खँयात इीसं छु धायेगु? परमेश्वर इीनाप दीसा इीनाप ल्वाइपिं सु?

32 सुनां थःकाय्यात हे ल्यंका मतसे इी सकसिगु नितिं स्याकेत बियादीम्ह परमेश्वरं वयक्कःया कायपाखें इीत माःगु फुक्कं गथे बियामदी?

33 परमेश्वरं ल्ययातःपिन्त सुनां दोषी याये फइ? धर्मी यानादीम्ह परमेश्वर हे खः धाःसा

34 सुनां इमित दोषी याइ? दोषी यानादीम्ह ला सिनाः म्वानादी धुकूम्ह ख्रीष्ट येसू हे खः। थ्व हे येसू परमेश्वरया जव ल्हाःपाखे दी। अले वयक्कलं इीगु नितिं परमेश्वरयात बिन्ति यानादी।

35 ख्रीष्टयागु मायां इीत सुनां फाये फइ? छु इीत दुःखकष्ट जुल धकाः, म्वाय् थाकुल धकाः, सास्ती बिल धकाः, नये मखन धकाः, पुनेगु मन्त धकाः, ग्यानपुगु वल धकाः, अले तरवारं पाली धकाः इीसं ख्रीष्टयात त्वःते जिल ला?

36 थ्व हे खँ भजन सफुलिइ नं थथे च्वयातःगु दु -

“अयनं जिपिं छिगु लागि

न्हियान्थिथं सी मालाच्वंगु दु।

स्यायेत हःपिं फैचातयत् थें

जिमित व्यवहार याइगु।”☆

37 अयनं इीसं दुःखकष्ट सी माःसां इीत माया यानादीम्हयसिनं यानाः इीपिं त्याका वःपिं स्वयाः नं तःधंपिं खः।

38 सुनानं अले छुकिं हे नं परमेश्वरयागु मायां इीत त्वःतके फइ मखु धकाः जिं स्यु। न मृत्युं, न जीवनं, न स्वर्गदूततय्सं, न शैतानया दूततय्सं, न संसारयागु शक्तिं, न थौकन्हय् जुयाच्वंगु खं, न लिपा जुइतिनिगु खं,

39 न च्वय्यागु, न क्वय्यागु, न सृष्टिया छुं नं शक्तिं इीत प्रभु येसू ख्रीष्टयाके दुगु वयक्कःया मायां फाये फइ।

9

परमेश्वरं इस्राएली जातियात ल्ययादीगु

1 जि ख्रीष्टयाम्ह मनू जूगुलि जि सत्य खँ ल्हाना च्वना। जिं मखुगु खँ धयाच्वनागु मखु। जिके पवित्र आत्मा दीगुलि जिगु विवेकं थ्व खँ धाथें खः धकाः साक्षी बी।

2 जितः यःपिं इस्राएली दाजुकिजापिं खनाः जि तसकं नुगः मछिं अले जिगु नुगः हीसे च्वंगु दु।

3 इमिगु नितिं परमेश्वरयागु सराः फयेमाःसां, अले ख्रीष्टलिसे बाय्माःसां बाय्,

4 छायाःसा इपिं परमेश्वरं ल्ययातःपिं जातियापिं खः। वयक्कलं इमित थः हे कायपिं यानाः इमिगु दथुइ च्वनाः वयक्कःयागु तःधंगु शक्तिं क्यनादिल। इपिं नाप बाचा चिनाः व्यवस्था नं बियादिल। वयक्कःया आराधना यायेगु स्यनादिल, अले बचं नं बियादिल।☆

5 ख्रीष्टया तापाःबाज्यापिं इमिं नं तापाःबाज्यापिं खः। ख्रीष्ट थः नं इपिं थें थ्व हे जातय् बगु खः। वयक्कः दक्कसित राज्य यानादीम्ह परमेश्वर खः, वयक्कः सदां तःधनेमा। अमेन।

6 यहूदी जातयापिन्सं थौं तकं ख्रीष्टयात विश्वास मयाःसां परमेश्वरं बाचा चिनाः धयादीगु वचन सिति वंगु जुइ मखु। छायाःसा यहूदी जातय् बूपिं सकलें परमेश्वरया मनूत मखु।

7 अथे हे अब्राहामया सन्तान फुक्कं परमेश्वरया सन्तान जुइ मखु। छायाःसा “इसहाकयापाखें हे छिमि सन्तान दइ” धकाः परमेश्वरं धयादीगु दु।☆

8 अयज्गुलि अब्राहामया इच्छां दुपि सन्तान जुइवं परमेश्वरया सन्तान जुइ मखु। बचंया सन्तान जक परमेश्वरया सन्तान खः।

9 उकि हे ला खः नि, परमेश्वरं “थ्व हे इलय् थन लिहां वये, उबलय् छिमि कलाः साराया काय् दये धुंकी” धकाः धयादीगु।*

10 थ्व काय् झी तापाःबाज्या इसहाक खः। वं रिबेकानापं ब्याहा याये धुंकाः वं निम्ह काय्पिन्त नापं बुइकल।

11 अले निम्हं काय् बुइ न्ह्यः हे, अले भिंगु मभिगु ज्याखँ मयाःनिबलय् हे थःत यःथें परमेश्वरं ल्ययादिल।

12 थथे धर्मकर्मकथं मखु, बरु परमेश्वरं ल्ययादीकथं रिबेकायात धयादिल –

“तःधीम्हयसिनं चीधीम्हयसिगु

सेवा याइ।”*

13 “याक्कबयात माया याना,
एसावयात धाःसा मय्यका।”*

14 थ्व खँय् झीसं छु धायेफु? थथे धायेवं तुं परमेश्वरं अन्याय यानादी ला? अथे ला गुब्सं नं यानादी मखु।

15 वय्कलं मोशयात नं थुकथं धयादिल –

“जिं सुयात कृपा याये मास्ति वइ

वयात कृपा याये।

जिं सुयात दया याये मास्ति वइ

वयात दया याये।”*

16 थुकि सीदत, थ्व खँ फुक्कं परमेश्वरयागु दयां यानाः जक जूगु खः, मनूया कुतलं व मनूयात यःथें यानाः जूगु मखु।

17 धर्मशास्त्रय् परमेश्वरं फारोयात थथे धयादीगु दु –

“अयनं जिगु शक्ति क्यनेत

व पृथ्वीइ न्यंक जिगु नां कायेमा धकाः हे

जिं छन्त म्वाकातयागु खः।”*

18 अयज्गुलि वय्कलं दया यानादी मास्ति वःम्हयसित दया यानादी। अले सुयागु नुगः छायेके मास्ति वः वयात छायेकादी।

कुमाः व थलबल

19 छिमिसं जितः थथे न्ह्यसः याइ – “अयसा परमेश्वरं झीत छाय् दोष बियादीगु लय् सा?” वय्कःयागु इच्छायात पने फुम्ह सु दु?

20 मनु जुयाः परमेश्वरयात लिसः बीम्ह छ सु खः? जितः छाय् थथे दय्का धकाः दय्कातःगु सामानं दय्कूम्हयसित न्ह्यसः याइ ला?*

21 छु छम्ह कुमाःयात न्हायातःगु चां बुत्ता तयातःगु थल दय्केगु व बुत्ता तया मतःगु थल दय्केगु अधिकार मदु ला?*

22 परमेश्वरया तं व थःगु शक्ति क्यनादी मास्ति वःसा वय्कःयात सुनां पने फइ? वय्कलं थःत हीमी चाय्का च्वपिं मनूत खनाः नं तंचाया मदिसे सहयाना तुं च्वनादिल।

23 वय्कलं झीत वय्कःयागु दया मायायागु धुकू सीकि बीत थथे दया माया यानादीगु खः। वय्कलं झीत न्हापांनिसें थःगु नां तःधकेत ल्ययादीगु खः।

* 9:9 १:९ उत १:८१० * 9:12 १:१२ उत २:५:२३ * 9:13 १:१३ मला १:२-३ * 9:15 १:१५ प्रस ३३:१९ * 9:17 १:१७ प्रस १:१६ * 9:20 १:२० यशै २५:१६; ४५:९ * 9:21 १:२१ यर १:८१-१०; २ तिमो २:२०-२१

24 थथे सःतेत ल्ययातःपि झीपिं हे खः। यहदीत जक मखु, यहदीमखुपिन्त नं वय्कलं सःतादिल।

25 थ्व हे खँ होशेयागु सफुलिइ च्वयातःगु दु -

“थः मनु मखुपिन्त

जिं थः मनु याये,

अले माया मयानाम्हय्सित

जिं ‘माया याइम्ह’ धकाः धाये।”☆

26 अले

“हानं थथे च्वयातःगु दु -

‘छिपिं थः मनूत मखु’ धकाः

धयातःगु थासय्

‘म्वाःम्ह परमेश्वरया काय्पि

धकाः इमित धाइ।’ ”☆

27 इस्राएलयात कयाः यशैयां थथे धाःगु दु -

“इस्राएलया सन्तान

समुद्रय् च्वंगु फि थें यक्व दुसां

ल्यंदुपि जक बचय् जुइ,

28 छायाधाःसा प्रभुं याकनं हे

थ्व पृथ्वीयागु न्याय यानादी।”☆

29 यशैयां हानं थथे धयातःगु दु -

“दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरं

झीत सन्तान ल्यंका मदीगु जूसा

सदोम व गमोरायागु गति जू थें तुं

झीगु नं अथे हे गति जुइगु खः।”☆

यहदीतय्सं विश्वास मयाःगु

30 थज्याःगु खँय् झीसं छु धायेगु लय्? धर्मी जुइत मस्वःपि यहदीमखुपि मनूत इमिगु विश्वासं यानाः धर्मी जुल।

31 व्यवस्था मानय् यानाः धर्मी जुइत स्वयाः जूपि यहदीतय्सं धाःसा विश्वास मयानाः व व्यवस्था मानय् याये मफयाः धर्मी जुइ मफुत।

32 थथे जूगु छाया लय्? विश्वास यानाः धर्मी जुइत मस्वसे धर्मकर्म जक यानाः धर्मी जुइत स्वःगुलि इपि थथे जूगु खः। लुफि हाइगु ल्वहँतय् इपि लुफि हा हे हात।

33 थथे नं च्वयातःगु दु -

“जिं सियोनय्

इमित लुफि हाकेत छगः ल्वहं

व क्वथलेत छगः ल्वहंधी

तयाच्चना।

वय्कःयात विश्वास यानाजुइपिन्सं धाःसा

गुब्सं लज्या चाय् माली मखु।”☆

10

1 यःपि दाजुकिजापि, यहदीत नं बचय् जुइमा धयागु जिगु इच्छा दुगुलि परमेश्वरं इमित बचय् यानादीमा धकाः प्रार्थना यानाच्चनागु खः।

2 परमेश्वरयागु निति इमिके जोश दु जिं थुकिया साक्षी बी। अयनं इमिसं बांलाक थुइका सय्कातःगु मदु।

3 परमेश्वरयागु धार्मिकतायात थुइके सीके मफुगुलि इमिसं थःपिनिगु हे धार्मिकतायात दय्केत स्वल्। अयजुगुलि इपिं परमेश्वरयागु धार्मिकताया अधीनय् मच्चं।

4 ख्रीष्टं हे व्यवस्था पूर्वका दीगुलि वय्कःयात हे विश्वास यानाः मनूत धर्मी जुइ।

सकसितं दइगु उद्धार

5 मोशां थथे च्वया थकूगु दु – “व्यवस्था मानय् यानाः धर्मी जुइत स्वइम्ह मनू व्यवस्थां हे म्वाइ।”☆

6 ख्रीष्टयात विश्वास याना हे जक मनूत परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ। अयजुगुलि विश्वासं धर्मी ठहरय् जुपिं छिमिसं थथे मतिइ तये मते – “ख्रीष्टयात क्वत हयेत स्वर्गय् सु वनी?”

7 हानं “सीम्ह ख्रीष्टयात म्वाका हयेत पातालय् सु क्वहां वनी?” धकाः नं मतिइ तये मते।

8 परमेश्वरयागु वचन छिमिगु न्ह्यःने हे दु, छिमिगु म्हुतुइ व नुगलय् दु। जिमिसं न्यंकागु भिंगु खँ हे थ्व विश्वासयागु खः।☆

9 येशू हे प्रभु खः धकाः छिमिगु म्हुतुं धाल धाःसा व सीम्ह येशूयात परमेश्वरं म्वाकादीगु खः धकाः विश्वास याःसा छिमिगु उद्धार जुइ।

10 मनूतय्सं नुगलान्सिं विश्वास याःसा धर्मी जुइ, अले म्हुतुं स्वीकार याःसा उद्धार जुइ।

11 वय्कःयात विश्वास याइपिं सुनानं लज्या चाय् माली मखु धकाः न्हापां हे धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु दु।☆

12 वय्कःयात विश्वास याइपिन्त यहदीत व यहदीमखुपि धकाः पाकी मखु, छायाधाःसा वय्कः सकसियां प्रभु खः। अले थ्व हे प्रभुं वय्कःयागु नां काक्वसित यक्व आशिष बियादी।

13 थुकथं प्रभुयागु नां काइपिं सकसिगु उद्धार जुइ।☆

14 अय्सा वय्कःयात विश्वास या हे मयाःपिन्सं गथे यानाः वय्कःयागु नां काये फइ? अले वय्कःयागु खँ गुबले हे मन्यपिन्सं गथे यानाः विश्वास याये फइ? सुनानं मधाय्कं इमिसं गथे यानाः न्यनी?

15 मछ्वय्कं गथे यानाः मनूतय्सं न्यंकः वनी? यशैयायागु सफुलिइ थथे च्वयातःगु दु –

“भिंगु खँ न्यंक वःपिं मनूत

वयाच्चंगु गुलि बांलाः।”☆

16 अयनं यहदीत फुक्कसिनं भिंगु खँय् न्हाय्पं मब्ब्युनि। थ्व हे खँ यशैयां नं च्वया थकल – “प्रभु, जिमिसं न्यंकागु खँय् सुनां विश्वास याःगु दु?”☆

17 अथे जूगुलि विश्वास न्यनाः दइ, अले न्यनेगु खँ ख्रीष्टयागु वचनं वइ।

18 अयनं जिं न्ह्यसः याये – छु इमित त्वहः तयेगु लँ दु ला? छु इमिसं गुबले हे मन्यनि ला?

“धात्थें धायेगु खःसा

इमिगु सुचं संसार न्यंक

न्यनाच्चंगु दु।

अले संसारया कुंकुलामय् थ्यंक

ताये दयाच्चंगु दु।”☆

19 जिं हानं धाये — अयसा छु इस्राएलीतयसं थ्व खँ थुइके मफुत ला? थु ला थु, अयनं वास्ता मयाः, छायाधाःसा दकलय् न्हापां मोशां थथे धया थकल —

“जिं नं थः मखुपि मनूतपाखें
इमिगु नुगः मुइके,
छगू मूर्ख जातियापाखें
इमित तं चाय्के।”☆

20 यशैयां अज्ज मग्यासे धाल —
“जितः माला मस्वःपिन्सं
जितः लुइकल।
जितः न्यनेकने मयाःपिन्त
जिं हे जि सु खः धकाः
क्यनाबिया।”☆

21 इस्राएलीतयत धाःसा परमेश्वरं थथे धाःगु दु —
“धयागु खँ मानय् मजुइपिं
व मखुगु जक यानाजुइपिं
अतेरि मनूतयत न्हिच्छि जिं ल्हाः
ब्वय्काच्चनागु दु।”☆

11

इस्राएलीतयत परमेश्वरं दया माया यानादीगु

1 अथे जूसा जिं धाये — परमेश्वरं वय्कःया मनूतयत त्वःतादी धुंकल ला? थथे मखु। जि थः हे नं अब्राहामया सन्तान, बेन्यामीन कुलयाम्ह छम्ह इस्राएली खः।☆

2 न्हापांनिसें ल्ययातःपिं वय्कःया मनूतयत परमेश्वरं त्वःतादीगु मदुनि। एलियायागु खँ धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु छिमिसं मस्यू ला? इस्राएलीतयत मभिकाः एलियां परमेश्वरयात थथे बिन्ति यात —

3 “प्रभु, छिकपिनि अगमवक्तातयत इमिसं स्याये धुंकल। बलि बियाः होम यायेगु छिकपिनिगु थाय् नं इमिसं थुनाछवये धुंकल। आः जि याकःचा हे जक ल्यंदनि, जितः नं इमिसं स्यायेत स्वयाच्चन।”☆

4 परमेश्वरं वयात छु लिसः बियादिल? “बालघःयात पुजा मयाइपिं न्हयदुः मनूतयत जिं ल्यंकातयागु दु।”☆

5 थौं तक नं परमेश्वरयागु दया मायां ल्ययादीपिं ल्यंदनिपिं गुलि गुलि इस्राएलीत दनि।

6 थथे दया मायां जगु खः, ज्यां मखु, मखुसा दया माया दया माया हे जुइ मखु।

7 अले छु जल लय? इस्राएलीतयसं छु कायेत कुतः यानाच्चंगु खः व काये मफुत। ल्यया तःपिन्सं धाःसा काये खन। मेपिन्सं परमेश्वरया खँ मन्यंसे अतेरि जुयाच्चन।

8 थ्व खँ थथे च्वयातःगु दु —

“परमेश्वरं इमित थुइके मफइगु
आत्मा,
खनी मखुगु मिखा व ताइ मखुगु
न्हायपं,
थौं तक नं बियातःगु दु।”☆

9 दाऊद जुजुं नं थथे धया थकल —

☆ 10:19 १०:१९ व्य ३२:२१ ☆ 10:20 १०:२० यशै ६५:१ ☆ 10:21 १०:२१ यशै ६५:२ ☆ 11:1 ११:१ फिलि ३:५
☆ 11:3 ११:३ १ राज १९:१०-१४ ☆ 11:4 ११:४ १ राज १९:१८ ☆ 11:8 ११:८ व्य २९:४; यशै २९:१०

“इमिगु भवजं इमित नाश यायेमा,
 इमिगु पवित्र भवय् इमिगु निंति
 स्वःतिपाय् जुइमा।[☆]
 10 इमिगु मिखा कां जुइमा,
 इमिगु दुगःक्वैय् चाःतुइमा।”

11 अयजुगुलि जिं धाये — छु यहदीत नाश हे जुइक लुफि हाना: क्वदले धुंकल ला? अहं, अथे मखु, बरु इमिसं पाप याःगुलि इमित नुगः मुइके बीत यहदीमखुपिन्थाय् मुक्ति वल।

12 थुकथं इमिसं पाप याःगुलि संसारयात यक्व हे भिन, अथे हे इपिं स्यना: यहदीमखुपिन्त यक्व आशिष दत धाःसा इन इस्राएलीत फुक्कसिनं विश्वास याइबलल् गुलि जक भिनिगु जुइ।

यहदीमखुपिन्त मुक्ति

13 आ: जिं यहदीमखुपिन्त धयाच्चना। जित: यहदीमखुपिनि प्रेरित याना: इमिथाय् छवयादीगुलि जिं थ्व ज्या यात तःधके।

14 थुकथं जिमि यहदी दाजुकिजापिं मध्ये गुम्हं गुम्हयसित बचय् यायेत जिं इमित नुगः मुइके बी।

15 छायेधाःसा इमिसं इन्कार याना: हे ला संसारयापिं मनूत परमेश्वर नाप मिलल् जुल धाःसा, इन इमित थः हे नाल धाःसा सीपिन्त म्वाकेगु ति मयनी ला?

16 छायेहःगु छकुचा जक छवचुं पवित्र जूसां न्हायातःगु छवचुं छग्वारां पवित्र जुइ। अथे हे सिमाया हा पवित्र जूसा कचामचा नं पवित्र जुइ।

17 अथे हे गुलि कचात त्वधुला वं थें यहदीत नं गुम्हं गुम्हं परमेश्वरयात त्वःता: वन। छिपिं यहदीमखुपिं धाःसा जंगली जैतूनमा लिसे कचा स्वाःथें स्वाये धुंकल। उकिं जैतूनमायागु हा व रस छिमिसं नं काये खन।

18 अयजुगुलि छिपिं स्वाना तःपिं कचा जक जूगुलि तःधंछुइ मते। तःधंछुइत छिमिसं थ्व खँ लुमंकी— हायात नका तइपिं छिपिं मखु, बरु छिमित नका तइम्ह हा खः।

19 थथे “जिपिं स्वायेत ला कचा त्वधुला बंगु खः नि” धका: छिमिसं धायेफु।

20 थ्व खँ ला सत्य खः। इमिसं विश्वास यानाच्चने मफुगुलि हे इपिं थथे त्वधुला वन, उकिं छिमिसं क्वानुक विश्वास यानाच्चने माल। अयजुगुलि छिपिं तःधंछुइ मते, बरु स्यनावनी ला धका: ग्याना च्वें।

21 परमेश्वरं अथें दयावःगु कचामचायात ला ल्यंका मदी धाःसा छिमित जक ल्यंकादी ला?

22 थुकथं यानादीम्ह परमेश्वर दया माया यानादीम्ह नं खः, अले सजॉय बियादीम्ह नं खः। स्यना वंपिन्त वय्कलं सजॉय बियादी, छिमित धाःसा दया माया यानादी। छिमिसं नं वय्कःयागु दया माया मयय्का: मच्वेंसे वास्ता मयाःसा छिमित नं ध्यना: छवइ।

23 इमिसं परमेश्वरयात हानं विश्वास याना: लिहां वल धाःसा परमेश्वरं आ: नं इमित स्वानादी फुनि।

24 छिपिं यहदीमखुपिं जंगली जैतून सिमाया कचा जुया नं पक्का जैतूनया सिमाय् स्वाये हल। यहदीत धाःसा पक्का जैतूनया कचात थें खः। अथे जूगुलि उकिया त्वधूगु कचात हानं व हे जैतून सिमाय् स्वायेत गुलि अःपुइगु जुइ!

परमेश्वरं सकसितं दया माया यानादी

25 दाजुकिजापिं, थ्व गुप्ति खँ थुइका: छिपिं थथः हे बुद्धिमान जुइगु स्वये मते। गुप्ति खँ थ्व हे खः — गुबलल् तक यहदीमखुपिनिगु ल्या: गाइ मखु अबलल् तक यहदीतयगु मिखा चाली मखु।

26 थुकथं फुक्क इस्राएलीत बचय् जुइ। थथे च्वयातःगु दु —

“बचय् याइम्ह सियोनं झाइ,

अले वय्कलं याकूबया सन्तानयात

पापं छुतय यानादी।☆

27 जिं इमिगु पाप मदयका बीत
इपिनापं थथे बाचा चिने।”☆

28 छिमिसं भिंगु खँ न्यना: इपि परमेश्वरया शत्रु जुल। अयनं वय्कलं इमि तापा:बाज्यापिन्त ल्यया
त:गुलि इपि वय्क:या य:पिं ख:।

29 छाया:सा वय्कलं ल्यय् धुंकूपिन्त त्व:तादी मखु, अले बियादी धुंकूगु वरदान लित कयादी
मखु।

30 न्हापा ला छिपिं नं छक: वय्क:यात मानय् मया:पिं ख:, आ: धा:सा वय्कलं छिमित दया माया
यानादिल। इमिसं वय्क:यात मानय् मया:गुलि थथे जूगु ख:।

31 छिमित दया माया या:गुलि इपिं अतेरि जुयाच्वंगु ख:। छन्हु इमित नं दया माया यानादी तिनि।

32 वय्कलं फुक्क मनूतय् हे दया माया यायेत इमित आज्ञा मानय् मयाइपिं यानादिल।

परमेश्वरयागु स्तुति

33 अहो! परमेश्वरया धन,
ज्ञान व बुद्धि गुलि त:धं!

वय्कलं यानादीगु न्याय
थुइकां थुइके मफु।

अले वय्क:यागु लँपु
सीकेत तसकं थाकु।☆

34 वय्क:यागु मन सीके
फुम्ह सु दु?

वय्क:यात सल्लाह
बी फुम्ह सु दु?☆

35 वय्कलं त्यासा पुले मायक
वय्क:यात ब्युम्ह हे सु दु?☆

36 फुक्कं परमेश्वरं सृष्टि
यानादीगु ख:।

वय्कलं हे याना:
अले वय्क:यात हे
फुक्क दुगु ख:।

वय्क:या हे सदां
जयजय जुयाच्वनेमा!☆
आमेन।

12

परमेश्वरया सेवा

1 य:पिं दाजुकिजापिं, थथे परमेश्वरयागु दया मायां याना: वय्क:यात यय्क, पवित्र जुइक, छिमिगु
जीवन वय्क:यात बलिकथं देछाया ब्यु। थथे यायेगु हे दुनुगलनिसें सेवा यायेगु ख:।

2 आर्वनिसें थ्व संसारयापिं मनूतय्सं याना जू थें छिमिसं याना जुइ मते, बरु मनयात हीका: न्हपिं
मनूत जुयाच्वँ। थुकथं याना जूसा परमेश्वरयागु इच्छा छु ख:, अले भिंगु, वय्क:यात य:गु, व छु खँ
ठीक जू छिमिसं बांलाक सीके थुइके फइ।

☆ 11:26 ११:२६ यशै ५१:२० ☆ 11:27 ११:२७ यर ३१:३३-३४ ☆ 11:33 ११:३३ यशै ५५:८ ☆ 11:34 ११:३४ यशै ४०:१३ ☆ 11:35 ११:३५ अय् ४१:११ ☆ 11:36 ११:३६ १ कोर ८:६

3 परमेश्वरं जितः दया माया यानादीगुलि छिपिं फुक्कसिनं थःत तःधंम्ह धकाः मतिइ तथा जुइ मते धकाः जिं छिमित बिन्ति यानाच्चना। परमेश्वरं छिमित बियादीगु विश्वास गपाय्धंगु खः उलि हे जक बांलाक बिचाः या।

4 छायाःसा मनूया म्ह छगू जूसां उकी यक्व म्हब्व दु। अले फुक्क म्हब्वतयगु ज्या छगू हे जुइ मखु।

5 थथे हे झीपिं नं यक्व दसां ख्रीष्टयागु म्हय् ला छम्ह हे जक खः। अले थीथी म्हब्वत छगू छगू यानाः मिलय् यानातःपिं खः।*

6 परमेश्वरं झीत दया माया यानाः बियातःगु थीथी वरदानयात झीसं छ्यले माल। अगमवाणी कनेगु वरदान दःसा वं विश्वासं थ्व ज्या यायेमाः।

7 सेवा याइगु वरदान दःसा सेवा हे यायेमाः। स्यनेकने यायेगु वरदान दःसा स्यनेकने हे यायेमाः।

8 अतीं बीगु वरदान दःसा अतीं बीगु हे यायेमाः। बीगु वरदान दःसा दुनुगलंनिसें बीगु यायेमाः। नायः जुइगु वरदान दःसा बुद्धि पुरय् यानाः यायेमाः। कर्पिन्त दया माया यायेगु वरदान दःसा लय्तायाः या।*

धात्थेंम्ह विश्वासी यायेमाःगु खँ

9 दुनुगलंनिसें छिमिसं धात्थेंगु माया या। मभिंगु फुक्कं त्वःताछ्व। छु छु भिंगु खः व हे जक क्वातुक ज्वनाति।

10 छिपिं विश्वासी दाजुकिजापिं थःथवय् दुनुगलंनिसें माया याना च्वँ। थःथवय् हनाबना तथा च्वँ।

11 यायेमाःगु ज्याय् अल्छी चाये मते। दुनुगलंनिसें जोश दयकाः प्रभुयात सेवा याना च्वँ।

12 छिमिके तःधंगु आशा दुगुलि लय्ताया च्वँ। दुःखकष्ट जूसां सहयाना च्वँ। प्रार्थना यायेगु गुबलें त्वःते मते।

13 मगाःमचाःपिं दाजुकिजापिन्त ग्वाहालि या। छँय् पाहां वःपिन्त दुनुगलंनिसें सेवा यायेगु या।

14 छिमित सास्ती ब्यूपिन्त सुवाः ब्यु, इमित सराः बी मते।*

15 लय्तायत च्वंपिं नाप छिपिं नं लय्ता। अले ख्वया च्वंपिं नाप छिपिं नं ख्व।

16 छिपिं फुक्कं मिलय् चले जुयाः च्वनेगु या। तःधंछु जुइ मते, थःत जक यःथें याना जुइ मते, बरु चिधंपिं नाप बुला जुइगु बानी त्वःते मते। गुबलें घमण्डी जुइ मते।*

17 मभिगुया पलेसा मभिगु हे याये मते, बरु फुक्क मनूतयत यइपुसे च्वंगु व भिंगु जक याना जु।

18 फुक्क मनूत नाप फयां फतलय् मिलय् जुयाच्चनेगु कुतः या।

19 यःपिं दाजुकिजापिं, छिपिं थःपिन्सं हे पलेसा कायेगु स्वये मते, बरु परमेश्वरया तच्चःगु तंमय् त्वःताब्यु। छायाःसा धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु दु,

“बदला कायेगु जिगु ज्या खः,

जिं इमित सजॉय बी”

परमप्रभुं धयादी।*

20 धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें याना च्वँ —

“थः शत्रु घांलाःसा

वयात नयेगु ब्यु,

अले पित्याःसा

वयात त्वने ब्यु।

थथे यात धाःसा

मछालाः वयागु ख्वाः

ह्याउँसे च्वनी।”*

* 12:5 १२:४-५ १ कोर १२:१२ * 12:8 १२:६-८ १ कोर १२:४-११ * 12:14 १२:१४ मत्ती ५:४४; लूक ६:२८ * 12:16 १२:१६ हितो ३:७ * 12:19 १२:१९ व्य ३२:३५ * 12:20 १२:२० हितो २५:२१-२२

21 मभिगुलि छिमित त्याके बी मते, बरु छिमिसं भिंगु याना: मभिंगुयात त्याके फयकि।

13

सरकारं धा:थें च्वनेमा:

तीत ३:१-११; १ पत्र २:१३-१७

1 फुक्क मनूत सरकारया अधीनय च्वनेमा:। परमेश्वरं थुमित अधिकार बियात:गु ख:, मेपिन्सं बियात:गु मखु। थौंकन्हय थुपिं हाकिमतयत् नं परमेश्वरं हे ल्ययादीगु ख:।

2 अयजूगुलि सुनां अधिकार दुपिं मनूतयगु खँ मानय याइ मखु, परमेश्वरयात मानय मया:गु ति ग्यनी। वयकलं इमित सजौय बियादी।

3 हाकिमत खना: मभिपिं मनूत जक ग्याइ। भिपिं मनूत ग्याइ मखु। छिपिं हाकिमत खना: मग्यासे च्वने मास्ति व: ला? अयसा भिंगु भिंगु ज्या जक याना च्वँ, अले हाकिमतयसं छिमित स्याबास बी।

4 इपिं छिमित भिंगु यायेत तयात:पिं परमेश्वरया सेवकत ख:। अयनं छिमिसं मभिंगु ज्या याना जुल धा:सा इपिं खना: छिपिं ग्याये माली, छायाधा:सा सुनानं म्वाय्क तरवार घाना वइ मखु। इपिं मभिंगु ज्याखँ यानाजुइपिन्त सजौय बीत तयात:पिं परमेश्वरया सेवकत ख:।

5 थथे जूगुलि परमेश्वरया तंपाखें जक बचय जुइत मखु, थ:गु विवेकयागु निंति नं हाकिमतयसं धा:थें च्वनेमा:।

6 उकि हे ला ख: नि, छिमिसं कर पुलेमा:गु। हाकिमत फुक्कं थज्या:गु हे ज्या यायेत तयात:पिं परमेश्वरया सेवकत ख:।

7 उकि इमित पुलेमा:गु फुक्कं पुलाब्यु, कर पुलेमा:पिन्त कर पु, भन्सार पुलेमा:पिन्त भन्सार पु। अथे हे मानय याये मा:पिन्त मानय या।*

छहं मेम्हयसित यायेमा:गु माया

8 थ:थवय माया यायेगु बाहेक सुयाकें छुं त्याये काये मते। मेपिन्त माया याइपिन्सं व्यवस्था पूवकी।

9 व्यवस्थाय थुकथं धयात:गु दु - व्यभिचार याये मते, सुयातं स्याये मते, खुयाकाये मते, लोभ याये मते। अले मेगु आज्ञा फुक्कं थुकी दुने हे ला: -

“थ: ज:लाख:लापिन्त थ:त थें
हे माया या।”*

10 मायां मेपिन्त स्यंकी मखु, उकि माया यायेगु हे व्यवस्था पूवकेगु ख:।

11 छिमिसं थ्व संसारय गज्या:गु ई वयाच्चंगु दु बांलाक बिचा: याना च्वँ, घनेगु त्व:ता: दनेगु ई वये धुकल। उद्धार कायेगु ई न्हापा झीसं विश्वास यानाबलय स्वया: नं न्ह्य:ने थ्यने धुकल।

12 चा फुइन, आ: न्हि वइन। उकिं खिउँबलय यायेगु ज्या त्व:ता: ज:यागु ल्वाभ: ज्वना: तयार जु।

13 थुकथं झीगु चालचलन जलय च्वंपिनिगु थें याये माल, उकिं झीसं मोजमज्जा यायेगु, अय्ला: त्वना जुइगु, व्यभिचार यायेगु, ला: ला: थे सना जुइगु, ल्वापु यायेगु, नुग: मुइकेगु त्व:ताछवये माल।

14 थथे मयासें बरु न्ह्यागु या:सां प्रभु येशू ख्रीष्टयात यय्क जक याना च्वँ। थ: य:थें जक याना जुइ मते।

14

दाजुकिजापिन्त कुंखिने मते

1 विश्वास बमला:निम्ह मनूयात संगतिइ लसकुस या, वयागु खँयात कया: जवा:सवा: याये मते।

2 विश्वास बल्ला:म्ह मनूखं थ:त य:गु न्ह्यागुं नइ, विश्वास बमला:म्ह मनूखं वाउँचा जक नइ।

3 अथे न्ह्यागुं नइम्हयसिनं मनइम्हयसित क्वह्यंके मते, अथे हे मनइम्हयसिनं नं नइम्हयसित कुंखिने मते। छायाधा:सा परमेश्वरं इमित थ: मनू दय्कादीगु ख:।

4 मेपिनि च्यःयात न्याय याइम्ह छ सु खः? वं याःगु ज्या बांलाः बांमलाः धकाः वया मालिकं हे न्याय याइ। वं बांलाःगु ज्या याये फइ, छायाःसा वया मालिकं वयात लिधंसा बी फु।

5 गुम्ह गुम्हयसिनं मेमेगु दिनयात स्वयाः छन्हूयात तःधं धकाः मानय् याइ। गुम्ह गुम्हयसिनं फुक्क दिनयात उत्थें खः धकाः मानय् याइ। फुक्कं थथःम्हं विश्वास यानागु खँय् पक्का जुयाच्वनेमाः।

6 मेमेगु दि स्वयाः छन्हूयात तःधंकीम्हं प्रभुया निति हे तःधंकी। सुनां नयेनी याइ वं प्रभुया निति नइ, छायाःसा वं परमेश्वरयात सुभाय् बियाः नइ। अथे हे मनइम्हयसिनं प्रभुया निति नइ मखु, अयनं वं नं परमेश्वरयात सुभाय् बी।*

7 झीपि सुं नं थःगु निति म्वानाच्वनागु मखु। अले सुं नं थःगु निति सी मखु।

8 झीपि म्वाना च्वंसा प्रभुयागु निति हे म्वानाच्वनेगु खः। झीपि सीसां प्रभुयागु निति हे सीगु खः। अयजगुलि सीसां म्वाःसां झीपि प्रभुया मनूत खः।

9 छायाःसा म्वाःपिनि नं सीपिनि नं प्रभु जुइत हे ख्रीष्ट सिनाः हानं म्वानादिल।

10 अयजगुलि छिपि वाउँचा जक नइपिन्सं थः दाजुकिजापिन्त छाया कुंखिनेगु? छिपि न्ह्यागु नइपिन्सं थः दाजुकिजापिन्त छाया हेस्यानागु? न्यँ, न्याय यानादीबलय् झीपि फुक्कं परमेश्वरया न्ह्यःने च्वने मानी।*

11 धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“प्रभुं धयादिल –

जिं धात्थें धाये –

फुक्क मनूतयसं

जिगु न्ह्यःने पुलि चुइमाः।

अले हानं फुक्कसिनं

जि परमेश्वर खः धकाः धायेमाः।”*

12 थुकथं झीपि छम्ह छम्हयसिनं थथःगु ल्याःचाः परमेश्वरयात बीमाः।

नयेत्वनेगुलिइ सुयातं कुंखिने मते।

13 अयजगुलि झीसं दाजुकिजापिन्त कुंखिनेगु त्वःताछवये माल, अले इमित क्वथलेगु व पापय् लाकेगु ज्या गुब्सं याये मखु धकाः झीसं पक्का याये नु।

14 प्रभु येश्यात विश्वास यानागुलि छुं नं नसा थः हे अशुद्ध धयागु मदु धकाः जिं बांलाक थुइकाः सीका तयागु दु। सुनानं थ्व अशुद्ध खः धकाः बिचाः याःसा वयात व अशुद्ध हे जुइ।

15 छिमिगु नयेत्वनेगुलि यानाः दाजुकिजापिनि नुगलय् स्यात धाःसा छिमिसं इमित अज्जं माया याये मफुनि। नयेत्वनेगुलि छिमि दाजुकिजापिन्त स्यंके मते, छायाःसा इमिगु निति हे ख्रीष्ट सिनादिल।

16 अयजगुलि छिमित भिगु छु खः उकियात कर्पिन्सं मभिं धायंके मते।

17 परमेश्वरयागु राज्य नयेगु व त्वनेगु जक मखु, बरु पवित्र आत्मां बियादीगु धार्मिकता, शान्ति व आनन्द खः।

18 थुकथं ख्रीष्टयागु सेवा यानाजुइम्ह मनूयात परमेश्वरं स्याबास बियादी, अले वं थथे याना जूगु खनाः मनूतयसं नं थ्व भिंम्ह मनू खः धकाः धाइ।

19 उकिं छु याःसा शान्ति जुइ, अले फुक्क मिलय् जुयाः सकसिगुं भिं जुइगु खः, व जक यानाजुइगु स्वये माल।

20 छिमिगु नयेत्वनेगुलि परमेश्वरयागु ज्यायात स्यंके मते। धात्थें धायेगु खःसा फुक्क नसा शुद्ध जू, अयनं सुनानं नयेत्वनेगुलि मेम्ह विश्वासीयात स्यंकल धाःसा वं द्रंकरु जुइ।

21 धात्थें हे – ला मनयेगु, दाखमघ मत्वनेगु व थः दाजुकिजापिं लुफि हाइगु छुं नं मयायेगु हे बांलाः।

22 थ्व खँय छिमिसं छु बिचाः यानाः परमेश्वर व छंगु दथुइ जक ति। थःम्हं भिं ताय्कूगु खँय संका मयाइम्ह मनु हे धन्यम्ह खः।

23 सुनानं संका यानाः नल धाःसा परमेश्वरं वयात दोषी यानादी, छायाःसा वं विश्वास यानाः मनःगु जुइ। विश्वासकथं मयाःगु न्ह्यागुं पाप खः।

15

मेपिन्त यायेमाःगु वास्ता

1 थथे झी बल्लाःपिन्सं बमलाःपिन्त विश्वासी जुयाः म्वानाच्वनेत ग्वाहालि यायेमाः, झीत जक यःथें याना जुइ मज्यु।

2 झी फुक्कसिनं थः जःलाखःलापिन्त भिं जुइगु मतिइ तयेमाः, अले जक इमिगु विश्वास बल्लानावइ।

3 मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टं नं थःत यःथें याना मजूगु खँ धर्मशास्त्रय् थुकथं च्वयातःगु दु – “छितः क्वह्यंकिपिन्सं जितः नं क्वह्यंकाहःगु दु।”☆

4 न्हापा न्हापा जूगु च्वयातःगु फुक्क खँ झीत स्यनेत खः। धर्मशास्त्रय् च्वयातःगुपाखें ग्वाहालि कयाः सह यानाच्वन धाःसा झीत आशा दइ।

5 सह याये फय्कादीम्ह अले ग्वाहालि बियादीम्ह परमेश्वरं छिपिं सकसिनं छप्पें जुयाः येशू ख्रीष्टयागु लँपुइ वने फय्कादीमा।

6 थथे छिपिं फुक्कं छप्पें जुयाः छगू हे सलं झी प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वरयात जयजय याये फयेमा।

7 परमेश्वरयात जयजय यायेमा धकाः ख्रीष्टं छिमित नालादी थें तुं छिमिसं नं बल्लाःपिं व बमलाःपिं दाजुकिजापिन्त नाला कायेगु या।

8 जिं छिमित धाये – परमेश्वर भरोसा याये बहःम्ह खः धकाः सीके बीत ख्रीष्ट हे यहदीतय् च्यः थें जुयादिल। इमि तापाःबाज्यापिन्त बचं बियादीगुलि

9 यहदीमखुपिन्सं नं परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि वय्कःयात जयजय यायेमा धकाः ख्रीष्ट झायानीगु खः। धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“यहदीमखुपिं दुथाय् नं

जिं छितः जयजय याये
छिगु नां कयाः भजन हाले।”☆

10 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“हे जाति!

वय्कःया मनूत नाप
लयताया च्वै।”☆

11 हानं थथे च्वयातःगु दु –

फुक्क यहदीमखुपिन्सं नं
प्रभुयात जयजय या।

फुक्क जात जातियापिन्सं नं

म्ये हालाः
वय्कःया प्रशंसा या!☆

12 अले यशैयां नं थथे धाःगु दु –

“यिशैया सन्तान दइ,

वं यहदीमखुपिन्त राज्य याइ।
अले इमिसं वय्कःयाके हे आशा तइ।”☆

13 छिमिसं विश्वास याःगुलि भरोसा याये बहःम्ह परमेश्वरं छिमिगु नुगलय् आनन्द व शान्ति जायकादीमा। थुकथं पवित्र आत्मायागु शक्तिं छिमिगु आशा व भरोसा अप्वः दयावनेमा।

यहदीमखुपिन्थाय् पावलं याःगु ज्या

14 यःपि दाजुकिजापिं, छिपिं तसकं भिंपिं अले बुद्धिं जाःपिं जूगुलि छम्हं मेम्हय्सित स्यनेकने याये फुगुलि जि लुधं।

15 परमेश्वरं जितः दया माया यानाः अधिकार बियादीगुलि छिमित हानं छुं मू खँ लुमंकाबीत मग्यासे थथे च्वयाच्वना।

16 जितः यहदीमखुपिन्त परमेश्वरयागु भिंगु खँ कनेत ख्रीष्ट येशूयाम्ह च्यः यानादीगुलि पुजाहारी छाःथें जिं नं परमेश्वरयात यःगु पवित्र आत्मां शुद्ध यानातःपिं यहदीमखुपिन्त छाये हयागु दु।

17 थथे येशू ख्रीष्टलिसे परमेश्वरया ज्या याये दुगुलि जिगु छयं धस्वाः।

18 ख्रीष्ट जिगुपाखें यहदीमखुपिन्त परमेश्वरयात मानय् याकेत यानादीगु वचन व ज्याखँ बाहेक मेगु खँ ल्हायेगु आँट जिं मयाना।

19 जिं अजू चायापुगु चिं व ज्या नं याना, पवित्र आत्मायागु शक्तिं यरूशलेमनिसें इल्लुरिकन तक फुककभनं ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकागु दु।

20 ख्रीष्टयागु नां मस्यूपिन्थाय् वनाः ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकेगु जिगु इच्छा खः। मेपिन्सं जग स्वना तये धुंकूथाय वनाः छें दनेथें मेपिन्सं न्यंका तये धुंकूथाय वनाः हानं न्यंके मास्ति मवः।

21 थथे च्वयातःगु नं दु –

“वय्कःयागु खँ गुबलें हे मन्यनिपिन्सं
वय्कःयात खनी।
वय्कःयागु खँ गुबलें हे मताःनिपिन्सं
वय्कःयागु खँ थुइकी।”☆

पावलया रोमय् वनेगु ग्वासाः

22 थथे जुयाच्वंगुलि तःकः मछि जि छिमिथाय् वये मास्ति वःसां वये मफुगु खः।☆

23 आः थन फुककभनं ज्या याये धुंगुलि, अले यक्व दँ न्हावनिसें जि छिमिथाय् वये मास्ति वय्का च्वनागुलि

24 स्पेनय् वनेत वयेबलय् लैपु लाकाः छिमित नापलाः वये। छन्हु निन्हु जि छिमिथाय् हे च्वनेगु इच्छा दु, नापं स्पेनय् वनेत जितः छिमिसं छुं भचा ग्वाहालि बी धकाः जिं आशा यानागु दु।

25 आः धाःसा जि यरूशलेमय् विश्वासीतयत् ग्वाहालि यायेत वनेत्यना।

26 यरूशलेमय् च्वंपिं चीमिपिं विश्वासीतयत् ग्वाहालि बीत माकेडोनियाय् व अखैयाय् च्वंपिं मण्डलीयापिन्सं लय्तातां भेटी बिल।☆

27 इमिसं धाये म्वाय्क थःपिन्सं हे भेटी ब्यूगु खः। इमिसं थथे ग्वाहालि याये हे माः, छायाःसा यहदीतयपाखें हे यहदीमखुपिन्सं परमेश्वरया आशिष काये खंगु खः। अथे हे यहदीमखुपिन्सं नं माल कि यहदीतयत् ग्वाहालि यायेमाः।☆

28 थ्व ज्या सिधय्काः जिं कयाः हयागु भेटी लःल्हाना बीधुंकाः छिमित नाप लानाः जि स्पेनय् वने।

29 जि छिमिथाय् वयेबलय् ख्रीष्टं बियादीगु यक्व आशिष नं ज्वनाः वये दइ धकाः जिं स्यू।

☆ 15:12 १५:२२ यशै ११:१० ☆ 15:21 १५:२१ यशै ५२:१५ ☆ 15:22 १५:२२ रोम १:१३ ☆ 15:26 १५:२५-२६ १ कोर १६:१-४ ☆ 15:27 १५:२७ १ कोर ९:११

30 यःपि दाञ्जकिजापि, झी प्रभु येशू ख्रीष्टया नामं व पवित्र आत्मां बियादीगु मायां जिगु निति जिलिसें मदिक्व परमेश्वरयात प्रार्थना यानाब्यु धकाः बिनित्ति यानाच्चना।

31 यह्दियाय् च्वंपि विश्वास मयाःपि मनूतय्पाखें जि बचय् जुइमा धकाः व यस्सलेमय् जिगु सेवा अन च्वंपि विश्वासीतयत् ययेमा धकाः परमेश्वरयात प्रार्थना या।

32 अले परमेश्वरयागु इच्छा दुसा जि लयल्यतातां छिमिथाय् वये, अले छिपिनाप आनन्दं च्वने।

33 शान्ति बियादीम्ह परमेश्वर छिपिनाप दयेमा। आमेन।

16

पावलं ज्वजलपा न्यंका छवःगु

1 किक्क्रियाय् च्वंगु मण्डलीइ सेवा याइम्ह फिबी झी केहें खः।

2 प्रभुयागु सेवा यानाच्च्वपिन्त लसकुस याये थें वयात नं लसकुस या। यक्व विश्वासीतयत् व जितः नं ग्वाहालि बीम्ह जूगुलि वयात न्हागु हे माःसां ग्वाहालि या।

3 जिनापं ख्रीष्ट येशूयागु ज्या याइपिं प्रिस्का व अकिलासपिन्त ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।*

4 जितः बचय् यायेत इपिं थःपिं हे झन्दलय् सीत्यंगु खः। जिं जक मखु, फुक्क जात जातियापि मनूत दुगु मण्डलीं नं इमित सुवाः बियाच्च्वंगु दु।

5 इमिगु छेंय् मुनीगु मण्डलीयात नं ज्वजलपा दु।

जितः यःम्ह अले एशियाय् दकलय् न्हापां ख्रीष्टयात विश्वास यानादीम्ह इपेनितसयात जिगु ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

6 छिमिगु निति ज्यान पानाः यक्व ज्या याइम्ह मरियमयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

7 यह्दी दाञ्जकिजापि, अले जि नाप इयालखानय् च्वनेधुंक्पि एन्ड्रोनिक्स व युनियसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। इपिं प्रेरितत थें नांजाःपि खः। इपिं जि स्वयाः नं न्हापालाक ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्च्वपि मनूत खः।

8 प्रभुयात विश्वास यानाच्च्वम्ह जितः यःम्ह एम्प्लीआतसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

9 झी नाप नापं ख्रीष्टयागु ज्या यानाच्च्वम्ह उर्बानस व जितः यःम्ह स्ताखुसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

10 ख्रीष्टयागु ज्या बांलाक याइम्ह धकाः म्हसीका तये धुंक्म्ह अपेल्लेसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। अरिस्तोबुलसया जहानपिन्त नं ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

11 जिम्ह यह्दी किजा हेरोदियनयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। प्रभुयात विश्वास यानाच्च्वपि नर्किस्सया जहानपिन्त नं ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

12 प्रभुयागु ज्या यानाजुइपिं केहेंपि त्रुफेना व त्रोफोसायात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। दुःखकष्ट सियाः प्रभुयागु ज्या याना जूम्ह जितः यःम्ह परसीसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

13 प्रभुं ल्ययातःम्ह स्फसयात व वया मांयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। वया मां जिम्ह मां थें हे खः।*

14 असिंक्रितस, फ्लेगन, हर्मैस, पत्रोबास, हर्मास व इपिं नाप दुपिं विश्वासी दाञ्जकिजापिन्त ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

15 फिलोलोगस, युलिया, नेरियस व वया केहें, अले ओलिम्पास, व इपिं नाप संगति याइपिं फुक्क विश्वासीतयत् नं ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

16 दाञ्जकिजापिं सकसितं थःश्वय् यचु नुगलं माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या। ख्रीष्टयागु यक्व मण्डलीपाखें छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

दक्वसिबय् लिपायागु सल्लाह।

17 यःपि दाजुकिजापि, छिमित स्यनागु शिक्षा नाप पायछि मजुइक अःखतं ल्वापु याकेत व मनूतयगु विश्वास स्यकेत स्वइपि नाप होश यानाच्चै। इपिपाखें तापाक च्वै।

18 थज्याःपि मनूतयसं झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु सेवा याइ मखु, बरु थथःगु प्वाःया निति सेवा याना जुइ। म्हुतुं घ्यः थें नाइसे च्वंक खें ल्हानाः स्वजासिजापिन्त ध्वं लाइ।

19 छिमिसं परमेश्वरयात मानय् यानाच्चंगु दु धकाः फुक्कभनं बयबय् जूगुलि जि छिपि खनाः तसकं हे लयतायाच्चना। छिमिसं मभिगुली वास्ता मयासैं छुं हे मस्यूपिं थें जुयाः भिंगुली जक बांलाक मन तयाः बुद्धिमान जुया च्वंसा जि तसकं लयताये।

20 थुकथं याना जूसा शान्ति बियादीम्ह परमेश्वरं शैतानयात छिमिगु तुति याकनं हे न्हइके बी। झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया माया छिमिके दयाच्चनेमा।

21 जि नाप नाप प्रभुयागु ज्या यानाच्चंम्ह तिमोथी, जिमि यहदी किजापि लुकियस, यासोन व सोसिपात्रोसपिन्सं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।*

22 थ्व पौ च्वःम्ह जि तर्तियसयागु नं प्रभुयात विश्वास यानाच्चंपि छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

23 मण्डलीयात व जितः थःगु पाहां ब्वंम्ह गायसं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। शहरयाम्ह दांभरि इरास्तस व झीम्ह विश्वासी किजा क्वार्टसं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।*

24 [झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया माया छिपि सकसिकें दयाच्चनेमा। आमेन।]

25 परमेश्वरयात तःधंकि, छायाधाःसा छिमिगु विश्वास बल्लाकादी फुम्ह परमेश्वर हे खः। न्हापांनिसैं गुप्त तयातःगु येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खें आः सकसितं सीके बियादीगु दु।

26 थ्व हे गुप्त खें आः फुक्क मनूतयत सीके बीत अगमवक्तातय्सं च्वया थकूगु दु। सदां दयाच्चनीम्ह परमेश्वरं फुक्क जात जातियापिन्त सीके बीत, अले विश्वास यानाः वयक्ःयात मानय् यायेत थ्व भिंगु खें बयबय् यायेमाः धकाः आज्ञा बियादीगु दु।

27 छम्ह हे जक बुद्धिमान परमेश्वरयात येशू ख्रीष्टयापाखें सदां जयजय जुयाच्चनेमा। आमेन।

कोरिन्थय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

श्व पौ पावलं थःम्हं नीस्वना थकूगु मण्डलीया इसाई जीवन व विश्वासया बारे खनेदः वःगु समस्यायात कयाः च्वःगु खः। उबलय् कोरिन्थ थाय्थासं मनुत वयाः च्वनीगु ग्रीसया छगू तःधंगु शहर खः। नापं रोमी साम्राज्यया छगू प्रान्त अखैयाया राजधानी नं खः। श्व ब्यापार, संस्कृति, थीथी धर्मया निति नां जाः।

पावलं भिंगु खँ न्यंकेगु निगूगु यात्राय् दकलय् लिपा कोरिन्थय् वनाः यहूदीतय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँय् भिंगु खँ न्यंकल, तर अप्वः थें यहूदीतय्सं पावलया शिक्षायात मानय् मयागुलिं यहूदीतय् धर्मशास्त्र स्यनीगु छँ त्वःताः वं मेगु जातियापिन्त भिंगु खँ न्यंकेगु यात। (प्रेरित १८:१-२०) कोरिन्थय् न्हगु मण्डली शुरू याये धुंकाः पावलं व थाय् त्वःताः एफिससय् वनाः अन व निदँ तक च्वन। एफिसस कोरिन्थं समुद्र पारि प्यसः व चयस्वंगू किलोमिटर पुर्बय् (आःया टर्की देशय्) लाः।

पावलं पतिइ कोरिन्थया मण्डलीइ ल्वापु व व्यभिचार जुयाच्चंगु, ब्याहाया खँय् कचकच जूगु, मूर्तियात छाःगु प्रसाद नयेगु, गुकथं मण्डलीइ सेवा यायेगु, पवित्र आत्मां बियादीगु वरदान व सीपिं म्वाना वइ धयागु खँय् जोर बियाः च्वयातःगु दु। पावलं भिंगु खँय् थुमिगु बारे गुकथं च्वयातःगु दु धकाः दुग्यंक च्वयातःगु दु।

श्व पौयात कोरिन्थय् च्वपिन्त च्वःगु न्हापांगु पौ धकाः धाःसां श्व इमित च्वःगु न्हापांगु पौ मखु, वं श्व पतिइ न्हापा नं छगू पौ च्वये धुंकूगु खँ न्ह्यथनातःगु दु (५:९)। इमिसं नं वयात पौ च्वल (७:१)। इमित च्वःगु न्हापांगु पतिइ इमिसं न्यंगु खँया लिसः नं बियातःगु दु। १३ अध्यायलय् परमेश्वरं थः मनुतय्त बियादीगु दकलय् तःधंगु वरदान मायायागु खँ न्ह्यथनातःगु दु। श्व अध्याय सफूया दक्खिसिबय् नांजाःगु अध्याय खः। ईस्वी सम्बत ५४ पाखे पावलं एफिससं इमित श्व न्हापांगु पौ च्वःगु खः।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-९

मण्डलीइ ल्वापु जूगु १:१०-४:२१

व्यभिचार व ब्याहाया खँ ५:१-७:४०

विश्वासी व विश्वासी मखुपि ८:१-११:१

मण्डलीइ गुकथं सेवा यायेगु ११:२-१४:४०

ख्रीष्ट सिनाः म्वानावःगु व विश्वासीत १५:१-५८

यहूदियाय् च्वपिं विश्वासीतय्त चन्दा ब्यूगु १६:१-४

थःगु खँ व क्वचाय्कूगु १६:५-२४

१ कोरिन्थी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ परमेश्वरं ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित यानातःम्ह पावल व झी किजा सोस्थेनेसपाखें

२ कोरिन्थय् च्वंगु मण्डलीयापिन्त* ज्वजलपा!

ख्रीष्ट येशूपाखें पवित्र जूपिं परमेश्वरया मनू जुइत सःतातःपिं व थाय् थासय् च्वपिं झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु नां काइपिं सकसितं*

३ झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टं दया माया व शान्ति बियादीमा।

४ ख्रीष्ट येशू छिमित दया माया यानादीगुलिं जिं न्ह्याबलें परमेश्वरयात सुभाय् बियाच्चनागु दु।

* १:२ १:२ मण्डली ग्रीक भाषां एकलेसियायात ☆ १:२ १:२ प्रे १८:१

५ ख्रीष्टयात विश्वास याःगुलि छिपिं फुक्क खँय् तःमि जुल। छिमिके सकतां ज्ञान नं दत, अले बांलाक थुइकाः खँ नं ल्हाये सल।

६ ख्रीष्टयागु खँ छिमिसं बांलाक थुइका कयाः थःगु नुगलय् दुने तयातःगु नं दु।

७ अयज्जुगुलि येशू ख्रीष्ट झायादी तिनि धकाः छिपिं पियाच्चंगुलि छिमित छुं नं आत्मिक वरदान मगाःमचाः जुइ मखु।

८ इी प्रभु येशू ख्रीष्ट झायादीबलय् तक परमेश्वरं छिमित विश्वासय् क्वांतुकाः द्वं मदुम्ह यानातयादी।

९ परमेश्वर विश्वास याये बहःम्ह खः। वय्कलं हे थःकाय्, इी प्रभु येशू ख्रीष्टनाप इीत मिलय् यानादीगु खः।

मण्डलीइ ल्वापु जूगु

१० यःपिं दाजुकिजापिं, इी प्रभु येशू ख्रीष्टया नामय् छिमित जिगु बिन्ति दु – छिपिं सकसिनं छगू हे खँ ल्हायेगु या। छिमिगु दथुइ ल्वापु मजुइमा बरु छिपिं फुक्कं मिलय् जुयाः छगू हे बिचाः व छगू हे मन जुयाच्चनेगु त्वःते मते।

११ छिपिं थःथवय् ल्वानाच्चन धयागु खँ जितः क्लोएया छँयापिन्सं कंगु खः।

१२ जिं न्यनागु खँ छु धाःसा छिपिं गुम्हयसिनं – “जि पावलयाम्ह” धाइगु हं, गुम्हयसिनं “अपोल्लोसयाम्ह,” गुम्हयसिनं “केफासयाम्ह,” गुम्हयसिनं “ख्रीष्टयाम्ह” धकाः धाइगु हं।*

१३ छु ख्रीष्ट तःम्ह मछि दु ला? छिमिगु लागि कूसय् सीम्ह पावल खः ला? अले पावलयागु नामं छिमिसं बप्तिस्मा कयागु खः ला?

१४ क्रिस्पस व गायसयात बाहेक जिं मेपि सुयातं बप्तिस्मा मबिया। उकिं जिं परमेश्वरयात सुभाय् बियाचवना।*

१५ अयज्जुगुलि जिगु नामं बप्तिस्मा बिल धकाः सुनानं धाये फइ मखु।

१६ अँ, स्तिफनसयात व वया छँयापिन्त नं बप्तिस्मा बियागु दु। इपिं बाहेक मेपि सुयातं जिं बप्तिस्मा बिया थें मच्चं।*

१७ ख्रीष्ट जितः बप्तिस्मा बीत छवयाहयादीगु मखु, बरु भिंगु खँ न्यंकेत छवयाहयादीगु खः। थथे भिंगु खँ थःगु बुद्धिं न्यंकागु मखु। मखुसा ख्रीष्ट कूसय् सिनाः शक्ति क्यनादीगु सितिं वनी।

परमेश्वरयागु बुद्धि व शक्ति ख्रीष्ट हे खः

१८ परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं मनूतयत ला ख्रीष्ट कूसय् सिनादिल धयागु खँ मूर्ख खँ खः। इी बचय् यानातःपिन्त ला ख्रीष्ट कूसय् सिनादीगु खँ परमेश्वरयागु शक्ति खः।

१९ थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“जिं ज्ञानीपिनिगु ज्ञानयात

नाश यानाबी,

अले बुद्धिमानतयगु बुद्धियात

ज्यालगय् मजुइकाबी।”*

२० ज्ञानी धाःपिं गन वन ग्व? सःस्यूपिं धाःपिं गन वन? थ्व संसारय् जवाःसवाः यानाजुइपिं गन वन? परमेश्वरं थ्व संसारयागु ज्ञानयात मूर्ख यानादीगु मदु ला?*

२१ थःगु हे ज्ञान बुद्धिं मनूतयसं परमेश्वरयात म्हसीके फइ मखु धयागु खँ वय्कलं स्यु। उकिं सःस्यूपिन्सं मूर्ख खँ तायकूगु येशू कूसय् सिनादीगु खँ न्यनाः विश्वास याःपिन्त बचय् यायेगु क्वःछिनादिल।

२२ थ्व खँ धातथें हे खः धकाः सीकेत यहदीतयसं चिं माला जुइ, अले ग्रीकतयसं ज्ञान माला जुइ।

* १:१२ १:१२ प्रे १:८२४

* १:१४ १:१४ प्रे १:८२४ १:१२९; रोम १:६२३

* १:१६ १:१६ १ कोर १:६२५

* १:१९ १:१९

यशै २१:१४

* १:२० १:२० अय १:२१७; यशै १:१२३; ३३:१८; ४४:२५

२३ जिमिसं धा:सा कूसय सीम्ह ख्रीष्टयागु खँ न्यंका जुया। यहदीतयगु निति थ्व पंग: जुल, अले ग्रीकतयगु निति थ्व मूर्ख खँ जुल।

२४ थथे ख:सां परमेश्वरं स:ता:दीपिं यहदीतयत् व यहदीमखुपिन्त नं ख्रीष्ट हे परमेश्वरयागु शक्ति व बुद्धि ख:।

२५ परमेश्वरयागु मूर्ख खँ मनूतयगु ज्ञान स्वया: त:धं, अले परमेश्वरयागु कमजोरी मनूतयगु बल स्वया: तसकं बल्ला:।

२६ य:पिं दाजुकिजापि, परमेश्वरं स:तादीबलय् छिपि गज्या:पि ख: छक: लुमंका स्व। मनूतयगु न्ह्य:ने छिपि गुम्हं गुम्हं जक बुद्धिमान, शक्ति दुपि, अले त:धंपि ख:।

२७ संसारय् च्वंपिं बुद्धिमानतयत् लज्या चाय्केत परमेश्वरं मूर्खतयत् ल्ययादिल। अले संसारय् च्वंपिं शक्ति दुपिन्त लज्या चाय्केत बमला:पिन्त ल्ययादिल।

२८ संसारय् च्वंपिं मनूतयसं चिधं धा:गु, क्वह्मंकात:गु व ज्यालगय् मजू धयात:गुयात परमेश्वरं ल्ययादिल। संसारं त:धं ताय्कूपिन्त नाश यायेत परमेश्वरं इमित ल्ययादीगु ख:।

२९ अयज्गुलि सुनानं परमेश्वरया न्ह्य:ने त:धंछुइ फइ मखु।

३० परमेश्वरं छिमित ख्रीष्ट येशू नाप मिलय् यानादिल। वय्कलं इती ख्रीष्टपाखें फुक्क खँ सीके थुइके फय्कादिल। ख्रीष्ट याना: हे इतीपिं परमेश्वर नाप मिलय् जुइ खन। ख्रीष्ट इती पवित्र याना: पापं मुक्त यानादिल।

३१ अयज्गुलि धर्मशास्त्रय् थथे च्वयात:गु दु – “सुयां त:धंछुइ मास्ति व:सा परमेश्वरं यानादीगु खँय् त:धंछु।”✠

२

कूसय सीम्ह ख्रीष्टयागु खँ

१ य:पिं दाजुकिजापि, परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंकेत छिमिथाय् वयाबलय् जिं यक्व ब्वना तयागु दु धका: मक्यना, अले हानं तत:हाकयक नवाना: ह्यय्केत मस्वया।

२ छिपिनाप च्वनाबलय् जिं कूसय सिनादीम्ह येशू ख्रीष्टयागु खँ बाहेक मेगु फुक्क खँ ल्व:मंका छवयेगु पक्का यानागु ख:।

३ जि आमकन वयाबलय् कमजोर जुया: ग्या:गुलि थरथर खात।✠

४ भिंगु खँ न्यंका च्वनाबलय् जिगु म्हुतुं थ:गु ज्ञान व चलाखि खँ पिहां मव:। पवित्र आत्मायागु शक्ति जक जिं नवानागु ख:।

५ अयज्गुलि छिमिसं मनूतयगु ज्ञानयात विश्वास या:गु मखु, बरु परमेश्वरयागु शक्तियात विश्वास या:गु ख:।

परमेश्वरयागु ज्ञान

६ अयनं परमेश्वरयागु खँ बांलाक सीके थुइके धुंक्पिन्त धा:सा जिं ज्ञानयागु खँ ल्हाना च्वना। थ्व खँ धा:सा संसारय् च्वपिनिगु मखु, शासन याना च्वपिनिगु नं मखु। इपिं याकनं नाश जुयावनी।

७ जिं परमेश्वरयागु हे गुप्ति ज्ञानया खँ ल्हाना च्वना। थ्व संसार हे मदुनिबलय् निसें परमेश्वरं इीगु महिमाया निति थ्व ज्ञान इती ल्ययात:गु ख:। थ्व ज्ञान मनूतपाखें सुलाच्वंगु गुप्ति खँ ख:।

८ थ्व संसारया जुजुपिं छम्हयसिनं हे थ्व ज्ञान मथू। इमिसं थ्व ज्ञान थूगु जूसा दकलय् त:धंम्ह प्रभुयात कूसय नकिं ताना: स्याइ मखुगु।

९ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयात:गु दु –

“मनुखं मखंगु, मन्यंगु,

व मतिइ मत:गु खँ

परमेश्वरं थु:त माया याना

च्वपिनिगु निति

तयार यानादिला।”☆

10 परमेश्वरयागु थ्व हे गुप्ति खँ पवित्र आत्मापाखें वय्कलं झीत हे सीके थुइके बियादीगु खः। पवित्र आत्मां न्हागुं माला स्वइ, परमेश्वरयागु दुनुगल्य् च्वंगु खँनापं माला: सीकी।

11 मनूतयगु नुगल्य् च्वंगु खँ इमिगु आत्मां हे जक स्यू। अथे हे परमेश्वरयागु खँ परमेश्वरया आत्मां जक स्यू।

12 परमेश्वरं झीत थ्व संसारयागु आत्मा बियादीगु मखु, बरु पवित्र आत्मा बियादीगु खः। वय्कलं बियादीगु फुक्क खँ झीसं सीके फयेमा धका: झीत थ्व बियादीगु खः।

13 अयजगुलि जिमिसं मनूतयगु बुद्धिं स्यंगु खँ नमवाना। पवित्र आत्मां स्यनादीगु खँ जक वय्कःयागु आत्मा दुपिं छिपिं विश्वासीतयत कनागु खः।

14 परमेश्वरयागु आत्मा मदुपिन्सं वय्कःयागु आत्मां बियादीगु खँ काये फइ मखु। अज्या:म्ह मनुखं थज्या:गु खँ थुइके फइ मखु, उकिं थज्या:गु खँ वयागु निंति मूर्ख खँ जक जुइ। थज्या:गु खँ ला परमेश्वरया मनूतयसं जक थुइके फइ।

15 पवित्र आत्मा दुम्ह मनुखं न्हागुं नं जाँचय् याये फइ। थज्या:म्ह मनूयात धा:सा सुनानं जाँचय् याये फइ मखु।

16 धर्मशास्त्रय् थथे च्वयात:गु दु –

“प्रभुयागु मन सुनां सीके फु?

प्रभुयात स्यने फुम्ह सु दु?”

न्हागु हे जूसां झी विश्वासीतयके ख्रीष्टयागु मन दु। ☆

3

परमेश्वरया च्य:त

1 य:पिं दाजुकिजापि, परमेश्वरयागु खँ बांलाक स्यूपिं मनूत नाप थें छिपिनाप जिं खँ ल्हाये मफुत। नकतिनि नकतिनि जक ख्रीष्टयात विश्वास या:पिं थ्व संसारयापिं मनूत नाप खँ ल्हाये थें जक ल्हाना च्वना।

2 जिं छिमित दुरु त्वंका, दुधंगु नसा मनका। छाया:धा:सा छिमिसं उकियात पचय् याये मफु, आ: तक नं पचय् याये मफुनि।☆

3 छाया:धा:सा आ: तक नं छिपिं थ्व संसारयापिं मनूत थें च्वनाच्वंगु दु, कर्पिनि ज्यूगु छिमिसं स्वये हे मफु, हानं छिपिं थ:थवय् ल्वानाच्वंगु दु धा:सा छिपिं थ्व संसारयापिं मनूत थें च्वनाच्वंगु दु धका: अथे हे सीदत नि।

4 छिपिं गुम्हयसिनं थथे धाइ – “जि ला पावलयाम्ह,” अले गुम्हयसिनं धाइ – “जि ला अपोल्लोसयाम्ह।” थथे धयाजुइपिं मनूत संसारयापिं मनूत स्वया: छु पात?☆

5 अपोल्लोस धा:म्ह सु ख: धका: अथे हे पावल धा:म्ह सु ख: धका: जिपिं निम्हं छिमित प्रभुयागु भिंगु खँ कना: विश्वास याकापिं परमेश्वरया च्य:त जक ख:। प्रभुं जिमित याकेबियादी थें जिमिसं यानाच्वनागु ख:।

6 जिं पुसा पिना, अले अपोल्लोसं ल: बिल, थ्वयात त:मा यानादीम्ह ला परमेश्वर ख:।☆

7 उकिं पुसा प्यूम्ह मनू व ल: ब्यूम्ह मनू छुनं मखु, तर तमा यानादीम्ह परमेश्वर हे ख:।

8 पुसा प्यूम्ह मनू व ल: ब्यूम्ह मनू निम्हं उथें ख:। थुमिसं गुलि ज्या या:गु ख: उलि हे थुमित परमेश्वरं ज्याला बियादी।

9 जिपिं ला परमेश्वरयागु ज्या या: जुइपिं ज्यामित जक ख:, अले छिपिं परमेश्वरयागु बुँ ख:। छिपिं परमेश्वरयागु छैनं ख:।

☆ 2:9 २:९ यशै ६४:४

☆ 2:16 २:१६ यशै ४०:१३

☆ 3:2 ३:२ हिब ५:१२-१३

☆ 3:4 ३:४ १ कोर १:१२

☆ 3:6

३:६ प्रे १८:४-१९, २४-२८

१० परमेश्वरया दया मायां यानाः जिं सःम्ह दकःमिं थें जग स्वना बिया, अले थ्व हे जगय् मेम्ह मनुखं छें दना वनी। छें दनिम्हयसिनं गथे यानाः दनेमाः धकाः बांलाक बिचाः यायेमाः।

११ परमेश्वरं तयादीगु थ्व छगू हे जक जग येशू ख्रीष्ट खः। सुनानं मेगु जग तये फइ मखु।

१२ थ्व हे जगय् गुम्हयसिनं लुँ, वहः, मू वंगु ल्वहं तयाः छें दनी, अथे हे गुम्हयसिनं सिं, घाँय, व सुयागु छें दनी।

१३ सुनां बांलाक ज्या यात, सुनां बांमलाक ज्या यात धकाः ख्रीष्ट न्याय यायेत झायादीबलय् जाँचय् यानादी। छायाःसा उबलय् फुक्क मनुतयगु ज्या मिइ तयाः जाँचय् याइ।

१४ मि हे श्री मफय्क सुनां छें दन व मनुयात परमेश्वरं इनाम बियादी।

१५ अथे हे सुं मनुखं दय्कातःगु छें मिं नयाः नौ जुयावन धाःसा व मनुखं याःगु ज्या फुक्कं सिति वनी। व मनु जक मिं पिहां वयाः बचय् जूम्ह थें बचय् जुइ।

१६ छिपि परमेश्वरयागु देगः खः, उकिं पवित्र आत्मा छिमिके च्वनादी धकाः छिमिसं मस्य् ला?*

१७ अयजूगुलि सुनानं परमेश्वरयागु देगः स्यंकल धाःसा वयात नं परमेश्वरं स्यंकादी। वय्कःयागु देगः पवित्र जुइमाः। अले परमेश्वरयागु देगः छिपि हे खः।

१८ थःम्हं थःत धोखा बी मते। छिपि मध्ये सुनानं थःत थ्व संसारय् बुद्धि दुम्ह धकाः मतिइ तःसा थज्याःम्ह मनु मूर्ख जुइमा, अले जक व मनु बुद्धिमान जुइ।

१९ थथे छाया जुइ धाःसा, थ्व संसारयागु बुद्धि ला परमेश्वरया न्ह्यःने छुं नं मखु, थ्व हे खँय् थथे च्वयातःगु दु –

“परमेश्वरं बुद्धिमानतय्त

इमिगु हे चलाखिइ ज्वनादी।” *

२० हानं थथे च्वयातःगु दु –

“बुद्धिमानतय्गु बिचाः

ज्यालगय् मजू धकाः परमप्रभुं स्यू।”*

२१ अयजूगुलि मनुतयगु खँय् तःधंछुइ मज्यु। धात्यों धाये धाःसा सकतां छिमिगु हे खः।

२२ पावल, अपोल्लोस व पनुस, अले थ्व संसार, जीवन व मृत्यु, अले जुयाच्चंगु ई व लिपा वइगु ई, दक्क फुक्क छिमिगु हे खः।

२३ अले छिपि फुक्कं ख्रीष्टयापि खः व ख्रीष्ट परमेश्वरयाम्ह खः।

4

ख्रीष्टया प्रेरितत

१ जिपि परमेश्वरयागु गुप्ति खँ लःल्हाना तःपिं ख्रीष्टया च्यःत खः धकाः छिमिसं भाःपीमाः।

२ विश्वास यायेबहःपिं च्यःत खः धकाः जिमिसं क्यनेमाः।

३ अयजूगुलि आः थ्व संसारयापि मनुतयसं थें छिमिसं जितः भिं धाःसां मभिं धाःसां वास्ता मदु। थथःम्हं तुं हे नं जिं थःत भिंम्ह खः ला कि मभिंम्ह खः धकाः धाये मखु।

४ जिगु नुगः यचुसे च्वं। अथे धकाः जिं द्रं मदुम्ह मनु खः धयागु मखु, जिगु न्याय याइम्ह ला प्रभु खः।

५ उकिं ई स्वयाः न्हापा छुं खँय् न्याय यायेगु याये मते। तर प्रभु झाया मदितले पियाच्चवं। छायाःसा वय्कलं मनुतयगु नुगलय् च्वंगु गुप्ति ज्याखँ, अले हानं सुनानं मसीक याःपिनिगु ज्याखँ नं उलादी। थथे जुइ धुंकाः स्याबास बी माःपिं मनुतय्त परमेश्वरं हे स्याबास बियादी।

6 यःपि दाजुकिजापि, छिमिगु निति जिं व अपोल्लोसं च्वय् धयागु खँ यानाः क्यनाबियागु दु। झीत बीगु आजायात मानय् यायेमाः धकाः छिमित स्यनेत हे जिमिसं थथे यानाः क्यनागु खः। छिपिं मध्ये सुं न तःधंछुइ मते, अले हानं मेपिन्त हेला याये नं मते।

7 छिमित सुनां मेपिं स्वयाः तःधं याना तलः छिमिके दुगु फुककं परमेश्वरं हे बियादीगु मखु ला? फुककं अथे बियातःगु जूसां ब्यूगु हे मखु थें यानाः छाया छिपिं तःधंछुया जुइगु?

8 माक्व फुकक छिमिके दये धुकल मखु ला? छिपिं तःमि जुइ धुन मखु ला? जिपिं मदुसां छिपिं जुजु थें हे जुइ धुन मखु ला? जिमित ला छिपिं धाथें हे जुजु जूगु जूसा यः, छायाधाःसा जिपिं न छिपिनाप जुजु जुइ दइ।

9 मनूयत स्याये यंकीबलय् तमासा क्यने थें जिमित नं परमेश्वरं प्रेरितत दय्कादिल। उकिं हे ला खः नि मनूयगु न्ह्यःने व स्वर्गदूततयगु न्ह्यःने नं थ्व संसारय् जिपिं तमासा जुयाच्वंगु।

10 ख्रीष्टयागु निति जिपिं मूर्खत थें जुइ धुन। ख्रीष्टयात विश्वास याःगुलि छिपिं धाःसा बुद्धिमान थें जुइ धुन, मखु ला? जिपिं बमलाः, छिपिं बल्लाः। जिमित फुककसिनं क्वह्यंका तल, छिमित फुककसिनं तःधंका तल।

11 आः तक नं जिमिसं नयेत्वने मखं, भ्वाथःगु वसतं पुनाच्वनागु दु। अले जिमिसं कसाः नयाच्वनागु दु, अले छेबुं मदय्का च्वनागु दु।

12 थःमहं चःति हाय्काः जिमिसं ज्या यानाः नयाच्वना। सराः ब्यूपिन्त जिमिसं आशिष बियाच्वना। सास्ती ब्यूसां जिमिसं सह यानाच्वना।*

13 जिमिगु इज्जत काःपिन्त जिमिसं नाइक लिसः बियाच्वना। जिपिं ला आः तक थ्व संसारय् साःगाः थें जुयाच्वना। दक्वसियां मिखाया धू जुयाच्वना।

14 छिमित लज्या चाय्केत मखु बरु जि यःपिं मस्तयत् थें छिमित सल्लाह बीत थ्व च्वयाच्वनागु खः।

15 छिमित ख्रीष्टयागु भिंगु खँ स्यनीपिं दूलंदः दःसां छिमि तःमह मछि ला अबु दइ मखु। छिमित ख्रीष्ट येशूयागु भिंगु खँ कनाः ख्रीष्ट येशूयात म्हासीका बियाम्ह जि छिमि अबु जुयागु दु।

16 अयजुगुलि जिं यानाच्वना थें छिमिसं नं या धकाः बिन्ति यानाच्वनागु खः।*

17 अथे जूगुलि जिं छिमिथाय् तिमोथीयात छवयाहयागु दु। व जितः तसकं यःमह व विश्वास याये बहःमह जिमह काय् थें खः। वयात जिं हे ख्रीष्टयात विश्वास याकागु खः। ख्रीष्ट येशूपाखें दुगु न्हगु जीवनय् जि गुकथं च्वनाच्वन धयागु खँ फुकक वं हे छिमित कनी। थ्व हे खँ जिं मण्डलीइ फुककभनं स्यना जुयागु दु।

18 जि आम्कन वइ मखुत धकाः छिपिं मध्ये गुम्हं गुम्हं तःधंछुया जूगु दु, हं।

19 प्रभुं जितः छवया हयादीसा जि आम्कन याकनं वये। अले तःधंछुया जूपिनिगु खँ मखु, इमिगु शक्ति स्वये।

20 छायाधाःसा परमेश्वरयागु राज्य खँय् मखु, बरु शक्तिइ दु

21 छिमित छु यः, आम्कन वयेबलय् जि कथि ज्वनावये कि क्वमिल आत्मा व दया माया ज्वनावये?

5

मण्डलीइ दुने मभिंगु ज्या

1 छिमिगु दथुइ व्यभिचार जुयाच्वंगु दु धकाः जितः धाःगु दु। थज्याःगु व्यभिचार ला यहदीमखुपिनि दथुइ नं जुइ मखु। छम्हयसिनं ला थः हे चिरिमांयात कलाः तयाच्वंगु दु हं।*

2 थथे जुइकाः नं छिमिसं छु ख्वालं तःधंछुया च्वना? छिमिसं दुःख ताये माःगु खः। थथे पाप यानाच्वंमहयसित छिमिगु पुचलं पितिना छवयेमाःगु खः।

3 म्हं तापाःसां जिगु आत्मा छिपिनाप दु। जिं झी प्रभु येशूया नामं थथे पाप याना च्वंम्हय्सिगु न्याय याये धुन।

4 छिपि विश्वासीत फुककं छथाय् मुनीबल्य् जिगु आत्मा नं छिपिनाप हे दइ। झी प्रभु येशू झीत बियादीगु शक्ति

5 थज्याःम्ह मन्यात शैतानयागु ल्हातय् लःल्हानाब्यु, अले वयागु म्ह स्यना वंसां ख्रीष्ट येशू झायाः न्याय यानादीबल्य् आत्मा धाःसा बचय् जुइ।

6 छिमिसं थज्याःगु खँय् तःधंछुया जुइगु बांलाःगु खँ मखु। न्हायातःगु छवचुंल्य् सोडा भचा जक ल्वाकछ्याःसां प्वंगाया वइ धकाः छिमिसं मस्यू ला?*

7 थथे पुलांगु पापयागु सोडायत छिमिसं वांछवयेमाः, अले छिपि पवित्र जुइ। छिपि सोडा मतसे न्हायातःगु छवचुं जुइ। छुत्कारायागु नखः वये धुंकल, छायाःसा झीत मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट, झीम्ह छुत्काराया चीधिकःम्ह भ्याःचा बलिदान जुयादी धुंकल।*

8 अयजुगुलि झीसं पापयागु मभिंगु इखं जाःगु पुलांगु सोडां दयकातःगु मरि नयाः छुत्काराया नखः हने मज्यु। सत्य व यचुगु नुगःया सोडा हे ल्वाक मज्याःगु व शुद्दगु मरि नयाः नखः हने।*

9 जिं न्हापा नं व्यभिचार याइपि नाप बुला जुइ मते धकाः च्वया हये धुनागु खः।

10 अथे धकाः जिं व्यभिचार याइपि, लोभीत, खँत, मूर्ति पुजा यानाजुइपि, थज्याःपि परमेश्वरयात म्हमस्यूपि मनुत नाप बुला जुइ मते धकाः धयागु मखु। थुपिलिसे अलग जुइत स्वःसा ला छिमिसं थ्व संसार हे त्वःतावने माली।

11 जिं छिमित धयागु छु धाःसा विश्वासी दाजुकिजापि जुयाः नं व्यभिचार यानाजुइपि, लोभीत, मूर्ति पुजा यानाजुइपि, मेपिन्त मभिंका जुइपि, अय्लाः त्वनाजुइपि, अले खँत – थज्याःपि मनुत नाप बुला जुइ मते, अले इपि नाप नये तक मते धकाः धयागु खः।

12-13 हानं पिनेयापि मनुतयगु न्याय यायेगु जिगु ज्या मखु। इमित ला परमेश्वरं न्याय यानादी। तर मण्डलीइ दुने च्वपिनिगु न्याय याये हे माः, मखु ला? धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु – “मभिंम्ह मन्यात छिमिगु पुचलं पितिनाछव।”*

6

विश्वासीपिनिगु ल्वापु अदालतय् यंके मज्यु

1 छिमि सुयां थःथवय् ल्वापु जुल धाःसा न्याय यायेत परमेश्वरया मनुतयथाय् मवँसे परमेश्वरयात म्हमस्यूपिनिगु अदालतय् वनेगु ला?

2 परमेश्वरया मनुतय्सं हे संसारया न्याय याइतिनि धकाः छिमिसं मस्यू ला? छिमिसं हे थ्व संसारया न्याय याइतिनि धासँलि थज्याःगु चिधंगु ल्वापु छिने मफु ला?

3 स्वर्गदूततय्त नं झीसं न्याय याये मानि धकाः छिमिसं मस्यू ला? थ्व जीवनयागु थज्याःगु ज्याखँ ला छिमिसं अःपुक हे छिने फयेमाःगु खः।

4 थथे ल्वापु जुल धायेवं छिनेत छिपि परमेश्वरयात म्हमस्यूपि मण्डलीया पिनेयापि मनुतयथाय् वनेगु बांलाःगु खँ मखु।

5 छिमित मछाः नं मजु ला? छिमिगु पुचलय् थ्व ल्वापु छिने फुम्ह छम्ह हे बुद्धि दुम्ह मद्दु ला?

6 परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्त दाजुकिजापिनिगु ल्वापु छिके बीगु बांमलाः।

7 थःथवय् ल्वानाः अदालतय् वनेगु हे छिपि बूगु खः। बरु अन्याय हे सह यानाच्वनेगु बांमलाः ला? थगय् याका च्वनेगु हे बांमलाः ला?

8 छिपि थःपिन्सं हे अन्याय याइगु। थः हे दाजुकिजापिन्त थगय् याइगु।

* 5:6 ५:६ गला ५:९

* 5:7 ५:७ प्रस १२:५

* 5:8 ५:८ प्रस १३:७; व्य १६:३

* 5:12-13 ५:१२,१३ व्य १३:५;

9 मभिंपि मनुतयत् परमेश्वरयागु राज्यय् दुकाइ मखु धका: छिमिसं मस्य ला? थ:म्हं थ:त थगय् याये मते, छायाधा:सा व्यभिचार यानाजुइपिं, मूर्ति पुजा यानाजुइपिं, थ: कला: दय्कं कर्पिनि कला:लिसे व्यभिचार यानाजुइपिं, मिजं मिजं हे व्यभिचार यानाजुइपिं,

10 खुँत, लोभीत, अय्ला: त्वनाजुइपिं, कर्पिन्त मभिंका जुइपिं, अले थगय् यानाजुइपिं – थज्या:पि मनुतयत् परमेश्वरयागु राज्यय् दुकाइ मखु।

11 छिपिं मध्ये नं गुम्हं गुम्हं न्हापा थथे हे याना जुइ धुकूपिं ख:। आ: ला छिमिगु पाप सिले धुकूगु दु। छिपिं परमेश्वरयात देछाये धुकूपिं मनुत ख:। इीं परमेश्वरया आत्मां प्रभु येशू ख्रीष्टयागु नामं छिमित परमेश्वर नाप मिलय् यानादीगु दु।

परमेश्वरयात यय्क जु

12 “जि य:थें याये दु” धका: छिपिं मध्ये सुनानं धायेफु। थ्व खँ ला ख:, अयसां फुक्क ज्यां म्हायात भिंकी मखु। “जित: य:थें जिं नं याना जुइ दु” धका: जिं नं धायेफु। अयसां जिं छुकियात नं जित: अधीन याकेबी मखु।*

13 सुनानं थथे नं धायेफु – “नयेगु प्वा:यागु लागि ख:, अले प्वा: नयेगु लागि ख:।” थ्व ला ख:, अयनं थ्व नितां परमेश्वरं मदयका छवयादी। मनूयागु म्ह व्यभिचार याना जुइत मखु, बरु प्रभुयात त:धकेत ख:। उकिं म्हायात मा:गु फुक्कं प्रभुं बियादी।

14 सी धुकूम्ह प्रभुयात परमेश्वरं हानं म्वाकादिल। थथे हे वय्क:यागु शक्ति इीत नं म्वाकादी।

15 छिमिगु म्ह ख्रीष्टयागु म्हब्ब ख: धका: छिमिसं मस्य ला? थथे ख: धयागु जूसा ख्रीष्टयागु म्हब्बयात वेशयायागु म्हब्ब यायेगु ला? थथे ला जुइ हे मफइगु खँ ख:।

16 धर्मशास्त्रय् “थुपिं निम्हं छम्ह हे जुइ” धका: च्वया त: थें वेशयानाप घनीम्ह मनूयागु म्ह वेशयायागु म्ह नाप छम्ह हे जुइ धका: छिमिसं मस्य ला?*

17 अथे हे प्रभु नाप मिलय् जूम्ह मनू नं वय्क: नाप छगु हे आत्मा जुइ।

18 व्यभिचारपाखें तापाक च्वँ। मेमेगु पाप या:सां म्हायात छुं नं जुइ मखु। व्यभिचार यात धा:सा थ:गु हे म्ह लिसे पाप या:गु जुइ।

19 छिमिगु म्ह पवित्र आत्मा च्वनादीगु देग: ख: धका: मस्य ला? उकिं छिमिगु म्हय् परमेश्वरं छवयाहयादीम्ह पवित्र आत्मा च्वनादी। अयजूगुलि छिमिगु म्ह छिमिगु थ:गु मखु।*

20 छिपिं मू पुला: न्याना त:पिं ख:। अयजूगुलि छिमिगु म्हं परमेश्वरयात त:धकेमा:।

7

ब्याहायागु खँ

1 आ: जिं छिमिसं च्वयाह:गु खँयागु लिस: बियाच्चवना। ब्याहा मयासें च्वनेगु बांला:गु खँ ख:।

2 अथेसां व्यभिचार अप्व: जूगुलि न्हाम्ह मिजंया नं थ:म्ह हे कला: दयेमा। अथे हे न्हाम्ह मिसाया नं थ:म्ह हे भा:त दयेमा।

3 छम्ह मिजं थ: कला:लिसे गुकथं हनेमा:गु ख: उकथं हे हनेमा:। अथे हे छम्ह मिसानं थ: भा:तयात गुकथं हनेमा:गु ख: उकथं हे हनेमा:।

4 मिसायागु म्हायागु अधिकार मिसायाके मदु, भा:तयाके दइ। अथे हे मिजंयागु म्हायागु अधिकार मिजंयाके मदु, वया कला:याके दइ।

5 छम्हं मेम्हय्सित मय: धका: धाये मते। सल्लाह याना: छुं ईया लागि अलग च्वना: प्रार्थना यायेमा:सां मेबलय् नाप हे जु। छिमिसं थ:त क:घाये मफुसा शैतानं छिमित स्यंकेत स्वइ।

6 थथे जिं धयाच्चवनागु खँ छिमिसं याये हे मा: धका: धयागु मखु। थ्व ला छिमित सल्लाह बियाच्चवनागु जक ख:।

7 जितः फुक्क मनूत जि थें ब्याहा मयासैं च्वंसा यः। फुक्कसिनं परमेश्वरपाखें थीथी वरदान कयातःगु दु। छम्हय्सिके छता वरदान दःसा मेम्हय्सिके मेगु हे वरदान दु।

8 आः जिं ब्याहा मयाःनिपिं मिजंतयत व भाःत मदये धुंकूपिं मिसातयत धयाचवना — जि थें ब्याहा मयासैं च्वने फुसा छिमित तसकं बांलाइ।

9 थःत कःघाये मफुसा ब्याहा यायेमाः। छायाधाःसा प्याःचाः सह याये मफय्का च्वनेगु स्वयाः ब्याहा यायेगु बांलाः।

10 ब्याहा याये धुंकूपिन्त प्रभुयापाखें जिगु आज्ञा दु — भाःत दुम्ह मिसां थः भाःतयात त्वःते मज्यू।

11 छुं जुयाः भाःतनाप बाया च्वंसां व मिसां मेम्ह मिजंनाप ब्याहा याये मज्यू। मिलय् जुयाः थः भाःतनाप च्वनेगु बांलाः। अथे हे भाःतं नं कलाःयात पारपाचुके मज्यू।*

12 मेमेपिन्त जि थथे धाये — थ्व प्रभुयागु खँ मखु, जिगु थःगु हे खः। सुं विश्वासीया कलाः विश्वासी मखुसां भाःत लिसे बाया च्वने मखु धाल धाःसा वयात त्वःते मज्यू।

13 अथे हे सुं विश्वासी मिसाया भाःत विश्वासी मखुसां कलाःलिसे बाया च्वने मखु धाल धाःसा वयात त्वःते मज्यू।

14 छायाधाःसा विश्वासी मखुम्ह भाःत विश्वासी कलाःम्हं यानाः पवित्र जुल। अथे हे विश्वासी मखुम्ह कलाः विश्वासी भाःतं यानाः पवित्र जुल। अथे मखुसा ला इपिंपाखें दुम्ह मचा पवित्र जुइ हे मखुत नि। तर इपिं ला पवित्र हे जुइ।

15 विश्वासी मखुम्ह कलाःम्हं विश्वासी भाःतयात, अथे हे विश्वासी मखुम्ह भाःतं विश्वासी कलाःयात त्वःते धाल धाःसा त्वःतके ब्युसां ज्यू। परमेश्वरं इती शान्ति बीत सःतादीगु खः।

16 विश्वासी कलाःम्हं थः भाःतयात विश्वासी याये फइ मखु धकाः मतिइ तयेगु बांमलाः। अथे हे विश्वासी भाःतं थः कलाःयात विश्वासी याये फइ मखु धकाः मतिइ तयेगु बांमलाः।

17 परमेश्वरं धयादी थें व सःतादी थें छिपिं जुइमा धकाः जिं फुक्क मण्डलीयात स्यना वयागु खः।

18 म्हय् चिं तःम्ह मनूयात परमेश्वरं सःतादीगु खःसा वं उगु चिंयात लिकायेत स्वये मते। अथे हे म्हय् चिं मतःम्ह मनूयात परमेश्वरं सःतादीगु खःसा वं नं म्हय् चिं तयेत स्वये मते।

19 परमेश्वरया न्ह्यःने चिं तःसां मतःसां छुं मपाः। तःधंगु खँ ला परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु खः।

20 परमेश्वरं सःतादीबलय् गथे खः अथे हे च्वनाच्वँ।

21 दास जुयाच्वंबलय् परमेश्वरं छिमित सःतादीगु खःसा छिमिसं दुःख ताये मते, बरु स्वतन्त्र जुइगु मौका वल धाःसा त्वःफिके मते।

22 दास जुयाच्वंपिन्त प्रभुं सःतादीगु खःसा थुपिं दास थें मजुसे प्रभुया मनूत जुइ, अथे हे दासमखुपिं मनूतयत प्रभुं सःतादीगु खःसा थुपिं प्रभुया दास जुइ।

23 छिमित परमेश्वरं मू पुलाः न्यानादीगु खः, उकिं छिपिं मनूतय् दास जुइ मते।

24 यःपिं दाजुकिजापिं, प्रभुं छिमित सःतादीबलय् छिपिं गथे खः अथे हे जुयाः परमेश्वर नाप च्वनाच्वँ।

ब्याहा मजुनिपिनिगु व भाःत मदये धुंकूपिनिगु खँ

25 ब्याहा मजुनिपिनिगु लागि प्रभुं जितः छुं धयादीगु मदु। बरु प्रभुयागु दया मायां विश्वास याये बहःम्ह जुयाः जिं छिमित धयाचवना —

26 थौकन्हय् जुयाच्वंगु दुःखकष्ट स्वयेबलय् ला ब्याहा मयासैं च्वनेगु हे भिं जुइ।

27 ब्याहा याये धुंकूपिं मिजंतयसं थः कलाःयात त्वःताछवयेगु मतिइ तये मते। ब्याहा मयानानिसा ब्याहा यायेगु स्वये मते।

28 तर ब्याहा यात धकाः छिमित पाप लाइ मखु। ब्याहा मजुनिम्ह मिसां ब्याहा यात धाःसा वयात पाप लाइ मखु। ब्याहा यानाचवना च्वपिं मनूतयत जुयाच्वंगु दुःखकष्ट छिमित मजुइमा धकाः जिं थ्व खँ च्वयाचवनागु खः।

29 यःपि दाजुकिजापि, जिं धायेत्यनागु खँ थ्व खः — ई अप्वः मदये धुंकल, आवनिसें ब्याहा याये धुंकूम्ह मनू नं ब्याहा मयानिम्ह थें च्वनाच्चँ।

30 ख्वया जूपि मनूत आः दुःख मताःपि मनूत थें च्वनाच्चँ। न्हिलाः जूपि लयताःपि थें मच्वंक च्वँ। न्यानाः हयागु नं थःगु मखु थें याना च्वँ।

31 संसारयागु ज्याखँ याना च्वपिन्सं याना मच्वपिं थें जुयाच्चँ, छायाधाःसा थ्व संसार याकनं हे मदयावनी।

32 छिमित दुःखकष्ट मजुइमा धकाः जिं थ्व खँ धयाच्वनागु खः। ब्याहा मयाःम्ह मनुखं प्रभुयात गय् यानाः लयताय्केगु धकाः प्रभुयागु ज्या मन तयाः यायेगु कुतः याइ।

33 ब्याहा याये धुंकूम्ह मनुखं संसारयागु ज्याखँय मन तयाच्वनी, छायाधाःसा वं थः कलाःयात लयताय्केगु कुतः यानाच्वनी।

34 अयजूगुलि थज्याःम्ह मनूयागु मन निखे लानाच्वनी। अथे हे ब्याहा मजूनिम्ह मिसां नं प्रभुयागु ज्या मन तयाः याइ, छायाधाःसा वं थःगु म्हं व आत्मां नं पवित्र जुइगु कुतः याइ। अले ब्याहा जुइ धुंकूम्ह मिसां संसारयागु ज्याखँय मन तयाच्वनी, छायाधाःसा वं थः भाःतयात लयताय्केगु कुतः यानाच्वनी।

35 थ्व खँ जिं छिमित हे भिं यायेत धयाच्वनागु खः। छिमित पनेत मखु बरु छिमिसं पंगः मवयक् दुनुगलनिसें प्रभुयात लयताय्के फयेमा धकाः धयागु खः।

36 सु मनुखं थःनापं ब्याहा क्वःछिनातःम्ह मिसानाप बांमलाःगु व्यवहार याःगु ताय्कूसा अले उम्ह मिसाया उमेर नं अप्वया वनाच्वंगु दुसा वं ब्याहा याये मास्ति वय्कूसा ब्याहा याये ज्यू। थुकी पाप मदु। इमिगु ब्याहा जुइ हे माः।

37 थःगु मनयात बल्लाकाः मिसायात ब्याहा मयायेगु क्वःछित धाःसां ठीक हे जू।

38 सुनां थः क्वःछिनातःम्ह मिसानाप ब्याहा याइ वं बालाःगु हे याइ। तर ब्याहा मयाःसा झन बांलाः।

39 ब्याहा जुइ धुंकूम्ह मिसां थः भाःत दतले हानं ब्याहा याये मज्यू। भाःत सीधुंकाः धाःसा थःत यःम्ह मेम्ह मिजंनाप ब्याहा याःसां ज्यू। बरु विश्वासी नाप हे जक यायेमाः।

40 जिगु बिचाःकथं भाःत मदये धुंकूम्ह मिसां ब्याहा मयासें च्वनाच्वने फुसा सुख जुइ। अथेसां जिं स्वयेबलय् ला जिके नं पवित्र आत्मा दी।

8

मूर्तियात छाःगु प्रसादयागु खँ

1 आः मूर्तियात छाःगु प्रसादयागु खँय, “झीपिं फुक्कसिकें ज्ञान दु” धयागु खँ झीसं स्यू। ज्ञानं मनूतयत तःधंछुकी, तर मायां फुक्कसिगु भिं याइ।

2 जिं “छुं स्यू” धकाः धया जुइम्ह मनुखं गुलि वं सीके माःगु खः उलि सी मखु।

3 परमेश्वरयात माया यानाच्वंम्ह मनूयात धाःसा परमेश्वरं नं म्हस्यू।

4 अयजूगुलि मूर्तियात छाःगु प्रसाद नये ज्यू ला कि मज्यू धयागु खँय झीसं स्यू — “मूर्ति धयागु ला छुं नं मखु” कःमितयसं दय्कातःगु जक खः। “परमेश्वर ला छम्ह हे जक दु” धकाः नं झीसं स्यू।

5 आकाश व पृथ्वीइ घःत धाःपि यक्व हे दःसां

6 झीगु नितिं ला छम्ह हे जक परमेश्वर बाः दु। थ्व हे परमेश्वरं फुक्कं सृष्टि यानादीगु खः, उकिं थ्व हे परमेश्वरयागु नितिं झीपिं म्वानाच्वनागु दु। अले प्रभु नं छम्ह हे जक दु, वयक्कः खः येशू ख्रीष्ट। थ्व हे प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें फुक्क सृष्टि जुल, प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें हे झीपिं म्वानाच्वना।

7 अथेसां फुक्क मनूतय्के थ्व ज्ञान मदु। अयजूगुलि गुलिखय मनूतयसं मूर्तियात मानय् यानाच्वंगु दु। इमिसं आः तक मूर्तियात छाःगु प्रसाद नइबलय् मूर्तियागु हे नसा नयाच्वना धकाः मतिइ तइ। अले इमिगु मन बमलाःगुलि अशुद्ध जुइ।

8 नसां झीत परमेश्वरयाथाय् थय्की मखु। नसा नल धकाः झी तःधनी मखु, अले मनल धकाः चिधनी नं मखु।

९ बरु बांलाक होश या, छिमिगु न्ह्यागुं नये ज्यू धयागु खं याना: विश्वासय् बमला:निपिन्त पापय् लाके बी मते।

१० छिपिं थें ज्या:पिं ज्ञान दुपि विश्वासीतय्सं देगलय् मूर्तियात छा:गु प्रसाद नयाच्चंगु विश्वासय् बमला:निम्ह सुनानं खन धा:सा छु व जक प्रसाद नयेत न्ह्य:मचिलीं ला?

११ थुकथं विश्वासय् बमला:निपिं दाजुकिजा छिमिगु ज्ञानं याना: स्यना मवनी ला? थज्या:पिनिगु हे निति खीष्ट सिनादीगु मखु ला?

१२ थुकथं इमिगु बमला:गु मनयात छिमिसं स्यंकल धा:सा छिमिसं खीष्टयात हे स्यंकूगुति ग्यनी, अले छिमित पाप लाइ।

१३ नसां थ: दाजुकिजापिन्त पापय् लाकीगु जूसा जिं ला धयागु गुब्बसं नये मखु। थ: दाजुकिजापिन्त जिं पाप याकेत स्वये मखु।

9

प्रेरिततय्सं यायेमा:गु व याये ज्यूगु खँ

१ जिं जक य:थें याये मदु ला? जि जक छम्ह प्रेरित मखु ला? झी प्रभु येशूयात जिं खनागु मदु ला? छिमित परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंका: विश्वास याका तयाम्ह जि हे मखु ला?

२ मेपिन्सं जित: प्रेरित धका: मानय् मया:सां छिमिसं ला जित: मानय् यानाच्चंगु दु। छिमिसं प्रभुयात विश्वास याना: ज्या यानाच्चंगुलि हे नं जि छम्ह प्रेरित ख: धका: बांलाक सी दु।

३ जित: कुंखिनिपिन्त जिं थथे लिस: बी -

४ थथे ज्या याना च्वँसेलि जिं जक नयेत्वने मथ्या: ला?

५ मेपि प्रेरिततय्सं याना जू थें जिं जक याना जुइ मदु ला? प्रभुया किजापिन्सं व केफासं याना जू थें जि जक थ: कला: ज्वना: चा:हुला जुइ मदु ला?

६ बारनाबासं व जिं जक ज्या याना: नया जुइमा: धयागु दु ला?

७ सुं सिपाइँनं थ:म्हं हे खर्च याना: ज्या याइ ला? दाखमा प्यूम्हय्सिनं दाख नये मदइ ला? फैजवालं थ:म्हं लहिनात:पिं फैतय्गु दुरु त्वने मदइ ला?

८ थथे न्हियान्तिथं जुयाच्चनीगु खँयात जि थ:म्हं हे धायेमा:गु मदु, छाया:सा व्यवस्थाय् नं थ्व हे खँ च्वयात:गु दु।

९ “अन्न दाइबलय् द्रुहंया त्वाथय् पिचा तयाबी मते” धका: मोशां च्वया थकूगु दु। द्रुहं थें ज्या:म्हय्सित ला परमेश्वरं थुकथं स्वायादी धा:सा झीत जक स्वायामदी ला?*

१० थ्व खँ झीगु निति नं च्वयात:गु ख:। बुँ पालिम्हय्सिनं व छव लइम्हय्सिनं थ:त छुं दइ ला धका: हे बुँज्या याइ।

११ जिमिसं नं प्रभुयागु वचन पुसा हले थें छिमित न्यंकागु दु। अयजूगुलि जिमिसं छिमिके छुं काल धका: अजू चायेमा:गु दु ला?*

१२ मेपिन्सं ला छिमिके अथे कयाच्चंगु दु धासेलि जिमिसं जक काये मथ्या: ला?

जिमिसं ला छिमिके छुं कयागु मदुनि। खीष्टयागु भिंगु खँ न्यंका जुइबलय् छुं पंग: मवय्मा धका: जिमिसं थथे सह यानाच्चनागु ख:।

१३ देगलय् सेवा याइपिन्सं देगलय् हे नयेदइ, अले बलि बी थाय् सेवा याइपिन्सं नं बलि थ:गु ब्व काये दइ धका: छिमिसं सि हे स्यू।*

१४ अथे हे भिंगु खँ न्यंकीपिन्सं नं भिंगु खं हे नयेत्वने यायेमा: धका: प्रभुं धयादीगु दु।*

15 अयसां जिं थथे काये ज्यू, काये दुगु छुं हे कयागु मदु। अले हानं अथे कायेत नं जिं थ्व खँ च्वयाच्चनागु मखु। थथे याये सिबें ला सिनावेनेगु हे भिं जू। सुनानं जिगु थ्व घमण्डयात फुस्कुलुगु धका: धाये फइ मखु।

16 जिं थथे भिंगु खँ न्यंकाच्चनागु दु धका: त:धंछुइ मा:गु मदु। थ्व ला जिं याये हे मा:गु ज्या ख:। जिं थ्व भिंगु खँ मन्यंकल धा:सा जित: धिक्कार दु।

17 जिं थ:म्हं हे थ्व ज्या यानागु जूसा जित: ज्याला दइ। अथे मखुसे थ्व ज्या परमेश्वरं जित: ल: ल्हानादीगुलि जिं थथे याये हे मा:।

18 अयसा जिगु ज्याला छु लय? छुं हे मकासे भिंगु खँ न्यंकेगु हे जिगु ज्याला ख:। अथे ला जिं जिगु ज्याला का:सां ज्यूगु ख:।

19 जिं सुयां दास मखु। अयनं फुसा यक्व हे मनूतयत् विश्वासी याये धका: जिं थथ:म्हं तुं फुक्क मनूतय् दास जुयाच्चनागु दु।

20 यहूदीतयत् विश्वासी यायेत इपिं नाप च्वनाबल्य् जिं नं छम्ह यहूदी थें जुया। व्यवस्था मानय् याये म्वा:सां जिं व्यवस्था मानय् याइम्ह थें जुया। थुकथं जिं इमित विश्वासी यायेत स्वया।

21 अथे हे यहूदीमखुपिन्त विश्वासी यायेत जिं नं इपिं थें जुया। थथे यात धका: जित: सुनानं परमेश्वरयागु आज्ञा पालन मयाइम्ह मनू धका: धाये फइ मखु, छायाधा:सा जिं ला ख्रीष्टयागु आज्ञा पालन याना जुयागु दु।

22 विश्वासय् बमलानिपिं मनूतयत् थुइकेत नं जिं इपिं थें जुया। थुकथं इपिं गथे ख: जिं नं अथे हे जुया। थुकथं फुक्क मनूतयत् विश्वासय् हयेत जिं न्ह्याम्हं जुया।

23 न्ह्याथे याना: जूसां फुक्क मनूतयत् भिंगु खँ न्यंकेत जिं थथे कुत: यानागु ख:। थथे याना: दइगु आशिष जित: दइ धका: जिं मतिइ तयागु दु।

24 ब्वाँय् वनेगु कासाय् फुक्क मनूत ब्वाँय् वनी, तर न्हापांगु सिरपा: धा:सा छम्हयसित जक दइ धका: छिमिसं मस्यू ला? उकिं सिरपा: कायेत ब्वाँय् वनेगु कुत: याना च्वाँ।

25 न्ह्यागु कासाय् ब्वति काइपिं मनूतयसं न्हापा लाका: नाश जुया वनीगु सिरपा: कायेत न्हियान्हिथं कुत: यानाच्चनी। अथे हे झीसं नं नाश जुया मवनीगु सिरपा: कायेत कुत: याये।

26 अयजुगुलि जिं निशानाय् थ्यंकेत ब्वाँय् वने। जिं फसय् मुक्का नके थें जक मयाना।

27 जिं थ:गु म्हायात दाया: दाया: बसय् तयाच्चना। थथे मया:सा मेपिन्त जक भिंगु खँ न्यंका: जिं थ: हे सिरपा: काये बह:म्ह जुइ मखु।

10

मूर्ति पुजा याये मज्यू

1 य:पिं दाजुकिजापिं, मोशानापं जूपिं झी तापा:बाज्यापिन्त मरुभूमिइ छु जूगु ख: जिं छिमित लुमंकाबी मास्ति व:। इपिं फुक्कं सुपौयया क्वसं जुया: लाल समुद्र छिनावंगु ख:।✠

2 थुकथं मोशानापं जूपिं मनूतयगु बप्तिस्मा सुपौय् व समुद्रय् जुल।

3 इपिं फुक्कसिं छता हे आत्मायागु नसा नल,✠

4 अले आत्मायागु हे ल: त्वन। इमिसं थ:नापनापं वनाच्चंगु आत्माया ल्वहंधीयागु ल: त्वन। थ्व हे ल्वहंधी ख्रीष्ट ख:।✠

5 अथेसां इपिं मध्ये यक्व हे मनूत नाप परमेश्वर तंम्वयादिल। अयजुगुलि इपिं मरुभूमिइ तुं सिनावेनेमाल।✠

6-7 इमित थथे यानादीगुलि झीसं नं इमिसं थें मूर्ति पुजा यायेगु, बांमला:गु मभिंगु मतिइ तये मज्यू धका: थुकिं बांलाक सी दु। इमिगु थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयात:गु दु — “इपिं पयतुना: भव्य नयेत्वने धुंका: दना: य:य:थें सन।”✠

✠ 10:1 १०:११ प्रस १३:२१-२२; १४:२२-२९

✠ 10:3 १०:३ प्रस १६:३५

✠ 10:4 १०:४ प्रस १७:६; गन्ती २०:११

✠ 10:5

१०:५ गन्ती १४:२९-३०

✠ 10:6-7 १०:६,७ प्रस ३२:६; गन्ती ११:४

8 इपि मध्ये गुलिसिनं याःथे इीसं नं व्यभिचार याये मज्यू। व्यभिचार याःगुलि इपि छन्हुं हे नीस्वदुःम्ह सित।*

9 इपि मध्ये गुलिसिनं याःगु थें इीसं नं प्रभुयागु मन स्वये मज्यू। इमिसं अथे याःगुलि इमित सर्प न्याकाः स्यानादिल।*

10 इमिसं थें इीसं नं प्रभु नाप कचकच याये मज्यू। इमिसं अथे कचकच याःगुलि इमित नाश याइम्ह दूत छवयाहयाः स्यानादिल।*

11 इमित अथे जूगु खँ इीसं नं सीके फयेमा धकाः व इीत ख्याच्चः बीत नं च्वयातःगु खः। इीपि च्वनाच्चनागु संसार आः फुना वनिन।

12 दनाच्चनागु दु धकाः धाइम्ह मनू बांलाक होश याना च्वनेमाली, मखुसा क्वदली।

13 मनूतयसं सह याये मफइगु जाँचय् छिपि लाःगु मदु। परमेश्वर विश्वास याये बहःम्ह खः। सह याये हे मफय्क छिमित वय्कलं जाँचय् लाकादी मखु। तर छिमिसं सह याये फयेमा धकाः जाँच नापनापं बचय् जुइगु लैनं बियादी। थुकथं छिमिसं उकियात सह याये फइ।

14 अथे जूगुलि यःपिं दाजुकिजापि, मूर्ति पुजा यायेगुपाखें तापाक च्वँ।

15 बुद्धि दुपिं मनूत भाःपियाः जिं छिमित धयाच्चनागु दु। जिं धयागु खँ छिमिसं जाँचय् याना स्व।

16 परमेश्वरयात सुभाय् बियाः इीसं त्वनेगु दाखमघ खीष्टयागु हि लुमंकेत मखु ला? अथे हे इीसं कुचा कुचा थलाः नयेगु मरि नं खीष्टयागु म्ह लुमंकेत मखु ला? उकिं इीपि परमेश्वर नाप मिलय् जुयाच्चनागुलि इीपि परमेश्वरया मनूत खः।*

17 छपा हे जक मरि कुचा कुचा थलाः इीसं नयेगु जूगुलि यक्व जूसां इीपि छम्ह हे खः।

18 यहूदीतयगु चलन छकः नं बिचाः याना स्व। परमेश्वरयात बलि छायेहःगु प्रसाद नःपि मनूत परमेश्वर नाप मिलय् जूपि मखु ला?*

19 जिं छु धयाच्चनागु दु? मूर्ति नं छुं मखु, अले थ्वयात छायेहःगु प्रसाद नं छुं मखु।

20 जिं धायेत्यनागु खँ छु धाःसा मूर्तियात छाःगु फुक्कं भूतआत्मातयूत छाःगु खः, परमेश्वरयात छाःगु मखु। अयजूगुलि छिपि भूतआत्मा नाप मिलय् जुयाच्चने मते धयागु जिगु धापू खः।*

21 छिमिसं प्रभुयागु ख्वल्चां व भूतआत्मातयूगु ख्वल्चां छक्कलं त्वनेफइ मखु। अथे हे छिमिसं प्रभुयागु टेबिलं व भूतआत्माया टेबिलनापं नये फइ मखु।

22 थज्याःगु ज्याखँ यानाच्चन धाःसा इीपि खनाः प्रभु लय्तायादी मखु। छु इीपि प्रभु स्वयाः बल्ला ला?*

23 गुम्हयसिनं थथे नं धाइ — “इीसं थःत यःगु न्ह्यागुं याये ज्यू।” अथे खःसां इीत फुक्क ज्यां भिंकी मखु। “इीसं थःत यःगु न्ह्यागुं याये ज्यू।” अथे खःसां फुक्क खं इीत बांलाकी मखु।*

24 थःत भिं जुइगु जक याना जुइ मते। मेपिन्त भिं यायेगु नं स्वयेमाः।

25 मतिइ संका मतसे बजारय् मियातःगु ला न्यानाः नये ज्यू।

26 धर्मशास्त्रय् नं च्वयातःगु दु — “पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंगु दक्क फुक्कं प्रभुयागु हे खः।”*

27 परमेश्वरयात म्हमस्यूम्ह सुं मनुखं छिमित भव्य सःतल धाःसा, अले छिपि वने न्ह्याःसा मतिइ छुं हे संका मतसे तये हःगु न्ह्यागुं न।

28 नयेत्यय्काः सुनानं छिमित — “थ्व ला मूर्तियात छाःगु प्रसाद खः” धकाः धाल धाःसा व मनूयात संका जुइक छिमिसं नये मते।

29 छंगु लागि व प्रसाद नये मज्यूगु मखु बरु अथे धाःम्ह मनूया लागि नये मजिल। सुनानं थथे नं धायेफु — “वं धायेवं तुं जिं नये मज्यू धयागु छु दु?”

30 परमेश्वरयात सुभाय् बियाः नये त्यनागुली जितः सुनानं छाय् मभिके माःगु?”

31 अयजूगुलि छिमिसं नःसां त्वसां न्ह्यागु याःसां परमेश्वरया महिमाया निति या।

* 10:8 १०:८ गन्ती २५:१-१८ * 10:9 १०:९ गन्ती २१:५-६ * 10:10 १०:१० गन्ती १६:४१-४९ * 10:16 १०:१६ मती २६:२६-२८; मार्क १४:२२-२४; लूक २२:१९-२० * 10:18 १०:१८ लेवी ७:६ * 10:20 १०:२० व्य ३२:१७ * 10:22 १०:२२ व्य ३२:२१ * 10:23 १०:२३ १ कोर ६:१२ * 10:26 १०:२६ भज २४:१

32 छिमिसं याना: यहदीतयत्, यहदीमखुपिन्त अले परमेश्वरयागु मण्डलीयात पंग: वयके मते।

33 जिं यानाच्चना थें तुं छिमिसं नं यायेगु स्व। जिं थ:त जक भिकेगु मस्वसे न्ह्यागु या:सां कर्पिन्त नि भिकेगु स्वयाच्चना। गथे याना: इपिं फुक्कसिनं परमेश्वरयात विश्वास याये फइ धका: मतिइ तया: जिं फुक्कसितं भिनिगु ज्याखँ यानाच्चना।

11

सेवा यायेबलय् छ्यं त्वपुइगु

1 ख्रीष्टं यानादी थें तुं जिं नं यानाच्चनागुलि, जिं याना च्वथें तुं छिमिसं नं याना च्वँ। ☆

2 छिमिसं जित: लुमंका च्वंगुलि व जिं स्यना थें च्वनाच्चंगुलि छिमित स्याबास!

3 अयनं छता खँ न्यँ - न्ह्याम्ह मिजंयागु छ्यं ख्रीष्ट ख:, अले मिसायागु छ्यं वया भा:त ख:, अले ख्रीष्टयागु छ्यं परमेश्वर ख: धयागु खँ छिमिसं थुइके माल।

4 अयजूगुलि प्रार्थना यायेबलय् व अगमवाणी कनीबलय् मिजंतयसं छ्यं त्वपुया तल धा:सा वं ख्रीष्टयात क्वह्यंकूगु जुइ।

5 अथे हे मिसातयसं थ:गु छ्यं त्वमपुसे प्रार्थना यात धा:सा वा अगमवाणी कन धा:सा वं थ: भा:तयात क्वह्यंकूगु जुइ। थज्या:म्ह मिसा छ्यं छगलं सँ खाना त:म्ह थें ख:।

6 थथे छ्यं त्वपुइ मय:म्ह मिसां सुचुक सँ खाना छवयेगु हे बांला:। अयनं सुचुक सँ खायेगु व चिहाकयक चायेगु लज्यायागु खँ ख:सा वं छ्यं त्वपुइमा:।

7 मिजंतयसं थ:गु छ्यं त्वपुइ म्वा: छाया:सा मिजंत परमेश्वरयागु रूप व शोभा ख:, तर मिसा मिजंया शोभा ख:। ☆

8 मिजं मिसापाखें दुगु मखु बरु मिसा मिजंपाखें दुगु ख:।

9 मिसाया निति मिजं दयकात:गु मखु, बरु मिजंया निति मिसा दयकात:गु ख:। ☆

10 उकिं भा:तयागु खँ मानय याना धका: स्वर्गदूततयत् क्यनेत मिसातयसं थथ:गु छ्यं त्वपुइमा:।

11 अथेजूसां प्रभुया न्ह्य:ने मिसातयत् मिजंत मदय्क मगा:, अले हानं अथे हे मिजंतयत् मिसात मदय्क मगा:।

12 मिसात मिजंतयपाखें दुगु ख: थें मिजंत नं मिसातयपाखें बूपिं ख:। थ्व फुक्कं सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरपाखें जूगु ख:।

13 छिमिसं हे बिचा: याना स्व - छ्यं त्वमपुसे मिसातयसं परमेश्वरयात प्रार्थना यायेगु बांला: ला?

14 मिजंतयसं ताहा:कय्क सँ लहिना तयेगु बांमला: धका: ला झीसं अथें स्यु नि।

15 मिसातयसं ताहा:कय्क सँ लहिना तयेगु तसकं बांला:। छ्यं त्वपुइत हे मिसातयत् ताहा:कगु सँ बियात:गु ख:।

16 थ्व खँय् सुं मनुखं जवा:सवा: या: व:सा वयात जिं थुलि हे जक धाये - थ्व बाहेक जिमिगु मेगु थितिकुति मदु। अले मण्डलीइ मेगु थितिकुति नं मदु।

प्रभुयागु भव्य

मती २६:२६-२९; मर्क १४:२२-२५; लूक २२:१४-२०

17 आ: धायेत्यनागु खँय् धा:सा जिं छिमित च्वछाय् मफु, छाया:सा छिमिसं मण्डलीइ मुनेबलय् भिंगु ज्या यायेगु स्वया: मभिगु ज्या यानाच्चंगु दु।

18 न्हापां ला जिं छिमि दथुइ त्वापु दु धयागु खँ न्यना तयागु दु। थ्व खँ ला जित: नं ख: थें च्वन।

19 भिंम्ह मनु म्हसीकेत ला थथे त्वापु नं दयेमा: मखु ला?

20 छिपिं फुक्कं छथाय् मुनीगु प्रभु भव्य नयेत मखु खनिसा

21 छाया:सा नयेबलय् छिपिं फुक्कसिनं थ:गु ब्वति मेपिं स्वया: न्हापालाका नइ। थुकथं गुलि ला नये मखंका नं च्वनी, अले गुलिसिनं भ्यभ्यलुक्क नं त्वनी।

22 थथे नयेत्वने यायेत छिमि थथःगु छँ मद् ला? छिमिसं नये मखंपि मनूतयगु इज्जत कायेत्यनागु ला? थथे याना: छिमिसं परमेश्वरयागु मण्डलीयात हेपय यानागु ला? थज्या:गु खँय् जिं छिमित छु धाये? जिं छिमित भिंपि मनूत ख: धका: धाये फइ ला? जिं छिमित भिंपि मनूत ख: धका: धाये मफु।

23 प्रभुं हे जित: स्यनादीगु खँ जिं छिमित स्यना बियागु ख:। येशूयात ज्वंकूगु चान्हय वयकलं मरि कया:

24 परमेश्वरयात सुभाय् बियादिल। अले मरि कुचा थला: थथे धयादिल – “छिमित बियागु थ्व जिगु म्ह ख:। जित: लुमंकेत छिमिसं थथे हे यायेगु या।”

25 नये धुंका: वयकलं अथे हे ख्वला कया: थथे धयादिल – “थ्व ख्वला जिगु हि हायका: यानागु परमेश्वरयागु न्हगु बाचा ख:। जित: लुमंकेत थथे ख्वलां त्वनेगु यायेगु या।”*

26 प्रभु मझातले थ्व मरि व थ्व ख्वलाय् च्वंगु दाखमघ छिमिसं नयेत्वनीबलय् प्रभु सिनादीगु खँ फुक्कसित कंगु जुइ।

27 अयज्गुलि अयोग्य रिति सुनानं थ्व मरि व थ्व ख्वलाय् च्वंगु त्वन धा:सा प्रभुयागु म्ह व हिया दोष लाइ।

28 थथे जूगुलि फुक्क मनूतयसं थथःगु मन जाँचय् याना स्व। अले जक मरि न, ख्वलाय् च्वंगु न त्वँ।

29 छायाधुंका:सा प्रभुया म्हायात म्हमसीकं सुनां नयेत्वने याइ वं न:गु व त्वंगुलि थ:के सजाँय हइ।

30 उकिं हे ला ख: नि, छिपि मध्ये यक्व हे म्हंमफु, बमला: अले सिना नं वन।

31 झीसं थथःगु मन जाँचय् याना स्व:गु जूसा परमेश्वरयागु सजाँय फयेमाली मखुगु।

32 सजाँय फयेबलय् संसारयापि मनूतनापि नाश मजुइमा धका: प्रभुं झीत कजय् याना: ख्याच्चव: बियादीगु ख:।

33 अयज्गुलि य:पिं दाजुकिजापिं, प्रभुयागु भवय् नयेत मुनीबलय् छम्हं मेम्हयसित पियाच्चवेगु या।

34 सुं मनूया नयेपित्याइगु जूसा वं छँय् हे न। थुकथं प्रभुयागु भवय् नयेबलय् छिपि दोषी ठहरय् जुइ माली मखु। मेगु खँ धा:सा जिं आम्कन वयेबलय् हे मिलय् याये।

12

पवित्र आत्मां बियादीगु वरदान

1 य:पिं दाजुकिजापिं, पवित्र आत्मां बियादीगु वरदानयागु सत्य खँ छु ख: धका: छिमिसं सीकि।

2 छिपि विश्वासी जुइ न्ह्य: छिपि नमवाइपि मूर्तितयत्त पुजा याइपि ख: धका: छिमिसं सि हे स्यू।

3 अयज्गुलि थ्व छता खँ छिमिसं लुमंका ति, परमेश्वरया आत्माय जुया: नवाइपि सुनानं हे येशूयात सरा: लायेमा धका: धाइ मखु। अले हानं पवित्र आत्मा दुपि मनूतयसं जक येशूयात प्रभु धका: धाये फइ।

4 थीथी वरदान विश्वासीतयत्त बियात:गु जूसां, वरदान बियादीम्ह ला छम्ह हे पवित्र आत्मा जक ख:।

5 प्रभुयागु सेवा ला त:ताकथं याये फु। न्ह्यागुकथं सेवा या:सां छम्ह हे प्रभुयागु सेवा यायेगु ख:।*

6 थज्या:गु ज्या त:ताकथं याये फु, फुक्क ज्या यायेत झीत शक्ति बियादीम्ह ला छम्ह हे परमेश्वर ख:।

7 फुक्क विश्वासीत भिना वइगु ज्या याये फयेमा धका: हे परमेश्वरं झीत पवित्र आत्मा बियादीगु ख:।

8 अले थ्व हे पवित्र आत्मां छम्हयसित बुद्धि बियादीसा मेम्हयसित ज्ञान बियादी।

9 थ्व हे पवित्र आत्मां छम्हयसित त:धंगु विश्वास बियादीसा मेम्हयसित ल्वय लायकेगु वरदानत बियादी।

10 थ्व हे पवित्र आत्मां छम्हयसित अजू चायापुगु ज्या यायेगु शक्ति बियादीसा मेम्हयसित अगमवाणी कने फइगु शक्ति बियादी। अथे हे गुम्हयसित आत्मा म्हसीकेगु शक्ति बियादी। गुम्हयसितं

थीथी भाषां नवायेगु शक्ति बियादीसा, गुम्हयसितं थुकथं थीथी भाषां नवा:गु खँयात थुइकाबीगु शक्ति बियादी।

11 थथे थीथी वरदान बियादीम्ह थ्व हे पवित्र आत्मा खः। थ्व हे पवित्र आत्मां थःत यःथें फुक्कसित थीथी वरदान बियादी।

छगू हे म्हया तःता ब्व

रोम १२:३-८

12 मण्डली म्ह थें खः। गथे तःता म्हब्व दःसां म्ह ला छगू हे जुइ। म्ह छगू हे जूसां तःता म्हब्व दइ। ख्रीष्ट नं अथे हे खः।*

13 थथे हे झीपिं यह्दीत, यह्दीमखुपिं, दास, दासमखुपिं फुक्कं छम्ह हे पवित्र आत्मां बप्तिस्मा कयागुलि छगू म्ह जूगु दु। अले झीपिं फुक्कसिके छम्ह हे पवित्र आत्मा च्वनादीगु दु।

14 म्ह नं छगू जक म्हब्व मखु, तःता म्हब्व मिलय् जुयाः जक छगू म्ह जुइ।

15 तुति – “जि ल्हाः मखु, अयजूगुलि जि म्हायागु मखु” धकाः धाःसा छु तुति म्हायागु हे मजुइ ला?

16 थथे हे न्हायपनं नं – “जि मिखा मखु, अयजूगुलि जि म्हायागु मखु” धकाः धाःसा छु न्हायपं नं म्हायागु हे मजुइ ला?

17 म्ह छम्हं मिखाया मिखा जक जूसा छुकिं न्यनेगु? अले हानं म्ह छम्हं न्हायपंया न्हायपं जक जूसा छुकिं नँतुनेगु?

18 म्हय् च्वंगु म्हब्वत परमेश्वरयात यःथें तयादीगु खः।

19 म्ह छम्हं छगू हे जक म्हब्व जूसा म्ह धयागु हे गनं जुइ?

20 अथे जूगुलि हे खः – छगू म्हय् तःता म्हब्व दुगु।

21 उकिं मिखां ल्हाःयात – “छ जितः म्वाः” धकाः धाये फइ मखु। अले हानं छेनं तुतियात – “छ जितः म्वाः” धकाः धाये फइ मखु।

22 अथे मखु, म्हय् चिधंगु व बमलाःगु म्हब्व नं झीत मदयक मगाः।

23 गुगु म्हब्वयात झीसं बांलाः ताय्कि मखु उकियात हे झीसं बांलाक बिचाः यानाच्वन। खने मदुगु म्हब्वयात धाःसा बांलाक त्वपुयाच्वन।

24 बांलाःगु म्हब्वयात बिचाः याये म्वायेक, बरु चिधंगु व बांमलाःगु म्हब्वयात जक अप्वः बिचाः याये माय्क परमेश्वरं झीगु म्हय् म्हब्वयात मिलय् यानादीगु खः।

25 अयजूगुलि म्हय् च्वंगु म्हब्वत अलग जुयाच्वनी मखु, बरु फुक्कं थःथवय् मिलय् जुयाच्वनी।

26 म्हय् च्वंगु छगू म्हब्वयात जक दुःख जूसा फुक्क म्हब्वयात दुःख जुइ। अथे हे म्हय् च्वंगु छगू म्हब्वयात जक तःधंकल धाःसा फुक्क म्हब्वत लयताइ।

27 अथे हे छिपिं फुक्कं ख्रीष्टयागु मण्डली खः। छिपिं छम्ह छम्ह ख्रीष्टयागु म्हय् च्वंगु म्हब्वत खः।

28 अयजूगुलि परमेश्वरं मण्डलीइ सुयात गन गन तयेमाः अन अन हे तयादीगु दु।

दकलय् च्वय् प्रेरितत,

वयां ल्यु अगमवक्तात,

वयां ल्यु गुस्त,

अले अजू चायापुगु ज्या याइपिं,

त्वय् लाय्केगु वरदान दुपिं,

मेपिन्त ग्वाहालि याइपिं,

मेपिन्त सल्लाह बीपिं,

अले हानं थीथी भाषां नवाये फुपिं तयादीगु दु।*

29 फुक्कं प्रेरितत जुइ मखु, अथे हे फुक्कं अगमवत्तात, फुक्कं गुस्त, फुक्क अजू चायापुगु ज्या याइपि जुइ मखु।

30 थुपि फुक्कसिके हे ल्वय लायकेगु वरदान दइ मखु, थुपि फुक्कसिनं मथूगु थीथी भाषां नवाये फइ मखु। अथे हे फुक्कसिनं थीथी भाषां नवा:गु खँ थुइकाबी फइ मखु।

31 अयजूगुलि अज्ज त:धंगु वरदान कायेत स्वयाचवँ।

जिं अज्ज हे भिंगु लँ क्यने।

13

माया

1 मनूतयगु थीथी भाषां व स्वर्गदूततयगु भाषां हे नवाये स:सां जिं कर्पिन्त माया मयात धा:सा जिं अथे नवा:गु खँ भुस्या: व गं था:गु थें जक जुइ।

2 अगमवाणी कनेगु वरदान बिया त:सां, अले हानं फुक्क ज्ञान दुसां, फुक्क गुप्ति खँ थुइके फुसां, पहाड हे ल्यहें थनीगु विश्वास दुसां, जिके माया धयागु मदुसा जि छुं नं मखु।*

3 थके दुगु फुक्कं नये मखँपिन्त इना ब्यूसां, अले थ:गु हे म्हयात तकं छ्वयके ब्यूसां जिके माया धयागु मदुसा जिं यानागु फुक्कं सिंति वनी।

4 माया दुम्ह मनुखं सह यानाच्चनी व दया याइ। नुग: मुइकी मखु, थथ:म्हं तुं त:धंछुया जुइ मखु, अले घमण्ड याइ मखु।

5 माया दुम्ह मनु छुच्चा जुइ मखु, वं थ: जक भिकेगु स्वइ मखु, तंम्वयकी मखु, अले जुइ धुंकूगु बांमला:गु व मभिंगु लुमंका तइ मखु।

6 मभिंगु बांमला:गु खँय माया दुम्ह मनु लयताइ मखु, बरु सत्य खँय लयताइ।

7 माया दुम्ह मनुखं न्हाबलें सह यानाच्चनी, न्हाबलें विश्वास याइ, न्हाबलें आशा यानाच्चनी, अले न्हाबलें मनयात थातं तयाच्चनी।

8 माया सदां दयाच्चनी। अगमवाणी कनेगु वरदान धा:सा मदयावनी। थीथी भाषां नवायेगु वरदान नं मदयावनी। ज्ञान नं मदयावनी।

9 इति वरदान बियात:गु ज्ञान पूमवं, अले अगमवाणी कनेगु नं पूमवं।

10 पूवंगु वल कि पूमवंगु फुक्क मदयावनी।

11 मचाबलय् जिं मस्तयसं थें नवायेगु, मस्तयसं थें मतिइ तयेगु, मस्तयसं थें बिचा: यायेगु। आ: जि त:धि जुइ धुन, उकिं जिं मचाबलय्यागु फुक्कं त्व:ताछ्वये धुन।

12 आ: ला इीसं न्हायकनय थें जक बुल्लुक खनाच्चना। अबलय् धा:सा इीसं चूलाक हे स्वये दइतिनि। आ: ला जिं पूवंक मस्युनि। अबलय् धा:सा परमेश्वरं जिगु खँ पूवंक स्यू थें तुं जिं नं पूवंक सी।

13 अयजूसां विश्वास, आशा व माया, थुपि स्वता धा:सा दया हे च्वनी, तर उपिं मध्ये दकलय् त:धंगु ला माया ख:।

14

परमेश्वरं बियादीगु वरदानयागु मेमेगु खँ

1 अयजूगुलि छिमिसं कर्पिन्त माया यायेगु कुत: या। आत्मायागु वरदान कायेत नं कुत: या। अज्ज ला अगमवाणी कनेगु वरदान कायेत स्व।

2 थीथी भाषां नवाइम्ह मनुखं मनुत नाप नवा:गु मखु बरु परमेश्वर नाप नवा:गु ख:। वं नवा:गु खँ सुनानं थइ मखु। आत्मायागु शक्ति वं गुप्ति खँ ल्हानाच्चंगु ख:।

3 अगमवाणी कनीम्हयूसिनं ला मनुत नाप हे खँ ल्हाइ, अले थुकिं मनुतयत ग्वाहालि, साहस व शान्ति बी।

4 थीथी भाषां नवाइम्ह मनुखं थःत जक हे भिकी, अगमवाणी कनीम्हयसिनं ला मण्डलीयात हे भिकी।

5 छिपिं फुक्कसिनं थीथी भाषां नवाये फयेमा धकाः जिं मनंतुना। अज्ज ला छिपिं फुक्कसिनं अगमवाणी कनेगु वरदान काये फयेमा धकाः जिं इन अप्वः मनं तुनाच्चना। थीथी भाषां नवाइम्ह मनु स्वयाः अगमवाणी कनीम्ह मनु यक्व हे तःधं। अले थीथी भाषां नवाःगु खँ कर्पित थुइकाबी फुसा जक मण्डलीयात भिकी, मखुसा भिकी मखु।

6 अयजूगुलि यःपिं दाजुकिजापिं, छिमिथाय् वयाः जिं थीथी भाषां नवाःसा छिमित छु ज्यालगय् जुइ? थीथी भाषां नवायेगु स्वयाः परमेश्वरं जितः क्यनादीगु खँ, ज्ञानयागु खँ, अगमवाणी, अले शिक्षा न्यंकुसा हे जक छिमित ज्यालगय् जुइ।

7 बाँसुरी पुइबलय् व वीणा थायेबलय् त्याजिक सः पिमज्वःसा मनूतय्सं थुकिया लय् थुइका कायेफइ मखु।

8 तुरही पम्हयसिनं बांलाक ध्वाथुइक मपूसा लडाइँ याःवनेत सु न्ह्यब्वाइ?

9 अथे हे तुं छिमिसं थीथी भाषां नवाःगु ध्वामथूसा छिमिगु खँ सुनान थुइके फइ मखु। छिमिसं फसय् नवाःगु थें जक जुइ।

10 संसारय् तःता भाय् दु, अयनं न्हागु भाय्या थथःगु हे अर्थ दु।

11 सुनानं ल्हाःगु भाय् मथूसा जितः व मनु मेगु देशय् च्वम्ह थें जुइ, अथे हे वयात नं जि मेगु देशय् च्वम्ह थें जुइ।

12 आत्मां बीगु वरदानयात छिमिसं यय्काच्चंगु दु। अयजूगुलि मेमेगु वरदान स्वयाः मण्डलीयात भिनिगु व बल्लाना वइगु वरदान कायेत कुतः या।

13 अयजूगुलि थीथी भाषां नवाइम्ह मनुखं अथे थःम्हयसिनं नवानागु खँयात थुइका नं बी फयेमा धकाः प्रार्थना यायेमाः।

14 मथूगु भाषां जिं प्रार्थना याःसा जिगु आत्मां ला प्रार्थना याइ, जिगु मनं धाःसा थुकी ब्वति काइ मखु।

15 अयजुसा जिं छु यायेगु लय्? जिं प्रार्थना यायेबलय् जिगु आत्मां नं जिगु मनं नं यायेमाः। अथे हे म्ये हालेबलय् जिगु आत्मां नं जिगु मनं नं हालेमाः।

16 परमेश्वरयात सुभाय् बीत छंगु आत्मां जक प्रार्थना याःसा मेपि न्यना च्वंपिन्सं मथुइकं गथे यानाः “आमेन” धकाः धायेगु?

17 थथे छं परमेश्वरयात ब्यूगु सुभाय् तसकं हे बांलाःसां थुकिं मेपिन्त भिकी मखु।

18 छिमिसं स्वयाः जिं थीथी भाषां नवाये फु, उकिं जिं परमेश्वरयात सुभाय् बी।

19 मण्डली मुनाः सेवा यायेबलय् धाःसा दूःछिगू खँवः नवायेगु स्वयाः मेपिन्सं थुइक न्यागू हे जक खँग्वलं स्यनेगु यः।

20 यःपिं दाजुकिजापिं, थुइकेगु सीकेगु खँय् छिपिं मस्त थें जुइ मते। मभिंगु खँय् धाःसा छिपिं मस्त थें जु। थुइकेगु व सीकेगु खँय् छिपिं तःधिपिं थें जु।

21 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु -

“मथूगु भाय् ल्हाइपिं मनूतयगु म्हुतुं

व परदेशीतयगु म्हुतुं

जिं थः मनूतनापं खँ ल्हाये।

अयनं इमिसं जिगु खँ न्यनी मखु।”✠

22 अयजूगुलि थीथी भाय् विश्वास याना च्वंपिनिगु निंति मखु, तर विश्वास मयाःपिनिगु निंति चिं खः। तर अगमवाणी विश्वास मयाःपिनिगु निंति मखु, तर विश्वास याना च्वंपिनिगु निंति खः।

23 मण्डलीइ फुक्क मुना च्वनीबलय् थथे फुक्कसिनं थीथी भाषां नवाना च्वनीबलय् विश्वास मयाःनिपिं व छुं मस्यूपिं मनूत वल धाःसा इमिसं छिमित “वें” धकाः मधाइ ला?

24 अथे हे अगमवाणी कनाच्चंबलय विश्वास मयाःनिम्ह सुं मनू वल धाःसा वं वचन न्यनाः थःगु पापया पश्चाताप याइ। शुक्रथं थःम्हं थःत नं जाँचय् याइ।

25 वयागु नुगलय् च्वंगु गुप्ति खँ नं सी दइ। अले वं “धात्थे हे परमेश्वर छिपिनाप दी खनी” धकाः क्वछुनाः परमेश्वरयात तःधक्की।

मण्डलीइ पालंपाः व बांलाक सेवा यायेगु या

26 यःपिं दाजुकिजापिं, जिगु धापू छिमिसं थुल ला? छिपिं फुक्कं छथाय् मुनाः परमेश्वरयात सेवा यायेबलय् छम्हयसिं भजन यायेगु, छम्हयसिं स्यनेगु, छम्हयसिं परमेश्वरं क्यनादीगु खँ न्यकेगु, छम्हयसिं थीथी भाषां नवायेगु, अले छम्हयसिं थथे थीथी भाषां नवाःगु थुइकाबीगु यायेमाः। थ्व फुक्क ज्यां मण्डलीयात भिंकिगु जुइमाः।

27 थीथी भाषां नवायेगु ज्या निम्ह स्वम्हयसिं स्वयाः अप्वःसिं याये मज्यू। व नं पालंपाः यायेमाः। अले थथे थीथी भाषां नवाःगु खँयात छम्हयसिं थुइकाबीगु यायेमाः।

28 अयनं थीथी भाषां नवाःगु खँ थुइका बीम्ह सुं नं मदुसा मण्डलीइ अथे थीथी भाषां नवाके मते। थज्याःम्ह मनुखं थःलिसे व परमेश्वरलिसे जक अथे नवायेगु यायेमाः, मण्डलीइ वयाः नवाये मज्यू।

29 अले हानं अगमवाणी कनेगु नं निम्ह स्वम्हयसिं जक यायेमाः। थथे इमिसं न्यंकीगु वचनयात खः ला कि मखु धकाः जाँचय् यायेमाः।

30 थथे नवाना च्वनीबलय् परमेश्वरं अन दुपि सुयातं नवायेत धयादिल धाःसा नवाना च्वंम्हयसिं दिना बीमाः।

31 छम्ह छम्ह यानाः छिपिं फुक्कसिं अगमवाणी कने ज्यू। अले जक फुक्कसिं स नं सय्की, अले साहस नं दइ।

32 अगमवाणी कनेगु वरदान दुपि मनुतयसं थःत बसय् तयेमाः।

33 न्ह्यःने लाः थें यायेत इतीत परमेश्वरं सःतादीगु मखु बरु बांलाक यायेत अले मिलय् जुइत सःतादीगु खः।

34 मण्डलीइ सेवा यायेबलय् मिसातयसं नवाये मज्यू। इमित नवाके मज्यू। व्यवस्थां धाःकथं इपि अधीनय् च्वनेमाः।

35 इमिसं छुं खँ सीकेमास्ति वःसा छँय् थः भाःतयाके न्यनेमाः। मण्डलीइ मिसातयसं नवायेगु तसकं हे बांमलाःगु खँ खः।

36 परमेश्वरयागु वचन छिमिगुपाखें हे दुगु खः ला? परमेश्वरयागु वचन छिमिथाय् जक वःगु खः ला?

37 सुनानं थः अगमवक्ता व परमेश्वरयागु वरदान दुम्ह मनू खः धकाः बिचाः याःसा वं जिं च्वयाच्चनागु थ्व खँ परमेश्वरयागु उजं खः धकाः सीकेमाः।

38 जिगु थ्व खँयात सुनानं मन्यंसा वयागु खँ नं न्यने मते।

39 अयजूगुलि यःपिं दाजुकिजापिं, अगमवाणी कनेगु वरदान कायेत कुतः या। अयनं थीथी भाषां नवाइपिन्त नं पने मते।

40 न्ह्यागु हे ज्या याःसां पालंपाः व बांलाक या।

15

ख्रीष्ट सिनाः हानं म्वाःगु

1 यःपिं दाजुकिजापिं, छिमिसं आः तक नं विश्वास यानाः मानय् यानाच्चंगु जिं न्यंकागु भिंगु खँ आः हानं छिमित लुमंकाबी मास्ति वल।

2 जिं न्यंकागु भिंगु खँयात छिमिसं क्वातुक विश्वास याना च्वंसा छिमित मुक्ति दइ, विश्वास याना मच्चंसा छिमित मुक्ति दइ मखु।

3 धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें ख्रीष्ट हे झीगु पापयागु निंति सिनादिल धकाः जितः धयादीगु तःधगुं खँ हे जिं छिमित कना बियागु खः।*

4 धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें सीम्ह ख्रीष्टयात थुनाबिल, अले स्वन्हु दय्काः हानं म्वाना झाल।*

5 अले वय्कः केफासयाथाय् खनेदय्कः झाल। लिपा झिनिम्ह प्रेरिततय्थाय् नं झाल।*

6 लिपा हानं वय्कः न्यासलं मयाक चेलात मुनाच्चंथाय् खनेदय्कः झाल। थुपि मध्ये गुलि मनूत थौं तक नं म्वाना हे च्वंगु दनि, गुलि सिनावने नं धुंकल।

7 थुयां लिपा याकूबयाथाय्, अले हानं फुक्क प्रेरिततय्थाय् वय्कः खनेदय्कः झाल।

8 दकलय् लिपा ई मत्य्क बूम्ह मनूयाथाय् थें वय्कः जिथाय् नं झाल।*

9 उकिं जि ला प्रेरितत मध्ये दकलय् चिधंम्ह खः। परमेश्वरयात विश्वास याना जूपिन्त सास्ती बियाजुइ धुनागुलि जितः प्रेरित धकाः धाये मल्वः।*

10 अथेसां परमेश्वरं जितः दया माया यानादीगुलि जि थथे जुइ खन। वय्कलं जितः दया माया यानादीगु नं ला जिं सिति मछ्वया। फुक्क प्रेरिततय्सं स्वयाः नं जिं यक्व दुःख सियाः ज्या यानाच्चनागु दु। जिं हे जक ला थथे ज्या यानाच्चनागु मखु, बरु जितः ज्या याकातःगु ला परमेश्वरयागु दया मायां खः।

11 थथे थ्व भिंगु खँ छिमित जिं कनागु जूसां, मेपिं प्रेरिततय्सं कंगु जूसां जिपिं फुक्कसिनं न्यंकागु थ्व हे खँ खः। अले थ्व हे खँयात छिमिसं नं विश्वास यानाच्चन।

झीपिं नं सिनाः हानं म्वाइतिनि

12 जिमिसं छिमित “सी धुंकूम्ह ख्रीष्ट हानं म्वानावल” धकाः न्यंका जुया धाःसा हानं छिपि मध्ये गुम्हं गुम्हय्सिनं सीम्ह म्वाना वइ मखु धकाः गथे धायेफत?

13 थथे धाःगु खँ खत धाःसा ख्रीष्ट नं सिनाः म्वानावःगु मखुत।

14 ख्रीष्ट हानं म्वानावःगु मखु धकाः धाःगु खँ सत्य खःसा जिमिसं न्यंका जुइमाःगु नं मन्त, अले छिमिसं ख्रीष्टयात विश्वास याःगु नं ज्यालगय मजुल।

15 थुलि जक मखु, परमेश्वरयात बांमलाक जिमिसं मखुगु खँ ल्हाना जुयागु जुल, छायाःसा वय्कलं ख्रीष्टयात हानं म्वाकादिल धकाः जिमिसं न्यंका जुया। अले सीपिं हानं म्वाना वइ मखुत धकाः धाःगु खँ सत्य खःसा वय्कलं नं ख्रीष्टयात हानं म्वाकूगु नं खइ मखु।

16 सीपिन्त म्वाकी मखुत धयागु जूसा ख्रीष्टयात नं म्वाकूगु मखुत।

17 अले ख्रीष्ट सिनाः हानं म्वानावःगु मखु धयागु जूसा छिमिसं विश्वास यानाच्चंगु नं सिति वन, अले छिपि आः तक नं पापी हे तं जुयाच्चंगु दनि।

18 थथे खः धयागु जूसा ख्रीष्टयात विश्वास यानाः सिनावपिं विश्वासीत नं पापय् हे लानाच्चंगु दनी।

19 ख्रीष्टयाके झीसं यानाच्चनागु आशा थ्व जीवन दतलेयात जक खः धयागु जूसा झीपि संसारय् च्वपिं स्वयाः नं तसकं मायावपिं जुल।

20 सीम्ह ख्रीष्ट हानं म्वानावःगु खँ सत्य खः। अय्जगुलि सीपिं हानं म्वाकीतिनि धयागु खँ नं सत्य खः धकाः थुकिं हे सीदत।

21 छम्ह मनुखं यानाः फुक्क मनूत सी माल, अथे हे छम्ह मनुखं हे यानाः फुक्क मनूत सीसां हानं म्वाइ।

22 गथे आदमं यानाः झीपिं सी माल, अथे हे ख्रीष्टं यानाः झीपिं सिनाः नं म्वाना वइ।

23 तर फुक्क पालंपाः जुइ। दकलय् न्हापा ख्रीष्ट म्वात, अले ख्रीष्ट हानं थन झायादीबलय् वय्कःयापि मनूत म्वाइ।

24 अले तिनि दक्व फुक्कं मदय्का छवयादी। अबलय् ख्रीष्टं फुक्क शासन, अधिकार व शक्ति मदय्का छवयाः राज्य परमेश्वर बाःयात लःल्हानादी।

* 15:3 १५:३ यशै ५३:५-१२

* 15:4 १५:४ भज १६:८-१०; मत्ती १२:४०; प्रे २:२४-३२

* 15:5 १५:५ मत्ती २८:१६-१७;

मर्क १६:१४; लूक २४:३४,३६; यह २०:१९

* 15:8 १५:८ प्रे १:३-६

* 15:9 १५:९ प्रे ८:३

25 अथेसां ख्रीष्टया फुक्क शत्रुतयत् बुकाः परमेश्वरं वय्कःयागु पालि तःले मततले वय्कलं हे राज्य यानादी।*

26 दकलय् लिपा नाश जुइमह शत्रु ला “मृत्यु” खः।

27 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु —

“परमेश्वरं फुक्कं ख्रीष्टयागु पालि तःले तयादी।”

“फुक्कं” धाल धकाः परमेश्वरयात धाःगु मखु, छायाधाःसा फुक्कं ख्रीष्टयागु पालि तःले तयादीमह ला वय्कः हे खः।*

28 गुबलय् दक्व फुक्कं ख्रीष्टयागु तःले लाइ, अबलय् वय्कः थथःमहं तुं परमेश्वरयागु तःले च्वनादी, छायाधाःसा फुक्कं वय्कःयागु पालि तःले तयादीमह परमेश्वर हे खः। थुकथं परमेश्वरं फुक्कसितं राज्य यानादी।

29 हानं म्वाना वइ मखुगु जूसा सीपिनिगु निति बप्तिस्मा काइपिं मनूतयत् छु ज्वालय् जुल? सीपि म्वाना वइ मखुगु खःसा इमिगु निति छाया बप्तिस्मा बियाजुल?

30 जिपिं जक छाया न्ह्याबलें खतराय् लाना च्वनेगु?

31 यःपिं दाजुकिजापिं, छिमिगु विश्वासं यानाः जिं प्रभु येशू ख्रीष्टया न्ह्याःने छयं धस्वाकाः धयाच्वना — “जि न्हिन्हि सिना च्वना।”

32 मनूया बिचाःकथं एफिससय् पशुनाप ल्वाःगु जूसा जितः छु फाइदा? सीपिन्त म्वाकी मखुगु जूसा मनूतयसं धाःथे — “कन्हय् ला झी सि हे सी, उकिं नयाःत्वनाः मोजमज्जा याना जूसां जिल नि।”*

33 मूर्ख जुइ मते, “मभिपिं लिसे बुला जूसा भिपिं नं स्यनावनी।”

34 भिंगु ज्याखें यायेत न्ह्यलं चायकि, अले पाप यायेगु त्वःति। छिमित मछालापुकेत जिं थथे धयाच्वनागु खः, छायाधाःसा छिपिं गुम्हं गुम्हय्सिनं परमेश्वरयात म्हसीके मफुनि।

सीमह हानं म्वाना वइतिनि

35 सीपिं हानं गथे म्वाना वइ, अले म्वाना वये धुंकाः इमिगु म्ह गथे जुइ धकाः सुनानं न्यनेफु।

36 अय् मूर्ख — हलातःगु छुं नं पुसा ध्वमगिकं गथे बुया वइ?

37 छव जूसां, न्ह्यागु जूसां छिमिसं उकियात पुसा हे जक ला पीगु खः, तःमागु मा हे ला पी मखु।

38 छिमिसं बुँइ हःगु पुसायात परमेश्वरं यःकथं मा दय्कादी। फुक्क पुसायात माकथं व ल्वय्क तःमा यानादी।

39 फुक्कसिगु म्ह उथें जुइ मखु। मनूयागु म्ह छगू कथंयागु, अथे हे पशुयागु म्ह मेगु कथंयागु हे जुइ। अथे हे झंगःपक्षियागु म्ह छगू कथंयागु जूसा, न्यायागु म्ह मेगु हे कथंयागु जुइ।

40 आकाशय् च्वंगु निभाः, तिमिला, नगुतयगु नं थःगु हे म्ह दु। अथे हे पृथ्वीइ च्वंपिनिगु नं थःगु हे म्ह दु। आकाशय् च्वंपिनिगु जः छगू कथंयागु दु। अथे हे पृथ्वीइ च्वंपिनिगु जः मेगु कथंयागु।

41 सूर्यया जः छगू कथंयागु, तिमिलाया जः मेगु कथंयागु। अथे हे नगुतयगु जः नं मेगु कथंयागु जुइ। नगुतय् नं थीथी कथंया जः दु।

42 सीपिन्त म्वाकीबलय् नं थथे हे जुइ। मनूतयगु सीमह थुना छवइबलय् चा तुं जुयावनी। अले सीपिं म्वाना वये धुंकाः गुबलें सी माली मखु।

43 मनूतयगु सीमह थुनीबलय् तसकं बांमलाः अले बमलाः। अले म्वाना वइबलय् तसकं बांलाइ अले बल्लाइ।

44 सीबलय् चायागु म्ह जुयाः थुनी, अले आत्मायागु म्ह जुयाः म्वाइ। चायागु म्ह दु धासैलि आत्मायागु म्ह नं दु।

45 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु – “दकलय् न्हापायाम्ह आदम जीवन काःम्ह जुल। दकलय् लिपायाम्ह आदम जीवन बीम्ह आत्मा जुल।”☆

46 दकलय् न्हापा वःम्ह आत्मायागु म्ह मखु, बरु चायागु म्ह खः, अले लिपातिनि आत्मायागु म्ह वल।

47 दकलय् न्हापायाम्ह आदम पृथ्वीयागु चां दय्कूम्ह खः, अले लिपायाम्ह आदम स्वर्ग वःम्ह खः।

48 पृथ्वीयापि मनूत चां दय्कूम्ह थें खः स्वर्गयापि मनूत धाःसा स्वर्ग झाःम्ह मनू थें जुइ।

49 गथे झीपि पृथ्वीयागु चां दय्कूम्ह मनू आदम थें तुं जुल, अथे हे झीपि स्वर्ग वःम्ह थें जुइ।

50 यःपि दाजुकिजापि, परमेश्वरं जितः धयादीगु सत्य खें थ्व हे खः। थ्व संसारय् म्वानाच्चपि मनूत स्वर्गय् परमेश्वरयागु राज्यय् दुथ्याइ मखु। अथे हे नाश जुइपिन्सं नाश मजुइके फइ मखु।

51 छिमिसं मस्युनिगु खें जिं छिमित कनाच्चनागु खः। झीपि फुक्कं सी माली मखु। तर झीपि फुक्क हिलावनी।

52 दकलय् लिपा तुरही पुया हयेवं मिखाफुति याये मलावं सीपि हानं म्वाना वइ, अले गुब्सं सी माली मखुत। अले झीपि म्वानाच्चपि नं हिलावनी।☆

53 छायाधाःसा सीपि म्वाना वये हे माः, अले सीमानिपि गुब्सं मसीपि जुइ हे माः।

54 थथे सीपि म्वाना वये धुंकाः अले सी माःनिपि सीम्वाःपि जुइ धुंकाः धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु खँ पूवनी –

“मृत्यु नाश जुयावन,

त्याःपि हानं बुइ मखुत।”☆

55 “हे मृत्यु! ग्व छं त्याके फुगु?

छंगु शक्ति ग्व?”☆

56 मृत्युयागु शक्ति पाप खः। अले व्यवस्थां यानाः पाप बल्लानाच्चंगु खः।

57 अयजूगुलि झी प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें झीत त्याके बियादीम्ह परमेश्वरयात यक्व यक्व सुभाय् दु।

58 अयजूगुलि यःपि दाजुकिजापि, क्वातुकु विश्वास या, अले मन थातय् लाकाः च्वँ। प्रभुयागु ज्या याना हे च्वँ। थथे छिमिसं याःगु ज्या सिति वनी मखु धकाः ला छिमिसं सि हे स्यु।

16

यरूशलेमय् छवयेत भेटी ब्यगु

1 यहूदियाय् च्वपिं परमेश्वरया मनूतय्त ग्वाहालि बीत भेटी कायेगु खँय् गथे जिं गलातियाय् च्वंगु मण्डलीतय्त धयागु खः अथे हे छिमिसं नं या।☆

2 छिमिसं थःम्ह कमय् यानागुलि लिक्काः गुलि बी फु उलि आइतबार पतिकं बियाः मुंका ति। थथे याःसा जि आम्कन वयेबलय् भेटी कयाच्चने माली मखु।

3 जि आम्कन वयेबलय् छिमिगु भेटी यरूशलेमय् बीके छवयेत छिमि हे यःपि मनूतय्त पौ बियाः छवयाबी।

4 जि थः हे वनेमाःसां इमित नं नापं ब्वनायंके।

यात्राया ग्वसाः ग्वःगु

5 माकेडोनिया वने माःगुलि जि माकेडोनिया जुयाः जक छिमिथाय् वये।☆

6 छिमिथाय् वयाः जि छन्हु निन्हु च्वनेगु मतिइ दु, फुसा चिकुला ज्वःछि हे च्वने। अनं लिपा जि न्हाथाय् वंसां छिमिसं जितः ग्वाहालि ब्यु।

☆ 15:45 १५:४५ उत २:७

☆ 15:52 १५:५१-५२ १ थेस ४:१५-१७

☆ 15:54 १५:५४ यशै २५:८

☆ 15:55 १५:५५

होशे १३:१४

☆ 16:1 १६:१ रोम १५:२५-२६

☆ 16:5 १६:५ प्रे ११:२१

7 दुस्वः वये थें जक जि छिमिथाय् वये मास्ति मवः। प्रभुं जितः धयादिल धाःसा जि छिमिथाय् तःन्हु हे च्वनेगु मतिइ दु।

8 अयनं पेन्तिकोस नखः तक जि थन एफिससय् हे च्वने। ☆

9 थन जिगु विरोधीत यक्व दुसां जिं थन तसकं हे तःधंगु ज्या पूवनीगु खना।☆

10 तिमोथी आम्कन वःसा वयात दुनुगलंनिसें लसकुस या, छायाधाःसा जिं थें वं नं प्रभुयागु ज्या यानाच्वंगु दु।☆

11 छिपि सुनानं वयात हेपय् याये मते, बरु छिमिसं वयात जिथाय् वयेत ग्वाहालि या। मेपि दाजुकिजापि नाप जिं वयागु लँ स्वयाच्वना।

12 किजा अपोल्लोसयात जिं मेपि दाजुकिजापि नाप आम्कन छवयाहयेत तःकः धायेधुन, अयनं वं वये ममदय्का च्वन। लिपा लात धाःसा व वइ।

दक्वसिबय् लिपायागु सल्लाह

13 होशयानाच्वँ, बल्लाक विश्वास याना च्वँ, अले मग्यासे बल्लाका च्वँ।

14 न्ह्यागु हे ज्याखँ याःसां छिमिसं कर्पिन्त माया यानाः यायेगु या।

15 स्तिफनसया छँयापिन्त ला छिमिसं म्ह सि हे स्यु। अखँयाय् दकलय् न्हापालाक विश्वासी जूपि इपि हे खः। इमिसं परमेश्वरया मनूतयगु निंति थःत हे पानाच्वंगु दु।☆

16 यःपि दाजुकिजापि, स्तिफनस थें ज्याःपिनिगु खँ न्यनेगु या। अले इपि नाप ज्या यानाच्वंपि मनूतयगु खँ नं न्यँ।

17 स्तिफनास, फोर्टनाटस व अखाइकसपि जिथाय् वःगुलि जि तसकं लय्ताः छायाधाःसा इमिसं छिपि मदुसां दु थें च्वंकाबिल।

18 छिमित थें इमिसं जितः नं तसकं न्ह्यइपुकल। थज्याःपिन्त इीसं हनेगु यायेमाः।

19 एशियाय् च्वंगु मण्डलीपाखें छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। अकिलास व प्रिस्का अले इमिगु छँय दुगु मण्डलीं नं प्रभुयागु नामं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।☆

20 थनच्वंपि फुक्क दाजुकिजापिन्सं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। थःथवय् यचु नुगलं माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या।

21 जिगु ज्वजलपा जिं थःगु ल्हातं च्वयाच्वना।

22 प्रभुयात माया मयाइम्हयसित धिक्कार दु। “हे जिमि प्रभु, झायादिसँ।”

23 प्रभु येशूयागु दया माया छिमित दयेमा।

24 वयक्कःयापाखें छिपि सकसित जिगु माया दु। आमेन!

कोरिन्थय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

पावल व कोरिन्थया मण्डलीया दथुइ खँ मिले मजूगु इलय् पावलं मण्डलीयात हाकनं थ्व पौ च्वःगु खः। अनया गुलि गुलि विश्वासीतय्सं पावलयात मभिकाः खँ ल्हाना जुल। तर पावलं इमिगु द्विद्वं ल्वःमंकाः इपिलिसें मिलय् जुइ मास्ति वयकाच्वन।

न्हापांगु पौलय् पावलं ब्वःब्यूगुलि कोरिन्थयापिन्सं थ्व पौयात लय्तायाः स्वीकार मया।

पौया न्हापांगु ब्वय् पावलं मण्डलीलिसे थःगु स्वापु दुगु खँ न्ह्यथनाः थःम्हं न्हापांगु पौलय् छाया तमं ब्वः बिया हयागु धयागु खँ ध्वाथुइकातःगु दु। अले इमिसं गल्ली स्वीकार यानाः पश्चाताप याःगुलि पावल लय्तायाच्वंगु खँ नं प्वंकातःगु दु।

अले यरूशलेमया चीमिपि विश्वासीतय्त नुगः चक्कंकाः ग्वाहालि यायेत नं इनाप यानातःगु दु। (८-९)

पावल गज्याःम्ह मनु खः धइगु खँ थ्व हे पौपाखें झीसं सीके फइ। दकलय् लिपायागु अध्यायलय् (१०-१३) पावलं कोरिन्थय् थःपिन्त धात्थेंयापि प्रेरितत, अले पावल फताहा प्रेरित खः धकाः धयाजूपिनिगु खँ न्ह्यथनाः थः सत्यम्ह प्रेरित खः धयागु दसु बियातःगु दु।

कोरिन्थय् च्वंपिन्त न्हापांगु पौ च्वःगु दच्छि ति लिपा पावलं माकेडोनियां ईस्वी सम्बत ५५-५७ पाखे थ्व निगूगु पौ च्वल।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-११

पावल व कोरिन्थय् च्वंगु मण्डली १:१२-७:१६

यहूदियाय् च्वंपि विश्वासीतय्त ग्वाहालि याःगु ८:१-९:१५

पावलं थः सत्यम्ह प्रेरित खः धकाः दसु ब्यूगु १०:१-१३:१०

क्वचाय्कूगु १३:११-१४

२ कोरिन्थी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित यानातःम्ह पावलपाखें व झी किजा तिमोथीपाखें कोरिन्थय् च्वंगु परमेश्वरया मण्डलीयात व अखेंयाय् फुक्कभनं च्वंपि वय्कःया सकल मनूतय्त ज्वजलपा।*

२ छिमित झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया माया व शान्ति दयेमा।

परमेश्वरयात पावलं सुभाय् ब्यूगु

३ झी प्रभु येशू ख्रीष्टया परमेश्वर व बाःयात झीसं सुभाय् बी हे माः। वय्कः दया माया दुम्ह व फुक्क कथंया सान्त्वना बियादीम्ह परमेश्वर खः।

४ जिमित दुःखकष्ट जुइबलय् वय्कलं हे सान्त्वना बियादी। थुकथं परमेश्वरं हे थथे जिमित सान्त्वना बियादीगुलि जिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वंपिन्त सान्त्वना बी फु।

५ ख्रीष्टं यक्व दुःखकष्ट सियादी थें तुं जिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वनागुलि थ्व हे ख्रीष्टपाखें जिमित नं सान्त्वना दइतिनि।

६ जिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वनागुलि छिमित सान्त्वना व मुक्ति दइ। परमेश्वरं जिमित सान्त्वना बियादिल धाःसा छिमित नं सान्त्वना दइ। अथे हे दुःखकष्ट जुइबलय् जिमित थें छिमित नं सह याये फइगु शक्ति दइ।

७ थथे जिमिसं छिमिके थ्व हे आशा यानाच्चनागु दु। गथे जिमिसं दुःखकष्ट सियाच्चना अथे हे छिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्चंगुलि जिमित सान्त्वना दुगु थें छिमित नं सान्त्वना दइ।

८ यःपिं दाजुकजापि, एशियाय् जिमित दुःखकष्ट जूगु खँ छिमिसं नं सीमा धयागु जिमिगु इच्छा दु। अबलय् जिमित जूवःगु दुःखकष्ट तसकं हे तःधंगुलि जिमिसं सह याये तक नं मफुत। म्वाइ थें हे मच्चने धुंकूगु।*

९ जिमिसं ला “सि हे सित” धाये धुनागु। थःके भरोसा मतसे सीपिन्त म्वाकादीम्ह परमेश्वरयाके भरोसा तयेमा धकाः क्यनेत थथे जूगु खः।

१० अथे सी हे धुंकूपि जिमित परमेश्वरं बचय् यानादिल, थथे हे लिपा तक नं बचय् यानातयादी। वय्कलं हानं हानं जिमित बचय् यानातयादी धकाः वय्कःयाके जिमिसं आशा तयाच्चना।

११ छिमिसं नं जिमिगु ग्वाहालिया निति थथे हे प्रार्थना यानाः परमेश्वरं जिमित आशिष बियादीगुलि यक्वसिनं वय्कःयात सुभाय् बियाच्चंगु दु।

पावलं यात्राया ग्वसाः हीकूगु

१२ जिमिसं मछाः मजुसे धायेफु – थ्व संसारय् जक मखु छिमिगु न्ह्यःने नं जिमिसं मभिंगु मतिइ मतसे ज्याखँ याना जुया। जिमिसं थथे थःगु हे ज्ञानं मखु, बरु परमेश्वरं बियादीगु दया मायां दया याये फुगु खः।

१३ छिमिसं ब्वनाः थुइके फइगु खँ जक जिमिसं च्वयाहयागु खः। छिमिसं फुक्कं थुइके फइ धकाः जिं आशा यानाच्चनागु दु।

१४ थौकन्हय् छिमिसं जिमिगु खँ भचासां थुइ धुंकल। प्रभु येशू हानं झायादीबलय् छिपि खनाः गथे जिमिसं छ्यं धस्वाके फइ अथे हे छिमिसं जिपि खनाः छ्यं धस्वाके फइ।

१५ थ्व हे खं यानाः जि नं छिमिथाय् वयेत कुतः यानाच्चनागु खः। थुकिं यानाः छिमित निदुगं आशिष दइ।

१६ जि माकेडोनियाय् वनेबलय् छिमिथाय् छकः दुस्वयाः जक वनेगु मतिइ तयागु खः। अले माकेडोनियां लिहां वयेबलय् नं छकः छिमित नापलाः वयेगु मतिइ दु। अयजुइबलय् जिं यहूदियाय् वनेत छिमिगुपाखें छुं भचा ग्वाहालि नं काये फइ।*

१७ थथे मन हीकल धकाः जि छु मभिंम्ह, भरोसा मदुम्ह मनू जुल ला? गुबलें “ज्यू,” गुबलें “मज्यू” धकाः जि थःत जक भिकेत स्वइम्ह मनू खः ला?

१८ गथे परमेश्वर विश्वास याये बहःम्ह खः, अथे हे जिमिसं नं म्हुतुं छता ज्यां छता याना मजुया।

१९ सिलास, तिमोथी व जिं छिमित परमेश्वरया काय् ख्रीष्ट येशूयागु खँ न्यंकागु दु। वय्कःयाके गुबलें “खः” गुबलें “मखु” मदु। तर वय्कःयाके न्ह्याबलें “खः हे खः” जक दु।*

२० परमेश्वरं बियादीगु बचं फुक्क येशूपाखें पूवनी। अयजुगुलिं हे परमेश्वरयात सुभाय् बीबलय् येशूयागु नामं झीसं “आमेन” धकाः धायेगु खः।

२१ ख्रीष्टयात क्वान्तुक विश्वास यानाच्चने फय्क छिमित नं जिमित नं शक्ति बियादीम्ह परमेश्वर हे खः। परमेश्वरं झीत ल्ययादीगु खः।

२२ झीपिं वय्कःया मनूत खः धकाः म्हसीकेत वय्कलं चिं थें झीगु नुगलय् पवित्र आत्मा बैनाकथं बियातयादीगु दु।

२३ जिगु नुगलय् च्वंगु फुक्क खँ स्युम्ह परमेश्वरयात साक्षी तयाः जिं धयाच्चना। छिमित ब्वःबियाः छिमिगु नुगः ख्वय्के मास्ति मवःगुलि जि आम्कन कोरिन्थय् मवयागु खः।

२४ छिमिगु विश्वासयात जिमिसं थःगु ल्हातय् कायेत स्वयागु मखु। छिमिसं क्वान्तुक विश्वास यानाच्चंगु दु। छिमित लय्तायकेत हे जिपिं छिपिनाप ज्या यानाच्चनागु खः।

2

- 1 छिमित मछिनी धका: हे जिं थथे मवयेगु क्व:छिनागु ख:।
 2 छिमित जिं नुगलय् स्याकल धा:सा जित: सुनां लय्ताय्की? जित: लय्ताय्कीपिं छिपिं हे मखु ला?
 3 अय्जूगुलि हे ख: जिं व पौ च्वया: छ्वयाहयागु। जित: लय्ताय्कीपिलिसे हे नुगलय् स्याके म्वा:लेमा धका: जिं मवयेगु क्व:छिनागु ख:, छाया:सा जि लय्ता:सा हे जक छिपिं लय्ताइ धका: जिं स्यू।
 4 तसकं हे नुग: मछिंका: दु:ख ताया: मिखाय् दंक ख्वबि तया: छिमित पौ च्वयाहयागु ख:। छिमित नुगलय् स्याकेत अथे च्वयाहयागु मखु, बरु जिं छिमित गुलि माया यानाच्वनागु दु धका: सीकेत जक ख:।
 दोषीयात क्षमा
 5 सुनानं सुयातं नुगलय् स्याकूसा, जित: जक मखु बरु छिपिं फुक्कसितं नुगलय् स्याकूगु थें ख:। जिं छिमित यक्व बोझ क्वबिके मास्ति मव:।
 6 थुकथं व मनूयात छिपिं मध्ये यक्वसिनं सजाँय बी धुकूगुलि आ: वयात सजाँय बी गात।
 7 न्हागु हे जूसां आ: छिमिसं वयात क्षमा याना: साहस ब्यु। थथे मया:सा वं झन तसकं नुगलय् स्याकी।
 8 थथे छिमिसं वयात माया यानाच्वनागु दु धका: क्यँ धयागु जिगु बिनित्ति दु।
 9 जिं धयागु खँ छिमिसं मानय् या: ला कि मया: धका: स्वयेत जिं थथे च्वयागु ख:।
 10 थुकथं छिमिसं सुयात क्षमा याइ वयात जिं नं क्षमा बी। छाया:सा जिं सुयातं छुं खँय् क्षमा याये मा:सा छिमिगु हे निति ख्रीष्टया न्हा:ने यानाबी।
 11 झीसं थथे क्षमा या:सा शैतानं झीत स्यंके फइ मखु। शैतानं झीत न्हाथे याना: सां क्वथलेत स्वयाच्चंगु खँ झीसं स्यू।

त्रोआसय् पावलं धन्दा का:गु

- 12 ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकेत जि त्रोआसय् वयाबलय् अन ज्या यायेत प्रभुं जित: लुखा चाय्कादिल।
 13 अयुनं किजा तीतसयात लुइके मफुगुलि जित: तसकं सुख मन्त। अय्जूगुलि जि अनं बिदा कया: माकेडोनिया वना।*
 ख्रीष्टलिसे झीपिं नं त्याइ।
 14 परमेश्वरयात सुभाय् दु, छाया:सा ख्रीष्टलिसे तुं जिपिं नं न्हाबले तयाना च्वनेत वय्कलं जिमित दया माया यानादीगु दु। अले जिमिगुपाखें भिंगु खँ नस्वा: थें न्यंकभनं न्यंकादीगु दु।
 15 जिं न्यंकागु ख्रीष्टयागु भिंगु खँ परमेश्वरयात त:धकेगु नस्वा: थें ख:। थ्व मुक्ति का:पि व नाश जुइपिनि दथुइ नं जिपिं परमेश्वरया नितिं ख्रीष्टया नस्वा: ख:।
 16 नाश जुइपिनिगु नितिं थ्व नव:गु नरक थें ख:, मुक्ति काइपिनिगु नितिं थ्व नस्वा:गु जीवन थें ख:। थथे याये फुम्ह सु दु?
 17 व्यापार याये थें जिमिसं परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंकाच्वनागु मखु। जिमित परमेश्वरं हे छ्वया हयादीगुलि ख्रीष्टया च्य:तय्सं थें जिमिसं ख:गु खँ जक नवानाजुयागु दु।

3

व्यवस्था व आत्मा

- 1 जिमिसं थ:पिन्त त:धंकागु मखु। मेपिं मनूत थें जिमित जिमिगुपाखें सिफारिस पौ कायेगु वा छिमित सिफारिस पौ बीमा:गु मदु।
 2 छिपिं हे जिमिगु नुगलय् च्वयात:गु सकसिनं ब्वने व थुइके फइगु पौ ख:।

३ छिपि ख्रीष्ट च्वयाहःगु पौ खः। अले जिमिगुपाखें छवयागु खः। थ्व मसिं च्वयातःगु पौ मखु, अले ल्वहंयागु ग्वरलय् च्वयातःगु पौ नं मखु। थ्व पौ ला मनूतयगु नुगलय् म्वाःम्ह परमेश्वरयागु आत्मां च्वयातःगु पौ खः।*

४ ख्रीष्टपाखें परमेश्वरयाके जिमिसं थज्याःगु हे भरोसा तयाच्चना।

५ थ्व ज्या जिमिगु हे शक्ति याये फु धकाः धायेगु जिमिगु शक्ति मदु। थ्व ज्या जिमित याये फय्कादीम्ह परमेश्वर हे खः।

६ उकिं जिमित न्हगु बाचा न्यंके फय्कादीम्ह परमेश्वर हे खः। थ्व न्हगु बाचा च्वयातःगु नियम मखु, बरु थ्व आत्मां बियादीगु खः। च्वयातःगु नियमं मनूतयत स्याइ, तर आत्मां जीवन बी।*

७ ल्वहंयागु ग्वरलय् व्यवस्था च्वयाः ब्यूबलय् परमेश्वरयागु जलं मोशायगु ख्वाः झल्ल थिनावल। अले इस्राएलीतयसं वयागु ख्वाः तकं चूलाक स्वये मफुत। व हे जः खिउँया वनाच्वंगु दु। मनूतयत स्याकीगु व्यवस्था ब्यूबलय् ला अथे झःझः धाः धाःसा*

८ मनूतयगु पाप क्षमा यानाबी फुम्ह आत्मा बियादीबलय् झन गुलि जक झःझः धाइगु जुइ?

९ मनूतयगु पाप क्षमा यानाबी मफुगु व्यवस्था ब्यूबलय् ला अथे झःझः धाः धाःसेलि झीत परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी यानादीम्ह आत्मा बियादीबलय् झन गुलि जक झःझः धाइगु जुइ।

१० न्हापायागु स्वयाः आःयागु तसकं झःझः धाःगुलि न्हापायागु अर्थे तनावन।

११ छुं ई तक जक दयाचवनीगु ला उलि झःझः धाः धाल धाःसा सदां दयाचवनीगु गुलि जक झःझः धाइगु जुइ?

१२ थ्व खँय् आशा यानाः हे जिमिसं मग्यासे थथे नवाये फुगु खः।

१३ थःगु ख्वाः हानं खिउँया वंगुलि इस्राएलीतयसं मखनेमा धकाः मोशां थःगु ख्वाः त्वपुल। जिपि मोशा थें ला मखु।*

१४ अबलय् इस्राएलीतयगु नुगः छाः। थौं तक नं इमिसं व्यवस्था ब्वनीबलय् थुइके मफुनि, इमिगु नुगःयात जालि भुनातः नि। अले इमिसं छुं हे थुइके फइ मखु। ख्रीष्टयात विश्वास याये धुंकाः थ्व जालि चिलावनी।

१५ थौं तक नं इमिसं मोशाय् व्यवस्था ब्वनीबलय् इमिगु नुगःयात थ्व जालि भुनातः नि।

१६ तर गुबलय् मनु प्रभुयाथाय् लिहां वइ उबलय् वयागु नुगलं जालि उला वनी।*

१७ प्रभु आत्मा खः। गन प्रभुयागु आत्मा दइ अन वय्कलं स्वतन्त्रता बियादी।

१८ थुकथं झीगु ख्वाः उलातःगुलि प्रभुयागु जलं झल झल थिनाच्वंगु दु। प्रभुयागु जलं झीपिं नं न्हियान्हिथं प्रभु थें जुइत छगू जलं मेगु जलय् हिला वनाचवनागु दु।

4

चायागु थलय् आत्मायागु धन

१ थथे परमेश्वरं जिमित दया माया यानाः थ्व ज्या बियातःगु खः। उकिं जिमिसं आशा त्वःते मखु।

२ जिमिसं मछालापुसे च्वंगु ज्या मयाना। जिमिसं सुयातं झंगः लानाः मनया। परमेश्वरयागु वचनयात जिमिसं बांमलाका मजुया। जिपि सत्यया जलय् परमेश्वरया न्ह्यःने म्वानाचवना। अले सकसिनं खंक मनूतयगु मिखा न्ह्यःने थःपिन्त न्ह्यब्वयाचवना।

३ जिमिसं न्यंका जुयागु भिंगु खँ नाश जुइपिनिगु लागि जक त्वपुयातःगु दु।

४ थ्व संसारया घवं विश्वास मयाःपिनिगु मनयात छुं हे थुइके मफय्क कां यानातःगु दु। अथे जगुलि इमिसं भिंगु खँ थुइके फइ मखु। अले ख्रीष्टया महिमा गुलि तःधं व वय्कः हे झःझः धाःम्ह परमेश्वरयागु रूप खः धकाः इमिसं सी मखु।

५ थथे जिमिसं “जिपि तःधं” धकाः न्यंकागु मखु, बरु येशू ख्रीष्ट “प्रभु खः” धकाः न्यंकागु खः। अयजगुलि येशूयागु निति जिपि छिमि दासत थें जुयाचवनागु दु।

* 3:3 ३:३ प्रस २४:१२; यर ३१:३३; इज ११:१९; ३६:२६

* 3:6 ३:६ यर ३१:३९

* 3:7 ३:७ प्रस ३४:२९

* 3:13 ३:१३

प्रस ३४:३३

* 3:16 ३:१६ प्रस ३४:३४

6 “खिउँथासं जः थिनावइ” धकाः धयादीम्ह परमेश्वरं हे जिमिगु मनय् नं जः खयकादिल। उकिं येशू ख्रीष्टया न्ह्यःने इतीत परमेश्वरया महिमा व ज्ञान गुलि तःधं धकाः ध्वाथुइक क्यनेत थथे यानादीगु खः।*

7 चायागु थलय् तःजिगु धन तः थें परमेश्वरं जिमिगु मनय् झल्ल मत थीकादिल। थुकिं हे जिमिगु शक्ति मखु, बर वयकःयागु शक्ति खः धकाः सी दइ।

8 जिमित प्यखें दुःखकष्ट वयाच्वंगु दु। अयनं जिमिसं आशा मत्वःता। आछु-आछु कंसां जिमिसं आशा मत्वःता।

9 जिमि शत्रु यक्व दुसां पासा मदयकाः गुब्बसं च्वनेम्वाः। जिमित बाम्हसिक्क दाल नं जिपिं मसी।

10 येशू ख्रीष्ट जिमिगु जीवनय् प्रकट जुइमा धकाः वयकः थें सीमातले नं जिमिसं न्हियान्हिथं दुःखकष्ट फयाच्वना।

11 जिमिगु थ्व सीमाःगु म्हय् येशू ख्रीष्ट प्रकट जुइमा धकाः हे जिपिं थथे वयकःया निती न्हियान्हिथं म्वायेगु आशा त्वःताः जुयाच्वना।

12 थुकथं जिमित कालं त्वपुयातःगु दु। छिमिसं धाःसा जीवन कयाच्वंगु दु।

13 “जिं विश्वास यानागुलि नवाना नं च्वना” धकाः धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें जिमिसं नं विश्वास यानागुलि नवाना नं च्वनागु खः।*

14 सीम्ह प्रभु येशूयात म्वाकादीम्ह परमेश्वरं हे येशूनापं जिमित नं म्वाकादी। अले जिमित नं छिमित नं परमेश्वरं थःनाप तयादी।

15 थ्व फुक्कं छिमित भिं यायेत खः। गुलि अप्वः मनूतयसं परमेश्वरयात विश्वास याइ, उलि हे अप्वः मनूतयसं परमेश्वरयात तःधकेत सुभाय् बी व प्रार्थना याइ।

विश्वासं म्वायेगु

16 उकिं हे ला खः नि, जिमिसं आशा मत्वःतागु। जिमिगु म्ह झन झन स्यनावनाच्वंगु दु। अयनं जिमिगु आत्मा धाःसा न्हियान्हिथं बल्लाना वयाच्वंगु दु।

17 छुं ई तक जक जिमिसं थन भचा जक दुःखकष्ट स्युसां परमेश्वरं स्वर्गय् जिमित सदां दयाच्वनीगु आनन्द बियादी।

18 अयजूगुलि मिखां खंगुलिइ जिमिसं मन तयाच्वनागु मखु, बर मिखां मखंगुलिइ मन तयाच्वनागु खः। छायाःसा मिखां खनेदुगु छुं ईया लागिं खः, मिखां खने मदुगु धाःसा सदां दयाच्वनी।

5

स्वर्गया इीगु न्हगु म्ह

1 इीगु थ्व म्ह इीपिं च्वनेगु संसारयागु छें थें खः। गुबलय् इीपिं सी अबलय् परमेश्वरं इतीत मेगु न्हगु म्ह बियादी। न्हगु म्ह मनूतयसं दयकातःगु छें थें मखु। सदां दयाच्वनीगु स्वर्गयागु छें थें खः।

2 थ्व संसारय् म्वाना च्वंतले इतीत तसकं दुःखकष्ट जुइ। इीपिं ला स्वर्गय् च्वंगु म्हयात वसः थें फीत आयबुयाच्वना।

3 स्वर्गय् इतीत न्हगु म्ह बियादी, उकिं इी म्ह मदयक च्वनेमाली मखु।

4 थ्व संसारय् इीपिं म्वाना च्वंतले इतीत तसकं दुःखकष्ट जुया च्वनीगुलि इीगु मन खवः। अथे धकाः इीपिं सीत आयबुयाच्वनागु मखु, बर स्वर्गय् च्वंगु न्हगु म्ह फीत आयबुयाच्वनागु खः।

5 इतीत थज्याःगु न्हगु म्ह बियादीम्ह परमेश्वर हे खः। वयकलं थथे यानादी तिनि धकाः सीकेत इतीत पवित्र आत्मा बैनाकथं बियादीगु खः।

6 उकिं जिमित पक्का विश्वास दु। थ्व म्ह म्वाना च्वंतले प्रभुपाखें तापाना च्वनी धकाः जिमिसं स्यु।

7 अयजूगुलि हे जिपिं विश्वासं म्वानाच्वनागु खः, मिखां खंगुलिइ मखु।

8 जिमित पक्का विश्वास दु, अले थ्व म्हयात त्वःताः प्रभुलिसे च्वंवेनेत जिपि न्ह्याबलें न्ह्यचिलाच्चनागु दु।

9 थन च्वंसां स्वर्गय् च्वंसां प्रभुयात यःथें जक यानाच्चनेगु जिमिगु छगु हे जक आजु खः।

10 न्याय यानादी खुन्हू झीपि सकलें ख्रीष्टया न्ह्यःने दंवेने मानि। अबलय् थन संसारय् च्वनाः भिंगु यानावंपिन्त भिंक हे, अले मभिंंगु यानावंपिन्त मभिंक हे न्याय यानादी।*

ख्रीष्टपाखें परमेश्वरनापं मिलय् जुयेगु

11 अयजूगुलि प्रभुया भय कायेगु छु खः व जिमिसं बांलाक थूगुलि मेपि मनूतय्त नं प्रभुयात मानय् याकेत कुतः यानाच्चनागु खः। परमेश्वरं जिमित बांलाक म्हस्य्, छिमिसं नं जितः बांलाक म्हसी धयागु आशा यानागु दु।

12 हानं जिपि भिपि मनूत खः धकाः धायेत छिमित थथे च्वयाच्चनागु मखु। बरु जिमिगु पंलिनाः छिपि तःधं जुइ फयेमा धकाः थथे च्वयाच्चनागु खः। थथे मनूतय्गु नुगः मस्वसे, ख्वाःपाः जक स्वयाः खँ ल्हाइपि मनूतय्त छिमिसं कुगाक्क लिसः बी फयेमा।

13 थथे धाल धकाः जिपि होश मदुपि खः धयागु जूसा परमेश्वरयागु नितिं खः। अले जिपि होशय् दुपि खः धयागु जूसा छिमिगु नितिं खः।

14 ख्रीष्टं जिमित माया यानादीगुलि थुकथं जिमिसं ज्या यानाच्चनेमाःगु खः। फुक्क मनूतय्गु नितिं ख्रीष्ट सिनादीगु खः, उकिं सिनादीम्ह ख्रीष्टनाप फुक्क मनूत सित।

15 फुक्क मनूतय्गु नितिं ख्रीष्ट सिनादिल। उकिं म्वानाच्चपि आः थःगु नितिं मखु, बरु इमिगु नितिं सिनाः म्वानादीम्ह ख्रीष्टयागु नितिं म्वानाच्चनेमाः।

16 अयजूगुलि आवंलि जिमिसं सुयातं ख्वाः स्वयाः लने मखुत। खः ला, छकः ख्रीष्टयात हे जिमिसं अथे ख्वाः स्वयाः लनेधुन। आः वय्कःयात जिमिसं अथे लनेगु त्वःतेधुन।

17 अथे जुयाः सुं मनू ख्रीष्टनाप दु धाःसा व न्हम्ह मनू जुइ। पुलांगु मदयावन, फुक्क न्हगु जुल।

18 थथे यानादीम्ह परमेश्वर हे खः। ख्रीष्टपाखें वय्कलं झीत थःनाप मिलय् यानाः मेपिन्त नं वय्कः नाप मिलय् याकेगु ज्या जिमिगु ल्हातय् बियादीगु दु।

19 ख्रीष्टपाखें फुक्क मनूतय्त परमेश्वरं थःनाप मिलय् यानाच्चंगु दु धकाः जिमिसं न्यंकाच्चनागु दु। मनूतय्सं याःगु पापया ल्याः तयामदिसे वय्कलं सकसितं थःलिसे मिलय् यानादीगु खँ मेमेपिन्त नं न्यंकेत जिमित धयादीगु दु।

20 अयजूगुलि जिपि ख्रीष्टं छवयाहयादीपि मनूत खः। जिमिगुपाखें परमेश्वर छिपिनाप नवानाच्चनादीगु दु। ख्रीष्टयागु नितिं जिमिसं थथे नवानाच्चनागु खः। छिपि फुक्कसिनं पापी ज्याखँ यायेगु त्वःताः परमेश्वर नाप मिलय् जुइत वय्कःयाथाय् लिहां वा धकाः जिमिसं दुनुगलंनिसें छिमित बिन्ति यानाच्चनागु दु।

21 ख्रीष्टयाके पाप धयागु हे मदु। अय्तं परमेश्वरं झीगु पाप ख्रीष्टयात क्वबिकादिल। ख्रीष्टं थथे यानादीगुलि हे झीपि परमेश्वर नाप मिलय् जुइ फइ, अले परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ।

6

1 परमेश्वर नाप जिमिसं थथे ज्या यानाच्चनागुलि वय्कःयागु दया माया छिमिसं सितिं छवयेगु स्वये मते धकाः जिमिसं इनाप यानाच्चनागु खः।

2 परमेश्वरं थथे धयादीगु दु –

“पाय्छिगु इलय्

जिं छिमिगु खँ न्यनागु दु।

अले उद्धारया दिनय्

जिं छिमित ग्वाहालि यानागु दु।”

स्व, पाय्छिगु ई थ्व हे खः, उद्धारया दिं नं आः हे खः!✠

पावलया दुःखकष्ट

3 जिमिसं सुयातं पंगः जुइकथं ज्याखँ मयाना। मखुसा जिमिगु ज्याखँयात क्वह्वांकाः खँ ल्हाइ।

4 न्हागु हे याःसां जिपिं परमेश्वरयागु ज्या याइपिं मनूत खः धकाः क्यना। सह यानाः सह याये मफयेगु दुःखकष्ट जुलं नं, नये मखनं नं, अले तसकं थाकुलं नं जिमिसं सह यानाच्चवना।

5 दालं नं, इयालखानाय् कुनं नं, मनूतय्सं हय्क्कावःसां, सिक्क ज्या यायेमाःसां, नये मखंसां, घने मखंसां।✠

6 जिमिसं यानागु भिंगु ज्यां व बुद्धिं यानाः सह याये फुगुलिं, दया माया यानाजुयागुलिं, पवित्र आत्मा दुगुलिं, धातथेगु माया यानाः जिपिं परमेश्वरयागु ज्या याइपिं मनूत खः धकाः क्यना।

7 जिमिसं विश्वास यानाः सत्य खँ न्यंका जुया, परमेश्वरया शक्तिं यानाः जिमिसं थथे याये फुगु खः। परमेश्वरयागु न्हाःने धर्मी ठहरय् जुइगु हे जिमिगु छगू जक ल्वायेगु नं पनेगु नं हतियार खः।

8 जिमित तःधक्सां, क्वह्वांकसां, भिक्सां, मभिक्सां जिमिसं परमेश्वरयागु सेवा याना। सत्य खँ ल्हाना जूसां जिपिं फताहा थें जुइ माल।

9 जिपिं म्हमस्यूपिं जूसां जिमित सकसिनं म्हस्यु। सी थें च्वंसां जिपिं आः तक म्वानाच्चवना। जिमित बाम्हसिक्क दायाहल।

10 नुगः ख्वःपिं थें जूसां न्हाबलें लयतायाच्चवना। जिपिं गरीब जूसां मेपिन्त तःमि यानाबिया। जिमिके छुं हे मदु थें च्वंसां जिमिके सकतां दु।

11 कोरिन्थ्य च्वंपिं यःपिं दाजुकिजापिं, धायेमाःगु खँ फुक्कं सुमचुकूसे छिमित धयाबियागु हे दु। जिमिगु नुगः चक्कं।

12 छिमित मधासे छुं नं खँ जिमिसं सुचुका तयागु मदु। बरु छिमिसं थःपिनिगु नुगः कयक्कुंका तःगु दु।

13 छिपिं जिम्ह मस्त थें जूगुलिं थथे धयाच्चनागु खः। छिमित जिमिसं माया यानाच्चवना थें छिमिसं नं जिमित माया याना च्वँ। छिमिसं नं थःगु नुगः चक्कंकि।

विश्वासी मखुपिं नाप बुला जुइ मते

14 विश्वासी मखुपिं मनूत नाप बुला जुयाः इमिसं थें ज्या सना जुइ मते। इमिसं याना जू थें झीसं याना जुइ मज्यु। भिंगु व मभिगु मिलय् जुइ फइ ला? अले जः व खिउँ मिलय् जुइ फइ ला?

15 अथे हे ख्रीष्ट व शैतान नं मिलय् जुइ फइ ला? अले ख्रीष्टयात विश्वास याइपिं मनूत व विश्वास मयाइपिं मनूत मिलय् जुइ फइ ला?

16 परमेश्वरयागु देगःलिसे मूर्तियागु छु स्वापु? झीपिं हे म्वाःम्ह परमेश्वर च्वनीगु देगः खः। थथे ला परमेश्वरं हे धयादीगु दु –

“जि इपिनापं च्वने,

अले इपिनापं जुइ।

जि इमि परमेश्वर जुइ

अले इपिं जिमि मनूत जुइ।”✠

17 अले हानं प्रभुं थथे धयादीगु दु –

“छिपिं इमिगु पुचलं पिहां वा,

अले छखे च्वँ।

अशुद्ध खँ थी मते।

अले जिं छिमित थः मन् याये।✱

18 जि छिमि बाः जुइ।

अले छिपिं जिम्ह कायम्ह्याय्पिं जुइ धकाः

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादीगु खः।”✱

7

1 यःपिं दाजुकिजापिं, झीत थ्व बचं बियादीगुलि म्ह व आत्मायात अशुद्ध याइगु फुक्क खँपाखें
झीसं थःत पवित्र याये नु। अले परमेश्वरया भय कयाः झीसं पवित्र जुयाच्वनेगु कुतः याये नु।

पावल लयताःगु

2 जिमित छिमिगु नुगलय् तयाति। जिमिसं सुयातं अन्याय यानागु मदु, सुयातं स्यंकागु मदु, अले
सुयाकें थगय् यानाकयागु मदु।

3 छिमित दोष बीत जिं थथे धयाच्चनागु मखु। छिपिं ला जिमित तसकं यः। सीसां म्वाःसां झीपिनापं
हे जुइ।

4 छिमित जिं यक्व हे पत्याः यानाच्चनागु दु। छिमिगुपाखें जिं फुइँ यायेथाय् दु। छिमिगुपाखें
सान्त्वना दयाः न्ह्यागु दुःखकष्ट जूसां जितः लयता वः।

5 माकेडोनियाय् वयाः नं जिमित सुख दुगु मखु। अन न्ह्याथासं नं दुःखकष्ट जक जूवल। पिने
ल्वापु, दुने भय हे भय दु।✱

6 अयनं नुगः ख्वःपिन्त सान्त्वना बियादीम्ह परमेश्वरं तीतसयात छवयाहयाः जिमित
लयताय्कादिल।

7 तीतस वयाः जक जिपिं लयतायागु मखु, छिमिसं वयात सान्त्वना बीगु खँ न्यनाः नं जिपिं
लयतायागु खः। जितः स्वयेत छिपिं तसकं हे आयबुया च्वंगु, व थथे जूगु खँय् छिमिसं दुःख मन
ताय्कूगु, अले जिगु पंलिनाः नवाना जूगु खँ न्यने दयाः जिं झन तसकं लयतायागु दु।

8 जिगु पौ ब्वनाः छिमिसं नुगलय् ला स्याकल हे जुइ, थ्व खँय् जि न्हापा पस्ताय् चायागु जूसां आः
जि पस्ताय् चाये मखुत। छायाःसा जिं स्यु, जिगु पौपाखें छिमित पलख जूसां नुगलय् स्याकूगु दु।

9 जिगु पौपाखें छिमित नुगलय् स्याके फत धकाः जि लयतायागु मखु, बरु छिपिं थज्याःगु ज्याखं
लिचिलाः परमेश्वरयाथाय् वःगुलि लयतायागु खः। छिमित नुगलय् स्याकेगु ज्या यानादीम्ह ला
परमेश्वर हे जुयादीगुलि जिमिसं यानाः छिमित भिं हे जुल।

10 छिमित नुगलय् स्याकेगु ज्या परमेश्वरं हे यानादीगुलि व छिमिसं पश्चाताप याःगुलि छिमित
मुक्ति दत, उकिं छिमिसं दुःख ताये माःगु मदु। अयनं थ्व संसारं ब्यूगु पश्चातापं मनूतय्त स्याइ।

11 छिमिसं दुःख ताय्कूगुलि परमेश्वरं छु यानादिल लुमंकी। थुकिं यानाः छिमित भिंपिं यानाबिल,
द्विबिद्वं मदु धकाः क्यनेत छिमित हथाय् चायकल। जिगु तमं छिमित ग्याकल, जितः स्वयेत छिमित
आयबुइकल। अले दोषीम्हय्सित सजॉय बीमाः धकाः मतइ तयकल। थुकिं हे छिमिके दोष मदु धयागु
सीदत।

12 थथे जिं पौ च्वयाहयागु दुःख बियाच्चंम्ह मनूया लागि मखु, अले दुःख फया च्वंम्हय्सिगु लागि
नं मखु, बरु परमेश्वरया न्ह्यःने छिमिसं जितः गुलि तक माया याः धकाः ध्वाथुइकेत च्वयाहयागु खः।

13 थुकिं हे यानाः जिमित सान्त्वना दुगु खः। छिमिसं तीतसयात माक्व ग्वाहालि बियाः लयताय्काः
छवयाहःगुलि जिपिं नं लयताया।

14 छिमिगु खँ जिं वयात फुइँ यानाः धया। जिं वयात फुइँ यानाः धया थें छिमिसं यानाक्यन। जिमिसं
छिमित न्ह्याबलें सत्य खँ धयाच्चनागु दु। अथे हे तीतसयात जिमिसं धयागु खँ नं सत्य जुल।

15 छिमिसं वयात ग्याग्यां जूसां लसकुस यात, अले वं धाःगु खँ न्यनेत छिपि फुक्क न्ह्यचिल। उकिं वं छिमित तसकं माया यानाच्चंगु दु।

16 छिमिपाखें बांलाक भरोसा काये फुगुलि जि तसकं लयतायाच्चवना।

8

भेटी गथे यानाः बीगु

1 यःपिं दाजुकिजापि, माकेडोनियाया थाय् थासय् च्वंगु मण्डलीयात परमेश्वरं दया माया यानादीगु खँ छिमित धयाच्चवना।

2 न्ह्यार्थें ज्याःगु दुःखकष्ट वःसां इपिं लयतायाच्चवना, अले थःत मगाः मचाःबलय् इमिसं नुगः चककंकाः मेपिन्त ग्वाहालि बियाच्चवना।

3 धात्थें हे इमिसं थःयसैं हे थःम्हं बी फुगु स्वयाः नं अप्वः बिल।

4 थथे भेटी बियाः इमिसं यहदियाय् च्वपि विश्वासीतय् ग्वाहालि बीगु ज्याय् ब्वति काये दयेमा धकाः तःक्वः मछि बिन्ति यात।*

5 जिमिसं मतिइ तयागु स्वयाः नं इमिसं यक्व हे ग्वाहालि यात। न्हापां इमिसं थःत हे प्रभुयात देछाल, अले परमेश्वरया इच्छा कथं इमिसं थःत जिमिगु ल्हातय् लःल्हाना बिल।

6 तीतसं न्हापा हे छिमिथाय् शुरू याये धुंकूगु भिंगु ज्या पूर्वकेत जिमिसं वयात हे छवयाहयागु खः।

7 छिमिके दुगु फुक्क खँय् छिपि तःमि, विश्वास यायेगुलिइ, नवायेगुलिइ, ज्ञानय्, ग्वाहालि बीगुलिइ अले जिमित माया यायेगुलिइ नं। उकिं भेटी बीगुलिइ नं छिमिसं अथे याना क्यँ धकाः जिमिसं बिन्ति यानाच्चवना।

8 छिमिसं थथे याये हे माः धकाः जिं छिमित उजं बियाच्चवनागु मखु। मेपिन्सं लयतायाः ग्वाहालि बिल धकाः खँ कनाः छिमिगु माया सत्य खः ला कि मखु धकाः स्वयेत्यनागु खः।

9 झी प्रभु येशू ख्रीष्ट गुलि ग्वाहालि यानादीम्ह प्रभु खः धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। वय्कः तःमि जुयाः नं छिमिगु निंति चीमि जुयादिल। थः चीमि जुयाः छिमित तःमि यायेत वय्कलं थथे यानादिल।

10 दच्छि न्ह्यः छूगु ज्या पूर्वकि धकाः जिं छिमित सल्लाह बियाच्चवना। ग्वाहालि बीत जक मखु, छिपि ज्या यायेगु इच्छा यायेत नं न्हापां जुल।

11 छिमिसं आः छूगु ज्या नं पूर्वकि। उबलय् छिमिसं बीत तसकं मन याःगु खः। थःम्हं फक्व बियाः आः व इच्छा पूर्वकि।

12 छिमिसं बी मास्ति वःसा छिमिके दुगु जक परमेश्वरयात ब्यूसां गाः, छिमिके मदुगु बीमाः धयागु मदु।

13 छिमिसं अप्वः ब्यू मेपिन्सं भतिचा जक ब्यूसां गाः धकाः जिमिसं धयाच्चवनागु मखु। मेपिन्सं ब्यूगु ति जक छिमिसं नं ब्यूसां गाः।

14 थौकन्हय् छिमिके माक्व दु। अयजूगुलि छिमिसं मदुपिन्त बीमाः। अले इमिसं दइबलय् छिमित मगाइबलय् ग्वाहालि बी। थुकथं छिमिसं थःथवय् ग्वाहालि बी फइ। अले फुक्क उति हे ग्यनी।

15 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु -

“अप्वः मुंकूपिनि अप्वः मजू।

कम मुंकूपिनि मगाः मजू।”*

तीतस व वया पासापि

16 परमेश्वरं यानाः तीतसं नं जिं थें छिमित ग्वाहालि बी मास्ति वय्काच्चंगुलि जिमिसं परमेश्वरयात सुभाय् बियाच्चवनागु दु।

17 जिमिसं धयाः जक व वःगु मखु, व थःयसैं हे छिमिथाय् वःगु खः।

18 भिंगु खँ न्यंकाः जुइम्ह फुक्क मण्डलीयापिन्सं भिं धयातःम्ह छम्ह विश्वासी किजायात नं व नाप छिमिथाय् छवयाहयागु दु।

१९ थुलि जक मखु, विश्वासीतयत् ग्वाहालि बीत जिपि नाप वया: भेटी कायेत मण्डलीयापिन्सं थ्व हे किजायात ल्ययादीगु खः। थुकि प्रभुयात तःधकेत जिमिसं गुलि ग्वाहालि बी मास्ति वय्काच्चनागु दु धका: सी दइ।

२० थुलिमछि धिबा जिमिसं कया: यंकाच्चनागुलिइ सुनानं जिमित मभिंगु खँ ल्हाये मफयेमा धका: जिमिसं होश यानाच्चनागु दु।

२१ प्रभुया न्ह्यःने जक मखु, मनूतयगु न्ह्यःने नं भिंगु ज्या यायेत जिमिसं कुतः यानाच्चना।*

२२ अयजूगुलि जिमिसं इपि नाप मेम्ह किजायात नं छवयाहयागु दु। तःकः जाँचय् याना: स्वया: जिमिसं वयात ज्या याये तसकं इच्छा दुम्ह धका: सीका। अज्ज ला छिमिके अप्वः भरोसा दुगुलि थौकन्हय व ग्वाहालि यायेत अप्वः न्ह्यचिलाच्वंगु दु।

२३ तीतस जक जि लिसे जाना: छिमित ग्वाहालि बीगु ज्या यानाच्चम्ह खः। व नाप वःपि मेपि दाजुकिजापि मण्डलीयापि मनूत खः, इपि नं खीष्टयागु नां तःधकेत ज्या याइपि खः।

२४ अयजूगुलि इमित नं माया याना: छिमिसं थःगु मायायागु दसु कयँ। अले जिमिसं छिमिगु खँ ल्हाना च्वनागु फुक्क सत्य खः धका: फुक्क थासय् च्वंगु मण्डलीयापिन्सं सीकी।

9

भेटी बीगु मेगु खँ

१ यहूदियाय् च्वपि विश्वासीतयत् छवयाहःगु ग्वाहालियागु खँय् जिं छिमित हानं च्वया च्वनेमाःगु मदु।

२ छिपि इमित ग्वाहालि बीत न्ह्यचिलाच्वंगु दु धका: स्यूगुलि जिं माकेडोनियाय् च्वपि विश्वासीतनाप छिमित तःधंका: खँ ल्हाना। अखैयाय् च्वपि विश्वासीत सकलें दच्छि न्ह्यःनिसें हे धिबा बीत न्ह्यचिलाच्वंगु दु धका: जिं इमित धयाबिया। छिमिगु थज्याःगु खँ न्यना: इपि नं धिबा बीत न्ह्यचिलाच्वंगु दु।

३ अयजूगुलि थुपि दाजुकिजापिन्त छिमिथाय् छवयाहयागु दु। छिमिसं बि हे बी धका: जिं धयाजुया थें छिमिसं नं बिल धाःसा जिगु खँ सत्य जुल, मखुसा जि ला फय्गं थें जुइ।

४ माकेडोनियाय् च्वपि सुं विश्वासीत जि नाप छिमिथाय् वया: छिमिसं धिबा बी मफुत धाःसा जितः नं छिमित नं लज्या जुइ, छायाधःसा जिमिसं छिमिके यक्व भरोसा तयागु खः।

५ अयजूगुलि जिं न्हापां हे थः वये न्ह्यः इमित छवयाहयागु खः। थथे छिमिसं बी धाःगु धिबा ठीक याना ति। अले थ्व धिबा करंवरं मखु, बरु थःयसें ब्यूगु ग्वाहालि खः धका: सी दइ।

नुगः चक्कंका: ब्यूगु भेटी

६ थ्व खँ नं ल्वःमंके मते — कम पुसा हःमहयसिनं भतिचा जक सय्की। यक्व पुसा हःमहयसिनं यक्व हे सय्की।

७ सकसिनं थःगु मनय् गुलि बी धका: पक्का याःगु खः उलि हे ब्यु। बीधुंका: नुगः मछिंका च्वने मज्यु करंवरं बीगु नं बांमलाः, छायाधःसा लय्ताया: ब्यूम्ह मनु खना: परमेश्वर लय्तायादी।

८ अले परमेश्वरं छिमित फुक्क कथंया आशिष अझ अप्वः हे बियादी। छिमित गुब्बसं मगाःमचा: जुइ मखु। अले भिंगु ज्या यायेत नं छिमिके यक्व दइ।

९ धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु —

“नये मखंपिन्त नुगः चक्कंका:

बीम्ह मनूयागु दया माया

सदां दयाच्चनी।”*

10 पुसा हलीपिन्त पुसा बिया: नयेत नसा बियादीम्ह परमेश्वरं हे छिमित नं माक्व पुसा बियादी अले त:मा नं यानादी। थुकथं छिमिके झन मेपिन्त बीत नं यक्व दइ।*

11 न्ह्याबलें छिमिसं नुग: चक्कंका: कर्पिन्त बियाचवने फय्क परमेश्वरं छिमित त:मि यानातयादी। अले छिमिसं ब्यूगु भेटी जिमिसं इना बियागुलि इमिसं परमेश्वरयात जयजय याना: सुभाय् बियाचवनी।

12 परमेश्वरया मनूतय्त थुकथं छिमिसं ग्वाहालि या:गुलि इमित माक्व चू जक ला:गु मखु, थुकिं याना: इमिसं दुनुगलंनिसें परमेश्वरयात नं सुभाय् बियाचवनी।

13 छिमिसं थथे ग्वाहालि या:गुलि फुक्कसिनं छिपिं भिपिं मनूत ख: धका: सीकी। ख्रीष्टयागु भिंगु खँ मानय् यानाचवंगु दु धका: थुकिं सी दइ। थुकिं याना: इमिसं परमेश्वरयात सुभाय् बी।

14 परमेश्वरं छिमित यक्व हे दया माया यानादीगुलि छिमित माया याना: छिमिगु नितिं इमिसं प्रार्थना याइ।

15 थुकथं परमेश्वरं झीत त:धंगु वरदान बियादीगुलि वय्क:यात सुभाय् दु।

10

पावल धात्थेंयाम्ह प्रेरित ख:

1 छिमि दथुइ गुलि गुलिसिनं जि पौलय् जक तत:धंगु खँ ल्हाइम्ह, धात्थें धा:सा ग्याफ्राम्ह धका: धयाजुगु दु। स्वजाम्ह व दया माया दुम्ह ख्रीष्टयागु नामय् जि पावलं छिमित बिन्ति यानाचवना,

2 जि आम्कन वयेबलय् जिमित संसारया पह:चह:कथं जुइपिं धका: धाइपिनिगु न्ह्य:ने कडा पह: क्यने म्वा:लेमा।

3 जिपिं थ्व संसारय् च्वनाचवंपिं मनूत ख: धयागु खँ सत्य ख:, अय्सां संसारयापि थें जिपिं ल्वानाचवनागु मदु।

4 थ्व संसारयागु हतियार ज्वना: जिपिं ल्वानाचवनागु मदु, बरु परमेश्वरं बियादीगु शक्तिं म्वा:मदुगु खँ ल्हानाजुइपिन्त जिमिसं बुकाबियागु दु।

5 परमेश्वरयागु खँ अ:ख: यायेत स्वइपिन्त नं जिमिसं बुकाचवनागु दु। फुक्क बिचा:यात बसय् कया: ख्रीष्टयात मानय् याकेत स्वयाचवनागु दु।

6 छिमिसं फुक्क आज्ञा मानय् याये धुंका: मानय् मयाइपिन्त सजाँय बीत जिपिं तयार दु।

7 पिनेयागु खनेदुगु खँय् जक छिमिसं मन तयाचवना। छिमिथाय् “जि ख्रीष्टयाम्ह मनू ख:” धया जुइम्ह सुं दुसा वं थ्व नं सीके मा:गु ख: — व गथे ख्रीष्टयाम्ह ख: जिपिं नं अथे हे ख्रीष्टयापिं ख:।

8 परमेश्वरं जित: बियादीगु अधिकारया खँय् छुं भचा घमण्ड यानागु जूसां जि लज्या चाये मखु, छाया:सा थथे यानागु छिमित हे भिकेत ख:, स्यंकेत मखु।

9 छिमित ख्या जक ख्यायेत जि थथे पौ च्वयाहयागु मखु।

10 छिमि दथुइ गुलि गुलिसिनं थथे धयाचवंगु दु — “पावलया पौ क्वातुसे च्वं, अले तसकं कडा। तर मनू धा:सा ग्याफ्रा, अले नवाये नं मफु।”

11 अज्या:म्ह मनूखं थ्व नं थुइकेमा: — जिमिसं तापाक च्वना: पौलय् च्वयाह: थें व न्ह्य:ने वया: यायेगु ज्याय् छुं मपा:।

12 थ:म्हं थ:त त:धंका जुइपिं मनूतलिसे थ:पिन्त दाना स्वयेगु व इमिगु ज्वलिज्वलय् च्वनेत जिमिके आँट मदु। इमिसं थ:म्हं थ:त दाना स्वइ, अले लना स्वइ। इपिं छुं मस्यूपिं जुइ।

13 जिमिसं ला परमेश्वरं जिमित धयादीगु स्वया: अप्व: त:धंछुया: धयाचवनागु मदु। वय्कलं जिम्मा बियादी थें जक जिमिसं यानाचवनागु दु। जिमिगु ज्याय् दुथ्या:पिं छिपिं हे नं ला ख:।

14 दकलय् न्हापा जिपिं छिमिथाय् वया: ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकाबलय् जिमिसं थ:गु लागां पिहां वना: घमण्ड यानागु मदु।

15 आम्कन मेपिन्सं या:गु ज्या नं जिमिसं हे यानागु ख: धका: मधया। छिमिगु विश्वास अप्व: दयावनेमा धयागु जिमिगु त:धंगु आशा ख:। थुकथं जिमिगु ज्या नं छिमिगु दथुइ त:धं जुयावनी।

16 अले छिमिगु लागां पुला वना: मेमेगु देशय् नं जिमिसं भिंगु खँ न्यंके खनी। अले मेपि मनूतय्सं यानाच्वंगु ज्याय् जिमिसं घमण्ड याये माली मखु।

17 धर्मशास्त्रय् थथे च्वयात:गु दु “त:धंछुइम्ह मनुखं प्रभुं यानादीगुलिइ हे त:धंछु।”☆

18 प्रभुं त:धं धा:म्ह मनु जक त:धंम्ह जुइ, थ:त थ:म्ह त:धं धका: धया जुइवं व त:धं जुइ मखु।

11

पावल व फताहा प्रेरितत

1 जिं नवाइगु च्व:प्व: मदुसां छिमिसं सह यानाबी धका: जिं आशा यानाच्वना।

2 परमेश्वरं थें जिं छिमित बिचा: यानातयागु दु। छिपि ख्रीष्टालिसे ब्याहा यानाबीत जिं ल्ययातयापि मिसामचात थें ख:।

3 तर जि सर्प हव्वायात छलय् या: थें छिमित नं ख्रीष्टयागु सेवा व च्वखगु भक्तिपाखें तापाकी धका: ग्यानाच्वनागु दु।☆

4 मेपिन्सं जिमिसं धा हे मधयाम्ह येशूयागु मखुगु मखुगु खँ न्यंक: व:सां छिमिसं लय्ताया: न्यनीगु जुयाच्वन। अथे हे जिमिसं मबियागु मेगु हे आत्मा व खँयात नं छिमिसं पत्या: याइगु जुयाच्वन।

5 थथ:म्हं त:धना जुइपि थुपि प्रेरितत स्वया: जि चिधं मजू थें च्वं।

6 नवायेत जि बांलाक मसये फु, अय् नं जिके बुद्धि मगा: मजू। थ्व खँय् जिमिसं छिमित त:क: मछि धया: थुइकाबी नं धुन।

7 परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंक: वयाबलय् जिं छिमिके छुं नं कयागु मदु। छिमित त:धं यायेत जि चिधं जुया बिया। छुं जिं टुंकागु जुल ला?

8 जि छिमिथाय् ज्या यानाच्वनाबलय् मेथाय् च्वंगु मण्डलीपाखें धिबा कया: छिमिगु सेवा याना: इमित लुतय् याना थें जक जुल।

9 जि छिपिलिसे च्वना च्वनाबलय् धिबा मालं नं जिं छिमिके मफ्वना। अबलय् माकेडोनियां व:पि दाजुकिजापिन्सं जित: माक्व हयाबिल। न्हापा नं जिं छिमिके छुं कयागु मदु, अथे हे लिपा नं जिं छिमिके छुं काये मखु।☆

10 ख्रीष्टयागु सत्य जिके दतले जिगु थ्व फुइयात अखैया देशय् सुनानं पने फइ मखु।

11 छिमित मय:गुलि जिं थथे धयाच्वना धका: छिमिसं मतिइ तइ। जिं छिमित माया या कि मया धका: परमेश्वरं स्यु।

12 जिमिसं याना थें याना धका: फुइं याना जूपि मेपि प्रेरितयत् पनेत जिं थथे याना हे च्वने।

13 प्रेरितत धयाजूपि थुपि परमेश्वरया प्रेरितत मखु, फताहा प्रेरितत ख:। ख्रीष्टयापि प्रेरितत थें जुइत थुमिसं मखुगु खँ ल्हाना जुइ।

14 थुमिसं थथे याना जुल धका: अजू चायेमा:गु मदु, छाया:सा शैतान नं परमेश्वरयाम्ह स्वर्गदूत थें जुया जुइफु।

15 थ्व अजू चायेमा:गु खँ मखु, शैतानया च्य:त नं परमेश्वरया च्य:त थें जुइफु। परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् थुमिगु ज्याकथंया सर्जॉय नं बियादी।

पावलं दु:खकष्ट स्युगु

16 जिं हानं धाये – सुनानं जित: मूर्ख भा:पी मते। छिमिसं जित: मूर्ख हे ख: धका: मतिइ त:सां छिमिसं जिगु खँ मानय् या, अले भतिचा जक जूसां जिं फुइं यायेथाय् दइ।

17 प्रभुं थथे धा धका: धयादीगुलि जिं थथे धयाच्वनागु मखु। धात्थें थथे फुइं याना: खँ ल्हाना: जि मूर्ख थें जुयाच्वना।

18 मनूतय्सं संसारया खँय् फुइं याना जूगुलि जिं नं अथे हे फुइं याना: खँ ल्हानागु ख:।

19 बुद्धि दुपि मनूत जुया: छिमिसं मूर्खतयत् नं लय्तातां सह यात।

20 धात्यों हे सुनानं छिमित क्वत्यला तःसां, थगय् याःसां, लुतय् यानाकाःसां, थःत तःधंकूसां, ख्वालय् हे दाःसां छिमिसं सह यानाच्चनी।

21 इमिसं याःथें यायेत जिके आँट मदु, थथे धायेत जितः लज्या चाः।

सुनानं छुं खँय घमण्ड याःसा जिं नं याये फु। तर थ्व मूर्ख ज्या जक खः।

22 इपिं हिब्रू खःसा, जिं नं हिब्रू खः। इपिं इस्राएली खःसा, जिं नं इस्राएली खः। इपिं अब्राहामया सन्तान खःसा, जिं नं अब्राहामया सन्तान खः।

23 इपिं ख्रीष्टया च्यः खःसा जिं झन इपिं स्वयाः भिंम्ह च्यः खः। थथे धायेबलय् जिं वें थें च्वने फु। तर जिं थाकुक्क ज्या यानागु दु, तःकः मछि इयालखानाय् नं च्वना। तःकः मछि हे जितः कोरीं दाःगु दु, तःकः मछि जितः सितुपातु वंक दाःगु दु।*

24 न्याकः तक यहूदीतयसं जितः स्विगुथु स्विगुथु कोरीं दायाहये धुंकल।*

25 स्वकः तक जितः कथिं दायाहल, छकः ला ल्वहँतं कय्काहल। स्वकः तक ला जिं च्वनागु जहाज हे स्यन, छकः ला चच्छि व न्हिच्छि हे समुद्रय् च्वनेमाल।*

26 न्हाबलें थाय् थासय् वनेमाल, तःकः मछि हे जिं खुसिबाः वःथाय् लात, दाखुँतयगु ल्हातय् लात, थः हे यहूदीतयसं व यहूदीमखुपिन्सं जितः स्यायेत स्वल। शहरय् नं जितः उतिकं हे स्यायेत स्वल, जंगलं जंगलं नं जुइ माल। समुद्रय् नं जुइ माल। अले हानं फताहा दाजुकिजापिनिपाखें बचय् जुया जुइ माल।*

27 घँ हे मघसे नं जिं चच्छि चच्छिं ज्या याये धुन। तःकः मछि नयेत्वने मखन। अप्वः यानाः गाक्क नये मखं, घनेत थाय्, अले पुनेत वसः मदय्का जुइ धुन।

28 थुलि जक मखु, जितः थाय् थासय् मण्डलीया खँय चितासू मदु।

29 सुं विश्वासी बमलात धाःसा जिं हे नं बमलाः थें जुइगु। अले सुनानं छम्ह विश्वासीयात पापय् लाकल धाःसा जिगु नुगः हीसे च्वनीगु।

30 जिं फुइँ हे याये माःसा, जिं बमलाःगु खँय फुइँ याना जुइ।

31 जिं थथे धयाच्च्वनागु खँ मखुगु मखु धकाः सदां तःधंके बहःम्ह परमेश्वर प्रभु येशूया बाः नं स्यु।

32 जिं दमस्कसय् दुबलय् जितः ज्वनेत जुजु अरितसया तःधंम्ह हाकिमं शहरयागु ध्वाखाय् ध्वाखाय् पाः तया तल।

33 अबलय् जितः खमुलिइ तयाः पःखालं क्वछवयाः बिसिके छवत। थुकथं जिं इमिगु ल्हातं बचय् जुया।*

12

पावलं खंगु दर्शन

1 फुइँ यानाः भिं जुइ मखु धकाः सीक सीकं नं जिं फुइँ याये माल। प्रभुं जितः क्यनादीगु दर्शन जिं आः कने।

2 झिंप्यदँ न्ह्यः छम्ह विश्वासीयात ज्वनाः स्वंगूगु स्वर्गय् थत यंकल, व मनूयात जिं म्हस्यु। थथे वयात म्हनापं यंकल कि म्ह मदय्क व जिं मस्यु, परमेश्वरं जक स्यु।

3 जिं हानं धाये – स्वर्गय् थथे थत यंकूम्ह मनूयात जिं म्हस्यु। थथे वयात म्हनापं यंकल कि म्ह मदय्क व जिं मस्यु, परमेश्वरं जक स्यु।

4 स्वर्गय् वं धयां मब्यागु खँ ताल, गुगु मनूतयगु म्हुतुं धाये हे मज्यु।

5 थ्व मनूयागु खँय धाःसा जिं फुइँ याये फु, थःगु खँय धाःसा जिं फुइँ याये मफु। जिं गुलि बमलाः धयागु खँय जक जिं फुइँ याये फु।

6 जिं फुइँ हे याये मास्ति वय्कूसां जिं मूर्ख जुइ मखु, छायाधाःसा जिं सत्य खँ जक धयाच्च्वनागु दु। अयनं जिं फुइँ याना जुइ मखु, छायाधाःसा जिं धाःगु खँ ताःपिन्सं व जिं याना जूगु ज्या खपिन्सं जिं गुलि ग्यं धकाः सि हे स्यु, थुलि अप्वः सुनानं तःधंकूगु नं जितः मयः।

* 11:23 ११:२३ प्रे १६:२३

* 11:24 ११:२४ व्य २५:३

* 11:25 ११:२५ प्रे १६:२२ १४:१९

* 11:26 ११:२६ प्रे

११:२३ १४:१५

* 11:33 ११:३३-३३ प्रे ११:३३-२५

7 थज्याःगु अजू चायापुगु तःगु हे खँ खना धकाः जिं तःधंछुना जुइ धकाः जिगु म्हय् अतिकं तःधंगु दुःख बियादिल। थुकिं शैतानया मनुखं थें जितः म्हय् च्वाच्चां सुयाः तःधंछुइ मफय्का तल।

8 थ्व दुःख मदयकादिसँ धकाः जिं स्वकः तक प्रभुयात बिन्ति याये धुन।

9 प्रभुं जितः थथे लिसः बियादिल — “जिं छन्त दया माया यानाच्चवनागु द हे दु नि। छ बमलाःसां जिगु शक्तिं छन्त बल्लाकी।” थुकथं जि बमलाःसां तसकं लय्ताः, छायाधाःसा जि बमलाइबलय् ख्रीष्टया शक्तिं जितः बल्लाकी।

10 थथे जूगुलि ख्रीष्टयागु निंति बमलाःसां, बेइज्जत याःसां, मछिसां, दुःखकष्ट जूसां, स्यंकेत स्वःसां, जि तसकं लय्ताः। गुबलय् जि बमलाइ अबलय् जितः बल्लाकी।

कोरिन्थय् च्वंपिन्त पावलयागु माया

11 छिमिसं यानाः मूर्खम्ह मनुखं थें जिं छिमित थथे धया च्वनेमाली। धायेमाल धाःसा छिमिगुपाखें जि तःधने माःगु खः। जि छुं मखुसां छिमिसं जितः हनेमाःगु खः। तःधं धाःपिं प्रेरितत स्वयाः जि कम मजू।

12 दुःखकष्ट जूसां तःकः मछि अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाः जि प्रेरित खः धकाः छिमित दसु क्यनागु दु।

13 जिं छिमित थःत नयेत्वने मयाकेगु बाहेक मेगु मण्डलीयापिन्त स्वयाः छुकिं नं चिधंकेत स्वयागु मदु। खः का, जिं छिमिगुपाखें नयेत्वने मयाना। जिं दूके लात, जितः माफ यानाब्यु।

14 जिं छिमिथाय् हानं वयेत्यनागु दु। जि वयागु थ्वनापं स्वकः जुइ। छिमिके जिं छुं हे काये मखु। छिमिगु धिबा जितः माःगु मदु, जितः माःपिं ला छिपिं हे खः। मस्तयसं मांभौया लागि धन मुंकातये म्वाः, मां भौपिन्सं जक मस्तयगु लागि मुंकेगु याइ।

15 छिमित ग्वाहालि यायेत जिके दुगु फुक्कं बी। थथे याये दःसा जि लय्ताः। थुलि जक मखु, छिमिगु निंति सी माःसां जि लय्ताः। जिं छिमित थथे यक्व माया यानागुलि हे छिमिपाखें जिं कम माया काये खंगु ला कि छु?

16 थुकथं जिं छिमित दुःख बियागु मदु धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। अयनं छिपिं मध्ये सुनानं जिं छिमित झंगः लात धकाः धायेफु।

17 जिं छिमित गुकथं झंगः लात? छिमिथाय् जिं मनूत छवयाहयाः छुं कायके हयागु दु ला?

18 जिं तीतस व मेम्ह किजायात नं छिमिथाय् छवयाहयागु दु। तीतसं छिमिथाय् वःबलय् छिमिके छुं कयाहःगु दु ला? जिमिसं थथे यानागुलि जिमिगु मन छगू हे खः अले ज्या नं छगू हे खः धकाः छिमिसं थुइका काये म्वाः ला?

19 जिमिसं थःपिं बचय् जुइत थथे धयाच्चंगु धकाः छिमिसं मतिइ तल जुइ। यःपिं, अथे मखु, छिमित हे भिकेत जिमिसं थथे धयाच्चवनागु खः धकाः परमेश्वर व ख्रीष्टं स्यू।

20 आम्कन वयेबलय् जिं मतिइ तया थें छिपिं मज्जु, व छिमिसं मतिइ तः थें जि मज्जुइ फु धकाः जि ग्यानाच्चना। छिमि दथुइ थःथवय् ल्वापु जुइगु, नुगः मुइकेगु, थःथवय् तंम्बया जुइगु, थःगु जक भिं स्वयेगु, मभिकाः खँ ल्हायेगु, कर्पिनिगु निन्दा यायेगु, घमण्ड यानाजुइगु, गतिपति मदय्क सना जुइगु, थज्याःगु मभिंगु खँ दये फु।

21 जिं छिमिथाय् हानं वयबलय् परमेश्वरं जितः छिमिगु न्ह्यःने लज्या चाये माय्कादी धकाः जि ग्यानाच्चना। अले जितः न्हापा पाप यानाः मह्यूपिं, न्हापा मभिंगु ज्या यानाः व्यभिचार यानाः व लाः लाः थें सनाः पश्चाताप मयाःपिं खनाः ख्वये वइ।

13

पावलयागु ख्याच्चः

1 जि स्वकः खुसि छिमिथाय वयेत्यनागु दु। धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु – “निम्ह, स्वम्ह मनुखं साक्षी ब्यूसा जक सुं मनूयात दोषी ठहरय् याये फइ।”*

2 निक्वः खुसि छिमिथाय वयाबलय् थथे पाप यानाच्च्वंपिन्त जिं ख्याच्चः बियागु खः। थ्व हे खँ जिं छिमित हाकनं लुमकेबी। मखुसा आः हानं वयेबलय् जिं इमित व मेपिं पापीतय्त नं त्वःते मखु।

3 छिमिसं मालाच्चंगु खीष्ट जिपाखें नवानाच्च्वनादीगु खः धयागु फुक्क दसु जिं छिमित बी। छिपिलिसे व्यवहार यानादीबलय् वय्कः कमजोर मजू, बरु वय्कलं छिमिगु दथुइ थःगु शक्ति क्यनादिल।

4 अथे ला वय्कःयात क्रूसय् यख्वायाः स्याःबलय् वय्कः कमजोर तिनि। तर आः परमेश्वरया शक्ति वय्कः म्वानादीगु दु। जिपिं नं वय्कः थें कमजोर तिनि। तर परमेश्वरया शक्ति जिपिं वय्कःलिसे म्वानाच्च्वने। थ्व हे शक्ति जिमिसं छिमिगु दथुइ क्यने।

5 छिमिगु विश्वास गुलि बल्लाः धकाः स्वयेत छिमिसं थःम्हं थःत हे जाँचय् यानाः स्व। जाँचय् ताःलाःसा खीष्ट छिपिनाप दी धकाः छिमिसं सीमाःगु खः।

6 जिपिं ज्यालगय् मजूपिं मखु धकाः छिमिसं सीकेमा धयागु जिगु आशा खः।

7 छिमिसं मखुगु ज्या छता मयायेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना यानाच्च्वनागु दु। जिमिसं थःम्हं थःत तःधकेत थथे प्रार्थना यानाच्च्वनागु मखु, बरु जिपिं ज्यालगय् मजूपिं जूसां छिमिसं भिंगु ज्या याये फयेमा धकाः प्रार्थना यानाच्च्वना।

8 जिमिसं सत्ययागु पंलिनाः जक ज्या यानाच्च्वना, सत्ययागु विरोधय् ज्या यायेगु जिमिके शक्ति मदु।

9 जिपिं बमलाःसां छिपिं जक बल्लाक विश्वास यानाः भिना वयेमा धकाः जिमिसं लय्तातां प्रार्थना यानाच्च्वनागु दु।

10 अय्जूगुलि हे आम्कन वये न्ह्यः जिं छिमित थुकथं च्वयाच्च्वनागु खः। अले जक आम्कन वयाः जिं छिमित ब्वःबी नं माली मखु, सजाँय बी नं माली मखु, थथे यायेगु अधिकार प्रभुं जितः बियादीगु दु धकाः छिमित क्यनाबी माली मखु। प्रभुं जितः थथे यायेगु अधिकार बियादीगु छिमित स्यकेत मखु बरु भिकेत खः।

11 यःपिं दाजुकिजापिं, लय्ताया च्वँ। मभिंगु लँपु त्वःताः भिंगु लँपु ज्वनाच्च्वँ। जिं धयागु खँ नुगलय् तयाति। छिपिं सकलें मिलय् जुयाच्च्वँ। अले माया यानादीम्ह व शान्ति बियादीम्ह परमेश्वर छिपिनाप च्वनादी।

12 आम्कन च्वंपिं दाजुकिजापिं सकसिनं थःथवय् यचु नुगलं माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या।

13 थनच्च्वंपिं दाजुकिजापिं सकसिनं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

14 प्रभु येशू खीष्टयागु दया, परमेश्वरयागु माया, अले पवित्र आत्मायागु संगति छिपिं सकल नाप दयाच्च्वनेमा।

गलातियाय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

भिंगु खँ न्यनावँसैलि यह्दीमखुपिन्सं नं येशू ख्रीष्टयात विश्वास याना हल। थुबलय् धातर्थेम्ह ख्रीष्टियन जुइत मोशायागु व्यवस्था मानय् यायेमा: कि म्वा: धयागु खँ पिहां वल। पावलं थ्व पतिइ अथे मखु, ख्रीष्टयात विश्वास याना: हे जक परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुइ धका: धयातःगु दु। तर रोमी साम्राज्यया एशियाय् ला:गु गलातिया धा:गु प्रान्तय् च्वंगु मण्डलीइ पिनें वःपि मन्तय्सं पावलयागु विरोध याना: मोशायागु व्यवस्था मानय् या:सा जक परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुइ फइ धका: धयाजुल।

पावलं थ्व पतिइ थुकथं फताहा प्रेरिततयगु खं लँ ट्रुंका च्वंपि विश्वासीतयत विश्वासय् लितहयेमा:गु खँ नं न्ह्यथनातःगु दु। नापं थः धातर्थेम्ह प्रेरित खः धयागु दसु नं बियातःगु दु। धातर्थेम्ह प्रेरित परमेश्वर पाखेंयाम्ह जुइ, सुं मनूयापाखें वःम्ह मखु। पावलं थःत यह्दीमखुपिनिगु निति छ्वयाहःगु खः धका: अप्वः बःबियातःगु दु। अनंलि वं विश्वासं याना: जक परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुइ फइ धका: नं बःबियातःगु दु। दकलय् लिपायागु अध्यायलय् पावलं विश्वासीतय्सं ख्रीष्टयात क्वातुकु विश्वास यात धा:सा इमिगु चालचलनय् नं ख्रीष्टयागु माया खने दइ धका: क्यनातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-१०

पावल अधिकार दुम्ह प्रेरित खः १:११-२:२१

परमेश्वरयागु दया मायायागु भिंगु खँ ३:१-४:३१

छुत्कारायागु खँ व यायेमा:गु ज्या ५:१-६:१०

क्वचाय्कूगु ६:११-१८

गलाती

पावलपाखें ज्वजलपा

1 मन्तयपाखें मखु, येशू ख्रीष्ट व वय्कःयात हानं म्वाकादीम्ह परमेश्वरं प्रेरित याना: छ्वयाहःम्ह जि पावल व

2 जिलिसें थन दुपि दाजुकिजापिनिपाखें गलातियाय् च्वंगु मण्डलीयात ज्वजलपा!

3 झी परमेश्वर बा: व प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया व शान्ति छिमित दयेमा।

4 थ्व मभिगु इलं बचय् यायेत झीगु पापयागु निति झी परमेश्वर बा:नं धयादी थें येशू थः हे सिनादिल।

5 परमेश्वर सदां तःधना च्वनेमा! आमेन।

भिंगु खँ छता हे जक दु

6 छिपि खना: जि अजू चायाचवनागु दु। गुलि याकनं छिपि छिमित येशू ख्रीष्टपाखें दया माया याना: सःतादीम्ह परमेश्वरपाखें फहिलावन। अले मेगु हे भिंगु खँयात विश्वास या: जुयाच्वन।

7 धातर्थे धायेमाल धा:सा ख्रीष्टयागु भिंगु खँ बाहेक मेगु भिंगु खँ मदु। गुलि गुलि मन्त छिमिथाय् वया: छिमित स्यंकेत ख्रीष्टयागु भिंगु खँयात मेकथं हिलेत कुतः यानाच्वंगुलि जिं थथे धायेमा:गु खः।

8 अयजुगुलि जिपि हे थजुइमा, स्वर्ग वःम्ह स्वर्गदूत हे थजुइमा, छिमित जिमिसं न्हापा कना थकागु भिंगु खँयात हीका: सुनानं न्यंकल धा:सा वयात सरा: लायेमा।

9 न्हापा नं जिमिसं थ्व खँ धायेधुन। आ: हानं छकः थ्व हे खँ धाये – छिमिसं विश्वास याये धुंकूगु भिंगु खँयात हीका: न्यंकीपिन्त सरा: लायेमा।

10 जिं थथे धयाच्चनागु छु मनूतयत् लय्तायकेत खः ला? मखु! जिं ला परमेश्वरयात हे लय्तायकेत थथे यानाच्चनागु खः। जिं मनूतयत् लय्तायकेत यानागु जूसा जि येशू ख्रीष्टया सेवा याइम्ह दास हे जुइ फइ मखु।

पावल गथे यानाः प्रेरित जुल

11 यःपिं दाजुकिजापिं, जिं छिमित छता खँ धाये – जिं न्यंकागु भिंगु खँ मनूतयगु बुद्धिं पिहां वःगु मखु।

12 सुं मनुखं थ्व खँ जितः ना धकाः ब्यूगु नं मखु, अले सुनानं थ्व खँ जितः स्यंगु नं मखु। थ्व भिंगु खँ जितः बियादीम्ह ला येशू ख्रीष्ट खः।

13 न्हापा यहूदी धर्मकथं जुया च्वनाबलय् जि गज्याःम्ह खः धकाः ला छिमिसं बांलाक हे स्यू। परमेश्वरया मण्डलीयापिन्त जिं गुलि दुःखकष्ट व सास्ती बिया, अले थुमित नाश हे यानाछवयेत कुतः यानाम्ह नं जि हे खः।*

14 जि ज्वलिज्वःपिं मध्ये दकलय् अप्वः यहूदी धर्म मानय् याना जुयाम्ह नं जि हे खः। इी तापाःबाज्यापिनिगु थितिकुति दकलय् अप्वः मानय् याना जुयाम्ह नं जि हे खः।*

15 अयनं दया यानादीम्ह परमेश्वरं जि बु हे मबूनिबलय् निसें जितः ल्ययादिल। अले थथे वय्कःयागु ज्या याके छवयाहयादिल।

16 यहूदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यंके छवयेत जितः परमेश्वरं हे वय्कःया काय्यागु खँ फुक्क सीके बियादिल।*

उबलय् जिं सुयाके छुं नं न्यनेकने मयाना।

17 जि स्वयाः न्हापायापिं प्रेरिततयके सल्लाह कायेत जि यस्शलेमय् नं मवना। बरु जि उघ्रिमय् अरब देशय वना। अले अनं दमस्कसय् तुं लिहां वया।

18 स्वदँ लिपातिनि केफास धाःम्ह पन्हुसयात नापलायेत जि यस्शलेमय् वना, व नाप जि बाःछि तक च्वना।*

19 अन जिं प्रभुया किजा याकूब बाहेक मेपिं सुं प्रेरिततयत् नाप मलाना।

20 जिं धयाच्चनागु थ्व खँ धाथें खः। परमेश्वरया न्ह्यःने जिं मखुगु खँ ल्हाये मखु।

21 लिपा यस्शलेमं जि सिरियाय् व किलिकियाय् वना।

22 अबलय् तक यहूदियाय् च्वंगु मण्डलीयापिं मनूतयसं जिगु ख्वाः खंगु हे महुनि।

23 इमिसं थथे धाःगु जक न्यनातःगु खः – “न्हापा इीत दुःखकष्ट बिया जूम्ह, अले इीत नाश यायेत स्वःम्ह मनुखं हे आः भिंगु खँ न्यंका जुयाच्वंगु दु।”

24 जिगु जीवनय् थथे हिउपा वःगुलि इमिसं परमेश्वरयात प्रशंसा यात।

2

पावलयात प्रेरिततयसं लसकुस याःगु

1 झिंप्यदँ लिपा बारनाबास नाप जि यस्शलेमय् वना। तीतसयात नं नापं ब्वना यंका।*

2 परमेश्वरं जितः अन वने हे माः धकाः धयादीगुलि जि वनागु खः। जिं न्हापा यानागु व आः यानाच्चनागु ज्या सितिं मवनेमा धकाः यहूदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यंकागु खँ मण्डलीया थकालिपिन्त जक कुना।

3 जिनापं वःम्ह तीतसयात ग्रीक जूसां म्हय् चिं तय्केमाः धकाः सुनानं कर मया।

4 जिमिसं ख्रीष्टपाखें कयागु छुत्कारायागु खँ सीकेत जिमिगु चिवा कायेत फताहा विश्वासी जुयाः अन वःपिं छम्ह निम्हयसिनं धाःसा थ्व खँ पितहल। इमिसं जिमित दासयात थें व्यवस्थां धाःथें हे यायेमाः धकाः कर यात।

5 इमिसं धाःगु छता हे खँ जिमिसं मानय् मयाना। थुकथं जिमिसं भिंगु खँ सत्य दु धकाः छिमित क्यनाबिया।

* 1:13 १:१३ प्रे ८:३; २२:४-५; २६:१-११

* 1:14 १:१४ प्रे २२:३

* 1:16 १:१५-१६ प्रे १:३-६; २२:६-१०; २६:१३-१८

* 1:18 १:१८ प्रे १:२६-३०

* 2:1 २:१ प्रे ११:३०; १५:२

6 मण्डलीया थकालि धयाजुपिं इपि न्ह्याक्व हे तःधं जूसां जितः छुं मपाः। परमेश्वरं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु। इमिसं जिगु खँयात कयाः छुं मधाः।[☆]

7 गथे परमेश्वरं पन्नुसयात यहदीतयत भिंगु खँ न्यंकेगु ज्या बियादिल, अथे हे जितः नं यहदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यंकेगु ज्या बियादिल धकाः इमिसं सीकल।

8 वयकःयागु शक्तिं हे जितः यहदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यंकीम्ह प्रेरित यानादिल। अथे हे पन्नुसयात नं यहदीतयत भिंगु खँ न्यंकीम्ह प्रेरित यानादिल।

9 मण्डलीया थां धयातःपिं याकूब, पन्नुस व यूहन्नां परमेश्वरं जितः थ्व ज्या बियादीगु खः धकाः सीकाः बारनाबासयात व जितः मण्डलीया जव ल्हाः यात। जिमिगु ज्या यहदीमखुपिन्थाय वनेगु, अले इमिगु ज्या यहदीतयथाय वनेगु जुल।

10 इमिगु मण्डलीइ च्वंपिं नये मखंपिन्त ग्वाहालि यायेमाः धकाः जक इमिसं जितः धाःगु खः। थ्व हे ज्या न्हापांनिसें हे यायेगु जिगु मतिइ दुगु खः।

एन्टिओखियाय् पावलं पन्नुसयात ब्वःब्यूगु

11 पन्नुस एन्टिओखियाय् वःबलय् विश्वासी मनूतयगु न्ह्यःने हे जिं वयात ब्वः बिया, छायाधाःसा सी दयकः हे वं ट्रंकूगु खः।

12 याकूबं छवयाहःपिं मनूत वये न्ह्यः पन्नुसं यहदीमखुपिं विश्वासीतनाप नयेत्वनेगु यानाच्चन। इपिं वये थुंकाः म्हय् चिं तयेमाः धकाः धाईपिं मनूत खनाः ग्यानाः पन्नुसं यहदीमखुपिं नाप नयेत्वनेगु त्वःताबिल।

13 पन्नुस नाप जूपिं यहदी विश्वासीतयसं नं अथे हे यात। इमिसं यानाः बारनाबासनाप अथे यात।

14 इपिं थथे सत्य भिंगु खँयागु लैपुइ मजूगु खनाः जिं पन्नुसयात फुक्कसिया न्ह्यःने थथे धयाबिया — “यहदी जुयाः नं छि यहदीमखुम्ह मनू थें जुयाच्चन। छि ला यहदी थें मच्चं। थुकथं छिं यहदीमखुपिन्त यहदीत थें जू धकाः गथे यानाः धया जुइगु?”

विश्वासं जक मुक्ति काये फइ

15 झीपिं बूसांनिसें हे यहदीत खः। झीपिं यहदीमखुपिं मनूत थें पापी मखु।

16 अथेसां येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःसा जक परमेश्वरं मुक्ति बियादी धकाः झीसं स्यू। व्यवस्था मानय यानाः जक धर्मी ठहरय् जुइ फइ मखु, येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःसा जक धर्मी ठहरय् जुइ धकाः झीसं नं येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानागु खः। व्यवस्था मानय यानाः जक ला सुं नं धर्मी जुइ फइ मखु।[☆]

17 येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानाः धर्मी ठहरय् जुइत स्वयाः नं झीसं यहदीमखुपिन्सं थें पाप याना हे च्वन धाःसा ख्रीष्टं झीत पापी यानादीगु जुइ ला? मखु, थथे मखु।

18 त्वःताछवये धुनागु व्यवस्थायात जिं हानं मानय यानाः धर्मी जुइत स्वल धाःसा जि पापी जुइ।

19 छायाधाःसा परमेश्वरया निति जि म्वाये फयेमा धकाः व्यवस्थापाखें व्यवस्थाया निति जि सिनागु।

20 जि ख्रीष्टनाप कूसय् सी धुन, जि थः हे म्वानाच्चनागु मखु, बरू ख्रीष्ट जिके म्वानादीगु खः। जि ला आः जितः माया यानाः जिगु निति सिनादीम्ह परमेश्वरया काय्यात विश्वास यानाः म्वानाच्चनागु खः।

21 परमेश्वरयागु दया माया जिं सितिं छवये मखु। व्यवस्था मानय यानाः मनूत धर्मी ठहरय् जुइगु जूसा ख्रीष्ट सिनादीगु सिति वन।

3

व्यवस्थां ला कि विश्वासं?

1 अय् मूर्ख गलातीत, छिमित सुनां स्यंकल? येशू ख्रीष्टयात कूसय् यख्खानाः स्याःगु खँ छिमिगु हे न्ह्यःने ध्वाथुइक कनागु मखु ला?

2 व्यवस्था मानय यांना: परमेश्वरं छिमित पवित्र आत्मा बियादीगु ला कि येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यना: विश्वास यांना: बियादीगु?

3 छिपिं छाया थपाय्सकं मूर्ख जुयागु? छिमिसं आत्मां शुरु यांना: आ: छु छिपिं थ:गु हे शक्तिं फुना वनेत्यनागु ला?

4 छिमिसं थुलिमछि दु:ख फयागु सिति वन ला? मखु, अथे जुइ मखु।

5 परमेश्वरं छिमित पवित्र आत्मा बिया: अजू चायापुगु ज्या याके बियादीगु छिमिसं व्यवस्था मानय या:गुलि ख: ला कि येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यना: विश्वास या:गुलि?

6 अब्राहामयात स्व! वं या:गु खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयात:गु दु – “अब्राहामं परमेश्वरयात विश्वास या:गुलि परमेश्वरं वयात धर्मी ठहरय् यानादिल।”*

7 थथे जुगुलि परमेश्वरयात विश्वास याइपिं मनूत हे अब्राहामया धात्थेंयापिं सन्तान ख: धका: छिमिसं थुइकि।*

8 यहूदीमखुपिन्सं परमेश्वरयात विश्वास यात धा:सा परमेश्वरं इमित नं धर्मी ठहरय् यानादी धका: न्हापा हे धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु दु। अयजुगुलि हे अब्राहामयात परमेश्वरं “छंगुपाखें हे संसारय् च्वंपि फुक्क जात जातितय् आशिष बी” धका: धयादिल।*

9 गथे अब्राहाम परमेश्वरयात विश्वास या:गुलि धर्मी ठहरय् जुल, अथे हे वय्क:यात विश्वास याक्वसिनं आशिष काये खन।

10 व्यवस्थाय् जक भलसा तया च्वंपिं मनूत सरा: फयाच्चंपिं ख:। थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयात:गु दु – “व्यवस्थाय् च्वयात:गु फुक्कं सदां मानय् यांनाच्वने मफुपिं मनूतय्सं सरा: फयेमाली।”*

11 व्यवस्था मानय् यांना: सुं नं धर्मी ठहरय् जुइ फइ मखु धयागु खँ ला छिमिसं आ: बांलाक थुल हे जुइ। धर्मशास्त्रय् हानं थथे च्वयात:गु दु – “परमेश्वरयात विश्वास यांनाजुइम्ह मनू सदां म्वानाच्वनी।”*

12 व्यवस्था पूर्वक मानय् याइपिन्सं धा:सा परमेश्वरयात विश्वास याये म्वा:। “व्यवस्था मानय् याइपिं व्यवस्थापाखें हे म्वाइ” धका: धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु दु।*

13 येशू ख्रीष्ट व्यवस्थाया सरापं झीत मू पुला: त्व:तकादिल। वय्कलं कूसय् यग्गाना: झीगु सरा: थ:म्हं फयादीगु दु। व्यवस्थाय् धयात:गु दु “सियागु थामय् यख्खाइम्हयसित सरा: लाइ।”*

14 यहूदीमखुपिन्त नं येशू ख्रीष्टपाखें परमेश्वरं अब्राहामयात बी धयादीगु आशिष बियादीगु दु। उकिं झी विश्वास यांना च्वनापिन्सं नं झीगु विश्वासं यांना: बी धयात:गु पवित्र आत्मा कायेखनी।

व्यवस्था व बाचा

15 य:पिं दाजुकिजापिं, मनूतय्गु हे दसु काये – निम्ह मिलय् जुया: च्वयात:गु भव्यात सुनानं स्यंके फइ मखु, अले हानं उकीं छुं तने नं फइ मखु।

16 परमेश्वरं अब्राहामनाप व वया सन्ताननाप बाचा चिनादीगु ख:। वय्कलं त:म्हयसित “अब्राहामया मचाखचा” धका: धयामदी, बरु “अब्राहामया सन्तान” जक धयादिल। थन “सन्तान” धयादीगु छम्हयसित जक ख:, अले थ्व ख्रीष्ट येशूया बारे धयादीगु ख:।*

17 परमेश्वरं बाचा चिनादीगु गुबलें हे त्व:मंकादी मखु। थथे वय्कलं चिनादीगु बाचायात प्यस: व स्विदें लिपातिनि व:गु व्यवस्थां सिति छवये फइ मखु।*

18 परमेश्वरं बी धयादीगु आशिष व्यवस्था मानय् यांना: दइगु ख:सा ला थ्व परमेश्वरया बाचा हे मजुल। परमेश्वरं अब्राहामयात बाचा यांना: आशिष बियादीगु ख:।*

19 अयसा व्यवस्था छाया बिल लय? मभिंगु ज्याखँ सीके बीत परमेश्वरं झीत व्यवस्था बियादीगु ख:। अयनं परमेश्वरं बाचा चिनात:म्ह ख्रीष्ट मझातले जक व्यवस्था दयाच्वनी। थ्व व्यवस्था

* 3:6 ३:६ उत १५:६; रोम ४:३ * 3:7 ३:७ रोम ४:१६ * 3:8 ३:८ उत १२:३ * 3:10 ३:१० व्य २७:२६ * 3:11 ३:११ हब २:४ * 3:12 ३:१२ लेवी १८:५ * 3:13 ३:१३ व्य २१:२३ * 3:16 ३:१६ उत १२:७ * 3:17 ३:१७ प्रस १२:४० * 3:18 ३:१८ रोम ४:१४

परमेश्वरं स्वर्गदूततयपाखें मोशायात बीके हयादीगु खः। थुकथं मोशा मनूत व परमेश्वरया दथुइ ज्या याइम्ह जुल।

20 दथुइ च्वना ज्या याइम्ह निम्हया दथुइ जुइ। अयनं परमेश्वर ला छम्ह हे जक दु।

व्यवस्था छाय् माल?

21 अयसा छु व्यवस्था परमेश्वरयागु बाचाया अःखः जुल ला? मखु, व्यवस्था परमेश्वरयागु बाचाया अःखः मजु। मनूतयत जीवन दयेमा धकाः व्यवस्था बियादीगु जूसा व्यवस्थां हे मनूत परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइगु खः।

22 येशू ख्रीष्टयात विश्वास याक्वसित परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु मुक्ति काये फयेमा धकाः धर्मशास्त्रं संसारय् च्वपि फुक्कसितं पापय् लाकातःगु दु।

23 विश्वास यायेगु ई वये न्ह्यः हे व्यवस्थां झीत कुनातल। थथे व्यवस्थां झीत कुनातःगु येशू ख्रीष्ट मझातले जक खः।

24 विश्वासं हे झीपि परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइमा धकाः ख्रीष्ट झाये न्ह्यः व्यवस्थायात झीत स्यनीम्ह गुरु थें याना तल।

25 आः धाःसा विश्वास यायेगु ई वये धुंकल, उकिं आः झीपि व्यवस्थां धाःथें च्वने म्वाल।

26 येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानाः वय्कः नाप मिलय् जूगुलि छिपि फुक्कं परमेश्वरया सन्तान जुल।

27 ख्रीष्टयात विश्वास यानाः बप्तिस्मा कयाः वय्कः नाप मिलय् जूपि सकसिनं पहःचहः न्हगु वसः थें पुंगु दु।

28 अयजगुलि आः यहदीत व यहदीमखुपि छु हे मपात। दास व दासमखुपि, अले मिजं व मिसा नं मपात। येशू ख्रीष्टयात विश्वास याःगुलि छिपि फुक्कं छम्ह हे जुल।

29 छिपि ख्रीष्टया मनूत खःसा अब्राहामया सन्तान नं खः। अले परमेश्वरं बी धकाः बाचा चिनादीगु छिमित नं बियादी।*

4

1 जिं छु धाये धाःसा — अबुयागु सम्पत्ति फुक्कं वया कायपिनिगु खःसां मचाबलय् इपि च्यः थें हे जुयाच्चनी।

2 अबुम्हय्सिनं मधातले इपि इमित सुसाःकुसाः यायेत तयातःम्हय्सिनं धाःथें च्वनेमाः।

3 विश्वास याये न्ह्यः झीपि नं मस्त थें खः, अले झीत संसारयागु मभिगु आत्मां चिनातल।

4 परमेश्वरं धयादीगु ई वयेवं परमेश्वरं वय्कःया काय्यात छवयाहयादिल। वय्कः मिसाम्हय्सिगु क्वखं बुल। अले यहदीतयगु व्यवस्था मानय् यानाः च्वनादिल।

5 व्यवस्था मानय् यानाच्चपिन्त व्यवस्थां लिगनाः परमेश्वरया कायपि यायेत वय्कलं थथे यानादीगु खः।*

6 झीपि नं परमेश्वरया कायपि खः धकाः सीकेत परमेश्वरं थः काय्यागु आत्मा झीगु नुगलय् तयादिल। अले थ्व हे आत्मां झीगु नुगलं “अब्बा, जिमि बाः” धकाः धयादी।

7 थथे जगुलि छिपि आः दास मखुत, बरु परमेश्वरया कायपि जुइ धुंकल। उकिं वय्कलं थः सन्तानयात फुक्क अधिकार बियादी।

पावलं गलातीतयगु च्यूताः काःगु

8 न्हापा परमेश्वरयात म्हमस्यगुलि छिपि परमेश्वर हे मखुपि मेपि घःतय दास जुयाच्चंगु खः।

9 आः छिमिसं परमेश्वरयात म्हसी धुंकल। वय्कलं नं छिमित म्हसीकादिल। आः हानं छिपि गथे यानाः व हे ज्यालगय मजूपि व पुलांपि घःतयथाय् लिहां वनेफुगु? छु छिपि हानं इमि दास जूवनेगु ला?

10 थौं छिमिसं खास न्हि, थितिकुति, ला, रितु व दँयात मानय् यानाच्चन।

11 उकिं छिपिं स्यनावनी धकाः जितः तसकं पीर जुयाच्चन। छिमिथाय् वयाः उलिमछि दुःखकष्ट सियाः जिं ज्या याना थकागु सिति वनीगु जुल ला?

12 यःपिं दाजुकिजापिं, जिं छिमित बिन्ति याये – जिं याना थें तुं छिमिसं नं या। जि छम्ह यहदी खःसां छिपिंनाप यहदीमखुपिं थें जुयाच्चने धुन। छिमिसं जितः छुं हे मभिकूगु मदु।

13 दकलय् न्हापा छिमित भिंगु खँ न्यंकाबलय जि म्हमफु धयागु खँ छिमिसं लुमंकातःगु दयेमाः।

14 म्हमफुसां जितः हेला मयासें छिमिसं भचा हे थाकु मचासे बिचाः यात। स्वर्गदूतयात व ख्रीष्टयात थें छिमिसं जितः दुकयाः सुसाःकुसाः यात।

15 छिपिं अबलय गुलि लयताःगु। जि जक ज्यूसा थःगु मिखा लिकया बीत तक नं छिपिं न्ह्यचिली। थ्व खँय् जिं साक्षी बी फु। आः जक छिमित छु जुल?

16 सत्य खँ कनागुलि जि छिमि शत्रु जुल ला?

17 मेपिं मनूतय्सं छिमित लयतायकेत स्वयाच्चंगु दु, अथेसां इमिगु मति मभिं। इपिं छिमित जिपाखें लिगनाः थःपाखे साला कायेत स्वयाच्चंगुपिं खः।

18 मेपिनिगु खँ न्यनेगु नं बां हे लाःगु खँ खः। अयनं न्ह्याबलें भिंम्ह मनूयागु जक खँ न्यनेमाः। जि दुबलय् जक मखु, मदुबलय् नं छिमिसं थथे यायेमाः।

19 छिपिं ख्रीष्ट थें मजुतले जितः मचाबू ब्यथा थें दुःख जुयाच्चनी।

20 छिमिथाय् वये फुगु जूसा जिं छिमिगु नुगलय् ध्वाथुइक खँ कनेगु खः। छिमिगु खँय् जिं छुं हे क्वःछी मफया च्वन।

हागार व सारायागु दसु

21 व्यवस्था मानय् याये मास्ति वःपिन्त जिं धाये – व्यवस्थां छु धाइ व छिमिसं मस्यू ला?

22 व्यवस्थाय् थथे च्वयातःगु दु – अब्राहामया निम्ह काय्पिं दु। छम्ह काय् भ्वातिपाखें बूम्ह, अले मेम्ह ब्याहा यानाहःम्ह कलाःयापाखें बूम्ह।*

23 भ्वातिपाखें बूम्ह अब्राहामया काय् इमिगु इच्छां बूम्ह खः। ब्याहा याना हःम्हपाखें बूम्ह काय् धाःसा परमेश्वरयागु बचंकथं बूम्ह खः।

24 थ्व दसु थें खः। थुपिं निम्ह मिसा परमेश्वरं बाचा चिनादीगु निता खँ खः। हागार धाःम्ह भ्वाति सीने पहाडय् ब्यूगु व्यवस्था खः।

25 हागार अरब देशया सीने पर्वत खः। व्यवस्था मानय् यानाच्चंगुपिं मनूत फुक्कं हागारया मस्त जुल, उकिं थुपिं फुक्कं दास जुल।

26 सारा धाःसा परमेश्वरं चिनातःगु बाचा थें खः। सारा न्यानातःम्ह भ्वाति मखु, व स्वर्गयागु यरूशलेम थें खः। अले इपिं वया सन्तान जुल।

27 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“हे मचा बुइकिमखुम्ह

थारिम्ह लयताया च्वँ,

मचा बुइकेबलय्

गुलि दुःख जुइ धकाः

मस्यूम्ह नुगः चाय्काः हाला जु।

छाय्धाःसा भाःतनाप च्वनाच्चंम्ह

मिसाया स्वयाः

भाःतं त्वःतूम्ह मिसायागु हे

मस्त यक्व दु।”*

28 यःपिं दाजुकिजापिं, छिपिं इसहाक थें बचंया सन्तान खः।

29 न्हापा थें आः नं भ्वातियापाखें बूपिन्सं परमेश्वरया आत्मां बूपिन्त दुःखकष्ट बियाच्चंगु दु।*

30 थ्व हे खँय धर्मशास्त्रय छु धकाः च्वया तल? “भ्वातियात व वया काययात पितिनाछव। छायाःसा ब्याहा यानाहःम्ह कलाःपाखें बूम्ह कायनं थें व थः अबुयागु सम्पत्ति काये दइ मखु।”✱

31 अयज्गुलि यःपिं दाजुकिजापिं, झीपिं भ्वातिनं बुइका तःपिं सन्तान मखु, बरु ब्याहा याना हःम्हयसियापाखें बूपिं सन्तान खः।

5

ख्रीष्ट येशू छुत्कारा बियादी

1 छुत्काराया निति ख्रीष्ट येशू झीत छुत्कारा बियादी धुंकल। उकिं आः छिपिं साहस कयाः दैं। हाकनं दासत्वय् मलायेमा।

2 न्यँ, जि पावलं धयाच्चना – छिमिसं म्हय् चिं तया जुल धाःसा छिमिसं ख्रीष्ट येशूयात विश्वास याःगु छुं हे ज्यालगय् मजुल।

3 म्हय् चिं तयेमाः धाइम्ह मनूयात जिं हानं धाये – म्हय् चिं तःम्ह मनुखं व्यवस्थायागु फुकक खँ मानय मयासैं मगाः।

4 व्यवस्था मानय यानाः परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय जुइत स्वइपिं मनूत ख्रीष्ट येशू नाप मिलय जुइ फइ मखु। अले थज्याःपिं मनूत परमेश्वरयागु दया मायां तापाना च्वनी।

5 जिमिगु आशा ला परमेश्वरं हे जिमित धर्मी ठहरय यानादी धयागु खः। अले परमेश्वरयागु आत्मायागु शक्तिं हे जिमित विश्वास याये फयकादी धकाः जिपिं पियाच्चनागु खः।

6 झीपिं ख्रीष्टनाप मिलय जुइ धुन धाःसा म्हय् चिं तःसां मतःसां छुं नं पाइ मखु। झीत माःगु ला विश्वास खः। थ्व हे विश्वासं यानाः झीसं माया याये फइ।

7 छिपिं ला बांलाक ब्वाँय वनाच्वंगु खः। छिमित सुनां सत्य खँ मानय याये मते धकाः पनः

8 छिमित सःतादीम्ह परमेश्वरं थ्व ज्या याके बियादीगु मखु।

9 “न्हायातःगु छवचुंलय सोडा भचा जक ल्वाकछ्याःसां पवंगाना वइ।”✱

10 प्रभु नाप मिलय जुयाच्वंगुलि छिपिं अथे मेगु लँय जुइ मखु धकाः जिं पत्याः यानाच्चनागु दु। अथेसां छिमित स्यंकेत स्वःपिं, न्ह्याम्ह हे जूसां, इमित परमेश्वरं सजाँय बियादी।

11 यःपिं दाजुकिजापिं, जिं अज्ज नं म्हय् चिं तयेमाः धकाः न्यंकाजूगु जूसा जिं अज्जं छाया दुःखकष्ट फया च्वनेगु? थ्व खँ खः धयागु जूसा क्रूसय् सिनादीम्ह ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंका जूसां जितः सुनानं दुःखकष्ट ब्य वइ मखु।

12 छिमित स्यंकेत स्वःपिं मनूतयसं म्हय् चिं तयेगु जक मखु म्ह भज्यंक हे स्यंकूसां ज्यू नि।

13 यःपिं दाजुकिजापिं, परमेश्वरं छिमित छुत्कारा बीत सःतादीगु खः। थः यःथें याना जुइ मते, बरु माया यानाः मेपिन्त ग्वाहालि बीगु या।

14 फुकक व्यवस्था थ्व हे छगू आज्ञाया दुने लाः – “थः जःलाखःलायात थःत थें माया या।”✱

15 अयनं गुँपशुत थें थथः हे ल्वाना जूसा छिपिं फुककं स्यनावनी धयागु खँय छिमिसं होश यानाच्चँ।

पवित्र आत्मां जाःगु जीवन

16 पवित्र आत्मां धाःथें याना जूसा छिमिसं थः यःथें यानाजुइगु त्वःते फइ।

17 शरीरं ला पवित्र आत्माया विरोधय व पवित्र आत्मां शरीरया विरोधय इच्छा याइ। थुपिं निम्ह शत्रु थें खः, उकिं झीसं झीत यःथें याये फइ मखु।✱

18 आत्मां धाःथें याना जूसा छिमिसं व्यवस्थाय् च्वया तः थें याये माली मखु।

19 मनूतयगु बानी छु खः बांलाक हे सी दु। मनूतयगु बानी थ्व हे खः – व्यभिचार यायेगु, मभिगु मतिइ तयेगु, लाः लाः थें यानाजुइगु,

20 मूर्ति पुजा यायेगु, झॉक्री ज्या यायेगु, ल्वाना जुइगु, मेपिन्त मभिंकेगु, नुगः मुइकेगु, तंम्वयेगु, थःगु जक भिं स्वयेगु, मेपिन्त ल्वाका जुइगु, अले पुचः पुचः सुनाः बाया जुइगु,

21 डाहा यायेगु, अय्ला: थ्वँ त्वना जुइगु, मोजमज्जा यानाजुइगु, थथे हे मेमेगु ज्या यानाजुइगु। थज्या:पिं परमेश्वरयागु राज्यय् दुहां वने फइ मखु धका: जिं न्हापा नं धायेधुन, आ: नं थ्व हे खँ जिं छिमित धयाच्वना।

22 पवित्र आत्माया फल धा:सा माया यायेगु, लय्तायेगु, शान्ति याकेगु, सह यायेगु, दया यायेगु, ग्वाहालि यायेगु, विश्वास यायेबह: जुइगु,

23 नम्र जुइगु, स्वजा जुइगु, मनयात चिना तयेगु ख:। थथे यानाजुइपिन्त दोष बीगु छुं हे व्यवस्था मदु।

24 येशू ख्रीष्टयापिं मनूतय्सं ला थ: य:थें यानाजुइगु व मभिंगु ज्या फुक्कं कूसय् यख्खाये धुंकल।

25 आत्मां झीत म्वाकात:गु ख:सा झीपिं आत्मां धा:थें च्वेनेमा:।

26 झीसं थ:थवय् घमण्ड यानाजुइगु, तंम्वया जुइगु व नुग: मुइका जुइगु याये मज्यु।

6

थ:थवय् ग्वाहालि याना जु

1 य:पिं दाजुकिजापिं, सुनानं मभिंगु ज्या या:गु खन धा:सा छिपिं परमेश्वरया आत्मां धा:थें याइपिन्सं वयात मिजासं भिकेगु स्वयेमा:। तर बांलाक होश या, थथे यायेबलय् छिपिं थ: हे मभिंगु ज्याय् मलायेमा।

2 छम्हयसिं मेम्हयसित दु:खबलय् ग्वाहालि यायेगु या। थुकथं छिमिसं ख्रीष्ट येशूयागु आज्ञा पूवकी।

3 थथे मयासें सुनानं थ:म्हं थ:त त:धंम्ह धका: धयाजुल धा:सा वं थ:म्हं थ:त धोखा ब्यूगु जुइ।

4 सकसिं थ:म्हं थ:गु ज्यायात जाँचय् याना स्व। थ:म्हं यानागु भिंगु ज्याय् लय्ताया च्वँ। मेपिन्सं स्वया: बांलाक यानागु दु धका: त:धंछुना जुइ मते।

5 छाया:सा फुक्कसिं थ:गु कु थ:म्हं हे क्वबीमा:।

6 वचन स्यना का:म्हयसिं स्यंम्हयसित छुं न छुं बी हे मा:।

7 धोखा नये मते, परमेश्वरयात गिजय् यायेगु जुइ मखु। मनूतय्सं छुं पिना तल व हे सय्की।

8 सुनानं थ:त य:थें पापी ज्या याना जूसा वयात नरकय् छवइ। सुनां परमेश्वरयात य:थें याना जुइ वयात अनन्त जीवन दइ।

9 अयजूगुलिं भिंगु ज्या यायेत थाकु चाये मते। थाकु मचासे ज्या यानाच्वन धा:सा छन्हू झीत परमेश्वरं सिरपा: बियादी।

10 अयजूगुलिं मौका दुबलय् हे झीसं मेपिन्त भिंगु यानाबीमा:। अप्व: याना: विश्वासी दाजुकिजापिन्त यानाबीमा:।

11 जिं थ:गु हे ल्हातं तत:ग्व:गु आखलं छिमित च्वयाच्वनागु दु।

12 तत:धंगु खँ ल्हाना: त:धं जुया जुइपिं मनूतय्सं हे ख: छिमित म्हय चिं तय्केत कर यानाच्वंगु। येशू ख्रीष्ट कूसय् सिनादीगु खँ न्यंका: दु:खकष्ट फयेमाली धका: इमिसं थथे याना जूगु ख:।

13 म्हय चिं तयात:पिं मनूतय्सं हे नं व्यवस्थाय् च्वया त: थें याये मफु। छिमित म्हय चिं तय्के धुन धका: त:धंछुइत इमिसं छिमित म्हय चिं तय्केत स्वयाच्वंगु ख:।

14 जिं ला मेगु खँय् मखु, बरु येशू ख्रीष्ट कूसय् सिनादीगु खँय् जक छ्यं धस्वाका। वय्क: कूसय् सिनादीगुलिं जिगु नितिं संसार सी धुंकल, अले संसारयागु नितिं जिं सी धुन।

15 म्हय चिं त:सां मत:सां छुं मपा। दक्कसिबय् त:धंगु ला न्हम्ह जुया: म्वानाच्वनेगु ख:।

16 थथे न्हपिं जुया: म्वानाच्वंपिं धा:थेंयापिं इस्त्राएलीतय् परमेश्वरं दया व शान्ति बियादीमा।

17 आ: थ्व खँय् सुनानं जित: दु:खकष्ट बी मते, छाया:सा येशूया दास ख: धका: क्येनेगु घा:खू जिं थ:गु म्हय फये धुन।

18 य:पिं दाजुकिजापिं, झी प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया छिमित दयाच्वेनेमा। अमेन।

एफिससय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

पावलं थ्व पौ एफिससय् च्वंपिन्त “स्वर्ग व पृथ्वीइ सृष्टि यानातःगु फुक्क ख्रीष्टयागु ल्हातय् लःल्हानादी” धयागु परमेश्वरयागु ग्वसाःया खँयात कयाः च्वःगु खः। नापं थुकी परमेश्वरया मनूतय्त येशू ख्रीष्टलिसे छप्पें जुयाः च्वनेत नं इनाप यानातःगु दु।

थ्व सफूया न्हापांगु ब्वय् पावलं छप्पें जुयाः च्वनेगु खँ च्वयातःगु दु। परमेश्वर बाःनं थः मनूतय्त गुकथं ल्ययादिल, गुकथं इमिगु पाप क्षमा जुल, गुकथं इपिं वय्कःया काय् ख्रीष्टपाखें पापं मुक्त जुल, परमेश्वरं गुकथं इमित पवित्र आत्मा बैनाकथं बियादिल धयागु खँ व ख्रीष्टं यहूदी व यहूदीमखुपिन्त ब्यागः तयातःगु दथुइया पःखाः थुनाब्यूगु खँ नं थुकी न्हाथनातःगु दु।

सफूया निगूगु ब्वय् पावलं विश्वासीतय्त ख्रीष्टलिसे छप्पें जुयाच्चना धयागु खँ व्यवहारय् नं यानाः क्यनेमाः धकाः धयातःगु दु।

पावलं परमेश्वरया मनूत ख्रीष्टलिसे छप्पें जुयाः गुकथं मिले जुयाच्चनेमाः धयागु खँ ध्वाथुइकेत थीथी नमूना बियातःगु दु। गथे — मण्डली म्ह खः, ख्रीष्ट छ्यं खः। मण्डली छें खः, ख्रीष्ट उकिया मू ल्वहं खः। मण्डली भम्चा खः, ख्रीष्ट मिजं खः। थ्व पौलय् परमेश्वरं इतीत गुलि दया माया यानादी धयागु खँ पावलं तसकं च्वछायाः च्वयातःगु दु। शैताननापं ल्वायेत छु यायेमाः धयागु खँ नं थुकी न्हाथनातःगु दु। ख्रीष्टयागु माया, बलिदान, क्षमा, दया माया व शुद्धताया जलय् न्हागु खं खने दइ।

धलः पौ

न्हाखँ १:१-२

ख्रीष्ट व मण्डली १:३-३:२१

ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन ४:१-६:२०

क्वचाय्कूगु ६:२१-२४

एफिसी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित यानातःम्ह पावलपाखें एफिससय् च्वंपिं ख्रीष्ट येशूयात विश्वास यानाच्चंपिं परमेश्वरया मनूतय्त ज्वजलपा!*

2 इी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया व शान्ति छिमिके दयाच्चनेमा।

ख्रीष्टया मनूतय्त परमेश्वरं

आशिष बियादी

3 ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलि परमेश्वरं इतीत स्वर्गयागु फुक्क आशिष बियादीगुलि इी प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वरयात तःधंकेमाः।

4 संसार मदुनिबलय् हे परमेश्वरं इतीत वय्कःया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइत व पवित्र यायेत ल्ययादीगु खः।

5 वय्कलं इतीत माया यानाः येशू ख्रीष्टपाखें थःकायपिं यानादिल। वय्कलं थः यःकथं हे थथे यानादीगु खः।

6 वय्कलं इतीत थथे तःधंगु दया माया यानादीगुलि इीसं वय्कःयात तःधंकेमाः। वय्कलं थः यःम्ह कायपाखें इतीत दया माया यानादिल।

7 ख्रीष्ट येशू हि हाय्कादीगुलि इीगु पाप क्षमा जुल। अले इतीत छुत्कारा बियादिल। परमेश्वरयागु दया माया गुलि तःधं!*

* 1:1 १:१ प्रे १:८-१९-२१; १:२१

* 1:7 १:७ कल १:१४

8 वयकलं फुक्क ज्ञान व बुद्धि बिया: झीत यक्व दया माया यानादिल।

9 ख्रीष्टपाखें पूर्वकादीगु फुक्क गुप्ति ज्याखँ वयकलं झीत सीके बियादिल।

10 पायछिगु ई वइबलय् स्वर्ग व पृथ्वीइ दुगु फुक्क खँ ख्रीष्टया अधीनय् हयेगु परमेश्वरया ग्वासा: ख:।

11 परमेश्वरं थ्व फुक्क न्हापा हे क्व:छिना त:कथं यानादीगु ख:। वयकलं झीत न्हापांनिसें हे ख्रीष्टनाप मिलय् याना: थ: मनु यायेत ल्ययादीगु ख:।

12 झीपिं ख्रीष्टयाके भरोसा तयापिं दक्वसिबय् न्हापां हे ल्ययात:पिं ख:। उकिं परमेश्वरयात झीसं त:धंके।

13 अथे हे छिमिसं नं थ्व मुक्ति बीगु सत्य व भिंगु खँ न्यना: ख्रीष्टयात विश्वास यात। अले थ:मं बाचा चिना त:कथं पवित्र आत्मा बैना बिया: परमेश्वरं छिमित थ: मनु यानादिल।

14 परमेश्वरं बी धका: धयादीगु झीत नं दइ, अले वयक:या थ: मनूतयत् पापं छुतय् यानादी धयागु दसिकथं झीत पवित्र आत्मा बियात:गु ख:। झीसं वयक:यात त:धंके।

पावलं परमेश्वरयात सुभाय् देछा:गु

15 छिमिसं येशू ख्रीष्टयात क्वातुक विश्वास यानाच्चंगु व फुक्क विश्वासीतयत् दया माया यानाच्चंगु खँ न्यना:

16 जिं परमेश्वरयात न्हाबलें सुभाय् बियाच्चनागु दु। अले प्रार्थना यायेबलय् छिमित नं लुमंकाच्चनागु दु।

17 ज्ञान बीम्ह व परमेश्वरयात म्हसीका बीम्ह पवित्र आत्मा छिमित बियादीमा धका: जिं दकलय् त:धंम्ह व येशू ख्रीष्टया बा: परमेश्वरयाके पवनाच्चना।

18 परमेश्वरयागु ज्याखँ फुक्कं थुइके फयकेत छिमिगु नुग: चाय्कादिसँ धका: नं जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु। अले छु आशायागु निति वयकलं छिमित स:तादीगु ख: व वयकलं थ: मनूतयत् छु छु आशिष बियादी धका: धयादीगु ख:, छिमिसं सी।

19 अले वयक:यात विश्वास या:पिन्त ग्वाहालि यानादीगु वयक:या शक्ति गुलि त:धं धयागु सीमा धका: नं जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु। वयक:या शक्ति तसकं त:धं।

20 थ्व हे शक्ति वयकलं सी थुंक्मह ख्रीष्टयात म्वाका: स्वर्गय् थ:गु जवय् तयादिल।*

21 ख्रीष्ट फुक्क अधिकार दुम्ह, शासन यानादीम्ह, शक्तिं जा:म्ह व फुक्क प्रभुत स्वया: नं त:धंम्ह ख:। वयक:यात थ्व संसारय् जक मखु, वइतिनिगु संसारय् नं फुक्क नां स्वया: च्वय् तयादिल।

22 थुकथं दक्व फुक्कं परमेश्वरं ख्रीष्टयागु अधीनय् तयादिल। अले मण्डलीया* थकालि नं यानादिल।*

23 मण्डली ख्रीष्टयागु म्ह ख:। थ्व हे म्ह न्हाथाय् दीम्ह व न्हागु खं पूर्वकादीम्ह वयक:यागु पूर्वंगु रूप ख:।*

2

परमेश्वरं झीगु पाप क्षमा यानादी

1 छिपिं थ:गु अपराध व पापं याना: सीपिन्त वयकलं म्वाकादिल।

2 थ्व संसारयापि मनूतय्सं थें छिमिसं नं पापी ज्याखँ याना जूगु ख:। अले मभिंगु ज्याखँया नाय: शैतानं धा:थें जुयाच्चंगु ख:। थ्व शैतानं परमेश्वरयात विश्वास मया:पिन्त थ:गु ल्हातय् कयात:गु दु।

3 झीपिं नं छक: इपिं थें हे जुइ धुनागु दु, झीसं नं थ:त य:थें याना: मोजमज्जा याना जुइ धुन। थुकथं मेपिं थें झीपिं नं परमेश्वरयागु तं फये मालीपिं जुइ धुन।

4 अयनं परमेश्वरं झीत तसकं त:धंगु दया माया क्यनादीगु दु।

* 1:20 १:२० भज ११०:१

*

1:22 १:२२ मण्डली ग्रीक भाषां एकलेसिया

☆ 1:22 १:२२ भज ८:६

☆ 1:23

5 इीपिं सीपिं मनूत थें पापी जुया च्वंसां ख्रीष्टं इीगु पाप क्षमा यानादिल। परमेश्वरयागु तःधंगु दया मायां छिमित थथे मुक्ति बियादीगु खः।*

6 इीसं ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलि वय्कलं इीत हानं म्वाकाः वय्कः नाप स्वर्गय् तयादिल।

7 इीत परमेश्वरं दया माया यानादी धकाः सीके बीत थथे यानादीगु खः। थ्व दया माया ख्रीष्ट येशूपाखें परमेश्वरं इीत न्ह्याबलेंया निति क्यनादीगु दु।

8 परमेश्वरयात छिमिसं विश्वास याःगुलि छिमित वय्कलं दया माया यानाः मुक्ति बियादीगु खः। छिमिगु थःगु हे कुतलं थ्व मुक्ति दुगु मखु। थ्व ला परमेश्वरयागु वरदान खः।

9 छिमिगु धर्मकर्म थथे जूगु मखु, उकि छिमिसं तःधंछुइगु खें हे मदु।

10 छायाधाःसा इीपिं भिंगु ज्याया निति ख्रीष्ट येशूपाखें सृष्टि यानातःपि वय्कःया ल्हाःया सीप खः। वय्कलं न्हापांनिसें दय्कातःगु भिंगु ज्याखें इीगुपाखें जुइ फयेमा धकाः इीत तयार यानादीगु खः।

यह्दी व यह्दीमखुपिं ख्रीष्टपाखें मिलय् जुल

11 न्हापायागु खें लुमंकी, म्हय् चिं तयातःपि यह्दीतय्सं छिमित म्हय् चिं मतःपि यह्दीमखुपिं धकाः धाङ्गु खः।

12 बिचाः या, छिपिं ख्रीष्टपाखें तापाना च्वंपिं खः। छिपिं इस्राएलयागु हकं पिनेलाःपिं, परमेश्वरं चिनादीगु बाचां पिनेलाःपिं, आशा धयागु हे त्वफिका च्वंपिं, व परमेश्वर हे मदय्का च्वंपिं जुयाच्वंगु खः।

13 उबलय् छिपिं ख्रीष्ट येशूपाखें तापाना च्वंपिं खः। आः धाःसा छिमित ख्रीष्टयागु हिं हे वय्कः नाप सत्तिकादिल।

14 थः हे कूसय् सिनाः वय्कलं यह्दीत व यह्दीमखुपिनिगु दथुइच्वंगु पःखाः थुनाः थःथवय् मिलय् यानाः इीत शान्ति बियादिल।

15 थथे यायेत वय्कलं यह्दीतयगु व्यवस्थाय् च्वंगु आज्ञा व नियम त्वथुलादिल। अले यह्दीतयत् नं यह्दीमखुपिन्त नं थःत विश्वास याकाः मिलय् यानाः छम्ह हे यानादिल। थुकथं वय्कलं इीत शान्ति बियादिल।*

16 थुकथं ल्वापुख्यापु मदय्काः कूसय् सिनाः वय्कलं यह्दीतयत् नं यह्दीमखुपिन्त नं छम्ह हे यानादिल।*

17 थथे यायेत वय्कलं परमेश्वरलिसे तापाना च्वंपिं व सत्तिना च्वंपिन्त नं शान्तियागु खें न्यंकादिल।*

18 वय्कलं यानाः हे इीपिं यह्दीत नं यह्दीमखुपिं नं पवित्र आत्मा दयाः परमेश्वर बाःया न्ह्यःने वने फत।

19 उकिं छिपिं आः यह्दीमखुपिं जूसां इस्राएलयागु हकं पिनेलाःपिं व परमेश्वरयागु बाचां पिनेलाःपिं मखुत। बरू आः छिपिं नं इस्राएलयागु हकं थ्याःपिं व परमेश्वरया जहानया दुजः जुल।

20 प्रेरिततय्सं व अगमवत्तातय्सं स्वना थकूगु जगय् दय्कूगु छें छिपिं नं खः। अले थ्व जगयागु मू ल्वहं येशू ख्रीष्ट खः।

21 वय्कलं हे फुक्कसितं मिलय् यानाः थ्व छेंयात परमेश्वर च्वनादीगु पवित्रगु देगः यानादी।

22 छिपिं नं मेपिं थें पवित्र आत्माय् परमेश्वर च्वनादीगु छें जुइत नापनापं च्वजाया वनी।

3

पावलं यह्दीमखुपिन्थाय् सेवा याःगु

1 छिपिं यह्दीमखुपिं मनूतयत् परमेश्वरयागु भिंगु खें न्यंका जुयागुलि जि ख्रीष्टया च्यः पावल थथे इयालखानाय् कुंका च्वनेमाल।

2 छिमित हे न्यंकेत परमेश्वरं दया माया यानाः जितः थ्व भिंगु खें न्यंकेगु ज्या बियादीगु खः धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू।

3 परमेश्वरं वयक्:यागु गुप्ति खँ जित: सीके बियादिल। थ्व हे खँ जिं न्हापा नं चिहाकय्क च्वये धुन।

4 जिं च्वयाहयागु थ्व खँ ब्वन धा:सा जिं ख्रीष्टयागु गुप्ति खँ गुलि स्यु धका: छिमिसं सीके फइ।*

5 थ्व गुप्ति खँ न्हापा न्हापायापि मनूतय्सं मस्यु। थौंकन्हय परमेश्वरं वयक्:या पवित्र प्रेरिततय्त व अगमवक्तातय्त थ्व गुप्ति खँ पवित्र आत्मापाखें सीके बियादीगु दु।

6 जिं धयाच्चनागु गुप्ति खँ थ्व हे ख: — परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यना का:गुलि यहूदीतय्त थें यहूदीमखुपिन्त नं परमेश्वरं उतिकं आशिष बियादी। थुपि निखल: नं छम्ह हे ख:। परमेश्वरं थुमित नं ख्रीष्ट येशूयात विश्वास याक्वसित बी धका: धयादीगु बियादी।

7 परमेश्वरं दया याना: हे जित: थथे भिंगु खँ न्यक जुइम्ह यानादिल। थ:गु शक्तिं वय्कलं जित: थथे यानादिल।

8 परमेश्वरया चिधंम्ह स्वया: नं अज्ज चिधंम्ह मनू जित: हे ख्रीष्टयागु त:जिगु भिंगु खँ यहूदीमखुपिन्त न्यक: वनेगु ज्या परमेश्वरं ल:ल्हानादिल।

9 दक्व फुक्कं सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरं न्हापानिसं थ्व गुप्ति खँ सुयातं सीके बियामदी। आ: धा:सा वय्कलं थ्व गुप्ति खँ जिगुपाखें फुक्क मनूतय्त सीके बियादीगु दु।

10 आ: ला मण्डलीपाखें आकाशय् राज्य याइपि व अधिकार दुपिन्त परमेश्वरयागु त:धंगु ज्ञान सीके बीत थथे थ्व गुप्ति खँ उलादीगु ख:।

11 परमेश्वरं न्हापानिसं हे ग्वसा: ग्वयादीगु थ्व ज्या झी प्रभु ख्रीष्ट येशूपाखें पूर्वकादिल।

12 ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलि झीपि मग्यासे हे परमेश्वरया न्ह्य:ने वने फु।

13 अयजुगुलि जिं थथे दु:खकष्ट सियाच्चनागु खना: छिमिसं आशा त्व:ते मते धका: जिं इनाप यानाच्चना। थुकि छिमित हे भिं जुइ।

ख्रीष्टयागु माया

14 उकि जिं पुलि चुया: परमेश्वर बा:यात प्रार्थना यानाच्चना।

15 वय्कलं हे स्वर्गय् च्वंपि व पृथ्वीइ च्वंपि फुक्कसित जीवन बियादीगु ख:।

16 वय्क:यागु त:धंगु आशिष व वय्क:यागु आत्मापाखें छिमित शक्ति दयेमा, अले व हे शक्ति छिपि दुनुगलनिसें बल्लाना च्वनेमा धका: जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

17 उकि विश्वासं याना: ख्रीष्ट छिमिगु नुगलय् च्वनादी। छिमिगु नुगलय् मायां हा काय् फयेमा, अले छिपि मायायागु लिधंसाय् च्वने फयेमा धका: जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

18 अले छिमिसं नं परमेश्वरया मनूतय्सं थें ख्रीष्टयागु मायायागु हाक:, ब्या, जा: गुलि दु धका: बांलाक सीके फइ।

19 दक्व ज्ञान बुद्धि स्वया: नं त:धंगु वय्क:यागु मायायात छिमिसं थुइके फयेमा, अले वय्क:यागु फुक्क भिंगु बांला:गु खं छिमिगु नुग: जायाच्चनेमा धका: नं जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

20 झीत बियादीगु शक्तिं झीसं फ्वनागु स्वया: नं अप्व: अले मनय् तयागु स्वया: नं अप्व: बी फुम्ह परमेश्वर

21 मण्डली व ख्रीष्ट येशूपाखें सदां त:धनेमा। आमेन।

4

फुक्कं मिलय् जुया: च्वनेमा:

1 प्रभुयागु ज्या याना: कुंका च्वनेमा:म्ह जिं छिमित प्रभुयात य:कथं ज्याखँ याना च्वँ धका: दुनुगलनिसें बिन्ति यानाच्चना।

2 न्ह्याबलें क्वमिल्, स्वजा व सह याइपि जुया: थ:थवय् माया याना:*

3 पवित्र आत्मायागु ग्वाहालि छिपि फुक्कं छम्ह थें जुयाच्चनेगु कुत: या। अले छिमित शान्ति दइ।

4 गथे परमेश्वरं छिमित छगू हे आशाया निति सःतादीगु खः, अथे हे छिमिगु म्ह नं छगू हे, आत्मा नं छगू हे खः।

5 अथे हे प्रभु नं छम्ह हे जक, विश्वास नं छगू हे जक, अले बप्तिस्मा नं छगू हे जक दु।

6 अले हानं सकसियां परमेश्वर बाः नं छम्ह हे जक दु। वयकः फुक्कसियां प्रभु, फुक्क ज्या यानादीम्ह व सकसिकें दीम्ह खः।

7 तर ख्रीष्टया वरदानया नापकथं झीपि सकसित अनुग्रह बियादीगु दु।

8 थथे च्वयातःगु दु –

“प्रभु स्वर्ग्य थाहां झायादीबलय्

ज्वनातःपिन्त नं थःलिसें यंकादिल।

अले मनूतयत वरदान बियादिल।”☆

9 प्रभु थाहां झाल धाःगु छु खः? थुकिं ख्रीष्ट पृथ्वीइ क्वय् थ्यंक झाःगु दु धकाः सीदत।

10 क्वहां झाःम्ह वयकः हे खः। अले फुक्कभनं न्यनादीत वयकः स्वर्ग स्वयाः च्वय् थ्यंक नं थाहां झाल।

11 वयकलं हे गुम्हयसितं प्रेरित, गुम्हयसितं अगमवक्ता, गुम्हयसितं भिंगु खँ न्यंक जुइम्ह, गुम्हयसितं मण्डलीइ हेरचाह याइम्ह, गुम्हयसितं वचन स्यनेकने याइम्ह यानादिल।

12 परमेश्वरया मनूतयत ख्रीष्टयागु ज्या याये फयेमा धकाः व वयकःयागु म्ह मण्डलीयात ब्वलंकेत वयकलं थुकथं ल्ययादिल।

13 थुकथं थ्व वरदानयागु ज्यां झीत विश्वासय् छुपँ जुइत व परमेश्वरया काययात म्हसीकाः न्ह्यज्यायेत ग्वाहालि बियाच्चनी। अले छन्हु झीपि सिद्ध मनू जुयाः ख्रीष्ट थें जुइ फइ।

14 अले झीपि मखुगु खँ स्यना जुइपि मनूतयगु फयगं खँय् जुइपि मस्त जुइ मखु। इमिगु खं मनूतयत मखुगु लँय् यंकी।

15 दया माया यानाः सत्य खँ ल्हानाः झीपि न्ह्यागु ज्याखँय् नं झीम्ह थकालि ख्रीष्ट थें जुयाः न्ह्यज्यायेमाः।

16 वयकलं हे यानाः फुक्क म्हब्व मिलय् जुयाच्चंगु दु, अले म्ह छम्हं माःकथं स्वानाच्चंगु दु। छता छता म्हब्वं थथःगु ज्या याना च्वंसा म्ह छम्हं स्वय् जिया वइ, अले थःथवय् माया यानाः न्ह्यज्याये फइ। ☆

विश्वासीतयत न्हगु जीवन दइ

17 जिं प्रभुयागु नामय् धयाच्चनागु दु – छिपि आः हानं परमेश्वरयात म्हमस्यूपि थें याना जुइ मते। इमिगु बिचाः हे बांमलाः।

18 इमिगु नुगः अज्जं मचाःनि। परमेश्वरं बियादीगु न्हगु जीवनं इपि अज्जं तापाः नि, छायाःसा इमिगु नुगः तसकं छाः, अले इमिसं छुं हे मस्यू।

19 इमिके लज्या धयागु तकं मदये धुंकल। अले मभिंगु लँय् जुयाः इपि लाः लाः थे याना जुयाच्चंगु दु।

20 ख्रीष्टं ला छिमित थथे या धकाः स्यनादीगु मदु।

21 प्रभुयागु सः छिमिसं ताःगु हे दु। ख्रीष्टपाखें हे धाथेंगु खँ छिमिसं सयका काःगु दु।

22 थःत हे स्यंकीगु न्हापायागु चालचलनयात छिमिसं त्वःताछव।☆

23 थुकिया पलेसा पवित्र आत्मां छिमिगु बिचाः व पहःयात न्हगु यायेमा।

24 परमेश्वरयात यःकथं जुयाः वयकःया न्ह्याःने धर्मी ठहरय् जुयाः अले पवित्र जुयाः छिपि परमेश्वरं दयकादीपि न्हपि मनूत जुयाच्चँ।☆

25 अयज्गुलि मखगु खँ ल्हायेगु त्वःताः थःथवय् खःगु खँ जक ल्हाना जु, छायाधाःसा झीपिं फुक्कं ख्रीष्टयागु म्हया छता छता म्हब्ब खः।*

26 छिमिसं तं पिहां वइबलय् तमय् छुं कथंया पाप याये मते। निभाः बी न्ह्यः हे छिमिगु तं क्वलायेमाः!*

27 शैतानयात थःपिन्त स्यंके बीत लँ बी मते।

28 खुँज्या याइम्हय्सिनं खुइगु त्वःति। अले थःगु हे ल्हातं ज्या यानाः मगाःमचाःपिन्त नं ग्वाहालि याये फय्केमाः।

29 छिमिगु म्हुतुं बांमलाःगु खँ पिहां मवयेमा। माःगु, भिंगु व ज्यूगु जक खँ ल्हाना जु। अले न्यनीपिन्त नं न्हाइपुसे च्वनी।

30 थुलि जक मखु, पवित्र आत्मायात दुःख बी मते, छायाधाःसा पवित्र आत्मा उद्धार बी खुन्हुयात धकाः झीत बियातःगु चिं खः।

31 बांमलाःगु खँ मतिइ तये मते, तं व ल्वापुख्यापु त्वःताछव। ईख यायेगु व मेपिन्त क्वह्वांका जुइगु त्वःताछव। मेपिन्त स्यंका जुइगु नं त्वःताछव।

32 गथे ख्रीष्टयात विश्वास याःगुलि परमेश्वरं छिमित क्षमा यानादिल, अथे हे छिमिसं नं थःथवय् क्षमा बीगु यानाः दया माया याना च्वँ।*

5

परमेश्वर थें जु

1 छिपिं परमेश्वरया यःपिं मस्त जगुलि वयकः थें जुइत स्व।

2 ख्रीष्ट येशू झीत माया यानादी थें छिमिसं नं थःथवय् माया यानाः च्वनेगु यायेमाः। ख्रीष्ट झीत माया यानाः नस्वाःगु देछा व बलिकथं थःत परमेश्वरयाथाय् छायादिल।*

3 व्यभिचार यायेगु, मभिगु मतिइ तया जुइगु व कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइगु यानाः जुइ मज्यु।

4 बांमलाःगु खँ, म्वाःमदुगु खँ व घच्चाइपुगु खँ ल्हाना जुइ मते। बरु परमेश्वरयात सुभाय् बीगु याना च्वँ।

5 छिमिसं सि हे स्यु, व्यभिचार यानाजुइपिं, मभिपिं व कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइपिं मनुत परमेश्वर व ख्रीष्टयागु राज्य च्वने खनी मखु। कर्पिनिगुली मिखा वंकाः जुइगु ला मूर्ति पुजा यायेगु ति हे ग्यं।

6 छिमिसं सुयागुं बकंफुस्तु खँ न्यने मते। थुकिं छिमित स्यंकी। परमेश्वरयात विश्वास मयाइपिन्सं वयकःयागु तं फयेमाली।

7 उकिं थज्याःपिं मनुत नाप बुला जुयाः जुइ मते।

8 न्हापा ला छिपिं नं खिउँथाय् जुयाच्चपिं खः। आः छिपिं प्रभुया जलय् वये धुंकल। उकिं छिमिगु ज्याखँ नं थुकथं हे जुइमाः।

9 थथे प्रभुया जलय् च्वपिन्सं भिंगु, परमेश्वरयात यःगु व खः खःगु जक याना जुइ।

10 छिमिसं प्रभुयात यःथें जक यानाजुइगु कुतः या।

11 खिउँथाय् जुयाच्चपिनिगु ज्याखँ तापाक हे च्वँ, बरु इमिसं यानाच्चंगु ज्या मभिं धकाः क्यनाब्यु।

12 थुमिसं दुने दुने याना जूगु ज्याखँ ला धायेत तकं मछा।

13 छुं नं खँयात जलय् हइबलय् वयागु धात्थेगु ख्वाःपाः बांलाक खने दइ।

14 छायाधाःसा जलय् वल कि जलं खइ। उकिं थथे नं च्वयातःगु दु –

“अय् न्ह्यःगुलु दँ,
सीपिं म्वाणा वा।
अले ख्रीष्ट येशू

छिमित जः बियादी।”

- 15 उकिं गथे यानाः जुइमाःगु खः बांलाक होश या। मूर्खत थें मखु, बुद्धि दुपि थें जु।
 16 इलं लाःबलय् हे छिमिसं भिंगु ज्याखँ याना जु, छायाःसा ई तसकं मभिं।*
 17 उकिं मूर्ख जुइ मते, बरु प्रभुयात यःकथं ज्याखँ याना जु।
 18 अय्लाः थ्वें कायका जुइ मते, छायाःसा थुकिं मनूतयत बांमलाःगु ज्या याकी, बरु पवित्र आत्मां जाया च्वँ।
 19 थथःपि मुनाः भजन, म्ये हालाः दुनुगलनिसें परमेश्वरयात तःधंका च्वँ।
 20 न्हाबलें न्हागु ज्याखँय् नं छिमिसं झी प्रभु येशू ख्रीष्टया नामय् परमेश्वर बाःयात सुभाय् ब्यु।*

निम्हतिपू

कल ३:१८, १९; १ पत्र ३:१-७

- 21 ख्रीष्टयात मानय् यानाच्वंपि जुयाः छिमिसं छम्हं मेम्हय्सिगु खँ न्यनेगु या।
 22 मिसातयसं प्रभुयागु खँ न्यं थें थः भाःतयागु खँ न्यनेमाः।*
 23 गथे मण्डली ख्रीष्टया म्ह खः, अले मण्डलीया छ्यं मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः अथे हे मिसातय हामा वया भाःत खः।
 24 अयजूगुलि गथे मण्डली ख्रीष्ट येशू धाःथें च्वनी, अथे हे मिसात नं थः भाःत धाःथें च्वनेमाः।
 25 ख्रीष्ट येशू मण्डलीयात थःगु प्राण बिया तकं माया यानादिल। अथे हे मिजंतयसं नं थः कलाःयात माया यायेमाः।*
 26 ख्रीष्ट येशू मण्डलीयात शुद्ध यायेत थःगु वचनं व लखं सिलाः शुद्ध यानादिल।
 27 थःगु हे नितिं धकाः वयकलं थज्याःगु पवित्रगु, छुं हे दोष मदुगु, खू मदुगु, स्यमकुंगु व बांलाःगु मण्डली दयकादिल।
 28 अथे हे थःगु म्हयात माया याना तः थें मिजंतयसं थः कलाःयात माया यायेमाः। थः कलाःयात माया याःम्ह मनुखं थःत हे माया याइ।
 29 सुनानं थःगु म्हयात हेला याइ मखु, बरु ख्रीष्ट येशू मण्डलीयात यानादी थें बांलाक म्हाला-साला याना तइ।
 30 छायाःसा झीपि वयकःयागु म्हया ब्वत खः।
 31 थथे च्वयातःगु दु — “अयजूगुलि मनूत थः मां बौयात त्वःताः कलाःनापं च्वंवनी। अले इपि निम्हं छम्ह हे जुइ।”*
 32 थ्व छगू तःधंगु गुप्ति खँ खः। अयनं जिं छिमित ख्रीष्ट व मण्डलीया बारे खँ ल्हाना च्वनागु दु।
 33 न्हागु जूसं मिजंतयसं थः कलाःयात थःत थें माया यायेमाः। अथे हे मिसातयसं नं थः भाःतयात हनाबना तयेमाः।

6

कायन्हायपि व मांबौ

- 1 काय् म्हायपिन्सं थः मांबौनं धाःगु खँ न्यनेमाः। परमेश्वरयात थथे याइगु यः।*
 2 “काय् म्हायपिन्सं थः मां बौयात हनाबना तयेमाः” — परमेश्वरं बचंनापं तुं बियादीगु थ्व न्हापांगु आज्ञा खः।*
 3 “अथे याना च्वंसा जक छिमिगु भिं जुइ, अले छिपिं यक्व दँ म्वानाच्वने दइ।”
 4 बौपिन्सं थः मस्तयत तंचाय्केगु याये मते, बरु इमित प्रभुयागु खँ स्यनेकने यानाः वयकःया अनुशासनय् ब्वलंकी।*

* 5:16 ५:१६ कल ४:५

* 5:20 ५:१९-२० कल ३:१६-१७

* 5:22 ५:२२ कल ३:१८; १ पत्र ३:१

* 5:25 ५:२५

कल ३:१९; १ पत्र ३:७

* 5:31 ५:३१ उत २:२४

* 6:1 ६:१ कल ३:२०

* 6:2 ६:२-३ प्रस २०:१२; व्य ५:१६

* 6:4

६:४ कल ३:२१

दास व मालिक

5 दासतयसं थः मालिकयागु आज्ञायात मनय् ग्याःभय तथाः ख्रीष्टयागु आज्ञा थें ताय्काः मानय् यायेगु या।*

6 मालिकतयत् लय्ताय्केत इमिगु न्ह्यःने जक ज्या याना क्यनेगु याये मते, बरु परमेश्वरया इच्छा कथं ख्रीष्टया हे दास थें जुयाः दुनुगलनिसें ज्या यायेगु या।

7 मनुतयगु मखु, बरु प्रभुयागु ज्या यानाच्चना धकाः मतिइ तथाः लय्लय्तातां ज्या या।

8 दास जूसां मजूसां भिंगु ज्या याःपि न्ह्याम्हयसित नं परमेश्वरं सिरपाः बियादी धकाः ला छिमिसं सि हे स्यु।

9 अथे हे मालिकतयसं नं दासयात ख्याच्चः बीगु याये मते, छायाधाःसा दासत व इमि मालिकत फुककसियां मालिक स्वर्गय् दी धयागु खँ सीकाति। वय्कलं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु।*

परमेश्वरया ल्वाभः

10 पौ क्वचाय्के न्ह्यः जिं छिमित धाये — प्रभुयात विश्वास यानाः छिपि वय्कःयागु शक्ति बल्लाना च्वँ।

11 परमेश्वरं बियादीगु फुकक ल्वाभः ज्वँ। अले छिमित शैतानं छुं यानाः नं स्यंके फइ मखु।

12 झीगु ल्वापु मनुतलिसे मखु। बरु आकाशय् च्वंगु दुष्ट आत्माया शक्ति, थ्व खिउँगु संसारया शक्ति अले थ्व संसारया शासकत व अधिकार दुपिनिगु फौज लिसे खः।

13 अयजूगुलि परमेश्वरं बियादीगु फुकक ल्वाभः ज्वँ। अले मभिंगु इलय् शैतानं हय्क्काः वःसां छिपि व नाप ल्वाये फइ। अले लिपा तक छिपि त्याना हे च्वनी।

14 उकिं न्ह्यचिला च्वँ। सत्ययागु जनी क्वातुक्क चिना च्वँ, धार्मिकताया छातिपाता घानाः तयार जु।*

15 शान्ति बीगु भिंगु खँ न्यंकः वनेत लाकां न्ह्यानाः तयार जु।*

16 विश्वास हे छिमित बचय् याना तइगु ढाल खः। थुकिं छिमिसं शैतानयागु न्ह्यार्थे ज्याःगु मियागु वाण नं स्याये फइ।

17 मुक्ति हे छिमिगु तपुलि खः। अले आत्मां बियादीगु परमेश्वरयागु वचन तरवार खः।*

18 न्ह्याबलें छिमिसं पवित्र आत्मायागु शक्ति कयाः प्रार्थना या, अले परमेश्वरयागु ग्वाहालि फ्वँ। होशियार जु, अले न्ह्याथासय् च्वंपि विश्वासीतयगु निति मदिक्वक प्रार्थना या।

19 जिगु निति नं छिमिसं प्रार्थना यानाब्यु। जिं नवाइबलय् परमेश्वरं जितः वचन व नवायेत साहस बियादीमा, अले जिं वय्कःयागु भिंगु खँ नं मेपिन्त बांलाक ध्वाथुइका बी फयेमा धकाः प्रार्थना या।

20 थ्व हे भिंगु खँ न्यंकेत जितः परमेश्वरं छवयाहयादीगु खः। कुंका च्वनेमाःसां जिं गुकथं नवाये माःगु खः उकथं हे मग्यासे नवाये फयेमा धकाः नं छिमिसं प्रार्थना या।

21 प्रभुयागु ज्या यानाच्चम्ह विश्वास याये बहःम्ह झी यःम्ह किजा तुखिकसं छिमित जिगु खँ फुककं कनी।*

22 जिमिसं छु यानाच्चना धयागु खँ न्यनाः छिमित नं साहस दयेमा धकाः जिं वयात छवयाहयागु खः।*

23 दाजुकिजापि, फुककसितं परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें शान्ति, दया माया व विश्वास दयाच्चनेमा।

24 झी प्रभु येशू ख्रीष्टयात दुनुगलनिसें माया याइपि फुककसितं परमेश्वरयागु दया माया दयाच्चनेमा।

* 6:5 ६:५-८ कल ३:२२-२५

* 6:9 ६:९ व्य १०:१७; कल ३:२५; ४:१

* 6:14 ६:१४ यशै ११:५; ५९:१७

* 6:15

६:१५ यशै ५२:७

* 6:17 ६:१७ यशै ५१:१७

* 6:21 ६:२१ प्रे २०:४; २ तिमी ४:१२

* 6:22 ६:२१-२२ कल ४:७-८

फिलिप्पीइ च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

श्व पौ पावलं थःम्हं यूरोपय् दक्वसिबय् न्हापां स्वना थकूगु रोमी साम्राज्यया माकेडोनियाया मण्डलीयात च्वःगु खः। पावलं थ्व पौ थःत इयालखानाय् कुनातःबलय् च्वःगु खः। अबलय् गुलि गुलि विश्वासीतय्सं वयात मभिकाः खँ ल्हानाच्वंगु व फिलिप्पीइ च्वंगु मण्डलीइ फताहा गुस्तय्सं वयाः मखुगु मखुगु खँ स्यनाः दुःख बियाच्वंगु खः। थथे दुःखकष्ट फयेमाःसां पावलं येशू ख्रीष्टयात क्वातुक विश्वास यानाः लय्ताया च्वनेमाःगु खँ न्ह्यथनातःगु दु।

पावलं थ्व पौ फिलिप्पीइ च्वपिं विश्वासीतय्सं थःत माःबलय् ग्वाहालि छ्वयाहःगुलि इमित सुभाय् बियाः च्वयातःगु खः। पावलं थःत व इमित दुःखकष्ट जूसां साहस व भरोसा कायेमाः धकाः अतीं बियातःगु दु। थ्व पौलय् थःगु जक भिं स्वयाः तःधंछुना मजुसे ख्रीष्ट थें क्वमिलु जुइमाः धयागु खँ नं न्ह्यथनातःगु दु। थ्व न्हगु जीवन व्यवस्था मानय् यानाः दुगु मखु, बरु ख्रीष्टलिसे छपेँ जूगुलि परमेश्वरं बियादीगु वरदान खः धकाः नं ध्वाथुइकातःगु दु। थुकी परमेश्वरं ख्रीष्टलिसे छपेँ जुइपिन्त बियादीगु आनन्द व शान्तियागु खँ नं न्ह्यथनातःगु दु।

थ्व पौलय् विश्वासीतयगु चालचलनय् खनेदयेमाःगु खँ, गथे लय्ताया जुइगु, भरोसा तयेगु, मिलय् जुइगु व सह यानाजुइगु खँय् नं बःबियातःगु दु। थ्व पौलय् फिलिप्पीइ च्वंगु मण्डलीइ च्वपिन्त पावलं तसकं माया याः धकाः सी दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-११

पावलयागु जुयाच्वंगु खँ १:१२-२६

ख्रीष्टयात विश्वास यानाः म्वायेगु १:२७-२:१८

तिमोथी व इपाफ्रोडिटसया बारे पावलया ग्वसाः २:१९-३०

ख्याच्वः व होश यायेगु खँ ३:१-४:९

भेटी ब्युपिन्त सुभाय् ब्युगु ४:१०-२०

क्वचाय्कूगु ४:२१-२३

फिलिप्पी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 ख्रीष्ट येशूया च्यःत पावल व तिमोथीयापाखें फिलिप्पीइ च्वपिं ख्रीष्ट येशूयात विश्वास यानाच्वपिं, मण्डलीइ हेरचाह याइपिं व ग्वाहालि याइपिं सकसितं ज्वजलपा!*

2 इी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें छिमित दया माया व शान्ति दयाच्वनेमा।

पावलयागु प्रार्थना व सुभाय्

3 छिमिगु लुमन्तिइ जिं परमेश्वरयात न्ह्याबलें सुभाय् बियाच्वनागु दु।

4 छिमिगु निंति जिं न्ह्याबलें लयल्यतातां प्रार्थना यानाच्वनागु दु।

5 छायाःसा भिंगु खँ न्यकेगु ज्याय् छिमिसं जितः न्हापांनिसें ग्वाहालि यानावयाच्वंगु दु।

6 छिमिगु नुगलय् भिंगु ज्या शुरु यानादीम्हयसिनं हे येशू ख्रीष्ट झायादीबलय् तकं फुक्क ज्या सिधय्कादी धयागु जितः विश्वास दु।

7 छिमित जिं थःगु नुगल्य तया तयागु दु। छिमिगु खँय् जिं थुकथं मतिइ तयागु पाय्छि हे जू, छायाधाःसा छिमिसं जितः थथे कुनातःबल्य नं अले मतःबल्य नं भिंगु खँ न्यकेत व थुकियागु पंलिनाः साक्षी बीगुलिइ नं ग्वाहालि याःगु दु।

8 ख्रीष्ट येशू थें जिं छिमित दुनुगलंनिसें माया यानाच्चनागु दु। थ्व खँ परमेश्वरं स्यु।

9 छिमिगु माया अज्जं अप्वयावनेमा, अले छिमिसं धात्थेंगु भिंगु खँ छु खः धयागु दुनुगलंनिसें ध्वाथुइके फयेमा धकाः नं जिं प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

10 थथे जूसा जक छिमिसं भिंगु भिंगु खँयात ल्यया काये फइ। अले ख्रीष्ट झाइबल्य छिपि शुद्धपि व दोष मदुपि जुइ फइ।

11 अले परमेश्वरया महिमा व प्रशंसाया निति येशू ख्रीष्टपाखें वइगु धार्मिकताया फलं छिपि जाइ।

म्वायेगु हे ख्रीष्ट खः।

12 यःपिं दाजुकिजापि, जितः थथे ज्वःगु दुःखकष्टं भिंगु खँ झन बयबय जुयावंगु दु धकाः सीकि।

13 लायकुलिइ च्वंपि सिपाइंतयसं जक मखु, मेपि फुक्कसिनं नं जितः ख्रीष्टयागु निति इयालखानाय् कुनातःगु खः धकाः सी धुंकल।*

14 थुलि जक मखु, जितः थथे कुनातःगुलि यक्व हे दाजुकिजापिन्सं प्रभुयाके भरोसा तयाः छप्ति हे मग्यासे परमेश्वरयागु वचन न्यंकाजूगु दु।

15 गुम्ह गुम्हयसिनं ला जिं यानागु स्वये मफ्याः नुगः मुइकाः व इखं नं अथे ख्रीष्टयागु खँ न्यंकाजूगु दु। गुलिसिनं धाःसा यचुगु नुगलं हे न्यंकाच्चंगु दु।

16 थथे यचुगु नुगलं भिंगु खँ न्यंका जूपिन्सं जितः भिंगु खँयागु निति थथे इयालखानाय् कुनातःगु खः धकाः सीकाः माया वनाः न्यंकाजूगु खः।

17 मेपिन्सं धाःसा जिं कुंका तःम्हयसित अज्ज अप्वः दुःख सास्ती यायेमा धकाः मभिंगु मतिइ तयाः ख्रीष्टयागु खँ न्यंकाजूगु खः।

18 थथे न्ह्याम्हयसिनं न्ह्यागुकथं न्यंका जूसां जि लयताः, छायाधाःसा भिंगु मतिइ तयाः याःसां मभिंगु मतिइ तयाः याःसां ख्रीष्टयागु हे खँ न्यनावनी।

19 धात्थें हे जि लयताः, छायाधाःसा छिमिगु प्रार्थना व ख्रीष्ट येशू बियादीगु आत्मायागु ग्वाहालि जितः त्वःतकी धकाः जिं स्यु।

20 अयजूगुलि जि छुकी नं लज्या चाये माली मखु धकाः जितः आशा व भरोसा दु। अले न्ह्याबलें थें जि आः नं ग्याये मखु, सीसां म्वाःसां जिगुपाखें ख्रीष्टयागु नां जक तःधना च्वंसां जितः गाः।

21 छायाधाःसा जि म्वानाच्चनेगु हे ख्रीष्टया निति खः, अले सीसां जिगु हे भिं जुइ।

22 म्वानाच्चन धाःसा जिं अज्जं ख्रीष्टयागु भिंगु ज्या याये फइ। उकिं सीगु बांलाः ला कि म्वायेगु बांलाः धकाः जिं धाये मफु।

23 जि ला बाम्हय कानाच्चंगु दु। थ्व संसार त्वःताः ख्रीष्टनाप च्वंवनेगु जिगु तःधंगु इच्छा खः।

24 थ्व जिगु निति तसकं भिंगु खँ खः, छिमिगु निति धाःसा जि म्वानाच्चने हे माः।

25 छिपिनाप च्वने दइतिनि धकाः जितः विश्वास दु। अले छिमित विश्वासय् बल्लाकेत व अज्ज लयतायकेत जि छिपिनाप च्वने दइतिनि धकाः नं जिं स्यु।

26 जि छिमिथाय् हाकनं वयेबलय् जि वःगुलि छिमिसं ख्रीष्ट येशूयात अज्ज अप्वः तःधंकी।

27 ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकू थें छिमिगु चालचलन नं जुइमाः। छिमित नाप लाःसां, मलाःसां छिपि फुक्कं छप्पें व छगू हे मन जुयाः भिंगु खँय् विश्वास यानाच्चंगु दु धयागु जक न्यने दःसां जितः गाः।

28 दुःख बीपिं खनाः छिपि ग्याये मते। थुकिं इपि नाश जुयावनी, अले छिमित मुक्ति दइ धकाः बांलाक सी दु, छायाधाःसा थ्व परमेश्वरं हे यानादीगु खः।

29 ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्चनेत जक मखु, वय्कःया निति छिमिसं दुःखकष्ट नं सीमाः धकाः वय्कलं थथे यानादीगु खः।

30 छिमिसं न्हापा खंगु व आ: न्यनाच्चंगु जिगु दुःखकष्ट छिमिसं नं फयाच्चंगु दु।✧

2

ख्रीष्ट येशू थें क्वमिलु जु

1 ख्रीष्टयात विश्वास याना: छिमित साहस वःगु दु ला? वय्कःयागु मायां छिमित तिबः ब्यूगु दु ला? छिमिसं पवित्र आत्मां धाःथें याना जुयागु दु ला? छिमिसं थःथवय् दया माया याना जुयागु दु ला?

2 अथे खः धयागु जूसा छिमिसं छगू हे मनं, छगू हे मायां, छगू हे नुगलं, अले छता हे खँय् मन बिया: जितः अज्जं लय्तायकी।

3 थःगु जक भिं स्वया: तःधंछुना जुइ मते। बरु थःथवय् क्वमिलु जुया: मेपि स्वया: चिधं जुया जु।

4 थःगु जक बिचा: याये मते, मेपिनिगु नं बिचा: या।

5 ख्रीष्ट येशूयाके दुगु थें ज्याःगु मन छिमिके नं दयेमाः।

6 ख्रीष्ट येशू परमेश्वर हे जुया: नं

वय्कलं थःत परमेश्वर

भाःपिया मदी।

7 थःयसैं फुक्कं त्वःता: दास थें

जुयादिल,

अले झीपि थें

मनू जन्म कयादिल।

8 वय्कलं मनू जुया:

सीत तकं नं लिचिलामदी।

कूसय् सिनादीबलय् तकं

वय्कः क्वमिलु जुया:

आज्ञा मानय् यानादिल।

9 अयजूगुलि परमेश्वरं

वय्कःयात फुक्क स्वया: नं

तःधंकादिल,

अले दक्कसिबय् तःधंगु नां नं

छुनादिल।

10 थुकथं स्वर्गय् च्वंपिं,

पृथ्वीइ च्वंपिं

व पातालय् च्वंपिं

फुक्कसिनं वय्कःया नामय्

पुलि चुइमाः।

11 अले परमेश्वर बाःयात तःधंकेत

फुक्कसिनं येशू ख्रीष्ट हे “प्रभु” खः धका:

थः नाला कायेमाः।✧

संसारय् थीगु जः

12 यःपि दाञ्जिकजापि, जि छिपिनाप दुबलय् छिमिसं जिगु फुक्क खँ न्यना का। अथे हे जि मदइबलय् नं झन छिमिसं जिगु खँ न्यनेमाः। अले भय कया: मुक्तिया ज्या क्वचाय्केत मेहनत या।

13 परमेश्वर झीनापं ज्या यानादी। बांलाःगु इच्छां ज्या याकादीम्ह परमेश्वर हे खः।

14 न्ह्यागुं ज्या उसि मचासे व जवाःसवा: मयासैं यायेमाः।

15 उकिं छिपिं दोष मदुपि व स्वजापिं जुयाः पापी व मभिं गु मनुतयगु पुचलय छुं हे ख्वं मदयक परमेश्वरया मस्त जुयाच्चँ। नगुतयसं आकाशय झल्ल थीकू थें छिपिं नं इमिगु पुचलय थिना च्वँ।*

16 छिमिसं इमित परमेश्वरयागु जीवन बीगु वचन न्यंकाजुल धाःसा येशू ख्रीष्ट झाइबलय थःम्हं यानागु ज्या सिति मवन धकाः जिं छ्यं धस्वाके फइ।

17 छिमिगु विश्वासयागु बलिदान व सेवाय् थःगु हि तकं हाय्के माःसां जि लयताः। अले जि छिपिनापं लयताये।

18 अथे हे छिपिं नं जि थें लयताया च्वँ।

तिमोथी व इपाफ्रोडिटस

19 तिमोथीयात छिमिथाय् याकनं हे छवयाहये फइ धकाः जिं प्रभु येशूयाके आशा यानाच्चनागु दु। अले छिमिगु भिंगु खँ न्यने दयाः जितः लयतावइ।

20 तिमोथी थें छिमिगु च्यूताः कयाजुइपिं मेपिं सुं हे मदु।

21 येशू ख्रीष्टयागु च्यूताः हे मतसे मेपिं फुक्कं थथःगु स्वार्थया ज्याय् जक जुयाच्चंगु दु।

22 तिमोथी गज्याःम्ह मनु खः धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। छम्ह कायनं थः बौनाप ज्या याये थें वं जि नाप भिंगु खँ न्यंकाजुल।

23 जितः छु छु जुइ स्वये, अले थ्व खँ सी दयेवं हे जिं वयात छिमिथाय् छवयाहये।

24 जि थः हे नं याकनं वये दइ धकाः प्रभुयाके भरोसा तयाच्चनागु दु।

25 जितः ग्वाहालि याके छवयाहःम्ह किजा इपाफ्रोडिटसयात छिमिथाय् हे लिछवया हयेमाः थें जिं तयाक। जिपिं निम्हयसिनं नं नापं ज्या याना, अले भिंगु खँ न्यंकेगु ज्याय् नं जिपिनापं हे जुया।

26 वं छिमिगु ख्वाः स्वयेमास्ति वय्काच्चंगु दु, छायाधःसा छिमिसं व म्हमफुगु खँ न्यंगुलि व छिमिथाय् वयेत तसकं आयबुया च्वंगु दु।

27 व धाथें हे सी थें च्वंक म्हमफुगु खः। अयनं परमेश्वरं वयात दया यानादिल। वयात जक मखु, वयकलं जितः नं दया यानादिल। मखुसा ला जितः दुःखय हानं मेगु दुःख जू वइगु खः।

28 अयजुगुलि वयात हाकनं स्वयेदयाः छिपिं लयतायेमा धकाः जिं वयात छवया हयेत्यनागु खः। अले जिगु दुःखकष्ट नं क्वलाना वनी।

29 अयजुगुलि वयात थः हे किजा भाःपियाः दुनुगलंनिसें लसकुस या। थज्याःपिन्त ला हने हे माः।

30 ख्रीष्टयागु ज्याया निति जितः ग्वाहालि बीत वं थःगु ज्यान तकं पात। छिमिसं जिगु निति पूर्वके मफुगु ज्या वं पूर्वकल।

3

धाथें धर्मी ठहरय जुइगु

1 यःपिं दाजुकिजापिं, मू खँ छु धाःसा — छिपिं प्रभुलिसे लयताया च्वँ। न्हापा च्वये धुनागु हे खँ हानं लिंसा कयाः च्वयेत जिं थाकु मचाया। थुकिं छिमित हे भिं याइ।

2 खिचात थें ल्वाना जुइपिं, मभिं गु ज्या यानाजुइपिं व मुक्ति कायेत म्हय चिं तयेमाः धाइपिं लिसे होश याना जु।

3 धाथेंगु चिं तइपिं ला झीपिं खः, छायाधःसा झीसं परमेश्वरयात पवित्र आत्मा सेवा यानाच्चना। येशू ख्रीष्टयाके भरोसा तयाच्चना, अले शरीरयागु ज्याखँय् झीसं भरोसा मतया।

4 शरीरयागु ज्याखँय् हे भरोसा तयेगु खःसां जिं दकलय् अप्वः भरोसा तये फु।

5 बुयाः च्यान्ह दुखन्ह हे जितः म्हय चिं तयक्कु खः। जि बसांनिसें हे इस्राएली खः, अज्ज ला बेन्यामीन कुलयाम्ह हिब्रू खः। धर्मयागु खँय् हे नं व्यवस्था मानय् याइम्ह फारिसी खः।*

6 धर्मयागु ज्याखँय् नं जि विश्वासीतयत दुःखकष्ट बीगुलिइ न्ह्यज्याना च्वनाम्ह खः। अले हानं जि यहूदीतयगु थितिकुति मानय् यानाः धर्मी जुया च्वनाम्ह नं खः।*

* 2:15 २:१५ व्य ३२:५

* 3:5 ३:५ प्रे २३:६; २६:५; रोम ११:१

* 3:6 ३:६ प्रे ८:३; २२:४; २६:९-११

7 जिं अबलय् थः त फाइदा दुगु धकाः ताय्काच्चनागु फुक्कं येशू ख्रीष्टयागु निति ज्यालगय् मज्जु धकाः ताय्का।

8 थुलि जक मखु, ख्रीष्ट येशू जिम्ह प्रभुयात म्हसीकेगु हे तःधंगु खँ खः धकाः थुइकाः जिं मेगु फुक्कं ज्यालगय् मज्जु धकाः ताय्का। वय्कःयागु हे निति जिं फुक्कं त्वःता, अले वय्कःयात लुइके फयेमा धकाः जिं अज्याःगु फुक्कं ज्यालगय् मज्जु धकाः ताय्कागु दु।

9 व्यवस्थां धाःथें यानाजुयागुलि जिं धर्मी ठहरय् जूगु मखु बरू येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानागुलि परमेश्वरं हे जितः धर्मी ठहरय् यानादीगु खः।

10 आः ला जिं ख्रीष्टयात म्हसीकेगु, वय्कः हानं म्वाना वइगु शक्तियात सीकेगु व वय्कलं थें दुःखकष्ट सियाः वय्कः थें जुयाः सिनावनेगु हे जक मनंतुनागु दु।

11 जिं सिनाः हानं म्वाना वइतिनि धकाः जिं आशा यानागु दु।

निशाना स्वयाः ब्बॉय वनेगु

12 जिं फुक्कं काये धुन अले जिं सिद्ध जुइ धुन धकाः जिं धायेत्यनागु मखु। थ्व हे सिरपाः कायेत जिं कुतः यानाच्चनागु खः। थुकिया निति ख्रीष्ट येशू जितः न्हापा हे थः मनु यानादी धुंकल।

13 यःपिं दाजुकिजापिं, थ्व फुक्कं काये धुन धकाः मखु। अयनं जिं छता ज्या याये – न्हापायागु खँ फुक्कं ल्वःमंकाः न्ह्यःने स्वयाः वनेत कुतः याये।

14 परमेश्वरं येशू ख्रीष्टपाखें सःताः बीत तयादीगु स्वर्गया सिरपाः कायेत जिं निशानापाखे ब्बॉय वने।

15 झीपिं बांलाक स्यूपिन्सं थथे मतिइ तयेमाः। छिपिं मध्ये सुयां छुं खँय् बिचाः पात धाःसा परमेश्वरं छिमित थ्व नं क्यनादी।

16 थन तक झीपिं गुकथं थ्यंकः वया उकथं हे न्ह्यज्याये।

17 यःपिं दाजुकिजापिं, छिमिसं नं जिं थें या। गथे जिपिं छिमिगु निति नमूना जुया, अथे याइपिं मेपिनिगुपाखें नं स्यना का।*

18 जिं छिमित न्हापा नं तःकः मछि धायेधुन। आः नं मिखाय् ख्वबि तयाः जिं धयाच्चना – ख्रीष्टयागु कूसया शत्रु जुयाच्चपिं नं यक्व हे दु।

19 थज्याःपिं मनु नाश जुयावनी। छायाधःसा प्वाः हे थुमिगु घः खः, लज्या चायेमाःगु खँय् नं थुमिसं घमण्ड याना जुइ। अले थुमिसं थ्व संसारयागु ज्याखँय् जक मन तया जुइ।

20 झीपिं ला स्वर्गया नागरिकत खः। झीपिं मुक्ति बीम्ह झी प्रभु येशू ख्रीष्ट स्वर्गं झाइतिनि धकाः लँ स्वया च्वनापिं खः।

21 वय्कलं फुक्कयात थःगु ल्हातय् कयादी फु। थ्व हे शक्ति वय्कलं झीगु थ्व बमलाःगु व सिनावनीगु म्हयात वय्कःयागु थें सिना मवनीगु यानादी।

4

मेगु अतीं ब्यूगु

1 अयज्जुगुलि यःपिं दाजुकिजापिं, थुकथं हे प्रभुयात क्वातुक विश्वास याना च्वँ। जिं छिमित नापलायेत आयबुयाच्चनागु दु। छिपिं जिगु लय्ताः व श्रीपेच खः।

2 इयोदिया व सुन्तुखेयात जिं बिन्ति यानाच्चना – छिपिं निम्ह तताकेहें प्रभुयात विश्वास यानाः मिलय् जुयाच्चँ।

3 अले विश्वास याये बहःम्ह पासा, थुपिं मिसातय्त् ग्वाहालि या। छायाधःसा इमिसं जिं नाप भिंगु खँ न्येकेगु ज्या याःगु दु। थुलि जक मखु, इमिसं क्लेमेस व जिं नाप ज्या याःपिं जीवनयागु सफुलिइ नां दुथ्याःपिं मेमेपिं मनुतलिसे नं भिंगु खँ न्येकूगु दु।

4 प्रभुयाके न्हाबलें लय्ताया च्वँ। जिं हानं धाये – “लय्ताया च्वँ।”

5 फुक्कलिसे बांलाक हनाबना याना च्वँ। प्रभु याकनं झाइ।

- 6 छुं खँय नं पीर काये मते। छिमित माःगु खँ प्रार्थना यानाः सुभाय बियाः परमेश्वरयात बिन्ति या।
 7 सुयागुं ज्ञान बुद्धिं थुइके मफुगु परमेश्वरयागु शान्ति छिमिगु नुगः व मनयात ख्रीष्ट येशूपाखें बचय् याना तइ।
 8 यःपि दाजुकिजापिं, दकलय् लिपा जिं धाये – छिमिसं सत्यगु, हनेबहःगु, भिंगु, शुद्दगु, बांलाःगु, ततःधंगु व प्रशंसा याये बहःगु खँय जक मन बिया च्वँ।
 9 जिं यानागु छिमिसं न्यनातःगु व थः नालाकया तःगु हे दु। अले जिं छिमित स्यना बियागु व थुइका बियागु नं दु। छिमिसं नं अथे हे याना च्वँ। अले शान्ति बियादीम्ह परमेश्वर छिपिनाप दइ।

भेटी ब्युपिन्त सुभाय ब्यूगु

- 10 प्रभुलिसे जि तसकं लय्तायाच्चनागु दु। तःन्हु लिपा छिमिसं जितः हानं लुमंकाः हल। अथे ला छिमिसं न्हापानिसें लुमंकाच्चंगु खः। ई जक चू मलाःगु खः।
 11 मदय्कं मगानाः ला जिं थथे धयागु मखु, छायाःसा न्हागु हे जूसां लुधंका च्वनेत स्यना कयागु दु।
 12 मदुबलय् नं दुबलय् नं जि लुधंकाच्चने सः। न्हाबलें न्हाथासं नये खंसां मखंसां, यक्व दुसां द हे मदुसां नं जिं लुधंकाच्चने सय्कागु दु।
 13 जितः शक्ति बियादीम्ह ख्रीष्टयापाखें जिं न्हागुं याये फु।
 14 अयनं जितः थथे दुःख जुयाच्चंबलय् छिमिसं ग्वाहालि याःगु बां हे लात।
 15 थ्व खँ छिमिसं सि हे स्यू माकेडोनियां भिंगु खँ न्यंकाः वने त्यनाबलय् नं छिमिगु मण्डलीं हे जक जितः ग्वाहालि यात, मेगु गुगुं नं मण्डलीं मयाः।
 16 थेसलोनिकेय् दुबलय् नं छिमिसं जितः तःकः मछि ग्वाहालि छवयाहल।[✱]
 17 जिं छिमिपाखें ग्वाहालि कायेत थथे धयागु मखु। बरु स्वर्गय् च्वंगु छिमिगु हे ल्याःचालय् यक्व दयावयेमा धकाः खः।
 18 छिमिगुपाखें जितः मतिइ तयागु स्वयाः अप्वः हे दत। छिमिसं इपाफ्रोडिटसयात बीके छवयाहःगु ग्वाहालि नं जिगु ल्हातय् लात। छिमिसं छवयाहःगु थ्व ग्वाहालि ला नस्वाः वःगु व परमेश्वरयात यःगु बलिदान थें खः।[✱]
 19 जिमि परमेश्वरं छिमिगु मगाःमचाः स्वयादी। ख्रीष्ट येशूयाके दुगु वय्कःयागु गुबलें मसुइगु धुकुति छिमित माःगु बियादी।
 20 झी परमेश्वर बाः न्हाबलें तःधना च्वनेमा। आमेन।

लिपांगु ज्वजलपा

- 21 फुक्क विश्वासीतय् जिं न्यनाहःगु दु धकाः धयाब्यु। जि नाप थन दुपिं दाजुकिजापिन्सं नं छिमित न्यनाहःगु दु।
 22 थनच्चपिं फुक्क विश्वासीतय्सं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। खास यानाः कैसरया जहानपिनिपाखें ज्वजलपा धयाहःगु दु।
 23 येशू ख्रीष्टयागु दया माया छिपिं फुक्कसित दया हे च्वनेमा।

कलस्सीइ च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

श्व पौ पावलं एफिससं पुर्बय् लाःगु एशियाया कलस्सी धाःगु शहरय् च्वंगु मण्डलीयात च्वःगु खः। श्व मण्डलीयात पावल थःम्हं हे नीस्वना थकूगु मखु, अयसां पावलं जिम्मा कयातःगु मण्डलीत मध्ये श्व नं छगू खः। वं थःनाप ज्या याइपिं विश्वासीतय्त एफिससं अन छवल। अन च्वंगु मण्डलीइ फताहा गुस्तय्सं दुहां वयाः परमेश्वरयात म्हसीकेत व धातर्थेयागु मुक्ति कायेत मनूतय्सं स्वर्गदूततय्त पुजा यायेमाः धकाः धयाजुल धयागु खँ पावलं न्यनातःगु खः। उलि जक मखु व फताहा गुस्तय्सं म्हय् चिं तये हे माः, अले नसा व मेमेगु खँय् नं व्यवस्थाय् धयातःथे यायेमाः धकाः नं धयाजुल।

पावलं श्व पौ अज्याःपिं फताहा गुस्तयगु विरोध यायेत हे च्वःगु खः। येशू ख्रीष्टयापाखें जक हे मुक्ति दइ, मेमेगु धार्मिक विश्वास व थितिकुति झीत ख्रीष्टपाखें अलग याइ धयागु हे श्व पौया मू खँ खः। गथे ख्रीष्टपाखें परमेश्वरं फुक्क सृष्टि यानादीगु खः अथे हे ख्रीष्टपाखें हे वय्कलं फुक्कं थःलिसे मिलय् यानादी। ख्रीष्टलिसे छप्पे जुयाः जक हे मनूतय्सं मुक्ति कायेफत। पावलं पौलय् विश्वासीतयगु चालचलन गथे जुइमाः धकाः नं बांलाक क्यनातःगु दु।

श्व पौ कलस्सीइ ज्वनावंम्ह तुखिकस खः। व नाप फिलेमोनया दास ओनेसिमस नं वंगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-८

ख्रीष्टया स्वभाव व ज्या १:९-२:१९

ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन २:२०-४:६

क्वचाय्कूगु ४:७-१८

कलस्सी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूया प्रेरित यानातःम्ह जि पावल व किजा तिमोथीपाखें

2 कलस्सी च्वंपि ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्चंपि परमेश्वरया मनूत फुक्कसितं ज्वजलपा!

झी परमेश्वर बाःया दया माया व शान्ति छिमिके दयेमा।

सुभाय व प्रार्थना

3 जिमिसं छिमिगु नितिं प्रार्थना यायेबलय् झी प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वरयात न्ह्याबले सुभाय् बियाच्चवनागु दु।

4 छायाःसा छिमिसं येशू ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्चंगु व परमेश्वरया मनूतय्त दया माया यानाच्चंगु खँ जिमिसं न्यना तयागु दु।

5 छिमिगु निति स्वर्गय् तयादीगु आशाया निति हे विश्वास व माया यानागु खः। अले सत्यगु वचन व भिंगु खँ न्यंकः वयाबलय् छिमिसं अनन्त जीवन दइ धयागु खँय् आशा याःगु दु।

6 गथे छिमिसं सत्य वचन व परमेश्वरयागु धातर्थेयागु दया मायायात बांलाक थुइका काल, अथे हे श्व भिंगु खँ फुक्कभनं न्यनावनाच्चंगु दु। अले थुकिं इमिगु नुगलय् बांलाक ज्या यानाच्चंगु दु।

7 श्व हे वचन छिमिसं जिपिं थें ज्याःम्ह प्रभुया दास इपाफ्रासयापाखें सय्का काःगु दु। व विश्वास याये बहःम्ह ख्रीष्टया छम्ह दास खः।*

8 पवित्र आत्मां छिमित बियादीगु मायायागु खँ जमित वं हे कंगु खः।

9 श्व खँ न्यसांनिसं पवित्र आत्मायागु बुद्धिं छिमिसं परमेश्वरयागु इच्छा बांलाक सीके थुइके फयेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना याना वयाच्चवनागु दु।

10 प्रभुयात यःकथं याना जुयाः छिमिसं वयक्ःयात लय्तायकेमा, भिंगु बांलाःगु ज्या यानाच्चने फयेमा, अले परमेश्वरयात अज्ज बांलाक म्हसीकाः वने फयेमा,

11 वयक्ःयागु तसकं तःधंगु शक्तिं छिमित बल्लाकादीमा, अले छिमिसं न्हागु खँय् लय्तातां सहयाना च्वने फयेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

12 परमेश्वरयात दुनुगलनिसें सुभाय् ब्यु, छायाःसा वयक्कलं थः मन्तयत् तयादीगु जःयागु राज्यय् छिमित नं दुथ्याकादीगु दु।

13 वयक्कलं हे झीत शैतानयागु खिउँगु राज्यं लिगनाः थः यःम्ह काय्यागु राज्यय् हयादिल।

14 वयक्ःया कायन् हे झीत पाप क्षमा यानाः छुत्कारा बियादिल।*

दकलय् तःधंम्ह ख्रीष्ट

15 येशू ख्रीष्ट हे खने मदुम्ह परमेश्वरयागु

खनेदुगु रूप खः।

वयक्ः थ्व संसार हे सृष्टि

मयाःनिबलय् निसें दुम्ह खः।

16 छायाःसा परमेश्वरं वयक्ःयापाखें

स्वर्ग व पृथ्वीइ दुगु फुक्कं,

खनेदुगु, खने मदुगु,

अले फुक्क शक्ति, राज्य व अधिकार

दय्कादीगु खः।

अले थ्व फुक्कं वयक्ःया निति हे

दय्कादीगु खः।

17 वयक्ः सृष्टि मयाःनिबलय् निसें

दीम्ह खः।

अले फुक्क वयक्ःयागु हे

लिधंसाय् च्वनाच्चंगु दु।

18 मण्डली वयक्ःयागु म्ह खः,

अले वयक्ः मण्डलीयागु छयं खः।

वयक्ः हे दकलय् न्हापा दुम्ह,

अले दकलय् न्हापां

सिनाः म्वानावःम्ह खः।

वयक्ःयात फुक्कसियां

प्रभु यायेत थथे यानादीगु खः।*

19 वयक्ःयागु थःगु फुक्क स्वभाव

ख्रीष्टयाके दुगुलि परमेश्वर लय्तायादिल।

20 परमेश्वरं सृष्टि यानातःगु स्वर्ग

व पृथ्वीइ च्वंगु फुक्कं

वयक्ःया कायन् कूसय् हाय्कगु हि

थःलिसे मिलय् यानादिल।*

21 छिपिं नं न्हापा मभिंगु ज्याखँय् जुयाः परमेश्वर नाप तापानाः वयक्ःया शत्रु जुयाच्चंगु खः।

22 तर आः वयक्ःया कायन् थः हे सिनाः छिमित हाकनं वयक्ः नाप मिलय् यानादीगु दु। वयक्ः छिमित थःगु न्हाःने पवित्र, शुद्ध व दोष मदुपि यायेत हे थथे सिनादीगु खः।

23 उकिं छिमिसं भिंगु खँयागु आशा मत्वःतुसे दुनुगलंनिसें क्वातुक विश्वास याना च्वँ। थ्व हे भिंगु खँ संसारय् च्वंपि फुक्कसितं न्यंकूगु दु। थ्व ज्याय् प्रभुं जि पावलयात च्यः यानादीगु खः।

मण्डलीयागु नितिं पावलं याःगु ज्या

24 छिमिगु नितिं थथे दुःखसिया च्वने दुगुलि जितः तसकं लय्ता वः। ख्रीष्टयागु म्ह मण्डलीयागु नितिं फये मानिगु वय्कःयागु दुःख जिं थःगु म्हय् फयाः पूर्वके।

25 परमेश्वरं हे जितः वय्कःयागु वचन छिमित स्यनेकने यायेत मण्डलीया च्यः यानादिल।

26 न्हापांनिसें सुनानं थुइके मफुगु थ्व गुप्ति खँयात आः ख्रीष्ट येश्या पवित्र मनुतयत् ध्वाथुइकादिल।

27 थथे व गुप्ति खँ मनुतयत् ध्वाथुइकादीगु परमेश्वरया ग्वासाः खः। अले गुप्ति खँ थ्व हे खः — “ख्रीष्ट छिपिं यह्दीमखुपिन्के नं दी। अले परमेश्वरलिसे छिपिं नं तःधनी।”

28 उकिं जिमिसं फुक्कसितं ख्रीष्टयागु खँ न्यंका जुयागु खः। फुक्कसितं ख्रीष्टयात क्वातुक विश्वास याकाः परमेश्वरया न्हाःने यंकेत जिमिसं ख्याच्चः बिया अले स्यनेकने यानाः वयाच्चनागु दु।

29 ख्रीष्ट येशू बियादीगु तःधंगु शक्तिं हे जिं थथे दुःख सियाः थ्व ज्या यानाच्चना।

2

1 अयजूगुलि छिमिगु नितिं, लाउडिकियाय् च्वंपिनिगु नितिं व जिगु ख्वाः तकं मखंनिपिनिगु नितिं जिं गुलि दुःखकष्ट सियाः ज्या यानाच्चनागु दु धकाः छिमित कने।

2 छिमित साहस दयेमा, अले थःथवय् माया यानाच्चनेमा धकाः जिं थथे यानाच्चनागु खः। अले छिमिसं फुक्क खँ ध्वाथुइके फइ। थुकथं छिमिसं परमेश्वरयागु गुप्ति खँ ख्रीष्टयात नं बांलाक म्हसीके फइ।

3 परमेश्वरयागु ज्ञान व बुद्धियागु धुकु हे वय्कः खः।

4 अयजूगुलि जिं छिमित धाये — न्हाक्व हे बांलाःसां मभिंगु खं तापाक हे च्वँ।

5 म्ह तापाःसां जिगु नुगः ला छिमिथाय् हे दु। छिमिसं ख्रीष्टयात दुनुगलंनिसें क्वातुक विश्वास यानाच्चंगुलि जि तसकं लय्ताः।

ख्रीष्टपाखें जक ब्वलने फइ

6 गथे ख्रीष्ट येश्यात छिमिसं “प्रभु” धकाः मानय् यात, अथे हे वय्कलं धयादी थें याना च्वँ।

7 वय्कःयाके हा कयाः ब्वलना च्वँ। अले छिमिसं वय्कःयात हे थःगु जग भाःपियाः छिमित स्यनातःथें विश्वासय् क्वातुक च्वनाः न्हाबलें सुभाय् बिया च्वँ।

8 होश यानाच्चँ। मखुसा मनुतयगु ज्ञान व बुद्धियागु फय्गं खं छिमित स्यंकी। थज्याःगु खँ ख्रीष्टपाखें वःगु मखु, बरु मनुतयगु हे थितिकुति व संसारयापाखें वःगु खः।

9 गथे परमेश्वर खः, अथे हे ख्रीष्ट नं खः।

10 वय्कःपाखें हे छिपिं बांलाक ब्वलंगु दु। वय्कः फुक्क राज्य व शक्ति स्वयाः तःधं।

11 छिमिसं ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्चंगु हे धात्थें म्हय् चिं तःगु खः। थ्व चिं मनुतयगु ल्हातं तःगु मखु, बरु पापं लिफ्याइगु ख्रीष्टयागु हे चिं खः।

12 बप्तिस्मा काःबलय् छिमिसं थःत वय्कःनापं तुं थुन। अले सीम्ह ख्रीष्टयात म्वाकादीम्ह परमेश्वरयागु शक्तियात विश्वास याःगुलि वय्कः नाप तुं हानं म्वानावःगु दु।*

13 न्हापा पाप यानाच्चंगुलि व व्यवस्था मानय् मयाइपिं यह्दीमखुपिं जूगुलि छिपिं सीपिं थें जुयाच्चंगु खः। आः धाःसा परमेश्वरं छिमित ख्रीष्टनापं तुं म्वाकादीगु दु। अले छिमिगु पाप फुक्कं क्षमा यानादीगु दु।*

14 वय्कलं व्यवस्थाय् च्वयातःगु झीत मत्वःगु खँत फुक्कं हुयाछ्वयादीगु दु। वय्कलं थज्याःगु खँयात कूसय् नकिं तानादी धुंकल।*

15 थ्व हे कूसय् वयकलं शैतानयागु राज्य व शक्तियात त्याका: क्यनादिल।

16 उकिं आ: सुनानं नयेत्वनेगु खँय्, नख:चख: मानय् यायेगु खँय्, अले अमै, पुन्हे व विश्रामबार मानय् यायेगु ला कि मयायेगु धयागु खँय् नियम दय्के मते।*

17 थ्व फुक्क लिपा जुइगु खँयागु किपालु जक ख:। धाथेंयागु ला ख्रीष्ट हे ख:।

18 “जिमिसं दर्शन खनागु दु” धका: थथ:महं त:धना: स्वर्गदूतयात पुजा यानाजुइपिं नं दु। थज्या:पिन्सं म्वा:मदुगु खँय् लाका: छिमित थ:महं काये दइगु सिरपा: काये मखंका बी। थ:महं मस्यूगु खँय् नं थुपि त:धना जुइ।

19 थुमिसं ख्रीष्टयात क्वातुक ज्वनी मखु, गुम्ह मण्डलीया छयं ख:। छेनं याना: हे फुक्क म्हब्ब मिलय् जुइ फइ, अले म्ह छम्हं स्वाना च्वने फइ। अले जक परमेश्वरया य:कथं म्ह थाहां वये फइ।*

ख्रीष्टनाप सीगु, ख्रीष्टनाप म्वायेगु

20 ख्रीष्टनापं तुं सिना: छिपिं संसारयागु थितिकुति तापाय् धुकूगु दु। छिमिसं हानं छाया संसारयागु नियम मानय् यानाच्चनागु?

21 “थ्व काये मज्यु, थ्व नये मज्यु, थ्व थीमज्यु” धका: छिमिसं छाया मानय् यानाच्चनागु?

22 थ्व फुक्कं छ्यलेवं मदयावनीगु ख:। थ्व ला मनूतय्सं हे दयकात:गु ख:।

23 इमिसं स्वयेबलय् स्वर्गदूतयात पुजा यायेगु, थ:गु म्हायात दु:ख बीगु, व चिधं जुइगु गुलि नं त:धं थें च्वं। थथे यायेवं मनूतय्सं थ:गु मभिगु मतिइ भिके फइ मखु।

3

1 छिपिं नं ख्रीष्टनाप तुं म्वाणा व:गुलि छिमिसं स्वर्गयागु खँय् जक मन ति। अन स्वर्गाय् येशू ख्रीष्ट परमेश्वरया जवय् च्वनादीगु दु।*

2 संसारयागु ज्याखँय् मन तथा जुइ मते। बरु स्वर्गयागु खँय् जक मन तथा च्वं।

3 छायाधा:सा छिपिं सी धुकूपि ख:। अयनं परमेश्वरं छिमित ख्रीष्टलिसे म्वाकात:गु दु।

4 ख्रीष्ट हे छिमिगु जीवन ख:। वय्क: झाइबलय् छिपिं नं वय्क:नापं तुं खने दइ, अले त:धनी।

पुलांगु व न्हगु जीवन

5 अयजुगुलि संसारयागु ज्याखं छिमिसं थ:त क:धाना च्वं। व्यभिचार याये मते, मभिगु ज्याखँ याये मते, ला: ला: थें सना जुइ मते, मभिगु मतिइ तथा जुइ मते, कर्पिनिगुली मिखा वंके मते, गुगु मूर्ति पुजा यायेगु ति हे ग्यं।

6 थज्या:गु खं याना: हे परमेश्वरं धा:थें मयाइपिन्सं वय्क:यागु तं फयेमाली।

7 छिपिं नं न्हापा थथे हे यानाजुइपिं ख:।

8 आवंनिसें छिमिसं तं व ल्वापुख्यापु त्व:ताछव – कर्पिन्त स्यंका जुइगु, कर्पिन्त मभिंका: खँ ल्हायेगु, अस्य: खँ ल्हायेगु – थज्या:गु ज्याखँ नं त्व:ताछव।

9 छिमिसं आ: पुलांगु चालचलन त्व:ते धुकूगुलि थ:थवय् मखुगु खँ ल्हायेगु याये मते।*

10 छिपिं आ: न्हपिं जुइ धुकल। आवंलि वय्क:यात बांलाक म्हासीके फयेमा धका: परमेश्वरं छिमित थ:थें हे याना: न्ह्याबलें न्हकथं हिलादी।*

11 यहदीमखुपिं जुइमा, यहदी जुइमा, म्हय् चिं त:पिं जुइमा, मत:पिं जुइमा, स:स्यूपिं जुइमा, छुं मस्यूपिं जुइमा, अले दास जुइमा, दासमखुपिं जुइमा, फुक्कं उथें ख:। सकसिकें ख्रीष्ट दी। ख्रीष्ट हे फुक्कं ख:।

12 छिपिं परमेश्वरं ल्ययात:पिं पवित्रपिं व वय्क:या य:पिं मनूत ख:। उकिं छिमिसं दया माया यायेगु, क्वमिलु जुइगु, स्वजा जुइगु, सह यानाच्चनेगु यायेमा:।

* 2:16 २:१६ रोम १:४:१-६
३:१० उत १:२६; एफि ४:२४

* 2:19 २:१९ एफि ४:१६

* 3:1 ३:१ भज १:१०:१

* 3:9 ३:९ एफि ४:२२

* 3:10

13 थःथवय सह यानाः दया माया या। थःत सुनानं मभिंकूसां वयात क्षमा बीगु या। गथे प्रभुं छिमित क्षमा यानादिल, अथे हे छिमिसं न क्षमा बीमाः।☆☆

14 थ्व स्वयाः तःधंगु ला थःथवय माया यानाच्चनेगु हे खः। थ्व हे मायां छिपिं फुक्कसित छप्पं व छधी याना तइ।

15 ख्रीष्टयागु शान्ति छिमिगु नुगः जायाच्चनेमा। थ्व हे शान्तियागु लागि परमेश्वरं छिमित सःताः छम्ह हे यानादीगु खः। परमेश्वरयात सुभाय ब्यु।

16 ख्रीष्टयागु वचनं छिमिगु नुगः जायाच्चनेमा। छिमिसं थःथवय स्यनेकने यानाः दुनुगलंनिसें भजन व म्ये हालाः परमेश्वरयात तःधंकि।☆

17 छिमिसं न्ह्यागु याःसां, न्ह्यागु धाःसां प्रभु येशूयागु नामं या, अले वय्कःया नामं परमेश्वर बाःयात सुभाय ब्यु।

छैय् च्वंपिन्सं यायेमाःगु हनाबना

एफि ५:२१-३३; १ पत्र ३:१-७

18 मिसातयसं थः भाःतं धाःथें यायेमाः। थथे याइगु प्रभुयात यः।☆

19 मिजंतयसं नं थः कलाःयात माया यायेमाः। इमित दुःख बी मज्यु।☆

20 अथे हे काय् म्हाय्पिन्सं नं थः मांभौयागु खँ न्यनेमाः, अले हनाबना तयेमाः।☆

21 भौपिन्सं नं काय् म्हाय्पिन्त तं चाय्के मज्यु। मखुसा इमिगु साहस हे मदयावनी।☆

22 दासं थः मालिकं धाःगु खँ न्यनेमाः। मालिकयात लयतायकेत न्ह्यःने जक ज्या याना क्यनेगु मखु, बरु परमेश्वरयात लयतायकेत दुनुगलंनिसें ज्या यायेमाः।

23 न्ह्यागु याःसां मनूतयगु नितिं मखु, बरु प्रभुयागु नितिं यानाच्चना धकाः मतिइ तयाः दुनुगलंनिसें यायेमाः।

24 छायाधाःसा छिमिसं प्रभुं बी धयादीगु सिरपाः छिमित दइ धकाः सि हे स्यु। प्रभु येशू ख्रीष्ट हे छिमि मालिक खः।

25 मभिंगु बांमलाःगु ज्या याना जूपिन्त सजौय बी। प्रभुं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु।☆☆

4

1 मालिकतयसं नं दासयागु भिं स्वयेमाः। छिमिसं नं स्वर्गय् थः मालिक दु धयागु खँ ल्वःमंके मते।☆

मेमेगु अतीं

2 छिमिसं प्रार्थना यायेगु गुबलें त्वःते मते। म्हुतुं जक प्रार्थना यायेगु मखु, दुनुगलंनिसें परमेश्वरयात सुभाय बिाः प्रार्थना यायेमाः।

3 जिमिगु नितिं नं प्रार्थना या। ख्रीष्टयागु खँ कनेत व परमेश्वरयागु वचन न्यकेत वय्कलं न्ह्याथासं लँ चायेकादीमा धकाः प्रार्थना या। थुक्रियागु नितिं हे जिं थथे इयालखानाय् कुंका च्वनेमाल।

4 जिं गुकथं थुइके माःगु खः उकथं हे मेपिन्त थुइके फयेमा धकाः छिमिसं जिगु नितिं प्रार्थना यानाब्यु।

5 विश्वासी मखुपिलिसे खँ ल्हायेबलय् छिमिसं बांलाक बिचाः यानाः नवा। अले इमित भिंगु खँ न्यकेगु मौका त्वःफिके मते।☆

6 चिं सवा ब्यु थें खँ ल्हायेबलय् नाइक व यइपुसे च्वंक नवा। अले कथंहंक लिसः बीगु या।

बिदा काःगु

7 यःम्ह किजा तुखिकसं हे छिमित जिगु खँ फुक्क कनी। व नं जिपिं नाप ज्या यानाच्चम्ह विश्वास याये बहःम्ह प्रभुया दास खः।☆

☆ 3:13 ३:१२-१३ एफि ४:२ ☆ 3:13 ३:१३ एफि ४:३२ ☆ 3:16 ३:१६ एफि ५:१९-२० ☆ 3:18 ३:१८ एफि ५:२२;
१ पत्र ३:१ ☆ 3:19 ३:१९ एफि ५:२५; १ पत्र ३:७ ☆ 3:20 ३:२० एफि ६:१ ☆ 3:21 ३:२१ एफि ६:४ ☆ 3:25
३:२२-२५ एफि ६:५-८ ☆ 3:25 ३:२५ व्य १०:१७; एफि ६:९ ☆ 4:1 ४:१ एफि ६:९ ☆ 4:5 ४:५ एफि ५:१६ ☆ 4:7
४:७ प्रे २०:४; २ तिमो ४:१२

8 छिमिसं जिगु खँ सीके फयेमा, अले छिमित साहस दयेमा धका: जिं वयात छिमिथाय् छवया हयाचवनागु दु।[☆]

9 अले हानं छिमिथाय् हे च्वंम्ह यःम्ह किजा ओनेसिमसयात नं व नाप छवया हयेत्यनागु दु। ओनेसिमस तसकं विश्वास याये बहःम्ह मनू खः। इमिसं हे छिमित थन जुयाच्वंगु फुक्क खँ कनी।[☆]

10 जिनापं इयालाखानाय् कुनातःम्ह अरिस्तार्खसं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। अथे हे बारनाबासया किजा मर्कूसं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। वयागु खँ ला छिमित न्हापा हे धायेधुन। व वल धाःसा छिमिसं वयात दुनुगलनिसें लसकुस या।[☆]

11 युस्तस धाःम्ह येशू नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। परमेश्वरयागु राज्ययागु भिंगु खँ न्यंकेगु ज्याय जि नाप जुयाच्वं पिं यहूदीत थ्व हे स्वम्ह जक खः। थुमिसं जितः यक्व तिबः बियाच्वंगु दु।

12 छिमिथाय् हे च्वंम्ह ख्रीष्ट येशूया मेम्ह दास इपाफ्रासं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। छिमिसं क्वातुक विश्वास यानाः परमेश्वरयात यःकथं जक यानाच्वने फयेमा धका: वं छिमिगु निति न्हाबलें प्रार्थना यानाच्वंगु दु।[☆]

13 छिमिगु निति, लाउडिकियाय् च्वंपिनिगु निति व हिरापोलिसय् च्वंपिनिगु निति वं तसकं दुःख सियाः प्रार्थना यानाच्वंगु दु धका: जिं स्यू।

14 झी यःम्ह डाक्टर लूका व डेमासं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।[☆]

15 लाउडिकियाय् च्वंपिं दाजुकिजापिन्त, अले नुम्फास व वया छैय् मुं वइपिं दाजुकिजापिन्त जिं ज्वजलपा धयाहःगु दु धका: धयाब्यु।

16 थ्व पौ छिमिसं ब्वने धुंका: लाउडिकियाय् च्वंपिं विश्वासीतयूत नं ब्वंकि। अले लाउडिकियाय् च्वंगु मण्डलीयात च्वयाहयागु पौ नं छिमिसं ब्वं।

17 अखिप्पसयात प्रभुं याकेब्यूगु ज्या बांलाक मन तया: या धका: धयाब्यु।[☆]

18 जि पावलं थःगु हे ल्हातं छिमित ज्वजलपा च्वयाच्वनागु दु।

जि इयालखानाय् लानाच्वंगु खँ छिमिसं त्वःमंके मते।

परमेश्वरं छिमित दया माया यानादीमा।

☆ 4:8 ४:७-८ एफि ६:२१-२२ ☆ 4:9 ४:९ फिले १०-१२ ☆ 4:10 ४:१० प्रे १९:२९; २७:२; फिले २४; प्रे १२:१३, २५; १३:१३; १५:३७-३९ ☆ 4:12 ४:१२ कल १:७; फिले २२ ☆ 4:14 ४:१४ २ तिमो ४:१०, ११; फिले २४ ☆ 4:17 ४:१७ फिले २

थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

थेसलोनिके रोमी साम्राज्यया छगू देश माकेडोनियाया राजधानी खः। फिलिप्पी शहरं वयाः पावलं थन नं मण्डली दयका थकूगु खः।

यक्व हे यहदी धर्म मानय् याये मास्ति वय्काच्चंपि यहदीमखुपिन्सं नं पावलयागु भिंगु खँ न्यनाः विश्वास याःगुलि यहदीतय्सं नुगः मुइकाः वयागु विरोध याना जुल। अयजूगुलि पावल अनं बेरिया धाःगु शहरय् वन। अनं लिपा व कोरिन्थय् वन। अन वं व नाप ज्या याइम्ह तिमोथीपाखें थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयागु खँ सीकल।

पावलं थेसलोनिकेय् च्वंपिन्त च्वःगु थ्व न्हापांगु पौ खः। अन च्वंपि विश्वासीतय्सं क्वातुक विश्वास यानाच्चंगु व थःथवय् माया यानाच्चंगु खँ न्यनाः तसकं लय्तायाः पावलं थ्व पौ च्वःगु खः। वं इमित अज्ज नं विश्वास या, साहस का, अले थःगु चालचलन नं अथे हे याना च्वँ धकाः अर्ती बियाच्चंगु दु। अले इमिसं न्यनाहःगु प्रभु झाइबलय्यागु खँयागु लिसः नं बियातःगु दु। प्रभु हानं झाइतिनि धयागु खँय् आशा यायेगु मत्वःतुसे थःपिनिगु ज्या बांलाक याना च्वँ धकाः नं पावलं अर्ती बियातःगु दु। पावल स्वंगू हप्ताति जक थेसलोनिकेय् च्वंगु खः।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१

सुभाय व प्रार्थना १:२-३:१३

विश्वासीतयगु चालचलनया बारे अर्ती ४:१-१२

ख्रीष्ट झाइतिनि धयागु खँ ४:१३-५:११

दक्वसिबय् लिपांगु अर्ती ५:१२-२२

क्वचाय्कूगु ५:२३-२८

१ थेसलोनिकी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयात पावल, सिलास व तिमोथीपाखें ज्वजलपा। छिमित दया माया व शान्ति दयेमा।✧

थेसलोनिकेय् च्वंपिनिगु विश्वास

२ प्रार्थना यायेबलय् जिमिसं न्ह्याबले छिमित लुमंकाः परमेश्वरयात सुभाय बियाच्चनागु दु।

३ परमेश्वर बाःया न्ह्यःने छिमिसं विश्वास याःथें ज्या यानाच्चंगु, थःथवय् माया यानाः अज्ज अप्वः मन तयाः प्रभुया ज्या यानाच्चंगु व आशा मत्वःतुसे प्रभु येशू ख्रीष्टयात क्वातुक विश्वास यानाच्चंगु खँ जिमिसं लुमंकाच्चनागु दु।

४ परमेश्वरयात यःपि दाजुकिजापि, वय्कलं छिमित ल्ययादीगु खः धकाः जिमिसं स्यू।

५ छाय्धाःसा जिमिसं छिमित न्यंकागु वचन म्हुतुं जक न्यंकागु मखु, बरु शक्ति व पवित्र आत्मापाखें व दुनुगलनिसें हे न्यंकागु खः। छिपिनाप च्वनाबलय् जिपि गज्याःपि खः धकाः ला छिमिसं सि हे सिल।

६ छिमिसं उलिमछि दुःखकष्ट जुल नं पवित्र आत्मां यानाः भिंगु खँ न्यनाः विश्वास यात। थुकथं छिपि जिमिसं व प्रभु यानादी थें याइपि जुल।✧

७ अथे जूगुलि छिपि माकेडोनिया व अखैयाय् च्वंपि विश्वासीतयगु निंति नमूना थें जुल।

8 छिमिसं प्रभुयागु वचन माकेडोनियाय व अखैयाय जक न्यंकूगु मखु, बरु छिमिसं परमेश्वरयात विश्वास या:गु खँनापं न्यंकभनं बयबय् जूगु दु। थ्व खँय् जिमिसं छुं हे धया च्वनेमा:गु मदु।

9 जिपिं छिमिथाय् वयाबलय् छिमिसं जिमित गुकथं लसकुस यात अले धात्थेयाम्ह व म्वा:म्ह परमेश्वरयात सेवा यायेत छिपिं गुकथं मूर्ति पुजा यायेगु त्व:ता: परमेश्वरपाखे फहिला वल धयागु खँ फुक्कसिनं धयाच्वंगु दु।

10 छिमिसं परमेश्वरया काय् स्वर्ग झाइतिनि धका: लें स्वयाच्वंगु दु हं। वय्क: परमेश्वरं सीमंहं म्वाकादीम्ह येशू ख:। न्याय याइबलय् वय्कलं झीत बचय् यानादी।

2

थेसलोनिकेय् पावलयागु ज्या

1 दाजुकिजापिं, जिपिं आम्कन वयागु सितिं मवं धका: ला छिमिसं सि हे स्यू।

2 आम्कन वये न्ह्य: फिलिप्पी च्वंपिन्सं जिमित दु:ख बिया: नं जिमिगु इज्जत तकं काल धका: ला छिमिसं सि हे स्यू। अय्ं परमेश्वरं जिमित साहस बियादीगुलिं जिमिसं न्ह्याक्व हे विरोधीत द:सां छिमित भिंगु खँ न्यंकेगु मत्व:ता।*

3 जिमिसं छिमित न मखुगु खँ हे स्यनागु ख:, न मभिगु मतिइ तया: हे स्यनागु ख:, न सुयातं झंग:लायत हे स्यनागु ख:।

4 परमेश्वरं हे जिमित विश्वास याना: भिंगु खँ न्यंकेगु ज्या ल:ल्हानादीगु ख:। जिमिसं मनूतय्त मखु, बरु जिमित जाँचय् यानादीम्ह परमेश्वरयात लय्ताय्केत नवानाच्वनागु ख:।

5 छिमिसं सि हे स्यू, जिमिसं छिमिके ह्यय्का कायेत स्वयागु नं मदु, अले न छुं काये दइ धका: हे जिमिसं लोभ यानागु दु। परमेश्वर साक्षी दु।

6 छिमिसं व मेपिन्सं नं जिमित त:धंकेमा: धका: जिमिसं धयागु मदु।

7 ख: ला, ख्रीष्टया प्रेरित जूगुलि जिमिसं थथे याये फुगु ख:। अय्ं जिमिसं छिमित मानं मस्तय्त सुसा:कुसा: या: थें तितिपापा याना तया।

8 जिमिसं छिमित धात्थें हे माया यानाच्वनागु दु। परमेश्वरयागु भिंगु खँ जक मखु, छिमित थ:गु प्राण तकं बी मा:सां जिमिसं लिफ: स्वये मखु, छाया:सा जिमित छिमिगु तसकं माया वं।

9 दाजुकिजापिं, जिमिसं यक्व दु:खकष्ट सिया: ज्या यानागु ला छिमि लुमं हे जुइ। भिंगु खँ न्यंक: वयाबलय् जिमिसं छिपिं सुयातं थाकु मजुइमा धका: चान्दि मधंसे ज्या याना।

10 छिपिं साक्षी हे दु, विश्वासीतयगु न्ह्य:ने जिमिसं पवित्रकथं, धार्मिकताकथं व छुं दोष मदय्क गुलि बांलाक व्यवहार याना: छिमिसं सि हे स्यू, अले परमेश्वरं नं स्यू।

11 बौनं थ: मस्तय्त गथे याना तइ, अथे हे जिमिसं नं छिमित याना तया।

12 छिमिसं परमेश्वरयात य:थें याना जुइ फयेमा धका: जिमिसं छिमित गुलि अती व साहस बिया। वय्कलं हे छिमित थ:गु राज्य दुकायेत व त:धंकेत स:तादीगु ख:।

13 जिमिसं परमेश्वरयागु वचन न्यंकाबलय् छिमिसं थुकियात मनूतयगु वचन मखु, परमेश्वरयागु हे वचन ख: धका: न्यना काल। धात्थें हे थ्व परमेश्वरयागु वचन ख:। अले थ्व हे वचनं छिमिगु नुगलय् हा कयाच्वंगु दु। उकिं जिमिसं परमेश्वरयात न्ह्याबलें सुभाय् बियाच्वनागु दु।

14 दाजुकिजापिं, ख्रीष्ट येशूयात विश्वास यानाच्वंपिं यहूदियाय् च्वंगु मण्डलीयापिन्सं थें छिमिसं नं दु:खकष्ट सियाच्वंगु दु। इमित गथे यहूदीतय्सं दु:ख बियाच्वन, छिमित नं अथे हे छिमिगु देशय् च्वंपिन्सं दु:ख बियाच्वंगु दु।*

15 व हे यहूदीतय्सं प्रभु येशू व न्हापायापिं अगमवक्तातय्त स्यानाबिल। अले जिमित नं ख्याना: हल। परमेश्वरयात मय:गु ज्या याना: इपिं न्ह्याम्हय्सीयां विरोधी जुयाच्वन।*

* 2:2 २:२ प्रे १६:१९-२४; १७:१-९

* 2:14 २:१४ प्रे १७:५

* 2:15 २:१५ प्रे १:२३,२५; १३:४५,५०; १४:२,५,१९; १७:५,१३;

16 इमिसं जिमित यहदीमखुपिन्त मुक्तियागु खँ न्यंके हे मब्यू। इमिसं थुकथं पाप मुंकाच्चन। उकिं इमिसं लिपा तकं परमेश्वरयागु तं फया च्वनेमाली।

पावलं हानं थेसलोनिकेय् वने मास्तिवयकूगु

17 यःपिं दाजुकिजापिं, छिपिलिसे बायाः पलख ख्वाः स्वये मखंसां नुगलं ला बायाच्चनागु मदु। छिमिथाय् हाकनं वयेत जिमिसं तसकं कुतः यानाच्चनागु दु।

18 जिपिं छिमिथाय् वयेत स्वयाच्चनागु दु। जि पावल ला ग्वःकःमछि वयेत स्वये धुन। अयनं शैतानं जिमित वय्के हे मबिल।

19 जिमिगु आशा धाःसां, जिमिगु लयताः धाःसां, अले झी प्रभु येशू ख्रीष्ट झाइबलय् जिमि छयं धस्वाकेगु श्रीपेच धाःसां छिपि हे, मखु ला?

20 जिमिगु लयताः धाःसां, जिमिगु छयं धस्वाकीपि धाःसां छिपि हे खः।

3

तिमोथीयात थेसलोनिकेय् छवःगु

1 छिपिनाप तापाना च्वने मफुगुलि जिमिसं तिमोथीयात छिमिथाय् छवया हयाच्चनागु दु। जिपि जक एथेन्सय् हे च्वनाच्चनेगु भिं ताल।*

2 छिमित साहस बीत व विश्वासय् बल्लाकेत जिपिं नाप भिंगु खँ न्यंका च्वंमह परमेश्वरया सेवा याइमह किजा तिमोथीयात छिमिथाय् छवयाहयागु खः।

3 थज्याःगु दुःखकष्ट खनाः ग्यानाः छिपिं सुं नं लिचिले मते। थज्याःगु दुःखकष्ट ला झीत व हे वइ धकाः छिमिसं सि हे स्यू।

4 छिपिनाप दुबलय् हे जिमिसं छिमित थज्याःगु दुःखकष्ट वइ धकाः धयागु खः। जिमिसं गथे धया अथे हे जुल।

5 अयजुगुलि हे जिं थःत पी मफयाः शैतानं छिमित पापय् लाकाः जिमिगु ज्या सिति वन ला धकाः ग्यानाः तिमोथीयात छिमिथाय् स्वके छवयाहयागु खः।

तिमोथीं लिहां वयाः खँ कंगु

6 आः नकतिनि हे जक तिमोथी छिमिथासं थन थ्यंकः वल। छिमिगु विश्वास व माया अज्ज नं बल्लानाच्चंगु दु धकाः लयताय् बहःगु खँ कन। जिमिसं थें छिमिसं नं जिमित लुमंकाच्चंगु दु, अले जिमिगु ख्वाः स्वये आपुलु जुयाच्चंगु दु धकाः नं वं कन।*

7 दाजुकिजापिं, छिमिगु विश्वासयागु खँ न्यनाः थज्याःगु दुःखकष्ट जुयाच्चन नं जिमित लयताः वल।

8 छायाधःसा छिमिसं थथे प्रभुयात क्वातुक विश्वास यानाच्चंगु खँ न्यनाः म्हा हे याउँसे च्वन।

9 छिमिसं यानाः हे जिपिं परमेश्वरया न्ह्यःने लयतायाच्चने फइ। छिमिगु नितिं परमेश्वरयात न्ह्याक्व सुभाय् ब्यूसां गाइ मखु।

10 चान्हि जिमिसं दुनुगलनिसें आम्कन वये दयेमा धकाः परमेश्वरयाके फ्वनाच्चनागु दु। थुकथं छिमिगु विश्वासय् मगाः मचाःगु नं तना बीदइगु खः।

11 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू हे जिमित आम्कन वयेत लँ चाय्का बियादीमा।

12 जिमिसं छिमित माया याना थें प्रभुं छिमित नं थःथवय् व मेपिन्त माया यानाः न्ह्यज्याये फय्कादीमा।

13 प्रभु येशू थः मनूत नाप झायादीबलय् परमेश्वर बाःया न्ह्यःने दोष मदुपिं व पवित्र जुया च्वनेत वय्कलं छिमित बल्लाकादीमा।

4

परमेश्वरयात ययक म्वायेगु

1 दाजुकिजापिं, परमेश्वरयात ययक गथे यानाच्चनेमा: धयागु खँ ला छिमिसं जिमिगुपाखें स्यना काये धुंकुगु हे दु। छिपि उकथं हे जुयाच्चंगु नं दु। छिपि थुकथं हे अज्जं न्ह्यज्यानावने फयेमा धका: जिमिसं छिमित प्रभुया नामं बिन्ति यानाच्चनागु दु।

2 जिमिसं स्यना थकागु वयक:यागु अधिकारयागु खँ छिमिसं सि हे स्यू।

3 छिपि पवित्र जुयाच्चनेमा धयागु हे परमेश्वरया इच्छा खः, उकिं छिपिं व्यभिचारं तापाक च्वँ।

4 छिपिं फुक्कसिनं थः कला:लिसे पवित्र जुया: बांलाक हना च्वनेमा:।

5 परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं थें मभिगु मतिइ तया: मखु।

6 थ्व खँय सुनानं थः दाजुकिजापिन्त स्यंके मते। परमेश्वरं थथे याइपिन्त तःधंगु सजॉय बियादी। जिमिसं न्हापा हे छिमित थ्व खँ बांलाक धायेधुन।

7 परमेश्वरं झीत अशुद्ध जुइत मखु, बरु पवित्र जुइत सःतादीगु खः।

8 उकिं सुनां थ्व खँ न्यनी मखु वं मनूयागु मखु, बरु छिमित पवित्र आत्मा बियादीम्ह परमेश्वरयागु हे खँ मन्यंगु जुइ।

9 आ: छिमित थःथवय् माया यानाच्चनेमा: धका: जिमिसं च्वया च्वनेमा:गु मदु, छायाधा:सा थ्व खँ ला छिमित परमेश्वरं हे स्यनादीगु दु।

10 अथे ला छिमिसं माकेडोनियाय् च्वंपिं दाजुकिजापिन्त धातथें हे माया यानाच्चंगु दु। छिपि अज्ज नं थुकथं हे न्ह्यज्याना हूँ धका: जिमिसं छिमित धयाच्चनागु दु।

11 जिमिसं छिमित न्हापा हे धया थें सुं लिसे हाला जुइ मते, थःगु ज्या मन तया: या, अले थःगु हे ल्हातं ज्या याना: नयेगु कुत: या।

12 थथे याना जूसा छिमित मेपिन्सं नं हनाबना तइ। अले थःत मालीबलय् सुयागु नं ख्वा: स्वयाच्चने माली मखु।

प्रभु झायादीबलय् छु जुइ?

13 दाजुकिजापिं, सी धुंकूपिं विश्वासीतयगु खँ नं छिमित कने। आशा मदुपिं मनूतयसं थें छिमिसं नुग: मछिंके मते।

14 येशू सिना: हानं म्वानावल धका: ला झीसं विश्वास यानाच्चनागु दु। अथे हे वयक:यात विश्वास याना: सिनावंपिं मनूतयत येशू नाप परमेश्वरं ब्वना यंकादी धका: नं झीसं विश्वास यानाच्चनागु दु।

15 प्रभुं धयादी थें जिमिसं स्यनाच्चनागु खः। प्रभु झायादीबलय् झीपिं म्वानाच्चंपिन्सं सी धुंकूपिन्त गुगुं कथं नं लिलाके फइ मखु।

16 प्रभु स्वर्ग क्वहां झाइबलय् तस्सःगु सः ताये दइ, तःधंम्ह स्वर्गदूत हाला हइ, अले परमेश्वरयागु तुरही पुया हइ। उबलय् हे खीष्टयात विश्वास याना: सीपिं मनूत न्हापालाक म्वाना वइ।

17 थ्व हे इलय तक म्वानाच्चंपिं नं इपि नाप तुं प्रभुयात आकाशय् नापलायेत सुपॉचय् थाहां वनी। थुकथं झीपिं सदां प्रभु नाप च्वने खनी।*

18 अयजूगुलि थःथवय् थ्व खँ कना: साहस बीगु याना च्वँ।

5

प्रभुयागु लें स्वयाच्चँ

1 दाजुकिजापिं, प्रभु थुखुन्हु थुबलय् झाइ धका: छिमित च्वया च्वनेमा:गु मदु,

2 छायाधा:सा प्रभु झाइगु ई चान्हय् खँ वये थें थ्यंक: वइ धका: ला छिमिसं सि हे स्यू।

3 मनूतयसं प्यखें “शान्ति दु, ग्याये मा:गु मदु” धया च्वनीबलय् लाक्क हे इमिके प्वाथय् दुम्ह मिसायात मचाबुइ ब्यथा जू थें आकाझाकां विनाश जू वइ। अले इपिं छुं याना: नं बचय् जुइ फइ मखु।

- 4 छिमित धाःसा प्रभु झाइगु ई खँ वः थें जुइ मखु, छायाधाःसा छिपिं खिउँथाय् च्वनाच्वंगु मदु।
 5 छिपिं न्हिया जलय् च्वनाच्वं पिं खः। झीपिं चाया खिउँथासय् च्वना च्वनापिं मखु।
 6 अयजूगुलिं झीपिं मेपिं थें न्ह्यलं ब्वाना च्वने मजिल, बरु होश यांना न्ह्यलं चाय्का च्वनेमाः।
 7 घनीपिं नं चान्हय् हे घनी, अले अय्लाःगुलतयसं नं चान्हय् हे त्वनाजुइ।
 8 झीपिं जलय् च्वनीपिं जूगुलिं झीसं थःत कःघाना च्वनेमाः। झीसं ला विश्वास व मायायात छातिइ चीगु नँयागु पाता थें चिना तयेमाः अले मुक्तियागु आशायात तपुलिं थें पुया च्वनेमाः।
 9 परमेश्वरं झीत सजौंय बीत सःतादीगु मखु, बरु झी प्रभु येशू ख्रीष्टपाखें मुक्ति बीत सःतादीगु खः।
 10 वय्कः झीगु नितिं सिनादिल। अयजूगुलिं प्रभु लिहां झाइबलय् झीपिं म्वाना च्वंसां, सी धुकूसां वय्कः नाप च्वने दइ।

11 उकिं छिमिसं आः थें तुं थःथवय् साहस बियाः बल्लाका च्वनेगु यांना च्वँ।

मेमेगु अतीं

- 12 दाजुकिजापिं, छिमित जिगु बिन्ति दु – छिमिथाय् ज्या यांनाच्वंपिं, छिमित स्यनेकने याइपिं थकालिपिन्त हनाबना तयेगु या।
 13 इमिसं यांनाच्वंगु ज्यां यांनाः इमित दुनुगलंनिसें माया यांनाः हनाबना तयेगु या। अले थःथवय् नं मिलय् चले जुयाच्वँ।
 14 जिं छिमित हानं धाये – अलछीतयत् ब्वःब्यु, नुगः क्वतुंपिन्त हःपा ब्यु, बमलाःपिन्त ग्वाहालि या, अले न्ह्याम्हय्सिनं न्ह्यागु धाःसां सह यांनाच्वँ।
 15 मभिगुया पलेसा मभिगु तुं याये मते, बरु थःथवय् व न्ह्याम्हय्सित नं न्ह्याबलें भिंका जुइगु कुतः या।
 16 न्ह्याबलें लयताया च्वँ।
 17 न्ह्याबलें प्रार्थना यांना च्वँ।
 18 न्ह्यागु खँय् न्ह्यागु जूसां परमेश्वरयात सुभाय् बियाः च्वँ। ख्रीष्टयात विश्वास यांनाः छिमिसं थथे यायेमा धयागु हे परमेश्वरयागु इच्छा खः।
 19 पवित्र आत्मायागु इच्छायात त्यलेत स्वये मते।
 20 अगमवाणीयात क्वथुनाः खँ ल्हाये मते।
 21 न्ह्यागु खँयात नं बांलाक वाला स्वयेगु निं या। अले भिंगु खँ जक ल्यया का।
 22 फुक्क कथंयागु मभिगु खँपाखें तापाक च्वँ।
 23 झीत शान्ति बियादीम्ह परमेश्वरं हे छिमित पवित्र यांनाः प्रभु येशू ख्रीष्ट झाया मदितले छिमिगु आत्मा, प्राण व म्हायात दोष मदय्क तयादीमा।
 24 छिमित सःता दीम्हय्सिनं हे थ्व फुक्क यांनादी, छायाधाःसा वय्कः विश्वास याये बहःम्ह खः।
 25 दाजुकिजापिं, जिमिगु नितिं प्रार्थना या।
 26 दाजुकिजापिं सकसिनं थःथवय् यचु नुगलंनिसें माया यांनाः ज्वजलपा यायेगु या।
 27 दाजुकिजापिं, सकसित थ्व पौ ब्वना न्यंकाब्यु धकाः जिं छिमित प्रभुयागु नामं बिन्ति यांनाच्वना।
 28 झी प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया छिमिके दयेमा।

थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयापिन्सं ख्रीष्ट हानं झाइतिनिगु खँ बांलाक थुइका काये मफुनि। उकिं पावलं थ्व निगूगु पौलय् ख्रीष्ट हानं झाये धुकल धकाः स्यनेकने याना जूपि फताहा गुस्तयगु खँ मखुगु खः धकाः ध्वाथुइकातःगु दु। ख्रीष्ट हानं वये न्ह्यः संसारय् मभिपिं व मभिंगु ज्याखँ अप्वयावइ, अले “नाश जुइमाःम्ह पापयाम्ह मनू” खनेदय्कः वइ। वं ख्रीष्टयागु विरोध याना जुइ।

पावलं थेसलोनिकेय् च्वंपिं विश्वासीतय् न्ह्यागु दुःखकष्ट वःसां विश्वासय् बल्लाना च्वनेगु व पावल अले व नाप ज्या याइपिन्सं थें थथःम्हं ज्या यानाः नयेगु अतीं नं बियातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्याखँ १:१-२

प्रार्थना व च्वछाःगु १:३-१२

ख्रीष्ट हानं झाइगु खँ २:१-१७

विश्वासीतय्गु चालचलनया बारे अतीं ३:१-१५

क्वचाय्कूगु ३:१६-१८

२ थेसलोनिकी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु थेसलोनिकेय् च्वंगु मण्डलीयात पावल, सिलास व तिमोथीपाखें ज्वजलपा।*

२ परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया व शान्ति छिमिके दयेमा।

ख्रीष्ट झायाः न्याय यानादी

३ छिमिगु विश्वास यक्व अप्वयावनाच्वंगु दु, अले छिमिसं थःथवय् माया यायेगु नं अप्वय्का हयाच्वंगु दु। थुकिया नितिं परमेश्वरयात सुभाय् मन्थसे मगाः।

४ छिमिसं उलिमछि दुःखकष्ट सिया च्वनेमालं नं क्वातुक विश्वास यानाः सह यानाच्वंगु खँ जिमिसं थाय् थासय् परमेश्वरयागु मण्डलीइ च्वपिन्त छयं धस्वाकाः कनेफु।

५ परमेश्वरं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु धकाः ला थुकिं हे सीदत, छायाःसा छिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वंगुलि हे छिपिं वय्कःयागु राज्यय् दुहां वनेत ल्वःपिं जुल।

६ छिमित दुःखकष्ट ब्यूपिन्त वय्कलं दुःखकष्ट बियादी। परमेश्वर न्याय यानादीम्ह खः।

७ दुःखकष्ट सियाच्वंपिं छिमित व जिमित नं वय्कलं दुःखकष्ट मदय्काबी। प्रभु येशू ख्रीष्ट वय्कःया तसकं बल्लाःपिं स्वर्गदूतत नाप स्वर्ग झायादीबलय् वय्कलं थथे यानादी।

८ वय्कलं च्यानाच्वंगु मित्याः ज्वना झायाः परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्त व झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ मन्यपिन्त सजाय् बियादी।

९ थुपिं प्रभुयागु तसकं बल्लाःगु जलं तापाक व प्रभुयागु ख्वाः तकं स्वये मखंक च्वनाच्वने माली। अले थुपिं सदायात नाश जुयावनी।

१० उबलय् वय्कः थः मनूतय्पाखें महिमा कायेत व विश्वास याइपिं सकसितं अजू चाय्केत झाइ छायाःसा छिमिसं जिमिगु साक्षीयात विश्वास यात।

११ अयज्गुलि हे छिपिं झी परमेश्वरं सःतादी थें जुयाच्वने फयेमा, वय्कःयागु शक्ति छिमिसं मतिइ तक्व भिंगु खँ व विश्वासयागु ज्या पूर्वके फयेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना यानाच्वनागु दु।

12 थथे छिमिगुपाखें झी प्रभु येशूयागु नां तःधं जुइ, अथे हे झी परमेश्वर व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया मायां याना: छिपिं नं तःधं जुइ।

2

प्रभु झाइगु खँय् मखुगु बिचा:

1 दाजुकिजापिं, झी प्रभु येशू ख्रीष्ट झाइबलय् झीपिं फुक्कसितं वय्कः नाप छथाय् मुंकीतिनि धयागु खँ थुइकि।

2 जिमिसं छिमित बिन्ति यानाच्चवना — सुनानं झी प्रभु झाइगु ई वये धुंकल धाल धायेवं छिपिं आछु-आछु कने मते, अले ग्याये मते। गुम्हयसिनं अगमवक्तां धा:थें च्वंक, गुम्हयसिनं वचनपाखें धा:थें च्वंक, अले गुम्हयसिनं जिमिसं पौ च्वया थें च्वंक थथे धायेफु।

3 सुनानं छिमित मिखाय् धुलं छवाके मफयेमा। मनूतय्सं धर्म यायेगु मत्वःतुतले, अले नाश जुइमा:म्ह पापयाम्ह मनू खनेदय्कः मवतले प्रभु झाइ मखु।

4 वं थथःम्हं तःधं जुया: मनूतय्सं परमेश्वर धयाच्चंगु व पुजा यानाच्चंगु फुक्कयात क्वह्यंकी। थःम्हं थःत परमेश्वर धया: व परमेश्वरया देगलय् च्वंवनी।

5 छिमिथाय् दुबलय् हे जिं छिमित थथे धयागु खः। छिमिसं आ: तक लुमंकातःगु हे दयेमा:।

6 ई जुल कि व खनेदय्कः वइ। आ: थथें खनेदय्कः वयेत वयात सुनां पनातःगु दु धका: ला छिमिसं सि हे स्यू।

7 अयनं वं थःगु ज्या दुनें दुनें यानाच्चंगु दु। वयात पनातःम्ह चिलामवंतले वयागु मभिंगु ज्याखँ खने दइ मखु।

8 वयात पनातःम्ह चिला वन कि व दुष्ट खनेदय्कः वइ। अले प्रभु येशू ख्रीष्ट जलय् झःझः धाय्क झाइबलय् छगू सासलं हे वयात नाश यानाछवइ।

9 दुष्टयाके शैतानयागु शक्ति दइ। वं तःतामछि अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाक्यनी।

10 नाश जुया वनीपिन्त वं थथे याना: मिखाय् धुलं छवाकि, छायाधा:सा इमिसं मुक्ति बीगु सत्य खँयात मयय्कू।

11 अयज्गुलि इमिसं मखुगु खँय् जक विश्वास यानाच्चनेमा धका: परमेश्वरयागु शक्ति इमित मखुगु खँ जक पत्या: याका तइ।

12 सत्य खँय् विश्वास मयासैं मखुगु खँय् जक यःयःथें सना जुइका: इमित सजौंय बीत वय्कलं थथे यानादीगु खः।

मुक्ति बीत ल्ययातःपिं

13 प्रभुया यःपिं दाजुकिजापिं, जिमिसं परमेश्वरयात सुभाय् मब्यसे च्वने मफु, छायाधा:सा वय्कलं छिमित पवित्र आत्मां जाय्का: पवित्र याना: व सत्य खँय् विश्वास याका: मुक्ति बीत न्हापानिसैं हे ल्ययादीगु खः।

14 थुक्रियागु निति हे वय्कलं जिमिगुपाखें भिंगु खँ न्यंका: छिमित झी प्रभु येशू ख्रीष्टनापं तुं तःधंकेत सःतादीगु खः।

15 अयज्गुलि दाजुकिजापिं क्वातुक विश्वास याना च्वैं। जिमिसं धयागु व च्वयाहयागु खँ न्यनेगु या।

16 प्रभु येशू ख्रीष्टं हे व झीत माया यानादीम्ह व दया माया याना गुबलें सिना मवनीगु साहस व भिंगु आशा बियादीम्ह परमेश्वर बा:नं

17 फुक्क भिंगु ज्याखँय् छिमिगु नुगः बल्लाकादीमा।

3

जिमिगु निति प्रार्थना या

१ दाजुकिजापि, प्रभुयागु भिंगु खँ न्यंकभनं न्यनावनेमा, अले छिमिसं थें फुक्कसिनं न्यना: विश्वास यायेमा धका: जिमिगु नितिं प्रार्थना याना च्वँ।

२ फुक्क मनूतयसं विश्वास याना मकाइगुलिं मभिंपि व दुष्ट मनूतयगु ल्हातं जिमित बचय् यानातयादिसं धका: परमेश्वरयात प्रार्थना याना च्वँ।

३ प्रभु विश्वास याये बहःम्ह खः। वय्कलं हे छिमित बल्लाकादी, अले दुष्टम्ह मनुपाखें बचय् यानातयादी।

४ जिमिसं धया थें छिमिसं यानाच्वंगु दु, अले याना हे च्वनी धका: जिमिसं प्रभुयाके भरोसा कयागु दु।

५ प्रभुं छिमित परमेश्वरयागु माया व ख्रीष्टयागु सह यानाच्वनेगु शक्ति थुइकादीमा।

ज्या याना: नयेमा:

६ दाजुकिजापि, थाकु चाया: जुइपि व जिमिसं धयागु खँ मन्यंपि नाप जुइ मते धका: प्रभुयागु नामं जिमिसं छिमित बिन्ति यानाच्वनागु दु।

७ जिमिसं याना: थें यायेमा: धका: ला छिमिसं सि हे स्यू। छिपिनाप च्वनाबलय् जिमिसं भचा हे थाकु मचासे ज्या याना।

८ जिमिसं सुयाकें सिति कया: नयागु मदु, बरु छिमित थाकु मजुइमा धका: जिमिसं चां न्हि सिना: सिना: ज्या याना।

९ जिमिसं छिमिगु नये मथ्या: धका: थथे यानागु मखु, बरु छिमिसं नं अथे हे यायेमा धका: क्यनेत अथे यानागु खः।

१० छिपिनाप च्वनाबलय् हे जिमिसं छिमित थथे धयागु खः — “ज्या मयासें च्वनीपिन्त नके नं मते।”

११ छिपि मध्ये गुम्हं गुम्हय्सिनं थःम्हं ज्या मयासें मेपिनिगु ज्याय् जक ल्हा: तया: सना जुयाच्वन धयागु खँ न्यना: थथे च्वयाच्वनागु खः।

१२ थज्या:पिन्त जिमिसं प्रभु येशू ख्रीष्टया नामं ख्याच्व: बिया: धयाच्वना — “थःगु ल्हातं ज्या याना: न।”

१३ दाजुकिजापि, भिंगु बांला:गु ज्या यायेत थाकु चाये मते।

१४ आम्कन च्वंपि सुनानं जिमिसं च्वयाहयागु खँ मन्यन धा:सा अज्या:पिन्त म्हसीका: इपि नाप तापाक हे च्वनेगु या। अले इपि थथःम्हं मछाली।

१५ अयनं वयात शत्रु थें भा:पी मते, बरु थः हे दाजुकिजायात थें न्वायेगु या।

१६ शान्ति बियादीम्ह प्रभु थःम्हं हे छिमित न्ह्याबलें फुक्क कथंयागु शान्ति बियादीमा। प्रभु छिपि फुक्क नाप दीमा।

१७ जि पावल थःम्हं हे छिमित ज्वजलपा च्वयाच्वनागु दु। जिं च्वया हयेगु फुक्क पौलय् थथे हे सही यायेगु खः। थ्व जिगु थःगु हे च्वयेगु पहः खः।

१८ झी प्रभु येशू ख्रीष्टया दया माया छिपि सकसिकें दयेमा।

तिमोथीयात पावलं च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

श्व पौ पावलं माकेडोनियां तिमोथीयात च्वःगु खः। पावलं थःगु निक्वः खुसिया यात्राया इलय वयात नापलाःगु खः। तिमोथी एशियाय लाःगु लुस्त्रा शहरय च्वंम्ह छम्ह ल्याय्म्हम्ह विश्वासी खः। वया मां यहूदी व बौ ग्रीक खः। पावलयात वयागु ज्याय् वं ग्वाहालि ब्यूगु खः। श्व पौलय् स्वता खँयात बांलाक ध्वाश्चइकातःगु दु।

दकलय न्हापां पावलं मण्डलीइ मखुगु खँ स्यनाजुइपिनिपाखें बचय् जुयाच्चनेगु ख्याच्चः बियातःगु दु। इमिगु धापू कथं संसार मभिं, गुप्तिखँयापाखें जक मुक्ति काये फइ, अले ब्याहा मयासें व नये मज्यू धयातःगु नसा मनसे जक हे काये फइ। श्व पौया निगुगु ब्वय पावलं मण्डली गुकथं चले यायेगु, गुकथं सेवा यायेगु व मण्डलीया थकालिपिं व ग्वाहालि याइपिनिगु चालचलन गज्याःगु जुइमाः धकाः नं न्ह्यथनातःगु दु। दक्वसिबय् लिपा पावलं तिमोथीयात येशू ख्रीष्टया धात्थेम्ह च्यः गुकथं जुइगु व मण्डलीया थकालिपिं व क्वकालिपिं विश्वासीतय्त् गुकथं हनाबना तयेमाः धकाः अर्ती बियातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-२

मण्डलीया थकालिपिं व ग्वाहालि याइपिनिगु खँ १:३-३:१६

भाःत मदय् धुंकूपिं मिसातय्गु खँ ५:१-१६

धिबायागु लोभ मयायेगु बारे अर्ती ६:१-१०

मेमेगु अर्ती ६:११-२१

१ तिमोथी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरया उजंकथं आशा बियादीम्ह येशू ख्रीष्टया प्रेरित जुयाम्ह जि पावलयापाखें

२ विश्वासय् जिम्ह काय् थें जुयाच्चंम्ह तिमोथीयात* ज्वजलपा।

परमेश्वर बाः व इी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें छन्त दया माया व शान्ति दयेमा।☆

मखुगु खँ स्यनीपिं लिसे होश या

३ जि माकेडोनियाय् वने त्यानाबलय् छन्त एफिससय् हे च्वँ धकाः धयागु खः। मखुगु खँ स्यनिपिन्त पनेत छ अज्ज नं अन हे च्वनाच्वँ।

४ जिं धया थें इमित मनय् वः थें बाखं कनेगु व तापाःबाज्यापिनिगु धक्कु त्वःतेगु ज्या याके मते। थुकि विश्वास यानाः जक थुइगु परमेश्वरयागु ग्वसाःयात स्वयाः अप्वः जवाःसवाः यायेगुयात तिबः बी।

५ यचुगु नुगलं, भिगु मति व शंका मयासें याइगु विश्वासं दइगु मायायात ब्वलंकेत जिमिसं थथे धयाच्चनागु खः।

६ गुलिखय् मनूत ला थज्याःगुपाखे लिचिलाः म्वाःमदुगु खँय् जुयाच्चंगु नं दु।

७ थःपिन्सं छु धयाच्चना धकाः इमिसं मस्य्, न इमिसं थःगु खँयात विश्वास यानाः हे धायेफु। अयनं इपिं व्यवस्था स्यनीपिं गुरु जुइ मास्ति वः।

८ व्यवस्थाय् च्वया तः थें याये फःसा व्यवस्था तसकं बांलाःगु खः धकाः इीसं स्यु।

९ व्यवस्था भिंपि मन्तयगु निति दयकातःगु मखु। थ्व ला मभिंपि मन्तयगु निति दयकातःगु खः। नियम मानय् मयाइपि, परमेश्वरयात मानय् मयाइपि, पापीत, पवित्र मजूपि, परमेश्वरयात क्वह्यंकीपि, मां बौयात स्याइपि, मन् स्याइपि,

१० व्यभिचार यानाजुइपि, मिजं मिजं हे व्यभिचार यानाजुइपि, दास मीपि, मखुगु खँ ल्हानाजुइपि, मखुगु साक्षी बीपि व भिंगु खँयागु अःखतं ज्या यानाजुइपिनिगु निति दयकातःगु खः।

११ थ्व हे तसकं भिंगु खँ दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरं जितः न्यकेत बियादीगु खः।

परमेश्वरया दयाया निति सुभाय्

१२ जिगु ज्याय् जितः शक्ति बियादीम्ह झी प्रभु येशू ख्रीष्टयात जिं सुभाय् बी, छायाःसा वय्कलं जितः विश्वास यानाः थःगु ज्या याकेबियादिल।

१३ न्हापा जिं प्रभुयात विश्वास मयानाबिलय् निन्दा यायेगु, वय्कःयात विश्वास याइपिन्त लिइगु व वय्कःयात क्वह्यंका जुइगु याना, तर जिं थुपि मसीकं व अविश्वासय् यानागुलि परमेश्वरं जितः दया यानादिल।*

१४ ख्रीष्ट येशूयात यानागु विश्वास व मायां यानाः वय्कलं जितः तसकं दया यानादिल।

१५ पापीतय् मुक्ति बीत ख्रीष्ट येशू थ्व संसारय् झायादीगु धात्थें हे खः धयागु खँ फुक्कसिनं मानय् याये हे माः। पापीत मध्ये नं जि तसकं पापीम्ह खः।

१६ थुकि यानाः हे वय्कलं जितः माया यानादिल। जि थें ज्याःम्ह तसकं पापीयात थःगु धैर्य क्यनेत वय्कलं जितः नमूना दय्कादिल। थ्व नमूना लिपा वय्कःयात विश्वास याइपि व अनन्त जीवन काइपिनिगु निति खः।

१७ न्हाबलें दयाच्चनीम्ह जुजु, गुबलें सी मखुम्ह, खने मदुम्ह छम्ह हे जक परमेश्वर न्हाबलें तःधनेमा अले वय्कःयात हे फुक्कसिनं हनेमा। आमेन।

१८ तिमोथी, जिंकाय्, छन्त कयाः न्हापांनिसें जुयाच्चंगु अगमवाणी कथं जिं उजं बियाच्चना। थुकियात हे ल्वाभः यानाः छ प्रभुया निति ल्वाना च्वँ।

१९ विश्वास यायेगु व भिंगु खँ मतिइ तयेगु त्वःते मते। मति मभिना वंगुलि ग्वःमह्यसिनं ला विश्वास यायेगुनापं त्वःते धुंकल।

२० अथे स्यपिं मध्ये हुमेनियस व अलेक्जेन्डर नं खः। अज्ज अप्वः थुमिसं प्रभुयात बांमलाकाः खँ ल्हाना मजुइमा धकाः जिं थुमित शैतानयागु ल्हातय् लःल्हानाबी धुन।

२

मण्डलीइ यायेगु सेवा

१ अयजुगुलि दक्कसिबय् न्हापां मण्डलीयापिन्त जिं धाये – फुक्क मन्तयगु निति प्रार्थना व बिन्ति यायेगु व सुभाय् बीगु या।

२ शान्ति व चितासू दय्कः म्वानाच्चने फयेमा, अले परमेश्वरयागु सेवा दुग्यंका याये फयेमा धकाः जुजुपिनिगु निति व अधिकार दुपिनिगु निति नं प्रार्थना या।

३ झीत मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरयात थथे याइगु यः। अले थ्व भिंगु ज्या नं खः।

४ फुक्क मन्तयसं मुक्ति काये फयेमा व सत्यगु खँयात बांलाक सीकाकाये फयेमा धयागु वय्कःया इच्छा खः।

५ परमेश्वर छम्ह हे जक दु। अले दथुइ च्वनाः मन्तयत् व परमेश्वरयात मिलय् यानादीम्ह नं छम्ह हे जक दु। थथे मिलय् यानादीम्ह मन् ख्रीष्ट येशू खः।

६ वय्कः फुक्क मन्तयगु पलेसाय् सिनादिल। न्हापांनिसें हे क्वःछिना तःकथं वय्कः पाय्छि इलय् सिनादिल।

7 थ्व हे ज्या यायेत जितः भिंगु खँ न्यंकः जुइम्ह व प्रेरित यानादिल। जिं धाथेंगु खँ धयाच्वनागु खः, मखुगु खँ ल्हानागु मखु। यह्दीमखुपिन्त थ्व हे धाथेंगु खँ कनाः विश्वास याकेत जितः गुरु ल्ययातःगु खः।[☆]

8 मिजंतयस् न्हाथाय् न तं मचासे व जवाःसवाः मयासें दुनुगलंनिसें पवित्र ल्हाः ल्हनाः प्रार्थना यायेमाः।

9 अथे हे मिसातयस् ल्वय्कः सादा वसतं पुना जुइमा। तःजिगु तिसा, वसः पुनाः अप्वः समाः याना जुइ मते।[☆]

10 परमेश्वरयात मानय् याइपि मिसातयस् थःत ल्वय्क भिंगु ज्या याना जुइमाः।

11 स्यनेकने यायेथाय् मिसातयस् सुम्क च्वनाः सय्काकायेमाः, अले धाःथें च्वनेमाः।

12 मिसातयस् मिजंतयत् क्वत्यला तयेगु व स्यनेकने यायेगु ज्या जिं याकेबी मखु। मिसातयस् सुम्क च्वनेगु यायेमाः

13 छायाधाःसा दकलय् न्हापालाक आदमयात सृष्टि यानादीगु खः। अले लिपातिनि हव्वायात सृष्टि यानादीगु खः।[☆]

14 आदमयात मिखाय् धुलं छावाकूगु मखु, बरु हव्वायात मिखाय् धुलं छावाकाः वयापाखें हे पाप याकूगु खः।[☆]

15 अय् न मिसातयस् क्वातुक विश्वास व माया यानाः पवित्र जुयाच्वन धाःसा मचा बुइकीबलय् इपि कष्टं बचय् जुइ।

3

मण्डलीया बिशप व ग्वाहालि याइपि

1 थथे धयातःगु धाथें हे खः — सुनानं मण्डलीया बिशप जुइ मास्ति वय्कूसा, वं तसकं बांलाःगु इच्छा यात।

2 बिशप जुइम्ह मनु छुं हे दोष मदुम्ह, छम्ह हे जक मिसालिसे ब्याहा याःम्ह, थातं च्वने फुम्ह, थःत थःम्हं कःघाये फुम्ह, चालचलन बांलाःम्ह, पाहां वःपिन्त दुनुगलंनिसें दुकाइम्ह, बांलाक स्यनेकने याये फुम्ह,

3 अय्लाखं काय्का मजुइम्ह, ल्वाना मजुइम्ह, भिम्ह, हाला जुइ मखुम्ह, धिबायागु लोभ मदुम्ह,

4 थःगु छें बांलाक कःघाये फुम्ह, थः मस्तयत् कजय् यानातये फुम्ह जुइमाः।

5 छायाधाःसा थःगु छें हे बांलाक कःघाये मफुम्हय्सिनं गय् यानाः मण्डली कःघाइ?

6 थज्याःम्ह मनु नकतिनि जक विश्वास याःम्ह नं जुइ मज्यू। मखुसा व नं अप्वः तःधंछुयाः शैतान थें नाश जुयावनी।

7 अले मण्डली पिने नं नांजाःम्ह जुइमाः, अथे जूसा जक वयात मनूतय्से हेबाय्चबाय् याइ मखु, अले शैतानयागु जालय् नं लाइ मखु।[☆]

8 ग्वाहालि याइपि नं अथे हे भिपि व दुग्यपि जुइमाः। इपि निता खँ मल्हाइपि, अय्लाखं काय्का जुइ मखुपि, अले धिबायागु लोभ मयाइपि जुइमाः।

9 इपि विश्वासयागु सत्य खँयात मनंनिसें बांलाक थुइका काये फुपि जुइमाः।

10 बांलाक जाँचय् याये धुंकाः तिनि इमित मण्डली ग्वाहालि याकेबीमाः।

11 इमि कलाः नं अथे हे भिपि, दुग्यपि, मेपिन्त हेबाय्चबाय् याना मजुइपि, थातं च्वने फुपि व न्हागु खँय् नं विश्वास यायेबहःपि जुइमाः।

12 थथे ग्वाहालि याइम्ह नं छम्ह हे मिसालिसे ब्याहा याःम्ह जुइमाः। अले व नं थः मस्तयत् कजय् याये फुम्ह व छें कःघाये फुम्ह जुइमाः।

13 बांलाक ज्या याइम्हय्सित फुक्कसिनं मानय् याइ। अले इमिसं येशू ख्रीष्टयात थःम्हं विश्वास यानागु खँ मेपिन्त नं मग्यासे धाये फइ।

तःधंगु गुप्ति खँ

14 थ्व पौ च्वया च्वनाबलय् नं जिं याकनं हे छन्थाय् वयेगु मतिइ तयागु दु।

15 अयनं छुं जुयाः जि वये लिबात धाःसा परमेश्वरयागु छँय् झीसं गय् यानाः च्वनेमाः धकाः थ्व हे पौपाखें सीकाति। परमेश्वरयागु छँ धयागु हे मण्डली खः। अले थ्व सत्ययागु थां व किल्ला नं खः।

16 थ्व तसकं तःधंगु गुप्ति खँ खः धकाः झीसं स्यू -

वय्कः झी थें मन् जुयाः झाल,

आत्मायापाखें वय्कः धर्मी ठहरय् जुल।

स्वर्गदूततय्सं वय्कःयात खंकल,

जात जातियापिन्त वय्कःयागु खँ न्यंकल,

संसारय् च्वंपिन्सं वय्कःयात विश्वास यात,

अले वय्कःयात तःधंकाः स्वर्गय् तुं थत यंकल।

4

मखुगु खँ कनीपिं खनाः होश या

1 लिपा लिपा मनूतय्सं विश्वास यायेगु त्वःताः मखुगु खँ न्यनाः शैतानं धाःथें याना जुइ धकाः पवित्र आत्मां बांलाक थुइकाब्यूगु दु।

2 धर्मयागु ख्वाःपालं पुयाः मखुगु खँ ल्हाना जुइपिन्सं थथे याना जुइ। थुमिगु मतिइ मिइ छुयातःगु नैयागु नालुं पुकातये धुंकल।

3 थुमिसं ब्याहा याये मज्यू, गुलि गुलि नसा नये मज्यू धकाः मनूतय् स्यना जुइ। विश्वास याइपिं व सत्ययात थूपिन्सं सुभाय् बियाः न्ह्यागुं नये ज्यू, छायाधाःसा थ्व फुक्कं परमेश्वरं हे दय्कादीगु खः।

4 वय्कलं दय्कादीगु मभिगु छुं नं मदु। उकिं वय्कःयात सुभाय् बियाः न्ह्यागुं नये ज्यू।

5 छायाधाःसा वय्कःयागु वचन व प्रार्थनां फुक्कं शुद्ध जुइ।

येशू ख्रीष्टया भिंमह च्यः

6 फुक्क दाजुकिजापिन्त थ्व खँ थुइकाबिल धाःसा छु येशू ख्रीष्टया भिंमह च्यः जुइ। अले थुकिं हे विश्वासयागु वचन व छं मानय् यानाच्वंगु खँय् छ गुलि तक बल्लानाच्वंगु दु धकाः सी दइ।

7 म्वाःमदुगु मनय् वः थें बाखं कनाजुइपिपाखें तापाक हे च्वँ। बरु परमेश्वरयात यय्क जक जुयाच्वँ।

8 म्हयागु ज्याखँ यानाः कम हे जक ज्यालगय् जुइ। आत्मायागु ज्याखँ धाःसा आः व लिपा तकं ज्यालगय् जुयाच्वनी।

9 थ्व खँ धाथेंगु व विश्वास याये बहःगु खः।

10 अयजुगुलि हे झीसं म्वाःम्ह परमेश्वरयाके आशा यानाः थथे दुःखकष्ट सियाः ज्या यानाच्वनागु खः। फुक्क मनूतय् मुक्ति बीम्ह, अप्वः यानाः वय्कःयात विश्वास याःपिन्त मुक्ति बीम्ह थ्व हे परमेश्वर खः।

11 थ्व हे खँ छं स्यनेकने या।

12 सुनानं छंगु ल्याय्म्हसूयात हेबाय्चबाय् याये मफयेमा, बरु छं खं, चालचलनं, मायां, विश्वासं व शुद्ध जुयाः इमि न्ह्यःने नमूना जुयाः क्यँ।

13 जि मवतले मनूतय् धर्मशास्त्रं ब्वनेगु, स्यनेगु व न्वायेगु याना च्वँ।

14 थकालिपिन्सं छन्त छेनय् ल्हाः तयाः न्हापां हे क्वःछिनातःगु वरदानयात सिंति छवये मते।

15 दुनुगलनिसें छं थ्व ज्या बांलाक याना च्वँ। अले छंगु ज्या मेपिन्सं नं खनी।

16 थःगु खँय् व थःम्हं स्यनागु खँय् बांलाक बिचाः या। थथे याःसा छन्त नं छंगु खँ न्यपिन्त नं मुक्ति दइ।

5

भाःत मदय् धुंकूपि मिसात, थकालित व दासतयगु बारे सल्लाह

1 थः स्वयाः थकालिपिन्त ब्वःबी मते। इमित छुं धाये माःसा थः बौयात थें धा। थः स्वयाः क्वकालिपिन्त किजापिन्त थें व्यवहार या।

2 अथे हे थकालिपि मिसातयत् मापिन्त थें अले क्वकालिपि मिसातयत् मनय् पाप मतसे केहेंपिन्त थें व्यवहार या।

3 हाःनाः मदुपि भाःत मदय् धुंकूपि मिसातयत् हनाबना तयेगु या।

4 काय्मह्यायपि व छयपि दुम्ह भाःत मदय् धुंकूपि मिसातयगु सुसाःकुसाः वया काय्मह्यायपि व छयपिन्त हे याकेब्यु। इमिसं थःगु छैय् निं धर्म याये सय्के ब्यु, अले मांबौयागु त्यासा पुले ब्यु, छायाधाःसा परमेश्वर थज्याःगु ज्यां लयतायादी।

5 हाःनाः मदुम्ह भाःत मदय् धुंकूपि मिसां परमेश्वरयाके भरोसा तयाच्चनी। अले चां न्हि परमेश्वरयात प्रार्थना यानाच्चनी।

6 भाःत मदय् धुंकूपि मिसां यःयःथें सनाः मोजमज्जा याना जुल धाःसा व सीगु ति हे ग्यनी।

7 अज्याःपि मिसातयत् दोष मदय्क जुइ फयेमा धकाः थ्व खँ स्यनेकने या।

8 सुनां थःथितियागु, अज्ज ला थः हे जहानपिनिगु तक्कं सुसाःकुसाः याइ मखु, वयागु विश्वास सिति वंगु ति ग्यनी। अज्याःपि मन्तु विश्वास मयाःपि स्वयाः नं मभिपि जुइ।

9 छम्ह जक मिजनाप ब्याहा याःम्ह, खुइदँ दये धुंकुम्ह भाःत मदय् धुंकूपि मिसायात

10 बांलाःगु ज्या यानाः नांजाःम्ह, मस्तयत् ब्वलंकूम्ह, पाहांतयत् दुनुगलंनिसें दुकाइम्ह, परमेश्वरया मन्तयत् तुति सिलाः सेवा याइम्ह, हाःनाः मदुपिन्त ग्वाहालि याइम्ह व भिंगु ज्याय् जक मन तयाः जुइम्ह जूसा वयात भाःत मदय् धुंकूपि मिसातयगु नांया धलखय् दुथ्याकुसां ज्यु।

11 भाःत मदय् धुंकूपि ल्यासेपि मिसातयगु नां धाःसा धलखय् दुथ्याके मते, छायाधाःसा इमिसं खीष्टयागु ज्या त्वःताः हानं ब्याहा यायेत स्वइ।

12 थथे इमिसं न्हापा चिनातःगु बाचा ल्वःमंकुगुलि इपि दोषी ठहरय् जुइ।

13 अज्ज ला इपि छैय् छैय् चाःहिलाः ज्या मयासें जुइ। थुलि जक मखु, इपि खँगुल जुइ, अले इमिसं मेपिनिगु ज्याय् ल्हाः तया जुइगु व ल्हाय् मज्यगु खँनापं ल्हाना जुइ।

14 अयज्गुलि भाःत मदय् धुंकूपि ल्यासेपि मिसातयसं ब्याहा यायेगु हे भिं जू। थुपि मचाखाचा दय्काः छँ बांलाक कःघाना च्वनीपि जुइमाः। अथे जूसा झी शत्रुतयसं नं धायेथाय् दइ मखु।

15 गुम्हं गुम्हं भाःत मदय् धुंकूपि मिसात ला अथे बांमलाक सना जुयाः शैतानयागु ल्हातय् लाः वने नं धुंकल।

16 सुं विश्वासी मिसायाथाय् थथे भाःत मदय् धुंकूपि मिसात दुसा वं हे इमित स्वयेमाः। थथे याःसा मण्डलीयात थाकुइ मखु। अले जक मण्डलीं भाःत मदय् धुंकूपि हाःनाः मदुपि मिसातयत् बांलाक ग्वाहालि याये फइ।

थकालिपिन्सं यायेमाःगु ज्या

17 बांलाक ज्या याःपि थकालिपिन्त अप्वः हनाबना तयेमाः। अज्ज ला वचन न्यंकीपि व स्यनिपिन्त अप्वः हनाबना तयेमाः।

18 धर्मशास्त्रय् नं थथे धयातःगु दु – “दाइं यायेबल्य् द्रुहंयागु म्हुतुइ पिचा तयाबी मते।” अले “ज्या याःम्हय्सित ज्यालाबी हे माः।”✧

19 निम्ह स्वम्ह साक्षी मदय्कं सुनानं थकालियात द्रुपं बिल धाःसां पत्याः याये मते।✧

20 पाप याइपिन्त फुक्कसिया न्ह्यःने हे ब्वःब्यु। थथे याःसा जक मेपि नं ग्याइ।

21 परमेश्वर, खीष्ट येशू व ल्ययातःपि स्वर्गदूततयगु न्ह्यःने जिं छन्त थ्व खँ धयाच्चना। थथे ज्या यायेबल्य् सुयागु पँली मते, अले सुयागु ख्वाः स्वये मते।

22 हथाय चायाः सुयातं छेनय ल्हाः तयाः मण्डलीयागु ज्याय् तये मते, छायाः सा व मनू मभिंम्ह जूसा वयागु पाप छन्त नं लाइ। थः त पापपाखें तापाक हे ति।

23 न्हापा थें लः जक त्वने मते। थः गु प्वाः यागु निंति उसाँय् मदुगुया निंति भचा भचा दाखमघ नं त्वनेगु या।

24 गुम्हय् गुम्हय्सिगु पाप ला बांलाक हे सी दयाच्चनी, इपि न्हापा हे दोषी ठहरय् जुइ। गुलिसिगु पाप ला लिपा लिपा जक सी दइ।

25 अथे हे गुलि गुलि भिंगु ज्या ला न्हापा हे बांलाक सी दइ। अले सी मदुगु नं लिपा सीदयावइ, त्वपुयातये फइ मखु।

6

दासतयत् अतीं बीगु

1 दासं थः मालिकयात हनाबना तयेमाः। अले जक परमेश्वरयागु नां व जिमिसं स्यनागु भिंगु खँयात क्वह्यकाः खँ ल्हाये फइ मखु।

2 विश्वासी दाजुकिजा ला खः नि धकाः सुनानं थः विश्वासी मालिकयात हनाबना मतयेगु याये मते, बरु इमिगु बांलाक सेवा या। छायाः सा इमित भिनिगु थः हे दाजुकिजायात भिनिगु खः। थ्व हे खँ छं मेपिन्त नं स्यनेकने या।

धिबायागु लोभ

3 सुनानं मेकथं स्यनेकने याना जुल, अले झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु सत्यगु वचन व झीसं परमेश्वरयात मानय् यायेमाः गु खँ मन्यन धाः सा

4 वं छुं हे मसीकं तः धुंछुया जुइ। अले म्वाः मदुगु खँ पिकयाः जवाः सवाः यानाः ल्वापुथया जुइ। थुकि मनूतयत् ल्वाकेगु, नुगः मुइकेगु, मेपिन्त मभिका जुइगु व म्वाः मदुगु संका जक याकी।

5 थुमिसं न्हाबलें ल्वापु जक थया जुइ, थुमिगु न्हापु हे खतं नयेधुंकल, थुमिके सत्य धयागु हे मदु। थुमिसं धर्म हे धिबा कमय् यायेगु लँपु खः धकाः धयाजुइ।

6 खः, दुगुलि लुधंकाः परमेश्वरयात मानय् यानाः च्वनेगु हे तः मि जुइगु खः।

7 बूबलय् नं झीसं थ्व संसारय् छुं ज्वना वयागु मदु। अले सीबलय् नं छुं ज्वनावने फइ मखु।

8 नयेत व पुनेत जक दुसा ला झीत गा हे गात नि।

9 तः मि जुइत स्वइम्ह मनू पापयागु ल्हातय् लाइ, वं मभिंगु व थः त हे स्यंकीगु खँ मनंतुना जुइ। थुकि हे यानाः व नाश जुइ।

10 फुक्क मभिंगु व बांमलाः गु ज्याया हा हे धिबायागु माया खः। गुलिखय् मनूतयसं धिबायागु लोभय् लानाः विश्वास यायेगु हे त्वः ताब्यूगु दु। उकि सह याये मफयेक दुःखकष्ट जुयाः नुगः हीका च्वनेमाली।

11 अय् तिमोथी, परमेश्वरया मनू, छ थज्याः गु मभिंगु खं तापाक च्वनाच्चँ। परमेश्वरया न्हाः ने धर्मी ठहरय् जुइगु, वयकः यात मानय् यानाच्चनेगु व भिंम्ह जुयाच्चनेगु खँय् मन बिया च्वँ।

12 विश्वासयागु लँपुइ न्हाज्याना तुं च्वँ। अले अनन्त जीवन काय् त स्व। थुकियागु निम्ति हे परमेश्वरं छन्त सः तादीगु खः, अले थुकियागु निम्ति हे छं यक्व मनूतयत् थः गु विश्वासयागु साक्षी ब्यूगु खः।

13 फुक्कसितं म्वाका तःम्ह परमेश्वरयागु न्हाः ने व पन्तियस पिलातसयागु न्हाः ने सत्ययागु निंति नवानादीम्ह ख्रीष्ट येशूयागु न्हाः ने जिं छन्त धयाच्चना —☆

14 झी प्रभु येशू ख्रीष्ट मझातले छं जि धया थें बांलाक व सुनानं धाये ल्हाये थाय् मदय्क याना च्वँ।

15 परमेश्वरं वयकः यात पाय्छि इलय् छवयाहयादी। परमेश्वर हे दक्वसिबय् तः धंम्ह, फुक्क शक्तिया थुवाः, जुजुतय् नं जुजु, अले प्रभुतय् नं प्रभु खः।

16 वय्कः न्ह्याबलें दयाच्चनीम्ह, सुं हे वने फइ मखुगु जलय् च्वनीम्ह खः। वय्कःयात आः तक सुनानं खंगु मदुनि, अले खनी नं मखु। सदां दयाच्चनीगु शक्ति वय्कःयाके हे दयाच्चनेमा, अले वय्कः न्ह्याबलें तःधनेमा। आमेन।

17 थ्व संसारय् च्वपि तःमि धाय्का च्वपिन्त अप्वः तःधंछुया जुइ मते धकाः धयाब्यु। इमिगु धनसम्पत्ति सदां दयाच्चनी मखु। उकिं इमित धनसम्पत्तिइ मखु, बरु इतीत फुक्कं बियादीम्ह परमेश्वरयाके भरोसा तया च्वँ धकाः धयाब्यु।

18 भिंगु ज्या यायेगु, भिंगु ज्याय् तःमि जुइगु व नुगः चक्कंकाः मेपिन्त ग्वाहालि यायेगु या धकाः इमित धयाब्यु।

19 थुकथं इमिसं लिपायात स्यल्लाःगु धनसम्पत्ति मुंके फइ, अले धात्थेगु जीवन कायेखनी।

20 तिमोथी, छु छन्त लःल्हाना बियातःगु खः व बांलाक बिचाः याना ति। संसारयागु म्वाःमदुगु खँपाखें व गुलिखय् मनूतय्सं “ज्ञान” धकाः धयातःगु मखुगु खँपाखें तापाक हे च्वँ।

21 छायाःसा गुलिसिनं ला थज्याःगु खँय् जुयाः विश्वासयागु लँ हे त्वफिका छवःगु दु।

परमेश्वरं छिमित दया माया यानादीमा।

तिमोथीयात पावलं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

पावलं थ्व निगूगु पौ तिमोथीयात थः ल्याय्म्हम्ह पासा व थःत ग्वाहालि याइम्ह मनूया कथं च्वःगु दु। उबलय् तिमोथी एफिससय् च्वंम्ह मण्डलीयाम्ह छम्ह मू नायः खः। पौया मू खँ सह यायेगु खः। पावलं तिमोथीयात साहस बियाः न्ह्याथें ज्याःगु दुःखकष्ट व विरोध जूसां येशू ख्रीष्टयागु साक्षी बीगु, धात्वेंगु भिंगु खँ व पुलांगु नियम मानय् यानाः स्यनेकने यायेगु सल्लाह बियातःगु दु। थ्व पौलय् तिमोथीयात फयां फतले याकनं रोमय् वयेत इनाप यानातःगु दु। पावलं तिमोथीयात ल्वापु जक पिहांवइगु म्वाःमदुगु जवाःसवाः याना जुइपिनाप बुला जुइ मते धकाः नं ख्याच्चः बियातःगु दु। च्वय्च्वंगु खँत फुक्कं पावलं थःत हे जूगु खँया दसु बियाः तिमोथीयात लुमंके ब्यूगु खः। न्हूगु नियमय् दुगु पावलया पौत मध्ये थ्व पौ दकलय् लिपा च्वःगु खः। उबलय् पावल रोमया जेलय् थःत मृत्यु दण्ड बीगु ई पिवाः च्वंगु खः।

थ्व पौ पावलं ईस्वी सम्बत ६४-६५ सालय् च्वःगु खः।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-२

प्रार्थना व अर्ती १:३-२:१३

सल्लाह व ख्याच्चः २:१४-४:५

पावलयात थःत जूगु खँ ४:६-१८

क्वचाय्कूगु ४:१९-२२

२ तिमोथी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ ख्रीष्ट येशूयात विश्वास याक्वसित जीवन बी धकाः धयादीगुलि परमेश्वरं वय्कःयाम्ह प्रेरित यानादीम्ह पावलपाखें

२ जि यःम्ह काय् तिमोथीयात* थ्व पौ च्वयाच्चना। इी परमेश्वर बाः व प्रभु ख्रीष्ट येशू छन्त दया माया यानाः शान्ति बियादीमा।*

सुभाय् व साहस

३ जिं जिमि तापाःबाज्यापिन्सं थें दुनुगलंनिसें परमेश्वरयागु ज्या यानाच्चनागु दु। प्रार्थना यायेबलय् जिं छन्त लुमंकाः चान्हि परमेश्वरयात सुभाय् बियाच्चनागु दु।

४ छंगु मिखाय् जाया वःगु ख्वबि लुमंकाः जि छन्त नापलाः वये मास्ति वइगु। छन्त नापलाये खंसा जिगु मन च्वनी।

५ छं यचुगु नुगलं विश्वास याःगु जि अज्जं लुमनि। छिमि बज्ये लोइस व मां युनिसं नं अथे हे यचुगु नुगलं विश्वास याःगु खः। छं अज्जं नं उकथं हे यचुगु नुगलं विश्वास यानाच्चंगु दइ धकाः जितः विश्वास दु।*

६ अय्जगुलि जिं छन्त हानं लुमंका च्वना — जिं छंगु छैनय् ल्हाः तयाबलय् परमेश्वरं बियादीगु वरदानयात छं बांलाक छयला च्वं।

७ परमेश्वरं इीत भयया आत्मा मखु, बरु इीत शक्ति, माया व थःत कःघाये फइगु आत्मा बियादीगु दु।

८ उकिं इी प्रभुयागु भिंगु खँ न्यंका जुइत लज्या चाये मते, अले जितः कुनातःगुलिइ नं लज्या चाये मते, बरु परमेश्वरयागु शक्तिइ भरोसा तयाः छं नं जिं थें तुं भिंगु खँयागु निति दुःखसिया जु।

* १:२ १:२ तिमोथी ग्रीक भाषां तिमोथियसयात ☆ १:२ १:२ प्रे १६:१ ☆ १:५ १:५ प्रे १६:१

9 थ्व हे परमेश्वरं झीत बचय् याना: वय्कःया मनूत यायेत सःतादिल। झीसं यानागु धर्मकर्म याना: मखु, बरु वय्कलं हे दया माया याना: झीत बचय् यानादीगु खः। सृष्टि जुइ न्ह्यः हे ख्रीष्ट येशू झीत थ्व दया माया बियादीगु खः।

10 झीत मुक्ति बियादीम्ह ख्रीष्ट येशू झायादी धुंका: तिनि थ्व बांलाक सीदत। वय्कलं मृत्युयात त्याका: भिंगु खँ न्यंक्वसित अनन्त जीवन बियादिल।

11 थ्व हे भिंगु खँ न्यंकेत व स्यनेत जितः प्रेरित दयकादीगु खः।*

12 थ्व हे ज्यायागु निति जिं थथे दुःखसिया च्वनागु खः। थ्व ज्या याना: जि लज्यामचाया छायाधा:सा जिं सुयात विश्वास यानाच्वनागु दु व बांलाक स्यू। अले प्रभुयात जिं लःल्हाना बियागु फुक्क वय्कलं हानं लिहां झाया मदितले बांलाक बचय् यानातयादी।

13 ख्रीष्ट येशू झीत क्यनादीगु विश्वास व माया थें छं नं जिं धयागु फुक्क खँ याना क्यँ।

14 झीगु दुने च्वनादीम्ह पवित्र आत्मायागु ग्वाहालि छन्त लःल्हाना बियातःगु सत्य खँयात बांलाक नुगलय् तयाति।

15 एशियाय् च्वंपि फुक्कसिनं जितः त्वःतावन धका: ला छं सि हे स्यू। फुगेल्स व हेर्मोगेनसं तंकं जितः त्वःतावन।

16 ओनेसिफरसया जहानपिन्त परमेश्वरं दया यानादीमा, छायाधा:सा वं जितः यक्व यक्व हे साहस ब्यूगु दु। जितः झ्यालखानाय् कुनातल धका: व लज्या मचा:।

17 रोमय् नं वं जितः मानुमाला: लुइकल।

18 एफिससय् दुबलय् नं वं जितः गुलि ग्वाहालि यात धयागु खँ ला छं नं बांलाक हे स्यू। प्रभु झायादीबलय् वयात दया माया यानादीमा।

2

भिंगु ज्या याइम्ह जुया: क्यँ

1 अय्जगुलि जि यःमह काय्, ख्रीष्ट येशू बियादीगु दया मायां बल्लाका च्वँ।

2 यक्व मनूतयगु न्ह्यःने जिं नवानागु खँ छं नं मेपि स्यनेकने यायेफुपि विश्वास याये बहःपिन्त स्यना ब्यू।

3 ख्रीष्ट येशूयाम्ह भिम्ह सिपाई जुया: छं नं जि नाप दुःखकष्ट फ।

4 सुं नं सिपाई मेमेगु ज्याय् तक्थनाच्वनी मखु, बरु थः सेनापतियात लय्ताय्केत जक स्वयाच्वनी।

5 नियमय् च्वना: म्हितीम्ह मनुखं जक सिरपा: काये फइ।

6 हिचःति हाय्का: बुँज्या याइम्हयसिनं हे दकलय् न्हापालाक लये खनी।

7 जिं धयागु खँ थुइकेगु कुतः या, छायाधा:सा प्रभुं हे छन्त थुइके फय्कादी।

8 दाऊदया सन्तान, सिना: म्वानावःमह येशू ख्रीष्टयात लुमंकी। जिं न्यंकागु भिंगु खँ थ्व हे खः।

9 थ्व हे भिंगु खँ न्यंका: जिं थथे अपराधीयात थें नेवल चिका: च्वनेमाली। तर परमेश्वरयागु वचनयात सुनानं चिनातये फइ मखु।

10 अय्जगुलि परमेश्वरं ल्ययातःपि मनूतयगु निति जिं न्ह्यागु सह याये फु। अले इपि ख्रीष्ट येशू बियादीगु सदां दइगु मुक्ति कया: तःधने फयेमा।

11 थथे धयातःगु धातथें खः —

“वय्कः नाप सीसा

वय्कः नाप हे म्वाये दइ।

12 झीसं सहयाना च्वंसा

वय्कः नाप राज्य याये खनी।

झीसं वय्कःयात त्वःतूसा

वयकलं नं झीत त्वःतादी।*

१३ झीपिं विश्वासी मज्जां

वयकः विश्वासी हे जुयाच्चनी,

छाय्धाःसा वयकलं थःम्हं

थःत विश्वास यायेगु त्वःते फइ मखु।”

परमेश्वरपाखें ल्यःम्ह ज्याकःमि

१४ परमेश्वरया नामय् इमित थ्व खँय् ख्याच्चः ब्यु। म्वाःमदुगु खँय् ल्वाना जुइ मते, थुकि इमित हे स्यंकी।

१५ परमेश्वरयागु सत्य वचनयात खःकथं छ्यलेगु या। ज्या यायेत लज्या चाये म्वाः। अले परमेश्वरया विश्वास याये बहःम्ह मनु जुइत कुतः या।

१६ म्वाःमदुगु खँय् सुनाप हाः जुइ मते, छाय्धाःसा थथे हाला जुइपिं मनुत परमेश्वर नाप झन झन तापानावनी।

१७ इमिसं स्यनीगु खँ ध्वगिनाः नवइगु घाःथें न्यनावनी। थुपि मध्ये हुमेनियस व फिलेतस नं खः।

१८ इपिं सत्ययागु लँपुं चिलावने धुंकल। इमिसं सीपिं न्हापा हे म्वाना वये धुंकल, आः म्वाना वइ मखुत धकाः न्यंका जुयाः गुलिखय् विश्वासीतय्त स्यंकाबी धुंकल।

१९ अयून् परमेश्वरं स्वनदीगु जग गुबलें दुनावनी मखु। अले थ्व जगय् थथे च्वयातःगु दु – “प्रभुया मनुयात प्रभुं म्हस्यु।” अले “प्रभुयागु नां कयाः जूपिन्सं मभिंगु ज्या याये मज्यु।” *

२० ततःधंपिनिगु छँय् लँ, वहःयागु थलबल जक मखु, चायागु व सिंयागु थलबल नं दयाच्चनी। गुगुं थलबल भवयबलय् जक छ्यली, गुगुं थलबल मेबलय् छ्यली।

२१ अयजगुलि सुनां थःत थज्याःगु मभिंगु ज्याखं तापाक तया तइ, व मनु तःजिगु थलबल थें जुइ। वं थःम्हं थःत शुद्ध यानाः थः मालिकयागु ज्याय् न्हाबलें न्हाचिला च्वने फइ।

२२ ल्यायम्ह इलय् मभिंगु मतिइ वइ, उकिं थज्याःगुलि तापाक च्वँ। बरु यचुगु नुगलं प्रभुयात मानय् याइपिलिसे जुयाः धर्मी जुइगु, विश्वास यायेगु, माया यायेगु व मिलय्चलय् जुयाच्चनेगु या।

२३ म्वाःमदुगु व थःम्हं मस्यूगु खँय् जवाःसवाः याना जुइ मते। थुकि ल्वापु जक पिहां वइ धकाः ला छं सि हे स्यु।

२४ प्रभुया च्यः जुयाः सुनाप ल्वाः जुइ मज्यु, बरु फुक्कसितं माया याइम्ह, बांलाक स्यनेकने याये फुम्ह, न्हागु खं सह याये फुम्ह,

२५ अले शत्रुयात नं क्वमिलु जुयाः थुइका बीम्ह जुइमाः। सके परमेश्वरं इमिगु नुगः हे हिलाः सत्य खँयात थुइके फयेकादी ला?

२६ थुकथं वाः चायेकाः इपिं शैतानयागु ल्हातं बिस्त्युं वये फइ, छाय्धाःसा शैतान इमित च्यः यानातःगु दु।

३

संसार फुनावनीगुया चिं

१ संसार फुनावनीगु इलय् तसकं दुःख जुइ धकाः सीकाति।

२ अबलययापि मनुत थःत जक भिंका जुइपिं, धिबायागु लोभ यानाजुइपिं, तःधंछुया जुइपिं, घमण्ड यानाजुइपिं, कर्पिन्त क्वह्यंका जुइपिं, मांभौयागु खँ मन्यनीपिं, गुण मस्यूपिं, परमेश्वरयात वास्ता मयाःपिं,

३ दया माया याये मसःपिं, क्षमा याइमखुपिं, मेपिन्त मभिंकाः खँ ल्हानाजुइपिं, थःत कःघाये मफुपिं, नुगः छाःपिं, भिंगु खँ मययकीपिं,

४ मुले तयाः गः कीपिं, थः यःथें सना जुइपिं, जि हे खः धयाजुइपिं, परमेश्वरयात ययकेगु स्वयाः मोजमज्जा जक याये ययकीपिं,

5 पिने परमेश्वरयात मानय् यानाजुइपि, दुनुगलं धा:सा वय्क:यागु शक्तियात मानय् मयाइपि जुइ। थुपिलिसे जुइ मते।

6 इपि मध्ये गुलिसिनं ला छैय् छैय् वना: पापं जा:पिं व पापयागु खँ मतिइ तया जुइपि मिसातयत् ल्हातय् काइ।

7 थ्व मिसातयस् स्यना: सय्का कायेत यक्व स्वइ। अय्न् सत्य छु ख: धका: गुब्स् सीके फइ मखु।

8 यान्नेस व याम्ब्रेसं मोशयात मभिका जू थें इमिसं नं सत्य खँयात मभिका जुइ। इमिगु बुद्धि स्यने धुंकल, अले इमिके विश्वास हे मदये धुंकल।*

9 इपि ता: च्वनी मखु, छायाधा:सा यान्नेस व याम्ब्रेसयागु थें इमिगु मूर्ख ज्या नं मनूतयस् सीकी।

पावलं तिमोथीयात ब्यूगु आज्ञा

10 छं जिं स्यनेकने यानागु, जिगु चालचलन, जिगु लक्ष्य, जिगु विश्वास, जिं गथे सह यानाच्चवना, जिं गुलि माया यानाच्चवना,

11 जित: गुलि दु:खकष्ट बिल, जिं गुलि सास्ती नये माल, एन्टिओखियाय्, आइकोनियनय् अले लुस्त्राय जित: छु छु जुल धयागु फुक्कं छं स्यु। गज्या: गज्या:गु दु:खकष्ट जिं फये माल अले प्रभुं फुक्क दु:खकष्ट जित: बचय् याना तयादिल।*

12 ख्रीष्ट येशूयात मानय् याना: वय्कलं धा:थें च्वनीपिन्त ला थथे दु:खकष्ट जू हे वइ।

13 मभिपिं व थगाहा मनूतयस् कर्पिन्त थगय् यायां थ:त हे थगय् याका च्वनेमाली। अले थुपिं इन इन स्यनावनी।

14 छं जक थ्व खँ सुयापाखें स्यना कयागु ख:, व सीका: थ:महं सय्कागु व विश्वास यानागु खँय् जुयाच्वँ।

15 मचांनिसें हे छं धर्मशास्त्रयागु खँ सीकात:गु दु। थुकि हे छन्त ख्रीष्ट येशूयात विश्वास याना: दइगु मुक्तियागु खँ थुइके फयका बी।

16 धर्मशास्त्रयागु फुक्क खँ परमेश्वरया प्रेरणां च्व:गु ख:, थुपिं स्यनेकने यायेत, न्वायेत, द्रुंगु भिंकेत व ख:कथं म्वायेत तिब: बी।

17 परमेश्वरया मनूतयस् न्हाथें ज्या:गु भिंगु ज्याखँ नं याये फयेमा धका: धर्मशास्त्र बियात:गु ख:।

4

भिंगु खँ न्यंकेगु

1 सी धुंकूपिं व म्वानाच्चपिं फुक्कसितं न्याय यानादीमह ख्रीष्ट येशू व परमेश्वरया नामं जिं छन्त धयाच्चवना — वय्कलं हानं झाया: राज्य यानादी तिनिगुलि

2 परमेश्वरयागु वचन न्यंकि। भिंगु इलय् नं मभिंगु इलय् नं न्यंकि, न्हागु जूसां सह याना: मनूतयत् इमिगु दोष क्यना: स्यनेकने या, ब्व:ब्यु, अले साहस नं ब्यु।

3 भिंगु खँ धाल धा:सा सह हे मयाइगु ई नं वइतिनि। इमिसं थ:महं मनं तुं थें ज्या:गु खँ स्यनेकने याइपि गुरू तइ, अले थ:त य:य:गु जक खँ न्यना च्वनी।

4 इमिसं सत्य खँ न्यनी मखु। मनय् व: थें कनीगु बाखं जक न्यने ययकी।

5 छं जक न्हागु जूसां नुग: क्वातुका: च्वँ। दु:ख सी मा:सां स्यु। भिंगु खँ न्यंकेगु याना च्वँ। थ:त बियात:गु ज्या पूर्वकि।

6 छायाधा:सा जिं ला थ:त हे पाये धुन। जिगु ला सीगु ई नं वये धुंकल।

7 जिं यायेमा:गु बांलाक याये धुन। जिं ब्वाँय् वने गाके धुन। अथेसां जिं जिगु विश्वासयात बल्लाक तया तयागु दु।

8 आ: ला धर्मी ठहरय् जूपिन्त धका: तयात:गु श्रीपेच जक काये ल्यंदनि, गुगु सुयागु ख्वा: मस्वसे न्याय यानादीमह प्रभुं झाया: पुइकादी। जित: जक मखु, वय्क: झाइगु य:पिं फुक्कसितं वय्कलं व श्रीपेच पुइकादी।

9 छं याकनं हे जिथाय् वयेगु स्व।

10 डेमास थ्व संसारयात माया याना: जित: त्व:ता: थेसलोनिकाय् वने धुंकल। केसेन्स गलातियाय् वन, तीतस दलमातियाय् वन।*

11 लूका जक जि नाप दु। मर्कूसयात माला: छनापं ब्वना हजि। वं जिगु ज्याय् यक्व हे ग्वाहालि बी।*

12 तुखिकसयात जिं एफिससय् छवयागु दु।*

13 त्रोआसय् च्वंम्ह कार्पसयाथाय् जिं त्व:ता थकागु गा ज्वना वा। अन त्व:ता थकागु सफू व छेंगुलिइ च्वयात:गु सफू नं लुमंक ज्वना: वा।*

14 अलेक्जेन्डर सिज:क:मिनं जित: तसकं बांमलाकल। प्रभुं वयात यायेमा:गु यानादी।*

15 व खना: छं नं होश यानाच्वं, छाया:सा वं झीगु भिंगु खँयात तसकं मभिका: खँ ल्हानाच्वंगु दु।

16 दकलय् न्हापां जिगु मुद्दा जबलय् जिगु पंलिना: सुनानं नमवा:। फुक्कसिनं जित: त्व:तल। इमिसं थुकियागु ल्या:चा: प्रभुयात बी म्वा:लेमा।

17 उबलय् प्रभुं हे जि नाप झाया: जित: बांलाक भिंगु खँ न्यंकेत शक्ति बियादिल। अयजूगुलि जिं यहूदीमखुपिन्त भिंगु खँ न्यंके फत। थुकथं वय्कलं जित: सिंहयागु म्हुतुं बचय् यानादिल।

18 प्रभुं हे जित: फुक्क कथंया मभिंगु खं बचय् यानादी। अले थ:गु स्वर्गयागु राज्यय् यंकेत वय्कलं जित: बचय् यानादी। वय्क: सदां सदां त:धना च्वनेमा। आमेन।

लिपांगु ज्वजलपा

19 प्रिस्किता व अक्लितास, अले ओनेसिफरसया जहानपिं सकसितं जिगु ज्वजलपा धयाब्यु।*

20 इरास्तस कोरिन्थय् तुं च्वन, त्रोफिमसयात धा:सा उसाँय मदुगुलि मिलेटसय् तुं त्व:ता थका।*

21 चिकुला न्ह्य: हे जिथाय् वयेगु कुत: या। युबुलस, पुडेस, लिनस, क्लौडिया व थनच्वपिं किजापिं सकसिनं ज्वजलपा धयाह:गु दु।

22 प्रभु छंगु नुगलय् दीमा। परमेश्वरं छिमित दया माया यानादीमा।

* 4:10 ४:१० कल ४:१४; फिले २४; २ कोर ८:२३; गला २:३; तीत १:४ * 4:11 ४:११ कल ४:१४; फिले २४; प्रे १२:१३, २५; १३:१३; १५:३७-३९; कल ४:१० * 4:12 ४:१२ प्रे २०:४; एफि ६:२१-२२; कल ४:७-८ * 4:13 ४:१३ प्रे २०:६ * 4:14 ४:१४ १ तिमो १:२०; भज ६:२१२; रोम २:६ * 4:19 ४:१९ प्रे १८:२ * 4:20 ४:२० प्रे १९:२२; रोम १६:२३; प्रे २०:४; २१:२९

तीतसयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

तीतस यहदीमखुम्ह ल्याय्म्हम्ह विश्वासी खः। लिपा व पावलयात वयागु ज्याय् ग्वाहालि याइम्ह जुल। पावलं वयात क्रेटय् च्वंगु मण्डलीयागु ज्या स्वयेत अन त्वःताथकूगु खः। पावलं थ्व पौलय् स्वता मू खँ न्हाथनातःगु दु।

न्हापां ला, तीतसयात मण्डलीया थकालिपिनिगु चालचलन गथे जुइमाः धकाः ध्वाथुइकातःगु दु। अनंलि मण्डलीया थीथी मनूत गथे बुराबुरी, ल्याय्म्ह, ल्यासे व दासतय्त गुकथं स्यनेकने यायेमाः धकाः धयातःगु दु। दक्वसिबय् लिपा पावलं तीतसयात विश्वासीतय्गु चालचलनया बारे ध्वाथुइकातःगु दु, गथे थःश्वय् मिलय् जुयाः दया माया यानाच्चनेगु, हेबाय्चबाय् मयायेगु, जवाःसवाः याना मजुइगु, व मण्डलीइ पुचः पुचः बायाः मजुइगु।

धलः पौ

न्हाय्खँ १:१-४

मण्डलीया थकालि १:५-१६

मण्डलीया थीथी विश्वासीतय्गु ज्या २:१-१५

अतीं व ख्याच्चः ३:१-११

क्वचाय्कूगु ३:१२-१५

तीतस

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरया दास, येशू ख्रीष्टयाम्ह प्रेरित जि पावलं च्वयाच्चनागु दु। जिगु ज्या हे परमेश्वरं ल्यया तःपिनिगु विश्वास क्वातुका बीगु व सत्य खँयात थुइका बियाः परमेश्वरयात यःथें याये सय्का बीगु खः।

2 गुबलें मखुगु खँ ल्हाना मदीम्ह परमेश्वरं न्हापांनिसें हे इती अनन्त जीवन बियादी धकाः धयादीगु खः।

3 इती मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरं हे जितः न्यंके बियाः पाय्छि इलय् फुक्कसितं वय्कःयागु भिंगु खँ सीके बियादिल।

4 तीतस, इीगु विश्वासं यानाः छन्त जिं थः हे काय् थें यानातयागु दु। इी परमेश्वर बाः व इती मुक्ति बियादीम्ह ख्रीष्ट येशू छन्त दया माया व शान्ति बियादीमा।*

5 आम्कन ल्यंदनिगु ज्या पूर्वकेत व शहर पतिकं मण्डलीइ थकालिपि ल्ययेत जिं छन्त क्रेटय् हे त्वःता थकागु खः।

6 थकालि जुइम्ह मनू दोष मदुम्ह, छम्ह हे जक मिसालिसे ब्याहा याःम्ह जुइमाः, हानं वया मस्त नं विश्वासीत व यःयःथें सना मजुइपि जुइमाः।

7 थकालि परमेश्वरया ज्या याइम्ह मनू खः। उकिं थकालि छुं हे दोष मदुम्ह जुइमाः। अले हानं थः यःथें यानाजुइम्ह, याकनं तंम्वइम्ह, अय्लाः थ्वें त्वना जुइम्ह, ल्वाना जुइम्ह, लोभीम्ह नं जुइ मज्यु।

8 पाहांयात दुनुगलंनिसें दुकाइम्ह, भिंगु खँ यय्किम्ह, मन तयाः ज्या याइम्ह, ख्वाः स्वयाः ज्या मयाइम्ह, पवित्रम्ह, थःत कःघाये फुम्ह जुइमाः।

9 अले थःम्हं स्यनाकयातःगु भिंगु खँयात क्वातुक ज्वनातइम्ह व जिमिसं स्यना थें मेपिन्त नं भिंगु स्यनेकने यानाः साहस बीम्ह जुइमाः। अले हानं थ्व भिंगु खँयात मभिंकाः जुइपिन्त नं इमिगु द्वंभिद्वं क्यनाबी फुम्ह जुइमाः।*

* 1:4 १:४ २ कोर ८:२३; गला २:३; २ तिमो ४:१०

* 1:9 १:६-९ १ तिमो ३:२-७

मखुगु खँ स्यनिपिन्त ख्याच्चः

10 छायाःसा अप्वः धया थें मनूत धयागु खँ मन्यनीपिं, म्वाःमदुगु खँ ल्हानाजुइपिं, मखुगु खँ ल्हानाजुइपिं दु। थज्याःपिं अप्वः यानाः ला यहदी विश्वासीत हे खः।

11 थुमिगु म्हुतुप्वाः तिनाबीमाः। धिबायागु निंति थुमिसं स्यने मज्यगु खँ स्यनाः छँ स्यंकाच्वंगु दु।

12 इमि हे छम्ह अगमवत्तां थथे धयाथकूगु दु – “क्रेटय् च्वंपिं मनूत फुक्कं मखुगु खँ ल्हाइपिं, ग्यानापुपिं पशुत व ज्या मयासैं न जक नइपिं खः।”

13 थ्व खँ धातथें खः। अयजुगुलिं इमित तसकं ब्वःब्यु, अले जक इपिं विश्वासय बल्लाना च्वनी।

14 अले इमिसं यहदीतयगु पुलां पुलांगु बाखं व सत्ययागु लं लिचिकीगु खँय् न्हाय्पं तकं बी मखु।

15 शुद्धपिन्त ला फुक्कं शुद्ध हे जुइ। मभिपिन्त व विश्वास मयाइपिन्त धाःसा छुं नं शुद्ध जुइ मखु, छायाःसा इमिगु मन व बिचाः हे शुद्ध मजू।

16 इमिसं परमेश्वरयात म्हस्यु धकाः धयाजुइ, इमिगु ज्यां धाःसा इमिसं परमेश्वरयात म्हमस्यु धकाः क्यनी। इपिं घच्चायापुपिं, धयागु खँ मन्यनीपिं व छुं नं भिगु ज्या यायेत मल्वःपिं खः।

2

ख्रीष्टियन जीवन गुकथं हनेगु

1 न्हागु जूसां छं भिगु खँ नाप ज्वःलाःगु जक स्यनेगु याना च्वँ।

2 बुरातय्सं थातं च्वनेगु, हनेबहः जुइक सना जुइगु, थःत कःघाना च्वनेगु, विश्वास यानाच्वनेगु, माया यायेगु व न्हागु खँय् नं सह यानाच्वनेगु यायेमाः धकाः स्यनेकने या।

3 अथे हे बुरीतय्त नं परमेश्वरयात मानय् याना च्वँ, मेपिन्त मभिकाः खँ ल्हाना जुइ मते, अय्लाः थ्वं त्वनाजुइ मते, बरु दुयंगु खँ स्यनेकने या धकाः स्यना ब्यु।

4 अथे जूसा इमिसं ल्यासेपिं मिसातय्त थः मस्तय्त व भाःतयात माया यायेगु खँ स्यने फइ।

5 अले इमिसं इमित थःत कःघाना च्वनेगु, पवित्र जुयाच्वनेगु, छँ बांलाक कःघाना च्वनेगु, दया यायेगु व भाःतं धाःथें च्वनेगु खँ स्यनेकने याइ। थथे जूसा सुनानं परमेश्वरयागु वचनयात क्वह्यकाः खँ ल्हाये फइ मखु।

6 अथे हे ल्यायम्हपिं मिजंतय्त नं थःत कःघाना च्वँ धकाः स्यनेकने या।

7 छं थःम्हं हे भिगु ज्या यानाः इमिगु न्ह्यःने नमूना जुयाः क्यँ। स्यनेकने यायेबलय् खःगु, दुयंगु व

8 सुनानं छुं धाये मफय्क नवा। अथे जूसा विरोधीतय्सं नं छुं धाये मफयाः थः हे लज्या चाये माली।

9 दासतय्त नं मालिकं धाःथें यानाः इमित न्हागु खँय् नं लय्ताय्का च्वँ, अले जवाःसवाः याना जुइ मते धकाः स्यनेकने या।

10 अले उखेंथुखें खुयाकायेगु मयासैं भिम्ह व विश्वास याये बहःम्ह जुयाः न्हागु खँय् नं इती मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरयागु वचनयात तःधके फयेमा।

ख्रीष्टियन जीवनया जग

11 परमेश्वरं फुक्कसितं मुक्ति बीत दया माया यानादीगु खः। थ्व हे खँ फुक्कसितं सीके ब्युगु दु।

12 थ्व हे दया मायां इती पापं व संसारयागु ज्याखं लिचिकी, अले थःत कःघानाः धर्मी व परमेश्वरयात मानय् याइपिं जुयाः थ्व संसारय् म्वानाच्वने फइ।

13 इती मुक्ति बियादीम्ह, इीम्ह तःधम्ह परमेश्वर येशू ख्रीष्ट हानं झाइतिनि। इीपिं थ्व हे तःधंगु आशायागु लँ स्वयाच्वने।

14 इती इीगु पापं छुतय् यायेत वय्कः थः हे सिनादिल। थुकथं वय्कलं इती थः मनू यानाः पवित्र यानादिल, अले भिगु ज्या यायेत साहस बियादिल।*

15 छं थ्व फुक्कं न्यंकाब्यु। ब्वःबी माःसां साहस बी माःसां छं स्वयाः या। अले छन्त सुनानं हेपय् याये फइ मखु।

* 2:14 २:१४ भज १३०:८; प्रस १९:५; व्य ४:२०; ७:६; १४:२; १ पत्र २:९

3

न्ह्यागुं ज्या यायेत नं न्ह्यचिलिगु

1 सरकार व हाकिमतयसं धाःथें च्वनाः इमिसं धाःगु खँ न्यनेमाः धकाः विश्वासीतयत् थुइकाब्यु। भिंगु न्ह्यागु ज्याय् नं न्ह्यच्यु।

2 सुयातं मभिकाः खँ ल्हाये मते, सुंनाप ल्वाना जुइ मते, अले फुक्क नाप क्वमिल जुयाः मिलय् जुयाच्वं धकाः इमित थुइकाब्यु।

3 झीपिं नं छकः ला छुं मस्युपिं, अतेरिपिं, लँ ट्रंका च्वनापिं, मभिंगु मतिइ तथा जुइपिं, मोजमज्जा जक याइपिं, नुगः मुइका जुइपिं व थःथवय् मययका जुइपिं जुइ धुन।

4 अयनं झीत मुक्ति बियादीम्ह परमेश्वरं मनूतयत् दया माया क्यनादीगुलि

5 वय्कलं झीत मुक्ति बियादिल। झीसं भिंगु भिंगु जक ज्या यानागुलि झीत मुक्ति बियादीगु मखु, बरु वय्कलं दया यानाः झीत झीगु पाप सिलाः न्हपिं यानाः व पवित्र आत्मायागु शक्ति मुक्ति बियादीगु खः।

6 येशू ख्रीष्टं यानाः परमेश्वरं झीत पवित्र आत्मां जायकादिल।

7 वय्कलं दया माया यानादीगुलि झीपिं परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ फत, अले झीसं आशा यानागु अनन्त जीवन नं काये दत।

8 थ्व खँ धातथे खः। थ्व खँय् छं अप्वः मन बियाः स्यँ। थथे यात धाःसा परमेश्वरयात विश्वास याःपिन्सं भिंगु भिंगु ज्या यायेत कुतः याइ। थ्व फुक्क मनूतयत् ज्यालगय् जूगु भिंगु खँ खः।

9 म्वाःमदुगु खँय् हाः जुइ मते, तापाःबाज्यापिनिगु नां कयाः फुइँ याना जुइ मते, व्यवस्थायागु खँय् ल्वाः जुइ मते, छायाधाःसा अथे यानाः छुं भिनि मखु, अले बांलाइ नं मखु।

10 मनूतयत् ल्वाका जुइपिन्त छकः निकः न्वाना नं मजिल धाःसा व नाप जुइ मते।

11 अज्याःम्ह मनू मभिंम्ह धकाः ला छं सि हे स्यु। वं याना जूगु ज्यां हे व पापी खः धकाः धाइ।

पावलया लिपांगु सल्लाह व ज्वजलपा

12 जिं अर्तिमासयात जूसां तुखिकसयात जूसां छन्थाय् छवयाहये। इपिं थ्यनेवं छं निकोपोलिसय् जितः नापलाः वयेगु कुतः या, छायाधाःसा जिं चिकुला ज्वःछि अन हे च्वनेगु मतिइ तथागु दु।*

13 जेनास धाःम्ह वकील व अपोल्लोसयात छं फक्क ग्वाहालि बियाः याकनं छवयाहिं। इमित छुं मगाः मजुइमा।*

14 झी मनूतयसं मालीबलय् माःकथं भिंगु ज्या याये सय्केमाः। ई अथें सिति छवये मज्यु।

15 जि नाप दुपिं फुक्कसिनं छन्त ज्वजलपा धयाहःगु दु। जिमित माया याइपिं आम्कन च्वंपि विश्वासीतयत् नं जिमिसं ज्वजलपा धयाहःगु दु धकाः धयाब्यु।

परमेश्वरं छिपि फुक्कसितं दया माया यानादीमा।

फिलेमोनयात पावलं च्वःगु पौ म्हसीका

फिलेमोन छम्ह नांजाःम्ह विश्वासी खः। व कलस्सीइ च्वंगु मण्डलीया दुजः जुइमा। व ओनेसिमस धाःम्ह दासया मालिक खः। व दास फिलेमोनया छैनं बिस्युं वंगु खः। वं पावलयात नापलात। उबलय् पावलयात इयालखानाय् कुनातःगु खः। पावलयापाखें व विश्वासी जुल। पावलं फिलेमोनयात थ्व पौ व हे दासया बारे च्वयातःगु खः। पावलं पौलय् फिलेमोनयात व दासयात लितछवया हयाच्चवना, उकिं वयात दास थें मखु बरु थः हे किजा थें यानाः छैय् दुका, छायाःसा आः व नं छम्ह विश्वासी जुइ धुंकल धकाः इनाप यानातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १-३

फिलेमोनया निति प्रार्थना याःगु ४-७

ओनेसिमसया बारे इनाप याःगु ८-२२

क्वचाय्कूगु २३-२५

फिलेमोन

पावलपाखें ज्वजलपा

1 ख्रीष्ट येशूया निति कैदी जुया च्वनाम्ह पावल व झी विश्वासी किजा तिमोथीयापाखें जिमि यःम्ह पासा व छगू हे ज्या यानाच्चम्ह फिलेमोन,

2 व विश्वासी केहें अप्पिया व झीपिं थें ख्रीष्टयागु ज्या यानाच्चम्ह अखिप्पस व छिमिगु छैय् मुं वइपिं विश्वासीतयत ज्वजलपा।*

3 झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टं छिमित दया माया व शान्ति बियादीमा।

फिलेमोनयागु माया व विश्वास

4 प्रार्थना यायेबलय् जिं छन्त लुमंकाः न्ह्याबलें प्रभुयात सुभाय् बियाच्चवनागु दु।

5 प्रभु येशू ख्रीष्ट व फुकक विश्वासीतयत छं उतिकं माया व विश्वास यानाच्चंगु खँ जिं न्यनागु दु।

6 ख्रीष्टयात विश्वास यानाः काःगु ज्ञानयात छं अज्ज बांलाक थुइका वने फयेमा धकाः जिं प्रार्थना यानाच्चवनागु दु।

7 यःम्ह किजा, छं विश्वासीतयत माया याःगु खँ न्यनाः जि तसकं लयतायागु दु, अले साहस नं कयागु दु। छं परमेश्वरया मनूतयत तसकं लयतायकूगु दु।

ओनेसिमसया निति बिन्ति याःगु

8 विश्वासय् किजा जूगुलि जिं छन्त माःमाःगु खँय् उजं बी फु।

9 अयनं माया यानाः जिं छन्त बिन्ति यानाच्चवना। आः ला जि बुरा नं जुइ धुंकल, अले ख्रीष्टया निति थथे कुंका नं च्वनागु दु।

10 जिं छन्त जिकाय् ओनेसिमसयागु निति थथे बिन्ति यानाच्चवनागु खः। जिं वयात इयालखानाय् हे विश्वास याकाः जिम्ह काय् यानागु खः।*

11 न्हापा ला व मनू छन्त छुं हे ज्यालगय् मज्मूह खः। आः धाःसा व छन्त नं जितः नं ज्यालगय् जुल।

12 जिं वयात छन्थाय् हे लिखवयाहया च्वना। व जिगु नुगःचु थें खः।

13 वयात जि नाप हे तये मास्ति वःगु खः। भिंगु खँ न्यंकाः झ्यालखानाय लाःबलय् छंगु पलेसा वयात हे जितः ग्वाहालि यायेत जिथाय् तयेगु खः।

14 अयनं छंके मन्यंकं थथे यायेगु जितः बांलाः मताल। जिं छन्त छुं नं ज्याय् कर याये मखु, छं स्वयाः यःथे या।

15 छुं ई तक ओनेसिमस छलिसे बाया च्वनेमाल। उकिं छं आः वयात सदां थःथाय् तये दइ।

16 आः वयात दास धकाः मतिइ तये मते, बरु थः हे यःम्ह किजा धकाः मतिइ ति। जितः व खनाः तसकं माया वं। थः दासनापं विश्वास याःगुलि छन्त व खनाः झन गुलि माया वन जुइ।

17 छं जितः पासा धकाः गथे दुकायेगु खः, वयात नं अथे हे दुका।

18 वं छन्त छुं मखुगु याःगु दुसा, अले छंके छुं कयातःगु दुसा जिगु नामय् च्वयाति।

19 जि पावलं, थःगु हे ल्हातं च्वयाच्चना – जिं छन्त पुले माक्व पुलाबीं। छं जिगुपाखें हे जीवन काये खन धकाः ला धया च्वनेमाःगु मदु।

20 छ जिम्ह किजा जूगुलि जिं छंके प्रभुया नामय् छता ज्या यानाब्यु धकाः फ्वनाच्चना। जिगु मन लयतायका ब्यु।

21 छं जिं धयागु स्वयाः नं अप्वः याइ धकाः विश्वास दुगुलि थथे च्वयाच्चनागु खः।

22 मेगु छता खँ नं धाये – छिमिसं प्रार्थना यानाच्चंगुलि जि हानं छिमिथाय् वये दइ ला धकाः आशा यानाच्चनागु दु। अयजुगुलि जितः क्वथा छक् स्वयाः तयाति।

23 येशू ख्रीष्टयागु निंति जिनापं तुं कुंका च्वंम्ह इपाफ्रासं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।*

24 जिनापं ख्रीष्ट येशूयागु ज्या यानाच्चपिं मर्कस, अरिस्तार्खस, डेमास व लूकां नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।*

25 प्रभु येशू ख्रीष्टं छिमित दया माया यानादीमा।

हिब्रूतयत् च्वःगु पौ म्हसीका

श्व पौ ख्रीष्टयात विश्वास याःपि यहदीतयत् च्वःगु खः। विरोध अप्वया वःगुलि इमिगु विश्वास कमजोर जूगु खः। श्व पौलय् येशू ख्रीष्ट हे सत्य खः, वय्कः व परमेश्वर उतिग्यं, वय्कलं परमेश्वरयागु हे स्वभाव क्यनादिल धकाः इमिगु विश्वास बल्लाकेत स्वःगु दु। श्व पौ च्वम्हय्सिनं थःगु नां बियातःगु मदु। थुकथं थुकी स्वता खःगु खँय् बःबियातःगु दु —

१. येशू परमेश्वरया सदां दयाच्चनीम्ह काय् खः, गुम्हय्सिनं न्ह्याथें ज्याःगु दुःखकष्ट फयेमाःसां परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु त्वःतामदी। परमेश्वरया काय् येशू पुलांगु नियमया फुक्क अगमवक्तात, स्वर्गदूतत व मोशा स्वयाः नं तःधंम्ह खः।
२. येशूयात परमेश्वरं हे सदां दयाच्चनीम्ह व पुलांगु नियमय् च्वपि पुजाहारीत स्वयाः तःधंम्ह पुजाहारी यानाः छवयाहयादीगु खः।
३. येशूपाखें विश्वासीत पाप, भय व मृत्युं बचय् जुइ धुंकूगु दु। बलि बीगु व छायेछी यायेगु ज्या किपालु कथं जक यहदी धर्मय् यानावयाच्चंगु खः। धात्थेंगु मुक्ति ला येशू थः हे तःधंम्ह पुजाहारी जुयाः ज्ञायाबियादी।

११ अध्यायलय न्हापा न्हापायापि नांजाःपि यहदीतयगु विश्वासायात दसु कथं न्ह्यथनाः च्वमिं इमित नं न्ह्याथें ज्याःगु दुःखकष्ट वःसां विश्वास मत्वःतुसे मन बियाः येशूयागु लँ स्वयाच्चवेनेत इनाप यानातःगु दु। श्व पौ च्वम्हय्सिनं हिब्रूतयत् इपि विश्वास लिचिल धाःसा परमेश्वरयागु ग्यानापुगु इन्साफ इमिथाय् वइ धकाः ख्याच्चः नं बियातःगु दु। थज्याःगु हे मेमेगु अती व ख्याच्चः बियाः श्व पौ क्वचाय्कातःगु दु।

धलः पौ

- येशू ख्रीष्ट व परमेश्वर उतिग्यं १:१-३
 येशू ख्रीष्ट स्वर्गदूतत स्वयाः तःधं १:४-२:१८
 येशू ख्रीष्ट मोशा व यहोशू स्वयाः तःधं ३:१-४:१३
 येशू ख्रीष्ट मेपि पुजाहारीत स्वयाः तःधं ४:१४-७:२८
 येशू ख्रीष्टयागु बाचा पुलांगु बाचा स्वयाः तःधं ८:१-९:२८
 येशू ख्रीष्टयागु बलिदान मेमेगु बलि स्वयाः तःधं १०:१-३९
 विश्वास हे दक्वसिबय् तःधं ११:१-१२:२९
 मेमेगु अती व क्वचाय्कूगु १३:१-२५

हिब्रू

वय्कःया काय्पाखें परमेश्वरं नवानादीगु
 यूह १:१-१८

१ न्हापा न्हापा अगमवक्तातयपाखें परमेश्वरं झी तापाःबाज्यापि नाप तःकः मछि तःकथं नवानादिल।
 २ तर आः दक्वसिबय् लिपा वय्कः थः कायपाखें झीपिलिसें नवानादीगु दु। काययात हे वय्कलं फुक्क सृष्टिया हामा यायेत ल्ययादिल। वय्कःपाखें हे श्व संसारयागु सृष्टि यानादिल।

३ वय्कलं नवानादीगु खँय् हे श्व संसार न्ह्यानाच्चंगु दु। परमेश्वरयागु महिमाया जः वय्कःयाके दु। वय्कः व परमेश्वर उतिग्यं। वय्कःया शक्ति दुगु वचनं हे श्व संसार न्ह्यानाच्चंगु दु। मनूतयत् पापं छुतय् यानादी धुंकाः वय्कः दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरयागु जवय् च्वनादीगु दु।

स्वर्गदूतत स्वयाः परमेश्वरया काय् तःधं

4 स्वर्गदूतत स्वयाः परमेश्वरं वयक्ःया काय्यात तःधं यानादिल। इपि स्वयाः तःधं धकाः सीकेत परमेश्वरं वयक्ःयागु नां हे तःधंकादिल।

5 धर्मशास्त्रय् नं परमेश्वरं वयक्ःया काय्यात थथे धयादीगु खँ झीसं ब्वनागु दु –
“छ जिम्ह काय् खः,
थौनिसें जि छिमि बाः जुल।”

अले हानं धयादिल –
“जि वया बाः जुइ,
अले व जिम्ह काय् जुइ।”
परमेश्वरं स्वर्गदूततयत् थथे गुब्बसं धयामदी।☆

6 वयक्लं थः दकलय् तःधिकःम्ह काय्यात संसारय् छवया हयादीबलय् थथे धयादिल –
“फुक्क स्वर्गदूततयसं
वयक्ःयागु आराधना
यायेमाः।” ☆

7 स्वर्गदूततयगु बारे वयक्लं धयादी,
“वयक्लं थः दूततयत् फय्,
थः दासतयत् मित्याः यानादी।”☆
8 काय्यागु खँय् धाःसा वयक्लं थथे धयादीगु दु –

“हे परमेश्वर, छिगु सिंहासन
सदां सदां दयाचवनी।
छिं छिगु राज्यय् च्वंपि मनूतयत्
फुक्कसितं उतिग्यंक
न्याय यानाः
बांलाक शासन यानादी।
9 छितः भिगु ज्याखँ जक यः,
अले मभिं ज्याखँ छितः मयः।
अयजूगुलि हे खः, परमेश्वरं,
छिम्ह हे परमेश्वरं,
छितः ल्ययाः
मेपि फुक्कसित स्वयाः
तःधंकाः लय्ताय्कादीगु।”☆

10 हानं थथे च्वयातःगु दु –
“परमप्रभु, दकलय् न्हापालाक
छिं हे पृथ्वी सृष्टि यानादिल,
अले थःगु हे ल्हातं
आकाश दयकादिल।

11 उपि फुक्कं मदया वनीतिनि,
छि धाःसा सदां दया हे च्वनी।
छिं दय्कूगु फुक्कं
वसः भ्वाथः जू थें
भ्वाथः जुया वनीतिनि।

12 गा लथ्याय् थें

छिं आकाश नं लथ्यानादी,

अले वसः हिले थें

उमित नं हिलादी।

छि धाःसा सदां उत्थें जुयाच्चनी,

छिगु जीवन गुबलें फुइ मखु।”☆

13 परमेश्वरं स्वर्गदूततयत् तथे गुब्सं धयामदी।

“जिं छं शत्रुतयत्

छंगु पालि तःले मततले

छ जिगु जव ल्हाःपाखे

चवनाच्चें।” ☆

14 अयसा स्वर्गदूत धयापि सु खः लय्? इपि परमेश्वरयात सेवा याइपि आत्मात खः। अले मुक्ति काइपि मनूतयत् ग्वाहालि यायेत छवयाहःपि खः।

2

तःधंगु मुक्ति

1 अयजगुलि झीसं न्यनागु परमेश्वरयागु सत्य व भिंगु खँयात क्वातुक ज्वनाः चवनेमाली, मखुसा झीसं लें टुंकी।

2 परमेश्वरं स्वर्गदूततयपाखें बियातःगु व्यवस्था सत्य खः। अले थ्व खँ मानय् मयाःपिन्त सजौय बियादिल धासैंलि

3 थपाय् मछिधंगु मुक्तियात झीसं च्यूताः मतल धाःसा झीत सजौय बियामदी ला? प्रभु थःम्हयसिनं हे दकलय् न्हापालाक थ्व मुक्तियागु खँ न्यंकादिल। न्यपिन्सं थ्व खँ सत्य खः धकाः झीत क्यनाबिल।

4 अले हानं थ्व खँ सत्य खः धकाः झीत क्यनेत परमेश्वरं हे ततःधंगु शक्ति व अजू चायापुगु ज्या व चिं यानादिल। परमेश्वरं थःत यःपिन्त पवित्र आत्मायागु वरदान नं बियादिल।

मुक्ति बियादीम्ह येशू ख्रीष्ट हे खः

5 जिमिसं धयाच्चनागु लिपा वइगु संसारयात परमेश्वरं स्वर्गदूततयगु ल्हातय् बियामदी।

6 धर्मशास्त्रय् नं छम्हयसिनं थुकथं साक्षी बियातःगु दु -

“मनू छु हे खः धकाः

छिं वयात् बिचाः यानाच्चनेत?

मनूया काय् छु हे खः धकाः

छिं वयात् लुमंकाच्चनेत?

7 छिं वयात् स्वर्गया दूतत स्वयाः

भचा जक क्वय् तयादिल।

नापं छिं वयात् महिमा

व इज्जत नं बियादिल।

8 छिं वयात् दयकादीगु फुक्कयागु

अधिकार नं बियादिल।”☆

परमेश्वरं वय्कःयात दक्व फुक्कया हामा यानादिल। अथेसां दक्व फुक्कं वय्कःयागु बसय् लाःगु झीसं मखनि।

9 अथेसां झीसं वय्कःयात थुकथं हे खनाच्चना, गुम्हयसित छुं ईया लागि स्वर्गदूतत स्वयाः भचा चिधं यानादीगु खः। अले परमेश्वरयागु दया मायां यानाः वय्कः फुक्क मनूतयगु निति सिनादिल। थथे सिनादीगुलि वय्कःयात तःधंकाः च्वय् तयादिल।

10 सृष्टि यानादीम्ह व न्ह्याकादीम्ह परमेश्वरं थः मस्ततयत मुक्ति बीत थथे थःकाय्यात दुःखकष्ट सीके बियादीगु पाय्छि जू। अले मुक्ति बीम्ह वय्कः हे जक खः।

11 पवित्र याःम्ह व पवित्र यानातःपि फुक्कं छगू हे परिवारयापि खः। अय्जगुलि वय्कलं पवित्र जूपिं मनूतयत थः किजापि धकाः धयादीत लज्या चायामदी।

12 थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु -

“जिं जिमि मनूतयत

छिं यानादीगु खँ कने,

जिं छितः इमिगु पुचलय् तःधंके।”☆

13 अले थथे नं च्वयातःगु दु -

“परमेश्वरयाके हे

जिं भरोसा तयाच्चने।”

अले थथे नं च्वयातःगु दु -

“स्व, परमेश्वरं जितः बियादीपि

वय्कःया काय्म्ह्याय्पि नाप

जि च्वनाच्चनागु दु।”☆

14 उपि काय्म्ह्याय्पि ला व हिया शरीर जगुलि येशू नं उपिं थें हे ला व हि दुम्ह मनू जुयादिल। थुकथं वय्कलं मनू जुयाः सिनाः मृत्युयागु शक्ति दुम्ह शैतानयात बुकादिल।

15 सी धकाः ग्यानाः सदां शैतानया दास जुयाच्चंपिं मनूतयत छुतय् यायेत वय्कलं थथे यानादीगु खः।

16 वय्कलं स्वर्गदूततयगु निति थथे यानादीगु मखु, बरु अब्राहामया सन्तानतयगु निति यानादीगु खः।

17 दक्व खँय् वय्कः थः हे दाजुकिजा थें जुयादी माल। थुकथं परमेश्वर व झीगु दथुइ च्वनाः झीगु पापया प्रायश्चित यायेत दयादुम्ह व विश्वास याये बहःम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी थें जुयादिल।

18 वय्कः थःम्हं नं जाँचय् लानादीबलय् यक्व दुःखकष्ट सियादीगुलि जाँचय् लाःपिन्त नं ग्वाहालि यानादी फु।

3

मोशा स्वयाः येशू तःधं

1 यःपिं दाजुकिजापिं, छिमित हे खः, परमेश्वरं सःतादीगु। झीसं विश्वास यानाच्चनाम्ह येशूयात हे परमेश्वरं छवयाहयाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी यानादिल। वय्कःयाके थःगु मन तया च्वँ।

2 परमेश्वरयागु ज्याय् मोशा विश्वास याये बहःम्ह जू थें, येशू नं परमेश्वरं याके हयादीगु ज्याय् विश्वास याये बहःम्ह जुयादिल।☆

3 छँ स्वयाः छँ दय्कूम्हयसिया इज्जत तःधं जुइ। अथे हे मोशा स्वयाः येशू यक्व अप्वः इज्जत याये बहःम्ह जुयादिल।

4 फुक्क छँ मनूतयसं हे दय्कूगु खः। अयनं दक्व फुक्कं दय्कादीम्ह ला परमेश्वर हे खः।

5 परमेश्वरयागु छँय् मोशा विश्वास याये बहःम्ह च्यः थें जुल। अले परमेश्वरं लिपा धयादीगु खँयागु साक्षी वं हे बियावन।

6 ख्रीष्ट धाःसा परमेश्वरयागु छैय् अधिकार दुम्ह काय् थें विश्वास याये बहःम्ह जुयादिल। झीसं आशा याना थें उत्थें साहस व भरोसा तयाच्चन धाःसा झीपिं हे परमेश्वरया छै जुइ।

विश्वास यायेगु त्वःताछवये मते

7 पवित्र आत्मां थथे धयादीगु दु —

“थौं छिमिसं परमेश्वरयागु सः

ताल धाःसा,

8 छिमि तापाःबाज्यापिन्सं थें

छिमिसं वयकःयात मभिकाः

थःगु नुगः छाके मते।

मरुभूमिइ इमिसं

वयकःयागु मन स्वल।

9 जिं पिइदँ पिइदँ तक

ततःधंगु अजू चायापुगु ज्या

याःगु खंक खंक नं

छिमि तापाःबाज्यापिन्सं

मरुभूमिइ जिगु मन स्वल।

10 अयजूगुलि तंम्वयकाः

जिं इमित थथे धया —

‘छिमिगु मन थाःगाः दइ मखु,

छिमिसं जिगु लैपु मसिल।’

11 अयजूगुलि जिं तमं पाफयाः

थथे धया —

‘छिमिसं गुबलें नं

जिं बीगु आराम काये

खनी मखु।’ ”☆

12 यःपिं दाजुकिजापिं, होश यानाच्चँ। छिपिं सुं नं म्वाःम्ह परमेश्वरयात त्वःताः विश्वास मयाइपिं व जिद्दी जूपिं जुइ मते।

13 “थौं” धयागु ई दतले छिमिसं थःथवय् साहस बीगु याना च्वँ। मखुसा पापं यानाः छिमिगु नुगः तसकं छाइ।

14 झीसं न्हापांनिसें लिपा तकं विश्वास थातं तयाच्चने फुसा झीपिं ख्रीष्टनापं च्वने दइ।

15 थथे धयातःगु हे दु —

“थौं छिमिसं परमेश्वरयागु सः

ताल धाःसा

छिमि तापाःबाज्यापिन्सं थें

छिमिसं वयकःयात मभिकाः

थःगु नुगः छाके मते।”☆

16 सुनां परमेश्वरयागु सः तायाः नं वयकःयात हे मभिकल? मोशां मिश्र देशं लिंगनाहःपिं मनूत हे, मखु ला?

17 सु नाप परमेश्वर पिइदँ तक तंम्वयकादिल? पाप यानाः मरुभूमिइ सिनावपिं नाप हे, मखु ला?

18 थथे खँ मन्यपिन्त हे परमेश्वरं “छिमिसं जिं बीगु आराम कायेखनी मखु” धकाः पाफयादीगु, मखु ला?☆

19 परमेश्वरयात विश्वास मयाःगुलि हे इपिं वयकलं इमित बी धयादीगु देशय् दुहां वने मखंगु खः।

4

झासु लनेगु ई वइतिनि

1 थथे झासु लंके बियादी धकाः परमेश्वरं पाफयादीगु झीगु निति नं खः। उकिं होश या, छिपि मध्ये सृं नं झासु लने मखंकाः च्वने म्वाःलेमा।

2 तापाःबाज्यापिन्सं थें झीसं नं भिंगु खँ न्यना तयागु दु। भिंगु खँ न्यसां इमित थुकिं छुं नं भिं मजुल, छायाधाःसा इमिसं न्यंगु खँयात विश्वास मयाः।

3 अयनं झीसं परमेश्वरयात विश्वास यानाच्चनागुलि झीपि वय्कः नाप च्वनाः आराम काये खनीतिनि। विश्वास मयाःपिन्त वय्कलं थथे धयादीगु दु –

“उकिं जिं तमं पाफयाः धया –

‘छिपि जिगु झासु लनेगु थासय्
गुबलें दुहां वये फइ मखु।’ ”*

संसारया सृष्टि याये धुंकूबलय् निसें हे परमेश्वरया फुक्क ज्या सिधय् धुंकूसां वय्कलं थथे धयादिल

4 धर्मशास्त्रय् न्हयन्हुखुन्हया खँय् थुकथं च्वयातःगु दु – “न्हयन्हुखुन्हया फुक्क ज्या सिधय्काः परमेश्वरं झासु लनादिल।”*

5 थ्व हे खँ वय्कलं हानं झी तापाःबाज्यापिन्त थुकथं धयादिल – “छिपि जिगु झासु लनेगु थासय् गुबलें दुहां वये फइ मखु।”*

6 दकलय् न्हापालाक भिंगु खँ न्यपिं मनूतय्सं परमेश्वरयात विश्वास मयाःगुलि इमिसं झासु लने मखन। अयनं गुलिसिनं धाःसा थुकथं झासु लने खनीतिनि।

7 अयजूगुलि परमेश्वरं झीत हानं “थौ” धकाः मौका बियादीगु दु। दाऊदयापाखें नं वय्कलं थ्व हे खँ धाय्कादीगु खः –

“थौ छिमिसं परमेश्वरयागु सः

ताल धाःसा
छिपि जिद्दी जुइ मते।”*

8 यहोशू इस्राएली मनूतय्त झासु लंके ब्यूगु जूसा वय्कलं हानं “मेगु दिनयागु” खँ धाय्कादी मखुगु।*

9 अयजूगुलि परमेश्वरया मनूतय्गु निति विश्रामबारया झासु लनेगु ई ल्यंदनी।

10 गथे सृष्टि यानादी धुंकाः वय्कलं झासु लनादिल, अथे हे झासु लने थ्याःम्ह मनुखं नं वय्कलं थें ज्या याये म्वायेक झासु लने खनी।*

11 थथे जूगुलि झीसं नं फक्क कुतः यानाः झासु लने थाय वनेगु स्वये माल। तापाःबाज्यापिन्सं वय्कःयात मानय् मयाःगुलि वय्कः नाप झासु लने मखन, उकिं झीसं नं इमिसं थें याये मज्यू।

12 छायाधाःसा परमेश्वरयागु वचन ज्या याना तुं च्वनीगु व जीवन बीगु खः। थ्व निखें धाः दुगु तरवार स्वयाः नं ज्वः, थ्व दुने थ्यंक वनाः प्राण व आत्मायात छुतय यानाबी, साहाः व स्यःयात छुतय यानाबी। अले मनूतय्गु नुगलय् च्वंगु खँ व इच्छायात ल्ययाः जाँचय् याइ।

13 परमेश्वरं मखंगु छुं हे मदु। सृष्टियागु फुक्क खँ वय्कलं खं। थ्व हे परमेश्वरयात झीसं थथःगु ल्याःचाः बीमाः।

दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी येशू हे खः

14 स्वर्गय् झायादीम्ह परमेश्वरया काय् येशू हे झी दक्कसिबय्तःधंम्ह पुजाहारी जूगुलि झीसं मानय् यानाः वयागु विश्वासयात अज्जं क्वातुकाच्चनेमाः।

* 4:3 ४:२३ भज ९५:११

* 4:4 ४:४ उत २:२

* 4:5 ४:५ भज ९५:११

* 4:7 ४:७ भज ९५:७-८

* 4:8 ४:८

व्य ३१:७; यहो २२:४

* 4:10 ४:१० उत २:२

15 झी दकलय तःधंम्ह पुजाहारी झी बमलाइबलय छुं याये मफुम्ह मखु, बरु झीत थें वय्कःयात नं फुक्क खँय् शैतान जौंचय् यात, अय्सां वय्कलं पाप यानामदी।

16 अय्जगुलि झीपि भचा हे मग्यासे परमेश्वरया सिंहासनया न्ह्यःने वनेनु। अले वय्कलं झीत दया यानाः माःबलय् माःकथं झीत ग्वाहालि यानादी।

5

1 परमेश्वरनापं स्वापु दुगु खँय् मनूतयपाखें इमिगु पापया निति बलि बित व छायाछी यायेत न्हापा न्हापा मनूतयगु हे पुचलं दकलय तःधंम्ह पुजाहारी ल्यइगु खः।

2 थज्याःम्ह पुजाहारी थः नं बमलाःम्ह जगुलि मस्यूपि व मखुगु लँय् जुइपिनाप नं क्वमिल जुयाः खँ ल्हाये फइ।

3 अय्जगुलि वं मेपिनिगु पापयागु निति बलि बीबलय थःगु हे पापयागु निति नं बलि बीमाः।*

4 सुं मनू थथःम्ह दकलय तःधंम्ह पुजाहारी जुइ मखु। हारूनयात परमेश्वरं दकलय तःधंम्ह पुजाहारी यानादी थें तुं मेपिन्त नं वय्कलं हे दकलय तःधंम्ह पुजाहारी ल्ययादी।*

5 अथे हे खीष्ट नं थथःम्हं तुं दकलय तःधंम्ह पुजाहारी जुयादीगु मखु, बरु परमेश्वरं हे वय्कःयात ल्ययाः थथे धयादिल –

“छ जिम्ह काय् खः,

थौनिसें जि छिमि बाः जुल।”*

6 हानं मेथाय् थथे च्वयातःगु दु –

“मल्कीसेदेक थें

छ न्हाबलेंया लागिं

पुजाहारी खः।”*

7 संसारय दीबलय हे येशू मिखाय् ख्वबि हायकाः थःत हानं म्वाका दीम्हयसित बिन्ति व प्रार्थना यानादिल। वय्कः क्वमिलुम्ह जगुलि व बाःयात दुनुगलंनिसें मानय् यानादीम्ह जगुलि वय्कःयागु बिन्ति व प्रार्थना परमेश्वरं न्यनादिल।*

8 परमेश्वरया काय् जुयाः नं वय्कलं थःम्हं स्यगु दुःखकष्टं यानाः परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु सयकादिल।

9 अले छकः फुक्क पूर्वम्ह जुयादी धुंकाः वय्कः थःगु आज्ञा मानय् याइपिन्त सदां दयाचवनीगु मुक्ति बियादीम्ह जुयादिल।

10 परमेश्वरं वय्कःयात मल्कीसेदेक थें दकलय तःधंम्ह पुजाहारी यानादिल।

विश्वासयात मत्वःतेगु ख्याचवः

11 थ्व खँय् धायेमानिगु यक्व हे दु, अयनं छिमिसं मथूगुलि छिमित थुइकेत थाकु, छायाधाःसा छिमिगु न्यनेगु शक्ति कम जुयावने धुंकल।

12 आः ला छिपि मेपिन्त स्यनीपि जुइमाःगु खः। अयनं परमेश्वरयागु खँय् छुं हे मस्युनिगुलि छिमित मेपिन्सं स्यनेमाः थें च्वं नि। छिपि दुधंगु नसा नये मफुनिपि मांयागु दुरु त्वने मानिपि थें जुयाच्वन।

13 मांयागु दुरु जक त्वनाचवनीम्ह ला अझं मचा हे तिनि जुइ। थज्याःम्हयसिनं छु भिं, छु मभिं धकाः थुइके फइ मखु।*

14 दुधंगु नसा ला तःधिकःपिनिगु निति खः। इमिसं थःगु अनुभवं भिंगु छु खः, मभिंगु छु खः धकाः बांलाक ल्यये फइ।

* 5:3 ५:३ लेवी १:७ * 5:4 ५:४ प्रस २८:१ * 5:5 ५:५ भज २:७ * 5:6 ५:६ भज ११०:४ * 5:7 ५:७ मती २६:३६-४६; मार्क १४:३२-४३; लूक २२:३९-४६ * 5:13 ५:१३-१३ १ कोर ३:२

6

1 अयजूगुलि ख्रीष्टयागु न्ह्यखँ जक सय्का च्वनेगु त्वःताः मेमेगु दुयंगु व ततःधंगु खँ नं सीकेमाः। मखुगु, मभिंगु व परमेश्वरयात मयःगु ज्याखँ यायेगु त्वःताः पश्चाताप यायेगु, वय्कःयात विश्वास यानाच्वनेगु,

2 बप्तिस्मा कायेगु, छेनय् ल्हाः तयाः प्रार्थना यायेगु, सीपिं हानं म्वाना वइगु, अले दकलय् लिपा याइगु न्याययागु खँ जक झीसं लिसा लिसा कयाः स्यनाच्वने मजिल।

3 परमेश्वरं झीत थुलि अप्वः सय्के ब्यूसा झीसं सय्का वने।

4 छकः परमेश्वरयागु जः काये धुंकूपिं, स्वर्गयागु वरदान काये धुंकूपिं व पवित्र आत्मां जाये धुंकूपिन्त हानं पश्चाताप याके फइ मखु।

5 थुकथं वय्कः नाप मिलय् जुइ धुंकूगुलि वय्कःयागु खँ भिं धकाः थुमिसं स्यू। परमेश्वरयागु राज्ययागु अजू चायापुगु शक्ति गय् च्वं धकाः नं थुमिसं थुइके धुंकल।

6 अयनं हे थुमिसं वय्कःयात त्वःतावन धाःसा थुमित पश्चाताप याकाः हानं लित हये फइ मखु। छायाधाःसा थुमिसं हानं छकः फुक्कसिया न्ह्यःने परमेश्वरया काययात कूसय् यख्खानाः बेइज्जत याइ।

7 परमेश्वरं हे पृथ्वीइ वा वय्कादीगुलि बुँज्या याइपिन्सं थःपिन्त माःगु अन्न सय्की। थुकथं इमिसं वय्कःयागु आशिष काइ।

8 कं व घाँय् जक बुयावल धाःसा व बुँ ज्यालगय् जुइ मखु। उकी ला परमेश्वरयागु सराः लाइ, अले मि तइ।*

9 यःपिं दाजुकिजापिं, जिमिसं थये धयासां छिमिगु बारे थ्व स्वयाः भिंगु व मुक्तिनापं स्वापु दुगु खँयागु हे जिमिसं भरोसा कयागु दु।

10 परमेश्वरं अन्याय यानादी मखु। छिमिसं यानाच्वंगु वय्कःयागु ज्या व वय्कःयात माया यानाच्वंगु खँ, अले दाजुकिजापिन्त ग्वाहालि याःगु व यानाच्वंगु खँ नं वय्कलं ल्वःमंकादी मखु।

11 थुकथं हे छिमिसं मन तयाः लिपा तकं कुतः यानाच्वनी धकाः जिमिसं मनं तुनाच्वना। अले छिमिगु आशा नं पूवनी।

12 छिपिं अल्ल्ही जगु जिमित मयः, बरु दुनुगलनिसें परमेश्वरयात विश्वास याःपिं मनूतय्सं थें वय्कलं बी धयादीगु कायेत कुतः या।

परमेश्वरं धयादीगु खँ पक्का जू

13 परमेश्वरं अब्राहामयात बचं बियादीबलय् थः स्वयाः तःधंम्ह सुं हे मदुगुलि थःगु हे नामं थये पाफयादिल –

14 “जिं छन्त आशिष बी,

अले छं सन्तान नं

यक्व दय्काबी।”*

15 अब्राहाम हथाय् मचासे पिपाच्वंगुलि परमेश्वरं बियादी धकाः बचं बियादीगु आशिष वयात दत।

16 मनूतय्सं थः स्वयाः तःधंम्हयसिगु नामय् पा फइ। अले थःगु द्वंभिद्वं नं भिंकी।

17 परमेश्वरं बी धकाः धयादीपिं मनूतय् थःम्हं बी धकाः धयादीगु खँ पाइ मखु धकाः नं पाफयादिल।

18 थये गुब्बं हिली मखुगु थ्व निता खं वय्कःपाखें बचय् जुया च्वनापिं झीत नं झीसं आशा यानाच्वनागु खँय् बल्लाना च्वनेत साहस बी।

19 थ्व हे आशाय् झीपिं म्वानाच्वनागु दु। थ्व धात्थें व पक्का खः। अले थ्व देगलय् च्वंगु पर्दाया दुने थ्यंकः थ्यं।*

20 झीगु निति येशू न्ह्यः हे मल्कीसेदेक थें सदांया लागि दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी जुयाः अन दुहां झाये धुंकल।[☆]

7

अब्राहाम स्वयाः मल्कीसेदेक तःधं

1 थ्व मल्कीसेदेक शालेमयाम्ह जुजु, अले दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरया पुजाहारी खः। लडाईल्य जुजुपिन्त त्याकाः लिहां वयाच्चंम्ह अब्राहामयात नाप लानाः मल्कीसेदेक आशिष बिल।

2 अब्राहामं जुजुपिन्त त्याकाः हःगु सम्पत्तियागु झिब्वय् छव्व मल्कीसेदेकयात बिल। मल्कीसेदेकया नांया अर्थ “धार्मिकताया जुजु” खः, अले शालेमयाम्ह जुजु जूगुलि वयागु नांयागु अर्थ “शान्तिया जुजु” धकाः नं थुइकू।[☆]

3 वया मांबौ व तापाःबाज्यापिनिगु खँ गनं हे च्वयातःगु मदु। अले व सीगु व बूगु खँ नं गनं च्वयातःगु मदु। व परमेश्वरया काय् थें सदांयात पुजाहारी जुयाच्चनी।

4 मल्कीसेदेक गुलि तःधंम्ह खः धकाः छिमिसं हे थुइकेफु। झी तापाःबाज्या अब्राहामनापं वयात थःम्हं लडाईल्य त्याकाः हःगु सम्पत्तियागु झिब्वय् छव्व बिल।

5 लेवीया पुजाहारी जुयाच्चपिं सन्तानं व्यवस्थाय् च्वया तः थें थः हे इस्राएली दाजुकिजापिन्के इमिसं कमय् याःगु झिब्वय् छव्व कयाच्चन। लेवीया सन्तान व इस्राएलीत फुक्कं अब्राहामया हे सन्तान खः।[☆]

6 मल्कीसेदेक लेवीया सन्तान मखुसां अब्राहामयाके झिब्वय् छव्व सम्पत्ति काल। अले हानं परमेश्वरं बाचा चिनादीम्हय्सित हे आशिष बिल।

7 तःधंम्हय्सिनं चिधंम्हय्सित आशिष बी धकाः ला सि हे स्यू।

8 छखे सीमानिपि पुजाहारीतय्सं झिब्वय् छव्व काल, मेखे गुबलें मसीम्ह धयातःम्ह मल्कीसेदेकं झिब्वय् छव्व काल।

9 थथे नं धायेफु — “झिब्वय् छव्व काइम्ह लेवीं नं अब्राहामपाखें मल्कीसेदेकयात झिब्वय् छव्व बिल।”

10 छायाधःसा मल्कीसेदेकं अब्राहामयात नापलाःबलय् लेवी थः तापाःबाज्या अब्राहामयागु म्हय् हे दु।

11 लेवी पुजाहारीतयगु ज्यां हे झीपिं बचय् जुइगु खःसा मेम्ह पुजाहारी छाया माल? थ्व मेम्ह पुजाहारी हारून थें मखु, बरु मल्कीसेदेक थें खः।

12 मेम्ह पुजाहारी हिलीबलय् व्यवस्था नं हिलेमाः।

13 थ्व धयाच्चनागु मेगु हे कुलयाम्हय्सिया बारे खः। वय्कःया कुलयापि सुनानं पुजाहारीया ज्या याःगु मदु।

14 येशू ख्रीष्ट यह्दा कुलय् बूम्ह खः धकाः ला फुक्कसिनं स्यू। मोशां पुजाहारीयागु खँ ल्हाःबलय् यह्दा कुलयागु नां मकाः।

मल्कीसेदेक थें ज्याःम्ह मेम्ह पुजाहारी

15 थ्व खँ आः झन बांलाक सी दइ — मल्कीसेदेक थें ज्याःम्ह मेम्ह पुजाहारी वये धुंकल।

16 वय्कः व्यवस्थाकथं पुजाहारी जुयादीगु मखु, बरु सदां दयाच्चनीगु जीवनयागु शक्ति जुयादीगु खः।

17 धर्मशास्त्रय् हे थथे च्वयातःगु दु —

“मल्कीसेदेक थें

छ नं न्ह्याबलेंया लागिं

पुजाहारी खः।”[☆]

- 18 न्हापायागु व्यवस्था ज्यालगय मज्जु जूगुलि लिकया छवये धुंकल,
 19 छायाधाःसा व्यवस्थां झीत छुं हे याये मफुत। आः धाःसा झीत वया सिबय् भिंगु आशा बियादीगु दु। गुकिं झीत परमेश्वरया न्ह्यःने थयंकी।
 20 परमेश्वरं मेपिन्त पाफयाः पुजाहारी यानादीगु मखु, तर वय्कःयात पाफयाः पुजाहारी यानादीगु खः।
 21 येशूयात वय्कलं पाफयादीगु खँ थुकथं च्वयातःगु दु –
 “परमेश्वरं थःगु मन हिले मखु
 धयाः थथे पाफयादिल –
 ‘छ सदांयात पुजाहारी जुइ।’ ”☆

- 22 थथे पाफयादीगुलि येशू छगू भिंगु बाचायागु जमानी जुयादिल।
 23 मेपिं पुजाहारी सिनावनीपिं जूगुलि इमिसं सदां ज्या यानाच्चने मखन। अले इमिगु ल्याः नं यक्व दत।
 24 येशू धाःसा सदां म्वाना च्वनीम्ह जूगुलि वय्कःया पुजाहारीया ज्या न्ह्याबलें दयाच्चनी।
 25 अयज्जुगुलि हे नं वय्कःयात विश्वास यानाः परमेश्वरया न्ह्यःने वइपिन्त वय्कलं आः हे सदांया नितिं बचय् यानादी फु, छायाधाःसा इमिगु नितिं वय्कलं परमेश्वरयात न्ह्याबलें बिन्ति यानाच्चनादीगु दु।
 26 झीत मालाच्चम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी येशू हे खः। वय्कः पवित्रम्ह व दोष मदुम्ह खः। वय्कःयात पापीतयगु पुचलं अलग तयादीगु दु, अले स्वर्गय् नं दकलय् तःधंम्ह यानादीगु दु।
 27 वय्कलं मेपिं दकलय् तःधंपिं पुजाहारीतय्सं थें न्हियान्हिथं थःगु व मेपिनिगु पापयागु नितिं बलि बियाच्चने माःगु मदु, छायाधाःसा थःत लः ल्हानादीबलय् हे वय्कः सदांया नितिं छकलं बलिदान जुइ धुंकल।☆
 28 व्यवस्थां सिद्ध मज्जुपिं मनूतयत दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी दय्कल। व्यवस्थाय् लिपा वःगु परमेश्वरं पाफयादीगु बाचाय् धाःसा वय्कःया काय्यात सदांया नितिं सिद्धम्ह पुजाहारी यानादिल।

8

- येशू स्वर्गय् दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी खः
 1 जिमिसं धयाच्चनागु मू खँ थ्व हे खः – झीके थज्याःम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी दु, गुम्ह स्वर्गय् परमेश्वरया सिंहासनया जवपाखे च्वनादी।☆
 2 अन वय्कलं पवित्रगु थासय् पुजाहारी जुयाः सेवा यानादी। थ्व थाय् मनूतय्सं दय्कूगु मखु, परमेश्वरं हे दय्कादीगु खः।
 3 तःधंपिं पुजाहारीत फुक्कं परमेश्वरयात बी हःगु छायेत व बलि बीत तयातःपिं खः। अयज्जुगुलि झी दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी नं छुं न छुं ला छाये हे माल।
 4 वय्कः थ्व संसारय् च्वनादीगु जूसा पुजाहारी जुयादी मखुगु, छायाधाःसा व्यवस्थाय् च्वया तः थें छायाछी याइपिं पुजाहारीत ला थन द हे दु।
 5 इमिसं पुजाहारी जुयाः थन याइगु ज्या ला स्वर्गय् जूगु ज्याखँया किपालु जक खः। मोशायात नं वं पाल ग्वयेत्यंबलय् परमेश्वरं थथे धयादीगु खः –
 “जिं छन्त गुँच्चकाय्
 क्यनागु नमूनाकथं
 थ्व फुक्कं बांलाक दय्कि।”☆

6 येशयात इपि स्वयाः नं तसकं तःधंम्ह पुजाहारी दयकादीगु खः। अथे हे परमेश्वर व मनूतयगु दथुइ वयकलं चिनादीगु न्हगु बाचा नं न्हापायागु पुलांगु बाचा स्वयाः तःधं, छायाधाःसा उकी अज्ज भिंगु खँया बचं बियातःगु दु।

येशू न्हगु बाचा बीम्ह खः

7 न्हापायागु बाचाय् ट्रंगु मदगु जूसा लिपायागु बाचा चिनादी माली मखुगु।

8 परमेश्वरं इमिगु द्विद्वयात क्यनाः थथे धयादिल –

“इस्त्राएलयापि व यहदायापिलिसे
जिं न्हगु बाचा चीत्यनागु ई
वयाच्चंगु दु।”

9 इमि तापाःबाज्यापिन्त
मिश्र देशं लिगना हये धुंकाः
इपि लिसे चिनागु थें ज्याःगु बाचा
थ्व मखु।

जिं चिनागु बाचायात
इमिसं च्यूताः मतःगुलि नं
जिं इमित च्यूताः मयानागु खः।

10 जिं इस्त्राएलीतलिसे
चीत्यनागु बाचा थुकथं खः –

‘जिं थःगु नियम इमिगु मनय्
थ्यंक तयाबी,
अले इमिगु नुगलय् नं च्वयाबी।
अले जि इमि परमेश्वर जुइ
व इपि जिम्ह मनूत जुइ।’

11 ‘प्रभुयात म्हसीकी’ धकाः
इमिसं थः जःलाखःलापिन्त
व दाजुकिजापिन्त नं
स्यना जुइ माली मखु,
छायाधाःसा

चिधिकःपिन्संनिसें कयाः
तःधिकःपिन्सं तकं
जितः म्हसी।

12 इमिसं याःगु मभिगु
बांमलाःगु ज्याखँ
फुक्कं जिं क्षमा यानाबी,
अले इमिगु पाप नं
जिं लुमंके मखु।”

13 न्हगु बाचा धयादीगुलि हे परमेश्वरं न्हापायागु बाचायात पुलां यानादिल। पुलां जुयावंगु जुक्व मदयावनी।

9

पृथ्वीइ व स्वर्गय् जुइगु सेवा

1 न्हापायागु बाचाय् नं परमेश्वरयात गथे याना: सेवा यायेगु धयागु खँ च्वयात:गु खः। अबलय् इमिसं पृथ्वीइ हे पवित्रगु थाय् दय्कूगु खः।

2 इमिसं पाल ग्वया: निकू क्वथा दय्कल। न्हापांगु क्वथाय् त्वा:देवा, तेबिल व छायेह:गु मरि तयात:गु दइ। व थाय् यात पवित्रगु थाय् धाइ।*

3 निगुगु धर्किया दुने च्वंगु थाय् यात महा-पवित्रगु थाय् धाइ।*

4 थन लँयागु गुँगु थनेगु वेदी व लुं भुनात:गु बाचा चिनादीगु सनू दु। व सनू दुने लँयागु थलय् मन्न तयात:गु दु, अले चुलि ह्याच्वंगु हारूनयागु तुतां छपु, व व्यवस्था च्वयात:गु ल्वहं पौ निपा: तयात:गु दु।* 5 थ्व सनूया घ:ने परमेश्वर च्वनादीगु थाय् यात किका: कस्बतयगु पपू चक्कंका: तसकं बांलाक तयात:गु दु। थ्व फुक्क खँ छता छता दतले आ: कना च्वनेत मला:।*

6 थ्व फुक्क थुकथं दय्का: पुजाहारीत न्हि न्हि पवित्रगु थासय् सेवा यायेत वनी।*

7 दुने च्वंगु महा-पवित्रगु थासय् दँय् छक: दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी जक थ:गु व मेपिनिगु मसीकं या:गु पापयागु नितिं हि छायेत दुहां वनी।*

8 न्हापांगु पाल दयाचवंतले महा-पवित्रगु थासय् दुहां वनेगु लँ चाइ मखु धका: पवित्र आत्मां क्यनादीगु दु।

9 थ्व ला आ:यागु ईयात क्यनादीगु छगु नमूना जक खः। थुकिं थथे धाइ - परमेश्वरयात छाये ह:गुलि व बलि बीगुलि सुयागु नुग: यचुकाबी फइ मखु।

10 थथे नयेत्वनेगु व थीथी कथं म्व:ल्हुइगु ला पिने क्यनेत जक खः। थज्या:गु थितिकुति न्हगु बाचा चिना मदीतलेयात जक खः।

ख्रीष्टयागु हि

11 ख्रीष्ट ला थन दुगु फुक्क भिंगु खँया दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी जुया: झायादीगु दु। वय्क: झन त:धंगु व सिद्धगु थासय् दुहां झायादीगु दु। थ्व मन्तयसं दय्कूगु मखु, अले सृष्टि यानात:गु थ्व संसारयागु नं मखु।

12 वय्क: दुगुचा व द्रहंचातयगु हि हाय्का: मखु, बरु थ:गु हे हि हाय्का: उद्धार बीम्ह जुया: छकलं हे सदांयात महा-पवित्रगु थासय् दुहां झा:गु खः।

13 दुगुचा व द्रहंयागु हि, अले होमबलिइ छा:म्ह छसु हे मब्यानिम्ह सायागु नौ ह्ला: ला शुद्ध मजूम्ह मनूयात शुद्ध याइ धा:सा*

14 म्वा:म्ह परमेश्वरयागु सेवा यायेत ख्रीष्टयागु हि झन गुलि जक झीगु नुग: यचुक हुया बीगु जुइ? ख्रीष्टं पवित्र आत्मां जाया: खू मदुम्ह बां जुया: थ:त हे परमेश्वरयात छायादिल।

15 परमेश्वरं बी धका: धयादीगु सदां दयाच्वनीगु आशिष वय्क:या ल्ययात:पि मन्तयसं काये दयेमा धका: थथे न्हगु बाचा चिना: ख्रीष्ट परमेश्वर व मन्तयगु दथुइ च्वनादीगु खः। न्हापांगु बाचाय् मन्तयसं या:गु अपराधं आ: छुत्कारा दइ, छायेधा:सा थ्व हे ज्याया लागि वय्क: सिनादी धुंकल।

16 इच्छापत्र च्वया त: थें याये न्ह्य: इच्छापत्र च्वया ब्यूम्ह मनु सी धुंकल धका: दसि क्येनेमा:।

17 इच्छापत्र च्वया ब्यूम्ह मनु म्वाना च्वंतले इच्छापत्र ज्यालगय् जुइ मखु। च्वया ब्यूम्ह मनु सीधुंका: तिनि ज्यालगय् जुइ।

18 अय्जगुलि न्हापायागु बाचा नं हि छवाका: हे चिनात:गु खः।

19 मोशां व्यवस्थाय् च्वयात:गु फुक्क आज्ञा ब्वना न्यंकूबलय् दुगुचा व द्रहंचायागु हि ल्वाकछ्यानात:गु ल:, हिसप घाँय् व ह्याउँगु ऊनं व्यवस्थायागु सफलइ व मन्तयत थथे धका: हा यात -

20 “परमेश्वरं छिमित आज्ञा बियादीगु बाचायागु हि थ्व हे खः।”*

* 9:2 १:२ प्रस २६:१-३०; २५:२३-३०, ३१-४०

* 9:3 १:३ प्रस २६:३१-३३

* 9:4 १:४ प्रस ३०:१-६; २५:१०-१६; १६:३३; गन्ती

१७:८-१०; प्रस २५:१६; व्य १०:३-५

* 9:5 १:५ प्रस २५:१८-२२

* 9:6 १:६ गन्ती १८:२-६

* 9:7 १:७ लेवी १६:२-३४

* 9:13 १:१३ लेवी १६:१५-१६; गन्ती ११:१, १७-१९

* 9:20 १:१९-२० प्रस २४:६-८

21 थथे हे मोशां पाल व सेवा यायेत छ्यलेमाःगु फुक्क थलबलय् नं हि हा हा यात।*

22 धात्थें हे व्यवस्थायाकथं हि फुक्कयात शुद्ध याइ, अले हि महाय्कं पाप क्षमा जुइ मखु।*

ख्रीष्ट सिनादीगुलि पाप हुया वनी

23 स्वर्गयागु किपालु थें जक यानाः दय्कातःगु थ्व फुक्कयात थथे हि शुद्ध याये हे माः। अथे हे स्वर्गय् च्वंगुयात ला थ्व स्वयाः भिंगु बलिदानं शुद्ध यायेमाः।

24 ख्रीष्ट मन्तयसं स्वर्गयागु किपालु थें जक यानाः दय्कातःगु महा-पवित्रगु थाय् दुने मखु, बरु झीगु नितिं स्वर्गय् हे परमेश्वरया न्ह्यःने झायादीगु दु।

25 दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी दैय्दसं थःगु हि छायेत मखु, बलि बियाः हि छायेत परमेश्वरयागु न्ह्यःने वनी। ख्रीष्ट ला थःगु हि मखु तर मेपिनिगु हि छायेत महा-पवित्रगु थासय् झायादी।

26 थथे झाःझाः पति झायेमाःगु जूसा ला ख्रीष्ट संसारयागु सृष्टि जूसांनिसें तःकः मछि दुःख सी मालिगु खः। तर वय्कः संसारयागु अन्त जुइ त्यक्काः आः सदांयात छकलं झायाः मन्तयगु पाप हुया छवयेत थः हे बलिदान जुयादिल।

27 मन् छकः सी, अले सीधुंकाः वयागु न्याय जुइ।

28 अथे हे तःमहयसिगु पाप हुया छवयेत ख्रीष्ट नं छकः सिनादिल। वय्कः निक्कः खुसि नं झाइतिनि। उबलय् वय्कः पाप हुया छवयेत मखु, बरु वय्कःयागु लें स्वयाच्चपिन्त बचय् यायेत झाइ।*

10

ख्रीष्ट छता हे जक बलि बियादिल

1 व्यवस्था थः हे पूमवं, थ्व ला लिपा वइगु बांलाःगु खँया किपालु जक खः। अय्जगुलि दैय्दसं बलि बीवं मन्त परमेश्वरया न्ह्यःने शुद्ध जुइ फइ मखु।

2 बलि बीवं शुद्ध जुइगु खःसा छाय् हानं बलि बी माल? थुकिं शुद्ध जुइगु खःसा ला बलि बीगु ज्या दिके माःगु खः। थज्याःम्ह मन्यागु नुगलं वयात हानं पापी ठहरय् मयायेमाःगु खः।

3 थथे बलि बियाः ला झन जक हे दैय्दसं थःगु पाप लुमके थें जुइ।

4 द्रुहंत व दुगुचातयगु हि गुब्सं पाप हुयाछवये फइ मखु।

5 उकिं हे ला खः नि, थ्व संसारय् झाये धुंकाः ख्रीष्ट परमेश्वरयात थथे धयादीगु –
“बलि बीगु व छाय्छी यायेगु ज्यां

छि लय्मताः

अयनं छि जिगु नितिं

छगू म्ह तयार यानादीगु दु।

6 छिं होमबलि व शुद्ध जुइगु बलि नं
यय्कामदी।

7 उकिं जिं धया –

‘जि वये धुन,

व्यवस्थाय् जिगु बारे

च्वया तः थें हे,

जि परमेश्वर!

छिगु इच्छा पूर्वकेत

जि वये धुन।’ ”*

8 न्हापां ला वय्कलं थथे धयादिल – “बलि बीगु व छाय्छी यायेगु ज्यां छि लय्मता। होमबलि व शुद्ध जुइगु बलि छिं यय्कामदी।” (गुगु व्यवस्थाय् च्वया तःकथं याइगु खः)

9 लिपा हानं थथे धयादिल — “स्वयादिसेँ, छिगु इच्छा पूर्वकेत जि वयाच्चनागु दु।” थथे खीष्टं न्हापायागु बलि बीगु ज्या मदय्का: थ: हे बलि जुयादिल।

10 थुकथं वय्कलं परमेश्वरयागु इच्छा पूर्वकादिल। सदांयात गाक्क छकलं थ:त हे बलि बिया: वय्कलं झीगु पाप मदय्का छवयादिल।

11 फुक्क पुजाहारीत न्हियान्तिथं परमेश्वरयाथाय् बलि बीगु ज्या यानाच्चनी। अले इमिसं न्ह्याबले छता हे बलि बियाच्चनी। थुकथं बलि बीगु ज्यां गुब्सं पाप हुयाछवये फइ मखु।*

12 खीष्टं धा:सा पापयागु निंति सदांयात गाक्क छता हे जक बलि बियादिल। अले वय्क: परमेश्वरयागु जवय् च्वनादीगु दु।

13 परमेश्वरं वय्क:या शत्रुतय्त वय्क:यागु पालि त:ले तया मदितले वय्क: अन हे पिया च्वनादी।*

14 पापं शूद्र जूपिन्त वय्कलं छगू हे बलिदानं सदांया लागि सिद्ध यानादिल।

15 थ्व हे खँय् पवित्र आत्मां नं थथे धका: साक्षी बियादीगु दु —

16 “परमप्रभुं धयादिल —

उबलय् जिं इपि नाप

चीत्यनागु बाचा थ्व हे ख: —

जिं थ:गु नियम इमिगु मनय्

थ्यंक तयाबी,

अले इमिगु नुगलय् नं च्वयाबी।”*

17 वय्कलं हानं धयादिल —

“जिं इमिगु पाप

व इमिसं या:गु मभिगु ज्याखँ

हानं लुमके मखुत।”

18 थुकथं पाप क्षमा जुइ धुंका: पाप हुया छवयेत हानं बलि बीमा:गु मन्त।

परमेश्वरया न्ह्य:ने वनेनु

19 अयज्गुलि य:पिं दाजुकिजापिं, येशूयागु हिं याना: महा-पवित्रगु थासय् वनेत झीत छुं पंगल: मन्त।

20 पर्दा अथे धइगु वय्क:यागु म्हं झीत छपु न्हगु व जीवन दुगु लँपु चाय्कादीगु दु।

21 परमेश्वरया छँय् झी छम्ह त:धंम्ह पुजाहारी दीगुलि

22 पवित्रगु लखं म्ह शूद्र याना: बांमला:गु व मभिगु खँ मतिइ मतसे, नुग: यचुका: व विश्वासय् बल्लाना: झीपिं परमेश्वरया न्ह्य:ने वनेनु।*

23 थ:पिन्सं यानागु आशायात झीसं बल्लाका च्वनेमा:, छाया:धा:सा झीत बचं बियादीम्ह विश्वास याये बह:म्ह ख:।

24 झीसं थ:थवय् माया यायेगु व भिंगु ज्या यायेगु मनय् तयेमा:।

25 गुम्हं गुम्हय्सिगु संगतिइ मवनेगु बानी दइ, झीपिं धा:सा छथाय् मुनेगु त्व:ते मज्यू। अज्ज ला प्रभु ज्ञायादीगु दि न्ह्य:ने वयेत्यंगु दु धका: सीका: थ:थवय् साहस बीगु यायेमा:।

26 सत्य छु छ: धयागु सीधुंका: नं झीसं पाप याना जुल धा:सा झीगु पाप हुयाछवयेगु गुगुं बलिदान हे दइ मखुत।

27 थुकिया पलेसा पाप या:म्हय्सिनं परमेश्वरयागु सजॉय फयेमाली। व सजॉयया मिं परमेश्वरया विरोधीतय्त भस्म यानाबी।*

28 मोशयागु व्यवस्था मानय् मयाइम्ह मनूयात निम्ह स्वम्ह मनुखं साक्षी बिल धा:सा दया मतसे स्यानाछवइ धा:सा*

* 10:11 १०:११ प्रस २९:३८ * 10:13 १०:१२-१३ भज ११०:१ * 10:16 १०:१६ यर ३१:३३ * 10:22 १०:२२ लेवी ८:३०; इज ३६:२५ * 10:27 १०:२७ यशे २६:११ * 10:28 १०:२८ व्य १७:६; १९:१५

29 परमेश्वरया काययात पालि तःले च्वंगु धू तायकीपिन्त, थःत पवित्र याःगु बाचायागु हियात अशुद्ध तायकीपिन्त व दया यानादीम्ह पवित्र आत्मायात हेस्याइपिन्त गुलि जक अप्वः सजॉय बी। छिमिसं हे बिचाः या।✠

30 “बदला कायेगु ज्या जिगु खः,
जिं हे बदला काये,”
धयादीम्हयसित झीसं म्हस्यू। थथे नं धयातःगु दु –
“परमप्रभुं हे वय्कःया मनूतय्त
न्याय यानादी।”✠

31 म्वाःम्ह परमेश्वरया ल्हातिइ लायेगु तसकं ग्यानापुगु खँ खः।
32 न्हापायागु खँ छकः लुमकि – भिंगु खँ न्यने धुंकाः व परमेश्वरयागु जः काये धुंकाः छिमित गुलि दुःखकष्ट ज्वल। अयनं छिमिसं विश्वास यायेगु मत्वःतु।
33 ग्वःकःमछि ला छिमित फुक्कसिगु न्ह्यःने बेइज्जत यात, अले हानं ग्वःकः ला थथे दुःख फये माःपि लिसे जुइ माल।
34 इयालखानाय लाःपिन्त छिमिसं दयामाया यानाः ग्वाहालि यात, अले हानं छिमिगु सम्पत्ति लुतय् यानाकाःसां छिपिं लयताया हे च्वन, छायाःसा छिमिके सदां दयाच्चनीगु दक्कसिबय् तःधंगु सम्पत्ति दु धकाः छिमिसं स्यू।
35 अयजुगुलि छिमिसं साहस यायेगु त्वःते मते। छिमिसं थुकियागु तःधंगु इनाम काये खनीतिनि।
36 परमेश्वरयात यःगु ज्या यायेत व वय्कलं बियादी धकाः धयादीगु कायेत छिमिसं नुगः क्वातुका च्वँ।
37 धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु दु –

“आः झाइम्ह मनू झाया हे दी,
लिबाकादी मखु।
38 जिम्ह धर्मीं मनू धाःसा
विश्वासं हे म्वाइ।
सुनानं जितः त्वःतावन धाःसा
जिं वयात यय्के मखु।”✠

39 झीपिं अथे विश्वासं लिचिलाः स्यना वनीपिं मनूत मखु, बरु विश्वासं म्वाका तःपिं खः।

11

विश्वास

1 आशा यानागु खँ दइ धकाः दुक्क जुइगु व मखंगु खँ धाथें दु धकाः धायेगु हे विश्वास खः।
2 विश्वासं यानाः हे न्हापायापिं मनूतय्त परमेश्वरं यय्कादिल।
3 विश्वासं हे झीसं सीके फु, परमेश्वरं उजं बियादीगुलि संसारयागु सृष्टि जुल, अले थुकथं खने मदुगुलि खनेदयावल।✠
4 विश्वासं हे हाबिलं परमेश्वरयात कयिनयागु स्वयाः भिंगु बलि छाल। विश्वास यानाः हे व परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुल। अले वं छाःगु नं परमेश्वरं यय्कादिल। विश्वास यानाः हे हाबिल सी धुंकूसां झीपिलिसे नवानाच्चंगु दु।✠

✠ 10:29 १०:२९ प्रस २४:८
१:१; भज ३३:६,९; यहू १:३

✠ 10:30 १०:३० व्य ३२:३५-३६
✠ 11:4 ११:४ उत ४:३-१०

✠ 10:38 १०:३७-३८ हब २:३-४

✠ 11:3 ११:३ उत

5 विश्वासं हे हनोकयात मसीकं स्वर्गय् थत यंकल। परमेश्वरं हे थत यंकादीगुलि वयात सुनानं लुइके मफुत। वयात थत यंके न्ह्यः वं परमेश्वरयात लय्ताय्कूगु खः।*

6 विश्वास मयाय्कं परमेश्वरयात लय्ताय्के फइ मखु। वय्कःयाथाय् वइम्ह मनुखं परमेश्वर दि, अले वय्कःयात मालिपिन्त वय्कलं इनाम बियादी धकाः विश्वास याये हे माः।

7 विश्वासं हे नोआं परमेश्वरयागु खँ न्यन। परमेश्वरं वयात गुब्बं मखंनिगु, लिपा जुइतिनिगु खँ धयादीगु खः। परमेश्वरं धयादी थें वं सिंयागु तःखःगु जहाज दय्कल। अले उकी हे च्वनाः वं थः जहानपिन्त बचय् यात। थुकथं विश्वास यांनाः वं संसारं ढुंकूगु खँ क्यनाबिल, अले व थः परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुल।*

8 विश्वासं हे अब्राहामं परमेश्वरयागु खँ न्यन। परमेश्वरं वयात सःताः थःम्हं बी धकाः धयादीगु देशय् हँ धकाः उजं बियादिल। गन वनेगु धकाः मसीकं हे वं थःगु देश त्वःतावन।*

9 विश्वासं हे अब्राहाम परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु देशय् वन, अले अन परदेशी थें जुयाः पाल ग्वयाः च्वन। अथे हे वया काय् इसहाक, अले छय् याकूब नं परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगुलि पाल ग्वयाः च्वंच्वन।*

10 अब्राहाम ला सदां दयाच्चनीगु जगय् परमेश्वरं हे दय्कादीगु शहरय् च्वनेत पियाच्चंम्ह खः।

11 विश्वासं हे बुरा जुइ धुंकाः नं अब्राहाम अबु जुइ फत। बाचा चिनादीम्ह परमेश्वरयात विश्वास याःगुलि बुरी जुइ धुंकासां साराया प्वाथय् दत।*

12 थुकथं सीत्यःम्ह बुराम्ह अब्राहामपाखें आकाशय् च्वंगु नगु थें यक्व, अले फिसलय् च्वंगु फि थें ल्याः खाये मफय्क सन्तान दत।*

13 इपि फुक्कं विश्वास जक यांनाः परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये मखंकं सिनावन। अथेसां परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु खँय् इमिसं विश्वास याः। इमिसं थःपिन्त पृथ्वीया लँजुवाःत जक ताय्कल।*

14 थथे धया जुइपिन्सं थःगु देश मालाच्चंगु दु धकाः सी दु।

15 इमिसं थःपिन्सं त्वःता वंगु देश लुमंकूगु जूसा इपि हानं व हे देशय् लिहां वने दइगु खः।

16 तर इमिसं व स्वयाः भिंगु व बांलाःगु स्वर्गयागु देशय् वनेगु ममंतुनाच्चंगु दु। उकिं परमेश्वरं नं थःत इमि परमेश्वर खः धकाः धयादीत लज्या चायामदी, छायाःसा वय्कलं इमिगु निंति छगु शहर हे दय्कादीगु दु।

17 अब्राहामयात जाँचय् याःबलय् वं विश्वास यांनाः थः हे काय् इसहाकयात बलि बीत स्वत। परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु खँय् विश्वास यांनाः हे वं थः याकः काय्यात बलि बीत्यंगु खः।*

18 थ्वयागु हे बारे परमेश्वरं वयात थथे धयादिल — “इसहाकयापाखें हे छं सन्तान दयावइ।”*

19 परमेश्वरं सीम्ह मनूयात हानं म्वाकादी फु धकाः अब्राहामं विश्वास यांनाः थथे इसहाकयात बलि बीत्यंगु खः। उकिं अब्राहामयात ला छगूकथं इसहाक सिनाः म्वानावःम्ह थें हे जुल।

20 विश्वासं हे इसहाकं याकूब व एसावयात लिपा जुइतिनिगु खँयागु निंति आशिष बिया थकल।*

21 विश्वासं हे याकूबं सीत्यय्काः तुतां चुयाः परमेश्वरयात तःधंकाः योसेफया निम्ह काय्पिन्त आशिष बिया थकल।*

22 विश्वासं हे योसेफं सीत्यय्काः इस्राएलीतय्त परमेश्वरं मिश्र देशं लिगना यंकादी धकाः धया थकल। अले थःगु सीम्हयात कनान देशय् थुने यंकि धकाः नं धया थकल।*

23 विश्वासं हे मोशा बबलय् बांलाःगुलि वया मांभौपिन्सं जुजुयागु उजं खनाः मग्यासे मचायात बुयाः स्वला तक सुचुका तल।*

24 विश्वासं हे मोशां तःधिकः जुइ धुंकाः फारोहया म्हाय्या काय् मखु धकाः धाल।*

* 11:5 ११:५ उत ५:२१-२४ * 11:7 ११:७ उत ६:१३-२२ * 11:8 ११:८ उत १२:१-५ * 11:9 ११:९ उत ३५:२७

* 11:11 ११:११ उत १८:११-१४; २१:२ * 11:12 ११:१२ उत १५:५; २२:१७; ३२:१२ * 11:13 ११:१३ उत २३:४; १ इति

२९:१५; भज ३९:१२ * 11:17 ११:१७ उत २२:१-१४ * 11:18 ११:१८ उत २१:१२ * 11:20 ११:२० उत २७:२७-२९, ३९-४०

* 11:21 ११:२१ उत ४७:३१; ४८:२० * 11:22 ११:२२ उत ५०:२४-२५; प्रस १३:१९ * 11:23 ११:२३ प्रस २:२; १:२२

* 11:24 ११:२४ प्रस २:१०-१२

25 पापय् च्वनाः पलख मोजमज्जा यायेगु स्वयाः परमेश्वरया मनूतलिसे दुःखकष्ट फयेगु हे वं ययकल।

26 मिश्रयागु दक्व सम्पत्ति स्वयाः मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टया निति हेला याका जुइगु हे वं तःधं तायकल, छायाधाःसा व परमेश्वरं बीगु सिरपाः कायेत पियाच्वंम्ह खः।

27 विश्वासं हे जुजुयागु तं खनाः मग्यासे मोशां मिश्र देश त्वःतावन। अले खने मदुम्ह परमेश्वरयात खं थें च्वंक नुगः क्वातुकाच्वन।*

28 दक्वसिबय् न्हापां बूपिन्त स्याइम्हयसिनं इस्राएलीतय् न्हापा बूपिन्त मथीमा धकाः मोशां विश्वासं हे छुत्काराया नखः मानय् यात, अले लुखाय हि छ्वाकल।*

29 विश्वासं हे इस्राएलीत बँय् न्यासि वने थें लाल समुद्र छिनावन। मिश्र देशय् च्वंपिं नं अथे हे समुद्र छिनाः वंबलय् दुनाः सित।*

30 विश्वासं हे न्हयन्हु तक चाः हुले धुंकाः यरीहोया पःखाः दुनावन।*

31 विश्वासं हे राहाब धाःम्ह वेश्या परमेश्वरयात मानय् मयाःपिं नाप सिनावने म्वाःल, छायाधाःसा वं चिवा काय्के छवयाहःपिं मनूतयत् लसकुस यात।*

32 थुलि अज्वः छु धाये? गिदोन, बाराक, शिमशोन, यिप्ता, दाऊद, शमूएल व अगमवत्तातय्गु खें ल्हानाः ब्याइ मखु।*

33 विश्वासं हे इमिसं देश देश त्याका काल। विश्वासं हे इमिसं बांलाक राज्य याना वन, अले विश्वासं हे परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये खन। विश्वासं हे इमिसं सिंहतय्गु म्हुतुप्वाः तिकल।*

34 हाना हाना च्यानाच्वंगु मिं नं इमित छुं याये मफुत। तरवारं पालाः स्यायेत्यंबलय् नं इपिं बचय् जुल। बमलाःपिं इपिं, आः तसकं बल्लाना वल। भचा मग्यासे ल्वानाः इमिसं पिनें वःपिं शत्रुतयत् बिसिका छवत।*

35 विश्वासं हे मिसातय्सं सीपिं थः मनूतयत् म्वानावःगु खन। मेपिन्सं नं गुब्सं सीम्वाय्क् म्वाना वये दयेमा धकाः दुःखकष्ट फयाः हे सिनावन।*

36 गुलिसिनं हेस्याकाः जुइ माल, गुलिसिनं कोर्ग दाय्के माल, अले गुलिसिनं चिकाः इयालखानाय् कुंके माल।*

37 अले गुलिसितं ल्वहँतं कय्काः स्यात, गुलिसितं निक् जुइक कःतिं फायाबिल, गुलिसितं तरवारं पालाः स्यात। अले गुलि मनूतय्सं ला फै व दुगुयागु छेंग्यागु वसः दय्काः पुनाजुल। अले चीमि जुयाः, दुःखकष्ट सियाः, क्वत्यय्काः जुइ माल।*

38 संसार इपिं च्वने बहःगु मजुल। इपिं मरुभूमिं मरुभूमिं, पहाडं पहाडं बिस्युं जुइ माल। अले गुफा गुफाय्, पाक्व पाक्वय् सुलाः जुइ माल।

39 विश्वासं यानाः हे इमिसं थथे सह याये फुगु खः। अयन् इमिसं परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये मखं।

40 परमेश्वरं इतीत अज्ज भिंगु व बांलाःगु बियादीगु ग्वासाः ग्वायादीगु दु। इनीनापं तुं इपिं नं सिद्ध जुइमा धकाः परमेश्वरं मनंतुनादीगु खः।

12

परमेश्वर इी बाः

1 थुकथं इीसं इीगु प्यखें थुलिमछि विश्वासया साक्षीत खनाच्वनागु दु। अयज्गुलि इीपिं नं इीगु लँय वइगु न्ह्यार्थे ज्याःगु पंगः व अ-पुक इतीत तक्कंकीगु पापयात चीकाः थय्केमाःगु थासय् थयंक हे वने धकाः धैर्य यानाः ब्वाँय् वनेनु।

* 11:27 ११:२७ प्रस २:१५ * 11:28 ११:२८ प्रस १२:२१-३० * 11:29 ११:२९ प्रस १४:२१-३१ * 11:30 ११:३० यहो ६:१२-२१ * 11:31 ११:३१ यहो २:१-२१; ६:२२-२५ * 11:32 ११:३२ न्याय ६:११-८:३२; ४:६-५:३१; १३:२-१६:३१; ११:१-१२:७; १ शम् १६:१-१ राज २:११; १ शम् १:१-२५:१ * 11:33 ११:३३ दान ६:१-२७ * 11:34 ११:३४ दान ३:१-३० * 11:35 ११:३५ १ राज १७:१७-२४; २ राज ४:२५-३७ * 11:36 ११:३६ १ राज २२:२६-२७; २ इति १८:२५-२६; यर २०:२; ३७:१५; ३८:६ * 11:37 ११:३७ २ इति २४:२१

2 अले झीगु विश्वास शूरु यानादीम्ह व क्वचायकादीम्ह येश्यात स्व, लिपायागु आनन्दया निति वय्कः लज्या मचासे कूसया सास्ती फयादिल। वय्कः आः परमेश्वरया सिंहासनया जवय् च्वनादीगु दु।

3 पापी मनूतय्पाखें वय्कलं थुलिमछि दुःख गये यानाः सह यानादिल जुइ, व बिचाः या। उकिं छिपि नं आशा त्वःताः लिचिले मते।

4 छिमिसं आः तर्क पापलिसे हि बाः वय्क ल्वाये माःगु मदुनि।

5 परमेश्वरं छिमित थःकाय्यात थें अतीं बियादीगु ल्वःमंके धुन ला?

“जि यःम्ह काय्,

परमप्रभुं न्वानादीगु खँयात

छिमिसं बर्कफुस्तु

ताय्के मते।

परमप्रभुं ब्वःबिल धकाः

छिमिसं आशा त्वःते मते,

6 छायाःसा परमप्रभुं

माया यानादीम्हयसित

न्वाना नं दी।

थःकाय् यानादीपिन्त

वय्कलं सजॉय नं बियादी।”☆

7 परमेश्वरं न्वानादीगुलि छिमिसं सह यायेमाः। वय्कलं छिमित काय् थें यानादीगु दु। अबुं न्वाना मतःम्ह काय् सु जक दइ?

8 वय्कलं छिमित थथे न्वाना मदीगु जूसा छिपि वय्कःया काय् जुइ मखु, बरु व्यभिचारं बूम्ह मचा थें जुइ।

9 झीत बुइका तःम्ह अबुं न्वाःथें झीपि च्वना, उकिं झीसं वय्कःयात मानय् याना। छु झीसं झीत आत्माय् बुइकादीम्ह बाःयागु खँ झन अप्वः न्यने म्वाः ला?

10 झी अबुपिन्सं थःत यःकथं झीत छुं ई तक जक न्वानादिल। परमेश्वर बाःनं ला झी हे भिनेमा, अले वय्कः थें पवित्र जुइमा धकाः न्वानादिल।

11 झीत थथे न्वानादीबलय् न्हाइपुसे ला च्वनी मखु, बरु दुःख जक जुइ। अथेसां लिपा तर्क सह यानाच्चनीपिन्त शान्ति दइ, अले परमेश्वरया न्हाःने नं ठीक ठहरय् जुइ।

परमेश्वरयागु खँ मन्यपिन्त ख्याच्चः

12 अयज्गुलि त्यानुगु ल्हाः व बमलाःगु तुति बल्लाकि।☆

13 माथवंगु लँय् जु। बमलाःगु तुति खुत्यां मकायेमा, बरु लनेमा।☆

14 फुक्कलिसे मिलय् जुयाच्चनेगु व पवित्र जुयाच्चनेगु कुतः या। पवित्र मजुइकं सुनानं प्रभुयात खनी मखु।

15 होश या, सुनानं परमेश्वरयागु दया माया काये मखंकाः च्वने म्वाःलेमा। मखुसा, बिख मां नुगलय् हा कयाः छिमित स्यंकाबी।☆

16 सुनानं व्यभिचार याये मते। अले एसाव थें परमेश्वरयात मानय् मयाइम्ह जुइ मते। छछाःया निति एसावं थःगु हक नं मिल।☆

17 छिमिसं सि हे स्यु, लिपा वं थः अबुयाके आशिष पवंबलय् काये मखन। वं थःम्हं म्यूगु हक ख्वलं नं लिफ्याना काये मफुत।☆

☆ 12:6 १२:५-६ अय् ५:१७; हितो ३:११-१२

☆ 12:12 १२:१२ यशै ३५:३

☆ 12:13 १२:१३ हितो ४:१६

☆ 12:15

१२:१५ व्य २९:१८

☆ 12:16 १२:१६ उत २५:२९-३४

☆ 12:17 १२:१७ उत २७:३०-४०

18 छिपि परमेश्वरयाथाय वनेगु थी फइगु सनि पर्वतय वये थें मखु। इस्राएलीत धाःसा मित्याः पिहां वयाच्वंगु सनि पर्वतय वःगु खः। अन हाकुगु सुपाचं त्वपुयातःगु व ग्वःफय् वयाः खिउँसे च्वनाच्वंगु खः।

19 अन इमिसं तुरही पुयाहःगु सः व परमेश्वरं नवानादीगु सः ताल। वय्कःयागु सलं तसकं ग्यानाः इमिसं आः हानं छसः हे नवाना मदीमा धकाः बिन्ति यात।*

20 “थ्व पर्वतयात पशुतय्सं जक थ्यूसं ल्वहँतं कय्काः स्यानाब्यु” धकाः उजं बियादीगुलि इपि झन तसकं ग्यात।*

21 उबलय् तसकं ग्यानापुसे च्वंगुलि मोशानापं थथे धाल – “जि ला ग्यानाः थरथर हे खात।”*

22 छिपि ला म्वाःम्ह परमेश्वरयागु स्वर्गयागु शहर यरूशलेम, सियोन पर्वतय वःगु दु। अन दुलंदः स्वर्गदूतत लयल्यतातां मुनाच्वंगु दु।

23 अन स्वर्गय नां च्वयातःपिं, परमेश्वरया दकलय् तःधिकःम्ह काययात विश्वास याना च्वपिनिगु पुचलय छिपि दुथ्याःगु दु। फक्क मनुतय् न्याय यानादीम्ह परमेश्वर दीथाय् छिपि वःगु दु। अन धर्मी मनुया सिद्ध जुइ धुंक्पि आत्मात नं दु।

24 छिपि न्हगु बाचा चिनाः परमेश्वर व मनुतय दथुइ च्वनादीम्ह येशयाथाय व बदलाया लागि हालाच्वंगु हाबिलया हिया पलेसा क्षमा या निंति नवाइगु हाः हाः याःगु हिया थासय वःगु दु।*

25 होश या, छिपिलिसे नवानादीम्हयसिगु खँ मन्यंसे च्वने मते। थ्व संसारय् च्वनाः परमेश्वरयागु खँ न्यकीम्हयसिगु खँ मन्यपिन्त ला मल्यंक् धासैलि स्वर्ग हे नवानादीम्हपाखे फस्वया जुइपिन्त जक ल्यंकी ला?*

26 उबलय् वय्कःयागु सलं पृथ्वी हे लिगिलिगि सन। वय्कलं आः थ्व बचं बियादीगु दु –

“पृथ्वी जक मखु,
जिं आः छकः हानं
आकाशयातनापं
संकाबी।”*

27 थन “आः छकः हानं” धयागु सृष्टि याना तःगुयात संकेगु व मदय्केगु धकाः धाःगु खः। अथे खःसा मसनिगु जक ल्यनी।

28 अयज्गुलि संके हे फइ मखुगु राज्यय् दुथ्याकादीगुलि झीसं परमेश्वरयात सुभाय् बियाः वय्कःयात यइपुक तःधंकाः सेवा यायेमाः।

29 झीम्ह परमेश्वर भस्म याना छ्वइम्ह मि खः।*

13

परमेश्वरयात गय् यानाः लयताय्केगु?

1 दाजुकिजापिं, थःथवय् माया यायेगु त्वःते मते।

2 पाहां वःपिन्त दुकाय्त् थाकुचाय् मते। थथे यानाः गुलिसिनं सि हे मस्युसे स्वर्गदूततय्त् दुकाःगु दु।*

3 थःत नं कुना तःगु थें हे ताय्काः कुना तःपिनिगु च्यूताः ति। दुःख सियाच्वपिन्त थःम्हं हे दुःख सियाच्वना थें च्वंक लुमकेगु या।

4 ब्याहायात सकसिनं तःधंकेमाः। निम्हतिपूया दथुइ थःथवय् विश्वास दयेमाः, छायाधाःसा व्यभिचार याइपिन्त व ब्याहा याये धुंकाः नं मेपिं नाप जुयाः स्यनिपिन्त परमेश्वरं न्याय यानादी।

5 छिमिगु जीवनय् धिबायागु लोभं तापाक च्वँ। थःके गुलि दु उलि हे लुधंका च्वँ। परमेश्वरं धयादीगु दु –

* 12:19 १२:१८-१९ प्रस १९:१६-२३; २०:१८-२९; व्य ४:११-१२; ५:२२-२७ * 12:20 १२:२० प्रस १९:१२-१३ * 12:21 १२:२१ व्य १:१९ * 12:24 १२:२४ उत ४:१० * 12:25 १२:२५ प्रस २०:२२ * 12:26 १२:२६ हाग २:६ * 12:29 १२:२९ व्य ४:२४ * 13:2 १३:२ उत १८:१-८; १९:१-३

“जिं छिमित गुबलें
त्वःते मखु,

जिं छिमित गुबलें

त्यागय याये नं मखु।”☆

6 अयजूगुलि झीसं संका मयासें धायेफु –

“प्रभु जितः ग्वाहालि

यानादीम्ह खः।

जितः ग्याये माःगु मदु।

मनूतयसं जितः

छुं हे याये फइ मखु।”☆

7 छिमित परमेश्वरयागु वचन स्यनीपि गुस्तयत् लुमंकी। इपि गुकथं म्वानाच्चन, व स्वयाः छिमिसं नं इमिसं थें हे विश्वास यायेगु या।

8 येशू ख्रीष्ट म्हेगः नं थौं नं अले सदां उथें हे जुयादी।

9 थीथी कथंया अजू चायापुगु स्यनातःगु खं छिमित मखुगु लैय् यंके मफयेमा। नयेत्वनेगुलि मखु, बरु परमेश्वरयागु दया मायां थःगु मनयात बल्लाकि, छायाधाःसा नयेत्वनेगुलिइ जक जुयाच्चपिन्त गुब्सं भिं जगु मदु।

10 झीगु छगू वेदी दु, गुकी छायेहःगु बलिपाखें पवित्र पालय् ज्या याइपि पुजाहारीतयसं नये मज्यू।

11 दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी महा-पवित्रगु थासय् बलियागु हि छाये यनी। अले बांयागु म्ह जक छाउनीं पिने यनाः उनाछवइ।☆

12 अथे हे येश्यात नं शहरयागु ध्वाखां पिने यंकाः स्यात। वय्कलं थःगु हिं मनूतयगु पाप हुया छवयेत थथे याकादिल।

13 अयजूगुलि झीपि नं वय्कःया नितिं हेला फयाः ध्वाखां पिने वय्कःयाथाय् वनेनु।

14 झीगु नितिं थन सदां दयाच्चनीगु शहर मदु। झीपिं ला लिपा वइगु शहरयागु लै स्वया च्वनापि खः।

15 अयजूगुलि झीसं सदां ख्रीष्टया नामय् परमेश्वरयात तःधंकेमाः। थ्व झीगु म्हुतुं वय्कःयात छाइगु बलि खः।

16 मेपिन्त भिंका जुइगु व ग्वाहालि यायेगु ल्वःमंके मते। थज्याःगु बलि हे परमेश्वर लय्तायादी।

17 छिमिसं मण्डलीया थकालिपिनिगु खँ न्यँ, अले इमिसं धाःथें च्वँ, छायाधाःसा इमिसं थःगु ज्याया ल्याःचाः परमेश्वरयात क्यनेमाःगुलि छिमित बांलाक हेरचाह याना तइ। इमित थःगु ज्या लसतां याकेब्यु, इमित नुगलय् स्याके मते। मखुसा छिमित हे बांलाइ मखु।

18 जिमिगु नितिं प्रार्थना याना हे च्वँ। जिमित विश्वास दु, जिमिगु नुगः यचुसे च्वँ, छायाधाःसा जिमित बांलाःगु ज्या जक याये मास्ति वः।

19 जि छिमिथाय् याकनं वये फयेमा धकाः छिमिसं जिगु नितिं दुनुगलनिसें प्रार्थना याना च्वँ।

प्रार्थना

20 परमेश्वरं तःधंम्ह फैजवाः

झी प्रभु येश्यात सीम्हं

हानं म्वाकादीगु दु।

अले वय्कःयागु हे हिं

शान्ति बीम्ह परमेश्वरं

झीपिलिसे सदांया नितिं

बाचा चिनादीगु दु।

21 थ्व हे परमेश्वरं छिमित
 वय्कःयात लयतायकेत
 माक्व भिंगु बांलाःगु
 फुक्कं बियादीमा।
 थुकथं येशू ख्रीष्टपाखें
 झीपिं वय्कःयात यय्क
 म्वानाच्वने फयेमा।
 वय्कः सदां तःधना च्वनेमा।
 आमेन।

22 यःपिं दाजुकिजापिं, चिचाहाकय्क जूसां जिं छिमित च्वयागु थ्व अतीं छिमिसं बांलाक न्यना का।

23 झी किजा तिमोथीयात त्वःता हःगु खें जिं छिमित सीके बियाच्वना। व थन याकनं वल धाःसा जि वयात ब्वनाः आम्कन वये।

24 छिमि थकालिपिन्त व आम्कन च्वंपिं फुक्क विश्वासीतय्त ज्वजलपा धयाब्यु। इटालियाय् च्वंपिं विश्वासीतयसं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

25 छिपिं फुक्कसितं परमेश्वरं दया माया यानादीमा। आमेन।

याकूबं च्वःगु पौ म्हसीका

येशूया किजा याकूबं थ्व पौलय् रोमी साम्राज्यया थीथी शहरय् च्वनाच्चंपिं यह्दी विश्वासीतय्त
ख्रीष्टियन चालचलन गथे जुइमाः धकाः थीथी अतीं बियातःगु दु।

याकूबं थुकी तःमि, चीमि, जाँचय् लाकीगु, भिंगु चालचलन, ख्वाः स्वयाः ज्या यायेगु, विश्वास व
ज्या, मेयात खःकथं छ्यलेगु, भिंगु व मभिंगु बुद्धि, ल्वापु, घमण्ड, क्वमिलु जुइगु, मेपिन्त दोष बीगु,
तःधंछुइगु, सह यायेगु व प्रार्थनाया बारे ध्वाथुइकातःगु दु।

थ्व पौलय् विश्वास याःथें ज्या नं यानाक्यनेमाः धकाः बःबियातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१

विश्वास व बुद्धि १:२-८

चीमि व तःमि १:९-११

जाँचय् याःगु व जाँचय् लाःगु १:१२-१८

वचन न्यं थें यायेमाः १:१९-२७

ख्वाः स्वयाः ज्या याये मज्यू २:१-१३

विश्वास व ज्या २:१४-२६

मेयात लकय् हनेगु ३:१-१८

संसारयागु माया ४:१-५:६

मेमेगु अतीं ५:७-२०

याकूब

1 परमेश्वर व प्रभु येशू ख्रीष्टया दास याकूबयापाखें सारा संसारय् न्यंक वनाच्चंपिं इस्राएलीतय्गु
झिनिगु कुलयापिं मनूतय्त ज्वजलपा।[☆]

विश्वास व बुद्धि

2 दाजुकिजापिं, छिमित न्ह्यागु कथंया दुःखकष्ट जू वसां लयताया च्वँ।

3 छायाधाःसा छिमिगु विश्वास जाँचय् यात धाःसा झन जक छिमिगु विश्वास बल्लाइ।

4 थुकथं विश्वास बल्लाकाः छिमिसं भरोसा तयाच्चनेगु त्वःते मते। अले जक छिपिं बल्लाइ, छुं
नं मगाः मजुइक सिद्ध जुइ।

5 छिपिं सुयातं बुद्धि माःसा परमेश्वरयाके फ्वँ, अले वय्कलं वयात माक्व बुद्धि बियादी। वय्कलं
फुक्कसित माक्व बुद्धि बियादी, छायाधाःसा वय्कः सुयातं छुं बीत नुगः मस्याः।

6 छिमिसं वय्कःयाके फ्वनेबलय् वय्कलं बियादी धकाः विश्वास यायेमाः। परमेश्वरं बियादी ला
बियामदी ला धकाः मनय् संका तये मज्यू। मनय् संका तयाः फ्वनीपिं मनूत फसं थुखे उखे याःगु समुद्रया
लःद्रुम्बः थें जुइ।

7 अथे मनय् संका तया जुइम्ह मनूयात परमेश्वरं छुं हे बियादी मखु।

8 थथे दोमन जूम्ह मनूयागु ज्याखँ थातय् लाइ मखु।

तःमिपिं व चीमिपिं

9 संसारय् चिधंम्ह दाजु वा किजां परमेश्वरया न्ह्यःने तःधं जुइ दुगुलिइ छयं धस्वाकी।

10 अथे हे तःमिम्ह मनू नं चीमि जुइमाःगुलिइ लयता छायाधाःसा व इवाः जुयावनीगु ख्यलय् च्वंगु
स्वां थें खः।

☆ 1:1 १:१ मली १३:५५; मर्क ६:३; प्रे १५:१३; गला १:१९

11 निभालं याना: घाँय् फुक्कं गनावनी, स्वां इवा: जुया: हायावनी। अले छति बांलाइ मखु। उकथं हे त:मिम्ह मनू नं छन्हु सिनावनी।*

12 दु:खकष्ट जुयाच्चंबलय् नं परमेश्वरयाके भरोसा तयाच्चंम्ह मनू धन्यम्ह ख:। अथे दु:खकष्ट सीधुंका: वयात परमेश्वरं वय्क:यात माया या:पिन्त बी धका: धयादीगु जीवनायागु श्रीपेच बियादी।

13 छुं गथे जुया: सुं मनू जाँचय् लात धा:सा व मनुखं “परमेश्वरं जित: जाँचय् यात” धका: धाये मते। छाया:सा मभिं गु खं परमेश्वरयात जाँचय् याये फइ मखु, अले परमेश्वरं नं सुयातं स्यंकेत जाँचय् लाकादी मखु।

14 तर मनूयागु दुनुगलनिसें हे मभिं गु बिचा: बुया वइ, अले मभिं गु ज्या याये मास्ति वया: जाँचय् लाइ।

15 उकिं वयागु मतिइ बुयाव:गु मभिं गु बिचा: बल्लाना वया: वं पाप याइ। थथे वं पाप याना हे च्वन धा:सा व मनू सीधुंका: नरकय् वनी।

16 य:पिं दाजुकिजापि, थ:म्हं थ:त धोखा बी मते।

17 फुक्क भिं गु भिं गु व सिद्धगु वरदान च्वं, आकाशय् च्वंगु फुक्क ज: सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरपाखें व:गु ख:। परमेश्वर गुबलें हिली मखु, वय्क: हिलिगु किच: थें नं मखु।

18 वय्कलं सृष्टि यानादीगु मध्ये न्हापांगु फल झीपिं जुइ फयेमा धका: सत्य वचनपाखें झीत थ:म्हं ल्ययादीगु ख:।

वचन न्यं थें यायेमा:

19 य:पिं दाजुकिजापि, थ्व खँ ल्व:मंके मते – न्यनेगुलिइ चंख जु। बिचा: याना: जक नवा, अप्व: तं पिकाये मते।

20 परमेश्वरया न्ह्य:ने धर्मी जुया च्वनेत तं पिकया जुइ मज्यू।

21 मभिं गु बांमला:गु ज्याखँ त्व:ताछव। छिमित स्यनात:गु परमेश्वरयागु वचनयात दुनुगलय् तयाति। थ्व हे वचनं छिमित पाप याके मब्यूसे पापं बचय् यानातये फु।

22 वचनयात न्यनेगु जक मखु, मानय् नं यायेगु या। थ:म्हं थ:त धोखा बी मते।

23 वचन न्यं थें मयाइम्ह मनू न्हाय्कनय् थ:गु ख्वा: स्वइम्ह थें जुइ।

24 थज्या:म्ह मनुखं थ:गु ख्वा: न्हाय्कनय् स्वतले खनी। अले हानं थ:गु ख्वा: गय् च्वं धयागु खँ ल्व:मंका तुं छवइ।

25 सुनां मुक्ति बीगु सिद्धगु परमेश्वरयागु व्यवस्था ब्वना: थुइका: अथे हे याइ, अले ल्व:मंकी मखु, व हे धन्यम्ह ख:। वं या:गु फुक्क ज्याय् परमेश्वरं आशिष बियादी।

26 धर्मीम्ह धका: धया जुइम्ह मनुखं न्ह्य:ने ला: थें नवाना जुइ मज्यू। न्ह्य:ने ला: थें नवाना जुइम्ह मनुखं परमेश्वरयात मानय् याना जूगु सिति वनी। अले हानं थुकथं याना जूम्ह मनुखं थ:म्हं थ:त थगय् याइ।

27 परमेश्वर बा:यात य:गु भिं गु बांला:गु धर्म ला मांबौ मदुपि मस्तयत् व भा:त मदय् धुंकूपिं मिसातयत् दु:ख जुइबलय् ग्वाहालि यायेगु, अले थ्व संसारय् मभिं गु ज्याखँ मयासं पवित्र जुयाच्चनेगु ख:।

2

ख्वा: स्वया: ज्या याये मज्यू

1 दाजुकिजापि, छिपिं दकलय् त:धंम्ह झी प्रभु येशू ख्रीष्टयात विश्वास या:पिं जुया नं छाया ख्वा: स्वया: व्यवहार यायेगु यानागु?

2 सुं छम्ह मनू लुँयागु अंग न्ह्याना: बांला:गु वसतं पुना: मण्डलीइ वल, अथे हे सुं छम्ह चीमिम्ह मनू नं भ्वाथ:गु वसतं पुना: वल धायका।

3 छिमिसं बांलाक वसतं पुनाव:म्ह मनूयात मानय् याना: “झासँ, थन दिसँ,” अले चीमिम्ह मनूयात हेपय् याना: “अन हे दनाच्चँ, अथवा बाँय् फ्यतुना च्वँ” धका:

४ धाल धा:सा छिमिसं ख्वा: स्वया: ज्या या:गु जुइ। छिमिसं थथे ख्वा: स्वया: ज्या यात धा:सा छिमित मभिंणु बिचा: तया: न्याय या:गु द्रुपं जुइ।

५ य:पिं दाजुकिजापिं, जिं धयागु खँ न्यँ – संसारय् चीमिपिन्त हे परमेश्वरं विश्वासय् त:मि यायेत व वय्क:यात माया या:पिन्त दुकाये धका: धयादीगु राज्यय् दुकायेत त्ययादीगु मखु ला?

६ तर छिमिसं ला चीमिपिन्त हे हेला यानाच्चन। छिमित त्यला त:पिं सु? त:मिपिं हे मखु ला? छिमित अदालतय् यंकीपिं सु? त:मिपिं हे मखु ला?

७ अले हानं छिमित स:तादीम्ह हनेमा:म्ह प्रभुयागु नां बेइज्जत यायेत स्व:पिं नं त:मिपिं हे मखु ला?

८ ज:लाख:लातयत् नं थ:त थें माया यायेमा: धका: धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु परमेश्वरया राज्ययागु व्यवस्था छिमिसं मानय् याना च्वंसा बां हे लात।*

९ मनूतयगु ख्वा: स्वया: ज्या यात धा:सा छिमिसं पाप या:गु जुइ। अले छिमित व्यवस्था मानय् मया:पिं धका: दोषी ठहरय् याइ।

१० व्यवस्थाय् च्वंगु दक्व फुक्क मानय् याना: नं छगू जक द्रुंक्कल धा:सां व मनुखं व्यवस्था हे मानय् मया:गु ति जुइ।

११ “व्यभिचार याये मते” धका: धयादीम्हयसिनं हे “मनूतयत् स्याये मते” नं धयादीगु दु। सुनानं व्यभिचार मया: तर मनु स्यात धा:सा वं व्यवस्था मानय् मया:गु जुइ, अले व पापी जुइ।*

१२ अयजुगुलि पापं छुतय् याइगु व्यवस्थां न्याय काये खंपिं मनूतयसं थें नवायेगु व ज्या यायेगु या।

१३ छाय्धा:सा परमेश्वरं न्याय यानादीबलत् दया माया मदुम्ह मनुयात दया माया यानादी मखु। दया माया दुपिं मनुतयत् दया माया हे क्यनादी।

विश्वास या:थें ज्या नं याना: क्यनेमा:

१४ य:पिं दाजुकिजापिं, ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्चनागु दु धका: धया जुइम्ह मनुखं ज्या याना मक्यंसा, वं विश्वास याना जूगु छु ज्यालगय् जुल? थज्या:गु विश्वासं वयागु उद्धार जुइ फइ ला?

१५ पुनेत वस: मदुपिं, नये मखंपिं दाजुकिजापिं व तताकेहेंपिं छिमिथाय् दु धाय्का।

१६ “परमेश्वरं छिमित आशिष बियादीमा, अले बांलाक नया तिया जु” धका: जक धया: छिमिसं इमित मा:गु नसा वस: बिया मख्वल धा:सा छिमिगु विश्वास छु ज्यालगय् जुल?

१७ विश्वास याना थें ज्या नं यानाक्यने मफुसा वयागु विश्वास सीगु विश्वास जुइ।

१८ सुनानं थथे धायेफु – “छंके विश्वास दु, जिके ज्या दु।” छं छुं हे मयासैं विश्वास याना धका: जित: क्यनेफु ला? तर जिं ज्यां हे जिगु विश्वास क्यने।

१९ परमेश्वर छम्ह हे जक दु धका: छं विश्वास याना च्वंसा, बां हे लात। भूतआत्मां नं थथे वय्क: छम्ह हे जक दु धका: विश्वास या:, अले वय्क: खना: ग्या:।

२० अय् मूर्ख, ख्रीष्टयात विश्वास याना जू थें ज्या याना मक्यनीम्ह मनुखं वय्क:यात विश्वास या:गु सिंति वनी धका: छन्त क्यनाबी माल ला?

२१ झी तापा:बाज्या अब्राहाम गथे जुया: धर्मी जुल, छं स्यू ला? थ:काय् इसहाकयात वेदीइ छाये त्यंगुलि हे मखु ला, व धर्मी जूगु?*

२२ छं गथे थुइके मफुगु? अब्राहामं विश्वास या: थें ज्या नं यानाक्यन। वं या:गु ज्यां हे ला ख: नि, वयागु विश्वास सिद्ध जूगु।

२३ थुकथं धर्मशास्त्रय् च्वयात:गु थ्व खँ पूवन – “अब्राहामं परमेश्वरयात अथे विश्वास या:गुलि हे वयात धर्मीम्ह मनु धका: धयादिल।” “अब्राहाम जिम्ह पासा ख:” धका: परमेश्वरं हे धयादिल।*

२४ विश्वास जक याना जुयां धर्मी जुइ मखु धका: ला थुकिं हे सीदत नि। अयजुगुलि धर्मी जुइत विश्वास यायेगुयानापं ज्या नं याना: क्यनेमा:।

* २:८ लेवी १९:१८

* २:११ २:११ प्रस २०:१३-१४; व्य ५:१७-१८

* २:२१ २:२१ उत २२:१-१४

* २:२३ २:२३

उत १५:६; २ इति २०:७; यशै ४१:८

25 अथे हे राहाब धाःम्ह छम्ह मिसा वेश्या नं देशयागु फुक्क खँ सीकेत वःपि यहूदी मनूतयत् बाय् बियाः बिसिके छवःगुलि हे ला खः नि धर्मी जूगु।[☆]

26 गथे प्राण मन्त धायेवं मनू सी, अथे हे ज्या याना मक्यंसा विश्वास नं सी।

3

मेयात लकय हनेमाः

1 यःपि दाजुकिजापि, अप्वः गुरु जुयाः जुइ मते। गुरु जुया जूपिन्त परमेश्वरं मेपिन्त स्वयाः कडा जुइक न्याय यानादी। 2 झी फुक्कसिनं अप्वः यानाः टुंके यः। मद्रकुसे नवाये फुम्ह मनू हे जक सिद्धम्ह जुइ। थज्याःम्ह मनुखं जक थःगु म्हयात लके हने फइ।

3 झीसं थःगु खँ मानय् याकेत सलयागु म्हुतुइ लगाम तयाबी, अले झीसं सलयात यःयःथाय् यंके फइ।

4 अथे हे फसं न्ह्यानाचवंगु ततःधंगु लःजहाजयात नं छगू चिचाधंगु कर्ण जक संकाः नं जहाज चले याइम्हयसिनं थः यःथाय् यंके फु।

5 झीगु मे नं अथे हे खः। थ्व मे चिपु जूसां थ्वं ततःधंगु खँ ल्हानाः फुइँ याइ।

अले हानं छकुचा मिं यानाः ततःधंगु गुँ च्यानाः वने यः।

6 मे नं मि थें खः। थ्व झीगु म्हया मेमेगु म्हव्व स्वयाः मभिंगु म्हव्व खः। थ्वं झीगु म्ह छम्हं स्यंकाबी। अले नरकयागु मि कयाः झीगु जीवनयात हे छवयकाबी।

7 मनूतयसं फुक्कसित तहलगय् याये फु। इमिसं गुँइ च्वंपि पशुतयत्, इंगःतयत्, घिसय् जुया जुइपि जन्तुतयत्, अले समुद्रय् च्वंपि जीवजन्तुतयत् तकं तहलगय् याये फु।

8 मेयात धाःसा सुनानं थौं तक लके याये मफुनि। थ्व तसकं मभिं, थ्वयात लके याये थाकु, अले थ्व बिखं जायाचवनी।

9 थुकि हे झीसं प्रभु परमेश्वर बाःयात सुवाः बीगु, अले थुकि हे परमेश्वर थें च्वंक दयकातःपि मनूतयत् सराः बीगु खः।

10 व हे छप्वाः म्हुतुं सुवाः नं बीगु, अले सराः नं बीगु याइ। यःपि दाजुकिजापि, थथे छता याये मते।

11 छगू हे बुंगाःचाय् साःगु नं खायुगु नं लः बुया वइ मखु।

12 दाजुकिजापि, यःमरिमाय् भद्राक्ष सइ ला? अले दाखमाय् यःमरि सइ ला? चि सवाः वःगु बुंगाःचाय् साःगु लः बुया वइ मखु।

भिंगु व मभिंगु बुद्धि

13 छिमिथाय् परमेश्वरयागु वचन स्यने फुम्ह सुं बुद्धि दुम्ह मनू दु धयागु जूसा वं तःधं मजुसे बांलाःगु चालचलनयाम्ह जुयाः बांलाक ज्या यानाः क्यँ।

14 तर छिपि नुगः मुइकाः स्वार्थी जुयाः तःधंछुया जुइ मते। थुकथं छिमिसं फताहा खँ ल्हानाः परमेश्वरयागु सत्ययात त्वपुइत स्वये मते।

15 थज्याःगु बुद्धि परमेश्वरपाखें वःगु मखु। थज्याःगु बुद्धि ला संसारं ब्यूगु, अले शैतानपाखें वःगु खः।

16 गन नुगः मुइकीपि थः यःथें यानाजुइपिं मनूत दइ, अन कचकच जक जुइ, अले मभिंगु न्ह्यागुं ज्या जुइ।

17 परमेश्वरपाखें दुगु बुद्धि पवित्र, शान्ति बीगु, क्वमिल जुइगु, मिजासं जाःगु, दया दुगु व भिंगु फल बीगु जुइ। थ्व ख्वाः स्वयाः ज्या मयाइगु व दुग्यंगु जुइ।

18 शान्ति बीम्हयसिनं मिलय् यायेगु ज्यां भिंगु फल सयकी।

4

संसारयागु माया काये मते

1 छिमिगु दथुइ ल्वापुख्यापु गनं वल? मोजमज्जा यानाजुइगु बिचारं याना: थथे जूगु मखु ला? थ्व इच्छा छिमिगु हे नुगलय् च्वंगु खः।

2 छिमिसं थःत यःगु चिजबिजया निंति मनु स्यायेत तकं लिफः स्वइ मखु। छिमिसं थःके मदुगु चिजबिजया लोभ याना जुइ, अले ल्वाना जूसां कायेत स्वइ। छिमित माःगु चिजबिज छिमित दइ मखु, छायाधाःसा छिमिसं परमेश्वरयाके मफ्वं।

3 छिमिगु मति हे मभिं, उकिं फ्वंसां छिमित बियादी मखु, छायाधाःसा छिमिसं मोजमज्जा याना जुइत फ्वनी।

4 हे विश्वास त्वःतूपिं मनूत, संसारयात माया याइपिं परमेश्वरया शत्रु खः धका: छिमिसं मस्यू ला? संसार नाप मिलय् जुइपिन्सं परमेश्वरयात शत्रु याइ।

5 परमेश्वरं झीत बियादीगु आत्मायात जक यय्क च्वनाच्वनेमा: धका: धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु खः।

6 परमेश्वरं अज्ज यक्व दया माया यानादी। धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“परमेश्वरयात तःधंछुया जुइपिं मनूत मयः।”

चिधंछुया जुइपिं मनूतयत् धाःसा

वय्कलं यक्व दया माया यानादी।”

7 उकिं छिमिसं वय्कलं धयादीगु खँ मानय् याना च्वँ। शैतान धाःगु खँ मानय् याये मते, अले वं छिमित थी फइ मखु।

8 परमेश्वरया लिक्क वा, अले वय्कः नं छिमि लिक्क झायादी। हे पापीत, छिमिसं थःगु ल्हाः सिलाछ्व। हे दोमन यानाजुइपिं, छिमिसं थःगु नुगःयात शुद्ध या।

9 छिपिं नुगः मछिंका: ख्व, पिचयाना हा। छिमिगु न्हिगु सः ख्वःसलय् हिलावनेमा, अले छिमिगु लसता दुःखय् हिलावनेमा।

10 परमेश्वरया न्ह्यःने चिधं जु। अले जक छिमित वय्कलं तःधंकादी।

कर्पिन्त दोष बी मते

11 दाजुकिजापिं, सुयात नं मभिका: खँ ल्हाः जुइ मते। सुं विश्वासी दाजुकिजायात सुनानं मभिका: खँ ल्हात धाःसां, न्याय यात धाःसां, व मनुखं परमेश्वरयागु व्यवस्थायात हेला याःगु जुइ, अथवा न्याय याःगु जुइ। थुकथं छिमिसं परमेश्वरया व्यवस्थायात न्याय यात धाःसा छिपिं वय्कःया व्यवस्था मानय् याइपिं मखु बरु छिपिं ला न्याय याइपिं हे जुल।

12 व्यवस्था बियादीम्ह व न्याय यानादीम्ह परमेश्वर जक खः। वय्कलं हे बचय् याये नं फु, अले नाश यानाछ्वये नं फु। उकिं कर्पिनिगु न्याय याइपिं छिपिं सु खः?

तःधंछुइगु बांमला:

13 छिमिसं थथे मतिइ तया जुइ – “थौंसां कन्हय्सां जिपिं फल्नागु शहरय् वना: दच्छि ति च्वना: ब्यापार याना: धिबा कमय् याना हये।”^{*} जिगु खँ न्यँ–

14 कन्हय् छु जुइ धका: छिमिसं छुं नं मस्यू। छिमिगु जीवन छु हे खः धका: ? छिमिगु जिन्दगी खसु थें खः। छुं ई तक खने दइ, अले हानं तनावनी।

15 छिमिसं अथे मतिइ मतसे, बरु थथे मतिइ तयेमाःगु खः – “प्रभुयात यःसा, झी म्वानाच्वन धाःसा झीसं थथे अथे याये।”

16 तर छिमिसं तसकं तःधंछुया: फुई याना: खँ ल्हाना जुल। थथे फुई यानाजुइगु बांमला:।

17 अय्जगुलि सीक सीकं नं भिगु ज्याखँ मयाइम्ह मनूयात पाप लाइ।

5

तःमिपिन्त ख्याच्वः

- 1 हे तःमिपि मनूत, जिगु खँ न्यँ — छिमित जू वयेत्यंगु कष्ट खनाः नुगः दायाः हँयहँय ख्व।
 2 छिमिगु धनसम्पत्ति छुनं ज्यालगय मजुइ धुंकल। वसः नं फ्वसा ह्याः किलं नयेधुंकल।
 3 छिमिगु लुँ वहलय फ्वसा ह्ये धुंकल। थथे फ्वसा हःगु हे छिमिगु विरोधय साक्षी जुइ। उकिं मिं थें छिमिगु ला नइतिनि। संसार फुनावने त्यंबलय छिमिसं धनसम्पत्ति मुंकाच्वंगु दु।
 4 छिमिसं बूँइ ज्या याःपिं मनूतयत ज्याला हे मब्यसे तयातःगु दु। छिमिसं अन्याय यात धकाः व ज्यामित हालाच्वंगु दु। अन्याय जुल धकाः इपिं हालाच्वंगु सः दकलय तःधंम्ह व शक्ति दुम्ह प्रभु परमेश्वरं न्यनादीगु दु।
 5 थ्व संसारय छिमिसं मोजमज्जा यानाच्वंगु दु। न्याय याइबलय सीगु दिनया लागि छिमिसं थःपिन्त ल्हंका च्वन।
 6 भिंम्ह मनूयात छिमिसं मभिं धकाः स्याना छवत, अयनं वं अथे याये मते धकाः मपं।

दुःखकष्ट सह यानाच्वँ

- 7 दाजुकिजापिं, प्रभु मझातले मन तया च्वँ। बाली लये दइगु आशां मनूतयसं बाली पिनाः वा मवतले मन तयाः पियाच्वनी।
 8 छिमिसं नं अथे हे मन तया च्वँ, थःगु नुगःयात बल्लाका च्वँ छायाधाःसा प्रभु याकनं हे झायादी।
 9 दाजुकिजापिं, छिपि थःथवय कचकच याना जुइ मते। अले जक परमेश्वरं छिमित भिपिं मनूत खः धकाः सजाँय बियादी मखु। स्व, मनूतयत न्याय यानादीम्ह प्रभु याकनं हे झायादीत्यंगु दु।
 10 दाजुकिजापिं, वचन न्यंकेत प्रभु छवयाहयादीपिं अगमवत्तातयगु खँ लुमंकी। इमित गुलि दुःखकष्ट जुल, अयनं इमिसं सह यानाच्वन।
 11 इमिसं अथे सहयाना च्वने फुगुलि झीसं इमित “धन्य खः” धकाः धयाच्वना। अय्यब धाःम्ह मनुखं नं गथे लिपा तक सह यानाच्वन, अले प्रभु हे वयात यक्व लिधंसा बियादीगु खँ नं छिमिसं स्यू। प्रभुयागु दया माया तःधं।
 12 दाजुकिजापिं, सुंनप छुं कालबिल यायेत बाचा चिनेबलय छिमिसं स्वर्ग व पृथ्वी, अथवा मेमेगु छुं नं नां कयाः पाफये मते। खःसा खः, अले मखुसा मखु जक धा। उकिं छिमित परमेश्वरं दोष बियादी मखु।

उसाँय मदुम्हयसिगु निति प्रार्थना यायेगु

- 13 छिपि मध्ये सुनानं दुःखकष्ट सियाच्वंगु दुसा वं प्रार्थना या। छिपि मध्ये सुं मनु तसकं लयताःसा वं भजन हा।
 14 छिपि मध्ये सुं मनु उसाँय मदयाच्वंसा वं मण्डलीया थकालिपिन्त सःता हयाः प्रभुयागु नामं चिकनं बुके बिकाः प्रार्थना या।
 15 परमेश्वरयात क्वातुक विश्वास यानाच्वंम्ह मनूयागु प्रार्थनां उसाँय मदया च्वंम्हयसिगु ल्वय लंकाबी। व मनुखं पाप हे याःगु जसां वयात क्षमा यानादी।
 16 अयजुगुलि छिमिसं थःपिन्सं यानागु पाप थःथवय स्वीकार या, अले छम्हं मेम्हयसिगु निति प्रार्थना या। अथे याःसा छिमिगु ल्वय लनावनी। धर्मीम्ह मनुखं याःगु प्रार्थना परमेश्वरं न्यनादी।
 17 एलिया नं ला झीपि थें दुःखसुख फयाच्वंम्ह मनु खः नि। वा मवयेमा धकाः वं दुनुगलनिसें प्रार्थना याःगुलि धाथें हे स्वदँ व खुलातक पृथ्वीइ वा मवल।
 18 लिपा हानं वं प्रार्थना यात, अले वा वल, अले पृथ्वीइ अन्न सल।
 19 दाजुकिजापिं, छिपि मध्ये सुनानं परमेश्वरयात त्वःता वंम्ह मनूयात हानं लिगना हल धाःसा तसकं हे बोलाइ।
 20 थुकथं लिगना हःम्ह बांमलाःगु लँय वनाच्वंम्ह मनूयात ला नरकं हे लित ब्वना हःगुति जुइ। अले छिमिसं यानाः वं याःगु फुकक पाप नं परमेश्वरं क्षमा यानादी। थ्व खँ लुमंका ति।

☆ 5:3 ५:२३ मती ६:१९ ☆ 5:4 ५:२४ व्य २४:१४-१५ ☆ 5:11 ५:११ अय १:२९-२९; २:१०; भज १०३:८ ☆ 5:12 ५:१२ मती ५:३४-३७ ☆ 5:14 ५:१४ मर्क ६:१३ ☆ 5:17 ५:१७ १ राज १७:१; १८:१ ☆ 5:18 ५:१८ १ राज १८:४२-४५ ☆ 5:20 ५:२० हितो १०:१२; १ पत्र ४:८

पत्रुसं च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

पत्रुसं थ्व पौ रोमी साम्राज्यया एशिया देशया उत्तरपाखे च्वनाच्वंपि परमेश्वरं ल्ययातःपि मनूतयत च्वःगु खः। थ्व पौ ईस्वी सम्बत ६४ सालपाखे च्वःगु खः। थ्व पौया मू उद्देश्य दुःखकष्ट फयेमाला च्वंपि विश्वासीतयत साहस बीगु खः। ख्रीष्ट सिनाः हानं म्वानावःगु व लिहां झाइतिनिगु भिंगु खँ लुमंका बियाः पत्रुसं इमित आशा मत्वःतुसे क्वातुक विश्वास याना च्वँ धकाः साहस बियातःगु दु। इमिगु विश्वास धातर्थेगु खः मखु धकाः जाँचय यायेत हे थज्याःगु दुःखकष्ट वइगु खः, अले ख्रीष्ट हानं झाइबल्य सिरपाः दइ धकाः सीकाः न्हाथे ज्याःगु दुःखकष्ट वःसां सहयाना च्वँ धकाः पत्रुसं इमित साहस बियातःगु दु।

नापं, इमिगु चालचलन नं ख्रीष्टयात मानय याः कथं जुइमाः धकाः पत्रुसं इनाप यानातःगु दु।
धलः पौ

न्हाखँ १:१-२

परमेश्वरपाखें वःगु मुक्ति लुमंकूगु १:३-१२

पवित्र जुइगु १:१३-२:१०

विश्वासीतयसं छु यायेमाः २:११-४:१९

१. हाकिमतयत मानय यायेमाः २:१३-१७

२. निम्हतिपूया खँ ३:१-७

क्वमिलु जुइगु व सेवा यायेगु ५:१-११

क्वचायकूगु ५:१२-१४

१ पत्रुस

पत्रुसपाखें ज्वजलपा

1 पोन्टस, गलातिया, कापाडोकिया, एशिया व बिथिनियाय वनाः परदेशी जुयाच्वंपि परमेश्वरं ल्ययातःपि मनूतयत येशू ख्रीष्टया प्रेरित पत्रुसयागु ज्वजलपा।

2 न्हापांनिसें ताःतुनादी थें वयकलं धाःथें याइपिं यायेत पवित्र आत्मापाखें छिमित परमेश्वर बाःनं ल्ययादीगु खः। अले येशू ख्रीष्टयागु हिं शुद्ध यानाः छिमित वयकःयात मानय याइपिं यानादीगु खः।

परमेश्वरयागु दया माया व शान्ति छिमित यक्व दयेमा।

तःधंगु आशा

3 झी प्रभु येशू ख्रीष्टया बाः परमेश्वर न्हाबलें तःधनेमा। वयकलं झीत दया माया यानाः सी धुकूम्ह येशू ख्रीष्टयात म्वाकाः झीत तसकं तःधंगु व म्वानाच्चंगु आशाया निति न्हगु जीवन बियादिल।

4 परमेश्वरं वयकःया मनूतयत स्वर्गय गुबलें आशां मघाइगु, न्हना मवनीगु, फुना मवनीगु सम्पत्ति तयादीगु दु।

5 परमेश्वरयात छिमिसं क्वातुक विश्वास यानाच्चंगुलिं वयकःयागु शक्ति छिमित मुक्ति बियादी। दकलय लिपा थ्व मुक्ति छिमिगु न्ह्यःने खनेदः वइ।

6 अयजगुलि छिमिसं आः न्हाक्व दुःखकष्ट फयेमाःसां दिक्क चाये मते। लिपा ला छिपिं तसकं लयताय खनी।

7 थुकिं ला झन जक छिमिगु विश्वास शुद्ध व भिं धकाः क्यनी। स्यनावनीगु लुँ ला मिइ तयाः जाँचय याना स्वइ। छिमिगु विश्वास ला लुँ स्वयाः यक्वं भिं। अयजगुलि येशू ख्रीष्ट झायादीबल्य छिमित नं तःधकी, च्वय तइ, अले धन्यपि धकाः धाइ।

8 वयक्:यात छिमिसं मखंनिसां माया यानाच्चवंगु दु। आ: नं वयक्:यात छिमिसं मखंनि, अयनं छिमिसं विश्वास यानाच्चवंगु दु। अले धयां मब्याक छिपिं लयतायाच्चवंगु दु।

9 वयक्:यात विश्वास यानाच्चवंगुलि छिमिगु आत्मां मुक्ति काये खंगु दु।

10 छिमित दइगु थ्व हे मुक्तियागु खँ, न्हापायापिं अगमवक्तातयसं मथुया: थुइकेत यक्व हे कुत: यात।

11 ख्रीष्टयागु आत्मां इमित ख्रीष्टं दु:खकष्ट फयेमाली, अले हानं तसकं त:धनी धका: धा:गु खँ अगमवक्तातयसं गुबलय व गुकथं जुइ धका: सीकेत स्व:गु ख:।

12 अले परमेश्वरं व अगमवक्तातयत थ्व खँ इमिगु निति जुइ मखु, लिपा छिमिगु निति जुइ धका: धयादिल। स्वर्ग छवयाह:गु पवित्र आत्मापाखें भिंगु खँ न्यंकीपिन्सं छिमित आ: न्यंकाच्चवंगु खँयात स्वर्गदूततयसं आ: तकं थुइकेत स्वयाच्चवंगु दु।

पवित्र जुया: म्वानाच्चनेत स:तूगु

13 अथे जूगुलि छिमिसं थ:गु मन थातय लाका: होश यानाच्चँ। येशू ख्रीष्ट झायादीबलय बी तिनिगु परमेश्वरयागु आशिष्य पूरा भरोसा तया च्वँ।

14 वयक्लं धयादी थें च्वनाच्चँ। न्हापा मस्यूनिबलय यांना जू थें छिमिसं आ: नं अज्या:गु मभिंनु ज्या यांना जुइ मते।

15 छिमित स:तादीम्ह पवित्रम्ह ख:। अयजूगुलि न्ह्यागु हे ज्याखँ या:सां छिमिसं भिंगु मनं यांना च्वँ।

16 थ्व हे खँ थथे च्वयात:गु दु -

“जि पवित्रम्ह जूगुलि

छिपिं नं पवित्रपिं जुयाच्चँ।”☆

17 प्रार्थना याइबलय छिमिसं परमेश्वरयात बा: धका: धयाजुल। अयनं वयक्: ख्वा: स्वया: मखु, बरु मनूतयसं या:गु ज्याकथं न्याय यानादीम्ह ख:। उकिं छिमिसं थ्व संसारय परदेशी जुया च्वंतले वयक्:यात मानय यांना च्वँ।

18 छिमि तापा:बाज्यापिनिगु पालनिसें यांना वयाच्चवंगु ज्यालगय मजूगु थितिकुति छिमित छुतय यायेत गुलि मू पुलेमाल, छिमिसं सि हे स्यू। थ्व लुँ वह: थें नाश जुया वनीगु मखु,

19 बरु छुं हे खू मदुम्ह चीधिक:म्ह भ्या:चा जुयादीम्ह ख्रीष्टयागु तसकं मू वंगु हिं न्यानादीगु ख:।

20 थथे यायेत परमेश्वरं ख्रीष्टयात संसार सृष्टि याये न्ह्य: हे ल्ययादीगु ख:। अयजूगुलि छिमिगु निति वयक्: आ: फुक्कसिया न्ह्य:ने खंक झा:गु दु।

21 वयक्लं यांना: हे छिमिसं परमेश्वरयाके भरोसा तये फत। स्याये धुंकूम्हयसित परमेश्वरं म्वाका: त:धंकादिल। थथे यांनादीगुलि हे छिमिगु विश्वास व आशा परमेश्वरयाके दयाच्चवंगु ख:।

22 सत्ययात मानय या:गुलि छिपिं आ: शुद्ध जूगु दु। अयजूगुलि छिमिसं दाजुकिजापिन्त माया यांना च्वँ। अज्जं थ:थवय दुनुगलनिसें माया यांना च्वँ।

23 छिपिं आ: नाश जुयावनीपिं मांबौनं बुइकूपिं मखु, बरु परमेश्वरयागु गुबलें नाश जुया मवनीगु वचनं बूपिं ख:।

24 धर्मशास्त्रय थथे च्वयात:गु दु -

“फुक्क मनूत घाँय थें ख:।

न्ह्याक्व बांलाकूसां

इपिं स्वां थें ख:।

घाँय सिनावनी,

स्वां हायावनी।

25 परमेश्वरयागु वचन धा:सा

न्ह्याबलें दयाचवनी।”☆

छिमित न्यंकूगु भिंगु खँ थ्व हे खः।

2

भिपिं जुयाच्वँ

1 अयजूगुलि आंवनिसें छिपिं मभिपिं मनूत जुइ मते। सुयातं थगय् याये मते, निपाः ख्वाःपाः दुपिं जुइ मते, कर्पिन्त डाहा याये मते, अले मेपिन्त मभिंकाः खँ ल्हाये मते।

2 नकतिनि बूम्ह मचां त्वनेगु शुद्ध आत्मिक दुस्या इच्छा याःथें छिमिसं नं परमेश्वरयागु वचन ब्वनेगु इच्छा या। अले तिनि छिपिं ब्वलनाः मुक्तिया निंति न्ह्यज्याये फइ।

3 प्रभु भिं धकाः ला छिमिसं सी हे धुंकल।☆

म्वाःगु ल्वहं व ल्ययातःपिं मनूत

4 वय्कः मनूतय्सं ज्यालगय् मजू धकाः चीकूगु, अय्न् परमेश्वरं ल्ययादीगु, म्वाःगु व तःजिगु ल्वहं खः। उकिं प्रभुयाथाय् वा।

5 अले छिपिं नं म्वाःगु ल्वहं जुयाः आत्मायागु छँ दनेत ज्यालगय् जूपिं जुयाच्वँ। छिपिं परमेश्वरयात यःकथं येशू ख्रीष्टपाखें पवित्र आत्मां धाःथेंज्याःगु बलिदान बीपिं पुजाहारीत नं खः।

6 थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु —

“स्व, जिं ल्यया तयागु छगः

तसकं हे थिकेगु

मू ल्वहं सियोनय् तये,

अले उकियात विश्वास याःपिन्सं

लज्या चाये माली मखु।”☆

7 उकिं छिपिं विश्वास याःपिनिगु निंति थ्व तसकं तःजिगु खः। तर विश्वास मयाःपिनिगु निंति ला

— “दकःमितय्सं

ज्यालगय् मजूगु धकाः धाःगु

ल्वहं हे

कुंयागु मू ल्वहं जुल।”☆

8 हानं मेथाय् थथे च्वयातःगु दु —

“थ्व हे ल्वहँतय्

मनूत लुफि हानाः क्वदइ।”☆

परमेश्वरयागु वचनय् विश्वास मयाःगुलि इपिं थथे लुफि हानाः क्वदइ। अले परमेश्वरं क्वःछिना तयादीगु सजौय फयेमाली।

9 छिपिं ला ल्ययातःपिं, जुजुया पुजाहारी, पवित्रपिं व परमेश्वरया थः हे मनूत खः। वय्कःयात तःधंका जुइत हे छिमित खिउँथासं वय्कःया अजू चायापुगु जलय् हयादीगु खः।☆

10 न्हापा छिपिं परमेश्वरया मनूत मखु,

आः जुइ धुंकल।

न्हापा छिमिसं वय्कःयागु

दया माया काये मखं,

☆ 1:25 १:२५ यशै ४०:६-८

☆ 2:3 २:३ भज ३४:८

☆ 2:6 २:६ यशै २८:१६

☆ 2:7 २:७ भज ११८:२२

☆ 2:8

२:८ यशै ८:१४-१५

☆ 2:9 २:९ प्रस ११:५-६; यशै ४३:२०-२१; व्य ४:२०; ७:६; १४:२; यशै ९:२

आः काये खंगु दु।☆

चालचलन

11 यःपि दाजुकिजापि, थ्व संसारय् छिपि कपिं व परदेशीत थें खः। अयज्जुगुलि आत्मानापं न्हाबलें लवाना च्वनीगु शरीरया इच्छापाखें तापाक च्वें धकाः जिं छिमित बिन्ति यानाच्वनागु दु। इतीत यःगु जक ज्याखें यात धाःसा झीगु आत्मा पापय लाइ।

12 परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं मनूतयगु न्ह्यःने छिमिसं थःगु चालचलन बांलाका जु। छिमित आः मभिका जूसां ख्रीष्ट येशू झायाः न्याय यानादीबलय् छिमिसं याःगु भिंगु ज्याखें इमिसं सीकी, अले परमेश्वरयात तःधंकी।

हाकिमतय् मानय् यायेमाः

रोम १३:१-७; तीत ३:१-११

13 प्रभुयात तःधंकेत तःधंपिं मनूतयसं धाःगु मानय् या। व दक्वसिबय् तःधंम्ह जुजु हे थजुइमा,

14 तःधंम्ह हाकिम हे थजुइमा। मभिंगु ज्या यानाजुइपिन्त सजाँय बीत व भिंगु ज्या यानाजुइपिन्त हनेत परमेश्वरं हे इमित छवयाहयादीगु खः।

15 छिमिसं थथे भिंगु ज्या याना हे छुं मस्यूपिं मूर्खतयगु म्हुतुप्वाः तिके फयेमा धयागु परमेश्वरयागु इच्छा खः।

16 स्वतन्त्र जुयाच्वें। अथे धकाः मभिंगु ज्या याना जुइ मते, बरु परमेश्वरया दासत थें जुयाच्वें।

17 फुक्कसित हनाबना तयेगु या। दाजुकिजापिन्त माया या। परमेश्वरयागु ग्याःभय का। जुजुयात हनेगु या।

ख्रीष्टं थें दुःख फयेगु या

18 च्यः भ्वातितयसं थः मालिकं धाःगु खें न्येनेमाः। भिंम्ह मालिकयागु जक मखु, मभिंम्ह मालिकं धाःगु खें नं न्येनेमाः।

19 थथे छिमिसं परमेश्वरयागु नितिं भिंगु ज्याखें याना नं अन्यायलं जाःगु दुःखकष्ट फये माल धाःसा परमेश्वरं छिमित आशिष बियादी।

20 मभिंगु ज्या यानाः सजाँय फये मालीबलय् सहः यात धाःसा थुकी तःधंगु खें छु दु धकाः? तर छिमिसं भिंगु ज्या यानाः नं दुःखकष्ट फये मालीबलय् सहः यात धाःसा व परमेश्वरयात नालेबःह जुइ।

21 थथे यायेत हे छिमित परमेश्वरं ल्ययादीगु खः। अयज्जुगुलि ख्रीष्ट थः हे नमूना जुयाः छिमिगु नितिं दुःखकष्ट फयादिल। उकिं छिमिसं नं वय्कलं थें याये माल।

22 “वय्कलं गुब्सं नं

पाप यानामदी।

वय्कलं मखुगु खें

गुब्सं ल्हानामदी।”☆

23 थःत ब्वः ब्यूपिन्त

वय्कलं ब्वः बियामदी।

अय्च्वंक दुःखकष्ट बिलं नं

वय्कलं ख्याच्चः बियामदी,

बरु ननिमवासे वय्कलं

बांलाक न्याय यानादीम्ह

परमेश्वरयाके भरोसा तयादिल।☆

24 वय्कः थःम्हय्सिनं हे

झीगु पाप क्वबिया

क्रूसय् सिनादिल।

अयज्गुलि झीसं पाप यायेगु मतिइ तकं मतसे
 परमेश्वरयात ययक भिंगु बांला:गु जक यानाच्चवेमा:।
 छिमित मुक्ति बीत खीष्ट सिनादीगु ख:।[☆]
 25 न्हापा छिपि तंपि फैचात थें
 जुयाच्चंगु ख:।
 आ: छिपि थ: जवा: व सुसा:कुसा:
 याइम्हयसिथाय् वयक:
 नाप जुइत
 लिहां वये धुंकल।[☆]

3

निम्हतिपूया खँ
 एफि ५:२१-३३; कल ३:१८-१९
 1 मिसात भा:तं धा:थें च्वनेमा:। थुकिं याना: परमेश्वरयात विश्वास मया:म्ह भा:तं नं छिमिगु
 चालचलनं याना: विश्वास याइ। छिमिसं छुं हे खँ न्यंके माली मखु।[☆]
 2 अले इमिसं छिमिगु भिंगु चालचलन व परमेश्वरयात भरोसा तथाच्चंगु खना: हे छिपि भिंपि ख:
 धका: सीकी।
 3 छिमिसं पिने जक सँ छ्यना: तिसां तिया: व वसतं बांलाका जुइ मते।[☆]
 4 बरु दुनुगलनिसें क्वमिलु व शान्त जुयाच्चँ। थ्व गुबलें फुनावनी मखुगु आत्मायागु तिसा ख:।
 थज्या:गु हे परमेश्वरया न्हा:ने तसकं त:जिगु जुइ।
 5 परमेश्वरयात विश्वास याइपि न्हापायापि मिसातय्सं नं भा:तं धा:थें च्वना: थ:त थुकथं हे बांलाका
 जगु ख:।
 6 इपि मध्ये सारा नं छम्ह ख:। सारां थ: भा:त अब्राहामयात हामा धका: तसकं मानय् याइगु ख:।
 छिपि नं साराया सन्तान जुगुलि छिमिसं भिंगु बांला:गु याना जुइमा:। अले छिपि नं ग्याये माली मखु।[☆]
 7 अथे हे मिजंतय्सं नं थ: कला: बमला:म्ह ख: धयागु खँ ल्व:मंके मज्यू। छिमिसं नं इमित मानय्
 यायेमा:, छाया:सा परमेश्वरं इमित नं अनन्त जीवन बियात:गु दु। थुकथं छिमित निम्ह जाना: प्रार्थना
 यायेत छुकिं नं पनी मखु।[☆]

भिंपि जुइत दु:ख सीमा:
 8 मू खँ छु धा:सा, छिपि सकलें छगू मनयापि, क्वमिलु, दाजुकिजापि थें थ:थवय् माया याइपि व
 सकसितं दया माया याइपि जुयाच्चँ।
 9 सुनानं छिमित स्यंकल धा:सा वयात स्यंके मते। बांमलाकल धा:सा बांमलाके मते, बरु उकिया
 पलेसा आशिष ब्यु, छाया:सा परमेश्वरं छिमित आशिष बीत स:तादीगु ख:।
 10 थथे च्वयात:गु दु –
 “सुयां न्ह्यइपुक व ता:ई तक
 म्वाये मंदु ला?
 दुसा, थ:गु मेयात मभिंगु खँ
 नवायेगुपाखें
 व थ:गु म्हतुसियात मखुगु खँ
 ल्हायेगुपाखें तापाक ति।
 11 पापं लिचिला: भिंगु ज्या या।
 शान्तियागु लँपु त्व:तावने मते।

☆ 2:24 २२:२४ यशै ५:३५ ☆ 2:25 २२:२५ यशै ५:३६ ☆ 3:1 ३:१ एफि ५:२२; कल ३:१८ ☆ 3:3 ३:३ १ तिमो २:१
 ☆ 3:6 ३:६ उत १८:१२ ☆ 3:7 ३:७ एफि ५:२५; कल ३:१९

१२ भिंगु ज्या याइपिन्त
परमप्रभुं स्वयाच्चंगु दु,
अले इमिगु प्रार्थना न्यनेत
वयक्कलं न्हायपं बियाच्चंगु दु,
मभिंगु ज्या याइपिनिपाखें धा:सा
वयक्क: फस्वयादी।”☆

१३ भिंगु जक याना जूसा छिमित सुनानं स्यंके फइ मखु।

१४ सुयातं भिंगु याना: नं दु:खकष्ट जुल धा:सा परमेश्वरं छिमित आशिष बियादी। अथे दु:खकष्ट बीवं ग्याये मते, अले दु:ख नं ताये मते।

१५ दुनुगलंनिसें ख्रीष्टयात छिमिसं “प्रभु” धका: मानय् याना च्वँ। छिमिसं याना जूगु आशायागु खँ सुनानं न्यं वल धा:सा छिपिं लिस: बीत न्ह्याबले न्ह्याचिला च्वँ।☆

१६ थथे लिस: बीबलय् हनाबना तया:, मिजासं नुग: यचुका: नवा। थज्या:गु भिंगु चालचलनं याना: छिमित बांमलाका व ब्व: बिया च्वंपिं मनूत थ: हे लज्या चाये माली।

१७ परमेश्वरं हे छिमित दु:ख सीके बियादीगु जूसा, छिमिसं मभिंगु याना: दु:ख सीगु स्वया: ला भिंगु याना: दु:ख सीगु हे बांला:।

१८ छायाधा:सा झीत परमेश्वरयाथाय् हयेत ख्रीष्ट नं छक: सिनादिल। पाप हे मदयकं पापीतय्गु नितिं दु:ख फयादिल। वयक्क: पृथ्वीइ सिनादिल, अले आत्मां वयक्क:यात हानं म्वाकादिल।

१९ थ्व हे आत्माया शक्ति कया: कुना त:पिं आत्मातय् तं न्यंक: झाल।

२० नोआं न्यंकूबलय् मनूतय्सं विश्वास हे मया:। नोआं जहाज दयका च्वंतले इमिसं विश्वास याइ ला धका: परमेश्वरं त:न्हु हे पियादिल। संसार लखं जा:बलय् च्याम्ह जक मनूत म्वात, मेपिं फुक्कं सित।☆

२१ थ्व आ: छिमित बचय् याइगु ल:या बत्तिस्माया चिं ख:। थ्व म्हया खिति सिला छवयेगु थें मखु, बरू यचुगु नुगलं परमेश्वरया अधीनय् जुइगु ख:। ख्रीष्ट सिना: म्वाना व:गुलिं झीपिं बचय् जुइ।

२२ वयक्क: स्वर्गय् झाया: परमेश्वरया जवय् च्वनादीगु दु। अधिकार दुपिं, शक्ति दुपिं, व स्वर्गादूतत फुक्कं वयक्क:या ल्हातय् दु।

4

न्हपिं मनूत

१ ख्रीष्ट शरीरय् दु:ख सियादी थें तुं छिपिं नं सीमा:सां लिचिले मते, छायाधा:सा सुनां शरीरय् दु:ख फइ, वं पाप यायेगु त्व:ती।

२ अथे जूगुलि आवंलि छिपिं शरीरय् म्वाना च्वंतले परमेश्वरं धा:थें च्वँ। छिमिसं गुबले थ: य:थें याना जुइ मते।

३ परमेश्वरयात म्हमस्यूपिन्सं याना जू थें न्हापा छिमिसं नं थ: य:थें यानाजुइगु, व्यभिचार यायेगु, अयला: थ्वँ त्वना जुइगु, मोजमज्जा यायेगु, मूर्ति पुजा यायेगु याना जुइ धुंकल।

४ छिपिं आ: अथे म्वा:मदुगु ज्याखँय् इपिं नाप सना मज्गुलिं परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं मनूत अजु चायाच्चंगु दु। उकिं इमिसं छिमित मभिका जुइ।

५ इमिसं सी धुंकूपिन्त नं म्वानाच्चंपिन्त नं न्याय यानादीम्ह परमेश्वरयात लिस: बी माली।

६ अयज्गुलिं सी धुंकूपिन्त नं न्हापा भिंगु खँ न्यंकूगु ख:। म्वानाच्चंबलय् इमित नं मेपिं मनूतय् त थें दोषी ठहरय् यानादिल। इपिं नं परमेश्वर थें आत्माय् म्वाये फयेमा धका: थथे न्यंकूगु ख:।

७ थ्व संसार याकनं हे मदया वनिन। उकिं मन थातय् लाका: प्रार्थना याना च्वँ।

8 दक्कसिबय तःधंगु ला, छिपिं थःथवय् दुनुगलंनिसें माया याना च्वँ, छायाःसा मायां हे न्हागु पापयात नं त्वपुया तइ।*

9 पाहां वःपिं मनूतयूत छिमिसं दुनुगलंनिसें लसकुस या।

10 परमेश्वरं छिमित थीथी कथंया वरदान बियादीगु दु। उकिं थःथपिन्त बियातःगु वरदान छयलाः मेपिन्त ग्वाहालि या।

11 नवाइम्हयसिनं परमेश्वरयागु खँ जक नवाना जुइमाः। कर्पिन्त ग्वाहालि यानाजुइपिन्सं परमेश्वरं बियादीगु बलं फक्क ग्वाहालि याना जुइमाः। येशू ख्रीष्टयापाखें छिमिसं फक्क ज्यां परमेश्वरयात तःधका जुइमाः। परमेश्वर न्हाबले तःधना च्वनेमा। आमेन।

ख्रीष्टियन जुयाः फये मालिगु दुःख

12 यःपिं दाजुकिजापिं, गुबलें मजुनिगु दुःखकष्ट जूवल धकाः छिपिं अजू चाये मते। छिमिगु विश्वास स्वयेत थथे दुःखकष्ट जूवःगु खः।

13 येशू ख्रीष्टं थें थथे दुःख फये दयाः छिपिं लयताया च्वँ। वय्कः झाइबलय् छिपिं तसकं लयताये दइ।

14 ख्रीष्टयात विश्वास यानाः छिमित हेला यात धाःसा ला छिपिं धन्यपिं खः, छायाःसा थुकिं हे छिमिके परमेश्वरयागु तःधंगु आत्मा दी धकाः सी दइ।

15 अयनं ज्यानमारा, खँ, मभिंगु ज्याखँ यानाजुइपिं, अले कर्पिनिगु ज्याखँ ल्हाः तः जुइपिं थें जुयाः छता छिमिसं दुःखकष्ट सी मते।

16 ख्रीष्टियनत जूगुलि छिमिसं दुःखसिया च्वनेमाल धकाः छति हे लज्या चायेमाःगु मद्दु, बरु अथे ब्वःबीकाच्वने दुगुलि छिमिसं परमेश्वरयात सुभाय ब्यु।

17 परमेश्वरं याकनं न्याय यानादी। दकलय् न्हापा परमेश्वरया मनूतयूत न्याय यानादी। थथे न्हापा झीत हे न्याय यानादी धाःसा भिंगु खँ मन्यपिन्त झन गज्याःगु न्याय यानादीगु जुइ?

18 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु -

“धर्मीपिं मनूत ला बचय् जुइत

तसकं थाकुइ धाःसा

परमेश्वरयात म्हमस्यूपिं मनूत

झन छु जुइगु जुइ?”*

19 अयजुगुलि परमेश्वरयागु इच्छा कथं दुःख स्यूम्हयसिनं भिंगु ज्या यायेगु मत्वःतुसे सृष्टि यानादीम्ह परमेश्वरयाके भरोसा तया च्वँ।

5

थकालिपिन्त अतीं ब्यगु

1 जि नं छम्ह मण्डलीयाम्ह थकालि खः। उकिं आम्कन च्वंगु मण्डलीयापिं थकालिपिन्त नं थ्व न्वानाखँ च्वया हयाच्वनागु खः। ख्रीष्टं दुःख सियाः सिनादीगु नं जिं खनागु दु। येशू ख्रीष्ट झायादीबलय् जि नं वय्कः नाप तःधनी।

2 अथे जूगुलि परमेश्वरया फैचातयूत छिमिसं बांलाक हेरबिचार याना च्वँ। करं क्यनाः जक थ्व ज्या याये मते, छायाःसा छिमिसं करं ज्या याःगु परमेश्वरयात मयः। अले हानं धिबायागु नितिं जक नं थ्व ज्या याये मते। दुनुगलंनिसें हे प्रभुयात सेवा यायेगु मतिइ दुसा जक या।*

3 छिमिगु ल्हातय् त्वःता तःपिन्त क्वत्यलेगु स्वये मते, बरु इमिगु न्हःने थः हे नमूना जुयाब्यु।

4 अले लिपा मूलम्ह फैजवाः येशू ख्रीष्ट झाइबलय् छिमिसं गुबलें नाश जुइ मखुगु श्रीपेच कायेखनी।

5 क्वकालिपि मन्तयस्सं थकालिपि मन्तयत्त मानय यायेमाः। थथःमहं तुं तःधं जुया जुइगु बांमलाः। अयज्जुगुलि ग्वाहालि याये माःपिन्त छिमिसं ग्वाहालि या। थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु – “परमेश्वरं तःधंछुना जुइपिनिगु विरोध यानादी, क्वमिलुपिन्त धाःसा दया यानादी।” ☆

6 उकिं छिपिं दकलय् तःधंमह परमेश्वरयागु न्ह्यःने चिधंपिं जुयाः च्वँ। अले वय्कलं छन्हु छिमित तःधंकादी।☆

7 थःगु फुक्क दुःख वय्कःया न्ह्यःने तयाब्यु, छायाधाःसा वय्कलं हे छिमिगु सुसाःकुसाः यानादी।

8 अयनं थःगु मन बल्लाका च्वँ, होश यानाच्वँ। छिमि शत्रु, शैतानं छिमित फतिफतलय् स्यंकेत स्वयाच्वंगु दु। नये मखंमह सिंह थें शैतानं नं सुयातं स्यंके फइ ला धकाः माः जुयाच्वंगु दु।

9 विश्वासय् बल्लानाः शैतानयागु विरोध या। थ्व संसारय् च्वंपिं दाजुकिजापिन्सं नं छिमिसं थें दुःखकष्ट सियाच्वंगु दु धकाः छिमिसं सि हे स्यू।

10 थथे दुःखकष्ट सीधुंकाः झी परमेश्वरं छिमित सःताः भिंका व बल्लाकादी। थ्व हे भिंमह दया माया दुमह परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयात झीथाय् छवयाहयाः वय्कः नाप स्वर्गय् च्वनेत झीत सःतादीगु खः।

11 परमेश्वरयाके न्ह्याबलें शक्ति दयाच्वनेमा। आमेन।

लिपांगु ज्वजलपा

12 विश्वास याये बहःमह सिलासयात थ्व पौ च्वकाः छिमित छवयाहयागु खः। परमेश्वरं छिमित तसकं दया माया यानादीगु दु, अले छिमित भिंका नं दी धयागु खँ छिमिसं सीमा धकाः, अले छिमित साहस बीकथं जिं थथे चिहाकय्क च्वयाच्वनागु खः। अयज्जुगुलि छिमिसं परमेश्वर नाप च्वनाच्वनेगु त्वःते मते।☆

13 छिपिं थें तुं ल्ययातःपिं बेबिलोनय् च्वंपिं विश्वासीतय्सं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। अथे हे जिमि काय् मर्कूसं नं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।☆

14 आम्कन च्वंपिं दाजुकिजापिं सकसितं थःथवय् यच्चु नुगलनिसें माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या।

ख्रीष्टया मन्त, छिमित शान्ति दयाच्वनेमा।

पत्रुसं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

पत्रुसं थ्व निगूगु पौ न्हापायापि हे विश्वासीतयूत च्वःगु खः। थ्व पौया मू उद्देश्य फताहा गुस्तयसं याःगु ज्या व इमिसं ब्यूगु शिक्षां ब्वलंगु मभिंगु खँलिसें ल्वायेगु खः।

येशूयात खंपि व वयकःयागु शिक्षा थःगु हे न्हायपनं न्यनातःपिनिपाखें इमिसं परमेश्वर व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु खँ बांलाक स्यनाः कयातये धुंकल। थ्व हे विश्वासयागु बः कयाः इमिसं थुकथं फताहा गुस्तयगु शिक्षा ज्यालगय् मजू धकाः सीके फइ धकाः पत्रुसं ध्वाथुइक कनातःगु दु। पत्रुसं अप्वः यानाः ख्रीष्ट हानं लिहां वइ मखुत धकाः धयाजूपिनिगु खँ न्ह्यथनातःगु दु। ताःई तक पिया च्वनेमाल धायेवं वयकः झाइ हे मखुत धयागु खँ जुइ मखु, बरु वयकः ला परमेश्वरं धयादी थें “सुं नं नाश जुइ म्वाःलेमा, तर फुक्कं थथःगु पापं लिचिलाः वयेमा” धकाः पियाच्वनादीगु खः। थ्व पौ रोमं च्वःगु खः।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-२

परमेश्वरं सःतादीगु १:३-२१

फताहा गुस्त २:१-२२

ख्रीष्ट दक्वसिबय् लिपा झाइगु खँ ३:१-१८

२ पत्रुस

पत्रुसपाखें ज्वजलपा

1 येशू ख्रीष्टया दास व प्रेरित सिमोन पत्रुसयापाखें झी परमेश्वर व झीत मुक्ति बियादीम्ह येशू ख्रीष्टयागु धार्मिकतां यानाः जिमिसं थें तःजिगु विश्वास काये खंपि फुक्कसित ज्वजलपा।

2 परमेश्वर व झी प्रभु येशूयात म्हसीका वंलिसे छिमित दया माया व शान्ति अप्वः दयावनेमा।

परमेश्वरं सःतादीगु व ल्ययादीगु

3 पवित्र जुयाः म्वायेत माःगु फुक्क खँ झीसं परमेश्वरया शक्ति हे कयाच्वनागु दु, छायाधाःसा थःगु इज्जत व गुण बीत सःतादीम्ह परमेश्वरयात झीसं म्हस्यु।

4 थथे वयकलं झीत तःधंगु व तःजिगु आशिष बियादी धकाः बचं बियादीगु दु। वयकलं हे धयादीकथं झीपिं परमेश्वर थें जुइ फइ, अले संसारयागु लोभ लालचं यानाः स्यनीगुपाखें बचय् जुइ फइ।

5 अयजगुलि छिमिसं विश्वास यानाच्वनाः जक मगाः, भिंपि जुइत नं कुतः या। अले हानं भिंपि जक जुयां नं मगाः, ज्ञान नं दय्कि।

6 अथे हे ज्ञान जक दयां नं मगाः, चालचलन नं भिंका जुइमाः। चालचलन भिनां जक मगाः, मन थातं तथा च्वनेमाः। मन थातं तथां जक मगाः, परमेश्वरयात मानय् नं यायेमाः।

7 परमेश्वरयात मानय् यानाः जक मगाः, विश्वासीतयूत दया माया याये फय्केमाः। अले हानं विश्वासीतयूत जक मखु, विश्वासी मखुपिन्त नं माया याये फय्केमाः।

8 थ्व फुक्क याना जूसा छिपि यक्व ज्या याइपि व फल सय्कीपि जुइ। अले प्रभु येशू ख्रीष्टयात छिमिसं बांलाक म्हसीके फइ।

9 थथे मयाइपि मनूत ला मिखा कांपि हे धाःसां छुं पाइ मखु। इमिसं थःगु पुलांगु पाप सिलाछवये धुंकल धयागु नं ल्वःमंके धुंकी।

10 अयजगुलि यःपिं दाजुकिजापि, छिमित परमेश्वरं हे सःताः ल्ययादीगु खः धकाः क्यनेत कुतः या। थथे यात धाःसा छिपि गुबलें हे क्वदली मखु।

11 अले झीत मुक्ति बियादीम्ह झी प्रभु येशू ख्रीष्टयागु न्ह्याबलें दयाच्वनीगु राज्यय् छिपि नं दुहां वने दइ।

१२ अयज्गुलि थ्व खँ फुक्कं छिमिसं स्यु, अले छिमिसं विश्वास यानाच्चंगु सत्य खँय् छिपि क्वातुक च्वनाच्चंगु दु धका: स्युसां जिं छिमित लुमंके बीत थ्व खँ च्वयाच्च्वनागु ख:।

१३ म्वाना च्वंतले थ्व खँ छिमित लुमंका बियाच्च्वनेगु जित: तसकं भिं ताल।

१४ झी प्रभु येशू ख्रीष्टं जित: धयादीगुलि जि अप्व: म्वाइ मखुत धका: जिं स्यु।

१५ जि सिनावने धुंका: नं छिमिसं थ्व फुक्कं खँ न्ह्याबलें लुमंकातये फयेमा धयागु जिगु आशा ख:।

ख्रीष्ट त:धं धयागु साक्षी

१६ जिमिसं येशू ख्रीष्टयागु त:धंगु शक्ति व वयक: हानं झायादी तिनि धका: छिमित धयागु खँ मनुतयसं कंगु बाखं मखु। वयक: गुलि त:धं धका: जिमिगु मिखां हे खनागु दु।

१७ दकलय् त:धंम्ह परमेश्वर बा:नं येशूयात त:धंका: थथे खँ ल्हानादीगु जिमिसं हे न्यनागु ख: — “थ्व जि य:म्ह काय् ख:। थ्व खना: जि तसकं लय्ता।”

१८ पवित्रगु पर्वतय् जिपि वयक: नाप दुबलय् स्वर्ग धयाह:गु थ्व खँ जिमिसं हे ता:गु ख:।*

१९ अयज्गुलि न्हापायापि अगमवक्तातयगु खँ सत्य ख: धका: जिमिसं झन बांलाक सिल। थ्व खँ छिमिसं न्यंगु नं तसकं हे बांलात, छाया:सा इमिसं धयावंगु खँ ला सुथ मजुतले छिउँथाय् च्वानाच्चंगु मत थें ख:। अले छिमिगु नुगलय् थिनाच्चंगु सुथसिगु नगु ख:।

२० दकलय् न्हापालाक अगमवक्तातयसं धयावंगु खँ इमिसं यसं धयावंगु मखु, परमेश्वरं धाय्कूगु ख: धका: छिमिसं थुइका तये माल।

२१ अगमवक्तातयसं धा:गु खँ मनुतयसं यसं धा:गु मखु। इपि परमेश्वरया मनुत ख:। अयज्गुलि पवित्र आत्मा इमित धयादीगु खँ जक इमिसं धयावंगु ख:।

२

मखुगु खँ स्यनीपि मनुत

१ न्हापा न्हापा नं मखुगु खँ स्यना जुइपि अगमवक्तात दयाव:गु ख:। अथे हे छिमिगु पुचलय् नं मखुगु खँ स्यना जुइपि मनुत दयावइतिनि। अज्या:पि मनुतयसं छिमित मखुगु खँ जक स्यनाबीगु कुत: याइ। इमित मुक्ति बियादीम्ह येशू ख्रीष्टयात हे इमिसं त्व:तावनी, अले याकनं हे स्यनावनी।

२ अथे इमिसं धा:गु मखुगु खँ न्यना: यक्व मनुत मभिगु लँय् वनी। अथे मभिगु लँय् वना: मभिगु ज्याखँ यानाजुपिन्सं याना: मनुतयसं सत्ययागु लँयात हे मभि धका: धाइ।

३ अज्या:पि मनुतयसं लोभलालचय् लाना: छिमिके हेय्का कायेत मखुगु खँ दय्का: स्यनी। न्हापांनिसं हे अज्या:पि मनुत दोषी ख: धका: परमेश्वरं धयादीगु दु। अयज्गुलि अज्या:पि मनुत याकनं हे हासनास जुयावनी।

४ पाप या:पि स्वर्गदूततयत हे नं परमेश्वरं ल्यंका मदिसे नरकय् छवयादिल। न्याय याइगु दि मवतले इमित नरकया खिउँथासय् चिना: तया तल।

५ न्हापा न्हापा परमेश्वरं थ्व संसारय् च्वंपि मभिपि मनुतयत ल: बा: वयका: स्याना छवयादिल। अबलय् परमेश्वरयात मानय् या धका: स्यनेकने याना जूम्ह नोआ व वया न्हय्म्ह मनुतयत जक परमेश्वरं बचय् यानादिल।*

६ अथे हे सदोम व गमोरा धा:गु शहरतयत नं परमेश्वरं मिं छवय्का: भस्म यानादिल। मभिपि मनुत फुक्कं अज्या:गु हे गति जुया: सिनावनेमाली धका: संसारय् च्वंपि मनुतयत ख्याच्व: बियादिल।*

७ सदोम शहरय् च्वंम्ह लोत भिंम्ह मनुयात धा:सा परमेश्वरं बचय् यानादिल। अन शहरय् च्वंपि मनुतयसं याना जगु मभिगु ज्याखँ स्वया: लोत वाक्क हे वयकाच्चंगु ख:।*

८ थ्व लोत भिंम्ह मनु जूगुलि अन च्वंपि मनुतयसं न्हियान्हेथं मभिगु मभिगु ज्याखँ जक याना जगु खना: तसकं हे हीमी चायाच्चंगु ख:।

* १:१८ १:१७-१८ मती १७:१-५; मार्क १:२-७; लूक १:२८-३५

* २:५ २:५ उत ६:१-७:२४

* २:६ २:६ उत ११:२४

* २:७

२:७ उत ११:१-१६

9 भिंपि मनुतयत् परमेश्वरं दुःखकष्ट जुइबलय् बचय् यानादी। अले मभिंपि मनुतयत् न्याय याइगु दि मवतले गथे तयातयेमाः धकाः परमेश्वरं स्यू।

10 अप्वः यानाः थःत जक यःथें मभिंगु बांमलाःगु ज्याखँ यानाः व परमेश्वरयागु अधिकारयात हेपय् यानाजुइपि मनुतयत् वयकलं तःधंगु सजौय बियादी।

अज्याःपि मखुगु खँ स्यनीपि मनुत तसकं तःधंछुइमाः। अले इमिसं थः स्वयाः तःधंपिन्त हनाबना तइ मखु, हेपय् याना जुइ।

11 अज्याःपि मखुगु खँ जक स्यना जुइपि मनुत स्वयाः तसकं तःधंपि व शक्ति दुपि स्वर्गदूततय्सं नं प्रभुया न्ह्याःने इमित ब्वःबी मछाः।

12 इपि ला पशुत थें च्वं, अले इमिसं बिचाः याये मसः। पशुत थें ज्वंकाः स्याकेत हे इपि बूपि खः। इमिसं मथूगु मस्यूगु ज्याखँय् परमेश्वरयात ब्वः ब्यू जुइ। अयजूगुलि इपि जंगलय् च्वंपि पशुत थें हासनास जुयावनी।

13 कर्पिन्त दुःखकष्ट बिया तःगुया पलेसा इपि नं दुःखकष्ट हे फयाः सिनावनी। न्हिनय् हे इमिसं थःत यःथें मोजमज्जा याना जुइ। इपि नाप नयेत्वने यायेगु हे छिमित मछालापुगु व हेला जुइगु खँ खः। इमिसं न्ह्याबलें थंगय् यायेत जक स्वयाच्चनी।

14 इमिसं न्ह्याबलें व्यभिचार यायेत जक स्वयाच्चनी। न्ह्याक्व हे पाप याना जूसां इपि गुबलें लुमधं। इमिसं बमलाःपि मनुतयत् थःगु ल्हातय् काइ। अले इमिगु मन हे लोभ यायेगु ज्याय् लाये धुकल। परमेश्वरयागु सराः इमित हे लाइ।

15 इपि भिंगु लँपु त्वःताः मभिगु लँपुइ वनाच्वंगु दु। अगमवक्ता जुयाः नं मभिगु ज्या यानाः धिबा कमय् यायेत स्वःम्ह बओरया काय् बालामयागु लँपुइ इपि वनाच्वंगु दु।

16 बालामं थज्याःगु पाप याये मते धकाः ब्वः फये माल। अले बालामया गधानं मनूया सलं नवानाः व अगमवक्तायागु वें बिचाःयात दिका बिल।*

17 थज्याःपि मनुत सुनावने धुकूगु बुंगाःचा थें खः, अले हानं इपि ग्वःफसं पुइके यंकूगु सुपाँय् थें खः। इमिगु निति परमेश्वरं तसकं खिउँसे च्वंगु गाः दय्कादीगु दु।

18 इमिसं तःधंछुयाः फुइँफौय् याना जुइ। अले नकतिनि हे जक पापं लिचिलाः धर्मी जुइत कुतः यानाच्वंपि मनुतयत् नं लोभ क्यनाः मोजमज्जा यायेगुलिइ साला हइ।

19 इमिसं हे हानं मुक्ति बीगु धकाः धयाजुइ, तर थःपि हे पापया दास जुया जुइ, छायाःसा मनुतयत् छुकिं त्याकल मनु उकिया हे दास जुइ।

20 अले हानं इति मुक्ति बियादीम्ह प्रभु येशू ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यनाः थुइकाः संसारयागु मभिंगु पापी ज्याखँ त्वःता च्वनेधुकूपि मनुत हानं थ्व हे संसारयागु मभिगु पापी ज्याखँ तुं यायेत वन धाःसा इपि न्हापा स्वयाः तसकं मभिंपि जुइ।

21 थज्याःपि मनुतय्सं थःपिन्त बियातःगु पवित्र आज्ञायात सीक सीकं त्वःताछवयेगु स्वयाः ला गुब्सं हे मन्यंगु जूसा तसकं बांलाइगु खः।

22 थुपि धापू कथं हे इमित जूगु दु – “खिचां थःम्हं ल्हःगु थःम्हं तुं नइ” अले “म्हःल्हुका ब्यूम्ह फा हानं नालय् तुं वनाः बुतुबुलाः सनी।”*

3

प्रभु हानं ज्ञायादी तितिनि

1 यःपि दाजुकिजापि, थ्वनापं जिं छिमित पौ च्वयाहयागु निकः जुल। निगुली नं जिं छिमिगु यचुगु मनयात लुमंका बियाः न्ह्यालं चायकेत थ्व खँ च्वयाहयागु खः।

2 पवित्रपि अगमवक्तातय्सं न्हापा न्हापा धयाथकूगु खँ छिमित लुमंकाबीत जिं कुतः यानाच्वनागु खः। अले हानं प्रेरिततय्सं न्यंका थकूगु मुक्ति बियादीम्ह प्रभुयागु आज्ञायात लुमंका बियाच्वनागु खः।

३ दकलय न्हापां थ्व खँ सीकि, लिपा लिपायागु दिनय थःत यःथें सना जुइपिं मनूत वइतिनि। अले थज्याःपिं मनूतयसं छिमित गिजय याइ।*

४ इमिसं थथे धाइ — “येशू झायादी धकाः धयागु मखु ला? ख, गन दु येशू? जिमि तापाःबाज्यापिं सिनावने धुंकल। सृष्टि याःबलय निसें थौं तक नं अथे हे तिनि, छुं नं मपाः।”

५ परमेश्वरं नवानाः स्वर्ग सृष्टि यानादिल, अले पृथ्वी लखं दय्कादिल धकाः सीक सीकं इमिसं मस्यु थें याना जुल।*

६ थ्व पृथ्वी लखं हे दयावःगु खः, अले हानं लखं यानाः हे अबलययागु संसार नाश जुल।*

७ परमेश्वरयागु वचनं हे आःयागु आकाश व पृथ्वीयात मिइ छवयकेत बचय यानातःगु दु। पापी मनूतयत न्याय यानाः नाश मयातले आकाश व पृथ्वी दयाच्चनी।

८ यःपिं दाजुकिजापिं, थ्व खँ त्वःमंके मते — प्रभुयात छन्हु नं द्रुःछि दें थें, अले द्रुःछि दें नं छन्हु थें खः।*

९ गुम्ह गुम्हयसिनं मतिइ तः थें प्रभुं थःम्हं धयादी थें यायेत लिपा लाकादी मखु। अथेसां छिपिं सुं नं नाश मजुइमा, अले फुक्कसिनं पश्चाताप यायेमा धकाः वय्कः पियाच्चनादीगु खः।

१० प्रभु झायादीगु सुनानं सी मखु। अबलय आकाश तसकं सः वयाः मदयावनी। अले आकाशय् च्वंगु दक्व फुक्कं छवयाः नौ जुयावनी। पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंगु नं दक्व फुक्कं नाश जुयावनी।*

११ थथे फुक्कं नाश जुया वनीगुलि छिपिं गज्याःपिं मनूत जुयाः म्वानाच्चनेमाः? छिमिसं पवित्र जुयाः, थःत परमेश्वरयात देछायाः म्वानाच्चनेमाः।

१२ परमेश्वर झायादीगु ई पियाच्चँ। अबलय आकाश छवयाः नौ जुयावनी। आकाशय् च्वंगु फुक्कं क्वानाः नायावनी।

१३ थथे जुइ धुंकाः हानं मेगु हे न्हगु आकाश व पृथ्वी दय्कादी धकाः परमेश्वरं धयादीगु दु। थ्व न्हगु आकाश व पृथ्वीइ धर्मीपिं मनूत जक च्वने खनी। थ्व हे न्हगु आकाश व पृथ्वीयात झीसं पियाच्चनागु खः।*

१४ अयजूगुलि यःपिं दाजुकिजापिं, थथे गुबलय जुइ धकाः पिया च्वनीपिं जुयाः छिमिसं प्रभुयात लय्तायकेत कुतः याना च्वँ। पापी ज्या याना मजुसे पवित्र जुयाच्चँ। थुकथं छिपिं परमेश्वर नाप मिलय् जुयाच्चँ।

१५ थौं तक झाया मदिसे प्रभु पियाच्चनादीगु पापी मनूत बचय जुइमा धकाः खः। झी यःम्ह किजा पावलं नं परमेश्वरपाखें बुद्धि कयाः थ्व हे खँ च्वयातःगु खः।

१६ पावलं च्वयातःगु पौलयं नं थ्व हे खँ न्हयथनातःगु दु। गनं गनं पावलं च्वयातःगु खँ थुइकेत थाकु। बांलाक मस्यूपिं मनूतयसं व क्वातुक विश्वास यानाच्चने मफुपिं मनूतयसं ला च्वयातःगु खँया अर्थ हे हीका छवइ। थथे हे इमिसं धर्मशास्त्रयागु अर्थ नं हीका छवइ। थथे इमिसं थःत थःम्हं हे स्यंकी।

१७ यःपिं दाजुकिजापिं, छिमिसं थ्व फुक्क खँ सी धुंकल, अयूनं होश यानाच्चँ। मखुसा मभिंपिं मनूतयगु खँय् लानाः छिपिं क्वातुक च्वने मफयाः थःगु थासं कुतुं वनी।

१८ झी प्रभु व मुक्तिदाता येशू ख्रीष्टयागु दया माया अप्वः दयावनेमा। अले छिमिसं वय्कःयात अझ नं बांलाक म्हसीका वने फयेमा।

वय्कःयागु नां आः व सदां तःधना च्वनेमा। आमेन।

* 3:3 ३:३ यह १८ * 3:5 ३:५ उत १:६-९ * 3:6 ३:६ उत ७:११ * 3:8 ३:८ भज ९:०:४ * 3:10 ३:१० मत्ती

२४:४३; लूक १२:३९; १ थेस ५:२; प्रका १६:१५ * 3:13 ३:१३ यशै ६५:१७; ६६:२२; प्रका २१:१

यूहन्नां च्वःगु न्हापांगु पौ म्हसीका

श्व पौलय् निता मू खँ दु — साहस याना: परमेश्वर व वय्कःया काय् येशू ख्रीष्टलिसे छप्पँ जुइगु व थथे छप्पँ जुइगुपाखें अलग याइगु फताहा गुस्तयगु शिक्षापाखें बचय् जुयाच्चनेगु ख्याच्चः। थज्याःगु शिक्षा कथं संसारय् च्वपिं फुक्क मनूत चिप जुइ, उकिं येशू धात्थेंनं मनू खइ मखु। इमिगु शिक्षा कथं मुक्ति कायेत संसारयागु च्यूता: तये म्वा:, अले मुक्ति काये धुंकूम्ह मनूयागु चालचलन न्हाथे जूसां ज्यू।

यूहन्नां थज्याःगु शिक्षाया विरोध याना: येशू ख्रीष्ट धात्थेंयाम्ह मनू हे खः धका: बांलाक ध्वाथुइकातःगु दु। अले येशूयात विश्वास याइपिं व परमेश्वरयात माया याइपिं मनूतय्सं थःथवय् नं माया यानाच्चनेमा: धका: बःबियातःगु दु।

श्व पौ ई.स. ९० पाखे च्वःगु खः। यूहन्नाया सुसमाचार च्वःम्ह प्रभु येशूया चेला यूहन्नां हे श्व पौ च्वःगु खः। व प्रभु येशूयात खंम्ह, थ्यूम्ह व वय्कःया सः न्यंम्ह चेला खः। श्व पौ च्वःगु इलय् व बुरा जुइ धुंकूगु खः। अथे जुया: वं श्व पौलय् चेलातय्त मस्तय्त थें धयाच्चंगु दु।

धलः पौ

न्हाखँ १:१-४

जः व खिउँ १:५-२:२९

परमेश्वरया मस्त व शैतानया मस्त ३:१-२४

सत्य व द्वंभिद्वं ४:१-६

माया यायेगु ४:७-२१

विश्वासं त्याकेगु ५:१-२१

१ यूहन्ना

जीवन बीगु वचन

१ न्हापांनिसें जीवन बीगु वचन दु। श्व हे वचनया बारे जिमिसं च्वयाच्चनागु दु। श्व हे वचन जिमिसं न्यनागु नं दु। जिमिगु हे मिखां खनागु नं दु, बांलाक स्वयागु नं दु, ल्हातं थियागु नं दु।*

२ गुबलय् श्व वचन जीवन जुया: जिमिथाय् खनेदय्कः झाल, उबलय् श्व जीवनयात जिमिसं खना, जिमिसं साक्षी बी, अले छिमित नं धाये। श्व बाःयाके दुगु अनन्त जीवन जिमिथाय् खनेदय्कः झाल।*

३ जिमिसं न्यनागु व खनागु फुक्कं न्यंकागु दु। जिमिगु संगति बा: नाप व परमेश्वरया काय् येशू ख्रीष्टनाप दुगुलि छिमिसं नं जिपिं नाप संगति याये फयेमा धका: थथे धयाच्चनागु खः।

४ थथे जिमिसं छिमित च्वया: कयाच्चने दुगुलि जिपिं तसकं लय्ताः।

परमेश्वर जः खः

५ परमेश्वरया काय् नं बियादीगु शिक्षा हे जिमिसं छिमित बियाच्चना। परमेश्वर जः खः। वय्कःयाके खिउँ हे मदु।

६ झी वय्कःयागु संगतिइ दु धया: खिउँगुलिइ तुं च्वनाच्चन धा:सा झीपिं ज्याखँ निताय् नं फताहा जुइ।

७ वय्कः जः जू थें, झीपिं नं जलय् च्वनाच्चन धा:सा छम्ह मेम्हनापं संगतिइ जुइ, अले परमेश्वरया काय्यागु हिं झीगु दक्व पापपाखें श्दु यानादी।

८ झीसं “झीके पाप मदु” धका: धा:सा झीसं थःपिन्त हे ध्वखा ब्यूगु जुइ, अले सत्ययात मानय् मयाःगु जुइ।

9 अयनं झीसं थःगु पाप मानय यात धाःसा परमेश्वरं झीगु पाप क्षमा यानादी, अले झीगु मनय च्वंगु फुक्क पाप नं च्वत्तुक हुयादी, छायाःसा वय्कः भरोसा याये बहःम्ह व धर्मीम्ह खः।

10 “झीसं गुबलें हे पाप मयाना” धकाः धाल धाःसा झीसं परमेश्वरयात फताहा याःगु जुइ। अले वय्कःयागु वचन झीके दइ मखु।

2

येशू झीत ग्वाहालि याइम्ह खः

1 अय् जि यःपि मस्त, छिपि ला जिम्ह मस्त थें खः। छिमिसं पाप याये मते धकाः थ्व खँ जि च्वयाच्चनागु खः। छुं जुयाः छिमिसं पाप याये लात धाःसा निराश जुइ मते, छायाःसा झीत ग्वाहालि याइम्ह येशू ख्रीष्ट बाःया न्हःने झीगु निति बिन्ति यानादी।

2 झीगु पापयागु निति जक मखु, संसारय् च्वपि फुक्क मनूतय्गु पापया निति वय्कः बलिदान जुयादीगु खः।

3 परमेश्वरयागु आज्ञा मानय याना च्वंसा जक वय्कःयात बांलाक म्हस्यू धकाः झीसं धाये फइ।

4 परमेश्वरयात बांलाक म्हस्यू धकाः धयाः वय्कःयागु आज्ञा मानय याना मजूमह मनु फताहा खः। वयाके सत्य धयागु हे दइ मखु।

5 परमेश्वरयागु वचन मानय यानाच्चंम्ह मनु जक धात्थें परमेश्वरया मायां जाःम्ह जुइ। थुकिं हे झीपि परमेश्वरया मनु खः धकाः सी दइ।

6 परमेश्वरया मनु खः धकाः धया जुइम्ह मनुखं येशू ख्रीष्ट थें जुइ फय्केमाः।

न्हगु आज्ञा

7 यःपि दाजुकिजापि, जिं छिमित च्वयाच्चनागु थ्व आज्ञा न्हगु मखु, पुलांगु हे खः। थ्व आज्ञा परमेश्वरयात विश्वास याःबलय् निसें छिमित न्यंकूगु खः, आः नं न्यनाच्चंगु हे दु।*

8 अयनं थन धाःसा जिं छिमित छगू न्हगु हे आज्ञा च्वयाच्चनागु दु। थ्व सत्य खः धकाः ख्रीष्टपाखें हे सी दःवःगु दु, छायाःसा खिउँ तना वनाच्चंगु दु, अले धात्थेंगु जः लुयावःगु दु।

9 ख्रीष्टं जिगु नुगः यचुक सिलादीगु दु धकाः धया जुइम्ह मनुखं दाजुकिजापित हेला यानाच्चन धाःसा आः तक नं वयागु नुगः हाकुसे हे च्वं नि।

10 दाजुकिजापित माया यानाजुइम्ह मनूयागु नुगः ख्रीष्टं यचुकादीगु दु धकाः सी दु, उकिं वयागु नुगलय् हाकु धयागु हे दये फइ मखु। अयज्गुलि वं सुयातं पाप याकी मखु।

11 अयनं दाजुकिजापित हेला यानाजुइम्ह मनु खिउँथाय् लाइ। अले खिउँथाय् हे जुइ। वं थः गन वनाच्चना धकाः सी मखु, छायाःसा वयागु मिखा खिउँगुलि कां जुइ।

12 अय् जि यःपि मस्त,

ख्रीष्टयागु नामं यानाः

छिमिसं याःगु फुक्क पाप

परमेश्वरं क्षमा यानादिल।

13 जिं बौपित्त नं थ्व खँ

च्वयाच्चनागु खः,

छायाःसा छिमिसं

न्हापांनिसें दीम्ह

ख्रीष्टयात बांलाक म्हस्यू।

शैतानयात त्याके धुंकुपि

ल्याय्म्ह व ल्यासेपित्त नं

जिं थ्व खँ च्वयाच्चना।

14 मस्तयसं नं झी परमेश्वर

बा:यात म्हस्यूगुलि छिमित नं

जिं थ्व खँ च्वयाच्वनागु खः।

बौपिन्सं न्हापांनिसें दुम्ह परमेश्वर

बा:यात म्हस्यूगुलि

जिं थ्व खँ च्वयाच्वना।

बल्ला:पि ल्याय्म्ह व ल्यासेपिं,

छिमिगु नुगः परमेश्वरयागु

वचनं जायाच्वंगु दु।

उकिं छिमिसं शैतानयात

ल्याके फत।

उकिं जिं छिमित नं

च्वयाच्वनागु दु।

संसारयात माया याये मते

15 थ्व संसारयात माया याये मते। थ्व संसारय् च्वंगु चिजबिजयात नं ल्वःवके मते। संसारयात माया यानाजुइम्ह मनुखं परमेश्वरयात माया याइ मखु।

16 थ्व संसारय् च्वंगु फुक्क ज्याखँ गथे बांमला:गु मभिंगु ज्याखँ याये मास्ति वय्केगु, मिखां खंक्व काये मास्ति वय्केगु, अले तःधंछुया: फुइँफौय् यानाजुइगु। थ्व फुक्क परमेश्वर बा:यापाखें मखु, संसारयापाखें हे दयावःगु खः।

17 थ्व संसार व थ्व संसारय् च्वंगु मनूतयसं ययका जुइगु नं फुक्कं मदया वनीतिनि। तर परमेश्वरयागु इच्छा कथं जुइम्ह मनू न्ह्याबलें दयाच्वनी।

ख्रीष्टया शत्रु

२ थेस २:१-१२

18 अय् जि यःपिं मस्त, थ्व संसार याकनं हे फुना वनिन। ख्रीष्टया शत्रु वइतिनि धका: छिमिसं न्यनातःगु दु। ख्रीष्टया शत्रुत खने दयावये धुंकल। अय्जूगुलि थ्व संसार याकनं हे फुना वनिन धका: झीसं सीके फु।

19 इपिं झीगु पुचलं पिहां वने धुंकल, छायाधा:सा इपिं झी मनूत मखु। इपिं झी मनूत खःसा झीपि नाप हे च्वनीगु खः। झीगु पुचलं पिहां वंगुलि इपिं झी मनूत मखु धका: सीदत।

20 ख्रीष्टं छिमित पवित्र आत्मा बियादीगु दु, उकिं छिपि थुपि थें मखु। अय्जूगुलि सत्य छु खः धयागु छिमिसं स्यू।

21 छिमिसं सत्ययात मस्यू धका: जिं थ्व च्वयाच्वनागु मखु। सत्ययात स्यूगुलि हे जिं थ्व च्वयाच्वनागु खः, छायाधा:सा सत्यपाखें मखुगु खँ पिहां वइ मखु धका: छिमिसं सि हे स्यू।

22 अयसा मखुगु खँ ल्हाना जुइम्ह सु खः? येशू धा:म्ह मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट मखु धका: धया जुइम्ह मनू हे मखुगु खँ ल्हाइम्ह खः। थज्या:म्ह मनू ख्रीष्टया शत्रु खः। थज्या:म्ह मनुखं परमेश्वर बा: व वय्कःया काय् निम्हयसितं थःनाली मखु।

23 परमेश्वरया काय्यात मानय् मयाइम्ह मनुखं परमेश्वर बा:यात नं मानय् याइ मखु। अले वय्कःया काय्यात मानय् याइम्ह मनुखं परमेश्वर बा:यात नं मानय् याइ।

24 अयजूगुलि छिमिसं न्हापांनिसें न्यनातःगु परमेश्वरयागु वचनयात दुनुगलय् तयाति। अथे या:सा छिपि परमेश्वर बा: व परमेश्वरया काय् नाप च्वने दइ।

25 ख्रीष्टं झीत बी धका: धयादीगु अनन्त जीवन थ्व हे खः।

26 थज्या:पिं ख्रीष्टया शत्रुतयसं छिमित मखुगु लँय् यंकी धका: कनाबीत थ्व खँ च्वयाच्वनागु खः।

२७ अयनं ख्रीष्टं छिमिगु नुगलय पवित्र आत्मायात तयादीगु दु, उकिं सुनानं छिमित स्यने माःगु मदु। पवित्र आत्मां छिमित फुक्कं स्यनादी। वय्कः सत्य खः, गुबलें मखुगु खँ ल्हानादी मखु। पवित्र आत्मां गथे स्यनादिल, अथे हे यानाः छिपिं ख्रीष्टनाप च्वनाच्वेँ।

२८ अय जि यःपिं मस्त, ख्रीष्टनाप च्वनाच्वेँ। अले जक ख्रीष्ट हानं थन झायादीबलय् झीपिं ग्याये माली मखु, अले वय्कः खनाः लज्या चाये माली मखु।

२९ ख्रीष्ट भिंम्ह खः धकाः छिमिसं स्यू। अय्जूगुलि छिमिसं भिंगु बांलाःगु जक यानाजुइपिं मनूत परमेश्वरया सन्तान खः धकाः सीकाति।

3

परमेश्वरया सन्तान

१ स्व, परमेश्वर बाःनं झीत गुलि माया यानादीगु दु। उकिं हे झीत परमेश्वरया सन्तान धकाः धाःगु खः, धात्थे खः नं खः। अय्जूगुलि हे थ्व संसारयापिं मनूतय्सं झीत म्हमस्यूगु, छायाधाःसा इमिसं वय्कःयात म्हमस्यू।*

२ अय जि यःपिं मस्त, आः ला झीपिं परमेश्वरया सन्तान खः धकाः झीसं स्यू। अयनं लिपा झीपिं गज्याःपिं जुइ धयागु खँ झीत कना मदीनि। अयसां ख्रीष्ट झायादीबलय् झीपिं वय्कः थें हे जुइतिनि धकाः झीसं स्यू। अले तिनि वय्कः गथे च्वं धकाः झीसं खनी।

३ थथे ख्रीष्टयाके आशा यानाच्वेँपिं वय्कः थें पवित्र जुयाः च्वनेमाः।

४ सुनां पाप याइ वं व्यवस्था मानय् मयाःगु जुइ, छायाधाःसा व्यवस्था मानय् मयायेगु हे पाप खः।

५ झीगु पाप मदय्केत हे ख्रीष्ट झायादीगु खः। ख्रीष्टयाके पाप द हे मदु।*

६ ख्रीष्टयाके च्वनाच्वेँपिंसं पाप याइ मखु। पाप यानाच्वनीम्ह मनुखं ख्रीष्टयात गुबलें हे खनी नं मखु, म्ह नं सी मखु।

७ अय जि यःपिं मस्त, छिमित सुनानं मखुगु लँय् यंके मफयेमा। गथे ख्रीष्ट धर्मीं खः अथे हे भिंगु ज्या याइपिं मनूत नं धर्मीं खः।

८ शैतानं न्हापांनिसें पाप याना वयाच्वंगु दु, उकिं पाप यानां तुं च्वनीपिं मनूत नं शैतानया मनू खः। अथे जूगुलि शैतानयागु ज्या स्यंकेत परमेश्वरया काय् थन झायादी माःगु खः।

९ परमेश्वरयापाखें बूम्हयसिंसं पाप यानां तुं च्वनी मखु, छायाधाःसा इपिं वय्कः थें जुइ। अले वय्कः हे इमि बाः जूगुलि नं इमिसं पाप यानां तुं च्वने फइ मखु।

१० परमेश्वरया सन्तान व शैतानया सन्तान थुकिं हे बांलाक सी दइ। बांलाःगु भिंगु ज्या मयाइम्ह, अले थः दाजुकिजापिन्त माया मयाइम्ह मनू परमेश्वरया सन्तान मखु।

थःथवय् माया याना च्वेँ

११ थःथवय् माया यानाच्वनेमाः धकाः धाःगु खँ ला छिमिसं न्हापांनिसें हे न्यनातःगु दु।*

१२ झीपिं कयिन थें जुइ मज्यू। कयिन शैतानया मनू जूगुलि वं थः हे किजा हाबिलयात स्यात। कयिनं थः हे किजायात छाय् स्यात? कयिन शैतानया मनू जूगुलि वया किजां भिंगु बांलाःगु याना जूगु स्वये मफयाः वं थः किजायात स्यात।*

१३ यःपिं दाजुकिजापिं, उकिं थ्व संसारयापिं मनूतय्सं छिमित हेला यात धकाः छिपिं अजू चायेमाःगु मदु।

१४ झी मृत्युं जीवनय् न्हाये धुन धयागु थुकिं हे सी दु। झीसं थः दाजुकिजापिन्त माया याना। थः दाजुकिजापिन्त माया मयाइम्ह मनू कालयागु ल्हातय् हे लानाच्वनी।*

१५ दाजुकिजापिन्त हेला याइम्ह मनू ज्यानमारा खः। अले ज्यानमारायाके अनन्त जीवन दइ मखु।

१६ थुकथं झीसं माया धयागु छु खः धकाः स्यू – झीगु निंति ख्रीष्ट सिनादिल, उकिं झीसं नं झी दाजुकिजापिनिगु निंति सीत तकं लिफः स्वये मज्यू।

* 3:1 ३:१ यह १:१२

* 3:5 ३:५ यह १:२९

* 3:11 ३:११ यह १:३:३४

* 3:12 ३:१२ उत ४:८

* 3:14 ३:१४

17 तःमिम्ह मनुखं थः दाजुकिजापिनि नये मखं धकाः सियाः नं इमित माःगु ग्वाहालि मब्यूसा, अज्याःम्ह मनुखं परमेश्वरयात माया याना धकाः गथे धाये फइ?

18 अय् जि यःपि मस्त, झीसं म्हुतुं जक माया याना धयां मज्यु। ज्याखँय् नं धात्थेगु माया यानाक्यने फयेमाः।

19 थुकि हे झीपि सत्यपि खः धकाः सीका धायेफु। अले परमेश्वरया न्ह्यःने ढुक्कं च्वने फु।

20 झीत झीगु हे नुगलं दोषी ठहरय् याइ धाःसा परमेश्वर ला झीगु नुगः स्वयाः नं तःधं। वय्कलं मस्यूगु छुं नं म्हु।

21 अय्जुगलि यःपि दाजुकिजापि, झीगु मनं झीत दोषी ठहरय् मयाःसा झीपि परमेश्वरया न्ह्यःने ग्याये माली मखु।

22 वय्कलं धयादीगु मानय् जुयाः वय्कःयात यःयःगु जक याना जूसा वय्कःयाके न्ह्यागु पवसां झीत बियादी।

23 वय्कलं झीत आज्ञा यानादीगु थ्व हे खः — वय्कःया काय येशू ख्रीष्टयात झीसं विश्वास यायेमाः। दाजुकिजापिन्त माया यानाच्वनेमाः। थथे हे याना च्वँ धकाः ख्रीष्टं नं झीत धयादीगु दु।*

24 परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यानाच्वंम्ह मनु वय्कः नाप दइ, अले वय्कः व नाप दइ। झीगु नुगलय् पवित्र आत्मा तयादीगुलि झीसं थ्व स्यु।

4

सत्य व असत्य आत्मा

1 यःपि दाजुकिजापि, आत्मा दु धकाः धयाजुइपि न्ह्याम्हयसित नं विश्वास याये मते। न्हापां परमेश्वरयागु आत्मा खः मखु धकाः निं जौचय् याना स्व, छायाःसा यक्व हे फताहा अगमवक्तात खने दया वयाच्वंगु दु।

2 सुनां ख्रीष्ट धात्थे हे मनु जुयाः झायादीगु खः धकाः धाइ व मनूयाके परमेश्वरयागु आत्मा दु। थुकि हे परमेश्वरया आत्मा म्हसी।

3 सुनां ख्रीष्ट मनु जुयाः झायादीगु मखु धकाः धाइ, व मनूयाके ख्रीष्टया शत्रुयागु आत्मा दु धकाः सीकि। व वइ धकाः छिमिसं न्यनातःगु दु। व आः नं संसारय् दनि।

4 अय् जि यःपि मस्त, छिपि परमेश्वरया मनूत खः, उकि अज्याःपि फताहा अगमवक्तातय् छिमिसं बुकाछवःगु दु। थ्व संसारय् च्वंम्ह आत्मा स्वयाः छिमिगु नुगलय् च्वनादीम्ह आत्मा तसकं बल्लाः।

5 इमिसं ला थ्व संसारय् च्वंगु खँ जक स्यने फु। अले संसारयापि मनूतय्सं इमिसं धाःगु खँ मानय् नं जुइ। अथे जूगुलि इपि फुक्कं थ्व हे संसारयापि मनूत खः।

6 झीपि धाःसा परमेश्वरया मनूत खः, उकि वय्कःयात बांलाक म्हस्यूपिन्सं झीगु खँ न्यनी। वय्कःया मनूत मखुसा झीगु खँ नं इमिसं न्यनी मखु। थथे झीसं परमेश्वरं धाःगु व मनूतय्सं धाःगु खँ सीके फइ।

परमेश्वर माया खः

7 यःपि दाजुकिजापि, झी थःथवय् माया यानाच्वनेमाः, छायाःसा माया धयागु परमेश्वरपाखें वःगु खः। अय्जुगुलि माया यानाजुइम्ह मनुखं वय्कःयात बांलाक म्हस्यु, उकि थज्याःपि मनूत वय्कःया सन्तान खः।

8 परमेश्वर प्रेम खः, उकि माया याये मसःम्ह मनुखं वय्कःयात म्हसी मखु।

9 परमेश्वरं झीत माया यानादीगु दु धकाः थुकि हे सी दु — झीत जीवन दयेमा धकाः वय्कलं थः याकः काययात संसारय् छवयाहयादिल।

10 झीसं परमेश्वरयात माया यानागु मखु, बरु वय्कलं हे झीत माया यानादीगुलि झीगु पाप क्षमा यानाबीत थः हे काययात बलिदान यायेत छवयाहयादिल — माया धयागु थ्व हे खः।

11 यःपि दाजुकिजापि, परमेश्वरं हे इतीत थथे माया यानादिल धाःसा इती थःथवय् नं माया यानाच्चनेमाः।

12 परमेश्वरयात सुनानं खंगु मनुनि। तर इती थःथवय् माया याना च्वंसा वय्कः इगीगु नुगलय् च्वनादी। अले वय्कःयागु मायां इती जाइ।*

13 वय्कलं इगीगु नुगलय् आत्मा तयादीगुलि वय्कः इगीगु नुगलय् च्वनादीगु दु धकाः इतीसं सी। अले इती वय्कःयाके दु धकाः नं सी।

14 थ्व संसारयापि मनूतय्त मुक्ति बीत परमेश्वर बाःनं थःकाय्यात छवयाहयादीगु जिमिसं खना। थ्व हे खँ जिमिसं कनावयाच्चनागु खः।

15 येशू परमेश्वरया काय् खः धकाः धया जुइम्ह मनूयागु नुगलय् परमेश्वर च्वनादी। व हे वय्कःयाके च्वंम्ह खः।

16 अले इतीत परमेश्वरं माया यानादिल धकाः इतीसं सि नं स्यू, अले विश्वास नं याना।

परमेश्वर माया खः, उकि माया यानाजुइम्ह मनूयागु नुगलय् वय्कः दयाच्चनी। अले व नाप दइ।

17 थुकथं इती मायां जाये धुंकाः न्याय याइबलय् मग्यासे परमेश्वरया न्ह्यःने वने फइ, छायाधाःसा वय्कः गथे खः थ्व संसारय् इती नं अथे हे खः।

18 माया याइपि ग्याये म्वाः। धाथ्येयागु मायां ग्याःचिकु मदय्का छवइ। ग्याःम्हय्सित सजाँय बी, छायाधाःसा ग्याइपिन्के धाथ्येयागु माया दइ मखु।

19 परमेश्वरं इतीत न्हापालाक माया यानादीगुलि इतीसं नं वय्कःयात माया यानागु खः।

20 वय्कःयात जिं माया यानागु दु धकाः धया जुइम्ह मनुखं दाजुकिजापिन्त हेला याना जूसा थज्याःम्ह मनु फताहा खः धकाः सीकि। मिखां खंपि थः दाजुकिजापिन्त माया मयाइम्ह मनुखं मिखां मखंम्ह परमेश्वरयात माया याये फइ मखु।

21 अयजुगुलि ख्रीष्टं इतीत थथे याना च्वँ धकाः धयाथकूगु खः – “परमेश्वरयात माया याइम्ह मनुखं थः दाजुकिजापिन्त नं माया यायेमाः।”

5

संसारयात गथे यानाः त्याकेगु?

1 येशूयात मुक्ति बीम्ह ख्रीष्ट खः धकाः विश्वास याना जूपिं मनूत परमेश्वरया सन्तान खः। परमेश्वर बाःयात माया याइम्हय्सिनं वय्कःया काय्यात नं माया याइ।

2 वय्कःयात माया याना च्वंसा व वय्कःयागु आज्ञा मानय् याना च्वंसा इतीसं धाथ्ये वय्कःया मस्तय्त माया यानाच्चनागु दु धकाः सी दइ।

3 परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु हे वय्कःयात माया यायेगु खः। वय्कःयागु आज्ञा मानय् यायेत थाकु मजू।*

4 वय्कःया सन्तानतय्सं थ्व संसारयात बुकी। वय्कःयात विश्वास यानागुलि इतीसं संसारयात त्याके फइ।

5 सुनां संसारयात त्याके फइ? येशूयात परमेश्वरया काय् खः धकाः विश्वास यानाजुइपिन्सं जक थ्व संसारयात त्याके फइ, मेपिन्सं त्याके फइ मखु।

6 येशू ख्रीष्ट थ्व संसारय् झायादीगु निता दसि दु – लः व हि। मनु थें जुयाः बप्तिस्मा कयादीगु दसि खः – लः, अले हानं मनूतयगु पाप क्षमा यायेत येशू सिनाः थःगु हि हाय्कादीगु दसि खः – हि। सत्यम्ह पवित्र आत्मां नं थ्व हे खँ साक्षी बियादिल।

7-8 येशू परमेश्वरया काय् खः धकाः थ्व स्वतां बांलाक क्यं – पवित्र आत्मा, लः व हि।

9 इतीसं मनुखं हे ब्यूगु साक्षीयात पत्याः याना। परमेश्वरं ब्यूगु साक्षी झन पत्याः यायेबहः जू। वय्कलं थः हे काय्यागु साक्षी बियादिल।

10 अयज्गुलि वय्कःया काययात विश्वास यानाच्चंपि मनूतय्सं थ्व खँ सत्य खः धकाः स्यू। परमेश्वरयात विश्वास याइ मखुपिन्सं वय्कःयात फताहा ताय्की, छायाःसा परमेश्वरं थः काययागु बारे बियादीगु साक्षीयात इमिसं विश्वास याइ मखु।

11 थ्व खँयागु दसि थ्व हे खः — परमेश्वरं झीत अनन्त जीवन बियादीगु दु। थ्व अनन्त जीवन वय्कःया काययाके दु।*

12 सुयाके काय् दु वयाके थ्व अनन्त जीवन दइ, सुयाके परमेश्वरया काय् मदु वयाके थ्व अनन्त जीवन दइ मखु।

अनन्त जीवन

13 परमेश्वरया काय् येशूयात विश्वास याःगुलि छिमिके अनन्त जीवन दु धयागु खँ थुइमा धकाः थ्व खँ छिमित च्वयाच्वनागु खः।

14 वय्कःया इच्छा कथं झीसं न्हागु फ्वंसां वय्कलं बियादी धकाः झीसं स्यू। उकिं झीपिं वय्कःया न्हाःने वनेत ग्याये माःगु मदु।

15 झीसं प्रार्थनाय् न्हागु फ्वंसां वय्कलं झीगु खँ न्यनादी धकाः स्यूगुलि वय्कःयाके फ्वनागु वय्कलं बियादी धुंकल धकाः नं स्यू।

16 सुनानं थः किजायात सीम्वाःलिगु पाप यानाच्चंगु खंसा वं थः किजायालागिं प्रार्थना यायेमाः। परमेश्वरं वयात जीवन बियादी। तर थ्व धाःसा सीम्वाःलिगु पाप याःपिनिगु नितिं जक खः। सी मालिगु पाप नं दु। तर जिं छिमित थुकिया लागि प्रार्थना या धकाः धाये मखु।

17 मभिगुं बांमलाःगु ज्याखँ फुक्कं पाप हे खः। अयनं सीम्वाःलिगु पाप नं दु।

18 परमेश्वरया सन्तानतय्सं पाप यानां तुं च्वनी मखु। वय्कःया कायनं अज्याःम्ह मनूयात शैतानं थी मफय्क बचय् यानातयादी।

19 झीपिं परमेश्वरया सन्तान खः, अले थ्व संसारय् च्वंपि मेपिं फुक्क मनूत शैतानया मनूत खः धकाः नं झीसं स्यू।

20 परमेश्वरया काय् झायाः झीत धाथेयाम्ह परमेश्वर म्हसीकादिल। थ्व खँ झीसं स्यू। धाथेयाम्ह परमेश्वरया काय् येशू ख्रीष्टनाप झीगु जीवन नं प्यपुनाच्चंगु दु। थ्व हे सत्य परमेश्वर खः, अले हानं थ्व हे परमेश्वर अनन्त जीवन नं खः।

21 उकिं अय् जि यःपि मस्त, मूर्ति पुजापाखें तापाक च्वँ।

यूहन्नां च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

थ्व पौ यूहन्नां “थकालि” कथं “मिसा व वया मस्तयत्” च्वःगु खः। “मिसा व वया मस्त” या अर्थ अन च्वंगु मण्डली व मण्डलीया विश्वासीत जुइमा। यूहन्नां थुकी चिहाकयक विश्वासीतयत् थःथवय् माया यानाच्चनेत व फताहा गुस्त व इमिगु शिक्षापाखें बचय् जुया च्वनेत ख्याच्चः बियातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १-३

माया हे दक्वसिबय् तःधं ४-६

मखुगु शिक्षापाखें बचय् जुयाच्चनेगु ख्याच्चः ७-११

क्वचाय्कूगु १२-१३

२ यूहन्ना

यूहन्नापाखें ज्वजलपा

१ परमेश्वरं ल्ययादीम्ह मिसा व वया मस्तयत् जि मण्डलीया थकालि छिमित धात्थेंयागु माया याना। सत्ययात म्हस्यूपि फुक्कसिनं छिमित माया यानाच्चंगु दु।

२ थ्व सत्य इीगु नुगलय् न्ह्याबलें दयाच्चनी।

३ अले थ्व हे सत्य व मायां यानाः परमेश्वर बाः व वय्कःया काय् येशू ख्रीष्टं इीत दया माया व शान्ति बियादी।

सत्य व माया

४ इी बाःनं धयादी थें आम्कन मण्डलीइ च्वंपि गुलि गुलि मस्तयसं सत्ययात मानय् यानाच्चंगु सियाः जि तसकं हे लय्तायाच्चनागु दु।

५ अय्जगुलि नं आम्कन मण्डलीइ च्वंपिन्सं थःथवय् माया याना च्वँ धकाः जिं छिमित बिन्ति याना हयागु खः। न्हापांनिसें हे इीत थःथवय् माया यानाच्चनेमाः धकाः धयातःगु खः, उकिं थ्व न्हगु खँ मखु।*

६ वय्कःयागु आज्ञा मानय् यायेगु हे धात्थेंयागु माया खः। छिमिसं न्हापांनिसें न्यंगु आज्ञा थ्व हे खः— छिमिसं थःथवय् माया याना च्वँ।

७ येशू ख्रीष्ट मनु जुयाः झाःगु मखु धकाः धाइपि मनूत नं थ्व संसारय् यक्व दु। थुपि फताहात खः। थुपि ख्रीष्टया शत्रुत नं खः।

८ अय्जगुलि होश यानाच्चँ, मखुसा छिमिसं थथे ज्या सनाच्चंगु फुक्कं सिति वनी। बरु प्रभुं बी धकाः तयातःगु फुक्क सिरपाः काये फय्कि।

९ सुनानं येशू ख्रीष्टं स्यनादीगु खँ मानय् मयासें मेमेगु हे याना जुल धाःसा अज्याःम्ह मनु नाप परमेश्वर च्वनादी मखु। तर येशू ख्रीष्टं स्यनादीगु खँ मानय् याना जूपि नाप परमेश्वर व वय्कःया काय् येशू ख्रीष्ट निम्हं च्वनादी।

१० अय्जगुलि येशू ख्रीष्टं स्यनादीगु खँ नाप पाय्छि मजुइक मेकथं हे स्यना जुइपि मनूत छिमिगु छेंय् वःसा इमित दुकाये मते। थज्याःपि मनूतयत् ज्वजलपा नं याये मते।

११ सुनानं थज्याःपि फताहातयत् ज्वजलपा यासाः ज्वजलपा याःपि मनूतयसं इमिगु मभिंगु ज्याय् ब्वति काःगु जुइ।

* १:५ यह १३:३४; १५:१३,१७

12 जिं छिमित च्वये माःगु खँ ला यक्व हे दु। तर मसी व भ्वंतं मखु। आम्कन हे वयाः धाये, अले
झीपिं सकलें लय्ताय् खनी।

13 ल्ययातःम्ह छिमि केहँया काय्म्ह्यायपिन्सं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

यूहन्ना च्वःगु स्वंगूगु पौ म्हसीका

थ्व पौ यूहन्ना “थकालि” कथं गायस धाःम्ह विश्वासीयात च्वःगु खः। मेपिं विश्वासीतय्त ग्वाहालि याःगुलि यूहन्ना गायसयात च्वछायाः डियोत्रिफसपाखें बचय् जुया च्वनेत नं ख्याच्वः बियातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ १-४

गायसयात च्वछाःगु ५-८

डियोत्रिफसयात दोष ब्यगु ९-१०

डेमेत्रियसयात च्वछाःगु ११-१२

क्वचाय्कूगु १३-१५

३ यूहन्ना

यूहन्नापाखें ज्वजलपा

1 तसकं यःम्ह गायसयात जि मण्डलीया थकालियापाखें दुनगलंमिसें माया दु।*

2 यःम्ह किजा, छंगु आत्मा थें शरीर नं बल्लायेमा, अले न्ह्यागु खँय नं च्वन्ह्यायेमा धकाः प्रार्थना यानाच्चवना।

3 सत्ययात विश्वास याःथें छ सत्ययागु लैपुइ वनाच्चंगु दु धकाः आम्कनं वःपिं विश्वासीतय्सं कंबलय् जितः तसकं लयता वल।

4 थः सन्तान सत्ययागु लैपुइ वनाच्चंगु दु धकाः न्यनेगुति लयताः मेगु छु दइ?

5 यःम्ह किजा, आम्कन न्यकेत वःपिं म्हमस्यूपिं विश्वासीतय्त छं दुकयाः इमित माक्व ग्वाहालि बिल, थ्व तसकं बांलात।

6 छं थुकथं इमित माया यानाः ग्वाहालि यात धकाः इमिसं थन च्वंगु मण्डलीयापिन्त कन। इमित माःगु लें खर्च बियाः छवया हःसा तसकं बांलाइ, उकिं परमेश्वर छ खनाः लयतायादी।

7 ख्रीष्टयात विश्वास मयाःपिपाखें छुं हे मकासे इपिं ख्रीष्टयागु ज्या यायेत वःगु खः।

8 अय्जगुलि इी विश्वासीतय्सं अथे ख्रीष्टयागु ज्या याना जूपिन्त माक्व ग्वाहालि बीमाः। थुकथं इीपिं नं सत्ययागु लागि ज्या याःपिं जुइ।

9 न्हापा नं जिं आम्कन च्वंगु मण्डलीयात पौ च्वया हये धुन। तर छिपिं मध्ये तःधंछुया जुइमाःम्ह डियोत्रिफसं जिगु खँय च्यूताः मतः।

10 वं अथे यानाच्चंगु खँ फुक्कं जिं आम्कन वयेबलय् कनाबी। वं जिमित बांमलाका च्वंगु दु। अले वं जिमिगु बारे मभिगु खँ धया जुयाच्चंगु दु। उलि जक मखु, आम्कन वःपिं दाजुकिजापिन्त नं वं दुमकाः। अथे वःपिं दाजुकिजापिन्त दुकायेत स्वःपिन्त नं वं मण्डलीं पितिनाछवत।

11 यःम्ह किजा, अय्जगुलि छं मभिगु बांमलाःगु खँ याये सय्के मते, बरु भिगु बांलाःगु खँ जक सय्कि। भिगु बांलाःगु यानाजुइपिं परमेश्वरया मनूत खः। मभिगु बांमलाःगु यानाजुइपिं मनूतय्सं परमेश्वरयात म्हमस्यु।

12 फुक्क मनूतय्सं डेमेत्रियसयात भिं धकाः धाः। अले हानं वयागु चालचलनं नं व भिंम्ह मनू खः धकाः सीका धायेफु। व भिंम्ह मनू खः धकाः जिं नं धायेफु। जिं धयागु खँ सत्य खः धकाः छं स्यू।

13 छन्त च्वयेमाःगु खँ ला यक्व हे दु, अयनं मसी व कलमं मखु।

14 याकनं हे जि आम्कन वयेत स्वयाच्चवनागु दु। अले जिं छन्त फुक्क खँ कने।

15 छन्त शान्ति दयेमा।

छं म्हस्यूपि थनच्चंपि विश्वासीतय्सं छन्त ज्वजलपा धयाहःगु दु। आम्कन च्वंपि सकलें
विश्वासीतय्त जिमिगु ज्वजलपा दु धकाः धयाब्बु।

यहदां च्वःगु पौ म्हसीका

थ्व पौलय यहदां थःत विश्वासी खः धकाः धयाजुपि फताहा गुस्तपाखें बचय् जुइगु ख्याच्चः बियातःगु दु। थ्व चिहाकःगु पौलय यहदां विश्वासीतय्त परमेश्वरं थः मनूतय्त बियादीगु विश्वासया निति ल्वा धकाः साहस बियातःगु दु। २ पन्हुस व थुकियागु खँ उर्थे उर्थे मिलय् जू।

धलः पौ

न्ह्यखँ १-२

फताहा गुस्तयगु चालचलन, शिक्षा व विनाश ३-१६

क्वातुक विश्वास यायेगु इनाप १७-२३

परमेश्वरयात तःधंकूगु २४-२५

यहदा

यहदापाखें ज्वजलपा

1 याकूबया किजा व येशू ख्रीष्टया दास यहदापाखें परमेश्वरं सःतादीपिन्त, परमेश्वर बाःनं माया यानातःपिन्त, अले येशू ख्रीष्टं बचय् यानातःपिन्त ज्वजलपा।

2 छिमिके दया, माया व शान्ति अप्वः दयावनेमा।*

मखुगु खँ स्यनीपि

3 यःपिं दाजुकिजापिं, जिं छिमित परमेश्वरं झी सकसितं इना बियादीगु मुक्तियागु खँ च्वयेगु मतिइ तयागु खः। अयनं आः छिमित परमेश्वरं बियादीगु सत्य खँय् हे छिपिं क्वातुक च्वनाच्चँ धकाः न्वायेगु हे जितः तसकं बांलाः ताल।

4 न्हापा हे दोषी ठहरय् जूपि गुम्हं गुम्हं मनूत छिमिगु पुचलय् मसीक दुहां वःगु दु। इमिसं परमेश्वरयात मानय् मयाः। वय्कलं बियादीगु दया मायायात इमिसं मभिंगु ज्याय् छ्यलाच्चंगु दु। अले येशू ख्रीष्टयात छम्ह हे जक प्रभु व मालिक खः धकाः नं इमिसं मानय् मयाः।

5 परमेश्वरं इस्राएलीतय्त मिश्र देशं लिगना हयादिल। अयनं लिपा वय्कःयात विश्वास मयाःपिं मनूतय्त नाश यानादिल। थ्व खँ छिमिसं बांलाक सि हे स्यू। अथेसां छिमित थ्व खँ लुमंकाबी मास्ति वल।*

6 थःगु ज्या मयासैं छँ त्वःतावःपिं स्वर्गदूततय्त दकलय् लिपा न्याय यानादीत वय्कलं गुब्सं मब्यनिकथं चिनाः खिउँथाय् कुनादिल।

7 अथे हे सदोम व गमोरा अले वया जःखः च्वंगु शहरयापिन्सं छगूया ल्यू मेगु यायां घच्चाइपुगु व्यभिचारया ज्या याना हल। परमेश्वरं इमित गुबले मसीगु मिइ तयाः नमूना दय्कादिल।*

8 हानं अथे हे थज्याःपिन्सं म्हगसय् खन धकाः थःगु म्हायात अशुद्ध याइ। परमेश्वरयागु अधिकारयात मानय् याइ मखु, अले स्वर्गय् च्वंपिं ततःधंपिन्त क्वह्वांकाजुइ।

9 तःधंम्ह स्वर्गदूत मिखाएलं मोशायागु सीम्ह सुनां यंकेंगु धयागु खँय् शैताननापं ल्वापु जूबलय् वयात द्रुपं बीत आँट मयासैं थुलि जक धाल – “परमेश्वरं छन्त ब्वःबियादी।”*

10 थुमिसं ला थःम्हं हे मस्यूगु खँय् ब्वः बियाजुइ। स्वभावं हे थुपि पशुत थें खः। अले थुकिं यानाः हे इपिं नाश जुयावनी।

* 1:2 १:२ मत्ती १३:५५; मार्क ६:३

* 1:5 १:५ गन्ती १४:२९-३०; प्रस १२:५१

* 1:7 १:७ उत १९:१-२४

* 1:9 १:९

व्य ३४:६; दान १०:१३,२१; १२:१; प्रका १२:७; जक ३:२

11 इमित धिक्कार दु। इपि कयिनयागु लँय जुल। धिबायागु निति इमिसं बालामं थें मभिंगु ज्या याना जुल, अले कोरह थें परमेश्वरयात मभिंकाः इपि नाश जुयाः वन।[☆]

12 थुपि छिमिगु लय्ताः भवजय् लुया वइगु फि खः। थुपि थःत जक भिंका जुइपि खः। थुपि फसं पुइके यनिगु, लः मदुगु सुपौय् खः। अले फल सइ मखुगु निकः तक सी धुंकूगु, हानिसें सी धुंकूगु सिमा खः।

13 थुपि समुदया ग्यानापुगु किसिद्रुम्बः खः। थुमिसं थःगु घच्चायापुगु ज्याखँ समुद्र दासि वये थें यानाक्यनी। थुपि चाचाःहिला च्वनीगु नगु खः। थुमिगु निति सदांयात तसकं खिउँगु थाय् दय्कातःगु दु।

14 आदमया न्हय्गू पुस्ता लिपायाम्ह हनोकं नं लिपा जुइगु थ्व हे खँ धयावंगु खः — “सीकाति, द्रुलंदः पवित्रपि स्वर्गदूततयत ब्वनाः प्रभु झायादी।”[☆]

15 अले थज्याःपि फुक्क मनुतयत न्याय यानादी। परमेश्वरयात मानय् मयाइपिन्त, अले वय्कःयात मभिंकाः पापी ज्या जक यानाच्चपिं फुक्कसितं दोषी ठहरय् यानाः सजौय् बियादी।

16 थुपि गुब्सं लुमधनिपि, मेपिनिगु दोष जक मालाजुइपि, थःत यःथें सना जुइपि, तःधंछुना जुइपि, व थःगु ज्या तिप्येकेत मेपिन्त ह्यकः जुइपि खः।

17 यःपिं दाजुकिजापि, झी प्रभु येशू ख्रीष्टया प्रेरिततयसं कनावंगु खँ बांलाक लुमंकी।

18 इमिसं छिमित थथे धयावंगु खः — “दकलय् लिपा छिमित हेस्याइपि व थःत यःथें यानाजुइपि मनूत वइ।”[☆]

19 मिलय् जुयाच्चपिन्त फाइपिं थुपिं हे खः। थुमिसं थःत यःथें याना जुइ। थुमिके परमेश्वरयागु आत्मा दइ मखु।

20 यःपिं पासापि, छिमिसं जक परमेश्वरयात क्वात्तुक विश्वास याना च्वँ, अले पवित्र आत्मायागु शक्ति सदां प्रार्थना याना च्वँ।

21 परमेश्वरयात मानय् यायेगु गुबलें त्वःते मते। झी प्रभु येशू ख्रीष्ट झायाः छिमित दया यानाः अनन्त जीवन बियादीतिनि धकाः छिपिं पियाच्वँ।

22 दोमनय् लानाच्चपिन्त दया या।

23 मिइ क्वब्वाय् त्यपिन्त साला का। पाप याइपिन्त नं दया या। अथेसां बांलाक होश या, थथे यायेबलय् छिमित हे पापयागु च्याः मथायेमा।

24 छिमित दोष मदयकाः परमेश्वरया न्ह्यःने हयादीम्ह झी प्रभुयागु नां सदां तःधना च्वनेमा। थ्व हे प्रभुं छिमित पाप याकेबी मखु। थ्व हे प्रभुं छिमित आनन्दं तयादी।

25 येशू ख्रीष्टपाखें झीत मुक्ति बियादीम्ह, छम्ह हे जक परमेश्वर सदां तःधना च्वनेमा। अले फुक्क शक्ति, अधिकार नं वय्कःयाके हे सदां दयाच्चनेमा। आमेन।

यूहन्नायात जूगु दर्शन प्रकाशया सफू म्हसीका

थाय् थासय् च्वंपिं विश्वासीतयत् दुःखकष्ट वयाच्चंबलय् यूहन्नां थ्व सफू थःत जूवःगु दर्शनया बारे च्वःगु खः। यूहन्नां थ्व सफू विश्वासीतयत् आशा व साहस बीत, अले दुःख व सास्तीया इलय् नं विश्वास यायेबहःपिं जुयाच्चनेगु इनाप यायेत च्वयातःगु खः। उबलय् यूहन्नायात परमेश्वरयागु वचन व येशू धयादीगु सत्य खः धकाः न्यंकाच्चंगुलि पत्मोस टापुइ यंकाः कुनातःगु खः।

सफूया अप्वः धया थें थासय् यूहन्नां थःत जूगु दर्शनया खँ कथंहंक व चिन्हय् क्यनातःगु दु। उबलय्पापिं विश्वासीतयसं थ्व दर्शनया अर्थ बांलाक थू। मेपिन्त धाःसा थ्व छगू गुप्ति खँ जूगुलि थुइके थाकु।

सफूया मूर्खंयात संगितया लय् थें थाय् थासय् थीथी दर्शनया रूपय् दोहरय् यानातःगु दु। थ्व दर्शनया अर्थ थीथी मनूतयसं थीथी कथं ब्यूसां मू खँ ला बांलाक हे सी दु – परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयापाखें वय्कःया दक्व शत्रुतयत् व शैतानयातनापं सदांया नितिं भज्यंक नाश यानादी। अले थः विश्वास यायेबहःपिं मनूतयत् जक वय्कःयागु न्हगु स्वर्ग व न्हगु पृथ्वीइ दुकयादी।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-८

न्हापांगु दर्शन व न्हयगू मण्डलीयात छवःगु पौ १:९-३:२२

न्हयगू छाप तयातःगु भ्वंथू ४:१-८:१

न्हयपु तुरही ८:२-११:१९

अजिङ्गर व निम्ह पशु १२:१-१३:१८

थीथी दर्शन १४:१-१५:८

परमेश्वरयागु तंयागु न्हयगः ख्वल्चा १६:१-२१

बेबिलोनया पतन १७:१-१९:२१

शैतानयागु विनाश २०:१-१०

दक्वसिबय् लिपायागु न्याय २०:११-१५

न्हगु स्वर्ग, न्हगु पृथ्वी, न्हगु यरूशलेम २१:१-२२:५

क्वचाय्कूगु २२:६-२१

प्रकाश

1 थ्व सफलुइ च्वयातःगु खँ परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयात क्यनादीगु खँ खः। थः दासतयसं छु जुइतिनि धयागु खँ थुइके फयेमा धकाः परमेश्वरं येशू ख्रीष्टयात क्यनादीगु खः। येशू थ्व खँ क्यनेत छम्ह स्वर्गदूतयात यूहन्नायाथाय् छवयादिल।

2 व हे यूहन्नां खंगु परमेश्वरं धयादीगु वचन, अले येशू ख्रीष्टं धयादीगु खँ फुक्क सत्य खः धकाः साक्षी बियाच्चनागु दु।

3 ई न्ह्यःने थ्यने धुकल। उकिं थ्व अगमवाणीयागु वचन ब्वंपिं, न्यंपिं, व मानय् याःपिं मनूत धन्यपि खः।

न्हयगू मण्डलीयात यूहन्नाया ज्वजलपा

4 एशियाय् दुगु न्हयगू मण्डलीयात यूहन्नापाखें ज्वजलपा।

आः नं दीम्ह, न्हापा नं दीम्ह, अले ज्ञायादीत्यंम्ह, व वय्कःयागु सिंहासनयागु लिक्क च्वंपिं न्हयम्ह आत्मापाखें छिमित दया माया व शान्ति दयेमा।^{*}

5 अथे हे तुं साक्षी बियादीगु विश्वास याये बहःम्ह, सिनाः दकलय् न्हापां म्वानावःम्ह, अले संसारय् च्वंपि जुजुतय् जुजु येशू ख्रीष्टपाखें नं छिमित दया माया व शान्ति दयेमा।

झीत माया यानादीम्ह नं वय्कः हे जूगुलि थःगु हिं झीत झीगु पापं छुतय् यानादीम्ह नं वय्कः हे खः।[☆]

6 वय्कलं परमेश्वर बाःयागु सेवा यायेत धकाः झीपाखें पुजाहारीतय्गु छगू राज्य स्वनादिल। येशू ख्रीष्टया न्हाबलें महिमा व आदर जुयाच्वनेमा। अमेन![☆]

7 “स्व, वय्कः

सुपाँचय् झायादी तिनि,

फुक्कसिगु मिखां खनीतिनि,

वय्कःयात

भालां सूपिन्सं नं खनी।

अले संसारय् च्वंपि

फुक्क जातियापि मनूत

वय्कःयात खनाः

नुगः दादां ख्वये मालीतिनि।

थथे ला जु हे जुइ। अमेन!”[☆]

8 दक्कसिबय् तःधंम्ह व शक्ति दुम्ह, आः नं दीम्ह व न्हापा नं दीम्ह, अले झायादीम्ह परमप्रभु परमेश्वरं धयादिल — “अल्फा व ओमेगा जि हे खः।”[☆]

येशू ख्रीष्टया दर्शन

9 छिपिलिसे येशूयागु निति दुःखकष्ट सिया च्वनाम्ह छिमि दाजु जि यूहन्ना खः। छिपिलिसे तुं वय्कःयागु राज्यय् च्वनाः सकतां सह यानाच्चनागु दु। जिं परमेश्वरयागु वचन व येशू धयादीगु सत्य खः धकाः न्यंकाच्चनागुलि जितः पत्मोस टापुइ यंकाः कुनातल।

10 प्रभुयागु दिनय् जि आत्मां जाल। जिगु ल्युने तुरही पुया हः थें तस्सलं थथे धयाहःगु सः जिं ताल

— 11 “छं खंगु फुक्कं सफुलिइ च्वयाः न्हयगू मण्डलीतयूत छव — एफिसस, स्मुर्ना, पर्गामम, थिआटीरा, सार्डिस, फिलाडेल्फिया व लाउडिकिया।”

12 थुकथं जि नाप खँ ल्हाना च्वंम्ह सु धकाः लिफः स्वयाबलय् न्हयगू लुँयागु त्वाःदेवा जिं खना।

13 त्वाःदेवाया दथुइ मनूया काय् थें ज्याःम्ह तुतिइ थ्यंक वःगु पुजाहारीया लं फिनाः छातिइ लुँबाला हिनातःम्ह छम्हयसित खना।[☆]

14 वय्कःयागु छयं व सँ तुयुगु ऊन व च्वापु थें तुयु। वय्कःयागु मिखा च्यानाच्चंगु मि थें च्वं।

15 वय्कःयागु तुति मिइ छुया दायाः तल तल थीकातःगु लीं थें च्वं। अथे हे वय्कःयागु सः यक्व क्वब्बाःलःयागु सः थें च्वं।[☆]

16 वय्कःयागु जव ल्हातय् न्हयगः नगु दु। वय्कःयागु म्हुतुं तसकं ज्वःगु निखें धाः दुगु तरवार पिहां वयाच्चंगु दु। वय्कःयागु ख्वाः तसकं थीगु सूर्य थें च्वं।

17 वय्कःयात खनेवं जि सीम्ह थें जुयाः वय्कःयागु तुतिइ भवपू वना। अले वय्कलं जिगु छेनेय् जव ल्हाः तयाः धयादिल — “ग्याये मते। जि शुरू व अन्त खः।”[☆]

18 जि म्वाःम्ह खः। जि सी धुनाम्ह जूसां आः जि न्हाबलें म्वाना च्वनीम्ह खः। मृत्यु व नरकया ताःचा जिके दु।

19 “आः छं खंगु, जुयाच्चंगु खँ, अले लिपा जुइतिनिगु खँ फुक्कं च्व।

☆ 1:5 १:५ यशै ५५:४; भज ८:२७ ☆ 1:6 १:६ प्रस १९:६; प्रका ५:१० ☆ 1:7 १:७ दान ७:१३; मत्ती २४:३०; मर्क १३:२६; लूक २१:२७; १ थेस ४:१७; जक १२:१०; यह १९:३४, ३७ ☆ 1:8 १:८ प्रका २२:१३; प्रस ३:१४ ☆ 1:13 १:१३ दान ७:१३; १०:५

☆ 1:15 १:१४-१५ दान ७:९; १०:६ ☆ 1:15 १:१५ इज १:२४; ४३:२ ☆ 1:17 १:१७ यशै ४४:६; ४८:१२; प्रका २:८; २२:१३

20 छं खंगु जिगु जव लहातय् दुगु न्हयगः नगुयागु व न्हयगू लुँयागु त्वाःदेवाया गुत्ति खँ थ्व हे खः। न्हयगः नगुयागु अर्थ न्हयगू मण्डलीयापि दूतत खः। अथे हे न्हयगू लुँयागु त्वाःदेवायागु अर्थ न्हयगू मण्डली खः।”

2

एफिससय् च्वंगु मण्डलीयात

च्वःगु पौ

1 “एफिससय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – जव लहातय् न्हयगः नगु ज्वना जूम्हयसिगु व न्हयगू लुँयागु त्वाःदेवायागु दथुइ जुया च्वंम्हयसिनं थथे धयादीगु दु –

2 “छिमिसं दुःख सियाः यानाच्वंगु ज्याखँ, अले सह याये फक्व सह यानाच्वंगु व मभिपिं मनूतयत् छिमिसं दुनुगलनिसें हे मयय्कूगु, व प्रेरित मखुसां प्रेरित खः धकाः धया जूपिन्त फताहा सावित यानाः क्यनाब्यूगु फक्कं जिं स्यू।

3 जिगु नांयागु नितिं छिमिसं सकतां सह याये फक्व स्वयाः नं अप्वः सह यानाच्वंगु अझ हे नं त्यानु मचासे सह यानाच्वंगु नं जिं स्यू।

4 “अयनं छिमिसं जितः न्हापा न्हापा माया याना जू थें थौकन्हय् मयात धकाः जिं छिमित धायेमाल।

5 उकिं छिमिसं गनथाय् दुंकागु खः लुमंकाः पश्चाताप यानाः न्हापा न्हापा याः थें थौकन्हय् नं याये माल। मखुसा जि हे वयाः छिमिगु त्वाःदेवा उकिया थासं लिकयाबी। उकिं छिमिसं पश्चाताप याये हे माः।

6 अयनं निकोलाइटसतयगु ज्याखँ छिमिगु दुनुगलनिसें हे मयःगु ला बां हे लाः। जितः नं इपिं मयः।

7 “सुयाके न्हायपं दु वं आत्मां मण्डलीतयत् छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का – त्याका वःपिन्त जिं परमेश्वरयागु स्वर्गय् च्वंगु जीवन बीगु सिमायागु फल नकेबी।✱

स्मूर्नाय् च्वंगु मण्डलीयात

च्वःगु पौ

8 “स्मूर्नाय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – शुरु व अन्त, अले सिनाः म्वाना वःम्हयसिनं थथे धयादी –✱

9 “छिमिसं कष्ट फयाच्वंगु व चीमि जुयाच्वंगु जिं स्यू। अयनं छिपिं ला तःमि खः। यहूदी मखुसां यहूदी खः धकाः धया जुइपिन्सं छिमित मभिंका जगु नं जिं स्यू। इपिं शैतान नाप मिलय् जूपिं खः।

10 दुःख वइन धकाः छिपिं ग्याये मते। का स्व, शैतानं छिपिं मध्ये सुयातं इयालखानाय् कुंका बीत्यंगु दु। थुकथं छिपिं विश्वासय् गुलि बल्लाःपिं खः धकाः स्वयेत्यंगु दु। झिन्हु हे जक छिमित दुःखकष्ट जुइ। सी हे माला वंसां छिमिसं जितः विश्वास यायेगु त्वःते मते, अले छिमित जीवनयागु श्रीपेच बी।

11 “सुयाके न्हायपं दु वं आत्मां मण्डलीतयत् छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का – त्याःपिन्त नरकय् छवइ हे मखु।✱

पर्गाममय् च्वंगु मण्डलीयात

च्वःगु पौ

12 “पर्गाममय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – तसकं ज्वःगु निखें धाः दुगु तरवार दुम्हयसिनं थथे धयादी –

13 “शैतानयागु सिंहासन दुथाय् छिपिं च्वनाच्वंगु दु धकाः जिं स्यू। छिमिसं शैतान दुगु थासय् नं जितः क्वातुक भक्ति व विश्वास यानाच्वंगु दु धकाः, अले जिगु साक्षी बिया जूम्ह एन्टिपासयात स्याःबलय् नं छिमिसं जितः विश्वास यायेगु मत्वःतू।

✱ 2:7 २:७ उत २:९; प्रका २२:२; इज २८:१३; ३१:८

✱ 2:8 २:८ यशै ४४:६; ४८:१२; प्रका १:१७; २२:१३

✱ 2:11 २:११ प्रका २०:१४; २१:८

14 “अयनं जिं छिमित व्वःबी माःगु छुं खँ दु। इस्राएलीतयत् स्यंकेत जुजु बालाकयात खँ स्यंम्ह बालामयागु बिचाः गथे खः अथे हे याना जूपिं छिमिथाय् नं सुं दु। वं इस्राएलीतयत् मूर्तियागु प्रसाद नयेगु व व्यभिचार यायेगु खँ स्यनाः स्यंकेत स्वल।”

15 अथे हे निकोलाइटसयागु खँ स्यना काइपिं नं छिमिथाय् दु।

16 उकिं पश्चाताप या, मखुसा जि याकनं वयाः जिगु म्हुतइ च्वंगु तरवारं इपिं लिसे ल्वाये।

17 “सुयाके न्हाय्पं दु वं आत्मां मण्डलीतयत् छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का – त्याःम्हयसित जिं सुचुका तयागु मन्ना बी। अले छगु न्हगु नां च्वयातःगु तुयुगु ल्वहं छगः नं बी। व काःम्हयसिनं जक थ्व नां थुइ, मेपिन्सं थुइ मखु।”

थिआटीराय् च्वंगु मण्डलीयात च्वःगु पौ

18 “थिआटीराय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – छवयाच्वंगु मि थें च्वंगु मिखा दुम्ह, अले थीगु ली थें च्वंगु तुति दुम्ह परमेश्वरया काय् नं थथे धयादी –

19 “छिमिसं यानाच्वंगु ज्याखँ, जितः माया यानाच्वंगु, विश्वास यानाच्वंगु, सेवा यानाच्वंगु, अले सह यानाच्वंगु जिं स्यू। छिमिसं न्हापा न्हापा स्वयाः नं आः तसकं बांलाक ज्याखँ यानाच्वंगु दु धकाः जिं नं स्यू।

20 “अयजूसां जिं धायेमाःगु छता खँ दु। थथःम्हं तुं अगमवादिनी खः धकाः धया जुइम्ह ईजेबेल धाःम्ह मिसायात छिमिसं छुं हे मधासे तया तल। जिमि दासतयत् व्यभिचार यायेगु व मूर्तियागु प्रसाद नयेगु खँ स्यनीम्हयसित छिमिसं याःयाःथे याकातये ज्यू ला?”

21 जिं वयात पश्चाताप यायेमा धकाः ई बिया तया। अय् नं वं याना जूगु व्यभिचार याये मखुत धकाः मधाः।

22 “उकिं आः जिं वयात उसौय् मदय्काः लासाय् प्यपुंकाबी। व नाप व्यभिचार याःपिन्सं पश्चाताप मयात धाःसा व नाप तुं इमित नं तसकं दुःखकष्टय् लाकाबी।

23 वया मस्तयत् जिं स्यानाबी। मनूतयगु मन व नुगः वातुवालाः स्वइम्ह जि हे खः धकाः अले जक फुक्क मण्डलीं सीका काइ। छिमिसं याना जूगु ज्या स्वयाः जिं नं छिमित माःगु याये।”

24 “आः ल्यंदनिपिं थिआटीराय् च्वंपिं वयागु खँय् मजूपिं व शैतानयागु गुप्ति खँ मस्यूपिन्त जिं आः मेगु छुं हे कु क्वबिके मखुत।

25 आः थें तुं छिपिं जि मवतले विश्वासय् बल्लाना च्वँ।

26 “लिपा तकं जिं धाःथे यानाच्वंम्हयसित व त्याइम्हयसित जात जातियापिन्त शासन याकेबी।

27 वय्कलं इमित नँयागु दण्डी शासन याइ, अले चायागु थल तछ्याः थें तछ्याइ। जितः जिमि बाःनं ब्यूगु ति हे अधिकार इमित दइ।”

28 अले जिं इमित सुथसिगु नगु नं बी।

29 सुयाके न्हाय्पं दु वं आत्मां मण्डलीतयत् छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का।”

3

सार्डिसय् च्वंगु मण्डलीयात

च्वःगु पौ।

1 “सार्डिसय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छव – परमेश्वरया न्हयम्ह आत्मा व न्हयगः नगु दुम्हयसिनं थथे धयादी –

“छिमिसं यानाच्वंगु ज्याखँ जिं स्यू। मनूतयसं छिपिं म्वानाच्वंपिं खः धकाः बिचाः याइ, अयनं धाथें धाये धाःसा छिपिं सीपिं खः।

☆ 2:14 २:१४ गन्ती २२:५,७; ३१:१६; व्य २३:४; गन्ती २५:१-३

६२:२; ६५:१५

☆ 2:20 २:३० १ राज १६:३१; २ राज ९:२२,३०

२:२६-२७ भज २:८-९

☆ 2:17 २:१७ प्रस १६:१४-१५; १६:३३-३४; यह ६:४८-५०; यशै

☆ 2:23 २:२३ भज ७:९; यर १७:१०; भज ६२:१२

☆ 2:27

2 न्ह्यलं चायेका च्वँ, ल्यंदनिगु खँयात बल्लाका ति। मखुसा याकनं हे तनावनी। जिमि परमेश्वरया न्ह्यःने छिमिसं याना जूगु ज्याखँ बांलाः मजू धकाः जिं स्यू।

3 छिमिसं न्यनागु व सयेका कयागु वचन लुमंका ति। वचनयात मानय् या, अले पश्चाताप या। छिपि न्ह्यलं चायेका मच्वंसा जि खँ वः थें वये। जि छिमिथाय् गुबलय् वइ धकाः छिमिसं सी मखु।*

4 “अथेसां सार्डिसय् गुलिखय् मनुतयसं थःगु लं यचुकातःगु दु। थुपिं तुइसे च्वंगु वसतं पुनाः जि नाप जुइतिनि, छायाधाःसा थुपिं जि नाप जुइत ल्वः।

5 थथे त्याःम्हयसित जिं तुयुगु वसतं पुंकाबी। अले जिं वयागु नां जीवनयागु सफुलिं गुबलें हुयाछवये मखु। जिमि बाःयागु न्ह्यःने व वय्कःया स्वर्गदूततयगु न्ह्यःने जिं थ्व जिम्ह मनु खः धकाः धाये।*

6 “सुयाके न्हायपं दु, वं आत्मां मण्डलीतय्त छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का।

फिलाडेल्फियाय् च्वंगु मण्डलीयात च्वःगु पौ

7 “फिलाडेल्फियाय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छ्व –

“पवित्रम्ह, धात्थेयाम्ह,

दाऊदयागु ताःचा दुम्हयसिनं थथे धयादी –

गुम्हयसिनं चाय्कूगु खापा सुनानं ति फइ मखु,

अले तिनाब्यूगु खापा चाय्के फइ नं मखु।*

8 “छिमिसं यानाच्वंगु ज्याखँ जिं स्यू। स्व, जिं छिमिगु न्ह्यःने लुखा चायका बियागु दु। थ्व लुखा सुनानं ति फइ मखु। छिपिं यक्व शक्ति मदुपिं मनुत खःसां जितः त्वमतुसे विश्वास यानाच्वंगु दु धकाः जिं स्यू।

9 स्व, यहदीत मखुसां यहदीत खः धकाः मखुगु खँ ल्हानाजुइपिं शैतानयागु बाखं कनीगु छैय् मुनिपिन्त जिं यायेगु स्यू। स्व, जिं इमित छिमिथाय् छवयाहयाः छिमिगु तुति भागि याकेहये। अले जक जिं माया याना तयापिं मनुत छिपिं हे खः धकाः इमिसं सीकी।*

10 “छिमिसं न्ह्यागु दुःखकष्ट सहयाना नं जिगु वचन मानय् यानाच्वन। उकिं जिं नं छिमित संसारय् च्वपिं फुक्कसितं जाँचय् यायेत जू वइगु दुःखकष्टं बचय् याये।

11 जि याकनं वयेत्यनागु दु, उकिं छिमिके दुगु त्वःफिके मते। अले जक छिमित बीगु श्रीपेच सुनानं लाकाकाये फइ मखु।

12 त्याःम्हयसित जिमि परमेश्वरयागु देगःया थां यानाबी। अले अनं व गुबलें हे पिहां वनेमाली मखु। अले जिं उकी जिमि परमेश्वरयागु नां च्वयाबी, स्वर्ग जिमि परमेश्वरयागु थासं क्वहां वयाच्वंगु न्हगु यरुशलेम धाःगु शहरयागु नां व जिगु हे न्हगु नां नं उकी च्वयाबी।*

13 “सुयाके न्हायपं दु, वं आत्मां मण्डलीतय्त छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का।

लाउडिकियाय् च्वंगु मण्डलीयात च्वःगु पौ

14 “लाउडिकियाय् च्वंगु मण्डलीयाम्ह दूतयात थथे धकाः च्वया छ्व – परमेश्वरया दक्व सृष्टिया शासक, आमेन धाःम्ह, विश्वास याये बहःम्ह, खःगु खःगु जक साक्षी बीम्हयसिनं धयादी।*

15 “छिमिगु आनिबानि फुक्कं जिं स्यू। छिपिं न क्वा हे क्वाः, न ख्वाउँसे हे च्वं, बरु छिपिं कि क्वाःसा ज्यू कि ख्वाउँसा ज्यू।

16 छिपिं क्वा नं मक्वाः अले ख्वाउँ नं मजू, बरु लुमु लुमु धाःपिं जूगुलि जिं छिमित थुकलं बी।

* 3:3 ३:३ मती २४:४३-४४; लूक १२:३९-४०; प्रका १६:१५

* 3:5 ३:५ प्रस ३२:३२-३३; भज ६९:२८; प्रका २०:१२; मती १०:३२;

लूक १२:८

* 3:7 ३:७ यशै २२:२२; अय १२:१४

* 3:9 ३:९ यशै ४९:२३; ६०:१४; ४३:४

* 3:12 ३:१२ प्रका २१:२; यशै

६२:२; ६५:१५

* 3:14 ३:१४ हितो ८:२२

17 छिमिसं धाःसा ‘जि तःमिम्ह खः, जिके माक्वं सम्पत्ति दु, उकिं जितः छुं नं माःगु मदु’ धकाः धया जुयां छु याये? तर छिपि तसकं हे दुःख ताया च्वंपि, माया वनापुसे च्वंपि, चीमिपिं, कांपिं, अले पचिनांगापि धकाः छिमिके होश मदुनि।

18 उकिं छिमिसं तःमि जुइत मिइ दयातःगु लुँ, अले थःगु पचिनांगागु म्हया मछाः तंकेत तयुगु लं, व मिखाय् तयेत मलम जिके न्या धकाः जिं सल्लाह बियाचवना।

19 जिं माया यानापिन्त कजय् नं याये, ब्वः नं बी, उकिं जिगु वचन बांलाक मानय् यायेमाः व पश्चाताप नं यायेमाः।*

20 “स्व, जिं लुखाय् दनाः सःताचवना। सुनानं जिगु सः तायाः खापा चाय्का ब्यूसा जि दुहां वनाः व नाप नयेत्वने याये। अले वं जि नाप नयेत्वने याइ।

21 गथे जिं त्याकाः जि जिमि बाःयागु सिंहासनय् वय्कः नाप फ्यतुइ खंगु दु, अथे हे त्याम्हय्सित जिं जिगु सिंहासनय् जि नाप फ्यतुके बी।

22 “सुयाके न्हाय्पं दु, वं आत्मां मण्डलीतयत् छु धयादिल धयागु न्यनाः थुइकाः का।”

4

स्वर्गय् परमेश्वरयात तःधंकूगु

1 थुलि जुइ धुंकाः जिं थस्वयाबलय् स्वर्गया लुखा चालाच्वंगु खना। दकलय् न्हापालाक तुरही पुयाहःगु सः थें च्वंक जिं थथे धयाहःगु ताल — “थन थाहां वा, अले छु छु जुइतिनि धकाः जिं छन्त क्यने।”

2 अले जि छक्कलं आत्मां जाल। जिं स्वर्गय् छगू सिंहासन तयातःगु व उकीं सुं छम्ह फ्यतुनाच्वंगु खना।

3 अन फ्यतुनाच्वंम्ह जास्पर व कार्नेलेन मणि थें खने दु। सिंहासनया जवंखवं पन्ना थें ज्याःगु इन्द्रेणी दु।*

4 अले हानं छचाखेरं निइप्यंगू सिंहासन तयातःगु दु। लुँयागु श्रीपेच पुया तःपि व तयुगु वसतं पुनातःपि निइप्यम्ह थकालिपिं व सिंहासनय् फ्यतुनाच्वंगु दु।

5 सिंहासनं प्वालाक्क प्वालाक्क मि च्यानाच्वंगु, न न्याः थें सः वयाच्वंगु दु। सिंहासनया न्ह्यःने न्हय्पवाः मिपवाः च्यानाच्वंगु दु। थ्व परमेश्वरया न्हय्म्ह आत्मा खः।*

6 सिंहासनया न्ह्यःने न्हाय्कयागु समुद्र थें यचुसे खने दु।

सिंहासनया छचाखेरं ल्युने नं न्ह्यःने नं मिखाया मिखा दुपि प्यम्ह जीवात्मा दु।

7 न्हापांम्ह सिंह थें च्वं, निम्हम्ह द्रुहं थें च्वं, अले स्वम्हम्हय्सिगु ख्वाः मनूयागु ख्वाः थें च्वं, प्यम्हम्ह ब्वया च्वंम्ह इमा थें च्वं।*

8 थ्व प्यम्ह जीवामातयके खुपा खुपा पपू दु, अले दुनेपिने फुक्कभनं मिखाया मिखा दु। थुमिसं चच्छि न्हिच्छिं मदिक्व थथे म्ये हालाचवनी।

“पवित्र, पवित्र, पवित्रम्ह

दक्वसिबय् तःधंम्ह

व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु परमेश्वर।

वय्कः न्हापांनिसें दीम्ह,

आः नं दीम्ह,

अले लिपा नं दीम्ह खः।”*

* 3:19 ३:१९ हितो ३:१२; हिव १२:६

* 4:3 ४:२-३ इज १:२६-२८; १०:१

* 4:5 ४:५ प्रस १९:१६; प्रका ८:५; ११:१९; १६:१८

इज १:१३; प्रका १:४; जक ४:२

* 4:7 ४:६-७ इज १:५-१०; १०:१४

* 4:8 ४:८ इज १:१८; १०:१२; यशै ६:२-३

9 सिंहासनय् फ्यतुनादीम्ह न्हाबलें म्वाना च्वनीम्हय्सिगु महिमा, हनाबना व सुभाय्या म्ये इपि जीवात्मातय्सं हालाच्चन।

10 इपि म्ये हालाच्चंबलय् सिंहासनय् दीम्हय्सिगु न्हाःने निइप्यम्ह थकालिपिन्सं क्वछुनाः भागि यात। अले थथःगु श्रीपेच वय्क्ःया सिंहासनया न्हाःने तयाः थथे धाल –

11 “जिमि प्रभु परमेश्वर,

छिं हे फुक्कं खँ

सृष्टि यानादीगु खः।

छिगु इच्छा कथं हे

फुक्कं दुगु खः,

छिं हे सृष्टि यानादीगु खः।

उकि परमप्रभु जिमि परमेश्वर,

छि महिमा, हनाबना

व शक्ति दुम्ह खः।”

5

चीधिकःम्ह भ्याःचा व भ्वंथू

1 सिंहासनय् फ्यतुना च्वंम्हय्सिगु जव ल्हातय् दुने नं पिने नं च्वयातःगु भ्वं छथू खना। उकी न्हयथाय् छाप तयातःगु दु।[☆]

2 छम्ह तसकं बल्लाःम्ह स्वर्गदूतं ततसलं थथे धयाच्चंगु जिं ताया – “थ्व भ्वंथुइ तयातःगु छाप तछ्यानाः फ्यने फुम्ह सु दु?”

3 स्वर्गय्, पृथ्वीइ व पृथ्वी क्वय् नं थ्व भ्वंथू फ्यने फुम्ह व थुकी दुने स्वये फुम्ह छम्ह हे मदु।

4 थ्व भ्वंथू फ्यने फुम्ह वा स्वये फुम्ह सुं हे मदुगुलि जि तसकं हे ख्वया।

5 अले छम्ह थकालि जितः धाल – “ख्वय् मते, यहदा कुलयाम्ह सिंह, दाऊदया तःधंम्ह सन्तानं थ्व भ्वंथू फ्यनेत व थुकी च्वंगु न्हयगू छाप प्वलेत त्याकाः वये धुंकल।”[☆]

6 अले जिं सिंहासन, प्यम्ह जीवात्मा व थकालिपिनिगु दथुइ स्याना तये धुंकूम्ह थें च्वंम्ह छम्ह चीधिकःम्ह भ्याःचा दनाच्चंगु खना। थ्व चीधिकःम्ह भ्याःचायाके न्हयपु नेकू व न्हयगः मिखा दु। थ्व फुक्क पृथ्वीइ छ्वयाहःपि परमेश्वरया न्हयम्ह आत्मा खः।[☆]

7 अले वं वनाः सिंहासनय् फ्यतुना च्वंम्हय्सिगु जव ल्हातय् च्वंगु भ्वंथू काल।

8 थुकथं वं थ्व भ्वंथू काये धुंकाः प्यम्ह जीवात्मा व निइप्यम्ह थकालिपि चीधिकःम्ह भ्याःचायागु न्हाःने क्वछुत। इपि फुक्कसिके वीणा व गुँगू थनातःगु लुँयागु मकः दु। थ्व विश्वासीतय्गु प्रार्थना खः।[☆]

9 इमिसं थथे धकाः छपु न्हगु म्ये हाल –

“थ्व भ्वंथुइ च्वंगु छाप

तछ्यानाः छिं हे जक

फ्यनादी फु,

छाय्धाःसा

छितः स्याये धुंकल,

अले छिगु हि परमेश्वरया लागि

फुक्क कुलयापि,

फुक्क भाषां नवाइपि,

फुक्क देशयापि

☆ 5:1 ५:१ इज २:१-१०; यशै २९:११ ☆ 5:5 ५:५ उत ४९:१; यशै ११:१, १० ☆ 5:6 ५:६ यशै ५३:७; जक ४:१० ☆ 5:8 ५:८ भज १४१:२

व फुक्क जात जातियापिन्त
न्यानादिल।*
10 छिं हे इमित झी परमेश्वरया
सेवा यायेत छगू राज्य
व पुजाहारीत दय्कादिल।
अले इमिसं संसारय् राज्य याइ।”*

11 जिं हानं स्वयाबलय् लखंलख व करोडौं करोड स्वर्गदूततय्सं सिंहासन, जीवात्मा व
थकालिपिनिगु चाकःछिं दनाः*
12 थथे म्ये हाला च्वंगु खना –
“स्याये धुकूम्ह चीधिकःम्ह भ्याःचा हे
शक्ति, धन, बुद्धि, बल,
महिमा, हनाबना
व तःधके बहःम्ह खः।”
13 अले अन सृष्टि यानातःपिं स्वर्गय् च्वंपि, पृथ्वी व पृथ्वी तःले व समुद्रय् च्वंपि दक्कसिनं थथे
धयाच्चंगु जिं ताया –
“सिंहासनय् पयतुनाच्च्वम्ह
व चीधिकःम्ह भ्याःचाया सदां
जयजय जुइमा।
अले न्हाबले मान, इज्जत,
शक्ति व राज्य दयाच्च्वनेमा।”

14 प्यम्ह जीवात्मां धाल – “आमेन!” अले थकालिपिन्सं क्वछुनाः भागि यात।

6

भ्याःचां न्हापांगु खगू छाप प्वःगु
1 चीधिकःम्ह भ्याःचां न्हय्गू मध्ये छगू छाप प्वःगु जिं खना। अले प्यम्ह मध्ये छम्ह जीवात्मां नँ
न्याः थें तःसलं “वा” धाःगु जिं ताया।
2 अले जिं छम्ह तुय्म्ह सल खना। थ्व सल गया च्वम्हय्सिके छगू धनु दु। वयात श्रीपेच बिल।
अले व त्याकुकुं अझ त्याकेत वन।*
3 चीधिकःम्ह भ्याःचां निगूगु छाप प्वःबलय् निम्हम्ह जीवात्मां “वा” धकाः धाःगु जिं ताया।
4 अले हानं प्वालाप्वाला थीक ह्याउँसे च्वम्ह छम्ह सल पिहां वल। थ्व सल गया वःम्हय्सिनं
पृथ्वीइ शान्ति मदयेका बिल। अले मनूतय्सं मनूतय्त स्याकेत वयात छपु ताहाकःगु तरवार नं बिल।*
5 चीधिकःम्ह भ्याःचां हानं मेगु स्वंगूगु छाप प्वःबलय् हानं स्वम्हम्ह जीवात्मां थथे धाल – “वा।”
अले हानं छम्ह हाकुम्ह सलयात खना। थ्व सल गया च्वम्हय्सिगु ल्हातय् छज्वः ताल्जु दु।*
6 प्यम्ह जीवात्मातय्गु दशुं थुकथं धयाहःगु सः जिं ताया – “न्हिच्छि ज्या याइम्हय्सित छगू किलो
छवचुं ज्यालाबीमाः। अले तछव काइम्हय्सित जूसा स्वंगू किलो ज्यालाबीमाः। चिकं व दाखमधयात
धाःसा स्येके मते।”
7 हानं प्यंगूगु छाप प्वःबलय् प्यम्हम्ह जीवात्मां थथे धाःगु जिं ताया – “वा।”
8 अले जिं म्हासुसे च्वम्ह छम्ह सलयात खना। थ्व सल गया च्वम्हय्सिगु नां मृत्यु खः। उकिं नरक
धाःम्ह वयागु ल्यूल्यु वःगु खः। इमित पृथ्वीयागु प्यब्वय् छव्व तरवारं पालेगु, नये मखंकाः स्यायेगु,
ल्वचं स्यायेगु, अले जंगलय् च्वंपि पशुतय्सं स्याकेगु अधिकार बिल।*

* 5:9 ५:९ भज ३३:३; ९८:१; यशै ४२:१० * 5:10 ५:१० प्रस १९:६; प्रका १:६ * 5:11 ५:११ दान ७:१० * 6:2
६:२ जक १:८; ६:३,६ * 6:4 ६:४ जक १:८; ६:२ * 6:5 ६:५ जक ६:२,६ * 6:8 ६:८ इज १४:२१

9 न्यागुगु छाप प्वःबलय् जिं परमेश्वरयात मत्वःतुसे वय्कःयागु वचन न्यंकूगुलि स्याःपिनिगु आत्मातयत होम यायेगु थाय्थागु तःले खना।

10 थुपि तसकं हाला हल - “शक्ति दुम्ह, पवित्रम्ह व सत्यम्ह परमप्रभु, पृथ्वीइ च्वंपिन्त छिं गुबलय् जिमित स्याःगु पलेसा कायेत न्याय यानादीगु?”

11 अले इपिं फुक्कसितं छपाः छपाः तुयुगु लं बिल। इपिं थें तुं स्याके मानिपिं परमेश्वरया दासत व इमि दाजुकिजापिन्त नं मस्यातले पियाच्वँ धकाः इमित धाल।

12 हानं खुगुगु छाप प्वःगु जिं खना। अबलय् तसकं हे भ्वखाय् ब्वल। हाकुगु भांग्रा थें सूर्य हाकुसे च्वना वन। तिमिला छपातं हि थें ह्याउँसे च्वना वन।*

13 ग्वःफसं पाकय् मजुनिगु यःमरि कुतुं वंकु थें आकाशय् च्वंगु नगु नं पृथ्वीइ कुतुंवल।

14 भ्वंथू तुला वं थें आकाश नं थूतुला वन। पहाडत व टापुत फुक्कं चिला वन।*

15 अले पृथ्वीइ च्वंपिं जुजुपिं, ततःधंपिं मनूत, सेनापतित, तःमिपिं, बल्लाःपिं, दास व दासमखुपिं, फुक्कं गुफा व तःग्वःगु ल्वहंया कापिचाय् सुच्वन।*

16 इमिसं पहाड व तःग्वःगु ल्वहंयात थथे धाल - “सिंहासनय् फ्यतुना च्वंमहय्सिगु मिखां सुचुकाः व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु तं फये म्वायेक जिमित ल्हाका छवयाब्बु।*

17 छायाधाःसा वय्कलं न्याय व सजौय याइगु दिं वये धुंकल, उकिं सु जक बचय् जुयाः च्वने फइ?” *

7

छगू लाख व पिइप्यद्रः मनूत

1 अनं लिपा सिमा, समुद्र व पृथ्वीइ फय् वने मजीक प्यम्ह स्वर्गदूतत पृथ्वीयागु प्यंगू कुन्चाय् च्वनाः फय् प्वाः तिनाच्वंगु जिं खना।*

2 म्वाःम्ह परमेश्वरयागु छाप ज्वनाः सूर्य लुइगु थासं थाहां वयाच्वंम्ह छम्ह स्वर्गदूतयात जिं खना। अले वं समुद्र व पृथ्वीयात स्यंकेगु अधिकार बियातःपिं प्यम्ह स्वर्गदूततयत तसकं हालाः थथे धाल।

3 “झी परमेश्वरया दासतयगु कपालय् छाप मततले सिमा, समुद्र, व पृथ्वीयात स्यंके मते।”*

4 इस्राएल्या फुक्क कुलं छगू लाख व पिइप्यद्रः मनूतयत छाप तःगु जिं ताया।

5 यहदाया कुलं	१२,००० म्ह,
रुबेनया कुलं	१२,००० म्ह,
गादया कुलं	१२,००० म्ह,
6 आशेरया कुलं	१२,००० म्ह,
नप्तालीया कुलं	१२,००० म्ह,
मनश्शेया कुलं	१२,००० म्ह,
7 शिमियोनया कुलं	१२,००० म्ह,
लेवीया कुलं	१२,००० म्ह,
इस्साखारया कुलं	१२,००० म्ह,
8 जबूलूनया कुलं	१२,००० म्ह,
योसेफया कुलं	१२,००० म्ह,
बेन्यामीनया कुलं	१२,००० म्ह।

* 6:12 ६:१२ प्रका ११:१३; १६:१८; यशै १३:१०; योए २:१०,३१; ३:१५; मत्ती २४:२९; मर्क १३:२४-२५; लूक २१:२५

* 6:14

६:१३-१४ यशै ३४:४; प्रका १६:२०

* 6:15 ६:१५ यशै २:१९,२१

* 6:16 ६:१६ होशे १०:८; लूक २३:३०

* 6:17 ६:१७

योए २:११; मला ३:२

* 7:1 ७:१ यर ४९:३६; दान ७:२; जक ६:५

* 7:3 ७:३ इज १:४-६

फुक्क जात जातियापि मनूत

9 थुलि जुइ धुंका: जिं स्वयाबलय् जात जातियापि मनूत, कुल कुलयापि मनूत व फुक्क देश देशयापि मनूत, थीथी भाषां नवाइपि मनूत तुयुगु वसतं पुना: ल्हातिइ ताय्ग: सिमायागु कचा ज्वना: सिंहासन व चीधिक:म्ह भ्या:चाया न्ह्य:ने दनाच्चंगु जिं खना।

10 इपि थुकथं तत:सलं हाल -

“सिंहासनय् प्यतुनादीम्ह

झी परमेश्वरयाके

व चीधिक:म्ह भ्या:चायाके हे जक

मनूतय्त उद्धार यायेगु

अधिकार दु।”

11 फुक्क स्वर्गदूतत सिंहासन, थकालिपि व प्यम्ह जीवात्मातय्गु चाक:छिं दनाच्चन। थुपि फुक्कसिनं सिंहासनयागु न्ह्य:ने भागियाना: थथे धका: परमेश्वरयात त:धंकल।

12 “आमेन! परमेश्वरयागु

प्रशंसा, महिमा, ज्ञान,

सुभाय, मान, शक्ति व बल

न्ह्याबलें दयाच्चनेमा। आमेन!”

13 अले छम्ह थकालि जित: थथे धाल - “थ्व तुयुगु वसतं फिनात:पिं सु ख:, अले इपि गनं व:पिं ख: धका: छं स्यू ला?”

14 “प्रभु, छिं जक स्यू” धका: जिं वयात लिस: बिया। अले वय्कलं धयादिल - “तसकं त:धंगु दु:खकष्ट सहयाना व:पिं मनूत इपि हे ख:। इमिसं चीधिक:म्ह भ्या:चायागु हिं थथ:गु वस: हिया: थथे तुयुसे च्वंका त:गु ख:।”

15 “उर्कि हे ला ख:,

आ: परमेश्वरया

सिंहासनया न्ह्य:ने च्वना:

चच्छि न्हिच्छिं

देगलय् हे च्वना: वय्क:या

सेवा यानाच्चनी।

सिंहासनय् दीम्हय्सिनं हे

इमिगु दथुइ च्वना:

रक्षा यानादी।

16 अन इमित गुबलें हे

नयेपित्याइ मखु,

प्या: चाइ नं मखु।

निभालं व गुगुं क्वा:जलं

इमित पुइ मखु।”

17 सिंहासनयागु दथुइ च्वंम्ह

चीधिक:म्ह भ्या:चा हे

इमित ज्वइम्ह जुइ।

अले इमित वय्कलं हे गुबलें

मसुइगु बुगा:चाय्

ब्वना यंकादी।
अले परमेश्वर हे
इमिगु मिखाय च्वंगु
ख्वबि हुयादी।”☆

8

न्हयगू छाप व लुँयागु
गुँगू थनीगु वेदी

- 1 चीधिकःम्ह भ्याःचां न्हयगू छाप प्वःबलय् बाघौ तक स्वर्गय् सुनसान जुल।
- 2 अले परमेश्वरया न्ह्यःने दनाच्वंपिं न्हयम्ह स्वर्गदूततय्त जिं खना। इमित न्हयपु तुरही बिल।
- 3 मेम्ह छम्ह स्वर्गदूत ल्हातिइ लुँयागु गुँगू थनीगु मकः ज्वनाः वेदीया लिक्क दं वल। विश्वासीतयगु प्रार्थनालिसें सिंहासनया न्ह्यःने च्वंगु लुँयागु वेदीइ च्याकेत धकाः वयात यक्व गुँगू बिल।☆
- 4 विश्वासीतयसं याःगु प्रार्थना नापनापं स्वर्गदूतयागु ल्हातिइ च्यानाच्वंगु गुँगूया कुँत्याः च्वय् थाहां वनाच्वन।
- 5 अले स्वर्गदूतं गुँगू मकः कयाः उकी वेदीइ च्वंगु मि जायक तयाः पृथ्वीइ वान्छवया हल। अले ग्राङ्गगुङ्ग सः वल प्वालाक्क पिलाक हावलासा त्वल। अले हानं भ्वखाय् ब्वल।☆

न्हयपु तुरही पुयाहःगु

- 6 थुलि जुइ धुंकाः न्हयपु तुरही ज्वनाच्वंपिं न्हयम्ह स्वर्गदूततयसं तुरही पुइत्यन।
- 7 न्हापांम्ह स्वर्गदूतं तुरही पूबलय् हि ल्वाकज्याःगु प्वं व मि पृथ्वीइ वान्छवया हल। अले स्वब्वय् छब्व पृथ्वी च्यात, स्वब्वय् छब्व सिमा नं च्यात, अले वाउँगु घौंय नं फुक्क च्यानाः वन।☆
- 8 निम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। अले दनदन मि च्यानाच्वंगु पहाड थें ज्याःगु छुं छगू समुद्रय् वान्छवया हल। स्वब्वय् छब्व समुद्र हि जुल।
- 9 अले समुद्रय् च्वंपिं स्वब्वय् छब्व जीवजन्तु नं सित। स्वब्वय् छब्व लःजहाज नं स्यन।
- 10 हानं स्वम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। अले ला मिप्वाः थें च्यानाः तःग्वःगु नगु छगः आकाशं कुतुं वयाः स्वब्वय् छब्व खुसि व बुंगाःचाय् लात।☆
- 11 थ्व नगुयागु नां “खायु” खः। अले थुकिं यानाः स्वब्वय् छब्व लः खाइसे च्वना वन। थथे लः खाइसे च्वना वंगुलि व लखं यानाः यक्व हे मनूत सित।☆
- 12 अले प्यम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। स्वब्वय् छब्व सूर्य व स्वब्वय् छब्व तिमिला व स्वब्वय् छब्व नगुयात स्यंका ब्यूगुलि स्वब्वय् छब्व न्हि खिउँसे च्वना वन, स्वब्वय् छब्व चा नं अथे हे जुल।☆
- 13 थुलि जुइ धुंकाः जिं आकाशय् ततसलं थथे हालाः ब्वया च्वंम्ह छम्ह इमायात खना। “आवंनिसें पृथ्वीइ च्वंपिन्त तसकं धिक्कार, धिक्कार, धिक्कार, छायाःसा अझ नं स्वम्ह स्वर्गदूततयसं थथःगु तुरही पुयाहइतिनि।”

9

1 अले न्याम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। अबलय् छगः नगु स्वर्ग पृथ्वीइ कुतुं वःगु जिं खना। वयात तसकं तःजाःगु गाःयागु ताःचा बिल।

2 अले वं व तसकं हे तःजाःगु गाः चाय्कूबलय् तसकं च्यानाच्वंगु भट्टिं कुँत्याः वः थें वःगुलि सूर्य व आकाश छुं हे खने मदय्क खिउँगुलि त्वपुल।☆

☆ 7:17 ७:१७ भज २३:१-२; इज ३४:२३; यशै ४९:१०; २५:८ ☆ 8:3 ८:३ आमो ९:१; प्रस ३०:१,३ ☆ 8:5 ८:५ लेवी १६:१२; इज १०:२; प्रस १९:१६; प्रका ११:१९; १६:१८ ☆ 8:7 ८:७ प्रस ९:२३-२५; इज ३८:२२ ☆ 8:10 ८:१० यशै १४:१२ ☆ 8:11 ८:११ यर ९:१५ ☆ 8:12 ८:१२ यशै १३:१०; इज ३२:७; योए २:१०,३९; ३:१५ ☆ 9:2 ९:२ उत १९:२८

- 3 श्व कुं पृथ्वीइ क्वःबुईचात पिहां वल। इमित पृथ्वीइ च्वंपि बिच्छितयगु थें ज्याःगु शक्ति बिल।*
- 4 पृथ्वीइ च्वंगु घाँय, सिमा व वाउँगु छुं नं स्यंके मते धकाः इमित धाल। तर कपालय् परमेश्वरयागु छाप मद्रुपि मनूतयत् जक कष्ट ब्यु धकाः इमित धाल।*
- 5 इमित स्यायेत हे ला मखु, न्याला तक सह याये हे मफय्क सास्ती बीत अधिकार बियातःगु दु। इमित सास्ती जुइबलय् बिच्छिं न्याः थें जुइ।
- 6 थुबलय् मनूत सीत सनी, अयनं सी फइ मखु। इमिसं सीत कुतः याःसां काल इपि खनाः बिस्युं वनी।*
- 7 श्व क्वःबुईचात लडाइँलय् वनेत्यपि सल थें च्वं। इमिगु छेनय् लुँयागु श्रीपेच थें च्वंगु खने दु। इमिगु ख्वाःपाः मनूतयगु ख्वाःपाः थें च्वं।*
- 8 इमिगु सँ नं मिसातयगु सँ थें ताहा। इमिगु वा नं सिंहयागु वा थें च्वं।*
- 9 इमिगु छातिइ नैयागु पातां चिनातःगु थें च्वं। इमिगु पपू संकूबलय् वःगु सः ला लडाइँलय् यक्व सलं सालीगु रथयागु सः थें च्वं।*
- 10 इमिगु न्हिप्यं व कं बिच्छियागु थें च्वं। इमिगु न्हिप्यनय् मनूतयत् न्याला तक सास्ती बियातयगु शक्ति दु।
- 11 तसकं तःजाःगु गाःयाम्ह दूत इमि जुजु थें खः। वयागु नां हिब्रू भाषां एबाइडोन, अले ग्रीक भाषां अपोल्लियोन खः।
- 12 थुकथं न्हापांगु विपत्ति फुत, अयनं निगू विपत्ति ला ल्यं हे दनि।
- 13 अले खुम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। परमेश्वरयागु न्ह्यःने च्वंगु लुँयागु गुँगु थनेगु वेदीया प्यंगू नेकुति थुकथं तुरही पुम्ह खुम्हम्ह स्वर्गदूतयात धयाहःगु सः जिं ताल —*
- 14 “यूफ्रेटिस खुसिइ चिनातःपि प्यम्ह दूततयत् फ्यना ब्यु।”
- 15 अले वं प्यम्ह दूततयत् फ्यना बिल। स्वब्वय् छब्व मनूतयत् स्यायेत श्व हे घौ, न्हि, ला व दँया लागि तयार यानातःपि थुपि हे खः।
- 16 इमिगु सल गया वनीपिनिगु फौज २०,००,००,००० (निइगू करोड) दु धाःगु जिं न्यना।
- 17 जिं दर्शनय् सल व सल गया च्वंपि खना। सल गया च्वंपिनिगु छातिइ नैयागु पातां चिनातःगु दु। थुकियागु रंग मि थें ह्याउँसे, निलम थें वँचुसे व गन्धक थें म्हासुसे च्वं। सलतयगु छ्यं सिंहतयगु थें च्वं। इमिगु म्हुतुं मि, कुँ, व गन्धक पिहां वयाच्चंगु दु।
- 18 इमिगु म्हुतुं पिहां वयाच्चंगु नाश याइगु मि, कुँ व गन्धकया विपत्तिं स्वब्वय् छब्व मनूतयत् स्यानाबिल।
- 19 छायाधाःसा सलतयगु शक्ति इमिगु म्हुतुइ व न्हिप्यनय् जुयाच्वन। इमिगु न्हिप्यं सर्पयागु छ्यं थें च्वं। थुकि हे इमिसं मनूतयत् न्यानाः स्याइ।
- 20 थुकि मस्याःपि मनूतयसं अझ नं थःगु ल्हाति याःगु ज्यायागु पश्चाताप मयाः। इमिसं भूतयात पुजा यायेगु व लुँ, वहः, सिजः, ल्वहं व सिँयागु मूर्तियात पुजा यायेगु मत्वःतू। श्व घःतयसं मखं, मताः, अले न्यासि जुइ मफु।*
- 21 अले इमिसं मनु स्यायेगु, जादु क्यनेगु, व्यभिचार यायेगु व खुइगु ज्याया पश्चाताप मयाः।

10

स्वर्गदूत व चिथुगु भ्वं

- 1 अले हानं सुपाँचं हिनातःम्ह, छेनय् इन्द्रेणी दुम्ह, सूर्ययागु थें ख्वाः दुम्ह, मियागु थां थें च्वंगु तुति दुम्ह तसकं बल्लाःम्ह छम्ह स्वर्गदूत स्वर्ग क्वहां वयाच्चंगु जिं खना।
- 2 वयागु ल्हातिइ चिथुगु भ्वं छथू फ्यना तःगु दु। वं थःगु जव तुति समुद्रय् व खव तुति बैय् चुल।

* 9:3 १:३ प्रस १:०:१२-१५ * 9:4 १:४ इज १:४ * 9:6 १:६ अयू ३:११; यर ८:३ * 9:7 १:७ योए २:४ * 9:8 १:८ योए १:६ * 9:9 १:९ योए २:५ * 9:13 १:१३ प्रस ३:०:१५-३ * 9:20 १:२० भज १:१५:४-७; १:३५:१५-१७; दान ५:२३

- 3 अले सिंह हाःथें ततसलं व हाल। थथे व हाःगुलि न्हयकः नँ न्याये थें ग्राङ्गगूङ्ग मिक सः वल।
 4 थथे न्हयकः नँ न्याये थें सः वये धुंकाः जिं च्वय् त्यनाबलय् स्वर्ग थथे धयाहःगु सः ताल — “न्हयकः नँ न्याः थें वःगु सःयागु खँ सुयातं कने मते, अले च्वये नं मते।”
 5 बँय् व समुद्रय् तुति च्याः दनाच्चंम्ह स्वर्गदूतं थःगु ल्हाः स्वर्गय् ल्हनाः
 6 स्वर्ग व स्वर्गय् च्वंगु फुक्कं, पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंगु फुक्कं, समुद्र व समुद्रय् च्वंगु फुक्कं सृष्टि यानादीम्ह न्ह्याबलें म्वाना च्वनीम्हयसिगु नामय् पाफल। वं धाल — “आः लिबाइ मखुत।”
 7 न्हयम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुइबलय् परमेश्वरं न्हापांनिसें वयकःया दास अगमवक्तातय्त कनातःगु वयकःयागु गुप्ति खँ नं पूर्वकादी।[☆]
 8 स्वर्ग हानं थथे धयाहःगु जिं ताल — “हँ, समुद्रय् व बँय् पलाः तयाः दनाच्चंम्ह स्वर्गदूतयागु ल्हातिइ दुगु पयना तःगु चिथुगु भ्वं का।”
 9 अले जिं वनाः “व चिथुगु भ्वं जितः बियादिसँ” धकाः व स्वर्गदूतयात धया। अले वं जितः थथे धाल — “का, थ्व न। थ्व नयेबलय् प्वाथय् तसकं खाइसे च्वनी, म्हुतुइ धाःसा कस्ति थें चाकुसे च्वनी।”
 10 अले स्वर्गदूतयागु ल्हातिइ च्वंगु चिथुगु भ्वं कयाः जिं नयाबिया। नयाबलय् म्हुतुइ कस्ति थें चाकुसे च्वन, अले प्वाथय् थ्यंबलय् तसकं हे खाइसे च्वना वल।[☆]
 11 अले वं जितः धाल — “हानं छकः यक्व देश देशयापि मनूतय्त, जात जातियापि मनूतय्त, थीथी भाषां नवाइपि मनूतय्त व जुजु जुजुपिन्त नं छं अगमवाणी कने मानि।”

11

निम्ह साक्षी

- 1 अले जितः नापय् यायेगु थें ज्याःगु तिकथि छपु बियाः थथे धाल — “दँ, परमेश्वरयागु देगः, व वेदी नापय् या। अले अन वयाः आराधना याइपि ल्याःखा।[☆]
 2 देगः पिने च्वंगु चुकय् धाःसा नापय् याये मते, छाथ्धाःसा व ला यहदीमखुपिन्त बी धुन। इमिसं थ्व पवित्रगु शहरयात पिइनिला तक न्हुतुन्हया तइ।[☆]
 3 अले जिं जिमि निम्ह साक्षी बीपिन्त भांग्रायागु वसतं पुंकाः द्रुःछि व निसः व खुइन्हु तक अगमवाणी कनेगु शक्ति बी।”
 4 इपि जैतुनयागु निमा सिमा व पृथ्वीयाम्ह प्रभुयागु न्ह्याःने थनातःगु निपु त्वाःदेवा खः।[☆]
 5 सुनानं इमित सास्ती यायेत वल धाःसा इमिगु म्हुतुं मि पिहां वयाः इमि शत्रुतय्त नाश यानाबी। सुं मनु इमित स्यंकेत वल धाःसा वयात नं अथे हे यानाः स्यानाबी।
 6 इमिके अगमवाणी कनाच्चंगु इलय् वा मवय्सा धकाः आकाश हे तिनाबीगु शक्ति दु, हानं लःयात हि यानाबीगु शक्ति नं दु। इमित यःबलय् पृथ्वीइ न्ह्याथें ज्याःगु ल्वय् हयेगु अधिकार नं इमिके दु।[☆]
 7 इमिसं बीमाःगु साक्षी बीधुंकाः तसकं तःजाःगु गालं थाहां वःम्ह पशुं इपिनापं ल्वानाः इमित स्यानाबी।[☆]
 8 इमि प्रभुयात कूसय् यख्खाःगु तःधंगु शहरय् च्वंगु लँय्सं इमिगु सीम्ह अथें लानाच्च्वनी। मेकथं धायेगु खःसा थ्व शहर सदोम व मिश्र देश थें च्वंगु खः।[☆]
 9 देश देशयापि मनूतय्सं, कुल कुलयापि मनूतय्सं, थीथी भाषां नवाइपि मनूतय्सं व जात जातियापि मनूतय्सं इमिगु सीम्ह स्वन्हु व बान्हु तक स्वयाच्च्वनी। इमिसं सीम्ह थुंके बी मखु।
 10 अबलय् पृथ्वीइ च्वपिं मनूत फुक्कं इपि सीगुलि लयल्यताइ। थ्व निम्ह अगमवक्तातय्सं यानाः पृथ्वीइ च्वपिन्त तसकं सास्ती जुयाच्चंगुलि इपि लयल्यतातां थःथवय् कोसेलि बीगु याइ।

☆ 10:7 १०:५-७ प्रस २०:११; व्य ३२:४०; दान १२:७; आमो ३:७ ☆ 10:10 १०:८-१० इज २:८-३:३ ☆ 11:1 ११:१ इज ४०:३; जक २:१-२ ☆ 11:2 ११:२ लूक २१:२४ ☆ 11:4 ११:४ जक ४:३, ११-१४ ☆ 11:6 ११:६ १ राज १७:१; प्रस ७:१७-१९; १ शमू ४:८ ☆ 11:7 ११:७ दान ७:७, २१; प्रका १३:५-७; १७:८ ☆ 11:8 ११:८ यशै १:१-१०

11 स्वनहु व बानहु दये धुंकाः परमेश्वरं छवयाहयादीगु हंस इमिके दुहां वन। अले इपि तुति चुयाः जुस्वक दन। इमित खंपि फुक्कं तसकं ग्यात।☆

12 अले इमिसं स्वर्गं थथे धयाहःगु सः ताल – “थन थाहां वा।” इमि शत्रुतयसं खंक खंक हे इपि सुपाँचय् च्वनाः स्वर्गय् थाहां वन।☆

13 अबलय हे तसकं भवखाय् ब्वल। झिब्वय् छब्व शहर दुनावन। भवखाय् ब्वःबलय् न्हयदुः मनूत सित। ल्यंदनिपि मनूत फुक्क ग्यानाः स्वर्गय् च्वंम्ह परमेश्वरयात तःधंकल।☆

14 निगूगु विपत्ति फुत। स्वंगूगु विपत्ति याकनं हे वयेत्यंगु दु।

न्हयगूगु तुरही

15 अले न्हयम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु तुरही पुल। अले स्वर्गं तस्सलं थथे धयाहल –

“संसारयागु राज्य झी प्रभु

व वयकःया ख्रीष्टयागु

राज्य जुल।

वयक्लं सदांया नितिं

राज्य यानादी।”☆

16 परमेश्वरयागु न्ह्यःने थथःगु सिंहासनय् पयतुना च्वंपि निइप्यम्ह थकालिपिन्सं क्वछुनाः परमेश्वरयात थथे धकाः तःधंकल –

17 “न्हापा दीम्ह,

आः नं दीम्ह,

दक्वसिबय् तःधंम्ह

व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु परमेश्वर

जिमिसं छितः सुभाय्

देछाया च्वना।

छिं हे छिगु तःधंगु शक्ति

ज्वनाः राज्य यानादिल।

18 जात जातियापि मनूत

छि खनाः

तसकं तंम्वयक्ल।

आः छिगु तं पिकायेगु ई वल,

अले सीपिन्त न्याय यायेगु।

छिकपिनि दास

अगमवक्ताततयत्

व विश्वासीतयत्,

छितः मानय् यानाच्चंपि

तःधंपि व चिधंपि

फुक्कसितं सिरपाः बीगु

व पृथ्वीयात स्यंकूपिन्त

न्हंकेगु ई नं वये धुंकल।” ☆

☆ 11:11 ११:११ इज ३७:१०

☆ 11:12 ११:१२ २ राज २:११

☆ 11:13 ११:१३ प्रका ६:१२; १६:१८

☆ 11:15 ११:१५

प्रस १५:१८; दान २:४४; ७:१४; २७

☆ 11:18 ११:१८ भज २:५; ११०:५; ११५:१३

19 अले स्वर्ग्य च्वंगु परमेश्वरया पवित्र देगः चाल। अन बाचा चिनातःगु सनू खनेदत। अले झिलिक्क झिलिक्क हावलासा च्यात, ततसलं ग्यानापुक ग्राङ्गगुङ्ग सः वल। भ्वखाय् ब्वल, तसकं प्वं गात। ☆

12

मिसा व अजिङ्गर

1 अनलि स्वर्ग्य तसकं तःधंगु छगू चिं खनेदत। अन सूर्ययागु वसः पुनातःम्ह, तिमिलाया च्वय् तुति तयातःम्ह, झिनिगः नगुयागु श्रीपेच पुया तःम्ह छम्ह मिसायात जिं खना।

2 व मिसा प्वाथय् दुम्ह जूगुलि मचाबुङ्ग ब्यथा सह याये मफयाः तसकं हाला च्वंगु खः।

3 हानं मेगु छगू चिं स्वर्ग्य खनेदत। छम्ह तसकं ग्यानापुसे च्वंम्ह, ह्याउँसे च्वंम्ह, न्हयगः छ्यं, झिपु नेकू व न्हयगः छेनय श्रीपेच दुम्ह अजिङ्गरयात खना।☆

4 वयागु न्हिप्यनं आकाशय् स्वब्वय् छव्व नगुयात बैं पुइ थें पुयाः पृथ्वीइ कुर्का हल। व अजिङ्गर बुइत्यंम्ह मचायात नयेत प्वाथय् दुम्ह मिसाया न्ह्यःने पिवाः च्वनाच्वन।☆

5 अले व मिसां जात जातियापिन्त नँयागु दण्डी राज्य याइम्ह छम्ह मिजंमचायात बुइकल। व मिसां बुइकूम्ह मचा परमेश्वर च्वनादीथाय् वय्कःयागु सिंहासन दुथाय् बिसिके यंकल।☆

6 अले व मिसा मरुभूमिइ परमेश्वरं दय्का तयादीगु थासय् बिस्युं वन। अन हे व मिसायात द्रःछि व निसः व खुइन्हू तक लहिना तयादिल।

7 अनं लिपा स्वर्ग्य लडाईं जुल। मिखाएल धाःम्ह स्वर्गदूत व वया दूतत, अजिङ्गर व वया दूतत नाप ल्वात।☆

8 अजिङ्गर व वया दूतत बूगुलि इमित स्वर्ग्य च्वनेगु थाये मन्त।

9 अले व तसकं ग्यानापुसे च्वंम्ह अजिङ्गरयात क्वय् क्वफाना हल। फुक्क संसारय् च्वंपिन्त थग्य याइम्ह पुलांम्ह सर्प व हे खः। वयात दुष्ट व शैतान धकाः नं धाः। वयात व वया दूततय् पृथ्वीइ वान्छवया हल।☆

10 अले स्वर्गपाखें थथे धयाहःगु छगू तस्सःगु सः जिं ताया –

“आः परमेश्वरं झीत

उद्धार यानादी।

परमेश्वरं अधिकार क्यनाः

ख्रीष्टयात राज्य याकादिल।

चान्हि झी परमेश्वरया न्ह्यःने

झी दाजुकिजापिनिगु

विरोध यानाः

दोष बीत स्वइम्हय्सित

क्वफाना हये धुंकल।☆

11 चीधिकःम्ह भ्याःचायागु हिं व इमिसं

न्यंकूगु वचनं यानाः

इमिसं वयात बुकाबिल।

इपिं सीत तकं लिमच्यू।

12 उकिं स्वर्ग व स्वर्ग्य च्वंपिं

फुक्कं लयत्ताः।

अयनं पृथ्वी व समुद्रयात

धिक्कार, छायाधाःसा

☆ 11:19 ११:१९ प्रका ८:५; १६:१८-२१

☆ 12:3 १२:३ दान ७:७

☆ 12:4 १२:४ दान ८:१०

☆ 12:5 १२:५ यशै

६६:७; भज २:९ ☆ 12:7 १२:७ दान १०:१३, २१; १२:१; यह ९

☆ 12:9 १२:९ उत ३:१; लूक १०:१८

☆ 12:10 १२:१०

अयू १:१-११; जक ३:१

तसकं तं पिकयाः
 शैतान छिमिथाय् वःगु दु।
 वयागु ई अप्वः मन्त धकाः
 स्यगुलि वं थथे याःगु खः।”

- 13 थथे पृथ्वीइ वान्छवया हःगुलि अजिङ्गरं मचा बुइकूम्ह मिसायात लिनाजुल।
 14 उकिं व मिसायात अजिङ्गरया न्ह्यःनं मस्भूमिइ बिस्सुं वनेत तसकं तःधिकःम्ह इमायागु निपा पपू छुनाबिल। अन हे व मिसायात स्वदै व खुला लहिना तल।[☆]
 15 व मिसायात चुइके छवयेत व अजिङ्गरं थःगु म्हुतुं खुसि थें लः पिकाल।
 16 पृथ्वी व मिसायात बचय् यायेत थःगु म्हुतु चायकाः अजिङ्गरं पिकाःगु लः फुक्क त्वनाछवत।
 17 अले व मिसा खनाः झन तसकं तंम्वल। उकिं वया सन्तान, परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यानाच्चं पिं व येशूयागु वचन सत्य खः धकाः धाइपि नाप ल्वायेत अजिङ्गर वन।
 18 अले व समुद्रयागु सिथय् दनाच्वन।

13

- समुद्रं पिहांवःम्ह पशु
 1 अले जिं झिपु नेकू व न्हयगः छ्यं दुम्ह पशु समुद्रं पिहां वयाच्चंगु खना। वयागु नेकू पतिकं श्रीपिच दु। वयागु छ्यं पतिकं परमेश्वरयात सराः बीगु नां च्वयातःगु दु।[☆]
 2 व पशु चितुवा थें च्वं। वयागु तुति भालुयागु, म्हुतु सिंहयागु थें च्वं। अले वयात हे अजिङ्गरं थःगु शक्ति, थःगु सिंहासन व तःधंगु अधिकार बिल।[☆]
 3 वयागु छगः छैनय् सी थें च्वंक घाः यानातःगु दु। अय्त्तं थ्व घाः लना वन। उकिं अजू चायाः संसारय् च्वं पिं फुक्क मनूत व पशुया ल्यूल्यू वन।
 4 सकलें मनूतय्सं अजिङ्गरयात पुजा याइगु खः। अले व अजिङ्गरं थःगु अधिकार पशुयात बिल। अथे जुयाः मनूतय्सं थथे धयाः पशुयात नं पुजा यात — “थ्व पशु थें ज्याःम्ह सु दु? थ्व पशुनाप सु ल्वाये फइ?”
 5 अले पशुयात घमण्डी खँ ल्हाइगु व परमेश्वरयात हेस्यानाः खँ ल्हाइगु छप्वाः म्हुतु बिल। पिइनिना तक व पशुयात अधिकार याकेबिल।
 6 अले परमेश्वरयात क्वह्यंकेत, वय्कःया नां व च्वनेगु थाय् अले स्वर्गय् च्वं पिं फुक्कसितं हेस्यानाः खँ ल्हायेत वं थःगु म्हुतुप्वाः चाय्कल।[☆]
 7 वयात विश्वासीतनाप ल्वायेगु व इमित बुकेगु अधिकार बिल। फुक्क कुलयापि मनूतय्त, देश देशयापि मनूतय्त, थीथी भाषां न्वाइपि मनूतय्त व जात जातियापि मनूतय्त नं व पशुयात अधिकार याकेबिल।[☆]
 8 अले पृथ्वीइ च्वं पिं फुक्कसिनं व पशुयात पुजा याइ। संसारयागु सृष्टि जूसांनिसें स्याःम्ह चीधिकःम्ह भ्याःचाया जीवनयागु सफलइ नां च्वया मतःपिं फुक्कसिनं वयात पुजा याइ।[☆]
 9 सुया न्हायपं दु वं न्यना का।
 10 ज्वना यंके माःपिन्त
 ज्वना हे यकी।
 तरवारं सीमाःपिं तरवारं हे सी।

थुबलय् हे खः सकल विश्वासीतय्सं विश्वास मत्वःतुसे सह यानाच्चनेमाःगु।[☆]

☆ 12:14 १२:१४ दान ७:२५; १२:७ ☆ 13:1 १३:१ दान ७:३; प्रका १७:३,७-१२ ☆ 13:2 १३:२ दान ७:४-६ ☆ 13:6 १३:५-६ दान ७:८,२५; ११:३६ ☆ 13:7 १३:७ दान ७:२१ ☆ 13:8 १३:८ भज ६९:२८ ☆ 13:10 १३:१० यर १५:२; ४३:११

पृथ्वी पिहांवःम्ह पशु

11 जिं हानं पृथ्वी पिहां वयाच्चंम्ह छम्ह मेम्ह पशुयात खना। चीधिकःम्ह भ्याःचायागु थें वयाके निपु नेकू दु। वं नवाःगु अजिङ्गरं नवाःगु थें च्वं।

12 न्हापांयाम्ह पशुयागु न्ह्यःने हे वयागु फुक्क अधिकार थ्व पशुं कयाः चले यात। सी थें च्वंक घाः जुयाः नं लाःम्ह न्हापांयाम्ह पशुयात पृथ्वी व पृथ्वीइ च्वंपि फुक्कसिनं पुजा याकेत थ्व पशुं कर यात।

13 थ्व मनूतय्सं खंक खंक हे आकाशं पृथ्वीइ मि गाय्केगु थें ज्याःगु तसकं हे अजू चायापुगु चिं यानाक्यन।

14 न्हापांयाम्ह पशुयागु न्ह्यःने हे वयात अथे चिं क्यनेगु अधिकार ब्यूगुलि पृथ्वीइ च्वंपिन्त थ्वं ध्वंलायेगु याना जुल। तरवारं पालाः घाः जुलं हे म्वानाच्चंम्ह न्हापांयाम्ह पशुयागु मूर्ति दय्कि धकाः फुक्कसितं उजं बिल।

15 न्हापांयाम्ह पशुयागु मूर्तियात नवाकेत सास तथाबीगु व वयात पुजा मयाःपिन्त स्यायेगु अधिकार व पशुयात बियातःगु दु।

16 अले वं तःधंपिन्त, चिधंपिन्त, तःमिपिन्त, चीमिपिन्त, दासतयत्, दास मखुपिन्त फुक्कसितं नं कपालय् वा जव ल्हातय् चिं तय्कल।

17 थ्व चिं मदुपि सुनानं न्याये नं दइ मखु, अले मी नं दइ मखु। थ्व चिं व पशुयागु नां धाःसां ज्यू, ल्याः धाःसां ज्यू।

18 थ्व थुइकेत बुद्धि माः। सुयाके बुद्धि दु वं थ्व पशुयागु ल्याःयागु अर्थ थुइका काइ। थ्व ल्याः मनूयागु नां खः। थ्व ल्याः ६६६ खः।

14

चीधिकःम्ह भ्याःचा व छगू लाख व पिङ्प्यद्रुः मनूत

1 अले जिं सियोन पर्वतय् चीधिकःम्ह भ्याःचा दनाच्चंगु खना। वय्कः व वय्कःया बाःयागु नां कपालय् च्वयातःपिं छगू लाख व पिङ्प्यद्रुः मनूत वय्कः नाप दु।*

2 अले यक्व लःयागु सः व तसकं नें न्याःगु सः थें च्वंक स्वर्ग धयाहःगु छगू तःधंगु सः जिं ताल। थ्व सः यक्व वीणा थाःगु सः थें नं च्वं।

3 सिंहासन, प्यम्ह जीवात्मा, व थकालिपिनिगु न्ह्यःने च्वनाः इमिसं छपु न्हगु म्ये हालाच्वन। पृथ्वी मू पुलाः लिफ्याना हःपिं छगू लाख व पिङ्प्यद्रुः मनूतय्सं जक व म्ये हाले सः, मेपिन्सं मसः।

4 थुपिं मिस्तनापं लसपस मज्जनिपिं च्वखपिं खः। थुपिं चीधिकःम्ह भ्याःचायागु जक ल्यूल्जू जुइपिं खः। परमेश्वर व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु लागि संसारं लिफ्याना हःपिं दकलय् न्हापायापि मनूत, थुपिं हे खः।

5 इमिगु म्हुतुइ मखुगु खँ धयागु मदु, इमिगु नुगः यचुसे च्वं।*

स्वम्ह स्वर्गदूत

6 अले छम्ह स्वर्गदूत आकाशं आकाशं ब्वया जूगु जिं खना। वं पृथ्वीइ च्वंपि फुक्क जातियापि मनूतयत्, कुलयापि मनूतयत्, थीथी भाषां नवाइपिं मनूतयत्, व देश देशयापिं मनूतयत् न्यकेत न्हाबले दयाच्चनीगु भिगु खँ ज्वना वयाच्चंगु दु।

7 वं ततसलं थथे धाल — “परमेश्वर खनाः ग्या। वय्कःयात तःधंकि। वय्कलं मनूतयत् न्याय याइगु ई वये धुंकल। स्वर्ग, पृथ्वी, समुद्र व लःयागु बुंगाः सृष्टि यानादीम्हय्सित आराधना या।”

8 वयागु ल्यूल्जू वःम्ह मेम्ह स्वर्गदूतं थथे धाल — “नाश जुल, तःधंगु शहर बेबिलोन नाश जुल। थःम्ह याःगु बांमलाःगु ज्या मेमेगु देशयापिं मनूतयत् नं याकेब्यूम्ह थ्व हे शहर खः।”*

9 हानं वया ल्यूल्हू वःम्ह स्वम्हम्ह स्वर्गदूतं ततसलं थथे धाल — “सुनानं पशुयात व वयागु मूर्तियात पुजा याःसा, वयागु कपालय, अथवा ल्हातय् चिं तयेका च्वंसा,

10 अज्याःपिन्सं परमेश्वरयागु तःधंगु तं छुनं ल्वाकछ्याना मतःगु ख्वल्चां त्वने माली। अज्याःपिन्सं मि व गन्धक दुथाय् पवित्रपिं स्वर्गदूततयगु व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु न्ह्याःने च्वनाः सास्ती नया च्वनेमाली।”

11 इमिसं सास्ती नया च्वंथासं वःगु कुं न्ह्याबलें च्वय् थाहां वनाच्चनी। इमिसं चच्छि न्हिच्छि दुःखसिया च्वनेमाली। व पशुयात व वयागु मूर्तियात पुजा याक्वसित, अले हानं वयागु नांयागु चिं काक्वसित नं अथे हे याइ।”

12 परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् याइपिं व येशू ख्रीष्टयात विश्वास याना मत्वःतूपिं विश्वासीतय्सं सह याः कि मयाः धकाः थुकिं हे सी दइ।

13 अले हानं जिं स्वर्ग थथे धयाहःगु सः ताल — “थ्व खँ च्व, आवंनिसें प्रभुयात विश्वास यानाः सीपिं मनूत धात्थें हे धन्यपिं खः।” आत्मां नं धयादिल — “धात्थें खः, आः इमिसं थःगु ज्यां झासु लने खनी, छायाधाःसा इमिगु ज्यायागु फल इमिगु ल्यूल्हू वयाच्चनी।”

पृथ्वीइ बाली लयेगु ई

14 अले हानं जिं तयगु सुपाँय खना। छेनय् लुँयागु श्रीपेच दुम्ह, ल्हातिइ ज्वःगु ईचा ज्वनातःम्ह मनूया काय् थें च्वंम्ह छम्हयसित सुपाँचय् खना।

15 सुपाँचय् च्वंम्हयसित देगलं पिहांवःम्ह छम्ह स्वर्गदूतं थथे धकाः ततसलं धाल — “पृथ्वीइ च्वंगु बाली बांलाक पाकय् जुइ धुंकल, बाली लयेगु ई जुइ धुंकुगुलि ईचां बाली लयादिसँ।”

16 अले सुपाँचय् च्वंम्हयसिनं पृथ्वीइ ईचा संकल, अले पृथ्वीइ बाली लये सिधल।

17 हानं मेम्ह हे छम्ह स्वर्गदूत स्वर्गय् च्वंगु देगलं पिहां वल। वयाके नं ज्वःगु ईचा दु।

18 मेम्ह छम्ह स्वर्गदूत होम यायेगु थासं पिहां वल। थ्वयाके मियागु अधिकार दु। अले ज्वःगु ईचा दुम्हयसित थ्वं ततसलं धाल — “पृथ्वीइ च्वंगु दाख ईचां लया का, दाख पाकय् जुइ धुंकल।”

19 अले व स्वर्गदूतं थःगु ईचा पृथ्वीइ संकल। अले दाख लयाः मुंकल। थ्व यंकाः परमेश्वरयागु तंयागु तःधंगु दाख तिस्सिगु थासय् वांछवत।

20 शहरं पिने यंकाः दाख तिस्सिल। दाख तिस्यबलय् सलयागु गःपः तक जायाः स्वसः किलोमिटर तक हि बाः वन।

15

न्हय्म्ह स्वर्गदूत व न्हय्गू महामारी

1 जिं हानं स्वर्गय् तसकं हे तःधंगु अजू चायापुगु छगु चिं खना। न्हय्म्ह स्वर्गदूततय्सं दकलय् लिपायागु न्हय्गू महामारी कयातल। परमेश्वरयागु तं थुमिगुपाखें हे क्वचाइ।

2 अले जिं मि ल्वाकज्याःगु न्हाय्कंयागु समुद्र थें खना। पशु, वयागु मूर्ति व वयागु नांयागु ल्याःयात त्याकाः परमेश्वरं बियादीगु वीणा कयातःपिन्त जिं न्हाय्कंयागु समुद्रय् दनाच्चंगु खना।

3 परमेश्वरया दास मोशां च्वयातःगु म्ये व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु छपु म्ये इमिसं थुकथं हाल — “दक्वसिबय् तःधंम्ह व

शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वर,

छिं यानादीगु ज्या

तसकं तःधं व अजू चायापु।

जाति जातिया जुजु,

छिगु लुँपु सत्य व पाय्छि जु।

☆ 14:10 १४:१० यशै ५१:१७; उत १९:२४; इज ३८:२२

☆ 14:11 १४:११ यशै ३४:१०

☆ 14:14 १४:१४ दान ७:१३

☆ 14:15 १४:१५ योए ३:१३

☆ 14:20 १४:२० यशै ६३:३; विलाप १:१५; प्रका ११:१५

☆ 15:3 १५:३ प्रस १५:१

4 हे परमप्रभु, सु जक
छि खना: मग्याइ?
सुनां जक छिगु नांयात त:धं
धका: मानय् मयाइ?
छि हे जक पवित्रम्ह ख:।
छिगु पायछिगु बिचा:
व न्याय फुक्कसिनं
सी धुंकूगुलि
फुक्क जातित छिथाय्
छित: आराधना यायेत वइ।”☆

5 अनलि जिं स्वर्गय् परमेश्वरया देग: चाला: अन दुने च्वंगु महा-पवित्र थाय् खन।☆
6 यचुसे व थीगु तुयुगु वस: फिनात:पिं अले छातिइ लुँयागु बालां हिनात:पिं न्हय्म्ह स्वर्गदूतत देगलं
न्हय्गू महामारी ज्वना: पिहां व:गु जिं खना।
7 अले व प्यम्ह मध्ये छम्ह जीवात्मां न्ह्याबलें म्वाना च्वनीम्ह परमेश्वरयागु तं जाय्क दुगु न्हय्ग:
लुँयागु ख्वल्चा न्हय्म्ह स्वर्गदूततय् बिल।
8 परमेश्वरयागु महिमा, हनाबना व शक्तिं पिहां वयाच्च्वंगु कुं देग: छगलं जाल। न्हय्म्ह
स्वर्गदूततय्सं छवयाह:गु न्हय्गू महामारी सिमध:तले अन सुं नं दुहां वनेमफु।☆

16

परमेश्वरया तं दुगु न्हय्ग: ख्वल्चा
1 अले जिं देगलं न्हय्म्ह स्वर्गदूततय् तस्सलं थथे धयाच्च्वंगु ताल – “हुँ, परमेश्वरयागु तं दुगु
न्हय्ग: ख्वल्चा पृथ्वीइ प्वंकि।”
2 अले न्हापांम्ह स्वर्गदूतं वना: थ:गु ख्वल्चा पृथ्वीइ प्वंकल। थुकिं याना: पशुयागु छाप दुपिं व
पशुयागु मूर्तिं पुजा याइपिं मनुतयगु म्हय् घच्चाइपुगु व सह याये मफय्क स्याइगु कै वल।☆
3 निम्हम्ह स्वर्गदूतं थ:गु ख्वल्चा समुद्रय् प्वंकाबिल। अले व समुद्रयागु ल: सीम्ह मनूयागु हि थें
जुया: समुद्रय् च्वंपिं प्राणीत फुक्कं सित।
4 स्वम्हम्ह स्वर्गदूतं थ:गु ख्वल्चा खुसि व बुंगा:चाय् प्वंकल। अले फुक्क ल: हि जुल।☆
5 अले ल:यागु बिचा: याइम्ह दूतं थथे धा:गु जिं ताल –
“हे पवित्रम्ह परमेश्वर,
न्हापांनिसें दीम्ह,
आ: नं दीम्ह छि हे ख:।
छिं न्याय यानादीगु
तसकं पायछि जू।
6 छाया:सा छित:
विश्वास या:पिं मनुतय्
व अगमवत्तातय्
स्या:पिं थुपिं हे ख:।
उकिं छिं थुमित हि त्वंकादिल।
इपिं थथे हे यायेमा:पिं ख:।”
7 अनं लिपा वेदीं थथे धयाह:गु स: जिं ताल,

☆ 15:4 १५:४ यर १०:७; भज ८६:९ ☆ 15:5 १५:५ प्रस ३८:३१ ☆ 15:8 १५:८ प्रस ४०:३४; १ राज ८:१०-११; २ इति
५:१३-१४; यशै ६:४ ☆ 16:2 १६:२ प्रस ९:१० ☆ 16:4 १६:४ प्रस ७:१७-२१; भज ७८:४४

“दक्वसिबय् तःधंम्ह

व शक्ति दुम्ह

परमप्रभु परमेश्वर,

छिं यानादीगु न्याय

सत्य व पायछि जू।”

8 प्यम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा सूर्यायात प्वंकबिल। थुकथं सूर्यायागु मि थें ज्याःगु तापं मनूतयत पुकेबिल।

9 तसकं तांन्वयाः मनूतयत पुत। थथे दुःखकष्ट छवयाहयेगु अधिकार दुम्ह परमेश्वरयागु नां कयाः इमिसं सराः बिल। अयनं इमिसं पश्चाताप मयाः अले परमेश्वरयात नं तःमधंक्।

10 न्याम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा पश्यागु सिंहासनय् प्वंकल। अले वयागु राज्य खिउँसे च्वना वन। दुःखकष्ट सह याये मफयाः मनूतयसं वा न्ह्यल।*

11 थुकथं कै वयकाः सास्ती नका तःगुलि इमिसं स्वर्गय् च्वंम्ह परमेश्वरयात सराः बिल। इमिसं थःपिन्सं याना जूगु मभिंगु ज्यायागु पश्चाताप मयाः।

12 खुम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा तःधंगु यूफ्रेटिस खुसिइ प्वंकल। अले पुर्बयापिं जुजुपिं वये जीक खुसिया लः सुनावन, लें दत।*

13 अले अजिङ्गर, पशु व फताहा अगमवक्तायागु म्हुतुं स्वम्ह ब्यांचा थें ज्याःपिं मभिपिं आत्मात पिहां वःगु जिं खना।

14 अजू चायापुगु चिं यायेफुपिं भूत आत्मात थुपिं हे खः। दक्वसिबय् तःधंम्ह व शक्ति दुम्ह परमेश्वरयागु तःधंगु दिनय् ल्वायेत थुमिसं सरा संसारय् च्वपिं जुजुपिन्ति मुंका जुइ।

15 “होश यानाच्चँ, जि खुँ थें वये। मधंसे न्ह्यलं चायका च्वंम्ह धन्यम्ह खः। वसः ज्वना च्वंम्ह धात्थें धन्यम्ह खः, छायाधाःसा इपिं नांगां जुइ माली मखु। अले थःगु नांगांम्ह कर्पिन्ति क्यने माली मखु।”*

16 हिब्रू भाषां आर-मागेड्डोन धाइगु थासय् इमिसं जुजुतयत छथाय् मुंकल।

17 न्हयम्हम्ह स्वर्गदूतं थःगु ख्वल्चा फसय् प्वंकल। परमेश्वरया देगःया सिंहासनं थथे धकाः तसलं धयाहल — “आः सिधल।”

18 अले अन न न्यात, हावलासा त्वल, तसकं भ्वखाय् ब्वल। मनूतयगु सृष्टि जूसांनिसें थपाय्सकं तःधंगु व ग्यानापुगु भ्वखाय् गुबलें हे मब्बःनि।*

19 तःधंगु शहर स्वक् दला वन। देश देशय् च्वंगु शहर फुक्कं दुनावन। अले परमेश्वरं तःधंगु बेबिलोन शहरयात लुमंकादिल। अले वयकःयागु ग्यानापुसे च्वंगु तंयागु ख्वल्चा वयात त्वनेत बियादिल।*

20 दक्व टापु तनावन। पहाड धयागु हे मदयावन।*

21 पिङ्गु पिङ्गु किलो ति दुगु ततःग्वःगु प्वँ आकाशं कुतुं वयाः मनूतयत लात। थज्याःगु प्वँ वयाः तसकं महामारी लाःगुलि मनूतयसं परमेश्वरयात सराः बिल, छायाधाःसा थ्व तसकं हे तःधंगु ग्यानापुगु महामारी खः।*

17

नांजाःम्ह वेश्या

* 16:10 १६:१० प्रस १०:२९ * 16:12 १६:१२ यशै ११:१५ * 16:15 १६:१५ मती २४:४३-४४; लूक १२:३९-४०; प्रका ३:३

* 16:18 १६:१८ प्रका ८:५; ११:१३,१९ * 16:19 १६:१९ यशै ५१:१७ * 16:20 १६:२० प्रका ६:१४ * 16:21

१६:२१ प्रस ९:२३; प्रका ११:१९

1 न्हय्गः ख्वल्चा ज्वनातःम्ह स्वर्गदूत मध्ये छम्ह स्वर्गदूतं वयाः जितः थथे धाल – “थन वा, यक्व लः दुथाय् च्वम्ह नांजाःम्ह वेश्यायात याःगु न्याय जिं छन्त क्यनाबी।”

2 व हे नाप संसारयापि जुजुपिन्सं व्यभिचार याना जूगु खः। सारा पृथ्वीइ च्वपिं मनूतयसं व नाप भाःपी हे मफय्क व्यभिचार याना जुल।”

3 जि पवित्र आत्मां जाल, अले स्वर्गदूतं जितः मरुभूमिइ क्वबिया यंकल। अन तसकं ह्याउँसे च्वम्ह पशु गया च्वम्ह छम्ह मिसायात जिं खना। व पशुयाके न्हय्गः छ्यं व झिपु नेकू दु। म्हय जाय्क परमेश्वरयात सराः बीगु नां च्वयातःगु दु।

4 व मिसां तसकं थिकेगु ह्याउँसे, वँचुसे च्वंगु वसतं पुनातःगु दु। व लुँ, हिरा, मोतीया तिसां म्ह छम्हं तिया तःगु दु। वयागु व्यभिचार याःगु घच्चायापुसे च्वंगु व मभिगु खं जाःगु छगः लुँयागु ख्वल्चा वं ल्हातय् कयातःगु दु।

5 वयागु कपालय् गुप्त अर्थ दुगु नां च्वयातःगु दु – “तःधंगु बेबिलोन, वेश्यातय् मां, अले पृथ्वीइ घच्चायापुसे च्वंगु ज्याखँ यानाजुइपिनि मां।”

6 अले जिं व मिसां येशूयात विश्वास याःपिं पवित्रपिं मनूतयगु हिं काय्काजूगु खनाः जि छक्क जुल।

7 अले स्वर्गदूतं जितः धाल – “छाय् छक्क जुया? व मिसायागु गुप्त खँ जिं छन्त कने। व मिसां गया च्वम्हयसिके दुगु न्हय्गः छ्यं व झिपु नेकू दुम्ह पशुयागु अर्थ नं कनाबी।

8 व पशु न्हापा ला दुम्ह खः, आः मदु। व हे पशु तःजाःगु गालं पिहां वइतिनि। अले नाश नं जुइतिनि। संसारयात सृष्टि याये न्ह्यःनिसें जीवनयागु सफलइ नां च्वया मतःपिं मनूत व पशुयात खनाः तसकं छक्क जुइ, छाय्धाःसा व पशु न्हापा दु, आः मदु, अले लिपा वइतिनि।

9 “थ्व खँ थुइकेत ज्ञान बुद्धि माः। न्हय्गः छ्यंया अर्थ न्हय्गू पहाड खः। गुकी व मिसा फ्यतुनाच्वंगु दु। थुपि न्हय्म्ह जुजुपिं खः।

10 इपिं मध्ये न्याम्ह जुजु सी धुंकल छम्ह जक दनि। मेम्ह आः तक वःगु मदुनि। व वल धाःसा वं छुं ई तक जक राज्य याइ।

11 “न्हापा दुम्ह, आः मदुम्ह पशु थ्व हे च्याम्हम्ह जुजु खः, थ्व न्हय्म्ह मध्ये छम्ह खः। थ्व नाश जुयावनी।

12 छं खंगु झिपु नेकूयागु अर्थ आः तक जुजु मजुनिपिं झिम्ह जुजुपिं खः। अयनं व पशुनाप नाप तुं इपिं छुं ई तक जक जूसां जुजु जुइतिनि।

13 थुपि फुक्कसिनं छप्पँ जुयाः थःपिनिगु अधिकार व शक्ति व पशुयात बी।

14 थुपि चीधिकःम्ह भ्याःचा नाप ल्वाः वइ। चीधिकःम्ह भ्याःचां थुमित बुका छवइ, छाय्धाःसा वय्कः प्रभुतय् नं प्रभु व जुजुतय् नं जुजु खः। वय्कः नाप दुपि सःतातःपिं, ल्ययातःपिं व विश्वास यायेबहःपिं खः।”

15 अले स्वर्गदूतं जितः हानं धाल – “छं खंगु मिसाया लिक्क दुगु लःयागु अर्थ देश देशयापिं मनूत, जात जातियापिं मनूत व थीथी भाषां नवाइपिं मनूतयगु हुल खः।

16 छं खंगु झिपु नेकुति व पशु थ्व वेश्यायात हेला याइ। इमिसं व मिसायात नांगां याइ। अले वयागु ला नइ, अले वयात मिइ उनाछवइ।

17 परमेश्वरयागु इच्छा पूर्वकेत इपिं छप्पँ जुयाः वय्कःया वचन पूमवंतले इमिसं थःगु अधिकार व पशुयात बी, छाय्धाःसा थ्व इच्छा परमेश्वरं हे इमिगु नुगलय् तयादीगु खः।

18 छं खंम्ह मिसायागु अर्थ संसारय् च्वपिं जुजुपिन्त राज्य याइगु तःधंगु शहर खः।”

☆ 17:1 १७:१ यर ५१:१३

☆ 17:2 १७:२ योशे २३:१७; यर ५१:७

☆ 17:3 १७:३ प्रका १३:१

☆ 17:4 १७:४ यर ५१:७

☆ 17:8 १७:८ दान ७:७; प्रका ११:७; भज ६१:२८

☆ 17:12 १७:१२ दान ७:२४

18

बेबिलोन नाश जूगु

1 थुलि जुइ धुंका: जिं स्वर्ग क्वहां वयाच्चंम्ह मेम्ह स्वर्गदूतयात खना। व स्वर्गदूतयाके तःधंगु अधिकार दु। वयागु जलं पृथ्वी हे झल्लल थित।

2 व ततसलं थथे धका: हाला हल —

“तःधंगु बेबिलोन शहर

नाश जुल, नाश जुल!

थ्व थाय् ला आ: भूतत च्वनीगु

थाय् जुइ धुंकल।

मभिं पि आत्मात,

घच्चायापुसे च्वं पि झंगःत

च्वनीगु थाय् जुइ धुंकल।[☆]

3 छायाः सा वयागु

व्यभिचारयागु ख्वल्चां

त्वंगुलि फुक्क जात

जातियापि मनूत

नाश जुइ धुंकल।

पृथ्वीयापि जुजुपिन्सं

व नाप व्यभिचार यात।

वयागु गुबलें हे पूमवनीगु

इच्छां याना:

संसारयापि व्यापारीत

तसकं हे धनी जुल।”[☆]

4 अले जिं स्वर्ग थथे धयाहः गु मेगु सः ताल —

“जि यः पि मनूत,

वयाथासं पिहां वा।

मवल धाः सा छिमिसं नं

व नाप व्यभिचार याइ।

वलिसे पाप याये मते,

मखुसा छिमिसं वलिसे तुं

सजॉय फयेमाली।[☆]

5 वं याः गु पाप

आकाश तक थ्यंगु दु।

वं याः गु पाप

परमेश्वरं लुमंकादीगु दु।[☆]

6 वं छिमित

गथे यानातः गु खः

छिमिसं नं

वयात अथे हे या।

वं याः गु ज्या सिबय्

निदुगं अप्वः

वयात छिमिसं नं या।

छिमित त्वंकेत ख्वल्चाय्

☆ 18:2 १८:२ यशै १३:२१; २१:३; यर ५०:३९; ५१:८; प्रका १४:८

☆ 18:3 १८:३ यशै २३:१७; यर ५१:७

☆ 18:4 १८:४ यशै

४८:२०; यर ५०:८; ५१:६, ४५

☆ 18:5 १८:५ उत १८:२०-२१; यर ५१:९

तयाब्यगु सिबय्
 निदुगं अप्वः कडागु
 वयागु ख्वल्चाय् तयाब्यु।[☆]
 7 वं थथःम्हं तुं तःधं जुयाः
 गुलि मोज यात,
 उलि हे छिमिसं नं वयात
 दुःखकष्ट व ख्वबि ब्यु।
 वयागु मनं थथे धाः
 'जि ला महारानी
 जुयाच्चनागु दु।
 जि विधवा मिसा मखु।
 जिं गुबलें हे नं
 दुखं च्वनेमाली मखु।' [☆]
 8 उकिं छन्हुं हे वयात ल्वय्,
 दुःख, आपत,
 अले अनिकाल वइ।
 अले वयात मिइ उनाछवइ,
 छाय्धाःसा वयात न्याय
 यानादीम्ह परमप्रभु
 परमेश्वर शक्ति दुम्ह खः।"[☆]

9 व नाप व्यभिचार यानाः मोजमज्जा याना जूपिं संसारयापिं जुजुपिं वयात उनातःगु कुं खनाः नुगः
 मछिंकाः ख्वइ।
 10 वयात जूगु आपत बिपत खनाः ग्यानाः इमिसं तापाकं दनाः थथे धाइ –
 “धिव्कार, धिव्कार
 तसकं तःधंगु शहर!
 तसकं बल्लाःगु शहर
 बेबिलोन! घौछिं हे
 छं सजाँय फये माल।”[☆]

11 संसारयापिं व्यापारीत नं इमिगु माल न्याइपिं मनूत मन्त धकाः नुगः मछिंकाः ख्वइ।[☆]
 12 इमिगु मालताल – लुँ, वहः, हिरा, मोती, भिंगु भिंगु कापः, प्याजी रंगया कापः, रेसम, ह्याउँसे
 च्वंगु कापः, थीथी कथंया नस्वाःगु सिं, किसियागु वा, थिकेथिकेगु सिं, कँय, नँ, व दुस्त्वहँतं
 दयकातःगु थीथी सामान, व[☆]
 13 दालचिनि, मसला, धुपाँय, मूर्, गुँगु, तुयुगु धुपाँय, दाखमघ, भिंगु चिकं, नचुगु छ्वचुं, छ्व, सा
 द्रहं, फै-च्वलय, सल व रथ, दास दासी, व मनूतनापं आः सुनानं न्याइ मखुत।
 14 व्यापारीतय्सं थथे धाइ –
 “हे बेबिलोन! छं यय्कूगु
 ततःधंगु मालताल
 फुक्कं तनावन।
 छंगु धनसम्पत्ति व इज्जत
 फुक्कं तनावने धुंकल।
 आः हानं गुबलें लुइ मखुत।”

☆ 18:6 १८:६ भज १३:८; यर ५०:२९

☆ 18:8 १८:८-८ यशै ४७:७-९

☆ 18:10 १८:९-१० इज २६:१६-१७

☆ 18:11

१८:११ इज २७:३१, ३६

☆ 18:12 १८:१२ इज २७:१२, १३, २२

अन गुबलें हे ताये दइ मखु।☆
 23 मतयागु जः नं
 अन गुबलें थी मखुत।
 भम्चा व जिलाजंपिनिगु सः
 अन गुबलें ताये दइ मखुत।
 छन्थाय् व्यापार याःवइपिं
 फुक्कं पृथ्वीयापि
 ततःधंपि मनूत खः।
 छंगु तन्त्रमन्त्रं जात जातियापि
 मनूतयत् झंगः लानाः
 थगय् याना तल।☆
 24 अगमवक्तातयगु,
 परमेश्वरया मनूतयगु
 व पृथ्वीइ स्याःपिनिगु हि
 अनं लुया वःगुलि
 बेबिलोन थुकथं नाश जुल।”☆

19

स्वर्गय् छुत्काराया म्ये
 1 अनं लिपा जिं स्वर्गं यक्व मनूत हाला
 हःथेंज्याःगु सः ताल,
 “हल्लेलूयाह,
 उद्धार, मान व शक्ति
 झी परमेश्वरयागु हे खः।
 2 वय्क्लं बांलाक व खःकथं
 न्याय यानादी।
 पृथ्वीयापि फुक्क मनूतयत्
 थःनाप व्यभिचार याकाः
 स्यंकूम्ह व तःधंम्ह वेशयायात
 वय्क्लं सजौय बियादीगु दु।
 वय्क्लं थः दासतयगु हियागु
 पलेसा कयादीगु दु।”☆
 3 इमिसं हानं छकः तसलं थथे धाल –
 “हल्लेलूयाह,
 व वेशयायात उनातःगु कुँ
 न्हाबलें थाहां वनाच्चनी।”☆

4 अले नीप्यम्ह थकालिपिं व प्यम्ह जीवात्मा फुक्कसिनं भवसुलाः सिंहासनय् फ्यतुनादीम्ह
 परमेश्वरयात थथे धकाः आराधना यात – “आमेन, हल्लेलूयाह। प्रभुयागु नां तःधं जुयाच्चनेमा।”

5 सिंहासनं थथे धकाः धयाहल –
 “वय्क्ःया दासत,
 वय्क्ःयागु भय काइपिं,

☆ 18:22 १८:२२ इज २६:१३; यशै २४:८ ☆ 18:23 १८:२२-२३ यर ७:३४; २५:१० ☆ 18:24 १८:२४ यर ५१:४९ ☆ 19:2
 १९:२ व्य ३२:४३; २ राज ९:७ ☆ 19:3 १९:३ यशै ३४:१०

तःधंपि, चिधंपि फुक्कसिनं,
झी परमेश्वरयात तःधंकेमाः।”☆

भ्याःचायागु ब्याहा

6 अनं लिपा हुल हुल मनूतयगु सः थें, यक्व लःयागु सः थें, ग्राडगगुडग मिंक न न्याःगु सः थें थथे
धकाः हाला हःगु जिं ताल —

“हल्लेलूयाह,

दक्व शक्ति दुम्ह

झी परमप्रभु परमेश्वरं

राज्य यानादी।”☆

7 झी सकसिनं लयल्यतायाः

महिमा व हनाबना बियाः

वयकःयात तःधंके नु।

चीधिकःम्ह भ्याःचायागु ब्याहा जुइन।

वयकःया भम्चा

वयकःयाथाय् वयेत

थथःम्हं तुं

तयार जुयाच्चवे धुंकल।

8 वयात तसकं प्वाला

प्वाला थीगु, यचुसे च्वंगु,

बांलाःगु सुति कापतं

पुंका तःगु दु।”

(बांलाःगु सूती कापः विश्वासीतयगु बांलाःगु भिंगु ज्याखँ खः।)

9 अले व स्वर्गदूतं जितः धाल — “थ्व च्वयाति, चीधिकःम्ह भ्याःचायागु ब्याहायागु भ्वजय् सःतूपिं
मनूत तसकं हे धन्यपिं खः।”

वं हानं धाल — “थ्व फुक्क परमेश्वरयागु सत्य वचन खः।”☆

10 अथे धाःगुलि वयात हनाबना यायेत जि वयागु तुतिइ भ्वपुला। अयनं वं धाल — “छं थथे
याये मते। येशूयागु वचन न्यनाकाःपिं छ व छिमि दाजुकिजापिं थें जि नं परमेश्वरया छम्ह दास खः।
परमेश्वरयात आराधना या।” येशूयागु साक्षी अगमवक्तातयगु आत्मा खः।

तुयुम्ह सल गयादीम्ह

11 थुलि जुइ धुंकाः स्वर्ग चाल, जिं अन छम्ह तुयुम्ह सलयात खना। व सल गया च्वंम्हय्सित
विश्वास याये बहःम्ह व सत्यम्ह धाइ। वय्कलं बांलाक सत्य कथं न्याय व लडाईं यानादी।”☆

12 वय्कःयागु मिखा मित्याः थें च्वं। वय्कःयागु छेनय् यक्व हे श्रीपिच दु। वय्कःयागु म्हय्
च्वयातःगु नां सुनानं हे मस्य्, वय्कलं जक स्य्।”☆

13 वय्कलं हिइ थुनातःगु वसः पुनातःगु दु। अले वय्कःयात परमेश्वरयागु वचन धकाः नां तया
तल।

14 यचुसे च्वंगु, तुयुगु, बांलाःगु सुति वसतं पुनातःपिं स्वर्गय् च्वंपिं तुयुगु सल गया च्वंपिं सिपाईत
फुक्कं वय्कःया ल्यूल्य् जुल।

15 जात जातियापिं मनूतयत स्यायेत वय्कःयागु म्हुतुं छपु तरवार पिहां वयाच्चंगु दु। अले वय्कलं
इमित नँयागु दण्डी राज्य यानादी। दक्वसिबय् तःधंम्ह व शक्ति दुम्ह परमेश्वरयागु तमं जायाच्चंगु
दाख तिसिगु थासय् वय्कलं तुति न्ह्याः दाखरस पिकयादी।”☆

☆ 19:5 १९:५ भज ११५:१३ ☆ 19:6 १९:६ इज १:२४; भज १३:१; १७:१; १९:१ ☆ 19:9 १९:९ मत्ती २२:२-३ ☆ 19:11
१९:११ इज १:१; भज १६:१३; यशै ११:४ ☆ 19:12 १९:१२ दान १०:६ ☆ 19:15 १९:१५ भज २:१; यशै ६३:३; योए ३:१३; प्रका
१४:२०

16 वयक्:यागु वसतय् व वयक्:यागु खम्पाय् थ्व नां च्वयात:गु दु — “जुजुतय् नं जुजु व प्रभुतय् नं प्रभु।”

17 अनं लिपा जिं सूर्यलय् दनाच्वंम्ह छम्ह स्वर्गदूतयात खना। आकाशय् ब्वया च्वंपि फुक्क झंग:तयत् ततसलं वं स:तल — “वा, परमेश्वरयागु त:धंगु भ्वय् नयेत मुं वा।

18 जुजुपिनिगु, त:धंपि कप्तानतयगु, बल्ला:पि मनुतयगु, सलतयगु, सल गया जुइपिनिगु, फुक्क मनुतयगु, दासतयगु, दास मखुपिनिगु, त:धंपिनिगु व चिधंपिनिगु ला नयेत मुं वा।”☆

19 सल गया च्वंम्ह व वयक्:या सिपाइँत नाप ल्वायेत व पशु व पृथ्वीयापि जुजुपि व इमि फुक्क सिपाइँत मुनाव:गु जिं खना।

20 अले व पशुयात व वया फताहा अगमवक्तायात ज्वन। व पशुयागु चिं दुपिन्त व पशुयागु मूर्तियात पुजा या:पिन्त चिं क्यना: थगय् या:म्ह थ्व हे ख:। गन्धक जक च्यानाच्वनीगु मि गालय् थुपि निम्हय्सितं क्वफात।☆

21 सल गया च्वंम्हय्सिगु म्हुतुं पिहां वयाच्वंगु तरवारं ल्यंदनिपिं फुक्कसितं स्याना छवत। इमिगु ला नया: फुक्क झंग:तय्सं प्वा: जाय्कल।

20

शैतानयात द्रु:छि दँ तक चिनात:गु

1 अले जिं तसकं त:जा:गु गा:यागु ता:चा व त:पुगु सिख: छपु ल्हातिइ ज्वना: स्वर्ग क्वहां वयाच्वंम्ह छम्ह स्वर्गदूतयात खना।

2 अजिङ्गर धा:सां ज्यूम्ह, पुलांम्ह सर्प धा:सां ज्यूम्ह, दुष्ट व शैतान धा:सां ज्यूम्हय्सित व स्वर्गदूतं ज्वना: द्रु:छि दँ तक चिनातल।☆

3 अले गालय् वान्छवया: पुसा तिना: छाप तयाबिल। द्रु:छि दँ मफुतले वं जात जातियापि मनुतयत् थगय् मयायेमा धका: थथे या:गु ख:। द्रु:छि दँ दये धुंका: वयात पलख त्व:ती।

4 अले जिं यक्व सिंहासन व उकी न्याय यायेगु अधिकार दुपि फ्यतुनाच्वंगु खना। येशूयागु साक्षीया नितिं, परमेश्वरयागु वचनया नितिं छ्यं ध्यंकूपिं नं जिं खना। इमिसं व पशुयात व पशुयागु मूर्तियात पुजा मया:, अले कपालय् नं, ल्हातिइ नं पशुयागु चिं तया मत:। इमिसं म्वाना वया: ख्रीष्टनापं द्रु:छि दँ तक राज्य यात।☆

5 द्रु:छि दँ फुना मवंतले ल्यंदनिपिं सीपिं म्वाना मव:, सीपिं म्वानाव:गु थ्व न्हापांगु ख:।

6 सीपिं म्वाना व:गुली ब्वति काये दुम्ह मनु धात्थें हे धन्यम्ह व पवित्रम्ह ख:। थुपिं हानं सी माली मखु, बरु थुपिं परमेश्वर व ख्रीष्टया पुजाहारीत जुयाच्वने दइ। अले वयक्: नाप इमिसं नं द्रु:छि दँ तक राज्य याये खनी।

शैतान बूगु

7 द्रु:छि दँ फुइवं शैतानयात कुना त:गु थासं त्व:ताबी।

8 वं सारा संसारय् च्वंपि जात जातियापि मनुतयत् अर्थात “गोग” व “मागोगपिन्त” झंग: लाना: ल्वाकेत छथाय् मुंकी। इपिं समुद्रयागु फि थें यक्व दु।☆

9 अले इमिसं सारा संसारय् वना: विश्वासीतयत् व परमेश्वरयात तसकं य:गु शहरयात घेरा तल। अले स्वर्ग मि कुतुं वया: इपिं भस्म जुल।

10 इमित थगय् याना जूम्ह शैतानयात ज्वना: गन्धकयागु मि गालय् क्वफानाबिल। पशु व फताहा अगमवक्तायात नं अन हे क्वफाना त:गु दु। इमित अन सदां चच्छि न्हिच्छिं सास्ती याना तइ।

दक्वसिबय् लिपायागु न्याय

11 अनं लिपा जिं तःधंगु तयुगु सिंहासन व उकी फ्यतुना च्वंमह्यसित खना। वय्कःयात खनाः आकाश व पृथ्वी मदयावन। अले इमित च्वनेत गनं हे थाय् मन्त।

12 अले जिं सिंहासनयागु न्ह्यःने तःधं पि व चिधं पि सीपि दनाच्वंगु व सफूत पुइकातःगु खना। मेगु छगू सफू नं पुइकल, थ्व सफू जीवनयागु सफू खः। अले इमिसं याःगु ज्या स्वयाः जीवनयागु सफुलिइ च्वया तः थें सीपि फुक्कसित न्याय यात।*

13 समुद्रं समुद्रय् सीपि फुक्कं लित बिल, मृत्यु व पातालं सीपि फुक्कं लित बिल। थुकथं इमिसं यानावःगु थथःगु ज्या स्वयाः इमित न्याय यात।

14 अले मृत्यु व पातालयात नं मि गालय् वांछवल। थ्व मि गाः धयागु हे निकः सीगु खः।

15 जीवनयागु सफुलिइ नां च्वया मतःपि फुक्कसितं मि गालय् वांछवल।

21

न्हगु स्वर्ग व न्हगु पृथ्वी

1 थुलि जुइ धुंकाः जिं न्हगु स्वर्ग व न्हगु पृथ्वी खना। न्हापायागु स्वर्ग व पृथ्वी मदयावने धुंकल। समुद्र द हे मन्त।*

2 न्हगु पवित्रगु यरूशलेम शहर स्वर्ग परमेश्वरपाखें क्वहां वयाच्वंगु जिं खना। थ्वयात बिया छवयेत्यंमह भम्चायात थें समाः यानातःगु दु। *

3 सिंहासनं तःसलं थथे धकाः धयाहःगु सः जिं ताल – “स्व, आः परमेश्वर मनूतलिसे दी। वय्कः इपि नाप हे च्वनादी। इपि वय्कःया मनूत जुइ। परमेश्वर थः हे इमि परमेश्वर जुयाः इपि लिसे च्वनादी।*

4 वय्कलं इमिगु मिखाय् च्वंगु खबि सुचुक हुयादी। आः अन इपि सी माली मखुत, दुःखं च्वने म्वाःल, ख्वय् म्वाःल, अले छुं नं दुःख जुइ मखुत। पुलांगु ज्याखँ फुक्कं मदयावने धुंकल।”*

5 अले सिंहासनय् फ्यतुनादीमहयसिनं धयादिल – “स्व, जिं फुक्कं न्हगु यानाबी।” वय्कलं हानं धयादिल – “थ्व च्वयाति, छायाधाःसा थ्व फुक्क वचन विश्वास याये बहःगु खः, अले सत्य नं खः।”

6 वय्कलं जितः धयादिल – “आः सिधल। अल्फा व ओमेगा जि हे खः। शुरू व अन्त जि हे खः। प्याचाःपिन्त जिं जीवनया बुंगाःयागु लः सितिकं त्वंके।*

7 त्याकावइपिन्त थ्व हे अंश दइ। जि वया परमेश्वर जुइ, अले व जिम्ह काय् जुइ।*

8 “भुस्याःत, विश्वास त्वःतूपि, घच्चायापुगु ज्या याइपि, मनू स्याइपि, व्यभिचार याइपि, धामी झॉक्री ज्या याइपि, मूर्ति पुजा याइपि व मखुगु खँ ल्हाइपि फुक्कसितं गन्धकयागु मि गालय् वांछवल। निकः सीगु धाःगु थ्व हे खः।”

न्हगु यरूशलेम

9 दुःखकष्ट दुगु ख्वल्चा ज्वनातःपि न्हय्मह स्वर्गदूतत मध्ये दक्वसिबय् लिपायागु दुःखकष्ट दुगु ख्वल्चा कयातःमहयसिनं वयाः जितः थथे धाल – “थन वा, जिं छन्त भम्चा क्यनाबी। व भम्चा चीधिकःमह भ्याःचाया कलाः खः।”

10 जि आत्मां जाल, अले स्वर्गदूतं जितः तःधंगु तःजाःगु पर्वतय् यंकाः परमेश्वरदीगु स्वर्ग क्वहां वयाच्वंगु पवित्रगु शहर यरूशलेम कयन।*

11 व शहर परमेश्वरयागु जलं झल्लल थिनाच्वन, अले तसकं थिकेगु मणि थी थें फुक्कं खनेदय्कः झल्लल थिनाच्वन।

12 थ्व शहरय् तब्ब्यागु व तःजाःगु पःखाः दनातःगु दु। थ्व पखालय् झिनिद्राः ध्वाखा तयातःगु दु। ध्वाखाय् झिनिमह स्वर्गदूतत च्वनाच्वन। इस्राएलीतय् झिनिगू कुलयागु नां उपि ध्वाखाय् च्वयातःगु दु।

* 20:12 २०:११-१२ दान ७:१-१० * 21:1 २१:१ यशै ६५:१७; ६६:२२; २ पत्र ३:१३ * 21:2 २१:२ यशै ५२:१; ६१:१०; प्रका ३:१२ * 21:3 २१:३ इज ३७:२७; लेवी २६:११-१२ * 21:4 २१:४ यशै २५:४; ३५:१०; ६५:१९ * 21:6 २१:६ यशै ५५:१

* 21:7 २१:७ २ शमू ७:१४; भज ८:२६-२७ * 21:10 २१:१० इज ४०:२

13 पूर्व पती स्वद्वाः ध्वाखा, उत्तर पती स्वद्वाः ध्वाखा, दच्छिन पती स्वद्वाः ध्वाखा व पच्छिम पती स्वद्वाः ध्वाखा।*

14 शहरया पःखाःयागु जग झिनिथाय् दु। उकी घःने चीधिकःम्ह भ्याःचाया झिनिम्ह प्रेरिततय्गु नां च्वयातःगु दु।

15 जि नाप खँ ल्हाःम्हय्सिके शहर, ध्वाखा व पःखाः नापय् यायेत लुँयागु गज दु।*

16 शहर प्यक् लाः। हाकः व ब्या उति हे दु। अले वं थःगु गजं शहर नापय् याना स्वःबलय् निद्रः व प्यसः किलोमिटर हाक दु। ब्या व जाः नं उलि हे दु।

17 स्वर्गदूतं व शहरयागु पःखाः नं नापय् याना स्वःबलय् खुइगु मिटर दु।

18 पःखाः जास्परं दयकातःगु खः। शहर न्हायकं थें यचुसे च्वंगु लुं दयकातःगु खः।

19 पःखाःयागु जग तःजिगु थीथी मणि, हिरा, मोती बांलाकातःगु दु। न्हापांगु जास्परयागु, निगूगु निलमयागु, स्वंगूगु हरितयागु, प्यंगूगु पन्नायागु,

20 न्यागूगु आनिकसयागु, खुगूगु कार्नेलेनयागु, न्हयगूगु गोमेडयागु, च्यागूगु पिरोजायागु, गुंगूगु पुष्पराजयागु, झिगूगु लसुनेयागु, झिछगूगु यूयागु, झिनिगूगु कटेलायागु खः।

21 व झिनिद्राः ध्वाखा झिनिगः मोतीयागु खः। छद्वाः ध्वाखा छगः मोती दयकातःगु खः। शहरयागु लँ न्हायकं थें यचुसे च्वंगु मुक्कं लुँयागु दयकातःगु खः।*

22 अन शहरय् जि देगः छगः हे मखना। अनयागु देगः हे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वर व चीधिकःम्ह भ्याःचा खः।

23 उकि अन शहरय् झल्लल थीकेत सूर्य नं म्वाः तिमिला नं म्वाः।* परमेश्वरया महिमां हे व शहर झल्लल थ्यू। अनयागु मत चीधिकःम्ह भ्याःचा थः हे खः।

24 थुकियागु जलय् जात जातियापि मनूत जुइ। अले संसारयापि जुजुपिन्सं थःगु सम्पत्ति व महिमा अन हे हइ।*

25 अनयागु ध्वाखा गुबलें हे ति मखु। अन चा धयागु द हे मदु।

26 जात जातियापि मनूतयसं थःगु महिमा व हनाबना दक्वं अन हे हइ।*

27 पवित्र मजगु छुं हे अन दुकाइ मखु। घच्चायापुसे च्वंगु ज्याखँ यानाजुइपिं, अथवा मखुगु खँ ल्हानाजुइपिं सुं हे अन दुकाइ मखु। भ्याःचायागु जीवनयागु सफुलिइ च्वयातःपिं मनूतयत् जक अन दुकाइ।*

22

जीवन बीगु खुसि

1 अले स्वर्गदूतं जितः स्फटिक थें यचुसे च्वंगु अनन्त जीवन बीगु लः दुगु खुसि क्यनाबिल। थ्व खुसि परमेश्वर व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु सिंहासनं पिचायाः*

2 उगु शहरयागु लँ दथुं न्ह्यानाच्वंगु दु। थ्व खुसि सिथय् झिनिंलाया झिनिता हे फल सइगु जीवनयागु सिमा दु। थ्व सिमाय् लच्छिइ छता फल सइ। थ्व सिमायागु हः जात जातियापिं मनूतयत् लाय्केगु निंति वासः खः।*

3 अन सराः बियातःगु छुं हे नं दइ मखुत।* परमेश्वर व चीधिकःम्ह भ्याःचायागु सिंहासन अन दइ। अले वय्कःया दासतय्सं वय्कःयात आराधना याइ।

4 इमिसं वय्कःयागु ख्वाः स्वये दइ। वय्कःयागु नां इमिगु कपालय् च्वयातःगु दइ।

5 अन चा धयागु हे दइ मखु। इमित मतयागु जः व सूर्यागु जः माःगु मखुत। परमप्रभु परमेश्वरं हे इमित जः बियादी। इमिसं न्ह्याबलें राज्य यानाचवनी।*

* 21:13 २१:१२-१३ इज ४८:३०-३५ * 21:15 २१:१५ इज ४०:३ * 21:21 २१:१८-२१ यशै ५४:११-१२ * 21:23 २१:२३ यशै ६०:१९-२० * 21:24 २१:२४ यशै ६०:३ * 21:26 २१:२५-२६ यशै ६०:११ * 21:27 २१:२७ यशै ५२:१; इज ४४:९ * 22:1 २२:१ इज ४७:१४; जक १४:८ * 22:2 २२:२ उत २:९; इज ४७:१२ * 22:3 २२:३ जक १४:११ * 22:5 २२:५ यशै ६०:१९; दान ७:१८

प्रभु येशू हानं झाइ

6 अले स्वर्गदूतं जितः धाल — “श्व वचन फुक्कं सत्य व विश्वास याये बहःगु खः। अगमवक्तातयत् आत्मा बियादीम्ह परमप्रभु परमेश्वरं थः दासतयत् याकनं जू वइगु खँ क्यनेत थः दूत छवयाहयादीगु दु।”

7 येशू धयादिल — “जि याकनं हे वयेत्यनागु दु। श्व सफुलिइ च्वयातःगु अगमवाणी फुक्कं न्यनाः थुइकाः मानय् यानाच्चनीम्ह धात्थें धन्यम्ह खः।”

8 श्व खंम्ह व ताःम्ह जि यूहन्ना खः। जिं थथे स्वये धुंकाः व न्यने धुंकाः श्व फुक्क क्यना ब्यूम्ह स्वर्गदूतयात हनाबना यायेत भवपुला।

9 वं जितः धाल — “छं थथे याये मते। छ व छिमि अगमवक्ता दाजुकिजापि व श्व सफुलिइ च्वंगु वचन मानय् यानाच्चंपि थें जि नं छम्ह परमेश्वरया दास खः। परमेश्वरयात आराधना या।”

10 वं जितः हानं थथे धाल — “श्व सफुलिइ च्वयातःगु अगमवाणी सुचुकातये मते, छायाःसा ई न्हाःने थ्यने धुंकुल।

11 मभिंगु ज्या याइम्हयसित मभिंगु ज्या हे याका ति। घच्चायापुगु ज्या यानाजुइम्ह अझ घच्चायापुगु ज्या याना जुयाच्चनेमा। बांलाःगु भिंगु यानाजुइपिन्त अझ नं बांलाःगु भिंगु याका हे ति। पवित्रपिन्त अझ पवित्र जुइका ति।”☆

12 “स्व, जि याकनं हे वयेत्यनागु दु। मनूतयगु ज्या स्वयाः जिं इमित बीमाःगु इनाम बी।”☆

13 अल्फा व ओमेगा जि हे खः। न्हापायाम्ह व लिपायाम्ह, अले शुरू व अन्त जि हे खः।”☆

14 थथःगु वसः हियाः यचुसे च्वंक च्वना च्वनीपि धन्यपिं खः। जीवनयागु सिमाय् सःगु फल इमिसं नयेखनी, अले इपिं ध्वाखां दुने शहरय् नं वने खनी।☆

15 शहरं पिने धाःसा घच्चायापुगु ज्या याइपिं, जादु क्यनिपिं, व्यभिचार याइपिं, ज्यानमारात, मूर्ति पुजा याइपिं, मखुगु ज्याखँ यायेगु यय्कीपिं व मखुगु ज्याखँ जक यानाजुइपिं दइ।

16 “मण्डलीतयत् श्व खँ धायकेत जि येशू छन्थाय् जिम्ह स्वर्गदूत छवयाहयागु खः। जि दाऊदया कुल व सन्तान खः। सुथय् थीगु नगु नं जि हे खः।”☆

17 आत्मा व भम्चा धयादी — “झासँ।” अथे हे न्यनीपिन्सं नं “झासँ” धकाः धा। प्याचाःपिन्सं व इच्छादुपिन्सं वयाः जीवनयागु लः सितिकं त्वँ।☆

18 श्व सफुलिइ च्वयातःगु अगमवाणी न्यपिं फुक्कसितं जिं ख्याच्चः बी — सुनानं थुकी छुं खँ तन धाःसा वयात परमेश्वरं श्व सफुलिइ च्वयातःगु महामारी तनादी।

19 सुनानं श्व अगमवाणीयागु सफुलिइ च्वंगु छुं वचन लिकाल धाःसा परमेश्वरं वयागु जीवनयागु सिमायागु फलया भाग नं मदय्कादी। अले वयात पवित्र शहरं पितिनी।☆

20 थुकियागु साक्षी बियादीम्हयसिनं धयादिल “धात्थें हे जि याकनं वयेत्यनागु दु।”

आमेन, झासँ हे प्रभु येशू।

21 प्रभु येशूयागु दया माया फुक्कसित दयेमा। आमेन।

☆ 22:11 २२:११ दान १२:१० ☆ 22:12 २२:१२ यशै ४०:१०; ६२:११; भज २८:४; यर १७:१० ☆ 22:13 २२:१३ प्रका १:८,१७; २:८; यशै ४०:६; ४८:१२ ☆ 22:14 २२:१४ उत २:१; ३:२२ ☆ 22:16 २२:१६ यशै ११:१,९ ☆ 22:17 २२:१७ यशै ५५:१

☆ 22:19 २२:१८-१९ व्य ४:२; १२:३२